



# Perceptions of quality of life among pupils with learning disabilities: implications for counsellors in Turkey

[Link to publication record in Manchester Research Explorer](#)

## **Citation for published version (APA):**

Sakiz, H., Sart, H., & Borkan, B. (2013). Perceptions of quality of life among pupils with learning disabilities: implications for counsellors in Turkey. In *Istanbul 2013 World Congress of Psychological Counselling and Guidance: Book of Abstracts* (pp. 476-477). Pegem Akademi.

## **Published in:**

Istanbul 2013 World Congress of Psychological Counselling and Guidance: Book of Abstracts

## **Citing this paper**

Please note that where the full-text provided on Manchester Research Explorer is the Author Accepted Manuscript or Proof version this may differ from the final Published version. If citing, it is advised that you check and use the publisher's definitive version.

## **General rights**

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the Research Explorer are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

## **Takedown policy**

If you believe that this document breaches copyright please refer to the University of Manchester's Takedown Procedures [<http://man.ac.uk/04Y6Bo>] or contact [uml.scholarlycommunications@manchester.ac.uk](mailto:uml.scholarlycommunications@manchester.ac.uk) providing relevant details, so we can investigate your claim.



# İstanbul 2013 Dünya Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresi

## İstanbul 2013 World Congress of Psychological Counselling and Guidance



## ÖZETLER KİTABI BOOK OF ABSTRACTS

IAC  
Dünya  
Konferansı  
2013

Boğaziçi  
Üniversitesi  
İSTANBUL  
8-11 Eylül

XII. Ulusal  
Psikolojik Danışma  
ve Rehberlik Kongresi

Psikolojik Danışmanlık ve Teknoloji Kullanımı:

Gerçek Yaşamlar  
Sanal Bağlamlar



IAC  
World  
Conference  
2013

Boğaziçi  
University  
İSTANBUL  
8-11 Sept.

XII<sup>th</sup> National  
Congress of Psychological  
Counselling and Guidance

Counselling and Technology Use:

Real Lives  
Virtual Contexts



International Association  
For Counselling



Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği  
Turkish Psychological Counseling and Guidance Association  
Genel Merkez / Central Office



Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği  
Turkish Psychological Counseling and Guidance Association  
İstanbul Şube / Istanbul Branch

Dipnot\*  
Resmî Organizasyon Ajansı

Kongre dili İngilizce ve Türkçe'dir / Congress languages are English and Turkish



**İstanbul 2013 Dünya Psikolojik Danışma  
ve Rehberlik Kongresi**

---

Istanbul 2013 World Congress of Psychological  
Counselling and Guidance

**ÖZETLER KİTABI**

---

BOOK OF ABSTRACTS



## İÇİNDEKİLER / TABLE OF CONTENTS

Davet Mektupları / Invitation Letters .....	5
Kurullar / Committees .....	9
Biyografiler / Biographies .....	19
Davetli Konuşmacılar / Keynote Speakers .....	49
Paneller / Panels .....	53
Bildiriler / Presentations .....	69
Posterler / Posters .....	591
Atölyeler / Workshops .....	651
Teşekkürler / Thanks .....	716



DAVET  
MEKTUPLARI

---

INVITATION  
LETTERS

### **Evsahibi, Boğaziçi Üniversitesi**

Değerli meslektaşlarımız,

Sizleri, 12. Ulusal Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresi ve 2013 Uluslararası Danışmanlık Derneği (IAC) Konferansı ile ortak olarak İstanbul'da Boğaziçi Üniversitesi'nde 8-11 Eylül 2013 tarihlerinde düzenleyeceğimiz uluslararası danışmanlık kongremize davet ediyoruz.

Kongre temamızı "Psikolojik Danışmanlık ve Teknoloji Kullanımı: Gerçek Yaşamlar Sanal Bağlımlar" olarak belirledik. Günlük yaşamımızın kaçınılmaz bir parçası olan teknolojiyi danışmanlarımıza sunduğumuz hizmetlerde en uygun şekilde kullanmak zorundayız. Bu kongrede teknoloji kullanımının en karmaşık insan konularını ele alırken ortaya çıkan uzantılarını tartışmayı umuyoruz.

Tıpkı İstanbul'un Asya ve Avrupa'yı bir araya getirmesi gibi, bu kongrenin İstanbul'un antik ve çağdaş çok kültürlü bağlamında araştırma ve uygulama konuları ile danışmanlık mesleğinin geçmiş ve geleceğini bir araya getirmesini umuyoruz.

Kongrenin evsahipliğini, demokratik gelenekleriyle tanınan ve saygın öğretim elmanlarınca oluşturulmuş liberal bir ortama sahip, önceleri Amerikan koleji, şimdi bir devlet eğitim kurumu olan Boğaziçi Üniversitesi yapmaktadır. Üniversite, ülkenin her yerinden gelen en iyi öğrencileri ve dünyanın her yerinden gelen sayıları giderek artan uluslararası öğrenci grubunu kendisine çekmektedir. Bilimsel ve sosyal deneyim paylaşımına katılmaları için uluslararası ve ulusal tüm konuklarımıza hoşgeldiniz demek istiyoruz.

Lütfen değerli zamanınızı şimdiden bize ayırınız. Hepinizi 8-11 Eylül 2013 tarihlerinde İstanbul'da görmeyi diliyoruz.

Saygılarımızla,

Doç. Dr. Deniz Albayrak-Kaymak,  
Kongre Düzenleme Kurulu Başkanı  
Boğaziçi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi  
Eğitim Bilimleri Bölümü  
İletişim için: [info@iac-pdr-istanbul2013.org](mailto:info@iac-pdr-istanbul2013.org)  
[www.boun.edu.tr](http://www.boun.edu.tr)

### **Uluslararası Danışmanlık Derneği (IAC)**

Sevgili meslektaşlar,

Uluslararası Danışmanlık Derneği (IAC) adına sizleri 8-11 Eylül 2013 tarihleri arasında İstanbul'da Boğaziçi Üniversitesi'nde gerçekleşecek olan 2013 IAC Konferansı'na davet etmek istiyorum. Doğu'nun Batı'yla buluştuğu, kıtaları birbirine bağlamak üzere Boğaziçi'ne yayılı fiziksel ve psikolojik köprülerin kurulu olduğu bir büyük kent olan İstanbul'da, zamanı ve kültürleri aşan bir olgu olan danışmanlığı tartışmak ne kadar da uygun olacak. Bu konferans iletişim araç ve makinalarıyla yüklü, ancak yine de insanların dertlerini anlatmakta, anlaşılmasını sağlamakta çok zorlandıkları bir dünyada yapılacak. Anlayışa, empati ve kabule ne büyük özlem var.

Danışmanlar olarak İstanbul'da toplanacak ve özellikle iletişim açısından sosyokültürel, eğitimsel ve kişisel zorluklarda danışmanlığın insanlara nasıl yardım edebileceğiyle ilgili konuları ele alacağız. İstanbul konferansının odağı Psikolojik Danışmanlık ve Teknoloji Kullanımı: Gerçek Yaşamlar, Sanal Bağlımlar. Konferansa Türk Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Derneği (Türk PDR-DER) ile işbirliği altında Boğaziçi Üniversitesi evsahipliği yapacak. Konferans delegelerine teknoloji tarafından yaratılan sanal bağlamların insan iletişimini ne kadar kökten bir biçimde değiştirilmekte olduğu üzerinde düşünme ve tartışma fırsatları verecek. Uluslararası Danışmanlık Derneği dünyanın her yanındaki danışmanları harikulade kent İstanbul'daki uluslararası meslektaşlarıyla buluşmaya ve herkesin kurtuluşu olma yolunda danışmanlığın gelişmesine destek vermeye davet eder.

İçtenlikle,

Dr. Dione Mifsud  
Başkan  
Uluslararası Danışmanlık Derneği (IAC)  
[www.iac-irtac.org](http://www.iac-irtac.org)



## **Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği (Türk PDR Der)**

Saygıdeğer Dünya Psikolojik Danışmanları,

Dünyanın çeşitli yerlerinden psikolojik danışmanlar ortaklaşa düzenlenlenen 12. Ulusal Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresi ve 2013 Uluslararası Psikolojik Danışma Derneği (IAC) Konferansı'nda 8-11 Eylül 2013'de İstanbul'da buluşacaklar. Bu uluslararası kongrenin ortak teması olarak "Psikolojik Danışmanlık ve Teknoloji Kullanımı: Gerçek Yaşamlar Sanal Bağlamlar" olarak belirlenmiştir.

Uluslararası Psikolojik Danışma Derneği, Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği ve Boğaziçi Üniversitesi işbirliği ile düzenlenen bu ortak kongrenin yüksek düzeydeki bilimsel niteliğinin yanında içerisinde artık gelenekselleşmiş olan yılın Empati Ödülü, Bilimsel Araştırma Ödülü, genç psikolojik danışmanları desteklemeye yönelik ödüller ve zengin bir kültürel ve sosyal program sizi bekleyecektir.

Psikolojik danışma ve rehberlik alanında özellikle teknoloji kullanımı üzerinde yaptıkları araştırma, uygulama ve hizmetlerin sonuçlarını paylaşmak ve bu paylaşımlardan yararlanmak isteyen tüm meslektaşlarımızı Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği adına bu kongreye davet etmekten onur duyuyorum.

Çağdaş yaşamı ve köklü bir tarihi geçmişe eşlik eden kültürel mirası ile dünyanın en güzel şehirlerinden biri olan İstanbul'un böyle bir kongre için mükemmel bir ev sahibi olacağına ve katılımcıların kongreden yıllar boyu sürebilecek çok güzel düşünceler, dostluklar ve anılarla ayrılacağına inanıyorum.

Prof. Dr. Tuncay Ergene

Genel Başkan

Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği

[www.pdr.org.tr](http://www.pdr.org.tr)

## **From the host, Boğaziçi University**

Dear colleagues,

We would like to invite you to our joint international counseling congress; the 2013 International Association for Counselling (IAC) Conference and 12 th National Congress of Psychological Counselling and Guidance, which is being hosted by Boğaziçi University in İstanbul, Türkiye in September 8-11, 2013.

We identified the theme of the congress as "Counselling and Technology Use: Real Lives Virtual Contexts." Technology has become inseparable part of our daily lives and it is necessary that we make its most appropriate use in serving our clients. We hope to discuss implications of using technological means in dealing with complex human issues.

Just like how İstanbul brings Asia and Europe together, we hope that this congress will incorporate issues of practice and research as well as the past and the future of the counseling profession in İstanbul's ancient and modern multicultural context.

The venue of this congress, Boğaziçi University which was once an American college, is a public educational institution, recognized for its democratic traditions and the liberal environment established by its distinguished faculty. Boğaziçi University attracts the best students from all over Türkiye and an increasingly growing body of international students from all over the world. We wish to welcome all of our guests, international and national, to join us in sharing both scientific and social experiences.

Please mark your calendars. We look forward to seeing you all here in İstanbul in September 8-11, 2013.

Sincerely,

Assoc. Prof. Deniz Albayrak-Kaymak, Ph.D.

Chair of the Local Organizing Committee

Boğaziçi University, Faculty of Education

Department of Educational Sciences

For correspondence: [info@iac-pdr-istanbul2013.org](mailto:info@iac-pdr-istanbul2013.org)

[www.boun.edu.tr](http://www.boun.edu.tr)

### **From the International Association for Counselling (IAC)**

Dear colleagues,

On behalf of the International Association for Counselling (IAC) I would like to invite you to the 2013 IAC Conference at Bogazici University in Istanbul from the 8th to the 11th of September 2013. How fitting it is that counselling, a timeless and transcultural phenomenon will be discussed in Istanbul, a great city where West meets East and where physical and psychological bridges spanning the Bosphorus have been constructed to link continents together. This conference will take place in a world which is fraught with communication tools and gadgets and yet humans still find it so difficult to get their messages across and make themselves understood. There is so much yearning for understanding, empathy and acceptance.

As counsellors, we shall be gathering in Istanbul to tackle issues around how counselling can help human beings address their socio-cultural, educational and personal challenges especially where communication is concerned. The focus of the Istanbul conference is Counselling and Technology Use: Real Lives, Virtual Contexts. The conference will be hosted by Boğaziçi University in collaboration with the Turkish Psychological Counselling and Guidance Association (Turkish PDR-DER). It will provide conference delegates with opportunities to discuss and reflect on how human communication is being changed so radically by the virtual contexts created by technology. The International Association for Counselling extends this invitation to counsellors from all around the world to meet with international colleagues in the wonderful city of Istanbul and to help promote counselling as a means of liberation for all.

Sincerely,  
Dr. Dione Mifsud  
President  
International Association for Counselling (IAC)  
[www.iac-irtac.org](http://www.iac-irtac.org)

### **From the Turkish Psychological Counselling and Guidance Association (Turkish PDR Der)**

Dear World Counsellors,

Psychological Counsellors of the world will meet in Istanbul, in 8-11 September of 2013, for the International Association for Counselling (IAC) Conference and the 12 th National Congress of Psychological Counselling and Guidance. The main theme of this international conference is "Counselling and Technology Use: Real Lives Virtual Contexts."

In this joint congress, organized in collaboration among the IAC, the Turkish Psychological Counselling and Guidance Association of Türkiye and Boğaziçi University, a high quality scientific programme, a scientific research awards programme, a fellowship programme for early career counsellors, an empathy award and a rich cultural and social programme will be waiting for you.

On behalf of the Turkish Psychological Counselling and Guidance Association, I am delighted to invite the participants to reflect research results, evidence based practices and services particularly in technology and psychological counselling and guidance; and all my colleagues who wish to benefit from these experiences to join us for this conference.

I believe that the beautiful city, Istanbul, with its modern amenities and the splendours of cultural heritage will be an excellent seat for a perfect meeting, one that will provide us with treasured and lasting thoughts, friendships and memories.

Professor Tuncay Ergene, Ph.D.  
President  
Turkish Psychological Counselling and Guidance Association  
[www.pdr.org.tr](http://www.pdr.org.tr)

KURULLAR

COMMITTEES



## **KURULLAR**

### **Kongre Onursal Başkanları**

Prof. Dr. Gülay Barbarosoğlu, Boğaziçi Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Güzver Yıldıran, Eğitim Fakültesi Dekanı, Boğaziçi Üniversitesi

### **Kongre Başkanları**

Doç. Dr. Deniz Albayrak-Kaymak, Başkan, Boğaziçi Üniversitesi (evsahibi)

Dr. Dione Misfsud, Başkan Yardımcısı, Malta Üniversitesi,

Uluslararası Danışmanlık Derneği Başkanı

Prof. Dr. Tuncay Ergene, Başkan Yardımcısı, Hacettepe Üniversitesi,

Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği Başkanı

### **Yerel Kongre Düzenleme Kurulu**

Doç. Dr. Deniz Albayrak-Kaymak (Başkan)

Prof. Dr. Tuncay Ergene (Başkan Yardımcısı)

Yard. Doç. Dr. Z. Hande Sart (Kongre Sekreteri)

Doktora adayı Ali Akdoğan

Uzm. Psk. Dan. Nilgün Aktaş

Uzm. Psk. Mehmet Arıran

Uzm. Psk. Dan. Nafi Ayköse

Uzm. Psk. Dan. Oktay Aydın

Dr. Gökhan Atik

Doktora adayı Elif Balın

Uzm. Psi. Dan. Alpaslan Dartan

Uzm. Psk. Dan. Selen Demirtaş Zorbaz

Psk. Dan. Ali Erdoğan

Prof. Dr. Fatoş Erkman

Araş. Gör. Hasan Karabakkal

Uzm. Psk. Dan. Sibel Özbilgiç Özer

Araş. Gör. Ezgi Özkök

Psk. Dan. Hüseyin Şen

Araş. Gör. Soner Şimşek

Yard. Doç. Dr. İlhan Yalçın

Doktora adayı Ferahim Yeşilyurt

### **Bilim Kurulu**

Müge AKBAĞ, Marmara Üniversitesi

Fusun AKKÖK, European Lifelong Guidance Policy Network (ELGPN)

Hale AKSUNA, Fatih Üniversitesi

Deniz ALBAYRAK-KAYMAK, Boğaziçi Üniversitesi

Sevda ASLAN, Kırıkkale Üniversitesi

Hasan ATAĞ, Kırıkkale Üniversitesi

Meral ATICI, Çukurova Üniversitesi

Raşit AVCI, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Betül AYDIN, İstanbul Bilim Üniversitesi

Ferda AYSAN, Dokuz Eylül Üniversitesi

Yaşar BARUT, Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Mehmet BİLGİN, Çukurova Üniversitesi

Hasan BOZGEYİKLİ, Erciyes Üniversitesi

Aslı BUGAY, TED Üniversitesi

Azize Nilgün CANEL, Marmara Üniversitesi

Fulya CENKSEVEN, Çukurova Üniversitesi  
A. Aykut CEYHAN, Anadolu Üniversitesi  
Esra CEYHAN, Anadolu Üniversitesi  
Ferah ÇEKİCİ, Okan Üniversitesi  
Öner ÇELİKKALELİ, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi  
Bünyamin ÇETİNKAYA, Giresun Üniversitesi  
Evrin ÇETİNKAYA YILDIZ, Erciyes Üniversitesi  
Nermin ÇİFTÇİ ARIDAĞ, Yıldız Teknik Üniversitesi  
Asım ÇİVİTÇİ, Pamukkale Üniversitesi  
Aysel Esen ÇOBAN, Başkent Üniversitesi  
Figen ÇOK, TED Üniversitesi  
Ayhan DEMİR, Orta Doğu Teknik Üniversitesi  
M. Engin DENİZ, Yıldız Teknik Üniversitesi  
Zeynep DENİZ YÖNDEM, Abant İzzet Baysal Üniversitesi  
Serkan DENİZLİ, Ege Üniversitesi  
Süleyman DOĞAN, Ege Üniversitesi  
Kathryn DOUTHIT, University of Rochester  
Baki DUY, Anadolu Üniversitesi  
Nuray DÜZÖVA, Adıyaman Üniversitesi  
Jale ELDELEKLİOĞLU, Uludağ Üniversitesi  
Leyla ERCAN, Gazi Üniversitesi  
Özgür ERDUR-BAKER, Orta Doğu Teknik Üniversitesi  
Tuncay ERGENE, Hacettepe Üniversitesi  
Bircan ERGÜN BAŞAK, Anadolu Üniversitesi  
Ali ERYILMAZ, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi  
Başaran GENÇDOĞAN, Atatürk Üniversitesi  
Jean GUICHARD, Conservatoire National des Arts & Métiers Paris  
Berna GÜLOĞLU, Bahçeşehir Üniversitesi  
Rezzan GÜNDÖĞDU, Aksaray Üniversitesi  
Oya GÜNGÖRMÜŞ ÖZKARDEŞ, İstanbul Ticaret Üniversitesi  
Habib HAMURCU, Erciyes Üniversitesi  
Zeynep HATİPOĞLU SÜMER, Orta Doğu Teknik Üniversitesi  
Erkan IŞIK, Mevlana Üniversitesi  
Tahsin İLHAN, Gaziosmanpaşa Üniversitesi  
İsa Yücel İŞGÖR, Erzincan Üniversitesi  
Esra İŞMEN GAZİOĞLU, İstanbul Üniversitesi  
Zekavet KABASAKAL, Dokuz Eylül Üniversitesi  
Makbule KALI SOYER, Marmara Üniversitesi  
Şahin KAPIKIRAN, Pamukkale Üniversitesi  
Zeynep KARATAŞ, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi  
Ümrhan KORKMAZLAR, İstanbul Üniversitesi  
Fidan KORKUT OWEN, Hacettepe Üniversitesi  
Adnan KULAKSIZOĞLU, Fatih Üniversitesi  
Hatice KUMCAĞIZ, Ondokuz Mayıs Üniversitesi  
Yıldız KURTYILMAZ, Anadolu Üniversitesi  
Mustafa KUTLU, İnönü Üniversitesi  
Ann MCCAUGHAN, University of Illinois Springfield  
Bonnie MEEKUMS, British Journal of Guidance & Counselling, and University of Leeds  
Sylvia NASSAR-MCMILLAN, North Carolina State university  
Nagihan OĞUZ DURAN, Uludağ Üniversitesi  
Ahmet Ragıp ÖZPOLAT, Erzincan Üniversitesi  
Ragıp ÖZYÜREK, Ege Üniversitesi  
Nurten SARGIN, Necmettin Erbakan Üniversitesi

Z. Hande SART, Boğaziçi Üniversitesi  
Seher SEVİM, Ankara Üniversitesi  
Özcan SEZER, İnönü Üniversitesi  
Christopher SLATEN, Purdue University  
Mustafa SÜRÜCÜ, Adıyaman Üniversitesi  
Abdullah SÜRÜCÜ, Necmettin Erbakan Üniversitesi  
Cengiz ŞAHİN, Ahi Evran Üniversitesi  
Güzin ŞUBAŞI, Gazi Üniversitesi  
Şerife TERZİ, Gazi Üniversitesi  
Saundra TOMLINSON-CLARKE, Rutgers, The State University of New Jersey  
Mana Ece TUNA, TED Üniversitesi  
Songül TÜMKAYA, Çukurova Üniversitesi  
Ersin UZMAN, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi  
Hikmet YAZICI, Karadeniz Teknik Üniversitesi  
Oya YERİN GÜNERİ, Orta Doğu Teknik Üniversitesi  
Binnur YEŞİLYAPRAK, Ankara Üniversitesi  
Nalan YILMAZ, Akdeniz Üniversitesi  
Filiz YURTAL, Çukurova Üniversitesi  
Fulya YÜKSEL ŞAHİN, Yıldız Teknik Üniversitesi

#### **Onursal Bilim Kurulu**

Füsun AKKOYUN  
Füsun AKKÖK  
William BORGEN  
Üstün DÖKMEN  
İbrahim DÖNMEZER  
Serdar ERKAN  
Ruth FALZON  
Yadigar KILIÇCI  
Courtland LEE  
Ron LEHR  
Dione MIFSUD  
Fidan KORKUT OWEN  
Necla ÖNER  
Uğur ÖNER  
İbrahim Ethem ÖZGÜVEN  
David PATERSON  
Gabrielle SYME  
Hasan TAN  
Nilüfer VOLTAN ACAR  
Banu YAZGAN İNANÇ  
Binnur YEŞİLYAPRAK

#### **Anılarına Saygıyla**

Gül AYDIN  
Feriha BAYMUR  
Hans Z. HOXTER  
Muammer KEPÇEOĞLU  
Gülter OSKAY

## **Committees**

### **Honorary Chairpersons of the Congress**

Prof. Gülay Barbarosoğlu, Rector of Boğaziçi University

Prof. Güzver Yıldıran, Dean of Faculty of Education, Boğaziçi University

### **Chairpersons of Congress**

Assoc. Prof. Deniz Albayrak-Kaymak, Chair, Boğaziçi University (host)

Dr. Dione Mifsud, Vice Chair, University of Malta, President of the International Association for Counselling (IAC)

Prof. Tuncay Ergene, Vice Chair, Hacettepe University, President of the Turkish Psychological Counseling and Guidance Association (Turkish PDR DER)

### **Congress Local Organizing Committee**

Assoc. Prof. Deniz Albayrak-Kaymak (Chair)

Prof. Tuncay Ergene (Vice Chair)

Assist. Prof. Z. Hande Sart (Congress Secretary)

Doctoral candidate Ali Akdoğan

Psychological counselor (MA) Nilgün Aktaş

Psychological counselor (MA) Mehmet Artıran

Psychological counselor (MA) Nafi Ayköse

Psychological counselor (MA) Oktay Aydın

Dr. Gökhan Atik

Doctoral candidate Elif Balın

Psychological counselor (MA) Alpaslan Dartan

Psychological counselor (MA) Selen Demirtaş Zorbaz

Psychological counselor Ali Erdoğan

Prof. Fatoş Erkman

Research assistant Hasan Karabakkal

Psychological counselor (MA) Sibel Özbilgiç Özer

Research assistant Ezgi Özkök

Psychological counselor Hüseyin Şen

Research assistant Soner Şimşek

Assist. Prof. İlhan Yalçın

Doctoral candidate Ferahim Yeşilyurt

### **Scientific Committee**

Müge AKBAĞ, Marmara Üniversitesi

Fusun AKKÖK, European Lifelong Guidance Policy Network (ELGPN)

Hale AKSUNA, Fatih Üniversitesi

Deniz ALBAYRAK-KAYMAK, Boğaziçi Üniversitesi

Sevda ASLAN, Kırıkkale Üniversitesi

Hasan ATAĞ, Kırıkkale Üniversitesi

Meral ATICI, Çukurova Üniversitesi

Raşit AVCI, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Betül AYDIN, İstanbul Bilim Üniversitesi

Ferda AYSAN, Dokuz Eylül Üniversitesi

Yaşar BARUT, Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Mehmet BİLGİN, Çukurova Üniversitesi

Hasan BOZGEYİKLİ, Erciyes Üniversitesi

Aslı BUGAY, TED Üniversitesi



Azize Nilgün CANEL, Marmara Üniversitesi  
Fulya CENKSEVEN, Çukurova Üniversitesi  
A. Aykut CEYHAN, Anadolu Üniversitesi  
Esra CEYHAN, Anadolu Üniversitesi  
Ferah ÇEKİCİ, Okan Üniversitesi  
Öner ÇELİKKALELİ, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi  
Bünyamin ÇETİNKAYA, Giresun Üniversitesi  
Evrin ÇETİNKAYA YILDIZ, Erciyes Üniversitesi  
Nermin ÇİFTÇİ ARIDAÇ, Yıldız Teknik Üniversitesi  
Asım ÇİVİTÇİ, Pamukkale Üniversitesi  
Aysel Esen ÇOBAN, Başkent Üniversitesi  
Figen ÇOK, TED Üniversitesi  
Ayhan DEMİR, Orta Doğu Teknik Üniversitesi  
M. Engin DENİZ, Yıldız Teknik Üniversitesi  
Zeynep DENİZ YÖNDEM, Abant İzzet Baysal Üniversitesi  
Serkan DENİZLİ, Ege Üniversitesi  
Süleyman DOĞAN, Ege Üniversitesi  
Kathryn DOUTHIT, University of Rochester  
Baki DUY, Anadolu Üniversitesi  
Nuray DÜZOVA, Adıyaman Üniversitesi  
Jale ELDELEKLİOĞLU, Uludağ Üniversitesi  
Leyla ERCAN, Gazi Üniversitesi  
Özgür ERDUR-BAKER, Orta Doğu Teknik Üniversitesi  
Tuncay ERGENE, Hacettepe Üniversitesi  
Bircan ERGÜN BAŞAK, Anadolu Üniversitesi  
Ali ERYILMAZ, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi  
Başaran GENÇDOĞAN, Atatürk Üniversitesi  
Jean GUICHARD, Conservatoire National des Arts & Métiers Paris  
Berna GÜLOĞLU, Bahçeşehir Üniversitesi  
Rezzan GÜNDOĞDU, Aksaray Üniversitesi  
Oya GÜNGÖRMÜŞ ÖZKARDEŞ, İstanbul Ticaret Üniversitesi  
Habib HAMURCU, Erciyes Üniversitesi  
Zeynep HATİPOĞLU SÜMER, Orta Doğu Teknik Üniversitesi  
Erkan IŞIK, Mevlana Üniversitesi  
Tahsin İLHAN, Gaziosmanpaşa Üniversitesi  
İsa Yücel İŞGÖR, Erzincan Üniversitesi  
Esra İŞMEN GAZİOĞLU, İstanbul Üniversitesi  
Zekavet KABASAKAL, Dokuz Eylül Üniversitesi  
Makbule KALI SOYER, Marmara Üniversitesi  
Şahin KAPIKIRAN, Pamukkale Üniversitesi  
Zeynep KARATAŞ, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi  
Ümrhan KORKMAZLAR, İstanbul Üniversitesi  
Fidan KORKUT OWEN, Hacettepe Üniversitesi  
Adnan KULAKSIZOĞLU, Fatih Üniversitesi  
Hatice KUMCAĞIZ, Ondokuz Mayıs Üniversitesi  
Yıldız KURTYILMAZ, Anadolu Üniversitesi  
Mustafa KUTLU, İnönü Üniversitesi  
Ann MCCAUGHAN, University of Illinois Springfield  
Bonnie MEEKUMS, British Journal of Guidance & Counselling, and University of Leeds  
Sylvia NASSAR-MCMILLAN, North Carolina State university  
Nagihan OĞUZ DURAN, Uludağ Üniversitesi  
Ahmet Ragıp ÖZPOLAT, Erzincan Üniversitesi  
Ragıp ÖZYÜREK, Ege Üniversitesi

Nurten SARGIN, Necmettin Erbakan Üniversitesi  
Z. Hande SART, Boğaziçi Üniversitesi  
Seher SEVİM, Ankara Üniversitesi  
Özcan SEZER, İnönü Üniversitesi  
Christopher SLATEN, Purdue University  
Mustafa SÜRÜCÜ, Adıyaman Üniversitesi  
Abdullah SÜRÜCÜ, Necmettin Erbakan Üniversitesi  
Cengiz ŞAHİN, Ahi Evran Üniversitesi  
Güzin ŞUBAŞI, Gazi Üniversitesi  
Şerife TERZİ, Gazi Üniversitesi  
Saundra TOMLINSON-CLARKE, Rutgers, The State University of New Jersey  
Mana Ece TUNA, TED Üniversitesi  
Songül TÜMKAYA, Çukurova Üniversitesi  
Ersin UZMAN, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi  
Hikmet YAZICI, Karadeniz Teknik Üniversitesi  
Oya YERİN GÜNERİ, Orta Doğu Teknik Üniversitesi  
Binnur YEŞİLYAPRAK, Ankara Üniversitesi  
Nalan YILMAZ, Akdeniz Üniversitesi  
Filiz YURTAL, Çukurova Üniversitesi  
Fulya YÜKSEL ŞAHİN, Yıldız Teknik Üniversitesi

#### **Honorary Scientific Committee**

Fusun AKKOYUN  
Fusun AKKÖK  
William BORGEN  
Üstün DÖKMEN  
İbrahim DÖNMEZER  
Serdar ERKAN  
Ruth FALZON  
Yadigar KILIÇCI  
Courtland LEE  
Ron LEHR  
Dione MIFSUD  
Fidan KORKUT OWEN  
Necla ÖNER  
Uğur ÖNER  
İbrahim Ethem ÖZGÜVEN  
David PATERSON  
Gabrielle SYME  
Hasan TAN  
Nilüfer VOLTAN ACAR  
Banu YAZGAN İNANÇ  
Binnur YEŞİLYAPRAK

#### **In Memory of**

Gül AYDIN  
Feriha BAYMUR  
Hans Z. HOXTER  
Muammer KEPÇEOĞLU  
Gülter OSKAY

### **Davetli Konuşmacılar Listesi/Invited Speakers**

#### **Prof. Dr. Tim Bond**

Bristol Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Birleşik Krallık / The Graduate School of Education, University of Bristol, the United Kingdom

#### **Prof. Dr. Süleyman Doğan**

Ege Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye / Counseling and Guidance Division, Ege University, İzmir, Türkiye

#### **Amanda Hawkins**

Britanya Danışmanlık ve Psikoterapi Derneği (BACP) Başkanı, Bristol, Birleşik Krallık / British Association of Counselling and Psychotherapy (BACP) President, Bristol, the United Kingdom

#### **Prof. Dr. Spencer G. Niles**

The College of William & Mary Eğitim Fakültesi Dekanı, Birleşik Devletler / Dean for the School of Education, at the College of William & Mary, the United States

#### **Anne Stokes**

Çevrimiçi Eğitim Limited ve Danışmanlık Çevresi Müdürü, Bristol, Birleşik Krallık / Director of Online Training Ltd and Counselling Associates, Bristol, the United Kingdom

#### **Prof. Dr. Kimberly Young**

St. Bonaventure Üniversitesi, New York, Birleşik Devletler / St. Bonaventure University, New York, the United States

### **Davetli Panelistler / Invited Panelists**

#### **Pınar İlkaracan**

Psikoterapist ve kadın hakları savunucusu, İstanbul, Türkiye / Psychotherapist and women's rights advocate, İstanbul, Türkiye

#### **Doç. Dr. Martin Jencius**

Danışmanlık ve İnsan Gelişimi Hizmetleri, Kent Eyalet Üniversitesi, Birleşik Devletler / Counseling and Human Development Services, Kent State University, the United States

#### **Prof. Dr. Fidan Korkut-Owen**

Hacettepe Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı (emekli), Ankara, Türkiye / Hacettepe University, Psychological Counseling and Guidance Program (retired), Ankara, Türkiye

#### **Dr. Lorna Martin**

Kanada Danışmanlık ve Psikoterapi Derneği (CCPA) Eski Başkanı, Kanada / The Canadian Counselling and Psychotherapy Association (CCPA) Past President, Canada

#### **Doç. Dr. Blythe Shepard**

Kanada Danışmanlık ve Psikoterapi Derneği (CCPA) Başkanı, Lethbridge Üniversitesi, Kanada / The Canadian Counselling and Psychotherapy Association (CCPA) President, University of Lethbridge, Canada

#### **Sibel Usluer-Erenel**

Aile ve evlilik terapisti, İstanbul, Türkiye / Marriage and family therapist, İstanbul, Türkiye

#### **Prof. Dr. Nilüfer Voltan-Acar**

Hacettepe Üniversitesi, Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Bölümü, Türkiye / Hacettepe University, Department of Psychological Counselling and Guidance, Türkiye

#### **Doç. Dr. Cirecie A. West-Olatunji**

Amerikan Danışmanlık Derneği (ACA) Seçilmiş Başkanı, Cincinnati Üniversitesi, Birleşik Devletler / The American Counseling Association (ACA) President Elect, University of Cincinnati, the United States

#### **Prof. Dr. Binnur Yeşilyaprak**

Ankara Üniversitesi, Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Bölümü, Türkiye / Ankara University, Department of Psychological Counseling and Guidance, Türkiye



BIOGRAPHIER

BIOGRAPHIES



### **Kongre Onursal Başkanı**

#### **Prof. Dr. Gülay Barbarosoğlu**

Boğaziçi Üniversitesi Rektörü, İstanbul, Türkiye

Profesör Dr. Gülay Barbarosoğlu BSc ve PhD derecelerini Boğaziçi Üniversitesi'nde Endüstri Mühendisliği'nde tamamladı. Kendisi 2000 yılından beri endüstri mühendisliği profesörüdür. Prof. Dr. Barbarosoğlu 2008 ve 2012 yılları arasında Boğaziçi Üniversitesi'nde araştırmadan sorumlu Rektör Yardımcılığı görevi yapmıştır. Prof. Dr. Barbarosoğlu, Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi ile Deprem Araştırma Enstitüsü (KRDAE) ve Afet Yönetim Merkezi (CENDIM) müdürlüğü ve Endüstri Mühendisliği Bölümü ile Finans Mühendisliği Programı Başkanlığı yapmıştır. Prof. Dr. Barbarosoğlu Boğaziçi Üniversitesi Mühendislik ve Teknoloji Yönetimi Programı (ETM) Eşbaşkanlığı ve İmalat ve İdare Laboratuvarı Müdürlüğü yapmıştır. Avrupa Yöneylem Araştırma Dernekleri (EURO) Başkan Yardımcısı ve NATO Araştırma ve Teknoloji Teşkilatı ulusal temsilcisi olarak hizmetleri sırasında, çeşitli Avrupa üniversiteleri, devlet ve sivil toplum kuruluşları ile yakından işbirliği yapmıştır. Prof. Dr. Barbarosoğlu EURO Hiyerarşik Örgütsel Planlama Avrupa Çalışma Grubu Kurucu üyesi ve Yönetim Bilimleri Enstitüsü (INFORMS), Amerikan Üretim ve Envanter Denetimi Derneği (APICS), Türkiye Yöneylem Araştırma Derneği (YAD) ve Endüstri Mühendisliği ve Üretim Yönetimi (IEPM) üyesidir. Prof. Dr. Barbarosoğlu Mahalle Afet Gönüllüleri (MAG) Vakfı Yönetim Kurulu üyesi ve başkanlığında bulunmuştur. Kendisi matematiksel programlama ve optimizasyon, lojistik, operasyon ve üretim planlaması, stokastik programlama ve karar verme teorileri alanlarında dersler tasarlamış ve vermiştir. Prof. Dr. Barbarosoğlu 2012'den beri Boğaziçi Üniversitesi Rektörü'dür.

### **Congress Honorary Chair**

#### **Prof. Gülay Barbarosoğlu**

**Rector of Boğaziçi University, İstanbul, Türkiye**

Professor Gülay Barbarosoğlu completed her BSc and PhD degrees in Industrial Engineering at Boğaziçi University. She has been a professor of industrial engineering since 2000. Prof. Barbarosoğlu was the Vice-Rector of Boğaziçi University, in charge of research between 2008 and 2012. Prof. Barbarosoğlu also acted as the Head of the Kandilli Observatory and Earthquake Research Institute (KOERI) of Boğaziçi University, as the Founding Chair of Center for Disaster Management (CENDIM), as the Chair of Department of Industrial Engineering, and as the Chair of Graduate Program in Financial Engineering. Prof. Barbarosoğlu was the Co-chair, Engineering and Technology Management Program and the Director of the Manufacturing Management Laboratory at Boğaziçi University. During her services as the Vice-Chair of the Association of European Operational Research Societies (EURO), and the national representative of NATO Research and Technology Organization, she closely collaborated with several European universities, governmental and non-governmental institutions. Prof. Barbarosoğlu is the Founding member of the EURO Hierarchical Organizational Planning (EWG), The Institute of Management Sciences (INFORMS), American Production, the Inventory Control Society (APICS), Turkish Organizational Research Society (YAD), and the Industrial Engineering and Production Management (IEPM). Prof. Barbarosoğlu was the Board Member and the President of the Neighborhood Disaster Volunteers (MAG) Foundation. She designed and taught courses in the areas of mathematical programming and optimization, logistics, operations and production planning, stochastic programming and decision theory. Prof. Barbarosoğlu is the Rector of Boğaziçi University since 2012.



**Kongre Onursal Başkanı**

**Prof. Dr. Güzver Yıldırım**

Boğaziçi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dekanı, İstanbul, Türkiye

Profesör Dr. Güzver Yıldırım İstanbul Belediye Konservatuvarı, Bale Bölümü (Diploma); University of Puget Sound, Tacoma, Washington, Psikoloji ve Felsefe çift ana dal ve Amerikan Edebiyatı, yan dal (BA); Albert Schweitzer College, Churwalden, İsviçre, Hümaniter Bilimler (Sertifika); Hacettepe Üniversitesi, Uygulamalı Psikoloji (MS); University of Chicago, Eğitim Psikolojisi (PhD) mezunudur. Prof. Yıldırım 1995'te "Seçkin akademik katkılar, eğitim psikolojisi alanında öğretmen ve bilim insanı olarak elde edilen akademik başarılar" nedeniyle, ABD'de University of Puget Sound'dan fahri doktora derecesi elde etmiştir. Spencer Foundation ile Roosevelt ve Northwestern Üniversiteleri'nde araştırma değerlendiricisi ve öğretim görevlisi olarak çalışan Prof. Yıldırım, Agonne National Laboratories'de eğitsel program değerlendiricisi olarak görev yapmıştır. Prof. Yıldırım Utrecht Üniversitesi, Centre for Counselling Studies, Hollanda'da konuk bilim insanı; UNESCO Türkiye Milli Komisyonu'nda üniversite temsilcisi olarak çalışmıştır. Boğaziçi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü'nde bölüm başkanlığı yapan Prof. Yıldırım, 2010 yılından beri Eğitim Fakültesi Dekanı'dır. Prof. Dr. Güzver Yıldırım'ın ilgi alanları, öğrenme sonuçlarını etkileyen değiştirilebilir özellikler, Tam Öğrenme Modeli, norm ve ölçüt bağlamı araç ve öğretim programları tasarımı ve erken çocukluk edim düzeylerinin yordanma ve geliştirilmesi olarak sıralanabilir. Bu konularda yazılmış 10 kitabı bulunmaktadır.

**Congress Honorary Chair**

**Prof. Güzver Yıldırım**

**Boğaziçi University, Dean of Faculty of Education, İstanbul, Türkiye**

Professor Güzver Yıldırım has completed degrees at İstanbul Municipal Conservatory, Department of Ballet (diploma); University of Puget Sound, double major in Psychology and Philosophy, minor in American Literature (BA); Albert Schweitzer College, Switzerland (Certificate in Humanities); Hacettepe University, Applied Psychology (MS), and The University of Chicago, Educational Psychology (PhD). Prof. Yıldırım has received an Honorary Degree of Doctor of Philosophy from the University of Puget Sound in 1995, for "Distinguished academic career, professional accomplishments as a teacher and scholar of Educational Psychology." Prof. Yıldırım has worked in Illinois at the Spencer Foundation, Roosevelt and Northwestern Universities as research evaluator and instructor, and at Agonne National Laboratories as educational program evaluator. She has been a visiting scholar at Utrecht Universiteit, Centre for Counselling Studies in the Netherlands, and the university representative to the UNESCO National Committee in Türkiye. Having served as the department chair of the Department of Educational Sciences, Prof. Yıldırım is the Dean the Faculty of Education of Boğaziçi University since 2010. Prof. Güzver Yıldırım's interest areas include alterable characteristics in explaining learning outcomes, Mastery Learning Model of instruction, and the design and development of norm and criterion-referenced measurement and evaluation instruments, and curricula for the prediction and enhancement of early childhood performance levels. She has published 10 books in these areas.



**Anısına saygıyla:**

**Prof. Dr. A. Gül Aydın (1946-2007)**

Prof. Dr. Ayşe Gül Aydın, İzmir’de doğdu. 1968 yılında İstanbul Üniversitesi, Psikoloji Bölümü’nü, 1975 yılında İngiltere’de Stirling Üniversitesi’nde, Uygulamalı Çocuk Psikolojisi programından yüksek lisans programını, 1985 yılında ise Hacettepe Üniversitesi, Psikolojik Danışma ve Rehberlik programından doktora programını tamamladı. Çocuk psikoloğu, okul müdürü olarak da çalışan Aydın, Hacettepe Üniversitesi’ndeki uzman olarak çalışmasının ardından 1985 yılından yaşamının sonuna dek Orta Doğu Teknik Üniversitesi’nde öğretim üyesi olarak çalıştı. Bölüm başkanı ve farklı kurumlarda komite üyesi olarak hizmetler verdi. Prof. Dr. Aydın, Türkiye’de psikolojik danışma ve rehberlik alanının gelişmesine ve tanınmasına gönül vermiş biriydi. Çok sayıda yüksek lisans ve doktora tezi yürüttü, yurt içi ve yurt dışı makaleler yayımladı, ulusal ve uluslararası toplantılarda bildiriler sundu, ulusal ve uluslararası atıflar aldı, bilimsel araştırma projeleri yürüttü. Prof. Dr. Aydın, akademik kariyerindeki başarılarının yanı sıra, değerlerinden ödün vermemesi, titiz ve disiplinli çalışması, nesnelliği, mesleki ve etik ilkelere sıkı sıkıya bağlılığıyla bir çok akademisyene örnek oldu. Yaşama sevinci, mücadeleci tavrı, dinginliği, sıcaklığı, şevkati, mizah anlayışı, tatlı gülümsemesi ve kanserle olan mücadelesinde bile koruyabildiği zerafeti ile hep sevgi ve saygıyla hatırlanacaktır.

**In Memory of:**

**Prof. A. Gül Aydın (1946-2007)**

Prof. Ayşe Gül Aydın was born in İzmir. Completed her BA degree in Psychology Department at İstanbul University in 1968, MA degree in Applied Child Psychology program of the University of Stirling in England in 1975 and her PhD degree in Psychological Counseling and Guidance at Hacettepe University in 1985. After working as child psychologist and school principal, and as a specialist at Hacettepe University, Aydın had remained as a counselor educator at Middle East Technical University starting in 1985 until the last day of her life. Prof. Aydın had served as department chair and committee member of various professional organizations. Prof. Aydın was a scholar dedicated herself to development and advancement of the field of psychological counseling in Türkiye. Prof. Aydın served as academic adviser in numerous master’s and doctoral theses, published at national and international journals, made presentations at national and international conferences, received national and international citations, conducted several research projects. Besides her highly regarded academic reputation Prof. Aydın is known for her principled attitude respective of values, meticulous and disciplined work, objectivity and strong commitment to professional and ethical principles. These merits made Prof. Aydın a role model to many professionals. Prof. Aydın’s joy of life, tenacious attitude, calmness, warmth, kindness, sense of humor, sweet smile and the grace that she kept even in her fight with cancer will always be remembered with love and respect.





**Anısına saygıyla:**

**Prof. Dr. Feriha Baymur (1915-2010)**

Türkiye’de Psikolojik Danışma ve Rehberlik alanının öncü kurucusu sayılan Prof. Dr. Feriha Baymur, Hacettepe Üniversitesi’nin Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik ile Psikoloji bölümlerinin kurucularındandır. Beyrut’da doğan Baymur, psikolojiye hep ilgi duymuş, o yıllarda psikoloji eğitimi veren dört yıllık program olmadığı için iki yıllık öğretmen okulu olan Gazi Eğitim Enstitüsü’nde psikoloji eğitimi almıştır. İlkokul öğretmenliği, Kız Teknik Öğretmen Okulu’nda psikoloji öğretmenliği yaptıktan sonra Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Dairesi’ne geçmiştir. Amerika Birleşik Devletleri’ne 1953 yılında giden Baymur, Chicago Üniversitesi’nde hem dört yıllık lisans programını tamamlama sınavlarını vermiş hem de master derecesini almıştır. Türkiye’ye dönünce, Milli Eğitim Bakanlığı’ndaki görevine devam eden Baymur bu kez, doktorasını yapmak üzere Illinois Üniversitesi’ne gitmiş (1956-1958), orada Carl Rogers’in ekolünü benimsemiştir. Döndüğünde, Orta Doğu Teknik Üniversitesi’nde kurucu ve psikoloji öğretim elemanı olarak çalışmış, daha sonra, Ankara’da başlatılan Test ve Araştırma Bürosu’nda müdürlük yapmıştır. Ardından Prof. Dr. İhsan Doğramacı’nın daveti üzerine Hacettepe Üniversitesi’nde çalışmaya başlayan Baymur, emekli oluncaya dek bu üniversitede ders vermiştir. Yazdığı pek çok makale ve birkaç kitap içinde, ilk kez 1972’de basılan Genel Psikoloji kitabı hala kullanılmaktadır. Baymur, 1985 yılında psikoloji alanında yaptığı katkılardan dolayı Türk Eğitim Vakfı Hizmet Ödülü’ne layık görülmüştür. Alanın Türkiye’de kurulmasına olan katkılarından dolayı psikolojik danışma alanı camiası Prof. Dr. Feriha Baymur’a minnettardır.

**In memory of:**

**Prof. Feriha Baymur (1915-2010)**

Prof. Feriha Baymur is accepted to be the founding pioneer of psychological counseling and guidance in Türkiye. She was among the founders of the departments of Psychological Counseling and Guidance and Psychology at Hacettepe University. Born in Beirut, Baymur had always been interested in psychology. Because there was no four year programs in psychology at her time, she received psychology training in Gazi Institute of Education which was a two year teachers school. After working as elementary school teacher and psychology teacher at Technical Teachers’ School for Girls, Baymur joined the Office of Education and Instruction of the Ministry of National Education. Baymur went to the United States of America in 1953, completed four year college degree exams and master’s degree at Chicago University. After returning home and continuing her work at the Ministry of National Education, Baymur went back to the the United States, Illinois University to do doctoral degree (1956-1958) and became a follower of the Rogerian approach. Upon her return home, Dr. Baymur worked as a founder and faculty member of Psychology Department of the Middle East Technical University, and worked as a director of the Testing and Research Bureau founded in Ankara. Upon the invitation of Prof İhsan Doğramacı, the founder of the Council of Higher Education, she started working at Hacettepe University where she remained until her retirement. Among the several articles and books Prof. Baymur wrote, the textbook titled, General Psychology, published in 1972 is still being used. Prof. Baymur received the Service Award of the Foundation of Turkish Education for her contributions to the discipline of psychology. Turkish psychological counselors are grateful to Prof. Feriha Baymur for her contributions to establishment of psychological counseling in Türkiye.



#### Anısına Saygıyla

#### Hans Z. Hoxter (1909-2002)

Hans Hoxter, şimdiki adı Uluslararası Danışmanlık Derneği (IAC) olan Danışmanlığın ilerlemesi için Uluslararası Yuvarlak Masa Toplantısı'nın (IRTAC) kurucusu vizyon sahibi bir öncüdür. Aynı zamanda Eğitimsel ve Mesleki Rehberlik Uluslararası Derneği'nin kurulmasına yardımcı olmuştur. Küresel düzeyde danışmanlık mesleğinin gelişmesi için yılmadan çalışmış gerçek bir devdir. Uluslararası çalışmalarının yanı sıra, Britanya Danışmanlık ve Psikoterapi Derneği'nin kurulmasına yardımcı olmuştur. Doğumu 1909'dan, 93 yaşındaki ölümü 2002'ye değin iki dünya savaşının yıkımı da dahil olmak üzere 20. yüzyıldaki birçok tarihsel dönemece tanıklık yapmıştır. Özellikle bu savaşlardaki kişisel yaşantıları onu yaşamboyu sosyal adalet şampiyonu yapmıştır. Sosyal adaletsizliklere karşı savaşmada ve tüm insanlara erişim ve eşitlik sağlamada küresel bir güç olarak danışmanlığın gizil gücünü görmüştür. Hans yaklaşık 40 yıl boyunca IRTAC/IAC Başkanlığı yapmıştır.

<http://www.theguardian.com/news/2002/nov/29/guardianobituaries>

#### In Memory of

#### Hans Z. Hoxter (1909-2002)

Hans Hoxter was a visionary pioneer who established the *International Roundtable for the Advancement of Counselling (IRTAC)*, which is now the *International Association for Counselling (IAC)*. He also helped to establish the *International Association for Educational and Vocational Guidance*. He was a true giant who worked tirelessly to advance the profession of counselling on a global level. In addition to his international work, he helped to establish the *British Association for Counselling and Psychotherapy*. From his birth in 1909 to his death, at age 93, in 2002 he witnessed the historic sweep of the 20th century, including the devastation of two world wars. His personal experiences during those wars, in particular, made him a lifelong champion of social justice. He saw the potential of counselling as a global force to fight social injustice and ensure access and equity for all people. For nearly 40 years Hans was President of IRTAC/IAC.

<http://www.theguardian.com/news/2002/nov/29/guardianobituaries>



**Anısına saygıyla:**

**Prof. Dr. Muharrem Kepçeoğlu (1932-2009)**

Kepçeoğlu, psikolojik danışma ve rehberlik alanının Türkiye’de tanınmasında önemli rol oynamış, ikinci kuşak olarak adlandırılan grupta yer alan çok değerli bilim insanlarımızdan biriydi. Kepçeoğlu Giresun’da doğmuş, 1951 yılında Necatibey İlköğretmen Okulu’nu, 1958’de ise Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji Bölümü’nü bitirdikten sonra 1965 yılında Eastern Michigan Üniversitesi’nden psikoloji lisansı almıştı. Hacettepe Üniversitesi’nden 1970 yılında yüksek lisans, 1974 yılında ise doktora derecelerini tamamlamıştı. Emekli olduğu 1997 yılına dek Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi ve Gazi Üniversitesi’nde çalışmıştı. Prof. Dr. Kepçeoğlu’nun alana en büyük katkılarından biri, ülkemizdeki ilk Türkçe eserlerden birinin; 1985 yılında yayımlanmış olan “Psikolojik Danışma ve Rehberlik” adlı kitabının yazarlığıdır. Bunun yanı sıra bazıları İngilizce yayımlanmış olan 40 kadar akademik çalışmaya sahip Prof. Dr. Kepçeoğlu, Doğan’a (2009) göre alanın gerçek savunucularındandı. Hocamız, harika bir öğreticiliğinin yanı sıra, düzenliliği, insancılığı ve esprili kişilik özelliği ile belleklerimizde yer etmiştir.

**In Memory of:**

**Prof. Muharrem Kepçeoğlu (1932-2009)**

Kepçeoğlu was among the second generation of a group of respectable colleagues who have played significant role in recognition of the field of psychological counseling and guidance in Türkiye. Kepçeoğlu was born in Giresun, completed Necatibey School for Elementary School Teachers in 1951, Gazi Educational Institute, Pedagogy Department in 1958 and psychology degree from the Eastern Michigan University in 1965. Kepçeoğlu earned his master’s and doctoral degrees from Hacettepe University in 1970 and in 1974, respectively. Until he retired in 1997 Prof. Kepçeoğlu worked at Middle East Technical University, Hacettepe University, Ondokuz Mayıs University and Gazi University. One of the greatest contributions of Prof. Kepçeoğlu was authoring one of the first Turkish counseling books titled “Psychological Counseling and Guidance” in 1985. In addition, Prof. Kepçeoğlu published about 40 academic work some of which were published in English. Doğan (2009) called him one of the real advocates of the field of counseling. This dear teacher of us is remembered with his excellence in teaching as well as his disciplined, humanistic character and good sense of humor.



**Anısına saygıyla:**

**Prof. Dr. Gültür Oskay (1933-2012)**

Kıbrıs doğumlu olan Gültür Oskay, Gazi Üniversitesi Pedagoji mezunudur. Mezuniyet sonrası Kıbrıs'ta öğretmenlik yaparken eşi Enis Oskay ile tanışmış ve onun işi dolayısıyla İngiltere'ye gitmiştir. İngiltere'den döndükten sonra Orta Doğu Teknik Üniversitesi Psikolojik Danışma ve Rehberlik Merkezi'nde çalışmaya başlamış iki yıl sonra da Hacettepe Üniversitesi Psikolojik Danışma ve Rehberlik Anabilim Dalı'nda öğretim üyesi olmuştur. Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Pennsylvania Eyaletindeki Philadelphia şehrinde bulunan Temple Üniversitesi'nde misafir öğretim üyesi olarak bulunmasının dışında 67 yaşında emekli olana kadar Hacettepe Üniversitesi'ne hizmet vermiş ve başta Yüksek Öğretimde Rehberlik, Mesleki Rehberlik ve Etik olmak üzere çeşitli dersler okutmuştur. Prof. Dr. Gültür Oskay'ın bir dizi yayınının içinde en bilinen araştırma konusu Marcia'nın kimlik gelişimi ile ilgilidir ve bununla ilgili bir ölçeği de Türkçe'ye kazandırmıştır. Sanat ve doğa severliği, ve sevecenliği ile bilinen değerli hocamız öğrencilerinin kalbinde hep yaşayacaktır.

**In Memory of:**

**Prof. Gültür Oskay (1933-2012)**

Gültür Oskay was born in Cyprus and graduated from Gazi University, Pedagogy Department. She met her future husband, Enis Oskay, as she was working as a teacher and following his post they went to the United Kingdom together. Upon return, she worked at the Psychological Counseling and Guidance Center of the Middle East Technical University for two years and then became a faculty member at Hacettepe University, Psychological Counseling and Guidance branch. Dr. Oskay was a visiting scholar at Temple University in Philadelphia, Pennsylvania in the United States. She worked at Hacettepe University and taught Guidance in Higher Education, Vocational Counseling and Ethics, until she retired at the age 67. Among a series of her publications, Prof. Gültür Oskay's best known research topic was related to identity development of Marcia and she adapted a related instrument into Turkish. Prof. Oskay will live in the hearts of her students, remembering her for her love for art and nature as well as her tenderness.



**Davetli Konuşmacı:**

**Prof. Dr. Tim Bond**

Bristol Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Birleşik Krallık.

Dr. Bond psikolojik terapi ve diğer mesleki rollerdeki etik ve yasal konularda uzmandır. Bristol Üniversitesi Sosyal Bilimler ve Hukuk Fakültesi Araştırma Etiği görevlisidir. Britanya Danışmanlık Derneği'nin 1994-6 dönem başkanı ve bu dernek ile diğer mesleki kuruluşların etik kurullarının uzun dönemli üyesidir. Eylemde Danışmanlık Standart ve Etiği (Sage Publications, 2010) kitabının yazarıdır. Etik konularında araştırmaları, yazıları, eğitim ve öğretim etkinlikleri vardır. Malta Üniversitesi'nde konuk öğretim elemanıdır. Dr. Bond Britanya Danışmanlık ve Psikoterapi Derneği'nin seçkin üyesidir.

**Keynote Speaker:**

**Prof. Tim Bond**

The Graduate School of Education, University of Bristol, the United Kingdom.

Dr. Bond has BA (Hons), CQSW, Cert Ed, PhD, and is a Professorial Teaching Fellow at the Graduate School of Education, University of Bristol. Dr. Bond specialises in ethical and legal issues for psychological therapies and other professional roles. He is the Research Ethics Officer for the Faculty of Social Sciences and Law at the University of Bristol. He is a former Chair of BAC 1994-6 (the predecessor of BACP, the British Association of Counselling and Psychotherapy) and longstanding member of ethics committees within the Association and other professional bodies. He is author of Standards and Ethics for Counselling in Action (Sage Publications, 2010) and researches ethical issues about which he writes extensively and leads training and education. He is a visiting professor to the University of Malta. Dr. Bond is a Fellow of the British Association for Counselling and Psychotherapy.

**Davetli Konuşmacı:****Prof. Dr. Süleyman Doğan**

Ege Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye.

Dr. Süleyman Doğan, yüksek lisans ve doktora derecelerini Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikolojik Danışma ve Rehberlik Bilim Dalı'ndan almıştır. Akademik hayatına Hacettepe Üniversitesi'nde başlayan Dr. Doğan, İnönü Üniversitesi'nde ve Gazi Üniversitesi'nde görev yapmıştır. Ohio Üniversitesi'nde 1997-1998 eğitim öğretim yılı boyunca Counseling and Higher Education bölümünde konuk öğretim üyesi olarak bulunmuştur. Türkiye'de psikolojik danışma alanının gelişimine, güncel sorunlarına ve psikolojik danışman eğitime dair birçok önemli makalesi ve bildirisi bulunmaktadır. Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği'nde iki yıl yönetim kurulu üyeliği ve beş yıl danışma kurulu üyeliği yapmıştır. Dr. Süleyman Doğan, halen Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı, Eğitim Bilimleri Bölümü Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı öğretim üyesi ve Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı başkanıdır.

**Keynote Speaker:****Prof. Süleyman Doğan**

Counseling and Guidance Division, Ege University, İzmir, Türkiye.

Dr. Doğan received his master's degree and PhD in Counseling and Guidance from Hacettepe University at Ankara in Türkiye. He started his academic career in Hacettepe University a research assistant. Later he served at İnönü University and Gazi University. Dr. Doğan spent his sabbatical leave in Counseling and Higher Education Department at the College of Education, Ohio University during the 1997-1998 academic year. He is the author of several articles and presentations, especially on the development of counseling and counselor education in Türkiye. He served on the Turkish Psychological Counseling and Guidance Association Administrative Committee for two years and on the Advisory Council for five years. He is currently serving as the dean and a Professor at Faculty of Education at Ege University, İzmir and the chair of the division of counseling and guidance.



**Panel Düzenleyicisi:**

**Sibel Usluer-Erenel**

Aile ve evlilik terapisti, İstanbul, Türkiye.

Sibel Usluer Erenel, Kaliforniya eyaleti Davranış Bilimleri Konseyi'nden Lisanslı Aile ve Evlilik Terapisti ve eğitimcisidir. Boğaziçi Üniversitesi'nde Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik yüksek lisansını tamamladıktan sonra, 1994'te California State University Hayward'dan Aile, Evlilik ve Çocuk Terapisi ve Okul Danışmanlığı üzerine ikinci yüksek lisans derecesini almıştır. İstanbul'da kurduğu Satir İnsan Gelişimi ve Aile Terapisi Enstitüsü'nde terapi hizmeti vermekte ve geliştirdiği, Satir Dönüşümsel Sistemik Aile Terapisi modeliyle yetkinlik odaklı Aile Terapisi Eğitim sertifika programını Satir Pasifik Enstitüsü (SİP) işbirliğiyle sürdürmektedir. 2011 yılında Satir Pasifik Enstitüsü'nün dünyada 14 kişiye verdiği "Satir Model Satir Dönüşümsel Sistemik Aile Terapisi Liderlik Ödülü"ne Türkiye'de Satir Modeli'ne öncülüğü ve oluşturduğu eğitim programı nedeniyle layık görülmüştür. Daha barışçıl bir toplum için ruh sağlığı yüksek ve yetkin çocuk/gençlerin yetişmesinde okullarda ve alanda psikolojik danışmanları güçlendirerek çocuklara, gençlere ve okullara hizmet veren bir vakıf olan YÖRET Vakfı Başkan Yardımcısıdır. Doğuş Üniversitesi Aile Terapisi yüksek lisans eğitim programında gözetmen ve kısmi zamanlı öğretim görevlisidir. Uluslararası Aile Terapisi Derneği (IFTA) yönetim kurulu üyesi ve Çift ve Aile Terapileri Derneği (ÇATED) kurucularından ve yönetim kurulu üyesidir. Türkiye'de çift ve aile terapisinin tanınması, eğitim standartları ve çift ve aile terapisti yetkinliklerinin oluşturulması, dünyada çocuğa karşı şiddetin önlenmesi, toplumsal barış için barışçıl okul ve aile ortamlarının oluşması için çalışmalar yapmaktadır.

**Panel Organizer:**

**Sibel Usluer-Erenel**

Marriage and family therapist, İstanbul, Türkiye.

Sibel Usluer Erenel is a California licensed marriage and family therapist. After completing a M.S. degree in Psychological Counseling and Guidance at Boğaziçi University, she has completed a second M.Ed. degree in Family, Marriage and Child Therapy, and School Counseling at California State University Hayward, the United States. She has founded the Satir Human Growth and Family Therapy Institute in İstanbul; developed and still leads Satir Transformational Systemic Family Therapy competency based training program in collaboration with Satir Institute of the Pacific (SIP). In 2011 she received the "Satir Model Satir Transformational Systemic Therapy Leadership Award" given by SIP in acknowledgement of the training program she had developed and her leadership of the Satir model in Türkiye. Besides her training program she is adjunct faculty at Dogus University's Couple's & Family Therapy Master's Program, executive board member of International Family Therapy Association (IFTA) and Turkish Couple's & Family Therapy Association (CATED). Sibel Erenel is the vice president of YORET Foundation which works on promoting wellness in children and youth by supporting the counseling profession and peaceful school environments. Beyond practicing family therapy and training, she works on promoting couple's & family therapy and developing training standards and competencies for family therapists in Türkiye. She is an advocate on preventing violence against children and works on creating peaceful families, school environments for a peaceful society.





**Davetli Konuşmacı:**

**Amanda Hawkins,**

Britanya Danışmanlık ve Psikoterapi Derneği (BACP) Başkanı, Bristol, Birleşik Krallık.

Amanda Hawkins sertifikalı bir danışmanlık uzmanı ve halen Britanya Danışmanlık ve Psikoterapi Derneği (BACP) başkanıdır. Britanya kapsamında personel ve gönüllülerle stratejik mesleki gelişime yönelik eğitim çalışmaları yapmaktadır. Üst düzeyde deneyimli bir BACP danışmanı/psikoterapistidir. Amanda halen, görme engelli kimselere hizmet veren ulusal büyük bir hayır kurumu olan RNIB’de danışmanlık başkanı olarak üst yönetimi konumunda çalışmaktadır. Geçmişte yerel hükümet ve sivil toplum ortamlarında çocuklarla ve gençlerle çalışmıştır. Çocuklar ve Genç İnsanlar için Kaynak Grubu Sağlık Uzmanlığı Bölümü’nde ve aynı zamanda VINCE’in (Görme Engelliler Danışmanlık ve Duygusal Destek Ağı) Araştırma Komitesi Başkanı olarak görev yapmaktadır. Amanda kendisini danışmanlık ve psikoterapi ortak standartlarının stratejik gelişimine ve uluslararası bağlamda etiği desteklemeye adanmıştır.

**Keynote Speaker:**

**Amanda Hawkins**

The British Association of Counselling and Psychotherapy (BACP) President, Bristol, the United Kingdom.

Amanda Hawkins has MBACP Snr Accred. Dip Cou. Cert. Sup. Cert Ed. She is the current chair of the British Association of Counselling and Psychotherapy (BACP) and as such works with both staff and volunteers to lead the strategic development of the professional within a British context. She is a senior accredited BACP counsellor/psychotherapist. Amanda currently holds a senior management position as head of Counselling at RNIB, which is a large national charity that works with blind and partially sighted people. In the past she has worked with children and young people within local government and voluntary sector settings. She also sits on Department of Health Expert Reference Group for Children and Young People and is also the Chair of the VINCE (Visual Impairment Network for Counselling and Emotional Support) Research Committee. Amanda has a strong commitment to encourage the strategic development of shared counselling and psychotherapy standards and ethics international arena.





**Panel Düzenleyicisi:**

**Pinar İlkaracan**

Psikoterapist ve kadın hakları savunucusu, İstanbul, Türkiye.

Pinar İlkaracan şiddet yaşayan kadın ve çocuklara psikolojik danışmanlık, psikoterapi ve ev içi şiddeti çok-disiplinli önleme yöntemleri konularında yirmi yılı aşkın deneyime sahiptir. Psikoterapi eğitimini Berlin’de tamamlayan İlkaracan, Berlin’de Almanya’nın en büyük sığınağında altı yıl çalışmış ve hem Almanya, hem de Türkiye’de bu konuda ilerici reformlar gerçekleştiren yasalara öncülük etmiştir. Berlin Kadına Karşı Şiddet Girişimi, Kadının İnsan Hakları Derneği ve Ortadoğu ve Güney/Güneydoğu Asya’da kırktan fazla akademik kurumu ve sivil toplum örgütünü çatısı altında toplayan Müslüman Toplumlarda Cinsel ve Doğurganlık Hakları Koalisyonu kurucu üyesidir. İlkaracan’ın kadına karşı şiddet ve kadının insan hakları konularında birok yayını ve araştırması vardır. Türkiye’nin kırktan fazla ilinde toplum merkezlerinde 1998 yılından beri uygulanmakta olan Kadının İnsan Hakları Eğitim Programı’nın öncüsüdür. Kendisi kadının insan hakları ve kadına karşı şiddet konusunda birçok Birleşmiş Milletler toplantısında Türkiye’yi temsilen resmi Türkiye delegasyonunda yer almıştır. Boğaziçi Üniversitesi’de kısmi zamanlı öğretim görevlisi ve İstanbul’da psikoterapist olarak çalışan Pinar İlkaracan, 2007 yılında Gruber Vakfı’nın Kadının İnsan Hakları Ödülü’nü kazanmıştır ve Birleşmiş Milletler Uluslararası Nüfus ve Kalkınma Konferansı Üst Düzey Görev Gücü üyesidir.

**Panel Organizer:**

**Pinar İlkaracan**

Psychotherapist and women’s rights advocate, İstanbul, Türkiye.

Pinar İlkaracan has worked on violence against women and children from a multidisciplinary perspective, as a psychotherapist in women’s shelter in Berlin, as a leading activist for legal reforms on violence against women in Germany and Türkiye, as a researcher, and as a psychotherapist in private practice. She is the co-founder of the Berlin Initiative against Violence against Women; Women for Women’s Human Rights (WWHR) and the Coalition for Sexual and Bodily Rights in Muslim Societies (CSBR), a network of 40 academics and institutions from the Middle East, North Africa, South and Southeast Asia, as well as many other nongovernmental organizations and networks. She has extensive publications and research on violence against women, women’s human rights, laws and practices and women’s sexuality in Muslim societies. She has participated in many United Nations conferences and meetings as a member of the Turkish governmental delegation or as an activist. She is currently an adjunct professor at Boğaziçi University and a practicing psychotherapist in İstanbul. She has received the prestigious International Women’s Human Rights Award of the Gruber Foundation in 2007. She is a member of the United Nations (UN) High Level Task Force for the International Conference on Population and Development (ICPD).



**Panel Düzenleyicisi:**

**Doç. Dr. Martin Jencius**

Danışmanlık ve İnsan Gelişimi Hizmetleri, Kent Eyalet Üniversitesi, Birleşik Devletler.

Dr. Jencius' un öğretim, araştırma ve yayınları kültürlerarası danışmanlık, danışmanlıkta teknoloji kullanımı ve danışmanlık eğitimi konularındaki ilgisini yansıtır. Gruplar: Planlama ve Liderlik Becerileri başlıklı bir kitaba ortak yazarlığı, 20 kitap bölümü yazarlığı ve 60'ın üzerinde makale yazarlığı, 120 mesleki sunu yapmıştır. Danışman Eğitimi ve Gözetimi Derneği için Danışmanlar için Teknoloji Yeterlikleri kaynağının ortak yazarıdır. Dr. Jencius, Counseling Today adlı dergide her ay The Digital Psyway adında köşe yazarlığı yapmaktadır ve danışmanlık eğitimcileri için mesleki e posta yönetim sistemi olan CESNET-L'in kurucusu ve yöneticisidir. Danışmanlar için podcast hizmeti veren CounselorAudioSource.net'in yapımcısı ve Journal of Technology adlı derginin kurucu editörüdür. Son beş yıldır, danışman eğitiminde sanal eğitim üzerine ve konferans sitesi olan Counselor Education in Second Life adlı sanal ortamlarda çalışmaktadır. Halen dijital yayın teknolojisi ve kalabalık kaynağıyla değerlendirilen, kendi kendine yayımlanan danışmanlık ders kitaplarının yaratma üzerine çalışmaktadır. Dr. Jencius Danışman Eğitimi ve Gözetimi Derneği'nin Başkanı (2014-2015) olarak seçilmiştir. Okul ve ruh sağlığı danışmanlarıyla çalışmak üzere birçok kereler Türkiye'de bulunmuştur.

**Bağlantı:** [jencius.net](http://jencius.net)

**Panel Organizer:**

**Assoc. Prof. Martin Jencius**

Counseling and Human Development Services, Kent State University, the United States.

Dr. Jencius' teaching, research, and publications reflect his interests in multicultural counseling and use of technology in counseling and counselor education. He has a co-written a book, Groups: Planning and Leadership Skills, authored 20 book chapters, over 60 articles, and 120 professional presentations. He is co-author of Technology Competencies for Counselors for the Association of Counselor Education and Supervision. Dr. Jencius is a monthly column editor for "The Digital Psyway" in the Counseling Today magazine and the founder and list manager for CESNET-L, a professional listserv for counselor educators. He is producer of CounselorAudioSource.net, a podcast service for counselors, and founding editor of the Journal of Technology in Counseling. The past five years he has been working in virtual environments with Counselor Education in Second Life, a virtual training and conference site for counselor education. He is currently working with digital publishing technology and creating crowdsource edited, self-published, counseling textbooks. Dr. Jencius was recently elected President (2014-2015) of the Association for Counselor Education and Supervision. He has been to Türkiye more than a dozen times, working with school and mental health counselors.

**Link:** [jencius.net](http://jencius.net)



**Panel Düzenleyicisi:**

**Prof. Dr. Fidan Korkut Owen**

Hacettepe Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı (emekli), Ankara, Türkiye.

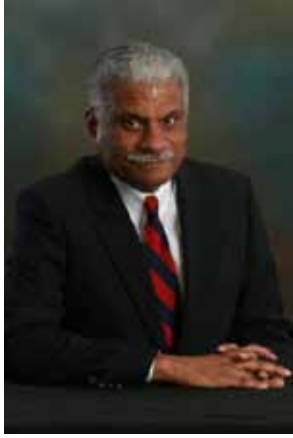
Prof. Dr. Fidan Korkut Owen, Hacettepe Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı emekli öğretim üyesidir. Dr. Korkut Owen, yüksek lisans ve doktora derecelerini Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikolojik Danışma ve Rehberlik Bilim Dalı'ndan almıştır. Akademik yaşamının nerdeyse tamamını Hacettepe Üniversitesi'nde tamamlayan Dr. Korkut Owen, Ekim 2011'de emekli olan dek, Ocak 2002 ve Mayıs 2003 tarihleri arasında Greensboro'daki Kuzey Carolina Üniversitesi'nde, Ağustos 2008 - Şubat 2009 tarihleri arasında da Kentucky'de Morehead Üniversitesi'nde konuk öğretim üyesi olarak bulunmuştur. Araştırma konuları arasında önleyici rehberlik ve psikolojik danışma, iyilik hali, psikolojik danışma eğitimi ve kariyer psikolojik danışmanlığı yer almaktadır. Dr. Korkut Owen'ın bu konularda yazılmış makaleleri, kitap bölümleri, kitapları ve çevirdiği kitapların yanısıra ulusal ve uluslararası kongrelerde sunulmuş bildirileri vardır. Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği'nin ikinci başkanlığını yapan ve yönetim kurullarında çalışan Dr. Korkut Owen 2009 yılından beri derneğin yayın organı olan Türk PDR dergisinin editörlüğünü yapmaktadır. Danışmanlık ve İlgili Eğitim Programları Akreditasyon Konseyi'nin (CACREP) Uluslararası Danışmanlık Eğitimi Programları Kaydı (IRCEP) komite üyesi olan Korkut Owen, Global Career Development Facilitator sertifikası sahibidir ve Sertifikalı Danışmanların Ulusal Heyeti'nin (NBCC) bazı etkinliklerinde yer almıştır.

**Panel Organizer:**

**Prof. Fidan Korkut Owen**

Hacettepe University, Psychological Counseling and Guidance Program (retired), Ankara, Türkiye.

Prof. Fidan Korkut Owen is a retired professor of the Counseling Program at Hacettepe University, Ankara, Türkiye. She was a counselor educator and began her teaching career at Hacettepe in 1984 and earning BA, MA, and Ph.D. degrees from that institution. Dr. Korkut Owen had been a visiting professor at the University of North Carolina at Greensboro between January 2002-May 2003 and at Morehead State University between September 2008-February 2009. Her research interests include the field of prevention, wellness, counselor education, and career counseling. She wrote numerous books, book chapters, articles and presented presentation nationally and internationally. She was the second president of Turkish Psychological Counseling and Guidance Association. She has been serving as editor of Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal which is scientific publication of association since 2009. She has been actively involved with many National Board for Certified Counselors (NBCC) initiatives worldwide and is a certified Global Career Development Facilitator, instructor and member of International Registry of Counselor Education Programs (IRCEP) committee which is under the Council for Accreditation of Counseling and Related Educational Programs (CACREP).



**Panelist ve Uluslararası Araştırma Semineri düzenleyicisi:**

**Prof. Dr. Courtland Lee**

Malta Üniversitesi, Danışmanlık Bölümü, Malta.

Courtland Lee Malta Üniversitesi, Danışmanlık Bölümü'nde öğretim üyesidir. Dr. Lee kültürlerarası danışmanlık üzerine altı, danışmanlık ve sosyal adalet üzerine iki kitabın yazarı, editör ya da ortak editörüdür. Aynı zamanda Afrika kökenli erkek Amerikalılara danışmanlık üzerine üç kitabın yazarıdır. Buna ek olarak, kültürlerarası danışmanlık üzerine sayısız kitap bölümü ve makale yayımlamıştır. Dr. Lee Uluslararası Danışmanlık Derneği'nin (IAC) eski başkanıdır. Kendisi aynı zamanda bu onuru alan tek Amerikalı olarak, Britanya Danışmanlık ve Psikoterapi Derneği'nin (BACP) seçkin üyesidir. Dr. Lee Amerikan Danışmanlık Derneği'nin (ACA) seçkin üyesi ve eski başkanıdır. Kültürlerarası Danışmanlık ve Gelişim Derneği'nin (AMCD) eski başkanıdır. Ayrıca, Dr. Lee Chi Sigma Iota adlı uluslararası danışmanlık onur topluluğunun eski başkanıdır. Chi Sigma Iota'nın Mükemmelliyet için Liderler Akademisi'nin kurucu üyesidir. The Journal of Multicultural Counseling and Development'ın eski editörüdür ve bu derginin Danışılan Büyükler Konseyi'nde halen görevlidir. Danışmanlığın ilerlemesi için Uluslararası Dergi'nin editörler kurulunda hizmet etmiştir ve Danışmanlık ve Gelişim Dergisi'nin üst düzey editör yardımcılığını yapmıştır. Dr. Lee danışman eğitimcisi olarak Chapel Hill Kuzey Carolina Üniversitesi'nde, Virginia Üniversitesi'nde ve Maryland Üniversitesi'nde öğretim üyeliği yapmıştır. Daha önce öğretmen ve okul danışmanı olan Dr. Lee Birleşik Devletleri'nde ve yurtdışında eğitim danışmanı olarak çalışmaktadır.

**Panelist and**

**International Research Seminar organizer:**

**Prof. Courtland Lee**

Department of Counselling, the University of Malta, Malta.

Courtland Lee is a Professor in the Department of Counselling at the University of Malta. He is the author, editor, or co-editor of six books on multicultural counseling and two books on counseling and social justice. He is also the author of three books on counseling African American males. In addition, he has published numerous book chapters and articles on counseling across cultures. Dr. Lee is the Past-President of the International Association for Counselling. He is also a Fellow of the British Association for Counselling and Psychotherapy, the only American to receive this honor. Dr. Lee is also a Fellow and Past President of the American Counseling Association. He is also a past President of the Association for Multicultural Counseling and Development. In addition, Dr. Lee is a past President of Chi Sigma Iota, the international counseling honor society. He is a charter member of Chi Sigma Iota's Academy of Leaders for Excellence. Dr. Lee is the former editor of the Journal of Multicultural Counseling and Development and currently serves on the Council of Consulting Elders for that journal. He served on the editorial board of the International Journal for the Advancement of Counseling and was a Senior Associate Editor of the Journal of Counseling and Development. Dr. Lee has held faculty positions as a counsellor educator at the University of North Carolina at Chapel Hill, the University of Virginia, and the University of Maryland at College Park. A former teacher and school counsellor, Dr. Lee serves as an international educational consultant.



**Panelist:**

**Dr. Lorna Martin**

Kanada Danışmanlık ve Psikoterapi Derneği (CCPA) Eski Başkanı, Kanada.

Lorna, Kanada Danışmanlık ve Psikoterapi Derneği'nin (CCPA) 2011-2013 yılları arasındaki Başkanı ve 2013-2015 yılları arasında Eski Başkanı ve Kanada Danışmanlık ve Psikoterapi Mesleki Standartları: Uygulamaya-Giriş Değerlendirmesi ("Standart") Koordinatörüdür. Manitoba Eğitimi ile danışmanlıkta bölge konsültasyonu olarak görev yapmış, 25 yılı aşkın bir süre boyunca bölgedeki gençler için rehberlik ve danışmanlık girişimlerini desteklemiş; okul danışmanlarına, sağlık, adalet ve aile hizmetleri temsilcilerine konsültasyonluk sağlamış; sektörlerarası gruplar, kuruluşlar ve dernekler ile bağlantı kurarak risk altındaki öğrenciler ve onları destekleyen görevlilerin savunuculuğunu yapmıştır. Danışmanlık ve eğitim odaklı pekçok kaynağın ve eğitim materyalinin yazarıdır. Danışmanlık ve eğitim psikolojisi alanlarındaki konularda ve adil tanıma ve değerlendirme yollarını geliştirme uygulamaları üzerinde atölye çalışmaları düzenlemektedir. Kanada'nın iki bölgesinde sertifikalı öğretmendir, Kanada sertifikalı danışmanı ve eğitimi arbulucudur. Lorna, (danışmanlık) doktorası eğitimi sonrasında Manitoba ve York üniversitelerinde çalışmalar yapmıştır. Kanada Danışmanlık ve Psikoterapi Derneği'nin (CCPA) Manitoba/Nunavut bölgesi müdürlüğü ve 2006-2009 yılları arasında Savunuculuk, Sürdürülebilirlik ve Bağlantı Komitesi Başkanlığı yapmıştır. Lorna'nın bölgesel, ulusal, uluslararası düzeylerdeki geniş ve çeşitli deneyimleri şunlara odaklanmıştır: şimdiki ve gelecekteki danışmanlara erişimin güçlendirilmesi, mesleki öğrenme fırsatları ve sınırlarımız ötesindeki danışmanlık dernekleri ile işbirliği dahil olmak üzere danışmanlık yeterliğinin sağlanması ve sürdürülmesi için girişimlerin desteklenmesi; Kanadalıların yaşamlarındaki danışmanlık ve psikoterapinin önemli rolü ve işlevini halkın anlamasına katkıda bulunma.

**Panelist:**

**Dr. Lorna Martin**

The Canadian Counselling and Psychotherapy Association (CCPA) Past President, Canada.

Lorna was the 2011-2013 President of the Canadian Counselling and Psychotherapy Association and is now the Past President (2013-2015) and Coordinator of the Canadian Professional Standard for Counselling and Psychotherapy: Entry-to-Practice Assessment ("The Standard"). Previously the Provincial Consultant for Counselling with Manitoba Education, she has supported guidance and counselling initiatives for youth across the province for more than 25 years, consulting with school counsellors, and health, justice and family services representatives; and liaising with intersectoral groups, organizations and associations as an advocate for at-risk students and the professionals who assist them. She is the author of multiple resources and educational materials focusing on counselling and education. She also delivers workshops on topics related to the fields of counselling and educational psychology and fair assessment development practices. A certified teacher in two provinces, a Canadian Certified Counsellor (CCC) and a trained arbitrator; Lorna's doctorate in Education (counselling) followed studies at the University of Manitoba and York University. Lorna was previously the CCPA Director for the Manitoba/Nunavut region and the Chair of the Advocacy, Sustainability and Liaison Committee from 2006 to 2009. She has wide and varied experiences at provincial, national, and international levels and extends these experiences to focus on: strengthening outreach to current and future counsellors; supporting ventures that ensure and sustain counsellor competency, including professional learning opportunities and collaboration with counselling associations beyond our borders; and enhancing the public's understanding of the important role and function of counselling and psychotherapy in the lives of Canadians.



**Davetli Konuşmacı:**

**Prof. Dr. Spencer G. Niles**

The College of William & Mary Eğitim Fakültesi Dekanı, Birleşik Devletler.

Dr. Spencer Niles The College of William & Mary Eğitim Fakültesi Dekanı'dır. Bu görevinden önce Seçkin Profesör, Pennsylvania Eyalet Üniversitesi, Eğitim Psikolojisi, Danışmanlık ve Özel Eğitim Bölümü Başkanlığı yapmıştır. Dr. Niles Uluslararası Mesleki Gelişim ve Kamu Politikası Merkezi'nin Başkanı'dır. Ulusal Mesleki Gelişim Merkezi'nin (NCDA) Üstün Meslek Ödülü'ne, Amerikan Danışmanlık Derneği'nin (ACA) David Brooks Seçkin Kılavuz Ödülü'ne ve Kapsamlı Araştırma Ödülü'nü, ACA'nın Thomas Sweeney Uzgörülü Önderlik ve Savunmacılık Ödülü ve British Columbia Üniversitesi'nin Tanınmış Araştırmacı Ödülü'ne layık bulunmuştur. Dr. Niles aynı zamanda NCDA ve ACA seçkin üyesidir. NCDA ve ACA Yönetim Konseyi Temsilcilerinin başkanı, NCD Mütevelli Kurulu üyesi, Pennsylvania Danışmanlık Eğitimi ve Gözetimi Derneği (PACES) Başkanı ve Career Development Quarterly'nin editörü olarak hizmet etmiştir. Halen Journal of Counseling & Development'un editörü, ulusal ve uluslararası diğer altı derginin editörler kurulunda ve Uluslararası Mesleki Gelişim ve Kamu Politikası Merkezi'nin Danışma Kurulu üyesi olarak hizmet etmektedir. Yaklaşık 120 yayına yazarlık ya da ortak yazarlık etmiş ve mesleki gelişim kuram ve uygulaması üzerine 125'in üzerinde sunuda bulunmuştur. Onbeşin üzerinde ülkede ders vermiştir. Japon Mesleki Gelişim Derneği'nin ile İtalyan Eğitimsel ve Mesleki Rehberlik Derneği'nin onur üyesi ve Ohio Mesleki Gelişim Derneği'nin yaşamboyu onur üyesidir.

**Keynote Speaker:**

**Prof. Spencer G. Niles**

Dean for the School of Education, at the College of William & Mary, the United States.

Dr. Spencer Niles is Professor and Dean for the School of Education at The College of William & Mary. Previously, he was a Distinguished Professor and Department Head for Educational Psychology, Counseling, and Special Education at Pennsylvania State University. He is also Director of the Center for the Study of Career Development and Public Policy. Dr. Niles is the recipient of the National Career Development Association's (NCDA) Eminent Career Award, a Fellow of the American Counseling Association (ACA) and NCDA, the recipient of ACA's David Brooks Distinguished Mentor Award, the ACA Extended Research Award, the ACA Thomas J. Sweeney Visionary Leadership and Advocacy Award, and the University of British Columbia Noted Scholar Award. Dr. Niles is also a NCDA Fellow and an ACA Fellow. He served as President for NCDA, ACA Governing Council Representative, a member of the NCDA Board of Trustees, the Pennsylvania Association for Counselor Education and Supervision (PACES) President, and Editor for The Career Development Quarterly. Currently, Dr. Niles is the Editor of the Journal of Counseling & Development and serves on six additional editorial boards for national and international journals. He is also on the advisory board for the International Centre for Career Development and Public Policy. Dr. Niles has authored or co-authored approximately 120 publications and delivered over 125 presentations on career development theory and practice. He has lectured in over 15 countries and is an Honorary Member of the Japanese Career Development Association, Honorary Member of the Italian Association for Educational and Vocational Guidance, and a Lifetime Honorary Member of the Ohio Career Development Association.



**Panelist:**

**Doç. Blythe Shepard**

Kanada Danışmanlık ve Psikoterapi Derneği (CCPA) Başkanı, Lethbridge Üniversitesi, Kanada.

Blythe Shepard, Kanadalı Britanya ve Mohawk soyundan gelmektedir ve Lethbridge Üniversitesi'nde danışmanlık psikolojisi öğretim üyesidir. Araştırma ve öğretimde odağı yaşam mesleği gelişimi ve danışmanlık, danışmanlık eğitimi ve kimliği, klinik gözetim ve çocuk ve ergen ruh sağlığı konularını kapsamaktadır. Kanada'da danışmanlık mesleğinin ilerlemesine sunduğu önemli katkılar için Kanada Danışmanlık ve Psikoterapi Derneği'nin (CCPA) en son verdiği Mesleki Katkı Ödülü'ne layık bulunmuştur. Danışmanlık mesleği uygulamasına girmede gerekli yeterliklerin belirlenmesinden sorumlu BC Görev Grubu'nda ve 2008-2011 arasındaki üç yılda Danışman Hareketliliği üzerine Ulusal Sempozyum'un ortak başkanı olarak görev yapmıştır. Blythe halen Kanada Danışmanlık ve Psikoterapi Derneği'nin (CCPA) başkanıdır ve danışmanlık ve psikoterapi mesleği ile onun hizmet ettiği insanlar için savunuculuk görevini sürdürmektedir.

**Panelist:**

**Assoc. Prof. Blythe Shepard**

The Canadian Counselling and Psychotherapy Association (CCPA) President, University of Lethbridge, Canada.

Blythe Shepard, PhD is Canadian of British and Mohawk ancestry and an associate professor in Counselling Psychology at the University of Lethbridge. Her research and teaching foci includes: life-career development and counselling; counsellor training and identity; clinical supervision; and child and adolescent mental health. She is the most recent recipient of the Canadian Counselling and Psychotherapy Association's (CCPA) Professional Contribution Award in recognition of outstanding promotion of the counselling profession in Canada. She has served on the BC Task Group responsible for the creation of entry to practice competencies for counsellors and co-chaired the National Symposium on Counsellor Mobility for three years (2008-2011). Blythe is currently the President of the Canadian Counselling and Psychotherapy Association (CCPA) and continues to advocate for the counselling and psychotherapy profession and the people it serves.



**Davetli Konuşmacı:****Anne Stokes**

Çevrimiçi Eğitim Limited ve Danışmanlık Çevresi Müdürü, Bristol, Birleşik Krallık.

Anne Stokes deneyimli uzman bir danışman, gözetmen, eğitmen ve Çevrimiçi Eğitim Limited ve Danışmanlık Çevresi'nin müdürüdür. Onbeş yıl boyunca, Bristol Üniversitesi'nde kısmi zamanlı ders vermiş, İşyerinde Danışmanlık Diploması programını ve Danışmanlık Gözetimi ve Eğitimi'nde uzmanlık programını yönetmiştir. Birleşik Krallık'ta çevrimiçi danışmanlığının öncülerinden biri olarak çalışmakta, kendi özel çevrimiçi danışmanlık uygulamalarını yürütmekte ve çevrimiçi danışmanlık eğitim ve gözetimi vermektedir. Yayımlanmış çalışmaları arasında, Çevrimiçi danışmanlık: Uygulamacılar için elkitabı'nın ortak yazarlığı vardır. Anne belli başlı iş şirketleri ve hayır kurumları ile çalışmış ve yıllık OCTIA konferanslarının (Eylemdeki Çevrimiçi Danışmanlık ve Terapi) ilk üçünü düzenlemiştir. Britanya Danışmanlık ve Psikoterapi Derneği'nin (BACP) üst düzeyli üyesidir.

**Keynote Speaker:****Anne Stokes**

Director of Online Training Ltd and Counselling Associates, Bristol, the United Kingdom.

Anne Stokes has MSc, MBA, Dip Counselling, Dip Online Counselling. She is an experienced counsellor, supervisor and trainer, and director of Online Training Ltd and Counselling Associates. For 15 years, she taught part-time at the University of Bristol, leading the Diploma in Counselling at Work, and the MSc in Counselling Supervision and Training. She works at the leading edge of the development of online counselling in the UK, maintaining her own online practice, and training online counsellors and supervisors. Amongst her published works, she co-authored Online Counselling: A handbook for practitioners. Anne has worked with major business corporations and charities and organized the first three annual OCTIA conferences (Online Counselling and Therapy in Action). She is a BACP Senior Accredited Counsellor.





**Panelist:**

**Prof. Dr. Nilüfer Voltan-Acar**

Hacettepe Üniversitesi, Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Bölümü, Türkiye.

1970 Üsküdar Amerikan Lisesi mezunu. 1974 Hacettepe Üniversitesi Sosyal Çalışma (yüksek lisans), 1975 Psikolojik Danışma ve Rehberlik Bilim Uzmanlığı, 1975-1977 Fulbright bursu University of Utah MSW, 1980 PDR (güvenlik eğitimi) doktora derecesi aldı. Delta Kapa Gamma ve Altrusa International burslarını kazandı. Psikodramada psikodrama yöneticiliği, ve Gestalt Network Institute'dan Gestalt terapi eğitimi alarak psikodrama yöneticisi (1994) ve Gestalt terapisti oldu (2002). Grupla psikolojik danışma (süreç, değişik yaklaşımlar, alıştırma, mikrokozmos, ben-sen ilişkisi), terapötik iletişim, güvenlik eğitimi, iletişim becerileri, Gestalt terapi, PDR kuramlarının Türk kültürüne uyarlanması, Türkçe'de duygu yansıtan sözcüklere ilişkin çok sayıda kitap ve makaleleri bulunmaktadır. Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği'nin üç dönem, Hacettepe Üniversitesi Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Anabilim Dalı'nın 10 yıl başkanlığını, Gençlik Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürlüğünü yapmıştır. Hali hazırda The American Biographical Institute Research Board of Advisors üyeliği yapmaktadır. 2011-2012 Akademik yılı Hacettepe Üniversitesi Bilim Ödülü'nü almıştır.

**Panelist:**

**Prof. Nilüfer Voltan-Acar**

Hacettepe University, Department of Psychological Counselling and Guidance, Türkiye.

Graduate of 1970 Üsküdar American Academy. Received 1974 Hacettepe University Social Work (Higher Licence), 1975 Psychological Counseling and Guidance M.C, 1975-1977 Fulbright Scholar University of Utah, M.S.W (with the emphasis of case work and marriage and family counseling), 1980 Psychological Counseling (Ph.D). Received Delta Kapa Gamma and Altrusa International Grant. 1994 become psychodramatist, 2002 Gestalt therapist (GENI). Received Hacettepe University Science Award (2011-2012). Area of interests are therapeutic communication, assertiveness training, group counseling, process, Gestalt therapy, psychodrama, adjustment of counseling theories to Turkish culture, semantic analysis of Turkish feeling words, translation of counseling terms into Turkish. One of the founders and president for 3 three terms of the Turkish Psychological Counseling and Guidance Association. Member of The American Biographical Institute Research Board of Advisors.

**Panelist:****Doç. Dr. Cirecie A. West-Olatunji**

Amerikan Danışmanlık Derneği (ACA) Seçilmiş Başkanı, Cincinnati Üniversitesi, Birleşik Devletler.

Cirecie A. West-Olatunji Cincinnati Üniversitesi'nde öğretim üyesi, Danışmanlık Programı koordinatörü ve Travmatik Stres Araştırmaları Merkezi'nin müdürü olarak görev yapmaktadır. Aynı zamanda Amerikan Danışmanlık Derneği'ne (ACA) başkan olarak seçilmiştir. Uluslararası çağta tanınmış konuşmacı, eğitimci ve yazar olarak kültür-merekzli kuram, araştırma ve uygulama alanlarında Afrika, Asya, batı ev Doğu Avrupa ve Amerikalılar'da konsültasyon ve eğitim çalışmaları yürütmüştür. Ayrıca, Dr. West-Olatunji Japonya'da Osaka, Hiroshima, Tottori, ve Fukuoka kentlerinde küçük çocuklar için kültürel bakımdan ayrımcılık karşıtı konusundaki araştırmalarını yayımlamıştır. Dr. West-Olatunji, Los Angeles, Kaliforniya'da ("Bulmaca Yeri") KCET-TV aracılığıyla farklılıklar üzerine bir PBS çocuk televizyonu gösterisinin geliştirilmesi için eğitimsel konsültasyonluk hizmeti vermiştir. Dr. West-Olatunji Dartmouth College mezunudur ve Columbia Üniversitesi, Öğretmenler Fakültesi'nde kültürlerarası danışmanlık psikolojisi üzerine emzuniyet sonrası çalışmalarda bulunmuştur. Dr. West-Olatunji doktora derecesini New Orleans Üniversitesi, Danışmanlık Eğitimi'nde tamamlamıştır.

**Panelist:****Assoc. Prof. Cirecie A. West-Olatunji**

The American Counseling Association (ACA) President Elect, University of Cincinnati, the United States.

Cirecie A. West-Olatunji serves as Associate Professor/Coordinator of the Counseling Program and Director of the Center for Traumatic Stress Research at the University of Cincinnati. She is also president-elect of the American Counseling Association (ACA). As an internationally recognized speaker, trainer, and author in the area of culture-centered, theory, research, and practice, she has provided consultation and training in Africa, Asia, Western and Eastern Europe, and the Americas. Additionally, Dr. West-Olatunji has disseminated her research in Osaka, Hiroshima, Tottori, and Fukuoka cities in Japan in the area of culturally relevant anti-bias education for young children. Cirecie West-Olatunji has also provided educational consultation for the development of a PBS children's television show on diversity through KCET-TV in Los Angeles, CA ("Puzzle Place"). Dr. West-Olatunji is a graduate of Dartmouth College and attended Teachers College of Columbia University where she pursued graduate studies in the area of Multicultural Counseling Psychology. Dr. West-Olatunji holds a doctorate degree in Counselor Education from the University of New Orleans.



**Panelist:**

**Prof. Dr. Binnur Yeşilyaprak**

Ankara Üniversitesi, Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Bölümü, Türkiye.

Hacettepe Üniversitesi'nde Psikolojik Danışma ve Rehberlik alanında 1983'de yüksek lisans, 1988'de doktora derecelerini aldı. 1991-92 öğretim yılında Amerika'da doktora sonrası çalışmalarını sürdürdü ve 1995 yılında doçent oldu. 1980 yılından itibaren görev yaptığı Gazi Üniversitesi'nden 2002 yılında ayrılarak Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi'ne profesör olarak geçti ve halen aynı kurumda Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı Başkanı olarak görevini sürdürmektedir. 2010-11 öğretim yılında Amerika'da Penn State Üniversitesi'nde konuk öğretim üyesi olarak 12 ay bulunan Yeşilyaprak'ın uzmanlık alanında yazdığı, tek ya da ortak yazarlı 12 kitabı, çeşitli bilimsel dergilerde yayınlanmış 90'a yakın makalesi bulunmaktadır. Dr. Yeşilyaprak, 18'i uluslararası olmak üzere 100'den fazla kongrede bildiri sunmuş ve bazılarında çağrılı konuşmacı olarak yer almıştır. İlgili alanları arasında gelişimsel rehberlik, kariyer gelişimi ve mesleki rehberlik, etik, aile rehberliği gibi konular yer almaktadır. Yeşilyaprak, ayrıca 2002-2008 yılları arasında Türk PDR-DER'in genel başkanlığı görevini yürütmüştür.

**Panelist:**

**Prof. Binnur Yeşilyaprak**

Ankara University, Department of Psychological Counseling and Guidance, Türkiye.

Dr. Yesilyaprak received her master's degree and PhD in Counseling and Guidance from Hacettepe University at Ankara, Türkiye. She had her post-doctoral period at Purdue University for a year, 1990-1991 and a visiting professor position in Educational Psychology, Counseling, and Special Education at Pennsylvania State University, 2010-2011. She has undertaken teaching and research work in the field of developmental guidance, career counseling, ethical issues, and family guidance. Dr. Yesilyaprak has authored or co-authored 12 books, approximately 90 journal article publications and delivered over 100 presentations in international and national conferences-seminars, in some of them as invited speaker. She was the former Chair of Turkish Psychological Counseling and Guidance Association, for six years. She is currently serving as the head of Counseling Programme at Ankara University.



#### **Davetli Konuşmacı:**

#### **Prof. Dr. Kimberly Young**

St. Bonaventure Üniversitesi, New York, Birleşik Devletler.

Dr. Kimberly Young St. Bonaventure Üniversitesi'nde öğretim üyesi, lisanslı bir psikolog ve internet bağımlılığı üzerine uluslararası düzeyde tanınmış bir uzmandır. Dr. Young ilk deneysel temelli internet bağımlılığı terapi programını geliştirmiştir. Araştırması, kullandığı yöntemin (CBT-IA ©) internetle ilişkili çeşitli sorunların iyileşmesinde etkili olduğunu göstermiştir. Ulusal düzeyde tanınmış bir konuşmacı, yazar ve araştırmacıdır, 1995'te İnternet Bağımlılığı Merkezi'ni kurmuştur. Aralarında internet bağımlılığını ilk kez belirleyen Ağda Yakalanmış, Ağda Dolanmış, Ağdan Kurtulma ve İnternet bağımlılığı: Değerlendirme ve tedavi kılavuzu ve elkitabı'nın da bulunduğu sayısız makale, kitap bölümü ve kitap yazmıştır. Çalışmaları The New York Times, The Wall Street Journal, The London Times, USA Today, Newsweek, Time, CNN, CBS News, Fox News, Good Morning America ve ABC'nin World News Tonight gibi basın yayın kanallarında geniş çaplı yansıma bulmuştur. Pennsylvania Psikoloji Derneği'nden Medya'da Psikoloji Ödülü'nü ve Pennsylvania'daki Indiana Üniversitesi'nden Olağanüstü Başarılı Mezun Elçi Ödülü'nü almıştır. Aynı zamanda, Addicted.com ve GoodTherapy.org uzmanıdır. Çocuk Çevrimiçi Koruma Yasası Kongre Komisyonu'nda uzman tanık olarak hizmet vermiştir. Aralarında Norveç'teki Sağlık ve Tıp Avrupa Birliği'nin ve Zürih'teki internet bağımlılığı üzerine yapılan ilk uluslararası kongrenin de bulunduğu düzeylerde konferansa ve üniversiteye konuşmacı olarak davet edilmiştir. Sanal Psikoloji ve Davranış, Amerikan Aile Terapisi Dergisi ve Uluslararası Sanal Suç ve Suç Adaleti'nin editörler kurulunda hizmet etmektedir. Amerikan Psikoloji Derneği (APA) ve Pennsylvania Psikoloji Derneği'nin üyesidir.

**Bağlantılar:** [netaddiction.com](http://netaddiction.com); [kimberlyyoung.net](http://kimberlyyoung.net)

#### **Keynote Speaker:**

#### **Prof. Kimberly Young**

St. Bonaventure University, New York, the United States.

Dr. Kimberly Young is a professor at St. Bonaventure University, a licensed psychologist and an internationally known expert on internet addiction. Dr. Young has developed the first empirically-based treatment plan for internet addiction. Her research has shown CBT-IA © is effective for curing various forms of internet-related problems. She founded the Center for Internet Addiction in 1995 and is nationally-known speaker, author, and researcher. She has written numerous articles, book chapters, and books on internet addiction including Caught in the Net, the first to identify internet addiction, Tangled in the Web, Breaking Free of the Web, and Internet addiction: A handbook and guide for evaluation and treatment. Her work has been widely featured in the media such as The New York Times, The Wall Street Journal, The London Times, USA Today, Newsweek, Time, CNN, CBS News, Fox News, Good Morning America, and ABC's World News Tonight. She has received the Psychology in the Media Award from the Pennsylvania Psychological Association and the Alumni Ambassador Award for Outstanding Achievement from Indiana University at Pennsylvania. She is also an expert on Addicted.com and GoodTherapy.org. She has served as an expert witness for the Child Online Protection Act Congressional Commission. She has been an invited lecturer at dozens of universities and conferences including the European Union of Health and Medicine in Norway and the First International Congress on internet addiction in Zurich. Dr. Young serves on the editorial board of CyberPsychology & Behavior, the American Journal of Family Therapy, and the International Journal of Cyber Crime and Criminal Justice and is a member of the American Psychological Association (APA) and the Pennsylvania Psychological Association.

**Links:** [netaddiction.com](http://netaddiction.com); [kimberlyyoung.net](http://kimberlyyoung.net)



**Kongre Başkanı**

**Doç. Dr. Deniz Albayrak-Kaymak**

Boğaziçi Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, Bebek, İstanbul, Türkiye

Dr. Albayrak-Kaymak, İstanbul Üniversitesi (lisans), Boğaziçi Üniversitesi (uzmanlık) ve Minnesota Üniversitesi (doktora) mezunudur. Öğrenimi sırasında Boğaziçi ve Minnesota üniversitelerinde araştırma görevlisi olarak çalışmıştır. Kendisi 1993 yılından beri Boğaziçi Üniversitesi'nde öğretim üyesidir. Psikolojik danışmanlık öğrencilerine yüksek lisans, psikolojik danışmanlık ve öğretmenlik programlarındaki öğrencilere lisans düzeyinde çeşitli dersler vermektedir. Fakülte ve üniversite düzeyindeki çeşitli yönetsel görevlerinin yanı sıra, 2001 yılından beri üniversitesindeki Öğrenci Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Merkezi'nin (BÜREM) başkanıdır. Dr. Albayrak-Kaymak'ın ilgi alanları arasında duygusal ve davranışsal sorunlar, çocuk yeterliği, sosyal beceri eğitimi, gençlerde sağlık davranışları, akran rehberliği, psikolojik danışmanlık etiği, üniversite danışmanlığı, gelişimsel rehberlik ve ekolojik bilinç sıralanabilir.

**Congress Chair**

**Assoc. Prof. Deniz Albayrak-Kaymak**

Guidance and Psychological Counseling, Boğaziçi University, Bebek, İstanbul, Türkiye

Dr. Albayrak-Kaymak is an alumna of İstanbul University (BA), Boğaziçi University (MA) and the University of Minnesota (PhD). Dr. Albayrak-Kaymak worked as research and teaching assistant at Boğaziçi and Minnesota universities during her graduate education. She is a faculty member at Boğaziçi University since 1993. She teaches several graduate courses for students of counseling and undergraduate courses for students of counseling and teacher education programs. In addition to several administrative responsibilities she has taken at faculty and university levels, Dr Albayrak-Kaymak has been the head of the university student guidance and counseling center (BÜREM) since 2001. Dr. Albayrak-Kaymak's interest areas include emotional and behavioral problems, child competence, social skills training, youth health behaviors, peer guidance, ethics in counseling, college counseling, developmental guidance and issues of ecological consciousness.



**Kongre Başkan Yardımcısı / Panel Düzenleyicisi:**

**Dr. Dione Mifsud**

Uluslararası Danışmanlık Derneği (IAC) Başkanı, Malta Üniversitesi, Malta.

Dr. Mifsud Uluslararası Danışmanlık Derneği (IAC) Başkanı ve Malta Üniversitesi Danışmanlık Bölümü başkanıdır. Aynı zamanda Psikoloji Bölümü'nün, Malta Üniversitesi Danışmanlık Birimi'nin ve Malta Danışmanlık Mesleği Derneği'nin (MACP) eski başkanıdır.

Malta Üniversitesi'nde danışmanlık alanındaki ilk uzmanlık programını tasarlamış ve halen yürütmektedir. Aynı zamanda, Maryland Üniversitesi ortaklığı çerçevesinde uluslararası Kültürlerüstü Danışmanlık uzmanlık programını geliştirme ve yürütme sorumluluğunu paylaşmaktadır. Araştırma ilgi alanları danışmanlık etiği, danışmanlık gözetimi ve kültürlerüstü danışmanlık konularını kapsamaktadır.

**Congress Vice Chair / Panel Organizer:**

**Dr. Dione Mifsud**

The International Association of Counselling (IAC) President, University of Malta, Malta.

Dr. Mifsud is the President the International Association of Counselling (IAC) and Head of the Department of Counselling at the University of Malta. Dr. Mifsud is also a former Head of the Department of Psychology, a former Head of the University of Malta Counselling Unit and a former President of the Malta Association for the Counselling Profession (MACP). He designed and presently coordinates the first Masters in Counselling programme offered by the University of Malta. Dr. Mifsud also codesigned and co-coordinates an international Masters programme in Transcultural Counselling in conjunction with the University of Maryland in the United States. His research interests include topics around counselling ethics, counselling supervision and transcultural counselling.



**Kongre Başkan Yardımcısı / Panel Düzenleyicisi:**

**Prof. Dr. Tuncay Ergene**

Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği (Türk PDR-Der) Başkanı, Hacettepe Üniversitesi, Ankara, Türkiye.

Dr. Tuncay Ergene lisans eğitimini Hacettepe Üniversitesi, Psikolojik Danışma ve Rehberlik alanında, yüksek lisansını Orta Doğu Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Bölümü'nde, doktora eğitimini Ohio Üniversitesi, Psikolojik Danışma ve Rehberlik alanında tamamlamıştır. Doktora sonrası çalışmalarını Harvard Üniversitesi'nde gerçekleştirmiştir. Araştırma ilgi alanları danışmanlık eğitim ve gözetimi, danışmanlık kuram ve teknikleri, danışmanlık politika ve süreçleri ve travma ve afet danışmanlığını kapsamaktadır. Dr. Ergene, 1999 Marmara depremi sonrasında UNICEF acil yardım programında alan asistanı ve danışman olarak görev almıştır. Yöneticiler için iletişim becerileri, insan kaynakları gelişimi ve eğitimi grubu programları geliştirmiştir. Dr. Ergene üniversitede psikolojik danışma ve rehberlik alanında dersler vermekte, okul psikolojik danışmanlığı, mesleki rehberlik ve danışmanlığı alanlarında çalışmalar yürütmekte, özellikle psikolojik danışma ve rehberlik ilke ve teknikleri, kuramlar ve yöntem ve politika oluşturma konularında çalışmalar yapmaktadır. UNESCO'da dahil olmak üzere birçok kurumda sunumları olmuştur. İki dönemdir Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği'nin (Türk PDR-Der) Genel Başkanlığı'nı yürütmektedir. Üç derginin editör kurulundadır ve Amerikan Danışmanlık Derneği (ACA), Türk Eğitim Derneği ve Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği (Türk PDR-Der) üyesidir. Geçen yıl Uluslararası Psikolojik Danışma Derneği (IAC) yönetim kurulu üyeliğine seçilmiştir.

**Congress Vice Chair / Panel Organizer:**

**Prof. Tuncay Ergene**

The Turkish Psychological Counseling and Guidance Association (TPCGA) President, Hacettepe University, Ankara, Türkiye.

Tuncay Ergene, PhD, has distinguished himself in multiple roles, including psychological counselor, policy advisor, counseling practitioner and researcher. He is presently a full professor in the Counseling and Guidance Program at Hacettepe University in Ankara. Dr. Ergene completed his undergraduate training in counseling at Hacettepe University and has since obtained master's and doctoral degrees at Middle East Technical University in Ankara and Ohio University in Athens, respectively. He has additionally completed post-doctoral studies in the International Mental Health and Developmental Disabilities Research and Training Program at the Harvard School of Public Health. His research interests include counselor education and supervision, counseling theories and techniques, policies and procedures in counseling and trauma and disaster counseling. His work in trauma and disaster counseling is especially notable as he participated in designing emergency response programs focusing on children after Türkiye's 1999 Marmara earthquakes. He developed programs for communication skills, human resource development and training groups for executives. Response programs he helped designed received funding from the Türkiye Ministry of Education and from the United Nations Children's Fund (UNICEF). He worked as advisor for the UNICEF and program coordinator for Mental Health Policy design for Türkiye. Dr. Ergene is the second term president of Turkish Psychological Counseling and Guidance Association. He currently serves on the Editorial Boards of three journals and has memberships in the American Counseling Association (ACA), Turkish Educational Society, and Turkish Psychological Counseling and Guidance Association (TPCGA). He became a board member in International Association for Counseling (IAC) in 2012.





#### **Kongre Sekreteri**

#### **Yrd. Doç. Dr. Z. Hande Sart**

Boğaziçi Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, Bebek, İstanbul, Türkiye

Dr. Z. Hande Sart lisans derecesini Boğaziçi Üniversitesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ve Psikoloji çift ana dal programında, uzmanlık derecesini aynı üniversitenin Klinik Psikoloji alanında tamamladı. Uzmanlık araştırması matematik öğrenme zorluğu ve epilepsisi olan çocuklarda nöropsikolojik eksikliklere odaklandırmıştı. Dr. Sart Pittsburgh Üniversitesi'nde Uygulamalı Gelişim Psikoloji alanındaki doktorasını okulöncesi dönemde davranış sorunlarındaki süreklilik ve değişkenlik üzerine çalışarak tamamladı. Dr. Sart 2004 yılından beri Boğaziçi Üniversitesi'nde psikolojik danışmanlık öğrencilerine yüksek lisans ve lisans düzeyinde, öğretmenlik öğrencilerine lisans düzeyinde çeşitli dersler vermektedir. Öğretimsel odağı engellilik ve engelli bireylerin savunuculuğu alanlarına odaklıdır. Dr. Sart üniversitedeki engelli öğrencilere destekleyici hizmetleri gözeten Engelliler Birimi'nin ve GETEM'in (Görme Engelliler ve Teknoloji Laboratuvarı) koordinatörüdür. Dr. Sart Yükseköğretim Kurulu (YÖK) bünyesindeki Özürlü Öğrenciler Komisyonu'nda üye olarak hizmet vermektedir. Dr. Sart altı aylığına İşlevsellik, Yetiyitimi ve Sağlığın Uluslararası Sınıflandırılmasının (ICF, ICF-Çocuk ve Ergen versiyonu) uyarlanması ve gelişimi üzerine Cenevre, İsviçre'deki Dünya Sağlık Merkezi'nde (WHO) çalışmıştır. Dr. Sart'ın araştırma alanları nörogelişimsel engellilik, çocuklarda davranış sorun ve bozuklukları, engelli hakları ve rehabilitasyon danışmanlığıdır.

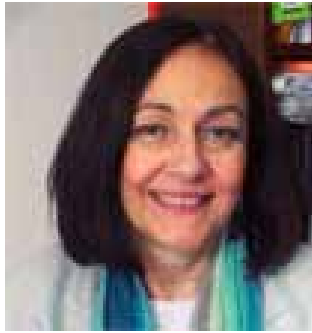
#### **Congress Secretary**

#### **Assist. Prof. Z. Hande Sart**

Guidance and Psychological Counseling, Boğaziçi University, Bebek, İstanbul, Türkiye

Dr. Z. Hande Sart completed her BA in the double major program of Guidance and Psychological Counseling and Psychology, MA in Clinical Psychology at Boğaziçi University. Her master's research focused on mathematical disability and neuropsychological deficits in children with seizure disorders. Dr. Sart completed her PhD in Applied Developmental Psychology at the University of Pittsburgh studying the stability and change in behavior problems in preschool years. Dr. Sart teaches graduate and undergraduate students of counseling as well undergraduate students of teaching programs at Boğaziçi University since 2004. Her instructional focus has been in disabilities and advocacy for individuals with disabilities. Dr. Sart is the coordinator of the Disability Unit that oversees the supportive services for students with disabilities and GETEM (the Technology and Educational Laboratory for Visual Disabilities) of Boğaziçi University. Dr. Sart serves as the Member of Committee for Students with Disabilities in Higher Education at the Council of Higher Education (CHE). She worked on the adaptation and development of International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF and ICF-Child and Youth Version) at World Health Organization (WHO), Geneva, Switzerland for a period of six months. Dr. Sart's research areas are neurodevelopmental disabilities, behavior problems and disorders in children, disability rights and rehabilitation counseling.





**Kongre Yerel Düzenleme Kurulu Üyesi**

**Prof. Dr. Fatoş Erkman**

Boğaziçi Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, Bebek, İstanbul, Türkiye

Dr. Erkman, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Psikoloji (lisans), Saint Louis Üniversitesi, Klinik Psikoloji (uzmanlık) ve Klinik/Toplumsal (doktora) programları mezunudur. Saint Louis'de Glennon Hospital, The Child Development Clinic, St Louis University Center for the Application of Behavioral Sciences Clinical Division ve Malcolm Bliss Mental Health Center gibi sağlık kuruluşlarında psikolog olarak çalışmıştır. Akademik yaşamına Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Psikoloji Bölümü'nde başlamış olan Dr. Erkman 1982 yılından beri Boğaziçi Üniversitesi'nde öğretim üyesi olarak yüksek lisans ve lisans düzeyinde çeşitli psikolojik danışmanlık dersleri vermektedir. Boğaziçi Üniversitesi'nde ve Eğitim Fakültesi'nde sürdürdüğü çeşitli yönetsel görevleri arasında Öğrenci Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Merkezi'nin (BÜREM) eş kuruculuğu ve 1996-2001 arasında başkanlığı, Barış Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi eş kuruculuğu ve başkanlığı ve 2012'den beri Rektör Danışmanlığı sıralanabilir. Dr. Erkman Uluslararası Kişilerarası Kabul Red Derneği (ISIPAR) kurucu üyesi ve 2008-2013 arasındaki başkanıdır. Dr. Erkman'ın ilgi alanları arasında sosyal çevre algısı değerlendirmeleri, çocuk istismarı ve ihmali, program geliştirme ve değerlendirme, psikolojik sağlamlık, ebeveyn ve diğer ilişkilerde kabul-red ölçümü, birincil önleyici müdahaleler, gençlerde sigara ve madde kullanımı, psikolojik danışma modelleri, çatışma çözümü ve barış eğitimi uygulama ve araştırmaları bulunmaktadır.

**Congress Local Organizing Committee Member**

**Prof. Fatoş Erkman**

Guidance and Psychological Counseling, Boğaziçi University, Bebek, İstanbul, Türkiye

Dr. Erkman is a graduate of Middle East Technical University, Psychology (BS), The Saint Louis University, Research in Clinical Psychology (MS) and Clinical/Community Psychology (PhD) programs. Dr. Erkman worked as a psychologist in health institutions in Saint Louis including Glennon Hospital, The Child Development Clinic, St Louis University Center for the Application of Behavioral Sciences Clinical Division and Malcolm Bliss Mental Health Center. Dr Erkman started her academic life at Middle East Technical University, Department of Psychology and since 1982 she has been a faculty member at Boğaziçi University teaching several graduate and undergraduate courses for students of counseling. Administrative responsibilities Dr. Erkman has undertaken at Boğaziçi University and Faculty of Education include co-founder and director (1996-2001) of the University Student Guidance and Counseling Center (BÜREM), co-founder and director of the Peace Education Application and Research Center since 2007 and adviser to the Rector since 2012. Dr. Erkman is a founding member and the president (2008-2013) of the International Society of Interpersonal Acceptance and Rejection (ISIPAR). Dr. Erkman's interest areas include social climate perception evaluation, child abuse and neglect, program development and evaluation, resilience, parental and other interpersonal acceptance-rejection assessment, primary prevention, youth abuse of cigarette and drugs, psychological counseling models, conflict resolution and peace education application and research.



**Kongre Yerel Düzenleme Kurulu Üyesi / Panel Düzenleyicisi:**

**Alpaslan Dartan**

Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği (Türk PDR-Der) İstanbul Şubesi Başkanı, Türkiye.

Uzman Psikolojik Danışman Alpaslan Dartan lisans eğitimini Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik programında uzmanlık eğitimini ise aynı üniversitenin Eğitimde Psikolojik Hizmetler alanında tamamlamıştır. Uzman Dartan aynı zamanda sertifikalı psikodramatisttir. Mesleğe 1987 yılında İzmir’de bir lisede okul psikolojik danışmanı olarak çalışarak başlamıştır. Ardından İstanbul’daki biri özel, diğer ikisi vakfa ait olmak üzere üç ayrı okulun psikolojik danışmanlık servislerinde psikolojik danışman ve yönetici olarak görev almıştır. Kendisi 2009 yılından beri Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu’nda üyedir, 2001’den beri de şube başkanlığı görevindedir. Sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği halinde eğitim programları oluşturulmasında etkin rol almış olan Uzman Dartan’ın çeşitli dergilerde ve görsel ve yazılı basında yayımlanmış yazıları vardır.

**Congress Local Organizing Committee Member / Panel Organizer:**

**Alpaslan Dartan**

The Turkish Psychological Counseling and Guidance Association (Turkish PDR Der), İstanbul branch

President, Türkiye.

Psychological counselor Alpaslan Dartan completed his undergraduate education at Marmara University, Atatürk Faculty of Education, Psychological Counseling and Guidance program and his master’s education in Psychological Services in Education program of the same university. Psychological counselor Dartan is also a certified psychodramatist. He started his career in 1987 as a high school counselor in İzmir. Later he has worked as a counselor and a counselor supervisor in psychological counseling services of three schools, one private school and others are foundation schools in İstanbul. Psychological counselor Dartan has been in the Executive Committee of the İstanbul branch of the Turkish Psychological Counseling and Guidance Association (Turkish PDR Der) since 2009 and has been its President since 2011. Psychological counselor Dartan has taken active roles in development of educational programs through collaboration with non-governmental organizations and has published articles in several journals and media.

DAVETLİ  
KONUŞMACILAR

---

KEYNOTE  
SPEAKERS

**Danışmanlığın geleceği: Sosyal medyayı kullanmanın etik fırsatları ya da tehditleri**

**Counselling futures: Ethical opportunities or threats from using social media?**

Professor Tim Bond, The Graduate School of Education, University of Bristol, the United Kingdom  
(Bristol Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Birleşik Krallık)

New technology divides counsellors between those who excited about the new opportunities and those who see threats to existing good practice. In this talk, I want to look beyond our personal reactions to innovation to ask what are the ethical issues involved in using on-line and digital technologies for counselling? What have we learnt about the ethical challenges from delivering services on-line over the last ten years? What new types of services have become possible or are in development? Do they have distinctive ethical issues? What are the boundaries between using social media for personal and professional uses? I will conclude with some future gazing around the latest developments in neurology and the potential of computerized diagnosis of mental health for clients. This talk will be illustrated with examples of the latest developments and speculation about their future applications.

**Türkiye’de Psikolojik Danışma ve Rehberlik: Geçmişten Geleceğe**

**Counseling and Guidance in Türkiye: From the past to the future**

Professor Süleyman Doğan, Counseling and Guidance Division, Ege University, İzmir, Türkiye  
(Süleyman Doğan, Ege Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye)

The aim of this presentation is to discuss to what extent the counseling and guidance field and the counseling profession responds to social demands and local needs in Türkiye.

Counseling and guidance field has almost a 60-year history in Türkiye. First, in this presentation, the historical development of counseling and guidance field and counseling profession in Turkey will be summarized into six periods. Later, the status of counseling and guidance field and counseling profession will be examined in terms of the counselor education and the counselor employment, the research-publication trends and the professionalization process. The counselor education will be discussed in terms of the scope and the quality of training, and the competencies of graduates and the counselor employment opportunities. The research-publication trends in counseling and guidance field will be examined in terms of the influence of the body of knowledge in the field on the decision makers and counselor educators, and the usefulness of research findings for the practitioners. The professionalization process will be also discussed in terms of the current opportunities and threats. Finally, some anticipations will be made related to the future trends of counseling and guidance field and counseling profession in Türkiye.

Bu sununun amacı, psikolojik danışma ve rehberlik alanı ve psikolojik danışmanlık mesleğinin Türkiye’de toplumsal taleplere ve yerel ihtiyaçlara ne derece karşılık verdiği konusunu tartışmaktır. Psikolojik danışma ve rehberlik alanı Türkiye’de yaklaşık 60 yıllık bir geçmişe sahiptir. Sunuda, ilk önce, Türkiye’de psikolojik danışma ve rehberlik alanının ve psikolojik danışmanlık mesleğinin tarihsel gelişimi altı dönem halinde özetlenecektir. Daha sonra, psikolojik danışma ve rehberlik alanının ve psikolojik danışmanlık mesleğinin Türkiye’deki durumu; psikolojik danışman eğitimi ve psikolojik danışman istihdamı, araştırma-yayın yönelimi ve meslekleşme süreci açısından irdelenecektir. Psikolojik danışman eğitimi; eğitimin kapsamı, niteliği, mezunların yeterlikleri ve istihdam olanakları açısından tartışılacaktır. Psikolojik danışma ve rehberlik alanındaki araştırma-yayın yönelimi; bu alandaki bilgi birikiminin karar vericiler ile psikolojik danışman eğitimcilerini etkileme gücü ve uygulayıcılar için işlevselliği yönünden ele alınacaktır. Meslekleşme süreci ise mevcut fırsatlar ve tehditler açısından tartışılacaktır. Son olarak, Türkiye’de psikolojik danışma ve rehberlik

alanı ve psikolojik danışmanlık mesleğinin gelecek yönelimlerine ilişkin bazı öngörülerde bulunulacaktır.

### **Sonsuzluk ve ötesine: Birleşik Krallık'ta Çevrimiçi Terapi Hareketi**

#### **To Infinity and beyond .... an exploration of the Online Therapy movement in the UK.**

Amanda Hawkins, British Association of Counselling and Psychotherapy (BACP) President, Bristol, the United Kingdom (Britanya Danışmanlık ve Psikoterapi Derneği (BACP) Başkanı, Bristol, Birleşik Krallık)

&

Anne Stokes, Director of Online Training Ltd and Counselling Associates, Bristol, the United Kingdom (Çevrimiçi Eğitim Limited ve Danışmanlık Çevresi Müdürü, Bristol, Birleşik Krallık)

Amanda and Anne will talk about what they understand 'Online Therapy' to be in the UK including current access to training. There will then be an opportunity to explore the vision, direction, and impact that it is having on counselling and psychotherapy delivery within the UK... and beyond. They will draw on their own experience as online practitioners to illustrate and uphold their theses. Ethical and professional concerns will be explored, as well as the dimension of working across international boundaries. Recognition will be given to the challenges that online therapy faces in its future development from both the therapeutic community and from technological developments.

### **Mesleki Danışmanlığa Umuda Dayalı Yaklaşım**

#### **Elevating Hope in Career Development: A Hope-Based Approach to Career Counselling**

Professor Spencer Niles, Dean for the School of Education, at the College of William & Mary, the United States. (The College of William & Mary Eğitim Fakültesi Dekanı, Birleşik Devletler)

Hope is a key element in career development yet receives little explicit attention from career development theorists and practitioners. This presentation addresses that gap by exposing participants to the Hope-Centered Model of Career Development. This model uses hope as the keystone and blends human agency and protean career theory to teach clients a hope-based systematic approach to effective career self-management.

### **Günümüzün Saplantılı İnternet Kullanımını Anlamak**

#### **"Understanding Compulsive Internet Use Today"**

Professor Kimberly Young, St. Bonaventure University, New York, the United States (St. Bonaventure Üniversitesi, New York, Birleşik Devletler)

Research over the last decade has identified Internet addiction as a new and often unrecognized clinical disorder that impact a user's ability to control online use causing relational, occupational, and social problems. Symptoms are compared to the criteria used to diagnose other impulse control disorders. In particular, Pathological Gambling is compared to problematic Internet use because of overlapping criteria. Most recently, the American Psychiatric Association will include Internet Use Disorder in the DSM-V. As computers are used with great frequency, this workshop presents the current criteria used to diagnose Internet addiction, the risk factors, and treatment trends in the field.



PANNELER

PANELS

Invited panel discussion I/Davetli panel I

**Uluslararası Danışmanlar ve 21. Yüzyılda Danışmanlık: Yansıtımlar ve IAC'ın Rolü.**

**International Counsellors and Counselling in the 21st Century: Reflections and the Role of IAC. /**

Chair / Başkan: Dr. Dione Mifsud (President, International Association of Counselling, Malta) / (Başkan, Uluslararası Danışmanlık Derneği, Malta).

Discussants/Panelistler:

Prof. Tuncay Ergene (President, Turkish Association of Psychological Counselling and Guidance, Turkish PDR-Der) / (Başkan, Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği, Türk PDR-Der).

Carmen Galea (President, Malta Association for the Counselling Profession, MACP) / (Başkan, Malta Danışmanlık Mesleği Derneği, MACP).

Amanda Hawkins (President, British Association of Counselling and Psychotherapy, BACP) / (Başkan, Britanya Danışmanlık ve Psikoterapi Derneği, BACP).

Prof. Courtland Lee (University of Malta) / (Malta Üniversitesi).

Dr. Lorna Martin (Past President, Canadian Counselling and Psychotherapy Association, CCPA) / (Önceki Başkan, Kanada Danışmanlık ve Psikoterapi Derneği, CCPA).

Assoc. Prof. (Doç. Dr.) Blythe Shepard (President, Canadian Counselling and Psychotherapy Association, CCPA) / (Başkan, Kanada Danışmanlık ve Psikoterapi Derneği, CCPA).

Assoc. Prof. (Doç. Dr.) Cirecie West-Olatunji (President, American Counseling Association, ACA) / (Başkan, Amerikan Danışmanlık Derneği, ACA).

## DESCRIPTION

In this interactive session, several counselling chairs share their views on the challenges counsellors and the counselling profession face in the 21st century. This discussion will highlight cultural considerations and implications for counseling practice and training around the world. The speakers will also discuss issues around professional ethics, the different roles assumed by counsellors, as well as the mindsets of the local counsellor and the transcultural counsellor. Within this scenario should IAC assume the responsibilities of a world leader in counselling. Can IAC become an opportunity for counsellors around the world to gather, learn and be restored together?



**Invited panel discussion II/Davetli panel II**

**Psikolojik Danışma Kuramlarının Film, Roman ve Şarkı Sözlerinde İncelenmesi ve Psikolojik Danışmada Çeviri Karmaşası.**

.....Invited panel discussion I/Davetli panel I.....

**Applying Counseling Theories to Films, Novels and Songs and the Issue of Translating the Counseling Terms.**

XXX

Chair./Başkan: Professor./Prof. Nilüfer Voltan-Acar (Hacettepe University, Türkiye)/ (Hacettepe Üniversitesi, Türkiye).

XXX

**Discussants/Panelistler:**

Özlem Haskan Avcı (Hacettepe University) / (Hacettepe Üniversitesi).

Tülin Acar (Hacettepe University)/ (Hacettepe Üniversitesi).

Dr. Dilek Gençtanırım (Ahievran University) / (Ahievran Üniversitesi).

**TANIM**

Bu bildiride alanın kurucuları olan Sayın Baymur ve Tan'ın ortaya attığı psikolojik danışma kavramı ve onun türeyişi olarak aile danışması, mesleki danışma ve bunun gibi psikolojik danışmayı ilgilendiren kavramların günümüzde yanlış kullanımı ve İngilizceden yanlış çevirileri üzerinde durulacak ve psikolojik danışmada İngilizce kavramların karşılığındaki karmaşalar üzerinde durulacak ve sözcüklerin Arapça, Farsça, Latince kökenlerine inilerek hangisinin daha doğru olabileceği tartışılacaktır. Ayrıca çeviride kaynak dilin, hedef dilin ve çeviri konusu olan psikolojik danışmanın iyi bilinmesinin gerekliliği üzerinde durulacaktır. Bu kavramlara örnek verilecek olursa, “personalising”, “assertiveness”, “resilience”, “life script”, “preschool”, “cognitive restructuring”, “case”, “i’m ok- you’re ok”, “encounter groups”, “first order change”, “introjection”, “top dog-under dog”, “airing out”, “self consciousness” gibi kavramların Türkçede bazılarının çevirip kullandığı şeklinin doğru olmadığı kanıtlanacaktır. Bildirinin işleniş biçimine örnek olması açısından “person” kavramı burada ele alınmıştır. “Personalising” kavramı 1982 yılında Charkuf tarafından kullanılmıştır. Karşılığında kişiselleştirme demek daha doğrudur. Bazıları buna bireyselleşme demektedir. Ancak kavram “individualisation” veya “individualising” demek değildir; “personalising”dir. Öyle ise kişiselleştirme daha uygun görünmektedir. Kişisel sözcüğünde bir kimlik ve nitelik anlamı vardır. Kişiselleştirmede, kişinin duygu, anlam, problem ve amaçlarını belirginleştirmek ve o kişiye özgü hale getirmek yatmaktadır. Bir başka ifadeyle duygu, anlam, problem ve amacın bir kimlik kazanması söz konusudur. İngilizcede “don’t take it personal” dendiğinde, bunu kişisel olarak alma” ya da “üzerine alınma” anlamı yatar. Bu bağlamda “don’t take individually” denmez. “Individuals are’nt important in the society” dendiğinde “toplumda bireyler önemli değildir” anlamına gelir; burada bir nicelik söz konusudur. Özellik, kimlik önemli değildir. Ayrıca, bu durumda herhangi biri anlamına gelir. “persons are’nt important” denmez. Person Latince “persona”dan gelmektedir ve kişi anlamındadır. Arapçada kişi karşılığı şahıs, birey karşılığı ferttir. Kısaca “personalising”in karşılığı kişiselleştirmedir; bireyselleştirme değildir. Bu çalışmada yukarıda sözü edilen kavramlar psikolojik danışma en başta olmak üzere, yukarıdaki örnekte olduğu gibi tartışılacaktır. Ayrıca, psikolojik danışmada çok kültürlü psikolojik danışmaya önem verilmesi gerekliliğini söyleyen birçok kişiye, dilin de kültürün ürünü olduğu; bu nedenle çok kültürlü psikolojik danışmayı vurgulayanların dile de önem vermeleri gerektiği üzerinde durulacaktır. Şöyle ki; terapötik beceride Amerika Birleşik Devletleri’nde kullanılan bazı sözcük kalıplarının doğrudan çevrilerek bizim dilimize, bizim kültürümüze mal edilmesinin doğru olmayacağı tartışılacak ve savunulacaktır. Sözelimi, “i see you tired” cümlesi Türkçeye çevrildiğinde, “senin yorgun olduğunu görüyorum” denildiği anda, danışanla psikolojik danışman eşit düzeyde olmaktan çıkarılmakta ve psikolojik danışman daha üst düzeye konmaktadır. Oysa öğrenme modeline dayalı olan psikolojik danışmada, danışanla psikolojik danışmanın eşit düzeyde olduğu derslerde öğretilmektedir. Görülüyor ki; Amerika ve İngiltere’de kullanılan psikolojik danışma iletişim beceri kalıplarını Türkçeye doğrudan doğruya çevirmek; bir başka ifadeyle kavramları çevirmek yerine sözcükleri çevirmek uygun ve doğru değildir. Yukarıda sözü edilen kavram çevirisinden kasıt, kaynak dildeki sözcüklerin hedef dilde ne anlama geldiğidir. Şöyle ki, biz bara giden ve barmenden bir “screwdriver” biri için “bir tornavida istiyor” demeyiz. Screwdriver bu bağlamda votka portakal suyu anlamına gelmektedir. Ya da, “sweeping under rug”ın karşılığı “halının altına süpürmek” değil, “hasıraltı etmek”tir. Yine “taking the stage”, şimdilerde çevrildiği gibi “sahne almak” değil, “sahneye çıkmak”tır. Bu örnekler artırılabilir. Sözüün özü, çeviride kaynak dil, hedef dil, alan bilgisini iyi bilmek gerekmektedir.

**Invited panel discussion III/Davetli panel III  
Uygulayıcıların Gözünden Psikolojik Danışma Hizmetleri.**

**Counseling Services from the Perspective of Practitioners. /**

Chair / Başkan: Alpaslan Dartan (President, Istanbul branch of Turkish Association of Psychological Counselling and Guidance, Turkish PDR-Der, Coordinator of counseling services of Şişli Terakki Foundation Schools, Türkiye) / (Başkan, Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği İstanbul Şubesi, Türk PDR-Der, Şişli Terakki Vakfı Okulları psikolojik danışmanlık hizmetleri koordinatörü, Türkiye).

**Discussants/Panelistler:**

Aydoğdu Mimir (Director of Beşiktaş Guidance and Research Center) / (Müdür, Beşiktaş Rehberlik ve Araştırma Merkezi).

Sibel Özbilgiç Özer (Coordinator of Hisar Private School Counseling Services) / (Koordinatör, Hisar Eğitim Vakfı Okulları).

Deniz Altınay (Founder and Director of Istanbul Psychodrama Institute) / (Kurucu ve Müdür, İstanbul Psikodrama Enstitüsü).

Oktay Aydın (Freelancing career counselor) / (Kariyer danışmanı),

Songül Dağlı (Burak Reis Elementary School)/(Burak Reis ilkokulu).

## **TANIM**

Panelde ele alınacak PDR Alanının Mesleki Gelişimine Yönelik Yaşanan Sorunlar şu başlıklar altında toplanabilir: 1. Özlük Hakları Açısından/Alan Dışı Atamalar, 2. Psikolojik Danışma Merkezlerinin Kapatılması, 3. Ek Ders Ücretleri, 4. İki Aylık Kurslarla Alan Uzmanı Yetiştirilmesi, 5. Psikolojik Danışman/Rehber Öğretmen Açığı. Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği, 1989 yılında Prof. Dr. İ. Ethem ÖZGÜVEN hocamızın önderliğinde Hacettepe Üniversitesinde görevli bir grup öğretim elemanının çabalarıyla kurulmuştu. 3000'ne yakın üye sayısı ve ülke genelindeki 13 Şubesi ile psikolojik danışma ve rehberlik meslek alanının gelişmesine katkı sağlayan bir sivil toplum örgütüdür. Sivil Toplum örgütü olarak psikolojik danışman olarak çalışan sayısının en fazla olduğu belirtilen İstanbul'da derneğe kayıtlı bulunan uzman sayısı 467 dir. Ancak, ülkemizde yardım meslekleri henüz yeterince netleşmemiştir. Bireye psikolojik anlamda yardım veren ve alanlar belli ölçütlere göre tanımlanıp sınırları çizilmeye çalışılır. Ülkemizde psikolojik yardım alanlarının sınırları, eğitimi, yetişenlerin unvan sorunu, çalışma alanları, özlük hakları gibi yönlerden sorunlar vardır. Çünkü, Türkiye'de henüz PDR alanı, profesyonel bir meslek alanı olarak benimsenmiş değildir. Bilindiği gibi bir mesleğin profesyonel olarak kabul edilmesi için 3 temel koşul bulunmaktadır: Mesleğin yasal olarak tanınması, Yetiştirme standartlarının belli olması ve Uygulanabilir etik kurallarının ve yaptırımlarının olması. Özlük Hakları/Kazanımlar/Girişimler arasında şu çalışmalar yapılmaktadır: 1. Milli Eğitim Bakanlığı ile Sürdürülen İlişkiler, 2. Sağlık Meslekleri Arasında Sayılmak, 3. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile İşbirliği. 4. XII. Ulusal Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongreleri ve 5. Afetlerde Psikososyal Hizmetler Birliği (APHB)/ Van Depremi. Panelin sonunda bundan sonra PDR alanındaki gelişimleri iletirmek için öneriler paylaşılacaktır.

## **DESCRIPTION**

Panelists will discuss the usage of technology in counseling at different areas. Panelists are selected from different areas such as state school, private school, psychodrama, city counseling office of government and freelance. Each panelist will try to determine the usage of technology in their area. The main discussion issue will be if it is necessary to use technology in counseling. They will discuss how technology can be used in counseling. The other topic that will be held during panel is the handicaps of using technology in counseling. The question of what the plus and minuses of using technology in counseling are also will be tried to be answered during panel by panelists. Panel will be ended by Q&A.

**Invited panel discussion IV/ Davetli panel IV**

**Aileiçi Şiddetin Önlenmesiyle ilgili Son Gelişmeler ve Aile Şiddeti Yaşamış Kimselere Danışmanlık.**

.....  
**Recent Developments in Prevention of Violence in the Family and Counseling Survivors of Family Violence./**  
.....

Chair / Başkan: Pinar İlkaracan (Boğaziçi University, Women for Women's Human Rights, Türkiye) /  
(Boğaziçi Üniversitesi, Kadının İnsan Hakları Derneği, Türkiye).

Discussants/Panelistler:

Sibel Erenel (Association of Couple and Family Therapies, ACFT) / (Çift ve Aile Terapileri Derneği, ÇATED).

Feride Yıldırım Güneri (Mor Çatı Women' Shelter Foundation) / (Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı)

Assist Prof. (Yard. Doç.) Ayten Zara (Bilgi University) / (Bilgi Üniversitesi).

**TANIM**

Bu panel aile içi şiddet ve çocukların cinsel istismarı konularında dünyada ve Türkiye'deki gelişmeleri ve onların bir analizini konu almaktadır. Feride Yıldırım Güneri, "Türkiye'deki Yeni Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri'nin Değerlendirilmesi ve Örnek Bir Sığınak Modeli" Pinar İlkaracan, "Birleşmiş Milletler 2013 Kararlarına göre Kadına Karşı Şiddet Konusunda Uluslararası Standartlar" Ayten Zara Page, "Şiddeti Azaltma ve Travmanın İyileşmesini Destekleme Stratejileri" Sibel Erenel, "Başarılı Bir Model: ABD Kaliforniya Eyaletinde Çocuk İstismarı Konusundaki Hizmetler"

**DESCRIPTION**

The panel aims at a discussion of various models for prevention of violence in the family, including child abuse and domestic violence and an analysis of failures and successes. Pinar İlkaracan, who was a delegate at the United Nations (UN) Commission on the Status of Women 2013 meeting on "Violence against Women" will present the most recent UN resolutions and standards on prevention of violence against women. Sibel Erenel, a family therapist, the founder of the Satir Family Therapy Institute in Turkey, will present an analysis of the mental health system regarding prevention of child abuse in California, US. Feride Yıldırım Güneri from the Purple Roof Foundation, Turkey, will present an analysis of the successes and failures of the recent "Centers for Prevention of Domestic Violence in Turkey."

Invited panel discussion V/ Davetli panel V  
**Türkiye’de Danışmanlık: Gelenekten Geleceğe**

**Counseling in Türkiye: From Tradition to Future**

Chair / Başkan: Fidan Korkut –Owen((Retired, Hacettepe University, Editor of the Turkish PDR-Der Journal, Türkiye)/ (Emekli, Hacettepe Üniversitesi, Türk PDR Dergisi editörü)

**Discussants/Panelistler:**

Yıldız Kuzgun (Emekli, Ankara Üniversitesi)/ (Retired, Ankara University), Füsün Akkoyun (Emekli, Ankara Üniversitesi )/ (Retired, Ankara University), Zafer Gökçakan (Muğla Üniversitesi)/( Muğla University) , Yelda Kağnıcı (Ege Üniversitesi)/( Ege University), Bircan Egün Başak (Anadolu Üniversitesi)/( Anaadolu University), Hüseyin Şen (Başkan yardımcısı, Türk PDR Derneği)/ (Vice president, Turkish PDR-Der).

## TANIM

Psikolojik danışma ve rehberlik (PDR) alanı, Türkiye’ye 1950’li yılların başında girmiş ve son 60 yılda hala bazı değişikliklere gereksinim olsa da büyük ilerlemeler göstermiştir. Bu panelde Türkiye’de psikolojik danışma ve rehberlik alanının başlangıcından günümüze dek gelişimi, yaşayan kişilerin yaşantıları aracılığı ile tartışılması amaçlanmaktadır. Bu panelde alana katkısı olan deneyimli hocalarımız ile görece daha az deneyimli hocalarımız ve öğretim üyeliğine henüz başlamış genç meslektaşlarımızı biraraya getirmeyi planlıyoruz. 60 yılı geçen süreçteki değişimler hocalarımızın deneyimleri aracılığı ile belirlenen bazı başlıklarda tartışılacaktır.

Bu alanın Türkiye’deki birinci kuşak öncüleri Prof. Dr. Feriha Baymur ve Prof. Dr. Hasan Tan’dır. İkinci kuşak öncülerini ise Prof. Dr. İbrahim Ethem Özgüven, Prof. Dr. Yıldız Kuzgun, Prof. Dr. Yadigar Kılıççı, Prof. Dr. Necla Öner ve Prof. Dr. Muharrem Kepçeoğlu temsil etmektedirler. Özellikle 1980’li yıllardan başlayarak Özellikle 1980’li yıllardan başlayarak bu öncü hocalar sayesinde psikolojik danışman eğitimcilerinin sayısı giderek artmaya başlamıştır. İlk kuşağı temsil eden Sayın Prof. Dr. Hasan Tan sağlık nedenleriyle panele katılamayacağını belirtmiştir. Panelde Prof. Dr. Yıldız Kuzgun, Prof. Dr. Füsün Akkoyun ve Prof. Dr. Zafer Gökçakan deneyimli hocalarımızı, paneli yönetecek olan Prof. Dr. Fidan Korkut Owen görece az deneyimli hocalarımızı, Ege Üniversitesi’nden Doç. Dr. Yelda Kağnıcı ve Anadolu Üniversitesi’nden Yrd. Doç. Dr. Bircan Ergün Başak ise genç hocalarımızı temsil edeceklerdir. Türk PDR Derneği başkan yardımcısı Hüseyin Şen ise uygulamada çalışan birisi olarak panelde yer alacaktır. Panelistlerin konuşmalarında kendi dönemlerine ilişkin olarak aşağıdaki konulara odaklanmalarının panelin amacına uygun olacağı düşünülmektedir.

1. Lisans, yüksek lisans ve doktora düzeylerinde verilen PDR eğitimi programlarının genel durumu
2. Mezunların çalıştıkları kurum ve kuruluşlar
3. Meslekleşme süreci ve yaşanan mesleki sorunlar
4. Mesleğin geleceğine ilişkin görüşler
5. İleriye yönelik öneriler

Panelistler 10’ar dakikalık sürelerde bu başlıklar altındaki sunularını yapacaklar ve ardından sunularla ilgili tartışmalar yapılacaktır.

## DESCRIPTION

The profession of Psychological Counseling and Guidance arose in Turkey more than 60 years ago and is remarkable for the fact that its evolution has been so rapid. The field continues to evolve and become a major force in educational settings throughout the country. This panel seeks to include counselor educators who represent a number of important periods in the development of Counseling by offering an opportunity for individuals with decades of experience to interact with newer generations of counselor educators and practitioners.

Two of the pioneers in the field of Turkish Counseling were the late Prof. Dr. Feriha Baymur and Prof. Dr. Hasan Tan who represented the first generation of leaders in the field. The second generation is represented by such individuals as Prof. Dr. İbrahim Ethem Özgüven, Prof. Dr. Yıldız Kuzgun, Prof. Dr. Yadigar Kılıççı, Prof. Dr. Necla Öner and the late Prof. Dr. Muharrem Kepçeoğlu. Since the decade of the 1980s the

number of highly trained counselor educators has risen dramatically largely because of the contributions of the early pioneers.

In an attempt to portray as much of the history as possible panel participants have been assembled who represent a wide range of experience. The panel was originally planned to include a member from first generation of counselor educators, Dr. Tan who was enthusiastic but because of health concerns was not able to participate. The remaining panel members, from most experienced to least experienced, include Prof. Dr. Yıldız Kuzgun, Prof. Dr. Füsün Akkoyun, Prof. Dr. Zafer Gökçakan, Prof. Dr. Fidan Korkut Owen, Assoc. Prof. Dr. Yelda Kağnıcı and Assist. Prof. Dr. Bircan Ergün Başak. Representing field practitioners on this panel will be Hüseyin Şen.

Each of the participants has been asked to make a brief, 10-minute presentations reflecting on their respective period in Turkish Counseling history by addressing the following general topics: general status of counselor preparation programs and curriculum, employment settings and opportunities for graduates, professional issues, future of counseling in Turkey and suggestions for the future. A question and answer session will follow the panel presentations.

**Invited panel discussion VI/ Davetli panel VI**  
**Dijital İlişkide Danışan ve Danışmanın Rolü.**

.....  
**Virtual identities: The role of client and counselor in a digital relationship./**  
.....

Chair / Başkan: Assoc. Prof. (Doç. Dr.) Marty Jencius (Kent State University, the United States) /(Kent Üniversitesi, Birleşik Devletler).

Discussants/Tartışmacılar:

Amanda Hawkins, (President, British Association of Counselling and Psychotherapy / (Başkan, Britanya Danışmanlık ve Psikoterapi Derneği).

Dr. Sibel Akmehmet-Şekerler (Bogazici University)/(Boğaziçi Üniversitesi)

Anne Stokes, (Online Training for Counsellors Ltd, the United Kingdom/ Çevrimiçi Eğitim Ltd ve Danışmanlık Der.).

## **DESCRIPTION**

This panel will discuss current and future application of technology to the training and practice of counseling. The panel consists of a counselor educator, an online practitioner, an online counseling trainer, and a researcher of the online client-counselor relationship. The panel will briefly present their positions of where counseling and technology are currently with regard to counselor client relationships and where they think it will lead to in the coming future. This will be followed by an open panel discussion regarding what may be controversial issues about virtual counseling. Topics will include shifting to a digital paradigm, redefining counseling privacy, digital counseling skills, and challenges of the online counseling relationship. The panel has set aside the remain workshop time (half of the total time) to engage the audience in questions and interaction around these topics.

Invited panel discussion VII /Davetli panel VII  
**Türkiye’de Çift Ve Aile Danışmanlığı/Terapisi**

**Family Counseling/Therapy In Turkey**

Chair/Başkan: Sibel Erenel (Association of Couple and Family Therapies, ACFT, Türkiye).

Discussants/Panelistler: Nuşin Sarımurat Baydemir (ACFT, Türkiye)/(ACFTTurkey), Neylan Özdemir (ACFT, Türkiye)/(ACFT, Turkey), Nancy L. Murdock (University of Missouri-Kansas City, the US)/ (University of Missouri- Kansas City, Birleşik Devletler)

## **TANIM**

Türkiyede Çift ve Aile Danışmanlığı/Terapisinin 80’li yılların sonunda tohumları atılmış, 2000’li yıllarda ilgi artarak yükselmiş ve Özel Aile Danışma Merkezlerinin açılmasıyla ilgili yönetmeliklerin 2009’da yayınlanmasıyla alanda hem aile danışmanlığına ilgi artmış hem de eğitimlerin verilmesi ile ilgili bir kaos olmuştur. Bu alanın öncü aile terapistlerinden ve eğitimcileri olan ve aynı zamanda Çift ve Aile Terapileri Derneği kurucularından ve biri başkanı diğer ikisi de yönetim kurulu üyesi olan 3 panelist katılımcıları aile danışmanlığı/terapisi meseleleri üzerine aydınlatacaklardır. Bu panelin amacı katılımcıların aile danışmanlığı hizmetinin diğer danışmanlık yaklaşımlarından farkını ortaya koyarak aile danışmanlığının farklı bir meslek olarak tanıtmak ve aile danışmanı olmada Türkiyede yaşanan sıkıntılar hakkında bilgilendirerek önerileri sunmaktır. Panelde panelistler aşağıdaki soruları ele alacaklardır

Çift ve Aile danışmanlığı nedir? İşlevi nedir ?Aile danışmanın asgari yetkinlikleri ne olmalıdır? Çift ve aile danışmanlığı hizmetinin etkin bir şekilde verilebilmesi için uzmanların yetkinleşmesini sağlayacak uluslararası asgari ölçütler de göz önüne alınarak asgari eğitim standartları ve süpervizyonu ne olmalıdır? PDR’ciler niye Çift ve aile danışmanı olmaya iyi aday meslek grubundandırlar ? Aile ve Sosya Politikalar Bakanlığı yönetmelği ile ilgili uygulamada karşılaşılan sıkıntılar.

Her 3 panelistte bu konuları kendi deneyim ve perspektifinden ele alacaklardır.

## **DESCRIPTION**

3 lead family therapist and trainers who are at the same time founders and Board members and one them the president of the Couple’s & Family Therapies Association will enlighten the participants on family counseling/therapy issues. The goal of the panel is to present family therapy as a different profession and inform the participants about issues related to the function and training/ supervision issues in Turkey especially being experienced in the last years after regulations have come out regarding opening private family counseling centers. The panelists will raise concerns, inform about minimum education and training standards that needs to take place and recommendation for training competent counselors to provide effective couple’s and family counseling/therapy.

**Invited panel discussion VIII /Davetli panel VIII**  
**Psikolojik Danışmanların İkilemi: Etik, Hukuk ve Standartlar**

.....  
**Counsellor's Dilemma: Ethics, Law, and Standarts**  
.....

Chair / Başkan: Prof. Binnur Yeşilyaprak (Ankara University, Türkiye)/(Ankara University, Türkiye).

Discussants/Panelists: Prof. Tim Bond (Bristol University)/(Bristol Üniversitesi)  
Assoc. Prof. (Doç. Dr.) Deniz Albayrak-Kaymak (Boğaziçi University)/(Boğaziçi Üniversitesi)  
Assoc. Prof. (Doç. Dr.) Aynur Eren Gümüş  
Dr. Nevin Dölek (Bakış Education and Counseling Center) /(Bakış Eğitim ve Danışmanlık Merkezi).  
(MA)/(Uzm.) Azra Koçak (Ministry of National Education Tevfik İleri Middle School) /(MEB Tevfik İleri Orta Okulu).

**TANIM**

Psikolojik Danışma ve Rehberlik alanındaki uygulamalarda etik ilkeler ve standartlara uyma konusunda yaşanan deneyimler, sorunlar ve çözüm önerilerinin farklı pozisyonlarda çalışanlar tarafından ele alınıp tartışılması amaçlanmaktadır. Bu bağlamda ülkemizde PDR Etiği konusunda yaşadıklarımızı İngiltere'den bize sunulan birikim ışığında değerlendirebilmek ve yol haritası oluşturabilmek için ortaya konulacak önerilerden yararlanabilmek amaçlanmıştır.

**DESCRIPTION**

The panel intent to discuss some issue of ethics, law and standarts for counsellors. Panelists who are working on the different setting, private, school etc. will evaluate their experience and dilemma about ethical principles, legal rules and standarts for counsellors. Also it is expected to discuss some complex and challenging questions for counsellors and to compare our country and England by Tim Bond.



**Invited panel discussion IX /Davetli panel IX**

**Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği'nin Psikolojik Danışma Meslek Alanının Meslekleşmesi Sürecindeki Rolü**

**The Role of Turkish Psychological Counseling Association (TPCGA) in Professionalization of Counseling Profession in Türkiye.**

Chair / Başkan: Prof. Tuncay Ergene (President, Turkish Association of Psychological Counselling and Guidance, Turkish PDR-Der, Türkiye) / (Başkan, Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği, Türk PDR-Der, Türkiye).

**Discussants/Panelistler:**

Prof. Binnur Yeşilyaprak (Ankara University) /(Ankara Üniversitesi)

Prof. Füsün Akkoyun (Ankara University, retired) / (Ankara Üniversitesi, emekli)

Prof. Fidan Korkut Owen (Hacettepe University, retired) / (Hacettepe Üniversitesi, emekli)

A representative of the Turkish Professional Competency Institution /

Mesleki Yeterlik Kurumu Temsilcisi.

## **TANIM**

Psikolojik Danışma ve Rehberlik bilim dalı ve meslek alanının sunduğu hizmetlere toplumda talep artmakta ve sunulan hizmetlere ilişkin yasal düzenlemeler ihtiyaç duyulmaktadır. Bu panelde Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği'nin şimdiki başkanı ve geçmiş başkanları ile Mesleki Yeterlilik Kurumu'ndan temsilciler katılacaktır. Amaç, Türkiye'de Psikolojik Danışma ve Rehberlik bilim dalı ve meslek alanının meslekleşmesi sürecinde meslek derneğinin rolünün ne olduğu, bu güne kadar ortaya konulan çabaların ve kazanımların özetlenerek tartışılması ve bundan sonar izlenecek yola ilişkin bir stratejinin oluşturulmasıdır. Bu panelde ele alınacak olan tartışma ve öneriler dernekte oluşturulan mesleki standartlar ve yasal düzenlemeler çalışma grubunun çalışmalarına da kaynaklık edecektir. Mesleki Yeterlik Kurumu temsilcileri de Türkiye'de meslekleşme sürecinin aşamalarına ilişkin bilgi paylaşımında bulunacaklar ve kendi kurumlarını da tanıtarak Psikolojik Danışma ve Rehberlik alanının yeterliklerin oluşturulmasında izlenecek yola ilişkin önerilerde bulunabileceklerdir.

## **DESCRIPTION**

Psychological Counseling and Guidance is evolving as a bona fide discipline in Turkey. Attendees, representatives from present and past leaders of Turkish Psychological Counseling Association (TPCGA), and members from Turkish Vocational Authority are invited to this interactive session. The objectives are to examine the collaborative role that TPCGA can play in developing a strategy for professionalization of counseling profession in Turkey; to engage in dialogue, with the intention of identifying and understanding the unique professional objectives of counselors locally and globally; and to constitute a core working group with the purpose of developing a strategic plan that will guide the efforts of the Professionalization Committee and other entities within TPCGA to advance the professionalization agenda of Psychological Counseling and Guidance Profession.

ID: 41

**Okulda Krizle Baş Etmek****Dealing With Crisis In School**

Yazarlar / Authors: Erkan Uğuzalp, Sevil Taner Akdaş, Aşkın Koç, Hande Köprülüler

**ÖZET**

Okullar tahmin edilebilirliğin kalesi gibi görünürler. Okulun ilk gününün tarihi bellidir, günün kaçta başlayacağı da, kimin nerede olması gerektiği de.... Tüm okul organizasyonu sanki tahmin edilebilirlik üzerine kurulmuştur. Bu elbette rastlantı değildir, okul rutinin içerisinde öğrencilerin ve öğretmenlerin ruhsallıklarını da korumaya almıştır sanki. Peki ya bu rutin bozulduğunda ne olur?

Rutin bozulduğunda önce bunu anlamlandırmak gerekiyor hangi rutin bozuldu ve bunun sonuçları neler, bu bozulma kimi neden ne kadar rahatsız etti, sonuç bir kriz ise bu kimin krizi. Ergenin mi ergenle birlikte çalışan kurumun da mı? Öyle ise neler yapılabilir hem kuruma hem de ergene müdahale etmek için?

Panelimizde bu konulara şu alt başlıklar altında yanıt aranacak:

Ergen çocukluktan uzaklaşmanın krizini yaşarken, ebeveyn de kendi gençliğinden (ve evdeki gençten) uzaklaşmaktadır. Aynı anda yaşanan bu iki krizin okula yansımaları, rehberlik servisinde ele alınması üzerine düşünceler ve deneyimlerin paylaşılması üzerine Psi. Dan. Hande Köprülüler konuşacak.

Ergenlik aynı zamanda bedensel ve ruhsal sınırların yeniden oluşturulduğu bir dönemdir. Bu yeni sınırların öğrenildiği ve test edildiği iki ana alan vardır: ev ve okul. Okul sınırları ile ergen ile kaçınılmaz çatışmalar yaşar. Bu aslında bir öğrenme alanıdır bu alan acaba ruhsallık ve pedagoji açısından daha iyi değerlendirilebilir mi? Bu sorunun yanıtını Uzm. Psi. Danışman Aşkın Koç vermeye çalışacak.

Psi. Dan. Erkan Uğuzalp, okulların tahmin edilemeyeceğe hazırlanıp hazırlanamayacaklarını tartışıp, bu hazırlıkta Rehberlik Servisi'nin önleyici rolü üzerinde duracak.

Uzm. Psi. Dan. Sevil Taner Akdaş, ayrılmanın krizini ele alarak farklı ayrılma durumlarını öğrenci, veli, öğretmen ve idareye yansımaları açısından değerlendirmeye çalışacak.

Yrd. Doç. Dr. Alper Şahin, panelimize başkanlık ederek tartışmaları derinleştirecek.

**SUMMARY**

Schools seem to be the guardians of predictability. You know the date when school begins, and at what time and where everybody should be... It seems that the whole school organization is based on predictability. This is hardly a coincidence. The school seems to protect the emotional worlds of students and teachers within this routine. What happens then when this routine is disturbed?

At first one should give meaning to this disruption. Which routine was disturbed and what did it lead to? Who did this bother, why and how much? If the outcome is a crisis, who does it belong to? Is it just the adolescent's crisis, or does it also belong to the institution? How should we help the institution as well as the adolescent?

The sub-themes of our panel will be as follows:

As the adolescent is moving away from his childhood, the parents are also moving away from their own youth (and away from the young person at home). Guidance Counselor , Hande Köprülüler will talk about these simultaneous crises and their reflections to the school as well as how they are handled at the counseling department.

Adolescence is also a time when physical and emotional boundaries are reshaped. These boundaries are learned and tested in two venues: home and school. School, with all its rules is inevitably in conflict with the adolescent. This in fact is an area of learning, and perhaps could be utilized for psychological and the pedagogical development. Guidance Counselor (MA), Aşkın Koç will try to shed light to these issues.

Guidance Counselor Erkan Uğuzalp will try to determine if schools can be prepared for the unpredictable, emphasizing the preventive role of the counseling service.

Guidance Counselor (MA) Sevil Taner Akdaş will be talking about separation as a crisis within different scenarios and try to elaborate on this from the students', parents', teachers' and administrators' point of views.

Assistant Professor Alper Şahin, will lead the panel and elaborate on the issues raised.

ID: 56

**Labirente Yolculuk**

**Journey In The Maze**

Yazarlar / Authors: Mehtap Kaya, Sibel Izgiman, Tarkan Gulbay, Goksel Kalcek

**ÖZET**

Okul seçimi ile başlayıp meslek seçimine uzanan ortaöğretim serüveninde öğrenciler oldukça önemli ve birbirinden farklı karar süreçlerinden geçmektedirler.

Türkiye eğitim sisteminde bu ihtiyaçlara okullar ne tarz destekler verebiliyorlar? Bu sorunun cevabını üç farklı okulda, Özel Amerikan Robert Lisesi, VKV Koç Özel Lisesi ve Hisar Eğitim Vakfı Hisar Okulları, yapılan uygulamalarla bulmaya çalışacağız. Panelde bu okulların yurtiçi üniversite danışmanlık ofisleri tarafından meslek seçiminden, üniversite seçimine, kariyer planlamada öğrenciler ve velilerle yapılan çalışmalardan, danışmanlık süreçlerindeki işleyiş ve işbirliğine değinilecektir. Aşağıdaki sorular tartışılacaktır:

1. Üniversite ve yükseköğretim programlarını tercih ederken öğrencilerin destek kaynakları nelerdir?
  2. Üniversite tercihlerindeki değişkenler nelerdir?
  3. Çağın ihtiyaçları doğrultusunda ön plana çıkan sektörler ve meslekler nelerdir?
  4. Meslek seçmek, yükseköğretim programlarını seçmek midir?
  5. Danışmanlar karmaşık iş dünyasını ne kadar yakından tanıyor ve gençlere geleceklerini şekillendirme konusunda ne derece destek olabiliyor?
  6. Klişelerden kurtulmak: Mesleki rehberlikte kendini tanıma, meslekleri tanıma ve karar verme üçgeninden çıkılabilir mi?
  7. Türkiye’de üniversite sınavlarına hazırlanan öğrencilere ve ailelerine nasıl destekler verilebilir?
- Lise hayatına adım atan bir öğrenci ve ailesi sağlıklı bilgilendirip desteklenmezse kendini labirente hissedebilir ve yolunu bulmaya çalışırken kaybolabilir. Yurtiçi üniversite danışmanlığının temel amacı kariyer planlamada öğrenci ve dolaylı olarak bundan etkilenen aileye ihtiyaçları doğrultusunda gerekli desteği vermektir. Bu panelin amacı da üç okuldaki uygulamalardan yola çıkarak alanda çalışan uzmanları objektif, sorgulayıcı ve profesyonel bir bakış açısında buluşturmaktır.

**SUMMARY**

The students go through a series of decision processes throughout the adventure of secondary education that starts with school selection and reaches up to the choice of profession.

What kind of support can the School provide for such needs in the Turkish educational system? We will try to find the answer to this question by looking at the applications of three different schools namely the Private American Robert College, the Private Koç School and Private Hisar Schools. In the panel, we will be talking about the services provided by the Turkish Universities Counselling Offices of these schools, such as choice of profession, choice of university, meetings and workshops regarding carrier planning with the students and parents, the general counselling process and cooperation. The below mentioned questions will be discussed:

1. What are the sources of support for students in making decisions about university and higher education programs?
2. What are the variables in their university choices?
3. What are the sectors and professions that are more prominent in accordance with the needs of the current age?
4. Does choosing a profession mean choosing a higher education program?
5. How well are the counsellors familiar with the complicated business world and to what extent can they support the young people in shaping their futures?
6. Getting rid of the clichés: Can you get out of the triangle of knowledge of self, knowledge of professions and making a decision in vocational guidance?
7. What kind of support can be given to the students who are preparing for the university entrance exams

in Turkey and their families?

A high School student can feel him/herself trapped in a maze unless he/she and the parents are not informed well and supported, he/she may get lost trying to find the way out. The fundamental objective of the Turkish Universities Counselling is to provide the necessary support to the students and therefore the families who are directly affected in planning their carriers. And moving on from the applications of these 3 schools, the aim of this panel is to bring together the experts who are working in this field to an objective inquisitive and professional point of view.

ID: 107

## Yurt İdari Ve Hizmet Personelinin Yurtta Yaşam Ve Çalışma Ortamları Hakkında Görüşleri Ve Deneyimleri

### Perceptions And Experiences Of Dorm Administrative And Service Personnel About Dorm Living And Study Environments

Yazarlar / Authors: Fatos Erkman, Ayşe Caner, Belma Haznedar, Fatma Tutak, Fatma Nevra Seggie, Gamze Sart, Neylan Özdemir, Nilgun Yorgancılar, Sumru Akçan, Mine Gol Guven

## ÖZET

Bu panelde, yurt idari ve hizmet personelinin algı ve deneyimleri nicel ve nitel sonuçlar dikkate alınarak panelistler tarafından analiz edilecektir. Nicel analizde özellikle fiziksel, yapısal akademik ve sosyo-ekonomik-kültürel koşulları dikkate alınarak yurt idari ve hizmet personelinin çalışma koşullarının duygusal zeka ve kişilik gelişimi üzerindeki etkileri incelenmektedir. Daha sonra, sonuçlar dünya standartları ile karşılaştırılarak farklılıklar üzerine tartışmalar yapılacaktır. Kendi bölgeleri dışında nispeten düşük-ekonomik statüye sahip ve çalışma ortamı bulamayan öğrencilerin sayısı yurtlarda önemli ölçüde artmaktadır. Bu nedenle yurttaki yaşam koşulları ve çalışma ortamları yurtta yaşayan öğrenciler üzerinde önemli rol oynamaktadır. Aynı zamanda bu öğrencilerin bu ortamlarda kişilik gelişimine de neden olmaktadır. Yurtlarda görev idari ve hizmet personelinin öğrenciler üzerindeki etkisi de çok yüksektir. Bu nedenle bu çalışmada Türkiye’de altı farklı yurttan gelen idari ve servis personelinin (n = 44) duygusal zekaları değerlendirilmiştir. Baron EQ-i testinin yanı sıra, Kişilik Değerlendirme Anketi ve Yurt Çevre Memnuniyeti ile katılımcıların görüş ve deneyimleri analiz edilmiştir. Buna ek olarak, bazı kişisel ve sosyal demografik veriler de katılımcılar tarafından doldurulmuştur. Daha sonra, veriler SPSS-17.0 ve tanımlayıcı ve çıkarımsal istatistik kullanılarak analiz edilmiş ve dünya normlarına karşılaştırılmıştır. Değerlendirme sonucunda çalışma koşullarından memnun olan katılımcıların dünya normlarının üstünde fark göstermiş olmaları panelde özellikle önemli bir tartışma konusu olarak ele alınacaktır. Ancak, çalışma koşullarından memnun olmayan katılımcıların duygusal zeka puanları ile memnun olanlar arasında anlamlı bir fark göstermiş (p < 0.005) olması da bir diğer tartışma konusu olarak gündeme gelecektir. Ayrıca, empati, sorumluluk, esneklik, özsaygı, kişilerarası ilişki ve duygusal farkındalık hariç tüm kategorilerde katılımcıların duygusal zekaları arasında anlamlı bir fark olmaması da önemli bir gündem olarak karşımıza çıkmaktadır. Tüm ölçeklerde, çalışma koşullarından memnun olan katılımcıların duygusal zeka sonuçları da daha yüksek olarak belirlenmesi uzun vadede alınacak tedbirler açısından ışık tutmaktadır. Bununla birlikte, kişilik değerlendirme anketinin sonuçları çoklu regresyon analizi yapılarak elde edilmiş olup, çalışma koşullarından memnun olanlarda olumlu bir değişim tespit edilmiştir.

Panelin ikinci kısmında, niteliksel veriler tartışılacaktır. Fenomenolojik araştırma analizi kullanılarak, altı farklı yurttan gelen idari ve servis personelinin (n = 44) katıldığı ve yarı yapılandırılmış görüşmelerle dört farklı sorunun cevaplandırıldığı odak grup çalışması yapılmıştır. Bu çalışmanın sonuçları çerçevesinde panelistler özellikle elde edilen bilgileri değerlendireceklerdir. Alınan gözlem notlarını ve doküman analiz sonuçlarını yurttaki yaşam ve eğitim koşulları anlamak için detaylandıracaklardır. Özellikle Atlas.ti den elde edilen nitel ve görsel analizler zerinden konuşacaklardır. Sonuç olarak, pek çok (% 87) personel yurtların fiziksel koşullarının öğrencilerin sosyal ve akademik başarıları için iyi organize olmadığını belirtmektedir. Katılımcılar çoğu (% 91) yanlış alınan idari kararların ve yetkililer tarafından yanlış atamaların bu sorunlara neden olduğunu kabul etti. Ayrıca, çoğu katılımcı (% 89) sosyo-ekonomik-kültürel koşulların önemli ölçüde öğrencilerin akademik başarılarını ve yurda uyumlarını etkilediğini ifade etti. Nicel ve nitel kanıtlar ışığında, panelistler yurtta yaşam ve çalışma ortamının nasıl daha kaliteli ve uzun vadeli çözümler geliştirecek şekilde olabileceğini tartışacaklardır

## SUMMARY

In this panel, the dorm administrative and service personnel perceptions and experiences will be analyzed by the panelists by taking into account the results of the quantitative and qualitative results. In the quantitative analyses, the effects of dorm living and study environments were investigated on the

emotional intelligence and personality development while taking into consideration physical, structural, academic, and socio-economic-cultural conditions as working conditions. Then, the results were compared with the world standards. Since the number of the students who come from comparatively low-economic status and study outside their own regions has significantly increased, the dorm living conditions and study environments has been playing an important and crucial role on students living and studying environments as well as their personality development. In this study, the administrative and service personnel (n=44), who came from six different dorms in Turkey, had participated and answered emotional intelligence assessment. The data was analyzed through the BarOn EQ-i, Personality Assessment Questionnaire, and Dorm Environment Satisfaction. In addition, some personal and social demographic data were gathered from the participants. Then, data were analyzed using SPSS-17.0 and descriptive and inferential statistics and compared with the world norms. The evaluation showed no significant difference between the participants who were satisfied in their working conditions, and the world norm. However, further evaluations showed a significant difference between the emotional intelligence scores of the participants who were not satisfied with their working conditions and those who were satisfied with it ( $p < 0.005$ ). Also, there was a significant difference between participants' emotional intelligence in all categories except empathy, responsibility, flexibility, self-regard, interpersonal relationship, and emotional self-awareness. And in all scales, the emotional intelligence of participants who were satisfied with their working conditions was higher than those who were not satisfied. Additionally, the results of multiple regression analyses in the personality assessment questionnaire showed that personnel's perceptions had significantly changed in those who were satisfied in their working conditions.

In the second part of the panel, however, the qualitative data will be discussed. By using phenomenological research analysis, the administrative and service personnel (n=44), who came from six different dorms, had participated and answered four different questions in the semi-structured interviews and focus group studies where they found to express their thought even by drawing. The observation notes were taken and the document analysis has done to comprehend the living and studying conditions. ATLAS.ti had been applied both to qualitative and visual analysis. As a result, most (87%) personnel experienced that the physical conditions of the dorm living and studying environments were not well-organized for the students' welfare and academic achievements. The large number (%91) of the participants agreed that they had administrative problems due to wrong delegation and over responsibilities assigned by the authorities. Furthermore, most (%89) articulate that the socio-economic-cultural conditions had significantly affected academic achievements and dorm adaptation. In the light of the quantitative and qualitative evidence, the dorm living and study environment will critically overviewed by the panelists and the participants in order to develop awareness and long-term solutions in terms of counseling.

BİLDİRİLER

PRESENTATIONS

ID: 012

## **Grup Rehberliği Programının Zihinsel Yetersizliği Olan Çocuğa Sahip Annelerin Stres Düzeylerine Etkisi**

### **The Effect Of A Group Guidance Program On The Stress Levels Of Mothers Who Have Children With Mental Disabled**

Yazarlar / Authors: Murat Canpolat, Osman Özokçu

## **ÖZET**

### **Giriş**

Çocuğun yetersizliğinin ortaya çıkmasıyla ailenin yaşamı da farklı bir yola girmektedir. Ailenin duruma uyum sağlaması, beklentilerini ve tutumlarını değiştirmesi, çocuğuna gerekli hizmeti sağlayabilmesi mücadele gerektiren aşamaları içermektedir. Ailelere bu aşamalarda sunulacak hizmetler ve destekler, bu zorlukların aşılmasında büyük önem taşımaktadır. Ailelerin yetersizliği olan çocuklarına başarılı bir şekilde uyum yapabilmeleri için, çocuklarının gereksinimleriyle etkili şekilde başa çıkabilmeleri bunun yanı sıra yetersizliğin neden olduğu aile işlevleriyle ilgili yaşanan sorunları çözümlemelerine yardımcı olacak destek hizmetlerine de ulaşabilmeleri gerekmektedir (Sucuoğlu, 2009). Çocuğun durumu ve eğitim olanakları hakkında ailenin bilgilendirilmesi ve aileye psikolojik destek sağlanması onların yaşadığı olumsuz duyguların ortadan kalkmasına yardımcı olabilmekte ve bu da çocuk için olumlu sonuçlar ortaya çıkarabilmektedir (Bailey, Simeonsson, Yoder ve Huntington, 1990; Dunst, Leet ve Trivette, 1988). Ayrıca aileye sunulacak bu yardım hizmetleri, yetersizliği olan çocuğa sahip anne babaların kendilerine ve çocuklarına ilişkin duygu, düşünce, algı ve beklentilerine, çocuklarını kabul etmelerine, gelecek için umutlarını yeniden ve gerçekçi olarak belirlemelerine katkı sağlayabilmektedir (Ersanlı ve Kutlu, 1998).

### **Amaç**

Grup rehberliği programının zihinsel yetersizliği olan çocuğa (ZYOÇ) sahip annelerin stres düzeylerine etkisinin incelenmesidir.

### **Yöntem**

Kontrol Gruplu Ön-Test, Son-Test ve İzleme Testi Modeline dayalı deneysel çalışmadır. Evreni ZYOÇ sahip 150 anne, örnekleme 150 anne arasından ölçüt örnekleme yöntemiyle seçilmiş 40 anne oluşturmaktadır. Zihinsel yetersizliği olan çocuğa sahip annelerin gereksinimlerini belirleyerek grup rehberliği programının içeriğini oluşturmak amacıyla Aile Gereksinimlerini Belirleme Aracı (AGBA) ve araştırmacı tarafından hazırlanan Stres Kaynakları Anketi (SKA) kullanılmıştır. Çalışmaya katılan annelerin yaşadıkları stres düzeyini ölçmek amacıyla Aile Stresini Değerlendirme Ölçeği (ASDÖ) uygulanmıştır.

Programın hazırlanması sürecinde öncelikle literatür taraması yapılmıştır. Daha sonra araştırma kapsamında alınan 150 anneye Aile Gereksinimlerini Belirleme Aracı (AGBA) ve Stres Kaynakları Anketi (SKA) uygulanmıştır. Elde edilen verilerin sayı ve yüzdeleri değerlendirilmiştir ve grup rehberliği programı hazırlanmıştır. Hazırlanan programa dair uzman görüşü alınmıştır. Yaşanan sorunların zihinsel yetersizliği olan çocuğa ve diğer aile üyelerine etkisi, yetersizliği olan çocuğa sahip olma durumunda yaşanan duygular, bireysel farklılıklar, aile içi iletişim, çocuğun eğitiminde aile katılımının önemi, engelli hakları ve sosyal destek konularına ağırlık verilerek annelerin stres düzeylerinin azalacağı düşüncesiyle hareket edilmiştir.

Deney sürecinde deney grubuna araştırmacı tarafından hazırlanan grup rehberliği programı oturum süresi ortalama 1,5 saat olmak üzere 7 hafta boyunca haftada 1 kez araştırmacı tarafından uygulanmış, kontrol grubuna ise hiçbir işlem uygulanmamıştır. Programın sonunda ve 12 hafta sonra her iki gruba Aile Stresini Değerlendirme Ölçeği (ASDÖ) tekrar uygulanmıştır. Programının etkililiğini, etkisinin kalıcılığını belirlemek için Tekrarlanmış Ölçümler İçin Çift Yönlü Varyans Analizi ve Bonferroni testlerinden yararlanılmıştır.

### **Bulgular**

Deney ve kontrol gruplarında olmak ile tekrarlı ölçüm faktörlerinin stres düzeyi puanları üzerindeki ortak etkisinin anlamlı olduğu bulunmuştur. [ $F(2-76) = 100.70, p < .05$ ]. Bu bulgu deneysel işleme tabi tutulmanın ve



tutulmamanın stres puanları üzerinde farklı etkilere sahip olduğunu göstermektedir. Bunun yanı sıra deney ve kontrol gruplarının ön-test, son-test ve izleme testi puanları arasında anlamlı fark olduğu görülmektedir [ $F(2-76)= 98.81, p<.05$ ]. Aynı şekilde grup ana etkisinin anlamlı düzeyde olduğu saptanmıştır [ $F(1-38)= 12.37, p<.05$ ]. Bu bulguya göre deney ve kontrol grubundaki annelerin stres düzeyi puanları uygulanan programa bağlı olarak farklılık göstermektedir.

Analizler sonunda anlamlı bir fark bulunması nedeniyle görülen bu farklılığın kaynağını öğrenmek amacıyla Bonferroni yöntemi ile ikili karşılaştırmalar yapılmıştır. Deney grubundaki annelerin ön-test ile son-test puanlarının anlamlı düzeyde farklı olduğu, ancak son-test ve izleme testi puanları arasındaki farkın anlamlı olmadığı görülmektedir. Bu bulgu, grup rehberliği programına katılan annelerin stres düzeylerinin uygulama sonunda ve daha sonra yapılan ölçümde anlamlı ölçüde azaldığını; uygulama sonundaki stres düzeylerinin ise daha sonra yapılan izleme çalışmasındaki ölçüm sonuçlarından farklılaşmadığını, yani uygulamanın etkisinin devam ettiğini göstermektedir. Kontrol grubuna katılan annelerin stres düzeyi puanları aynı şekilde karşılaştırılmış ön-test, son-test ve izleme testi sonuçları arasında anlamlı bir fark olmadığı bulunmuştur.

#### Sonuç

1. Programının (ZYOÇ) sahip annelerin stres düzeylerini azaltmada etkili olduğu,
2. (ZYOÇ) sahip annelerin stres düzeylerinde görülen azalmanın kalıcı olduğu izlenimi verdiği görülmüştür.

#### Öneriler

1. Annelerin (ZYOÇ)ları hakkında bilgilenmeleri, eğitici seminerlere katılmaları, yasaların vermiş olduğu engelli haklarını öğrenmeleri, onların problemleriyle baş edebilmeleri açısından önemlidir. Bu yüzden annelerin bu konularda eğitimlerine ağırlık verilmesi ve grup rehberliği programları gibi hizmetlerden faydalanmaları sağlanabilir.
2. Grup uygulamasına ek olarak ihtiyaç hisseden anneler, bireysel psikolojik danışmayla desteklenebilir.
3. Grupla psikolojik danışma çalışmalarıyla annelerin: ihtiyaçlarını özgürce ifade edebilecekleri, yaşamlarını zenginleştirmeleri için kendilerini güven içinde hissedecekleri ortam sağlanabilir.

Anahtar Sözcükler: Zihinsel Yetersizlik, Stres, Grup Rehberliği, Özel Eğitim

## SUMMARY

The aim of this research is to examine the effect of a group guidance program on the stress levels of mothers who have children with mental disabled. So, an experimental method based on Pre-test, Post-test Control Group Design and follow-up procedure was used. Population of the research are 150 mothers of children with mental disabled who are members of an association related to the subject. Sample consist of 40 mothers selected by Criteria Sampling Method from among 150 mothers who are members of same association, Questionnaire on Resources and Stress-F to measure the stress levels of mothers, Family Needs Survey and Stres Disorder Scale to establish the content of the group guidance program were applied to 150 mothers. SPSS 16.0 was used to analyze the data obtained and also percentage calculation (%), independent samples t-test, Levene's test of homogeneity of variance, two way analysis of variance and bonferroni test were used.

As a result of the research, it is shown that the group guidance program is effective in reducing stress levels of mothers who have children with mental disabled and the reduction in stress levels is permanent. Various suggestions were made on the basis of the results.

Key Words: Mental Disabled, Stress, Group Guidance, Private Education

ID: 014

**Psikolojik Danışmanların Türkiye'deki Kaynaştırma Eğitimi Bağlamında Rollerini: Yeni Zorluklar, Yeni Fırsatlar**

**Roles Of School Counselors In Turkey Within The Inclusion Movement: New Challenges, New Opportunities**

Yazarlar / Authors: Halis Sakız

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

**Introduction**

For the last few decades, there has been an increase in the number of countries which have aimed at developing inclusive education (IE) in their education systems (Lindsay, 2000). Turkey, like many other developing countries, has been one of the countries which committed to the idea of IE, especially in the last two decades. In Turkey, students with disabilities have been identified as the most excluded and vulnerable groups in education and an understanding of inclusion which places disabled students in mainstream schools is adopted (Rakap & Kaczmarek, 2009). The inclusion movement in Turkey is promising in terms of the recent policy-making activity targeting IE and increasing the population of students with disabilities in regular schools. On the other side, the changes brought about by the national inclusion policy have included new roles and responsibilities for professionals working at schools and implementing inclusive practices. Psychological counselors are one of these professional groups who are supposed to assume important responsibilities within the inclusion movement. This paper presents findings of a qualitative research which was conducted with psychological counselors working in Turkey. The study investigated counselors' roles within the movement to enhance the quality of IE. The following research question was asked:

"What are the views of psychological counselors regarding their own roles within the inclusive education movement in Turkey?"

**Methodology**

This study collected data from eight psychological counselors working in four different regions of Turkey. During the research, six counselors were working in schools and two in Guidance and Research Centers. The main tool was a semi-structured interview schedule including open-ended questions. Permission for conducting the study was taken from relevant bodies in the University of Manchester and the Turkish Ministry of National Education. Informed consent was taken from all participants and confidentiality was guaranteed. Thematic analysis of the interview transcripts was carried out in a way to generate codes and identify relevant themes. Assuming a semi-structured study design, the whole analysis process was informed by existing relevant literature and remained open to newly emerging codes and themes.

**Findings**

Findings of the study are presented in the following themes:

**Work overload**

For counselors working in Turkey, the assignment of new roles within the inclusion movement have brought new requirements for them on a large scope, from carrying out the assessment process of students, to guiding professionals working at schools. In addition, their responsibility is intensified while they have to make decisions as for the placement of students with special educational needs as well as undertaking follow up evaluations in cooperation with assessment units, families and other stakeholders. However, they usually lack sufficient time, resources and motivation in order to carry out these tasks.

#### Unclear roles

The broad range of tasks which is often coordinated with the initiative of psychological counselors and directed with their decisions requires specifications in terms of clear role definitions. However, in this study counselors reported that these specifications are either missing or vaguely mentioned in the policy, which makes it difficult to serve many purposes at the same time. Also, the difficulty is intensified when they are considered as 'the main responsible staff to implement inclusive education'.

#### Need for understanding inclusive education better

According to counselors working in Turkey, lack of conceptual and methodological knowledge of IE has made it difficult to implement the obligations required in the policy texts. They reported that this lack of knowledge existed not only among themselves but among families, administrators and other school staff.

#### Lack of collaboration and leadership

Counselors reported that the process of implementing inclusive practices is heavily influenced by the decision, referral and supervision of psychological counselors who have to carry out significant roles in terms of diagnosis and counseling. However, it was reported that counselors have to carry out these roles usually without sufficient external assistance and satisfactory collaboration with other stakeholders including teachers, administrators and families.

In conclusion, the inclusive education movement in Turkey is accelerating and responsibilities of staff, including counselors, are increasing. As a key figure in the process, counselor roles can be an opportunity to enhance the quality of inclusive education when they receive necessary training, support and resources/facilities.

#### References

- Lindsay, G. (2007). Educational psychology and the effectiveness of inclusive education/mainstreaming. *British Journal of Educational Psychology*, 77, 1-24.
- Rakap, S., & Kaczmarek, L. (2010). Teachers' attitudes towards inclusion in Turkey. *European Journal of Special Needs Education*, 25, 59-75.

ID: 015

---

**Aboriginal Counselling: The Voices Of Hope**

---

Yazarlar / Authors: Blythe Shepard

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

This research project is part of a larger collaborative project through the International Association for Counselling (IAC) involving researchers from Wales, Botswana, Jamaica, Malaysia, New Zealand, and Canada. The intent of the larger study is to gain a better understanding of hope in the counselling relationship in different cultural contexts. Aboriginal peoples of North America have experienced profound disruption and alteration of their traditional way of life through contact with European cultures. This history has had complex effects on the structure of communities, individual and collective identity, and mental health. Traditionally, Aboriginal health was viewed as a positive expression of well-being and strength that was in evidence in individuals, families, and communities, and in the relations among them. Today, Aboriginal populations have a high prevalence of mental health problems that can be related to the effects of rapid culture change, cultural oppression, and marginalization. Given this, how does hope survive? More specifically, how do Aboriginal counsellors use hope in the context of the therapeutic relationship? In this qualitative study, I investigate the experiences of four Aboriginal counsellors in creating and maintaining hope in the therapeutic relationship with their Aboriginal clients. All interviews were tape-recorded and transcribed and then coded into content categories. Each category was then examined and themes identified. A second level of analysis involved looking for connections or interrelations across content categories and themes. Seven metathemes emerged as a result of continued immersion in the data and include: (1) Signs of Hope: (2) Mining for Gold: (3) The Spark that Ignites Change: (4) Speaking Truth into Someone's Life: (5) Hope Resides in our Ancestral Memory: (6) Like Crabs in a Bucket: and (7) Circle of Pain. Implications for providing culturally relevant mental health services for Aboriginal clients will be discussed. Key Words: Aboriginal counseling, cultural context

ID: 020

**Gpc 310 Akran Rehberliği Becerileri Dersinin Değerlendirilmesi****Evaluation Of Gpc 310 Developing Skills For Peer Guidance Course**

Yazarlar / Authors: Zeynep Eda Sun Selişik, Sevgül Canova

**ÖZET**

Anahtar kelimeler: İlk yıl seminerleri, üniversiteye uyum, akran rehberliği

Üniversiteye başlamak, bireyler için eş zamanlı olarak birçok değişime (kişisel, sosyal ve akademik) uyum sağlamalarını gerektiren hayatlarındaki önemli geçiş dönemlerinden birisidir. Üniversite yaşamına başarılı bir şekilde uyum sağlamak için öğrencilerin bu değişimlerin getirdiği güçlüklerle etkili bir şekilde baş etmesi gerekir. Yüksek öğretim kurumlarının, öğrencilerine bu uyum sürecinde akademik ve sosyal açıdan destek sağlamak amacıyla programlar geliştirmesi çok önemlidir. Oryantasyon programları ve ilk yıl öğrencilerine yönelik 1 veya 2 dönemlik zorunlu dersler (örn., uzatılmış oryantasyon seminerleri, çalışma becerileri odaklı seminerler) yüksek öğretim kurumlarının bu amaçla sıklıkla yürüttüğü programlardır. Alan yazınındaki çalışmalar, ilk yıl seminerlerine devam etme ile üniversiteye devam oranı (Schnell ve Doetkott, 2002-2003) ve akademik başarı (Barefoot ve ark., 1998) arasında olumlu ilişkiler olduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca çalışmalar, ilk yıl semineri dersleri üst sınıf öğrencilerinin desteğiyle yürütüldüğünde, ilk yıl öğrencilerinin derse yaklaşımlarının daha olumlu olduğunu ve dersi almaktan daha fazla doyum sağladıklarını ortaya koymuştur (Hunter ve Linder, 2005). Üst sınıf öğrencilerinin desteğiyle yürütülen ilk yıl semineri uygulamalarında genellikle bu öğrenciler teorik ve uygulama kısmından oluşan bir ders alır. Teorik kısımda öğrenciler ilk yıl öğrencilerinin özellikleri, öğrenme ve öğretme teknikleri, sınıf yönetimi ve yardım etme becerileri konusunda eğitim alırlar. Dersin uygulama kısmı olan ilk yıl seminerinde ise öğrenciler öğrendiklerini uygulama şansı bulur.

Bu çalışmanın amacı “GPC 310 Akran Rehberliği Becerileri” adlı yeni oluşturulan seçmeli bir dersin değerlendirilmesidir. GPC 310 dersini alan öğrenciler, bu ders kapsamında “Kampusta İlk Yıl Semineri” dersi etkinliklerinin yürütülmesine yardımcı olmak için eğitim alır ve uygulamalarını “Kampusta İlk Yıl Semineri” dersinde yapar. GPC 310’un değerlendirilmesi için dersi alan 31 öğrenciye anket uygulanmıştır. “GPC 310’a Veda Anketi” dersi yürüten öğretim görevlisi olan ilk araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Ankette açık uçlu ve derecelendirme tipi maddeler yer almaktadır. Öğrenciler anketi dersin son saatinde doldurmuştur. Nitel analizler, Modifiye Edilmiş Görüş Birliğine Dayalı Nitel Yöntem (CQR-M: Spangler, Liu ve Hill, 2012) ile yürütülmüştür. Çalışmanın bazı bulguları aşağıda özetlenmiştir.

GPC 310 öğrencileri, dersi, topluluk önünde konuşma, iletişim, liderlik ve mesleki (örn., sınıf yönetimi, öğretme) becerilerini geliştirmek ve yeni gelen öğrencilere bilgi ve tecrübelerini aktararak onlara yardımcı olmak amacıyla aldıklarını belirtmiştir. Öğrenciler, dersi alarak iletişim, topluluk önünde konuşma ve yardım etme becerilerinin geliştirdiklerini ifade etmiştir. Öğrenciler, bunların yanı sıra sorumluluk alma bilincinde ve özgüvenlerinde artış gözlemlediklerini ve olaylara farklı bakış açısı geliştirdiklerini dile getirmiştir. Öğrenciler, dersin teorik ve uygulama kısımlarının geliştirilmesi için dersin işleniş yöntemi ve içeriğine yönelik çeşitli öneriler getirmiştir. Öğrenciler, “Kampusta İlk Yıl Semineri” dersini alan akranlarının bu ders sayesinde üniversite yaşamı için gerekli bilgi ve deneyimi kazandıklarını, sosyalleştiklerini ve sosyal becerilerini geliştirdiklerini ve üniversite yaşamına daha kolay uyum sağladıklarını belirtmiştir.

Bu çalışmanın bulguları göz önünde bulundurularak “GPC 310 Akran Rehberliği Becerileri” dersinin daha etkili hale getirilmesi için gerekli revizyonlar yapılacaktır.

**Referanslar**

- Barefoot, B. O., Warnock, C. L., Dickinson, M. T., Richardson, S. E., ve Roberts, M. R. (Eds.) (1998). Exploring the evidence, Volume 2: Reporting the outcomes of First-Year Seminars. Monograph Series, Number 25.
- Hunter, M. S., ve Linder, C. W. (2005). First-Year Seminars. M.L. Upcraft, J.N. Gardner, & B.O. Barefoot. (Eds.), Challenging & Supporting the First-Year Student (pp.275-292). San Francisco: Josey & Bass.
- Schnell, C. A. ve Doetkott, C. D. (2002-2003). First year seminars produce long-term impact. Journal of

College Student Retention, 4(4), 377-391.

Spangler, P. T., Liu, J. ve Hill, C. E. (2012). Consensual Qualitative Research for Simple Qualitative Data: An Introduction to CQR-M. C.E. Hill (Ed.), Consensual Qualitative Research: A Practical Resource for Investigating Social Science Phenomena.(pp.269-283). Washington DC: American Psychological Association.

## SUMMARY

**Keywords:** First-year seminars, college adjustment, peer guidance

Starting to college life is one of the transitional processes in individuals' lives in which they go through multiple and simultaneous changes (i.e., personal, social, academic) which in turn calls for an adaptation period. For successful college adjustment students need to cope with these challenges. It is imperative for higher education institutions to design and implement programs to provide both academic and social support to their students to facilitate their college adjustment process. Orientation programs, one or two-semester long mandatory first-year seminars that include extended orientation seminars, academic seminars with either uniform or variable content across sections, discipline-linked seminars, and basic study skills seminars are most frequently used strategies by higher education institutions in providing assistance during the adjustment process of first year university students. Attending first-year seminars has been found to be associated with higher retention rates (Schnell & Doetkott, 2002-2003) and higher academic achievement (Barefoot et al., 1998). The literature findings also conveyed that students had more positive attitudes towards the course and derived more satisfaction from the course when upper class students were involved in the facilitation of the course (Hunter & Linder, 2005). In such applications of first-year seminars where upper class students facilitate the course, these facilitators take a course made up of both theoretical and practicum parts. In theoretical part of the course they learn about developmental characteristics of first-year students, classroom management, teaching and learning strategies, and basic helping skills whereas first-year seminars constitute the practicum part of the course in which these facilitator students apply what they have learned in the theoretical part.

The present study aimed at evaluating a new elective course, "GPC 310 Developing Skills for Peer Guidance", in which upper class students receive training and facilitate one-semester long mandatory "First Year on Campus Seminar" course. The course was evaluated from the perspective of 31 students who took GPC 310 via survey method. The questionnaire, "Farewell to GPC 310", was developed by the first researcher who was also the instructor of the course. The questionnaire included both open-ended and likert scale items. The questionnaire was completed at the last class hour. Analysis of open-ended items was done via Consensual Qualitative Research Modified (CQR-M: Spangler, Liu, & Hill, 2012) method.

Findings conveyed that GPC 310 students took the course to improve their public speaking, communication, leadership, and professional (i.e., teaching and classroom management) skills and to pass their knowledge and experiences associated with university life. Students reported (a) improvement in communication, public speaking, leadership, and helping skills, (b) increase in consciousness of taking responsibility, and their level of self-confidence, and (c) gaining a different perspective of looking at things to be their gains of taking the course. Students suggested some changes in the method of instruction and course content for the improvement of both the theoretical and practicum part of GPC 310. They also indicated that their peers gained survival information and experience about university life, socialized and improved their social skills, and adapted to university life more easily as a result of taking "First Year on Campus Seminar". Based on the findings of the present study necessary revisions in GPC 310 course will be made.

### References

- Barefoot, B. O., Warnock, C. L., Dickinson, M. T., Richardson, S. E., Roberts, M. R. (Eds.) (1998). Exploring the evidence, Volume 2: Reporting the outcomes of First-Year Seminars. Monograph Series, Number 25.
- Hunter, M. S., & Linder, C. W. (2005). First-Year Seminars. In M.L. Upcraft, J.N. Gardner, & B.O. Barefoot. (Eds.), Challenging & Supporting the First-Year Student (pp.275-292). San Francisco: Jossey & Bass.
- Schnell, C. A. & Doetkott, C. D. (2002-2003). First year seminars produce long-term impact. *Journal of College Student Retention*, 4(4), 377-391.
- Spangler, P. T., Liu, J., & Hill, C. E. (2012). Consensual Qualitative Research for Simple Qualitative Data: An Introduction to CQR-M. In C.E. Hill (Ed.), Consensual Qualitative Research: A Practical Resource for Investigating Social Science Phenomena.(pp.269-283). Washington DC: American Psychological Association.

ID: 021

.....

**Visions In Our Heads: The Experience Of Counselors-In-Training Participating In Study Abroad Programs**

.....

Yazarlar / Authors: Cristen Wathen, David Kleist

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

As counseling becomes increasingly internationalized in today's global society, the need for culturally competent counselors has increased (Gerstein et al, 2009; Kim & Lyons, 2003; Leung, Clawson, Norsworthy, Tena, Szilagyi & Rogers, 2009; Platt, 2012). The American Counseling Association has started an interest network for International Counseling (Singh Sandu, 2012), reflecting the development of cross-cultural counseling in our profession. Research, training, and study abroad opportunities across cultures and countries have increased over the last twenty years (Gerstein et al., 2009). NBCC and CACREP have initiatives in place to support other nations developing the counseling profession (Sing Sandu, 2012). NBCC International is supporting over two dozen countries developing credentialing and asking for organizational support (Shallcross, 2012). CACREP has developed the International Registry of Counsellor Education Programs, supporting high standards while recognizing the realities and differences of counselor training in other countries (Shallcross, 2012).

This program will be a creative presentation of the results of a qualitative dissertation study utilizing van Manen's hermeneutical phenomenological approach. The study explores the lived experience of counselors-in-training participating in study abroad programs as a part of their counselor training program. In the interview process, visual methodology through photo elicitation techniques provided a means for exploration and connection between the participant and the researcher. Focus on the use of language in qualitative research, innovative methods for interviewing utilizing photo-sharing and Blackboard Collaborate, trustworthiness through the researcher's online blog, the experiences of the participants, and cross cultural implications from the research for counselors and counselor educators will be shared through quotes, photographs, dialogue, and a presentation of essential themes.

ID: 023

**Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kuzey Kıbrıs Kampusu 2012-2013 Oryantasyon Liderliği Projesi'nin (olp) Değerlendirilmesi**

**Evaluation Of Middle East Technical University Northern Cyprus Campus 2012-2013 Orientation Leadership Project (olp)**

Yazarlar / Authors: Sevgül Canova, Nazan Tekgüç, Zeynep Eda Sun Selışık

## ÖZET

Anahtar kelimeler: Üniversiteye uyum, oryantasyon programları, Oryantasyon Liderliği Projesi, Modifiye Edilmiş Görüş Birliğine Dayalı Nitel Araştırma Yöntemi

Üniversitedeki ilk yıl pek çok öğrenci için, içinde pek çok eş zamanlı değişimi (örn., kişisel, sosyal ve akademik) barındıran ve uyum sürecini gerektiren stresli bir geçiş dönemidir. Yüksek öğrenim kurumlarının öğrencilerini bu uyum sürecinde desteklemek için programlar geliştirmesi ve uygulaması çok önemlidir. Oryantasyon programları, yüksek öğrenim kurumlarının bu amaçla sıklıkla yürüttüğü programlardan birisidir. Oryantasyon programları, öğrencilerin üniversite ortamına ve yüksek öğrenim yaşantısına başarılı bir geçiş yapması için planlanır. Bu programlarla yeni öğrencilerin, kampus ortamını tanımaları, kampustaki öğrenci hizmet birimleri ve bu hizmetlerden nasıl faydalanacaklarıyla ilgili bilgi edinmeleri, kampusta yeni insanlarla tanışarak arkadaş edinmeleri ve üniversite yaşamıyla ilgili kurumla ortak, gerçekçi beklentiler oluşturmaları hedeflenir (Perigo ve Upcraft, 1989).

Oryantasyon Liderliği Projesi (OLP), Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kuzey Kıbrıs Kampusu'nda (ODTÜ KKK) oryantasyon programının daha etkili ve sorunsuz olarak yürütülebilmesi için uygulanmaya başlanmıştır. ODTÜ KKK'da oryantasyon programının temel amacı, öğrencilere kampus ortamını tanıtmak ve onların kampus yaşamına entegre olmalarına yardımcı olmaktır. OLP, ODTÜ KKK'daki gönüllü deneyimli öğrenciler arasından seçilen "Oryantasyon Liderleri" tarafından yürütülür. Projenin Türkiye ve kampus olmak üzere 2 ayağı vardır. Türkiye ayağında, oryantasyon liderleri yeni öğrencilerin ve velilerin kampus yaşamı veya Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) ilgili sorularını yanıtlar veya doğru bilgi edinebilmeleri için onları kampustaki ilgili kaynaklara yönlendirir. Projenin kampus ayağında ise oryantasyon liderleri yeni gelen öğrencileri havalimanında karşılar, yurtlara yerleşmelerinde yardımcı olur ve kampus ve çevresini tanıtır. Ayrıca oryantasyon liderleri oryantasyon programı boyunca üzerine atanan öğrencilerle birlikte program kapsamındaki etkinliklere katılır.

Bu çalışmada 2012-2013 OLP oryantasyon liderlerinin bakış açısıyla değerlendirilmiştir. Projeyi, 25 oryantasyon lideri çevirim içi anketi yanıtlayarak değerlendirmiştir. Ankette 10 açık uçlu madde yer almaktadır. Verilerin analizinde Modifiye Edilmiş Görüş Birliğine Dayalı Nitel Araştırma Yöntemi (CQR-M: Spangler, Liu ve Hill, 2012) kullanılmıştır.

Çalışmada oryantasyon liderleri, OLP sayesinde, kampusa yeni gelen öğrencilerin (a) kampusta yaşam ve KKTC ile ilgili güvenilir bilgi edindiklerini, (b) bilmedikleri konularda deneyimli arkadaşları olan oryantasyon liderlerinin bilgi ve tecrübelerinden faydalandıklarını, (c) yeni arkadaşlıklar kurarak kampustaki ilk günlerinde daha az yalnızlık çektiklerini ve dolayısıyla kampus yaşamına daha kolay uyum sağladıklarını belirtmiştir. Oryantasyon liderleri projenin yürütülmesinde bazı güçlükler yaşadıklarını da dile getirmiştir. Bu güçlükler: (a) OLP'nin işleyişinde yaşanan genel aksaklıklar (örn., tüm yeni gelen öğrencilere ulaşamama, liderlerin görev dağılımlarıyla ilgili yaşanan sıkıntılar), (b) karşılama ve velilerin konaklamasında yaşanan sorunlar ve (c) kaynaklarda yaşanan sıkıntılardır (örn., öğrenci kılavuzundaki bazı bilgilerin açık ve net olmaması, oryantasyon ofisi ve fotokopi çekilen yerleri gösteren tabelaların eksikliği). Oryantasyon liderleri, projenin daha etkili bir şekilde yürütülebilmesi için de pek çok öneri getirmiştir. Bu önerilerin bazıları: (a) oryantasyon programına katılımının öneminin daha fazla vurgulanarak oryantasyon programına katılımın artırılması, (b) Türkiye'deyken liderler ve öğrenciler arasındaki iletişimi artırmak için yeni öğrencilerin iletişim bilgilerinin oryantasyon liderlerine iletilmesi, (c) projede görev yapan oryantasyon liderlerinin sayısının artırılması



ve (d) Türkiye ayağında yönlendirilen soruların yanıtlanması daha sistematik hale getirilmesidir (örn., gelebilecek sorular ve cevaplarını içeren bilgi bankasının oluşturulması, liderlerin hepsinin üye olduğu ve soruların interaktif şekilde cevaplandığı bir yahoo veya facebook grubu oluşturulması). 2013-2014 OLP, bu çalışmanın bulguları ve gözlemler ışığında hazırlanacaktır.

#### Referanslar

Spangler, P. T., Liu, J. ve Hill, C. E. (2012). Consensual Qualitative Research for Simple Qualitative Data: An Introduction to CQR-M. C.E. Hill (Ed.), Consensual Qualitative Research: A Practical Resource for Investigating Social Science Phenomena (pp.269-283). Washington DC: American Psychological Association.

Perigo, D. J., & Upcraft, M. L. (1989). Orientation Programs. M. Lee Upcraft, John N. Gardner ve arkadaşları (Ed.), The Freshman Year Experience (pp. 82-94). San Francisco, CA: Jossey-Bass.

## SUMMARY

**Keywords:** College adjustment, , orientation programs, Orientation Leadership Project, Consensual Qualitative Research Modified Method

The freshman year represents a stressful transition for college students as they experience multiple and simultaneous changes (i.e., personal, social, and academic) which requires an adaptation process. Thus, it is imperative for higher education institutions to design and implement programs to assist their students in their college adjustment process. Orientation programs is one of the most frequently used strategies used by higher education institutions in providing this assistance. Orientation programs are designed to help students make a successful transition to the college environment and to initiate the process of higher learning. Orientation programs provide new students the opportunity to learn about campus environment and student services, meet people and make friends in the campus community, and establish realistic expectations about college life congruent with those of the institution (Perigo & Upcraft, 1989).

Orientation Leadership Project (OLP) took start at Middle East Technical University Northern Cyprus Campus (METU NCC) to run the orientation program more effectively and smoothly. The orientation program aims at introducing new students to the campus and supporting their integration into campus life. OLP is carried out by "Orientation Leaders" who are selected from volunteered experienced students. The project has two legs: Turkey and the campus. In Turkey, orientation leaders answer the questions of new students concerning life on campus or direct them to reliable resources at METU NCC. On the campus leg of the project, the orientation leaders help the orientation program to be conducted effectively by providing help on welcoming the students at the airport, registering them in the dormitories and introducing them to the campus and the surroundings. During the orientation program, orientation leaders attend the orientation program activities with the students assigned to them.

This study was conducted to evaluate the OLP 2012-2013 from the perspective of orientation leaders. Twenty-five orientation leaders evaluated the project via answering the online questionnaire which included 10 open-ended items. Data analysis was conducted via Consensual Qualitative Research Modified (CQR-M: Spangler, Liu, & Hill, 2012) method.

In the study orientation leaders indicated that, through OLP (a) students gained reliable information about campus life and Turkish Republic of Northern Cyprus (TRNC), (b) received guidance from experienced friends on matters they are not familiar with, and (c) made friends and experienced less loneliness in their first few days in campus, and thus adapted to campus life more easily. Orientation leaders reported that they faced some difficulties during the project. The difficulties were (a) general functioning problems in the execution of the project (e.g., not being able to reach all newcomers, difficulties associated with distribution of responsibilities among orientation leaders), (b) problems associated with welcoming of students at the airport and accommodation of parents, and (c) resource-based problems (e.g., some unclear information on student registration manual, inadequacy of signboards showing the orientation office, and stationery). Orientation leaders made several suggestions to increase the quality of the project. Some of their suggestions were (a) increasing the attendance to the orientation program by emphasizing the importance of attendance, (b) giving newcomers' phone numbers to their orientation leaders in Turkey to increase communication between students and orientation leaders, (c) increasing the number of orientation leaders, and (d) systemization of responding to questions of newcomers while in Turkey

(e.g., generation of an question-information bank, establishing a yahoo or facebook group where all orientation leaders are members). Orientation Leadership Project for 2013-2014 will be prepared based on the findings of the present study and observations.

#### References

- Spangler, P. T., Liu, J., and Hill, C. E. (2012). Consensual Qualitative Research for Simple Qualitative Data: An Introduction to CQR-M. In C.E. Hill (Ed.), *Consensual Qualitative Research: A Practical Resource for Investigating Social Science Phenomena* (pp.269-283). Washington DC: American Psychological Association.
- Perigo, D. J., & Upcraft, M. L. (1989). Orientation Programs. In M. Lee Upcraft, John N. Gardner, and Associates (Eds.), *The Freshman Year Experience* (pp. 82-94). San Francisco, CA: Jossey-Bass.

ID: 026

**Duyguları İfade Ve Bağımsız Benlik Mutluluğu Teşvik Ediyor****Emotional Expression And Independent Self Promote Happiness**

Yazarlar / Authors: Selda Koydemir, Selin Mısır

**ÖZET**

Son yıllarda mutluluk kavramını inceleyen bilimsel çalışmalar, maddi gelir, medeni durum ve yaş gibi demografik değişkenlerin bireylerin mutluluğu üzerindeki etkisinin oldukça az olduğunu gösterirken: kişilik özellikleri ve duygusal durum gibi içsel özelliklerin mutluluk yaşantısında çok daha önemli olduğuna işaret etmektedir (DeNeve ve Cooper, 1998: Diener, Suh, Lucas, ve Smith, 1999). Bunun yanında bireycilik, toplulukçuluk ve değerler gibi kültürel öğelerin de bireylerin mutluluğunu yordadığı bazı çalışmalarda ortaya konulmuştur (Diener, Diener, ve Diener, 1995: Suh, 2002). Bu araştırma, bireylerin mutluluğunu hem psikolojik hem kültürel süreçlerin etkilediği varsayımı üstüne kurulmuş: bu bağlamda benlik kurgusu (Markus ve Kitayama, 1991) ve duyguları ifade eğiliminin (King ve Emmons, 1990) mutlulukla ilişkisini inceleyen, aynı zamanda duyguları ifade etmenin benlik kurgusu ve mutluluk arasındaki ilişkiyi açıklayan bir mekanizma olup olmadığını test eden bir çalışmadır.

İki farklı çalışma gerçekleştirilmiştir. Her iki çalışmada da bağımsız benlik kurgusunun duyguları ifade etme ve mutluluk için kolaylaştırıcı bir etken olacağı varsayımı yapılmıştır. Bunun yanında duyguları ifade eğiliminin bağımsız benlik kurgusu ve mutluluk arasında aracı değişken rolü oynayacağı düşünülmüştür. Her iki çalışmanın katılımcıları, Türkiye’de iki büyük üniversitede okuyan lisans öğrencilerinden seçilmiştir. İlk çalışmada (N = 192), benlik kurgusu, duyguları ifade etme eğilimi ve hedonik mutluluk (olumlu ve olumsuz duygular arasındaki denge) değişkenlerini ölçen standart ölçekler kullanılmıştır. İkinci çalışma (N = 169) ise katılımcıların benlik kurgularını iki adet deneysel hazırlama çalışmasıyla (kişilik zamirlerini işaretleme ve kişisel özellikleri hayalde canlandırma) uyandırmaya çalışmıştır. Bu ikinci çalışmada amaç, bir tip benlik kurgusunu (bağımsız ve karşılıklı bağımlı) diğerinden daha belirgin hale getirmek ve bunun bireylerin duygusal ifade eğilimi, hedonik mutluluk ve yaşam doyumu üstündeki etkisini test etmektir.

İlk çalışmanın bulguları bağımsız benlik kurgusunun duyguları ifade etme eğilimi ve mutlulukla olumlu yönde bir ilişkisi olduğunu göstermiştir. Bunun yanında bağımsız benlik kurgusunun mutluluk üzerindeki etkisinin zayıf olduğu: ancak duyguları ifade etme eğiliminin mutluluğun güçlü bir yordayıcısı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca bağımsız benlik, duyguları ifade etme ile mutluluk arasında kısmen aracı bir değişken rolü oynamıştır.

İkinci çalışmanın sonuçları ise bağımsız benlik kurgusunun duyguları ifade etme eğilimi ve mutluluk ile olumlu ilişkisini doğrulamıştır. Bağımsız benliği daha belirgin hale getirilmiş katılımcıların duygularını ifade etmeye daha istekli oldukları ve bunun da mutluluklarına katkı sağladığı görülmüştür. Bağımsız benliğin uyandırılması karşılıklı bağımlı benlikle karşılaştırıldığında daha fazla duyguları ifade etme eğilimi, hedonik mutluluk ve yaşam doyumu ortaya çıkmıştır. Ayrıca duyguları ifade etme, benlik kurgusu ile mutluluk arasında aracı değişken olmuştur.

Özetle, bu iki çalışma bağımsız benlik kurgusunun duyguları ifade etme eğilimi ve mutlulukla ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır. Diğer taraftan, karşılıklı benlik kurgusunun, duyguları dışa vurmayı kısıtladığı görülmektedir. Ayrıca, duygusal ifadenin bireysel benlik kurgusunun mutluluk üzerindeki etkisinde aracı bir değişken rolü oynadığı bulunmuştur. Hedonik mutluluk ile karşılaştırıldığında, yaşam doyumu gibi bilişsel yaşam değerlendirmeleri, benlik kurgusu ve duyguları ifade ile daha zayıf bir ilişkiye sahip olsa da, araştırmanın bulgularına göre benliğin farklı kurgulanması bireylerin kendileri hakkındaki hislerini etkileyebilmektedir. Sonuçlar, iyilik hali müdahale programlarının geliştirilmesinde de önemli olabilir. Örneğin duyguların sağlıklı şekilde ifade edilmesinin teşvik edilmesi, programların önemli öğelerinden biri olarak düşünülebilir.

Bunlar sonraki araştırmaların duyguları ifade eğiliminin değişik boyutlarını ölçmesi (örneğin olumlu

duygusal dışavurum ve olumsuz duygusal dışavurum) incelemesinin yararlı olacağı düşünülmektedir. Ayrıca bu çalışmaların farklı kültürlerden örneklerle tekrarlanması ve kültürel seviyede incelemeler yapılması da faydalı olacaktır.

Kaynakça

- DeNeve, K. M., Cooper, H. (1998). The Happy Personality: A meta-analysis of 137 personality traits and subjective well-being. *Psychological Bulletin*, 124, (2), 197-229.
- Diener, E., Diener, M., & Diener, C. (1995). Factors predicting the subjective well-being of nations. *Journal of Personality and Social Psychology*, 69, 851-864.
- Diener, E., Suh, M., Lucas, R.E., & Smith, H.E. (1999). Subjective well-being: Three decades of progress. *Psychological Bulletin*, 125, 276-302.
- King, L. A., & Emmons, R. A. (1990). Ambivalence over expressing emotion: Physical and psychological correlates. *Journal of Personality and Social Psychology*, 58, 864-877.
- Markus, H., & Kitayama, S. (1991). Culture and the self: Implications for cognition, emotion, and motivation. *Psychological Review*, 98, 224-253.
- Suh, E. M. (2002). Culture, identity consistency, and subjective well-being. *Journal of Personality and Social Psychology*, 83, 1378-1391.

## SUMMARY

In recent years, there has been an increasing number of research studies that investigated the factors associated with happiness and well-being. Most of the findings revealed that while objective situational variables such as income, marital status, and age has little effect on one's happiness, internal attributes such as relatively stable personality characteristics and emotional states are more influential (DeNeve & Cooper, 1998; Diener, Suh, Lucas, & Smith, 1999). Cultural correlates including individualism and values have also been found to account for indicators of happiness (e.g., Diener, Diener, & Diener, 1995; Suh, 2002). Considering the importance of both psychological and cultural processes involved in the experience of happiness, the present research examined whether self-construals (Markus & Kitayama, 1991) were related to emotional expressivity and happiness, as well as tested emotional expressivity (King & Emmons, 1990) as one possible mechanism that can explain the link between self-construals and happiness.

Two studies were conducted to test the study assumptions. We hypothesized that independent self-construal would be a facilitator for emotional expression and happiness. We further expected that emotional expression would mediate the effect of self-construals on happiness. Participants in the first (N = 192) as well as the second study (N = 169) were undergraduate university students from Turkey. Study 1 was correlational in nature and employed self-report measures that aimed to assess independent and interdependent self-construals, hedonic happiness, and emotional expressivity. Study 2 utilized an experimental design and manipulated participants' self-construals with two different priming tasks (first is a pronoun circling task and the second is an imagination task). This second study aimed at making one type of self-construal more salient than the other, and tested the effect of this priming on both hedonic happiness and cognitive evaluations of life.

The first study found that an independent self contributed positively to willingness to express emotions which in turn was associated with greater happiness. However, the partial mediation indicated that the impact of independent self-construal on happiness was both direct and indirect. Besides, although the effect of independent self-construal on happiness was small: emotional expressivity was a strong predictor of happiness.

The second study supported our predictions that independent self would be associated with emotional expressivity and happiness. Individuals whose independent self was made salient were more willing to express emotions which in turn contributed to their hedonic happiness. The priming of independent self resulted in higher emotional expressivity as well as feelings of both hedonic happiness and life satisfaction as compared to priming interdependent self. Besides, emotional expressivity was a better predictor of happiness for the individuals whose independent self was primed as compared to those whose interdependent self was primed.

In sum, two studies collectively documented that independent self-construal is associated with greater emotional expressivity and happiness. On the other hand, interdependent self-construal seemed to inhibit expression of emotions. Besides, it was found that emotional expressivity mediated the effect of independent self on happiness. Although compared to hedonic happiness, cognitive evaluations of life, i.e., life satisfaction was less relevant to self-construals and emotional expressivity according to the current research findings, we documented that different conceptions of self may make a difference in how individuals feel about themselves. The studies may have important implications for the intervention programs designed for promoting well-being. For instance, fostering healthy expression of emotions may be considered as an integral part of these programs.

Further research may assess different hierarchical dimensions of emotional expressivity (e.g., positive emotion expression and negative emotion expression) and study their specific relationships with self-construals and well-being. Researchers may also consider replicating these studies using samples from different cultures and employing cultural level comparisons.

#### References

- DeNeve, K. M., & Cooper, H. (1998). The Happy Personality: A meta-analysis of 137 personality traits and subjective well-being. *Psychological Bulletin*, 124, (2), 197-229.
- Diener, E., Diener, M., & Diener, C. (1995). Factors predicting the subjective well-being of nations. *Journal of Personality and Social Psychology*, 69, 851-864.
- Diener, E., Suh, M., Lucas, R.E., & Smith, H.E. (1999). Subjective well-being: Three decades of progress. *Psychological Bulletin*, 125, 276-302.
- King, L. A., & Emmons, R. A. (1990). Ambivalence over expressing emotion: Physical and psychological correlates. *Journal of Personality and Social Psychology*, 58, 864-877.
- Markus, H., & Kitayama, S. (1991). Culture and the self: Implications for cognition, emotion, and motivation. *Psychological Review*, 98, 224-253.
- Suh, E. M. (2002). Culture, identity consistency, and subjective well-being. *Journal of Personality and Social Psychology*, 83, 1378-1391.

ID: 027

**Üniversite Öğrencilerinin Romantik İlişkilerinde Algıladıkları İstismar****Perceived Abuse In Romantic Relationships Among University Students**

Yazarlar / Authors: Meliha Tuzgöl Dost, Ahmet Selçuk Kılınçer

**ÖZET**

Bu çalışmada psikolojik değişkenler (benlik saygısı, bağlanma alt boyutları olan kaygı ve kaçınma, akademik başarı, ve demografik değişkenlerin (yaş, cinsiyet, ilişkinin süresi ve anne-babanın birliktelik durumu) üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerinde maruz kaldıkları istismarı yordama gücü araştırılmıştır. Yetişkinliğe geçişin yaşandığı, bilişsel, sosyal ve duygusal değişimlerin meydana geldiği dönemi kapsayan üniversite yıllarında yaşanan romantik ilişkiler bireyin gelişiminde önemli rol oynar. Etchevery, Le ve Charania (2008)'e göre bireylerin en önemli psikososyal gelişim görevleri arasında yer alan romantik ilişkiler, sağlıklı yetişkin ilişkileri geliştirmek için gerekli olan becerilerin gelişiminde de önemli rol oynar: ancak üniversite öğrencilerinin gelişimi için önemli etkiye sahip olan romantik ilişkiler bazen istismarı da barındırabilir. Romantik ilişkide istismar, evli olmayan ve duygusal bir beraberlik yaşayan çiftlerin karşılıklı olarak birbirilerine uyguladıkları psikolojik, fiziksel ve cinsel zorlama yoluyla güç ve kontrol sağlama davranış ve tutumlarıdır (Merrell, 2001). Romantik ilişkilerde yaşanan istismar davranışlarının bireyleri olumsuz etkilediği araştırmalarla ortaya konmuş ve başta ABD olmak üzere çoğu ülkede romantik ilişkilerde yaşanan istismar önlenabilir bir toplum sorunu olarak görülmeye başlanmıştır (Creasey ve Ladd, 2004). Yurt dışında romantik ilişkide yaşanan istismara yönelik pek çok araştırma yapılmasına karşın Türkiye'de ergenlerin ve gençlerin romantik ilişkilerindeki istismar davranışlarının incelenmesine yönelik çalışmaların oldukça sınırlı olduğu görülmektedir. Sağlıklı bir toplum ve sağlıklı bir gelecek için üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerinde algıladıkları istismarın tanımlanması, risk gruplarının belirlenmesi ve önleyici çalışmaların yapılması önemlidir. Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerinde yaşadıkları istismarı belirlemeye yönelik bir ölçek geliştirilmiş olmasının konu ile ilgili yeni araştırmalara ve istismar risk gruplarının belirlenerek önleyici programların hazırlanmasına katkı getireceği düşünülmektedir.

Bu araştırma, üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerinde maruz kaldıkları istismar davranışlarının incelenmesi amacıyla yapılan betimsel bir çalışmadır. Araştırma grubu 2011–2012 Öğretim Yılı Bahar Dönemi'nde Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nin çeşitli bölümlerinde öğrenim görmekte olan 280'i (% 68.1) kadın ve 131'i (% 31.9) erkek olmak üzere toplam 411 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmada, üniversite öğrencilerin yaşadıkları romantik ilişki sürecinde algıladıkları istismarı belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen Romantik İlişkiyi Değerlendirme Ölçeği (RİDÖ), bağlanma boyutlarını belirlemek amacıyla Fraley, Waller ve Brennan (2000) tarafından geliştirilen ve Selçuk, Günaydın, Sümer ve Uysal (2005) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Yakın İlişkilerde Yaşantılar Envanteri-II" (YİYE-II), benlik saygısını belirlemek amacıyla Rosenberg (1965) tarafından geliştirilen ve Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik çalışması Çuhadaroğlu (1986) tarafından yapılan "Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği" kullanılmıştır. Ayrıca Romantik İlişkiyi Değerlendirme Ölçeği'nin benzer ölçek geçerliğini belirlemek amacıyla Curun (2001) tarafından geliştirilen "İlişki Doyum Ölçeği" (İDÖ) kullanılmıştır. Öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerine ilişkin bilgiler, araştırmacı tarafından hazırlanan Kişisel Bilgi Formu ile elde edilmiştir.

Öğrencilerin demografik özellikleri ile psikolojik özelliklerinin romantik ilişkide maruz kalınan istismarı yordama düzeylerini belirlemek ve değişken gruplarını karşılaştırmak amacıyla aşamalı regresyon analizi kullanılmıştır. Bağlanmanın kaygı ve kaçınma boyutu, benlik saygısı ve akademik başarı değişkenleri psikolojik değişkenler grubu olarak, cinsiyet, yaş, ilişki süresi ve anne-babanın birliktelik durumu demografik değişkenler olarak ele alınmıştır.

Aşamalı regresyon analizi sonuçlarına göre ilk modelde yer alan benlik saygısı, kaygı ve kaçınma bağlanma boyutları ve akademik başarı değişkenlerinden sadece benlik saygısı romantik ilişkide maruz kalınan istismarı anlamlı olarak yordamaktadır. İkinci modelde ilk modeldeki değişkenlere ek olarak cinsiyet,

yaş, ilişki süresi ve anne-babanın birliktelik durumu ele alınmıştır. İkinci modelde benlik saygısı, kaçınma bağlanma boyutu, cinsiyet, yaş ve ilişkinin süresinin romantik ilişkide maruz kalınan istismarın anlamlı yordayıcıları olduğu saptanmıştır. Kaygı bağlanma boyutu, akademik başarı ve anne-baba birliktelik durumu romantik ilişkide maruz kalınan istismarı anlamlı olarak yordamamaktadır. Bu araştırmanın sonuçlara göre, psikolojik değişkenlerin romantik ilişkide maruz kalınan istismarı açıklama gücü demografik değişkenlerden daha etkilidir. Bulgular literatür ışığında tartışılmış ve önerilerde bulunulmuştur.

## SUMMARY

In this study, the predictive power of psychological variables (self-esteem, attachment, anxiety or avoidance dimensions of attachment, grade point average), and demographic variables (age, gender, duration of the relationship, and whether the parents are together or not) on the abuse university students experience in romantic relationships were examined. Romantic relationships experienced in university years play an important role in the individual's development since those years are where transition to adulthood takes place and various cognitive, social, and emotional changes happen. According to Etchevery, Le, and Charania (2008), romantic relationships, which are among the most important psychosocial development tasks of individuals, play an important role in the development of skills necessary to develop healthy adult relationships: however, these very same university relationships, which have an important effect on the development of university students, may also include abuse. Abuse in a romantic relationship denotes power and control behavior and attitudes of couples, who are not married and having an emotional partnership, through psychological, physical, and sexual coercion (Merrell, 2001). The fact that abusive behavior in a romantic relationship affects individuals negatively have been put forth by many studies, and abuse in romantic relationships has been seen as a preventable social problem in many countries, first of all in the USA (Creasey and Ladd, 2004). In spite of the existence of many studies in other countries on abuse in romantic relationships, studies related to the examination of abusive behavior in the romantic relationships of adolescents and youngsters in Turkey seem rather limited. For a healthy society and a healthy future, it is highly important to define abuse in romantic relationships perceived by university students, to determine risk groups, and to have preventive studies. In this study, a scale was developed in order to determine the abuse university students experience in romantic relationships, and it is thought that this will help new studies on the subject, and by determining abuse risk groups it will contribute to the preparation of preventive programs.

This descriptive study was conducted to examine the perceived abuse in romantic relationships among university students. The sample composed of 411 (280 female, 131 male) students studying in Hacettepe University, Faculty of Education in 2011-2012 term. Throughout the study three different scales have been utilized: (1) "Romantic Relationship Assessment Inventory", developed by the researcher to assess the abuse which university students perceive in their romantic relations, (2) "Experiences in Close Relationship Inventory-II", developed by Fraley, Walley, Brennan (2000) to investigate dimensions of attachment and adapted to Turkish by Selçuk, Günaydın, Sümer and Uysal, (3) "Rosenberg Self- Esteem Scale" developed by Rosenberg (1965) and adapted to Turkish by Çuhadaroglu (1986) was used to measure self-esteem. In addition, in order to test concurrent validity of "the Romantic Relationship Assessment Inventory", "Relationship Satisfaction Scale", developed by Curun (2001) was utilized. A "Personal Information Form" developed by the researcher was used to gather students' socio-demographic information.

Step-wise regression analysis was used to determine the degrees to which demographic and psychological variables predicted abuse in a romantic relationships Gender, duration of romantic relationships and parents' marital status were demographic variables while attachment related anxiety, attachment related avoidance, self-esteem and grade point average were psychological variables of the study.

Step-wise regression analyses showed that: of the variables in the first model, i.e. self-esteem, anxiety or avoidance dimensions of attachment, and grade point average: only self-esteem significantly predicted abuse experienced in romantic relationships. In the second model, the variables: gender, age, duration of the relationship, and parents' marital status were added to the model-in addition to the variables in the first model. In the second model, self-esteem, the avoidant dimension of attachment, duration of the relationship, age and gender were significant predictors of abuse experienced in romantic relationships.

Grade point average and the anxious dimension of attachment did not significantly predict the abuse experienced in romantic relationships. The result of the study showed that psychological variables predicted the abuse experienced in romantic relationships better than the demographic variables of the study. Results, limitations of the study and implications for psychological counselors and for future research were discussed.



ID: 034

.....

**The Adapted Rapid Participatory Appraisal: A Model For Transnational Collaborations In  
Counselling Psychology Program Development.**

.....

Yazarlar / Authors: Bart Begalka

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

Key words: Transnational collaborations, educational technology, postcolonial relationships, program development, counsellor/supervision training

The Adapted Rapid Participatory Appraisal (ARPA) is a collaborative model for transnational program development. Based on the Rapid Participatory Appraisal (RPA), a World Health Organization recommended approach for creating public health initiatives, the RPA provides a template for participatory processes which acknowledge postcolonial relationship dynamics and the inequities of globalization. Highlighting the strengths and resources of the host, the ARPA identifies gaps in information and resources and produces means to address those gaps, including counselling/supervision training, visiting scholars and follow-up supervision utilizing a social media platform. The author will present a case study of using the ARPA in collaboration between a Canadian graduate program in counselling psychology and an Indonesian university's psychology faculty as they successfully created a master's program in counselling psychology. The author will elaborate on the process in which he adapted the RPA to meet the unique features of international counselling psychology. He will then present the findings of an Enhanced Critical Incident Technique (ECIT) as a qualitative research tool used to examine the relationship between the two parties, deepening the understanding of the ARPA process. Lastly, the author will present implications for further use of the ARPA, including adaptations to different nationalities, its potential for use in developing creative counselling services in diverse settings as well as the potential for expanding its features through the use of educational technology and social media platforms.

ID: 042

### **Anne Babaların Akılcı Olmayan İnançları Ölçeği: Orta Okulda Çocukları Olan Anne Babalar Üzerinde Geçerlik Güvenirlik Çalışması**

#### **Parent Irrational Beliefs Scale: Reliability And Validity On Parents With Secondary Schools Children**

Yazarlar / Authors: İdris Kaya, Zeynep Hamamcı

### **ÖZET**

**Problem Durumu:** Bilişsel Davranışçı Terapi modellerinden biri olan Akılcı Duygusal Davranışçı Terapi’de (ADDT) anne babaların olumsuz duygu ve davranışlarının genel akılcı olmayan inançlardan çok anne babalığa ilişkin akılcı olmayan inançlarından kaynaklanabileceğini ifade edilmektedir (Ellis, Moseley and Wolfe, 1966: Joyce, 1989, 2006). ADDT’nin kuramsal temellerine göre anne-babaların akılcı olmayan inançları, hem onların çocuk yetiştirme tarzını, hem de çocukları ile olan ilişkilerini olumsuz yönde etkileyebilir (Ellis, 1979: Joyce, 1990, 1994). Diğer taraftan yapılan birçok araştırma göstermiştir ki anne babaların akılcı olmayan inançları onların ebeveynlik stresini, anne babalığa ilişkin yetkinlik algısını ve iletişimlerini olumsuz yönde etkilemektedir (Acherman, 1991: McDonald, 1993: Starko, 1991: Witt, 2005). Anne Babaların Akılcı Olmayan İnançları Ölçeği (ABAOİÖ) çocuğu ilkokula devam eden anne babaların akılcı olmayan inançlarını ölçmek için geliştirilmiştir. Ancak zamanla farklı yaş gruplarında çocuğu olan anne babaların da akılcı olmayan inançlarının belirlenmesine gereksinim duyulmuştur.

**Araştırmanın Amacı:** Bu çalışmanın amacı: ADDT çerçevesinde, anne-babaların akılcı olmayan inançlarını ölçmek için ilkokula devam eden çocuğu olan anne babalar üzerinde geliştirilen Anne-babaların Akılcı Olmayan İnançları Ölçeği’nin ortaokula devam eden çocuğu olan anne babalar üzerinde psikometrik özelliklerinin incelenmesidir. Araştırma kapsamına ölçeğin yapı geçerliği, test-tekrar test korelasyonu, madde toplam korelasyonu, iç tutarlılık ve ölçüt geçerliği incelenmiştir.

**Araştırmanın Yöntemi:** Bu araştırmanın örneklemini, ortaokula devam eden çocuğu olan 489 (248 anne, 241 baba) anne babadan oluşmaktadır. Çalışmada: araştırmacı tarafından geliştirilen Demografik Bilgi Formu, Akılcı Olmayan İnançlar Ölçeği (AOİÖ) ve Fonksiyonel

Olmayan Tutumlar Ölçeği (FOTÖ) ile veriler toplanmıştır. ABAOIÖ’ nün yapı geçerliğini tespit etmek için doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yapılmış olup, ölçüt geçerliliğini belirlemek için ise ölçeğin, AOİÖ ve FOTÖ ile olan korelasyonları incelenmiştir. Güvenirlik çalışmaları kapsamında ölçeğin zamana karşı değişmezliğini belirlemek için test tekrar test, iç tutarlılığını belirlemek için ise Cronbach alpha değeri hesaplanmıştır.

**Araştırmanın Bulguları:** Doğrulayıcı faktör analiz sonucunda elde edilen değerler, iki faktörlü modelin uyum indeksleri ( $N=334$ ,  $SD=376$ )= 688.02,  $p<0.01$ : ( $/SD$ )=1.83, RMSEA = 0.053, Standardize edilmiş RMR = 0.068, GFI = 0.87, AGFI = 0.85, NFI = 0.91, NNFI = 0.95, ve CFI = 0.96 olarak tespit edilmiştir. Doğrulayıcı faktör analiz sonucunda elde edilen değerler, daha önce ilkokula devam eden çocuğu olan anne babalar üzerinde geliştirilen, ABAOIÖ’nin iki faktörlü modelinin çocuğu ortaokula devam eden anne babalar için de uygun olduğunu göstermiştir. Ölçüt geçerliliği kapsamında yapılan analizlerde Ölçeğin Beklentiler alt boyutu, FOTÖ ile .33, AOİÖ ile .24: Mükemmeliyetçilik alt boyutunun ise FOTÖ ile .62, AOİÖ ile .45 ilişkisi olduğu tespit edilmiştir. Ölçeğin güvenirlik çalışması kapsamında, Beklentiler alt boyutunun test-tekrar test güvenirlik katsayısı .81 ve Cronbach Alfa iç tutarlılık güvenirlik katsayısı .85 bulunurken, Mükemmeliyetçilik alt boyutunun test-tekrar test güvenirlik katsayısı .71, Cronbach Alfa iç tutarlılık güvenirlik katsayısı ise .82 bulunmuştur.

**Araştırmanın Sonuçları ve Öneriler:** ABAOIÖ’nin Beklentiler ve Mükemmeliyetçilik alt boyutları ile FOTÖ arasındaki orta düzeydeki pozitif korelasyon bu iki ölçeğin benzer teorik arka plan göre geliştirmesi ile açıklanabilir. Diğer taraftan ölçeğin Beklentiler alt boyutu ile AOİÖ arasındaki düşük ilişki Beklentiler alt boyutunun anne babaların çocuklarından akılcı olmayan beklentilerini, AOİÖ ise bireyler kendileri ile ilgili akılcı olmayan inançlarını ölçmesinden kaynaklanabilir. ABAOIÖ ile AOİÖ ve FOTÖ arasındaki ilişkileri ölçeğin

ölçüt geçerliğine sahip olduğunu göstermektedir. Ölçeğin ve alt boyutlarının test tekrar test korelasyonu .70'in üzerinde çıktığı için ölçeğin zaman karşı değişmezlik gösterdiği söylenebilir. Mükemmeliyetçilik alt boyutunun test tekrar test güvenilirliği göreceli olarak daha düşük çıktığı ancak elde edilen değer .70'in üzerinde olduğu için kabul edilir sınırlarda olduğu söylenebilir (Nunnally, 1978). Cronbach Alfa değerinin .80 ile 1.00 aralığında olması ölçeğin yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu gösterir (Tavşancıl, 2002). Bu ölçüte göre değerlendirildiğinde ölçeğin yüksek iç tutarlılığının olduğu söylenebilir. Ölçek maddelerinin kendi alt ölçekleri ile orta düzeyde diğer alt ölçekle düşük düzeyde korelasyon göstermesi ölçek maddelerinin homojenliğini göstermektedir. Elde edilen tüm bu bulgular, Anne-Babaların Akılcı Olmayan İnançları Ölçeği'nin çocuğu ortaokula devam eden anne-babaların akılcı olmayan inançlarını değerlendirmede geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu göstermiştir. Ölçeğin geliştirilme sürecinde, örneklemin sadece Gaziantep'te yaşayan anne babalardan oluşması bir sınırlılık olarak kabul edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Akılcı Olmayan İnançlar, Anne-Baba, Ortaokul, Geçerlik ve Güvenirlik.

## SUMMARY

**Problem Statement:** According to Rational Emotional Behavior Therapy (REBT), one of the models in Cognitive Behavioral Therapy, negative feelings and behaviors of parents might result from their parenting irrational beliefs than general irrational beliefs (Ellis, Moseley and Wolfe, 1966: Joyce, 1989, 2006). The theoretical foundations of REBT claim that irrational beliefs of parents negatively affect not only the parents' child-rearing practices but they also distort parent-child relationship (Ellis, 1979: Joyce, 1990, 1994). Many of studies have clearly demonstrated that levels of stress of parents have been affected by parents' irrational beliefs and these beliefs were related to negative communication behaviors and perception of parents' competence (Acherman, 1991: McDonald, 1993: Starko, 1991: Witt, 2005). Parent Irrational Beliefs Scale (PIBS) was developed in order to measure irrational beliefs of Turkish parents whose children were attending primary schools. However, the scale is needed in order to determine irrational beliefs of parents with children in different ages.

**Purpose of Study:** The aim of this study was to assess psychometric properties of the PIBS on parents having children attending secondary schools. This study investigates the factor structure of the scale, test-retest correlation, item-total correlations, internal consistency, and criterion-based validity.

**Method:** The research sample comprised of 489 parents (248 mothers and 241 fathers). A Demographic Data Form prepared by the researchers, Irrational Beliefs Scale (IBS) and Dysfunctional Attitude Scale (DAS) were used in order to obtain data. To determine the construct validity of PIBS, confirmatory factor analysis (CFA) was conducted. To assess the criterion-based validity of the scale, the Pearson correlation coefficient was used to test the correlation between PIBS and DAS, IBS scores. The reliability of the scale was measured through internal consistency and the test-retest method. Cronbach alpha was used to measure the internal consistency.

**Findings:** In the CFA, for the two-factor model, the fit indices were  $(N=334, SD=376) = 688.02, p<0.01: (/SD) = 1.83, RMSEA = 0.053, Standardized RMR = 0.068, GFI = 0.87, AGFI = 0.85, NFI = 0.91, NNFI = 0.95, and CFI = 0.96$ . Accordingly, the CFA results for the model showed that it did fit the data obtained from parents with secondary school children well. To examine the validity of the scale, the correlations between the scores on the Expectations subscale of PIBS and Dysfunctional Attitude Scale (DAS) (.33), Irrational Belief Scale (IBS) (.24) were assessed. The Perfectionism subscale of PIBS was correlated with DAS (.62), and IBS-S (.45). The test-retest correlations were .81 for Expectations subscale and .71 for Perfectionism subscale respectively. Cronbach Alpha internal consistency coefficients were .85 for Expectations subscale and .82 for Perfectionism subscale.

**Conclusion and Recommendations:** The correlation coefficients between the Perfectionism and Expectations subscales of the PIBS and DAS were positive and moderate level. The positive correlations between DAS and PIBS could be explained by the fact that these two scales were developed based on the same theoretical background. In the current study, low level correlations were found between Expectation subscale of PIBS and IBS. The reason of having low level correlation could be that PIBS' Expectations subscale measures irrational expectations of parents from children and their relations with children: however, IBS is

a kind of instrument which measure individual's irrational beliefs about himself/herself. The relationships among the scores on the PIBS, IBS and DAS indicated that PIBS had criterion-based validity. The test-retest correlation of the PIBS was above .70 for the total scale and for each factor, showing that the scale is stable over time. Test retest coefficient for Perfectionism subscale was relatively low, but acceptable due to the fact that it was higher than .70 (Nunnally, 1978). Cronbach Alfa value between .80 and 1.00 shows higher level of internal consistency (Tavşancıl, 2002). Depending these criteria, the scale had higher level of internal consistency. In addition, each item had moderate level of correlations with its own subscale whereas it had low level of correlations with other subscales. This indicates items' homogeneity, in order words items under each subscale are consistent with own structure. The results obtained from this study demonstrate that Parent Irrational Beliefs Scale is a valid and reliable for assessing irrational beliefs of parents having children attending secondary school. There is some limitation of this study. One of which is that it only includes parents living in Gaziantep.

Key Words: Irrational beliefs, parent, secondary school, validity and reliability.

ID: 060

## Sosyalleştiren Ve Asosyalleştiren Bir Olgu Olarak İnternet: İnternet Kullanımı Üzerine Bir İnceleme

### The Internet As A Socializing And Anti Socializing Phenomenon: A Review Of Internet Use

Yazarlar / Authors: Fahri Sezer, İsa Yücel İşgör

## ÖZET

İnsanoğlunun yaşamına bilgi iletişim araçlarının girmesi ile birlikte birçok alanda olduğu gibi bireylerin sosyal yaşantısında ve yaşam biçimlerinde de önemli değişiklikler olmuştur. Bu değişikliklerin oluşmasına neden olan bilgi iletişim araçlarının en önemlilerinden biri ve belki de günümüzde en çok kullanılanı bilgisayar ve buna bağlı olarak internettir. Genellikle sosyalleşme, arkadaşlık kurma veya paylaşımda bulunma amaçlı kullanılması için internet ortamında oluşturulan sitelerden yararlanan bireylerin bu yönde olumlu gelişmeler göstermelerinin aksine yalnızlaşma, öfke duygusunda artma, iletişim problemleri yaşama gibi problemler yaşattığına ilişkin bulgular elde edilmiştir (Whang, Lee ve Chang, 2003; Tsai ve Lin, 2003; Engelberg ve Sjoberg, 2004; Yang ve Tung, 2007; Karaca, 2007; Ata, Akpınar ve Kelleci, 2011; Çelik, 2012). Özellikle internetin problemli şekilde kullanımına bağlı olarak bireylerde saldırganlık, öfke artışı, sosyal ilişkilerde zayıflama gibi bir çok psikolojik sorun ortaya çıkarmasının yanı sıra (Young, 1996; Whang, Lee ve Chang, 2003; Tsai ve Lin 2003; Engelberg ve Sjoberg, 2004; Widyanto ve Mcmurran 2004; Özcan, 2004, Ulusoy, 2008; Kanoğlu, 2008; Evcin, 2010; Günay, 2011), bilgisayar önünde uzun süreler harcanmasının duruş ve oturuş pozisyonlarına bağlı olarak iskelet-kas sisteminde hasarlara, boyun tutulmalarına, göz problemlerine ve uyku düzeninde bozulmalara (Özmutaf, Özgür, ve Gökmen, 2008; Gün, Özer, Ekinci ve Öztürk, 2004) neden olabileceğine ilişkin birçok çalışmaya da rastlanmaktadır.

İnternet ve sunduğu içeriklerin çok sık ve sağlıksız kullanımının yaşatacağı önemli sorunlardan birisi bireyin sosyal destek unsurlarının azalması sonucu onu yalnızlaştırmasıdır. Bir diğeri de bireyin benimseyeceği yaşam stiline ortaya çıkaracağı yaşantı biçimine bağlı sorunları yaşama riskidir. Bireyler sosyal yaşamlarını devam ettirirken diğerlerinin desteğine ihtiyaç duydukları sosyal destek unsurları ararlar. Bu unsurların eksik olması veya görevlerini yerine getirmemelerinin eksikliğini birey bu tip sanal ilişkilerde aramak isteyebilmektedir. Ayrıca birey bu tip sanal ilişkilerde karşılaşmış olduğunu düşündüğü ihtiyaçlardan gerçekte yaşamda geri kalmaktadır. Her iki durumda da bireyin sorunlar yaşaması kaçınılmazdır. Bununla birlikte bireyin benimsediği yaşam stiline de onun sonraki yaşantısı üzerinde önemli etkileri olduğu söylenebilir. Her ne kadar bireyin yaşam stili çocukluk döneminden kaynaklı bir şekilde şekillense de (Adler, 1993) bu şeklin oluşmasına etki eden çevresel faktörlerin varlığı da unutulmamalıdır.

Bu çalışmada da özellikle son yıllarda sıkça kullanılmaya başlanmış olan internetin kullanım biçiminin ve oranlarının yaşam stili ve sosyal destek üzerine etkisi incelenmiştir. Bu doğrultuda, bireylerin çevreleri ile nasıl bir sosyal destek ilişkisi içinde oldukları, bu sosyal destek ilişkilerinin yaşam stillerini nasıl etkilediği ve internet kullanım biçimi ve oranının yaşam stilleri üzerine doğrudan etkili olup olmadığı, bu ilişki tarzını benimsemelerine neden olan faktörlerin neler olduğu incelenmiştir.

Çalışmada 191'i bayan (% 63), 112'si erkek (% 37) toplam 303 birey örneklem grubunu oluşturmaktadır. Çalışma örneklemini kolay ulaşılabilir yöntemle belirlenmiştir. Bu doğrultuda veri toplama araçlarının örneklem grubundaki bireylere doğrudan yüz yüze uygulamasının yanı sıra elektronik ortamda mail yöntemi ile de veri toplama yoluna gidilmiştir. Çalışmada veri toplama aracı olarak Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği ile Yaşam Stilleri Envanteri kullanılmıştır. Verilerin analizinde ortalama, standart sapma, Post Hoc Testi (Tukey HSD) ve varyans analizi (One Way Anova) kullanılmıştır.

Sonuç olarak, internette fazla vakit geçirmenin bireylerin benimsedikleri yaşam stilleri üzerinde önemli düzeyde farklılaşmanın yaşanmasına yol açtığı görülmüştür. Bu doğrultuda internette fazla vakit harcayan bireylerin kontrol odaklı, mükemmeliyetçi, memnuniyet odaklı ve beklenti odaklı yaşam stili puanlarında önemli oranda düşüşün olduğu görülmüştür. Başka bir ifade ile internette geçirilen vakit arttıkça bireyler

daha az kontrol odaklı, daha az mükemmeliyetçi, daha az memnuniyet odaklı ve daha az beklenti odaklı olmaktadır. İnternette fazla vakit geçirmenin bireylerin sosyal destek unsurları üzerinde de önemli düzeyde etkili olduğu görülmüştür. İnternet kullanım süresi arttıkça bireylerin sosyal destek arayışlarında azalmanın olduğu, kendi dünyasına çekildiği görülmüştür.

İnternette vakit geçirmede tercih edilen yöntemlerin bireylerin benimsedikleri yaşam stilleri üzerinde önemli düzeyde farklılaşmanın yaşanmasına yol açtığı görülmüştür. Bu doğrultuda, sosyal paylaşım sitelerini sıkça kullanmayı tercih eden bireylerin interneti daha çok eğitsel amaçlı kullanan bireylere göre daha kontrol odaklı ve beklenti odaklı oldukları saptanmıştır. Sosyal paylaşım sitelerini kullanmayı daha çok tercih eden bireylerin interneti genellikle oyun oynamak amacı ile kullanan bireylere göre öz yeterliklerinin (benlik saygısı) daha yüksek olduğu saptanmıştır. İnternette vakit geçirme yöntemlerinin bireylerin sosyal destek unsurları üzerinde de etkili olduğu saptanmıştır. İnterneti eğitim amaçlı kullanmayı tercih eden bireylerin, internette vaktini daha çok sosyal paylaşım sitelerinde, rastgele ve oyun oynamak amaçlı kullanan bireylere göre ailelerinden daha fazla destek gördüklerine inandıkları saptanmıştır.

Anahtar kelimeler: Sosyal Destek, Yaşam Stili, İnternet.

## SUMMARY

Important changes have occurred in social life and lifestyles of the individuals as in many other fields with the introduction of information technologies and means of communications into human life. One of the most essential and perhaps the most used means of information and communication resulting in such changes nowadays is the computer and thus the Internet. The findings suggest that the Internet websites developed for the purpose of socialization, making friends or networking cause certain problems such as isolation, an increase in a sense of anger and communication problems rather than indicating a positive development in favor of the individuals using such websites (Whang, Lee ve Chang, 2003: Tsai ve Lin, 2003: Engelberg ve Sjoberg, 2004: Yang ve Tung, 2007: Karaca, 2007: Ata, Akpınar ve Kelleci, 2011: Çelik, 2012). One of the most crucial problems caused by the frequent and unhealthy use of the Internet and the content provided by the Internet is the isolation of the individuals as a consequence of a decrease in the elements of social support. Another problem is that the individual runs the risk of suffering from a number of problems associated with the manner of life brought out by the lifestyle adopted by the individual. As individuals carry on their social life, they look for the elements of social support they need from other individuals. By means of seeking virtual relations of various kinds, individuals may desire to compensate for the lack of these elements or inability of such elements to accomplish their purpose. Furthermore, individuals fall behind certain needs in real life as they think that they meet these needs through such kinds of virtual relations. The individual inevitably suffers from a number of problems in both circumstances. On the other hand, the lifestyle adopted by the individual also has crucial effects on the individual's later life. The objective of this study is to analyze the effects of the manner of use and the rate of use of the Internet, which is frequently used especially in recent years, in terms of the lifestyle and social support. In this respect, the study deals with such questions as what is the nature of the social support relations between the individuals and their environment, how do these social support relations affect lifestyles as well as whether the manner and rate of use of the Internet are directly effective on the lifestyles of the individuals and what are the factors leading to the adoption of such kinds of lifestyles.

The sample group consists of a total of 303 individuals as 191 females (63%) and 112 males (37%). The sample of the study is based on the availability sampling method. In this respect, in addition to face-to-face application of the data collection tools to the individuals, electronic media was also used to collect data by means of electronic mail. Data collection tools for this study consist of Multidimensional Scale of Perceived Social Support (MSPSS) and Lifestyles Inventory. Mean values, standard deviation (SD), Post Hoc Test and analysis of variance (one-way ANOVA) have been used for data analysis.

Consequently, it was found that spending long hours on the Internet leads to a significant differentiation of the lifestyles adopted by individuals. In this regard, the study indicates that there is a substantial decrease in the scores of control-oriented, perfectionist, satisfaction-oriented and expectation-oriented lifestyles. The elements of social support as desired by individuals have been found to be significantly influenced by spending long hours on the Internet. The finding suggests that individuals ask for less social support and

they become more isolated as the span of time allocated for the Internet use increases.

The methods preferred to spend time on the Internet were found to cause substantial differentiation of the lifestyles adopted by individuals. In this respect, individuals who often prefer to use social networking sites were found to be more control-oriented and expectation-oriented than those who rather use the Internet for educational purposes. Moreover, individuals who often prefer to use social networking sites were also found to have higher self-efficacy than those who generally use the Internet to play games. The methods to spend time on the Internet were also found to be effective in the elements of social support. Individuals using the Internet for educational purposes were found to believe that they receive more support from their families as compared to those using the Internet to spend their time on social networking sites or to visit pages randomly or to play games.

Keywords: Social Support, Lifestyle, the Internet.

ID: 069

## Kendini Toparlama Gücünün Yordayıcıları Olarak Psikolojik Doğum Sırası, Sosyal İlgili Ve Stresle Başetme

### Psychological Birth Order, Social Interest And Coping With Stress As Predictors Of Resilience

Yazarlar / Authors: Bengü Tekinalp Ergüner-Tekinalp, Şerife Terzi

## ÖZET

Bireysel psikoloji bu çalışmanın kuramsal altyapısını oluşturmaktadır. Bireylerin başarılı olmak, hayatta karşılarına çıkan zorlukları yenmek için doğal bir eğilimleri vardır (Adler, 1979; Rader, 2008). Bireyler aynı zamanda ait olma, içinde bulundukları topluluğa ve topluma katkıda bulunmayı (sosyal ilgi) arzularlar. Aynı zamanda psikolojik doğum sırası, bir diğer anlamda bireyin aile içinde kendi konumunu algılaması kişilik gelişiminin en önemli belirleyicilerinden biridir. Bireyler biyolojik özellikleri ve içlerinde bulundukları sosyal bağlam tarafından şekillendikleri için, psikolojik doğum sıraları kişilik gelişimlerinde önemli bir yer tutar (Rader, 2008). Dolayısıyla bireylerin ailelerindeki ilk deneyimlerini öğrenmek bireysel farklılıkları anlamakta önemlidir. Aynı zamanda sosyal ilgi bireylerin kendini toparlama gücü kapasitelerini artırır. Pek çok araştırma sosyal desteğin ve aktif olarak sosyal destek aramanın kendini toparlama gücü üzerindeki etkisini ortaya koymuştur (Connor & Davidson, 2002). Buradan yola çıkarak bireylerin ailelerindeki konumlarını algılayışları ve sosyal ilgi düzeylerinin hayattaki zorluklarla başetmeleri ve zorlukları aşmalarında etkili olduğu varsayılabilir. Kendini toparlama gücü insanların stres ve zorluklara verdikleri tepkileri anlamada önemli bir kavramdır (Rutter, 1990, p.181). Bireysel Psikoloji insan davranışlarının dinamikleriyle ilgilenir ve her davranışın ardında temel bir motivasyon olduğuna inanır: algılanan olumsuz durumdan, algılanan olumlu duruma ilerlemek (Ansbacher and Ansbacher, 1964). Bu anlamda kendini toparlama gücü, algılanan olumsuz durumdan olumlu duruma ilerleme çabası olarak tanımlanabilir. İnsanlar doğaları gereği başarılı olma arzusu içinde olduklarından, temelde başetme ve kendilerini toparlama eğilimindedirler. Ancak başetme ve kendini toparlama gücünde bireysel farklılıklar mevcuttur. Bu çalışmanın amacı kendini toparlama gücündeki bu bireysel farklılıkları anlamaya çalışmaktır. Araştırmada “psikolojik doğum sırası, sosyal ilgi, ve stresle başetme stilleri kendini toparlama gücünü ne şekilde yordamaktadır?” sorusu ele alınmıştır.

#### Yöntem:

Araştırma Grubu: Araştırmadaki veriler kağıt kalem ve online ölçekler aracılığıyla toplanmıştır. Araştırmaya toplam 247 kişi katılmıştır (85 erkek, 162 kadın). Katılımcıların yaşları 18 ve 60 arasında değişirken yaş ortalaması 24.85'tir (S.S. 6.73)

Veri Toplama Araçları: Risk Faktörleri Belirleme Listesi, Kendini Toparlama Gücü Ölçeği, Stresle Başa Çıkma Envanteri, White Cambell Psikolojik Doğum Sırası Ölçeği, Sosyal İlgili Ölçeği kullanılmıştır.

#### Bulgular:

Araştırmada kendini toparlama gücünü yordayan değişkenleri belirlemek amacıyla standart çoklu regresyon analizi yapılmıştır. İlk olarak eşitliğe alınan psikolojik doğum sırası değişkeninden küçük çocuk psikolojik doğum sırasının kendini toparlama gücünün yordayıcı değişkeni olduğu bulunmuştur ( $t = 2.600$ ,  $p < .01$ ). Birinci blokta girilen değişkenlerin toplam varyansa katkısı % 5'tir. İkinci blokta bu değişkenlere ek olarak sosyal ilgi değişkeni eşitliğe alınmış ve bu değişkenin kendini toparlama gücünün yordayıcı değişkeni olduğu bulunmuştur ( $t = 8.017$ ,  $p < .001$ ). İkinci blokta girilen sosyal ilginin açıklanan varyansa katkısı %25'tir. Eşitliğe son olarak aktif planlama, dış yardım arama, dine sığınma, duygusal/eylemsel, biyokimyasal ve kabul bilişsel yeniden yapılandırma stresle başa çıkma tutumları girilmiştir. Bu blokta küçük çocuk psikolojik doğum sırası ( $t = 2.397$ ,  $p < .05$ ) ile sosyal ilgi ( $t = 5.966$ ,  $p < .001$ ) değişkenlerinin kendini toparlama gücünü yordayıcı etkisinin devam ettiği ve aktif planlama başa çıkma tutumunun da kendini toparlama gücünün önemli bir yordayıcısı olduğu görülmüştür ( $t = 5.928$ ,  $p < .001$ ). Üçüncü blokta girilen aktif planlama başa çıkma tutumunun açıklanan varyansa katkısı ise %44'tür. Araştırmanın değişkenleri arasındaki ilişkileri görmek, yorumlara ve regresyon analizlerine katkıda bulunmak amacıyla Pearson Momentler Çarpım Korelasyonu analizine yer verilmiştir. Buna göre bireylerin kendini toparlama gücü düzeyleri ile başa



çıkma tutumlarından aktif planlama ( $r=.53$ ,  $p<.01$ ), dış yardım arama ( $r=.25$ ,  $p<.01$ ), kabul bilişsel yeniden yapılandırma ( $r=.36$ ,  $p<.01$ ) arasında pozitif yönde anlamlı ilişkiler olduğu görülmektedir. Bireylerin kendini toparlama gücü düzeyleri ile psikolojik doğum sırası arasındaki ilişkiler incelendiğinde, kendini toparlama gücü ile küçük çocuk olma arasında pozitif yönde ve anlamlı bir ilişki ( $r=.20$ ,  $p<.01$ ) elde edilirken: kendini toparlama gücü ile ortanca çocuk olma arasında negatif yönde ve anlamlı bir ilişki ( $r=-.15$ ,  $p<.05$ ) elde edilmiştir.

Sınırlılıklar:

Kullanılan ölçekler bireylerin öznel algılarını ele almaktadır ayrıca örneklem heterojen bir grubu yansıtmaktadır.

Sonuç ve Tartışma: Bireysel psikoloji sosyal ilgiyi ruh sağlığının temel bir faktörü olarak ele alır. Araştırmanın sonuçları bu kuramı desteklemektedir. Aynı zamanda bireylerin psikolojik doğum sıralarının da kendini toparlama gücünü yordayıcı olduğu bulunmuştur. Araştırma sonuçları psikolojik danışma hizmetleri sunma, önleyici ve kendini toparlama gücünü artırıcı programlar tasarlama, geleceğe yönelik araştırma önerileri ve psikolojik danışman eğitimi kapsamlarında değerlendirilecektir.

Ansbacher, H.L., & Ansbacher, R. (1964) The individual psychology of Alfred Adler. Harper Torchbooks

Adler, A. (1979). Superiority and social interest. New York: W.W. Norton & Co.

Connor, K.M., & Davidson, J.R.T. (2003). Development of a new resilience scale: The Connor-Davidson Resilience Scale (CD-RISC), Depression and Anxiety, 18, pp. 76-82.

Rader, B. (2008) An Exploratory study of different styles of resilient behavior amongst a population of homeless adults using the organizing precepts of individual psychology. Unpublished doctoral dissertation, Adler School of Professional Psychology, Chicago, Ill.

Rutter, M. (1990). Psychosocial resilience and protective mechanisms. In J. E. Rolf, A.S. Masten, D. Cicchetti, K. Nuechterlein, & S. Weintraub (Eds.), Risk and protective factors in the development of psychopathology (pp.181-214). New York: Cambridge

## SUMMARY

Individual psychology frames the theoretical background of this study. Individuals have natural tendencies to strive for success in the solutions of their problems (Adler, 1979; Rader, 2008). Individuals also have a need to belong, and to contribute. Additionally, psychological birth order, one's perception of their position in their families, is a major determinant of personality development. Individuals' psychological birth order impacts their personality as individuals are biologically informed and also adaptively molded by the social context in which they develop (Rader, 2008). Therefore, it is important to understand individuals' early experiences in their families, as those experiences shape who they are. Social interest, offers resilient capacities. It has been shown in various research studies that social support and active search and engagement play a significant role in fostering resilience (Connor & Davidson, 2002). As such it can be assumed that one's perception of their status in their families can impact on their ability to cope with stress, trauma and adversities in life. Resilience is an important phenomenon of individual differences in people's response to stress and adversity (Rutter, 1990, p.181). Individual psychology is concerned about the dynamic nature of human functioning: it is assumed that there is one simple force behind all human activity: a striving from a felt minus towards a felt plus (Ansbacher and Ansbacher, 1964). In this sense resilience can be conceptualized as moving from felt minus position to a felt plus position in life. Because individuals strive for success they are naturally inclined to cope and be resilient. However there are individual differences in the levels of coping and resilience. The purpose of this study is to individual differences in resilience. In this study, "How psychological birth order, social interest and coping styles predict the level of resilience?" research question is investigated.

Methodology

Participants: Participants were recruited via paper and pencil and online surveys. Total of 247 individuals (85 males, 162 females) participated to the study. The age of participants ranged between 18-60 with a mean age of 24.85 (S.D.=6.73) .

Instruments: The List of Determining Risk Factors, White Campbell Psychological Birth Order Scale, The Attitudes of Coping With Stress Inventory and Resilience Scale were used.

**Major findings:**

Standard multivariate regression analysis was conducted. The results indicate that youngest child position is a positive predictor of resilience ( $t= 2.600, p<.01$ ) (5% of total variance). In the second block social interest is entered and found a significant predictor of resilience ( $t= 8.017, p<.001$ ) (25% of total variance). In the last block coping styles were entered, being a youngest child psychological birth order, ( $t= 2.397, p<.05$ ) and social interest continued to predict resilience ( $t= 5.966, p<.001$ ) and active planning coping style was found to be a significant predictor ( $t= 5.928, p<.001$ ) (44% of total variance). In addition, Pearson Product Moment's correlation was conducted to see the relationship among variables. A significant positive correlation was found between resilience and active planning ( $r=.53, p<.01$ ), seeking help ( $r=.25, p<.01$ ), acceptance and cognitive restructuring ( $r=.36, p<.01$ ) coping styles. There is also a significant positive correlation between youngest child birth order ( $r=.20, p<.01$ ) and resilience and negative significant correlation between middle child birth order and resilience ( $r=-.15, p<.05$ ). A significant positive relationship was found between social interest and resilience ( $r=.49, p<.01$ ). The results on gender and age differences will also be presented.

**Limitations:**

The scales were guided by participants' subjective perceptions and the sample of this study, in which resilience and its relationship with protective factors is evaluated within a heterogeneous group.

**Conclusions and discussion:** Individual psychology assumes social interest as the core of mental health. This study confirms the idea that higher levels of social interest results in higher levels of resilience. In addition one's perception of themselves in their families contributes to their level of resilience. These findings will be discussed in terms of providing individual counseling, designing prevention and resilience programs, future research and counselor education.

Ansbacher, H.L., & Ansbacher, R. (1964) *The individual psychology of Alfred Adler*. Harper Torchbooks

Adler, A. (1979). *Superiority and social interest*. New York: W.W. Norton & Co.

Connor, K.M., & Davidson, J.R.T. (2003). Development of a new resilience scale: The Connor-Davidson Resilience Scale (CD-RISC), *Depression and Anxiety*, 18, pp. 76-82.

Rader, B. (2008) *An Exploratory study of different styles of resilient behavior amongst a population of homeless adults using the organizing precepts of individual psychology*. Unpublished doctoral dissertation, Adler School of Professional Psychology, Chicago, Ill.

Rutter, M. (1990). Psychosocial resilience and protective mechanisms. In J. E. Rolf, A.S. Masten, D. Cicchetti, K. Nuechterlein, & S. Weintraub (Eds.), *Risk and protective factors*

ID: 072

**Underreported Dissociation: Implications For Assessment And Treatment**

Yazarlar / Authors: Marvin Mcdonald, Valentina Chichiniova

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

Empirical, clinical, and theoretical resources on posttraumatic stress disorder and trauma therapies show that dissociative experiences frequently follow traumatic experiences (e.g., van der Hart, Nijenhuis, & Steel, 2006; Vermetten, Dorahy, & Spiegel, 2007). Also, recent international research and clinical standards have identified substantial underreporting and/or underdiagnosis of dissociative symptoms in medical, mental health, and general populations. For instance, Sar and Ross (2006: see also Frankle, 2009; Yu et al., 2010) found significant presence of dissociation in general psychiatric populations and urge the use of dissociation assessments to minimize misdiagnoses. Similarly, Zanarini and Jager-Hyman (2009) report severe dissociation in approximately 1/3 of borderline outpatients. Dissociation may remain undetected due to fantasy-based ways of coping (Levin & Spei, 2003). Addressing clinical gaps of misdiagnosis or underreporting can be challenging when addressing people who have recently migrated or immigrated, especially those whose background reflects traditional cultures or lower participation in mainstream health care systems (e.g., the poor). Epidemiological studies indicate that specific dissociative disorders and syndromes are more and/or less prevalent in developing countries, yet those results may reflect culturally patterned manners of reporting (Chand et al., 2000; Somer, 2006).

In this presentation, we focus on clinical challenges faced when addressing these gaps. Standard research and clinical assessment protocols typically assume high degrees of awareness by clients of their own symptoms, and high degrees of observational transparency and specificity for important symptoms of psychological distress. Dissociation, however, is characterized by (a) low levels of awareness by clients: (b) low specificity because dissociative symptoms are found in a wide range of psychological disorders and presenting problems: and (c) unusual clinical presentations (e.g., low levels of distress when reporting traumatic experiences may reflect either successful coping or unremitting dissociation: Brand et al., 2012; van der Kolk, 2002). Clinical research helps clarify some of these difficulties. In a study working with female victims of sexual assault, Grice (2004) discovered that some participants were triggered to dissociate while recounting their traumatic experiences. Their recalled level of peritraumatic dissociation when triggered was negatively correlated with the levels of narrative coherence in their accounts of the trauma, possibly reflecting current levels of dissociation when triggered. Furthermore, despite the use of standard screening protocols to exclude complex PTSD participants from this study, one- to two-thirds of the final sample showed characteristics of complex PTSD, including structural dissociation and Dissociative Identity Disorder (Faas, 2009). Faas also noted significant discrepancies between observed dissociation (clinicians' observations) and reported dissociation (Dissociative Experiences Survey) for some participants. Psychometric findings from this study will be summarized for the presentation and help to inform and clarify clinical observations about the impact of dissociation. The findings from his study highlight Van der Kolk's (2002) observations that people who have been traumatised may not realise that their irrational behaviours or experiences are not relevant to the present but instead reflect dissociation.

The assessment of dissociation is challenging in many clinical contexts because of factors such as (a) distortions in self report and self-awareness, (b) weak traditions of professional training, (c) weak dissemination of trauma models until recently, and (d) international and multicultural factors that increase the complexity of clinical assessment of dissociation. In this presentation, clinical implications for assessment will be addressed for (a) trauma therapy (e.g., current dissociation prevents traumatic memory reprocessing), (b) online counselling (atypical presentation is more difficult, but not impossible, to assess online) (c) cross linguistic counselling (strong somatic clinical focus vs. verbally-focused interventions), and

(d) counsellor education, supervision, and continuous professional development.

This presentation takes a holistic approach to clinical assessment and planning when addressing atypical clinical presentations. Counsellors have a variety of resources available when faced with these clinical challenges: best practices treatment guidelines, training systems, research summaries, and clinical models focused on addressing dissociation symptoms. This presentation will review some of the available resources and summarize suggestions for continuing education and counsellor training. For instance, therapeutic modalities such as the Eye Movement Desensitisation and Reprocessing (EMDR) and the Observed and Experiential Integration (OEI) engage subcortical processes of emotional regulation and can be used to address present dissociation in both assessment and therapy (van der Kolk, 2002: cf. Bradshaw et al., 2011). In addition, micro-level attunement as a clinical skill could be learned/ and or further developed, helping the client to more accurately identify his or her affective states by “seeing them” in the therapist-attuned responses (Bradshaw, Cook, & McDonald, 2011).

Keywords: trauma therapy: dissociation: online counselling: counsellor education: supervision: continuous professional development: cross linguistic counselling

ID: 073

**Evlilik Uyumunun Empatik Eğilim, Algılanan Aile İçi İletişim Ve Çatışma Çözme Stillerine Göre Yordanması**

**Predicting Marital Adjustment According To Empathic Tendency, Perceived Intrafamilial Communication And Conflict Resolution Styles**

Yazarlar / Authors: Yağmur Soylu, Yelda Kağnıcı

**ÖZET**

Bu araştırma empatik eğilim, aile içi iletişim ve çatışma çözme stillerinin evlilik uyumunu yordama gücünü ortaya koymak amacıyla yapılmıştır.

Araştırmada veri toplama aracı olarak Çiftler Uyum Ölçeği, Empatik Eğilim Ölçeği, Aile Değerlendirme Ölçeği'nin iletişim alt boyutu, Çatışma Çözüm Stilleri Ölçeği ve araştırmacı tarafından hazırlanan Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır.

Araştırmaya İzmir ilinin merkez ilçelerinde yaşayan 360 evli birey (203 kadın, 157 erkek) katılmıştır. Empatik eğilim, aile içi iletişim ve çatışma çözme stillerinin evlilik uyumunu yordama gücünü ortaya koymak amacıyla aşamalı çoklu regresyon analizi yapılmıştır.

Araştırmanın sonuçları incelendiğinde: Aile içi iletişim, olumsuz ve itaat çatışma çözme stillerinin evli bireylerin evlilik uyumunun anlamlı yordayıcıları olduğu bulunmuştur. Empatik eğilim, çatışma çözme stillerinden olumlu ve geri çekilmenin ise evli bireylerin evlilik uyumunun anlamlı yordayıcıları olmadığı ortaya çıkmıştır.

**SUMMARY**

This study was conducted to determine the predictive power of empathic tendency, communication and conflict resolution styles on the marital adjustment.

'Dyadic Adjustment Scale', 'Empathic Tendency Scale', 'Conflict Resolution Styles Scale' and 'A Personal Questionnaire' which was designed by the researcher were used to collect data in this study.

360 married individuals (203 women, 157 men) from the central districts of İzmir, Turkey, constituted the target sample. In order to determine the predictive power of empathic tendency, communication and conflict resolution styles on the marital adjustment, a stepwise multiple regression analysis was conducted. The results of this study showed that : communication, negative and subordination conflict resolution styles were significant in predicting marital adjustment of married individuals. Empathic tendency, positive and retreat of conflict resolution styles were not significant predictors of marital adjustment of married individuals.

ID: 075

**Ergenlerin Cinsiyet, Sosyo-Ekonomik Ve Öğrenim Kademesi Düzeylerine Göre Bilişsel Esneklik Ve Kaygı Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**

.....  
**Analysis Of The Relationship Between The Cognitive Flexibility And Anxiety Levels In Adolescents Based On Sex, Socio-Economic Status And Education Lev**  
.....

Yazarlar / Authors: Mehmet Bilgin, Sinan Öz

**ÖZET**

Bu çalışmada ilköğretim ikinci kademe, ortaöğretim ve yükseköğretim öğrencilerinin, cinsiyet sosyo-ekonomik düzey ve öğrenim kademesine göre kaygı ve bilişsel esneklik düzeyleri arasındaki ilişki incelenmeye çalışılmıştır. Bilişsel esneklik, bireyin seçeneklerinin farkında olması, yeni durumlara uyum sağlaması ve bu durumlara ilişkin olarak kendisini yetkin hissetmesidir. Bu araştırma Adana ili merkez ilçeleri ve Çukurova Üniversitesi'nde gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya katılan ergenler arasında 630 kız ve 402 erkek olmak üzere toplam 1032 kişi bulunmaktadır. Araştırmada Bilişsel Esneklik Ölçeği ve Sürekli-Durumluk Kaygı Envanteri, kullanılmıştır. Araştırma sonunda elde edilen bulgulara göre, bilişsel esneklik: sadece öğrenim düzeyine göre farklılık göstermektedir. Ayrıca durumluk kaygı düzeyleri azaldıkça bilişsel esnekliğin pozitif yönde etkilendiği sonucuna ulaşılmıştır.

**SUMMARY**

This research aims to analyze the relationship between the levels of anxiety and cognitive flexibility of students in junior high, secondary and higher education levels based on their sex, socio-economic status, and academic levels. Cognitive flexibility is an individual's awareness of alternatives, his/her adaptation to new circumstances as well as having self competence in relation to the these new situations. This research was performed in central districts of province of Adana. Totally 1032 teenage students (630 girls and 402 boys), participated in this research. State-Trait Anxiety Inventory (STAI) and Cognitive Flexibility Scale were used. Lastly, the data collected by the research indicates that cognitive flexibility shows differentiation just according to academic level. Additionally, it was also found that cognitive flexibility is effected positively with the decrease in state anxiety level.

ID: 077

**Üniversite Öğrencilerinin Kadının Çalışmasına Yönelik Algıları Ve Demokratik Tutumları  
Arasındaki İlişkinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi**

**The Investigation Relationship Between Democratic Attitudes And Perceptions Of Towards  
Woman's Working With Some Variable**

Yazarlar / Authors: Başaran Gençdoğan, Semanur Kodan

**ÖZET**

**ÖZET**

Bu araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinin demokratik tutumları ile kadının çalışmasına yönelik algıları arasındaki ilişkinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesidir. Araştırma Atatürk Üniversitesinde Kazım Karabekir Eğitim Fakültesinde farklı bölümlerde öğrenimine devam eden 300 üniversite öğrencisi üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veriler Kuzgun tarafından geliştirilen “Kadın Çalışmasına Karşın Tutum Ölçeği” ve araştırmacılar tarafından geliştirilen “Demokratik Tutum Anketi” aracılığıyla elde edilmiştir. Araştırmada elde edilen veriler üzerinde korelasyon, regresyon, bağımsız gruplar için t testi, tek yönlü varyans analizi, Kruskal Wallis, LSD Post Hoc ve Mann Whitney U analizi yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin demokratik tutumları ile kadınların çalışmasına yönelik tutumları arasında beklenen şekilde pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Araştırma sonucuna göre öğrencilerin demokratik tutumları arttıkça kadının çalışmasına yönelik olumlu tutuma sahip oldukları söylenebilir. Yapılan regresyon analizi sonucunda demokratik tutumun kadının çalışmasına yönelik algıyı büyük oranda yordadığı bulunmuştur. Araştırma sonuçlarına göre cinsiyet, annenin eğitim durumu, babanın eğitim durumu, kadının çalışmasının evliliğe etkisi, erkeğin aile içi görevi, kadının evlendikten sonra çalışıp-çalışmaması ve çalışan kadınların daha mutlu evlilik yaptıklarına ilişkin değişkenler açısından kadının çalışmasına yönelik tutum arasında anlamlı farklılaşma bulunmuştur. Bununla birlikte kadının çalışmasının evliliğe etkisi, kadının aile içi görevleri, kadının evlendikten sonra çalışıp-çalışmaması ve çalışan kadınların daha mutlu evlilik yaptıklarına ilişkin değişkenler açısından demokratik tutumlar arasında anlamlı bir farklılaşma bulunmuştur. Bununla birlikte ailenin ortalama aylık gelir düzeyi, anne-babanın mesleği değişkenleri açısından kadının çalışmasına yönelik algı ve demokratik tutumları arasında anlamlı bir farklılaşma bulunmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Üniversite öğrencileri, demokratik tutumlar, kadının çalışmasına yönelik algı

**Giriş**

Eşitlik, özgürlük, laiklik, adalet, hoşgörü, sevgi, saygı, insan hakları gibi kavramları içeren demokrasi kavramı, nesilden nesile bireyler tarafından aktarılır (Ektem ve Sünbül, 2011). Demokratik değerler yaşayarak öğrenilir, özellikle aile ortamı ilk etmendir (Fettahioğlu, 2005). Bu bağlamda demokratik bir aile ortamında yetişmiş bireyler daha olumlu özelliklere sahip olabilmektedir. Örneğin, demokratik bir aile ortamında yetişen bireylerin kadınların çalışmasına ilişkin daha olumlu bir tutuma sahip oldukları araştırmamızın sonuçlarına göre söylenebilir. Bu nedenle de geleceğin nesillerini oluşturacak olan üniversite gençlerimizin kadının çalışmasına yönelik algıları ve demokratik tutumları araştırılmak istenmiştir. Kadının insan olarak var olma mücadelesi içinde bulunduğu toplum yapısına bağlı olarak değişmiş ve gelişmiştir. Toplumsal yapıda meydana gelen değişme sonucu farklı rollere bürünen kadınlar eğitim almaya, kendi konumunun öneminin farkına varmaya ve diğer sektörlerde çalışmaya yönelik bilinçlenmeye başlamıştır. Kadının çalışmasına yönelik toplumun düşüncelerinde meydana gelen değişimler belli bir önem arz edebilir (Kocacık ve Gökkaya, 2005). Kadının çalışmasının araştırma konusu olarak seçilmesinin nedeni de ülkenin beyin gücünün yarısının çoğu alanda kalkınma sürecinin dışında tutulmasıdır (Tan, 1979). Değişen toplumsal süreç içerisinde kadının çalışmasına yönelik özellikle gelecek nesilleri etkileyen gençlerin bakış açılarının öğrenilmesi büyük önem arz etmektedir.

**Yöntem**

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma evreni ve örnekleme, verilerin toplanması, veri toplama araçları

ve verilerin çözümü ve yorumlanmasına yer verilmiştir.

#### Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada geleneksel olarak etkilerin, olayların ya da olguların nedenlerini bulma amaçlı ilişkisel araştırma modeli kullanılmıştır. Eğitim alanındaki araştırmalar da sadece durum ya da olayları belirlemenin yanında değişkenler arasında olası ilişkileri araştırarak olguyu daha iyi anlamak için ilişkisel araştırmalara da ihtiyaç duyulmaktadır. Araştırma modelinin başlıca örneklerini de korelasyonel ve nedensel karşılaştırma yöntemleri oluşturmaktadır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2011).

#### Araştırma Evreni ve Örneklemi

Araştırma evrenini Atatürk Üniversitesinde farklı bölümlerde eğitim gören üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Gönüllülük esas alınarak 300 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemi belirlemede gelişigüzel örnekleme yöntemi kullanılmıştır (Tanrıöğren, 2011).

#### Sonuç

Araştırma sonucuna göre öğrencilerin demokratik tutumları arttıkça kadının çalışmasına yönelik olumlu tutuma sahip oldukları söylenebilir. Yapılan regresyon analizi sonucunda demokratik tutumun kadının çalışmasına yönelik algıyı büyük oranda yordadığı bulunmuştur. Araştırma sonuçlarına göre cinsiyet, annenin eğitim durumu, babanın eğitim durumu, kadının çalışmasının evliliğe etkisi, erkeğin aile içi görevi, kadının evlendikten sonra çalışıp-çalışmaması ve çalışan kadınların daha mutlu evlilik yaptıklarına ilişkin değişkenler açısından kadının çalışmasına yönelik tutum arasında anlamlı farklılaşma bulunmuştur. Bununla birlikte kadının çalışmasının evliliğe etkisi, kadının aile içi görevleri, kadının evlendikten sonra çalışıp-çalışmaması ve çalışan kadınların daha mutlu evlilik yaptıklarına ilişkin değişkenler açısından demokratik tutumlar arasında anlamlı bir farklılaşma bulunmuştur. Bununla birlikte ailenin ortalama aylık gelir düzeyi, anne-babanın mesleği değişkenleri açısından kadının çalışmasına yönelik algı ve demokratik tutumları arasında anlamlı bir farklılaşma bulunmamıştır.

#### Kaynakça

- Ektem, I. S. ve Sünbül, A. M. (2011). Öğretmen Adaylarının Demokratik Tutumları Üzerine Bir Araştırma, Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi, 31, 159- 168.
- Fettahlioğlu, M. Ş. (2005), KSÜ Öğretim Elemanlarının Demokratik Tutum ve Davranışlarının Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Kocacık, F. ve Gökçaya, V.B. (2005). Türkiye’de Çalışan Kadınlar ve Sorunları. C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, Cilt 6, Sayı 1.
- Tanrıöğren, A. (2009). Bilimsel araştırma yöntemleri. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Tan, M. (1979). Kadının Ekonomik Yaşamı ve Eğitimi. Ankara: T. İş Bankası Kültür Yayınları.

## SUMMARY

#### ABSTRACT

In this study it is aimed to examine the relationship between democratic attitudes and perceptions of towards woman’s working in terms of different kinds of variables. The universe of this study includes Atatürk University students, and 300 students is participated to the research which is voluntary basis from different department. The data were collected by using the “Democratic Attitudes Questionnaire” and “Attitude Towards Woman’s Working Scale”. These analyses are made on the data obtained from the study: correlation, regression, , t-test for independent groups, one-way ANOVA, Kruskal-Wallis, LSD Post Hoc and Mann-Whitney U. According to study a positive and significant relationship is found between the democratic attitudes and perception of woman’s working. A significant difference is found between perception of woman’s working based on gender, level of family’s education, the affects of women working on marriage, man’s role in a marriage, women working or not working after marriage, working women have more happy marriage: a significant difference is found between democratic attitudes based on the affects of women working on marriage, woman’s role in a marriage, women working or not working after marriage, working women have more happy marriage. However, there is no significant relationship between democratic attitudes and perceptions of woman working according to the family of the average monthly income and family’s employment status.

Key Words: University students, democratic attitudes, women working



ID: 078

.....  
**Title: Evaluating Developmental School Counseling Interventions: Using Logic Models And Theories Of Action To Guide Evaluation Practices.**  
.....

Yazarlar / Authors: John Carey, Brett Zyromski, Michael Krezmien

## **ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

## **SUMMARY**

This presentation is intended to be part of a 5-presentation session on international perspectives on the preventative/developmental work of school counselors.

Comprehensive models of school counseling emphasize the need for a strong preventative/developmental component in order to serve all students well. In addition, comprehensive models assert that the evaluation of interventions is a vital component to inform their development, to improve them and to demonstrate their impact on students. This presentation will illustrate how a theory of action and an associated logic model can be used to guide the formative and summative evaluation of developmental school counseling interventions. The utility of using a theory of action and associated logic model will be illustrated using examples from actual evaluations of Eccomi Pronto (in Italy) and Student Success Skills (in the United States).

Preventative/Developmental school counseling interventions are undertaken to either decrease the likelihood that some long term harm will occur for students (e.g. they will develop an addiction to alcohol) or to increase the likelihood that some long term benefit will occur for students (e.g. they will succeed in school and develop a sense of well-being). In both cases, interventions attempt to help students develop skills, understandings, and attitudes at that moment, although the value of the intervention can only be fully appreciated in the future. Two approaches can be used to evaluate the impact of such interventions. First, a long term, longitudinal evaluation design can be used. Such designs are impractical because they involve following students over several years and because such designs impose an unacceptably long delay between implementation and knowing if the implementation has been successful. Second, a short-term pretest posttest design can be used if there is a strong reason to believe that changes in the posttest variable will result in long term achievement of the ultimate desired outcomes.

The development of an explicit theory of change and an associated logic model includes a statement of the relationships among the proximal outcomes (e.g. short-term changes in knowledge and skill), the secondary outcomes (e.g. medium term changes in behavior that result for increased knowledge and skill), and the distal outcomes (long term benefits to students) that are expected to occur as a consequence of the intervention. This "outcome map" is the functional equivalent of a path analysis and can be derived from either known relationships between variables or hypothesized relationships among variables. To the extent that the outcome map is strong, an evaluator can be confident that affecting the proximal variables will result in changes in the distal outcomes as well. Consequently, the intervention can be evaluated by looking at the extent to which it has affected the proximal outcomes.

Two school-based evaluations of developmental interventions will be described in detail to provide illustrations of the theory of change and associated logic model. First, an evaluation of Eccomi Pronto in primary schools in Italy will be presented and, then, an evaluation of Student Success Skills in the United States. In each case, this procedure resulted in an assessment of the quality of the implementation, a documentation of the effectiveness of the intervention, and valuable information on the mechanisms through which the intervention was impacting longer-term improvements in self-management and achievement for students. For both cases, the process of evaluation and the results of the evaluation will be presented. Participants will learn how to design a theory of change and an associated logic model

to inform evaluation and selection of instruments. As a result, participants can efficiently and effectively understand the extent to which a given developmental intervention is resulting in its expected benefits for students.

Key words: Evaluation, school counseling, curriculum, prevention

Major citations:

American School Counselor Association (2012). The ASCA National Model: A Framework for School Counseling Programs, Third Edition. Alexandria, VA: Author.

Brigman, G., Webb, L., & Campbell, C. (2007). Building skills for school success: Improving academic and social competence. *Professional School Counseling*, 10, 279-288.

Dimmitt, C., Carey, J.C. & Hatch, T.A. (2007). Evidence-based school counseling: Making a difference with data-driven practices. New York: Corwin Press.

Fretchling, J.A. (2007). Logic modeling methods in program evaluation. San Francisco, CA: John Wiley & Sons.

W.H. Kellogg Foundation. (2000) Using logic models to bring together planning, evaluation and action. Battle Creek, MI: Author.

W. H. Kellogg Foundation. (2000). Logic model development guide. Battle Creek, MI: Author.

ID: 081

## **Kariyer Araştırma Öz-Yeterliliği Ölçeği (kaöyö) Nin Türkçe'ye Uyarlanmasına Yönelik Bir Pilot Çalışma**

### **A Pilot Study For Turkish Adaptation Of Career Search**

**Yazarlar / Authors:** Serkan Volkan Sarı, Hikmet Yazıcı, Mustafa Şahin

## **ÖZET**

Bu araştırmanın amacı Solberg, Good, Nord, Holm, Hohner, Zima ve arkadaşları (1994) tarafından geliştirilen kariyer araştırma öz-yeterliliği ölçeğinin (KAÖYÖ) üniversiteye devam eden Türk öğrencilerde kullanımının uygunluğunu bir pilot çalışma ile değerlendirmektir. Kariyer araştırma davranışının özünde mesleki keşif davranışı bulunmaktır. Jean Pierre Jordan'a göre (1963 akt. Solberg ve arkadaşları, 1994) mesleki keşif davranışları bir dizi bilişsel ve davranışsal aktiviteden meydana gelmektedir. Bu aktiviteler bireyin doğru bir mesleğe hazırlanabilmesi için önemlidir ve yalnızca bireysel/ çevresel özelliklerin doğru bir şekilde değerlendirilmesiyle gerçekleşir. Bir mesleğe girmeye hazırlanmak, bireysel değerlerin keşfedilmesi, yetenek ve becerilerin farkında olunması ve bireylerin ilgi duydukları alanla ilgili deneyimlerle ilişkilidir (Bandura, 1977: Betz & Hackett, 1981). Bu bağlamda, kariyer araştırma öz yeterliliği bireylerin kendi kişisel değer ve yeteneklerinin farkında olma, kendi alanıyla ilgili çalışan kişilerle ilişkiler kurabilme ve başarılı iş görüşmeleri yapabilme gibi beceriler kazanabilmelerinin derecesini ifade etmektedir (Solberg ve arkadaşları, 1994). Alan yazın incelendiğinde, meslek ve kariyer gelişimi konusunda geliştirilen ölçeklerin genellikle lise öğrencilerine yönelik olduğu görülmektedir (Bacanlı, 2006: Bacanlı, Özer ve Sürücü, 2006: Bozgeyikli, 2006: Çakır, 2003: Erdem ve Bilge, 2008: Ulu, 2007). Üniversite öğrencileri üzerinde ise İnan (2006) Kariyer Eğilimi Envanteri (KEE): Işık (2010) Kariyer Kararı Yetkinlik Beklentisi (KKYÖ) ve Mesleki Sonuç Beklentisi Ölçeği (MSBÖ): Kanten (2012) Kariyer Uyum Yetenekleri (KUYÖ) ölçeklerinin geliştirildiği görülmektedir. Bu araştırma ile kariyer gelişimi ve meslek seçimi alanında önemli bir boşluğun doldurulacağı düşünülmektedir.

Bu kapsamda araştırmanın çalışma grubu 2011-2012 eğitim öğretim yılında Karadeniz teknik üniversitesinin 4 farklı fakülte türünde (iktisadi ve idari bilimler, mühendislik, eğitim ve fen-edebiyat) eğitim gören 420 üniversite öğrencisinden oluşmaktadır. Katılımcıların cinsiyete göre dağılımı 220 erkek (%52.8) ve 200 kız (%47.2) şeklindedir. Çalışma grubu seçkisiz örnekleme yöntemiyle belirlenmiştir. Veriler sınıf ortamında araştırmacı tarafından toplanmıştır. Uygulama yaklaşık 20 dakika sürmüştür. Katılım gönüllülük esasına göre gerçekleştirilmiştir. Uygulanan 450 ölçekten eksik ve hatalı olanlar ayıklanarak 420 ölçekle araştırma gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerinin yaş ortalaması 20.70 (Ss=1.55) dir.

Ölçek ilk olarak dil geçerliği kapsamında, iyi derecede İngilizce bilen alanında uzman beş akademisyen tarafından "kariyer araştırma öz-yeterliliği ölçeği" adıyla Türkçeye çevrilmiştir. Türkçe metinler yine alanında uzman farklı üç akademisyen tarafından tekrar İngilizceye çevrilerek özgün metinlerle karşılaştırılmıştır. Anlamları tam olarak karşılanmadığı düşünülen maddeler gözden geçirilerek Türkçe son biçimleri oluşturulmuştur. Araştırmanın geçerlik çalışmaları kapsamında yapılan açılımlı faktör analizinde KMO katsayısı 0,911 ve Barlett testi değeri ise 1522,198 olarak (p=0,000 anlamlılık düzeyinde) hesaplanmıştır. Bununla beraber ölçeğin özgün formundan farklı olarak tek boyutlu bir yapıda olduğu belirlenmiştir. Ölçüt geçerliliği için yapılan paralel formlar testinde ise Bozgeyikli (2004) tarafından geliştirilen mesleğe karar verme öz-yeterliliği ölçeği ile Çakır (2003) tarafından geliştirilen mesleki karar envanteri uygulanmıştır. Uygulanan ölçeklerin KAÖYÖ ile pearson momentler çarpımı sonucu korelasyon katsayıları sırasıyla mesleğe karar verme öz-yeterliliği için r=0.661 ve mesleki karar envanteri için r=-0.350 olduğu belirlenmiştir (p<0.01). Ölçeğin güvenilirliğini belirlemek için hesaplanan Cronbach alfa iç tutarlık katsayısı 0.89 olarak bulunmuştur. Kararlılığını sınamak amacıyla yapılan test tekrar testi güvenilirlik katsayısı ise 0.68 olarak bulunmuştur. Ayrıca ölçekteki her madde için alt üst %27'lik dilimlerin anlamlı farklılığı test edilmiştir. t-testi sonuçlarına göre tüm maddelerde üst %27 lik grubun madde ortalama puanının alt %27 lik grubun

puanlarından anlamlı ( $p=0,000$ ) düzeyde yüksek olduğunu göstermiştir. Bu sonuçların KAÖYÖ Türkçe formunun geçerliği ve güvenirliği için önemli birer kanıt oluşturdıkları düşünülmektedir.

Araştırma bulguları ölçeğin özgün formuyla karşılaştırıldığında ulaşılan değerlerin özgün formla paralel olduğu görülmektedir. Bu sonuçlar, KKAÖY ölçeğinin üniversite öğrencilerinin kariyer kararı verme konusunda sahip oldukları özyeterliliklerini belirlemeye yönelik araştırma ve uygulamalarda kullanılabileceğine işaret etmektedir.

**Anahtar kelimeler:** Kariyer, özyeterlilik, üniversite öğrencisi

**Kaynaklar**

Solberg, V.S., Good, G.E., Nord, D., Holm, C., Hohner, R., Zima, et al (1994). Assessing Career Search Expectations: Development and Validation of the Career Search Efficacy Scale. *Journal of Career Assessment*, 2 (2), 111- 123.

Bacanlı, F. (2006). Kariyer Araştırma Yetkinlik Beklentisi Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 6 (2).

Bacanlı, F., Özer A. & Sürücü, M. (2007). Çocuklar için kariyer gelişim ölçeği'nin faktör yapısı ve güvenirliği. 9. Ulusal Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresi'nde sunulan bildiri, Çeşme, İzmir, Altın Yunus Otel. (17-19 Ekim).

Bandura, A. (1977). Selfefficacy: toward a unifying theory of behavioral change. *Psychological Review*, 84, 191-215.

Betz, N. E., & Hackett, G. (1981). The relationship of career-related self-efficacy expectations to perceived career options in college women and men. *Journal of Counseling Psychology*, 28, 399- 410.

Bozgeyikli, H. (2004). Meslek kararı verme yetkinlik ölçeğinin geliştirilmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitü Dergisi*, 11, 221- 234.

Çakır, M. A. (2004). Bir Mesleki Grup Rehberliği Programının lise Öğrencilerinin Mesleki Kararsızlık Düzeylerine Etkisi. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Erdem, A.Y., ve Bilge, F. (2008). Lise Öğrencileri için meslek seçimine ilişkin akılcı olmayan inançlar ölçeği'nin geliştirilmesi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 29 (3), 95- 114.

Işık, E. (2010). Sosyal Bilişsel Kariyer Teorisi

## SUMMARY

The aim of this study is to evaluate the career search self efficacy scale, developed by Solberg, Good, Nord, Holm, Hohner, Zima et al. (1994), on university students with a pilot study for Turkish adaptation. The career exploration behavior is located in the center of career search. According to Jean-Pierre Jordan (1963 cited. Solberg et al, 1994), career exploration behavior consists of a set of cognitive and behavioral activity. These activities are important for a good career preparation and it occurs only by evaluating personal/ environmental features, correctly. Preparation for a career is related to exploring personal interest, awaring of abilities, skills, and experiences of areas of interest (Bandura, 1977: Betz & Hackett, 1981). In this context, career search efficacy refers to individuals' efficacy expectations regarding their ability to perform important activities associated with career selection and search (Solberg ve arkadaşları, 1994). In the literature, it is seen that the scales which about vocational and career development are developed for mostly high school students (Bacanlı, 2006: Bacanlı, Özer and Sürücü, 2006: Bozgeyikli, 2006: Çakır, 2003: Erdem and Bilge, 2008: Ulu, 2007). Also, there are several scales for university students: Inan (2006) Career Tendency Inventory (CTI): Işık (2010) Career Decision Self Efficacy Scale (CDSS) and Vocational Outcome Expectations Scale (VOES): Kanten (2012) Career Integration Capabilities (CICS) were developed.

The study group were consisted of 420 university students on 4 faculty types (economic and administrative sciences faculty, engineering faculty, education faculty and art and science faculty) at Karadeniz Technical University in 2011- 2012 education years. The gender distrubition of participants is 220 male (52.8%) and 200 female (47.2%). Random sampling method was used to determine the study group. Data were collected in classrooms by researcher.

Participation was voluntary. Thirty students was excluded because of not responding properly to all questionnaires, so the final sample consisted of 420 participants. Mean age of students is 20.70 years

(SD=1.55).

Firstly, the scale was translated into Turkish as career search self efficacy scale by five academicians who know English and are experts in their areas. Then, the Turkish text was translated into English and compared with the original forms by three academicians who are experts in their areas. Scale items were revised and a final form was created. According to exploratory factor analysis, KMO coefficient is 0.911 and the Bartlett test value as 1522.198 ( $p = 0.000$  level of significance) was calculated. However, on the contrary of the original form, it is seen that the scale has one dimension. For validity, with the parallel test forms method, the career decision making scale developed by Bozgeyikli (2004) and Career Decision Inventory developed by Çakır (2003) were used. According to Pearson product moment correlation coefficients, it was found that there are significant correlations between CSSS with career decision making self-efficacy ( $r=0.661$ ) and career decision inventory ( $r=0.350$ ). For internal consistency, Cronbach's alpha values were calculated as 0.89. In order to determine the stability of the test re-test reliability, a coefficient was calculated as 0.68. In addition, all items were tested for significance of upper and lower 27%. According to t test results, for all items, upper 27% scores were bigger than lower 27% scores with significant levels ( $p=0.000$ ). It is thought that these results are important evidence for the validity and reliability of the Turkish version of CSSS.

When compared to the original form, research findings were parallel with the original form. These results point out that CSSS can be used for researches and practices about students' career search self efficacy.

Key words: Career, self-efficacy, university student.

ID: 083

---

**Eccomi Pronto, A Research-Based Preventative Curriculum For Developing Self-Directed Learning Skills**

---

Yazarlar / Authors: Jessica Bertolani, Luigina Mortari

## **ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

## **SUMMARY**

This presentation is intended to be part of a 5-presentation session on international perspectives on the preventative/developmental work of school counselors.

Counseling in the United States is a mature profession with established professional norms and models for practice in a wide range of settings (ASCA, 1990: 2003). In Italy, counseling is a developing profession and its model of operation in schools still evolving. In order for school counseling to grow and achieve its full potential to positively impact students lives, it seems particularly important to find ways to introduce counselor-led prevention-oriented programs to the Italian educational system. Eccomi Pronto is a research-based, preventative-developmental, school counseling curriculum that is based on the principles of self-direction theory, structural cognitive development, positive psychology, and narrative therapy. The curriculum was initially developed through a partnership between the University of Verona Department of Philosophy, Psychology and Pedagogy and the University of Massachusetts, Amherst, Department of Student Development, and has been implemented and evaluated in the primary schools in Trentino Alto Adige thanks to the funding from Caritro Foundation.

It is a story-based curriculum that is delivered by school counselors and primary school teachers, and it is based on the fundamental assumption that students' academic development and personal development are inextricably bound together. Each story is grounded in an area of positive psychology and teaches student ways to understand themselves and ways to direct and motivate their own behavior. The curriculum helps students develop pre-literacy skills and the ability to construct their own self-stories. The characters and events in the stories help students see how these concepts can be used to improve their lives. Eccomi Pronto helps teachers understand the inner lives of their students, develop strong nurturing relationships with their students, and develop skills in using group process to promote personal-social development in their classrooms.

The project has a pre-post research design and uses mixed methods to collect data. Teachers (N = 13) and Students (N = 280) from 7 elementary schools in the Italian speaking area of the Trentino-Alto Adige region of northern Italy participated in this study. Two survey instruments were used to collect evaluation data on classroom climate and student engagement. Teachers completed a translated and adapted version of the My Class Inventory (MCI). Students completed the Student Engagement Survey (SES). A semi-structured interview and two open-ended surveys were used to collect qualitative data on final evaluation of the project. These data were collected after the Eccomi Pronto intervention. Teachers were interviewed, students and parents completed the open-ended surveys. Observations of teachers were also used to collect qualitative data. The quantitative analysis highlighted important changes after the Eccomi Pronto intervention in the following dimensions: classroom climate and students engagement. From the qualitative analysis emerged positive changes in students and teachers and important feedback for improving the project and make it more effective. Currently, the project is under the second experiment with larger number of teachers asked to participate. The results shows that Eccomi Pronto Curriculum can be a resource not only for Italian schools, but for all the schools interesting in providing an approach that allows students to learn the necessary skills, both in terms of academic and personal development, to self-direct their lives.

This presentation will describe *Ecconi Pronto* and methods used in its development, discuss how to work effectively with teachers in order to promote implementation, illustrate principles for effective implementation in a school gleaned from the work in Trentino, exhibit and discuss example of students' follow-up and present evaluation results and findings.

Key words: school counseling, curriculum, prevention, student engagement, classroom climate

Major citations:

American School Counselor Association (2003). *The ASCA National Model: A Framework for School Counseling Programs*. Alexandria, VA.

American School Counselor Association (1990). *ASCA Position Statements*. Alexandria, VA.

Carey J, Bertolani J. (2008). Could School Counselors be the Solution to Some of Italy's Problems in Education?. *Encyclopaideia*, 24 (XII), pp. 93-114.

Bertolani, J. (2000). *Quando il counseling entra a scuola. Prospettive di ricerca per la scuola italiana. (When Counseling comes to school. Research perspectives for Italian schools)*, Franco Angeli Editore.

Gysbers, N. C., & Henderson, P. (2006). *Developing and managing your school guidance and counseling program* (4th ed.). Alexandria, VA: American Counseling Association.

White, M. (2007). *Maps of narrative practice*. NY: W.W. Norton.

ID: 090

---

**Leadership In Organizing School Counseling Programs To Promote Development And Prevent Problems.**

---

Yazarlar / Authors: Aysen Köse, Sharon Rallis

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

NOTE: This presentation is intended to be part of a 5-presentation session on international perspectives on the preventative/developmental work of school counselors.

Comprehensive models of school counseling need a school organizational structure that supports distributed leadership. In such a structure, counselors can take on appropriate leadership roles that facilitate system-wide changes that serve all students. This paper presents findings that demonstrate the positive impact counselors who work in integrated settings with distributed leadership opportunities have on student learning. In these settings, counselors influence and modify existing practices that hamper student academic achievement while they create new systemic practices to promote student development and prevent problems consequently to improve the learning environment.

Traditionally, school counselors were responsible for service training and mostly spent their time with individual students who need more intensive assistance beyond the classroom, and their relationship with others limited. Therefore, they are often seen as ancillary to the mission of schools and have a fragmented status, rather than as active, involved, integral and transformative. For the last ten years, however, it is seen a paradigm shift in understanding of the school counselors' role from a service provider to a key player in the success of all students. Today's school counselors are expected to become prominent persons in the education process, breaking down barriers that impede students' achievement and questioning policies that create inequitable school environments. This kind of transformation in school counseling requires school counselors to engage in dialogue and establish collaboration with all stake holders because such roles cannot be carried out in isolation from others. If school counselors succeed in thinking about school counseling as interconnected to the whole school system, then they would demonstrate leadership throughout the organization, not just in specific, pre-designated organizational roles. This means that school counselors need to break traditional boundaries that separate them from their environment, and distributed leadership perspective helps them cross structural boundaries within a school.

With a goal of understanding how distributed leadership serves school counselors to promote system-wide improvement and prevent student problems, this research was designed as an ethnographic study and conducted in a public high school in the Mid-West of the United States. The study explored the following questions: What formal and informal organizational routines support or inhibit school counselors in taking on leadership roles? How do school counselors contribute to constructive leadership practices through those routines? What activities do school counselors do that demonstrate this new vision of school counseling? Results illustrate how school structure and counselors' agency interact to construct effective leadership practice. The results of this study have potential to give policy makers and school counselor educators ideas about where opportunities exist for collaboration and what obstacles stand in the way of counselors and other school members embracing collaborative relationships.

Key words: Distributed leadership, school counseling, school-wide improvement, prevention

Major citations:

American School Counseling Association. (2003). The ASCA national model: A framework for school counseling programs. Alexandria, VA: Author.

Dahir, C. A. and Stone, C. B. (2007). School counseling at the crossroads of change (ACAPCD-05).



Alexandria, VA: American Counseling Association.

Dahir, C. A. and Stone, C. B. (n.d.). Preparing the Next Generation: Implementing New Paradigms for. School Counseling Preservice and Practice. Retrieved Jun 1, 2008.

Dollarhide, C.T. (2003). School Counselors as Program Leaders: Applying Leadership Contexts to School Counseling. *Professional School Counseling*, 6 (5), 304-08.

House, M. R. and Sears, S. J. (2002). Preparing School Counselors to be Leaders and Advocates : A Critical Need in the New Millennium. *Theory into Practice*.

McBeth, M. E. (2008). *The Distributed Leadership Toolbox: Essential Practices for Successful Schools*. Thousand Oaks, CA : Corwin : London : SAGE[distributor].

Spillane, J. P. and Diamond, J. B. (2007). *Distributed Leadership in Practice*. Teachers College Press.

Stone, C. B. and Dahir, C. A. (2006). *The transformed school counselor*. Boston: Houghton Mifflin Company.

ID: I01

### Attitudes Toward Infidelity: Gender Differences In Emotional Versus Sexual Infidelity

Yazarlar / Authors: Ezgi Toplu Demirtaş, Esin Tezer

## ÖZET

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

## SUMMARY

Infidelity has been reported as a commonly experienced treat for the committed relationships, including dating (see Vangelisti & Gerstenberger, 2004, for a review). The studies on dating infidelity are based on the assumptions that behaviors in dating relationships are remarkably similar to behaviors in marital relationships (Rice, 1984). The preliminary findings on the issue revealed that infidelity in dating relationships was neither desired nor acceptable behavior among university students (Lieberman, 1998: Sheppard, Nelson, & Andreoli-Mathie, 1995). Studies also yielded consistent findings regarding gender differences: that is, males had more permissive attitudes toward infidelity compared to females (Allen & Baucom, 2004: Atkins, Baucom, & Jacobson, 2000). Considering gender differences in infidelity attitudes, another research interest gained increasing popularity among researchers: i. e., reactions toward emotional or sexual infidelity. Studies generally showed that when college students were asked to choose which infidelity type was more distressing to them, women were more likely to select emotional infidelity and men were more likely to select sexual infidelity (e.g., Buss, Shackelford, Kirkpatrick, Choe, Lim, Hasegawa, Hasegawa & Bennett, 1999: Abraham, Cramer, Fernandez and Mahler, 2001: Cramer, Manning-Ryan, Johnson & Barbo, 2000).

Based on these studies, we believed that examining females' and males' reactions to infidelity in relation to attitudes toward infidelity in Turkish culture would increase our understanding about the issue since culture and gender stereotypes interaction has some severe consequences for the romantic relationships.

#### Purpose of the Study

In the light of the literature, in the present study, the changes in attitudes toward infidelity were investigated in terms of gender and infidelity type among Turkish college students. Specifically, the study sought to examine the differences in the students' attitudes toward infidelity as function of gender and their reactions to infidelity defined as emotional versus sexual.

#### Method

##### Sample

The sample of the present study consisted of 291 (196 female, 95 male) volunteered university students who attended a large state campus university. The mean age of the students was 22.27 (SD = 1.57).

##### Data Collection Instruments

Participants were administered a package of questionnaires which included demographic information form, and Attitudes toward Infidelity Scale.

Demographic Information Form includes information about sex, and age of the students. In the form, regarding infidelity types, students were asked to choose one of the two alternatives which were found to be more acceptable as compared to other alternative: (a) emotional infidelity without sexual intimacy and (b) sexual infidelity without emotional intimacy.

Attitudes toward Infidelity Scale is a 12 item, one-dimensional self report instrument developed by Whatley (2008) in order to measure attitudes toward infidelity. Each item make use of 7 point scale ranging from 1 (strongly disagree) to 7 (strongly agree). Higher scores reflect more positive attitudes toward infidelity. Cronbach Alpha reliability coefficient was computed as .80.

##### Procedure

The students were asked whether to agree to the conditions of participation (being voluntary, confidentiality and anonymity) during regular class hours after the required ethical permission was granted from the Human Subjects Ethics Committee of the university.

#### Data Analysis

In order to examine the individual and joint effect of gender (male/female) and infidelity type (emotional vs. sexual) on the attitudes toward infidelity, a 2 X 2 ANOVA was conducted.

#### Results

The interaction effect for gender X infidelity type was significance,  $F(1, 260) = 11.84$ ,  $\eta^2 = .04$ ,  $p < .001$ . Results revealed significant differences only in male students, indicating that those who choose sexual infidelity alternative ( $M = 35.14$ ,  $SD = 12.56$ ) as more acceptable had more positive attitudes toward infidelity as compared to those who choose emotional infidelity alternative ( $M = 24.60$ ,  $SD = 9.77$ ). A main effect was found for gender which yielded that women ( $M = 22.36$ ,  $SD = 10.38$ ) had significantly more negative attitudes toward infidelity than men ( $M = 28.94$ ,  $SD = 10.38$ ),  $F(1, 260) = 28.52$ ,  $p < .00$ ,  $\eta^2 = .10$ . The main effect for infidelity types was also significant, indicating that attitudes toward infidelity was found to be more positive for sexual infidelity ( $M = 25.75$ ,  $SD = 12.26$ ) than for emotional infidelity ( $M = 23.00$ ,  $SD = 10.10$ ),  $F(1, 260) = 15.87$ ,  $p < .00$ ,  $\eta^2 = .06$ .

#### Discussion and Conclusion

Consistent with previous research, results of this study revealed that men and women react differently to sexual infidelity and emotional infidelity. Similarly, gender and infidelity type interaction is evident in the attitudes toward infidelity among college students. The results are suggestive particularly in counseling students in their close relationships.

Abraham, Cramer, Fernandez and Mahler, 2001

Allen and Baucom, 2004

Atkins, Baucom, and Jacobson, 2001

Buss et al., 1999

Cramer, Manning-Ryan, Johnson & Barbo, 2000

Lieberman, 1998

Rice, 1984

Sheppard, Nelson and Andreoli-Mathie, 1995

Vangelisti and Gerstenberger, 2004

ID: I04

**Erinlerde Okula Bağlanmanın Yordayıcısı Olarak Sosyal Kaygı, Depresif Belirtiler Ve Bazı Demografik Değişkenlerin İncelenmesi**

**An Examination Of The Social Anxiety, Depressive Symptoms And Some Demographic Variables As The Predictors Of School Attachment Among Early Adolescent**

Yazarlar / Authors: Mehmet Ali Yıldız, Mustafa Kutlu

**ÖZET**

Erinlerde Okula Bağlanmanın Yordayıcısı Olarak Sosyal Kaygı, Depresif Belirtiler ve Bazı Demografik Değişkenlerin İncelenmesi

Mehmet Ali YILDIZ

Mustafa KUTLU

Uz. Psik. Dan., MEB, Adıyaman Anadolu Sağlık Meslek Lisesi, alipdr@hotmail.com.tr

Doç. Dr., İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, PDR Anabilim Dalı, mustafa.kutlu@inonu.edu.tr

**Araştırmanın Amacı:** Bu araştırmanın amacı, ilköğretim ikinci kademedeki (ortaokul) erinlerin okula bağlanma düzeyleri üzerinde sosyal kaygı, depresif belirtiler, cinsiyet, kardeş sayısı ve karne ortalamasının sahip olduğu etkiyi belirlemektir.

**Kuramsal Çerçeve:** Okullar, çocukların evlerinden uzaktaki esas çevresi olarak onların yaşamında ayrıcalıklı ve stratejik bir rol oynar. Özellikle okullar, öğrencilerin hem akademik, sosyal ve duygusal işlevlerini ve hem de gelişim alanlarındaki potansiyel zorluklarını destekleme kapasitesine sahiptirler (Herman, Reinke, Parkin, Traylor, ve Agarwal, 2009). Bergin ve Bergin (2009) çocukların genellikle aileye bağlandıklarını (örn. anne, baba ve kardeşlere) ancak aynı zamanda aile dışında da bağlanabildiklerini (örn. öğretmenlere ya da çocuk bakımı sağlayanlara) belirtmektedir. Bağlanma, okul başarısını: ebeveynlere bağlanma yoluyla dolaylı olarak, okula ve öğretmenlere bağlanma yoluyla doğrudan olarak iki şekilde etkilemektedir (Bergin ve Bergin, 2009). Okula bağlanma, çocuk ve ergenlerdeki uyumun güçlü bir belirleyicisidir (Hill ve Werner, 2006). Blum (2005) okula bağlanma yüksek olan öğrencilerin duygusal sıkıntılar, intihar düşüncesi ve girişimi ile şiddet ve yıkıcılık içeren davranışlar gösterme olasılıklarının daha düşük olduğunu belirtmektedir. Bu çalışmanın, erinlerin okula bağlanma, sosyal kaygı ve depresif belirtiler olgusunun daha iyi anlaşılmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

**Yöntem**

**Araştırmanın Deseni:** Bu araştırma, erinlerin okula bağlanma, sosyal kaygı, depresif belirtiler, cinsiyet, kardeş sayısı ve karne ortalamasının düzeyleri arasındaki ilişkinin araştırıldığı ilişkisel bir çalışmadır.

**Evren ve Örneklem:** Araştırmanın evrenini, Diyarbakır ili merkezindeki ilköğretim okullarına devam eden oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemini, 2011-2012 eğitim-öğretim yılında Diyarbakır İli'nde bulunan 3 ilköğretim okulunun 6., 7. ve 8. sınıflarında öğrenim gören yaş ortalamaları, 12.86 (SD= 1.08) olan 242'si kız, 208'i erkek olmak üzere toplam 450 öğrenci oluşturmaktadır.

**Veri Toplama Araçları:** Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerini belirlemek için araştırmacılar tarafından hazırlanan "Kişisel Bilgi Formu", okula bağlanma düzeylerini belirlemek için "Çocuk ve Ergenler İçin Okula Bağlanma Ölçeği", sosyal kaygı düzeylerini belirlemek için "Ergenler İçin Sosyal Kaygı Ölçeği (ESKÖ)" ve depresyon düzeylerini belirlemek için "Çocuklar İçin Depresyon Ölçeği" kullanılmıştır.

**Veri Analizi:** Verilerin analizinde betimsel istatistikler, Pearson korelasyon katsayısı, Standart Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi kullanılmıştır. Verilerin analizi SPSS 17.0 programıyla gerçekleştirilmiştir.

**Bulgular:** Araştırmadan elde edilen bulgular incelendiğinde, okula bağlanma ile sosyal kaygı depresif belirtiler arasında olumsuz yönde ilişkiler bulunmuştur. Ancak okula bağlanma ile "yeni durumlarda sosyal kaçınma ve huzursuzluk duyma (Y-SKHD)" arasında anlamlı düzeyde bir ilişki yoktur. Öte yandan depresyon ile sosyal kaygının alt boyutları ve toplam puanları arasında olumlu yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Okula bağlanmanın yordanmasına ilişkin çoklu regresyon analizi sonuçlarına bakıldığında modelin anlamlı olduğu görülmektedir ( $F=20.21$ ,  $p<.05$ ). Depresyon, ODK, G-SKHD ve Y-SKHD puan değişkenlerinin birlikte okula bağlanma puanları ile orta düzeye yakın bir ilişki göstermektedir ( $R=.41$ ,  $R^2=.17$ ,  $p<.05$ ). Adı geçen bu dört bağımsız değişken birlikte okula bağlanmadaki varyansın yaklaşık %17'sini açıklamaktadır.

Standardize edilmiş regresyon katsayısına (?) göre, yordayıcı değişkenlerin okula bağlanma üzerindeki göreceli önem sırası, depresyon ( $\beta=-.38$ ), G-SKHD ( $\beta=-.14$ ), ODK ( $\beta=.08$ ), ve Y-SKHD ( $\beta=.07$ )'dir. Regresyon katsayılarının anlamlılığına ilişkin t-testi sonuçları incelendiğinde ise: depresyonun ( $t=-7.56$ ,  $p<.01$ ), G-SKHD ( $t=-2.32$ ,  $p<.01$ ), okula bağlanma değişkeni üzerinde anlamlı düzeyde yordayıcısı olduğu görülmektedir. Ancak, ODK ( $t=1.42$ ,  $p>.01$ ) ve Y-SKHD ( $t=1.35$ ,  $p>.01$ ), değişkenleri okula bağlanma üzerinde anlamlı bir etkiye sahip değildir.

Okula bağlanmanın yordanmasına ilişkin çoklu regresyon analizi sonuçlarına bakıldığında modelin anlamlı olmadığı görülmektedir ( $F=.99$ ,  $p>.05$ ). Sonuçlar, cinsiyetin ( $t=-.36$ ,  $p>.01$ ), kardeş sayısının ( $t=.04$ ,  $p>.01$ ), ve karne ortalamasının ( $t=1.66$ ,  $p>.01$ ), okula bağlanma üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olmadığını göstermektedir.

Tartışma: Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, depresif belirtiler ile genel durumlarda sosyal kaçınma ve huzursuzluk duyma değişkenlerinin, okula bağlanma üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olduğu, yeni durumlarda sosyal kaçınma ve huzursuzluk duymanın, olumsuz değerlendirilme korkusunun, cinsiyetin, kardeş sayısının ve karne ortalamasının ise anlamlı bir etkiye sahip olmadığı görülmüştür. Bu bağlamda ileride yapılacak çalışmalarda öğrencilerin okula bağlanma düzeylerini geliştirecek ve duygu durumlarına yönelik önleyici ve müdahale programları geliştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okula bağlanma, sosyal kaygı, depresif belirtiler, erinlik

Kaynakça

- Bergin, C. ve Bergin, D. (2009). Attachment in the classroom. *Education Psychology Review*, 21, 141–170.
- Blum, R. (2005). *School connectedness: Improving the lives of students*. Baltimore: Johns Hopkins Bloomberg School of Public Health. [Elde edilme tarihi: 12. 01. 2012 <http://cecp.air.org/download/MCMonographFINAL.pdf>]
- Herman, K. C., Reinke, W. M., Parkin, J., Traylor, K. B. ve Agarwal, G. (2009). Childhood depression: Rethinking the role of the school. *Psychology in the Schools*, 46 (5), 433-446.
- Hill, L. G. ve Werner, N. E. (2006). Affiliative motivation, school attachment, and aggression in school. *Psychology in the Schools*, 43 (2), 231-246.

## SUMMARY

An Examination of the Social Anxiety, Depressive Symptoms and Some Demographic Variables as the Predictors of School Attachment Among Early Adolescents

Purpose: The purpose of this study is to investigate social anxiety, depressive symptoms, gender, number of siblings and average grade as predictors of school attachment in early adolescents.

Introduction: Schools play a privileged and strategic role in the lives of children acting as their principle environment away from home. In particular, schools have the capacity both to promote academic, social, and emotional functioning and to potentiate difficulties in these areas of development (Herman, Reinke, Parkin, Traylor ve Agarwal, 2009).

Usually children are attached to family (e.g., mother, father, and siblings), but they may also be attached to nonfamily (e.g., teachers or childcare providers). Attachment influences school success through two routes: indirectly through attachment to parents, and directly through attachment to teachers and schools (Bergin ve Bergin, 2009). School attachment is a robust predictor of adjustment in children and youth (Hill ve Werner, 2006). Strong scientific evidence demonstrates that increased student connection to school decreases absenteeism, fighting, bullying and vandalism while promoting educational motivation, classroom engagement, academic performance, school attendance and completion rates (Blum, 2005).

Method

Design of the study: This study is a correlational study investigating relations among school attachment, social anxiety, depressive symptoms, gender, number of siblings and average grade. School attachment is the dependent variable, whereas social anxiety, depressive symptoms, gender, number of siblings and

average grades are the independent ones.

**Participants:** The sample of the study was composed of 450 elementary school students (242 females, 208 males) attending to an elementary school in Diyarbakır city center during 2011-2012 schooling period. Students were in 11-15 age range and, the average age was 12.86 with a standard deviation of 1.08.

**Measures:** Demographic variables were defined by a Personal Information Form. School attachment were measured by School Attachment Scale for Children and Adolescents. Children's Depression Scale was used to assess depressive feelings. Finally, Social Anxiety Scale For Adolescents was used.

**Data Analysis:** Descriptive statistics, Pearson correlation coefficient and standard multiple regression analyses were used to analyze the data by using SPSS 17.

**Findings:** Results showed there is a negative relationship between school attachment and social anxiety and depressive symptoms. It was also found that General Social Avoidance and Distress (SAD-G) and depressive symptoms were important predictors of school attachment. The findings showed that Fear of Negative Evaluation (FNE), and Social Avoidance and Distress in New Situations (SAD-N), gender, number of siblings and average grade were not significant predictors of school attachment.

**Discussion:** Findings of the study indicated that General Social Avoidance and Distress (SAD-G) and depressive symptoms were important predictors of school attachment in adolescents. Even though there are several studies about school attachment of adolescents in the literature, there are limited studies in Turkish literature. Thus, more studies are needed to investigate school attachment of Turkish adolescents. Because the lower level of school attachment in adolescents are related to psychological problems, application of psycho-education groups or group counseling with such adolescents would be quite useful.

**Keywords:** School attachment, social anxiety, depressive symptoms, early adolescents

#### References

- Bergin, C. ve Bergin, D. (2009). Attachment in the classroom. *Education Psychology Review*, 21, 141–170.
- Blum, R. (2005). *School connectedness: Improving the lives of students*. Baltimore: Johns Hopkins Bloomberg School of Public Health. [Elde edilme tarihi: 12. 01. 2012 <http://cecp.air.org/download/MCMonographFINAL.pdf>]
- Herman, K. C., Reinke, W. M., Parkin, J., Traylor, K. B. ve Agarwal, G. (2009). Childhood depression: Rethinking the role of the school. *Psychology in the Schools*, 46 (5), 433-446.
- Hill, L. G. ve Werner, N. E. (2006). Affiliative motivation, school attachment, and aggression in school. *Psychology in the Schools*, 43 (2), 231-246.

ID: I10

**Facebook'ta Duyguları İfade Etme Ölçeğinin Geçerlilik Ve Güvenirlik Çalışması****Validity And Reliability Study On The Scale Related To Expressing Emotions In Facebook**

Yazarlar / Authors: Rezzan Gündoğdu, Mehmet Ertuğrul Uçar, Gülçilem Şahin

**ÖZET**

Bilindiği üzere günümüz yaşam biçimi teknoloji den ayrı düşünülemez hale gelmiştir. Teknoloji kullanımında önemli bir yere sahip olan araçlardan biri de hiç kuşkusuz bilgisayar ve artık bilgisayarla neredeyse aynı öneme sahip internet olmaktadır. İnterneti bireyler bilgi edinme, eğlenme, sosyalleşme v.b. amaçlarla kullanabilmektedirler. İnternetin farklı ihtiyaçlar için kullanımı farklı internet sitelerinin de ortaya çıkmasına neden olmuştur. İnternetin sosyal paylaşım amacıyla kullanılması sonucunda ise çeşitli sosyal paylaşım siteleri hızla yayılmıştır. Bunlardan en bilineni ise facebook adlı sosyal paylaşım sitesidir. Facebook kullanan bireyler bu sosyal paylaşım sitesinde kendileri ile ilgili çeşitli paylaşımlara yer verirler. Ayrıca Facebook kullanımı farklı yaş aralığında olan bireyler arasında da hızla yayılmaktadır. Bu çalışma üniversite öğrencilerinin facebook kullanırken hangi duygularını ifade ettiklerini ölçmek üzere kullanılacak geçerli ve güvenilir bir araç geliştirmek amacıyla yapılmıştır. 28 maddeden oluşan beşli likert tipi (tamamen katılıyorum, katılıyorum, bazen katılıyorum, katılmıyorum, hiç katılmıyorum) ölçeğin taslak formu 2012-2013 eğitim-öğretim yılında Aksaray Üniversitesinde öğrenim gören 347 (224 kız %70.3 ve 103 erkek %29.7) lisans öğrencisine uygulanmıştır. Ölçek maddeleri araştırmacılar tarafından ilgili alan yazın taranarak ve uzman görüşlerine başvurulmuş hazırlanmıştır. 61 maddeden oluşan ölçeğin ilk hali yapılan geçerlik ve güvenilirlik analizleri sonucunda 28 maddeye inmiştir. Maddelerin 28'i de olumlu ifade içermektedir. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 140 ve ölçekten alınabilecek en düşük puan 28 dir. Bu çalışmanın ilk aşamasında oluşturulan maddeler için 4 PDR, 2 Ölçme ve Değerlendirme ve 2 Türk Dili ve Edebiyatı uzmanının görüşleri alınmıştır. Elde edilen veriler SPSS programında analiz edilmiştir. Verilere ilişkin ilk inceleme sonucuna göre, ölçekteki maddelerin % 5 veya daha fazlasını boş bırakan ya da cevaplarında açıkça merkeze kayma eğilimi gözlenen 28 kişi araştırma grubundan çıkarılmıştır. Böylece geriye kalan 293 katılımcıdan elde edilen verilerle analizler gerçekleştirilmiştir. Uç değerler dışarıda bırakıldıktan sonra dağılımın normal olup olmadığını test etmek için yapılan Kolmogorov-Smirnov Z testi sonucu .833 olarak bulunmuş ve sonucun .05'den büyük olması nedeniyle verilerin normal dağılım gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Çalışmada ölçeğin yapı geçerliliğini sınamak için açımlayıcı faktör analizi yapılmış verilerin faktör analizi uygunluğu Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsayısı .78 ve Barlett testi .00 olarak bulunmuştur. Bu durum örneklem büyüklüğünün faktör analizi için mükemmel uyumlu olduğunu göstermiştir. Açımlayıcı faktör analizi sonucunda (5, 7,10,11,12,13,14) 11, 13, 18, 21, 23, 24, 25. maddeler birinci faktör altına (Facebook'u sevmek) toplanmış bu faktör varyansın % 17'sini açıklamıştır. (15,16,17,18) 27, 28, 29, 30. maddeler ikinci faktör altında (Facebook kullananlardan rahatsızlık) toplanmış bu faktör varyansın %12'sini açıklamıştır. (1,2,3,4,6) 1,2,3,6,12. maddeler üçüncü faktör altında (Sahte adla facebook'ta rahat olma) toplanmış bu faktör varyansın %10'unu açıklamıştır. (20,21,26,27,28) 51, 52, 59, 60, 61. maddeler dördüncü faktör altında (Facebook'daki paylaşımlardan rahatsızlık) toplanmış bu faktör varyansın %7'sini açıklamaktadır. (22,23,24,25) 53, 54, 57, 58. maddeler beşinci faktör altında (Facebook'ta hoş gitmeyen paylaşımlara tepki) toplanmış bu faktör varyansın %5'ini açıklamıştır. (8,9,19) 14, 15, 43. maddeler altıncı faktör altında (Facebook'ta bireyin paylaşımları) toplanmış bu faktör varyansın %5'ini açıklamaktadır. 6 faktör toplam varyansın %56'sını açıklamaktadır. Ölçeğin Cronbach-Alfa iç tutarlılık katsayısı ise .75 olarak bulunmuştur. Yapılan analizler sonucunda ölçeğin 6 alt faktöre sahip olduğu ve bu faktörlerdeki maddelerin faktör yük değerlerinin 0. 545 ile 0. 876 arasında değiştiği saptanmıştır. Araştırmanın sonucunda ölçeğin faktör yapısının bireylerin facebook kullanırken hangi duygularını ifade ettiklerini ölçmede yeterli olduğu söylenebilir. Araştırma kapsamında geliştirilen ölçeğin bu işlemlerden sonra geçerli ve güvenilir olduğu sonucuna ulaşılmıştır.



Anahtar kelimeler: Geçerlik-güvenirlik çalışması, faktör analizi, facebook kullanımı, ölçek geliştirme.

## SUMMARY

As known, it has become impossible to imagine today's way of living apart from technology. Without any doubt, one of the tools which have an important place in the use of technology is the computer and the internet, which has, from now on, nearly the same importance with the computer. Individuals might use the internet for purposes such as obtaining information, having fun, socializing etc. The use of the internet for different purposes has also caused the emergence of different websites. As a result of the use of the internet for social networking, various social networking sites have spread out rapidly. One of the most well-known of those is the social networking site named Facebook. Individuals who use Facebook give place to different sharings about themselves in this social networking site. Furthermore, the use of Facebook is also spreading out rapidly between individuals belonging to different age groups. This study has been conducted in order to develop a valid and reliable tool to be used for measuring which emotions do university students express as they use Facebook. The draft form of the five point likert scale (I totally agree, I agree, I sometimes agree, I do not agree, I do not agree at all) composed of 28 items has been applied to 347 (224 girls 70.3% and 103 boys 29.7%) undergraduate students studying in the University of Aksaray during the academic year 2012-2013. The scale items have been prepared by researchers by searching the related literature and having recourse to expert opinions. The first form of the scale, which consisted of 61 items, has decreased to 28 items as a result of the validity and reliability analysis conducted. All of the 28 items contain positive statements. The highest point that can be taken from the scale is 140 and the lowest point that can be taken from the scale is 28. The opinions of 4 PDR experts, 2 Assessment and Evaluation experts and 2 Turkish Language and Literature experts have been taken for the items formed in the first phase of this study. The data obtained have been analyzed in the SPSS program. According to the result of the first examination made on data, 28 persons who had left 5% or more of the items empty or for whom a clear tendency towards moving to the center had been observed in the answers have been taken out of the study group. So, the analysis has been realized with data obtained from the remaining 293 participants. After leaving the extreme values apart, the result of the Kolmogorov-Smirnov Z test conducted in order to control whether the distribution was normal or not has been found as .833 and since the result was higher than .05, it has been concluded that the distribution of the data was normal. Exploratory factor analysis has been made in the study in order to test the construct validity of the scale and the factor analysis conformity of data the Kaiser-Meyer-Olkin coefficient has been found as .78 and the Barlett test has been found as .00. This situation has shown that the size of the sample was in a perfect consistency with the factor analysis. As a result of the exploratory factor analysis, the items numbered (5, 7,10,11,12,13,14) 11, 13, 18, 21, 23, 24, 25 have been gathered under the first factor (loving Facebook) and this factor explained 17% of the variance. The items numbered (15,16,17,18) 27, 28, 29, 30 have been gathered under the second factor (being deranged from those using Facebook) and this factor explained 12% of the variance. The items numbered (1,2,3,4,6) 1,2,3,6,12 have been gathered under the third factor (being comfortable in Facebook with an alias) and this factor explained 10% of the variance. The items numbered (20,21,26,27,28) 51, 52, 59, 60, 61 have been gathered under the fourth factor (being deranged from the sharings in Facebook) and this factor explained 7% of the variance. The items numbered (22,23,24,25) 53, 54, 57, 58 have been gathered under the fifth factor (reaction to unpleasant sharings in Facebook) and this factor explained 5% of the variance. The items numbered (8,9,19) 14, 15, 43 have been gathered under the sixth factor (sharings of the individual in Facebook) and this factor explained 5% of the variance. 6 factors explain 56% of the total variance. On the other hand, the Cronbach-Alfa internal consistency coefficient of the scale has been found as .75. As a result of the analysis conducted, it has been determined that the scale had 6 sub-factors and that the factor weight values of the items in these factors were varying between 0.545 and 0.876. Looking at the result of the study, it is possible to argue that the factor structure of the scale is enough to measure which emotions do individuals express as they use Facebook. After these operations, it has been concluded that the scale developed in the framework of the study was valid and reliable.

Keywords: Validity-reliability study, factor analysis, use of Facebook, scale development.



ID: 113

**Üniversite Öğrencilerinde Okul Tükenmişliği İle Psikolojik Uyum Arasındaki İlişkinin  
İncelenmesi: Yapısal Eşitlik Modellemesi**

**Examination Of The Relationship Between College Students School Burnout And Psychological  
Adjustment: A Structural Equation Modeling**

Yazarlar / Authors: İsmail Seçer

**ÖZET**

Bu araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinde okul tükenmişliği ile psikolojik uyum (Depresyon, Anksiyete, Stres) arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Fiziksel bitkinlik, uzun süreli yorgunluk, çaresizlik ve umutsuzluk duyguları, yapılan işe, hayata ve diğer insanlara karşı gösterilen olumsuz tutumları kapsayan fiziksel ve zihinsel boyutlu bir sendrom olarak tanımlanan tükenmişlik (Maslach,1981), ilk olarak Freudenberger (1974) tarafından ortaya atılmış ve özellikle Maslach ve Jackson (1981) tarafından yapılan çalışmalarla dikkat çekmiş olan bir kavramdır. Rada ve Johnson (2012) tükenmişliğin iş ve işyeri koşulları ile ilişkili bir kavram olmasına karşın bireyin kişisel yaşamında tehdit eden bir durum olduğunu belirtmektedirler. Pines ve Aranson ve Kafry (1981) ise tükenmişliği fiziksel tükenme, çaresizlik ve umutsuzluk hissi, duygusal tükenme, olumsuz benlik kavramı, işe, yaşama ve diğer insanlara karşı olumsuz tutumlar geliştirme gibi belirtilerin ağırlıklı olduğu bir rahatsızlık olarak tanımlamıştır.

Tükenmişlik: duygusal tükenmişlik, duyarsızlaşma ve düşük kişisel başarı hissi olmak üzere üç temel boyuttan oluşan bir kavram olarak tanımlanmaktadır (Maslach, 1981, Felton, 1998 ve Schaufeli,1999). Tükenmişlik yaşayan bireylerde fiziksel, davranışsal ve psikolojik nitelikte davranışlar ortaya çıkmaktadır (Çam, 1991). Fiziksel belirtiler: yorgunluk ve bitkinlik hali, sık sık baş ağrısı, uykusuzluk, uyuşukluk, kilo kaybı, solunum güçlüğü vs., davranışsal belirtiler: çabuk öfkelenme, işe gitmek istememe, bir çok olayı şüphe ile karşılama, alınganlık, öz saygı ve öz güven eksikliği, evlilik ve aile sorunları, izolasyon, insanlardan uzaklaşma, çaresizlik hissi, unutkanlık, rol çatışması, bazı şeyleri sürekli erteleme, başarısızlık hissi, kuruma yönelik ilgi kaybı, psikolojik belirtiler ise aile sorunları, uyku düzensizliği, depresyon ve psikolojik hastalıklar olarak sıralanmaktadır (Izgar, 2008).

Tükenmişlik daha çok iş yaşamı ile ilgili bir kavram olarak bilinse de öğrencilerin yaşamına psikolojik açıdan bakıldığında, ne çalışan ne de iş sahibi olmamalarına rağmen, okul yaşantısındaki akademik içerikli görev ve sorumlulukları süreklilik arz ettiği için bir iş olarak kabul edilmesi mümkündür. Lee, Puig, Kim, Shin ve Lee (2010) öğrencilik aktivitelerinin bir "iş" olarak kabul edilebileceğini belirtmekte ve özellikle akademik taleplerden dolayı bitkin düşme, okula ve okul aktivitelerine karşı olumsuz tutum geliştirme ve yetersizlik algısının ortaya çıkmasının okul tükenmişliğinin önemli belirtileri olduğunu belirtmektedirler. Salmelo-Aro, Savolainen ve Holopainen, 2008: akt. Kutsal ve Bilge, 2012)'e göre ise öğrenciler sınavlarını ve sınıflarını geçmek için okula devam etmek ve ödevlerini yapmak gibi birçok sorumluluğa sahiptirler. Bu nedenle okul süreçlerini bir "iş" olarak kabul edilmesi gerektiğini belirtmektedirler. Schaufeli, Martinez, Pinto, Salanova ve Bakker, (2002) okul tükenmişliğinin, öğrencilerin akademik çalışmaları ile ilgili olarak öz kaynaklarının yetersizliği ve öğrencinin kendisine ilişkin beklentileri ile ailesi, arkadaşları ve öğretmenlerinin beklentileri arasındaki uyumsuzluktan kaynaklandığını ve bu nedenle akademik stresin okul tükenmişliğinin önemli bir sebebi olduğunu belirtmektedirler. Zhang, Gan ve Cham (2007) öğrencinin kendini sürekli yorgun hissetmesi, okul ödevlerine karşı ilgisizlik göstermesi, okula karşı umursamaz tutum takınması, etrafındaki insanlara karşı duyarsızlaşması, kendini yetersiz olarak algılaması, yeteneklerinden şüphe duyması ve buna paralel olarak akademik başarının düşmesinin okul tükenmişliğinin önemli belirtileri olduğunu belirtmiştir.

Bu bağlamda üniversite öğrencilerinde okul tükenmişliğini incelemeyi amaçlayan bu araştırmanın çalışma grubunu Erzurum Atatürk Üniversitesi K.K. Eğitim Fakültesinde küme örnekleme yöntemiyle seçilen 420

lisans öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplamak için Maslach Tükenmişlik Ölçeği Öğrenci Formu ve Depresyon Anksiyete Stres ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde çok değişkenli varyans analizi (MANOVA), korelasyon analizi ve Yapısal Eşitlik Modeli kullanılmıştır. Araştırma sonucunda üniversite öğrencilerinde okul tükenmişliğinin cinsiyet, sınıf ve bölüm değişkenlerine göre anlamlı olarak farklılaştığı ve okul tükenmişliği ile psikolojik uyum arasında pozitif yönlü ilişkiler olduğu bulunmuştur. Ayrıca psikolojik uyumun üniversite öğrencilerinde okul tükenmişliğini yordayıp yordamadığını belirlemek için kurulan yapısal eşitlik modelinden elde edilen uyum iyiliği indeksleri modelin iyi uyum verdiğini göstermiştir. Yol analizi sonuçları ( $\chi^2/sd= 2,22$ ,  $p=.0,69611$ ,  $\chi^2 /sd=0.55$ ) RMSEA=.011, GFI=.1,00, AGFI=.99, CFI=1.00, NFI=1.00, IFI=1.00, RFI=.99).

## SUMMARY

No information was submitted in English.

ID: 114

## **Ergenler İçin E-Mağduriyet Ölçeğinin Türkçeye Uyarlanması**

### **The Adaptation Of The E-Victimization Scale For Adolescents Into Turkish**

Yazarlar / Authors: Başaran Gençdoğan, Özkan Çikrikci

## **ÖZET**

### **Kuramsal Temel**

Zorbalığa maruz kalan bireylerde yaşadıkları mağduriyetin etkisi ile psikolojik ve fizyolojik rahatsızlıklar görülebilmektedir (Arseneault, Bowes ve Shakoor, 2010; McMahon, Reulbach, Keeley, Perry ve Arensman, 2010). Çocukluk ve ergenlik yıllarında yaşanan mağduriyetin etkilerinin uzun sürebildiği ve yaşam kalitesini olumsuz etkilediği belirtilmektedir (Allison, Roeger ve Reinfeld-Kirkman, 2009). Benzer şekilde, e-mağduriyetin gençlerin ruhsal yapılarında olumsuz etkilerinin olduğu ifade edilmektedir (Hinduja ve Patchin, 2007; Lam ve Li, 2013). Ergenlerin sağlıklı ve çok yönlü bir gelişim gösterebilmeleri için maruz kaldıkları e-mağduriyetin belirlenerek, yaşadıkları duruma yönelik çeşitli müdahalelerin geliştirilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla, ergenlerin yaşadıkları e-mağduriyeti tespit etmede kullanılacak geçerli ve güvenilir ölçme araçlarına ihtiyaç duyulmaktadır.

### **Çalışmanın Amacı**

Bu çalışmada Lam ve Li (2013) tarafından ergenlere yönelik olarak geliştirilen E-Mağduriyet Ölçeği (EMÖ) Türkçeye uyarlamaktır.

### **Katılımcılar ve Veri Toplama Araçları**

EMÖ, ergenlerin yaşadıkları e-mağduriyet düzeyini belirlemek amacıyla geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Ters puanlanan herhangi bir maddenin bulunmadığı EMÖ 5 maddenin yer aldığı altılı (0-6) derecelendirmeye sahip likert tipi bir ölçme aracıdır. Ölçme aracının Türk kültürüne uyarlanması sürecinde madde analizi, açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi, güvenirlik analizleri yapılmıştır. EMÖ'nün ölçüt geçerliğini sağlamak amacıyla Topçu ve Erdur-Baker (2008) tarafından geliştirilen, siber mağduriyet ve siber zorbalık olmak üzere iki boyuttan oluşan Revize Edilmiş Siber Zorbalık Envanteri ile arasındaki korelasyon hesaplanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 116 kız (%61.7) 72 erkek (38.3) olmak üzere toplam 188 lise öğrencisi oluşturmaktadır. Öğrencilerin yaşları 14 ile 19 arasında değişmekte olup, yaş ortalaması 16.98'dir (Ss: .98). Veri toplama araçları olarak E-Mağduriyet Ölçeği ve Revize Edilmiş Siber Zorbalık Envanteri kullanılmıştır. Elde edilen verilerin istatistiksel çözümlemesinde SPSS 17.0 ve Lisrel 8.80 programları kullanılmıştır.

### **Sonuç**

E-Mağduriyet Ölçeğinin ayırıcılık gücünün belirlenmesi amacıyla madde analizi yapılmıştır. Bu süreçte madde toplam korelasyonları ve %27'lik alt-üst grup farkları analiz edilmiştir. Buna göre, madde toplam korelasyonlarının .66 ile .81 arasında değişkenlik gösterdiği, %27'lik alt-üst grup farkları arasında da anlamlı farklılıklar olduğu belirlenmiştir. Madde analizinden elde edilen veriler doğrultusunda ölçme aracında yer alan bütün maddeler yapı geçerliği incelenirken analize dahil edilmiştir. Faktör analizi sürecinde, ölçekte yer alan maddelerin faktör analizi için uygunluğunun belirlenmesi için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Barlett Sphericity testlerinin yapılması gerekmektedir (Field, 2005). KMO değerinin .73 olarak bulunduğu ölçeğe ilişkin Barlett Sphericity testinin anlamlı olduğu belirlenmiştir. İfade edilen bu sonuçlara göre, örneklem büyüklüğü ve elde edilen veriler faktör analizi için uygundur (Leech, Barret, & Morgan, 2005). Faktör analizi sürecinde .30 değeri faktör yükleri için kesme noktası olarak kabul edilmiştir (Hair, Anderson, Tatham, & Black, 1998). Açımlayıcı faktör analizi sonucunda ve toplam varyansın %56'sını açıklayan tek faktörlü bir yapı elde edilmiştir. Ölçek maddelerinin faktör yükleri .63 ile .84 arasında değişmektedir. Açımlayıcı faktör analizi sonucunda elde edilen tek faktörlü yapıyı doğrulamak amacıyla doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda elde edilen uyum indekslerine göre ( $\chi^2(3) = 2.13$ ,  $\chi^2/sd = .71$   $p = .54$ ; RMSEA = .00; CFI = 1.00; IFI = 1.00; GFI = 1.00; AGFI = .98; NFI = .99; SRMR = .01; RFI = .98) modelin mükemmel uyum gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. E-Mağduriyet Ölçeğinin güvenirlik analizlerine ilişkin olarak iç

tutarlık katsayısı, test yarılama güvenirliği ve test tekrar test güvenirliği incelenmiştir. Ölçeğin iç tutarlık katsayısı .79, test yarılama güvenirliği .60, test tekrar test güvenirliği .89 olarak belirlenmiştir. Güvenirlik analizleri sonucunda ölçeğin güvenilir bir ölçme aracı olduğu söylenebilir. EMÖ'nün ölçüt geçerliğini sağlamak amacıyla teorik olarak benzer bir değişken olan siber mağduriyet ile arasındaki ilişki incelenmiş ve aralarında pozitif yönde anlamlı bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir. Psikometrik özellikleri incelenen ve Türk kültürüne uyarlaması yapılan E-Mağduriyet Ölçeğinin ergenler üzerinde yapılacak olan çalışmalarda kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

#### Kaynakça

- Allison, S., Roeger, L. ve Reinfeld-Kirkman, N. (2009). Does school bullying affect adult health? Population survey of health-related quality of life and past victimization. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 43, 1163–1170.
- Arseneault, L., Bowes, L. ve Shakoor, S. (2010). Bullying victimization in youths and mental health problems: 'much ado about nothing'? *Psychological Medicine*, 40, 717–729.
- Field, A. (2005). *Discovering Statistics Using SPSS*. 2. Baskı. London: Sage Publications.
- Hair, J. F., Anderson, R. E., Tahtam, R. L. ve Black, W. C. (1998). *Multivariate data analysis*. 5. Baskı. New Jersey, NJ: Printice-Hall.
- Hinduja, S., & Patchin, J. W. (2007). Offline consequences of online victimization: school violence and delinquency. *Journal of School Violence*, 6, 89–112.
- Lam, L. T. ve Li, Y. (2013). The validation of the E-Victimisation Scale (E-VS) and the E- Bullying Scale (E-BS) for adolescents. *Computers in Human Behavior*, 29, 3-7.
- Leech, N. L., Barrett, K. C. ve Morgan, G. A. (2005). *SPSS for intermediate statistics: use and interpretation*. 2. Baskı. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- McMahon, E. M., Reulbach, U., Keeley, H., Perry, I. J., & Arensman, E. (2010). Bullying victimisation, self harm and associated factors in Irish adolescent boys. *Social Science and Medicine*, 71, 1300–1307.

## SUMMARY

### Theoretical Background

As a result of victimization effects, psychological and physiological disorders could be observed in individuals exposed to the bullying (Arseneault, Bowes and Shakoor, 2010; McMahon, Reulbach, Keeley, Perry and Arensman, 2010). It is noted that the effects of victimization experienced in years of childhood and adolescence may last long and affect the quality of life adversely (Allison, Roeger, and Reinfeld-Kirkman, 2009). Similarly, the negative effects of e-victimization on youth mental health is expressed (Hinduja and Patchin, 2007; Lam and Li, 2013). Determining the e-victimization and developing various implementations such as psychological help services intended for adolescents' are required for them to demonstrate healthy and multidimensional development. Therefore, valid and reliable measurement tools are needed in order to identify adolescents' e-victimization level.

### Aim of Study

The aim of the present study was to adapt the E-Victimisation Scale (E-VS) into Turkish. Participants and Research Instrument

The study group consisted of 188 students studying at a high school in the fall term of 2012-2013 academic year, in Turkey. A hundred and sixteen of students (61.7%) were female and 72 of them (38.3%) were male. Ages ranged between 14 and 19, with a mean age of 16.98 (Sd: .98). E-VS is a 5-item self-report scale developed by Lam and Li (2013) in order to investigate e-victimisation among adolescents. Topçu and Erdur-Baker (2008) revised the CBI with 14 items for both cyber bullying and cyber victimisation form.

### Results

Firstly, the differences between mean scores of the upper 27% and lower 27% were calculated for each item. The t test results demonstrated that there are significant differences between each items' means of the upper 27% and lower 27% points. Secondly, the item-total correlation was applied to identify problematic items of whole scale. Based on the cutoff item-total point criterion no item was eliminated due to the sufficient correlation coefficient between the sum score of the items and item. Item-total

correlations ranged from .66 to .81. In factor analysis process, Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) and Barlett Sphericity test were required to analyze in order to determine whether the items were suitable for factor analysis (Field, 2005). The KMO value was found to be 0.73 and Barlett's Test of Sphericity was found to be significance ( $\chi^2(10) = 321.69, p < .001$ ). Both of these results indicated that the number of participants was big enough and the data were appropriate to the factor analysis (Leech, Barrett, & Morgan, 2005). Results from EFA revealed a single model explaining 56% of total variance and factor loadings ranged from .63 to .84. During the EFA a factor loading value of .30 was accepted as a criterion for the retention of items (Hair, Anderson, Tatham, & Black, 1998). Consequently, no item from the scale was excluded. Results of confirmatory factor analysis indicated that the model was sufficient fit to the data:  $\chi^2(3) = 2.13, \chi^2/df = .71, p = .54$ ; RMSEA = .00; CFI = 1.00; IFI = 1.00; GFI = 1.00; AGFI = .98; NFI = .99; SRMR = .01; RFI = .98. The Cronbach's Alpha coefficient for the whole scale was found as .79. Additionally, the split-half reliability coefficient was found as .60. Test-retest reliabilities were assessed to determine the temporal stability of the entire scale. Pearson correlation coefficients were calculated and test-retest reliability was found as .89 for the E-VS scale. Therefore, it could be concluded that these results demonstrated good internal consistency of the items in the total scale.

#### References

- Allison, S., Roeger, L., and Reinfeld-Kirkman, N. (2009). Does school bullying affect adult health? Population survey of health-related quality of life and past victimization. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 43, 1163–1170.
- Arseneault, L., Bowes, L., and Shakoor, S. (2010). Bullying victimization in youths and mental health problems: 'much ado about nothing'? *Psychological Medicine*, 40, 717–729.
- Field, A. (2005). *Discovering Statistics Using SPSS*. 2. Baskı. London: Sage Publications.
- Hair, J. F., Anderson, R. E., Tatham, R. L., and Black, W. C. (1998). *Multivariate data analysis*. 5. Baskı. New Jersey, NJ: Printice-Hall.
- Hinduja, S., & Patchin, J. W. (2007). Offline consequences of online victimization: school violence and delinquency. *Journal of School Violence*, 6, 89–112.
- Lam, L. T. ve Li, Y. (2013). The validation of the E-Victimisation Scale (E-VS) and the E- Bullying Scale (E-BS) for adolescents. *Computers in Human Behavior*, 29, 3-7.
- Leech, N. L., Barrett, K. C. ve Morgan, G. A. (2005). *SPSS for intermediate statistics: use and interpretation*. 2. Baskı. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- McMahon, E. M., Reulbach, U., Keeley, H., Perry, I. J., & Arensman, E. (2010). Bullying victimisation, self harm and associated factors in Irish adolescent boys. *Social Science and Medicine*, 71, 1300–1307.

ID: 115

**Ergenler İçin E-Zorbalık Ölçeğinin Türkçeye Uyarlanması****The Adaptation Of The E-Bullying Scale For Adolescents Into Turkish**

Yazarlar / Authors: Başaran Gençdoğan, Özkan Çıkrıkçı

**ÖZET****Kuramsal Temel**

Bir kişiyi incitmek ya da stres altında bırakmak için bilinçli olarak yapılan kasıtlı bir davranış olarak tanımlanan zorbalık (Tattum ve Tattum, 1992), bilgi teknolojilerinin gelişimi ile siber ortamlarda da belirginlik göstermektedir. Bu durumun bir sonucu olarak "Siber Zorbalık" ve "E-Zorbalık" terimleri geliştirilmiştir (Patchin ve Hinduja, 2006). E-Zorbalık, internet ve e-mail, kısa mesaj, sosyal ağlar gibi siber araçlarla diğer insanları hedef alan tehdit edici, korkutucu ve zarar verici davranışlar olarak tanımlanmaktadır (Kowalski, Limber ve Agatston, 2008; Lam ve Li, 2013).

Teknolojinin hızlı bir gelişme göstermesi ve ulaşılabilirliğinin artması sonucu özellikle ergenlerin sosyal ağları yoğun bir şekilde kullandıkları ve kişisel bilgileri kontrolsüz olarak yayabildikleri görülmektedir. İfade edilen bu eğilimler sonucunda ergenlerde siber yaşantılara ilişkin olumsuz davranışlar artmaktadır (Arıcak, Kınay ve Tanrıku, 2012). E-Zorbalığın azaltılması, sonuçlarının rehabilite edilmesi, başa çıkma becerilerinin geliştirilmesi için öncelikle e-zorbalığın tespit edilmesi gerekmektedir.

**Çalışmanın Amacı**

Bu çalışmanın amacı Lam ve Li (2013) tarafından geliştirilen E-Zorbalık Ölçeğini (EZÖ) Türkçeye uyarlamak ve psikometrik özelliklerini incelemektir.

**Katılımcılar ve Veri Toplama Araçları**

EZÖ, ergenlerin yaşadıkları e-zorbalık düzeyini belirlemek amacıyla geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Ters puanlanan herhangi bir maddenin bulunmadığı EMÖ 6 maddeden oluşan altılı (0-6) derecelendirmeye sahip likert tipi bir ölçme aracıdır. Ölçme aracının Türk kültürüne uyarlanması sürecinde madde analizi, açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi, güvenirlik analizleri yapılmıştır. EZÖ'nün ölçüt geçerliğini sağlamak amacıyla Arıcak, Kınay ve Tanrıku (2012) tarafından geliştirilen Siber Zorbalık Ölçeği ile arasındaki korelasyon hesaplanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 106 kız (%65) 57 erkek (%35) olmak üzere toplam 163 lise öğrencisi oluşturmaktadır. Öğrencilerin yaşları 14 ile 19 arasında değişmekte olup, yaş ortalaması 16.67'dir (Ss: 1.04). Veri toplama araçları olarak E-Zorbalık Ölçeği ve Siber Zorbalık Ölçeği kullanılmıştır. Sonuç

E-Zorbalık Ölçeğinin ayırıcılık gücünün belirlenmesi amacıyla madde analizi yapılmıştır. Bu süreçte madde toplam korelasyonları ve %27'lik alt-üst grup farkları analiz edilmiştir. Buna göre, madde toplam korelasyonlarının .40 ile .81 arasında değişkenlik gösterdiği, %27'lik alt-üst grup farkları arasında da anlamlı farklılıklar olduğu belirlenmiştir. Madde analizinden elde edilen veriler doğrultusunda ölçme aracında yer alan bütün maddeler yapı geçerliği incelenirken analize dahil edilmiştir. Faktör analizi sürecinde, ölçekte yer alan maddelerin faktör analizi için uygunluğunun belirlenmesi için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Barlett Sphericity testlerinin yapılması gerekmektedir (Field, 2005). KMO değerinin .69 olarak bulunduğu ölçeğe ilişkin Barlett Sphericity testinin anlamlı olduğu belirlenmiştir. İfade edilen bu sonuçlara göre, örneklem büyüklüğü ve elde edilen veriler faktör analizi için uygundur (Leech, Barret ve Morgan, 2005). Faktör analizi sürecinde .30 değeri faktör yükleri için kesme noktası olarak kabul edilmiştir (Hair, Anderson, Tatham ve Black, 1998). Açıklayıcı faktör analizi sonucunda ve toplam varyansın %64.22'sini açıklayan iki faktörlü bir yapı elde edilmiştir. Ölçek maddelerinin faktör yükleri .65 ile .80 arasında değişmektedir. Açıklayıcı faktör analizi sonucunda elde edilen çift faktörlü yapıyı doğrulamak amacıyla doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda elde edilen uyum indekslerine göre ( $\chi^2(6) = 9.34$ ,  $\chi^2/sd = 1.55$ ,  $p = .15$ ; RMSEA = .05; CFI = .99; IFI = .99; GFI = .98; AGFI = .93; NFI = .97; SRMR = .03; RFI = .93) modelin mükemmel uyum gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. E-Zorbalık Ölçeğinin güvenirlik analizlerine ilişkin olarak iç tutarlık katsayısı ve test tekrar test güvenirliği incelenmiştir. Ölçeğin iç tutarlık katsayısı .75, test

tekrar test güvenirliği .92 olarak belirlenmiştir. Güvenirlik analizleri sonucunda ölçeğin güvenilir bir ölçme aracı olduğu söylenebilir. EZÖ'nün ölçüt geçerliğini sağlamak amacıyla teorik olarak benzer bir değişken olan siber zorbalık ile arasındaki ilişki incelenmiş ve aralarında pozitif yönde anlamlı bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir ( $r = .58, p < .01$ ). Psikometrik özellikleri incelenen ve Türk kültürüne uyarlaması yapılan E-Mağduriyet Ölçeğinin ergenler üzerinde yapılacak olan çalışmalarda kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

#### Kaynakça

- Arıcak, O. T., Kınay, H. ve Tanrıkulu, T. (2012). Siber zorbalık ölçeğinin ilk psikometrik bulguları. Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi, 17(1), 101-114.
- Field, A. (2005). Discovering Statistics Using SPSS. 2. Baskı. London: Sage Publications.
- Hair, J. F., Anderson, R. E., Tahtam, R. L. ve Black, W. C. (1998). Multivariate data analysis. 5. Baskı. New Jersey, NJ: Printice-Hall.
- Kowalski, R. M., Limber, S. ve Agatston, P. (2008). Cyber bullying: Bullying in the digital age. Oxford: Blackwell Publishing.
- Lam, L. T. ve Li, Y. (2013). The validation of the E-Victimisation Scale (E-VS) and the E- Bullying Scale (E-BS) for adolescents. Computers in Human Behavior, 29, 3-7.
- Leech, N. L., Barrett, K. C. ve Morgan, G. A. (2005). SPSS for intermediate statistics: use and interpretation. 2. Baskı. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Patchin, J. W. ve Hinduja, S. (2006). Bullies move beyond the schoolyard: A preliminary look at cyberbullying. Youth Violence Juvenile Justice, 4, 148-169.
- Tattum, D. ve Tattum, E. (1992). Social education and personal development. London: David Fulton.

## SUMMARY

### Theoretical Background

The bullying that is defined as an intentional and conscious behavior to injure a person or to make him under stress (Tattum and Tattum, 1982) is evident in cyberspace with the development of information technology. As a result of this situation, "Cyberbullying" and "E-bullying" terms were developed (Patchin and Hinduja, 2006). E-bullying is described as threatening, intimidating and damaging behaviors targeting other people by means of cyber means including the internet and e-mail, text messaging, social networks (Kowalski, Limber and Agatston, 2008; Lam and Li, 2013). The result of the rapid development of technology and the increase in accessibility of technology, particularly adolescents use social networks intensively and share their personal information unrestrainedly. As a result of these trends, the negative behaviors regarding cyber experiences in adolescents are increasing. (Urquhart, Kim and Tahir, 2012). To decrease e-bullying, to rehabilitate the results of e-victimization and to develop the coping skills, first of all, e-victimization should be determined.

### Aim of The Study

This study was intended to adapt the E-Bullying Scale (E-BS) into Turkish.

### Participants and Research Instrument

The study group consisted of 163 students studying at a high school. A hundred and six of participated students (65%) were female and 57 of them (35%) were male. Ages ranged between 14 and 19, with a mean age of 16.67 (Sd: 1.04). The E- Bullying Scale and The Cyber Bullying Scale was used as data collection instruments. E-BS is a 6-item self-report scale was developed by Lam and Li (2013) in order to investigate e-bullying among adolescents. The CBS developed by Arıcak, Kınay and Tanrıkulu (2012) was composed of 24 items ranging from 1 (never) to 4(always).

### Results

Firstly, the differences between mean scores of the upper 27% and lower 27% were calculated for each item. The t test results demonstrated that there are significant differences between each items' means of the upper 27% and lower 27% points. Based on the cutoff item-total point criterion no item was eliminated due to the sufficient correlation coefficient between the sum score of the items and item. Item-total correlations ranged from .40 to .81. In factor analysis process, Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) and Barlett Sphericity test were required to analyze in order to determine whether the items were suitable for factor



analysis (Field, 2005). The KMO value was found to be 0.69 and Barlett's Test of Sphericity was found to be significance ( $\chi^2(15) = 301.62, p < .001$ ). Both of these results indicated that the number of participants was big enough and the data were appropriate to the factor analysis (Leech, Barrett, & Morgan, 2005). Results from EFA revealed a two factor model explaining 64.22% of total variance and factor loadings ranged from .65 to .80. During the EFA a factor loading value of .30 was accepted as a criterion for the retention of items (Hair, Anderson, Tatham, & Black, 1998). Results of confirmatory factor analysis indicated that the model was sufficient fit to the data:  $\chi^2(6) = 9.34, \chi^2/sd = 1.55, p = .15$ ; RMSEA = .05; CFI = .99; IFI = .99; GFI = .98; AGFI = .93; NFI = .97; SRMR = .03; RFI = .93. Cronbach's Alpha coefficient for the entire scale was found as .75. Test-retest reliability was found as .92 for the E-BS scale. Therefore, it could be concluded that these results demonstrated acceptable internal consistency of the items in the total scale. To establish convergent validity of E-BS, correlation with theoretically closer variable named cyber bullying was evaluated. As expected, the E-BS scores had the highest association with cyber bullying ( $r = .58, p < .01$ ).

#### References

- Arıcak, O. T., Kınay, H., and Tanrıkulu, T. (2012). Siber zorbalık ölçeğinin ilk psikometrik bulguları. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(1), 101-114.
- Field, A. (2005). *Discovering Statistics Using SPSS*. 2. Baskı. London: Sage Publications.
- Hair, J. F., Anderson, R. E., Tatham, R. L., and Black, W. C. (1998). *Multivariate data analysis*. 5. Baskı. New Jersey, NJ: Printice-Hall.
- Kowalski, R. M., Limber, S., and Agatston, P. (2008). *Cyber bullying: Bullying in the digital age*. Oxford: Blackwell Publishing.
- Lam, L. T. ve Li, Y. (2013). The validation of the E-Victimisation Scale (E-VS) and the E- Bullying Scale (E-BS) for adolescents. *Computers in Human Behavior*, 29, 3-7.
- Leech, N. L., Barrett, K. C. ve Morgan, G. A. (2005). *SPSS for intermediate statistics: use and interpretation*. 2. Baskı. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Patchin, J. W. ve Hinduja, S. (2006). Bullies move beyond the schoolyard: A preliminary look at cyberbullying. *Youth Violence Juvenile Justice*, 4, 148-169.
- Tattum, D. ve Tattum, E. (1992). *Social education and personal development*. London: David Fulton.



ID: 116

## **Sınıf Rehberliği Ünitelerini Temel Alan Kapsamlı Gelişimsel Pdr Programı: İlk Uygulamalardan Örnekler**

### **Comprehensive Developmental Pdr Program Based On Classroom Guidance Units: Examples Of First Practices**

Yazarlar / Authors: Ragip Özyürek

## **ÖZET**

Bu bildiride, İzmir İli Bayraklı İlçesi'ndeki bir ilkokul ve bir ortaokulda yürütülen psikolojik danışma ve rehberlik (PDR) programıyla ilgili uygulamalar tanıtılacaktır. Program, kapsamlı gelişimsel modellerin en gelişmiş olan ve Amerikan Okul Psikolojik Danışmanlığı Derneği (American School Counseling Association: ASCA) tarafından geliştirilen ASCA Ulusal Modele (ASCA, 2003, 2008) uygun biçimde geliştirilmektedir. Ülkemizdeki okulların koşullarına uygun olacak biçimde uygulamalarına başlanan bu programa, Sınıf Rehberliği Ünitelerini Temel Alan Kapsamlı Gelişimsel PDR Programı Modeli adı verilmiştir. Bildiride ilk olarak, sınıf rehberliği ünitelerini temel alan bu model ile, ASCA Ulusal Model ve halen ülkemizde uygulanmakta olan "İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sınıf Rehberlik Programı" (MEB ÖERDHGM, 2006, 2007) arasındaki benzerlik ve farklılıklar, çeşitli başlıklara göre karşılaştırılacaktır. Karşılaştırmanın yapılacağı bu başlıklar: "programın liderinin kim olduğu," "programın hangi formatlarla yürütüldüğü," "PDR programında formatlara ayrılan zamanların nasıl belirlendiği," "PDR programının uygulanmasında belirli bir formatı temel alıp almadıkları," "PDR programının nasıl geliştirildiği," "PDR programının nasıl değerlendirildiği," gibidir. Bu modelin kavramsallaştırılmasında, örgün eğitim sistemi içindeki PDR hizmetlerinin yönetilmesi ve örgütlenmesine ilişkin farklı bir görüşü benimsenmiştir. Örneğin, rehberlik servisleri, çeşitli ya da öğrenci kişilik hizmetleri gibi ülkemizde tanınan kavramlar kullanılmamıştır. Bunun yerine, bir okuldaki PDR hizmetlerinin örgütlenmesi ve yürütülmesinde, program geliştirme ve program değerlendirme çalışmalarının ön plana çıkarılması amaçlanmıştır. Bildiride ikinci olarak Bayraklı İlçesi'ndeki iki okulda yürütülen çalışmalar açıklanmıştır. Gerekli Valilik oluru alındıktan sonra, 2012-2013 eğitim-öğretim yılı güz yarısında ilk çalışmalar başlatılmıştır. Çalışmalar PDR programı geliştirme ve PDR programı değerlendirme çalışmaları şeklinde ikiye ayrılabilir. Program geliştirme çalışmaları kapsamında, öncelikle okuldaki belirli bir sınıf düzeyi seçilmiş ve bu sınıfların öğretmenleriyle rehberlik hizmetleri yürütme komisyonu olarak bir toplantı yapılmıştır. Toplantı sonrasında, temel önleme hizmetleri çerçevesinde öğrencilerin duyguları tanıma ve iletişim becerileri konusunda geliştirilmesinin yararlı olacağı sonucuna varılmıştır. Bunun üzerine, okul rehber öğretmenleri hangi şubeye, hangi saatlerde derse gireceklerini belirlemiş ve sınıf rehberliği formatında bu iki konuyla ilgili olarak geliştirilen ünitelerin oturumlarını uygulamaya başlamışlardır. Ünitelerdeki etkinlikler psiko-eğitim programlarından ya da etkinlik kitaplarından (örn., Erkan, 2006) seçilerek belirlenmiştir. Duyguları tanıma ünitesi: öğrencilerin duygu sözcüğü dağarcıklarının gelişmesi, duyguların düşünce ve davranışlardan farklı olduğunu öğrenmeleri, duygularını ifade edebilmeleri ve canlandırabilmeleri gibi kazanımlarla ilgilidir. İletişim becerileri ünitesi ise dinleme ve konuşma becerileri, iletişim engelleri ve geribildirim, ben dili provaları, beden dili canlandırmaları ve empati becerisi ile ilgilidir. Üniteler ilkokulda 3. ve 4. sınıflardan dört şubede ve ortaokulda ise 2., 3. ve 4. sınıf düzeylerindeki yedi şubede uygulanmıştır. Okulda bu uygulamalar çerçevesinde iki rehber öğretmen de haftalık programlarında ne gibi çalışmalar yürüttüklerini ASCA Ulusal Modele göre her hafta yazmışlardır. Bu haftalık programlardan Hizmet Sistemi Bileşenlerine ne kadar yüzde ayrıldığı belirlenmiştir. Ayrılan zaman yüzdeleri modelde önerilene kıyasla, özellikle yarı yapılandırılmış bireysel rehberlik görüşmeleri bakımından fazla görünmektedir. Program değerlendirme çalışmaları kapsamında da, öğrencilere, öğretmenlere ve velilere program değerlendirme anketleri uygulanmış ve dönem sonunda rehberlik hizmetleri yürütme kuruluna bir brifing verilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre, bu ilk uygulamalardan veli ve öğrenciler memnun kaldıklarını açıklamış, öğretmenler ise sınıf rehberliği ünitelerinin uygulanmasında

devam edilmesi gerektiğini ve devam edildiği takdirde yararlı sonuçlar elde edilebileceğine inandıklarını belirtmişlerdir. Modelle ilgili diğer uygulamalar İzmir İli Bornova İlçesi'ndeki beş ve Manisa ilindeki bir okulda daha uygulanmaktadır ve uygulamalar 2013 Haziran ayında sonlanacaktır.

Anahtar Sözcükler: Kapsamlı gelişimsel model, okul psikolojik danışmanlığı

## SUMMARY

Comprehensive Developmental PDR Program Based on Classroom Guidance Units: Examples of First Practices

Ragıp Özyürek

Head of School Counseling Commission at Turkish Psychological Counseling and Guidance Association  
İzmir Branch

Ege University Department of Psychological Counseling and Guidance

In this paper, psychological counseling and guidance (PCG) program practices carried out in a primary school and a secondary school in Bayraklı, İzmir will be introduced. The program is developed in accordance with the ASCA National Model (ASCA, 2003, 2008), which was created by American School Counseling Association: ASCA and is the most developed one among comprehensive developmental models. This program, the practices of which were initiated in compliance with the conditions of schools in Turkey, is called Comprehensive Developmental PCG Model Based on Classroom Guidance Units. First, similarities and differences between this classroom guidance units based model and ASCA National Model and "Classroom Guidance Program at Primary and Secondary Education Institutions" (MEB ÖERDGHM, 2006, 2007) which is currently in practice in Turkey will be compared in terms of certain topics. The topics of comparison are "who the program leader is", "what formats the program is practiced with", "how the time allocated for formats is determined in PCG the program", "whether the practice of the PCG program is based on a certain format or not", "how the PCG program is developed", "how the PCG program is evaluated" etc. for the conceptualization of this model, a different viewpoint was adopted regarding the implementation and administration of PCG services in formal education system. For instance, concepts like guidance services, types or student personnel which are known in our country were not used. Instead, it was aimed to feature program development and program evaluation practices in the implementation and administration of PCG services in a school. Second, practices carried out in two schools in Bayraklı were explained in this paper. After getting the approval from the Governor, the study was initiated in the fall semester of the 2012-2013 academic year. The practices can be divided into two as PCG program development and PCG program evaluation. Within the scope of program development practices, a particular grade was chosen and a meeting was held with the teachers of these classes as the guidance services executive commission.

It was concluded after the meeting that, within the framework of basic prevention services, it would be beneficial to improve students' recognition of emotions and communication skills. Following this, school counselors determined which classes they will teach and at which hours of the day: and started to implement the unit sessions developed on these two topics in the classroom guidance format. The activities included in the units were taken from psycho-education programs or activity books (Erkan, 2006 etc.). The unit on recognizing emotions includes focuses such as students' emotional vocabulary improvement, learning that emotions are different from thoughts and behaviors, expressing and acting out emotions. Communication skills unit, on the other hand, deals with listening and speaking skills, communication obstacles and feedback, body language practices, body language role plays and skills of empathy. The units were practiced in four of the third and fourth grade classes at primary level and seven of the second, third and fourth grade classes at secondary level. Two school counselors noted down what kind of practices they carried out in their weekly programs every week according to ASCA National Model. The percentage of time spared for Delivery System Components was determined in these weekly programs. This percentage of time appears to be high compared to that suggested by the model, especially in terms of semi-constructed individual guidance interviews. Within the scope of program evaluation practices, students, teachers and parents of students were given program evaluation questionnaires and the execute board of guidance services was given a briefing at the end of the term. According to the results

obtained: students and their parents expressed that they were content with these first practices, while teachers stated that the practices of classroom guidance units should continue and that they believed beneficial outcomes could be achieved if these practices continued. Other practices of the model are being implemented in five schools in Bornova, İzmir and one school in Manisa: and they will be completed by the end of June, 2013.

Key words: Comprehensive developmental model, school counseling.

ID: I17

### Çatışma Çözme Ve Akran Arabuluculuğu Eğitim Programının Benlik Saygısı Ve Çatışma Çözme Becerilerine Etkisi

#### The Effects Of The Conflict Resolution And Peer Mediation Training Program On Self-Esteem And Conflict Resolution Skills

Yazarlar / Authors: Naciye Çavuş Kasık, Hatice Kumcağız

### ÖZET

Son yıllarda ülkemizdeki okullarda meydana gelen şiddet olaylarının diğer ülkelerde de arttığına ilişkin olgular yazılı ve görsel basında sık sık ele alınmaktadır. Bu durum, öğrenciler arasında yaşanan çatışmaların çözümüne yönelik arayışları da beraberinde getirmiştir.

Bu araştırmada, Samsun İli'nde Atakum İlçesi'ne bağlı Kamalı Köyü İlköğretim Okulu'nda 2010-2011 eğitim öğretim döneminde öğrenim gören, Çatışma Çözme ve Akran Arabuluculuğu Eğitim Programı'na devam eden deney grubundaki 7. sınıf öğrencileri ve bu tür eğitim almayan Sarayköy İlköğretim Okulu'ndaki 7. sınıfta öğrenim gören kontrol grubu öğrencilerini içermektedir. Araştırmada, ilköğretim 7. sınıf öğrencilerine uygulanan 'Çatışma Çözme ve Akran Arabuluculuğu Eğitim Programı'nın öğrencilerin benlik saygısı düzeyleri ve çatışma çözme becerilerine etkisinin araştırılması amaçlanmıştır. Araştırmada eğitimin etkililiğinin değerlendirilmesinde Taştan (2006) tarafından geliştirilen Çatışma Çözme ve Akran Arabuluculuğu Eğitim Programı uygulanmıştır. Araştırmanın çalışma grubu, deney ve kontrol grubu olarak toplam 20 ilköğretim 7.sınıf öğrencisinden oluşmaktadır.

Araştırmada öğrencilerin benlik saygı düzeylerini belirlemek amacıyla, Bogenç (1994) tarafından geliştirilen "Kendine Saygı Ölçeği" (KSÖ), çatışma çözme davranışlarını belirlemek amacıyla, Koruklu (1998) tarafından geliştirilen "Çatışma Çözme Davranışlarını Belirleme Ölçeği" (ÇÇDBÖ) ve sosyo demografik değişkenlere ilişkin bilgiler ise "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır. Deney ve kontrol gruplarına bu ölçekler eğitim öncesi ve sonrası ön-test ve son-test olarak uygulanmıştır.

Denencelerin test edilmesi için önce deney ve kontrol gruplarında ön-test puanları arasında istatistiksel olarak fark olup olmadığı t- testi ile analiz edilerek, deney grubu öğrencilerinin KSÖ'nin aritmetik ortalaması ( $X=74.90$ ), ÇÇDBÖ'nin Saldırganlık alt ölçeği aritmetik puan ortalaması ( $X=20.90$ ), ÇÇDÖ'nin Problem Çözme Alt Ölçeği'nin aritmetik puan ortalaması ( $X=52.70$ ) olduğu ve kontrol grubu öğrencilerinin KSÖ'nin aritmetik puan ortalaması ( $X=76.90$ ), ÇÇBÖ'nin Saldırganlık Alt Ölçeği'nin aritmetik puan ortalaması ( $X=22.50$ ),

ÇÇDBÖ'nin Problem Çözme Alt Ölçeği'nin aritmetik puan ortalaması ( $X=51.70$ ) arasında farklılık olduğu görülmektedir. İstatistiksel olarak bu farklılığın anlamlı olup olmadığı t- testi ile değerlendirilmiş ve gruplar arasında anlamlı fark olmadığı görülerek ( $P>0.05$ ), grupların birbirine denk olduğu kabul edilmiştir.

Araştırma soruları olarak: 1. Çatışma Çözme ve Akran Arabuluculuğu Eğitim Programı, ilköğretim 7.sınıf öğrencilerinin çatışma çözme becerilerini artırmada etkili midir? 2. Çatışma Çözme ve Akran Arabuluculuğu Eğitim Programı, ilköğretim 7.sınıf öğrencilerinin benlik saygısı düzeylerini artırmada etkili midir? şeklinde belirlenmiştir.

Araştırma için belirlenen eğitim programı deney grubu öğrencilerine oturumların her biri 80 dakika olmak üzere 13 hafta uygulanırken, kontrol grubuna herhangi bir uygulama yapılmamıştır.

Deney grubuna 13 hafta 'Çatışma Çözme ve Akran Arabuluculuğu Eğitim Programı' uygulandıktan sonra, KSÖ'nin aritmetik ortalaması (uygulama öncesi  $X=74.90$  iken, uygulama sonrası  $X=87.70$ ), ÇÇDBÖ'nin Saldırganlık alt boyutu aritmetik ortalaması (uygulama öncesi  $X=20.90$  iken, uygulama sonrası  $X=13.20$ ), ÇÇDBÖ'nin Problem çözme alt boyutu (uygulama öncesi  $X=52.70$  iken, uygulama sonrası  $X=58.60$ ), ortalama puanları uygulama öncesinde ve sonrasında değişiklik göstermiş olduğu görülmektedir. Ortalamalar arasındaki bu farkın anlamlı olup olmadığına yö-nelik yapılan t -testi sonucunda bu farkın KSÖ ( $p=0.001$ ), ÇÇDBÖ'nin Saldırganlık ( $p=0.003$ ) ve Problem çözme ( $p=0.035$ ) alt boyutları yönünden anlamlı olduğu

belirlenmiştir ( $p < .05$ ).

Kontrol grubunun ise aritmetik puan ortalaması ön-testte KSÖ:  $X = 76.90$  iken son-testte  $X = 75.90$ , ÇÇDBÖ'nin Saldırganlık alt boyutu:  $X=22.50$  iken son-testte  $X=24.20$  ve ÇÇDBÖ'nin Problem çözme alt boyutu  $X=51.70$  iken son-testte  $X= 45.50$  olduğu görülmektedir. Elde edilen bu ortalamalar arasındaki farkın anlamlı olup olmadığına yö-nelik yapılan t testi sonucunda bu farkın anlamlı olmadığı görülmektedir ( $p > 0.05$ ).

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, Çatışma Çözme ve Akran Arabuluculuğu Eğitim Programının 7. Sınıf öğrencilerinin Benlik Saygısı ve Çatışma Çözme Becerilerini etkilediği görülmektedir. Öğrencilerin, çatışma çözme becerileri, Çatışma Çözme Becerileri Ölçeği'nin Saldırganlık ve Problem Çözme alt boyutu ile değerlendirildiğinde, eğitim uygulanan öğrencilerin saldırganlık düzeylerinin azaldığı ve problem çözme becerilerinde artış olduğu belirlenmiştir. Bunun paralelinde de Çatışma Çözme ve Akran Arabuluculuğu Eğitim Programı'na katılan öğrencilerin benlik saygılarının yükselerek, çatışma çözme becerilerinin geliştiği görülmüştür. İlgili alan yazında araştırma bulgularını destekleyen çalışmalara ulaşılmıştır.

Araştırma sonucuna göre: çatışma çözme becerilerinin geliştirilmesi öğrencilerin anlaşmazlıklar karşısında şiddete başvurmasını engellediği söylenebilir. Bu nedenle, çatışma çözümü ve akran arabuluculuğu eğitimleri okullarda ilköğretim ve ortaokul düzeyinde öğrencilere aşamalı ve sistematik olarak verilmesi önerilebilir.

Ayrıca, araştırmada, çatışma çözme ve akran arabuluculuğu eğitim programını genel olarak kişilik ve davranış özellikleri gözetilmeksizin 7. sınıf öğrencilerine uygulanmasıyla hazırlanmıştır. Farklı kişilik ve davranış özellikleri (saldırgan, içe kapanık vb.) gösteren öğrencilerden oluşan özel gruplarda denenmesi ve bu guruplara yönelik özel programların hazırlanması önerilebilir.

Bu araştırmanın çalışma grubu, Samsun İli merkezinde bulunan Kamalı ve Sarayköy İlköğretim Okulu'nda öğrenim gören 7.sınıf öğrencileri ile sınırlıdır. Farklı yaş, sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel özellikteki örneklem gurupları ile araştırmalar yapılabilir.

## SUMMARY

Print and visual media often address the facts indicating that violence occurring in the schools in our country in recent years has also increased in other countries. This has brought about the search for the solution of the conflicts among students.

This research conducted in the education and training year of 2010-2011 involved the seventh grade students in the experimental group who were receiving the Conflict Resolution and Peer Mediation Training Program in the Primary School of Kamalı located in Atakum District of Samsun City and the seventh grade students in the control group who did not receive such a training in the Primary School of Sarayköy. This research aimed to analyze the effect of the 'Conflict Resolution and Peer Mediation Training Program' provided to the seventh graders in primary education on their level of self-esteem and conflict resolution skills. The Conflict Resolution and Peer Mediation Training Program developed by Tasta (2006) was used to evaluate the effectiveness of training. The study group of this research as the experimental and control groups consisted of 20 primary school seventh grade students.

"Self-Esteem Scale" (SES) developed by Bogenç (1994) was used to determine the students' level of self-esteem, "The Scale for Identification of Conflict Resolution Behavior" (SICRB) developed by Koruklu (1998) was used to determine the students' conflict resolution behavior, and "Personal Information Form" was used to collect data on socio-demographic variables. These scales were implemented as pretest-posttest to the experimental and control groups after and before the training.

Whether there was a difference between the pretest scores of the experimental and control groups was first analyzed through t-test in order to test hypotheses. As a result, it was found that the arithmetic mean of SES of the experimental group was ( $X=74.90$ ), the arithmetic mean score of the Aggression subscale of SICRB was ( $X=20.90$ ), and the arithmetic mean score of the Problem Solving subscale of SICRB ( $X=52.70$ ), on the contrary, the arithmetic mean of SES of the control group was ( $X=76.90$ ), the arithmetic mean score of the Aggression subscale of SICRB was ( $X=22.50$ ), and the arithmetic mean score of the Problem Solving subscale of SICRB was ( $X=51.70$ ). Whether this difference was statistically significant was evaluated through t-test. Having regard to the fact there was no significant difference between the groups ( $P > 0.05$ ),

they were accepted as equal.

The research questions were determined as follows: 1. Is Conflict Resolution and Peer Mediation Training Program effective in increasing conflict resolution skills of primary school seventh grade students? 2. Is Conflict Resolution and Peer Mediation Training Program effective in increasing level of self-esteem of primary school seventh grade students?

The training program selected for this research was provided to the experimental group students during 13-week sessions each of which lasted for 80 minutes while the control group received no training.

After the Conflict Resolution and Peer Mediation Training Program was applied to the experimental group during 13 weeks, the arithmetic mean of SES ( $X=74.90$  before training,  $X=87.70$  after training), the arithmetic mean of the Aggression subscale of SICRB ( $X=20.90$  before training,  $X=13.20$  after training), and the arithmetic mean of the Problem Solving subscale of SICRB ( $X=52.70$  before training,  $X=58.60$  after training) were observed to show changes before and after the training. The result of t-test conducted to find out whether this difference between the means was significant indicated that this difference was significant in terms of SES ( $p= 0.001$ ), the Aggression ( $p= 0.003$ ) and Problem Solving ( $p= 0.035$ ) subscales of SICRB.

The arithmetic means of the control group were computed as follows: SES pretest  $X = 76.90$ , posttest  $X = 75.90$ : the Aggression subscale of SICRB pretest  $X=22.50$ , posttest  $X=24.20$ : and the Problem Solving subscale of SICRB pretest  $X=51.70$ , posttest  $X= 45.50$ . The t-test conducted to find out whether this difference between the means obtained was significant did not reach statistical significance ( $p> 0.05$ ).

The findings derived from this study indicated that the Conflict Resolution and Peer Mediation Training Program influenced the self-esteem and conflict resolution skills of the seventh grade students. When the students' conflict resolution skills were evaluated by the Aggression and Problem Solving subscales of the Scale for Identification of Conflict Resolution Behavior, it was discovered that the level of aggression of those students who received training decreased while their problem solving skills increased. In parallel with this finding, the level of self-esteem of the students who attended the Conflict Resolution and Peer Mediation Training Program increased and their conflict resolution skills improved. The related literature encompasses studies supporting the findings derived from this

ID: I20

## **Lise Öğrencilerinin Prososyal Davranışlarının: Mizah, Öfke Ve Utangaçlık Düzeylerine Göre İncelenmesi**

### **Studying The Prosocial Behavior Of High School Students According To Their Humor, Anger And Shyness Levels**

Yazarlar / Authors: Zeynep Özdemir Dizdaroğlu

## **ÖZET**

Bu araştırmada: lise öğrencilerinin prososyal davranışları ile mizah, öfke ve utangaçlık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Bu araştırmada, belirli psikolojik özellikler (mizah, utangaçlık, öfke) bakımından bireyler arası benzerlik ve farklılıkları ortaya koymakta ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Buna göre veriler, belirlenen okullardan ayrı ayrı toplanmış, analiz edilmiş ve elde edilen bulgular sonuçta bir araya getirilmiştir.

Uygulama sırasında öğrencilerin prososyal davranış, mizah, öfke ve utangaçlık düzeylerini belirlemek üzere dört ayrı ölçek kullanılmıştır. Bunlar: Olumlu Sosyal Davranış Ölçeği, Ergenlikte Mizah Ölçeği, Çok Boyutlu Öfke Ölçeği'nin Kişiler Arası Boyutu ve Utangaçlık Ölçeği'dir. Olumlu Sosyal Davranış Ölçeği Kumru (2004) tarafından uyarlanmıştır ve ölçeğin ölçüm güvenirliği .80'dir. Ergenlikte Mizah Ölçeği Oral (2004) tarafından geliştirilmiştir. Ölçeğin ölçüm güvenirliği, .89'dur. Çok Boyutlu Öfke Ölçeği Hisli ve Balkaya (2003) tarafından geliştirilmiştir. Araştırmada kullanılan Kişiler Arası Boyutu'nun ölçüm güvenirliği .93'tür. Utangaçlık Ölçeği Güngör tarafından geliştirilmiştir ve ölçeğin ölçüm güvenirliği .91'dir.

Araştırma iki kademeli olarak yapılmıştır. Birinci aşamada 2009-2010 eğitim öğretim yılında Ankara ili Çankaya ilçesinden birer 9.,10. ve 11. sınıf tesadüfi olarak belirlenerek 104 öğrenciye ölçekler uygulanmıştır. Ölçek ölçümlerinin geçerlik ve güvenirliğine dair analizler yapıldıktan sonra, beş okuldan yine birer 9.,10. ve 11. sınıf seçilerek 452 kişilik esas örnekleme çalışma yürütülmüştür.

Bulgular, prososyal davranışların üç değişkenle (mizah, öfke, utangaçlık) de düşük düzeyde, pozitif yönde ve anlamlı ilişkiler olduğunu göstermektedir. Cinsiyet, yaş, anne öğrenim düzeyi, kardeş sayısı ve doğum sırasının: prososyal davranışlar ile mizah, öfke ve utangaçlık arasındaki ilişkileri etkilemediği saptanmıştır. Baba öğrenim düzeyinin ise prososyal davranış ile mizah arasındaki ilişkiyi etkilediği bulunmuştur. Bu bulgular ışığında prososyal davranışların gelişimine yönelik öneriler sunulmuştur.

## **SUMMARY**

In this research it is sought to study the relationship between the prosocial behavior level among high school students and their humor, shyness, anger levels.

In this research, the interactional survey model is used in order to investigate the similarities and differences on specific psychological traits (humor, shyness, anger) of the high school students. According to it, data is collected separately from the school that are determined in advance, it is analyzed and the findings are documented in the result part of this study.

Four separate scales are used in order to measure the prosocial behavior, humor, shyness, anger levels. These are: Positive Social Behavior Scale, Humor in Adolescence Scale, Multi-Dimensional Anger Scale and Shyness Scale. Positive Social Behavior Scale is adopted by Kumru (2004) and its reliability is .80. Humor in Adolescence Scale is developed by Oral (2004) and its reliability is .89. Multidimensional Anger Scale is developed by Hisli and Balkaya (2003) and its measurement reliability is .93. Shyness Scale is developed by Güngör and its reliability is .91

The research is carried out in two phase. In the first phase, the high school students in 9th, 10th and 11th classes are chosen by random sampling and the scales are administered to a total of 104 students. Analysis for the validity and reliability of scale measurements are performed and total of 452 students

from five schools who are in 9th, 10th and 11th classes are drawn as the sample of research and they are investigated according to the variables of this research.

The findings indicate that there is a low level, positive and meaningful relationship between the prosocial behavior and the three variables (humor, anger, shyness). It is observed that gender, age, mother's educational level, number of siblings and birth order do not influence the relationship between the prosocial behavior and humor, anger, shyness, Whereas father's educational level effect the relationship between the prosocial behavior and humor variables. Proposals are presented for development of prosocial behaviors under the light of these findings.



ID: 121

**Psikolojik Danışman Eğitimcilerinin Öğrencilerin Kişisel Eğilimleri Hakkındaki Görüşleri****Turkish Counselor Educators' Opinions About Counselor Candidates' Dispositions**

Yazarlar / Authors: Fidan Korkut Owen, Meliha Tuzgöl Dost, Aslı Bugay

**ÖZET**

Psikolojik danışma ve rehberlik (PDR) alanında lisans ve lisans üstü düzeyinde eğitim alan öğrenciler, eğitimleri boyunca ödevler, sınavlar, projeler ve tezler aracılığı ile değerlendirilmektedir. Öte yandan psikolojik danışma öğrencilerinin sadece akademik başarılarının değil kişisel eğilimlerinin (dispositions) ya da akademik olmayan özelliklerinin de değerlendirme sırasında dikkate alınması gerektiğine ilişkin tartışmalar vardır. Bu özelliklerin neler olduğu konusunda fikir birliği olmasa da bu kişisel eğilimlere açıklık, saygı, dürüstlük örnek olarak verilebilir. Son zamanlarda PDR eğitimleri boyunca öğrencilerin değişimlerinin sürekli izlenmesi etik bir gereklilik olarak görülmeye başlamıştır (Spurgeon, Gibbons ve Cochran, 2012). Bu fikir Psikolojik Danışma ve İlgili Eğitim Kurumlarının Akreditasyonu Kurulu'nun (Council for Accreditation of Counseling and Related Educational Programs–CACREP, 2009) son standartlarıyla da pekiştirilmiştir. CACREP'in bu görüşü büyük oranda Öğretmen Eğitiminin Akreditasyonu için Ulusal Kurul (National Council for Accreditation of Teacher Education-NCATE, 2008) tarafından oluşturulan eğitim standartlarının tüm eğitim alanlarına uyarlanmasından etkilenmiştir. Bu standartlar, tüm eğitim alanlarındaki öğrencilerin kişisel eğilimlerinin geliştirilmesi ve bu özelliklerin eğitim ortamında gözlemlenebilir ve değerlendirilebilir olmasının beklendiğini ifade etmektedir. Bu tür değerlendirme çabalarının gelecekte daha etkili ve yetkin PDR uygulamacılarının yetiştirilmesine katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

Buradan hareketle, Türkiye'de psikolojik danışman eğitimcilerinin, psikolojik danışman adaylarında hangi kişisel eğilimlerin/akademik olmayan özelliklerin olması gerektiğine ilişkin görüşlerini incelemenin anlamlı olacağı düşünülmüştür. Bu amaçla, ilgili alanyazına bağlı olarak araştırmacılar tarafından 5 sorudan oluşan bir anket hazırlanmıştır. Açık uçlu beş sorunun ilk üçü kişisel eğilimlerin/akademik olmayan özelliklerin neler olduğunun listelenmesi ile ilgili iken son iki soru istenen kişilik eğilimi özelliklerinin PDR lisans eğitimi sırasında nasıl geliştirilebileceği ve değerlendirilebileceği ile ilgilidir. Ankette katılımcıların, üniversiteleri, ünvanları ve deneyim yıllarına ilişkin sorular da yer almıştır. Sorular, Türkiye'nin farklı illerindeki üniversitelerin PDR anabilim dallarında görev alan toplam 48 öğretim üyesine e-posta aracılığı ile iletilmiştir. Üçü vakıf olmak üzere 23 farklı üniversitede çalışan toplam 34 öğretim üyesinden geri bildirim alınmıştır. Dolayısıyla anketlerin dönüş oranı % 71 dir. Katılımcıların 7'si erkek, 27'si kadındır ve 11'i yardımcı doçent, 10'u doçent ve 13'ü profesör olarak çalışmaktadır. Öğretim üyesi olarak çalıştıkları yılların dağılımına bakıldığında 9 kişinin 1-10 yıl, 10 kişinin 11-20 yıl, 14 kişinin 21 yıldan daha fazla deneyimi olduğu görülmüştür. Elde edilen niteliksel verilerin ilk değerlendirilmeleri frekans (sıklık) dağılımı analizi aracılığı ile yapılmıştır.

Bulgulara göre bir psikolojik danışman adayının hangi kişisel eğilimlere sahip olması gerektiği biçimindeki ilk soruya verilen yanıtların empatik anlayış (n:12), dürüstlük (n:12), duyarlılık (n:10), yardım etmeye gönüllü olma/yardımsızlık (n: 8) ve olaylara ve kişilere esnek bakabilme (n: 8) üzerinde odaklandığı görülmüştür. Bu kişisel eğilimlerden/akademik olmayan özelliklerden hangilerinin PDR eğitimi süresinde geliştirilmeye daha uygun olduğunu biçimindeki soruya verilen yanıtların dağılımı ise şöyledir: Saygı (özsaygı: farklılıklara, etik değerlere ve başkalarına saygı: mesleki saygı) (n:17), empatik anlayış (n:10), duyarlılık (n: 8), iletişim becerileri (n:7), hoşgörü (n:5), kendini geliştirmeye ve öğrenmeye açık olma (n:5). Psikolojik danışman adaylarında değiştirilmesi gereken, ileride alanda çalışırken mesleki anlamda sorun yaratabileceğini düşünülen kişisel eğilimler/ akademik olmayan özelliklerin neler olduğu sorusuna verilecek yanıtlar ise genel olarak şöyledir: Sabit fikirlilik /katı ve dogmatik olma (n: 10), ön yargılı olma (n: 9), yetersiz öz farkındalık / zayıf içgörü (n: 7), farklılıklara saygılı olmama, hoşgörüsüzlük (n: 6).

Psikolojik danışman adaylarından beklenen kişisel eğilimler/akademik olmayan özelliklerin eğitim süreci

içinde nasıl geliştirilebileceğine ilişkin soruya verilen öneriler aşağıdaki gibi özetlenebilir. Bireysel ve grupla psikolojik danışma uygulama derslerinin (n:9) ve süpervizyonlu derslerin ve danışmaların artırılması (n:8), başta öğretim üyeleri olarak psikolojik danışman adaylarına rol model olunması (n:8), ders dışı sanatsal-kültürel faaliyetlerin desteklenmesi (n:5) ve adayların eğitim sürecinde bireysel ve grupla psikolojik danışma almaları (n:4). Psikolojik danışman adaylarının eğitim süreci boyunca onlardan beklenen kişisel eğilimler/akademik olmayan özellikleri geliştirip geliştirmediklerinin hangi yollarla değerlendirilebileceği sorusuna verilen yanıtlarda en fazla vurgulanan konu test ve test dışı ölçme araçlarının kullanımıdır (n:22). Ardından psikolojik danışma uygulamalarındaki performanslara bakılması, ödev ve projelerdeki katkılarının dikkate alınması (n:18): gözlemlerin yapılması (n:16), süpervizyon deneyimleri (n:11) ve görüşmeler (n:11) aracılığı ile değerlendirme yapılması gibi öneriler sunulmuştur. Elde edilen bulgular alanyazın ışığında tartışılacaktır. Bu araştırmanın kişisel eğilim kavramının Türkiye’de PDR alanında tartışılmaya başlanmasına yol açması ve Türk kültürüne özgü olarak bir ölçek geliştirmeye temel oluşturabilmesi umulmaktadır.

#### Kaynaklar

Council for Accreditation of Counseling and Related Educational Programs (2009). 2009 standards. <http://www.cacrep.org/doc/2001%20Standards.pdf> adresinden alınmıştır.

National Council for Accreditation of Teacher Education (2008). Professional standards accreditation of teacher preparation institutions. Aşağıdaki adresten 1 Nisan 2012

<http://www.ncate.org/Portals/0/documents/Standards/NCATE%20Standards%202008.pdf> tarihinde alınmıştır.

Spurgeon, S., Gibbons, M. ve Cochran, J. (2012). Creating personal dispositions for a professional counseling program. *Counseling and Values*, 57(4), 96-108.

## SUMMARY

Counselor candidates are assessed through homework, exams, projects and thesis during their education. On the other hand, there are some discussions about assessments of their dispositions or nonacademic characteristics besides their academic achievement. The focus of both aspects has typically been on the achievement or mastery of content. Within the field of Counselor Education there has emerged recognition that programs of preparation have an ethical responsibility to insure that candidates were of the highest quality and were closely monitored throughout training (Spurgeon, Gibbons & Cochran, 2012). This idea was further reinforced by the adoption of the 2009 Standards of the Council for the Accreditation of Counseling and Related Educational Programs (CACREP), the national accrediting body for programs of counselor training (CACREP, 2009). These standards, to a large extent state that accredited programs are required to establish and maintain “a developmental, systematic assessment of each student’s progress throughout the program, including consideration of the student’s academic performance, professional development, and personal development”. This idea more widely impacts the entire field of Education through the adoption of training standards established by National Council for Accreditation of Teacher Education (NCATE) (NCATE, 2007). These standards describe an expectation that students in all education-related fields develop dispositions and that these behaviors and attitudes be observed and evaluated in educational settings. The implication is that such assessment efforts would in some way contribute to effective and competent practitioners in future.

The purpose of the current study is to describe what Turkish counselor educators think about which dispositions/ nonacademic characteristics counselor candidates should have, how these dispositions can be developed or enriched and how they can be assessed.

To collect the data, researchers developed a questionnaire with 5 open ended questions. First three questions were about dispositions/ nonacademic characteristics and last two questions were about how they have been developed and assessed. Questionnaire also had some demographic questions for counselor educators include: the universities they work, their titles and their working experiences. Among the questionnaire we sent to 48 counselor educators via email, 34 of them from 23 universities (3 of them were private) sent their feedback, so return rate was 71%. Their demographic characteristics were presented below: Seven male, 27 female: 11 assistant professor, 10 associate professor, 13 full professor: 9 of them has 1-10 years, 10 of them 11-20 years and 14 of them has 21 and more years working experience

as counselor educators at university. The initial findings were analyzed by using descriptive statistics such as frequencies.

First question was about which dispositions counselor candidates should have. Answers were focused on empathetic understanding (n: 12), honesty (n: 12), sensitivity (n: 10), being helpful (n: 8) and flexibility (n: 8). Second question was which of them can be developed during counseling education: Basic answers were respect (n:17), empathetic understanding (n: 10), sensitivity (n: 8), communication skills (n: 7), openness (n:5) and tolerance (n:5). Third question was about which dispositions counselor candidates should not have. Being dogmatic and having fixed idea (n: 10), prejudiced (n: 9), having low insight (n:7) and being unrespectful (n: 6) were the most mentioned characteristics.

Second group questions were about how these dispositions can be developed and assessed during the counseling training. According to counselor educators these dispositions can be developed by increasing number practicum courses (n:9), adding counseling supervision courses and practices to education program (n:8), being a role model as counselor educators (n:8), encouraging students to participate art and cultural activities (n:5) and providing counseling to candidates during their training (n:4). Counselor educators suggested that dispositions can be assessed by using test and non-test assessment techniques (n:22), evaluating students' performance during practicum courses, homework and projects (n:18), observing them (n:16), during supervision experiences (n:11) and interviewing (n:11). Results will be discussed in light of current literature. It is hoped that this research will lead a discussion about counselor candidates' dispositions in Turkey.

#### References

Council for Accreditation of Counseling and Related Educational Programs (2009). 2009 standards. <http://www.cacrep.org/doc/2001%20Standards.pdf> adresinden alınmıştır.

National Council for Accreditation of Teacher Education (2008). Professional standards accreditation of teacher preparation institutions. Aşağıdaki adresten 1 Nisan 2012

<http://www.ncate.org/Portals/0/documents/Standards/NCATE%20Standards%202008.pdf> tarihinde alınmıştır.

Spurgeon, S., Gibbons, M., & Cochran, J. (2012). Creating personal dispositions for a professional counseling program. *Counseling and Values*, 57(4), 96-108.

ID: I22

## **Rehberlik Ve Psikolojik Danışmanlık Alanında Yapılan Tezlerdeki Araştırma Eğilimleri: Bir İçerik Analizi**

### **Research Trends In The Master's And Phd Thesis In The Field Of Guidance And Psychological Counselling: A Content Analysis**

Yazarlar / Authors: İsmail Seçer, Ragıp Ümit Yalçın, Başaran Gençdoğın, İsmail Seçer

## **ÖZET**

### **Özet**

Yirminci yüzyılın başlarında bireylerin mesleki yeterliliklerini belirleyerek uygun meslek ya da mesleklere yönlendirilmesi süreciyle başlayan rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetleri (Kepçeoğlu, 1994) bugün eğitimden sağlığa, askeri alanlardan sosyal hizmet kuruluşları ve endüstriye kadar birçok alanda etkinliğini sürdürmektedir (Derelioğlu, 2010).

Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri, bireyin kendini anlaması, problemlerini çözmesi, gerçekçi kararlar alması, kapasitesini kendine en uygun düzeyde geliştirmesi (Kepçeoğlu, 1994), kendi istek ve imkânları ile toplumda kendisine açık olan gelişme imkânları ve beklentileri tanınması ve bunları en iyi biçimde uzlaştıracakları (Kuzgun, 1988) ve çağdaş dünyanın ihtiyacı olan mutlu ve üretken insanlar olabilmeleri için gerekli niteliklere ulaşmaları amacıyla, uzman kişilerce yapılan profesyonel yardımları içeren bir süreçtir (Erkan, 2003).

Bugün eğitim dışında birçok alanda varlığını ve gelişimini sürdüren rehberlik ve psikolojik danışmanlık alanında yapılmakta olan yüksek lisans ve doktora tezlerinin analiz edilerek, bu alandaki araştırma eğilimlerinin belirlenmesi, alanın gelişimine ışık tutması ve akademik çevrelerde bulunan bilim adamlarına bilimsel araştırmalar noktasında önemli veri sağlaması açısından önemli görölmektedir.

Bu anlamda rehberlik ve psikolojik danışma alanında 2008-2012 yılları arasını kapsayan beş yıllık süre içerisinde yapılmış olan yüksek lisans ve doktora tezlerinde ki araştırma eğilimlerinin belirlenmesinin alanın genel görünümünü ortaya koyması ve ağırlıklı olarak çalışılan konu alanlarını belirlemesi, kullanılan bilimsel teknik ve yöntemlerin belirlenmesi ve veri analiz tekniklerinin belirlenmesi açısından önemli görölmektedir. Bu doğrultuda bu çalışmanın amacı Türkiye’de 2008-2012 yılları arasında “Rehberlik ve Psikolojik Danışma” alanında yayınlanmış yüksek lisans ve doktora tezlerinde ki araştırma eğilimlerinin belirlenmesidir.

### **Bulgular**

Araştırma sonucunda son beş yılda yayınlanan yüksek lisans tezlerinin % 97’8’inin ve doktora tezlerinin % 93,1’inin araştırma-incelemeyle dayalı çalışmalar olduğu saptanmıştır. Veri toplama Araçları açısından daha çok anket ve ölçeklerin tercih edildiği saptanmıştır. Örneklem grubu olarak araştırmaların genel itibarıyla lisans öğrencileri üzerinde yapıldığı, bunu ortaöğretim ve ilköğretim öğrencilerinin izlediği bulunmuştur. Okul öncesi öğrencileri, ilkökul öğrencileri, lisansüstü öğrenciler, öğretmenler, yöneticiler, veliler, öğretim elemanları ve müfettişlerin örneklem alındığı çalışma sayısı ise nispeten daha azdır. Örneklem büyüklüğü açısından makalelerin büyük bir kısmında 301-1000 kişiden oluşan örneklem grupları üzerinde çalışıldığı saptanmıştır. Kullanılan veri analiz teknikleri açısından bakıldığında ANOVA (141), korelasyon analizi (118) ve t-testi (126) şeklindedir. Nitel analiz tekniklerinden ise en çok (15 makale) içerik analizi tekniği kullanılmıştır. ANCOVA, MANOVA, MANCOVA ve yapısal eşitlik modeli en az kullanılan analizlerdir. Konu alanları açısından sırasıyla psikolojik uyum (217 makale), kişisel rehberlik (51 makale) ve sosyal psikoloji (83 makale) konu alanlarında daha fazla makale yayınlandığı belirlenmiştir.

### **Tartışma ve Sonuç**

Elde edilen araştırma bulguları doğrultusunda, 2008-2012 yılları arasında Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık alanında yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerinin, genel anlamda, tek yöntemliliğe dayandığı (nicel ya da nitel), verilerin anket veya likert tipi ölçeklerle toplandığı, kolay ulaşılabilir örneklem gruplarının seçildiği,

nispeten daha kolay istatistiksel tekniklerin yapıldığı ve çalışma alanı olarak da Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık alanının belirli alt alanlarının tercih edildiği tespit edilmiştir. Bu durum, araştırmacıların farklı boyutları olan, derinlikli araştırma konuları seçmediklerini, daha güvenilir veriler elde edilebilecek karma yöntemler, çoklu teknikler ve örneklem gruplarını tercih etmediklerini ve buna bağlı olarak da kolay istatistik teknikleri kullandıklarını göstermektedir.

Bu araştırma sonucunda daha kapsamlı ve nitelikli çalışmalar yapmak amacıyla farklı üniversite ya da farklı disiplinlerdeki araştırmacılarla işbirliği kurularak çalışmalar yapılması önerilebilir. Alana ilişkin teorik bilgilerin yer aldığı derleme (kuramsal) türündeki çalışmaların sayısı arttırılabilir. Dünyadaki eğilimler de göz önünde bulundurulduğunda nitel ve karma çalışmaların sayısı arttırılmalıdır. Buna paralel olarak veri toplama teknikleri de çeşitlenmiş olacaktır. Meta analiz ve tarihsel analiz türünde çalışmalar yapılmalıdır. Lisans öğrencileri ve ortaöğretim öğrencileri dışındaki örneklem gruplarına yönelik çalışmaların sayısının arttırılması önerilebilir. Veri analiz tekniklerine ilişkin olarak ileri istatistik tekniklerinin ve yapısal eşitlik modellemesinin kullanıldığı çalışmaların sayısı arttırılmalıdır. Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Ana Bilim Dalı'na özgü Türkiye ile yurt dışındaki bilimsel araştırma eğilimlerinin karşılaştırılmasına yönelik çalışmalar yapılabilir.

## **SUMMARY**

### **Abstract**

Having started with the process of directing individuals to appropriate job or professions by determining their occupational abilities at the dawn of 20th century, Guidance and psychological counseling (GPC) services (Kepçeoğlu, 1994) have still been continuing their effectiveness in various disciplines and fields ranging from education to health, from military areas to social service organizations and industry (Dereioğlu, 2010).

Guidance and psychological counseling services are processes that include professional supports carried out by specialized experts in order to help people become happy and productive individuals that today's world most need and to help them understand themselves, solve their problems, have plausible decisions, and to help them realize the expectations and opportunities that are available in the society they live in and to help them improve their capacities in the best ways by using their own wills and possibilities.

Today, analysis of the scientific studies carried out by the academic world about psychological counseling services that are pursuing their existences and developments in various different fields apart from education are considered to be quite important in order to determine research trends in the field in terms of the fact that they provide the scientific world with essential data that shed light on the development of the field itself.

### **Method**

In this respect, determination of the research trends of the Master's and PhD Thesis carried out within five years' time period from 2008 to 2012 in the field of guidance and psychological counseling is seen essential in order to identify their overall common subject areas and to find out scientific techniques and methods as well as data analysis techniques and methods used in the studies. Accordingly, the purpose of this study is to determine the research trends in the field of Guidance and Psychological Counseling in Turkey by investigating Master's thesis and PhD thesis published between the years 2008 and 2012. For the purpose, Master's thesis and PhD thesis were assessed and evaluated in terms of their publishing dates, methods, data collection tools, sample specialties, data analysis techniques, subject fields and their subjects.

### **Findings**

The results of the study indicated that 97'8 percent of the Master's thesis and 93'1 percent of the PhD thesis published within five years' time period from 2008 to 2012 were written based on research and survey. It was also found that questionnaires and scales were most commonly used data collection tools. Most of sample groups of the studies were university students followed by secondary school students and primary school students respectively. However, the number of the studies, sample groups of which included pre-school students, primary school students, post-graduates, teachers, administrators, parents, instructors and inspectors, was respectively lesser. In terms of the size of the sample groups, most of the

articles were studied on sample groups composed of 301-1000 participants. Calculation of Data analysis techniques was composed of ANOVA (141), correlation analysis (118) and the t-test (126), respectively. Among the quantity analysis techniques content analysis (at most five) was used. In terms of subject analysis, it was found that more articles on psychological conformity (217 thesis), individual guidance (51 thesis) and social psychology (83 thesis) were published.

#### Discusion

In the light of the research findings, it was found that the Master's thesis and PhD thesis published between the years 2008 and 2012 in the field of GPC were mostly carried out by single technique (either quality or quantity) and the data was collected through questionnaire by using relatively data analysis techniques and Likert-type scale and easily accessible sample groups were preferred and some certain subfields of GPC were selected as the field of study. This situation showed that researchers tempted not to prefer research subjects with different dimensions and depths and avoided choosing mixed methods, multiple techniques and sample groups in order to gather more reliable results but they rather preferred to choose simple statistical techniques. In this respect, it can be inferred that by conducting individual studies, researchers preferred to complete the necessary requirements for their academic career concerns rather than to make a contribution to science.

#### Results

The result of the study indicates that in order to carry out more comprehensive and qualified research, multiple-author studies can be done with different universities or with researchers from different disciplines. The number of conceptual studies that include theoretical information about the field can also be increased. Concordantly, data collection tools will also be varied. Studies in the type of meta-analysis and historical analysis should be carried out. It is necessary to increase the number of sample group other than high-school students and secondary-school students. Besides,

ID: 125

## **Ergenlerin Öğrenilmiş Çaresizliğinin Yordanması**

### **Predicting Learned Helplessness Of Adolescents**

Yazarlar / Authors: Gülşen Büyükaşahin Çevik, Mehmet Hakan Gündoğdu

## **ÖZET**

Ergenlerin Öğrenilmiş Çaresizliğinin Yordanması

Gülşen BÜYÜKAŞAHİN ÇEVİK

Hakan Mehmet GÜNDOĞDU

Ergenlik döneminde önemli olan ve pek çok değişkeni etkileyebilen önemli bir faktör öğrenilmiş çaresizliktir. Yapılan araştırmalar çaresizliğin öğrenildiğini ve bu öğrenmenin bilişsel, duyuşsal, davranışsal ve çevresel yönlerinin olduğunu göstermektedir. Bilişsel öğeler, bilgi işleme sisteminin içsel denetimi ile ilgilidir ve bu öğeler eğitim ile değiştirilebilir. Duyuşsal, davranışsal ve çevresel öğeler ise, bireyin tercihine dayalıdır ve hem yetiştirme hem de öğretimsel eşleştirme stratejilerine yanıt vermektedir (Açıkgöz, 1996). Öğrenme stili bireylerin tanınmasına, aralarındaki ayrımların görülmesine, anlaşılmasına ve öğrenme ortamına işaret etmektedir (McKeachie, 1995).

Bu bağlamda bu araştırmanın amacı: ergenlerin öğrenilmiş çaresizlik düzeylerinin: sosyo-demografik değişkenler, stresle başa çıkma ve umutsuzluk ile annelerinin öğrenilmiş çaresizlik, stresle başa çıkma ve umutsuzluk düzeyleri tarafından yordanıp yordanmadığını incelemektir.

Bu genel amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara yanıt aranacaktır:

- 1) Ergenlerin stresle başa çıkma ve umutsuzluk düzeyleri ergenlerin öğrenilmiş çaresizlik düzeylerini yordamakta mıdır?
- 2) Ergenlerin annelerinin öğrenilmiş çaresizlik düzeyleri ergenlerin öğrenilmiş çaresizlik düzeylerini yordamakta mıdır?
- 3) Ergenlerin spor yapması ve hobisinin olması ergenlerin öğrenilmiş çaresizlik düzeylerini yordamakta mıdır?

Bu araştırma, betimsel nitelikte ilişkisel tarama modeline dayanan bir yordama çalışmasıdır. Araştırmanın verileri 2010–2011 eğitim-öğretim yılında, Adana ili Çukurova ilçesindeki genel resmi liselerin 10. ve 11. sınıfına devam eden öğrencileri ve annelerinden elde edilmiştir. Araştırmanın örneklemini Adana ili Çukurova ilçesindeki genel resmi lise kapsamına giren beş lisenin 10. ve 11. sınıfa devam eden 331 erkek 233 kız olmak üzere toplam 564 öğrenci ve bu öğrencilerin anneleri oluşturmuştur. Araştırmada toplanan veriler “Öğrenilmiş Çaresizliğe Özgü Açıklama Biçimi Ölçeği”, “Stresle Başa Çıkma Tarzları Ölçeği” ve “Beck Umutsuzluk Ölçeği”nin ölçtüğü nitelikler ve araştırmaya katılan öğrenciler ve anneleri ile sınırlıdır. Araştırmadan elde edilen verilerin istatistiksel analizleri için SPSS paket programının 11.5 versiyonu kullanılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde, aşamalı doğrusal çoklu regresyon analizinden yararlanılmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlar aşağıdaki gibi özetlenebilir:

Ergenlerin öğrenilmiş çaresizlik düzeylerini yordayan değişkenlerin açıklanan toplam varyansa olan katkılarına göre sırasıyla “ergenlerin umutsuzluğu”, stresle başa çıkma tarzlarının bir alt boyutu olan “iyimser yaklaşım”, ergenlerin annelerinin öğrenilmiş çaresizliği”, “ergenlerin spor yapıp yapmaması” “ergenlerin hobisinin olup olmaması” ve Stresle Başa Çıkma Tarzları alt ölçeği olan “ergenlerin çaresiz kendini suçlayıcı yaklaşım” olduğu ortaya çıkmıştır. Yordayıcı altı değişkenin öğrencilerin öğrenilmiş çaresizliği düzeyi puanlarında toplam varyansın % 21.6’sını açıkladığı belirlenmiştir.

Bu araştırmanın bulguları ile paralel olarak Abramson, Seligman ve Teasdale (1978) bireylerin sonucu etkilemekte başarısız oldukları bir duruma maruz kaldıklarında gelecekteki sonuçları etkileyebilecek davranışın olmadığı beklentisini geliştirdiklerini ortaya çıkarmışlardır Dolayısıyla bu araştırma ile gelecekteki davranışın olmadığı beklentisinin umutsuzluğa yol açabileceğini söyleyebiliriz. Ergenlik döneminde önemli olan bir diğer değişken strese bağlı iyimserlik ya da kötümserliğin bedensel ve ruhsal yapı üzerinde rol



oynadığını söyleyebiliriz. Özellikle bu dönemde aile ve arkadaş ilişkilerinin ergenin gelecekteki yetişkinliğe hazırlanması açısından önemi vurgulanmaktadır (Büyükaşahin Çevik, 2007). Benzer çalışmalarda ebeveyn desteği ile gencin genel yeteneği, iyi olma hali (Henry, Robinson, Neal ve Huey, 2007) ve kimlik gelişimi (Sartor ve Youniss, 2002) arasında ilişki olduğu ortaya çıkarılmıştır. Benzer çalışmalarda da sporun, özgüvende artış (McAuley, Mihalko ve Bane, 1997) ve depresyon düzeyinde azalma (Akandere, 2003) ruhsal etkilerinden söz edilmektedir. Bu araştırmanın bulgularını destekleyen bir başka çalışmada hobisi ya da uğraşısı olan bireylerin fiziksel, mental ve sosyal sağlık ile yakın ilişkili olduğu bulunmuştur (Caldwell, Smith ve Weissenger, 1992). Bu araştırmanın bulguları ile paralel olarak Folkman ve Lazarus (1984)'da duygu odaklı baş etme yollarının birçok psikopatoloji açısından önemli bir değişken olduğunu rapor etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenilmiş Çaresizlik, Stresle Başa Çıkma, Umutsuzluk, Ergen

Kaynakça

Abramson, L.Y., Seligman, M.E.P. ve Teasdale, J.D. (1978). Learned helplessness: Critique and reformulation. *Journal of Abnormal Psychology*, 87 (1), 49-74.

Açıkgöz, K. Ü. (1996). Etkili Öğrenme ve Öğretme. Kanyılmaz Matbaası, İzmir.

Akandere, M. (2003). Spor yapan ve yapmayan öğrencilerin depresyon düzeylerinin incelenmesi, *Spor ve Tıp Dergisi*, 4,(2)1, İstanbul.

Büyükaşahin-Çevik, G. (2007). Lise 3. sınıf öğrencilerinin arkadaşlık ilişkileri ve benlik saygılarının bazı değişkenler açısından incelenmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.

McAuley E, Mihalko SL, Bane, SM. (1997). Exercise and self-esteem in middle-aged adults: multidimensional relationships and physical fitness and selfefficacy influences. *J Behav Med* 20, 67-83.

McKeachie, W. J. (1995). Learning styles can become learning strategies, 4, 6: Nov. <http://www.ntfl.com/html/pi/9511/article.html>. 12.10.2011 tarihinde erişildi.

Sartor, C. E., ve Youniss, J. (2002). The relation between positive parental involvement and identity achievement during adolescence. *Adolescence*, 37, 221-234.

## SUMMARY

Predicting Learned Helplessness of Adolescents

Gülşen BÜYÜKAŞAHİN ÇEVİK

Hakan Mehmet GÜNDOĞDU

Introduction

It has been suggested that certain individual difference variables such as learned helplessness have a negative effect on individuals' behaviors. Learned helplessness was found to be connected with several important human conditions which may influence one's life in a negative way. Among these, depression (Peterson & Seligman, 1984), unpopularity among peers (Aydın, 1988a), and academic failure (Early & Barrett, 1991; Fincham, Hokoda & Sanders, 1989; Aydın, 1988b) can be specifically cited as these conditions may influence individuals' satisfaction and happiness in life. For these reasons, it is important to explore the variables contribute to the helplessness level of the adolescents.

The purpose of the study is to investigate whether or not socio-demographic variables stress coping style hopelessness, mothers' learned helplessness, stress coping style and hopelessness predict learned helplessness of adolescents.

Method

Study Group

The study is carried out on the 10th and 11th grade students from Çukurova district in Adana in 2010–2011 educational year. The study group consisted of 564 (331 male: 233 female) adolescents and 564 mothers randomly selected from high schools in Çukurova.

Measures

Personal Information Sheet prepared by researchers was administered to gather data related with demographic variables of adolescents and their mothers. Attributional Style Questionnaire developed by Aydın (1988c) was used in this study in order to measure the level of learned helplessness of adolescents and their mothers. To gather information about the styles of coping with stress of adolescents and mothers,



Ways of Coping Inventory, developed by Folkman ve Lazarus (1980) adapted by Şahin ve Durak (1995) was used. In addition, Beck's Hopelessness Scale (1974) was used in this study in order to measure the level of hopelessness adolescents and their mothers.

#### Data analysis

Statistical Package for the Social Sciences 11.5 software was used for the statistical analysis of the data. In order to analyze the data stepwise linear multiple regression analysis method was employed.

#### Results

At the end of the stepwise regression analyses: it was found that, in accordance with their contributions to the total variance: hopelessness and optimism of adolescents, learned helplessness of mothers, sports and hobby predicted learned helplessness scores of the adolescents. These predictors explained 21.6% of the total variance. The findings of the present study were discussed in the light of the related literature. In addition, some suggestions for further research were proposed.

#### Discussion

As expected, hopelessness of the adolescents predicted helplessness. In the related literature, no study was found concerning on hopelessness and helplessness. However, there are many researches on hopelessness and depression relationship (Çelikel and Erkorkmaz, 2008: O'Connor and Cassidy, 2007: Soares, Macassa, Grossi and Viitasara, 2008: Vatan and Dağ, 2009). Originally as a depression model (Abramson, Seligman, and Teasdale, 1978), helplessness is expected to relate hopelessness. Similarly, optimism is also seen to predict helplessness.

The most interesting finding of the study is the relationship between mothers' helplessness and adolescents' helpless behavior [ $F(3,560)=41.255^{**}p<.001$ ]. Cicchetti, Rogosch ve Toth, (1998) reported that depressive mothers' children have less social behavior and more behavioral problems. Also the other researches reported that depressive mothers' sons have lower achievement level (Murray and Cooper, 1996: Sugawara, Kitamura, Toda and Shima, 1999).

**Key Words:** Learned Helplessness, Coping With Stress, Hopelessness, Adolescent

#### References

- Abramson, L.Y., Seligman, M.E.P. & Teasdale, J.D. (1978). Learned helplessness: Critique and reformulation. *Journal of Abnormal Psychology*, 87 (1), 49-74.
- Açıkgöz, K. Ü. (1996). Etkili Öğrenme ve Öğretme. Kanyılmaz Matbaası, İzmir.
- Akandere, M. (2003). Spor yapan ve yapmayan öğrencilerin depresyon düzeylerinin incelenmesi, *Spor ve Tıp Dergisi*, 4,(2)1, İstanbul.
- Aydın, G. (1988a) "The Remediation of Children's Helpless Explanatory Style and Related Unpopularity." *Cognitive Therapy and Research*, 12, 2: 155-165.
- Aydın, G. (1988b) "Üniversite Öğrencilerinde Depresyon, Açıklama Biçimi, ve Akademik Başarı İlişkisi." *Psikoloji Dergisi* 6, 22: 6-12.
- Aydın, G. (1988c). Depresyonda bilişsel değerlendirme:DYBÖ yetişkin formunun klinik geçerlilik ve güvenilirliği, *Nöroloji Nöroşirürşi Psikiyatri Dergisi*, Nisan, 135-138.
- Büyükaşahin-Çevik, G. (2007).Lise 3. sınıf öğrencilerinin arkadaşlık ilişkileri ve benlik saygılarının bazı değişkenler açısından incelenmesi, *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Çelikel, F.Ç. & Erkorkmaz, Ü. (2008). Üniversite öğrencilerinde depresif belirtiler ve umutsuzluk düzeyleri ile ilişkili etmenler, *Nöropsikiyatri Arşivi*, 45, 122-129.
- Cicchetti, D., Rogosch, F.A. & Toth, S.L. (1998). Maternal depressive disorder and contextual risk: Contributions to the development of attachment insecurity and behavior problems in toddlerhood. *Development and Psychopathology*, 10, 283-300.
- Early, D. & Barrett, M. (1991) "Predicting Learned Helplessness and Academic Achievement: The Role of Locus of Control and Motivational Orientation." Eric No: ED. 333-987.
- Fincham, F.D., Hokoda, A., & Sanders, R. (1989) "Learned Helplessness, Test Anxiety, and Academic Achievement: a Longitudinal Analysis." *Child Development*, 60: 138-145.
- McAuley E, Mihalko SL, & Bane, S. M. (1997). Exercise and self-esteem in

ID: 127

## **Psikolojik Danışmanlarının Mesleki Kimliklerinin önemli Bir Parçası Olarak Mesleki Kıvançları İle Psikolojik Danışman öz-Yeterliği Arasındaki İlişki**

### **The Relationship Between Counselors' Professional Pride Which Is An Important Part Of Professional Identity And Counselor Self-Efficacy**

Yazarlar / Authors: Aynur Eren Gümüş

## **ÖZET**

ABD’de psikolojik danışmanlık mesleği için farklı uzmanlık alanlarına rağmen paylaşılan bir mesleki kimlik geliştirilmesini desteklemek önümüzdeki on yıl için de ayrıcalıklı bir hedef olarak tanımlanmaktadır (ACA, 2009). Okul psikolojik danışmanları tarafından da paylaşılacak birleştirici bir psikolojik danışman kimliği tanımlı yapabilmeye yönelik son yıllarda ciddi çaba sarf edilmektedir. Remley ve Herlihy’nin (2007) sunduğu boyutlar içinde güçlü bir mesleki kimliğe sahip olmanın önemli bir parçası olarak psikolojik danışman olmaktan dolayı “kıvanç duygusuna sahip olma” görülmektedir. “Meslekten kıvanç duyma” kavramı burada psikolojik danışmanın meslek seçimine ilişkin olumlu duygularını: bu alanın tarihine, inanç ve temelindeki felsefeye duyduğu takdiri ve mesleğinden gurur duyarak diğer insanlarla iletişime girmesini çerçevelemektedir. Stoltenberg (1981, akt: Emerson, 2010) bütün bir psikolojik danışman kimliği geliştirmenin bir parçası olarak öz yeterlik ile psikolojik danışman kimliği geliştirme arasındaki ilişkiye işaret eden bir model ortaya koymuştur. Dolayısıyla psikolojik danışmanın mesleki kimliği ile psikolojik danışman öz yeterliği potansiyel olarak ilişkili yapılar olarak ele alınmaktadır (Emerson, 2010). Ülkemizde çok büyük bir çoğunluğu okullarda görev yapan psikolojik danışmanların mesleki kimliklerine ilişkin yapılmış araştırma bulunmamaktadır.

Bu araştırmanın amacı okul ortamında çalışan psikolojik danışmanların mesleki kimliklerinin önemli bir boyutu olan mesleki kıvanç ile psikolojik danışman öz yeterliği ve kullanılan unvan arasındaki ilişkiyi: bu ilişkinin yordayıcı olup olmadığını incelemektir.

Araştırmada İstanbul Kartal, Maltepe ve Kadıköy ilçelerindeki okullarda çalışan ve çoğunun “rehber öğretmen” unvanını kullandığı 154’ü kadın ve 60’ı erkek toplam 214 rehberlik ve psikolojik danışmanlık ile eğitimde psikolojik hizmetler programı mezunundan veri toplanmıştır. Bu araştırma kapsamında bağımlı değişken için Psikolojik Danışman Profesyonel Kimlik Ölçeği’nin Mesleki Kıvanç (Professional Pride Subscale) alt ölçeği, Psikolojik Danışman Mesleki Kıvanç Ölçeği (PDMKÖ) adıyla bağımsız değişkenlerden psikolojik danışman öz yeterliği için Psikolojik Danışman Öz Yeterlik Ölçeği’nin (PDÖYÖ) yapı geçerlikleri test edilerek kullanılmıştır. Verilerin analizinde çoklu regresyon analizi kullanılmıştır.

Araştırmanın bulguları psikolojik danışmanların mesleki kıvançlarının en önemli yordayıcısının pozitif yönde ilişkili olan psikolojik danışman öz-yeterliği olduğu ve PDÖYÖ puanlarının PDMKÖ puanlarının %22,5’ünü açıkladığını göstermiştir. Analizin sonraki aşamasında PDMKÖ ile negatif yönde ilişkili olan sosyal etkileşimlerde kullanılan mesleki unvan olarak rehber öğretmen unvanı değişkeninin modele eklenmesiyle toplam varyansta %2,5’lik bir artış olmuş PDMKÖ puanlarının yaklaşık %25’inin açıklandığı görülmüştür.

Bu araştırmada, mesleki kıvançın en önemli yordayıcısının psikolojik danışman öz yeterliği olduğu, psikolojik danışman öz yeterliği arttıkça mesleki kıvanç da arttığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç, Marshall’ın (2000) mesleki kimlik ile öz yeterlik arasındaki ilişkiyi belirtmek için kullandığı “bir sürecin el ele giden parçaları” nitelemesini, mesleki kıvanç ile psikolojik danışman öz yeterliği için de söylemenin olası olduğunu göstermektedir. Araştırmada sosyal etkileşimlerde kullanılan mesleki unvan olarak rehber öğretmen unvanı ile psikolojik danışman mesleki kıvanç puanları arasında negatif yöndeki yordayıcı ilişkisinin, olması, rehber öğretmen unvanının ülkemizde psikolojik danışma mesleğinin gelişiminde önemli bir engel olduğu yönündeki görüşlere destek sunmaktadır. Bu araştırmada psikolojik danışmanların mesleki kimliklerinin sadece önemli bir görünümü olarak mesleki kıvanç boyutunda incelenmiş olması bir sınırlılık olarak dikkate alınmalıdır.

Anahtar Sözcükler: Psikolojik danışmanın mesleki kimliği, psikolojik danışmanın mesleki kıvancı, rehber öğretmen, psikolojik danışman öz yeterliliği.

## SUMMARY

### Abstrac

Since, there have been various professional fields of counseling, specific attempts to establish a unified identity for the counseling profession is defined as a primary goal over the next decade in the USA (ACA, 2009). In recent years, a considerable effort has been put to make a unified identity definition of the counseling profession. In the dimensions that Remley and Herlihy (2007) have presented, having a sense of pride of being counselor as a profession is seen as a significant part of strong professional identity. The term "professional pride" includes the positive feelings a counselor has regarding choosing the profession: appreciating the philosophy, beliefs, and history of the profession: and communicating this sense of pride to others. Stoltenberg (1981, cited in Emerson, 2010) has developed a model with two structures which points the relationship between self-efficacy and counselor identity development as an integral part of overall counselor identity. In Turkey, there has been no research on professional identity of the counselors, majority of who are working at schools.

The aim of this study is to examine the relationship between the professional pride which is an important part of professional identity, and the self-efficacy and title and is to show whether the relationship of these are predictors of professional identity, or not. Data was collected from 214 counselors (154 females, 60 males). For dependent variable "professional pride", The Professional Pride Subscale (PDMKÖ) of The Counselor Professional Identity Measure and for independent variable "counselor's self-efficacy", The Counselor Self-Efficacy Scale (PDÖYÖ) were tested for suitability in Turkey. The result of exploratory factor analysis indicated that both of the scales are unidimensional, valid and reliable. The multiple regression analysis showed that the "counselor's self-efficacy", with a positive correlation, was the most important predictor of the counselor's professional pride: in the next step of the analysis, variable of "professional title used in social interactions", which had a negative relation with PDMKÖ were added in the model. All of these variables accounted for 25% of the variance in the scores of PDMKÖ.

In this study, it has been found that the most important predictor of Professional Pride is Counselor's Self-Efficacy, and as self-efficacy increases professional pride increases.. This result shows that professional pride and self-efficacy go hand in hand as Marshall (2000) indicates it in "counselors' identity and Self-Efficacy". This study supports the views that the title of "guidance teacher" used in Turkey is a major obstacle for the development of the profession of counseling.

### References

- ACA-American Counseling Association. (2009). 20/20 Statement of principles advances the profession. <http://www.counseling.org/PressRoom/NewsReleases>.
- Emerson, C.H. (2010). Counselor professional identity: Construction and validation of Counselor Professional Identity Measure. (Unpublished Doctorate Thesis).
- Marshall, A. (2000). Developmental themes and self-efficacy for career counsellors. Paper presented at the Annual National Consultation on Career Development, Ottawa, Ontario.
- Remley, T.P. ve Herlihy, B. (2007) Ethical, legal, and professional issues in counseling (2nd ed. updated). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.

Keywords: Counselor's professional identity, counselor's professional pride, guidance teacher, counselor self-efficacy.

ID: 129

**Bireylerin Yalnızlık Düzeylerinin Aşka İlişkin Tutumları Ve İlişki Doyumları Açısından İncelenmesi****Examining Individuals Loneliness Levels In Terms Of Attitudes Towards Love And Relationship Satisfaction**

Yazarlar / Authors: Eylem Türk, Aylin Demirli Yıldız

**ÖZET**

Yalnızlık, kişinin sosyal ilişkiler ağının nitel ya da nicel olarak yetersiz kalması ile ortaya çıkan sıkıntılı bir deneyimdir (Perlman ve Peplau, 1981). Bu deneyim ve duygu kişinin gerçekte var olan ilişkilerinin, ilişkiye dair beklentilerini karşılayamadığı durumlarda ortaya çıkmaktadır (Peplau ve Perlman, 1982).

Yalnızlık ile baş etmenin bilinçli ya da bilinçsiz olarak seçilmiş yolları vardır. Romantik ilişkiler de yalnızlık ile baş etmenin alternatif yollarından birini oluşturur. Oysa kişi diğerleri ile beraber olduğu zaman da yalnızlığı deneyimleyebilir. Dolayısıyla yalnızlığın temelini, yaşanan ilişkiden alınan doyum düzeyinin düşük olmasının oluşturduğu söylenebilir (Buluş, 1997). Yaşanan ilişkinin biçimini belirlemede ise kişinin aşka yönelik olan tutumu önemli bir yere sahiptir. Aşka yönelik tutum ya da aşk biçemi: içerisinde bilişsel, duygusal ve davranışsal bileşenleri barındırır ve kişinin aşk anlayışını yansıtır. Bu açıdan kişinin aşk biçiminin (tutkulu, oyun gibi, arkadaşça, mantıklı, sahiplenici ve özgeci) onun ilişkiden aldığı doyum ve öznel yalnızlık duygusunu etkileyeceği, bunun yanı sıra ilişkiden elde edilen doyumun, yani bireyin ilişkinin kalitesi konusunda yaptığı öznel değerlendirmenin de, yalnızlık duygusu üzerinde etkili olacağı öne sürülebilir. Bu amaçla yapılan çalışmada üniversite öğrencilerinin aşk biçimleri ve ilişkilerinden aldıkları doyumun yalnızlık düzeyleri ile ilişkili oldukları varsayılmıştır.

Bu bağlamda, aşk biçimleri, ilişki doyumunu ve yalnızlık arasındaki ilişkiler öncelikle korelasyon ve sonrasında yapısal eşitlik modeliyle incelenmiştir. 125 öğrenciye UCLA yalnızlık ölçeği (Russel ve diğ., 1980), ilişki doyumunu ölçeği (Hendrick, 1988) ve Aşka İlişkin Tutumlar Ölçeği: Kısa Formu (Hendrick, Hendrick ve Dicke (1998) uygulanmış ve veriler önerilen model çerçevesinde değerlendirilmiştir. Modelin yapılandırılmasında Kovaryans Matris'leri ve en yüksek olasılık tahmini (maximum likelihood estimation) kullanılmıştır. Modelin veriyeye uyumu temel olarak Ki Kare ( $\chi^2$ ) Uyum testi (Chi-Square Goodness of Fit), İyilik Uyum İndeksleri (Goodness of Fit) ve Karşılaştırmalı Uyum İndeksleri'ne (Comparative Fit Indices) dayanmaktadır. Analizler için en düşük anlamlılık düzeyi  $p < .05$  olarak kabul edilmiştir. Korelasyon tablosundaki değerler esas alınarak oluşturulan modele, ilişki katsayıları .20'nin altında olan özgeci aşk, sahiplenici aşk, arkadaşça aşk, ve mantıklı aşk dahil edilmemiştir. Ölçüm modelinde gözlenen regresyon katsayılarının en yüksek .70 ile tutkulu aşk biçemi ile ilişki doyumunu arasında olduğu görülmüştür. Diğer yandan, en düşük regresyon katsayısı -.13 ile ilişki doyumunu ile yalnızlık arasında oluşmuştur. Bunlara ek olarak tutkulu aşk biçemi ile yalnızlık arasında -.29, oyun gibi aşk biçemi ile yalnızlık arasında .21 ve son olarak oyun gibi aşk biçemi ile ilişki doyumunu arasında -.16 regresyon katsayısı bulunmuştur.

Buna göre kişilerin ilişkilerinden aldıkları doyumun artması yalnızlık duygularının azalmasına yol açmaktadır. Fiziksel çekiciliğin ve cinsel yakınlığın önemli olduğu tutkulu aşk, ilişki doyumunu pozitif yalnızlığı ise negatif yönde yordamaktadır. Bu biçime sahip olan bireyler ilişkilerinde uyum arayan, ilişkilerinin kontrolünü ve gelişimini paylaşmak isteyen, iletişime açık ve kendine güvenen kişilerdir (Lee, 1973, 1974). Uyum ortaklık, iletişim ve öz güvenin temel olduğu bu aşk biçemi, kişinin öznel yalnızlık duygusunun azalmasına, ilişkiden aldığı doyumun ise artmasına neden olmaktadır. Bağlanmanın olmadığı, kişilerin eğlenme amacının ön plana alındığı, çok eşliliğin olduğu oyun gibi aşk (Lee, 1973) ise hem yalnızlığı hem de ilişki doyumunu negatif yönde yordamaktadır. Buna göre bu aşk biçimine sahip olan biremler hem ilişkilerinden doyum almamakta hem de yalnızlık duygusunu yaşamaya devam etmektedirler.

Lee, J.A. (1973). *The Colors of Love*. Toronto: New Press.

Lee, J.A. (1974). *The Styles of Loving*. *Psychology Today*, October, 44-51.

Peplau, L. A. & Perlman, D. (1982). (Eds.), *Loneliness: A source book of current theory, research, and*

therapy. New York: Wiley- Interscience.

Perlman D ve Peplau L A (1981) *Toward a Social Psychology of Loneliness*, R Gilmour and S Duck (eds), Personal Relationship: 3. Personal Relationships in Disorder, London, Academic Press, pp 32-56.

## SUMMARY

Loneliness is a troubling experience which arouses from qualitative or quantitative inadequate social relations (Perlman ve Peplau,1981). This experience and emotion arises in situations which individuals expectations towards relationships cannot satisfy their actual relationships (Peplau ve Perlman, 1982).

There are consciously or unconsciously chosen ways of coping with loneliness. Romantic relationships are one of the alternative ways of coping with loneliness. However, an individual can experience loneliness even though s/he is with others. Therefore it can be said that low satisfaction level received from a relationship can create the basis of loneliness (Buluş, 1997). In identifying the form of the relationship, individual's attitude towards love has a key position. The attitude towards love or the type of love includes cognitive, emotional and behavioral components and projects the individual's understanding of love. Thus it can be suggested that the individual's type of love (Eros, Ludus, Storge, Mania, Pragma, Agape) can effect the satisfaction recieved from a relationship and the subjective feeling of loneliness, alongside the satisfaction obtained from relationship, namely the subjective evaluation of the individual about the quality of the relationship can have an effect on the feeling of loneliness. In the study conducted for this purposes, it was assumed that university students' type of love and the satisfaction recieved from a relationship are in correlation with the levels of loneliness university students.

In this context, the relationship between the types of love, relationship satisfaction and loneliness were studied first with correlation and then with structural equation model. UCLA loneliness scale (Russel et al. , 1980), Relationship Assesment Scale (Hendric, 1988) ve Love Attitude Scale (Hendrick, Hendrick ve Dicke (1998) were applied to 125 students and the data was evaluated in the suggested model. In the configuration of the model, covariance matrices and maximum likelihood estimation were used. The compliance of the model with the data are based on Chi-Square Goodness of Fit, Goodness of Fit and Comparative Fit Indices. The level of significance for the analysis was accepted as  $p < .05$ . In the model which was created based on the values of the correlation table: agape love, mania love, storge love, and pragma love were not included since their relationship coefficients were under .20. in the measurement model, highest observed regression coefficient was .70 which was between eros love style and relationship satisfaction. On the other hand the lowest regression coefficient was -.13 and it was between relationship satisfaction and loneliness. In addition the regression coefficient was found to be -.29 between eros love style and loneliness, .21 between ludus love style and loneliness and lastly -.16 between ludus love style and relationship satisfaction.

According to this the more satisfaction one gets from a relationship decreases their feelings of loneliness. Passionate love (Eros) in which physical attraction and sexual intamacy are important, seems to effect relationship satisfaction in the positive way whereas it seems to effect loneliness in a negative way. Individuals who have that type of love are people who seek harmony in their relationships, who want to share the control and development of their relationships and who have self confidence (Lee, 1973,1974). This type of love where harmony, partnership, communication and self confidence are the basis causes individuals subjective feeling of loneliness to decrease, wheres it makes the satisfaction gained from the relationship increase. The like a game type of love (Ludus) where there is no commitment, individuals aim to have fun is in the foreground and there is polygamy (Lee, 1973) seems to effect both loneliness and relationship satisfaction in a negative way. Accordingly individuals who have this type of love cannot get any satisfaction from their relationships and seem to continue experiencing the feeling of loneliness.

Lee, J.A. (1973). *The Colors of Love*. Toronto: New Press.

Lee, J.A. (1974). *The Styles of Loving*. *Psychology Today*, October, 44-51.

Peplau, L. A. & Perlman, D. (1982). (Eds.), *Loneliness: A source book of current theory, research, and therapy*. New York: Wiley- Interscience.

Perlman D ve Peplau L A (1981) *Toward a Social Psychology of Loneliness*, R Gilmour and S Duck (eds), Personal Relationship: 3. Personal Relationships in Disorder, London, Academic Press, pp 32-56.

ID: I35

---

**There Is Nothing So Practical: On Learning And Teaching Counseling Theories**

---

Yazarlar / Authors: Nancy Murdock

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

Kurt Lewin's notorious quip that "there is nothing is so practical as a good theory" aptly sums up my philosophy about and my approach to learning and teaching counseling theory. In this presentation, I will illustrate my own process of learning counseling theory as I became an instructor and later, as I authored my text (Murdock, 2013). I believe that there are particular qualities to "good" theory and will describe what these are (e.g., well defined constructs and structure, empirical support, applicability to a wide range of phenomena--judiciously). I will also, through discussion and video, illustrate the methods I use to teach theory to others, which are based on the assumption that theory is of no use unless you know how to critically apply it. Using the video project that accompanies my text, I can illustrate how a client's presentation varies as a function of the theoretical orientation of her counselor (Murdock, 2009). In my experience, many are fascinated with this video and have numerous questions about how it came to be.

I anticipate that this session would be interactive, with participants describing their struggles in learning and teaching theories, posing questions that are particularly of interest to them. Depending on the interests and needs of those attending, I can present on a variety of topics within the realm of teaching and learning theory. For example, I can summarize research over the years on the comparability of the various major theories of counseling and my perspective on the infamous "dodo bird" verdict (Murdock, 2013; Rosenzweig, 1936; Wampold, 2001). Alternately, I can focus on how I teach theory to students of counseling and the factors that I believe influence the choice of theoretical orientation that we all face (Murdock & Wang, 2011). Issues I would address in include the various types of eclectic or integrative approaches to psychotherapy theory and my own experiences of the theoretical journey as well as how I assist others along this path, even beyond basic theories coursework.

**References**

Murdock, N.L. (2013). *Theories of counseling and psychotherapy: A case approach*. Upper Saddle River, NJ: Pearson/Merril.

Murdock, N.L. (2009). *Theories in action (video/DVD)*. Upper Saddle River, NJ: Pearson/Merril.

Murdock, N. L. & Wang, CDC (2011). *Theories of counseling: If you don't have a map you might get lost*. In D. M. Perera-Diltz & K. C. MacCluskie (Eds.) *The counselor educators' survival guide: Designing and teaching outstanding courses in community mental health counseling and school counseling*. New York: Routledge.

Rosenzweig, S. (1936). Some implicit common factors in diverse methods of psychotherapy. *American Journal of Orthopsychiatry*, 6, 412-415.

Wampold, B. E. (2001). *The great psychotherapy debate*. Mahwah, NJ: Erlbaum.

ID: I36

## Lise Öğrencilerinin Akademik Erteleme Davranışlarının Karar Verme Stilleri İle İlişkisi

### The Relationship Between The Academic Procrastination Behaviour And Decision Making Styles Of High School Students

Yazarlar / Authors: Ali Arslan, Mehmet Murat

## ÖZET

LİSE ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK ERTELEME DAVRANIŞLARININ KARAR VERME STİLLERİ İLE İLİŞKİSİ

Ali ARSLAN\*

Mehmet MURAT\*\*

Anahtar kelimeler: Akademik erteleme, karar verme stilleri, lise öğrencileri.

Amaçlar: Bu araştırma ile genel lise ve Anadolu liselerinin 10,11 ve 12. sınıf öğrencilerinin akademik erteleme davranışı ile karar verme stilleri arasındaki ilişkinin incelenmesini ve liselerin 10,11 ve 12. sınıf öğrencilerinin akademik erteleme düzeylerinin bazı demografik değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmaktadır.

Kuramsal Çerçeve: Erteleme eğilimi: kararlar almayı, bir işi yapmayı geciktirme ya da ertelemeye yönelik davranışsal bir eğilim ya da bir kişilik özelliği olarak tanımlanmaktadır (Milgram, vd.1998). Bu kavram Latince, yarına kadar ertelemek anlamına gelen “procrastinatus” fiilinden gelmektedir. Bir bütün olarak bu özellik istenmeyen sonuçları içinde barındırır. Bireylerin kişisel ve akademik başarılarını sekteye uğrattır (Balkıs, 2006:7).

Literatür incelendiğinde işleri son ana ertelemenin tam, belirli ve yeterli bir tanımına ilişkin görüş birliğine varılmadığı görülür. Bununla birlikte, araştırmacılar arasında son ana ertelemenin genel olarak davranışsal, bilişsel ve duygusal boyutları içerdiği konusunda bir uzlaşma olduğu görülmektedir (Gülebağlı an, 2003).

Araştırma Soruları: Araştırmanın ana problemi, “Genel lise ve Anadolu liselerinin 10, 11 ve 12. sınıflarında öğrenim gören öğrencilerin akademik erteleme davranışları ile karar verme stilleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?” şeklindedir.

Araştırmanın ana problemine bağlı olarak şu alt problemlere cevap aranmıştır.

1. Cinsiyet değişkenine göre lise öğrencilerinin akademik erteleme düzeyleri farklılaşmakta mıdır?
2. Anne öğrenim düzeyi (herhangi bir okul bitirmemiş, ilköğretim mezunu, ortaöğretim mezunu, yükseköğretim mezunu) değişkenine göre öğrencilerin akademik erteleme düzeyleri farklılaşmakta mıdır?
3. Öğrenim görülen sınıf düzeyi ve öğrenim görülen alan (sözel, türkçe-matematik, sayısal) değişkenlerine göre öğrencilerin akademik erteleme düzeyleri farklılaşmakta mıdır?

Yöntem: Araştırmaya 408 lise öğrencisi katılmıştır. Bunlardan 216’sı kız (%52,9) ve 192’si erkektir (%47,1 ). Çalışmada: araştırmacı tarafından geliştirilen Demografik Bilgi Formu, Akademik Erteleme Ölçeği (AEÖ) ve Karar Verme Stilleri Ölçeği (KVSÖ) ile veriler toplanmıştır. Bu araştırma betimsel yöntem ve ilişkisel tarama modeline göre desenlenmiş olup, araştırmanın bağımsız ve bağımlı değişkenleri arasında ilişkisel tarama yapılmıştır. Araştırmada genel lise 10, 11 ve 12. sınıf öğrencilerinin akademik erteleme davranışlarının, öğrencilerin demografik özellikleri (cinsiyeti, anne-baba öğrenim durumu, öğrenim görülen sınıf düzeyi ve öğrenim görülen alan) ile karar verme stillerine göre farklılaşp farklılaşmadığı incelenmiş ve bu amaçla veriler toplanmıştır.

Araştırmanın Bulguları: Akademik erteleme davranışının: karar verme stilleri ile yordanmasına yönelik bulgular çoklu doğrusal regresyon analiziyle elde edilmiştir. Kaçınan karar verme ve anlık karar vermenin akademik ertelemenin önemli bir yordayıcısı olduğu bulunmuştur ( $p < .01$ ). Kaçınan karar verme ve anlık karar verme akademik erteleme davranışının yaklaşık % 19’unu açıklamaktadır ( $p < .01$ ). Sezgisel karar verme, rasyonel karar verme ve bağımlı karar verme değişkenleri önemli bir etkiye sahip



değildir. Öğrencilerin akademik erteleme düzeyleri cinsiyete göre farklılaşmaktadır. Erkek öğrencilerin toplam akademik erteleme puanlarının, kız öğrencilerin toplam akademik erteleme puanlarından daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Anne eğitim durumu, baba eğitim durumu, öğrenim görülen sınıf düzeyi ve öğrenim görülen alan değişkenlerinin ise akademik erteleme davranışı üzerinde anlamlı fark yaratmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

**Öneriler:** Hem bu araştırmada hem de daha önceden yapılan araştırmalar tarandığında akademik erteleme davranışının öğrenciler arasında yaygın bir davranış biçimi olduğu görülmüştür. Bundan dolayı öğrencilerin akademik erteleme konusundaki farkındalıklarının artırılarak bu davranışı en aza indirmeleri yönünde çalışmalar yapılabilir. Araştırma sonucunda erkek öğrencilerin kız öğrencilerden daha fazla akademik erteleme davranışına sahip oldukları görülmüştür. Bu bağlamda ailelere yönelik çocuk yetiştirme konulu bilgilendirici çalışmalar yapılabilir. Araştırma sonucu bağlamında, okullarda araştırmadan ortaya çıkan sonuçlar ve ilişkiler dikkate alınarak, akademik ertelemeye yönelik bir program hazırlanması ve psikolojik danışmanlara bu konuda farkındalık kazandırılarak bu programın uygulanması, akademik erteleme eğiliminin azaltılmasına katkı sağlayabilir.

**Tartışma:** Araştırma kapsamında öğrencilerin akademik erteleme düzeyleri ile karar verme stilleri arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Kaçırgan karar verme ve anlık karar vermenin akademik ertelemenin önemli bir yordayıcısı olduğu bulunmuştur ( $p < .01$ ). Elde edilen bu bulgu Balkis (2006),’ın araştırma bulguları ile paralellik göstermektedir. Balkis (2006), öğretmen adaylarının davranışlarındaki erteleme eğiliminin düşünme ve karar verme tarzları ile ilişkisi konulu çalışmasında öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışı ile kaçırğan karar verme stili ve anlık karar verme stili arasında anlamlı bir ilişki olduğunu tespit etmiştir.

Öğrencilerin akademik erteleme ölçeği puanları incelendiğinde erkek ve kız öğrencilerin aritmetik ortalamaları arasındaki fark, erkekler lehine istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. İlgili literatür incelendiğinde akademik erteleme ve cinsiyet arasındaki ilişkiyi inceleyen araştırmaların birbirinden farklı sonuçlar verdiği görülmektedir. Bazı araştırmalarda cinsiyet değişkenine ilişkin fark bulunmazken bazı araştırmalarda fark bulunmaktadır. Bu araştırmada erkek öğrencilerin kız öğrencilerden daha fazla akademik erteleme davranışında bulundukları sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışmaya paralel olarak, Barker(1997), Jackson(2002), Çakıcı(2003),Uzun Özer(2005), Balkis(2006), Aydoğan(2008) erkeklerin kızlara göre akademik erteleme eğilimlerinin daha yüksek olduğu bulgusunu tespit etmişlerdir.

\*Psikolojik Danışman

\*\*Yrd.Doç.Dr.: Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Bölümü Öğretim Görevlisi

Not: Bu çalışma, Ali Arslan’ın Doç.Dr. Mehmet MURAT danışmanlığında Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde hazırlanmış olduğu uzmanlık tezinden hazırlanmıştır.

## SUMMARY

### ABSTRACT

THE RELATIONSHIP BETWEEN THE ACADEMIC PROCRASTINATION BEHAVIOUR AND DECISION MAKING STYLES OF HIGH SCHOOL STUDENTS

ARSLAN, Ali

Assist. Prof. Dr. Mehmet MURAT

It is defined that: with making decision and a behavioral tendency or personality trait of the delay or suspend of the work. (Milgram.1998). The meaning of “procrastinatus”that, it is postponed until tomorrow and it comes from Latin. This concept included that: undesirable consequences of the whole feature. (Balkis,2006).

When analyses of literature, It is not consensus with occurred that, suspension of until the end of works with full, specific and sufficient definition. On the other hand: it is compromised that, in general concepts with the behavioral, cognitive and affective aspects are included suspension of till the end. (Gülebağlan,2003).

This research, it is examined between academic procrastination and and relationship with decision-making style of examination and it is examined some of the demographic variables with the level of academic procrastination of (10,11,12) grade student of general high school and Anatolian high school



This research is designed according to descriptive method and relational scan model. The parameters have been collected with the method of categorical sampling from the 3 of the general high schools and 3 of the Anatolian high schools which are in Şahinbey and Şehitkamil in Gaziantep and with the method of random group sampling from the 2 classes of each school. 408 students from 10, 11 and 12th grades of high schools have joined this research. With the tools of collecting parameters, 'Academic Procrastination Questionnaire' which is developed by Çakıcı (2003), the 'Decision Making Inventory' which is developed by Scott and Bruce (1995) and translated into Turkish by Taşdelen (2002) are used. 'Personal Information Form' which is developed by the researcher is used to get information about demographic characteristics of the students. Multiple regression analysis, arithmetic average, percentage scatter, independent samples t-test, One way ANOVA are applied in analysing of parameters.

In the result of searching analysis of parameters, avoidant decision making and instant decision making variables explain approximately %19 of the variance in academic procrastination score. Analyzing the results of t-test for significance of regression coefficients, it is determined that avoidant decision making and instant decision making appears to be significant predictions on academic procrastination. Intuitive decision making, rational decision making and dependent decision-making variables haven't significant effects. It is determined that the students' academic procrastination behaviors are effected from their genders significantly while their parents' educational level, education field and the level of the class don't effect this. Findings are discussed with literature meters. And with these findings, some suggestions are developed.

As far as can be seen that, in this research and the previoses tell behavior of common is the academic procrastination with the grade students. Therefore, it can studied, it is increased of the realization with academic procrastination of the students with the minimize of the behavior. End of the study, it is seen that: Male studensts have got more academic procrastination behavior than famele students. In this context, it can studied informative of child rearing for parents. To sum up: it is provided that, decreaseing of the academic procrastination with the propering a programme and it is given awareness of psychological advisors in this point to consider with the research in the schools.

Key words: Academic procrastination, decision making styles, high school students.

ID: 137

### Öznel İyi Olmayı Etkileyen Faktörler: Çocukluk Dönemi Örselenme Yaşantıları, Otomatik Düşünceler Ve Sosyal Destek

#### The Factors Affecting Subjective Well-Being: Childhood Trauma Experiences, Negative Automatic Thoughts And Perceived Social Support

Yazarlar / Authors: Ayşe Rezan Çeçen Eroğul, Sinem Kaya

### ÖZET

Yaşam doyumu öznel iyi olmanın bilişsel bileşenidir ve bireyin kendi belirlediği kriterlere uygun bir biçimde bireyin tüm yaşamını pozitif değerlendirmesidir (Diener ve ark.,1985). Çeçen-Eroğul ve Türk (2013) tarafından yapılan bir çalışmada çocukluk yıllarında fiziksel, duygusal istismar ve cinsel istismara daha fazla maruz kalan lise öğrencilerinin yaşam doyumlarının daha düşük olduğunu belirlemişlerdir. Bunun yanı sıra çocukluk örselenme yaşantılarının çocuğun kısa veya uzun vadede ruh sağlığını olumsuz etkilediği pek çok araştırmacı tarafından ortaya konmuştur (bakınız Shonk ve Cicchetti, 2001). Çocukluk dönemindeki istismar yaşantılarının çocuk üzerinde bıraktığı olumsuz etkiler düşünüldüğünde, bu yaşantıların yaşam doyumunu olumsuz etkilemesi beklenen bir durumdur. Diğer yandan yaşam doyumunu olumsuz etkileyeceği düşünülen diğer bir faktör olumsuz otomatik düşüncelerdir. İlgili literatür incelendiğinde direkt olarak yaşam doyumunu ve olumsuz otomatik düşünce değişkenlerini bir arada ele alan çalışma sayısı oldukça azdır. Bunlardan Lightsey (1994) olumsuz otomatik düşünceler ve yaşam doyumunu ilişkilerini irdelediği araştırmasında olumsuz otomatik düşüncelerin psikolojik iyi olma boyutlarından mutlulukla negatif korelasyon gösterdiğini belirtirken, Ingram ve ark. (1995) ise olumsuz otomatik düşüncelerin yaşam doyumunu ile orta ancak görece olarak yüksek negatif korelasyon gösterdiğini rapor etmektedirler. Ayrıca pek çok çalışma olumsuz otomatik düşüncelerin pek çok psikopatolojinin ortaya çıkmasında aracı bir rol oynadığı fikrini desteklemektedir (bakınız Lightsey, 1994). Bu çalışmada ele alınan diğer bir değişken ise sosyal destektir. Sosyal destek ve yaşam doyumunu ile ilgili kaynaklar incelendiğinde sosyal desteğin (aileden algılanan, arkadaşlardan algılanan ve önemli diğerlerinden algılanan yaşam doyumunu ile pozitif ilişkiler gösterdiği (Danielsen ve ark. 2009), sosyal desteğin algılanan stres ve psikolojik sağlık ile fizyolojik sağlık arasında pozitif aracı rollere sahip olduğunu göstermektedir (Young, 2006). Bu çalışmanın amacı: üniversite öğrencilerinde sosyal destek, otomatik düşünceler ve çocukluk dönemi istismar yaşantıları (fiziksel, duygusal, cinsel) değişkenlerinden hangilerinin yaşam doyumunu en iyi yordadığının incelenmesidir.

#### YÖNTEM

Bu araştırma betimsel tarama modelinde bir araştırmadır. Araştırmanın örneklemini Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesinin farklı bölümlerine devam eden 201 kız (%61), 127 erkek (%39) toplam 328 öğrenci oluşturmuştur. Öğrencilerin yaş aralığı 18-29 arasında değişmekte olup, yaş ortalaması 20.13 (Ss=1.57)'tür.

Araştırmada yaşam doyumunu ölçmek için "Yaşam Doyumu Ölçeği", çocuklukta yaşanan istismar yaşantılarını belirlemek için "Çocukluk Örselenme Yaşantıları Ölçeği", bireylerin otomatik düşüncelerini belirleyebilmek amacıyla "Otomatik Düşünceler Ölçeği", algılanan sosyal destek yaşantısını belirlemek amacıyla "Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği" kullanılmıştır.

#### BULGULAR

Araştırmadaki değişkenler arasındaki ilişkileri belirlemek amacıyla Pearson korelasyon katsayıları hesaplanmış ve değişkenler arası ilişkiler beklenildiği şekilde tüm düzeylerde anlamlı ilişkiler ( $p > .05$ ) göstermiştir.

Aşamalı regresyon analizi sonuçları yaşam doyumunu en çok yordayan değişkenlerden birincisi olumsuz otomatik düşünceler ( $\beta = -.521$ ;  $R^2 = .27$ ;  $p < .001$ ) ikincisi çocukluk döneminde yaşanan duygusal istismar ve ihmal yaşantıları ( $\beta = -.391$ ;  $R^2 = .36$ ;  $p < .001$ ), üçüncüsü diğer önemli kişilerden alınan sosyal destek

( $\eta^2 = .156$ ;  $R^2 = .39$ ;  $p < .001$ ) ve dördüncüsünün ise aileden alınan sosyal destek ( $\eta^2 = .125$ ;  $R^2 = .40$ ;  $p < .01$ ) olduğunu göstermektedir. Tüm değişkenlerin toplam varyansı açıklama düzeyi % 40'tır [ $F(1,323) = 54.027$ ;  $p < .001$ ]. Araştırmada regresyon denkleminde giren diğer değişkenler olan çocukluk dönemi fiziksel istismar ve cinsel istismar yaşantıları ile arkadaşlardan algılanan sosyal desteğin yaşam doyumunu anlamlı şekilde yordamadığı gözlenmiştir.

#### TARTIŞMA

Araştırma sonuçları ele alınan tüm bağımsız değişkenlerin sırasıyla olumsuz otomatik düşünceler, duygusal istismar ve ihmal, önemli diğerlerinden algılanan sosyal destek ile aileden algılanan sosyal desteğin yaşam doyumunun en iyi yordayıcıları olduğunu ortaya koymuştur. Belirtilen bu değişkenler aşamalı regresyon analizinde toplam varyansın %40'ını açıklamıştır.

Bu çalışmadaki önemli bir sınırlılık, araştırma sağlıklı genç yetişkinler üzerinde yürütülmüştür ve sonuçları bu örneklem ile sınırlıdır. Benzer sonuçların farklı örneklemelerde (örneğin, lise öğrencileri, yaşlı grubu ya da klinik bir popülasyon) test edilmesi ve sonuçların karşılaştırılması önerilebilir. Bir öneri olarak ruh sağlığı çalışanlarının uygulamalarda bu değişkenleri dikkate alarak bireylerin daha fazla yaşam doyumu sağlamalarına katkıda bulunabilecekleri düşünülmektedir.

#### KAYNAKÇA

- Çeçen-Eroğul, A.R., ve Türk S.B. (2013). The relationship between childhood trauma experience, and trait anger-anger expression styles, self esteem, life satisfaction among adolescents, 5th World Conference on Educational Sciences, 05-08 February 2013, Sapienza University of Rome, Italy
- Danielsen, A.G. ve ark., (2009). School-related social support and students' perceived life satisfaction. *Journal of Educational Research*, 102, (4), 303-320.
- Diener E. et al. (1985). The satisfaction with life scale. *J Pers Assess*, 49, 71-75.
- Ingram, R. E. ve ark., (1995). Psychometric properties of the positive automatic thoughts questionnaire. *Psychological Assessment*, 7, 495-507.
- Lightsey, O. R., Jr. (1994). 'Thinking Positive' as a stress-buffer: The role of positive automatic cognitions in depression and happiness. *Journal of Counseling Psychology*, 41, 325-334.
- Shonk SM, ve Cicchetti D. (2001). Maltreatment, competency deficits, and risk for academic and behavioral maladjustment. *Developmental Psychology*. 37(1), 3-17.
- Young, K. W. (2006). Social support and life satisfaction. *International Journal of Psychosocial Rehabilitation*, 10, (2), 155-164.
- Anahtar kelimeler: yaşam doyumu, çocukluk dönemi istismar yaşantıları, otomatik düşünceler, sosyal destek, üniversite öğrencileri
- Bu çalışma Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi tarafından desteklenmiştir. Proje no: 12/44.

## SUMMARY

Life satisfaction is a component of subjective well-being and life satisfaction is an overall assessment of feelings and attitudes about one's life at a particular point in time ranging from negative to positive (Diener et al., 1985). Life satisfaction is an important indicator of wellbeing for individuals. In a research, conducted by Çeçen-Eroğul and Türk (2013), about childhood trauma experiences and life satisfaction, it is stated that high school students who experienced more physical, emotional and sexual abuse in their childhood years have lower life satisfaction. In the literature, many researcher reported that childhood trauma experiences affect negatively mental health of children and adolescents (see Shonk, & Cicchetti, 2001). Negative automatic thoughts can be an important factor contributing to life satisfaction negatively as well. In reviewing literature, there are few studies that directly analyze the relation between life satisfaction and negative automatic thoughts. Lightsey (1994), for example, indicates that negative automatic thoughts show negative correlations with the happiness, which is an aspect of psychological well-being. According to Ingram et al., (1995) negative automatic thoughts show medium, but relatively high, negative correlation with life satisfaction. Besides, most of the researches show that negative automatic thoughts play a role in the appearance of many psychopathologies (see Lightsey, 1994). In this study another important variable considered as perceived social support. In review of literature about perceived social support and life

satisfaction, perceived social support has positive relations with life satisfaction (Danielsen et al., 2009). Perceived social support also has positive role in between perceived stress and mental health and physical health (Young, 2006).

The purpose of this study is to determine how university students' life satisfaction are predicted by their level of childhood trauma experiences, social support and automatic thoughts.

#### METHOD

The study conducted on 328 students - 201 female (61%), 127 male (39%) -from different departments of MSKÜ Faculty of Education. The mean age 20.13 (SD=1.57).

In this study Life Satisfaction Questionnaire, Childhood Trauma Questionnaire, Automatic Thoughts Questionnaire, Multidimensional Scale of Perceived Social Support are used. Multicollinearity and singularity also were detected through and VIF and tolerance, no multicollinearity and singularity have been found.

For the analysis of the data Pearson correlation coefficient and stepwise regression technique were applied to data, to determine which variables the best predictor of life satisfaction among university students.

#### RESULTS

The Pearson correlation coefficients indicated that all variables related to life satisfaction in the expected direction ( $p < .05$ ).

Stepwise regression analysis was performed in order to find out the most predictive psychological variable for life satisfaction and results indicated that negative automatic thoughts ( $\beta = -.521$ :  $R^2 = .27$ :  $p < .001$ ), emotional abuse and neglect ( $\beta = -.391$ :  $R^2 = .36$ :  $p < .001$ ), perceived social support from significant others ( $\beta = .156$ :  $R^2 = .39$ :  $p < .001$ ) and perceived social support from family scale ( $\beta = .125$ :  $R^2 = .40$ :  $p < .01$ ) scores contributed meaningfully to life satisfaction. All variables scores accounted for 40% total variance. [ $F(1,323) = 54.027$ :  $p < .001$ ].

#### DISCUSSION

The results of the research revealed that the best predictors of life satisfaction among all the independent variables are, respectively, negative automatic thoughts, emotional abuse and neglect, perceived social support and perceived social support from family. According to the results of stepwise regression analysis, the implied variables have explained 40% of the total variance.

The study has some limitation. Additional research is needed to make clear how the relations of these variables are for different types of participants (i.e. clinic sample, adult sample). In the light of this study results mental health practitioners may have a deep attention to implied variables and they may contribute to their client's life satisfaction level.

#### REFERENCES

- Çeçen-Eroğul, A.R., & Türk S.B. (2013). The relationship between childhood trauma experience, and trait anger-anger expression styles, self-esteem, life satisfaction among adolescents, 5th World Conference on Educational Sciences, 05-08 February 2013, Sapienza University, Rome, Italy
- Danielsen, A.G. et al. (2009) School-related social support and students' perceived life satisfaction. *Journal of Educational Research*, 102, (4), 303-320.
- Diener E. et al. (1985). The satisfaction with life scale. *J Pers Assess*, 49, 71-75.
- Ingram, R. E., et al. (1995). Psychometric properties of the positive automatic thoughts questionnaire. *Psychological Assessment*, 7, 495-507.
- Lightsey, O. R., Jr. (1994). 'Thinking Positive' as a stress-buffer: The role of positive automatic cognitions in depression and happiness. *Journal of Counseling Psychology*, 41, 325-334.
- Shonk S.M, & Cicchetti D. (2001). Maltreatment, competency deficits, and risk for academic and behavioral maladjustment. *Developmental Psychology*. 37(1), 3-17.
- Young, K. W. (2006). Social support and life satisfaction. *International Journal of Psychosocial Rehabilitation*, 10, (2), 155-164.

Key words: life satisfaction, childhood trauma experiences, automatic thoughts, social support, university students

This project was supported by MSKÜ BAP (12/44).

ID: I38

## **Üniversite Öğrencilerinin Yaşam Doyumlarının Psikolojik Yardım Arama Tutumu Ve Umutsuzluk Açısından İncelenmesi**

### **Analysis Of University Students' Life Satisfactions In Terms Of Professional Help-Seeking Attitudes And Hopelessness**

Yazarlar / Authors: Zeynep Karataş, Firdevs Savi Çakar

## **ÖZET**

Üniversite Öğrencilerinin Yaşam Doyumlarının ( Life Satisfaction) Psikolojik Yardım Arama Tutumu (Professional Help-Seeking Attitudes ) ve Umutsuzluk (Hopelessness) Açısından İncelenmesi

Yaşam doyumu Psikolojik Danışmanlık alanı için çok önemli bir konu alanıdır. Bu nedenle hem kuramsal hem de uygulamalı olarak kişilik ve gelişim kuramlarında sıklıkla ele alınmaktadır. Çünkü psikopatolojinin değerlendirilebileceği bir dayanak noktası olarak kabul edilmektedir. Bireyin yaşamına ilişkin algı ve değerlendirmelerini yansıtan yaşam doyumunun önemli olduğu dönemlerden birisi de üniversite yıllarıdır. Üniversite yılları öğrencilerin yetişkin rollerini denedikleri, çalışma yaşamına hazırlandıkları ve yaşamlarına ilişkin değerleri daha fazla idealize ettikleri bir dönemdir (Çivitçi, 2012). Bu dönemde üniversite öğrencileri bir yandan gelişimsel görevlerini yerine getirirken, bir yandan da üniversite yaşamına uyum gibi çeşitli sorunlarla baş etmeye çalışmaktadırlar. Üniversite öğrencilerinin gelişimsel olarak nitelendirilebilecek eğitsel, mesleki ve kişisel-sosyal alanlarda yaşadıkları sorunlar yanında özellikle psikolojik sorunlarının da olması üniversite psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerini önemini daha da ön plana çıkarmaktadır. Üniversite öğrencilerinin yaşadıkları problemlerin yarattığı psikolojik sıkıntılarla baş etmek ve yardım almak için psikolojik yardım alma konusunda olumlu tutuma sahip olması ve etkili yardım olanakları sağlanması yaşam doyumları açısından önemli görünmektedir.

Yapılan çalışmalarda, yaşam doyumu yüksek olan üniversite öğrencilerinin farklı rollerine ilişkin daha fazla sorumluluk aldıklarını, romantik ilişki, okul ve aile alanlarındaki doyumlarının daha fazla olduğunu, daha az stres (Bailey ve Miller, 1998) ve daha az duygusal yalnızlık (Çeçen, 2007) yaşadıkları; benlik saygılarının yüksek olduğu (Yetim, 2003); depresyon, umutsuzluk, durumluk ve sürekli kaygı düzeylerinin daha düşük olduğu (Gündoğar ve ark., 2007) olduğu gözlenmiştir. Ayrıca ailelerinden ve arkadaşlarından yeterince destek gören ve kendi geleceklerine ilişkin olumlu düşüncelere sahip üniversite öğrencilerinin iyilik halinin daha yüksek olduğu (Doğan, 2006) saptanmıştır.

Psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinin hedeflerinden biride bireylerin psikolojik ve öznel iyi oluşlarına olumlu katkıda bulunmaktır. Bu doğrultuda psikolojik iyi oluş, danışanın anlam ve amaç bütünlüğü bulmasına yardımcı olacaktır. Öznel iyi olmanın bir bileşeni olduğundan yaşam doyumunu etkileyen faktörlerin belirlenmesi öznel iyi olmayla ilgili faktörlerin belirlenmesine katkıda bulunacaktır. Bu araştırmada, üniversite öğrencilerinin yaşam doyumları psikolojik yardım arama ve umutsuzluk açısından incelenmektedir. Elde edilen bulguların daha önceki çalışmaların sonuçları ile karşılaştırılması ve bu alanda yapılacak çalışmalara katkı sağlaması beklenmektedir.

#### **Yöntem**

Bu çalışma, ilişkisel tarama modeline dayalı olarak gerçekleştirilmiştir. Ergenlerin psikolojik yardım arama tutumlarının ve umutsuzluklarının yaşam doyumlarını ne düzeyde yordadığını ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Araştırmanın katılımcıları 2012- 2013 öğretim yılında Celal Bayar Üniversitesinin farklı Fakülte ve bölümlerinde öğrenim gören 178 (%48,5) kız ve 181 (%48,5) erkek olmak üzere 359 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır.

Araştırmada veri toplam aracı olarak: Yaşam Doyumu Ölçeği (Köker, 1991), Psikolojik Yardım Arama Tutumu Ölçeği (Türküm, 2004) ve Beck Umutsuzluk Ölçeği (Durak ve Palabıyıkoglu, 1994) ve Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Araştırmanın veri analizleri için Regresyon Analizi, ANOVA ve Mann Whitney U

Testi yapılmıştır.

#### Bulgular

Araştırmada elde edilen bulgular, üniversite öğrencilerinin psikolojik yardım alma tutumlarının ve umutsuzluk düzeylerinin yaşam doyumlarını anlamlı düzeyde yordadığını ortaya koymaktadır. Yapılan diğer analizlerde, öğrencilerin yaşam doyumunda cinsiyet, anne babanın eğitim düzeyi, annenin mesleği ve ailenin gelir düzeyi açısından anlamlı düzeyde bir farklılık görülmezken: babanın mesleği, akademik başarı algısı ve üniversitede kaldıkları yere göre yaşam doyumlarında farklılığın anlamlı olduğu belirlenmiştir.

#### Tartışma

Bu bulgular göz önünde bulundurularak üniversite öğrencilerinin yaşam doyumlarını etkileyen faktörlerin incelenmesi psikolojik danışma çalışmaları için hedeflerin belirlenmesinde yol gösterici olabilir. Uluslararası Psikolojik Danışma Hizmetleri Birliği'ne göre (IACS, 2005) yükseköğretimde rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin üç temel işlevinin olduğu vurgulanmıştır. Bunlar: kişisel uyum, mesleki, gelişimsel ve/veya psikolojik problemler yaşayan öğrencilere yönelik olarak danışmanlık: öğrencilerin öğrenme becerilerini desteklemeye yönelik önleyici çalışmalar yürütme, ve üniversite dışı etkinlikler ve konsültasyon hizmetleri yoluyla sağlıklı gelişimi desteklenmesidir. Bu işlevlerin etkili bir biçimde yerine getirilmesi için, öğrencilerin ihtiyaçlarının ve özelliklerinin belirlenmesi temel bir gerekliliktir (Lin et al., 2010). Bu nedenle üniversite öğrencilerine yönelik psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri planlanırken bu alanda yapılan araştırmaların bulgularından yararlanmak ve daha kapsamlı programlarla öğrencilerin yaşam doyumlarını artırmak önemli görünmektedir.

Bu araştırmanın bazı sınırlılıklarından dolayı sonuçlarının genelleştirilmesinde dikkatli olunmasını gerektirmektedir. Bu sınırlılıklar: (1) verilerin sadece üniversite öğrencilerinden toplanmış olması, (2) katılımcıların sadece gönüllü katılımcılardan oluşması sayılabilir.

Anahtar sözcükler: Yaşam Doyumu, Psikolojik Yardım Arama Tutumu, Umutsuzluk

## SUMMARY

Analysis of University Students' Life Satisfactions in terms of Professional Help-Seeking Attitudes and Hopelessness

Life satisfaction is an important field of subject in terms of those studying Psychological Counseling. Therefore, it is often dealt with in the personality and development theories as both theoretical and practical. Because, it is considered as a mainstay where psychopathology can be assessed. One of the periods when life satisfaction which reflects the perceptions and appraisals regarding the life of individual is important is the years spent while studying at the university. University years are the years when students try adult roles, when they are prepared for working life and when they idealize the values concerning their lives more (Çivitçi, 2012). In this period, university students try to cope with various problems such as the adaptation to university life, while they fulfill their developmental tasks. The fact that the university students particularly have psychological problems as well as the problems they experience in educational, professional and personal-social spheres that can be characterized as developmental bring the importance of university psychological counseling and guidance more forward. University students' having positive attitude as to receiving psychological help in order to cope with the psychological troubles that the problems they experience created and their being provided with effective assistance seem quite important in terms of their life satisfaction.

In the studies carried out, it was observed that the university students whose life satisfaction are high take more responsibility as regards their different roles, have much more satisfaction in the subjects of romantic relationship, school and family, have less stres (Bailey and Miller, 1998) and experience less emotional loneliness (Çeçen, 2007): have high self-respect (Yetim, 2003) and have low levels of depression, hopelessness, durumluk and sürekli anxiety (Gündoğar et. al., 2007). In addition, it was determined that well-being state of the university students who are supported by their families and friends, and who have positive thoughts about their future is high (Doğan, 2006).

One of the targets of the service of psychological counseling and guidance is to make positive contribution to the individuals' psychological and subjective well-being. Accordingly, psychological well-being will help the counselee find objective and content integrity. Because life satisfaction is a component

of subjective well-being, determining the factors affecting life satisfaction will contribute to determining the factors related to subjective well-being. In this study, life satisfaction of the university students is analyzed in terms of seeking for psychological assistance and hopelessness. It is expected that the findings obtained be compared with the results of the previous researches and they should make contribution to the researches to carried out in this field.

#### Method

This research was conducted based on relational screening model.

The participants of the study consist of 359 students, including 178 females (48,5%) and 181 males (48,5%), who study in different faculties and departments of Celal Bayar University in 2012-2013 academic year.

In the study, Life Satisfaction Scale (Köker, 1991), Psychological Help-Seeking Attitude Scale (Türküm, 2004), Beck Hopelessness Scale (Durak and Palabıykoğlu, 1994) and Personal Information Form were used as data collection tools. Regression Analysis, ANOVA and Mann Whitney U Test were made for data analysis of the research.

#### Findings

The findings obtained in the research reveal that psychological help-receiving attitudes and hopelessness levels of the university students significantly predict their life satisfaction. In the other analyses conducted, it was established that while no significant difference was observed in the students' life satisfactions in terms of gender, education level of parents, mother's profession and income level of the family: there is a significant difference in their life satisfactions according to father's profession, perception of academic success and the places where they live at the university.

#### Discussion

Analysing the factors that affect the life satisfactions of university students considering these findings can be a guide in determining the targets for psychological counseling studies. According to International Association of Psychological Counseling Services, guidance and psychological counseling services in the higher education were emphasized to have three main functions. These are personal adaptation, the counseling aiming at the students experiencing professional, developmental and/or psychological problems, conducting preventive studies aiming at supporting the students' learning skills, and supporting the healthy development thanks to the facilities outside of university and consultation services. In order for these functions to be fulfilled effectively, it is a necessity that the needs and qualities of students be determined (Lin et al., 2010).

**Key words:** Life Stisfaction Professional Help-Seeking Attitudes, Hopelessness



ID: I39

**Mükemmeliyetçi Bilişler Ölçeğini Türkçeye Uyarlama Çalışması**

**The Adaptation Study Of Perfectionism Cognitions Scale To Turkish**

Yazarlar / Authors: Göktuğ Altunbaş

**ÖZET**

Bu çalışmanın amacı, mükemmeliyetçi bilişler ölçeğinin Türkçe uyarlamasının yapılarak, güvenilirlik ve geçerliliğinin incelenmesidir. Çalışmada 414 üniversite öğrencisinden veri toplanmıştır. Yapılan analiz çalışmalarından açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi sonuçlarına göre orijinalinde tek boyutlu olan ölçeğin Türkçeye uyarlama çalışmasında iki faktörlü bir yapıya sahip olduğu bulunmuştur. İki faktörle sınırlandırılan faktör analizi sonucunda toplam varyansın %44.18'ini açıklayan bir yapı elde edilmiştir. Ölçeğin birinci alt boyutu yüksek standartlar koyma ve ikinci alt boyutu kendini yetersiz görme olarak adlandırılmıştır. Mükemmeliyetçi Bilişler Ölçeğinin güvenilirliğine ilişkin cronbach alfa değerlerinin .757 ile .908 arasında değiştiği, iki yarım test güvenilirliği puanlarının ise .700 ile .868 arasında dağılım gösterdiği saptanmıştır. Yapılan bu çalışmanın sonucunda Mükemmeliyetçi Bilişler Ölçeği'nin geçerli ve güvenilir olduğu bulunmuştur.

**SUMMARY**

The aim of this study is to investigate reliability and validity of The Adaptation Study of Perfectionism Cognitions Scale to Turkish. In this study, data were collected from 414 University students. In performed analysis studies, although scale is originally one dimensional according to results of principal component analysis and confirmatory factor analysis, it has a structure with two factors in the adaptation study to Turkish. In the result of factor analysis which is limited by two factors, a structure explaining 44.18 % of total variation was obtained. The first sub-dimension of scale was named as setting high standards and the second sub-dimension of it was named as inadequate visual himself. It was determined that the values of cronbach alpha in relation to Reliability of Perfectionism Cognitions Scale varied between .757 and .908 and the scores of two half test reliability showed a distribution between .700 and .868. It has been found that Perfectionism Cognitions Scale is valid and reliable in the results of this study.



ID: I40

**Kadınların Perinatal Travama Sonrası Akıl / Ruh Sağlığını Yordayan Etkenler**

**The Predictors Of Mental Health Problems Of Mothers Who Experienced Perinatal Trauma**

Yazarlar / Authors: Ayse Meltem Budak, Gill Harris, Jackie Blissett

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

The Predictors of Mental Health Problems of Mothers who experienced perinatal trauma: How Attachment Anxiety -Avoidance, Memories of Parental Rearing Experiences and Perceived Support predict postnatal mental health.

**ABSTRACT**

Background : Although depression in postpartum has been studied extensively (Bennett et al., 2004) there is a paucity of research in perinatal health and anxiety symptoms (Ross & McLean 2006). Some women who experienced perinatal trauma (e.g stillbirth, miscarriage and neonatal death) adjust well to the trauma, however some women will continue to suffer debilitating symptoms of anxiety and depression (Badenhorst & Hughes 2007: Hughes, Turton, Hopper, Evans 2002). One of the main assumptions of Attachment theory is that attachment behaviour is more likely to be activated under stressful situations and individual differences in attachment behaviour should be most notable under these conditions. Thus it would be reasonable to expect that the experience of trauma (prenatal / postnatal loss and /or difficult childbirth) will activate the women's attachment system. In terms of Attachment Theory's framework it is expected for these women to engage with significant others in a way to regulate their attachment systems, ultimately to regulate their emotions under a threat.

Objective: This study examines the relationships between mental health, attachment styles, perceived social support, and memories of parental rearing experiences of women who have experienced perinatal trauma. It aims to enhance the current understanding of the relationship between these variables, particularly with regards to postnatal anxiety following perinatal trauma experiences.

Method: The sample consisted of 198 Mothers (Mean age = 31.46) from the UK, US/Canada, Europe, Australia/ New Zealand, who had experienced stillbirth, neonatal loss, ectopic pregnancy, and / or traumatic birth in the last 4 years.

Analysis A series of Hierarchical Multiple Regression analysis conducted upon following a preliminary analysis of demographic variables.

Results: Findings indicated that high levels of parental rejection, high levels of attachment anxiety, and low levels of emotional support from health professional predicted the poorest mental health outcomes for these women who experienced perinatal trauma. Furthermore, when attachment styles, parenting experiences, and relevant demographic variables were controlled for in analyses, emotional support from significant others did not explain unique variance in general mental health scores, but it was a significant predictor in overall models in predicting PDSQ total scores as well as specific scores of anxiety (PTSD, panic, social phobia) and depression (major depression and postnatal depression).

Discussion: attachment anxiety, parental rearing styles and emotional support from significant others appear to be important predictors for perinatal mental health, therefore it is crucial to be aware of such factors when screening for perinatal mental health and tailoring intervention programs for women who may have perinatal mental health problems. Psychological support, provided by counsellors or psychologist may provide a 'secure base' for women where they can explore and express their trauma related stress as well as their attachment related needs. Particular attentions should be given to the their attachment styles and emotion regulation strategies It is advisable that, as a preventative measure staff training and antenatal classes should cover information and awareness of the predictors, identified by this research.

ID: I42

**Kritik Bir Yetkin Psikolojik Danışman Becerisi: Kültürel Empati**

.....  
**A Critical Competent Counselor Skill: Cultural Empathy**  
.....

Yazarlar / Authors: Yelda Kağnıcı

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

The role of culture in the counseling process is one of the main topics that helping professions have been emphasizing since 50 years. Currently multicultural counseling training is included in many countries' counselor training programs. As all over the world, multicultural counseling has becoming an issue of interest in Turkey (e.g. Bektaş, 2006, 2007, 2009: Kağnıcı, 2011: Erdur Baker, 2007: Koç, 2003: Karairmak, 2008). However, in Turkey, multicultural counseling training has not been included in the counseling programs yet except in a few programs. In this regard, according to D'Andrea and Daniels' (1991) classification, it can be said that the counseling programs in Turkey are still in cultural encapsulation level in which the counselor educators think that the basic therapeutic skills are enough in working with all kinds of client profiles. However, according to counseling programs in the conscientious level, counseling programs should guarantee that counseling students will receive multicultural counseling training in a systematic manner. Among these programs, it has been agreed upon that cultural empathy is a critical skill that competent counselors should gain along with other multicultural counseling competencies.

In the literature there are many cultural empathy definitions (e.g. Erickson, 1990: Ibrahim, 1991: Stewart, 1981). According to Ivey, Ivey and Simek-Morgan (1993), cultural empathy refers to "seeing the world through another's eyes, hearing as they might hear and feeling and experiencing their internal worlds which does not involve mixing your own thoughts and actions with those of the clients" (p.21). As the most comprehensive definition, Ridley and Lingle (1996) define cultural empathy as "the learned ability of counselors to accurately gain an understanding of the self-experience of clients from other cultures" (p. 32). Based on this definition, Ridley and Lingle (1996) developed a model for the conceptualization of cultural empathic processing that includes three subordinate process: cognitive, affective and communicative. With this model Ridley and Lingle suggest that since culture is multidimensional, the counselor must simultaneously use perceptual, affective and cognitive processes (Chunk & Bemak, 2002).

Culturally appropriate empathy can be accepted as an important ingredient in establishing better counseling relationship with culturally diverse clients. In other words, counselors may not be able to work effectively with clients from different cultural backgrounds without using cultural empathy. Therefore in the present study, first of all, it is aimed to introduce Ridley and Lingle's cultural empathy model. In Turkey graduates of undergraduate counseling programs work as counselors in different settings, therefore it is believed that counselor candidates should be introduced with cultural empathy during their undergraduate education. Integrating such competencies into counseling programs has become a local point of counseling programs (Hill, 2003) and many models have been proposed for this purpose. Recently, among these models using experiential teaching strategies have gained great attention by the counseling instructors. In this manner, as the second aim of the study, it is planned to provide a perspective to counselor educators how to integrate cultural empathy skill in the undergraduate counseling programs in Turkey by examining various strategies.

Key Words: Cultural Empathy, Multicultural Counseling, Undergraduate Counseling Programs

ID: 143

### **9-18 Yaş Grubu Öğrencilerinin Saldırganlık Ve Öfke Özellikleri**

#### **Aggression And Anger Characteristics Of 9-18 Age Group Students**

Yazarlar / Authors: Seda Donat Bacioğlu

### **ÖZET**

#### **Problem Durumu:**

Çocuk ve ergenlerde görülen saldırganlık ve şiddet davranışları günümüzün en önemli sorunları arasında yer almaktadır. Saldırganlık ve öfke, alan yazında sıklıkla birlikte kullanılan kavramlar olarak dikkati çekmektedir (Brezina, Piquero & Mazerolle, 2001). Öfkenin ifade biçimlerinden birisi, belki de en önemlisi saldırganlık olarak görülmektedir. Saldırganlık ve öfke ile ilgili bireyleri uzun süre takip eden araştırmalar, erken çocukluk döneminde ebeveyn otoritesine karşı sergilenen saldırgan davranışların ergenlikte, hatta erişkinlik yıllarına kadar oldukça dengeli bir seyir göstererek devam ettiğini göstermektedir (Farrington, 2001).

Ülkemizde suç işleyerek cezaevlerinde bulunanlar hariç, çocuk ve ergenlerin saldırgan davranışlarına ilişkin resmi istatistik verileri bulunmamasına karşın yürütülen bilimsel çalışmalar çocuk ve gençler arasında görülen saldırgan davranışların göz ardı edilmemesi gerektiği ne işaret etmektedir. Özellikle saldırganlık davranışlarının okullarda sıkça görülmesi ve giderek büyüyen bir problem haline gelmesi, çocuk ve ergenlerde saldırganlık ve öfkeyi araştırmaya değer bir konu haline getirmiştir.

#### **Araştırmanın Amacı:**

Bu araştırmanın amacı, 9-18 yaş aralığında yer alan öğrencilerin saldırganlık ve öfke özelliklerinin yaş ve cinsiyet değişkenlerine göre incelemektir.

#### **Yöntem**

Araştırma, tarama modeline uygun olarak desenlenmiştir. Evren, 2008-2009 eğitim-öğretim yılında Edirne il merkezinde öğrenim gören öğrencilerdir. Araştırma, uygun örnekleme yöntemi kullanılarak orta sosyo-ekonomik düzeyi temsil ettiği düşünülen 5 ilköğretim okulu ve 2 lisede öğrenim gören 9-18 yaş aralığındaki 486 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aracı olarak, öğrencilerin saldırganlık özelliklerini ölçmek üzere, Buss ve Perry (1992) tarafından geliştirilen ve Can (2002) tarafından Türkçeye uyarlanan Saldırganlık Ölçeği kullanılmıştır. Öfkeyi ölçmek üzere ise, Spielberger (1988) tarafından geliştirilen ve Özer (1994) tarafından Türkçeye uyarlanan Sürekli Öfke-Öfke Tarz Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde Kruskal Wallis H, Mann Whitney U ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Araştırmada önem düzeyi .05 olarak kabul edilmiştir.

#### **Bulgular**

Araştırmaya katılan öğrencilerin % 47.3'ü kız (n=230), % 52.7'si erkektir (n=256): öğrencilerin % 22.6'sını (n=110) 9-10 yaşındaki ilkököl öğrencileri, % 36'sını (n=175) 11-14 yaşındaki ortaokul öğrencileri, % 41.4'ünü (n=201) 15-18 yaşındaki lise öğrencileri oluşturmaktadır.

Araştırma sonunda, saldırganlık, erkek öğrencilerde kız öğrencilere göre anlamlı derecede yüksek çıkmıştır. Saldırganlık ve saldırganlık alt boyutunda sözel saldırganlık, öfke, dolaylı saldırganlık puanları ilkököl öğrencilerinde ortaokul ve lise öğrencilerine göre, ortaokul öğrencilerinde de lise öğrencilerine göre anlamlı derecede düşük bulunmuştur. Düşmanlık puanı ise ilkököl öğrencilerinde, ortaokul ve lise öğrencilerine göre anlamlı derecede düşüktür. Saldırganlığın alt boyutu olan fiziksel saldırganlık puanı, ilkököl öğrencilerinde ortaokul ve lise öğrencilerine göre, ortaokul öğrencilerinde de lise öğrencilerine göre anlamlı derecede düşük bulunmuştur. Araştırmaya katılan öğrencilerin, cinsiyete göre sürekli öfke puanları ve sürekli öfke alt boyutunda öfke içe, öfke dışa ve öfke kontrol puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmemiştir ( $p>.05$ ). Sürekli öfke puanı, ilkököl öğrencilerinde ortaokul ve lise öğrencilerine göre, ortaokul öğrencilerinde de lise öğrencilerine göre anlamlı derecede düşüktür. Alt boyutlarında ise öfke içe puanı, ilkököl öğrencilerinde ortaokul ve lise öğrencilerine göre anlamlı derecede düşük bulunmuştur. Öfke dışa puanı, ilkököl öğrencilerinde ortaokul ve lise öğrencilerine göre, ortaokul öğrencilerinde de lise öğrencilerine göre anlamlı derecede düşük çıkmıştır. Öfke kontrol puanı ise, ilkököl

öğrencilerinde ortaokul ve lise öğrencilerine göre anlamlı derecede yüksek bulunmuştur.

#### Sonuç ve Öneriler

Araştırma sonuçları, erkek öğrencilerin, kız öğrencilere göre daha saldırgan olduğu: saldırganlığın ilkökul çağından itibaren artarak devam ettiğini ortaya koymuştur. Bu sonuçlar, erken müdahale ve önleme programlarının önemi ortaya çıkarmaktadır. Özellikle eğitim-öğretim kurumlarında, erken çocukluk döneminden başlayarak kademeli olarak öğrenci, okul çalışanları ve velilere yönelik eğitim programlarının uygulanmasının yararlı olacağı düşünülmektedir.

#### Kaynakça:

Brezina T, Piquero A.R. & Mazerolle P. (2001). Student anger and aggressive behavior in school: An initial test of Agnew's macro-level strain theory. *Journal of Research in Crime and Delinquency*, 38, 362–386.

Farrington, D. P. & Loeber, R. (2001). Epidemiology of juvenile violence. *Child Adolescent Psychiatry Clinic*, 9, 733-748.

## SUMMARY

### Problem

Anger and aggression in children and adolescents are increasingly important topics to today's educators and school psychologists. School professionals are confronted not only with the direct effects of anger and aggression, such as threats of violence and fighting among students, but also with the indirect effects that appear in the form of learning difficulties and social adjustment problems. Scientific studies indicate that aggressive behaviors among the children and adolescence should not be ignored. Particularly, aggressive behavior frequently seen in schools is a subject worthy of investigating for the development of aggression and anger. Thus, the main purpose of the present study was to examine the anger and the aggressive characteristics of students aged between 9 and 18 according to age and gender variables.

### Method

Data for the present study were collected in 2008 from 486 students attending five public elementary schools and two high schools in Edirne, Turkey. The students' ages ranged from 9 to 18: 47.3% were females (n=230) and 52.7% were males (n=256). The study consisted of a self-report data collection instrument. Aggression was measured by employing the aggression scale (Buss & Perry, 1992) that was adapted into Turkish by Can (2002). The reliability coefficient for the total aggression score was  $\alpha=.85$ . In order to measure levels of anger, The State-Trait Anger Expression Inventory (STAXI) was used. It was developed by Spielberger (1988) and adapted into Turkish by Özer (1994), the reliability coefficient for trait anger score was  $\alpha=.79$ . The data obtained was analyzed through Kruskal Wallis H, Mann Whitney U and ANOVA.

### Findings

According to the findings, a significant difference was found between the aggression scores of the students and gender. Aggression scores of male students were found higher than female students. On the other hand, there was no significant difference found between the anger scores of the students and gender. According to age variable, there was a significant difference between both the aggression and anger scores of the students and their age. In the aggression subscale, verbal aggression, anger and indirect aggression scores of the students aged 9-10 years old were found higher than 11-14 and 15-18 age groups students: 11-14 years old students' scores were found higher than 15-18 years old students. In the state trait anger expression subscales, anger-in and anger-out scores of the students aged 9-10 years old were found lower than 11-14 and 15-18 age groups of the students: 11-14 years old students' scores were found lower than 15-18 years old students. Whereas the anger control scores of the students aged 9-10 years old were found higher than 11-14 and 15-18 age groups of the students.

### Conclusion and Discussion

As a result of the research, the male students are more aggressive than the female students. But, there was no difference between males and females according to the state- trait anger expression. Another result of the research is that aggression and anger increase when the students get older. On the contrary, anger control decreasing with age. These results reveal the importance of early intervention and prevention programs in the schools. These programs should be given starting from early childhood students in the schools. Also school staff and parents should be the part of these programs.

ID: 146

## **Psychometric Properties Of The Turkish Adaptation Of Multidimensional Measure Of Emotional Abuse (mmea) Scale**

Yazarlar / Authors: Ezgi Toplu Demirtaş, Zeynep Hatipoğlu Sümer Sümer

### **ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

### **SUMMARY**

#### **Key Words**

Psychological abuse, multidimensional measure of emotional abuse scale, validity, reliability, college students

#### **Statement of the Problem**

Despite 30 years of research, psychological abuse is still a newly-developing subject of study in Turkey. The preliminary findings of a recent survey with nearly 1000 students from four state universities in Ankara revealed that psychological abuse is widespread among university students (Toplu & Hatipoğlu-Sümer, 2011). In that study, 77.0% of women and 70% of men reported that they were the victim of psychological abuse. The perpetration rates were also surprisingly high. 85.2% of women and 75.6% of men indicated that they were the actor of psychological abuse. The study yielded consistent findings with international dating violence literature: the most common type is psychological (e.g., Raymond, & Gillman- Bruschi, 1989; Stets, 1991; Cornelius, Shorey, & Beebe, 2010). The findings also warrant further empirical and theoretical investigation of psychological abuse among college students in dating relationships.

The Multidimensional Measure of Emotional Abuse Scale (MMEA) is a 28 item self- report measure developed by Murphy and Hoover (1999) to assess the four forms of psychological abuse in a dating relationship including Restrictive Engulfment, (7 items), Denigration (7 items), Hostile Withdrawal (7 items), and Dominance/Intimidation (7 items). The four-factor structure with good psychometric characteristics, easy administration and scoring process make the MMEA as a promising measure for psychological dating violence research in dating college student population (Bonechi & Tani, 2011; Murphy & Hoover, 1999; Murphy, Hoover, & Taft 1999).

#### **Purpose of the Study**

The purpose of the present study is to investigate the psychometric properties of the Turkish adaptation of the MMEA Scale among dating college students.

#### **Method**

##### **Sample**

The sample consists of 350 dating college students from a large state campus university in Ankara. In order to increase this relatively small sample size, additional data are still being collected from university students.

##### **Data Collection Instruments**

Participants were administered a package of questionnaires (in Turkish) described below.

Demographic Information Form includes information such as sex, age, relationship status and duration of the relationships.

Multidimensional Measure of Emotional Abuse is a 28-item and multifactorial self report instrument developed by Murphy and Hoover (1999) to measure psychological abuse in dating relationships. The items are asked twice, first for what the respondent did (perpetration) and then for what the partner did (victimization). Each item makes use of 7 point frequency scale ranging from 0 (never) to 6 (more than 20 times). Higher scores reflect more victimization and perpetration.

Experiences in Close Relationships Inventory is a 36 item two dimensional (avoidance and anxiety) self-

report instrument developed by Brennan, Clark, and Shaver (1998) to measure the dimensions of adult attachment.

The Revised Conflict Tactics Scale- Physical Assault subscale is a 12 item one-dimensional self report instrument developed by Straus, Hamby, Boney-McCoy and Sugarman (1996) to measure the physical violence. Higher scores reflect more victimization and perpetration.

Relationship Assessment Scale is a 7 item dimensional self report instrument developed by Hendrick (1988) to measure the relationship satisfaction of individuals experienced in romantic relationships.

Social Desirability Scale is a 20 item self report instrument developed by Kozan (1983) to measure social desirability bias. Each item makes use of a true- false response format.

#### Procedure

The students were asked whether to agree to the conditions of participation (being voluntary, confidentiality and anonymity) during regular class hours. The required ethical permission was granted from the Human Subjects Ethics Committee of the university.

#### Data Analysis

Data are still being analyzed. To obtain evidence regarding the construct validity, a Confirmatory Factor Analysis will be conducted for victimization and perpetration scores separately. Next, to examine convergent validity, the correlations between physical assault and the 4 subscales of MMEA will be calculated. For discriminant validity, correlations will be examined between MMEA subscales, attachment dimensions and social desirability. Finally, to assess predictive validity, each of the four subscales will regressed on relationship satisfaction. In order to assess the reliability, The Cronbach alpha and the test-retest reliability coefficients will be calculated.

#### Expected Results and Conclusion

Given the lack of a Turkish measure for assessing psychological abuse in dating relationships with a multidimensional construct, it is expected that the present study will provide empirical evidence regarding the reliability and validity of MMEA in Turkish culture.

Bonechi and Tani, 2011

Brennan, Clark, and Shaver (1998)

Cornelius, Shorey, and Beebe, 2010

Hendrick (1988)

Kozan (1983)

Murphy and Hoover, 1999

Murphy, Hoover, and Taft 1999

Raymond and Gillman- Bruschi, 1989

Stets, 1991

Straus, Hamby, Boney-McCoy and Sugarman, 1996

Toplu and Hatipoğlu-Sümer, 2011

ID: 147

---

**Positioning Social Justice As Foundational To Counselling Practice: Evolution Of The Culture-Infused Counselling Model**

---

Yazarlar / Authors: Sandra Collins, Nancy Arthur

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

The profession of counselling has increasingly attended to the diverse experiences and needs of clients within multicultural societies. In North America, emphasis has been placed on nondominant populations, whose experiences of discrimination and cultural oppression: barriers to resources and services: and social, economic, and political marginalization have a significant impact on psychosocial wellbeing. Many now argue that counsellors must be prepared to engage in social justice action, with or on behalf of clients, to effect change in organizations, communities, or broader social systems (Ratts & Hutchkins, 2009).

Counsellor education has undergone a corresponding evolution to integrate understanding of the influence of both cultural identities and contextual factors on clients' presenting concerns, case conceptualization, and intervention. Much of the literature has focused on the articulation of competencies, first for multicultural counselling with diverse clientele and, more recently, for analysis and integration of contextual and systemic influences on client wellbeing into the counselling process. The latter has lead to expanded roles and responsibilities for counsellors and a call to articulate and foster development of competencies for social justice.

Sue and colleagues' (1998) model of multicultural counselling competence has been the most influential on standards for practice, professional expectations, and guidelines for counsellor education curriculum. Although the original authors intended this model as preliminary and expected the competencies to evolve over time, there has been little further development of the model. The more recent Culture-Infused Counselling (CIC) model built upon Sue et al.'s foundation to address to conceptual ambiguities in that model, to reflect an expand the definition of culture, and to position the working alliance as a more inclusive and pantheoretical construct that bridges the self-awareness of culture and the awareness of client cultural identities, which were central to the original model (Arthur & Collins, 2010: Collins & Arthur, 2010).

The conceptualization of the CIC model, like the traditional model, was largely theoretical, with the incorporation of competencies identified through an expansive review of the counselling literature. Both models have been critiqued for the lack of research foundation. The purpose of this qualitative research study was to examine critical incidents in the development of multicultural and social justice competencies with a view, in part, to validating or challenging the conceptual framework and content of the CIC model. Fifty-nine students and 25 practicum supervisors from two graduate programs and 48 counsellors participated in the study. Seventy-nine percent of participates were female and 89% were Caucasian. Participants first completed an online survey that included critical incidents in their development of multicultural and social justice competency. Sixty two percent of the participants contributed a positive and less positive critical incident. They were prompted specifically to reflect on the competencies they had gained and those they felt were missing from their training as they moved into applied practice settings. A subset of 18 participants agreed to email follow-up and a further subset of 20 agreed to a more lengthy phone interview, a process which allowed the researchers to gain progressively more in-depth understanding of their competency mastery and continued professional development needs. A critical psychology lens was used to contextualize the data, attending to both overt and covert meanings and identifying missing constructs in the context of the broader literature in multicultural counselling and

social justice (Fox, Prilleltensky, & Austin, 2009).

The data provided support for the CIC model's original three core competency domains: self-awareness of culture, awareness of client culture, and development of a culturally-responsive working alliance. However, the analysis suggested the need to position social justice competency as a fourth domain. In particular, participants from all groups noted the need to move beyond consciousness-raising about social injustice to the development of applied practice skills for social justice action. In the original model, social justice had been infused within the overall conceptualization of multicultural counselling competency. However, it appears important to place clear and distinct emphasis, in particular, on the development of some of the social justice competencies that are also emerging as central to ethical and competent practice in the counselling literature. In the revised CIC model, the emphasis on social justice remains infused through the first three competencies, because it is impossible and undesirable to separate multicultural counselling and social justice. A fourth domain, engagement in social justice, reflects the outcomes of this study and reinforces the shift in recent years in the counselling literature to expand the roles and responsibilities of counsellors to include social justice action (Ratts & Hutchkins, 2009).



ID: I48

## **Öğrenci Ve Velilerin Okul Rehberlik Ve Psikolojik Danışma Hizmetlerine İlişkin Algıları**

### **Students And Parents' Perceptions Of School Guidance And Counseling Services**

**Yazarlar / Authors:** Cuma Atalay, Nazife Üzbe, Şerife Terzi

## **ÖZET**

Son dönemlerde metaforlar yolu ile veri toplanarak yürütülen araştırmaların arttığı görülmektedir. Temelde, metafor kavramı ile kastedilen, bir kavram, olgu veya olayın başka bir kavram, olgu veya olaya benzetilerek açıklanmasıdır. Lakoff ve Johnson'a (2005) göre, "metaforun özü bir tür şeyi başka bir tür şeye göre anlamak ve tecrübe etmektir." Metaforlar insanların durumları ve olayları algılamalarını etkilediği için gerçekleri yeniden tanımlamak ve problem durumlarını yeniden kavramsallaştırmayı teşvik etmek için kullanılabilir (Goldstein, 2005). Rehber öğretmenlerin öğrencilerin ve velilerin okulda yürütülen rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine yönelik algılarından hareket etmesi bu hizmetlerin etkililiğinin artırılması açısından önemli görülmektedir. Türkiye'de rehber öğretmen ve okul rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri ile ilgili nicel araştırmaların sıklıkla yapıyor olmasına karşın nitel araştırma türündeki çalışmalar çok sınırlıdır (Ünal ve Ünal, 2010; Yumuşak ve Akdağ, 2012). Bu araştırmanın okul rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine yüklenen anlamları ortaya koyması, literatürdeki bu boşluğu doldurma çabası olarak değerlendirilebilir. Ayrıca bu araştırmadan elde edilen bulgular olumsuz metaforların değiştirilmesi, öğrenci ve veli ihtiyaçlarının daha iyi anlaşılmasını sağlaması açısından da ayrı bir önem taşımaktadır.

#### **Araştırmanın Amacı**

Bu araştırmanın amacı: özel bir ilkokulda öğrenim gören öğrencilerin ve öğrenci velilerinin okul rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri ile ilgili algılarını, metaforlar aracılığıyla tespit etmektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Öğrenciler ve velilerin okul rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri ile ilgili geliştirdikleri metaforlar farklılaşmakta mıdır?
2. Öğrenciler ve velilerin okul rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine ilişkin geliştirdikleri metaforlar rehberlik ve psikolojik danışma hizmetinin hangi özelliklerini ön plana çıkarmaktadır?

#### **Yöntem**

##### **Araştırma deseni**

Bu çalışmada nitel araştırma desenlerinden olgubilim desen kullanılmıştır.

##### **Çalışma Grubu**

Araştırmada çalışma grubunu: Ankara'da özel bir ilkokulun 2012-2013 eğitim öğretim yılında öğrenim gören 76 kız (%47), 85 erkek (%53), toplam 161 öğrenci ve 47 kadın (%68), 22 erkek (%32), toplam 69 veli oluşturmaktadır.

##### **Verilerin Toplanması**

Öğrencilerin rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine ilişkin algılarını metaforlar aracılığı ile ifade edebilmeleri için öğrencilere "Okulunuzda verilen rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri...ya benzer, çünkü ..." cümlesinin yazılı olduğu kağıtlar dağıtılarak benzetmenin somut/soyut, canlı/cansız varlıklara veya herhangi bir şeye yapılabileceği, çünkü ile de benzetmenin gerekçesini yazmaları istenmiştir. Velilere ise "Çocuğunuzun devam ettiği okulda verilen rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri...ya benzer, çünkü ..." cümlesinin yazılı olduğu kağıtlar gönderilmiştir. Öğrenci ve velilerinden elde edilmiş olan bu veriler araştırmada veri kaynağı olarak kullanılmıştır.

##### **Verilerin Analizi**

Katılımcılardan gelen verilerin çözümlenmesinde, içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizinde temel amaç: toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Bu araştırmadaki analiz işlemleri, hazırlık, örgütleme ve raporlama aşamalarına göre yapılmıştır (Elo ve Kyngäs, 2007).

### Bulgular ve Tartışma

Bu çalışma sonucunda öğrenciler bilgi kaynağı, mutluluk kaynağı, rahatlama kaynağı, eğlence, iyileştirici ve onarıcı, yol gösterici/yönlendirici, güç ve kahramanlık sembolü, destekleyici/koruyucu ve disiplin aracı olmak üzere dokuz kategoride toplam 42 metafor belirtmişlerdir. Araştırma sonucunda velilerin ise bilgi kaynağı, rahatlama kaynağı, yol gösterici/yönlendirici, güç ve kahramanlık sembolü, destekleyici/koruyucu ve olumsuzluk olmak üzere altı kategoride toplam 26 metafor oluşturmuştur. Öğrenci ve velilerin oluşturdukları metaforlar karşılaştırıldığında velilerin özellikle destekleyici/koruyucu kategorisinde: öğrencilerin ise rahatlama kaynağı ve yol gösterici/yönlendirici kategorilerinde daha çok metafor belirttikleri ortaya çıkmıştır. Bu sonuç öğrenci ve veli beklentilerinin anlaşılması açısından önemlidir. Araştırmadan elde edilen diğer önemli bir bulgu ise velilerin okul rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine yönelik olumsuz içerikte metaforlar belirtmeleridir. Bu bağlamda velilerin okul rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine yönelik algılarının hem nicel hem de nitel araştırma yöntemleri ile daha derinlemesine incelenmesi önemli görülmektedir.

### Kaynakça

- Elo, S., & Kyngäs, H. (2007). The qualitative content analysis process. *Journal of Advanced Nursing*, 62 (1), 107-115.
- Lakoff, G. & Johnsson, M. (1980). *Metaphors we live by*. Chicago: University of Chicago Press.
- Goldstein, L. B. (2005). Becoming a teacher as a hero's journey: Using metaphor in preservice teacher education. *Teacher Education Quarterly*, 32(1), 7-24.
- Ünal, A. & Ünal, E. (2010). Öğretmen ve öğrencilerin rehber öğretmeni algılamalarına ilişkin bir durum çalışması. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi [Bağlantıda]*. 7:2. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yumuşak, A. & Akdağ, M. (2012). Öğretmen adaylarının psikolojik danışma ve rehberlik algılarının metafor analizi yoluyla incelenmesi. 21. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, 12-14 Eylül, İstanbul.

## SUMMARY

### Students and Parents' Perceptions of School Guidance and Counseling Services

The aim of this study is to explore the perception of guidance and counseling services of students in a private elementary school and parents' through the use of metaphors. In the study, one of the qualitative research methods' phenomenologic method was used. Study group of the research consists of 161 students in 2012-2013 academic years in Ankara, and parents of these students'. Data were collected by open ended survey method. In the survey, participants were asked to complete the sentence "School guidance and counseling services is like ... because ...". Data were analysed using content analysis method. According to results, students created 42 current metaphors and parents' created 26 current metaphors towards guidance and counseling services. These metaphors classified into 9 different categories according to their characteristics. These conceptual categories are: "a sources of information", "a sources of happiness", "a sources of relaxation", "fun", "curative/corrective", "directive/advisor", "a symbol of power and hero", "supportive/protective" and "disciplinary tool".

Keywords: guidance and counseling services, metaphor, student, parents'

ID: 150

## **Öğrenciler İçin Presenteeizm Ölçeğinin Türkçeye Uyarlanması: Geçerlik Güvenirlik Çalışması**

### **The Adaptation Of Presenteeism Scale For Students To Turkish: The Study Of Validity And Reliability**

Yazarlar / Authors: Hakan Sarıçam, Ahmet Akın, İbrahim Demirci, Ümran Akın

## **ÖZET**

### **Problem**

İş yaşamında presenteizm, kendisi işte olup akli bambaşka alemlerde olma, iş performansını gösterememe durumudur (Matsushita ve diğerleri, 2010), dolayısıyla üretkenliğin düştüğü durumdur (Yamashita & Arakida, 2006). İşten kaybolmanın (absenteizm) tam tersi bir kelime olup akıl ve beden sağlığı için bir risk faktörüdür (Bergstroöm, Bodin, Hagberg, Aronsson, & Josephson, 2009). Sebepleri ise aşırı iş yükü, işsiz kalma korkusu, kararlara verme yetkisinin olmaması veya yöneticisinin desteğini alamama duygusu veya işkolik olmaktır (Goetzel et al, 2004). Eğitim ortamında ise öğrencilerin dersteyken aklının başka yerlerde olması, ödevlerini yapamaması ve akademik performans gösterememesi olarak tanımlanmaktadır (Matsushita ve diğerleri, 2010). Artan beklentilerle birlikte presenteizm problemi öğrencilerde sıkça görülmektedir. Fakat alanyazın incelendiğinde ülkemizde presenteizmi değerlendiren bir ölçe aracı rastlanmamıştır. Bu araştırmanın amacı Matsushita ve diğerleri (2010) tarafından geliştirilen Öğrenciler için Presenteeizm Ölçeğini Türkçeye uyarlamak ve ölçeğin geçerlik ve güvenirlik analizlerini yapmaktır.

### **Yöntem**

#### **Çalışma grubu**

Bu araştırma üniversitede farklı bölümlerde okuyan toplam 306 üniversite öğrencisi üzerinde yürütülmüştür. Öğrencilerin yaşları 21 ile 33 yaş arasında değişmekte ve yaş ortalaması 23.8'dir. Ayrıca katılımcıların 166'sı (% 54.2) kadın ve 140'ı erkektir (% 45.8).

#### **Kullanılan ölçme araçları**

Öğrenciler için Presenteeizm Ölçeği (Presenteeism Scale for Students): Ölçeğin orjinal formu Matsushita ve diğerleri (2010) tarafından geliştirilmiştir. Açıklayıcı faktör analizi sonucu toplam varyansın 54.3% açıklayan iki faktörlü bir yapı elde edilmiştir. Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) örneklem uygunluk katsayısı .85'tir. Madde faktör yükleri .45 ile .88 arasında sıralanmaktadır. Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlik katsayısı ölçeğin bütünü için .90, iş tamamlama alt ölçeği için .88, eğlenceden kaçınma alt ölçeği için .81 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin düzeltilmiş madde toplam test korelasyonlarının .57 ile .80 arasında değişmektedir. Bu sonuçlara göre ölçeğin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu söylenebilir.

### **İşlem**

Öğrenciler için Presenteeizm Ölçeğinin uyarlama çalışması için ölçeği geliştiren Matsushita ile e-mail yoluyla iletişim kurulmuş ve ölçeğin uyarlanabileceğine ilişkin gerekli izin alınmıştır. Ölçeğin Türkçeye çevrilme süreci belli aşamalardan oluşmaktadır. Öncelikle ölçek İngiliz Dili ve Edebiyatı ve Filoloji bölümü mezunu 3 dil uzmanı tarafından Türkçeye çevrilmiş ve daha sonra bu Türkçe formlar tekrar İngilizceye çevrilerek İngilizce ve Türkçeyi bilen 18 kişiye uygulanarak iki form arasındaki tutarlılık incelenmiştir. Yine aynı öğretim üyeleri elde ettikleri Türkçe formlar üzerinde tartışarak anlam ve gramer açısından gerekli düzeltmeleri yapmış ve denemelik Türkçe form elde edilmiştir. Son aşamada bu form, psikolojik danışma ve rehberlik ve ölçme ve değerlendirme alanındaki 2 öğretim üyesine incelenilerek görüşleri doğrultusunda bazı değişiklikler yapılmıştır. Hazırlanan Türkçe form çoğaltılarak üniversite öğrencilerine gerekli açıklama yapıldıktan sonra uygulanmış ve formlar toplanarak, verilerin bilgisayar ortamına aktarılması sağlanmıştır. Ölçeğin yapı geçerliği için elde edilen verilere doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yapılmıştır. Uyum indekslerinde genelde olduğu gibi GFI, CFI, NFI, RFI ve IFI için > .90, RMSEA ve RMR için < .05 ölçüt olarak alınmıştır (Hu & Bentler, 1999). Ortalama ve toplam puanlar arasındaki ilişkileri tespit etmek için Pearson Momentler Korelasyon Analizi uygulanmıştır. Ölçeğin geçerlik ve güvenirlik analizleri için SPSS 17 ve LISREL 8.54

programları kullanılmıştır.

**Bulgular**

**Yapı Geçerliği**

Doğrulamalı faktör analizi (DFA): Ölçeğin yapı geçerliliği için 306 üniversite öğrencisinden elde edilen verilere uygulanan doğrulamalı faktör analizinde iki boyutlu modelin uyum indeksi değerleri: ( $\chi^2=74.32$ ,  $sd=29$ ,  $\chi^2/sd=2.56$ ,  $RMSEA=.067$ ,  $AGFI=.87$ ,  $NFI=.92$ ,  $NNFI=.92$ ,  $CFI=.95$ ,  $IFI=.95$ ,  $RFI=.88$ ,  $GFI=.93$ ,  $AGFI=.88$ , ve  $SRMR=.072$ ) olarak bulunmuştur.

**Güvenirlik**

Öğrencileri için Presenteizm Ölçeğinin Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlik katsayısı ölçeğin bütünü için .88, iş tamamlama alt ölçeği için .87, eğlenceden kaçınma alt ölçeği için .73 olarak hesaplanmıştır. Ayrıca ölçeğin test-tekrar test güvenirliği için ölçek 22 gün ara ile aynı çalışma grubundan 59 kişiye tekrar uygulandığında, iki uygulama arasındaki korelasyon katsayısı .64 olarak bulunmuştur.

**Madde analizi**

Yapılan analiz sonucunda ölçeğin düzeltilmiş madde-toplam korelasyonları .35 ile .84 arasında sıralanmaktadır. Ayrıca toplam puanlara göre belirlenmiş alt ve üst %27'lik grupların, madde puanlarının ortalamalarının karşılaştırılması için yapılan bağımsız t-testi sonuçları anlamlı bulunmuştur.

**Tartışma ve Öneriler**

Çalışmanın genel amacı doğrultusunda Öğrencileri için Presenteizm ölçeğinin geçerliği: Faktör analizi, ayırt edici geçerlik ile belirlenmiştir. Faktör analizi sonucunda ölçeğin iki boyutlu olarak uyum verdiği görülmüştür. Ayırt edici geçerlik çalışması sonucunda ölçekte yer alan 10 maddenin alt gruba üst grubu birbirinden anlamlı düzeyde ayırt ettiği görülmüştür. Bu iki geçerlik çalışmasından elde edilen sonuçlar, araştırma literatüründe önerilen ve kabul edilebilir aralıklar arasında bulunmaktadır (Büyükoztürk, 2012). Ölçeğin güvenirlik çalışmaları sonuçlarına bakıldığında ise Cronbach-alfa, madde toplam korelasyonu katsayıları ile test-tekrar test yöntemiyle elde edilen korelasyon katsayılarının kabul edilebilir düzeyde olduğu görülmektedir. Öğrencileri için Presenteizm ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışmalarından elde edilen bulgular, Türkçe'ye uyarlanan 5'li ("1" Hiçbir zaman, "5" Her zaman) Likert puanlamaya sahip ölçeğin öğrencilerin presenteizm düzeylerini geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçmek amacıyla kullanılabileceğini göstermektedir.

Anahtar kelimeler: Presenteizm, Doğrulamalı Faktör Analizi, Geçerlik, Güvenirlik.

**Kaynakça**

Brouwer, W. B., Koopmanschap, M. A., & Rutten, F. F. (1999). Productivity losses without absence: Measurement validation and empirical evidence. *Health Policy*, 48(1), 13–27.

## SUMMARY

**Purpose and significance:** Presenteeism, defined as a self-rated measurable loss of work performance due to health problems in the schools, universities and workplace (Matsushita et al, 2010). In other words it contributes to economic costs through loss in productivity (Yamashita & Arakida, 2006). Presenteeism is coinage contrary to absenteeism, and the impact of presenteeism in the field of relating to a profession health has been discourse (Bergström, Bodin, Hagberg, Aronsson, & Josephson, 2009; Goetzel et al, 2004). Presenteeism among workers has been associated not only with the economic cost of lost productivity in an endeavor but also with an individual's health, decline of quality of life (attention-concentration problems, mood disturbances, or fatigue), and increased medical costs (Brouwer, Koopmanschap, & Rutten, 1999). There are no scales to measure levels of presenteeism for students in Turkey. Therefore, some scales are necessary for investigation of presenteeism which is a very important concept in that reflection of psychological and educational problems such as academic failure. The aim of this study is to examine of validity and reliability of the Turkish version of the Presenteeism Scale (PS: Matsushita et al, 2010).

**Method:** The general research model was adopted for this study. The research was conducted on total 306 university students. Primarily the Presenteeism Scale was translated into Turkish by five academicians from English Language and Literature department. Before validity and reliability studies, to examine the language equivalency of the scale the correlations between Turkish and English forms were calculated. As reliability analysis re-test, Cronbach alpha internal consistency coefficients, the item-total correlations,

and the differences between mean scores of upper 27% and lower 27% groups were examined. For the analysis of data SPSS 17 and LISREL 8.54 were utilized.

Results: Results confirmatory factor analyses demonstrated that 10 items yielded two factors as original form and that the two-dimensional model was well fit ( $\chi^2=74.32$ ,  $df=39$ ,  $RMSEA=.067$ ,  $AGFI=.87$ ,  $NFI=.92$ ,  $NNFI=.92$ ,  $CFI=.95$ ,  $IFI=.95$ ,  $RFI=.88$ ,  $GFI=.93$ ,  $AGFI=.88$ , and  $SRMR=.072$ ). Factor loadings ranged from .43 to .81. Cronbach alpha internal consistency reliability coefficients of the scale were as .88 for overall scale, .87 for completing work sub-scale and .73 for avoiding distraction subscale. Test-retest reliability coefficient was as .64 for overall scale. Corrected item-total correlations ranged from .35 to .84 and t-test results differences between each item's means of upper 27% and lower 27% points were significant.

Discussion and Conclusions: As a result, it is possible to say that the Presenteeism Scale is a valid and reliable measurement tool to be used for the purpose of measuring Presenteeism levels for Turkish university students. The scale can be used in researches into education, and in the process of psychological counseling. Moreover, it can be used as an efficient instruments in order to assess academic motivation, achievement goals levels.

Keywords: Presenteeism, Confirmatory Factor analysis, Validity, Reliability

#### References

- Brouwer, W. B., Koopmanschap, M. A., & Rutten, F. F. (1999). Productivity losses without absence: Measurement validation and empirical evidence. *Health Policy*, 48(1), 13–27.
- Bergström, G., Bodin, L., Hagberg, J., Aronsson, G., & Josephson, M. (2009). Sickness presenteeism today, sickness absenteeism tomorrow? A prospective study on sickness presenteeism and future sickness absenteeism. *Journal of Occupational and Environmental Medicine*, 51(6), 629–638.
- Goetzel, R. Z., Long, S. R., Ozminkowski, R. J., Hawkins, K., Wang, S., & Lynch, W. (2004). Health, absence, disability, and presenteeism cost estimates of certain physical and mental health conditions affecting U.S. employers. *Journal Occupational and Environmental Medicine*, 46(4), 398–412.
- Matsushita et al. (2010). Presenteeism in college students: reliability and validity of the Presenteeism Scale for Students. *Qual Life Res.*, 20, 439–446.
- Yamashita, M., & Arakida, M. (2006). Concept analysis of presenteeism and its possible applications in Japanese occupational health. *Sangyo Eiseigaku Zasshi*, 48(6), 201–213.

ID: 151

**Okul Bağlılığı Ölçeği'nin Türkçe Formu'nun Geçerliliği Ve Güvenirliği****The Validity And Reliability Of The Turkish Version Of The School Engagement Scale**

Yazarlar / Authors: Ahmet Akın, Hakan Sarıçam, İbrahim Demirci, Fatih Usta, Abdullah Yalnız, Banu Yıldız, Ümran Akın

**ÖZET****Problem**

Yurdun imarı çocuk eğitimi ile başlar. Çocuklarını geleceğe hazırlamayan milletler esir olmaya, hatta yok olmaya mahkûmdurlar (Ali Saip ECE). Evet çocukları geleceğe hazırlamanın en önemli basamaklarından biri onlara okulu sevdirmek dolayısıyla okula bağlamaktır. Birçok ülkede çocukların okul bağlılığını arttırmaya yönelik projeler ve çalışmalar bulunmaktadır. Okul bağlılığı, öğrencinin kendini okula ait hissetmesi, onun amaçlarını benimsemesidir (Finn, 1993). Okula bağlılık, eğitim hakkında olumlu şeyler hissetme, okul ortamına ait olma duygusu ve okul etkinliklerine katılarak akranları ve diğerleri ile olumlu ilişki içinde olmak olarak da tanımlanmaktadır (Jimerson, Nickerson, Mayer, & Furlong, 2012). Okula bağlılığın üç türü vardır: Duyuşsal bağlılık, bilişsel bağlılık, davranışsal bağlılık. Okula bağlılık ile akademik başarı, okula devamsızlık yapmama, yüksek akademik beklentilere sahip olma arasına pozitif bir ilişki vardır (Finn & Rock, 1997). Bu araştırmanın amacı Fredericks, Blumenfeld, Friedel, & Paris (2005) tarafından geliştirilen Okul Bağlılığı Ölçeğini Türkçeye uyarlamak ve ölçeğin geçerlik ve güvenirlik analizlerini yapmaktır.

**Yöntem****Çalışma grubu**

Bu araştırma 310 ortaokul öğrencisi üzerinde yürütülmüştür. Öğrencilerin yaşları 11 ile 15 yaş arasında değişmekte ve yaş ortalaması 12.9'dur. Ayrıca öğrencilerin 160'sı (% 51.6) kız ve 150'i erkektir (% 48.4).

**Kullanılan ölçme araçları**

Okul Bağlılığı Ölçeği (School Engagement Scale): Ölçeğin orjinal formu Fredericks, Blumenfeld, Friedel, & Paris (2005) tarafından geliştirilmiştir. 955 öğrenciden elde edilen verilere açımlayıcı faktör analizi sonucu 19 maddeli 3 alt boyutlu bir yapı elde edilmiştir. Madde faktör yükleri .52 ile .83 arasında sıralanmaktadır. Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlik katsayısı davranışsal bağlılık alt ölçeği için .77, duygusal bağlılık alt ölçeği için .86, bilişsel bağlılık alt ölçeği için .82 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin davranışsal bağlılık, duygusal bağlılık, bilişsel bağlılık alt boyutları ile öğretmen desteği arasında ( $r = .35$  ile  $.49$ ) akran desteği arasında ( $r = .23$  ile  $.41$ ) pozitif ilişki bulunmuştur. Bu sonuçlara göre ölçeğin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu söylenebilir.

**İşlem**

Öncelikle ölçek İngiliz Dili ve Edebiyatı ve Filoloji bölümü mezunu 5 dil uzmanı tarafından Türkçeye çevrilmiş ve daha sonra bu Türkçe form çoğaltılarak üniversite öğrencilerine gerekli açıklama yapıldıktan sonra uygulanmıştır. Ölçeğin yapı geçerliği için elde edilen verilere doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yapılmıştır. Uyum indekslerinde genelde olduğu gibi GFI, CFI, NFI, RFI ve IFI için  $> .90$ , RMSEA ve RMR için  $< .05$  ölçüt olarak alınmıştır (Hu & Bentler, 1999). Ortalama ve toplam puanlar arasındaki ilişkileri tespit etmek için Pearson Momentler Korelasyon Analizi uygulanmıştır. Ölçeğin geçerlik ve güvenirlik analizleri için SPSS 17 ve LISREL 8.54 programları kullanılmıştır.

**Bulgular****Yapı Geçerliliği**

Doğrulayıcı faktör analizi (DFA): Ölçeğin yapı geçerliliği için 310 ortaokul öğrencisinden elde edilen verilere uygulanan doğrulayıcı faktör analizinde üç boyutlu modelin iyi uyum verdiği görülmüştür ( $\chi^2=289,67$ ,  $sd=142$ ,  $RMSEA=.058$ ,  $NFI=.94$ ,  $NNFI=.96$ ,  $CFI=.97$ ,  $IFI=.97$ ,  $RFI=.93$ ,  $GFI=.91$ ,  $AGFI=.88$ , ve  $SRMR=.056$ ).

**Güvenirlik**

Okul Bağlılığı Ölçeğinin Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlik katsayıları ölçeğin bütünü için .87, davranışsal

bağlılık alt ölçeği için .62 duygusal bağlılık alt ölçeği için .82, bilişsel bağlılık alt ölçeği için .81 olarak hesaplanmıştır. Ayrıca ölçeğin test-tekrar test güvenirliği için ölçek üç hafta ara ile aynı çalışma grubundan 63 öğrenciye tekrar uygulandığında, iki uygulama arasındaki korelasyon katsayısı ölçeğin bütünü için .78, davranışsal bağlılık alt ölçeği için .63 duygusal bağlılık alt ölçeği için .68, bilişsel bağlılık alt ölçeği için .67 olarak hesaplanmıştır.

#### Madde analizi

Yapılan analiz sonucunda ölçeğin düzeltilmiş madde-toplam korelasyonları .26 ile .71 arasında sıralanmaktadır. Ayrıca toplam puanlara göre belirlenmiş alt ve üst %27'lik grupların, madde puanlarının ortalamalarının karşılaştırılması için yapılan bağımsız t-testi sonuçları anlamlı bulunmuştur.

#### Tartışma ve Öneriler

Çalışmanın genel amacı doğrultusunda Okula Bağlılık Ölçeğinin geçerliği: Faktör analizi, ayırt edici geçerlik ile belirlenmiştir. Faktör analizi sonucunda ölçeğin üç boyutlu olarak uyum verdiği görülmüştür. Ayırt edici geçerlik çalışması sonucunda ölçekte yer alan 19 maddenin alt grupla üst grubu birbirinden anlamlı düzeyde ayırt ettiği görülmüştür. Bu iki geçerlik çalışmasından elde edilen sonuçlar, araştırma literatüründe önerilen ve kabul edilebilir aralıklar arasında bulunmaktadır (Büyüköztürk, 2012). Ölçeğin güvenirlik çalışmaları sonuçlarına bakıldığında ise Cronbach-alfa, madde toplam korelasyonu katsayıları ile test-tekrar test yöntemiyle elde edilen korelasyon katsayılarının kabul edilebilir düzeyde olduğu görülmektedir. Okula Bağlılık Ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışmalarından elde edilen bulgular, Türkçe'ye uyarlanan 5'li ("1" Kesinlikle Doğru Değil, "5" Tamamıyla Doğru) Likert puanlamaya sahip ölçeğin öğrencilerin okula bağlılık düzeylerini geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçmek amacıyla kullanılabileceğini göstermektedir.

Anahtar kelimeler: Okul Bağlılığı, Davranışsal, Duygusal, Bilişsel Bağlılık

#### Kaynakça

Fredericks, J.A., Blumenfeld, P., Friedel, J., & Paris, A. (2005). School engagement. In K.A. Moore & L. Lippman (Eds.), What do children need to flourish?: Conceptualizing and measuring indicators of positive development. New York, NY: Springer Science and Business Media.

## SUMMARY

Purpose and significance: Students' school engagement is very important for not only their future and career but also welfare of national. Therefore many governments create projects about increasing students' school engagement levels. There are a few scales to measure levels of school engagement for adolescents in Turkey. Therefore, some scales are necessary for investigation of school engagement which is a very important concept in that reflection of academic achievement. The aim of this study is to examine of validity and reliability of the Turkish version of the School Engagement Scale (SES: Fredericks, Blumenfeld, Friedel, & Paris, 2005).

Method: The general research model was adopted for this study. The research was conducted on total 310 junior high school students. Primarily the School Engagement Scale was translated into Turkish by five academicians from English Language and Literature department. Before validity and reliability studies, to examine the language equivalency of the scale the correlations between Turkish and English forms were calculated. As reliability analysis re-test, Cronbach alpha internal consistency coefficients, the item-total correlations, and the differences between mean scores of upper 27% and lower 27% groups were examined. For the analysis of data SPSS 17 and LISREL 8.54 were utilized.

Results: Results confirmatory factor analyses demonstrated that 19 items yielded three factors as original form and that the three-dimensional model was well fit ( $\chi^2=289,67$ ,  $df=142$ ,  $RMSEA=.058$ ,  $NFI=.94$ ,  $NNFI=.96$ ,  $CFI=.97$ ,  $IFI=.97$ ,  $RFI=.93$ ,  $SRMR=.056$ ). Factor loadings ranged from .30 to .71. Cronbach alpha internal consistency coefficient was found as .87 for overall scale, .81 for cognitive engagement sub-scale, .82 for emotional engagement subscale, .62 for behavioral engagement sub-scale. Test-retest reliability coefficient was as .78 for whole scale. Corrected item-total correlations ranged from .26 to .71.

Discussion and Conclusions: As a result, it is possible to say that the School Engagement Scale is a valid and reliable measurement tool to be used for the purpose of measuring school engagement levels for Turkish secondary school students. The scale can be used in researches into education, and in the process of psychological counseling. Moreover, it can be used as an efficient instruments in order to assess academic



self-efficacy, educational stress, school burnout levels.

Keywords: School Engagement, Confirmatory Factor analysis, Validity, Reliability

#### References

Finn, J. D., & Rock, D. A. (1997). Academic success among students at risk for school failure. *Journal of Applied Psychology*, 82, 221-234.

Finn, F. (1993). School engagement and students at risk. Report for National Center for Educational Statistics.

Fredricks, J. A, Blumenfeld, P. B., & Paris, A. (2003). School engagement: Potential of the concept, state of the evidence. Manuscript submitted for publication.

Fredericks, J.A., Blumenfeld, P., Friedel, J., & Paris, A. (2005). School engagement. In K.A. Moore & L. Lippman (Eds.), *What do children need to flourish?: Conceptualizing and measuring indicators of positive development*. New York, NY: Springer Science and Business Media.

Jimerson, S. R., Nickerson, A. B., Mayer, M. J., & Furlong, M. J. (2012). *Handbook of School Violence and School Safety: International Research and Practice* (2nd Edition), New York, NY: Routledge. <http://www.routledge.com/books/details/9780805852240/>



ID: 152

**Okul Tükenmişliği Ölçeği'nin Türkçeye Uyarlanması Ve Psikometrik Özellikleri****The Adaptation Of School Burnout Inventory (sbi) To Turkish And Its Psychometric Properties**

Yazarlar / Authors: Ahmet Akın, Hakan Sarıçam, İbrahim Demirci, Abdullah Yalnız, Fatih Usta, Banu Yıldız

**ÖZET****Problem**

Tükenmişlik, işyerindeki stres artırıcı unsurlara karşı bir tepki olarak uzun sürede ortaya çıkan tüm kapasitesi ile insanlarla çalışan bireyler arasında meydana gelebilen duygusal tükenme, duyarsızlaşma ve kişisel başarı azalmasıyla kendini gösteren psikolojik bir sendromdur (Maslach, Schaufeli & Leiter, 2001). Okul bağlamında tükenmişlik, öğrencilerin sınavları geçmek ve diploma elde etmek için yoğun bir çaba göstermesi sonucu stresle birlikte ortaya çıkar (Schaufeli, Martinez, Pinto, Salanova, & Bakker, 2002). Okul tükenmişliğinin belirtileri: duygularda gerginlik, derslere karşı ilginin kaybolması, okula karşı ilgisizlik, kronik yorgunluk, okulda kendini yetersiz hissetmedir (Schaufeli, Salanova, Gonzales-Roma, & Bakker, 2002). Yoğun eğitim stresi ve sınavlar, ailelerin beklentileriyle birlikte okul tükenmişliği problemi öğrencilerde sıkça görülebilmektedir. Bu araştırmanın amacı Salmela-Aro, Kiuru, Leskinen, & Nurmi (2009) tarafından geliştirilen Okul Tükenmişliği Ölçeğini Türkçeye uyarlamak ve ölçeğin psikometrik özelliklerinin incelemektir.

**Yöntem****Çalışma grubu**

Bu araştırma 310 ortaokul öğrencisi üzerinde yürütülmüştür. Öğrencilerin yaşları 11 ile 15 yaş arasında değişmekte ve yaş ortalaması 12.9'dur. Ayrıca öğrencilerin 160'sı (% 51.6) kız ve 150'i erkektir (% 48.4).

**Kullanılan ölçme araçları**

Okul Tükenmişliği Ölçeği (School Burnout Scale): Ölçeğin orjinal formu Salmela-Aro, Kiuru, Leskinen, & Nurmi (2009) tarafından geliştirilmiştir. 1418 öğrenciden elde edilen verilere uygulanan doğrulayıcı faktör analizi sonucu 9 maddeli 3 alt boyutlu ölçeğin uyum indeksi değerleri ( $\chi^2(57, N=1418) = 355.74, p < .001, RMSEA = .06, CFI = .94, TLI = .93, SRMR = .04$ ) olarak bulunmuştur. Madde faktör yükleri .65 ile .88 arasında sıralanmaktadır. Cronbach alfa iç tutarlılık güvenilirlik katsayısı ölçeğin bütünü için .89, tükenme alt ölçeği için .80, sinizm alt ölçeği için .80, yetersizlik alt ölçeği için .67 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin bütünü ile depresyon arasında ( $r = .60$ ) pozitif, okul bağlılığı arasında  $r = -.30$  negatif ilişki bulunmuştur. Bu sonuçlara göre ölçeğin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu söylenebilir.

**İşlem**

Öncelikle ölçek İngiliz Dili ve Edebiyatı ve Filoloji bölümü mezunu 5 dil uzmanı tarafından Türkçeye çevrilmiş ve daha sonra bu Türkçe form çoğaltılarak üniversite öğrencilerine uygulanmıştır. Ölçeğin yapı geçerliği için elde edilen verilere doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yapılmıştır. Uyum indekslerinde genelde olduğu gibi GFI, CFI, NFI, RFI ve IFI için  $> .90$ , RMSEA ve RMR için  $< .05$  ölçüt olarak alınmıştır (Hu & Bentler, 1999). Ortalama ve toplam puanlar arasındaki ilişkileri tespit etmek için Pearson Momentler Korelasyon Analizi uygulanmıştır. Ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik analizleri için SPSS 17 ve LISREL 8.54 programları kullanılmıştır.

**Bulgular****Yapı Geçerliği**

Doğrulayıcı faktör analizi (DFA): Ölçeğin yapı geçerliliği için 310 ortaokul öğrencisinden elde edilen verilere uygulanan doğrulayıcı faktör analizinde üç boyutlu modelin uyum indeksi değerleri: ( $\chi^2=45.28, sd=21, RMSEA=.061, NFI=.95, NNFI=.95, CFI=.97, IFI=.97, GFI=.97, SRMR=.038$ ) olarak bulunmuştur. Fakat ölçeğin tek boyutlu yapısının elde edilen verilerle ne derece uyumlu olduğunu yapı geçerliliğini belirlemek üzere doğrulayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Doğrulayıcı faktör analizi sonucunda tek boyutlu modelin iyi uyum verdiği görülmüştür ( $\chi^2= 68.78, sd=25, p<0.001, RMSEA= .075, NFI= .96, NNFI= .97, CFI= .98, IFI= .98, RFI= .95, GFI= .95, AGFI= .92, ve SRMR=.044$ ).

**Güvenirlilik**

Okul Tükenmişliği Ölçeğinin Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlik katsayıları ölçeğin bütünü için .85, okul ödevlerinde tükenme alt boyutu için .73, okul anlamına karşı soğuma alt boyutu için .69, okulda yetersizlik duygusu alt boyutu için .60 olarak hesaplanmıştır. Ayrıca ölçeğin 69 kişiye üç hafta arayla uygulanması sonucunda elde edilen test-tekrar test güvenirlik katsayısı ölçeğin bütünü için ise .75 olarak bulunmuştur.

**Madde analizi**

Yapılan analiz sonucunda ölçeğin düzeltilmiş madde-toplam korelasyonları .35 ile .64 arasında sıralanmaktadır. Ayrıca toplam puanlara göre belirlenmiş alt ve üst %27'lik grupların, madde puanlarının ortalamalarının karşılaştırılması için yapılan bağımsız t-testi sonuçları anlamlı bulunmuştur.

**Tartışma ve Öneriler**

Çalışmanın genel amacı doğrultusunda Okul Tükenmişliği ölçeğinin geçerliği: Faktör analizi, ayırt edici geçerlik ile belirlenmiştir. Faktör analizi sonucunda ölçeğin üç boyutlu olarak uyum verdiği görülmüştür. Ayırt edici geçerlik çalışması sonucunda ölçekte yer alan 9 maddenin alt grupla üst grubu birbirinden anlamlı düzeyde ayırt ettiği görülmüştür. Bu iki geçerlik çalışmasından elde edilen sonuçlar, araştırma literatüründe önerilen ve kabul edilebilir aralıklar arasında bulunmaktadır (Büyükoztürk, 2012). Ölçeğin güvenirlik çalışmaları sonuçlarına bakıldığında ise Cronbach-alfa, madde toplam korelasyonu katsayıları ile test-tekrar test yöntemiyle elde edilen korelasyon katsayılarının kabul edilebilir düzeyde olduğu görülmektedir. Okul Tükenmişliği ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışmalarından elde edilen bulgular, Türkçe'ye uyarlanan 6 dereceli ("1" Tamamıyla Katılmıyorum, "6" Tamamıyla Katılıyorum) puanlamaya sahip ölçeğin öğrencilerin okul tükenmişliği düzeylerini geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçmek amacıyla kullanılabileceğini göstermektedir.

Anahtar kelimeler: Okul Tükenmişliği, Doğrulayıcı Faktör Analizi, Geçerlik, Güvenirlik.

**Kaynakça**

- Salmela-Aro, K., Kiuru, N., Leskinen, E. & Nurmi, J.E. (2009). School-Burnout Inventory (SBI): Reliability and Validity. *European Journal of Psychological Assessment*, 25(1), 48–57.
- Schaufeli, W.B., Martinez, I., Pinto, A.M., Salanova, M., & Bakker, A. (2002). Burnout and engagement in university students: A cross-national study. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 33, 464–481.

**SUMMARY**

**Purpose and significance:** Burnout has been a commonly investigated factor in contemporary psychology and education. It is mainly associated with the inability to cope with work-related stress which may result in negative emotional, physical, professional and social consequences (Maslach 1982: Ratliff 1988). Maslach and Jackson (1981) considered burnout as consisting of three elements: (1) 'emotional exhaustion' describes the case in which an individual's healthy psychological state is overridden by intensive emotions, (2) 'reduced personal accomplishment' is an individual's feeling of lack of competence and ability to carry out a specific task and (3) 'depersonalization' is the process when an individual starts to hold strong negative perceptions towards the profession. Although burnout has generally been regarded as a work related disorder (Maslach, Schaufeli, & Leiter, 2001) it may also be useful in the school context. Many students are stressful because of exams, their parents and teachers expectations and etc. If this stressful situation and other problems combine, school burnout can arise (Schaufeli, Martinez, Pinto, Salanova, & Bakker, 2002). There are a few scales to measure levels of school burnout for secondary school students in Turkey. Therefore, some scales are necessary for investigation of school burnout which is a very important concept in that reflection of educational and psychological problems. The aim of this study is to examine of validity and reliability of the Turkish version of the School Burnout Inventory (SBI: Salmela-Aro, Kiuru, Leskinen, & Nurmi, 2009).

**Method:** The general research model was adopted for this study. The research was conducted on total 310 junior high school students. Primarily the School Burnout Scale was translated into Turkish by five academicians from English Language and Literature department. Before validity and reliability studies, to examine the language equivalency of the scale the correlations between Turkish and English forms were calculated. As reliability analysis re-test, Cronbach alpha internal consistency coefficients, the item-total correlations, and the differences between mean scores of upper 27% and lower 27% groups were

examined. For the analysis of data SPSS 17 and LISREL 8.54 were utilized.

Results: Results confirmatory factor analyses demonstrated that 9 items yielded three factors as original form and that the three-dimensional model was well fit ( $\chi^2=45.28$ ,  $sd=21$ ,  $RMSEA=.061$ ,  $NFI=.95$ ,  $NNFI=.95$ ,  $CFI=.97$ ,  $IFI=.97$ ,  $GFI=.97$ ,  $SRMR=.038$ ). But second study showed that 9 items yielded one factors and the one-dimensional model was well fit ( $\chi^2= 68.78$ ,  $sd=25$ ,  $p<0.001$ ,  $RMSEA= .075$ ,  $NFI= .96$ ,  $NNFI= .97$ ,  $CFI= .98$ ,  $IFI= .98$ ,  $RFI= .95$ ,  $GFI= .95$ ,  $AGFI= .92$ , and  $SRMR=.044$ ). Factor loadings ranged from .41 to .83. Cronbach alpha internal consistency coefficient was found as .85 for overall scale, .73 for exhaustion at schoolwork sub-scale, .69 for cynicism toward the meaning of school subscale, .60 for sense of inadequacy at school sub-scale. Test-retest reliability coefficient was as .75 for whole scale. Corrected item-total correlations ranged from .35 to .64.

Discussion and Conclusions: As a result, it is possible to say that the School Burnout Scale is a valid and reliable measurement tool to be used for the purpose of measuring school burnout levels for Turkish junior high school students. The scale can be used in researches into education, and in the process of psychological counseling. Moreover, it can be used as an efficient instruments in order to assess academic self-efficacy, educational stress, school engagement levels.

Keywords: School Burnout, Confirmatory Factor analysis, Validity, Reliability

#### References

- Maslach, C. (1982). *Burnout: the cost of caring*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Maslach, C., & Jackson, S.E. (1981). The measurement of experienced burnout. *Journal of Occupational Behavior*, 2, 99-113.
- Maslach, C., Schaufeli, W.B., & Leiter, M.P. (2001). Job burnout. *Annual Review of Psychology*, 52, 397–422.
- Salmela-Aro, K., Kiuru, N., Leskinen, E. & Nurmi, J.E. (2009). School-Burnout Inventory (SBI): Reliability and Validity. *European Journal of Psychological Assessment*, 25(1), 48–57.
- Schaufeli, W.B., Martinez, I., Pinto, A.M., Salanova, M., & Bakker, A. (2002). Burnout and engagement in university students: A cross-national study. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 33, 464–481.

ID: 153

**Psikolojik Danışmanlık Ve Gelişim Psikolojisi Araştırmalarında Bilgisayar Oyunlarının Kullanımı**

.....  
**The Use Of Computer Games In Psychological Counseling And Developmental Psychology Research**  
.....

Yazarlar / Authors: Nil İpek Hülalü

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

Media has changed dramatically with the emergence of new fields in the past decades. In addition, most children of four to six-years-old actively use different types of media and can use the computer by themselves. The amount of research on children and video games is increasing every year. This study is an example on how psychological tasks can be adapted to video games in order to measure different characteristics. The game was designed on Presentation, a software which is frequently used for neuropsychological experiments. Using computer games in research provides us highly systematic information on attention and perception, and it also makes collecting data from children easier.

The game design was based on CCT-Columbia Card Task by Figner et al. (2009). This task was originally designed for understanding different psychological processes underlying risk taking (Figner, 2009) and it consisted of a hot and a cold version. In order to trigger affective processing, the hot version of the game provided instant feedback for every action, frequent rewards and a strong punishment with a low probability. The player was expected to open cards, and win as much points as possible. When a loss card was opened, the loss points were subtracted from the previous total point. However, if the player decided to keep the points he had, he could quit the game before finding a loss card. In the cold version of CCT, only the information on the level was presented to the player: and he was expected to tell how many cards he wanted to open. The task consisted of 54 levels in total: 27 levels in the hot version and 27 levels in the cold version.

The aim of the study was to develop an age appropriate computer game for children for future research. However, the game was tested with the same age range as the original experiment in order to be able to compare with the previous findings. Following Figner et al. (2009) it was hypothesized that risk taking behavior will be affected by use of the provided information on risk and reinforcement structure. Secondly, it was hypothesized that phasic arousal patterns would differ for the size and the probability of reward and punishment. In addition, previous studies on gambling and risk taking had shown that males and females both used different strategies and showed different neurophysiological reactions during decision making (Powell & Ansic, 1997; Bolla et al., 2004; Van Leijenhorst, Westenberg & Crone, 2008) For this reason, the data was further investigated for gender differences in risk taking and arousal.

The sample consisted of 16 participants (8 male, 8 female) aged between 19 to 25 years ( $M = 22.55$ ,  $SD = 2.13$ ). Participants were tested in a psychophysiological laboratory of University of Amsterdam, during work hours. During the task, task performance and heart rates of the participant were continuously recorded. The behavioral data included actions taken in the game, information on levels, time (in milliseconds) and number of coins gained or lost. Heart rate was recorded from three Ag/AgCl electrodes, attached via a modified lead-3 placement. Recorded heartbeats were screened for artifacts and skipped heartbeats. Data was recorded, converted to IBIs and synched to the game outputs. The model for analyzing heart rate was taken from previous studies on feedback processing (Crone et al., 2003; Crone et al, 2004).

Behavioral results were partly consistent with Figner et al.'s research: probability was significantly taken into account, and a trend was seen for the interaction of gain amount, probability and loss amount, which

indicated that when the probability of losing was low, the gain amount per chest affected the number of open chests. In addition a significant interaction of gain amount and gender was found on risk taking: it was seen that male participants did not show risk taking behavior when the gain amount was low. However, for female participants, the number of open chests did not differ between two gain amounts. Psychophysiological results suggested arousal caused by rewards, and a deceleration of heart beats during decision making process, affected by the Loss Probability. It was also seen that there was a significant difference between male and female arousal levels after a rewards.

ID: 154

**Türk Sinemasında Psikolojik Danışma/Psikoterapi Algısı.****Psychological Counseling/Psychotherapy Perception In Turkish Movies.**

Yazarlar / Authors: Cem Gençoğlu

**ÖZET**

Kitle iletişimi günümüz dünyasının kültürel öğelerinin belirlenmesinde ve zenginleşmesinde önemli bir konuma sahiptir. Bu konum toplumun tüm kesimlerine hitap edebilen özelliği ile etkili bir kitle iletişim aracı olan sinema üzerinden düşünüldüğünde daha özgün bir noktaya temas etmektedir. Sinema, toplumsal mitlerin üretimi ve benimsenmesi noktasında çok önemli bir görevi yerine getirmektedir. Psikolojik danışma/psikoterapi sürecine ilişkin mitlerin (yanlış inanç, bilgi eksiliği, gerçek dışı beklentiler) bireylerin yardım almaya ve yardım sürecinin başarısına dair olumsuz bir takım etkileri bilinmektedir. Türk toplumunda psikolojik danışma/psikoterapi mitleri üzerine bir inceleme yapıldığında, konunun işlendiği filmlerin, toplumla ilişkiler, işlevler ve gerçekler bağlamında sosyolojik bir veri olarak incelenmesi gerekmektedir. Bu araştırmada Türk sinemasında içeriğinde psikolojik danışma/psikoterapi uygulaması bulunan filmlerin psikolojik danışma/psikoterapi mitleri ile ilişkisi incelenmiştir. Filmlerin içeriği nitel araştırmalarda kullanılan içerik analizindeki en yaygın yaklaşımlardan biri olan tematik içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Örneklemeye alınan filmlerin tematik içeriğinde psikoterapist/psikolojik danışman kimliği, psikoterapist/psikolojik danışman yönelik mesleki yeterlilikler, psikolojik danışma/psikoterapi mekânı, uygulanan psikolojik danışma/psikoterapi teknikleri ve etik tutumlar gibi konular incelenmiş, elde edilen bulgular toplumsal anlamda psikolojik danışma/psikoterapi algısı ile ilişkisi tartışılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgulara göre Türk sinemasında psikolojik danışma/psikoterapi algısının toplumsal mitlerle benzerlikler taşıdığı, bu sonucun sinemanın toplumsal psikolojik danışma/psikoterapi mitlerini beslediği, toplumsal psikoterapi/ psikolojik danışma mitlerinin ise sinemayı beslediği şeklinde sonucun karşılıklı bir ilişki ile gerçekleştiği sonucuna ulaşılmıştır.

**SUMMARY**

Nowadays, mass communication has an important position in determination and enrichment of cultural elements of our world. When considering through cinema being an effective mass communication tool with its feature of being able to address all over the societies, this position can mean more genuine point. Cinema plays very important role in production and adopting the social myths. The negative effects of myths about psychological counseling/psychotherapy process (fallacies, lack of information, unreal expectations) on success of individuals in obtaining help and the success of process are known. When conducting a review on psychological advice/psychotherapy myths in Turkish society, it is necessary to carefully investigate the movies where this topic is handled as a sociologic data with regard to social relations, functions and realities. In this study, the relationship between psychological counseling/psychotherapy and movies involving psychological counseling/psychotherapy application was investigated. The contents of movies were analyzed via thematic content analysis which is one of the most common content analysis approaches used in qualitative researches. Within the movies: the topics such as the identity of psychotherapist/psychological advisor, occupational competency of psychotherapist/psychological advisor, the place of psychological counseling/psychotherapy, used psychological counseling/psychotherapy techniques and ethical attitudes were investigated, and then the relationship of obtained findings with social psychological counseling/psychotherapy perception was discussed. According to obtained findings: it was found that the perceptions of psychological advice/psychotherapy in Turkish movies have similarities with social myths, that this result corroborate the social myths about psychological counseling/psychotherapy and social myths about psychological counseling/psychotherapy corroborate the cinema, and that this result is caused by that mutual interaction.

ID: 155

## **Duygusal Ve Kişilik İlişkili Kariyer Karar Verme Güçlükleri Ölçeği Kısa Formunun Geçerliği Ve Güvenirliği**

### **Reliability And Validity Of The Short Form Of The Emotional And Personality Related Career Decision Making Difficulties Scale**

Yazarlar / Authors: Kemal Öztemel

## **ÖZET**

Duygusal ve Kişilik İlişkili Kariyer Karar Verme Güçlükleri Ölçeği Kısa Formunun Geçerliği ve Güvenirliği Bireyin kariyer kararlarını verirken karşılaşmış olduğu güçlüklerle işaret eden kariyer kararsızlığı, geçici ya da gelişimsel kararsızlık olarak nitelendirilmekle birlikte aynı zamanda duygusal ve kişilik ilişkili kariyer karar verme güçlükleri olarak ele alınıp daha kronik bir kararsızlık (career indecisiveness) olarak da nitelendirilmektedir (Saka, Gati ve Kely, 2008). Saka ve arkadaşları kronik kariyer kararsızlığına dikkat çekerek kariyer karar verme güçlüklerini içeren karamsar görüşler, kaygı ve öz ve kimlik olmak üzere üç temel küme ve bu üç küme içerisine yerleşmiş 11 alt boyuttan oluşan bir model önermişlerdir.

Modelde karamsar görüşler kümesi kararsızlığın bilişsel yönlerine odaklanmakta olup olumsuz bilişsel önyargıları ve algıları içermektedir. Kaygı kümesi kariyer karar verme ile ilgili kaygının farklı görünüşlerine odaklanmaktadır. Öz ve kimlik temel kümesi ise temel olarak bireyin gelişimsel ve kişilik ilişkili yönlerini kapsamaktadır. (Saka ve ark., 2008).

Saka ve arkadaşları (2008) modeli test etmek için duygusal ve kişilik ilişkili kariyer karar verme güçlükleri ölçeğini (DKKKVGÖ) geliştirmişler ve çeşitli araştırmalarda ölçeğin geçerli ve güvenilir olduğunu kanıtlamışlardır. Ölçek Öztemel (2012) tarafından Türkçe'ye uyarlanmıştır. Bu araştırmada Öztemel tarafından Türkçe'ye uyarlanan ve 53 maddeden oluşan DKKKVGÖ'nün 25 maddelik kısa formunun psikometrik özelliklerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

#### **Yöntem**

##### **Araştırma Grubu**

Araştırmanın geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarının yapıldığı öğrenci grubu 246 kız, 180 erkek toplam 428 (2 kişi cinsiyet belirtmemiştir) lise öğrencisinden oluşmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması  $X = 16.07$  ( $Ss = 1.16$ ) olup öğrencilerin yaşları 14- 20 arasında değişmektedir.

##### **Veri Toplama Araçları**

Duygusal ve Kişilik İlişkili Kariyer Karar Verme Güçlükleri Ölçeği (DKKKVGÖ): Saka ve arkadaşları (2008) tarafından geliştirilen ve Öztemel (2012) tarafından Türkçe'ye uyarlanan ölçek, bireylerin kariyer karar verme sürecinde yaşadıkları duygusal ve kişilik ilişkili güçlüklerle odaklanmaktadır. Ölçek 53 maddeden oluşmakta olup 9'lu Likert tipi (1 = hiç katılmıyorum, 9 = tamamen katılıyorum) şeklinde derecelendirilmektedir. Ölçeğin Cronbach alfa katsayıları karamsar görüşler için .77, kaygı için .90, öz ve kimlik için .84 ve ölçeğin tamamı için .91 olarak bulunmuştur. Bu araştırmada incelenen 25 maddelik kısa form bu 53 maddelik ölçekten oluşturulmuştur.

##### **İşlem Yolu**

Araştırmada öncelikle ölçeğin kısa formu oluşturulmuştur. Bu amaçla 53 maddelik DKKKVGÖ 102 kişilik bir öğrenci grubuna uygulanmış ve faktör analizi yapılarak 11 alt ölçekte her bir maddenin faktör yükü incelenmiştir. Kısa forma her bir alt ölçekten sadece iki madde alındığından (Gati ve ark., 2011) ilgili alt ölçekte faktör yükü en yüksek olan iki madde seçilmiştir. Böylece kısa form oluşturulmuştur. Oluşturulan kısa form geçerlik ve güvenilirlik analizlerinin yapılması için 428 kişilik öğrenci grubuna uygulanmıştır. Verilerin analizinde madde analizi, doğrulayıcı faktör analizi ve Cronbach alfa iç tutarlılık katsayıları incelenmiştir.

##### **Bulgular**

DKKKVGÖ kısa formunun yapı geçerliğini incelemek için 3 temel küme (3 Faktör ) ve 22 maddeli orijinal



yapısı DFA kullanılarak test edilmiştir. DFA sonucunda  $\chi^2/2206 = 765.530$ ,  $\chi^2/sd = 3.72$ , NFI = .90, GFI = .86, CFI = .93 ve RMSEA = .080 olarak bulunmuştur. Düzeltme önerilerine bakıldıktan sonra 13 ile 14. maddelere ve 19 ile 20. maddelere hata kovaryansları eklenerek analiz tekrarlanmıştır. Analiz sonucunda  $\chi^2/2204 = 514.706$ ,  $\chi^2/sd = 2.52$ , NFI = .93, GFI = .90, CFI = .96 ve RMSEA = .060 olarak bulunmuştur. Ayrıca madde-toplam korelasyonlar incelenmiş olup korelasyon katsayıları .25 ile .66 arasında değişmektedir (  $p < .01$ ).

DKKKVGÖ'nin iç tutarlılık katsayısı toplam puan için .88, karamsar görüşler için .65, kaygı için .84 ve öz ve kimlik temel kümesi için .77 olarak hesaplanmıştır. Üç hafta ara ile tekrar uygulanan (N = 245) ölçeğin iki uygulama arasındaki korelasyon katsayısı ölçeğin tamamı için .70, karamsar görüşler için .51, kaygı için .61 ve öz ve kimlik temel kümesi için ise .70 olarak hesaplanmıştır.

#### Tartışma ve Sonuç

Elde edilen bulgulara göre DKKKVGÖ kısa formunun yeterli psikometrik özelliklere sahip olduğu ve Türk lise öğrencilerinin duygusal ve kişilik ilişkili kariyer karar verme güçlüklerini belirlemede kullanılabileceği söylenebilir. Mevcut araştırmada geçerliği test edilen DKKKVGÖ kısa formu kariyer kararsızlığının duygusal ve kişilik yönlerine odaklanmaktadır. Bu nedenle geçerliği test edilen ölçeğin, kariyer kararsızlığıyla ilgili diğer ölçeklere paralel olarak alanda yapılacak çalışmalarda önemli bir boşluğu dolduracağı umulmaktadır. Ayrıca kariyer kararsızlığının başka kişilik değişkenleri ile ilişkili olacağından hareketle ölçeğin diğer kişilik bileşenleri (örn., kontrol odağı, kararsızlık, beş faktör kişilik özellikleri) ile incelenmesi yararlı olabilir.

#### Kaynaklar

Oztemel, K. (2012). Testing the validity of the emotional and personality-related career decision-making difficulties questionnaire in Turkish culture. *Journal of Career Development*. doi:10.1177/0894845312468060  
Saka, N., Gati, I., & Kelly, K. R. (2008). Emotional and personality-related aspects of career decision-making difficulties. *Journal of Career Assessment*, 16, 403-424.

## SUMMARY

### Reliability and Validity of the Short Form of the Emotional and Personality Related Career Decision Making Difficulties Scale

Career indecisiveness, which indicates the difficulties that an individual faces while making their career decisions, is stated both as temporary or developmental indecisiveness and as a more chronic indecisiveness by being examined as emotional and personality related career decision making difficulties (Saka, Gati and Kely, 2008). Saka et al. focused on chronic career indecisiveness and proposed a model, including three main sets: pessimistic opinions, anxiety and self and identity, which 11 sub dimensions located in these three clusters. In the model, the cluster of pessimistic opinions focuses on the cognitive aspects of indecisiveness and includes negative cognitive prejudices and perceptions. Anxiety cluster focuses on the different aspects of anxiety related with career decision making. Self and identity cluster basically covers the individual's developmental and personality related aspects.

For the purpose of testing the model, Saka et al. (2008) developed an emotional and personality related career decision making difficulties scale (EPCD) and proved the reliability and validity of the scale with various studies. The scale was adapted to Turkish by Oztemel (2012). The aim of this study was to examine the psychometric aspects of the 25-item short form of the EPCD, which includes 53 items and was adapted to Turkish by Oztemel.

#### Method

##### Participants

The student group with whom the reliability and validity studies of the research were conducted was composed of 246 females and 180 males, a total of 428 high school students (2 person did not state).

##### Instrument

The Emotional and Personality Related Career Decision Making Difficulties Scale: The scale is composed of 53 items and rated as 9 points Likert type (1 = totally disagree, 9 = totally agree). The Cronbach alpha coefficients of the scale were found as .77 for pessimistic opinions, .90 for anxiety, .84 for self and identity and .91 for the total. The 25-item short form examined in this study was developed out of the 53-item



scale.

#### Procedure

In the study, initially the short form of the scale was formed. For this purpose, the 53-item the EPCD was applied to a group of 102 students and, by means of a factor analysis, two items with the highest factor load in the related sub-scale were selected. Thus, the short form was formed. In order to perform the reliability and validity analysis, this short form was applied with a student group of 428 people.

#### Findings

In order to examine the structural validity of the EPCD short form, 3 main clusters and the 22-item original structure were tested using CFA. As a result of CFA, it was found that  $\chi^2/2206 = 765.530$ ,  $\chi^2/sd = 3.72$ , NFI = .90, GFI = .86, CFI = .93 and RMSEA = .080. Reviewing the correction suggestions, we added error covariance to items 13 and 14 and to items 19 and 20 and repeated the analysis. As a result of the analysis, it was found that  $\chi^2/2204 = 514.706$ ,  $\chi^2/sd = 2.52$ , NFI = .93, GFI = .90, CFI = .96 and RMSEA = .060. Also, item- total correlations were examined and correlation coefficients change between .25 and .66 (  $p < .01$ ). The internal consistency coefficient of EPCD was found to be .88 for total score, .65 for pessimistic opinions, .84 for anxiety, .77 for self and identity main sets. Test-retest correlation coefficient, was found to be .70 for total score (N = 245).

#### Discussion and Conclusion

Based on the findings obtained, it was found that the short form of the EPCD had sufficient psychometric aspects and it could be used in determining Turkish high school students' emotional and personality related career decision making difficulties. The short form of the EPCD, the validity of which was tested in the current study, focuses on the emotional and personality aspects of career indecisiveness. Therefore, it is hoped that the scale would fill in a significant gap in the studies that would be conducted in parallel with the other scales regarding career indecisiveness. Also, depending on the fact that career indecisiveness would be associated with other personality variables, it might be useful to examine the other personality elements of the scale (for instance, focus of control, indecisiveness, five-factor personality characteristics).

#### References

- Oztemel, K. (2012). Testing the validity of the emotional and personality-related career decision-making difficulties questionnaire in Turkish culture. *Journal of Career Development*. doi:10.1177/0894845312468060
- Saka, N., Gati, I., & Kelly, K. R. (2008). Emotional and personality-related aspects of career decision-making difficulties. *Journal of Career Assessment*, 16, 403-424.

ID: 157

**Frost Çok Boyutlu Mukemmeliyetçilik Ölçeği Türkçe Formunun Lise Öğrenci Örnekleminde  
Psikometrik Özellikleri**

**Psychometric Properties Of The Turkish Form Of The Frost Multidimensional Perfectionism Scale  
With High School Students**

Yazarlar / Authors: Hafize Sahin, Brian F. French

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

Perfectionism has gained considerable attention in the counseling field as perfectionism is related to psychological disorders such as depression and anxiety. Moreover, research on perfectionism has been expanded to exploring its associations to wide range of characteristics in different settings including academic performance, school motivation, career development, self-esteem, general eating disorder symptoms and bulimic symptoms.

Perfectionism is generally conceived as a personality trait. Although a number of different definitions and measures of perfectionism have been provided over the past two decades, one of the most studied models has been the one proposed by Frost, Marten, Lahart & Rosenblate (1990). In this model perfectionism is conceptualized as "High standards of performance which are accompanied by tendencies for overly-critical evaluations of one's own behavior" (Frost et. al, 1990). According to Frost et. al, perfectionism refers to a multidimensional construct composed of six dimensions. The Multidimensional Perfectionism Scale (F-MPS) developed by Frost and colleagues (1990) focuses on perfectionism with six subscales: (a) Concern over mistakes, (b) Personal standards, (c) Parental expectations, (d) Parental criticism, (e) Doubts about actions, and (f) Organization. Unlike other instruments of assessing perfectionism, the F-MPS focuses on parent-child interaction to understand perfectionism.

The F-MPS has been translated to many languages. Several studies have attempted to provide internal structure validity evidence via factor analysis. The results of such work has revealed uncertainty of the structure across languages. For example, a six factor model (Frost et al., 1990; Parker & Adkins, 1995) and a five factor model (Cox, Enns & Clara, 2002) have been supported. The original six factor structure was supported for the Spanish form (Gelabert, Garcia-Esteve, Martin-Santos, Gutierrez, Torres & Subira, 2011). However, a three factor model and four factor model were also supported with the original F-MPS. A five factor model was supported in Chinese and Korean translations of the scale (Cheng, Chong, & Wong, 1999; Lee & Park, 2011) whereas a four factor model was supported for the German form (Stöber, 1998). The Turkish adaptation of the F-MPS was developed by Ozbay and Mısırlı-Taşdemir (2003) with a sample of 489 gifted high school students who were studying in Science high schools. Exploratory factor analysis results supported a six-factor solution accounting for 47.8% of the total variance. Cronbach's alpha reliabilities for the subscales ranged from .63 to .87 and the Cronbach's alpha coefficient for the total scale was .86. A confirmatory factor analysis with 492 Turkish undergraduates demonstrated that six factor structure was supported (Kagan, 2011).

The purpose of this study was to investigate the factor structure of F-MPS in Turkish high school students to try to bring clarity to the structure of the scale. The participants (N = 817) were high school students from four schools. One Anatolian high school and one vocational high school were randomly selected from two regions in Istanbul which has different levels of income. F-MPS was administered during one regular class hour. Prior to confirmatory factor analysis the data were evaluated for meeting assumptions using PRELIS 8.80 (Joreskog & Sorbom, 2006). No multivariate or univariate outliers were detected. The sample

variance-covariance matrix was analyzed using LISREL 8.80 with maximum likelihood estimation. Overall goodness-of-fit indices suggested that the six factor model fit the data well,  $\chi^2(545) = 2164.66$ ,  $p < .001$ , RMSEA = .063 (90% CI = 0.061- 0.066), CFI = .93. Factor loading estimates revealed that the indicators were related to their purported latent factors (range of  $R^2$ 's = .37-.81) and were statistically significant. The full paper will contain model comparison results.

The results support the findings by Ozbay and Misirli-Tasdemir's (2003). This is important as we have employed a larger and more diverse sample of high school students. Such support continues to build the argument that the F-MPS Turkish form provides useful information for school counselors and educators regarding students' perfectionist traits.

Keywords: Frost-MPS, factor analysis, test validation

ID: I58

**Psikolojik Danışmada Akademik Yükselmeler: Türkiye’de Ve Abd’de**

**Promotion And Tenure In Counselor Education: In Turkey And In The United States**

Yazarlar / Authors: Fidan Korkut Owen, Heather L. Smith, Dean W. Owen

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

For individuals entering a career for the first time there tends to be a period of initial elation at having achieved a personal goal by completing formal academic training and then being successful in obtaining a position in one’s chosen field. For academics, having completed the rigorous process of obtaining a doctorate is merely the beginning of what may be the seemingly unending task of securing one’s employment and then negotiating the maze of regulations, requirements, and stresses associated with tenure and promotion or what is often referred to as “professional advancement”. The purpose of this presentation is to compare and contrast systems of professional advancement in Turkey and in America. For this presentation, Hacettepe University was selected as an example from Turkey while Vanderbilt University in Nashville, Tennessee and Morehead State University in Morehead, Kentucky were selected as U.S. examples for comparison purposes.

Traditionally promotion has been a status conveyed to members of the faculty following a process of peer review and evaluation within three major areas: teaching, research or scholarly productivity, and service. Although this process of recognizing achievement and promoting faculty development is based in tradition as well as policy and regulation the specific processes vary widely from university to university and country to country. As the professions of counseling and counselor education become more international in scope, a thoughtful consideration of this process from the vantage point of two different countries would seem to be of use since counseling faculty regularly seeks postings in foreign universities.

In addition to a comparison of university or governmental regulation and policy regarding the promotion and faculty rewards systems of Turkey and the U.S. this presentation will also discuss the increasingly important role of publication as a critical criterion for promotion, particularly in Turkey where publication in foreign journals has become not only desirable but now is mandatory. The role of publication as a critical determinant in faculty advancement will be discussed in terms of published standards as well as common practice, particularly during the past twenty years as increasing numbers of journals appear both in print and online.

Perhaps one of the most obvious differences that will be explored during this presentation is the effect that centralized governmental control has over the process of faculty advancement. Comparatively speaking, U.S. universities enjoy a far greater degree of autonomy and freedom than do their counterparts in Turkey where many aspects of university life are controlled or regulated by the Higher Education Council. Faculty promotion standards at most U.S. universities are determined locally and evaluation is largely internal whilst in Turkish universities standards are set by national regulation and evaluation is largely external in which faculty members from distant universities become involved with the evaluation of faculty member with whom they have never met. The differences resulting from centralized versus non-centralized university regulation will be discussed along with the consequent effects on promotion practices, policies, and faculty advancement procedures.

Clearly evident is the fact that academics in Turkey face a number of barriers to advancement not common for their U.S. counterparts. Among these is the requirement for demonstrating foreign language capability. In the special case of advancement to associate level in the Turkish system, candidates must successfully

pass an oral exam to demonstrate competence in the discipline long after advancing to university faculty status as well as providing evidence of foreign educational experience. None of these requirements are common for U.S. colleagues and there may also be significantly different expectations for classroom teaching excellence and community and professional service and administrative responsibilities. It is the goal of this presentation to raise awareness of the importance of appropriate and meaningful faculty evaluation procedures and promotion practices through an open and frank discussion of how universities in Turkey and in the U.S. approach the process of encouraging and rewarding faculty success.

ID: 159

**Akran Aracılığıyla Verilen Sosyal Beceri Eğitimi Programının İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Saldırganlık Düzeylerine Etkisi**

**The Effectiveness Of Social Skills Training Program Told Via Peer Helping On The Level Of Aggression Of Secondary School Students**

Yazarlar / Authors: İsmail Yelpaze, Eyyup Özkamalı

**ÖZET**

**Özet**

Saldırganlık günümüzde evrensel bir sorundur. İnsanlardaki bu problemlili davranış bireyin psikolojik, fizyolojik, biyolojik durumuyla ilişkilendirilebileceği gibi, bireyin yaşadığı çevrenin özellikleriyle de ilişkilendirilebilir (Hasan, Osman and Azarian, 2009). Okul, çocukların sosyal ve bilişsel gelişimlerine büyük katkı sağlamanın yanında, çocuklar arasında şiddet, zorbalık gibi olumsuz davranışların da yaygın olarak görüldüğü bir yerdir. Uz-Baş (2009), okul rehber öğretmenleriyle yaptığı bir araştırmada davranışsal problemlerin ilköğretim düzeyinde ilk sıralarda olduğunu ortaya koymuştur. Araştırmalar, son yıllarda okul çocukları arasında saldırgan davranışların arttığını, artık bu saldırganlığın göz ardı edilemeyecek kadar ciddi bir problem olduğunu ve bu sebeple birçok öğrencinin saldırganlık davranışlarına maruz kalmasından dolayı mağdur olduğunu göstermektedir (Webster-Stratton, 1999). Öğrencilerin ilköğretim ikinci kademe döneminde birbirlerini etkileme ve birbirlerinden etkilenme noktasında hassas bir dönemde olduğu bilinmektedir. Özellikle bu dönemde öğrencilere akran aracılığı ile eğitim verilmesiyle, eğitimin daha etkili olacağı düşünülmektedir: çünkü onların bilişsel düzeyleri birbirine yakındır ve ortak dil kullanabilmelerinin yanı sıra yaşadıkları ortam ve olaylar da oldukça benzerdir. Öğretmenlere ve okul rehber öğretmenlerine göre akranlar birbirleriyle daha çok zaman geçirdikleri için problemi daha erken fark edebilirler. Ayrıca rehber öğretmenlerin öğrenci sayısına oranla (1/850 civarı) çok az olduğu düşünülürse, daha çok öğrenciye ulaşmak için akran rehberliği oldukça ekonomik ve yararlı bir yöntemdir (firatyalcin.com/2012). Dolayısıyla bu çalışmanın amacı, akran aracılı sosyal beceri eğitimi programının ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin saldırganlık düzeylerine etkisini incelemektir. Bu amaçla, araştırmanın denenceleri arasında “Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin saldırganlık puanları arasında anlamlı bir fark vardır.” ve “Akran aracılığıyla verilen sosyal beceri eğitimi programına katılan ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin saldırganlık düzeyleri anlamlı düzeyde azalacaktır.” denenceleri ele alınmıştır.

Araştırma ön test – son test tek grulu yarı deneysel bir çalışma modeline göre düzenlenmiştir. Araştırmanın evrenini Kahramanmaraş merkezindeki bir ilköğretim okuluna devam eden 6, 7 ve 8. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. İlk önce okul idaresi, okul rehber öğretmeni ve branş öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda akran yardımcısı olabilecek özellikleri taşıyan ve gönüllü olan 11, 8. sınıf öğrenci seçilmiştir. Bu öğrencilere 8 hafta süren ve her oturumu 1,5 saat süren sosyal beceri eğitimi verilmiştir. Deney grubu için saldırganlık ölçeği ön test uygulanan 297 öğrenciden saldırganlık puanları yüksek olan 110 öğrenci seçilmiştir. Ancak bu öğrencilerin, 56’sı eğitimi tamamlamıştır. Eğitimi tamamlayan öğrencilerin 28’i kız, 28’i erkek öğrencidir. Öğrencilerin saldırganlık düzeylerini belirlemek için Tuzgöl (1998) tarafından geliştirilen, “Saldırganlık Ölçeği” kullanılmıştır. Ayrıca, çalışmaya katılan öğrencilerin demografik bazı özelliklerine ulaşmak için araştırmacı tarafından geliştirilen Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. 110 öğrenci 11 gruba ayrılmış ve akran rehberi olan 11 öğrenci bu öğrencilere sosyal beceri eğitimini vermiştir. Eğitimden sonra “Saldırganlık Ölçeği” son test olarak uygulanmıştır. Ön test son test arasındaki farklılıkları belirlemek üzere veriler üzerinde t-testi analizi yapılmıştır.

Araştırmanın bulgularına bakıldığında, akran aracılığıyla verilen sosyal beceri eğitimi programını alan ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin saldırganlık düzeylerinin anlamlı düzeyde azaldığı görülmektedir. Eğitim programının etkili olmasının en önemli sebeplerinden biri, sosyal beceri eğitim programının saldırganlığı azaltmaya yönelik içeriklerle yapılandırılmış olmasıdır. Sosyal beceri eğitim programının içeriği,

öğrencilere farkındalık kazandırma, kendilerinin ve başkalarının duygularını anlama ve yorumlama, diğer kişilerle birlikte işbirliği yapıp bir işi yürütebilme, öfkelenildiğinde öfkesini kontrol edip, olumlu şekilde dışa vurabilme, stres durumlarıyla başa çıkıp kendine zarar vermesini engelleyebilme ve problem durumlarında bir problemin nasıl çözüme kavuşturabileceğinin basamaklarını kavrama becerilerini kazandıracak şekilde doldurulmuştur. Bu bulguyla benzer olarak, Frey ve arkadaşları (2000) okul öncesinden lise 1'e kadar olan öğrencilerle bir çalışma yapmışlardır. Okul müfredatının içerisine sosyal beceri programı da yerleştirilmiştir. Programın içeriğinde: empati, problem çözme ve öfke yönetimi konuları ağırlıklı olarak bulunmaktadır. Yedi yüz doksan öğrenciyle yaptığı bu çalışmada, öğrencilerin fiziksel saldırganlıklarının anlamlı bir şekilde düşüş gösterdiğini bulmuşlardır.

Araştırmanın ikinci denencesi olarak, öğrencilerin cinsiyet değişkeni ile saldırganlık düzeyi arasındaki ilişkiye de bakılmıştır. Buna göre, erkek öğrencilerin kız öğrencilerden anlamlı şekilde daha saldırgan olduğu bulunmuştur. Bunun sebebi olarak başta, toplumun erkek-kız cinsiyetlerine göre biçtiği rol-model gösterilebilir. Erkekler daha kavgacı olması, güç kullanması beklenirken: ancak kızların daha uysal, sakin olmaları beklenir. İlgili alan yazın incelendiğinde, araştırma bulgularıyla benzerlik gösteren bulgulara rastlanmıştır. Buna göre, Omay (2008), ilköğretim okulu öğrencilerinin okul iklimi algılarıyla saldırganlık ölçeği puanları arasındaki ilişkiyi incelediği araştırmasında, cinsiyet değişkenine göre saldırganlık düzeylerinin farklılaşıp farklılaşmadığına da bakmıştır ve erkek öğrencilerin saldırganlık puanlarının kız öğrencilerin saldırganlık puanlarından anlamlı derecede yüksek olduğunu bulmuştur.

Araştırmanın sınırlılığı olarak bu araştırmanın Kahramanmaraş ili merkez ilçesindeki bir devlet okulunda ilköğretim ikinci kademe öğrencileriyle yapıldığı dolayısıyla araştırma sonuçları, ancak bu araştırmanın yapıldığı okuldaki öğrencilerin yaşadığı ortamlara benzer ortamlarda yaşayan öğrencilere genellenebileceği söylenebilir.

Anahtar sözcükler: Sosyal beceri eğitimi programı, saldırganlık, akran rehberliği

## **SUMMARY**

The purpose of this study was to present the effectiveness of social skills intervention program via peer helping on aggression level of secondary school students. The study was a semi-experimental model using experimental group with pre and post-tests. The population of this research consisted of 56 secondary school students at Kahramanmaraş. In order to evaluate aggression level of students, Aggression Questionary developed by Tuzgöl (1998) was used. . Pre-test was applied to 297 students and 56 students who have maximum aggression score were selected. Additionally, a Personal Information Sheet developed by the researcher was used to record certain demographic variables. Eleven (eighth class) students having skills for being peer helper were selected at school. These students were told social skills intervention program. The intervention program was applied one time a week, each in one and half hours sessions. Peer helpers told intervention program to selected students as well. After application, last-test was applied to 56 students, again. To analyze the data collected, SPSS 15 for computer was used. Results of the research revealed that the social skill program via peer helping (peer guidance) considerably decreased the level of aggression of students at secondary school students. And also, students' aggression level is statically significant different according to their sex.

Key Words: Aggression, Social Skills Training Program, Peer Guidance

ID: 161

### İlkokul Dördüncü Ve Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Oyun Bağımlılığı

#### Game Addiction Of The Fourth And Fifth Grade Primary School Students

Yazarlar / Authors: Selen Demirtas Zorbaz, Ozlem Ulas, Seval Kızıldag

### ÖZET

#### Amaçlar

Bu araştırmanın amacı, ilkokul dördüncü ve beşinci sınıf öğrencilerinin oyun bağımlılık düzeyleri ile bilgisayar başında geçirilen toplam vakit, akademik not ortalaması ve arasındaki ilişkiyi incelemek ve oyun bağımlılığı düzeyinin cinsiyet ve favori bilgisayar oyununa göre değişip değişmediğini ortaya koymaktır.

#### Kuramsal Çerçeve

Alkol ve madde kullanımı ile ilişkilendirilen bağımlılık: kumar, seks, alışveriş ve teknolojik bağımlılıklarıyla çeşitlendirilen davranış bağımlılığı kavramını kapsamaktadır. Medya bağımlılığı, tv bağımlılığı, cep telefonu bağımlılığı, bilgisayar ve internet bağımlılığı ise teknolojik bağımlılıklar arasında yer almaktadır (Griffiths, 1999). Bağımlılık ve davranış bağımlılığı kavramları “eylemi kontrol edememe ve olumsuz sonuçlarına rağmen davranışı sürekli devam ettirme” boyutunda ortak bir özelliğe sahiptirler (Henderson, 2001). Literatürde çocuk ve ergenlerdeki oyun bağımlılığının akademik başarı (Chiu, Lee, ve Huang, 2004) ile ve bağımlılık yöneliminin okul performansı (Skoric, Marko, Teo ve Neo, 2009): okul yeterliği (Hastings, Karas, Winsler, Way, Madigan ve Tyler, 2009) ile olumsuz ilişki içinde olduğu gözlenmektedir. Bununla birlikte, kadın ve erkekler arasında bilgisayar oyunu oynayanın eşit düzeyde popüler olduğu: fakat erkeklerin daha buna daha fazla zaman ayırdıkları, aynı zamanda kadınların bilgisayar oyunu oynama ile doyum sağlama düzeyleri arasında negatif bir ilişki olduğu gözlenmiştir (Colwell, Grady ve Rhaiti, 1995).

#### Araştırma Soruları

Cinsiyete ve favori bilgisayar oyununa göre öğrencilerin oyun bağımlılık düzeylerinde manidar bir fark var mıdır?

Öğrencilerin oyun bağımlılık düzeyleri ile bilgisayar başında geçirdikleri toplam vakit ve akademik not ortalamaları arasında manidar bir ilişki var mıdır?

#### Yöntem

##### Araştırma deseni

Bu çalışma betimsel tarama modelindedir.

##### İşlemler

Çalışma 2012 – 2013 Eğitim Öğretim yılında Ankara’da iki ilkokulda gönüllü öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir.

##### Katılımcılar

Çalışmaya 106’sı (%48) kız, 115’i (%52) erkek olmak üzere 51’i (%23,1) dördüncü sınıfa 170’i (%76,9)’u beşinci sınıfa devam edentoplam 221 dördüncü ve beşinci sınıf öğrencisi katılmıştır.

##### Araçlar

Çocuklar İçin Oyun Bağımlılığı Ölçeği: Öğrencilerin oyun bağımlılıklarını ölçmek amacıyla Horzum, Ayas ve Çakır-Balta (2008) tarafından geliştirilen, 21 madde ve dört alt boyuttan oluşan Çocuklar İçin Bilgisayar Oyun Bağımlılığı Ölçeği kullanılmıştır.

Kişisel Bilgi Formu: Çalışmada, öğrencilerin demografik bilgilerini ölçmek üzere araştırmacılar tarafından geliştirilen ve 14 sorudan oluşan Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır.

##### Temel bulgular

Araştırma sonuçları incelendiğinde:

- Cinsiyete göre öğrencilerin oyun bağımlılık düzeyleri arasında manidar bir fark olduğu görülmektedir ( $t=3,270$ ,  $p<.05$ ).
- Öğrencilerin oyun bağımlılık düzeyleri ile bilgisayar başında geçirdikleri toplam vakit arasında



pozitif yönlü manidar bir ilişki olduğu ( $r=.305$ ,  $p<.05$ ): akademik not ortalaması arasında manidar bir ilişki olmadığı görülmektedir ( $r=.068$ ,  $p>.05$ )

- Favori bilgisayar oyununa göre öğrencilerin oyun bağımlılık düzeyleri arasında manidar bir fark olmadığı görülmektedir ( $F=1,852$ ,  $p>.05$ ).

#### Sınırlar

Bu çalışma Ankara ilinde öğrenim gören dördüncü ve beşinci sınıf öğrencileriyle sınırlıdır. Elde edilen bulgular, ancak benzer özelliklere sahip ilkokul dördüncü ve beşinci sınıf öğrencilerine genellenebilir.

#### Çıkarımlar

- Oyun bağımlılığını önleme amaçlı programlar geliştirilebilir.
- Cinsiyete göre oyun bağımlılık düzeylerinde bir fark olmasının altında yatan nedenler araştırılabilir.

#### Tartışma

Bu araştırma kapsamında cinsiyete göre öğrencilerin oyun bağımlılık düzeyleri arasında manidar bir fark olduğu bulgusu literatürdeki benzer çalışmaların sonuçlarıyla desteklenmektedir (Colwell, Grady ve Rhaiti, 1995: Rehbein, Psych, Kleimann, Mediasci ve Möble, 2010: Erboy, 2010: Şahin ve Tuğrul, 2012). Bununla birlikte öğrencilerin oyun bağımlılık düzeyleri ile akademik not ortalaması arasında manidar bir ilişki olmadığı fakat bilgisayar başında geçirdikleri toplam vakit arasında pozitif yönlü manidar bir ilişki olduğu bulgusu literatürde oyun bağımlılığı ve akademik başarı ile ilgili yapılan araştırmaların sonuçları ile paralellik göstermektedir (Chiu, Lee, ve Huang, 2004: Skoric, Marko, Teo ve Neo, 2009: Hastings, Karas, Winsler, Way, Madigan ve Tyler, 2009: Hastings, Karas, Winsler, Way, Madigan ve Tyler, 2009: Rehbein, Psych, Kleimann, Mediasci ve Möble, 2010).

Anahtar sözcük: oyun bağımlılığı, ilkokul öğrencileri, cinsiyet.

#### Atıflar

- Chiu, S., Lee, J. Z., Huang, D.H. (2004). Video Game Addiction in Children and Teenagers in Taiwan. *CyberPsychology & Behavior*, 7(5), 571-581.
- Colwell, J., Grady, C., Rhaiti, S. (1995). Computer Games, Self-esteem and Needs in Adolescents. *Journal of Community & Applied Social Psychology*, 5, 195-206.
- Erboy, E. (2010). The Factors Which Effect on Computer Game Addiction of 4th and 5th Grade Primary Students. Unpublished Master Dissertation. Adnan Menderes University: Aydın.
- Griffiths, M.D. (1999). Internet Addiction: Fact or Fiction? *The Psychologist*, 12, 246-250.
- Hastings, E. C., Karas, T. L., Winsler, A., Way, E., Madigan, A., Tyler, S. (2009). Young Children's Video/Computer Game Use: Relations with School Performance and Behavior. *Issues in Mental Health Nursing*, 30, 638-649.
- Henderson, E. C. (2001). Understanding Addiction. *University Pres of Mississippi*, 1, 4-153.
- Horzum, M. B., Ayas, T. ve Cakır Balta, O. (2008). Children's Computer Game Addiction Scale. *Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal*, 3(30), 76-88.
- Rehbein, F., Psych, G., Kleimann, M., Mediasci, G., Möble, T. (2010). Prevalence and Risk Factors of Video Game Dependency in Adolescence: Results of a German Nationwide Survey. *CyberPsychology & Behavior, and Social Networking*, 13 (3), 269-277.
- Sahin, C., Tuğrul, V. M. (2012). Defining the Levels of Computer Game Addiction of The Primary School Students. *Journal of Word of Turks*. 4 (3), 115-130.

## SUMMARY

### Objectives

The objective of this research is to examine the relations between game addiction levels of the fourth and fifth grade primary students and total time they spend on computer and academic point average, and to reveal whether the game addiction level changes in accordance with gender and favorite computer game.

### Theoretical Framework

Addiction associated with alcohol and substance abuse covers concept of behaviour addiction varied with gambling, sex, shopping and technological addictions. Media addiction, tv addiction, cell phone addiction, computer and the internet addiction are among technological addictions (Griffiths, 1999). The concepts of addiction and behaviour addiction have a common feature in the dimension of "continually sustaining the

behaviour despite inability to control the action and its negative results" (Henderson, 2001).

In literature it is observed that game addiction in children and teenagers has a negative relation to academic success (Chiu, Lee, and Huang, 2004) and addiction tendency has a negative relation to school performance (Skoric, Marko, Teo and Neo, 2009): school competence (Hastings, Karas, Winsler, Way, Madigan and Tyler, 2009). Moreover, it is observed that playing computer game is equally popular among women and men: but men spare much more time for this, at the same time there is a negative relation between women's playing computer game and their levels of achieving satisfaction (Colwell, Grady and Rhaiti, 1995).

#### Research Questions

Is there any significant difference at the addiction levels of students in line with gender and favorite computer game?

Is there any significant relation between game addiction levels of students, the total time they spend on computer and their academic point averages?

#### Method

##### Research pattern

This study is in descriptive survey model.

##### Operations

The study was conducted on voluntary students in two primary schools in Ankara during 2012 – 2013 school year.

##### Participants

In total 221 fourth and fifth grade students participated in the study, 106 (48%) of them are girls, 115 (52%) of them are boys, and 51 of them (23,1%) study in the fourth grade and 170 (76,9%) of them study in the fifth grade.

##### Tools

Game Addiction Scale for Children: Computer Game Addiction Scale for Children which consists of 21 items and four subdimensions and developed by Horzum, Ayas and Cakir-Balta (2008) was used in order to measure game addictions of the students.

Personal Information Form: In the study Personal Info Form developed by the researchers and formed by 14 questions was used to measure the demographic knowledge of the students.

#### Basic Findings

When the research results are examined:

- It is seen that there is a significant difference between game addiction levels of the students in line with gender ( $t=3,270$ ,  $p<.05$ ).
- It is seen that there is a positively significant relation between game addiction levels of the students and the total time they spend on computer ( $r=.305$ ,  $p<.05$ ): there is no significant relation to academic point average ( $r=.068$ ,  $p>.05$ )
- It is seen that there is no significant difference between game addiction levels of the students in line with the favourite computer game ( $F=1,852$ ,  $p>.05$ ).

#### Limits

This study is limited to the students who study in the fourth and fifth grade students in Ankara province. The findings obtained are only generalized to the fourth and fifth grade students who have similar qualities.

#### Conclusions

- Game addiction prevention programs can be developed.
- The reasons underlying that there is a significant difference on the game addiction levels in line with gender.

#### Discussion

Within the scope of this research, the finding that there is a significant difference between game addiction levels of the students in line with gender, is supported with the results of the similar studies in literature (Colwell, Grady and Rhaiti, 1995: Rehbein, Psych, Kleimann, Mediasci and Möble, 2010: Erboy, 2010: Sahin and Tugrul, 2012). However, the finding that there is no significant relation between game addiction levels of the students and their academic point averages, but that there is a positively significant relation with the total time they spend on computer, shows a parallelism with the results of the researches in literature conducted on game addiction and academic success (Chiu, Lee, and Huang, 2004: Skoric, Marko, Teo and

Neo, 2009: Hastings, Karas, Winsler, Way, Madigan and Tyler, 2009: Rehbein, Psych, Kleimann, Mediasci and Möble, 2010).

Key words: game addiction, primary school students, gender.

#### References

Chiu, S., Lee, J. Z., Huang, D.H. (2004). Video Game Addiction in Children and Teenagers in Taiwan. *CyberPsychology& Behavior*, 7(5), 571-581.

Colwell, J., Grady, C., Rhaiti, S. (1995). Computer Games, Self-esteem and Needs in Adolescents. *Journal of Community & Applied Social Psychology*, 5, 195-206.

ID: 162

**Psikolojik Danışma Süreç Araştırmalarında Psikolojik Danışman Sözel Tepkilerin Değerlendirilmesine Yönelik Bir Yazılım Geliştirme Çalışması**

**A Software Development Study To Evaluate Counselor Verbal Responses In Counseling Process Research**

Yazarlar / Authors: Serkan Denizli, Tarık Kışla

**ÖZET**

Bu çalışmada, araştırmacılar tarafından geliştirilen ve psikolojik danışma oturumlarının yazılı dökümlerinin yüklenmesiyle psikolojik danışmanın sergilediği sözel davranışları incelemeye olanak veren Yazılı Döküm Değerlendirme Programı-YDDP” tanıtılacaktır.

Psikolojik danışma ve psikoterapi alanında, psikolojik danışma süreci ve sonucu arasındaki bağlantıyı kurmayı ve bu yolla psikolojik danışma sürecinde danışanın gelişimine ve olumlu değişimine katkıda bulunan öğelerin anlaşılmasını amaçlayan psikolojik danışma süreç ve sonuç araştırmalarının önemi büyüktür (Hill ve Lambert, 2004: Lamber, Bergin & Garfield, 2004). Hill ve Lambert (2004), psikolojik danışma sürecinde psikolojik danışman davranışlarının belirleyicilik özelliği olduğunu: psikolojik danışma sürecinde danışana ilişkin değişkenlerin rolünü ve etkisini değiştirebileceğini ileri sürmektedirler. Bu nedenle psikolojik danışman davranışları ve özellikle de psikolojik danışma becerileri birçok araştırmamanın konusu olmuştur (Elliott, Hill, Stiles, Friedlander, Mahrer & diğ., 1987: Hill, Helms, Tichenor, Spiegel, O’Grady & diğ., 1988: Russel, Bryant & Estrada, 1996). Ayrıca psikolojik danışma süreç araştırmalarında oturumların ses ya da video kayıtlarının kullanılması yaygın hale gelmiş ve psikolojik danışmana ilişkin gözlenebilen davranışların objektif ölçeklerle değerlendirilebilir olmasını mümkün kılmıştır. (Örn. Elliott & diğ., 1987: Hill, Helms, Tichenor & diğ., 1988: Russel & diğ., 1996).

Psikolojik danışma oturumlarının ses ya da görüntü kayıtlarından yola çıkarak psikolojik danışma becerilerini değerlendirirken, incelenen oturum kaydının yazılı dökümünün çıkarılması ve yazılı döküm üzerinden psikolojik danışmanın sözel davranışlarının hakemlerce sınıflandırılması ve değerlendirilmesi sık kullanılan bir yöntemdir.

YDDP, psikolojik danışma oturumlarındaki psikolojik danışman tepkilerini her psikolojik danışman cümlesinin bir “birim” olacağı şekilde birimlere ayırabilen ve hakem değerlendirmesine sunan bir yazılımdır. YDDP bu işlemi ise yazılı dökümde cümlelerin bitişini işaret eden nokta, soru işareti ve ünlem işaretlerini tanıyarak yapmaktadır. Her bir cümlelerin bir birim olarak ayrılmasından sonra YDDP, hakemlere her bir psikolojik danışman cümlesinin ne tür bir psikolojik danışman tepkisi olduğu konusunda ve ne derece etkili olduğu konusunda değerlendirme imkânı vermektedir.

YDDP, bir psikolojik danışma yazılı dökümündeki psikolojik danışman sözel davranışlarının türünü belirlerken Hill (1978) tarafından geliştirilen “Sözel Tepki Türleri Sınıflandırma Sistemi”nin Hill & O’Brien (1999) tarafından revize edilmiş hali olan Denizli (2011) tarafından Türkçe’ye uyarlanan “Yardım Becerileri Sistemi”ni (YBS) temel almaktadır. YBS psikolojik danışmanların sözel yardım davranışlarını, 12 tepki türü kategorisinde inceleyen bir sınıflandırma ölçeğidir. YBS’nin içerdiği 12 tepki türü şunlardır (Hill & O’Brien, 1999): (a) Onaylama ve yatıştırma, (b) Kapalı uçlu soru, (c) Açık uçlu soru, (d) Yeniden ifadelendirme, (e) Duygu yansıtma, (f) Meydan okuma, (g) Yorumlama, (h) Kendini açma, (i) Anındalık, (j) Bilgi verme, (k) Yönlendirme, (l) Diğer.

Psikolojik danışmanların sözel davranışlarının etkililiğini yazılı dökümler üzerinden değerlendirirken YDDP, Elliott (1985) tarafından geliştirilen ve Denizli (2011) tarafından Türkçe’ye uyarlanan Etkililik Değerlendirme Ölçeğini(EDÖ) kullanarak yazılı dökümü inceleyen kişinin psikolojik danışman tepkilerinin ya da cümlelerinin etkililiğini değerlendirmesine de olanak vermektedir. EDÖ likert tipi bir ölçektir ve bir psikolojik danışman tepkisi ya da cümlesinin dokuz dereceli bir ölçek üzerinde (1-son derece engelleyici, 9-son derece etkili) değerlendirilmesini sağlar.

Sonuçta YDDP, psikolojik danışma süreç araştırmalarında yazılı dökümlerin incelenmesini kolaylaştıracak özgün bir yazılım örneğidir. Ayrıca farklı araştırmalara uyarlanabilir olması ve farklı sınıflandırma ve değerlendirme yöntemlerine kolaylıkla uyarlanabilir olması sebebiyle psikolojik danışma süreç araştırmalarında yaygınlıkla kullanılabilecek bir yazılımdır.

Denizli, S. (2011). Danışanların algıladıkları terapötik çalışma uyumu ve oturum etkisi düzeylerinin bazı değişkenlere göre yordanması: Ege Üniversitesi örneği. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ege Üniversitesi: İzmir.

Elliott, R. (1985). Helpful and nonhelpful events in brief counseling interviews: an empirical taxonomy. *Journal of Counseling Psychology*, 32, 307-322.

Elliott, R., Hill, C.E, Stiles, W.B., Friedlander, M.L., Mahrer, A.R. & Margison, F.R. (1987). Primary therapist response modes: Comparison of six rating systems. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 55, 218-223.

Hill, C. E. (1978). Development of a counselor verbal response category system. *Journal of Counseling Psychology*, 25, 461-468.

Hill, C. E., Helms, J. E., Tichenor, V., Spiegel, S.B., O'Grady, K. E., & Perry, E. S. (1988). Effects of therapist response modes in brief psychotherapy. *Journal of Counseling Psychology*, 35, 222-233.

Hill, C. E., & Lambert, M. J. (2004). Methodological issues in studying psychotherapy process and outcome. İçinde: Lambert, M.J. (Editör), *Handbook of psychotherapy and behavior change* (5. baskı). New York: Wiley.

Hill, C. E., & O'Brien, K. M. (1999). *Helping skills: Facilitating exploration, insight, and action*. Washington, DC: American Psychological Association.

Lambert, M. J., Bergin, A. E., & Garfield, S. L. (2004). Introduction and historical overview. İçinde: M.J. Lambert (Editör), *Handbook of psychotherapy and behavior change* (5. baskı) (s. 3-15). New York: Wiley.

Russel, R. L., Bryant, F. B., & Estrada, A. U. (1996). Confirmatory P-technique analyses of therapist discourse: High- versus low- quality child therapy sessions. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 64, 1366-1376.

## **SUMMARY**

In this study, Transcript Evaluation Software Program (TESP) will be introduced. TESP was developed by the authors . Using TESP, counseling transcripts can be extracted, and TESP allows to counselor verbal responses are being investigated.

Counseling process and outcome research is an essential research vein in counseling and psychotherapy field which aims to find the relationships among counseling process variables and outcome variables, thus aims to find the variables that contribute to the positive client development and change (Hill & Lambert, 2004; Lambert, Bergin & Garfield, 2004). Hill & Lambert (2004), stated that counselor behaviors plays a determiner role in counseling process: thus affect the role and effect of client variables. Based on this perspective, counselor behaviors and especially counseling skills got the attention of many researchers (Elliott, Hill, Stiles, Friedlander, Mahrer et. al., 1987: Hill, Helms, Tichenor, Spiegel, O'Grady et. al., 1988: Russel, Bryant & Estrada, 1996). Moreover, using the audio or video records of counseling sessions became a common practice in counseling process research and allowed researchers to evaluate observable counselor with objective scales (e.g. Elliott et. al., 1987: Hill, Helms, Tichenor et.al., 1988: Russel et.al., 1996).

The main method in investigating counseling skills by using audio or video records of counseling sessions is to transcribe the session and using the independent judges to identify and evaluate verbal responses of counselors (e.g. Elliott et. al., 1987: Hill, Helms, Tichenor et.al., 1988: Russel et.al., 1996).

TESP is software that automatically unitizes counselor verbal responses by dividing each counselor sentence as a "unit" and allows judges evaluate counselor verbal responses. TESP unitizes counselor sentences by recognizing punctuation marks such as period, question mark or exclamation point that indicate that a sentence is ended. After each sentence is defined as a unit, TESP allows judges to classify each unit in one of the predefined counselor response categories and make an evaluation of the effectiveness of each counselor response.

TESP uses the Helping Skills System (HSS) (Hill & O'Brien, 1999) that is adapted to Turkish by Denizli (2011). HSS is a revision of "Verbal Response Mode Category System" (Hill, 1978). HSS classifies counselor verbal behaviors into the 12 response categories. The verbal response categories that HSS includes (Hill & O'Brien, 1999): (a) Approval and Reassurance, (b) Closed Question, (c) Open Question, (d) Restatement, (e) Reflection of Feelings, (f) Challenge, (g) Interpretation, (h) Self Disclosure, (i) Immediacy, (j) Information, (k) Direct Guidance, (l) Other.

Besides, TESP uses Helpfulness Rating Scale which was developed by Elliott (1985) and adapted to Turkish by Denizli (2011) to allow judges evaluate the effectiveness of counselor verbal responses, in other words counselor sentences, via TESP. Helpfulness Rating Scale evaluates counselor responses or sentences on a 9-point likert type scale (1-extremely hindering, 9-extremely helpful).

As a result, TESP seems to be a unique example of a software that facilitates examining counseling transcripts in counseling process research. Furthermore, TESP is software can be adapted to different process research aims and can be adapted to different counseling skills systems and different effectiveness evaluations: therefore, TESP may widely be used in counseling process research.

Denizli, S. (2011). Danışanların algıladıkları terapötik çalışma uyumu ve oturum etkisi düzeylerinin bazı değişkenlere göre yordanması: Ege Üniversitesi örneği. [Prediction of client perceived working alliance and session impact levels according to some variables: Example of Ege University] (Unpublished doctoral dissertation). Ege University: İzmir.

Elliott, R. (1985). Helpful and nonhelpful events in brief counseling interviews: an empirical taxonomy. *Journal of Counseling Psychology*, 32, 307-322.

Elliott, R., Hill, C.E., Stiles, W.B., Friedlander, M.L., Mahrer, A.R. & Margison, F.R. (1987). Primary therapist response modes: Comparison of six rating systems. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 55, 218-223.

Hill, C. E. (1978). Development of a counselor verbal response category system. *Journal of Counseling Psychology*, 25, 461-468.

Hill, C. E., Helms, J. E., Tichenor, V., Spiegel, S.B., O'Grady, K. E., & Perry, E. S. (1988). Effects of therapist response modes in brief psychotherapy. *Journal of Counseling Psychology*, 35, 222-233.

Hill, C. E., & Lambert, M. J. (2004). Methodological issues in studying psychotherapy process and outcome. In: Lambert, M.J. (Ed.), *Handbook of psychotherapy and behavior change* (5th edition) (pp. 85-135). New York: Wiley.

Hill, C. E., & O'Brien, K. M. (1999). *Helping skills: Facilitating exploration, insight, and action*. Washington, DC: American Psychological Association.

Lambert, M. J., Bergin, A. E., & Garfield, S. L. (2004). Introduction and historical overview. In: M.J. Lambert (Ed.), *Handbook of psychotherapy and behavior change* (5th edition) (pp. 3-15). New York: Wiley.

Russel, R. L., Bryant, F. B., & Estrada, A. U. (1996). Confirmatory P-technique analyses of therapist discourse:

ID: 163

**Başarı Hedef Yönelimi, Benlik Saygısı Ve Akademik Başarının Kendini Engellemeyi Yordamadaki Rolü**

**The Role Of Achievement Goal Orientation, Self Esteem And Academic Achievement In Prediction Of Self Handicapping**

Yazarlar / Authors: Nazife Üzbe, Hasan Bacanlı

**ÖZET**

BAŞARI HEDEF YÖNELİMİ, BENLİK SAYGISI VE AKADEMİK BAŞARININ KENDİNİ ENGELLEMİYİ YORDAMADAKİ ROLÜ

Nazife ÜZBE (nazifeuzbe@yahoo.com)

Hasan BACANLI (hasan.bacanlı@gmail.com)

Problem Durumu

Toplum, insandan başarılı bir birey olmayı beklemektedir (Pekrun, Elliot ve Maier, 2009: Trash ve Hurst, 2008). Bireyin toplum içerisinde sağlıklı bir yaşam sürmesi, kendisine, topluma yarar sağlaması için yeterli düzeyini en iyi şekilde kullanması ve başarılı olması beklenmektedir.

Dolayısıyla “başarısızlık” durumu ile başa çıkabilmek birey için önemli bir görev olarak karşısına çıkmaktadır (Rhodewalt ve Hill, 1995). Birey başarısızlık durumunun yaratacağı olumsuz koşullar ve benlik yıkıcı oluşumlarla başa çıkabilmek adına farklı stratejilere başvurmaktadır.

Kendini engelleme, bireylerin kendi performanslarını sergilerken olası bir başarısızlık durumunda, engelleri suçlayacak şekilde bir durumu stratejik olarak manipüle etmesidir (Rhodewalt, 1994). Aslında, kendini engellemenin altında yatan en önemli gerçek, başarıya ilişkin durumlara yönelik olumsuz beklentilerdir. Bu açıdan bakıldığında kendini engelleme benlik koruyucu bir strateji olarak karşımıza çıkmaktadır (Berglas ve Jones, 1978: Kolditz ve Arkin, 1982: Leary ve Shepperd, 2007: Smith ve Strube, 1991: Strube, 1986). Bu strateji performansa yönelik olası engeller üzerine dikkat çekerken, başarısızlık durumunda engellerin suçlanmasına yol açmaktadır.

Akademik başarısı yüksek öğrenci yetiştirmenin temel amaç olarak kabul edildiği günümüz eğitim sisteminde, öğrencilerin akademik çalışmalarına etki eden ve önemi tam olarak anlaşılmamış motivasyonel faktörlerin birbirleri ile nasıl bir ilişki içerisinde olduğunu sergilemesi açısından bu çalışma önem arz etmektedir.

Öğrencilerin akademik yaşamları üzerinde önemli bir etkiye sahip olan kendini engelleme kavramı, öğrencilerin ders çalışmaya motive olurken, bir bilgiyi kazanmaya açık oluşlarının ustalık kazanma ya da sınavdan yüksek not alıp almama durumlarına göre değişkenliği ve öğrencilerin kendilerine olan güvenleri, başarı ve üretkenlik duyguları kapsamında açıklanmıştır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırma, üniversite öğrencilerinin kendini engelleme düzeylerinin: başarı hedef yönelimleri, benlik saygısı, akademik başarı ve bazı demografik değişkenlere göre açıklanabilirliğini incelemek amacıyla yapılmış betimsel bir çalışmadır.

Yöntem

Araştırma grubu: 2011-2012 Eğitim-Öğretim yılı içerisinde Ankara ilinde bulunan Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi’nde on farklı bölümde öğrenim gören 483 öğrenciden oluşmaktadır.

Araştırmanın bağımlı değişkeni olan kendini engellemeyi belirlemek için “Kendini Sabotaj Ölçeği”: araştırmanın bağımsız değişkenleri olan başarı hedef yönelimini ölçmek için “Başarı Amaç Oryantasyonu Ölçeği”, benlik Saygısını ölçmek için “Benlik Saygısı Ölçeği”, akademik başarı ve diğer demografik değişkenlerin belirlenmesi için araştırmacı tarafından düzenlenen “Kişisel Bilgi Formu” kullanılmıştır.

Verilerin analizinde başarı hedef yönelimi, benlik saygısı ve akademik başarının kendini engellemeyi yordamadaki rolünün belirlenmesi amacıyla Aşamalı Doğrusal Çok Değişkenli Regresyon Analizi tekniği



kullanılmıştır. Bunun yanı sıra bu araştırmada öğrencilerin kendini engellemeleri, başarı hedef yönelimleri ve benlik saygılarının, cinsiyete göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için ilişkisiz örneklemeler için t-testi: alan ve sınıf düzeylerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını test etmek için ilişkisiz örneklemeler için tek yönlü varyans analizi (One-Way ANOVA) uygulanmıştır.

**Bulgular:**

Araştırmada benlik saygısının, algılanan akademik başarının, ustalık ve performans-kaçınma hedef yöneliminin kendini engellemenin önemli yordayıcıları olduğu saptanmıştır. Benlik saygısı yüksek olan bireylerin kendini engelleme stratejilerine daha az başvurduğu sonucuna ulaşılmıştır. Performans kaçınma hedef yönelimini benimseyen bireyler kendini engelleme stratejilerini daha fazla kullanma eğilimi gösterirken, ustalık hedef yönelimli bireylerin kendini engelleme stratejilerini kullanma eğilimleri azalmakta olduğu elde edilen bulgular arasındadır. Ayrıca algılanan akademik başarı arttıkça bireylerin kendini engellemeleri de artmaktadır.

Araştırma grubunu oluşturan öğrencilerin kendini engelleme düzeyleri cinsiyete, sınıf düzeyine ve alanlarına göre farklılaşmamaktadır.

**Kaynakça:**

- Berglas, S., & Jones, E. E. (1978). Drug choice as a self handicapping strategy in response to non-contingent success. *Journal of Personality and Social Psychology*, 95(4), 405-417.
- Kolditz, T. A., & Arkin, R. M. (1982). An impression management interpretation of the self-handicapping strategy. *Journal of Personality and Social Psychology*, 43(3), 492-502.
- Leary, M. R., & Shepperd, J. A. (1986). Behavioral self-handicaps versus self-reported handicaps: A conceptual note. *Journal of Personality and Social Psychology*, 51(6), 1265-1268.
- Pekrun, R., Elliot, A. J., & Maier, M. A. (2009). Achievement goals and achievement emotions: Testing a model of their joint relations with academic performance. *Journal of Educational Psychology*, 101(1), 115-135.
- Rhodewalt, F., & Hill, S. K. (1995). Self-handicapping in the classroom: The effects of claimed self-handicaps on responses to academic failure. *Basic and Applied Social Psychology*, 14(4), 397-416.
- Rhodewalt, F. (1994). Conceptions of ability, achievement goals, and individual differences in self-handicapping behavior: On the application of implicit theories. *Journal of Personality* 62(1), 68-85.
- Smith, D. S., & Strube, M. J. (1991). Self-protective tendencies as moderators of self-handicapping impressions. *Basic and Applied Social Psychology*, 72(1), 63-80.
- Strube, M. J. (1986). An analysis of the self-handicapping scale. *Basic and Applied Social Psychology*, 7, 211-224.
- Trash, T. M. and Hurst, A. L. (2008). Approach and avoidance motivation in the achievement domain: Integrating the achievement motive and achievement goal traditions. A. J. Elliot (Ed.), *Handbook of approach and avoidance motivation* (pp. 217-248). New York: Psychology.

## SUMMARY

THE ROLE OF ACHIEVEMENT GOAL ORIENTATION, SELF ESTEEM AND ACADEMIC ACHIEVEMENT IN PREDICTION OF SELF HANDICAPPING

Nazife ÜZBE (nazifeuzbe@yahoo.com)

Hasan BACANLI (hasan.bacanli@gmail.com)

The purpose of this study was to determine university students' level of self handicapping changes based on their achievement goal orientation, self esteem, academic achievement and some demographic variables. A correlational study designed in survey model was carried out in the study. A total of 483 students studying in different departments of Gazi University Gazi Faculty of Education in 2011-2012 academic year participated in the study. "Self Handicapping Scale", "Achievement Goal Orientation Scale", "Self-Esteem Scale" were used in order to gather data in the study. Furthermore, "Personal Information Form" developed by the researcher was used to detect university students' academic achievement and other demographic variables.

In the data analysis, Stepwise Linear Multiple Regression Analysis was performed in order to find out the predictive role of achievement goal, self esteem, and academic achievement on self handicapping.



Moreover, t-test for independent samples was utilized in order to determine whether students' self handicapping, achievement goal orientations, and self esteem differ significantly according to gender variable, while One-Way ANOVA for independent samples was conducted to determine whether students' self handicapping, achievement goal orientations, and self esteem differ significantly according to the department and class level variables. Results revealed that self esteem was the most important predictor of self handicapping. It was also concluded that those with high self esteem perform self handicapping strategies less frequently. Another important result of the study was that while students who have adopted the performance avoidance goal orientation tended to perform self handicapping strategies more frequently, the tendency of those with mastery goal orientation decreases. It was also seen that there were negative correlations between perceived academic achievement and the level of self handicapping. Self handicapping levels of students in the study group do not differ significantly according to gender, class level and department variables.

Keywords: Self handicapping, achievement goal orientation, achievement motivation, self esteem, perceived academic achievement, overall grade point average.

ID: I64

## **Ortaokul Öğrencileri İçin Okul İklimi Ölçeği: Türkçe Formun Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması**

### **School Climate Survey For Middle School Students: Validity And Reliability Study Of Turkish Form**

Yazarlar / Authors: Gökhan Atik, Oya Yerin Güneri

## **ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

## **SUMMARY**

**Problem Statement:** Schools have crucial role in providing safe, positive and supportive learning environment or climate for the each student. School climate refers to “the quality and consistency of interpersonal interactions within the school community that influence children’s cognitive, social, and psychological development” (Haynes, Emmons, & Ben-Avie, 1997, p. 322). Positive school climate contributes to the development and learning of students in schools (Cohen, McCabe, Michelli, & Pickeral, 2009). It also contributes to the health and well-being of students (Modin & Östberg, 2009), and decreases the likelihood of being involved in engagement of risky behaviors (Klein, Cornell, & Konold, 2012). The concept of school climate has been known for 100 years, but the systematic investigations have begun after 1950s (Cohen et al., 2009). Haynes (1996) pointed out the fact that educational researchers have paid less attention to the interactions among individuals within schools or school climate even though it requires more investigation. In Turkey, the relevant literature mostly focused on the organizational climate in schools, and also a scarcity of school climate measures underlines the need for the development or adaptation of school climate instruments.

**Purpose:** The purpose of this study was to translate and adapt School Climate Survey (SCS: Emmons, Haynes, & Comer, 2002) for use with Turkish elementary and middle school students. The rationale for the adaptation of this instrument was that it is a multidimensional scale and aims to measure not only the general atmosphere of school and the quality of relationships within the school but also the parent involvement in school activities and the share of school resources.

**Method:** The Demographic Information Form and School Climate Survey (Emmons et al., 2002) were administered to 314 middle school students (140 boys, 175 girls) in Ankara. The age of participants ranged between 10 and 16 ( $M = 13.01$ ,  $SD = .94$ ). The Confirmatory factor analysis (CFA) was used to test the factor structure of Turkish version of SCS. The internal consistency of the scale was examined through Cronbach alpha coefficients.

**Results:** The English original version of the SCS (Emmons et al., 2002) consists of six dimensions such as fairness, order and discipline, parent involvement, sharing of resources, student interpersonal relations, and student-teacher relations. Thus, similar to the English version, a six-factor model was hypothesized and tested through CFA using a robust maximum likelihood estimation. The chi-square goodness-of-fit statistic for the model was found statistically significant ( $p < .01$ ). The model fit indices were as follow: Satorra-Bentler scaled chi-square = 969.13:  $df = 579$ :  $\chi^2/df$  ratio = 1.67: RMSEA = .046: SRMR = .040: TLI (also known as NNFI) = .96: and CFI = .96. All these fit indices indicated that adequate fit of the model to the data. All items significantly loaded on their corresponding factors. Factor pattern coefficients for all items ranged between .18 and .81. For all the items,  $R^2$  ranged between .03 and .65. Latent constructs were significantly correlated to each other except for sharing of resources and parent involvement ( $r = -.01$ ). The evidence for internal consistency of the scale was provided though Cronbach alpha coefficients. Cronbach alpha coefficients were as follows: .90 for the overall scale, .69 for fairness, .69 for order and discipline, .56 for parent involvement, .66 for sharing of resources, .81 for student interpersonal relations,

and .86 for student-teacher relations. Test-retest reliability coefficient for a two-week interval was .67 for the overall scale. Test-rest reliability scores ranged between .50 and .73 for the subscales.

Conclusion: This study provides psychometric evidence for the construct validity and reliability of Turkish version of SCS. Findings indicated that the factor structure of Turkish version of SCS consistent with the English version of SCS. It also has acceptable level of internal consistencies except for four subscales (fairness, order and discipline, parent involvement, and sharing of resources) and test-retest reliabilities.

Key words: Confirmatory factor analysis, school climate, Turkish middle school students.

ID: 167

## Bir Akran Yardımı Eğitimi Programının Geliştirilmesi Ve Etkisinin İncelenmesi

### Development Of A Peer Helping Training Program And Testing Its Effectiveness

Yazarlar / Authors: Dilşat Şahin, Selda Koydemir

## ÖZET

### BİR AKRAN YARDIMI EĞİTİMİ PROGRAMININ GELİŞTİRİLMESİ VE ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Dilşat ŞAHİN

#### GİRİŞ

Okullarda uygulanan akran yardımı, eğitimden geçen gönüllü öğrencilerin, belirli konularda destek almaya istekli akranlarına kişisel, sosyal, akademik ve mesleki konularda sağladıkları profesyonel olmayan yardım sürecini içerir. Özellikle gençlerin, herhangi bir sorun yaşadıklarında profesyonel kişiler veya aile bireylerinden önce kendi akran gruplarına yönelmesi ve onlardan destek talep etmesi, tüm dünyada eğitim ortamlarındaki akran destek uygulamalarına yön vermiştir (Myrick ve Folk, 1999). Akran yardımı konusunda eğitim almış kişilerden yardım alan öğrencilerin kendilerini daha olumlu algıladıkları, sosyal becerilerinin geliştiği, iletişimlerinin etkin hale geldiği, yalnızlık düzeylerinin azaldığı, bazı riskli davranışlarının önlenildiği bilinmektedir (Foster-Harrison, 1995).

Dünyada ve Türkiye’de öğrencilerin ihtiyaçları ve özellikle akademik, sosyal ve kişisel alanda yaşadıkları sorunlar giderek çeşitlenmektedir (Koydemir, Diker-Coşkun, Yumurtacı, Erel, ve Şahin, 2009). Buna karşın rehberlik ve psikolojik danışma yardımı alan öğrenci sayısı ise oldukça azdır. Gençlerin, çoğunlukla sorunlarını kendileri çözmeyi veya akranlarından yardım almayı tercih ettikleri bilinmektedir (Koydemir, Erel, Yumurtacı, ve Şahin, 2010).

Bununla birlikte akran yardımının başarılı olması, öncelikle programın standartlara (Ulusal Akran Danışma Derneği: NPHA) uygun şekilde geliştirilmesini ve uygulanmasını gerektirir. Örneğin öncelikle bir ihtiyaç çalışması yapılması, öğrencilerin yaş düzeyinin göz önüne alınması ve ona uygun içerik hazırlanması, eğitimin etkisinin incelenmesi, süreçte mutlaka gerekli görülen basamaklar arasındadır. Türkiye’de ise bu tarz sistematik şekilde geliştirilmiş ve uygulanan akran yardımı eğitimi programları sayıca azdır. Bu çalışmada, lise düzeyinde uygulanabilecek bir akran yardımı eğitim programı, ilgili alan yazın ve NPHA standartları kapsamında geliştirilmiş ve program uygulaması gerçekleştirilmiştir. Çalışmada ayrıca uygulanan eğitimin akran danışman olmaya hak kazanmış öğrencilerin problem çözme becerileri, empatik beceriler ve sosyal becerilerine olan etkisi incelenmiştir. Bu çalışmanın, Türkiye’de lise düzeyinde henüz yeterli örneği olmayan akran eğitimi ve yardım programlarının geliştirilmesine katkı sağlayacağı düşünülmüştür.

#### YÖNTEM

Çalışma iki aşamada tamamlanmıştır. İhtiyaç belirleme çalışması olan ilk çalışmanın örneklemini 2010-2011 eğitim öğretim yılının bahar döneminde İSTEK Özel Semiha Şakir Anadolu Lisesi’nde okuyan öğrenciler (126 kız, 99 erkek) oluşturmuştur. Katılımcılara, Lise Öğrencileri İçin Sorun Tarama Ölçeği, Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği, Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği ve Yardım Kaynaklarını Belirleme Ölçeği uygulanmıştır. İhtiyaç analizi için ayrıca 5 kız, 5 erkek öğrenci ile odak gruplar gerçekleştirilmiş: sorunları ve ihtiyaçları yarı yapılandırılmış görüşmeler aracılığı ile belirlenmeye çalışılmıştır.

İkinci çalışma olan uygulama aşamasında ise NPHA’nın standartları temel alınmış ve burada belirtilen gerekli adımlar izlenmiştir. Öncelikle ihtiyaç analizi çalışması sonuçları ve ilgili alanyazın yardımı ile alanda uzman bir öğretim üyesi ile akran yardımı programı geliştirilmiştir. Eğitim, toplam 14 haftadan oluşmuştur. Programa katılmak ve eğitim almak üzere başvuran 31 öğrenciden (26 kız, 5 erkek) eğitim programının koşullarına uyan 20 öğrenci (17 kız 3 erkek) seçilmiştir. Seçilen öğrenciler deney (7 kız, 3 erkek) ve kontrol grubuna (10 kız) rastgele olarak yerleştirilmiştir. Her iki gruptaki öğrencilere de program başlamadan önce Sosyal Beceri Envanteri, İletişim Becerileri Değerlendirme Ölçeği ve Empatik Eğilim Ölçeği uygulanmıştır. Eğitim sonunda ise aynı ölçümler tekrarlanmış, buna ek olarak açık uçlu sorulardan oluşan Öznel

Değerlendirme Formu uygulanmıştır.

#### **BULGULAR**

İhtiyaç alanlarının belirlenmesi için Lise Öğrencileri için Sorun Tarama Ölçeği'ne açımlayıcı faktör analizi uygulanmış ve toplam 3 boyut elde edilmiştir. Bunlar, sosyal, akademik ve kişisel sorunlar olarak nitelendirilmiştir. İlk faktör toplam varyansın %31'ini, ikinci faktör varyansın %14'ünü ve son faktör %11'ini açıklamıştır. En yüksek puan alan maddeler ise, derslerde istenen başarıya ulaşamama, konsantre olmakta güçlük çekme ve ders çalışma ile ilgili sıkıntıdır. Bunun yanında Yardım Kaynaklarını Belirleme Ölçeği'nden ve odak gruplardan ortaya çıkan sonuçlara göre öğrencilerin bir sorun yaşadıklarında ilk olarak ebeveynlerine daha sonra arkadaşlarına: en son sırada da okul psikolojik danışmanlarına başvurdıkları ortaya çıkmıştır. Uygulanan eğitimin etkisini incelemek için tekrarlı ölçüm ANOVA analizi yapılmıştır. Deney grubu öğrencilerinin kendi içinde ön ve son test sonuçları arasında anlamlı derecede artış gözlenmiştir. Buna göre deney grubu öğrencilerinin problem çözme, empatik beceriler ve sosyal beceriler puanlarında anlamlı derecede artış ortaya çıkmıştır. Deney grubu ve kontrol grubu öğrencileri karşılaştırıldığında ise iki grup arasında son testlere bakıldığında iletişim becerileri dışında anlamlı bir fark elde edilmediği görülmüştür. Öznel Değerlendirme Formu'ndan elde edilen bilgiler, öğrencilerin eğitimi olumlu bir deneyim olarak gördüklerini ortaya çıkarmıştır.

#### **SONUÇ**

Öğrencilerin, ihtiyaç analizi çalışmasının sonuçlarına bakılarak bir akran yardımı programı geliştirilmesinin gereği desteklenmiş, elde edilen sonuçlar eğitim programının amaçlarının ve rasyonelinin oluşmasına temel sağlamıştır. Akran Yardımı Eğitim Programı ve akran yardımı hizmetleri bu temel esas alınarak yapılandırılmıştır. Geliştirilen akran yardımı eğitim programının, öğrencilerin empatik beceriler, sosyal beceriler ve iletişim becerilerinin geliştirilmesinde etkili olduğu: programın, liselerde akran danışman eğitimi için kullanıma potansiyelinin bulunduğu görülmüştür. Eğitim tamamlandıktan sonra başlatılan ve üçüncü dönemdir devam etmekte olan akran yardımı sürecinin gidişatı ve elde edilen yansımalar tartışılacaktır.

#### **KAYNAKÇA**

Foster-Harrison, E. S. (1995). Peer helping in the elementary and middle grades: A developmental perspective. *Elementary School Guidance & Counseling*, 30(2), 94,-105.  
Myrick, R. D., ve Folk, B. E. (1999).

## **SUMMARY**

### **DEVELOPMENT OF A PEER HELPING TRAINING PROGRAM AND TESTING ITS EFFECTIVENESS**

Dilşat ŞAHİN

#### **INTRODUCTION**

The peer helping programs carried out in schools involve a non-professional process in which trained volunteer students assist their peers who are keen to get assistance in certain personal, social, and academic issues. Since before professionals and even the family members, young people turn into their peer groups and seek for support from them when they face a problem, the peer helping implications have gained increased attention in educational settings all over the world (Myrick & Folk, 1999). Students who receive assistance from peer helper students report increased self-esteem, social skills and communication skills, and decreased loneliness (Foster-Harrison, 1995).

In Turkey, the variety of problem areas of students, in particular the personal, academic and social problems show some increase (Koydemir, Diker-Coşkun, Yumurtacı, Erel, & Şahin, 2009). However, the rate of students who seek and receive professional help is quite low. Young people are known to either deal with their problems on their own or consult a peer ((Koydemir, Erel, Yumurtacı, & Şahin, 2010).

Besides, in order for a peer helping program to be successful, it should be developed and implemented in accordance with certain standards (National Peer Helper Association: NPHA). For instance, a needs assessment, consideration of student age level and matching the content with the levels of students, and a test of the effect of the program are among the required steps of this process. In Turkey, however, systematic peer helping programs are rare. In this study, the aim was to develop a high school peer helping program which considers the NPHA standards and related literature, and to test its effect on the problem

solving, empathy, and social skills of peer helpers who complete the program. This study is believed to contribute to the development and implementation of peer helping programs in high schools in Turkey.

#### METHOD

The current research had two stages. In the first stage, a needs assessment was carried out. The sample of this first study involved students (126 girls, 99 boys) who attended İSTEK Semiha Şakir Anatolian High School in Istanbul during 2010-2011 academic year. Participants were administered Problem Screening Inventory for High School Students, Rosenberg Self-esteem Scale, Multidimensional Perceived Social Skills Scale and Help Seeking Resources Scale. In addition to standardized assessment, focus groups were conducted with 5 girls and 5 boys randomly selected among the high school population.

In the second phase – development and implementation of the program – the steps identified by NPHA were strictly followed. First, based on the first study, the needs assessment, as well as related literature, the peer helping training program was developed. The training consisted of 14 weeks. Among the 31 students who made application, 20 students (17 girls, 3 boys) were selected based on the selection criteria. The participants were randomly assigned to the experimental group (7 girls, 5 boys), and the control group (10 girls). Participants in these groups filled out social Skills Inventory, Communication Skills Evaluation Scale, and Emphatic Tendency Inventory. These participants were re-administered these questionnaires at the end of the training, besides a Subjective Evaluation Form which consisted of open ended question.

#### RESULTS

In order to determine the problem areas of students, exploratory factor analysis was employed to the Problem Screening Inventory for High School Students. Three areas were identified: social, academic, and personal. First factor explained 31%, the second factor explained 14%, and the third factor explained 11% of the total variance. The items with the highest scores were lack of success in courses, difficulty in concentrating, and difficulty in studying. Besides, according to the findings obtained by Help Seeking Resources Scale and the focus groups, students reported that they tend to seek assistance for personal problems from the family members and peers: whereas the school counselor is perceived as the last resort for seeking help.

In order to test the effectiveness of peer helping training program, repeated measures ANOVA was employed. A significant increase between the pre-test and post-test scores of experimental group participants was observed. Specifically, problem solving, emphatic skills, and social skills scores of experimental group participants significantly increased from pre-test to post-test. When experimental group participants and control group participants are compared in terms of post-test scores, it was seen that only communication skills scores were significantly different.

Findings from the Subjective Evaluation Form indicated that students evaluated the training as a pleasant experience.

#### CONCLUSION

According to the findings obtained from the first study, a need for a peer helping program was supported and these findings

ID: 168

**Türkiye'deki Üniversite Öğrencilerinde Yalnızlığı Yordamada Facebook Kullanımı, Yaşam Doyumu, Öz Saygı Ve Sosyal Desteğin Rolü**

**Investigating The Role Of Facebook Usage, Life Satisfaction, Self-Esteem And Social Support In Predicting The Loneliness Of Turkish University Student**

Yazarlar / Authors: Pınar çağ, Funda Barutçu, Gökçen Aydın, Zeynep Erkan Atik

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

Loneliness affects feelings, behaviors, social and physiological aspects of people for a lifetime (Heinrich & Gullone, 2006). Loneliness is a significant indicator of mental health, can be defined as the feeling of not having a good social network (Peplau & Perlman, 1982). A number of studies have examined the issue of loneliness and its predictors for three decades (Cheng & Furnham, 2002: Frisen, 2007: Qalter, Brown, Rotenberg, Vanhalst, Harris, Goossens, & Bangee, 2013: Peplau & Perlman, 1982). Until recent years, the relationship between loneliness and life satisfaction, (Mellor, Hayaski, Stokes, Firth, Lake, Staples,... ,Cummins, 2008), social support and self-esteem (Kapıkıran, 2013) have been examined extensively. The facility of widespread usage of internet gradually makes it possible to connect with others via social network sites as well. As the feeling of loneliness means lacking of communication with others, the new tools of social network communication sites such as Facebook has taken the attention of researchers (Yang & Brown, 2013). Facebook offers its users the chance of creating a profile, sharing photos, music and videos, messaging and getting in touch with people (Joinson, 2008: Kalpidou, Costin & Morris, 2011). Furthermore, youths between 8-18 ages spend 6.5 hours in social network sites in USA (Roberts, Foehr & Rideout, 2005). In Turkey, people spend weekly 29.7 hours on the net (Meclis Araştırma Komisyonu Raporu, 2012). Therefore, a social communication environment, Facebook, is an important issue regarding students' social development (Pempek, Yermolayeva & Calvert, 2009).

The purpose of this study was to find the role of Facebook usage, life satisfaction, self esteem and social support in predicting the loneliness of university students. Undergraduate and graduate students studying at 10 universities in Ankara participated to the study. Among participants (N=498), 342 (68.7 %) of them were female and 156 (31.3 %) were male. In this study, convenient sampling method was used and the scales were administered via both online and paper-pencil test format. As the instruments, Facebook Intensity Scale (Ellison, Steinfield & Lampe, 2007), Rosenberg Self –Esteem Scale (Rosenberg, 1965) adapted by Çuhadaroğlu (1986), UCLA Loneliness Scale (Russell, Peplau & Ferguson, 1978) adapted by Durak & Şenol-Durak (2010) , Multidimensional Scale of Perceived Social Support (Zimmer, 1988) adapted into Turkish by Eker & Akar (1995), The Satisfaction with Life Scale (Diener, Emmons, Laresen & Griffin, 1985) by Dural, Şenol-Durak & Gençöz (2010) were applied to the participants. A pilot study was conducted for Turkish adaptation of Facebook Intensity Scale by researchers. The FBI was translated into Turkish and then its psychometric properties were examined. FBI was applied to 207 university students (Cronbach's alpha = .84). Also, the preliminary results indicated that the factor structure of the scale was valid and reliable.

To analyze the data, hierarchical multiple regression analysis was carried out in this study. All statistical analyses were performed with utilizing IBM SPSS 20. The results showed that 51 % of the total variance was explained with this model. All of the five models: Facebook intensity, self esteem, perceived social support and life satisfaction were significant in predicting loneliness. Each one of gender, Facebook usage and life satisfaction explained 2% of the total variance separately. Self esteem explained 37% of total variance by itself. Moreover, self esteem, perceived social support and life satisfaction was negatively

related with loneliness. Among university students, as Facebook usage, self esteem, perceived social support and life satisfaction increase, loneliness decreases. The finding of the study was in accordance with the previous studies. For further research, the study can be replicated with other samples in different ages and at different places. The limitation of the study was that convenience sampling method limited the opportunity to generalizability of the results.

Key words: Loneliness, Facebook, Life satisfaction, Self-esteem, Social support



ID: 169

## **Ergenlerin İnternet Kullanım Davranışlarının**

### **Adolescents' Internet Use Behaviors**

**Yazarlar / Authors:** Ayşen Balkaya Çetin, Aydoğan Aykut Ceyhan

## **ÖZET**

Son yıllarda internet kullanım alanlarının genişlemesi beraberinde internet kullanıcılarının sayısını ve bu kullanıcıların yaş aralığını, kullanım zamanlarını ve sürelerini de artırmıştır. Bu çerçevede, ülkemizde internet kullanım oranlarının en yüksek (% 67.7) olduğu yaşın 16-24 yaş olduğu bildirilmektedir (TÜİK, 2012). Dolayısıyla, interneti ergen ve gençlerin çok yoğun bir biçimde kullandıkları görülmektedir. Bu durum, ergen ve gençlerin sağlıklı internet kullanıcısı olmalarının önemini ve gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır. Çünkü, internet bireylerin yaşamına olumlu katkılar sağlamakla birlikte son yıllarda olumsuz sonuçları da pek çok araştırmacı tarafından ifade edilmektedir. Nitekim, günümüzde problemli internet kullanımı, internet bağımlılığı, sanal zorbalık gibi kavramlardan sıklıkla söz edilmeye başlanmıştır. Bu kavramlar bakımından, gelişimsel süreçte kimlik gelişiminin ön plana çıktığı ergenlik dönemi bireyleri büyük bir potansiyel risk grubu haline gelmiştir. Bu nedenle, ergenlerin internet kullanımına, internetin yarattığı etkilere ve problemli internet kullanımına/internet bağımlılığına yönelik çalışmalar önemli taşımaktadır. Ülkemizde, ergenlerin internet kullanımı ve bu kullanım ile ilişkili çeşitli kişisel, sosyal ve psikolojik değişkenlerin ilişkisi son yıllarda daha çok araştırılmakta olup, bu araştırmaların daha da artmasına ve gelişmesine ihtiyaç vardır.

Bu araştırma, ergenlerin internet kullanım davranışlarını ortaya koymayı ve bu kullanım davranışlarının bazı psiko-sosyal özellikler ile ilişkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Bu temel amaç kapsamında, ergenlerin internet kullanım davranışları, internette kimlik denemeleri yapma durumları, Facebook kullanımları betimlenmekte ve ergenlerin psikolojik ihtiyaçları, kimlik statüleri, heyecan arama ve yaşam doyumu düzeylerinin problemli internet kullanım düzeylerinin önemli bir yordayıcısı olup olmadığı ortaya konmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu, lisede öğrenim gören 2729 öğrenciden oluşturmuştur. Araştırmanın verilerini toplamak için Problemli İnternet Kullanım Ölçeği-Ergen, Temel İhtiyaçlar Ölçeği, Benlik Kimliği Statüleri Ölçeği, Arnett Heyecan Arama Ölçeği, Yaşam Doyumu Ölçeği ve Bilgi Anketi kullanılmıştır. Araştırmanın verilerinin analizi ise betimsel istatistikler ve hiyerarşik regresyon analizi ile gerçekleştirilmiştir.

Araştırmanın bulguları ergenlerin önemli bir kısmının internete en çok evdeki bilgisayardan bağlandığı, en çok akşam bağlandığı, çoğunlukla haftada ortalama 1-5 saat arasında internet kullandıklarını göstermiştir. İnternet uygulamalarının kullanımı açısından ise en çok sırasıyla genel bilgi arama, oyun ve chat için kullanımın olduğu ve interneti en çok eğlenceli zaman geçirmek için kullandıkları bulunmuştur. Ergenlerin internette başka biri gibi davranarak kimlik denemeleri yapma sıklıkları açısından ise asla kimlik denemesi yapmayanların oranı %32.50, bazen yapanların oranı % 66.40 ve sık sık yapanların oranı ise %1.10'dır. İnternette çoğunlukla yapılan kimlik deneme biçimi ise hayali biri gibi davranma olarak belirlenmiştir. Ayrıca, ergenlerin çoğunlukla insanları daha kolay tanımak için ve daha kolay konuşmak için internette kimlik denemeleri yaptıklarını ifade etmişlerdir. Yine, ergenlerin %90.70'inin facebook kullanıcısı olduğu ve Facebook kullanmalarının temel nedeni olarak ilk sırada "sohbet etmek" olduğu ortaya çıkmıştır.

Araştırmada, regresyon analizi sonuçları dağınık, kararsız ve başarılı kimlik statülerinin, güç ve sevmeye/sevilme psikolojik ihtiyaçlarının, heyecan arama ve yaşam doyumu niteliklerinin problemli internet kullanımında önemli yordayıcılar olduğu ve bu değişkenlerin birlikte toplam varyansın %20'sini açıkladığı ortaya çıkmıştır. Bu bulgular, genel olarak ergenlerin interneti gelişimsel özelliklerini destekleyen bir araç olarak kullanmalarının önemini, internet kullanımlarında onların doğru ve sağlıklı kullanıcılar olarak yetiştirilmelerinin gerekliliğini ve bu yönde rehberlik hizmetlerinin sağlanmasını işaret etmektedir.

**Anahtar Sözcükler:** Problemli internet kullanımı, psikolojik ihtiyaç, kimlik statüleri, heyecan arama ve yaşam doyumu.

Bu çalışma, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünde yürütülen doktora tezinin ve Anadolu Üniversitesi Araştırma Projesinin bir parçasıdır.

## SUMMARY

### ABSTRACT

#### A STUDY ON THE INTERNET USE BEHAVIORS OF ADOLESCENTS

Topic: INTERNET USE BEHAVIORS OF ADOLESCENTS

Inst. Ayşen BALKAYA ÇETİN

Prof. Dr. Aydoğan Aykut CEYHAN

Program in Psychological Counseling and Guidance

In recent years, the number of internet users as well as the age range of internet users and the period of internet use has increased together with the enhancement of fields where the internet is used. In our country, it is reported that the highest rate (67.7%) of internet use is in the age group 16-24 (TÜİK, 2012). Thus, the internet is frequently used by adolescents and young people. This shows the importance of and need for ensuring that adolescents and young people become conscious internet users. For, despite the positive effects of the internet on individuals' lives, there have been recent studies showing adverse effects of the internet use. Today, the concepts such as problematic internet use, internet addiction and virtual bullying have been mentioned commonly. The adolescence, characterized by identity development in the developmental process of individuals, constitutes a potential risk group with respect to the emergence of these problems. That is why the studies on adolescents' internet use, effects of the internet on adolescence and problematic internet use/internet addiction are of particular importance. In our country, there has been research in recent years on the internet use by adolescents and the relationship between internet use and various personal, social and psychological variables. There is need to increase the number of and improve these studies.

The aim of this study is to define the internet use behaviors of adolescents and investigate the relationship between these behaviors and some psychosocial characteristics. Based on this overall aim, the study describes internet use behaviors of adolescents, whether they try identity shifts on the internet and the status of Facebook use, and shows whether adolescents' psychological needs, identity statuses, and sensation seeking and life satisfaction levels are a significant predictor of the level of problematic internet use. The participants of the study were 2729 high school students. The instruments used for data collecting were Problematic Internet Usage Scale-Adolescents, Basic Psychological Needs Scale, Ego Identity Status Scale, Arnett Inventory of Sensation Seeking, Satisfaction with Life Scale and Information Request Form. Descriptive statistics and hierarchical regression analysis were used for data analysis.

The research findings reveal that a considerable part of the adolescents mostly use their computers at home for internet use, and use the internet mostly in evenings and for 1 to 5 hours per week. Adolescents mainly use the internet for – in the order of response – general information mining, games and chat. The most common purpose of internet use is entertainment. Given the frequency of identity shifts, i.e. pretending to be someone else on the internet, the following results were obtained: the rate of respondents that never shift identity is 32.50%, the rate of those that sometimes shift identity is 66.40%, and those that frequently shift identity is 1.10%. The most frequent identity shift on the internet is pretending to be an imaginary person. The respondents have mentioned that adolescents refer to identity shifts on the internet to learn about other people more easily and to communicate more easily. The study has also shown that 90.70% of the adolescents are Facebook users and the main reason for using Facebook is "chatting".

The results of regression analysis have revealed that scattered, undetermined and successful identity statuses, psychological needs for power and love/being loved, sensation seeking and satisfaction with life are important predictors for problematic internet use, and that the total variance of these variables is 20%. These findings point out to the importance of the internet use by adolescents as an instrument supporting their developmental characteristics, the need for training adolescents as healthy and conscious internet users, and the need for further guidance in this field.

**Keywords:** Problematic internet use, psychological need, identity status, sensation seeking and satisfaction with life.

This study is a part of the PhD research carried out in Anadolu University Graduate School of Educational Sciences and Anadolu University Research Project.

ID: 170

**Yalnızlığın Yordayıcıları : Utangaçlık Ve Facebook Kullanımı**

**Predictors Of Loneliness: Shyness And Facebook Usage**

Yazarlar / Authors: Ayhan Demir, Gökçe Sancak Aydın, Mine Muyan

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

**PREDICTORS OF LONELINESS: SHYNESS AND FACEBOOK USAGE**

Ayhan DEMİR

Gökçe SANCAK AYDIN

Mine MUYAN

The aim of the study is to investigate how well shyness and Facebook usage predict loneliness level of the students of Middle East Technical University (METU). The research question of the current study is "Do the model of shyness and Facebook usage significantly predicts the loneliness level of university students in METU?" Three measurements were used to collect data. The level of loneliness was measured by UCLA Loneliness Scale (Russell, Peplau & Ferguson, 1978) which was adapted to Turkish by Demir (1989): level of shyness was measured by Cheek and Buss Revised Shyness Scale (Cheek & Briggs, 1990) that was adapted to Turkish by Koydemir and Demir (2005), and an information sheet includes two parts as personal information (age, gender, romantic relationship status) and information about Facebook usage (Facebook usage status, frequency of usage, time of usage, and purposes of usage) was prepared after literature review and presented for experts' opinion on the field. All of the instruments were applied to 435 students who are studying in different faculties of METU. To analyze the data, Multiple Linear Regression was conducted. The results showed that the model that was consisted of shyness and Facebook usage significantly explained 22% of the total variance in loneliness. Additionally, only shyness had unique contribution whereas Facebook usage did not have significantly contribution on loneliness. Nearly all of the variance was explained by shyness ( $r^2 = .22$ ) in loneliness. Social relationships are indispensable parts of social life. They are formed by many different components. Loneliness is seen as one of the most important components of social relationship and communication. Loneliness conceptualized as "the unpleasant experience that occurs when a person's network of social relations is deficient in some important way, either quantitatively or qualitatively" Peplau and Perlman (1982, p. 4). Another important component of social relationships is shyness. Shyness refers to a form of social anxiety which prevents a person's ability to integrate into social situations (Zimbardo, Pilkonis & Norwood, 1974). Shyness and loneliness are essential personality traits which help to shape social life of individuals. According to the related literature, loneliness has a relationship with shyness (e.g., Erözkan, 2009; Jackson, Fritch, Nagasaka, & Gunderson, 2002; Kraus et al., 1993). The finding of current study which reveals the predictor role of shyness on loneliness was consistent with literature. Nowadays with the development of technology, Facebook becomes a new popular social area for social communication (Orr et al., 2009). Facebook usage is increasing very fast and this great increase creates important questions about its roles and effects on social life (Ryan & Xenos, 2011). Although literature presents a relationship between loneliness and Facebook usage (e.g. Ryan & Xenos, 2011), the current study could not reach the same finding. This study included some of the most important concepts (loneliness, shyness and Facebook usage) which shape the social communication and this study had a significant contribution as it is the only one which examines a model of shyness and Facebook usage on loneliness in Turkey. Besides as a practical significance, university counseling centers can utilize the results of this study on working on loneliness among students. In terms

of limitations of the study, this study had an associational design so it did not provide a cause-and-effect relationship and it had not a random sampling procedure that limits the external validity. Further studies could be planned to investigate different personal characteristics and Facebook usage with valid and reliable Facebook usage instruments.

Keywords: Loneliness, Shyness, Facebook usage.

ID: 171

**Bir Baba Katılım Eğitiminin Nitel Bulguları: Babaların, Deneyimleri Ve çocukları İle İlişkileri  
üzerine Düşünceleri**

**A Qualitative Finding On Father Involvement Training: Fathers' Thoughts On The Training, Their  
Experiences And The Relations With Their Children**

Yazarlar / Authors: Ercan Kocayörük

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

Self-determination is a combination of skills, knowledge and the beliefs that enables a person to engage in goal-directed, self-regulated and self determined. The importance of parent for adolescent to development and the expression of self-determination has been increased. Therefore, the main purpose of the study is to examine the effectiveness of father Training (FAT), based on the self-determination point of view through evaluating the effects of the training, if any, on themselves and on the relations with their children. The evaluation form was designed by the researcher and contained separated two parts. First one is designed to rate the training process and the trainer, and second part designed to evaluate the training by answering the following five open-ended questions: a) In what ways have you been affected by the group work? b) Could you please explain your thoughts and emotions during the meetings? c) What was the most important or valuable topic for you in the training? Why? d) What have you learned about yourself as a father and e) What have you learned about your interaction or relationship with your children? The parent evaluation forms were completed during the final week of the program. Content analysis was then used to analyze the information provided. The findings study revealed that the training helped fathers to develop more positive interactions with their children. Fathers reported in the evaluation form that they attempted to apply new communication skills in the relation with their children. Specifically, fathers indicated that new communication skills such as "I messages", "active listening", "body language" and "expressing feelings" were useful techniques to be applied in the relation with their children."The results of the study indicated that father involvement training was effective in increasing the adolescent's perception about the relationship with their fathers and the training helped fathers to develop more positive interactions with their children. Fathers reported in the evaluation form that they attempted to apply new communication skills in the relation with their children. Specifically, fathers indicated that new communication skills such as "I messages", "active listening", "body language" and "expressing feelings" were useful techniques to be applied in the relation with their children. It is obvious that fathers gained greater insight into the relationship with their children.

\*The study was supported by The Scientific and Technological Research Council of Turkey (TUBITAK, Grand-109K558).

ID: 173

**Erken Ergenlikte Algılanan Aile Kabulü, Psikolojik Uyum, Stres Ve Başa Çıkma Stilleri Arasındaki İlişki**

**Relationship Between Perceived Parental Acceptance – Rejection, Psychological Adjustment, Stress And Coping Styles During Early Adolescence**

Yazarlar / Authors: Çisem Gürel, Fatoş Erkman

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

**RELATIONSHIP BETWEEN PERCEIVED PARENTAL ACCEPTANCE – REJECTION, PSYCHOLOGICAL ADJUSTMENT, STRESS AND COPING STYLES DURING EARLY ADOLESCENCE**

Prof. Fatoş Erkman

Çisem Gürel

Boğaziçi University

Abstract

The present research aimed to examine the relationship between perceived parental acceptance-rejection, parental control, psychological adjustment and coping styles in a sample of 339 secondary school students between the ages of 12-14 coming from intact families with low socioeconomic levels. Additionally, mediating role of psychological adjustment on the relation between perceived parental acceptance-rejection, perceived parental control and adolescents' coping styles was explored.

The main focus of the PARTheory is on the perceived parental acceptance-rejection of a person, known as the "warmth dimension" of parent-child ties and is reported to have negative impact on emotional health of the child when high rejection is perceived (Rohner, Khaleque & Cournoyer, 2003) regardless of age, culture, gender and race (Rohner, Khaleque, & Cournoyer, 2005). Behavioral and emotional issues have been reported to increase in adolescence, if the child has suffered hostility of the parents (Conger, et al., 1994) and a link was found between parental rejection and passive coping strategies (Meesters & Muris, 2004). Although a large body of research has been conducted on parental rejection, parental control, psychological adjustment and coping styles separately: based on the current literature review no single study has been found involving all these variables. Therefore, those variables were explored altogether in the present study. The focus is on adolescents' perceptions of their own personal experiences rather than on the reports of the parents.

The selection of the participants in the present research was based on a convenience sampling. After permission from the University Ethics Committee, from the Ministry of Education and from the school principals were granted, students from the sixth and seventh grades (parental consent obtained) were asked to participate. For data collection, child versions of the PARQ/Control - Mother and Father Forms, of the PAQ and SSKJ 3-8 were used. For statistical analysis of data Pearson Product-Moment correlation, t-test and multiple regression were applied. Six mediational models were prepared to examine the mediating effect of psychological adjustment on the relation between perceived parental acceptance, perceived parental control and six dimensions of the coping styles.

The study findings indicated that adolescents' perceptions of maternal rejection, paternal rejection, maternal control and paternal control additively accounted for 42% of the variance in adolescents' psychological maladjustment. It supported PARTheory's expectation that the relationship between perceived acceptance-rejection and psychological adjustment is likely to be stronger among youth since they are influenced by their mothers' and fathers' love or lack of love every day (Khaleque

& Rohner, 2002). Although no gender differences were found between females and males in terms of perceived parental acceptance, paternal control and psychological adjustment, gender differences were observed in three out of the six coping strategies and maternal control. The positive association between perceived paternal rejection and cross-situational anger-related emotion regulation was significantly suppressed by adolescents' psychological maladjustment which consequently seems to have had a negative effect on cross-situational anger-related emotion regulation. In combination, perceived parental rejection, perceived parental control and psychological maladjustment explained 36% of the variance in adolescents' cross-situational anger-related emotion regulation. Results pointed out that adolescents who perceive more rejection from their fathers reported poorer psychological adjustment and consequently they reported less use of social support seeking, problem solving, palliative emotion regulation and anger-related emotion regulation as a coping style across two stressful situations (interpersonal and academic).

This study represents an important first attempt in illuminating the relationships between perceived parental acceptance-rejection, perceived parental control, psychological adjustment and adolescents' coping styles. This research is expected to contribute to facilitation of more effective prevention and intervention efforts, specifically those that aim to help enhance adaptive coping styles of youth. Moreover, this study demonstrates the importance of including fathers in such programs. One limitation of this study is the cross-sectional design which limits the generalizability of the findings. Longitudinal studies are needed to examine whether an effect is stable across time and whether there is evidence for temporal precedence (MacKinnon et. al., 2007). Furthermore, it is important to consider cultural differences in evaluating the findings. The selection of the participants in the present research was based on a convenience sampling and the data collected was based on self-report measures. So, the results may not be generalized to all early adolescents. Further research is recommended to provide more information in understanding the processes more fully and to increase contributions to this area.

**Key Words:** PARTheory, Coping Styles, Early Adolescence, Psychological Adjustment

ID: 174

**Ergenlerin Özerklik Gelişimleri: Türkiye Profili****Autonomy Development In Adolescents: Profile In Turkey**

Yazarlar / Authors: Aysel (esen) Çoban

**ÖZET**

Ergenlik döneminde, ergenlerin başarmaları gereken birçok gelişim görevi bulunmaktadır. Bu gelişim görevlerinden biri de özerkliliktir. Özerklik, çoğu ergen için yetişkin olabilmenin önemli bir parçasıdır. Ergenlik döneminde yaşanan gelişimlerin sonucu olarak özerklik gelişimi artmaktadır. Özerklik, aile bağlarından kopmadan, bireyselliğin kazanılması, ergenin, aile ile yakın ilişkilerini sürdürerek, özerk olması olarak tanımlanmaktadır. Başka bir ifade ile, ergenlerin ailelerindeki bireylerle ilişkilerini sürdürerek kendi kararlarını almaları ve kendilerini güdüleyebilmeleridir. Kağıtçıbaşı (2005) özerkliği, başkalarından ayırma olarak kavramsallaştırmış ancak aile içi sıkı etkileşim örüntüleri ve çocuk yetiştirme tarzları üzerinde de durmuştur. Kağıtçıbaşı, çocuk yetiştirme de ilişkililiğin önemini vurgulayarak, değişen yaşam stilleri ile çocuklarda özerklik geliştirmenin önemini ortaya koymuştur. Steinberg (2007) üç tür özerklikten söz etmektedir. Bunlar duygusal, davranışsal ve değer özerkliğidir. Duygusal özerklik, bireyin özellikle ailesi ile olan yakın ilişkilerindeki değişimlerle ilgili bağımsızlığı içermektedir. Davranışsal özerklik ise bağımsız kararlar alma ve onlara uyma kapasitesine karşılık gelmektedir. Değer özerkliği ise doğru ve yanlış ile neyin önemli olduğu ve olmadığıyla ilgili bir dizi ilkeye sahip olma anlamına gelmektedir. Yılmazzer'in (2007) yaptığı çalışma sonucunda gerek anneden gerek babadan algılanan demokratik tutumun davranışsal özerklik ve duygusal özerkliğin gelişiminde etkili olduğu bulunmuştur. Özerkliği destekleyici anababa tutumunun davranışsal, duygusal ve değer özerkliğine belirgin biçimde katkıda bulunduğu saptanmıştır. Bunun yanı sıra, özerklik, kültürel faktörlerden etkilenen bir değişkendir. Batı kültüründe ergenin kendi başına karar alması, bireyleşmesi ve aileden kopması desteklenirken, doğu kültüründe bağımlılık, aileye sadakat ve boyun eğme desteklenmektedir (Dasgupta, 1989). Bu bağlamda, bu çalışmanın temel amacı Türkiye'de farklı coğrafi bölgelerde yaşayan ergenlerin özerklik gelişimlerini inceleyerek, cinsiyet değişkenine göre özerklik gelişimindeki farklılıkları ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda okullarda çalışan psikolojik danışmanlara ergenlerin özerk gelişimleri açısından aile ve öğretmenlere verecekleri destek ve psikolojik kullanılarak 12 ilde 6061 ergene uygulanan Duygusal Özerklik Ölçeği ile veriler toplanmıştır. Duygusal Özerklik Ölçeği Steinberg ve Silverberg (1986) tarafından geliştirilen 20 maddeden oluşan ve ergenin ana babadan duygusal özerkliğini değerlendirmeyi amaçlayan 4'lü likert tipi bir ölçektir. Ölçeğe ilişkin alt boyutlar, "Bir birey olarak ana-baba", "İdealleştirmeme", "Bağımsızlık", ve "Bireyleşme" alt ölçekleridir. Araştırmanın evrenini liselere devam eden 6061 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilerin 2879'u kız (%47.5), 3163'ü (%52.2) erkektir. Grubun yaş aralığı 14 ile 18 arasında değişmekte olup, yaş =15.53'dir (SS=2.29). Bölgelere Göre Öğrenci Sayıları, Marmara Bölgesi (Çanakkale, İstanbul) 1009, Ege Bölgesi (Muğla) 570, Karadeniz Bölgesi (Bolu, Giresun, Samsun) 1599, İç Anadolu Bölgesi (Ankara, Sivas) 1135, Akdeniz Bölgesi (Burdur) 405, Doğu Anadolu Bölgesi (Kars, Malatya) 780, Güney Doğu Anadolu Bölgesi (Gaziantep) 563'tür. Bu Çalışmada SPSS 16 paket programından yararlanılarak farklı istatistik teknikleri ile veriler analiz edilmiştir. Elde edilen verilerin değerlendirilmesinde bağımsız değişkenler için betimsel istatistik hesaplamaları yapılmıştır. Ergenlerin duygusal özerkliklerinin cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için t-testi yapılmıştır. Kız ve erkek öğrencilerin bölgelere göre duygusal özerkliklerinde farklılık olup olmadığı Tek Yönlü Varyans analizi ile tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlar ışığında cinsiyet değişkenine göre ise, özerkliğin idealleştirmeme alt boyutunda ve bağımsızlık alt boyutunda anlamlı bir farklılığın olduğu tespit edilmiştir. İdealleştirmeme boyutunda erkeklerin, bağımsızlık boyutunda ise kızların yüksek puan aldığı görülmektedir. ANOVA sonuçlarına bakıldığında, özerkliğin idealleştirmeme ve bireyleşme boyutlarında bölgelere göre farklılık olduğu bulunmuştur. Karadeniz bölgesinin, idealleştirmeme boyutunda, İç



Anadolu ve Ege'ye göre, Doğu Anadolu bölgesinin İç Anadolu bölgesi, Güneydoğu Anadolu bölgesi, Ege ve Marmara bölgesine göre, Akdeniz bölgesinin Ege bölgesine göre anlamlı düzeyde farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Bölgeler arasında duygusal özerkliğin bağımsızlık boyutunda bir fark bulunmamıştır. Elde edilen bilgiler ışığında okullarda çalışan psikolojik danışmanlara ergenlerin sağlıklı bir kimlik gelişimi için özerklik gelişimlerinin önemini aile ve öğretmenlere anlatması ve özerkliğin sınırları açısından öğretmen ve velilerin sınırlarını bilmesi sağlanmalıdır. Bu amaçla okul psikolojik danışmanlarına öğretmen, veli ve öğrencilerin bilgilendirilmeleri için büyük görevler düşmektedir. Ergenle iletişim içerisinde olan, okul müdürü, öğretmenler, anababalara ergenlik dönemi konusunda okul psikolojik danışmanları bilgilendirici eğitim ve seminerler düzenleyerek geliştirici, uyum sağlayıcı ve önleyici çalışmalar yapmalıdır.

**Anahtar Sözcükler:** Ergenler, özerklik, bölgesel farklar, okul psikolojik danışmanları

## **SUMMARY**

### **Autonomy Development in Adolescents: Profile in Turkey**

There are many developmental tasks that adolescents should fulfil in adolescence. One of these developmental tasks is that of autonomy. Autonomy is an indispensable part of becoming an adult for most adolescents. Kağıtçıbaşı (2005) conceptualises autonomy as a differentiation from other people and emphasizes close interaction within the family as well as the different styles of child rearing. Placing an emphasis on child rearing, Kağıtçıbaşı attaches importance to the autonomy development among children with changing lifestyles. Steinberg (2007) describes three types of autonomy. These are emotional, behavioural and value autonomy. In the study conducted by Yılmaz (2007), it was found that a democratic attitude perceived in both the mother and the father was effective on the development of behavioural autonomy and emotional autonomy. It was found that parental attitudes which supported autonomy contributed significantly to behavioural, emotional and value autonomy. Additionally, autonomy is a variable affected by cultural factors. Western culture supports autonomy and the individuality of adolescents and adolescents take their own decisions and break their bonds with the family. By contrast, Eastern culture supports dependence, loyalty to family and submission (Dasgupta, 1989). In this regard, the principal objective of this study is to examine autonomy development among adolescents living in different geographical regions of Turkey and to detect differences in their autonomy development by the variable of sex. In line with this objective, suggestions were made to the psychological counsellors working in the schools in terms of the support and psychological counselling they would give to families and teachers in relation to the autonomy developments of adolescents. General and relational review methods were used in the research and data were collected through an Emotional Autonomy Scale applied to 6061 adolescents from 12 provinces. The Emotional Autonomy Scale is a 4-item Likert type scale which was developed by Steinberg and Silverberg (1986) and aims at assessing the emotional autonomy of the adolescent. The sub-dimensions of the scale are "mother-father as an individual", "not idealising", "independence", "individuality". The research population of the study consists of 6061 high school students. Of these, 2879 of students were female (47.5 %) while 3163 % of them were male (52.2%). The age range of the group was between 14 and 18, while the age average was =15.53 (SD=2.29). The numbers of students by region were as follows: the Marmara Region (Çanakkale, İstanbul) 1009, the Aegean Region (Muğla) 570, the Black Sea Region (Bolu, Giresun, Samsun) 1599, the Central Anatolia Region (Ankara, Sivas) 1135, the Mediterranean Region (Burdur) 405, the Eastern Anatolia Region (Kars, Malatya) 780, the South Eastern Region (Gaziantep) 563. For the purposes of the present study, the SPSS 16 package program was used and data were analysed through various statistical techniques. Descriptive statistical calculations were made for independent variables to assess the obtained data. A t-test was performed in order to determine whether the emotional characteristics of adolescents varied according to sex. Whether there is a difference in the emotional characteristics of male and female students according to the regions they lived in was detected through One-Way Variance Analysis. In the light of the obtained results, a significant difference was detected in the sub-dimensions of 'not idealising' and 'independence' by the variable of sex. It was seen that female students had higher scores in the sub-dimension of independence while male students had higher scores in the sub-dimension of 'not idealising'. Considering the results of ANOVA, it was observed that there were differences in the sub-dimensions of 'not idealising'

and individuality by regions. It was detected that Black Sea Region differs significantly from the Central Anatolia and the Aegean Region in the sub-dimension of 'not idealising', while the Eastern Anatolia Region differs from the Central Anatolia Region, the South Eastern Anatolia Region, the Aegean and Marmara Regions, and the Mediterranean Region differs from the Aegean Region. No difference was found in the sub-dimension of independence by regions. The study findings suggested that psychological counsellors working in the schools should explain the importance of the autonomy development of adolescents to families and teachers to ensure a healthy identity development, and that teachers and parents should be well aware of the limits of autonomy. To this end, psychological counsellors working in schools play a key role in informing teachers, parents and students. Psychological counsellors in schools should conduct developmental, adaptive and preventive studies by organising informative training and seminars on adolescence for the school principals, teachers and parents.

Key words: Adolescents, autonomy, regional differences, psychological counsellors in schools

ID: 175

### **Anne Kişiliği İle Çocuğun Mizaç Özelliği**

#### **The Mother's Personality And Temperament Characteristics Of Child.**

Yazarlar / Authors: Abide Güngör Aytar, Ayşe B. Aksoy, Nazan Ünal

### **ÖZET**

#### **ANNE KİŞİLİĞİ İLE ÇOCUĞUN MİZAÇ ÖZELLİĞİ**

Prof. Dr. Abide Güngör AYTAZ

Doç. Dr. Ayşe B. AKSOY

Öğr. Gör. Nazan ÜNAL

(yazışma adresi: nznunal@hotmail.com)

1. Kongre Temasına Bağlı Konusu: Ruh sağlığı

2. Anahtar sözcükler: anne, çocuk, mizaç, kişilik

3. Kuramsal Çerçeve:

3.1. Giriş: Kişilik kalıtımla getirilen özellikler ile çevrenin bireye kazandırdığı özelliklerin tümüdür. Kişiliğin bir parçası olan mizaç ise bireyin dünyayı algılayışını ve yaklaşımını yapılandıran doğuştan getirdiği özelliklerdir. Örneğin, çabuk kızmak, öfkelenmek, sıkılgan, neşeli, içedönük veya dışadönük olmak mizaçla ilgili özelliklerdir. Dünyaya gelen her bebek anne ve babası başta olmak üzere aile geçmişinin genetik kazanımları ile doğmaktadır. Kişiliğin bir parçası olan mizacın gelişiminde de özellikle kalıtım önemli olduğu için anne-babanın kişilik özellikleri ile çocuğun mizacı birbirine benzeyebilmektedir.

4. Amaçlar: Araştırmada annelerin kişilik özellikleri ile çocukların mizaçları arasındaki ilişkinin belirlenmesi, annelerin kişilik özellikleri ile çocukların mizaçları arasındaki ilişkinin çocuğun cinsiyeti, yaşı, doğum sırası, anaokuluna devam süresi, annenin yaşı, öğrenim düzeyi, çalışma durumu, gibi değişkenler açısından farklılık yaratıp yaratmadığının incelenmesi amaçlanmıştır.

5. Araştırma Soruları:

1. Annelerin kişilik özellikleri yaş, öğrenim düzeyi ve çalışma durumu gibi değişkenlere göre farklılık gösteriyor mu?

2. Çocukların mizaçları cinsiyet, yaş, doğum sırası, anaokuluna devam süresi gibi değişkenlere göre farklılık gösteriyor mu?

3. Annelerin kişilik özellikleri ile çocukların mizaçları arasında ilişki var mı?

6. Sınırlılık: Araştırma Ankara ili Sincan ilçesinde bulunan özel anaokullarına devam eden 4-5 yaş arasındaki çocukların anneleri ile sınırlıdır.

6. Yöntem

6.1. Araştırmanın deseni: Araştırma annelerin kişilik özellikleri ile çocukların mizaçları arasındaki ilişkinin çocuğun cinsiyeti, yaşı, doğum sırası, anaokuluna devam süresi, annenin yaşı, öğrenim düzeyi ve çalışma durumu gibi değişkenler açısından farklılık yaratıp yaratmadığının incelenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

6.2. Araştırmanın Katılımcıları: Araştırmanın evrenini Ankara ili Sincan ilçesinde bulunan özel anaokullarına devam eden 4-5 yaş arasındaki çocukların anneleri oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş evrenin tümüne ulaşılmaya çalışılmış ve çalışmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden anneler dâhil edilmiştir. Bu doğrultuda veri toplama araçlarını tam olarak dolduran ve araştırmaya gönüllü olarak katılan 110 anne araştırmaya alınmıştır.

6.4. Veri Toplama Araçları: Araştırmada anneler ve çocuklar hakkında bazı bilgileri toplamak amacıyla "Genel Bilgi Formu", annelerin kişilik özelliklerini belirlemek için Bacanlı, İlhan ve Aslan (2007) tarafından geliştirilen "Sıfatlara Dayalı Kişilik Testi" ve çocukların mizaçlarını belirlemek için Prior, Sanson ve Oberklaid (1989) tarafından geliştirilen, Yağmurlu ve Sanson (2004) tarafından Türkçe'ye uyarlaması yapılan "Çocuklar için Kısa Mizaç Ölçeği" kullanılmıştır.

6.5. Verilerin Analizi: Araştırmada homojen dağılım gösteren veriler için “t-Testi”, “Tek Yönlü Varyans Analizi”, homojen dağılım göstermeyen veriler için “Mann-Whitney U testi”, “Kruskall Wallis Testi” ve annenin kişilik özelliği ile çocuğun mizacı arasındaki ilişkiyi incelemek için de “Pearson Korelasyon Katsayısı Önemlilik Testi” kullanılmıştır.

7. Bulgular: Araştırmada yaş ve öğrenim düzeyi değişkenlerinin annelerin Sıfatlara Dayalı Kişilik Testinden aldıkları puan ortalamalarında anlamlı bir farklılığa neden olduğu saptanmıştır ( $p<.05$ ). Araştırma sonucunda çocukların mizaç puan ortalamaları incelendiğinde ise doğum sırasının sıcakkanlılık boyutundan alınan puanlarda anlamlı farklılığa neden olduğu belirlenmiştir. Ayrıca annelerin kişilikleri ile çocukların mizaçları arasındaki ilişkinin pozitif yönde anlamlı olduğu ( $p<.05$ ) bulunmuştur.

7. Tartışma: Araştırma sonucunda annelerin yaşlarına göre kişilik testinden aldıkları puan ortalamaları karşılaştırıldığında dışadönüklük boyutunda anlamlı bir farklılık olduğu saptanmıştır ( $p<.05$ ). Anneler ilerleyen yaşla birlikte çocukların da büyümesiyle kendilerine daha fazla zaman ayırmak isteyebilmekte ve sakin bir hayatı tercih edebilmektedir. Daha genç anneler ise aile dışındaki aktivitelere daha fazla zaman ayırabilmekte yaşları ve konumları gereği daha fazla insanla iletişime girebilmekte ve daha sosyal olmayı tercih edebilmektedir. Annelerin öğrenim düzeyinin deneyime açıklık ve sorumluluk boyutlarından alınan puanlarda anlamlı farklılığa neden olduğu ( $p<.05$ ), annelerin öğrenim düzeyleri yükseldikçe daha fazla deneyime açık ve sorumluluk duygusu yüksek bir kişilik özelliğine sahip oldukları belirlenmiştir. Araştırmada çocuğun doğum sırasının mizaç ölçeği’nin sıcakkanlılık boyutundan alınan puanlarda anlamlı farklılığa neden olduğu belirlenmiştir ( $p<.05$ ). Bu sonuca göre ilk sırada doğan çocukların daha sıcakkanlı olduğu söylenebilir. Anne-babalar ilk çocuklarına anne-babalığa geçişin heyecanı ile daha fazla ilgi gösterebilmekte, daha fazla iletişime girebilmekte ve çocuklarına daha sosyal bir hayat sunabilmektedir. Ayrıca annelerin kişilikleri ile çocukların mizaçları arasındaki ilişkinin pozitif yönde anlamlı olduğu ( $p<.05$ ) bulunmuştur. Araştırmada bu sonuçlar doğrultusunda önerilerde bulunulmuştur.

8. Çıkarımlar: Kişilik ve mizacın temelinde kalıtım etkili olduğu için annelerin kişilik özellikleri ile çocukların mizaçları benzeyebilmekte, annenin kişilik özelliği olumlu yönde arttıkça çocuğun mizacı da olumlu yönde etkilenmektedir.

#### Kaynaklar

- Bacanlı, H., İlhan, T., Aslan, S. (2009). Beş Faktör Kuramına Dayalı Bir Kişilik Ölçeğinin Geliştirilmesi: Sıfatlara Dayalı Kişilik Testi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(2), 261-279.
- Muris, P. ve Ollendick, T. (2005). The Role of Temperament in the Etiology of Child Psychopathology. *Clinical Child and Family Psychology Review*, 8 (4), 271-289.
- Neal, R., Meyer, J. ve Pomares, Y. (2007). Infant Joint Attention, Temperament, and Social Competence in Preschool Children. *Child Development*, 78( 1), 53 – 69.
- Yağmurlu, N., Sanson, A. ve Köymen, B. (2005). Ebeveynlerin ve Çocuk Mizacının Olumlu Sosyal Davranış Gelişimine Etkileri: Zihin Kuramının Belirleyici Rolü. *Türk Psikoloji*

## SUMMARY

No information was submitted in English.

ID: 176

## **Psikolojik Danışman Adaylarında Kültürel Duyarlılığı Yordayan Değişkenlerin İncelenmesi**

### **Investigating The Predictors Of Cultural Sensitivity In Counselor Candidates**

Yazarlar / Authors: Betül Aydın, Mustafa Şahin

## **ÖZET**

**PSİKOLOJİK DANIŞMAN ADAYLARINDA KÜLTÜREL DUYARLILIĞI YORDAYAN DEĞİŞKENLERİN İNCELENMESİ**  
Danışan ve psikolojik danışman içinde yetiştikleri kültürün birer ürünüdür ve bu açıdan kültür, psikolojik danışma süreci ve çıktıları üzerinde belirleyici olan bir faktördür. Danışma ilişkisi yetiştirme, yaşam tarzı, inanç, tutum ve değerleri açısından farklılaşan iki ya da daha çok kişiyi bir araya getirmesi yönünden özünde çok kültürlü bir ilişki olarak kabul edilebilir (Das, 1995). Çok kültürlü bir danışma ilişkisi ise psikolojik danışmanın, danışanların kültürleriyle uyumlu müdahaleleri seçmesi ve uygulamasını gerektirir (Sue & Sue, 2008). Bir psikolojik danışmanın farklı kültürlerden bireylerin ihtiyaç ve isteklerine duyarlı olması, bahsedilen yeterlikleri sergileyebilmesi için bir ön koşul olarak kabul edilmektedir (Ridley, Mendoza, Kanitz, Angermeier & Zenk, 1994). Çok kültürlü müdahalelere temel oluşturan kültürel duyarlılık, farklı kültürlerden insanlara saygı duyma ve onları anlamayı, farklı kültürlerden insanlarla etkili bir şekilde iletişim kurmayı ve onlarla işbirliği içinde çalışabilmeyi ifade etmektedir (Garcia, 1995).

Empati danışanların yetiştikleri kültürel ortamları anlamak için yol göstericidir (Egan, 2010) ve kültürel duyarlılığı kolaylaştırıcı bir işlevinin olabileceği düşünülmektedir. Kültürel duyarlılık ile ilişkili olabileceği düşünülen bir diğer değişken ise cinsiyet rolü tutumlarıdır. Cinsiyet ile ilişkili konular kültüre duyarlı danışmanın odağında yer almaktadır ve psikolojik danışmanlardan kadın ve erkeğin toplum içindeki rolleriyle ilişkili kalıp yargılardan uzaklaşmaları ve eşitlikçi bir tutuma sahip olmaları beklenmektedir (Chao, 2012). Empati ve cinsiyet rolü tutumları ile birlikte kişilikle ilişkili faktörlerin de farklı kültürlere yönelik duyarlılık üzerinde etkili olabileceği düşünülmektedir. Kişilikle ilişkili bazı faktörlerin farklı kültürlere ilişkin tutumlar ile ilişkili olduğu gösterilmiştir (Flynn, 2005 ).

#### **Amaç**

Yetiştirmekte olan psikolojik danışmanların gelecekte kültürel arka planları kendilerinden farklı danışanlarla çalışma ihtimalleri bulunmaktadır. Bu durum da psikolojik danışman adaylarının kültürel duyarlılıklarını konu edinen araştırmalara ihtiyaç duyulduğu fikrini vermektedir. Bahsedilen araştırmaların, danışman eğitimi kapsamındaki derslere içerik açısından katkı sağlayabileceği düşünülmektedir. Bu gerekçelere dayanarak bu çalışmada psikolojik danışman adaylarının kültürel duyarlılıklarını yordamada empati, cinsiyet rolü tutumu ve beş faktör kişilik özelliklerinin rolünün incelenmesi amaçlanmaktadır.

#### **Yöntem**

Araştırmada ilişkisel (correlational) desen kullanılmıştır. Örneklemi, 2012-2013 eğitim öğretim yılı bahar döneminde Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık lisans programında öğrenim görmektedir olan 412 öğrenci oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak “Kişisel Bilgi Formu”, “Kişilerarası Tepkisellik İndeksi”, “Toplumsal Cinsiyet Rolü Tutum Ölçeği”, “Sıfatlara Dayalı Kişilik Testi” ve “Kültürler Arası Duyarlılık Ölçeği” kullanılmıştır. Veriler SPSS 15.0 programı ile analiz edilmiştir. Verilerin analizinde Pearson korelasyonu ve çoklu doğrusal regresyon analizi tekniklerinden faydalanılmıştır.

#### **Bulgular**

Korelasyon analizi sonuçları, bilişsel empati ( $r=.43, p<.01$ ), duygusal empati ( $r=.38, p<.01$ ), eşitlikçi cinsiyet rolü tutumu ( $r=.25, p<.01$ ) ve kişilik boyutlarından dışa dönüklük ( $r=.36, p<.01$ ), deneyime açıklık ( $r=.48, p<.01$ ), yumuşak başlılık ( $r=.38, p<.01$ ) ve sorumluluğun ( $r=.23, p<.01$ ) kültürel duyarlılık ile olumlu yönde ve anlamlı düzeyde ilişkili olduğunu göstermektedir. Kültürel duyarlılık kişilik boyutlarından duygusal dengesizlik/nevrotizm ( $r=-.26, P<.01$ ) ile olumsuz yönde ilişkili olarak bulunmuştur. Çoklu doğrusal regresyon analizi sonuçları ise, kurulan regresyon modelinin anlamlı olduğunu, bilişsel ve duygusal empati, eşitlikçi cinsiyet rolü tutumu ve kişilik boyutlarının kültürel duyarlılıktaki toplam varyansın % 38’ini

açıkladığını göstermiştir ( $F(8,403)= 32,18$  ,  $p<.05$ ). Bilişsel empati ( $?=.20$ ,  $p<.05$ ), duygusal empati ( $?=.18$ ,  $p<.05$ ) , cinsiyet rolü tutumları ( $?=.14$ ,  $p<.05$ ), kişilik boyutlarından duygusal dengesizlik/nevrotizm ( $?=.14$ ,  $p<.05$ ) ve deneyime açıklığın ( $?=.26$  ,  $p<.05$ ) modele özgün katkısı anlamlı iken, dışa dönüklük ( $?=.07$ ,  $p>.05$ ) ve sorumluluğun ( $?=.01$ ,  $p>.05$ ) özgün katkısı anlamlı olarak bulunmamıştır.

#### Tartışma ve Sonuç

Araştırma sonuçları hem ilgili literatürdeki kuramsal açıklama ve araştırma sonuçlarıyla belli yönlerden paralellik göstermekte, hem de literatüre yeni bulgular eklemektedir. Araştırma bulgularının kültürel farklılıklara saygılı ve duyarlı danışmanların yetişmesi açısından üzerinde durulacak konular ile ilgili bilgi sağlayıcı olduğu ifade edilebilir. Bununla birlikte, araştırma kapsamında verilerin tek bir fakülteden toplanmış olması sonuçların genellenebilirliği yönünden dikkate alınmalıdır.

Anahtar kelimeler: Kültürel duyarlılık, psikolojik danışma

#### Kaynaklar

- Chao, R. C. L. (2012). Racial/ethnic identity, gender-role attitudes and multicultural counseling competence: The role of multicultural counseling training. *Journal of Counseling & Development*, 90, 35-44.
- Das, A. K. (1995). Rethinking multicultural counseling: Implications for counselor education. *Journal of Counseling & Development*, 74(1), 45–52.
- Egan, G. (2010). Psikolojik danışma becerileri (Ö. Yüksel Çev.). İstanbul:Kaknüs Yayınları.
- Flynn, F. J. (2005). Having an open mind: The impact of openness to experience on interracial attitudes and impression formation. *Journal of Personality and Social Psychology*, 88(5), 816-826.
- Garcia, M. H. (1995). An anthropological approach to multicultural diversity training. *The Journal of Applied Behavioral Science*, 31(4), 490-504.
- Ridley, C. R., Mendoza, D. W., Kanitz, B. E., & Angermeier, L. & R. Zenk (1994). Cultural sensitivity in multicultural counseling: A perceptual schema model. *Journal of Counseling Psychology*, 41 (2), 125-136.
- Sue, D. W., & Sue, D. (2008). *Counseling the culturally diverse: Theory and practice*. New York: Wiley.

## SUMMARY

The client and counselor is the product of a culture in which they grew up. In this aspect, the culture is a factor which is determinative on the counseling process and outcomes. Counseling relationship has a multicultural feature in terms of bringing together two or more different people in terms of lifestyles, beliefs, attitudes and values (Das, 1995). Multicultural counseling relationship requires counselors to select and implement the interventions compatible with the cultures of the clients (Sue & Sue, 2008). Cultural sensitivity of counselor to the clients from different cultures is considered as a prerequisite for displaying the said competencies (Ridley, Mendoza, Kanitz, Angermeier & Zenk, 1994). Cultural sensitivity, a basis for multicultural interventions, connotes the respecting and understanding the people from different cultures, communicating effectively and working collaboratively with them (Garcia, 1995).

Empathy is a guide to understand the cultural contexts of the clients in which they grew up (Egan, 2010) and it is thought that the empathy may facilitate the cultural sensitivity. Another variable thought to be associated with the cultural sensitivity is gender role attitudes. Gender-related issues are at the center of the culturally sensitive counseling. Counselors are expected to move away from stereotypes about the roles of woman and man in the society and have egalitarian gender role attitudes (Chao, 2012). In addition to empathy and gender role attitudes, it is thought that the factors related to personality may be effective on the sensitivity to different cultures. It was shown that the some personality factors are related with the attitudes towards people from different cultures (Flynn, 2005).

#### The Aim of the Study

It is possible that in the future counselor candidates may counsel the clients whose cultural background are different from their own. This fact gives rise to the idea that doing some research related to the cultural sensitivity of the counselor candidates is a necessity. It is thought that the said research may contribute to content of the classes within the scope of counselor education. Based on these rationale in this study, examining the predictive roles of empathy, gender role attitude and Big Five personality traits on counselor candidates' multicultural sensitivity was aimed.

## Method

The design of the study is correlational. The sample comprised 412 students attending Guidance and Psychological Counselling undergraduate program of Karadeniz Technical University, Fatih Faculty of Education in the spring semester of 2012-2013 academic year. As data collection tools, "Personal Data Form", "Interpersonal Reactivity Index", "Gender Roles Attitude Scale", "Adjective Based Personality Scale" and "Intercultural Sensitivity Scale" were used. Collected data were analyzed through SPSS 15.0 software. In the analysis of the data, Pearson correlation coefficient and multiple linear regression techniques were utilized.

## Findings

The results of the correlation analysis showed that the cognitive empathy ( $r=.43, p<.01$ ), affective empathy ( $r=.38, p<.01$ ), egalitarian gender role attitude ( $r=.25, p<.01$ ), as the traits of personality, extraversion ( $r=.36, p<.01$ ), openness to experience ( $r=.48, p<.01$ ), agreeableness ( $r=.38, p<.01$ ) and conscientiousness ( $r=.23, p<.01$ ) were positively related to cultural sensitivity. Cultural sensitivity were found as negatively correlated to emotional imbalance/neuroticism ( $r=-.26, p<.01$ ). The results of the multiple linear regression analysis showed that the model was significant. The results also showed that combination of cognitive empathy, affective empathy, egalitarian gender role attitude and five factor personality traits explained % 38 of the total variance in cultural sensitivity scores ( $F(8,403) = 32,18, p<.05$ ). The unique contribution of cognitive empathy ( $\beta=.20, p<.05$ ), affective empathy ( $\beta=.18, p<.05$ ), gender role attitude ( $\beta=.14, p<.05$ ), emotional imbalance/neuroticism ( $\beta=-.14, p<.05$ ) and openness to experience ( $\beta=.26, p<.05$ ) to model were found as significant on the other hand, extraversion ( $\beta=.07, p>.05$ ) and conscientiousness' ( $\beta=.01, p>.05$ ) were not.

## Discussion and Conclusions

Results of this study are parallel with the theoretical explanations with certain aspects, also adds new findings to the relevant literature. It can be said that the findings of the study are informative in terms of issues related to training of culturally sensitive and respectful counselors. However, collecting the data within the scope of the study from one faculty should be considered in terms of generalizability.

**Keywords:** Cultural sensitivity, counseling.

## References

- Chao, R. C. L. (2012). Racial/ethnic identity, gender-role attitudes and multicultural counseling competence: The role of multicultural counseling training. *Journal of Counseling & Development*, 90, 35-44.
- Das, A. K. (1995). Rethinking multicultural counseling: Implications for counselor education. *Journal of Counseling and Development*, 74(1), 45-52.
- Egan, G. (2010). *Psikolojik danışma becerileri* [The skilled helper]. İstanbul: Kaknüs Publications.
- Flynn, F. J. (2005). Having an open mind: The impact of openness to experience on interracial attitudes and impression formation. *Journal of Personality and Social Psychology*, 88(5), 816-826.
- Garcia, M. H. (1995). An anthropological approach to multicultural diversity training. *The Journal of Applied Behavioral Science*, 31(4), 490-504.
- Ridley, C. R., Mendoza, D. W., Kanitz, B. E., & Angermeier, L. & R. Zenk (1994). Cultural sensitivity in multicultural counseling: A perceptual schema model. *Journal of Counseling Psychology*, 41 (2), 125-136.
- Sue, D. W., & Sue, D. (2008). *Counseling the culturally diverse: Theory and practice*. New York: Wiley.



ID: 178

## Ortaokul Öğrencilerinin Kariyer Gelişim Süreçlerine İlişkin Görüşleri

### The Views Of Secondary School Students On Career Development Process

Yazarlar / Authors: Ayşe Kalyon, Mustafa Şahin

## ÖZET

### ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN KARIYER GELİŞİM SÜREÇLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Mustafa ŞAHİN, msahin6161@gmail.com

KTU Fatih Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü,

Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı

Ayşe KALYON, ayse204402@hotmail.com

Kuramsal Çerçeve

Kariyer, bir ömür boyu yaşanan olaylar dizisi, mesleklerin ve diğer yaşam rollerinin birbirini izlemesi sonucu oluşan genel görünüm ve mesleki gelişim çizgisinde ilerleme, duraklama ve gerilemeleri ifade eden bir kavramdır (Kuzgun, 2006). Kariyer gelişimi, sadece meslek seçimi kararını içermez. Yaşam boyu bireyin mesleki gelişimi ile ilgili tercih ve kararları ile biçimlenir (Pişkin, 2012). Bireylerin kendilerini kariyer yaşamına hazırlayan eğitim süresince başarılı olabilmeleri ve doğru seçimler yapabilmeleri için erken yaşlardan itibaren kariyer planlama ve gelişim hizmetlerinin başlatılması, önemli bir konudur (Yaylacı, 2007).

#### Araştırmanın Amacı

Araştırmada ortaokul son sınıf öğrencilerinin kariyer gelişim süreçlerine ilişkin görüşleri ve kariyer hedeflerinin belirlerken etkilendikleri faktörlere ilişkin algılarının derinlemesine incelenmesi amaçlanmıştır.

#### Yöntem

Araştırmada, sosyal bilimlerde yaygın olarak kullanılan nitel araştırma yöntemlerinden biri olan “özel durum çalışması” kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu, 2012-2013 eğitim-öğretim yılında Trabzon ilinde bulunan bir ortaokulda öğrenim gören 10 ortaokul son sınıf öğrencisinden oluşturulmuştur. Öğrencilerin cinsiyete göre dağılımı 6 kız ve 4 erkek öğrencidir. Katılım gönüllülük esasına göre gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak “yarı yapılandırılmış görüşme” formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış mülakat formunun geçerlik ve güvenilirliği için uzman görüşü alınmıştır. Hazırlanan sorular üç akademisyene iletilerek dil ve anlam uygunluğu açısından incelenmeleri istenmiş ve geri dönütler alınmıştır. Veri analiz sürecinde nitel araştırmalarda kullanılan ve Glaser ve Strauss (1967) tarafından ortaya konulan “sürekli karşılaştırmalı analiz” metodu kullanılmıştır. Elde edilen veriler katılımcıların konuşmalarından doğrudan alıntılar yapılarak desteklenmiştir.

#### Bulgular

Katılımcıların görüşleri incelendiğinde kariyer kavramına yönelik algıları beş kategori altına ele alınmıştır. Bu kategoriler kendi ayakları üstünde durmak, prestij sahibi olmak, meslek sahibi olmak, kendini özgürce ifade edebilmek ve kendini geliştirmek olarak belirlenmiştir. Katılımcılar eğitim ve meslek hayatına yönelik hedeflerini belirlerken aile, çevre, SBS puanı, seçtikleri lisenin iyi bir gelecek sunması, başarılı oldukları, ilgi ve merak duydukları alanlar gibi faktörleri göz önünde bulundurmaktadırlar. Katılımcılar meslek edinme sürecindeki aşamaları belirtirken ders çalışmak, düşünmek, araştırma yapmak, hedef belirlemek, sınavlara girmek, yetenekli olduğu alanı seçmek, liseyi bitirmek, üniversiteye gitmek, lisansüstü eğitim almak ve sabretmek gibi ifadeler kullanmışlardır. Katılımcıların kariyer planlamaya başlama zamanına yönelik algıları okula başlama zamanından itibaren, beşinci sınıfta, altıncı sınıfta, sekizinci sınıfta ve lisede olmak üzere beş kategoriye ayrılarak incelenmiştir. Katılımcılardan beşi sosyal medyanın kariyer planlarını oluştururken olumsuz bir etkiye sahip olduğunu belirtirken: üçü etkisinin olmadığını belirtmiştir. Katılımcılardan yedisi seçmek istedikleri lise ve mesleği belirlerken ailelerinden etkilendiklerini belirtmiştir. Çevre, arkadaşlar, öğretmenler, dersler, diziler, seçilen lisenin/mesleğin sağladığı avantajlar, yetenek ve ilgilerine uygunluk



araştırmada katılımcıların lise ve meslek seçiminde etkilendikleri diğer faktörlerdendir. Katılımcıların kariyer planlarını oluştururken cinsiyetlerinin etkisine yönelik görüşleri incelendiğinde beşi cinsiyetin etkisinin olmadığını, dördü kadın ve erkeklerin meslek seçiminde eşit olduğunu, biri bayanların özgürlüklerinin kısıtlı olduğunu, dördü cinsiyetin meslek seçiminde etkisinin olduğunu ve erkeklerin meslek hayatında daha baskın olduğunu ifade etmiştir.

#### Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada, ortaokul son sınıf öğrencilerinin kariyer gelişim süreçlerine ilişkin görüşleri incelenmiştir. Araştırmada öğrencilerin kariyer gelişim sürecinde aile, çevre, okul, cinsiyet, yetenek, ilgi, sosyal medya, sınav puanları gibi faktörlerden etkilenecek kariyer hedeflerini belirledikleri sonucuna ulaşılmıştır. Öğrenciler tarafından, belirledikleri kariyer hedefleri prestij sahibi ve meslek sahibi olmalarını sağlaması açısından önemli görülmüştür. Kariyer gelişim süreci açısından önemli bir aşamada olan ortaokul son sınıf öğrencilerinin yetenekli oldukları, ilgi duydukları ve başarılı oldukları alanların farkında olmaları, eğitim ve meslek hayatına yönelik planlarını bu doğrultuda oluşturmaları açısından kariyer gelişimlerini olumlu yönde etkileyecektir. Ayrıca hedef belirleme sürecinde olan bu öğrencilere aile, öğretmenler, çevre ve sosyal medya tarafından uygun bir şekilde rehberlik yapılması, eğitim ve meslek hayatına yönelik belirledikleri hedefleri başarılı bir şekilde gerçekleştirmelerine katkı sağlayacaktır.

#### Kaynaklar

Kuzgun, Y. (2006). Meslek Rehberliği ve Danışmanlığına Giriş. Ankara: Nobel.

Pişkin, M. (2012). Kariyer Gelişim Sürecini Etkileyen Faktörler. Binnur Yeşilyaprak (Ed.), Mesleki Rehberlik ve Kariyer Danışmanlığı içinde (s.43-78). Ankara: Pegem Akademi.

Yaylacı, G. Ö. (2007). İlköğretim Düzeyinde Kariyer Eğitimi ve Danışmanlığı. Bilig: Journal of socialsciences of theTurkishworld, 40, 119-140.

## SUMMARY

### THE VIEWS OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS ON CAREER DEVELOPMENT PROCESS

Mustafa ŞAHİN, msahin6161@gmail.com

Ayşe KALYON, ayse204402@hotmail.com

#### Theoretical Framework

Career is a term which expresses the sequence of events for a lifetime, general appearance that occurs as a result of following the factors such as occupations and other life roles each other, progression, pause and regression along the line of career development (Kuzgun, 2006). Career development does not contain only career choice. It is shaped by the individual's choices and decisions of professional development throughout life (Pişkin, 2012). That starting career planning and development services from an early age to make the individuals and their choices successful, is an important issue (Yaylacı, 2007).

#### Purpose of the Study

The purpose of this study is that investigating the perspectives of senior students of secondary school on career development process and the factors which they are affected on the process of determining career goals.

#### Method

In this study, "special case study" which is one of the widely used methods of qualitative research approach is used. The study group is conducted with a total of ten secondary school senior students who are studying at a secondary school at 2012-2013 training-teaching session in the city of Trabzon. They were selected as 6 female and 4 male students. The students participate in the research voluntarily. In this study, semi-structured interview form was used as tool for gathering information. Experts' opinions are taken for the validity and reliability of semi-structured interview form. Prepared questions are conveyed to three academicians and they are requested to examine the questions appropriateness of language and meaning. And necessary feedbacks are given by them. The data are analyzed by using the constant comparison method which is put forth by Glaser and Strauss (1967) within the framework of qualitative research design.

#### Results

When examined the participants' opinions, their perceptions about the term of career are divided into

five categories such as standing on its own feet, having prestige, being employed, being able to express themselves freely and self-improving. In the process of determining their education and career goals, the participants take into consideration factors such as family, environment, SBS scores, that the high school which they choose offers them a better future, areas which they are successful, interested in and curious. Participants state the stages in the process of obtaining profession as studying lessons, thinking, researching, setting goals, taking exams, selecting the fields which they have capability, graduating from the high school, going to university, having master degree and being patient. Participants' perceptions of the time to start planning career are divided into five categories such as from the starting time of the school, fifth grade, sixth grade, eighth grade and high school. Although, most of the participants express that the social media has a negative impact on their career plans, some of them state that the social media has no impact on their career plans. Most of the participants express that they are affected from their families while determining the profession which they want to choose. The other factors they are affected are those environment, friends, teachers, lessons, TV series, the advantages of high school/ profession which they select, compliance of the profession with their talents and interests. When the participants' opinions about the effect of their gender roles on their career plans are analyzed, some of them state that the gender role has no effect on it, although the others say it is an important factor on career plans.

#### Conclusions and Recommendations:

In this study, secondary school senior students' views on the career development process are investigated. It is concluded in this study, that the students are affected by the factors such as family, environment, school, gender roles, abilities, interests, social media and test scores on the career development process. It is important for the students that the career goals make them have prestige and profession. It has also a positive affect for the students to be aware of their talents, interests and the fields they are successful in while planning their career development. In addition, if their families, teachers, environment and social media provide guidance to those students properly, it will contribute them to achieve their goals successfully.

#### References

- Kuzgun, Y. (2006). *Meslek Rehberliği ve Danışmanlığına Giriş*. Ankara: Nobel.
- Pişkin, M. (2012). *Kariyer Gelişim Sürecini Etkileyen Faktörler*. Binnur Yeşilyaprak (Ed.), *Mesleki Rehberlik ve Kariyer Danışmanlığı içinde* (s.43-78). Ankara: Pegem Akademi.
- Yaylacı, G. Ö. (2007). İlköğretim Düzeyinde Kariyer Eğitimi ve Danışmanlığı. *Bilig: Journal of socialsciences of theTurkishworld*, 40, 119-140.

ID: 179

.....  
**Association Of Meta-Cognitive Beliefs, Obsessions And Compulsions With Quality Of Life In  
Obsessive Compulsive Patients**  
.....

Yazarlar / Authors: Ehsan Tavakkolian, Sara Alaei Khoraem, Usha Barahmand

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

The aim of this study was to evaluate the association of obsessive beliefs, compulsions and meta-cognitive beliefs on the quality of life of patients with obsessive-compulsive disorder (OCD). Thirty one adults with a principal diagnosis of OCD were recruited for the study. Participants were assessed by trained clinicians using an unstructured clinical interview, the Obsessive Beliefs Questionnaire, the Yale-Brown Obsessive-Compulsive Scale, and the Meta-Cognitive Beliefs Questionnaire. Data were analyzed using Pearson's correlation coefficients and multiple regression analyses. Findings indicate that Obsessive beliefs, severity of compulsions and meta-cognitive beliefs were associated with total quality of life scores. Regression analysis revealed that while metacognitions explained 26% of the variance in quality of life, obsessive beliefs and severity of compulsions explained an additional 17.2% and 16.6 %. Further analyses indicated that different domains of quality of life were associated with different variables. Severity of compulsions predicted quality of physical and psychological health but not the quality of social relations and environment. In addition, quality of physical health was predicted by thoughts of threat estimation and severity of compulsions, quality of psychological health by beliefs about danger and uncontrollability, self consciousness and threat estimation and perfectionistic tendencies, quality of social relations by positive worry beliefs and beliefs about uncontrollability and danger and quality of environment by positive worry beliefs, self consciousness, and perfectionistic tendencies. Findings imply that apart from severity of compulsions, cognitions and meta-cognitions of OCD patients need to be addressed in interventions designed to improve the quality of life of these patients.

Keywords: obsessive compulsive, meta-cognitive beliefs, threat estimation, perfectionism, quality of life

ID: I8I

## Mersin Üniversitesi Öğrencilerinin Lezbiyen Ve Geylere Yönelik Tutumlarının İncelenmesi

### Investigation Of Mersin University Students' Attitude Toward Lesbians And Gays

Yazarlar / Authors: Hakan Gündoğdu, Esra Ummak

## ÖZET

### Problem Durumu

Bireyin yaşamının geneline hâkim olan cinsel ve duygusal çekim, arzu, bağlılık ve bunların gerçekleşmesi, istek ve fantezileri ile ilgili olan cinsel yönelimlerden en çok tartışılanı eşcinselliktir. Bu nedenle de homofobi günümüzde önemli toplumsal değişkenlerden birisidir. Göregenli'ye (2003: 142) göre, homofobi, kişilik, benlik algısı, bilişsel yapılar ve benzeri daha bireysel süreçlerin de etkilediği, eşcinsellerin bir "dış grup" olarak kavramsallaştırılması sonucunda oluşan ve belirli stereotiplerin eşlik ettiği bir gruplar arası ilişki ideolojisi olarak da anlaşılabılır. Ayrıca, homofobik ideolojinin kendiliğinden kişisel bir özellik olarak değil, belirli bir sosyal-kültürel bağlam içinde oluştuğu düşünülebilir.

### Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Mersin Üniversitesi öğrencilerinin lezbiyen ve geylere yönelik tutumlarının yaş, doğum yeri, cinsiyet, medeni durum, üniversite öncesi yaşamlarının büyük bölümünü geçirdiği yer, şu an yaşadıkları yer, öğrenim gördükleri fakülte ve sınıf düzeyi değişkenlerine göre farklılaşp farklılaşmadığını incelemektir.

### Yöntem

#### Çalışma Grubu

Çalışma grubu, 2010-2011 eğitim-öğretim yılında Mersin Üniversitesi Eğitim, Fen Edebiyat, İdari Bilimler, Mühendislik, İletişim, Mimarlık, Eczacılık, Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Konservatuar, Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu, Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu, Mersin Meslek Yüksek Okulu, Turizm Meslek Yüksek Okulu, Sağlık Yüksek Okullarında öğrenim görmekte olan 863 (480 kız, 383 erkek) üniversite öğrencisinden oluşmaktadır.

#### Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada, araştırma grubu ile ilgili kişisel bilgileri toplamak amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu ve Herek (1988) tarafından geliştirilen ve Duyan ve Gelbal (2004) tarafından Türkçeye uyarlanan Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Bireylerin erkek ve kadın eşcinselliğine karşı tutumlarını belirlemeye yönelik ölçekte, beşi erkeklerin ve beşi de kadınların eşcinselliğini yoklayan toplam on madde bulunmaktadır. Maddelerde belirtilen düşünceye, bireylerden "Hiç katılmıyorum-Tamamen katılıyorum" arasında beş derecede görüş bildirmeleri istenmektedir. Yapılan madde analizinde madde-toplam korelasyonları 0.43 ile 0.88 arasında değişmektedir. Ölçeğin Cronbach ? iç tutarlık katsayısı 0.91 olarak belirlenmiştir (Duyan ve Gelbal, 2004).

#### Verilerin Analizi

Araştırma verileri bağımsız gruplar t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) teknikleri kullanılarak analiz edilmiştir.

#### Bulgular

Araştırma bulgularına göre, üniversite öğrencilerinin lezbiyen ve geylere yönelik tutumları, yaş, cinsiyet ve öğrenim görülen fakülteye göre farklılık göstermiştir. Bulgular, yaş açısından ele alındığında, yaş arttıkça lezbiyen ve geylere yönelik tutumların daha olumlu olduğu görülmüştür. Cinsiyet açısından dikkate alındığında ise, kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla lezbiyen ve geylere yönelik tutumlarında daha olumlu oldukları görülmüştür. Öğrenim görülen fakülte dikkate alındığında ise, en düşük homofobik tepkilerin iletişim fakültesinde, en yüksek homofobik tepkilerin ise Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu öğrencilerinde olduğu gözlenmiştir.

#### Sonuç ve Öneriler

Sonuç olarak, yaş arttıkça öğrencilerin lezbiyen ve geylere yönelik tutumlar olumlu olmaktadır. Kızların lezbiyen ve geylere yönelik tutumlarının erkeklerden daha olumlu olduğu da gözlenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, lezbiyen ve geylere yönelik en olumsuz tutuma Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu öğrencilerinin en olumlu tutuma ise İletişim Fakültesi öğrencilerinin sahip oldukları gözlenmiştir.

Eşcinsellere yönelik olumsuz tutumlar, cinsiyet rolleri açısından güçlü geleneksel inançlar ile bağlantılıdır (Herek 1988: Lim 2002: Louderback and Whitley 1997: Whitley and Lee 2000). Bu anlamda, üniversite PDR Merkezleri bünyesinde öğrencilerin sahip oldukları toplumsal cinsiyet algılarına yönelik farkındalık kazanmalarını kolaylaştıracak ve bu inançlarını sorgulamalarına neden olacak çeşitli rehberlik etkinlikleri düzenlenebilir.

Bu çalışmada, üniversite öğrencilerinin lezbiyen ve geylere yönelik tutumları açısından sınırlı sayıda değişken ile betimsel bir çalışma yapılmıştır. Gelecekteki çalışmalarda, lezbiyen ve geylere yönelik tutumlar farklı araştırma yöntemleriyle ilgili alanyazın kapsamında farklı değişkenlerle birlikte ele alınabilir.

**Kaynaklar**

Duyan, V. ve Gelbal, S. Lezbiyen ve geylere yönelik tutum (LGYT) ölçeği: Güvenirlik ve geçerlik çalışması. *HIV/AIDS Dergisi*, 2004: 7 (3), 106–112.

Göregenli, M. (2003). Bir gruplar arası ilişki ideolojisi olarak homofobi ve homofobik şakalar. Lezbiyen ve geylerin sorunları içinde (ss.173). Kaos GL Sempozyumu, Ankara.

Herek, G. M. (1988). Heterosexual's attitudes toward lesbians and gay men: Correlates and gender differences. *Journal of Sex Research*, 25 (4), 451–477.

Lim, H. S. ve Johnson, M. M. (2001). Korean social work students' attitudes toward homosexuals. *Journal of Social Work Education*, 37 (3), 545–554.

Louderback, L. A. ve Whitley, B. E. (1997). Perceived erotic value of homosexuality and sex-role attitudes as mediators of sex differences in heterosexual college students' attitudes toward lesbian and gay men. *Journal of Sex Research* 34 (2), 175–82.

Whitley, B. E. ve Lee, S. E. (2000). The relationship of authoritarianism and related constructs to attitudes toward homosexuality. *Journal of Applied Social Psychology*, 30, 144–70.

## **SUMMARY**

Homosexuality is the most discussed sexual orientation related with sexual and emotional attraction, desire, attachment and so on. So that homosexuality is one of the important social variables today. According to Göregenli (2003: 142) homophobia may be evaluated as an intergroup ideology that is affected by personality, self concept, cognitive structures and similar personal processes go along certain stereotypes. Additionally, it may be thought that homophobic ideology is not a single personality trait: instead, it emerges in a socio-cultural context.

**Purpose of the Research**

The purpose of this study was to examine the attitudes of Mersin University students' toward lesbians and gays according to age, birth place, gender, marital status, settlement place before university, current location, faculty and grade.

**Method**

**Study Group**

The study group was consisted of 863 (480 female and 383 male) students selected from Mersin University Faculties of Education, Science and Literature, Administrative Sciences, Engineering, Communication, Architecture, Pharmacy, Art and Conservatory, Social Sciences Vocational Higher School, Physical Education and Sport Higher School, Mersin Vocational Higher School, Tourism Vocational Higher School, Health Higher School at academic year 2010-2011.

**Instruments**

In the present study, Personal Information Sheet prepared by researchers was used to gather demographic data. Attitudes toward Gays and Lesbians Scale developed by Herek (1988) and adapted to Turkish by Duyan and Gelbal (2004) was used. The Scale has totally 10 items (5 for attitude toward lesbians and 5 for attitude toward gays). It is five-point Likert type scale (between strongly disagree-strongly agree). In the item analysis item total correlations was observed between 0.43 and 0.88. Cronbach Alpha internal

consistency coefficient was observed as 0.91 (Duyan ve Gelbal, 2004).

#### Data Analysis

The data were analyzed by using the t-test and One-Way ANOVA.

#### Results

According to research findings, the university students' attitudes towards lesbians and gays differed according to age, gender and the faculty. Positive correlation was observed between age and positive attitude toward lesbians and gays. And also, female students showed more positive attitudes than male students toward lesbians and gays. According the faculty, communication faculties showed the lowest homophobic reactions, but the highest homophobic reactions was observed in the Social Sciences Vocational High School students.

#### Conclusion and Recommendations

As a conclusion, a positive correlation was observed between age and positive attitude toward lesbian and gay. And also, females have more positive attitudes toward homosexuality than males. According to research results, Social Sciences Vocational High School students have the most negative attitude and communication faculty students have the most positive attitude toward lesbian and gay.

Negative attitudes toward lesbian and gay are connected with traditional beliefs related with gender roles (Herek 1988: Lim 2002: Louderback and Whitley 1997: Whitley and Lee 2000). In this context, counseling centers in the universities may organize guidance activities to help students to gain insight about their own gender role perception.

The present research is a descriptive study containing limited number of variables to examine the attitude toward lesbian and gay. In the future researches, attitudes toward homosexuality must be examined by different research methods and more variables.

#### References

- Duyan, V. ve Gelbal, S. Lezbiyen ve geylere yönelik tutum (LGYT) ölçeği: Güvenirlik ve geçerlik çalışması. HIV/AIDS Dergisi, 2004: 7 (3), 106–112.
- Göregenli, M. (2003). Bir gruplar arası ilişki ideolojisi olarak homofobi ve homofobik şakalar. Lezbiyen ve geylerin sorunları içinde (ss.173). Kaos GL Sempozyumu, Ankara.
- Herek, G. M. (1988). Heterosexual's attitudes toward lesbians and gay men: Correlates and gender differences. *Journal of Sex Research*, 25 (4), 451–477.
- Lim, H. S. ve Johnson, M. M. (2001). Korean social work students' attitudes toward homosexuals. *Journal of Social Work Education*, 37 (3), 545-554.
- Louderback, L. A. ve Whitley, B. E. (1997). Perceived erotic value of homosexuality and sex-role attitudes as mediators of sex differences in heterosexual college students' attitudes toward lesbian and gay men. *Journal of Sex Research* 34 (2), 175–82.
- Whitley, B. E. ve Lee, S. E. (2000). The relationship of authoritarianism and related constructs to attitudes toward homosexuality. *Journal of Applied Social Psychology*, 30, 144–70.

ID: 183

## **Üniversite Öğrencilerinde Risk Alma Ve Siber Zorbalık İlişkisi**

### **Risk Taking Behavior And Cyberbullying Among University Students**

Yazarlar / Authors: Hakan Gündoğdu, Merve Oğuz

## **ÖZET**

Risk, bireyin içinde bulunduğu durum veya sonraki dönemlerde yaşamına yönelik tehdit içerebilecek davranışlar (Machamer ve Gruber, 1998) ve bireyin sağlığını tehdit eden, hayati tehlike yaratan hastalık veya ölümle sonuçlanma ihtimali olan davranışlar olarak ifade edilmektedir (Alexander ve diğerleri, 1990: Smith, 2001). Risk alma davranışı ergenlik dönemine özgü bir davranış olarak düşünülmekte (Kıran, 2002: Yılmaz, 2002:Yılmaz, 2000: Kaner, 2002: Delikara, 2002) ve risk alma davranışlarının ergenlere çeşitli yararlar sağladığı belirtilmektedir (Gonzales ve diğerleri,1994). Ancak, risk alma ile ilgili yapılan çalışmaların çoğunda risk alma davranışı olarak nitelendirilen verilerin merkezinde: kural dışı davranışlar ve suç sayılabilecek davranışlar ele alınmaktadır (Gündoğdu, Korkmaz ve Karakuş, 2005).

Saldırganlık ve zorbalık toplumun önemli sorunlardan birisidir. Teknolojinin gelişmesi ve yaygınlaşmasıyla birlikte siber zorbalık da önemli sorunlardan birisi haline gelmektedir. İsimsiz çağrılar, hakaret ve tehdit içeren e-posta ya da kısa mesajlar, virüslü e-postalar ve benzeri eylemler siber zorbalık olarak tanımlanmaktadır (Arıca, 2009). Hem risk alma hem de siber zorbalık davranışının normalden bir dereceye kadar saptığı düşünülebilir. Bu nedenle bireyin toplum yaşamına uyumunda bir sorun olarak ortaya çıkabilir.

Bu araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinde risk alma davranışı ve siber zorbalık ilişkisini incelemektir. Yöntem

Araştırma grubu, Mersin üniversitesinden seçilen toplam 381 öğrenciden oluşmaktadır (206 kadın: 172 erkek: 3 kişi cinsiyet belirtmemiş). Araştırma grubunun 47'si birinci sınıf, 64'ü ikinci sınıf, 72'si üçüncü sınıf ve 196'sı dördüncü sınıf öğrencisidir. Yaşları 18 ile 35 arasında değişmektedir (  $M=21,99$ ;  $SS=1.93$ ). Risk Alma Davranışı Ölçeği: Korkmaz, Karakuş, Soyaldın ve Gündoğdu, (2007) tarafından geliştirilen ölçek 36 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin Cronbach  $\alpha$  içtutarlık katsayısı .91 olarak hesaplanmıştır. Bunun yanında, test tekrar test korelasyon katsayısı .82 olarak hesaplanmıştır. Siber Zorbalık Ölçeği: Arıca, Kınay ve Tanrıku (2012) tarafından geliştirilen ölçek 24 maddeden oluşmaktadır. Dört dereceli Likert tipi bir ölçek olan siber zorbalık ölçeğinin tamamı için hesaplanan Cronbach alfa katsayısı .95, test-tekrar test güvenilirlik katsayısı ise .70 olarak hesaplanmıştır.

#### **Bulgular**

Akademik başarı ile risk alma arasında negatif korelasyon gözlenmiştir ( $r = -.201$ ;  $p=0.000$ ;  $N=333$ ). Bir başka ifadeyle risk alma davranışı ölçeğinden alınan puanlar arttıkça akademik başarı düşmektedir. Ayrıca, risk alma davranışı ölçeği puanları ile siber zorbalık ölçeği puanları arasında pozitif yönde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki gözlenmiştir ( $r = .357$ ;  $p=0.000$ ;  $N=381$ ). Risk alma davranışı ile siber zorbalık ölçeği puanlarının cinsiyete göre farklılaşıp farklılaşmadığı bağımsız gruplar için t-testi ile incelenmiş ve hem risk alma davranışı ( $t=-9.468$ ;  $sd=376$ ;  $p=0.000$ ) hem de siber zorbalık puanlarının ( $t=-5.192$ ;  $sd=376$ ;  $p=0.000$ ) cinsiyete göre farklılaştığı gözlenmiştir. Her iki değişkende de erkekler daha yüksek puan elde etmiştir. Risk alma davranışı ile siber zorbalık ölçeği puanlarının sınıfa göre farklılaşıp farklılaşmadığı tek yönlü varyans analizi ile incelenmiş ve istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlenmemiştir.

#### **Sonuç ve Öneriler**

Sonuç olarak risk alma ile siber zorbalık arasında anlamlı bir ilişki gözlenmiştir. Erkeklerin kızlardan daha çok risk alma ve zorbalık eğiliminde olduğu da görülmüştür. Risk alma davranışının akademik başarıyı düşürdüğü de söylenebilir. Ancak bu ilişkilerin daha farklı örneklerle de incelenmesi yararlı olacaktır.

#### **Kaynaklar**

Alexander, C. S & diğ. (1990). A Measure of Risk Taking for Young Adolescents: Reliability and Validity Assessments, *Journal of Youth and Adolescence*, 19 (6), 559-569.

Arıca, O. T., Kınay, H. & Tanrıku, T. (2012). Siber zorbalık ölçeğinin ilk psikometrik bulguları, Hasan Ali



Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi Sayı 17, 101-114

Arıca, O. T. (2009). Psychiatric Symptomatology as a Predictor of Cyberbullying Among University Students, *Eurasian Journal of Educational Research*, 34, 167-184.

Delikara, İ. (2002). Ergenlerin Akran İlişkileri ile Suç Kabul Edilen Davranışlar Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, 1.Ulusal Çocuk ve Suç: Nedenler ve Önleme Çalışmaları Sempozyumu Bildirileri, Ankara: Türkiye Çocuklara Yeniden Özgürlük Vakfı, ss. 147-160.

Gonzales, J. T. & diğ. (1994). Adolescent Perceptions of Their Risk Taking Behavior, *Adolescence*, 29(115), 393-407.

Gündoğdu, M., Korkmaz, S. & Karkuş K. (2005). Lise Öğrencilerinde Risk Alma Davranışı. Marmara Üniversitesi 8. Psikolojik Danışma Ve Rehberlik Kongresi. İstanbul.

Kaner, S. (2002). Anne Baba Denetimiyle Ergenlerin Suç Kabul Edilen Davranışları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. 1.Ulusal Çocuk ve Suç: Nedenler ve Önleme Çalışmaları Sempozyumu Bildirileri, Ankara: Türkiye Çocuklara Yeniden Özgürlük Vakfı, ss. 229-250.

Kıran, B. (2002). Akran Baskısı Düzeyi Farklı Olan Öğrencilerin Risk Alma Davranışı, Sigara İçme Davranışı ve Okul Başarılarının İncelenmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi EBE.

Korkmaz, S., Karakuş, K., Soyaldın, S. Z. & Gündoğdu, M. H. (2007) Risk Alma Davranışı Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması, Dokuz Eylül Üniversitesi IX. Psikolojik Danışma Ve Rehberlik Kongresi. İzmir.

Machamer, A. M. & Gruber, E (1998). Secondary School, Family and Educational Risk: Comparing American Indian Adolescents and Their Peers. *The Journal of Educational Research*, 67: 27-32.

Smith, Marcus. L. (2001). Adolescence: Change and Continuity-Peer Pressure, [www. Yahoo.com/bin/search?p=peer+pressure&y=y&e](http://www.Yahoo.com/bin/search?p=peer+pressure&y=y&e), 05.01.2001

Yılmaz, T. (2000). Ergenlerde Risk Alma Davranışlarının İncelenmesi. Yayınlanmamış YL Tezi. İzmir: Ege Üniversitesi SBE

Yılmaz, T. (2002) Ergenlerde Risk Alma Davranışının İncelenmesi, 1.Ulusal Çocuk ve Suç: Nedenler ve Önleme Çalışmaları Sempozyumu, ss. 119-145

## SUMMARY

Risk is defined as the behaviors that threat the life of individuals in the present condition or in the future (Machamer and Gruber, 1998) and the behaviors that threats individual's health or results in the death of person (Alexander et. al, 1990: Smith, 2001). Risk taking behavior is evaluated as a behavior pattern in adolescence (Kıran, 2002: Yılmaz, 2002: Yılmaz, 2000: Kaner, 2002: Delikara, 2002) and claimed that adolescents benefit from these behaviors (Gonzales et. al, 1994). However, the researches on this subject focus mainly on the abnormal behavior and juvenile delinquency as risk taking behavior (Gündoğdu, Korkmaz ve Karakuş, 2005).

Aggressiveness and bullying are the important problems of the society. As a result of technological development and growing up, cyberbullying become a significant problem. Anonymous calls, e-mail or messages containing insult and threat, e-mails with viruses and similar actions are evaluated as cyberbullying (Arıca, 2009). It may be thought that both risk taking and cyberbullying behaviors are a little bit deviant behaviors. It may be claimed that these behaviors are problems for individuals to adjust to the social life.

Aim of the present research is to examine the relationship between risk taking behavior and cyberbullying on university students.

### Method

Study group consisted of 381 students selected from Mersin University (206 female: 172 male: 3 not responded). 47 of the study group were freshmen, 64 sophomore 72 junior and 196 senior students. Ages ranged between 18 and 35 (  $\bar{x}$ =21.99:  $sd$ =1.93). Risk Taking Behavior Questionnaire was a 36-item scale developed by Korkmaz, Karakuş, Soyaldın & Gündoğdu, (2007) to measure risk taking behavior of adolescents. The Cronbach  $\alpha$  internal consistency coefficient was observed as .91 and test retest reliability coefficient was observed as .82. Cyberbullying Scale developed by Arıca, Kınay & Tanrıku (2012). It is a four-point Likert type scale consisted of 24 items to measure cyberbullying behaviors of adolescents. The Cronbach  $\alpha$  internal consistency coefficient was observed as .95 for total scale and test retest reliability



coefficient was observed as .70.

#### Results

A negative correlation was observed between academic achievement and risk taking behavior ( $r = -.201$ ;  $p = 0.000$ ;  $N = 333$ ). Another word, while the risk taking behavior increases academic achievement decrease. In addition, a significant positive relationship was observed between risk taking and cyberbullying behaviors ( $r = .357$ ;  $p = 0.000$ ;  $N = 381$ ). To examine the gender difference on risk taking and cyberbullying behaviors, independent sample t-test was administered to the data and significant gender differences were observed for both variables (risk taking:  $t = -9.468$ ;  $sd = 376$ ;  $p = 0.000$ ) (cyberbullying:  $t = -5.192$ ;  $sd = 376$ ;  $p = 0.000$ ). Males scored higher in both tests. No grade difference was observed for both measures.

#### Conclusion and Recommendations

As a conclusion, a significant relationship was observed between risk taking and cyberbullying behaviors. Males scored higher on both risk taking and cyberbullying. Also it may be proposed that risk taking decrease the achievement. However, these relationships must be examined in different samples.

#### References

- Alexander, C. S & diğ. (1990). A Measure of Risk Taking for Young Adolescents: Reliability and Validity Assessments, *Journal of Youth and Adolescence*, 19 (6), 559-569.
- Arıcak, O. T., Kınay, H. & Tanrıkulu, T. (2012). Siber zorbalık ölçeğinin ilk psikometrik bulguları, *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi Sayı 17*, 101-114
- Arıcak, O. T. (2009). Psychiatric Symptomatology as a Predictor of Cyberbullying Among University Students, *Eurasian Journal of Educational Research*, 34, 167-184.
- Delikara, İ. (2002). Ergenlerin Akran İlişkileri ile Suç Kabul Edilen Davranışlar Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, 1.Ulusal Çocuk ve Suç: Nedenler ve Önleme Çalışmaları Sempozyumu Bildirileri, ss. 147-160.
- Gonzales, J. T. & diğ. (1994). Adolescent Perceptions of Their Risk Taking Behavior, *Adolescence*, 29(115), 393-407.
- Gündoğdu, M., Korkmaz, S. & Karkuş K. (2005). Lise Öğrencilerinde Risk Alma Davranışı. Marmara Üniversitesi 8. Psikolojik Danışma Ve Rehberlik Kongresi. İstanbul.
- Kaner, S. (2002). Anne Baba Denetimiyle Ergenlerin Suç Kabul Edilen Davranışları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. 1.Ulusal Çocuk ve Suç: Nedenler ve Önleme Çalışmaları Sempozyumu Bildirileri, ss. 229-250.
- Kıran, B. (2002). Akran Baskısı Düzeyi Farklı Olan Öğrencilerin Risk Alma Davranışı, Sigara İçme Davranışı ve Okul Başarılarının İncelenmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi EBE.
- Korkmaz, S., Karakuş, K., Soyaldın, S. Z. & Gündoğdu, M. H. (2007) Risk Alma Davranışı Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması, Dokuz Eylül Üniversitesi IX. Psikolojik Danışma Ve Rehberlik Kongresi. İzmir.
- Machamer, A. M. & Gruber, E (1998). Secondary School, Family and Educational Risk: Comparing American Indian Adolescents and Their Peers. *The Journal of Educational Research*, 67: 27-32.
- Smith, Marcus. L. (2001). Adolescence: Change and Continuity-Peer Pressure, [www. Yahoo.com/bin/search?p=peer+pressure&y=y&e](http://www.Yahoo.com/bin/search?p=peer+pressure&y=y&e), 05.01.2001
- Yılmaz, T. (2000). Ergenlerde Risk Alma Davranışlarının İncelenmesi. Yayınlanmamış YL Tezi. İzmir: Ege Üniversitesi SBE
- Yılmaz, T. (2002) Ergenlerde Risk Alma Davranışının İncelenmesi, 1.Ulusal Çocuk ve Suç: Nedenler ve Önleme Çalışmaları Sempozyumu Bildirileri, ss. 119-145

ID: 184

---

**Wellness: A Summary Of The Research From The United States And Turkey**

---

Yazarlar / Authors: Heather Smith, Fidan Korkut-Owen

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

Wellness: A Summary of the Research from the United States and Turkey

Heather L. SMITH and Fidan KORKUT OWEN

Wellness was defined by those serving on the American Counseling Association's (ACA) Task Force on Counselor Wellness and Impairment almost a decade ago as the dynamic interaction and self-regulation of attending to physical, psychological, spiritual, social, intellectual, and occupational health (Lawson, 2007). The field of counseling, seeking to define its unique identity through the use of a developmental wellness model rather than the medical model in its training programs, has the most to gain from research using strengths-based measures of development and wellness (Smith & Lambie, 2007). The Five Factor Wel (5F-Wel) was designed to assess characteristics of wellness, provides an operational definition of wellness, and is the only wellness instrument derived from counseling theory.

Developed through exploratory and confirmatory factor analysis, the 5F-Wel includes 73 items measuring Total Wellness, five second-order factors (Creative Self, Coping Self, Social Self, Essential Self, and Physical Self), and 17 third-order factors, such as Nutrition, Spirituality, and Stress Management. Individual test items were shown to have statistically significant factor structure coefficients for the higher order Total Wellness factor (Myers & Sweeney, 2005). As the major contributor to the development of the 5F-Wel (Dr. Jane Myers) is set to retire from a prolific professional career, let us review the contributions of her most significant assessment instrument.

The purpose of this presentation is to provide a summary of research conducted using the 5F-Wel as well as to introduce other bodies of research that may be studying similar constructs. This presentation will provide participants with the most up-to-date information on the evolution of the 5F-Wel research including a timeline of significant research questions and findings, tables and charts for research study comparisons, and a discussion of research questions remaining to be answered. Particular emphasis will be added to research conducted in the United States and Turkey since 2006 when one of the presenters published a study contributing to the construct validity of the 5F-Wel.

**References**

Lawson, G. (2007). Counselor wellness and impairment: A national study. *The Journal of Humanistic Counseling, Education & Development*, 46(1), 20-34.

Myers, J. E., & Sweeney, T. J. (2005). *Manual for the five-factor wellness inventory*. Palo Alto, CA: Mind Garden.

Smith, H. L., & Lambie, G. W. (2007, October). The Relationship between ego development, wellness, and psychological disturbance in master's-level counseling students: Implications for counselor educators. Presentation at the Association for Counselor Education and Supervision Conference in Columbus, OH.

ID: 185

**Okul Psikolojik Danışmanlarının Öğrenci Sorunlarına İlişkin Görüşleri Ve Uyguladıkları Psikolojik Danışma Yaklaşımları**

**School Counselors' Perceptions Of Student Problems And Implication Of Counseling Approaches In School Practice**

Yazarlar / Authors: Fatma Selda Öz, Aslı Uz Baş, Ferda Aysan

**ÖZET**

OKUL PSİKOLOJİK DANIŞMANLARININ ÖĞRENCİ SORUNLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ VE UYGULADIKLARI PSİKOLOJİK DANIŞMA YAKLAŞIMLARI

Dr. F. Selda Öz

Doç. Dr. Aslı Uz Baş

Prof. Dr. Ferda Aysan

Son yıllarda ülkemizde, çocuk ve gençler arasında şiddet ve saldırganlık (Ögel, Tari ve Eke, 2006), alkol ve madde bağımlılığı (Ögel ve ark., 2004), internet bağımlılığı (Koyuncu, Ünsal ve Aslantaş, 2012) ve intihar (Sayın ve Devrimci-Özgüven, 2002) gibi sorunların görülme sıklığında artış olduğu çeşitli yayınlarda bildirilmektedir. Bu sorunlar yanında, boşanma oranlarında da artış olduğu, parçalanmış ya da tek ebeveynli ailelerin sayısının gün geçtikçe fazlalaştığı görülmektedir (Türkiye İstatistik Kurumu, 2012). Çalıştıkları okullarda tüm bu sorunlarla yüz yüze gelen okul psikolojik danışmanlarının, önleme ve müdahaleye yönelik psikolojik danışmanlık hizmetlerini sunarken ileri düzeyde psikolojik danışma becerilerine sahip olmaları gerekmektedir.

Bu araştırmanın başlıca amacı okul psikolojik danışmanlarının psikolojik danışma kuram ve yaklaşımları hakkındaki tutumlarını ve bakış açılarını değerlendirmektir. Bu genel amaç doğrultusunda, okul psikolojik danışmanlarının görev yaptıkları okullarda gözlemledikleri öğrenci sorun alanlarının, bu sorunları önleme ve müdahaleye yönelik olarak sundukları psikolojik danışma hizmetlerini üzerine temellendirdikleri başlıca kuram ve yaklaşımları, lisans programlarında yer alan ve psikolojik danışma kuram ve yaklaşımlarını konu alan derslerin yeterliliği hakkındaki görüşlerinin ve ihtiyaç duydukları hizmet içi eğitimlerin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Alan yazında okul psikolojik danışmanlarının tercih ettikleri kuramsal yaklaşımları konu alan çalışmaların sınırlı olduğu görülmektedir. Psikolojik danışmanların, birincil ve ikincil olarak seçtikleri kuramsal yönelimlerini belirlemeye yönelik olarak yapılmış bir araştırmada, kendilerini eklektik olarak tanımlayanların %15'nin ikinci bir yönelimi seçmedikleri belirlenmiştir. İkinci bir yönelim belirleyenlerin oranının %85 olduğu ve bunların en sık başvurduğu yaklaşımın %39 ile bilişsel yaklaşım olduğu belirlenmiştir. Diğerlerinin %9 ile %12 arasında değişen oranlarda olmak üzere psikodinamik, sistemler ve hümanistik yaklaşımları tercih ettikleri belirlenmiştir (Murdock ve ark, 2001: Akt: Murdock, 2012).

Çalışmada, sosyal bir olguyu ayrıntılı bir şekilde incelemek ve derinlemesine anlamlandırmak gereksinimi doğrultusunda nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Araştırmanın çalışma grubunun belirlenmesinde maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Çalışma grubu, 2012-2013 eğitim-öğretim yılında İzmir İl merkezine bağlı, alt, orta ve üst sosyo-ekonomik düzeyde, ilkokul, ortaokul ve lisede çalışan okul psikolojik danışmanlarından oluşmaktadır. Araştırma, toplam 18 (4 erkek, 12 kadın) okul psikolojik danışmanı ile yürütülmüştür. Çalışmada veriler, araştırmacılar tarafından hazırlanmış yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde içerik analizi türlerinden tümevarımcı analiz tekniği kullanılmıştır.

Araştırmadan elde edilen bulgular, okul psikolojik danışmanlarının bakış açısından, en önemli problem alanlarının sırasıyla akran saldırganlığı ve akran zorbalığı, aile içi iletişim problemleri, cinsel kimlik problemleri, davranış bozuklukları, akademik başarısızlık, internet bağımlılığı, okul devamsızlığı ve okulu bırakma olduğunu; okul psikolojik danışmanlarının başa çıkmakta en çok zorlandıkları problemlerin aile içi iletişim sorunları ve işlevsiz aileler, cinsel kimliğe ilişkin karmaşa, davranış bozuklukları ve internet

bağımlılığı olduğunu: bu sorunlarla başa çıkarken en çok okul idaresi, öğretmenler, aileler, psikiyatristler, sosyal hizmetler kurumu ve emniyet ile işbirliği yaptıklarını göstermektedir. Araştırmadan elde edilen diğer bulgular, okul psikolojik danışmanlarının psikolojik danışma hizmetlerini sunarken en çok yararlandıkları kuramsal yaklaşımların bilişsel-davranışçı, kısa süreli çözüm odaklı, danışandan hız alan yaklaşım ile aile danışmanlığı olduğunu, psikolojik danışmanların çoğunluğunun söz konusu yaklaşımlara ilişkin yeterli düzeyde süpervizyon almadıklarını, söz konusunu yaklaşımlar konusunda büyük çoğunluluğunun kendilerini yetersiz algıladıklarını, katılımcıların tümünün lisans düzeyinde aldıkları uygulamaya dayalı eğitimleri yetersiz bulduklarını ve son olarak özellikle kısa süreli çözüm odaklı yaklaşımlar, bilişsel ve davranışçı yaklaşımlar, evlilik ve aile danışmanlığı, krize müdahale, risk altındaki çocuk ve gençlere yönelik müdahale yaklaşımları konusunda hizmet-içi eğitime gereksinim duyduklarını göstermektedir.

Araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda, okul psikolojik danışmanlarının öğrenci sorunlarını önleme ve müdahale etme konusundaki yeterliliklerini arttırmak amacıyla, (a) rehberlik ve psikolojik danışmanlık lisans programlarında yer alan psikolojik danışma uygulamalarına yönelik süpervizyon ders saatlerinin artırılması, (b) üniversiteler ve Milli Eğitim Bakanlığı işbirliği ile okullarda psikolojik danışmanların yeterlilik alanlarını arttırmaya yönelik olarak hizmet içi eğitim verilmesi ve (c) okul psikolojik danışmanlığı, aile danışmanlığı gibi uzmanlık alanlarına göre eğitim veren lisans üstü eğitim programlarının açılmasının yararlı olacağı düşünülmektedir.

#### Kaynaklar

Koyuncu, T., Ünsal, A., ve Arslantaş, D. (2012). İlköğretim ve lise öğrenci arasında internet bağımlılığı ve yalnızlık. 15. Ulusal Halk Sağlığı Kongresi. Bursa.

Murdock, N. (2012). Psikolojik danışma ve psikoterapi kuramları. (Çev. Ed: Akkoyun, F.). Nobel Yayınları. Ankara.

Ögel, K., Tari, I., Eke, C. (2006). Okullarda suç ve şiddeti önleme. Yeniden Yayınları.

No:17. İstanbul

Ögel, K., Çorapçıoğlu, A., Sır, A., Tamar, M., Tot, Ş., Doğan, O., Uğuz, Ş., Yenilemez, Ç.,

Bilici, M., Tamar,

D. ve Liman, O. (2004). Dokuz ilde ilk ve ortaöğretim

öğrencilerinde tütün, alkol ve madde kullanım yaygınlığı. Türk Psikiyatri Dergisi. 15(2): 112-118,

Sayıl, I., ve Devrimci-Özgüven, H. (2002). Suicide and suicide attempts in Ankara in 1998: Results of the WHO/EURO multicentre study of suicidal behaviour. Crisis, 23(1), 11-16.

Türkiye İstatistik Kurumu (2012). Boşanma oranları. www.tuik.gov.tr.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri, (6. Baskı).

Seçkin Yayıncılık. Ankara.

Anahtar Sözcükler: Okul psikolojik danışmanı, kuram ve yaklaşımlar

## SUMMARY

### SCHOOL COUNSELORS' PERCEPTIONS OF STUDENT PROBLEMS AND IMPLICATION OF COUNSELING APPROACHES IN SCHOOL PRACTICE

Dr. F. Selda Öz

Doç. Dr. Aslı Uz Baş

Prof. Dr. Ferda Aysan

In recent literature there is evidence found regarding the increase in prevalence of problems such as violence and aggression (Ogel, Tari and Eke, 2006), alcohol and drug abuse (Ogel et al, 2004), internet addiction (Koyuncu, Ünsal and Arslantaş, 2012), and suicide (Sayın and Devrimci-Özgüven, 2002) among children and young people in Turkey. It is also reported that divorce rates and the number of broken and single parent families are increasing dramatically (Turkish Statistical Institute, 2012). At this point, it should be noted that school counselors need to acquire advanced counselling skills to be able to provide prevention and intervention strategies in dealing with those problems mentioned above.

The main purpose of this research is to assess school counselors' attitudes and perceptions toward counseling theories and approaches. The other aim of the study was to identify school counselors' reports about a) their observations of problem areas among students: b) the theoretical background of their practice in prevention and intervention at schools: c) the evaluation of the level of the courses taught regarding counseling theories in undergraduate programs: and d) the need for in-service training at

schools. Research findings in literature regarding the preference of counseling approaches used by the school counselors are quite limited. The research findings regarding the approaches used by counselors show that 85 percent of the counselors who describe themselves to be eclectic were also interested in using a second approach, whereas 15 percent of them did not report a second theoretical approach used in their practice. It was also found out that 39 percent of the counselors who were also interested in a second theoretical approach used cognitive and behavioral techniques in their practice. Psychodynamic, systems, and humanistic approaches were most popular among the group of counselors ranging between 9 to 12 percent (Murdock, et al, 2001: Murdock, 2012).

In this study, qualitative research method is used for the purpose of interpreting and analysing a social fact thoroughly (Yıldırım and Şimşek, 2008). Maximum variation sampling method is used to identify the structure of the study group (Yıldırım and Şimşek, 2008). The sample of the study consists of 18 school counselors (12 females and 4 males) who are currently working in primary, secondary and high schools in the city center of İzmir during academic year of 2012-2013. The data were collected through the use of a semi-structured interview form prepared by the researchers. Inductive analysis technique, a method of content analysis, was used to analyze the data.

The findings of the study show that the school counselors report aggression and bullying among the students, miscommunication in the family, gender identity, problem behaviors, academic failure, internet addiction, school drop outs and absenteeism as the common problems in the schools they worked at. It was also found out that school counselors reported difficulty in dealing with communication problems in families, dysfunctional families, gender identity problems, behavioral problems, and internet addiction. The study group reported to have collaboration with school administrators, teachers, parents, psychiatrists, social services and with the police department in dealing with the problems mentioned above. The findings of this study showed that the school counselors used cognitive-behavioral, solution-focused, client centered, and family counseling techniques in their counseling practice. The majority of the study group report that they were not provided with supervision in their school practice. It was also reported that they perceived themselves to be incompetent in using the specific counseling techniques. In conclusion, the school counselors reported the need for in service training regarding solution-focused counseling, cognitive and behavioral approaches, marriage and family counseling, crisis intervention, and intervention strategies for at-risk students.

The findings of this study yielded several suggestions regarding the competency of school counselors to cope with student problems in terms of prevention and intervention. a) There is a substantial need to increase the supervision hours in the counseling courses taught in undergraduate programs: b) Secondly, in service training for the school counselors can be provided by the universities in collaboration with the Ministry of Education: c) Finally, there is a need for specialization in counseling at the graduate level in the universities. Namely, self-efficacy of counselors who are working at schools can be increased by providing training in school counseling and family counseling at graduate levels.

#### References

- Koyuncu, T., Ünsal, A., and Arslantaş, D. (2012). Internet addiction and loneliness among primary and high school students. 15. National Public Health Congress, Bursa.
- Murdock, N. (2012). Counselling and psycho-therapy theories. (Translation Editor: Akkoyun, F). Nobel Publications, Ankara.
- Ogel, K., Tarı, I., Eke, C. (2006). Preventing crime and violence at schools. Yeniden Publications, No:17, İstanbul
- Ogel, K., Çorapçıoğlu, A., Sır, A., Tamar, M., Tot, Ş., Doğan, O., Uğuz, Ş., Yenilemez, Ç., Bilici, M., Tamar, D. and Liman, O. (2004). The prevalence of tobacco, alcohol and drug addiction among primary and high school students in 9 cities. Turkish Psychiatry Magazine 15(2):112-118
- Sayıl, I., and Devrimci-Özgüven, H. (2002). Suicide and suicide attempts in Ankara in 1998. Results of the WHO/EURO multi centre study of behaviour. Crisis, 23(1), 11-16
- Turkish Statistical Institute (2012). Divorcerates, [www.tuik.gov.tr](http://www.tuik.gov.tr)
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri, (6. Edition.). Seçkin Publications, Ankara.

Key words : School counselor, counseling theories and approaches

ID: 186

## Ergenlerde Profesyonel Psikolojik Yardım Arama İle Öznel İyi Oluş Arasındaki İlişki

### The Relationship Between Professional Help-Seeking Behaviour And Subjective Well-Being In Adolescents

Yazarlar / Authors: Fatma Selda Öz, Firdevs Savi Çakar

## ÖZET

ERGENLERDE PROFESYONEL PSİKOLOJİK YARDIM ARAMA İLE ÖZNEL İYİ OLUŞ ARASINDAKİ İLİŞKİ

\*Dr. F. Selda Öz

\*\*Yrd. Doç. Dr. Firdevs Savi Çakar

Psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinin temel amacı, bireylerin mutluluğunu ve yaşam kalitesini, dolaylı olarak da genel iyilik halini arttırmaktır. Bu doğrultuda öznel iyi oluş konusu son yıllarda daha fazla incelenmeye başlamıştır. Öznel iyi oluş açısından ergenlik oldukça kritik bir dönemdir. Bu dönemde yaşanan bir dizi biyolojik, kişilerarası, bilişsel ve çevresel değişimlerin yanı sıra stres verici yaşam olaylarının sayısının artması nedeniyle ergenlik veya genç yetişkinlik dönemi ruhsal hastalıkların da başlangıcı için hassas bir dönem olarak kabul edilmektedir (Schonert-Reichl ve Muller, 1996). Ayrıca bu dönemde yaşanan uyum ve davranış sorunları gelişimsel açıdan ergenlerin gelecekteki rollerini ve sorumluluklarını yerine getirmelerine engel olmaktadır (McKnight, Huebner, Suldo, 2002). Ergenlerin bu dönemde başarılı bir kimlik oluşturmaları öznel iyi oluşları açısından önemli bir gelişim görevi olarak ele alınmaktadır. Bu nedenle ergenlerin öznel iyi oluşunun farklı boyutlarda ele alınması, ihtiyaç duyduklarında etkili psikolojik yardım kaynaklarına ulaşmaları önemli olmaktadır.

Yapılan çalışmalar, ergenlerin problem alanları ve ihtiyaçları konusunda çeşitli psikolojik problemlerle karşı karşıya kaldığını ve yardıma ihtiyaç duyduklarını göstermesine rağmen bu kişilerin gereksinimlerinden çok daha az ruh sağlığı hizmeti aldıkları (Wu ve ark, 2001) ve yardım aramaya dirençli bir grup olduğu (Wilson, & Deane, 2002) belirtilmektedir. Ergenlerin profesyonel yardıma yönelebilecekleri en yakın kişilerden biri okul psikolojik danışmanlarıdır. Okul psikolojik danışmanları ergenlerde yardım arama davranışlarını geliştirme açısından kritik bir rol oynarlar (Stern, & Newland, 1994). Dolayısıyla ergenlere sağlanacak etkili psikolojik yardım hem gelişimsel açıdan önem taşıırken hemde yaşanan problemlerin sağlıklı şekilde çözülmesi ve öznel iyi oluşlarının artırılması için son derece önemlidir. Ergenlerin öznel iyi oluşları bir çok açıdan ele alınırken psikolojik yardım arama davranışı ilişkisi açısından incelenmediği görülmektedir. Bu çalışmanın amacı ergenlerin psikolojik yardım arama tutumları ile öznel iyi oluşları arasındaki ilişkinin incelenmesidir.

Bu çalışma, ilişkisel tarama modeline dayalı olarak gerçekleştirilmiştir. Bu çalışma, ergenlerin psikolojik yardım arama tutumlarının öznel iyi oluşu ne düzeyde yordadığını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda, çalışmanın bağımlı değişkeni öznel iyi oluş, bağımsız değişkeni psikolojik yardım arama tutumudur.

Araştırmada veriler, sınıf ortamında grup uygulaması şeklinde gönüllülük ilkesi esas alınarak toplanmıştır. Uygulama 25-30 dakika arasında değişmiştir. Veriler Aralık 2012 / Şubat 2013 tarihleri arasında toplanmıştır. Araştırmanın katılımcıları 2012- 2013 öğretim yılında İzmir ili Karşıyaka ilçesinde farklı liselerde öğrenim gören 284 (%60,6) kız ve 185 (%39,4) erkek olmak üzere 469 ergen oluşturmaktadır. Ergenlerin sınıf düzeyine göre dağılımı 142 (%30,3) 9. Sınıf, 147 (%31,3) 10. sınıf, 180 (%38,4) 11. Sınıf şeklindedir.

Araştırmada veri toplama aracı olarak: Öznel İyi Oluş Ölçeği (Tuzgöl-Dost, 2005) Profesyonel Psikolojik Yardım Arama Tutumu Ölçeği (Şahin-Baltacı, 2012) ve Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Araştırmanın veri analizleri için Regresyon Analizi ve araştırmadaki değişkenlere yönelik betimsel istatistiklere de yer verilmiştir.

Araştırmada elde edilen bulgular, bağımsız değişkenler olarak belirlenen Profesyonel psikolojik yardım arama tutumunun öznel iyi oluşun anlamlı bir yordayıcısı olduğu görülmüştür. R2 değerine göre toplam



varyansın %10 'u bağımsız değişkenler tarafından açıklanmaktadır.

Ergenlik, fiziksel ve duygusal değişikliklerin yoğun olarak yaşandığı bir dönemdir. Bu süreç ergenlerin öznel iyi oluşlarını etkilerken psikolojik yardım kaynaklarına ulaşmaları ve bu yardımları doğru kullanmaları açısından da önemli olmaktadır. Bu nedenle, psikolojik müdahale programlarında ve öznel iyi oluşu geliştirme programlarında psikolojik yardım arama tutumunun dikkate alınması önemli olabilir.

Kaynakça

Mcknight, C.G., Huebner, E.S., Suldo, S. (2002). Relationships among stressful life events, temperament, problem behaviour, and global life satisfaction in adolescents. *Psychol Sch*: 39: 677-687.

Schonert-Reichl, K. A., & Muller, J. R. (1996). Correlates of help-seeking in adolescents. *Journal of Youth and Adolescence*, 25, 705-731.

Stern, M. ve Newland, L. M. (1994). Working with children: Providing a framework for the roles of counseling psychologist. *The Counseling Psychologist*, 22, 402-425.

Şahin-Baltacı, H.(2012). Ortaöğretim öğrencileri için profesyonel psikolojik yardım almaya yönelik tutum ölçeği. *Eurasian Journal of Educational Research*.47, 59-76

Tuzgöl-Dost, M. (2005). Öznel iyi oluş ölçeği'nin geliştirilmesi: Geçerlik güvenirlik çalışması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 3, (23), 103-110.

Wilson, C.J., & Deane, F.P. (2002). Adolescent opinions about reducing help-seeking barriers and increasing engagement. *Journal of Educational and Psychological Consultation*, 12(4),345-364.

Wu P, Hoven CW, Cohen P, Liu X, Moore RE, Tiet Q, Okezie N, Wicks J, Bird H (2001).

"Factors associated with children and adolescents receiving treatment for depression" *Psychiatric Services*. 52: 189-195.

ANAHTAR KELİMELER: Ergenler, profesyonel psikolojik yardım arama, öznel iyi oluş.

## SUMMARY

### THE RELATIONSHIP BETWEEN PROFESSIONAL HELP-SEEKING BEHAVIOUR AND SUBJECTIVE WELL-BEING IN ADOLESCENTS

\*Dr. F. Selda Öz

\*\*Yrd. Doç. Dr. Firdevs Savi Çakır

The main purpose of psychological counseling and guidance is to increase the happiness and life quality ,and thus to increase the general well-being of individuals. Accordingly, subjective well-being issue has been examined more extensively in recent years. In terms of subjective well-being, adolescence is a rather critical period. It is agreed that adolescence or young adulthood is a sensitive period as being the beginning of mental illnesses because of the increase in the number of biological, interpersonal, cognitive and enviromental changes as well as stressful life events (Schonert-Reichl and Muller, 1996). Moreover, adoption and behaviour problems prevent adolescents from performing their future roles and responsibilities with regards to development (Mcknight, Huebner and Suldo, 2002).

Developing a successful identity for adolescents in this period is discussed as an important development task regarding their subjective well-being. Therefore, it is significant to approach adolescents' subjective well-being in different aspects and to receive effective psychological counseling when they need.

The studies indicate that adolescents face various psychological problems concerning their problem areas and their needs. These studies also show that these adolescents receive far less mental health service than they need although they prove to be in need of help (Wu et al, 2001) and they are a persistent help-seeking group (Wilson and Deane, 2002).

One of the closest people from whom adolescents can receive help are school counselors. School counsellors play a significant role with regards to developing help-seeking behaviour in adolescents (Stern, & Newland, 1994). Therefore, effective psychological help which will be provided for adolescents is of prime importance concerning both their developmental state and solving their problems properly and increasing their subjective well-being. It is seen that the subjective well-being of adolescents has been studied in many aspects whereas their relationship with psychological help-seeking behaviour has not been investigated. The purpose of this study is to examine the relationship between subjective well-being of adolescents and their help-seeking behaviour.

This study aims to show to what extent the adolescents' professional help-seeking behaviour is a predictor of their subjective well-being. In accordance with this purpose, subjective well-being was the dependent variable and help-seeking behaviour was the independent variable of this study. The data of the study were obtained on the basis of voluntary participation through group work in the class. Implementation was between 25-30 minutes. Data were collected between December 2012 and February 2013. The participants involved in the study were the students from different schools in Karşıyaka in the city of İzmir. The participants were composed of 284 girls (60,6 %) and 185 boys (39,4 %), 469 adolescents in total. Out of adolescents participated in the study, 142 (30,3 %) were at 9th grade, 147 (31,3 %) were at 10th grade and 180 (38,4 %) were at 11th grade. The data of the study were obtained through using the following scales: Subjective Well-Being Scale (Tuzgöl-Dost, 2005), Professional Help-seeking Behaviour Scale (Şahin-Baltacı, 2012), and Personal Information Form. Regression analysis and descriptive statistics of the variables in the study are included for the data analyses of the research.

The findings obtained through this research indicate that professional help-seeking behaviour determined as independent variable is a significant predictor of subjective well-being. According to R<sup>2</sup>, 10 percent of total variations is defined with independent variables.

Adolescence is a period when young people experience physical and emotional changes intensely. This period effects subjective well-being of adolescents and it is also important for their receiving psychological help and using these helps properly.

#### References

- Mcknight, C.G., Huebner, E.S., Suldo, S. (2002). Relationships among stressful life events, temperament, problem behaviour, and global life satisfaction in adolescents. *Psychol Sch*: 39: 677-687.
- Schonert-Reichl, K. A., & Muller, J. R. (1996). Correlates of help-seeking in adolescents. *Journal of Youth and Adolescence*, 25, 705-731.
- Stern, M. ve Newland, L. M. (1994). Working with children: Providing a framework for the roles of counseling psychologist. *The Counseling Psychologist*, 22, 402-425.
- Şahin-Baltacı, H.(2012). Developing an attitude scale toward seeking psychological help for secondary students. *Eurasian Journal of Educational Research*.47, 59-76
- Tuzgöl-Dost, M. (2005). Developing a subjective well-Being scale: Validity and reliability studies. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 3, (23), 103-110.
- Wilson, C.J., & Deane, F.P. (2002). Adolescent opinions about reducing help-seeking barriers and increasing engagement. *Journal of Educational and Psychological Consultation*, 12(4),345-364.
- Wu P, Hoven CW, Cohen P, Liu X, Moore RE, Tiet Q, Okezie N, Wicks J, Bird H (2001). "Factors associated with children and adolescents receiving treatment for depression" *Psychiatric Services*. 52: 189-195.
- KEY WORDS: Adolescents, professional help-seeking, subjective well-being.



ID: 189

**Lise Öğrencilerinin Mesleki Olgunluklarının Yordayan Değişkenlerin İncelenmesi****Evaluation Of The Predictive Variables Of Vocational Maturity Among High School Students**

Yazarlar / Authors: Fatma Akkoç

**ÖZET**

Meslek seçimi her insanın hayatındaki en önemli kararlardan biridir. Bireyin seçtiği meslek toplumdaki yerini, yaşamının kalitesini, sosyal çevresini belirleyen ve etkileyen önemli bir unsurdur (Kırdök, 2010). Bu karar genellikle ülkemizde öğrencilerin lise eğitimi gördükleri yıllarda alınır. Bu kararların alınması aşamasında gençlerin mesleki olgunluk düzeyleri süreci etkiler. Gençlerin mesleki olgunluk düzeylerini etkileyen faktörlerin ve karar stratejilerinin anlaşılması, geleceğe yönelik yapacakları seçimlerde çeşitli yanlışlara düşmelerini engelleyici tedbirlerin alınması konusunda hem gençlere, hem ailelerine hem de onları yönlendirme sürecinde destek veren öğretmen ve uzmanlara yardımcı olması açısından önemlidir. Bu araştırmanın amacı lise öğrencilerinin karar verme stratejileri, cinsiyet ve meslek seçimine yönelik düşüncelerinin mesleki olgunluk düzeylerini yordayıp yordamadığının incelenmesidir. Araştırmaya İzmir ilinde farklı türlerdeki liselerden 375 erkek, 524 kız (3 öğrenci belirtmemiş) toplam 902 öğrenci katılmıştır. Veri toplama aracı olarak “Mesleki Olgunluk Ölçeği”, “Karar Stratejileri Ölçeği” ve “Kişisel Bilgi Formu” kullanılmıştır. Öğrencilerin “Mesleki Olgunluk Ölçeği” ve “Karar Stratejileri Ölçeği” cevap kağıtları araştırmacı tarafından puanlanmıştır. Kişisel bilgi formundan elde edilen veriler, değişkenlere göre kodlanmış, bu veriler kaydedilmiştir. Verilerin analizi Ege Üniversitesi’nde yapılmıştır. Verilerin analizi Ege Üniversitesi’nde yapılmış: analiz sonucunda puanların normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir. Bu nedenle verilerin çözümlenmesinde t testi, tek yönlü varyans analizi, Pearson korelasyon katsayısı ve hiyerarşik regresyon analizleri kullanılmıştır. Analizler SPSS 15 paket programı ile yapılmıştır ve anlamlılık değeri  $p < .05$  olarak kabul edilmiştir.

Mesleki olgunluk ölçeğinden alınabilecek puanların aralığı 40-200’dür ( $M = 145.41$ ,  $SS = 20.318$ ). Kuzgun ve Bacanlı’nın (2011) yaptıkları norm çalışması sonucunda 143 puan altındaki öğrencilerin mesleki olgunluk düzeylerinin yeterli olmadığı, 143-155 puana aralığındaki öğrencilerin kendilerinden beklenen olgunluk düzeyine ulaşsa da bu konuda kendilerini geliştirmeye ihtiyaçları olduğu belirtilmiştir. Çalışmaya katılan öğrenci grubunun mesleki olgunluk düzeylerinin çok düşük olmasa da geliştirilmeye ihtiyaç duyulabilecek bir puan aralığında olduğu söylenebilir. Karar stratejileri ölçeği puanlarına bakıldığında, her alt ölçekten alınabilecek puan aralığı 10- 40 arasındadır. Araştırmaya katılan öğrenci grubunun en çok mantıklı karar verme stratejisini benimsediği söylenebilir ( $M = 26.82$ ,  $SS = 4.727$ ).

Araştırma grubunun mesleki olgunluk puan ortalamaları bağımlı değişken olarak alınırken, karar stratejileri puan ortalamaları, cinsiyet, mesleki karar vermeye yönelik düşünceler bağımsız değişkenlerdir. Cinsiyet değişkeni sahte (dummy) değişken olarak tanımlandıktan sonra modele dahil edilmiştir. Araştırmadaki yordayıcı değişkenler incelendiğinde, karar stratejileri değişkeninin toplam varyansın % 30.8’ini ( $F = 99.984$ ,  $p = .000$ ) açıkladığı görülmüştür. İkinci aşamada karar stratejileri ve cinsiyet değişkenleri bir arada toplam varyansın % 33’ünü ( $F = 88.421$ ,  $p = .000$ ): üçüncü aşamada karar stratejileri, cinsiyet ve mesleki karar vermeye yönelik düşünceler toplam varyansın % 36.72’sini açıklamaktadır. Hiyerarşik olarak analize sokulan yordayıcı değişkenlerden karar stratejilerinin, cinsiyetin, rehberlik biriminden yardım almanın, anne baba ile konuşabilmenin, mesleki rehberlik uygulamalarından yararlanabilmenin mesleki olgunluk düzeyini anlamlı biçimde yordadığı görüldükçe, meslek seçimi konusunda bir yetişkinden baskı görme seçeneğinin mesleki olgunluğu yordama düzeyi anlamlı bulunmamıştır ( $p > .05$ ). Bu araştırma, kız öğrencilerin erkek öğrencilerden ( $t = 6.325$ ): okul rehberlik biriminden meslek seçimi konusunda yardım alan öğrencilerin almayanlardan ( $t = 3.362$ ): rehberlik dersinde yapılan uygulamaların yardımını gördüğünü düşünen öğrencilerin görmediğini düşünenlerden ( $t = 4.948$ ): meslek seçimi konusunda anne ve babaları ile konuşabildiklerini söyleyenlerin konuşamayanlardan ( $t = 6.802$ ): meslek seçimi konusunda çevresindeki

herhangi bir yetişkinden baskı görmediğini düşünenlerin gördüğünü düşünenlerden ( $t=3.334$ ) mesleki olgunluk puanları daha yüksektir ( $p<0.01$ ).

Meslekle ilgili kararların alınışı ergenlikteki en önemli aşamalardan biridir. Bu konuda öğrencilerin kendilerini ve kaynaklarını doğru tanımaları, karar verme konusunda kendilerine yardımcı olabilir. Karar verme konusunda sağlıklı bir süreç işletme öğrenilebilen bir beceridir. Okullarda küçük yaşlardan itibaren öğrencilerin karar verme becerilerini ve mesleki olgunluk düzeylerini geliştirmeye yönelik çalışmalar yapılması: lisenin son yılında mesleğe yönelik karar vermek zorunda kalan gençlerin seçimlerini de kolaylaştırabileceği nedeni ile önemlidir.

## SUMMARY

Choosing a vocation is one of the most important decisions in a person's life. A person's vocation significantly affects his/her position in society, quality of life, and social environment (Kırdök, 2010). In Turkey, vocational decisions are generally taken by students at the time they are receiving their high school education. When such decisions are being taken, the adolescent's level of vocational maturity tends to affect the decision-making process. Determining and understanding the factors that affect the vocational maturity of adolescents could potentially assist them, their families, and the teachers and specialists involved in their orientation in avoiding mistakes regarding future career choices.

The purpose of this study was to investigate whether the decision-making strategies, gender and thoughts regarding career choice could be used for predicting the level of vocational maturity among high school students. A total of 902 students from different high schools in the Izmir province, including 375 girls and 524 boys (3 students did not indicate gender), participated to this study. The "Vocational Maturity Scale," the "Decision Strategies Scale" and the "Personal Information Form" were used for data collection. The students' "Vocational Maturity Scale" and "Decision Strategies Scale" were scored by the researcher. Data obtained from the personal information form were coded according to the variables and then recorded. Analysis of the data was performed at the Ege University. It was determined based on this analysis that the scores displayed normal distribution. Hence, the t test, the one-way analysis of variance, the Pearson correlation coefficient and the hierarchical regression analyses were used for data analysis. These analyses were performed with the SPSS 15 package program, and the level of significance was accepted as  $p<0.05$ . The range of scores for the vocational maturity scale was between 40 and 200 ( $M=145.41$ ,  $sd=20.318$ ). According to the norm study conducted by Kuzgun and Bacanlı (2011), it was determined that students with less than 143 points had insufficient vocational maturity, while students who scored between 143 and 155 points needed to further develop themselves in this area despite having reached the expected level of maturity. Although the level of vocational maturity among the students participating to this study was not very low, their level of vocational maturity was still within a range that indicated a need for further improvement. In the decision strategies scale, the score that can be obtained for each subscale was within 10 to 40 points. Among students participating to this study, the rational decision-making strategy was the most frequently assumed strategy ( $M=26.82$ ,  $sd=4.727$ ).

While the mean vocational maturity scores of the study group were considered as dependent variables, the mean decision strategies scores, gender, and opinions regarding vocational choice were taken as independent variables. The gender variable was included into the study model after being defined as a dummy variable. When the predictive variables of the study were evaluated, it was observed that the decision strategies variable accounted for 30.8% of the total variance ( $F=99.984$ ,  $p=0.000$ ). In the second stage, decision strategies and gender variables accounted together for 33% of the total variance ( $F=88.421$ ,  $p=0.000$ ): while in the third stage, decision strategies, gender and opinions on vocational choice accounted for 36.72% of the total variance. Among the predictive variables included hierarchically into the analysis: decision strategies, gender, receiving support from counseling, the ability to talk with mother and father, and the ability to benefit from career counseling were found to be significantly predictive of the level of vocational maturity. On the other hand, being pressured by an adult regarding vocational choices was not found to be predictive of the level of vocational maturity ( $p>0.05$ ). In this study, it was determined that girl students had higher vocational maturity scores than boy students ( $t=6.325$ ), and that students receiving assistance from their school's counseling unit regarding their vocation choice had higher scores

than student who did not ( $t=3.362$ ). It was also determined that students who thought that the activities in counseling classes were beneficial for them had higher vocational maturity scores than student who did not think so ( $t=4.948$ ), and that students who were able to talk with their mothers and fathers about vocational choices had higher scores than those who could not ( $t=6.802$ ). Finally, students who did not experience any pressure from an adult in their environment regarding their vocational choice had higher vocational maturity scores than those who experienced such pressures ( $t=3.334$ ) ( $p<0.01$ ).

Decisions regarding vocation represent one of the most important stages in adolescence's life. Regarding vocational choices, the students' ability to assess themselves and their resources adequately can assist them with the choices they make. The ability to take sound and logical decisions is an acquired and learnable skill. It is hence important to conduct school activities for developing decision-making skills and vocational maturity levels among students starting from an early age, since such activities will make it easier for these adolescents' to take decisions regarding vocation when they are suddenly obliged to do so in the last year of high school.

ID: 190

**Üniversite Öğrencilerinin Uzaktan Psikolojik Danışma Tercihleri****Distance Psychological Counseling Preferences Of University Students**

Yazarlar / Authors: Bahtiyar Eraslan Çapan

**ÖZET**

Bu çalışmada, öğrencilerin, internet kullanma süreleri, cinsiyet, sınıf düzeyleri ve bugüne kadar psikolojik yardım alıp almamalarına göre uzaktan psikolojik danışma tercihlerindeki farklılıklar ve uzaktan psikolojik danışmayı tercih etme ve tercih etmeme nedenlerine ilişkin görüşleri incelenmiştir.

Araştırma Anadolu Üniversitesi'nde eğitimleri devam eden 230 kız (%66.3), 117 erkek (%33.7) olmak üzere toplam 347 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin yaş ortalaması 20.8'dir. Veriler araştırmacı (Eraslan-Çapan, 2012) tarafından geliştirilen "Uzaktan Psikolojik Danışma Tercih Anketi" aracılığı ile toplanmıştır. Anket beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde demografik bilgiler, ikinci bölümde, internetle ilgili etkinlikler, üçüncü bölümde psikolojik yardım alıp almadıkları, dördüncü bölümde hangi sorun alanlarında uzaktan psikolojik yardım almayı tercih ettikleri, beşinci bölümde ise uzaktan psikolojik yardım almayı tercih etme nedenleri ve tercih etmeme nedenlerine yer verilmiştir. Anketin dördüncü bölümü, kişisel, duygusal, sosyal ve eğitsel-mesleki sorun alanlarında öğrencilerin uzaktan psikolojik danışmayı tercih etme düzeylerini ölçmek amacıyla likert tipi (1, hiçbir zaman, 5 sık sık) değerlendirilmektedir. Bu bölümde toplam 17 sorun dört sorun alanına ayrılmıştır. Kişisel sorun alanında (cinsellikle ilgili kaygılar, alkol, madde, ilaç kullanımı, kendini tanıma, olumsuz benlik algısı) 4 madde, duygusal sorun alanında (depresyon, stres, uyum sorunları, yalnızlık, günlük sıkıntılar) 5 madde, sosyal sorun alanında (karşı cinsle ilişki sorunları, ebeveynler ile çatışmalar, konuşma kaygısı, sosyal kaygı, arkadaşlarla sorunlar) 5 madde, eğitsel-mesleki sorun alanında (akademik çalışmaları erteleme, akademik başarısızlık, kariyer seçimi) 3 madde yer almaktadır. Sorun alanlarının iç tutarlılık katsayıları kişisel sorun alanı .61, duygusal sorun alanı .78, sosyal sorun alanı .75, eğitsel-mesleki sorun alanı .73 olarak belirlenmiştir.

Öğrencilerin internet kullanma süreleri ile kişisel, duygusal, sosyal ve eğitsel-mesleki sorun alanlarında uzaktan psikolojik danışma tercih puanları arasında ilişki olup olmadığı pearson korelasyon katsayısı ile ölçülmüştür. Öğrencilerin kişisel, duygusal, sosyal ve eğitsel-mesleki sorun alanlarında uzaktan psikolojik danışma tercihleri arasında farklılık olup olmadığı cinsiyetlerine ve psikolojik yardım alıp almamalarına göre t testi, sınıf düzeylerine göre ANOVA yapılarak analiz edilmiştir. Anova sonuçlarına göre puan farklarının hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla LSD testi yapılmıştır. Öğrencilerin uzaktan psikolojik danışmayı tercih etme ve tercih etmeme nedenlerine ilişkin görüşleri frekans ve yüzdelerle belirtilmiştir. Verilerin analizinde, SPSS 15.0 paket programı kullanılmıştır. Bulguların değerlendirilmesinde 0.05 anlamlılık düzeyi temel alınmıştır.

Analiz sonucu, öğrencilerin interneti kullanma süreleri ve cinsiyetlerine göre uzaktan psikolojik danışma tercihleri arasındaki ilişki anlamlı bulunmamıştır. Sınıf düzeylerine göre uzaktan psikolojik danışmayı kişisel ve eğitsel-mesleki sorun alanlarında 3. sınıfların, sosyal sorun alanında ise 2. sınıfların daha çok tercih ettikleri görülmüştür. Bugüne kadar psikolojik yardım alan öğrencilerin kişisel ve duygusal sorun alanlarında uzaktan psikolojik danışmayı daha çok tercih ettikleri görülmüştür. Ayrıca öğrenciler, uzaktan psikolojik danışmayı tercih etme sebepleri olarak, en çok kendini açmayı kolaylaştırdığı, erişimin kolay olduğu, zamanlama sınırının olmaması gibi görüşler belirtmişlerdir. Tercih etmeme nedenleri ile ilgili olarak, en çok sözel olmayan mesajların anlaşılabilirliği, güvenilir olmayışı, samimi ilişki kurulamayışı gibi görüşler öne sürmüştür.

Uzaktan psikolojik danışma, yüz yüze psikolojik yardım almaktan çekinen öğrenciler için uygun olabilir. Ülkemizde çok az üniversitenin Psikolojik Danışma Merkezlerinde bu hizmet kısmen verilmektedir. İnternete ulaşımın hızla arttığı ve zamanlarının büyük bölümünü internetle geçiren gençlerin yaşadıkları sorunlarda profesyonel yardım alabilmeleri için üniversitelerin PDR merkezleri uzaktan psikolojik danışma

hizmeti verebilecek şekilde çağın gerekliliklerine uygun olarak düzenlenebilir. PDR merkezleri aracılığıyla öğrencilere psikolojik danışmanın bu türü konusunda tanıtıcı bilgiler verilebilir.

## **SUMMARY**

This study investigates the differences in young people's preference for distance psychological counseling and their viewpoints on the reasons why they prefer or do not prefer distance psychological counseling, in view of the variables of the length of internet use, gender, grade level and whether they have received any psychological help so far.

This study was conducted with a total of 347 students, i.e. 230 female (66.3%) and 117 male (33.7%), studying at Anadolu University. The average age of the students is 20.8. The data were collected with the "Distance Psychological Counseling Preference Questionnaire" developed by the researcher (Eraslan-Çapan, 2012). The questionnaire consists of five parts. The first part seeks demographic information, the second part is related to the use of the internet, the third part asks whether they have received any psychological help, the fourth part is about the problem areas for which the respondents prefer receiving distance psychological help, and the fifth part addresses the reasons why the respondents prefer or do not prefer receiving psychological help in distance mode. The fourth part of the questionnaire was designed in the form of a likert-type scale ( 1 never and 5 often) in order to measure the students' level of preferring distance psychological counseling in case of personal, emotional, social and educational-occupational problems. In this part, 17 problems are divided into four problem areas. There are four items in the area of personal problems (anxieties related to sexuality, alcohol, drug and substance abuse, self-knowledge and negative self-perception), five items in the area of emotional problems (depression, stress, adaptation problems, loneliness, daily problems), five items in the area of social problems (relationship problems, conflict with parents, speech anxiety, social anxiety, problems with friends), and three items in the area of educational-occupational problems (procrastination, academic failure and career choice). The internal consistency coefficients for the problem areas are as follows: personal .61, emotional .78, social .75, and educational-occupational .73.

Pearson's correlation coefficient was used to measure whether there is a relationship between the length of using the internet and preference for distance psychological help in case of personal, emotional, social and educational-occupational areas of problems. t test was used to analyze whether there is a relationship between gender and preferring distance psychological help in case of personal, emotional, social and educational-occupational areas of problems, and between whether they received any psychological help before and preference for distance psychological counseling. ANOVA was employed to analyze the variable of grade level. LSD test was conducted to identify between which groups there is a score difference according to ANOVA results. Frequencies and percentages were used to describe students' viewpoints on the reasons why they prefer or do not prefer receiving distance psychological counseling. SPSS 15.0 was used for data analysis. For the evaluation of findings, the significance level was predetermined as 0.05.

The analysis has shown that there is not a significant relationship between students' counseling preference and the length of using the internet, and between counseling preference and gender. Given grade levels, third-year students prefer distance psychological counseling in personal and educational-occupational problem areas, and second-year students mostly prefer distance counseling in social problem areas. Students that have received psychological help before are more inclined to prefer distance psychological counseling in case of a personal or emotional problem. Students named reasons such as ease of self-disclosure, easier access and lack of time restriction for preferring distance psychological counseling. The most common reasons expressed for not preferring distance counseling are incomprehensibility of non-verbal messages, unreliability and failure to establish a sincere relationship.

Distance psychological help may be a suitable option for students that hesitate to receive face-to-face psychological help. In our country, the psychological counseling centers of few universities offer this service partially. Today, access to the internet has been increasing rapidly and young people spend the majority of their time on the internet. Thus, the psychological counseling and guidance centers of universities may be redesigned to offer professional help to students through distance services. The centers may also inform students on this mode of psychological counseling.

ID: I92

## **Ergenlerin Öğrenilmiş Çaresizliğinin Benlik Saygısı, Çatışma Çözme Ve Bazı Nitel Değişkenlere Göre İncelenmesi**

### **Examination Of Learned Helplessness, Self-Esteem, Conflict Resolution And Some Qualitative Variables On Adolescents**

Yazarlar / Authors: Gülşen Büyüksahin Çevik, Hakan Mehmet Gündoğdu, Makbule Akdeniz

## **ÖZET**

Ergenlerin Öğrenilmiş Çaresizliğinin Benlik Saygısı, Çatışma Çözme ve Bazı Nitel Değişkenlere Göre İncelenmesi

Gülşen BÜYÜKŞAHİN ÇEVİK

Mustafa Kemal Üniversitesi

gbuyuksahin@hotmail.com

Hakan Mehmet GÜNDOĞDU

Mersin Üniversitesi

mhgundogdu@gmail.com

Makbule AKDENİZ

Çekmece Şehit Türkmen İlkokulu

makbuleakdeniz@hotmail.com

Problem durumu

Öğrenilmiş çaresizlik (learned helplessness), bir organizmanın, davranışlarıyla olumsuz bir sonucu kontrol edebileceği halde, bu sonucu kontrol etmek için gereken davranışları yapmaması ya da bu davranışları öğrenmede yetersiz kalmasıdır (Hovardaoğlu, 1986). Öğrenilmiş çaresizlik kuramına göre (Abramson, Seligman ve Teasdale, 1978; Maier, Seligman ve Solomon, 1976) bireyler sonucu etkilemekte başarısız oldukları bir duruma maruz kaldıklarında gelecekteki sonuçları etkileyebilecek davranışın olmadığı beklentisini geliştirmektedir.

Amaç

Bu bağlamda bu araştırmanın amacı öğrenilmiş çaresizliği düşük ve yüksek olan benlik saygısı, çatışma çözme ve bazı nitel değişkenlere göre incelemektir.

Yöntem

Araştırma Grubu

Araştırma grubu Adana ili Çukurova ilçesindeki Anadolu liselerine devam eden ve yaşları 14-19 arasında değişen 312'si kız 323'ü erkek olmak üzere toplam 635 öğrenciden ( $\bar{x}=16.77$ ,  $ss=1.21$ ) oluşmaktadır.

İşlem

Araştırmada nicel ve nitel araştırma yöntemleri kullanılarak veri toplanmıştır. Araştırmanın verileri Aydın (1988) tarafından geliştirilen "Öğrenilmiş Çaresizliğe Özgü Açıklama Biçimi Ölçeği", "Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği", Koruklu (1998) tarafından geliştirilen "Çatışma Çözme Davranışını Belirleme Ölçeği" ve araştırmacılar tarafından geliştirilen "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" kullanılarak toplanmıştır.

Verilerin Analizi

Verilerin çözümlenmesinde, Mann Whitney U testi ve görüşmelerden elde edilen nitel verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Adana ili Çukurova ilçesindeki Anadolu liselerine devam eden toplam 635 öğrenciye Öğrenilmiş Çaresizliğe Özgü Açıklama Biçimi Ölçeği" uygulanmıştır. Bu öğrencilerden öğrenilmiş çaresizliği yüksek (19 ve üzeri puan almış) ve düşük (6 ve altı puan almış) iki focus grup (21'i düşük, 21'i yüksek) oluşturulmuştur. Ardından bu öğrencilere "Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği" ve "Çatışma Çözme Davranışını Belirleme Ölçeği" uygulanmıştır. Ardından nitel araştırma yöntemlerinden görüşme tekniği kullanılarak hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu öğrencilere uygulanmıştır.

Bulgular

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre: yüksek öğrenilmiş çaresizlik yaşayan grubun benlik saygısı düşük öğrenilmiş çaresizlik yaşayan gruba göre anlamlı olarak daha düşüktür ( $p<0.005$ ). Yüksek öğrenilmiş çaresizlik yaşayan grubun düşük öğrenilmiş çaresizlik yaşayan gruba göre çatışma çözme alt ölçeği olan saldırganlık ölçeğinden aldıkları puanlar anlamlı olarak yüksek iken, problem çözme alt ölçeğinden aldıkları puanlar anlamlı olarak daha düşüktür ( $p<0.005$ ). Araştırmadan elde edilen nitel verilere göre, yüksek öğrenilmiş çaresizlik yaşayan ergenler daha çok kardeşlerini model alırken, düşük düzeyde öğrenilmiş çaresizlik yaşayan öğrenciler daha çok babalarını model almaktadır. Yaşanan problem durumlarına göre yüksek öğrenilmiş çaresizlik yaşayan grubun düşük öğrenilmiş çaresizlik yaşayan gruba göre problemleri çözmede daha başarısız oldukları, daha çok umutsuzluk, stres ve çaresizlik duyguları yaşadıkları ve ortaya çıkmıştır. Araştırmanın bir diğer bulgusuna göre yüksek öğrenilmiş çaresizlik yaşayan grubun düşük öğrenilmiş çaresizlik yaşayan gruba göre daha çok başarısız derslerinin olduğu, bilgisayar ve internetle daha çok vakit geçirdikleri ortaya çıkmıştır.

#### Sonuç ve Öneriler

Öğrenilmiş çaresizliğin benlik saygısı, çatışma çözme, saldırganlık, akademik başarı ve boş zaman etkinlikleri ile ilişkili olduğu söylenebilir.

Anahtar Sözcükler: Öğrenilmiş Çaresizlik, Benlik Saygısı, Çatışma Çözme

#### Kaynaklar

- Abramson, L.Y., Seligman, M.E.P. ve Teasdale, J.D. (1978). Learned helplessness: Critique and reformulation. *Journal of Abnormal Psychology*, 87 (1), 49-74.
- Aydın, G. (1988) "The Remediation of Children's Helpless Explanatory Style and Related Unpopularity." *Cognitive Therapy and Research*, 12, 2: 155-165.
- Hovardaoğlu, S.(1986). Öğrenilmiş çaresizlik modeli, *Psikoloji Dergisi*, 5(20), 9-16.
- Koruklu, N. (1998), Arabuluculuk eğitimin ilköğretim düzeyindeki bir grup öğrencinin çatışma çözme davranışlarına etkisinin incelenmesi, *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Maier, S. F., Seligman, M. E. P. ve Solomon, R. L. (1976). Learned helplessness: theory and evidence. *Journal of Experimental Psychology*, 105, 3-46.

## SUMMARY

Examination of Learned Helplessness, Self-Esteem, Conflict Resolution and Some Qualitative variables on Adolescents

Gülşen BÜYÜKŞAHİN ÇEVİK

Hakan Mehmet GÜNDOĞDU

Mersin Üniversitesi

mhgundogdu@gmail.com

Makbule AKDENİZ

Çekmece Şehit Türkmen İlkokulu

makbuleakdeniz@hotmail.com

#### Problem Statement

Learned helplessness is a phenomenon containing three components: contingency, cognition, and behavior. Contingency addresses the uncontrollability of the situation (Hovardaoğlu 1986). According to learned helplessness theory, when individuals face with the uncontrollable situation, it may affect future response and although the situation controllable, uncontrollability thought or future failure expectation may lead to a decrease in behavioral, emotional and cognitive performance of the individual (Abramson, Seligman ve Teasdale, 1978; Maier, Seligman ve Solomon, 1976).

#### Aim of the research

The aim of this research is to examine the relationship between learned helplessness, self-esteem, conflict resolution and some qualitative variables.

#### Method

##### Study Group

Study group consisted of 635 student (312 female: 323 male: age: =16.77 ss=1.21) selected from Anatolian



high-schools in Adana province Çukurova municipality.

Instruments

Attributional Style Questionnaire" developed by Aydın (1988), "Rosenberg Self-Esteem Scale "Conflict Resolution Behavior Scale" developed by Koruklu (1998) and "semi- structured interview form" prepared by researchers were used to collect research data.

Data Analysis

Mann-Whitney U test and content analysis method were used to analyze quantitative data.

Procedure

635 students were selected from Anatolian high-schools in Adana Çukurova. First Attributional Style Questionnaire was administered and low helpless and higher helpless students were appointed to the helpless and non-helpless groups. The instruments and the semi-structured interview were administered to these two groups.

Results

According to finding of the research: self-esteem is more common in helpless group ( $p < 0.005$ ). Helpless group scored significantly higher than non-helpless group in the conflict resolution aggression scale subscale. Quantitative data pointed out that helpless group use their sibling as a role model while non-helpless group use their fathers. Also, helpless group spend most of their leisure time for internet surf and have low academic achievement.

Conclusion

As a conclusion, it may be proposed that learned helplessness is related with the self esteem, conflict resolution, aggressiveness, academic achievement and leisure time activities.

Key Words: Learned Helplessness, Self-esteem, Conflict Resolution

References

- Abramson, L.Y., Seligman, M.E.P. ve Teasdale, J.D. (1978). Learned helplessness: Critique and reformulation. *Journal of Abnormal Psychology*, 87 (1), 49-74.
- Aydın, G. (1988) "The Remediation of Children's Helpless Explanatory Style and Related Unpopularity." *Cognitive Therapy and Research*, 12, 2: 155-165.
- Hovardaoğlu, S.(1986). Öğrenilmiş çaresizlik modeli, *Psikoloji Dergisi*, 5(20), 9-16.
- Koruklu, N. (1998), Arabuluculuk eğitimin ilköğretim düzeyindeki bir grup öğrencinin çatışma çözme davranışlarına etkisinin incelenmesi, *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Maier, S. F., Seligman, M. E. P. ve Solomon, R. L. (1976). Learned helplessness: theory and evidence. *Journal of Experimental Psychology*, 105, 3-46.



ID: 193

## **Duygusal Stil Ölçeğinin Türkçe'ye Uyarlanması: Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması**

### **Adaptation Of The Affective Style Questionnaire to Turkish: A Validity And Reliability Study**

Yazarlar / Authors: Kemal Baytemir, Şener Büyüköztürk

## **ÖZET**

Duygusal Stil Ölçeğinin Türkçe'ye Uyarlanması: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Kemal BAYTEMİR

Şener BÜYÜKÖZTÜRK

Anahtar sözcükler: Duygusal Stil, Duygu Düzenlemesi

Problem Durumu

Duygusal stil, duygusal reaktivitede ve duygu düzenlemesinde tutarlı olarak bireysel farklılıkları ifade etmektedir. (Davidson, 1998: Davidson, Jackson ve Kalin, 2000). Duygusal stil duyguların düzenlemesinde değişiklik gösteren bireysel farklılıkları ifade eder. Literatürdeki duygu araştırmaları tutarlı olarak üç genel duygu stratejisini ele almıştır: bazı stratejiler duruma göre başarılı şekilde uyum için tekrar düzenlemeyi amaçlarken, diğer stratejiler duygulanımı bastırmayı ya da gizlemeyi amaçlar ve üçüncü yaklaşım istenmeyen ve rahatsız edici duyguları tolere etmeyi ya da kabullenmeyi içerir. (Hofmann ve Kashdan, 2010). Duygu düzenlemesi insanların duygularından nasıl etkilendiği, duygularının ne zaman ortaya çıktığını, onların duygularını nasıl yaşadığı ve nasıl ifade ettiğini belirtir. (Gross, 1998). Duygu düzenlemesi belki de bireylerin duyguları ortaya çıktığında onlardan etkilenmelerinin kasıtlı ya da otomatik oluşunu ve bu duyguları nasıl yaşadıklarını ve ifade ettiklerini biçiminde tanımlanabilir. (Maus, Bunge ve Gross, 2007).

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı Hofmann ve Kashdan (2010) tarafından geliştirilmiş olan duygusal stil ölçeğinin geçerliliği ve geçerliğine ilişkin sonuçlar elde etmektir.

Yöntem

Bu araştırmanın çalışma grubunu çeşitli bölümlerde öğrenimlerine devam eden 217 kız ve 95 erkek olmak üzere toplam 312 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Öğrencilerin yaş ortalaması 20,7'dir. Ölçek alanında uzman ve her iki dili bilen üç kişi ve İngilizce diline çok iyi hakim olan iki kişi tarafından Türkçe'ye çevrilmiştir. Tüm çeviriler düzenlenmiş ortak bir çeviri metni tekrar İngilizce'ye çevrilerek çevirilerinin tutarlılığı incelenmiştir. Eksiklikler ve anlam kaymaları düzenlenmiş ve çevirinin eşdeğerliliği için alan uzmanlarından anlamsal, deyimsel, kavramsal ve deneyimsel bakımdan ölçek maddelerini değerlendirmeleri istenmiştir. Görüşler doğrultusunda ölçek düzenlenmiş ve son olarak tereddüt edilen maddeler alternatifleri ile uzmanlara gösterilmiştir. Uzmanların en çok uygun gördüğü maddeler dikkate alınarak ölçek hazırlanmıştır. Ölçek deneme olarak 20 öğrenciye uygulanıp geribildirimler doğrultusunda ölçeğe son hali verilmiştir. Ölçek gizleme (8 madde), uyum (7 madde) ve tolere (5 madde) olmak üzere üç boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin yapı geçerliliğini incelemek için doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Ölçek puanlarının ölçüte dayalı geçerliği için Duygu Düzenlemede Güçlülük Ölçeği (DERS) kullanılmıştır. Ölçeğin güvenilirliği için Cronbach Alfa hesaplanmıştır.

Bulgular

Duygusal stil ölçeğinin daha önceden belirlenen üç faktörlü yapının geçerliği için doğrulayıcı faktör analizi uygulanmıştır. DFA sonucunda 8, 11 ve 17 maddelerin t değerleri anlamlı çıkmamıştır. Bu üç madde analizden çıkartılmış ve analiz tekrar edilmiştir. Analiz sonucunda uyum indexleri  $\chi^2 = 226.70$  (sd=116,  $p < .01$ ), ( $\chi^2/sd$ ) = 1,95, ( $\chi^2/sd$ ), RMSA = 0.068, GFI=0.88 ve AGFI=0,85 olarak, CFI, 0.95, NNFI, 0.94 olarak bulunmuştur. Ölçüte dayalı geçerlik için duygusal stil ölçeği ile DERS arasında -.35 düzeyinde negatif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. Duygusal stil ölçeğinin alt boyutu olan gizleme, DERS'in alt boyutları olan netlik (-.10), farkındalık (-.01) ve kabul (-.12) negatif yönde çok düşük ilişkili iken duygu kontrolü (-.17), amaca yönelik davranabilme (-.21), strateji (-.17) alt boyutları ile negatif yönde anlamlı olarak daha yüksek

düzeyde ilişkili olduğu görülmüştür. Duygusal stil ölçeğinin alt boyutu olan uyum boyutunun DERS'in alt boyutları ile  $-.17$  ile  $-.41$  arasında değişen negatif yönde anlamlı olarak ilişkili olduğu bulunmuştur. Duygusal stil ölçeğinin alt boyutu olan Tolere boyutu ile DERS'in alt boyutları arasında diğer iki boyuta göre  $-.06$  ile  $-.20$  arasında değişen negatif yönde oldukça düşük ilişki bulunmuştur. Ölçeğin güvenirliği için iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) hesaplanmıştır. Duygusal stil ölçeğinin iç tutarlılık katsayıları gizleme alt boyutu için  $.81$ , uyum alt boyutu için  $.72$  ve tolere alt boyutu için  $.16$  olduğu görülmektedir. Ölçeğin tamamı için iç tutarlılık katsayısı ise  $.83$ 'tür. Ölçeğin tamamına ilişkin iç tutarlılık katsayısını hesaplanırken, döndürme öncesi maddelerin çoğunun ilk faktöre yüklenmesi, bunun yanında birinci faktörün öz değerinin kendinden sonra gelen faktörün öz değerinden üç kat fazla olduğu göz önüne alınmıştır.

#### Sonuç ve Öneriler

Yapılan analiz sonucunda tolere boyutunda 3 madde kalması ve iç tutarlılık katsayısının  $.16$  olması ölçeğin güvenirliği için bir sınırlılıktır. Ölçeğin orijinalinde bu boyutta 5 madde olup iç tutarlılık katsayısı  $.66$  olarak bulunmuştur. Duyguları gizleme alt boyutunun en sağlıklı değerler vermesi, tolere boyutunun ise en zayıf değerleri veren alt boyut olmasına (2 maddenin çıkarılması) Türk kültürü açısından bakıldığında duyguları yaşamanın bir zayıflık olarak görülmesi bu nedenle bireylerin duygularını tolere etmek yerine daha çok bastırması yada uyum sağlamaya çalışması akla gelebilir. Ya da tolere boyutu çalışma grubu tarafından yaşantıları ile ilişkilendirilememiş olabilir. Tolere boyutunun odak grup görüşmesi tekniği ile uzmanlar tarafından değerlendirilmesi ve kültürümüzce anlaşılır hale getirilmesi ölçeğin geçerlik ve güvenirliğini arttırabilir. Bunun yanında farklı gruplarda yeniden veri toplayıp model veri uyumuna ve model uyumunu düşüren maddelere bakmak uygun olacaktır.

#### Kaynaklar

- Davidson, R.J. (2004). Well-being and affective style: neural substrates and biobehavioural correlates. *Phil. Trans. R. Soc. Lond. B.* (359), 1395–1411.
- Davidson, R.J., Jackson, D.C., ve Kalin, N.H. (2000). Emotion, plasticity, context, and regulation: perspectives from affective neuroscience. *Psychological Bulletin* (26). 890–909.
- Gross, J.J. (1998). The Emerging Field of Emotion Regulation: An Integrative Review. *Review of General Psychology*. 2 (3). 271-299.
- Hofmann, S.G. & Kashdan, T.B. (2010). The Affective Style Questionnaire: Development and Psychometric Properties. *J. Psychopathol Behav Assess.* 32: 255-263.
- Maus, I.B., Bunge, S.A. ve Gross, J.J. (2007). Automatic Emotion Regulation. *Social and Personality Psychology Compass*. 1: 10.1111

## SUMMARY

Adaptation of The Affective Style Questionnaire to Turkish: A Validity and Reliability Study

Kemal BAYTEMİR

Şener BÜYÜKÖZTÜRK

#### Abstract

The aim of this research is to adapt the affective style questionnaire (Hofmann ve Kashdan 2010) to Turkish and to examine its psychometric properties. The research was conducted on 312 (217 female and 95 male) university students. In order to determine the construct validity of the affective style questionnaire confirmatory factor analysis (CFA) was conducted. CFA results showed that  $t$  values of items 8, 11 and 17 are not significant. These three items were eliminated from the analysis. After the elimination of these items, the analysis was conducted again and good fit index was found. For criteria validity, a significant relationship between affective style questionnaire and Difficulties in Emotion Regulation Scale was found. It is seen that internal consistency coefficients are  $.81$  for Concealing,  $.72$  for Adjusting, and  $.16$  for Tolerating sub-dimensions. Internal consistency for the whole scale is  $.83$ . Especially the internal consistency coefficient of tolerating dimension is found low. In conclusion, the limitations were discussed and suggestions were provided.

Key Words: Affective Style, Emotion Regulation

ID: 194

**Ergenlerde Duygu Düzenlemenin Yordayıcısı Olarak Cinsiyet, Depresif Belirtiler Ve Psikosomatik Belirtilerin İncelenmesi**

**Investigating Predictive Role Of Gender, Depressive Symptoms And Psycho-Somatic Symptoms In Emotion Regulation Of Adolescents**

**Yazarlar / Authors: Baki Duy, M.Ali Yıldız**

**ÖZET**

**Araştırmanın Amacı:** Bu araştırmanın amacı, ergenlerin kullandıkları duygu düzenleme yöntemleri üzerinde cinsiyetin, depresif belirtilerin ve psikosomatik belirtilerin yordayıcı rolünü belirlemektir.

**Kuramsal Çerçeve:** İnsanlar günlük hayatta yaşadıkları olaylara karşı gösterdikleri duygularıyla bu duygularını düzenlemeye yönelik çeşitli yollarla baş etmeye, uyum sağlamaya çalışırlar. Duyguları düzenlemeye yönelik bu çabaların bazıları işlevsel ve uyuma yönelik olabileceği gibi, bazıları işlevsel olmayabilir ve bireyin uyumunun bozulmasına neden olabilir. Gross (2002) duygu düzenlemenin temel amacının, doğal olarak, duygusal tepkileri değiştirmek olduğunu belirtmektedir.

Duygu düzenleme, insanların duygu durumlarını yönetmek için yaptıkları aktif girişimlerinden oluşmaktadır. En geniş anlamda duygu düzenleme, olumlu veya olumsuz duygu, stres, ruh hali (mood) olmak üzere duygu yüklü olan tüm alanların düzenlenmesinin bir araya gelmesidir (Koole, 2010). Eisenberg ve ark. (2001) sosyal geri çekilme, kaygı, depresyon ve psikosomatik yakınmalar gibi içselleştirme sorunları yaşayan çocukların üzüntü, öfke ve dürtüsellik sorunlarına daha fazla eğilimli olduklarını ve duygularını düzenlemede başarısız olduklarını belirlemiştir. Ehring, Fischer, Schnülle, Bösterling ve Tuschen-Caffier (2008) depresif bireylerin işlevsel olmayan duygu düzenleme yöntemleri (ruminasyon, felaketleştirme, kendini ve başkalarını suçlama gibi) kullandıklarını belirlemiştir. Ayrıca Zhu ve ark. (2012) depresyon ve psikosomatik belirtiler arasında anlamlı ilişkinin varlığını ortaya koymuşlardır: depresif duygular yaşayan bireyler yüksek düzeyde psikosomatik yakınmalara sahipler ve böylece sosyal işlevleri de bozulmakta.

**Yöntem**

**Araştırmanın Deseni:** Bu araştırma, ergenlerin duygu düzenleme biçimleri, depresif belirtiler, psikosomatik belirtiler ve cinsiyet düzeyleri arasındaki ilişkinin araştırıldığı ilişkisel bir çalışmadır.

**Evren ve Örneklem:** Araştırmanın evrenini, Diyarbakır ili merkezindeki liselere devam eden öğrenciler oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemi ise 2011-2012 eğitim-öğretim yılında Diyarbakır ilinde bulunan 3 lisenin 9. 10. ve 11. sınıflarında öğrenim gören, 156'sı kız, 167'si erkek olmak üzere toplam 323 öğrenci oluşturmaktadır. Katılımcıların yaşları 15-18 arasında değişmekte olup, yaş ortalaması 16.34'dür.

**Veri Toplama Araçları:** Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerini belirlemek için araştırmacılar tarafından hazırlanan "Kişisel Bilgi Formu", duygu düzenleme düzeylerini belirlemek için "Ergenler İçin Duygu Düzenleme Ölçeği (EİDDÖ)", depresif belirtiler düzeylerini belirlemek için "Çocuklar İçin Depresyon Ölçeği" ve psikosomatik belirti düzeylerini belirlemek için "Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeğinin Psikosomatik Belirtiler Alt Ölçeği" kullanılmıştır.

**Veri Analizi:** Verilerin analizinde betimsel istatistikler, Pearson korelasyon katsayısı, standart çoklu doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır. Verilerin analizi SPSS 17 programı yardımıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmada kullanılan ölçme araçları gruplar halinde araştırmacılar tarafından uygulanmıştır.

**Bulgular:** Araştırmadan elde edilen bulgular incelendiğinde, depresif belirtiler ve psikosomatik belirtiler değişkenlerinin birlikte en yüksek olarak içsel işlevsel olmayan duygu düzenleme üzerinde etkili olduğu, ancak cinsiyetin içsel işlevsel olmayan duygu düzenleme üzerinde herhangi bir etkisinin olmadığı görülmüştür. Öte yandan, dışsal işlevsel duygu düzenleme üzerinde depresif belirtilerin anlamlı etkisi görülürken, cinsiyet değişkeninin ve psikosomatik belirtilerin anlamlı bir etkiye sahip olmadığı görülmüştür. Ayrıca cinsiyet, depresif belirtiler ve psikosomatik belirtiler değişkenlerinin birlikte hem dışsal işlevsel olmayan duygu düzenleme puanları ile hem de içsel işlevsel duygu düzenleme puanları ile orta düzeyde

yakın bir ilişkiye sahip olduğu bulunmuştur.

**Tartışma:** Sonuç olarak cinsiyetin, depresif belirtilerin ve psikosomatik belirtilerin ergenlerin duygu düzenleme yöntemlerinin önemli belirleyicilerinden olduğu görülmektedir. Yabancı alan yazında ergenlerin duygu düzenlemeleri ve etkileyici faktörler üzerinde çok sayıda çalışma bulunmaktadır. Ancak yerli alan yazında ergenlerin duyguları üzerinde önemli bir etkiye sahip olan duygu düzenleme süreç ve yöntemleri konusunda az sayıda çalışma bulunmaktadır. Bundan sonra yapılacak çalışmalarda, ergenlerin duygu düzenleme yöntemlerinin üzerinde etkileri olabilecek, anne babaya bağlanma, anne baba tutumları, kaygı, yaşam doyumu, intihar eğilimi gibi faktörler ile ilişkisi incelenebilir. Ayrıca, koruyucu ruh sağlığı bağlamında ergenlerin işlevsel duygu düzenleme becerileri edinmeleri için psiko-eğitim, grup rehberliği, grupla psikolojik danışma gibi müdahale programlarının geliştirilmesinin ve uygulanmasının önemli olacağı düşünülmektedir.

**Anahtar Kelimeler:** Duygu düzenleme, depresif belirtiler, psikosomatik belirtiler, ergenlik

**Kaynakça**

Ehring, T., Fischer, S., Schnülle, J., Bösterling, A. ve Tuschen-Caffier, B. (2008). Characteristics of emotion regulation in recovered depressed versus never depressed individuals. *Personality and Individual Differences*, 44, 1574–1584.

Eisenberg, N., Cumberland, A., Spinrad, T. L. ve ark. (2001). The relations of regulation and emotionality to children's externalizing and internalizing problem behavior. *Child Development*, 72(4), 1112-1134.

Gross, J. (2002). Emotion regulation: Affective, cognitive, and social consequences. *Psychophysiology*, 39, 281–291.

Koole, S. L. (2010). The psychology of emotion regulation: an integrative review. In J. D. Houwer and D. Hermans (Eds.), *Cognition and emotion reviews of current research and theories* (pp. 128-167). New York: The Taylor & Francis Group.

Zhu, C., Ou, L., Geng, Q., Ye, R., Chen, J. ve Jiang, W. (2012). Association of somatic symptoms with depression and anxiety in clinical patients of general hospitals in Guangzhou, China. *General Hospital Psychiatry*, 34(2), 113-120.

## SUMMARY

**Purpose:** The purpose of the study was to investigate predictive role of gender, depressive symptoms and psychosomatic symptoms in emotion regulation of adolescents.

**Introduction:** Individuals regulate their emotions in their daily life through avoiding some events or choosing to get into certain circumstances. For instance, a person may not accept an invitation to a party where he/she pertains the event to possible social circumstances to manage his/her shy feelings. People try to adapt to emotions they display to daily life happenings by utilizing some strategies to regulate their emotions. Some of these strategies to manage emotions may be functional and adaptive. Yet, others may be dysfunctional and weaken adjustment. The main purpose of emotional regulation by its very nature is altering emotional reactions (Gross, 2002).

Emotion regulation is composed of active attempts people make in order to manage their emotions. In the broadest sense, emotion regulation is a composition of regulating positive or negative emotions, stress or mood (Koole, 2010). Eisenberg et al. (2001) stated that children experiencing social withdrawal, anxiety, depressive feelings or psychosomatic symptoms tend to feel more sad, anger and be impulsive, and fail to regulate their emotions. It was also reported that people with depression utilize dysfunctional emotion regulation strategies (ruminating, catastrophizing, blaming self or others). Besides, negative correlations were reported between emotion regulation and depressive symptoms, depressive ruminations and avoidance (Ehring, Fischer, Schnülle, Bösterling & Tuschen-Caffier, 2008). Therefore, a significant correlation was found between depression and psychosomatic symptoms. People having depressive feelings display high levels of psychosomatic symptoms, thus, disrupting social functions (Zhu et al., 2012).

**Method**

**Design of the study:** This study is a correlational study investigating relations among emotion regulation, gender, depressive symptoms and psychosomatic symptoms. Emotion regulation is the dependent variable, whereas gender, depressive symptoms and psychosomatic symptoms are the independent ones.

**Participants:** The sample of the study was composed of 323 high school students (F= 156, M= 167) attending to a high school in Diyarbakır city center during 2011-2012 schooling period. Age range of the participants varied between 15 and 18, and the mean age was 16.34.

**Measures:** Demographic variables were defined by a Personal Information Form. Emotion regulation strategies were measured by Emotion Regulation Scale for Adolescents. Children's Depression Scale was used to assess depressive feelings. Finally, Psychosomatic Symptoms Subscale of Rosenberg Self-esteem Inventory.

**Data Analysis:** Descriptive statistics, Pearson correlation coefficient and standard multiple regression analyses were used to analyze the data by using SPSS 17. All measures of the study were applied to the participants in groups by the authors.

**Findings:** Analyses displayed that depressive symptoms and psychosomatic symptoms together predicted internal dysfunctional emotion regulation the most, while gender had no effect on internal dysfunctional emotion regulation. On the other hand, depressive symptoms had predictive power on external functional emotion regulation, while gender and psychosomatic symptoms did not. Additionally, gender, depressive symptoms and psychosomatic symptoms had medium level of correlations with both external dysfunctional emotion regulation and internal functional emotion regulation.

**Discussion:** Findings of the study indicated that gender, depressive symptoms and psychosomatic symptoms are significant predictors of emotion regulation strategies adolescents employ. Even though there are several studies about emotion regulation of adolescents in the literature, there are limited studies in Turkish literature. Thus, more studies are needed to investigate emotion regulation strategies that Turkish adolescents use. Because inability of emotion regulation or employing dysfunctional emotion regulation strategies are related to psychological problems, application of psycho-education groups or group counseling with such adolescents would be quite beneficial.

**Keywords:** emotion regulation, depressive symptoms, psychosomatic symptoms, adolescents

#### References

- Ehring, T., Fischer, S., Schnülle, J., Bösterling, A. & Tuschen-Caffier, B. (2008). Characteristics of emotion regulation in recovered depressed versus never depressed individuals. *Personality and Individual Differences*, 44, 1574–1584.
- Eisenberg, N., Cumberland, A., Spinrad, T. L. et al. (2001). The relations of regulation and emotionality to children's externalizing and internalizing problem behavior. *Child Development*, 72(4), 1112-1134.
- Gross, J. (2002). Emotion regulation: Affective, cognitive, and social consequences. *Psychophysiology*, 39, 281–291.
- Koole, S. L. (2010). The psychology of emotion regulation: an integrative review. In: J. D. Houwer and D. Hermans (Eds.), *Cognition and emotion reviews of current research and theories* (pp. 128-167). New York: The Taylor & Francis Group.
- Zhu, C., Ou, L., Geng, Q., Ye, R., Chen, J. ve Jiang, W. (2012). Association of somatic symptoms with depression and anxiety in clinical patients of general hospitals in Guangzhou, China. *General Hospital Psychiatry*, 34(2), 113-120.

ID: 195

## **Rehberlik Hizmetlerinde Bilgi Ve İletişim Teknolojilerinin Kullanımına İlişkin Okul Psikolojik Danışmanlarının Görüşleri: Kuzey Kıbrıs Örneği**

### **The Opinions Of The School Counselors On The Utilization Of Information And Computer Technologies In School Counseling: North Cyprus Schools**

Yazarlar / Authors: Muge Beidoglu, Sibel Dinçyürek, Yeliz Akıntuğ

## **ÖZET**

Günümüzde teknolojiye gelişmeler için bir şemsiye kavram olarak kullanılan bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT), “bilgi ve düşüncenin hızlı akışını sağlayan her türlü görsel, işitsel, basılı ve yazılı teknolojik araçlardır” (Karataş, 2011). Psikolojik danışmanlık mesleğinin de BİT’in bu hızlı gelişmeden etkilenmemesi mümkün değildir (Hayden, Poynton, ve Sabella, 2012). Okul rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetleri açısından, 1990’lı yıllarda teknolojinin kullanılması tartışılmaya başlanmış (Hamamcı, 2007) ve hizmet kalitesini artıracakları vurgulanmıştır (Casey, 1995: Gerler ve Edwin, 1995: Van Horn ve Myrick, 2001). Sabella (2003, Akt: Hayden, Poynton ve Sabella, 2012) okul psikolojik danışmanlarının teknolojiyi nasıl kullanabileceğine ilişkin 4 temel alan belirleyerek ışık tutmuştur. Bunlar: “1) Bilgi/kaynak 2) iletişim/işbirliği 3) interaktif/verimlilik aracı olarak ve 4) etkileşimli online veya sanal ortamda danışmanlık hizmetini sunmak”. Literatürde psikolojik danışmanlığın BİT’in etkisiyle gelişimini sürdüren bir meslek olduğu (Hines, 2002), modern hizmet anlayışının desteklemesi gerektiği (Başak, Uysal ve Aşıcı, 2010), ve öğrenci/okul psikolojik danışman oranlarının yüksek olduğu okullarda iş yükünün yönetilebilir olmasını destekleyebileceği (Hayden, 2012) ileri sürülmektedir.

Kuzey Kıbrıs’ta okul psikolojik danışmanlık hizmetlerinde genel anlamda BİT’in kullanımının ne olduğuna ilişkin herhangi bir veriye rastlanmamıştır. Bununla birlikte, okul psikolojik danışmanlarının yaşadıkları sorunlar içerisinde, diğer okul personeli ile işbirliğinde yaşanan sıkıntılar: fiziksel donanım yetersizlikleri (yeterli sayıda ofisin bulunmaması, evrakların saklanması, donanımın yetersizliği): alanla ilgili yeniliklerin takip edilmesindeki yetersizlikler, araç-gereç ve kaynakların sınırlı olması, meslektaşlarla paylaşımlardaki sınırlılık, 2012 yılında hazırlanan raporda belirtilmiştir (KTOEÖS, 2012).

Yukarıda belirtilen sorunların giderilmesinde ve hizmet kalitesinin artırılmasında BİT’in okul rehberlik hizmetlerinde kullanılması getirilecek önerilerden bir tanesi olabilir (Başak, Uysal ve Aşıcı, 2010). Okul psikolojik danışmanların görüşlerinin bilinmesi, ileriye yönelik altyapı ve hizmet-içi eğitim projelerinin planlanmasında ihtiyaç duyulan önemli bir başlangıç bilgisi olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle bu çalışmada Kuzey Kıbrıs’taki okul PDR uygulamalarında okul psikolojik danışmanlarının BİT’in kullanımına yönelik düşüncelerinin ne olduğunu tespit etmek amaç edinilmiştir.

Bu amaçla aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

- 1) Okul psikolojik danışmanlarının, rehberlik hizmetlerinin yürütülmesinde BİT’in kullanımı konusundaki genel görüşleri nasıldır?
- 2) Okul psikolojik danışmanlarının yaş, eğitim düzeyi (lisans, master, doktora), çalışma yılı, ve görev yaptıkları okul düzeyi açısından genel görüşleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

**Yöntem**

Betimsel bir çalışmadır

**Katılımcılar**

Kuzey Kıbrıs’ta, ortaöğretimde (orta okul ve lise) görev yapan devlet ve özel okullara bağlı 85 okul psikolojik danışmanı bu çalışmanın evrenini oluşturmaktadır. Evrene ulaşabilmek amacıyla, bilgi toplama ölçeği elektronik posta aracılığı ile gönderilmiştir. Toplamda 61 (%71.8) psikolojik danışmana ulaşılmıştır. Katılımcılar 54 kadın (%88.5) ve 7 erkek (% 11.5) iken yaş ortalamaları 33.4’tür. Katılımcıların % 67.2 (42) lisans, % 26.2 (16) master ve % 4.9 (3) doktora derecesine sahiptir. Çalışılan okul düzeyi olarak % 26,2 ( 17) ortaokul: %37.7 ( 23) lise ve % 31.1(19) orta ve lise birlikte olan okullarda görev yapmaktadır. Katılımcıların



çalışma yılı ortalaması 10.4 ve standart sapması 6.1'dir.

#### Veri Toplama Aracı

Bu çalışmada veri toplama aracı olarak, Savaş ve Hamamcı (2010) tarafından geliştirilen "PDR Hizmetlerinde İnternet'in Kullanılmasına İlişkin Görüş Ölçeği" kullanılmıştır. Yazarlar ölçeğin Cronbach Alpha değerini 0.89 olarak bulmuştur. Ölçek 20 maddeden oluşmakta ve 4'lü likert tipindedir. Ölçeğe verilen tepkiler, (1) hiç yararlı olmaz, (2) biraz yararlı olur, (3) oldukça yararlı olur, (4) çok yararlı olur şeklindedir. Ölçekte internet üzerinden rehberlik ve psikolojik hizmetlerin uygulamasına ilişkin sorularda e-posta yolu ile görüşme, internetten bilgi takibi, bilgisayar programı, randevuların internet'ten alınması, sorunları iletmede internet'in kullanılması, e-mail grupları kurulması, çevrimiçi (online) rehberlik, bilgi saklama, video konferans, meslek danışmanlığı, sınıf öğretmenleri ile iletişim gibi konular yer almaktadır. Bu ölçekten alınabilecek en düşük puan 20, en yüksek puan ise 80'dir. Ölçekten alınacak yüksek puan bireylerin internet üzerinden PDR hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin görüşlerinin olumlu olduğunu göstermektedir (Savaş ve Hamamcı, 2010). Bu çalışmanın evreninde bulunan cronbach alpha, .86'dir. Bu çalışma kapsamında ölçeğin başında katılımcıların demografik değişkenleri (cinsiyet, yaş, çalışma yılı vd) ile ilgili bilgiler de sorulmuştur.

#### Verilerin Analizi

Verilerin analizinde frekans, yüzde ve demografik özellikler ile çalışma yaşamına ilişkin özellikler için Mann Whitney U testi ile Kruskal Wallis Testi kullanılmıştır

#### Bulgular

Okul psikolojik danışmanlarının, rehberlik hizmetlerinin yürütülmesinde bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanılmasının yararlı olacağına ilişkin genel anlamda olumlu görüşleri olduğu bulgulanmıştır ( $X= 54.36$  ve  $SD= 8.69$ ). Katılımcılar özellikle web sayfalarının ve bilgisayar temelli uygulamaların kullanımının yararlı olacağını düşünürken, internet üzerinden etkileşim gerektiren uygulamaları kısmen yararlı ve online psikolojik danışma uygulamasının ise yararlı olmayacağı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların cinsiyet, yaş, öğrenim düzeyi, görev yapılan okul düzeyi ve çalışma yılı değişkenlerine göre görüşleri arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

#### Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada okul PDR hizmetlerinde BİT'in kullanılmasına ilişkin okul psikolojik danışmanlarının görüşlerinin genel olarak olumlu olduğu ve Kuzey Kıbrıs'taki ortaöğretim kurumlarında görev yapan okul psikolojik danışmanlarının, hızla gelişen teknolojinin PDR hizmetlerine getireceği olumlu kazanımlardan (Hayden, 2012: Savaş ve Hamamcı, 2010) uzak olmadığını destekler nitelikte olduğu söylenebilir.

İnternet üzerinden bu hizmetlerin verilmesi konusunda yeterli donanımlarının olmaması, hizmetlerde zarar vermeme ilkesi çerçevesinde görüşlerini belirtirken temkinli

## SUMMARY

The goal of this study was to determine the opinions of the school counselors on the utilization of information and communication technologies (ICT) in school counseling practices. The participants were 61 school counselors (54 female, 7 male) working in middle (17) high (23) and middle/high (19) schools. The mean age was 33.4. The Internet Usage Questionnaire was used to collect the opinions of participants. Data was analyzed using descriptive statistics, Mann Whitney U and Kruskal Wallis tests. The overall results of this study revealed that the school counselors had positive opinions on the utilization of ICT in school counseling. No significant differences were found by gender, age, degree, work setting, and seniority. The results also revealed that the opinions of the school counselors were positive using web pages and computer based programs: somewhat positive using internet based interventions and not positive using online counseling.

Key words: Technology, school counseling, e-guidance, computer technology

ID: 196

---

**An Analysis Of Application To Preschool Guidance And Counseling Service During A School Year**

---

Yazarlar / Authors: Seda Ata

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

Early childhood mental health is about the social, emotional, and behavioural wellbeing of young children, including the developing capacity to experience, regulate, and express emotion, form close, secure relationships and explore and discover the environment and world around them. Children learn early the skills and abilities for sustaining mental health and wellbeing through their positive interactions and relationships with significant people. Additionally, with the increased awareness of the significance of social-emotional development in school readiness and academic achievement, the need to address mental health concerns through early childhood assessment and intervention is apparent (Bricker, Davis, & Squires, 2004; Raver, 2002).

In recent years the focus on early childhood mental health has become increasingly important, and research continues to inform caregivers, teachers and early childhood specialists that early onset problems in children's social-emotional development and disruptions in infant-caregiver interactions can lead to severe mental health problems in later life (Odom, Schertz, Muson & Brown, 2004). In Turkey, the counseling and guidance services aids are offered predominantly in educational settings. The positive outcomes of early intervention programs have affect not only for the child but for the family and the society (Kağıtçıbaşı, Sunar, Bekman, Baydar, & Cemalcılar, 2009). In school, just like at home, young children need safe, nurturing, and stimulating environments as well as the supervision and guidance of caring, competent adults.

Through guidance services provided at preschool period, the children and their parents are properly guided in many areas. The main purpose of this study was to investigate the demographic characteristics of parents who applied to the preschool guidance and counseling services according to admission reasons in a year period.

The parents who were applied to school guidance and counseling services between the dates September 2011 and June 2012 were analyzed retrospectively. Fifty eight individual admissions to school guidance and counseling service were analyzed in the study and research data were obtained from 58 intake forms that were filled by the school counselors. Document analysis method was used in this study. Some demographic informations of parents who made an applications of about their childrens and reasons for their applications of the cases were evaluated.

The results showed that 53 of the applicants were mothers and 5 were fathers.. The most common reason for their admissions was transition home to preschool and behavior problems of their children. Applications of parents with only one child generally were about transitions from home to preschool. 60% of all cases were made a application to the school guidance and counseling service during a first months for school adaptation problems. %30 of all cases were about bullying in classrooms. Remaining cases were about shyness in classrooms. All applications were made within preschool teachers' knowledge and support.

It is recommended that school counselors may plan and implement consultation programs for parents and teachers as a part of school guidance and counseling programs. Finally, we believe that we need more researches to preschool guidance and counseling services in early childhood settings further studies are designed with guidance teachers, administrators and parents as well and which covers a larger sample and combines qualitative and quantitative data.



Keywords: early childhood, preschool guidance and counseling service, parents

References

- Bricker, D., Schoen Davis, M & Squires, J. (2004). Mental health screening in young children. *Infants and Young Children*, 17(2), 129-144.
- Kagıtcıbası, C., Sunar, D., Bekman, S., Baydar, N., & Cemalcılar, Z. (2009). Continuing effects of early intervention in adult life: The Turkish Early Enrichment Project 22 years later. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 30 (6), 764-779.
- Odom, S.L., Schertz, H., Munson, L.J., & Brown, W. (2004). Assessing social competence. In M. McLean, D. Bailey, & M. Wolery (Eds.). *Assessing infants and preschoolers with special needs*, 3rd Edition. Columbus, OH: Merrill.
- Raver, C. C. (2002). Emotions matter: Making the case for the role of young children's emotional development for early school readiness. *Social Policy Report*, 16(3), 3-19.

ID: 197

## Genel Aidiyet Ölçeğinin Ergenler İçin Türkçe'ye Uyarlanması: Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışmaları

### Adaptation Of The General Belongingness Scale (gbs) To Turkish: Validity And Reliability Studies

Yazarlar / Authors: Mehmet Ali Yıldız

## ÖZET

Genel Aidiyet Ölçeğinin Ergenler İçin Türkçe'ye Uyarlanması: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları  
Mehmet Ali YILDIZ

Uz. Psik. Dan., MEB, Adıyaman Anadolu Sağlık Meslek Lisesi, alipdr@hotmail.com.tr

Araştırmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı, Malone, Pillow ve Osman (2012) tarafından geliştirilmiş olan Genel Aidiyet Ölçeği'nin (GAÖ) ergenler için Türkçeye uyarlama çalışmasını yaparak, ölçeğin sahip olduğu psikometrik özelliklerini incelemektir.

Kuramsal Çerçeve: Sosyal bir varlık olan insanlar, ruh sağlıklarını korumak için içinde bulundukları çevre ve topluma bir aidiyet duymak zorundadırlar. Baskin, Wampold, Quintana ve Enright'in (2010) çalışması aidiyetin, düşük akran kabulü, yalnızlık ve depresyon üzerinde önemli bir etkisinin olduğunu göstermiştir. Araştırmanın sonucu, aidiyetin, düşük akran kabulüne ve yalnızlığa karşı önemli bir tampon görevi görebileceğini göstermiştir.

Genel Aidiyet Ölçeği (GAÖ) Malone, Pillow ve Osman (2012) tarafından geliştirilmiş bir ölçektir. Ölçek, "kabul edilme" ve "red edilme" adında 6'şar maddeden oluşan iki faktörlü toplam 12 maddeye sahiptir. Her iki boyuttan alınan puanların toplanması ile genel aidiyet puanı elde edilmektedir. Ölçek, bireylerin genel aidiyet düzeylerini ölçmektedir.

Yöntem

Araştırmanın Deseni: Bu araştırma, ergen örneklemi için genel aidiyet ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışmasının yapıldığı bir uyarlama çalışmasıdır.

Evren ve Örneklem: Araştırmanın evrenini, Diyarbakır İli merkezindeki liselere devam eden öğrenciler oluşturmıştır. Araştırmanın örneklemi ise 2011-2012 eğitim-öğretim yılında Diyarbakır ilinde bulunan 2 lisenin 9. 10. ve 11. sınıflarında öğrenim görenim yaşları 14 ile 18 arasında değişen (yaş ort. 15.76) 274 (%48.3) erkek ile 293 (%51.7) kız olmak üzere toplam 567 ergen oluşturmıştır.

Veri Toplama Araçları: Araştırmada, Kişisel Bilgi Formu, Genel Aidiyet Ölçeği, UCLA Yalnızlık Ölçeği, Çok Boyutlu Öğrenci Yaşam Doyumu Ölçeği Kısa Formu, Anne-Baba ve Akran Bağlanması Envanteri kullanılmıştır. Veri Analizi: Ölçeğin yapı geçerliği, açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri kullanılarak incelenmiştir. Ayrıca, benzer ölçek geçerlilik çalışması yapılmıştır. Ölçeğin güvenirliliği için Cronbach iç tutarlık katsayısı ve test tekrar test yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın veri analizlerinde SPSS 17.0 ve LISREL 8.51 programları kullanılmıştır.

Bulgular: Elde edilen bulgulara göre, ölçeğin Kaiser Meyer Olkin (KMO) değeri .85 ve Bartlett Spehericity Testi ise anlamlı ( $\chi^2=2145.794$ ,  $df=66$ ,  $p<.000$ ) bulunması sonucu verilerin faktör analizi yapılabilmesi için uygun olduğunu göstermiştir. Açıklayıcı faktör analizi sonucunda ölçeğin orijinal formundaki gibi iki faktörlü bir yapıda olduğu görülmüştür. "Red edilme" alt boyutu toplam varyansın %32.80'ini ve "Kabul edilme" alt boyutu ise toplam varyansın %19.44'ünü ve her iki boyut birlikte varyansın %52.24'ünü açıkladığı görülmüştür. Red edilme alt boyutu (6 madde) maddelerinin faktör yükleri .68 ile .85 arasında değişmekte iken ve Kabul edilme alt boyutu (6 madde) maddelerinin faktör yükleri ise .56 ile .75 arasında değişmektedir.

Ölçeğin doğrulayıcı faktör analizi sonucunda Ki-kare değerinin ( $\chi^2=153.36$ ,  $sd=53$ ,  $X^2/df=2.89$ ,  $p=0.00$ ) anlamlı olduğu görülmüştür. Amacımız uygun bir model geliştirmek olduğundan, elde edilen ki-kare değerinin anlamlı olmaması istenir. Ancak ki-kare değeri örneklem büyüklüğünden etkilenmektedir: büyük örneklemli modellerde, önemsiz farklılıklar sırf örneklem büyüklüğünden dolayı anlamlı çıkmaktadırlar. Bu nedenle modele bakmak için örneklem büyüklüğünün etkisini en aza indiren ya da ortadan kaldıran

çok sayıda uyum indeksleri geliştirilmiştir (Tabachnick ve Fidell, 2007). Analiz sonucunda elde edilen uyum indeksleri incelendiğinde ise RMSEA=.058, RMR=0.042, SRMR=0.041, GFI=.96, AGFI=.94, CFI=.95, NFI=.93 ve NNFI=.94 olarak bulunmuştur. Elde edilen uyum indeksi değerleri modelin iyi bir uyuma sahip olduğunu göstermektedir.

Benzer ölçek geçerliği çalışması sonucunda, Genel Aidiyet Ölçeği'nin, Kabul edilme alt boyutu ile yalnızlık arasında olumsuz ilişki gözlenirken, yaşam doyumu ve anne-baba, arkadaş bağlanması değişkenleri ile olumlu yönde ilişki göstermiştir. Reddedilme alt boyutu ile yalnızlık arasında olumlu ilişki gözlenirken, yaşam doyumu ve anne-baba, arkadaş bağlanması değişkenleri ile olumsuz yönde ilişki göstermiştir. Genel aidiyet toplamı ile yalnızlık arasında olumsuz bir ilişki gözlenirken, genel aidiyet toplamı: yaşam doyumu ve anne-baba, arkadaş bağlanması değişkenleri ile olumlu yönde ilişki göstermiştir.

Ölçeğin güvenirlik çalışmasında, iç tutarlılığını gösteren Cronbach Alfa katsayısı, kabul edilme alt boyutu için  $\alpha = .76$ , reddedilme alt boyutu için ise  $\alpha = .85$  ve ölçeğin toplamı için ise  $\alpha = .81$  olarak bulunmuştur. Ölçeğin test-tekrar test güvenirlik katsayısı  $r = .80$  olarak bulunmuştur.

Tartışma: Genel Aidiyet Ölçeği'nin ergenler ile yapılan uyarlama çalışması sonucunda geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu söylenebilir. Ölçek, ergenlerin genel aidiyet düzeyleri ile ilgili yapılacak olan çalışmalarda kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: Genel Aidiyet Ölçeği, Geçerlik, Güvenirlik, Ergenlik

Kaynakça

Baskin, T. W., Wampold, B. E., Quintana, S. M. ve Enright, R. D. (2010). Belongingness as a protective factor against loneliness and potential depression in a multicultural middle school. *The Counseling Psychologist*, 38 (5), 626-651.

Malone, G. P., Pillow, D. R. ve Osman, A. (2012). The General Belongingness Scale (GBS): Assessing achieved belongingness. *Personality and Individual Differences* 52, 311–316.

Tabachnick, B. G. ve Fidell, L. S. (2007). *Using multivariate statistics* (5th ed.). New York: Allyn and Bacon.

## SUMMARY

Adaptation of the General Belongingness Scale (GBS) to Turkish: Validity and Reliability Studies

Purpose: The purpose of this study is to adapt the General Belongingness Scale which was originally developed by Malone, Pillow and Osman (2012) to Turkish and investigate the validity and reliability of the scale for Turkish adolescents.

Introduction: From an evolutionary perspective, the motive to belong is central to human existence and culture. Personality traits that motivate individuals to gain acceptance and avoid rejection are indispensable tools enabling survival and reproduction. Where there is a substantial base of research utilizing the motive to belong as an explanatory construct (e.g., Baumeister & Leary, 1995), there is also research exploring the links between achieved belongingness and subjective well-being (Malone, Pillow & Osman, 2012). For instance, Anant (1966) claimed that belongingness is the missing link in understanding mental health from an interpersonal perspective (cited in Malone, Pillow & Osman, 2012). Baskin, Wampold, Quintana and Enright's (2010) study indicated that belongingness was a significant moderator of the influence of peer acceptance on loneliness and of loneliness on depression. This suggests that belongingness is a potentially important buffer against the negative effects of low peer acceptance and high loneliness.

Method

Design of the study: This study is an adaptation study investigating the psychometric properties of the General Belongingness Scale (GBS) in a Turkish adolescents sampling.

Participants: The data was collected from 567 (293 girls, 274 boys) high school students attending to a high school in Diyarbakır city center during 2011-2012 schooling period. Students' ages varied between 14 and 18, and the mean age was 15.76.

Measures: Demographic variables were defined by a Personal Information Form. General belongingness was measured by the General Belongingness Scale. In order to check criterion validity of Turkish version of (GBS) scale, the Inventory of Parent and Peer Attachment, and UCLA Loneliness Scale and the Brief Multidimensional Students' Life Satisfaction Scale were used.

Data Analysis: Exploratory factor analysis and Confirmatory factor analysis were used to evaluate the

construct validity of the scale. Additionally, criterion-related validity analysis was performed. For reliability of Turkish version of the GBS, Cronbach alpha level and test-retest correlation were computed.

Findings: The examination of the two-factor structure of the scale by explanatory and confirmatory factor analyses showed that the results were consistent with those reported by Malone, Pillow and Osman (2012). Results of exploratory factor analysis showed that the 12 items loaded on two factors. The total variance explained was %52.24 and factor loadings ranged from .56 to .85. Confirmatory factor analysis, similar to the original scale, confirmed the fit of the two-factor model, measuring 'Acceptance /Inclusion' and 'lack of Rejection/ Exclusion'. The fit indices all seem to indicate a good-fit model [ $\chi^2=153.36$ ,  $df=53$ ,  $\chi^2/df= 2.89$ ; RMSEA=.058; RMR=0.042; SRMR=0.041; GFI=.96; AGFI=.94; CFI=.95; NFI=.93 and NNFI=.94]. Criterion-related validity analysis revealed that there were significant relationships between general belongingness and the loneliness ( $r=-.64$ ), life satisfaction ( $r=.36$ ), Parent Attachment ( $r=.21$ ) and Peer Attachment ( $r=.39$ ). The results also showed that internal consistency coefficients of the factors were highly satisfactory (Acceptance  $\alpha=.76$ , Rejection  $\alpha=.85$ , and for whole scale  $\alpha=.81$ ). Test-retest reliability was computed as .80 ( $p<.001$ ).

Discussion: Findings suggested that the Turkish version of the General Belongingness Scale has two constructs alike its original form, and confirms the reliability and validity of the GBS. Results yielded that the GBS can be used with Turkish to measure general belongingness of Turkish adolescents.

Keywords: General Belongingness Scale, validity, reliability, adolescence

#### References

- Malone, G. P., Pillow, D. R. & Osman, A. (2012). The General Belongingness Scale (GBS): Assessing achieved belongingness. *Personality and Individual Differences* 52, 311–316.
- Baskin, T. W., Wampold, B. E., Quintana, S. M. & Enright, R. D. (2010). Belongingness as a protective factor against loneliness and potential depression in a multicultural middle school. *The Counseling Psychologist*, 38(5), 626-651.

ID: 198

## **Bir Mesleki Rehberlik Uygulaması: Mesleki Gölge**

### **A Career Counseling Practice: Job Shadowing**

**Yazarlar / Authors: Fatma Funda Akkoç**

## **ÖZET**

Bireyin hayatına yön veren önemli aşamalardan biri meslek seçimidir. Meslek seçimi birçok farklı yönü olan karmaşık bir süreçtir. Bireyin kendini tanıması, mesleklerin özelliklerini bilmesi, doğru karar verme stratejilerini kullanması, doğru yerlerden yardım ve destek alabilmesi mesleki kararların daha sağlıklı alınmasını sağlar. İnsanlar kariyerleri ile ilgili ilk kararları genellikle ergenlik döneminde alırlar (Gati ve Saka, 2001). Bu nedenle kariyer kuramcıları ergenlik dönemini potansiyel kariyer hedeflerini keşfetme açısından çok önemli bir dönem olarak görürler (Gushue, Scanlan, Pantzer ve Clarke, 2006).

Geleceğe yönelik meslek kararı vermek Türkiye’de lise döneminde öğrencilerin karşısına çıkan bir görevdir. Bazı gençler, bu kararları kolay alırken, bazıları karar verme aşaması öncesi ve anında birçok zorlukla karşılaşır (Gati ve Saka, 2001). Meslek seçimini sağlıklı yapabilmek için bireyin kendisi ve meslekler hakkında ayrıntılı bir bilgi sahibi olması: kendi özellikleri ile mesleğin özelliklerinin ne kadar örtüştüğünü öğrenmesi gereklidir (Usluer, 2011). Toplumda çeşitli yetenek ve ilgileri farklı düzeylerde gerektiren birçok meslek vardır ve gençlerin farklı seçenekleri değerlendirirken gerçeklere uygun bilgilere sahip olmaları önemlidir (Çakır, 2008). Mesleki gölge uygulaması bu bilgilerin toplanması için gerekli gözlem ve araştırma fırsatını öğrencilere sunar.

Mesleki gölge (job shadowing) etkinliği: öğrencilerin bir iş gününü o işin uzmanı ile geçirmeleri şeklinde tanımlanabilir (Cho ve Huang Gao, 2009). Öğrencilerin mesleği yerinde, gerçek koşulları ile incelemelerine ve merak ettikleri soruları sorabilmelerine fırsat sunar. Dikkatli bir planlama ve takip yapıldığında mesleki gölge gençler için iş alanlarını öğrenebilmelerine yönelik en iyi yöntemdir (Lozada, 2001). Çalışan kişiyi gözlemleyen öğrenciler iş içinde yapılanlarla eğitimleri arasındaki bağlantıyı kurarlar. Bu çalışma öğrencinin kendisine rol modeli olabilecek bir kişi ile yakın olma fırsatını verir (Woal ve DuVall, 1995).

Yapılan mesleki gölge etkinliklerinin uygulama şekilleri yarım günden bir haftaya kadar uzayabilen bir süreçte hayata geçirilmektedir. Ancak zaman zaman daha uzun sürelerde yapılan çalışmalar olduğu literatürde görülmektedir. Örnek bir mesleki gölge programı içinde öğrenci, meslek ile ilgili yerinde ve ilk kaynaktan bilgi toplama şansını yakalarken, kendi özellikleri ile mesleğin ihtiyaç duyduğu özellikleri karşılaştırma fırsatı bulur. Bu bilgilerin unutulmaması için daha önceden planlanan şekilde bilgiler kayıt altına alınır. Bilgilerin kaydının tutulma amacı öğrencinin ihtiyaç duyduğunda bilgilerini hatırlayabileceği ve yararlanabileceği bir kaynak yaratmaktır.

Okullarda uygulanan rehberlik programlarının içeriğinde çeşitli uygulamalar olsa da gençlerin iş ortamını ve mesleği yerinde ve uygulayıcısından görebileceği fırsatlar çok fazla değildir. Yazılı ve görsel materyaller, geziler, internet siteleri, gencin çevresindeki yetişkinler ona zaman zaman ihtiyaç duyduğu bilgiyi sağlasa da meslek seçimi aşamasında bu bilgiler yeterli olamayabilmektedir. Öğrencilerin ilgi duydukları mesleğin iş ortamında nasıl icra edildiğini kendilerinin gözlemlemesi oldukça yararlı bir etkinliktir. Bu amaçla mesleki gölge uygulamalarının meslek odaları ve üniversitelerin desteği ile okullarda daha sık uygulanabilmesi, yetişmekte olan genç bireylerin potansiyelleri çerçevesinde yönlendirilebilmelerine destek olabilir.

## **SUMMARY**

One of the most important decisions that shapes an individual’s life is his/her choice of career. The choice of a career is a complex process that involves many aspects. The individual’s knowledge of him/herself and the characteristics of different careers, as well as the individual’s ability to use correct decision-making strategies and to obtain assistance and support from the right sources, will allow him/her to make

better career choices. Individuals generally take decisions about their career during adolescence (Gati and Saka, 2001). For this reason, career theoreticians consider adolescence as a very important period for discovering and determining career goals (Gushue, Scanlan, Pantzer and Clarke, 2006).

Students in Turkey are required to take decisions regarding their future career while in high school. Certain adolescents can readily make such choices: while others experience many difficulties prior to and when making career choices (Gati and Saka, 2001). To be able to make healthy and sound career choices, the individual must have detailed knowledge of him/herself and about the relevant careers. The individual must also determine how much his/her abilities overlap with the characteristics and requisites of a given career (Usluer, 2011). There are numerous careers in society requiring various skill and interests at different levels: it is hence important for adolescents to have realistic information at hand when assessing the different choices available to them (Çakır, 2008). Job shadowing provides students with the necessary means and research opportunities to acquire such information.

Job shadowing can be described as an activity in which students spend one work day with an expert in a particular job (Cho and Huang Gao, 2009). It thus provides students with the opportunity to assess a job in situ and under real circumstances, and also to ask any question they would like to. Together with careful planning and follow-up, job shadowing represents the best method for adolescents to learn different areas of work (Lozada, 2001). By observing a working individual, students are able to make associations between their education and the activities performed at work. This activity provides the student with the opportunity to spend time closely with a potential role model (Woal and DuVall, 1995).

Job shadowing activities can be performed for periods of time ranging from half-a-day to a week. However, there are also examples of activities conducted for longer periods in the literature. By taking part in a job shadowing program, the student has the chance to acquire first-hand and on-site information about the job, and also to compare his/her abilities with the abilities required by the relevant job. To ensure that the student does not forget such information, the information acquired during these activities are recorded as preplanned. The purpose behind such records is to create a reference that allows the student to remember and benefit from this information whenever he/she needs to.

Despite various activities are implemented within the context of guidance programs in schools, students do not have many opportunities to experience a work environment and a job first-hand, together with someone engaged in that profession. Although written and visual materials, visits, internet sites and adults in their environment sometimes provide adolescents with the information they need, such information may not be sufficient or adequate when making career choices. Allowing students to observe, directly and in situ, how the job they are interested in is performed in a work environment constitutes a very beneficial activity. For this reason, a more widespread implementation of job shadowing activities, with the support of professional chambers and universities, could assist the career orientation of adolescents according to their own potential.

ID: 199

## **Üniversite Öğrencilerinde İnternet Bağımlılığının Yordanması**

### **Predicting Internet Addiction Of University Students**

Yazarlar / Authors: Dilek Gençtanırım, Önder Baltacı, Ertuğrul Talu

## **ÖZET**

Üniversite Öğrencilerinde İnternet Bağımlılığının Yordanması

Yrd. Doç. Dr. Dilek Gençtanırım , Araş. Gör. Önder Baltacı , Öğr. Gör. Ertuğrul Talu

Kuramsal Temel ve Araştırma Sorusu:

Bağımlılık kavramı söz konusu olduğunda yaygın olarak - davranışsal bağımlılık ve fiziksel bağımlılıktan söz edilmektedir. Davranışsal bağımlılık madde arayışı içeren aktiviteler ve bununla bağlantılı patolojik kullanım özelliklerinin varlığına ilişkin bulguları, fiziksel bağımlılık ise genel olarak toleransın ve yoksunluğun varlığını tanımlamaktadır (Kaplan ve Sadock, 2000). İnternet bağımlılığı ise internetin kontrol dışı ve zararlı kullanımını tanımlamak üzere kullanılan bir kavramdır: ancak bu konuda henüz diğer bağımlılık tiplerindeki gibi çerçevesi tam çizilmiş bir tanı ve değerlendirme ölçütü yoktur (Beard, 2005). Günümüzde internet, akademik, sosyal ve mesleki yaşamda önemli bir araçtır. Bununla birlikte, nedensiz kullanımı ve diğer bağımlılık örüntüleri ise önemli bir risk oluşturmaktadır. Özellikle bu konuda gençlerin daha büyük risk altında oldukları söylenebilir. Gençlerin üniversite yaşamında artık interneti kullanmaları bir gereklilik haline gelmiştir. Bu durum ise günümüzde gençlerde internet bağımlılığı problemine olan dikkati daha da artırmıştır. İnternet kullanımı konusunda kendisine sınır koyamayan gençler, bu nedenle birçok olumsuz durumla da karşı karşıya kalabilmektedirler. Bu bağlamda bu çalışmada gençlerin, üniversite öğrencilerinin internet bağımlılık düzeylerini yordayan değişkenlerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada antisosyal davranışlar, bütün kullanımı, alkol kullanımı, madde kullanımı, intihar eğilimi, okul terki riski olmak üzere riskli davranışlar ile cinsiyet, fakülte ve akademik ortalama değişkenlerinin öğrencilerin internet bağımlılığı düzeylerini yordama güçleri araştırılmıştır.

Yöntem:

Araştırmanın çalışma grubunu 2011-2012 öğretim yılı bahar döneminde Ahi Evran Üniversitesi Eğitime ve Fen-Edebiyat Fakültesine devam eden ve amaçlı örnekleme yoluyla seçilen 426 üniversite öğrencisi oluşturmuştur. Araştırmada öğrencilerin internet bağımlılıklarını ölçmek üzere, Young (1998) tarafından geliştirilen ve Bayraktar (2001) tarafından uyarlama çalışması yapılan internet bağımlılığı ölçeği kullanılmıştır. Çalışmanın bağımsız değişkenlerinin ölçülmesinde ise proje kapsamında geliştirilen Riskli Davranışlar Ölçeği Üniversite Formu'nun alt ölçekleri ile kişisel bilgi formu kullanılarak elde edilmiştir. Öğrencilerin gönüllü katılımı ile elde edilen veriler bilgisayar ortamına aktarılmış ve SPSS 15.00 paket programı ile araştırmanın problemlerine yanıt aramak üzere adimsal (stepwise) regresyon analizi yöntemi ile analizler gerçekleştirilmiştir. Araştırmada hata payı .05 olarak kabul edilmiştir. Araştırmada cinsiyet ve fakülte değişkenleri gösterge değişken olarak tanımlanmıştır.

Bulgular:

Regresyon analizi öncesine çalışmanın değişkenleri arasındaki korelasyonlar verilmiştir. Ardından yapılan adimsal regresyon analizi sonucunda modele anlamlı katkı sağlayan değişkenler sırasıyla antisosyal davranışlar, okulu bırakma riski, cinsiyet ve devam edilen fakülte olmuştur. Regresyon modelinde bu değişkenler toplamda internet bağımlılığı puanlarının varyansını % 34 açıklamıştır. Bununla birlikte çalışmanın diğer bağımsız değişkenleri olan bütün kullanımı, alkol kullanımı, intihar eğilimi ve akademik ortalama değişkenleri ise üniversite öğrencilerinin internet bağımlılığı düzeylerini anlamlı olarak yordamamıştır.

Tartışma ve Sonuç:

Çalışma sonucunda antisosyal davranışlar, okulu bırakma riski, cinsiyet ve devam edilen fakülte değişkenlerinin üniversite öğrencilerinin internet bağımlılığını yordayan önemli değişkenlerden olduğu

ortaya konulmuştur. Bu bağlamda özellikle antisosyal davranışlar ve okulu bırakma riski gibi diğer risk alanlarının bağımlılık riskini artırdığı ve cinsiyet ile eğitim ve fen edebiyat fakültesi öğrencileri arasında internet bağımlılığı düzeyleri açısından fark olduğu ortaya konuşmuştur. Araştırma sonucunda elde edilen bu bulgular doğrultusunda üniversite öğrencilerinde antisosyal davranışların ve okula bağlılıklarının artırılarak okul terki risklerinin azaltılmasının internet bağımlılıklarının azaltılması açısından önemli olduğu söylenebilir. Bunun yanı sıra çalışmanın bulgularının alan yazında bu konuda yapılacak olan diğer araştırmalar ve bu kapsamda yapılacak önleyici çalışmalar için yol gösterici olduğu söylenebilir.

Anahtar Sözcükler: İnternet bağımlılığı, antisosyal davranışlar, okul terki riski

## SUMMARY

### Predicting Internet Addiction of University Students

#### Research Problem :

When the term addiction is in question, it is commonly discussed about behavioral addiction and physical addiction. While behavioral addiction describes the activities including drug seeking and in connection with this the findings about the existence of pathological usage properties, physical addiction generally describes the existence of tolerance and deprivation (Kaplan ve Sadock, 2000). Internet addiction is a concept used to describe the harmful and out of control use of internet: however there has not been a criterion and a diagnosis whose framework is determined like in the other addiction types yet (Beard, 2005). Nowadays internet is an important facility in academic, social and professional life. On the other hand, the use of internet for no reason and the other addiction patterns create a significant risk. It can be said that especially young people are at greater risk on this subject. The use of internet by young people has already become a necessity in their university lives. This situation has further increased attention to the problem of internet addiction among young people today. Young people who can not limit themselves in use of internet, may have to face many difficulties. In this context, in this study it is aimed to determine the variables predicting the level of internet addiction of young people and university students. In this research, the predictive powers of the levels of students' internet addiction of risky behaviors such as antisocial behaviors, use of tobacco , use of alcohol, use of drug, suicidality, risk of school dropout and gender, faculty and academic average variables were investigated.

#### Method:

The participants of the study consists of 426 ongoing students of Ahi Evran University, Faculty of Education and Faculty of Sciences and Letters in spring semester in 2011-2012 Academic year who were selected through purposive sampling. In the study in order to measure students' internet addiction, Internet Addiction Scale developed by Young (1998) and adapted by Bayraktar (2001) was used. Measurement of the independent variables of the study was obtained by using sub scales of Risk Behaviors Scale University Form developed within the scope of the Project and personal information form. The data obtained through the voluntary participation of students transferred to a computer and to seek answers to the problems of research with the SPSS software package 15.00, analyzes were performed with (stepwise) regression analysis method. Gender and faculty variables are defined as dummy variables. Significance level was .05 for all analyses.

#### Findings:

The correlations between variables of the study are given before the regression analysis. Then, as a result of the stepwise regression analysis, the variables that contributed significantly to the model, respectively, antisocial behavior, risk of dropping out of school, gender and faculty being attended. In regression model, these variables explained 34% of variance of total scores of internet addiction. However, the other independent variables in the study : use of tobacco , use of alcohol, suicidality and academic average didn't significantly predict the students' internet addiction levels.

#### Results and Discussion:

As a result of the study antisocial behaviors, risk of school dropout, gender and faculty being attended are revealed as leading variables which predict university students' internet addiction. In this context, it is revealed that especially antisocial behavior and other risk areas, such as the risk of school dropout, gender and faculty increase the risk of addiction and there is a difference in internet addiction levels



among students in terms of gender and the faculty they attend. According to the findings obtained from the study, it can be said that it is important to reduce the risk of school dropout by increasing antisocial behavior among students and increasing their commitment to school in order to reduce students' internet addiction. Besides findings of the study can be said to be guiding for the other studies to be made in the literature and for preventive studies in this respect .

**Key Words:** Internet addiction, antisocial behavior, risk of school dropout.

i Data used in this study was obtained by Project SBA-11-24 supported by Scientific Research Unit of Ahi Evran University in 2011-2012 Academic Year .

ID: 200

**Dehb Olan Çocukların Anneleri İle Normal Gelişimi Olan Çocukların Annelerinin Depresyon Ve Stresle Başa Çıkma Becerilerinin Karşılaştırılması**

**Comparison Of Coping Strategies And Depression Level Of Mothers Of Children With Adhd With Mothers Of Children With Normal Development**

Yazarlar / Authors: Fulya Alpan, Demet Erol (Öngen)

**ÖZET**

Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu (DEHB), okul öncesi çocuklukta başlayıp yetişkinlikte de devam edebilen aşırı hareketlilik, kısa dikkat süresi ve dürtüsellikle karakterize bir bozukluktur. Çocuklarda teşhis edilen DEHB, ailelerde yönetim problemlerine neden olarak anababa ve çocuk arasındaki ilişkiye zarar vermektedir. Anababalar, çocuklarını yetiştirirken olumlu duyguların yanı sıra korku, endişe, öfke ve yorgunluk gibi olumsuz duygular da yaşamaktadırlar. DEHB' li olan çocukların anababaları ise çocuk yetiştirmede karşılaştıkları akademik, sosyal ve duygusal sorunlara bağlı olarak bu duyguları daha yoğun yaşamaktadırlar. Araştırmalar, davranış sorunları olan çocukların anababalarında psikolojik bozuklukların daha sık görüldüğünü ve çocuklardaki davranış bozukluğunun şiddetinin, stresi arttırmada önemli bir etken oluşturduğunu göstermektedir. Alanyazın incelendiğinde, DEHB' li çocukların anababalarının stres düzeylerinin, normal gelişim gösteren çocukların anababalarının stres düzeylerine göre daha yüksek olduğu: fiziksel, psikolojik, sosyal ve çevresel alanda yaşam kalitelerinin ise normal gelişimi olan çocukların anababalarına göre daha düşük düzeyde olduğu görülmektedir. Bu doğrultuda, DEHB' li çocukların annelerinde görülen stres ve kaygının onların sosyal yaşantılarına ve yaşam kalitelerine etki ettiği söylenebilir. Bunun altında yatan nedenler ve çözüm yollarının bulunması, DEHB' li çocukların anababalarının yaşam kalitesini yükseltecektir. DEHB' li çocukların annelerinde görülen çocuklarının davranışlarına yönelik başa çıkma becerilerinin geliştirilmesindeki güçlükler ve çocuklarının davranışlarını kontrol altına alamama sonucunda anababalarda öğrenilmiş çaresizlik ortaya çıkmaktadır. Anababaya sosyal destek sağlanması, hastalığa ilişkin bilgilendirme çalışmaları, stresle etkili başa çıkma becerilerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar, anababaların streslerini kontrol etmelerine yardımcı olacaktır. Yaşadığı güçlüklerle ilgili olarak annenin geliştireceği olumlu başa çıkma becerileri, DEHB' li çocuğun gelişimini de olumlu yönde etkileyecektir.

**Amaç:** Bu araştırmanın amacı, Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu olan çocukların annelerinin depresyon düzeyleri ve stresle başa çıkma becerilerinin, normal gelişim gösteren çocukların annelerinin depresyon düzeyleri ve stresle başa çıkma becerileri ile karşılaştırılmasıdır. Ayrıca, DEHB' li çocukların annelerinin farklı stresle başa çıkma becerilerinin depresyon düzeylerini ne düzeyde yordadığı da incelenmiştir.

**Yöntem:** Araştırmanın çalışma grubunu, akademik ve sağlık olarak normal gelişimi olan 4., 5., 6., 7. ve 8. sınıfa devam eden 120 ilköğretim öğrencisi annesi ve Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Polikliniğine başvuran 4.-8. sınıfa devam eden DEHB tanısı almış 47 ilköğretim öğrencisi annesi oluşturmuştur. Araştırmada veri toplamak amacıyla Beck Depresyon Ölçeği (Beck, 1961) ve Yakın İlişkilerde Çok Boyutlu Başa Çıkma Ölçeği'nin (Pollina ve Snell, 1999) Türkçe uyarlaması (Şahin ve Bilecen, 2007) kullanılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde Kolmogorov Smirnov testi, t-testi, Mann Whitney U testi ve çoklu doğrusal regresyon analizi teknikleri kullanılmıştır.

**Bulgular ve Sonuç:** DEHB'li çocukların annelerinin depresyon düzeyleri, normal gelişimi olan çocukların annelerine göre daha yüksek bulunmuştur. Stresle başa çıkma becerilerinin kullanımında, ilişkiye Odaklanma, Dışsal Destek Arama, İnkâr/Erteleme, Dine Tutunma ve Mizah alanlarında DEHB'li çocukların anneleri ile normal gelişimi olan çocukların anneleri arasında farklılık bulunmamıştır. DEHB'li çocukların annelerinde Olumsuz Edilgen Başa Çıkma düzeyi ve Alkol/İlaç Kullanımı, normal gelişimi olan çocukların annelerine göre önemli düzeyde yüksek bulunmuş: Olumlu Etkin Başa Çıkma düzeyinin ise önemli düzeyde daha düşük olduğu görülmüştür. DEHB'li çocukların annelerinde Kendini Destekleme düzeyi normal gelişim

gösteren çocukların annelerine göre daha düşükken, Geri Çekilme stratejisi boyutunda DEHB'li çocukların annelerinin puan ortalamalarının daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Regresyon analizi sonuçları, Olumsuz Edilgen Başa Çıkma stratejisinin, depresyonu pozitif yönde, Olumlu Etkin Başa Çıkma stratejisinin ise depresyonu negatif yönde önemli düzeyde yordadığını ortaya koymuştur.

Öneri: DEHB ile ilgili okul çalışanlarının bilgi sahibi olması ve DEHB'li öğrenciler için gerekli düzenlemelerin yapılması, okul ortamında DEHB'li çocukların rahatlamasına ve annelerinin de stres faktörlerinin azalmasına yardımcı olacaktır. DEHB'li çocukların annelerinin içinde bulundukları duygudurum ve kullanılan stresle başa çıkma stratejilerine göre okul çalışanları tarafından uygun yaklaşım biçimlerinin belirlenmesi, DEHB'li çocukların annelerinin okul ile işbirliğine girmesine de yardımcı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu, depresyon, stres, stresle başa çıkma stratejileri

## **SUMMARY**

Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD) is characterized with hyperactivity, short attention span and impulsivity which starts from middle childhood and can continue into adulthood. ADHD, diagnosed in children causes management problems and damages the relationship in families. Parents have positive emotions as well as negative emotions like fear, anxiety, anger and fatigue when rearing their children. When parents of children with ADHD faced by the academic, social and emotional problems, they have these feelings more intense. Researchers suggest that psychological disorders were more frequent in families with behavioral problems and the severity of behavioral disorder is an important factor of the increased stress. The literature shows that, the stress level of parents with ADHD children is higher compared to families with normal children and physical, psychological, social, and the quality of life is lower in families of children with ADHD. Accordingly, the quality of life in mothers of children with ADHD can be influenced by the anxiety level of stress. Finding the underlying causes and solutions will make the lives of families of children with ADHD less stressful. Mothers of children with ADHD have difficulties in controlling the behaviors of their children and in the development of coping skills and as a result learned helplessness arises. Information studies, social support, family studies for the development of positive coping skills will help these families to control their stress. As a result of coping with stress positively, development of the child with ADHD will be on healthy direction.

Objective: The aim of this study was to compare the depression level and stress coping skills of the mothers of children with Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD) with the mothers of children with normal development. Additionally, it was aimed to explore to what extend the stress coping skills of mothers of children with ADHD predicted their level of depression.

Methods: The sample of the research consisted of the 120 mothers of children who had normal development and attended 4th, 5th, 6th, 7th and 8th grades, and 47 mothers of children with ADHD, attended the 4th and 8th grades. Mothers of children with ADHD, were reached from Adolescent Psychiatry Clinic at The Akdeniz University Faculty of Medicine. The Turkish version of the Beck Depression Inventory (Beck, 1961) and the Turkish version of The Multidimensional Intimate Coping Questionnaire (Pollina and Snell, 1999) were used to collect data. Kolmogorov-Smirnov test, t-test, Mann-Whitney U test, and multiple linear regression analysis were used in the analysis of the data.

Findings and Results: The findings indicated that, depression level of the mothers of children with ADHD was higher than those of the mothers of children with normal development. There were no differences between the mothers of children with ADHD and the mothers of children with normal development in using the strategies of Love and Affection toward Partner, Seeking Social Support, Denial/Avoidance, Religious Coping and Humor Coping. It was found that the Negative and Passive Coping Strategy and the Alcohol and Drug Use Strategy scores were significantly higher and Positive and Active Coping Strategy scores were significantly lower in the mothers of children with ADHD. The level of Self-Bolstering strategy was found lower and the level of Social Withdrawal strategy was higher in the mothers of children with ADHD. Regression analysis showed that Negative and Passive Coping strategy was positively related to depression while Positive Active Coping strategy was negatively related to depression.

Recommendation: With the knowledge of the ADHD, school staff can make the necessary arrangements for these students which will make them feel comfortable in the school environment and will help to

reduce the stress factors of their mothers. To determine the appropriate approach according to the mood and coping strategies used by the mothers of children with ADHD, can help the mothers of children with ADHD to cooperate with school.

Key Words: Attention Deficit Hyperactivity Disorder, depression, stress, coping with stress management strategy.

ID: 201

---

**A Study Of The Association Of Personality Factors And Body Image With Self-Esteem**

---

**Yazarlar / Authors:** Usha Barahmand, Parisa Kalantari, Zeynab Shahbazi

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

The purpose of the study was to compare body image indices and self-esteem in male and female university students and to explore the relationship among personality dimensions, body image indices and self-esteem. Using a stratified random sampling procedure, a sample of 300 students (150 boys and 150 girls) was recruited for the study. Data were collected by administering the HEXACO personality inventory, the Multidimensional Body-Self Relations Questionnaire and the Rosenberg self-esteem scale. Multivariate analysis of variance, Pearson's correlation coefficients, and multiple regression analysis were employed to analyze the data. Women reported greater preoccupation with appearance and weight than men. In both sexes neuroticism correlated negatively, while extroversion, agreeableness and conscientiousness correlated positively with appearance evaluation. In both sexes, extroversion correlated positively with self-esteem, and in women agreeableness and conscientiousness too were associated with self-esteem. Furthermore, attitudes toward appearance and satisfaction with body areas correlated positively with self-esteem in boys while appearance evaluation and satisfaction with body areas correlated positively with self-esteem in girls. Regression analysis revealed that extroversion, attitudes to appearance and satisfaction with body areas account for about 30% of the variance in men's self-esteem, while neuroticism, extroversion, conscientiousness accounted for about 40% and appearance evaluation accounted for about 13% of the variance in women's self-esteem.

**Keywords:** personality, body image, self esteem, students

ID: 202

**Grupla Psikolojik Danışmada Biblioterapinin Huzurevindeki Yaşlı Bireylerin Depresyon Düzeylerine Etkisi**

**The Effect Of Bibliotherapy On Elderly People Who Live In Nursing Homes In Group Psychological Counseling**

Yazarlar / Authors: Makbule Kalı Soyer, Selami Kardaş

**ÖZET**

**GİRİŞ**

Bibliotherapy is the use of literature to promote healing. Bibliotherapy has grown in popularity because books are readily available, making it a convenient and cost-effective intervention strategy for counselors to employ with a wide range of clients and issues (Pehrsson & McMillena, 2010).

Current bibliotherapeutic research seems to indicate that books are most effective for healthy people going through life changes, or for people with mild mental illnesses such as depression (Morris, 2002).

Depresyon yaşlılık döneminde sıkça rastlanan bir sorundur. Yaşlılık döneminde sosyal rollerdeki değişiklik ve özellikle huzur evinde yaşayan yaşlılarda sosyal desteğin azalması depresyonu artıran önemli faktörler olarak görülmektedir. Ülkemizde yapılan bir araştırmada huzurevinde yaşayan yaşlılarda DSM-IV tanı ölçütlerine göre çalışma grubunun %39.7'sinde depresyon olduğu belirlenmiştir (Varma, Oğuzhanoğlu, Amuk ve Ateşçi, 2008).

Bu çalışmada biblioterapi, eğitim düzeyi düşük ve huzur evinde yaşayan yaşlılarla grupla danışma uygulaması şeklinde kullanılmıştır. Bu araştırmanın amacı, grupla yapılan biblioterapinin yaşlı bireylerin depresyon düzeyleri üzerindeki etkisini test etmektir.

Bu amaçla aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Huzurevindeki yaşlıların depresyon düzeyleri nasıldır?
2. Biblioterapinin depresyonu azaltmakta bir etkisi var mıdır?

**YÖNTEM**

**Araştırma deseni**

Bu araştırma öntest-son test kontrol gruplu seçkisiz desende tasarlanmış deneysel bir çalışma olarak gerçekleştirilmiştir.

**İşlem**

Gruplara üye seçmeden önce çalışmaya katılmak için sağlığı ve bilişsel fonksiyonları yerinde ve gönüllü olan yaşlılarla iletişim kurulmuştur. Gruba üye seçimi için Kişisel Bilgi Formu (kişisel bilgiler, fiziksel fonksiyonları hakkında sorulardan oluşan) ve Bilişsel fonksiyonlarını değerlendirmek için Eğitimsizler için Standart Mini Mental Test (Standard Minor Mental Test- SMMT) (Folstein ve ark. 1975) uygulanmıştır. Fiziksel ve bilişsel fonksiyonu gruba katılmaya engel olmayan 17 yaşlı araştırma kapsamına alınmıştır.

Bu çalışma için, çocuk öyküleri yazarı olan Müzaffer İzgü'nün "Anneannem" serisindeki kitaplar biblioterapide yararlanılacak öykü kitapları olarak seçilmiştir. Anneannem serisindeki öyküler anneanne, torunlar ve evlatlar arasındaki olumlu ilişkileri ele alan kitaplardır. Altı oturumda yaşlılarla bir araya gelinmiştir. Her bir oturumda bir öykü okunmuş ve bu öykü üzerinden üyelerin duygu ve düşünceleri üzerinde çalışılmıştır. Her bir oturum 90' sürmüştür. Her bir oturumun başında 10 dakikalık bir fiziksel egzersizle ısınma yapılmış, takiben öykünün okunmasına geçilmiştir.

**Katılımcılar**

Üyeler seçkisiz örnekleme yöntemi ile deney (n:8) ve kontrol (n:9) grubuna ayrılmıştır. Üyelerin % 17'si okur yazar, %50' 5. Sınıf, %33.3'ü 8. Sınıf düzeyinde eğitimlidir. SMMT puanları 20 ve üzerindedir.

**Ölçümler**

Yaşlılar için depresyon ölçeği: Yesavage ve ark. (1983) tarafından geliştirilen Türkçeye uyarlaması Ertan ve ark. (1997) tarafından gerçekleştirilen 30 maddelik evet/hayır şeklinde yanıtlanan bir ölçektir.

## **BULGULAR VE TARTIŞMA**

Analizler sonucunda deney grubundaki yaşlıların depresyon düzeyinde anlamlı bir şekilde azalma gözlenmiştir.

Yapılan çalışmalar biblioterapinin genelde bireysel danışma uygulamalarında, kendi kendine yardım aracı olarak kullanıldığı şeklindedir. Ayrıca, bazı uygulamalarda bir kuramsal modele entegre edilmiş bir teknik olarak, bazen de tek başına bir teknik olarak kullanıldığı görülmektedir. Bu çalışmada biblioterapi grupla uygulanmıştır. Öyküden sonra duyguların ifade edilmesi ve yapılan paylaşımların yaşlı bireylerde duygusal rahatlama, umut ve yaşamın anlamının artmasını sağlayarak depresyonu düşürdüğü söylenebilir.

## **ÖNERİLER**

Psikolojik danışman eğitiminde biblioterapinin kullanımına yönelik bir ders konulması, Biblioterapinin etkin kullanımı için Türk danışmanlık derneğinin yaş ve sorunlar açısından biblioterapide kullanılacak kitapların ulusal düzeyde belirlenip, sıralandığı bir çalışma yapması, Ön çalışması yapılmış kitapların teknolojiye yararlanarak, sosyal paylaşım sitelerinde ve dernek sitesinde yayınlanması yoluyla, danışmanlık hizmetlerinin daha ucuz ve yaygın hale getirilebileceği önerilebilir.

## **SINIRLIKLAR**

Grupla biblioterapi çalışması bir ilk oluşu açısından bir takım sınırlıklar taşımaktadır. Gelecek çalışmalarda biblioterapinin bireysel ve grupla yapılan uygulamalardaki etkililiğinin karşılaştırıldığı araştırmaların yapılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

**ANAHTAR SÖZCÜKLER:** Biblioterapi, Yaşlılık, Huzurevi, Depresyon

## **SUMMARY**

### **SUMMARY**

#### **INTRODUCTION**

Bibliotherapy is the use of literature to promote healing. Bibliotherapy has grown in popularity because books are readily available, making it a convenient and cost-effective intervention strategy for counselors to employ with a wide range of clients and issues (Pehrsson & McMillena, 2010).

Current bibliotherapeutic research seems to indicate that books are most effective for healthy people going through life changes, or for people with mild mental illnesses such as depression (Morris, 2002).

Depression is a common problem in older adults. The change in social roles for elderly people and especially decrease of social support to older people who live in nursing homes are important factors increase depression. A research applied in our country remarks that % 39,7 of elderly people who live in nursing homes have depression regarding to their DSM-IV scores (Varma, Oğuzhanoglu, Amuk and Ateşçi, 2008).

In that research bibliotherapy is used to elderly people who have low educational level in nursing homes as group psychological counseling application. The aim of this research is to test the effect of bibliotherapy applied to group on depression level of elderly people.

According to this aim the questions below are looked for answering:

1. How is the depression level of elderly people who live in nursing homes?
2. Is there an effect of bibliotherapy on decreasing the depression level?

#### **METHOD**

##### **Research Design**

This research is performed as an experimental study which is designed with pretest and posttest control group.

#### **APPLICATION**

Elderly people mentally and cognitively healthy and volunteer are communicated before selection of group members. Personal Information Form (personal information consists of questions about their physical functions) and Standard Minor Mental Test - SMMT (Folstein at all, 1975) for uneducated to evaluate their cognitive functions are applied in selection of group members. 17 elderly people whose physical and cognitive functions are proper to participate in group are taken to this study.

In that research, Muzafer İzgü's, a child story writer, books in "Anneannem" serial are selected as stories that are going to be benefited in bibliotherapy. The stories in Anneannem serial are about the positive

relationships among grandmother, children and grandchildren. Elderly people are gathered in six sessions. Each session takes 90 minutes. At the start of each session a physical exercise is applied that takes 10 minutes, following the story is read.

At each session, a story is read and the feelings and ideas of group members about this story are studied. Each session takes 90 minutes. At the start of each session a physical exercise is applied that takes 10 minutes, following the story is read.

#### Participants

Participants are separated to experiment (n:8) and control (n:9) groups by randomly selection method. 17% of participants are literate, 50% of them are graduated from primary school and 33,3% of them are graduated from elementary school. Their SMMT scores are 20 and above.

#### Measurements

Depression Scale for Elderly People: It is a scale that developed by Yesavage at all (1983) and adapted to Turkish by Ertan at all (1997) and it consists of 30 items responded by yes/no answers.

#### FINDINGS AND DISCUSSION

According to analysis results, a remarkable decrease in depression level of experiment groups is observed. The literature shows that bibliotherapy generally is used as individual counseling application as a self-help tool. Furthermore, in some applications it is used as a technique integrated to a theoretical model and sometimes it is used by itself as a technique. In this research bibliotherapy is applied to groups. It can be said that expression of the feelings and sharing done after the story decrease depression by providing relief, hope and making life meaningful regarding elderly people.

#### RECOMMENDATIONS

Designing a course regarding use of bibliotherapy in psychological counseling education,  
Determining and arraying the books that will be used in bibliotherapy concerning the age and problems at the national level for the effective use of bibliotherapy by the Turkish Counseling Association  
Counseling services can be made cheaper and more prevalent by publishing the books which Preliminary study done on social media networks and website of Counseling Association by means of technology.

#### LIMITATIONS

The study of group bibliotherapy as being one of the first applications has some limitations.

The researches in which a comparison of the effectiveness of group and individual bibliotherapy seems to be beneficial in forthcoming studies.



ID: 204

**Psikolojik Danışman Eğitiminde Bireyle Psikolojik Danışma Uygulaması Ve Süpervizyonu: Ulusal Bir Tarama Çalışması**

**Counseling Practicum And Supervision In Counselor Education: A National Survey**

Yazarlar / Authors: Gülşah Kemer, Mine Aladağ

**ÖZET**

Bu araştırmada, Türkiye'deki Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık (RPD) lisans programlarında yer alan "Bireyle Psikolojik Danışma Uygulaması" dersinin ve kapsamındaki "Süpervizyon Süreci"nin işleyişini ortaya koymak amaçlanmaktadır. Bu amaca bağlı olarak iki aşamalı bir çalışma yürütülmektedir. Bu bildiri ile araştırmanın ilk aşamasında yürütülen tarama çalışmasının bulgularının sunulması amaçlanmaktadır. Tarama çalışması için a) bireyle psikolojik danışma uygulaması dersini yürüten öğretim elemanının/üyesinin özellikleri (demografik özellikleri, eğitim ve deneyimi), b) söz konusu dersin genel yapısı, c) bireyle psikolojik danışma uygulama süreci ve d) bireyle psikolojik danışma uygulamasının süpervizyon süreci olmak üzere dört ana bölümden oluşan bir Anket Formu hazırlanmıştır. Hazırlanan form RPD lisans programlarında (33 devlet, 6 özel) söz konusu dersi yürüten 124 öğretim elemanına/üyesine kişisel e-posta yoluyla gönderilmiş, araştırmaya 68 öğretim elemanı/üyesi katılmaya gönüllü olmuş ve tarama çalışmasının örneklemini Anket Formu'nu eksiksiz dolduran 60 öğretim elemanı/üyesi oluşturmuştur.

Araştırmaya 37 kadın (%62), 23 erkek (%38) öğretim elemanı/üyesi katılmıştır. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu yüksek lisans (%78) ve doktora (%80) eğitimleri kapsamında psikolojik danışma uygulamalarına yönelik süpervizyon almış, bir kısmı (%45) süpervizyon aldıkları başka mesleki eğitim çalışmalarına da katılmıştır. Katılımcıların bir kısmı süpervizyon vermeye yönelik bir eğitim aldığını (%38), yurtdışında akademik deneyimleri olduğunu (%42) ve yurtdışı akademik deneyimleri arasında psikolojik danışman eğitim ve süpervizyonun da bulunduğunu (%60) belirtmiştir. Ayrıca, katılımcıların çoğunluğu (%68) akademik kadroya atanmadan önce psikolojik danışman olarak çalışmış ve halen psikolojik danışma hizmeti sunmaktadır.

Katılımcıların görev yaptıkları anabilim dallarının büyük çoğunluğunda (%80) "Bireyle Psikolojik Danışma Uygulaması" dersi bir saat teorik, dört saat pratik olmak üzere üç kredilik bir ders olarak yürütülmekte ve tamamına yakınında (%92) söz konusu ders üç ve daha fazla öğretim elemanı/üyesi tarafından verilmektedir. Katılımcıların yarısından fazlası (%60) anabilim dallarında, Psikolojik Danışma ve Rehberlik Birimi olduğunu ve bu birime ait çeşitli donanımları (Bireysel Görüşme/Gözlem Odası, vb.) bireyle psikolojik danışma uygulaması kapsamında psikolojik danışman adaylarının görüşme yapması ve bu görüşmelerin izlenmesi gibi amaçlarla kullandıklarını belirtmiştir.

Katılımcıların tamamı uygulama kapsamında psikolojik danışman adaylarının bireysel görüşme yaptığını belirtirken, yarısından biraz fazlası (%53) en az iki danışanla, bir kısmı (%25) en az bir, diğer bir kısmı (%22) ise en az üç danışanla görüşme yapmalarını beklediklerini belirtmiştir. Katılımcıların yaklaşık yarısının (%42) psikolojik danışman adaylarından zorunlu olarak tamamlamalarını bekledikleri oturum sayısı yedi ila 10 oturum iken, diğer katılımcıların belirttikleri oturum sayıları bir ila üç (%10), dört ila altı (%13) ve 10 oturumdan fazla (%35) olmak üzere değişmektedir. Katılımcıların tamamına yakını (%95) psikolojik danışman adaylarının bireysel görüşmelerini gerçek danışanlarla yaptıklarını, bir kısmı (%33) aynı zamanda akran danışanlarla da görüştüklerini belirtmiştir. Katılımcıların yine tamamına yakını (%96) psikolojik danışman adaylarının danışanlarını kendi sosyal bağlantılarını kullanarak bulduklarını, bir kısmı aynı zamanda anabilim dalına ait psikolojik danışma ve rehberlik birimine (%20) ve/veya üniversite psikolojik danışma ve rehberlik merkezine (%13) başvuran danışanların yönlendirildiğini belirtmiştir. Katılımcılar psikolojik danışman adaylarının görüşmelerini anabilim dalına ait psikolojik danışma ve rehberlik biriminde (%67), dersliklerde (%28), psikolojik danışman adayının evinde (%22) ve/veya danışanın evinde (%13) yaptıklarını bildirmiştir.

Psikolojik danışman adaylarının yaptıkları bireysel görüşmelere katılımcıların hemen hemen hepsi (%98) süpervizyon verdiğini belirtirken, süpervizyon için ayrılan süre yaklaşık yarısı kadarı tarafından (%42) bir ders saati, diğer yarısı tarafından ise (%42) dört ila beş ders saati olarak belirtilmiştir. Katılımcıların yarısından daha az bir kısmı (%39) süpervizyon süreci için bir süpervizyon modelini temel aldığını belirtmiştir. Katılımcıların bir kısmı (%36) süpervizyon sürecinde tek bir süpervizyon yöntemini (grup süpervizyonu, bireysel süpervizyon vb.), çoğunluğu (64%) ise birden fazla süpervizyon yöntemini kullandığını belirtmiştir. Benzer biçimde, katılımcıların bir kısmı (%25,4) süpervizyon sürecinde iki ya da üç teknik kullandığını, çoğunluğu (%74,6) ise dört ya da daha fazla süpervizyon tekniği kullandığını bildirmiştir. Bu tekniklerden en sık kullanılanlar deşifre (%88) ve kaset kayıt (%80) teknikleridir. Katılımcıların psikolojik danışman adaylarının performanslarını değerlendirirken en sık dikkate aldıkları ölçütler, psikolojik danışma becerilerini etkili kullanabilme ile uygulama ve süpervizyon koşullarını yerine getirmektir.

Bu çalışmada RPD Lisans Programlarında yer alan “Bireyle Psikolojik Danışma Uygulaması” ve kapsamındaki “Süpervizyon Sürecine” ilişkin önemli bulgular elde edilmiştir. Elde edilen bulgular, bireyle psikolojik danışma uygulaması ve süpervizyon sürecinin işleyişi açısından katılımcılar arasında benzerlikler ve farklılıklar bulunduğunu göstermiştir. Psikolojik danışman adaylarının bireyle psikolojik danışma uygulaması ve süpervizyonu sürecinde gruplara ayrıldığı, gerçek danışanlarla uygulama yaptığı ve bu uygulamalara ilişkin farklı süpervizyon yöntem ve teknikleri kullanılarak süpervizyon verildiği bulunmuş, öğretim elemanı/üyelerinin uygulama ve süpervizyon sürecinin nitelikli bir biçimde yürütülmesine oldukça önem verdiği gözlenmiştir. Öte yandan, uygulama sürecine ilişkin bazı bulgular ve süpervizyon sürecine ilişkin süpervizyon yöntemlerinin kullanımına ilişkin bulgular önemli uygulama farklılıklarının olduğu gözlenmiştir. Sonuç olarak, bu araştırmadan elde edilen bulguların, psikolojik danışman eğitiminde uygulama ve süpervizyon konusunda oluşturulması istenen standartların belirlenmesine yönelik yapılan tartışmalara önemli bir zemin oluşturacağı düşünülmektedir. Araştırmanın bulguları katılımcıların özellikleri ve sağladıkları bilgilerle sınırlıdır. Bulgular ve öneriler bildiri oturumunda detaylarıyla tartışılacaktır.

## SUMMARY

In this study, researchers reviewed the implementation of the “Individual Counseling Practicum” course and its “Supervision Process” in various Guidance and Psychological Counseling (GPC) undergraduate programs in Turkey. A two-phase study was conducted and the results of the first phase, a survey, are introduced in this presentation. A Survey Form was developed and involved four main areas: a) characteristics of the faculty instructing the individual counseling practicum course (e.g., demographics, experience), b) general structure of the course, c) process of individual counseling practice, and d) supervision of individual counseling practice. The form was e-mailed to 124 faculty members teaching “Individual Counseling Practicum” course in GPC undergraduate programs (33 government, six private). Sixty-eight faculty members volunteered to participate and the sample of the study included 60 participants who completely responded to the survey.

Thirty-seven female (62%) and 23 male (38%) faculty members participated in the study. The majority of the participants presented that they received supervision for their counseling practices in their master’s (78%) and doctoral (80%) training whereas some participants (45%) also attended trainings where they received supervision. Some of the participants indicated receiving supervisor training (38%), and having academic experiences abroad (42%) with these experiences involving counselor education and supervision (60%). Moreover, most of the participants (68%) worked as counselors before they become faculty members and still provide counseling services.

“Individual Counseling Practicum” is defined as a three credit hour course including one hour of theoretical and four hours of practicum work in majority of the participants’ programs (80%), and was taught by three or more faculty members in almost all of the programs (92%). More than half of the participants (60%) reported that they have a Counseling Clinic in their programs and use the clinic resources (e.g., observation deck) for the purposes of counselor trainees’ practices, observation of these practices, etc.

For practicum, all of the participants mentioned that they expected counseling trainees to have individual counseling sessions with at least two clients (53%), one client (25%), or three clients (22%). Participants also expected counselor trainees to complete seven to 10 sessions (42%), one to three (10%), four to six

(13%), or more than 10 sessions to meet their practicum requirements. Almost all of the participants stated that counselor trainees see real clients (95%) and peer clients (33%) concurrently. Again, almost all of the participants (96%) presented that counselor trainees find their clients through their social settings and/or some of them are directed to the clients who seek services in the programs' counseling clinic (20%) or the university counseling centers (13%). Participants indicated that counselor trainees see their clients at the counseling clinic (67%), classrooms (28%), counseling trainee's house (22%), and/or client's house (13%).

Almost all of the participants (98%) reported that they provide supervision for counseling trainees' individual counseling sessions. Participants mentioned that they allocated time for the supervision sessions as either a class-hour (42%) or four to five class-hours (42%). Less than half of the participants (39%) indicated that they are following a supervision model. Some of the participants (36%) stated that they use one supervision method (e.g., group/individual) whereas most of the participants (64%) use more than one method. Similarly, some of the participants (25.4%) use two or three supervision techniques whereas most of the participants (76.4%) use four or more techniques. Moreover, participants reported that the most frequently used evaluation criteria for counselor trainees' performance was their ability to use counseling skills effectively and to meet the practicum and supervision requirements.

In this study, significant findings were obtained regarding the practices of "Individual Counseling Practicum" course and its "Supervision Process" in GPC undergraduate programs. These findings revealed similarities and differences among the participants' implementation of individual counseling practicum and supervision process. Per the results, counselor trainees are divided into groups for their individual counseling practices and supervision process, see real clients, and receive significant amounts of supervision, and faculty members care considerably about the quality of individual counseling practicum and supervision process. On the other hand, significant implementation differences were also observed in the findings regarding practicum process and use of supervision methods, such as the variation of supervision methods and techniques among faculty. In conclusion, the findings of the present study can provide a basis for the discussions regarding the establishment of standards in counselor education and supervision. Findings of the present study are limited to the participants' characteristics and the information obtained from the participants. Findings and suggestions for future research will be detailed in the conference presentation.

ID: 208

---

### **Does Parental Attachment Impact Internalizing And Externalizing Problems In Adolescents?**

---

Yazarlar / Authors: Constantina Demetriou, Bilge Uzun Özer, Cecilia Essau

### **ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

### **SUMMARY**

Title: Does parental attachment impact internalizing and externalizing problems in adolescents?

Constantina Demetriou\*, Bilge Uzun Özer\*, Cecilia Essau\*

Background: Adolescence is an important transition period as the cognitive, biological and social changes occur during this time of period (Liable, Carlo & Rafaelli, 2000). While the majority of adolescents navigate this period with confidence and success, a minority of adolescents experience distress and insecurity. One important factor that differentiates these two groups is the relationships that adolescents develop with both their parents and peers. Understanding adolescents' psychopathology and the impact of family attachment in it is an essential component in the provision of mental health care.

Objective: The aim of this study is to assess the impact of parental attachment on Greek-Cypriot adolescents' internalizing and externalizing problems.

Methods: The total of 604 Greek-Cypriot adolescents (271 male: 333 female) participated in the present study. The mean age of the participants was 14. 97 (SD = 1.4) with an age range between twelve and seventeen years old. Participants were from public secondary and high schools students with high and low socio-economic levels in both urban and rural areas of five towns of Cyprus. Adolescents were selected by using cluster-sampling method. In this respect, two secondary and two high schools from twenty public schools widely spread across Cyprus were randomly selected. Youth Self Report questionnaire was used to assess internalizing and externalizing behavioural problems and Inventory of Parent and Peer attachment was used to measure parental attachment. Data were analysed by using MANOVA and multiple regression. Results: Preliminary analysis showed that approximately 2.5% of the participants showed symptoms of psychopathology (2.2% internalizing problems: 2.3% externalizing problems). Sex differences were examined in the initial analysis. A significant difference between male and female adolescents' YSR scores (Wilk's  $\lambda = .93$ :  $F_{3,596} = 15.29$ ,  $p < .05$ ,  $\eta^2 = .07$ ) was found. Univariate follow up showed that there is only a significant sex difference on Internalizing problems ( $F_{1,598} = 19.34$ ,  $p < .05$ ,  $\eta^2 = .03$ ). No significant gender difference was found on participants' externalizing problems and total problem scores. In terms of parental attachment, a significant sex difference was found on adolescents' IPPA Parent scores (Wilk's  $\lambda = .98$ :  $F_{3,600} = 5.18$ ,  $p < .05$ ,  $\eta^2 = .03$ ). Univariate follow up test showed that there is a significant sex difference on parent trust ( $F_{1,602} = 6.44$ ,  $p < .05$ ,  $\eta^2 = .01$ ) with female students ( $M = 38.8$ ,  $SD = 7.2$ ) reporting higher parent trust scores than male students ( $M = 37.4$ ,  $SD = 6.9$ ). Similarly, a significant sex difference was found on participants' parent communication scores ( $F_{1,602} = 9.12$ ,  $p < .05$ ,  $\eta^2 = .02$ ) indicating that female students ( $M = 35.2$ ,  $SD = 7.4$ ) reporting higher parent trust scores than male students ( $M = 33.4$ ,  $SD = 6.9$ ). However, there was no difference between female and male adolescents' alienation scores. Moreover, multiple regression results revealed that parents' alienation had a significant impact on adolescents' both internalizing and externalizing problems. Specifically, parental communication was found to predict both internalizing and externalizing problems but did not show significant impact in any of them: in contrast, parental trust did not predict internalizing and externalizing behaviours in adolescents.

Conclusion: Overall results of this study throw a light on how family attachment influence adolescents' psychopathology. Findings are expected provide evidence-based information to develop a programme for the prevention of mental disorders, and for the promotion of mental of health.

Key Words: Attachment, Internalising and Externalising Problems, Adolescents

\* University of Roehampton, Whitelands Collage, Department of Psychology

ID: 209

## **Üniversite Öğrencilerinde Akademik Erteleme, Aile Bağlamında Benlik Ve Ana-Baba Tutumları**

### **Academic Procrastination, The Self In The Family Context And Parental Attitudes Among University Students**

Yazarlar / Authors: Sevgi Ulukaya, Filiz Bilge

## **ÖZET**

Akademik erteleme eğilimi üniversite öğrencilerinde yaygın olarak görülmektedir. Türkiye’de lisans öğrencilerinin %52’si akademik erteleme eğilimi göstermekte olup (Uzun Özer, Demir ve Ferrari, 2009), yurtdışında da benzer oranlar görülmektedir (Ferrari, Johnson ve McCown, 1995). Bu eğilim kişinin yaşamında işlevsel olmayan bir örüntü haline gelirse hem birey için hem de toplum için olumsuz süreç ve sonuçların yaşanmasını beraberinde getirebilir. Örneğin erteleme, birey için psikolojik işlev bozuklukları ve uyumsuz davranış örüntülerinin gelişmesinde payı olan bir stres kaynağı olabilmekte (Ferrari, Johnson ve McCown, 1995): toplum içinse üretkenliğin azalması, ekonomik kayıplar gibi olumsuzluklara yol açabilmektedir (Burka ve Yuen, 2008). Bununla birlikte alanyazında üzerinde fikir birliğine varılan bir erteleme tanımı yoktur.

Temel olarak psikodinamik, davranışçı ve bilişsel–davranışçı yaklaşımlar tarafından ertelemeye farklı açıklamalar getirilmiştir. Ancak son yıllarda ertelemeye ilgili olarak bazı kuramsal modeller geliştirilmiş ve kavramsal bir çerçeve oluşturulmaya çalışılmıştır. Örneğin Uzun Özer’in (2010) öne sürdüğü modelde erteleme kavramının duygusal, bilişsel ve davranışsal bir örüntüsü olduğu ortaya konmuştur. Ana-baba tutumları ertelemeye ilişkili bulunan kavramlardan biridir (Ferrari ve Olivette, 1994). Aile bağlamında benlik kavramının (Kağıtçıbaşı, 2010) da ertelemeye ilişkili olabileceği düşünülmektedir. Bu doğrultuda erteleme kavramının doğasının daha iyi anlaşılması, bireyin farkındalığının arttığı psikolojik danışma sürecinde önemli bir etkiye sahip olabilir.

Çalışma grubunun oluşturulmasında olasılığa dayanmayan elverişli örneklemekten yararlanılmıştır. Dolayısıyla bulgular sadece çalışmaya katılan kişiler için geçerli olup genellenemez.

Betimsel nitelikte tasarlanan bu araştırma amaç, üniversite öğrencilerinin akademik erteleme eğilimleriyle aile bağlamında benlikleri ve ana-baba tutumları arasındaki ilişkileri ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki araştırma sorusuna yanıt aranmıştır.

Erkek ve kadın üniversite öğrencilerinin akademik erteleme puan ortalamaları arasında aile bağlamında benliklerine, anne tutumlarına ve baba tutumlarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?

Araştırma grubunu 2011-2012 güz döneminde Hacettepe Üniversitesi ve Başkent Üniversitesi’nin çeşitli bölümlerinde öğrenimlerine devam eden 697 öğrenci (221 erkek, 475 kadın) oluşturmuştur. Öğrencilerin akademik erteleme eğilimlerini belirlemek amacıyla Tuckman Akademik Erteleme Ölçeği – Kısa Formu, aile bağlamında benliklerini ölçmek amacıyla Aile Bağlamında Benlik Ölçekleri, ana-baba tutumlarını belirlemek amacıyla Çocuk Yetiştirme Tutumları Ölçeği ve sosyo-demografik bilgiler için araştırmacı tarafından geliştirilen Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmış olup, eta kare değerleri verilmiştir.

Sonuçlara göre öğrencilerin aile bağlamında benliklerine göre akademik erteleme düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Erkek öğrencilerin anne tutumunun akademik erteleme eğilimleri üzerindeki etkisinin orta düzeyde olduğu, anne tutumunu otoriter algılayan erkek öğrencilerin akademik erteleme düzeylerinin anne tutumlarını izin verici-şımartıcı algılayanlarınkine göre daha düşük olduğu belirlenmiştir. Kadın öğrencilerin anne tutumunun akademik erteleme eğilimleri üzerindeki etkisinin düşük düzeyde olduğu, anne tutumunu açıklayıcı-otoriter ya da otoriter algılayanların akademik erteleme düzeylerinin anne tutumunu izin verici-şımartıcı algılayanlarınkine göre daha düşük olduğu saptanmıştır. Erkek öğrencilerin baba tutumlarına göre akademik erteleme düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Kadın öğrencilerinse baba tutumlarının akademik erteleme düzeyleri üzerindeki

etkisinin düşük seviyede olduğu, baba tutumunu otoriter algılayan kadın öğrencilerin akademik erteleme düzeylerinin baba tutumunu izin verici-şımartıcı algılayanlarınkine göre daha düşük olduğu belirlenmiştir. Bu çalışmada elde edilen temel bulgulardan biri anne tutumunu açıklayıcı-otoriter ya da otoriter algılayan kadın öğrencilerin akademik erteleme düzeylerinin anne tutumunu izin verici-şımartıcı algılayanlarınkine göre daha düşük olduğudur. Bu bulgu, Ferrari ve Olivette'nin (1994) kadın öğrenciler için anne otoritesiyle erteleme arasında ilişki bulmadıkları araştırma bulgularıyla paralellik göstermemektedir. Yine aynı çalışmada otoriter babaların karar vermeyi erteleme ve kaçınan erteleme eğilimleri gösteren kız çocukları yetiştirdikleri öne sürülürken bu çalışmada tersine baba tutumunu otoriter algılayan kadın öğrencilerin akademik erteleme düzeylerinin baba tutumunu izin verici-şımartıcı algılayanlarınkine göre daha düşük olduğu belirlenmiştir. Bu sonuçlar kültürel farklılıklara bağlı olarak açıklanabilir. Ayrıca hem erkek hem kadın öğrencilerin aile bağlamında benliklerine göre akademik erteleme düzeyleri arasında anlamlı bir fark görülmemesi kişinin işlevsel ya da işlevsel olmayan şekilde ertelemesine bağlı olabilir.

Anahtar Sözcükler: akademik erteleme, aile bağlamında benlik, ana-baba tutumları

Kaynaklar

Burka, J. B., & Yuen, L. M. (2008). *Procrastination: Why you do it, what to do about it now*. (Revised edition). Cambridge, MA: Da Capo Press.

Ferrari, J. R., & Olivette, M. J. (1994). Parental authority and the development of female dysfunctional procrastination. *Journal of Research in Personality*, 28, 87–100.

Ferrari, J. R., Johnson, J. L., & McCown, W. G. (Ed.) (1995). *Procrastination and task avoidance: Theory, research, and treatment*. New York: Plenum Press.

Kağıtçıbaşı, Ç. (2010). *Benlik, aile ve insan gelişimi, kültürel psikoloji*. İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları.

Uzun Özer, B. (2010). *A path analytic model of procrastination: Testing cognitive, affective, and behavioral model*. Unpublished doctoral dissertation, Middle East Technical University, Ankara.

Uzun Özer, B., Demir, A., & Ferrari, J. (2009). Exploring academic procrastination among Turkish students: Possible gender differences in prevalence and reasons. *The Journal of Social Psychology*, 149(2), 241–257.

## SUMMARY

Academic procrastination tendency is very prevalent among university students. 52% of the university students procrastinate in Turkey (Uzun Özer, Demir, & Ferrari, 2009), similar ratios are seen in foreign literature (Ferrari, Johnson, & McCown, 1995). If this tendency begins to have a nonfunctional pattern, both the individuals and society may experience negative process and results. For example procrastination can be a stress basis which may increase the development of psychological function disorders and maladaptive behavior patterns for individuals (Ferrari, Johnson, & McCown, 1995): while it may affect productivity and economy in a negative manner for the society. However there is no consensus among researchers on the definition of procrastination.

Basically, procrastination is explained differently by psychodynamic, behavioral and cognitive-behavioral approaches. However in recent years, some theoretical models related to procrastination were developed and a concept framework was tried to be created. For example Uzun Özer (2010) offers a model which shows that procrastination concept has emotional, cognitive and behavioral pattern. Parent attitudes are one of the concepts that are found to be related to procrastination (Ferrari & Olivette, 1994). The concept of the self in the family context (Kağıtçıbaşı, 2010) is also considered to be related to procrastination. In this line, a better understanding of the nature of the procrastination concept may an important influence in the process of psychological counseling which an individual gains inside. Convenient sampling procedure was used in participant selection. Therefore the results are not generalizable.

The present study is a descriptive research which is conducted with the aim of revealing the relationship between academic procrastination, the self in the family context, parental attitudes and some socio-demographic variables among university students. The following research question was considered.

Is there a significant difference in academic procrastination mean scores of female and male university students with respect to their selves in the family context, maternal attitudes and paternal attitudes?



The participants consisted of 697 students (221 male, 475 female) selected from various departments of Hacettepe University and Başkent University at the fall semester of 2011-2012. Turkish version of Tuckman Procrastination Scale – Short Form was used to gather information for academic procrastination. The Self in the Family Context Scales, Child Rearing Attitudes Scales and Demographic Information Form were used in data collection. One-way analysis of variance (ANOVA) was used in data analysis and eta square values were given.

Results revealed that there is no significant difference between students' academic procrastination levels with respect to their selves. This may be explained by functional and nonfunctional procrastination. For male students maternal attitudes has a medium effect on their academic procrastination, males who perceive their mothers attitudes as authoritarian procrastinate less than males who perceive their mothers attitudes as permissive indulgent. For female students maternal attitudes has a small effect on their academic procrastination, females who perceive their mothers' attitudes as authoritative or authoritarian procrastinate less than females who perceive their mothers attitudes as permissive indulgent. This finding is not consistent with the findings of the study of Ferrari and Olivette (1994) which implies that there is no relationship between authoritarian maternal attitude and procrastination.

There is no significant difference between male students' academic procrastination levels with respect to their paternal attitudes. For female students maternal attitudes has a small effect on their academic procrastination, females who perceive their fathers attitudes as authoritarian procrastinate less than females who perceive their fathers attitudes as permissive indulgent. This finding is also not consistent with the findings of the study of Ferrari and Olivette (1994) which implies that fathers' parental authority style had a major influence on daughters who develop chronic indecision and tended to be avoidant procrastination tendencies. This may be explained by cultural factors.

Key Words: academic procrastination, the self in the family context, parental attitudes

#### Resources

Burka, J. B., & Yuen, L. M. (2008). *Procrastination: Why you do it, what to do about it now*. (Revised edition). Cambridge, MA: Da Capo Press.

Ferrari, J. R., & Olivette, M. J. (1994). Parental authority and the development of female dysfunctional procrastination. *Journal of Research in Personality*, 28, 87–100.

Ferrari, J. R., Johnson, J. L., & McCown, W. G. (Ed.) (1995). *Procrastination and task avoidance: Theory, research, and treatment*. New York: Plenum Press.

Kağıtçıbaşı, Ç. (2010). *Benlik, aile ve insan gelişimi, kültürel psikoloji*. İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları.

Uzun Özer, B. (2010). *A path analytic model of procrastination: Testing cognitive, affective, and behavioral model*. Unpublished doctoral dissertation, Middle East Technical University, Ankara.

Uzun Özer, B., Demir, A., & Ferrari, J. (2009). Exploring academic procrastination among Turkish students: Possible gender differences in prevalence and reasons. *The Journal of Social Psychology*, 149(2), 241–257.

ID: 210

.....  
**Survey On Verbal And Non-Verbal Behaviours In Real And Virtual World**  
.....

Yazarlar / Authors: Kremena Stanilova

## **SUMMARY**

**Purpose:** This survey is based on people's behaviors on the social webs: mainly Facebook, but it includes observations on specialized forums, comments under blog posts and news, etc. To help counselors and therapists with no experience on the web understand their clients better and detect the real problems with their communication in real life or virtual world. To enhance awareness of character traumas and behaviors in everybody who is working on his/her personal development.

This survey represents a larger diploma project approved by The Institute of Body Psychotherapy, Bulgaria. I have been interested in the topic of this survey for more than three years. It is a result of my experience as an active blogger and as an active user of one of the most popular social webs Facebook. But it has been provoked by the fact that for the last three years as a psychotherapist I have had to work with a lot of clients' problems emerging during their virtual contacts, particularly on Facebook. Another group of clients were those overusing the Internet. I was influenced by the fact that modern people spend about 60% of their free time on-line, and part of them live mainly in the virtual reality, and this cannot be ignored.

**Method:**

In order to observe and compare people's behaviors virtually and really, I used Reichian theory of the human character (W. Reich, A. Lowen, G. Pierrakos, etc.). According to this theory the character is seen as a function of energetic blocks result of childhood traumas and fears of painful experience. These blocks, or interruptions, determine specific ways of thinking and behavior which form five character structures with typical body postures. The character is presented in the world by a mask (persona), which is the character behavior conformable to the reality stimuli. There is no individual who represents only one pure type of character and one and the same individual can represent the whole variety of defense mechanisms typical for the five characters, so we can talk about the parliament of characters. That parliament has one party which has the majority and rules the individual's life. And that party defines the typical behaviors for that rule – or the party, which predominates, has typical bodily, emotional and mental defenses or posture towards life. At times of stress, when this ruling party cannot cope with the problems, which in the language of symptoms can be translated as states of fear, anxiety and other pathological manifestations, cedes the power to another party or character with its typical behavior .

**Findings and results:** My finding was that although we cannot observe the body language, proxemics, intonation, the character can be recognized by statuses, comments, syntax, specific words, likes and dislikes, friends lists, photos, music and shared information and preferences, the topics discussed etc.

During virtual communication we can get more easily information about the person's lacking behaviors or exaggerated behaviors which creates problems with satisfying the main needs. This is due to the lack of face-to face live encounters and that is why, we are not so alert. The presenting behavior or mask is more congruent to the character in virtual world communication than in real life.

**Conclusions:** Virtual behavior is a result of character blocks and fears, which are the same as in real life communication. In spite of the fact that virtual reality provokes some harmful and dysfunctional behaviors, we can conclude that virtual reality encourages people's creativity in communication in their attempt to go beyond their character limitations: encourages them to express different point of views, to be more assertive and last but not the least, to let off steam.

Lecture can be supported by Power point presentation comparing main features of each character in real life and virtual world communication.

**Keywords:** Facebook, W. Reich, character body structure, energetic blocks.



ID: 211

**Pdr Alan Yeterliklerindeki Özelliklerin Rehber Öğretmenlerin Okullardaki Uygulamalarına Yansıma Düzeyi**

Yazarlar / Authors: Ülkü Tosun

**ÖZET**

Rehber öğretmen olarak MEB'na bağlı okullarda çalışan psikolojik danışmanların kendi alanlarında çalışmalar yapabilmeleri ve öğrencilerine faydalı olabilmeleri için alanlarında yeterli bilgiye sahip olarak üniversitelerden mezun oldukları kabul edilmektedir. Okullarda rehber öğretmenlere ihtiyacın arttığı dönemlerde ülkemizde uygulandığı gibi sosyoloji ve felsefe bölümü mezunlarının rehber öğretmenler olarak atanmalarına da alanla ilgili özel bilgi ve becerilere sahip olmadıkları için karşı çıkmaktadır. Bunun en önemli nedeni okullardaki rehberlik uygulamalarında rehber öğretmenlerin teorik bilgilerin yanı sıra uygulamalı olarak öğrenebilen becerilere de sahip olmaları gerektiğidir. Üniversitede PDR lisans düzeyinde öğrenilmesi gereken önemli konulara/alanlara: süpervizyon (Siviş-Çetinkaya & Kararımak,2012), grup çalışmaları ( Voltan Acar,2009), oryantasyon çalışmaları (Yeşilyaprak,2007), psikolojik test uygulamaları (Kaplan & Saccuzzo ,2005), araştırmalar (Frankel & Wallen,2000)) , gözlem (Özgüven,2007), görüşme (Özgüven,2007), bireysel danışmanlık (Hackney & Cormier,2005) örnek olarak verilebilir.

Okullardaki rehberlik hizmetlerinin yürütülebilmesi için PDR bölümlerinden mezun olan psikolojik danışmanların hangi alanlarda yeterli olmaları gerektiği konusunda CACREP (psikolojik danışmanlık ve bağlantılı eğitim programlarının akreditasyon komitesi ) tarafından ortaya konulan standartlar (Web.1:2009) bulunmaktadır.

Bu çalışmanın amacı okullarda görevli PDR mezunu rehber öğretmenlerin CACREP tarafından belirtilen rehberlik standartlarını bilme ve uygulama konusunda hangi aşamada olduklarını saptayarak , okullarda rehberlik çalışmalarıyla ilgili eksikliklerin rehber öğretmenlerin alan bilgi ve becerileriyle bağlantısına dikkat çekmektir.

Bu çalışma : 2011 yılında bir vakıf üniversitesinin PDR bölümü öğrencilerinin İstanbul'da çalışan 9 kadın, 5 erkek rehber öğretmenle , CACREP tarafından yayınlanan alan bilgileri temel alınarak araştırmacı tarafından yapılandırılmış görüşme soruları çerçevesinde yaptıkları görüşme sonuçlarının içerik analizlerini kapsayan olgubilim deseninde gerçekleştirilen niteliksel bir çalışmadır.

Veriler CACREP tarafından belirlenen 8 farklı alan temelinde kategorileştirilerek değerlendirilmiştir. Buanlar : profesyonel yeterlik ve etik kurallar, sosyal ve kültürel çeşitlilik, gelişim ve büyüme, kariyer danışmanlığı, yardım ilişkileri, grup çalışması, değerlendirme, araştırma ve program değerlendirmedir(Web.1:2009).

Bulgulara göre, katılımcıların % 36' sının tesadüfen, % 64 'ünün isteyerek seçtikleri rehber öğretmenlik mesleğinden, % 79'u memnundur, memnun olmayanlar ise (%21) iş değiştirmek istemektedirler. % 71'i hiç süpervizyon almayan katılımcıların yarısı "almaya gerek olmadığını" ifade etmişlerdir. Kültürel çeşitlilik alanında eşitlik ve tarafsızlık kavramlarıyla bağlantılı etik kurallara dayandırılan soyut açıklamalar yer almaktadır . Mesleki rehberlik alanında öğrencilere genel bilgiler vererek rehberlik hizmeti sunan rehber öğretmenlerin oranı % 64 olurken yalnızca 1 erkek rehber öğretmen mesleki rehberlikle ilgili testler ve oyun etkinlikleriyle mesleki rehberlik ve danışmanlığı birlikte uyguladığını belirtmiştir. Katılımcıların % 36'sı grup çalışması yaptıklarını ifade etmekle birlikte % 71 'si bireysel danışmanlığı grup çalışmalarına yeğlemektedir. Duruma göre grup ve/veya bireysel danışmanlık yaptıklarını belirten katılımcı oranı % 14 'tür.

Profesyonel yeterlik alanında önemli görülen süpervizyonu almadığını söyleyen (%79) rehber öğretmenlerin %25'i "alırsam iyi olur" yorumuyla süpervizyonun gerekliliğinin farkında olduklarını belirtirken , ihtiyaç duymadığını belirten rehber öğretmenlerin (%75) , % 42'si arkadaşları olan başka rehber öğretmenlerle görüşmenin (konsültasyon) yeterli olduğunu ifade etmektedirler. Grup çalışması yapanların oranı %36 olurken ortamın uygun olmadığını belirterek bireysel çalışmaları grup çalışmalarına tercih ettiklerini ifade eden rehber öğretmenlerin ( %57), test sonuçlarını öğrencilere, öğretmenlere, velilere ve yöneticilere etkin bir şekilde sunmadıkları görülmektedir. Hiçbiri bir araştırma yapmamıştır,

fakat % 14'ü rehber öğretmenlere okullarda yeterince değer/önem verilmemesi konusunda araştırma yapılmasını beklemektedir.. Okullarda kullanılan testlerin geçerliliği ve güvenilirliği ile ilgili % 86 'sının mantıklı açıklamaları vardır,örneğin:"çok güvenilir" ama istatistik bilgisi temelinde cevap verenlerin oranı % 14 'tür. Görüşmeleri yapan PDR öğrencilerinin gözlem sonuçlarına göre katılımcıların yalnızca % 35'i rahat ve samimidir, diğerleri bazı sorularda sıkılmışlar, cevap vermemişler veya cevapları geçiştirmişlerdir Sonuç olarak hepsi PDR mezunu olan katılımcılar, okulların ve öğrencilerin koşullarına göre görevlerini yaparken, alan yeterlikleri açısından sahip oldukları eksikliklerin özellikle test kullanımı, grup çalışması,örn:"grup çalışması ilköğretim öğrencileri için uygun değil" , rehberlik çalışmalarının okul içinde ve dışında tanıtımı, okullarda gerçekleştirdikleri çalışmaları araştırma şeklinde sunma konusunda eksikliklere sahip olmaları, desteğe ihtiyaçları olduğunu göstermektedir.

Anahtar Sözcükler : PDR , Alan Yeterlikleri, CACREP Standartları ,

## **SUMMARY**

No information was submitted in English.

ID: 214

## **Ergenlerde Kendine Zarar Verme Davranışı: Başaçıkma Becerilerinin, Risk-Alma Davranışının Ve Benlik Saygısının Rolü**

### **Non-Suicidal Self-Injurious Behaviour In Adolescents: The Role Of Ways Of Coping, Risk-Taking Behaviour And Self-Esteem**

Yazarlar / Authors: Vesile Oktan

## **ÖZET**

Anahtar Sözcükler: ergenler, kendine zarar verme davranışı.

Kendine zarar verme davranışı (KZVD): intihar girişimi, sosyal olarak onaylanma amacı ve aşırı dozda alkol ve ilaç alımı olmaksızın kişinin kendi bedenine kasıtlı bir biçimde fiziksel zarar vermesi (yaralama, deriyi kesme, yakma v.b) olarak tanımlanmaktadır (Tresno, Ito & Mearns, 2012).

KZVD ile ilgili yapılan çalışmalar dikkate değer bir biçimde ergenlerde KZVD'nın yüksek oranlarına odaklanmıştır. Ergenlerde KZVD, araştırılması bir biçimde profesyonel olarak ele alınması gereken bir problemdir. Çünkü bazı ergenlerde ilk KZVD, KZVD'nın tekrarlayan bir süreçle başlayacağını ve sonunda tamamlanmış bir intiharın görülebileceğinin işareti olabilmektedir (Joiner, 2002).

Kendine zarar verme ile ilgili ilk girişim 13-15 yaşları arasında ve ilk kez ergenlerin akrabaları ve ebeveynleriyle çatışmalar yaşadıklarında ve çeşitli stres yaşantıları ile karşı karşıya kaldıklarında meydana gelmektedir (Ng, 1998). KZVD riskinin ciddiyetine rağmen veriler: kendine zarar veren bireylerin sayısının açıkça arttığını göstermektedir ve gelişmekte olan ülkelerde bu konuya yeterli ilginin gösterilmediğini (Kahn, 2005), tüm dünyada kaygı veren bir biçimde arttığını ve kendine zarar verme eğiliminin ilk olarak ergenlikte meydana geldiğini ortaya koymaktadır. Bu açıklamalara bağlı olarak araştırmanın ergenler üzerinde yapılması düşünülmüş ve çalışmada şu sorulara cevap aranmıştır. (1) KZVD cinsiyete göre farklılık göstermekte midir? (2) Ergenlerde başaçıkma becerileri, risk alma davranışı ve benlik saygısı KZVD' nı yordamakta mıdır? (3) KZVD gösteren ergenlerle göstermeyen ergenlerin başaçıkma becerileri, risk alma davranışları ve benlik saygısı arasında farklılık var mıdır?

#### **Yöntem**

Araştırmanın grubunu Trabzon ilinde veri toplamaya izin verilmiş beş lisenin 371 kız (%54.4), 309 erkek (%45.6) olmak üzere toplam 680 öğrencisi oluşturmuştur. Bu çalışmada ölçme aracı olarak, Kişisel Bilgi Formu, Kendine Zarar Verme Davranışı Envanteri (KZVDE), Stresle Başaçıkma Tarzları Ölçeği (SBTO), Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği (RBSÖ) ve Ergenlerde Risk Alma Davranışı Ölçeği (ERADÖ) kullanılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde SPSS 16.0 programından yararlanılmıştır. Araştırma verilerinin analizinde, t-testi, Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı ve basit regresyon analizi tekniği kullanılmıştır.

#### **Bulgular**

Sonuçlar, ergenlerde KZVD'nın cinsiyete göre farklılık (erkek ergenlerin puanları, kız ergenlerin puanlarından anlamlı düzeyde yüksektir) gösterdiğini ve başaçıkma becerileri, benlik saygısı ve risk alma davranışı ile KZVD arasında anlamlı ilişkilerin olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca KZVD gösteren ergenlerle göstermeyen ergenlerin başaçıkma becerileri, risk alma davranışı ve benlik saygısı düzeyleri arasında anlamlı farklılıkların olduğu görülmüştür.

#### **Tartışma**

Literatürde KZVD'nın cinsiyete göre bir farklılık göstermediğine ilişkin çalışmalar mevcutken, kadınlarda erkeklere oranla daha fazla görüldüğünü belirten çalışmalar da görülmektedir. Diğer yandan cinsiyet farklılıklarına ilişkin bir tutarlılık olmadığı da belirtilmiştir (Jacobson ve Gould, 2007).

Birçok çalışma kendine zarar verme yaşantısı geçirmiş ergenlerin, bu yaşantıyı geçirmeyenlere göre yüksek düzeyde duygusal problemlere sahip olduğunu göstermiştir (Muehlenkamp & Gutierrez, 2004). Literatürde KZVD gösteren ergenlerin başaçıkma stratejileri ile KZVD arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmalar mevcuttur. Cooper ve diğ. (2003), kendini yıkıcı davranışlar göstermeye yatkın bireylerin (madde kullanımı,

riskli seksüel davranış, düşük akademik başarı vb.) olumsuz duygularla başaııkma kaçınmacı başaııkma stratejileri kullandıklarını bulmuşlardır.

Kaynakça

- Cooper, M. L., Wood, P. K., Albino, A., & Orcutt, H.K. (2003). Personality and the predisposition to engage in risk yor problem behaviors during adolescence. *Journal of Personality and Social Psychology*, 84, 390-410.
- Jacobson, C.M., & Gould, M. (2007). The epidemiology and phenomenology of non-suicidal self-injurious behavior among adolescents: a critical review of the literatüre. *Archives of Suicide Research*, 11, 129-147.
- Joiner, T. (2002). The trajectory of suicidal behavior over time. *Suicide and Life- Threatening Behavior*, 32, 33-41.
- Kahn, M.M. (2005). Suicide prevention and developing countries. *Journal of the Royal Society of Medicine*, 98, 459-463.
- Muehlenkamp, J.J., & Gutierrez, P.M. (2004). An investigation of differences between self-injurious behavior and suicide attempts in a sample of adolescents. *Suicide and Life-Threatening Behavior*, 34, 12-23
- Ng,G. Everything you need to know about self-mutilation: A helping book for teens who hurt themselves. New York, NY:Rosen Publishing Group 1998.
- Tresno,F., Ito, Y. & Mearns, J. (2012). Self-injurious behavior and suicide attempts among Indonesian college students. *Death Studies*, 36 (7), 627-639.

## SUMMARY

**Key Words:** adolescents, non-suicidal self-injurious behaviour

Non-suicidal self-injurious behaviour (NSSI) is defined as the individual's deliberately physical harming to his own body (i.e. injuring, skin cutting, burning, etc.) without any attempts to commit suicide, aim of being approved socially and taking alcohol and drugs in excessive doses (Tresno, Ito & Mearns, 2012). The studies related to NSSI behaviour considerably focus on the high proportions of NSSI behaviour in adolescents. NSSI in adolescents is a problem that should be taken into account in a professional way since the first NSSI behaviour in some adolescents may be a sign which indicates that NSSI behaviour may start with a recurrent process and end with a complete suicide (Joiner, 2002).

The first attempt to non-suicidal self-injury occurs between the ages 13 and 15 when the adolescents have conflicts with their peers and parents for the first time and they are confronted with various stress experiences (Ng, 1998). Despite the seriousness of NSSI risk, data show explicitly that the number of individuals who injure themselves has increased. Data also suggest that the issue is not addressed enough in developing countries (Kahn, 2005) and it has increased dramatically throughout the world and the tendency towards non-suicidal self-injury is seen firstly in adolescence. Depending on these explanations, this research is thought to be conducted upon adolescents and following questions are tried to be answered: (1) Does NSSI behaviour differentiate according to gender? (2) Do the ways of coping, risk-taking behaviour and self-esteem in adolescents predict NSSI behaviour? (3) Are there any differences between the adolescents who have NSSI behaviour and who do not in terms of the ways of coping, risk-taking behaviours and self esteem?

**Method**

The research group was composed of 371 female (%54.4) and 309 male (%45.6) college students – 680 in total – who were randomly selected and studying in various colleges of Trabzon in 2012-2013 academic year. Personal Information Form, The Inventory of Statements About Self-injury (ISAS), Ways of Coping Inventory, The Adolescent Risk-Taking Questionnaire and Rosenberg Self-Esteem Scale were used in the collection of data.

The data were analyzed using SPSS 16.00 (Statistical package for the social sciences) program. As statistical analysis technique: t- test, Pearson Product-moment Correlation Coefficiency analysis method and regression analysis were used.

**Findings**

The results indicated that NSSI behaviour in adolescents differentiated according to gender (scores of male adolescents are significantly higher than female adolescents) and suggested that there were significant relationships between NSSI behaviour and ways of coping, self-esteem and risk-taking behaviour.

Furthermore, there were significant differences between the adolescents who had NSSI behaviour and who did not in terms of ways of coping, risk-taking behaviour and self-esteem levels.

#### Discussion

Although the literature includes some studies which showed that NSSI behaviour did not differentiate according to gender, there were studies which displayed that NSSI behaviour was seen more frequently in females rather than males. On the other hand, it was also stated that there was no consistency with regard to gender differences (Jacobson and Gould, 2007).

Many studies demonstrated that the adolescents who experienced NSSI behaviour had higher levels of emotional problems than the ones who did not (Muehlenkamp & Gutierrez, 2004). The literature contains studies that have investigated the relationship between the adolescents' with NSSI behaviour ways of coping and NSSI behaviour. Cooper et al. (2003) found that the individuals who had a tendency towards showing self-disruptive behaviours (drug abuse, risky sexual behaviour, low academic achievement etc.) used avoidant strategies to cope with negative emotions.

#### References

- Cooper, M. L., Wood, P. K., Albino, A., & Orcutt, H.K. (2003). Personality and the predisposition to engage in risk yor problem behaviors during adolescence. *Journal of Personality and Social Psychology*, 84, 390-410.
- Jacobson, C.M., & Gould, M. (2007). The epidemiology and phenomenology of non-suicidal self-injurious behavior among adolescents: a critical review of the literatüre. *Archives of Suicide Research*, 11, 129-147.
- Joiner, T. (2002). The trajectory of suicidal behavior over time. *Suicide and Life- Threatening Behavior*, 32, 33-41.
- Kahn, M.M. (2005). Suicide prevention and developing countries. *Journal of the Royal Society of Medicine*, 98, 459-463.
- Muehlenkamp, J.J., & Gutierrez, P.M. (2004). An investigation of differences between self-injurious behavior and suicide attempts in a sample of adolescents. *Suicide and Life-Threatening Behavior*, 34, 12-23
- Ng,G. Everyting you need to know about self-mutilation: A helping book for teens who hurt themselves. New York, NY:Rosen Publishing Group 1998.
- Tresno,F, Ito, Y. & Mearns, J. (2012). Self-injurious behavior and suicide attempts among Indonesian college students. *Death Studies*, 36 (7), 627-639.

ID: 215

**Siber Zorbalığa İlişkin Duyarlılık İle Cinsiyet Rolü İlişkisi****The Relationship Between Awareness To Cyberbullying And Sex Role**

Yazarlar / Authors: Hatice Odacı, Çiğdem Berber Çelik

**ÖZET**

**Problem Durumu:** Bilgi ve iletişim teknolojilerinin uygunsuz kullanımı olarak adlandırılan siber zorbalık, bireylere sorun yaratan ve yıkıcı sonuçlara yol açan bir durumdur (Gezgin&Çuhadar, 2012). Literatürde siber zorbalık kavramı, “kişinin başkalarına zararlı içerikli mesajlar göndererek zarar vermesi ve diğer dijital teknolojileri kullanarak sosyal saldırganlık eylemlerinde bulunması yöntemi” (Willard, 2007) olarak ifade edilmektedir. Siber zorbalıkla ilgili çalışmaların büyük bir bölümünün öğrenim çağındaki bireyler üzerinde yapıldığı (Agatson, Kowalski,&Limber, 2007) göz önüne alındığında konu ile ilgili olarak öğretmenlerin konuya yaklaşımı ve farkındalık düzeylerinin önemli olduğu düşünülmektedir. Öğretmenlerin internetin doğru kullanımı konusunda öğrencilerin eğitilmesine katkı sağlamaları yanında siber zorbalık ve bununla ilgili ortaya çıkabilecek sorunlarla mücadele etme/başa çıkma konusunda önemli sorumluluklar üstlenmeleri beklenmektedir. Alan yazındaki çalışmalarda siber zorbalık ile mücadele etmede öğretmenlerin farkındalıklarına ve duyarlı davranışlar sergilemelerine vurgu yapılmaktadır (Özdemir,&Akar, 2011). Bu bağlamda özellikle öğretmen adaylarının siber zorbalığa ilişkin duyarlılık düzeylerinin ayrı bir önem arz ettiği ve siber zorbalığa ilişkin belirli bir duyarlılık geliştirmelerinin toplumsal yansımalarının anlamlı olacağı düşüncesiyle bu çalışma planlanmıştır.

**Çalışmanın Amacı:** Gerçekleştirilen çalışmanın amacı, öğretmen adaylarının siber zorbalığa ilişkin duyarlılık düzeylerini belirlemek ve siber zorbalığa ilişkin duyarlılık düzeylerinin cinsiyet rolü, öğrenim görülen bölüm, internet kullanım amacı gibi değişkenlere göre incelemektir. Ayrıca: siber zorbalığa ilişkin duyarlılık düzeyinin cinsiyete, siber zorbalığa maruz kalma durumuna ve internete bağlanma yoluna göre farklılaşıp farklılaşmadığı da araştırılmıştır.

**Yöntem**

**Çalışma Grubu:** Araştırmanın çalışma grubunu, KTÜ Fatih Eğitim Fakültesi’nin farklı bölümlerine devam eden 349 kız ve 187 erkek toplam 536 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilerin yaşları, 17 ile 26 arasında değişmekte olup yaş ortalaması 21.6’dır.

**Veri Toplama Araçları:** Siber Zorbalığa İlişkin Duyarlılık Ölçeği, Bem Cinsiyet Rolü Değerlendirme Envanteri ve Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır.

**İşlem:** Ölçekler ve kişisel bilgi formu araştırmacılar tarafından öğrencilere gruplar halinde sınıf ortamında uygulanmıştır.

**Veri Analizi:** Elde edilen veriler SPSS 15.00 programı kullanılarak çözümlenmiştir. Verilerin analizinde tek yönlü varyans analizi, bağımsız gruplar t-testi gibi tekniklere yer verilmiştir.

**Bulgular**

Bulgular, öğretmen adaylarının siber zorbalığa ilişkin duyarlılık düzeylerinin yüksek ( $X=34.65$ ) olduğunu göstermektedir. Yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçları, öğretmen adaylarının siber zorbalığa ilişkin duyarlılıklarının cinsiyet rollerine göre farklılaştığı yönündedir. Kadınsı ve androjen cinsiyet rollerine sahip olanlarda siber zorbalığa ilişkin duyarlılığın belirsiz ve erkeksi cinsiyet rolüne sahip olanlardan daha yüksek olduğu bulunmuştur.

Siber zorbalığa ilişkin duyarlılığın öğrenim görülen bölüme ilişkin olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi sonucunda gruplar arasında anlamlı farklılıklar bulunduğu ve farklılığın fen bilgisi ve sosyal bilgiler öğretmenliğinde öğrenim gören öğretmen adayları lehine olduğu tespit edilmiştir. İnternet kullanım amacına göre siber zorbalığa ilişkin duyarlılığın farklılık gösterip göstermediğine tek yönlü varyans analizi ile bakılmış ve anlamlı bir farklılık olduğu ve bu farklılığın da interneti eğitim ve iletişim amaçlı kullananlar lehine olduğu bulunmuştur.

Siber zorbalığa ilişkin duyarlılığın cinsiyete göre de anlamlı farklar oluşturduğu, kızların siber zorbalığa ilişkin duyarlılık puanlarının erkeklerden daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Siber zorbalığa maruz kalma durumuna ve internete bağlanma yoluna dayalı farklılıkları incelemek için yapılan bağımsız grup t testi sonucunda ise gruplar arasında anlamlı farklılıklara rastlanmamıştır.

**Sonuçlar ve Öneriler:** Her geçen gün yaygınlaşan ve gelişen bilgi ve iletişim teknolojilerinin etik dışı kullanımının acilen önüne geçilmesi ve siber zorbalığa ilişkin bireysel ve toplumsal bir farkındalık yaratılarak sorunun çözümüne ilişkin gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir.

**Anahtar Kelimeler:** siber zorbalığa ilişkin duyarlılık, cinsiyet rolleri, cinsiyet

**Kaynakça**

Agatston, P., Kowalski, R.,&Limber, S. (2007). Students' perspectives on cyber bullying. *Journal of Adolescent Health*, 41, 59-60.

Gezgin, D.M.,&Çuhadar, C. (2012). Bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi bölümü öğrencilerinin siber zorbalığa ilişkin duyarlılık düzeylerinin incelenmesi. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 93-104.

Özdemir, M.,&Akar, F. (2011) Lise öğrencilerinin siber-zorbalığa ilişkin görüşlerinin bazı değişkenler bakımından incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 17(4), 605-626.

Willard, N. (2007). Educator's guide to cyberbullying and cyberthreats. Retrieved March 03 2013 from <http://www.cyberbully.org/cyberbully/docs/cbcteducator.pdf>

## **SUMMARY**

**Problem Statement:** Cyberbullying, which is called as inappropriate use of information and communication technologies, is a situation that leads to problematic and destructive consequences (Gezgin & Çuhadar, 2012). The concept of cyberbullying in literature is stated as "a way of being cruel to others by sending or posting harmful material or engaging in other forms of social aggression using the internet or other digital technologies." (Willard, 2007). Considering the fact that the majority of studies related to cyberbullying have been conducted upon the individuals in school age (Agatston, Kemalski,&Limber, 2007), teachers' approaches to the issue and their level of awareness are thought to be considerably important. Teachers are expected not only to contribute students' training about the appropriate use of internet, but also to take important responsibilities to struggle or cope with cyberbullying and the problems related to it. Studies in literature put an emphasis on teachers' awareness in dealing with cyberbullying and displaying sensitive behaviours (Özdemir&Akar, 2011). Within this context, this study was planned with the thought that especially pre-service teachers' level of awareness to cyberbullying would be notably important and it would also be significant for social reflections of their developing a particular awareness.

**Purpose of the Study:** Purpose of the present study was to determine pre-service teachers' level of awareness to cyberbullying and to investigate the levels of awareness to cyberbullying according to different variables such as sex role, programs attended and purpose of using internet. Furthermore, it was investigated whether the level of awareness to cyberbullying differentiated according to gender, exposure to cyberbullying and the way of connecting internet.

**Method**

**Participants:** The study group consisted of 536 university students attending different programs at Karadeniz Technical University, Fatih Faculty of Education. 349 were female and 187 were male. Their ages ranged from 17 to 26 with a mean of 21.6.

**Instruments:** Sensitivity Scale on Cyberbullying, Bem Sex Roles Inventory and Personal Data Form were used.

**Procedure:** The scales and personal data form were implemented by the researchers to the students as groups and in classroom environment.

**Data Analysis:** The data were analyzed using SPSS 15.00 program. Techniques such as one-way analysis of variance and independent samples t test were used in the data analysis.

**Findings:** The findings demonstrated that pre-service teachers had high levels of awareness. The results of one-way analysis of variance indicated that pre-service teachers' awareness to cyberbullying differentiated according to sex roles. It was also found that awareness to cyberbullying was higher in individuals with female and androgen sex roles than the ones with male and ambiguous sex roles.

The results of one-way analysis of variance concerning whether awareness to cyberbullying differentiated according to the attended program revealed that there were significant differences among the groups and this difference was on behalf of the pre-service teachers who attended science teaching and social studies teaching programs. One-way analysis of variance was also used in order to determine whether awareness to cyberbullying differentiated according to the purpose of using internet and it was found out that there was a significant difference which was on behalf of the ones who used internet with educational and communicational purposes.

In addition, it was determined that awareness to cyberbullying significantly differentiated according to gender and females' scores of awareness to cyberbullying were higher than males'. The results of independent-samples t test, which was used to investigate the differences based on exposure to cyberbullying and the way of connecting internet, suggested no significant differences among the groups. Conclusions and Recommendations: The unethical use of information and communication technologies that become widespread and develop day by day should urgently be prevented and essential precautions on solving this problem should be taken by raising individual and social awareness.

Key Words: awareness to cyberbullying, sex role, gender

#### References

- Agatston, P., Kowalski, R.,& Limber, S. (2007). Students' perspectives on cyber bullying. *Journal of Adolescent Health*, 41, 59-60.
- Gezgin, D.M.,& Çuhadar, C. (2012). Bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi bölümü öğrencilerinin siber zorbalığa ilişkin duyarlılık düzeylerinin incelenmesi[Investigation of the computer education and instructional technologies students' awareness to cyber-bullying]. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 93-104.
- Özdemir, M.,& Akar, F. (2011) Lise öğrencilerinin siber-zorbalığa ilişkin görüşlerinin bazı değişkenler bakımından incelenmesi[Examination of high school students'opinions on cyberbullying in terms of various variables]. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 17 (4), 605-626.
- Willard, N. (2007). Educator's guide to cyberbullying and cyberthreats. Retrieved March 03 2013 from <http://www.cyberbully.org/cyberbully/docs/cbcteducator.pdf>



ID: 217

**Geleceğin Eğitiminin İşlevi: Gelişimsel Rehberlik Ve Edgar Morin'in Perspektifinden Öğretmen Adayları Üzerine Bir Nitel Çalışma**

**Function Of Education For The Future: A Qualitative Study On Candidate Teachers In The Perspective Of Developmental Guidance And Edgar Morin**

Yazarlar / Authors: Sevgi Sezer, Deniz Gülleroğlu

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

Aim: According to the developmental guidance approach, which began to develop in the 1950's, the main aim is to support development tasks of students throughout the process of education at all levels by taking into account the developmental needs of students to ensure the holistic development of children in terms of personal, social, educational and vocational aspects of education (Nazlı, 2011).

In his book titled "Seven Complex Lessons in Education for the Future" as commissioned by UNESCO, Morin (2010) focuses on the following seven aspects: the roots of knowing - detecting error and illusion, principles of pertinent knowledge, teaching the human condition, teaching earth identity, confronting uncertainties, teaching to understand each other and ethics for the human genre. With the effect of globalism, the development of a common supra-nationalistic culture begs the question of what find of a future awaits humanity and what is the readiness of individuals of our day to cope with the problems of tomorrow. Any foresights in this matter can only be possible by assessing the way in which education systems educate individuals and how individuals adapt to the global and societal changes.

In this context the aim of the research is to obtain the opinions of graduate students of mathematics-geography and theology who are receiving their teacher training to become candidate teachers concerning developmental guidance for the education of the future and to assess these opinions in the framework of aspects outlined in Edgar Morin's book titled "Seven Complex Lessons in Education for the Future" and to provide recommendations in this scope.

Method: Data collected from open ended questions administered in the research was subject to content analysis. Subjects of the research were 40 graduates of the departments of mathematics and geography in the faculty of arts and sciences and 27 graduates of the faculty of theology. The content analysis of the data was conducted by three researchers. With the aim of analysing the data, the "categorical analysis" technique was used and frequencies were calculated. Categorical analysis is, in general, the division of the message into units and then grouping them under categories according to certain criteria (Bilgin, 2000).

Findings: As a result of the categorical analysis, statements of the participants were collected under the following categories and frequencies and percentage values were calculated for the data.

- 1-Purpose of supporting individual development
- 2-Purpose of supporting societal development
- 3-Purpose of developing universal humanitarian values
- 4-Should be experiential, Practical
- 5-Purpose of being scientific
- 6-Education which is not learning by rote
- 7-More emphasis on technology
- 8-Vocational training of teachers should be strengthened
- 9-Guidance services should be enhanced and included
- 10-Equal opportunity in education

- 11-Should not change according to political powers
- 12-Purpose of providing religious information
- 13-Post-university exams should be removed
- 14-Training which is entertaining (Learning process)
- 15-More importance should be placed on vocational education
- 16-The opposite of current applications should be conducted

It was observed that the main difference between the two programs are the purposes of “being scientific” and “valuing universal humanitarian values”. While “being scientific” was not a priority and a purpose for graduates of theology, being scientific was found to be of importance for mathematics-geography students for the education of the future. The purpose of being scientific for education is defined as providing education for students which are critical, research-oriented, questioning, while the purpose of “universal humanitarian values” is defined as just, humanising humans, sensitive to needs of others and not ostracising those which are different. While the purpose of education was considered as a means to “socialise” individuals, graduates of theology generally mentioned the “teaching of morals, traditions, customs and practices”, the other group held “teaching of societal values” as important. According to graduates of mathematics and geography, the most important purpose of education is socialisation, supporting individual development and being scientific. For both groups, there is a 50% support for the purpose of supporting individual development which includes the purpose of “individuals should be able to freely express their opinions or state their thoughts freely”. Other important expectations of education included education to be experiential (practical), for education not to consist of rote learning and to be independent of political authorities.

Discussion: Opinions of candidate teachers and the perspective of Morin (2010) on the approach of developmental guidance was assessed and expectations of teachers on the education of the future and recommendations and suggestions for solutions are presented.

Key Words: developmental guidance, education of the future, candidate teachers

References:

- 1-Bilgin, N. (2000).Content Analysis. Ege University Bachelor of Arts Publications. İzmir
- 2-Morin, E. (2010). Seven Complex Lessons in Education for the Future. İstanbul Bilgi University Publications. 3.Edition. İstanbul.
- 3-Nazlı, S.(2011). Comprehensive Developmental Guidance Program.

ID: 220

**Okul Çocuklarının Mutluluk Envanteri: Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması****The School Children's Happiness Inventory: A Validity And Reliability Study**

Yazarlar / Authors: Bülent Baki Telef

**ÖZET**

Problem Durumu: Mutluluk ya da öznel iyi oluş, kişinin kendi yaşamının bilişsel ve duygusal değerlendirmesi olarak tanımlanmıştır (Diener, 1984). Okul çocuklarının mutluluğu ise belirli çevresel faktörler ile öğrencinin okuldan beklentileri ve kişisel ihtiyaçları arasındaki uyumun sonucunda oluşan olumlu duygusal bir yaşantı olarak ifade edilmiştir (Engels, Aelterman, Petegem ve Schepens, 2004). Konu ve arkadaşları (2002a) kendini gerçekleştirme araçları, sosyal ilişkiler, sağlık durumu ve okul koşullarının okul çocuklarının öznel iyi oluşları ile ilgili faktörler olduğunu belirtmişlerdir. Araştırmalarda okul çocuklarının mutluluklarını ölçmeye yönelik ölçme araçlarına ihtiyaç olduğu vurgulanmaktadır (Konu, Lintonen ve Autio, 2002b; Engels, Aelterman, Petegem ve Schepens, 2004). Bu araştırmada geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılan Okul Çocuklarının Mutluluk Envanteri, Ivens (2007) tarafından okul çocuklarının mutlulukları üzerinde etkili olan etmenleri belirlemek için geliştirilmiş, 8 ile 15 yaş arasındaki çocuklara bireysel ya da grup olarak uygulanabilecek bir ölçme aracıdır. Araştırma, okul çocuklarının mutluluk düzeylerini belirlemede ve onların mutlulukları ile ilgili olan faktörleri tespit etmede kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olması açısından önemlidir.

Amaç : Bu araştırmanın amacı, Ivens (2007) tarafından geliştirilen Okul Çocuklarının Mutluluk Envanteri'nin geçerlik ve güvenirlik çalışmasını yapmaktır.

Yöntem: Araştırmanın çalışma grubu Çanakkale ilinde 2011-2012 eğitim-öğretim yılında dört farklı ilköğretim okulunda öğrenim gören 358 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin 195'i (%55) kız, 163'ü (%45) erkektir. Katılımcıların 69'u (%19,3) 4. sınıf, 44'ü (%12,3) 5. sınıf, 89'u (%24,9) 6. sınıf, 92'si (%24,9) 7. sınıf, 64'ü (%17,9) 8. sınıf öğrencisidir. Araştırmada veri toplamak için Okul Çocuklarının Mutluluk Envanteri (Ivens, 2007), Çocuklar İçin Depresyon Ölçeği (Kovacs, 1981; Öy, 1991) ve Olumlu ve Olumsuz Yaşantı Ölçeği (Diener ve diğer., 2010; Telef, 2013) kullanılmıştır. Envanterin geçerliği, yapı geçerliği (açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizli) ve ölçüt-bağımlı geçerlik yöntemleri ile incelenmiştir. Envanterin güvenirliğini belirlemek için Cronbach alfa katsayısı kullanılmıştır. Madde analizi kapsamında madde toplam puan korelasyonuna ve %27'lik alt-üst grupların madde ortalama puanları arasındaki farklılara bakılmıştır. Araştırmanın verileri SPSS 16 ve LISREL 8.7 programları ile analiz edilmiştir.

Bulgular: Açımlayıcı faktör analizi sonucunda iki faktörün envantere ilişkin açıkladıkları toplam varyansın %39 olduğu belirlenmiştir. Envanterde yer alan maddelerin faktördeki yük değerleri .45 ile .68 arasında değişmektedir. Doğrulayıcı faktör analizi sonucunda modele ilişkin uyum indekslerinin kabul edilebilir düzeyde olduğu görülmüştür (RMSEA=.06, SRMR=.05, GFI=.85, NFI=.93, RFI=.93, CFI=.96 ve IFI=.96). Envanterin ölçüt-bağımlı geçerliğini belirlemek için Okul Çocuklarının Mutluluk Envanteri ile Çocuklar İçin Depresyon Envanteri ve Olumlu, Olumsuz Yaşantı Ölçeği arasındaki ilişkilere bakılmıştır. Okul Çocuklarının Mutluluk Envanteri ile depresyon ve olumsuz yaşantı arasında negatif: olumlu yaşantı arasında pozitif yönde anlamlı ilişkiler olduğu görülmüştür. Güvenirlik analizi sonunda Okul Çocuklarının Mutluluk Envanteri'nin Cronbach alfa güvenirlik katsayısı .92 olarak hesaplanmıştır. Madde analizi sonucunda madde toplam korelasyonları .30 ve daha yüksek ve t değerlerinin anlamlı olduğu bulunmuştur.

Sonuç ve Öneriler: Araştırmanın sonucunda elde edilen bulgular, Ivens'in (2007) envanterin orijinalinde elde etmiş olduğu bulgular ile tutarlıdır. Araştırmanın sonuçlarına bakılarak envanterin okul çocuklarının mutluluklarını ölçmeye yönelik geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu söylenebilir. Okul Çocuklarının Mutluluk Envanteri, okul temelli müdahalelerin etkilerini değerlendirmede ve okul çocuğunun iyi oluşu üzerindeki etmenleri belirlemede kullanılabilir (Ivens, 2007).

Anahtar Sözcükler: Mutluluk, Öznel İyi Oluş, Okul Çocuklarının Mutluluğu

**KAYNAKÇA**

- Diener, E. (1984). Subjective well-being. *Psychological Bulletin*, 95(3), 542-575.
- Diener, E., Wirtz, D., Biswas-Diener, R., Tov, W., Kim-Prieto, C., & Choi, D., et al. (2010). New well-being measures: short scales to assess flourishing and positive and negative feelings. *Soc Indic Res*, 97, 143–156.
- Engels, N., Aelterman, A., Petegem, K.V. & Schepens, A. (2004). Factors which influence the well-being of pupils in Flemish secondary schools. *Educational Studies*, Vol. 30, No. 2, 127-143.
- Ivens, J. (2007). The development of a happiness measure for schoolchildren. *Educational Psychology in Practice*, 23(3), 221–239.
- Konu, A.I., Alanen, E., Lintonen, T. & Rimpela, M. (2002a). Factor structure of the School Well-being Model. *Health Educ Res*, 17, 732-742.
- Konu, A. I., Lintonen, T. P. & Autio, V. J. (2002b). Evaluation of well-being in schools-a multilevel analysis of general subjective well-being. *School Effectiveness and School Improvement*, 13, 187–200.
- Kovacs, M.(1981). Rating scale to assess depression in school aged children. *Acta Paedopsychiatr*, 46, 305-315.
- Öy, B. (1991). Çocuklar İçin Depresyon Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 2, 132-136.
- Telef, B. B. (2013). Olumlu ve Olumsuz Yaşantı Ölçeği: Ergenler için geçerlik ve güvenirlik çalışması, *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 14, 62-68.

**SUMMARY****Problem Statement**

Happiness or subjective well-being is defined as an evaluation of a person's own life with regards to cognitive and affective state (Diener, 1984). However, the happiness of schoolchildren is defined as a positive emotional state which exists as a result of a harmony between specific environmental factors and student's needs and expectations from the school (Engels, Aelterman, Petegem & Schepens, 2004). Konu et al. (2002a) stated that means for self-fulfillment, social relationships, health status and school conditions, they are all related factors regarding the school well-being. It is stated in many studies that it is required to have measurement tools so as to determine the happiness of schoolchildren (Konu, Lintonen & Autio, 2002b; Engels, Aelterman, Petegem & Schepens, 2004). To that end, reliability and validity study was conducted for School Children's Happiness Inventory, developed by Ivens (2007) in order to explore the factors affecting the happiness of school children. The inventory is appropriate for between 8-15 years children to be administered in group or individual. This study is important in that it is a reliable and valid inventory in exploring the happiness level of schoolchildren and finding the factors related to their happiness.

**Purpose and Importance:** The purpose of this study is to adapt the School Children's Happiness Inventory into Turkish and to carry out the validity and the reliability study of the inventory. The research is important as it is a valid and reliable measurement instrument that can be used in determining the happiness of the schoolchildren and the factors related to their happiness.

**Method:** The sample of the research is composed of 358 students studying in four different elementary schools in Çanakkale in 2011-2012. 195 (55%) of the participants are female and 163 (45%) are male. The participants study at the following grades: 69 (19,3%) students at 4th grade, 44 (12,3%) students at 5th grade, 89 (24,9%) students at 6th grade, 92 (24,9%) students at 7th grade, 64 (17,9%) students at the 8th grade. School Children's Happiness Inventory (Ivens, 2007), Depression Scale for Children (Kovacs, 1981; Öy, 1991) and Scale of Positive Negative Experience Scale (Diener et al. 2010; Telef, 2013) were used as data collection instruments in the research. In order to check the validity of the inventory, structure validity (exploratory and confirmatory factor analysis) and criterion referenced scale validity were checked. In item analysis, item total correlation and the differences between the item average points of the lower groups of 27% and upper groups of 27% were checked. The data of the research were analyzed with the SPSS 16 and LISREL 8.7 programs.

**Results:** As a result of the exploratory factor analysis, the variance explained by two factors was determined

to be 39%. Factor loading of the items in the inventory change from .45 to .68. Goodness of fit indexes obtained from the confirmatory factor analysis, are at an acceptable level (RMSEA=.06, SRMR=.05, GFI=.85, NFI=.93, RFI=.93, CFI=.96 ve IFI=.96). In order to determine the criterion referenced validity of the inventory, the relations between the School Children's Happiness Inventory, Depression Inventory for Children and Scale of Positive Negative Experiences were looked into. It was seen that there were significant negative relations between Schoolchildren's Happiness Inventory and Depression and negative experiences: and significant positive relations between the inventory and the positive experiences. After the reliability analysis of the inventory, the Cronbach alpha coefficient of the School Children's Happiness Inventory was determined as .92. After the item analysis, total correlations of the items were found to be .30 and higher and it was also found that t values were significant.

Discussion and Conclusion: The findings obtained from the research, regarding the validity and reliability of the inventory, are consistent with the results obtained sample, where the scale was developed. The result of the validity and reliability studies carried showed that the inventory is a valid and reliable assessment instrument to evaluate the happiness of schoolchildren. School Children's Happiness Inventory can be used to evaluate the effects of the school-based interventions and to determine the factors effecting well-being of schoolchild (Ivens, 2007).

Key Words: Happiness, Subjective well-being, schoolchildren's happiness

#### REFERENCES

- Diener, E. (1984). Subjective well-being. *Psychological Bulletin*, 95(3), 542-575.
- Diener, E., Wirtz, D., Biswas-Diener, R., Tov, W., Kim-Prieto, C., & Choi, D., et al. (2010). New well-being measures: short scales to assess flourishing and positive and negative feelings. *Soc Indic Res*, 97, 143-156.
- Engels, N., Aelterman, A., Petegem, K.V. & Schepens, A. (2004). Factors which influence the well-being of pupils in Flemish secondary schools. *Educational Studies*, Vol. 30, No. 2, 127-143.
- Ivens, J. (2007). The development of

ID: 222

## **Ergenlerin İnternet Kullanım Durumları İle Saldırganlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (Gaziantep ili örneği)**

### **An Investigation Of The Relationship Between Internet Using Conditions And Aggressiveness Levels Of Adolescents (Sample of city Gaziantep, Türkiye)**

Yazarlar / Authors: Nuri Erdemir, Eyyüp Özkamalı, Sümeyye Erdemir

## **ÖZET**

Anahtar Kelime : İnternet, saldırganlık.

Kuramsal Çerçeve

21. yüzyılda yani günümüzde, çalışma, yönetme, sosyalleşme, öğrenme ve öğretme gibi faaliyetleri, kısacası yaşam biçimimizi şekillendiren unsurların başında bilim ve teknolojiye gelişmeler gelmektedir. Bu gelişmelerin başını çeken bilgisayar ve iletişim teknolojileri, getirdiği birçok fayda ile her alanda etkinliğini arttırmakta, gelişen teknoloji ve değişen yaşam biçimine uyum sağlamak durumunda olan insanlar ise bilgisayar ve interneti daha fazla günlük yaşamlarında kullanmaktadırlar. İnternet günümüz insanına yalnızca bilgiye erişim olanağı sağlamakla kalmadı. Bunun yanı sıra elektronik posta, sohbet (chat) grupları, tartışma grupları, ilan tahtaları, haber grupları, oyun oynama ve müzik dinleme gibi çeşitli olanaklar sunmaktadır. Günümüzün ihtiyacı olan insan profilini yetiştirmek için ise eğitimin her alanında ve aşamasında bilgisayar ve internetten faydalanılmaktadır. İnternet kullanımı ve bilgisayar oyunları, çocuk ve gençlerin günlük yaşamlarını, akademik başarılarını ve ruh sağlıklarını önemli ölçüde etkileyen ve bu yönü ile de araştırmacıların ilgisini çeken güncel bir konudur.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, Gaziantep ilinde Şahinbey ve Şehitkamil merkez ilçelerinde bulunan liselerde öğrenim gören ergenlerin internet kullanım durumlarına göre saldırganlık düzeyleri açısından anlamlı bir fark olup olmadığının karşılaştırılması yapılarak sonucunun nicel araştırma yöntemleri kullanılarak ortaya konulması amaçlanmıştır.

Problem Durumu ve Alt Problemler

Ergenlerin internet kullanım durumları ile saldırganlık düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

- Ergenlerin interneti kullanım yerine göre saldırganlık düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- Ergenlerin interneti en çok ne amaçla kullandığı açısından saldırganlık düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- Ergenlerin bir hafta içerisinde interneti kullanım sürelerine göre saldırganlık düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- Ergenlerin genel olarak kullandıkları internet siteleri ile saldırganlık düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- Ergenlerin internette karşılaştıkları olumsuz içerikli siteler ile saldırganlık düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Sınırlılıklar

1. Araştırmada elde edilen veriler örneklemle sınırlıdır.
2. Araştırmada elde edilen veriler internet kullanım durumları anketi ve saldırganlık ölçeği ile sınırlıdır.

Yöntem

Bu araştırma ergenlerin, internet kullanım durumları ile saldırganlık düzeyleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymayı amaçlayan tarama modeli, bir nicel araştırmadır. Araştırma örneklemini, evrenden tesadüfi örnekleme yöntemi ile seçilen 1072 öğrenciye uygulanmıştır geçersiz ölçeklerin elenmesiyle geriye kalan 1014 öğrenci değerlendirmeye alınmıştır. Araştırmada ergenlerin internet kullanım durumlarını belirlemek

amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen “İnternet Kullanım Durumları Anketi” ve saldırganlık düzeylerini belirlemek için de Kocatürk’ün (1982) “Saldırganlık Envanteri”nden yararlanarak Tuzgöl (1998) tarafından geliştirilen “Saldırganlık Ölçeği” kullanılmıştır.

#### Bulgular ve Tartışma

Araştırma sonucunda ergenlerin interneti kullanım yerine göre saldırganlık düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu bulunmuştur  $F(3,858)=4.05$ ,  $p<.01$ . Diğer bir ifadeyle ergenlerin saldırganlık ölçeği puan ortalamaları ergenlerin interneti kullanım yerine bağlı olarak anlamlı bir şekilde değişmektedir. Ergenlerin interneti en çok ne amaçla kullandıklarına göre saldırganlık düzeyleri arasındaki ilişkiye bakıldığında anlamlı bir farklılık bulunmuştur  $F(6,855)=11.85$ ,  $p<.01$ . Diğer bir ifadeyle ergenlerin Saldırganlık Ölçeği puan ortalamaları ergenlerin interneti en çok ne amaçla kullandıklarına göre anlamlı bir şekilde değişmektedir. Ergenlerin bir hafta içerisinde interneti kullanım sürelerine göre saldırganlık düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur  $F(3,858)=17.79$ ,  $p<.01$ . Diğer bir ifadeyle ergenlerin Saldırganlık Ölçeği puan ortalamaları ergenlerin bir hafta içerisinde interneti kullanım sürelerine göre anlamlı bir şekilde değişmektedir. Ergenlerin genel olarak kullandıkları internet sitelerine göre saldırganlık düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur  $F(4,857)=19.76$ ,  $p<.01$ . Diğer bir ifadeyle ergenlerin Saldırganlık Ölçeği puan ortalamaları genel olarak kullandıkları internet sitelerine göre anlamlı bir şekilde değişmektedir. Ergenlerin internette karşılaştıkları olumsuz içerikli sitelere göre saldırganlık düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur  $F(3,858)=11.67$ ,  $p<.01$ . Diğer bir ifadeyle ergenlerin Saldırganlık Ölçeği puan ortalamaları internette karşılaştıkları olumsuz içerikli sitelere göre anlamlı bir şekilde değişmektedir.

#### Sonuç ve Öneriler

Ergenlerin saldırganlık ölçeği puan ortalamaları ergenlerin internet kullanım yerine göre anlamlı bir şekilde değişmektedir. Ergenlerin saldırganlık ölçeği puan ortalamaları ergenlerin interneti en çok ne amaçla kullandığına göre anlamlı bir şekilde değişmektedir. Ergenlerin saldırganlık ölçeği puan ortalamaları ergenlerin bir hafta içerisinde interneti kullanım sürelerine göre anlamlı bir şekilde değişmektedir. Ergenlerin saldırganlık ölçeği puan ortalamaları ergenlerin genel olarak kullandıkları internet sitelerine göre anlamlı bir şekilde değişmektedir. Ergenlerin saldırganlık ölçeği puan ortalamaları ergenlerin internette karşılaştıkları olumsuz içerikli sitelere göre anlamlı bir şekilde değişmektedir. İnternet kullanımı hakkında ailelere bilgilendirme çalışmaları yapılarak, evde kullanımı hızla yaygınlaşan bilgisayar ve internetin daha bilinçli kullanımı sağlanabilir.

#### Kaynaklar

- Erdemir, N. (2012). Farklı Tür Liselerde Öğrenim Gören Öğrencilerin İnternet Kullanım Durumları İle Saldırganlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep.
- Doğan, İ. (2004). Sosyoloji Kavramlar ve Sorunlar. 6.Baskı, Pegem A Yayıncılık, Ankara.
- Kağıtçıbaşı, Ç. (2006). Yeni İnsan ve İnsanlar. 10.Baskı, Evrim Yayınevi. İstanbul.

## SUMMARY

In this study adolescents were investigated about relationship between internet usage status and levels of aggression. Sample from nine different school types in districts of Gaziantep Şehitkamil and Şahinbey students were selected randomly from each grade 603 were female and 411 were male consists of a total of 1014 students. The tools used in data collection consisted of “Status of Internet Use Survey” created by the researcher and “Aggression Scale” developed by Kocatürk. Analysis of data were tested with one-way ANOVA, LSD and t-test. In conclusion of research, there has been a relationship between usage of internet and aggression level. Students’ aggression scale score have changed in a meaningful way by internet usage, internet usage location, purpose of internet usage, internet usage time, in general use internet sites, the negative content on the internet. The researchers and the practitioners were provided proposals based on the findings of the study.



ID: 223

## Üniversite Öğrencilerinde Problemlı İnternet Kullanımının Yordayıcısı Olarak Ailedeki Koruyucu Etkenler

### Protective Factors In Family As A Predictor Of Problematic Internet Use Among University Students

Yazarlar / Authors: Zekavet Kabasakal, Aslı Uz Baş

## ÖZET

### Kuramsal çerçeve

İnternet ulaşım ve kullanım kolaylığı, ucuz olması, uluslar arası bilgi akışına olanak sağlaması nedeniyle tüm dünyada ve ülkemizde de kullanımı gittikçe artan çok geniş kapsamlı bir kitle iletişim aracı olarak tanımlanabilir. İnternet kullanıcılarının en önemli kısmının gençlerin oluşturduğu bilinmektedir. Problemlı internet kullanımı, bireyin yaşamındaki sosyal, akademik /mesleki vb. alanlarda olumsuz sonuçlara neden olabilen, bilişsel ve davranışsal belirtileri bulunan, çok boyutlu bir sendrom olarak tanımlanabilir (Caplan, 2005). İnternet kötü kullanımının olumsuz sonuçları arasında ailesel problemler de öncelikli olarak yer almaktadır. Diğer problem davranışlarda da olduğu gibi aile problemlı internet kullanımında da hem risk faktörü hem de koruyucu faktör olarak karşımıza çıkabilir. Koruyucu faktörler bireyin riskli davranışları üzerinde doğrudan ya da dolaylı yolla etkili olabilir ve bu davranışların istenmeyen sonuçlarını azaltmada ya da ortadan kaldırma etkili olabilir (Bernard, Resnick, 2006).

**Araştırmanın Amacı:** Bu çalışmanın temel amacı üniversite öğrencilerinde problemlı internet kullanımının yordayıcısı olarak ailedeki koruyucu etkenlerin incelenmesidir. Diğer bir amacı ise öğrencilerin problemlı internet kullanımlarının ailelerinin eğitim düzeyi ve algılanan aile ilişkilerine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemektir. Bu araştırmanın bağımlı değişkeni problemlı internet kullanımı, bağımsız değişkeni ise Ailedeki koruyucu etkenlerdir

### Yöntem

**Araştırma modeli:** Bu araştırma üniversite öğrencilerinin internet kullanma davranışlarının incelenmesine yönelik ilişkisel tarama modeline uygun olarak düzenlenmiştir.

**Katılımcılar:** Çalışma grubu Dokuz Eylül Üniversitesi ve Ege Üniversitesi'nin farklı bölümlerinde okuyan 18 ile 31 yaş aralığındaki 247'si kız 162'si erkek, toplam 409 üniversite öğrencisinden oluşmaktadır. Katılımcıların yaş ort.= 21.45 ve ss= 1.88 şeklindedir.

**Veri toplama araçları:**

Bu çalışmada tüm katılımcılara uygulanan üç veri toplama aracı kullanılmıştır.

**Problemlı internet kullanımı ölçeği :** Bireylerin internet kullanım davranışlarını betimlemek için hazırlanmış, internetin sağlıklı ve sağlıklı olarak kullanım düzeylerini ortaya koymayı amaçlayan likert tipi bir ölçektir. Aşırı kullanım (6 madde), sosyal fayda/sosyal rahatlık (10 madde) ve internetin olumsuz sonuçları (17 madde) olmak üzere 3 alt boyuttan oluşmaktadır.

**Ailedeki koruyucu etkenler ölçeği :** Ailelerin stres verici durumları ne şekilde çözmeye çalıştığını anlamaya yönelik maddelerden oluşan beşli Likert tipi ölçektir. Uyuma Yönelik Değerlendirme ve Telafi Edici Yaşantılar", "Sosyal Destek" ve "Stres Kaynaklarının Azlığı olmak üzere üç alt boyutu bulunmaktadır.16 maddeden oluşmaktadır.

**Kişisel bilgi formu :**Bu form araştırmacılar tarafından araştırmanın amacına uygun olarak düzenlenmiştir. Katılımcıların okudukları bölüm, aileye ilişkin demografik bilgiler, vb. sorulardan oluşturulmuştur.

**İşlem :**Araştırma verileri 2012-2013 öğrenim yılında Dokuz Eylül Üniversitesi ve Ege üniversitesinde eğitimine devam etmekte olan, 409 üniversite öğrencisine uygulanan ölçme araçları ile toplanmıştır. uygulama 30-40 dakika sürmüştür. Verilerin analizinde, internet kullanma davranışlarını belirlemek üzere betimsel istatistikler, korelasyon analizleri ve hiyerarşik regresyon analizi yapılmıştır.

**Sonuç ve tartışma**



Bu araştırmanın temel amacı problemli internet kullanımının yordayıcısı olarak ailedeki koruyucu etkenlerin incelenmesidir. Bu çalışmaya katılan üniversite öğrencilerinin ortalama problemli internet kullanım puanı ort: 63.08 olarak saptanmıştır. Kızların problemli internet kullanımı puanlarının erkeklerin puanlarından daha düşük olduğu bulunmuştur ( $t = 2,724$   $p < .001$ ).

Öğrencilerin problemli internet kullanımı puanlarının annenin ve babanın eğitim durumuna göre anlamlı olarak anlamlı farklılaştığı saptanmıştır. Bu fark anneler için ( $F = 8.695$   $p < .001$ ), babalar için ( $F = 10,137$   $p < .001$ ) olarak bulunmuştur. Anne babasının eğitim düzeyi ilköğretim ve altında olan öğrencilerin problemli internet kullanım puanlarının, anne babaları lise ve yükseköğretim düzeyinde olan öğrencilerin puanlarından anlamlı olarak daha düşük olduğu bulunmuştur.

Katılımcıların anne babasıyla ilişkisinden memnun olma durumuna göre de anlamlı fark saptanmıştır ( $F = 6,878$ ,  $p < .001$ ). Aile ilişkilerini mükemmel ve iyi olarak algılayan üniversite öğrencilerinin problemli internet kullanımı puanlarının, aile ilişkilerini orta düzeyde algılayan öğrencilerin puanlarına göre anlamlı olarak daha düşük bulunmuştur.

Son olarak koruyucu aile faktörler ölçeğinin uyuma yönelik değerlendirme boyutunun problemli internet kullanımının anlamlı bir yordayıcısı olduğu bulunmuştur ( $F = 3,310$ ,  $p < .001$ ). Koruyucu aile faktörleri, problemli internet kullanımı puanlarındaki varyansın % 10'unu açıklamaktadır.

#### Kaynaklar

Bernat, D.H., Resnick, M.D. (2006) Healthy youth development science and strategies. Public Health Manag. Prac. (suppl): 10-6

Caplan, S.E. (2005) A Social Skill Account of Problematic Internet Use Journal of Communication Volume 55, Issue 4, pages 721–736

## SUMMARY

Protective Factors in Family as a Predictor of Problematic Internet Use Among University Students

Dr. Zekavet Kabasakal, Dokuz Eylül University, Department of Educational Sciences Guidance and Counseling Program, zekavetkbasakal@gmail.com

Doç. Dr. Aslı Uz Baş, Dokuz Eylül University, Department of Educational Sciences Guidance and Counseling Program, asliuzbas@gmail.com

#### Theoretical Framework

Since the internet is cheap, easy to use, easy to access, and provides international information flow, it has become a widely used mass media platform in Turkey as well as in the world. It is known that young people are one of the primary users of the Internet. Problematic Internet use is a multi-dimensional syndrome that has cognitive and behavioral indicators resulting in negative social, academic/professional, etc. consequences (Caplan, 2005). Among the negative consequences of problematic Internet use are family problems. Similar to other problematic behaviors, family factor is both a risk factor and a protective factor in problematic Internet use. Protective factors can be directly or indirectly effective on individual's risky behaviors and they can be effective in decreasing or eliminating the undesirable consequences of these behaviors (Bernard, Resnick, 2006).

The objective of the research: The primary purpose of this research is to investigate the protective factors in the family as a predictor of problematic Internet use among university students. Another purpose is to determine whether problematic Internet usage changes depending on the students' families' educational level and perceived family relations. The dependent variable is problematic Internet use and the independent variable is protective factors in the family.

#### Method

Research Model: This research employs relational screening model in order to investigate university students' problematic Internet usage behaviors.

Participants: The participants are 409 university students (247 female, 162 male) aged between 18-31, attending different departments at Dokuz Eylül University and Ege University. The mean age of the participants are 21.45 ( $ss = 1.88$ ).

Data collection instruments: Three data collection instruments were administered in this research.

Problematic Internet Usage Scale: It is a Likert type scale used to describe individuals' Internet usage

behaviors with an aim of displaying healthy and unhealthy Internet usage levels. It has three sub dimensions namely: over usage (6 items), social benefit/social comfort (10 items), and negative consequences of Internet usage (17 items).

Protective factors in family scale: It is a Likert scale of 5 which tries to determine how families try to overcome stress causing situations. The relationship of the items with total changes between .17 and .66. It has three sub dimensions named "evaluation regarding adjustment and substituting experiences", "Social Support" and "having less stressors" .It has 16 items.

Personal information form: This form was designed by the researchers asking questions to participants regarding their departments, and demographic information about their families etc.

Procedure: The data was collected during 2012-2013 from 409 university students attending Dokuz Eylul University and Ege University. Its administration took about 30-40 minutes. Descriptive statistics, correlation analysis and hierarchical regression analysis were done in order to determine Internet usage behaviors of the students.

#### Results and Discussions

One of the objectives of this research is to investigate protective factors in family as a predictor of problematic Internet use. The mean problematic Internet usage score of the students was found 63.08. The problematic Internet usage scores of the female students was found lower than males' scores ( $t=2,724$ ,  $p<.001$ ).

It was found that problematic Internet usage scores of students vary meaningfully depending on their parents' educational levels. This difference is ( $F=8.695$   $p<.001$ ) for mothers and ( $F=10.137$   $p<.001$ ) for fathers. College students whose parents have low educational level had lower scores than those whose parents have higher educational levels.

Similarly the scores vary meaningfully depending on the participants' satisfaction with their relations with their parents ( $F=6,878$ ,  $p<.001$ ). College students who perceived their relationships with their families as perfect or good had lower scores than those who perceived their family relationships as moderate.

The "evaluation regarding adjustment" subscale of the protective factors in family scale was found as a meaningful predictor of problematic Internet usage ( $\beta=.310$ ,  $p<.001$ ). Protective family factors explain 10 % of the variance among the problematic Internet usage scores.

#### References

- Bernat,D.H.,Resnick,M.D.(2006) Healthy youth development science and strategies. Public Healt Manag. Prac. (suppl): 10-6
- Caplan,S.E.(2005)A Social Skill Account of Problematic Internet Use Journal of CommunicationVolume 55, Issue 4, pages 721–736

ID: 224

**Kültür İçerikli Psikolojik Danışmanlık Modeli Üzerinden Çok Kültürlü Psikolojik Danışmanlık Yeterlikleri Ve Türkiye'deki Durum Üzerine Bir Değerlendirme**

**Review Of Multicultural Counselling Competencies And The Situation Of Turkey In The Perspective Of "culture-Infused Psychological Counselling Model"**

Yazarlar / Authors: Sevgi Sezer

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

**Aim:** The aim of this study is to assess the "culture-infused psychological counselling model" (Collins & Arthur, 2010) within the framework of the multicultural counselling competencies previously proposed by Sue, Arredondo and McDavis (1992), to evaluate the place of multicultural counselling competencies in psychological counselling training in Turkey and to suggest practical solutions.

**Conceptual Framework:** In recent years, the areas of service of psychological counsellors have increased. Although each country has maintained their cultural structures for centuries, globalisation has led to the increased importance of learning to live together with cultural differences. Now, psychological counsellors are able to take up responsibilities in many different areas. For example counsellors find jobs in peacekeeping missions, as consultants for international corporations, as communication/cultural facilitators, as advocates for international human rights and as facilitators helping people around the world resolve conflicts of interest. Moreover, technology has become a more central component in our private, as well as our professional lives. Such developments have led to the multicultural psychological counselling approach. The Multicultural Counselling Movement (MCM) and its basic premise that human behaviour can only be understood when observed in a socio-cultural context (Pedersen, 1997) has gradually gained recognition and strength since its beginnings in the late 1960's (from Yılmaz, 2008).

Multicultural Counselling Competencies by Sue (et al., 1992) revises the original three-dimensional framework by adding to it the following three characteristics of a culturally competent counsellor: 1) awareness of his or her own assumptions, values and biases, 2) understanding of the world view of a culturally different client as well as, 3) an ability to develop appropriate intervention strategies and techniques.

In order to encourage educators and practitioners to implement these competencies, Arredondo and Toporek (1996) expanded and operationalised these competencies into measurable behaviours and activities. In this expanded version, the authors described a framework for the development of the competencies and included explanatory statements for each competency along with strategies for achieving them. The newest version of the competencies differentiates multiculturalism and diversity. Multiculturalism refers to ethnicity, race and culture, whereas diversity means individual differences including age, gender, sexual orientation, religion, etc. (Launikari & Puukari, 2005).

One of the criticisms of early frameworks of multicultural counselling competencies was that, although Arredondo and colleagues (1996) presented the dimensions of personal identity model, the competencies themselves did not reflect this multidimensional conceptualisation of personal cultural identity. In their presentation of culture-infused counselling competencies, Collins and Arthur (2010) have attempted, to address this concern and to identify attitudes, knowledge, and skills that are foundation to working effectively with clients with a wide range of complex personal cultural identities. Their culture-infused counselling model is organised according to three core competency domains:

- Cultural awareness – Self: Active awareness of personal assumptions, values, and biases:
- Cultural awareness – Other: Understanding of the world view of the client: and
- Culturally sensitive working alliance.

According to researchers, the effect of multicultural counselling competencies are widespread and are an important starting point for the development of competencies of counsellors today and also for the future. In recognition of the difficulties of incorporating the competencies in training, researchers have made efforts to eliminate the lack of specificity and to ensure the competencies are practical by taking into consideration the first criticisms.

Discussion and Recommendations:

In addition to opposing views for multicultural counselling of some researchers (Pettersen, 2004), approaches to multicultural counselling are developing and becoming more widespread. This study aims to assess the model proposed by Collins and Arthur (2010) in light of the recommended multicultural counselling competencies of Sue (et al., 1992). In doing so, a framework for multicultural counselling competencies will be presented and its reflection in psychological counselling training in Turkey for multicultural counsellors and what can be done differently will be discussed.

Key Words: psychological counselling, multicultural counselling, psychological counsellor competencies

References

Arredondo, P., Toporek, R., Brown, S.P., Jones, J., Locke, D., Sanchez, J., et al. (1996). Operationalization of the multicultural counselling competencies. *Journal of Multicultural Counselling & Development*, 24, 42–78.

Launikari, M. & Puukari, S. (2005). *Multicultural Guidance and Counselling. Theoretical Foundations and Best Practices in Europe*. Centre for International Mobility CIMO and Institute for Educational Research

Pettersen (2004) Do we need multicultural counselling competencies? *Journal of Mental Health Counselling*. 26(1), 67-73.

Sue, D. W., Arredondo, P. & McDavis, R. J. 1992. Multicultural counselling competencies and standards: A call to the profession. *Journal of Counselling & Development*, 70 (4), 477–484.

Yılmaz, F.G. (2008). *Exploring Themes In Multicultural Counselling Movement Through the Perspective of Flow Theory*. Master Thesis. Auburn University. Alabama.

ID: 225

## **Lise Öğrencilerinde Siber Zorbalık Ve Siber Mağduriyeti Yordayan Değişkenler**

### **Predictors Of Cyber Bullying And Cyber Victimization On High School Students**

Yazarlar / Authors: Aygöl Tunç, Bülent Gündüz

## **ÖZET**

Anahtar kelimler: siber zorbalık, siber mağduriyet, çocukluk örselenmeleri, öz- denetim, bilişsel esneklik. Problem durumu

Akran zorbalığı yaygın olmakla birlikte, internet ağlara sahip bilgisayar ve cep telefonu kullanımının artmasından dolayı, gençler arasında zorbalığın yeni bir biçimi olan siber zorbalığın çoğaldığı görülmektedir. Siber zorbalık saldırgan içsel bir eylem olarak bir grup ya da birey tarafından tekrarlanarak ve zaman içinde bir kurbanı yönelik yürütülen elektronik temas olarak değerlendirilmektedir (Smith, Mahdavi, Carvalho, Fisher, Russell, & Tippett, 2008). Hem kurban olma hem de zorba olma gençler üzerinde depresyon, kendine zarar verme ve intihar düşünceleri gibi olumsuz etkilere yol açmaktadır (Perren, Dooley, Shaw & Cross, 2010; Hinduja & Patchin, 2010). Alan yazında, siber zorbalığın gençler arasında yaygınlığı ile ilgili çalışmalar bulunmasına rağmen (Wang, Iannotti, & Nansel, 2009; Erdur-Baker & Kavşut, 2007), gençleri siber zorbalığın olumsuz etkilerinden korumak için siber zorbalıkta risk ve koruyucu etmenlerle ilgili çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

#### **Çalışmanın Amacı**

Bu çalışmanın amacı çocukluk örselenmeleri, öz-denetim ve bilişsel esnekliğin lise öğrencilerinde siber zorbalık ve siber mağduriyeti yordayıp yordamadığını incelemektir.

#### **Yöntem**

Bu çalışma bir tarama çalışması niteliğindedir.

#### **Çalışma grubu**

Çalışma grubu Mersin ilindeki 276 lise öğrencisinden (155 kız ve 121 erkek öğrenci, yaş ortalaması 16) oluşmaktadır. Siber zorbalık ve siber mağduriyet düzeylerini belirlemek üzere öğrencilere Topçu ve Erdur-Baker (2010) tarafından geliştirilen Yenilenmiş Siber Zorbalık Envanteri uygulanmıştır. Çalışmanın bağımsız değişkenleri elde etmek amacıyla, Moilanen (2005) tarafından geliştirilen ve Türkçeye Harma (2008) tarafından uyarlanan Ergen Öz-Denetim Envanteri; Bernstein ve diğerleri (1994) tarafından geliştirilen ve Türkçeye Aslan and Alpaslan (1999) tarafından uyarlanan Çocukluk Örselenme Yaşantıları Ölçeği ve Bilgin (2009) tarafından geliştirilen Bilişsel Esneklik Ölçeği kullanılmıştır.

#### **Verilerin analizi**

Öğrencilerin siber zorbalık ve siber mağduriyet düzeyleri ile örselenme, öz-denetim ve bilişsel esneklik puanları arasındaki ilişkileri incelemek üzere, verilere korelasyon analizi uygulanmıştır. Ayrıca, söz konusu bağımsız değişkenlerin siber zorbalık ve siber mağduriyeti yordamadaki katkılarını belirlemek için çoklu regresyon analizi yapılmıştır.

#### **Bulgular**

Analizler sonucunda, siber zorbalık ile fiziksel ve duygusal istismar yaşantılar arasında pozitif: öz-denetim ile negatif anlamlı ilişkiler olduğu görülmüştür. Benzer şekilde, siber mağduriyet puanları ile fiziksel ve duygusal örselenme yaşantıları arasında pozitif bir ilişki belirlenmiştir. Regresyon analiz sonuçlarına göre, bağımsız değişkenler siber zorbalığın % 18'ini ve siber mağduriyetin % 10'unu yordamaktadır. Siber zorbalığı yordayan değişkenlerin önem sırası fiziksel istismar, bilişsel esneklik ve öz-denetim şeklindeyken, siber mağduriyet boyutunu yordayan tek değişken fiziksel örselenme yaşantılarıdır. Elde edilen bulgulara göre: hem siber zorbalıkta hem de siber mağduriyette en önemli yordama etkisi çocukluktaki örselenme yaşantılarından gelmektedir.

#### **Sonuç ve Öneriler**

Sonuçlara göre çocuklukta fiziksel ve duygusal örselenmeler yaşayan bireyler başkalarına zorbalık yapmakta

ve zorbalığa maruz kalmaya devam etmektedirler. Elde edilen sonuçlara göre, okul temelli psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri çerçevesinde siber zorbalık konusunda öğrenci ve aileleri bilinçlendirmek, örselenme yaşantıları yoğun olan öğrencilerle bireysel ve grup çalışmaları yapmak, ebeveyn eğitim programları düzenlemek gibi önleyici ve müdahale edici çalışmalar önerilebilir. Ayrıca, sonraki çalışmalarda siber zorbalıkla ilişkili olabilecek psikolojik ve demografik değişkenlerin incelenmesi alan uygulamalarına katkı sunabilir.

#### Kaynaklar

- Aslan, H . & Alparşlan, N.(1999): Çocukluk Örselenme Yaşantıları Ölçeğinin Bir Üniversite Öğrencisi Örnekleminde Geçerlik. Güvenirlik ve Faktör Yapısı. *Türk Psikiyatri Dergisi*. 10(4).
- Bilgin. M. (2009). Developing a cognitive flexibility scale: validity and reliability studies. *Social Behavior and Personality*, 37 (3), 343-354
- Erdur-Baker, Ö., & Kavşut, F. (2007). Cyber bullying: a new face of peer bullying. *Eğitim Araştırmaları-Eurasian Journal of Educational Research*, 27, 31-42.
- Harma, M. (2008). The impact of parental control and marital conflict on adolescents' self-regulation and adjustment. Unpublished Master's Thesis. Middle East Technical University, Ankara, Turkey.
- Hinduja, S. & Patchin, J. W. (2010): Bullying, Cyberbullying, and Suicide, *Archives of Suicide Research*, 14:3, 206-221.
- Perren, S., Dooley, J., Shaw, T., Cross, D. (2010). Bullying in school and cyberspace: associations with depressive symptoms in Swiss and Australian adolescents. *Child and Adolescent Psychiatry and Mental Health* 4 (28).
- Smith, P. K., Mahdavi, J., Carvalho, M., Fisher, S., Russell, S., & Tippett, N. (2008). Cyberbullying: Its nature and impact in secondary school pupils. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 49, 376-385.
- Topcu, Ç. and Erdur-Baker, Ö. (2010). The Revised Cyber Bullying Inventory (RCBI): validity and reliability studies. *Procedia Social and Behavioral Sciences* 5 (2010) 660-664.
- Wang, J., Iannotti, R. J., & Nansel, T. R. (2009). School bullying among adolescents in the United States: Physical, verbal, relational, and cyber. *Journal of Adolescent Health*, 45(4), 368-375.

## SUMMARY

**Key words:** cyber bullying, victimization, childhood abuse, self-regulation, cognitive flexibility

#### Problem statement

Although peer bullying has been increasing, cyber bullying-a new form of bullying- is increasing due to the prevalence of networked computers and mobile phones among adolescents. Cyber bullying is an aggressive intentional act that carried out by a group or individual repeatedly and over time by using electronic forms of contact to a victim (Smith, Mahdavi, Carvalho, Fisher, Russell, & Tippett, 2008). Both victimization and perpetration of cyber bullying have negative psychological effects on youngsters as depression, self-harm and suicidal thoughts (Perren, Dooley, Shaw & Cross, 2010; Hinduja & Patchin, 2010). In the literature, extent (prevalence) of cyber bullying has been highly documented (Wang, Iannotti, & Nansel, 2009; Erdur-Baker & Kavşut, 2007), the risk factors and protective factors on cyber bullying still also needed to explore in order to save the negative effects of cyber bullying on youngsters.

#### Aim of the research

The purpose of the present study is to examine whether self-regulation, childhood traumas and cognitive flexibility predicts victimization and perpetration on cyber bullying on Turkish high school students.

#### Method

The present research is a survey study.

#### Study Group

The study group consisted of 276 high school students (155 females and 121 males) with a mean age of 16 in Mersin province. In order to obtain victimization and perpetration on cyberbullying, The Revised Cyber Bullying Inventory which was developed by Topcu and Erdur-Baker (2010) was used. To gather independent variables, The Adolescent Self-Regulatory Inventory originally developed by Moilanen (2005) and adopted to Turkish culture by Harma, (2008), Childhood Trauma Questionnaire which was developed by Bernstein and others (1994) and adopted by Aslan and Alpaslan (1999) and Cognitive Flexibility Scale

developed by Bilgin (2009) were administered to high school students.

#### Data Analysis

To investigate the relationship between cyber bullying, self-regulation, childhood traumas and cognitive flexibility, the Pearson Product Moment Correlation was administered to the data. To examine whether or not independent variables predict victimization and perpetration on cyber bullying, multiple regression analysis was applied.

#### Results

Results showed a positive relationship between cyber bullying and physical and emotional abuse, a negative correlation between cyber bullying and self-regular success. Similarly, a positive relationship between cyber victimization and physical and emotional abuse was observed. According to the regression results, independent variables predict 18% of cyber bullying and 10% of cyber victimization. While the variables predicting cyber bullying is respectively physical abuse, cognitive flexibility and self-regularity success, cyber victimization was predicted only by physical abuse. The most significant variable to predict both cyber bullying and cyber victimization was abuse experience in childhood. The persons who experienced abuse in their childhood tend to bully and victimize the others and expose to the bullying.

#### Conclusion and Recommendation

As a conclusion, the more the cyber bullying increase, the possibility of childhood abuse increase. According to the results, in the context of school based guidance and counseling services, it may be recommended to provide preventive and interventional activities such as individual and group counseling, parents' education to acknowledge the students and parents about cyber bullying.

#### References

- Aslan, H . & Alparslan, N.(1999): Çocukluk Örselenme Yaşantıları Ölçeğinin Bir Üniversite Öğrencisi Örnekleminde Geçerlik. Güvenirlik ve Faktör Yapısı. *Türk Psikiyatri Dergisi*. 10(4).
- Bilgin, M. (2009). Developing a cognitive flexibility scale: validity and reliability studies. *Social Behavior and Personality*, 37 (3), 343-354
- Erdur-Baker, Ö. & Kavşut, F. (2007). Cyber bullying: a new face of peer bullying. *Egitim Arastirmalari-Eurasian Journal of Educational Research*, 27, 31-42.
- Harma, M. (2008). The impact of parental control and marital conflict on adolescents' self-regulation and adjustment.Unpublished Master's Thesis. Middle East Technical University, Ankara, Turkey.
- Hinduja, S. & Patchin, J. W. (2010): Bullying, Cyberbullying, and Suicide, *Archives of Suicide Research*, 14:3, 206-221.
- Perren, S., Dooley, J., Shaw, T., Cross, D. (2010). Bullying in school and cyberspace: associations with depressive symptoms in Swiss and Australian adolescents. *Child and Adolescent Psychiatry and Mental Health* 4 (28).
- Smith, P. K., Mahdavi, J., Carvalho, M., Fisher, S., Russell, S., & Tippett, N. (2008). Cyberbullying: Its nature and impact in secondary school pupils. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 49, 376-385.
- Topcu, Ç. and Erdur-Baker, Ö. (2010). The Revised Cyber Bullying Inventory (RCBI): validity and reliability studies. *Procedia Social and Behavioral Sciences* 5 (2010) 660-664.
- Wang, J., Iannotti, R. J., & Nansel, T. R. (2009). School bullying among adolescents in the United States: Physical, verbal, relational, and cyber. *Journal of Adolescent Health*, 45(4), 368-375.



ID: 229

**Siber Zorba Ve Siber Kurbanların Sürekli Öfke- Öfke İfade Tarzları****State-trait Anger Expression Styles Of Cyber Bullies And Cyber Victims**

Yazarlar / Authors: Serkan Sarı, Mustafa Şahin, Gülşah Arda

**ÖZET****Özet**

Bu araştırmanın amacı siber zorba ve siber kurbanların sürekli öfke ve öfke ifade tarzları arasındaki ilişkiyi incelemektir. Son yıllarda hızla gelişen teknolojinin etkileri toplumun her kesimini etkilemiştir. Bu hızlı değişimden en çok etkilenen yaş grubunun ise ergenler olduğu belirtilmektedir (Wang, Lannotti ve Nansel, 2009). Yapılan araştırmalar son dönemde ergenlerin bilgisayar, cep telefonu ve internet gibi teknoloji ürünlerine çok hızlı ve kontrolsüz bir şekilde sahip olduklarını ve kullandıklarını göstermektedir. Bu gelişime paralel olarak, gençlerin bu araçları kullanması konusunda da çeşitli problemler yaşanmaya başlanmıştır. Bu problemlerden birisi de daha önce ilk olarak İskandinav ülkelerinde ortaya çıkan ve sonradan Amerika, Japonya gibi ülkelere yayılan zorbalık konusuyla ilişkilidir (Olweus, 1977). Son araştırmalar göstermektedir ki (Li, 2007: Straude- Müller, Hansen ve Voss, 2012: Vandebosch ve Van Cleemput, 2008) teknoloji zorbalığının yeni aracı haline gelmiştir. Siber zorbalık (Williams ve Guerra, 2007) diye adlandırılan bu durum, genel bir ifadeyle, interneti ve mobil telefon kullanımını içeren bir tür zorbalık olarak tanımlanmıştır. Benzer şekilde, başka bir araştırmacı siber zorbalığı: e-posta, cep telefonu ve yazılı mesaj gönderme gibi bilgi ve iletişim teknolojilerini içeren, kişisel web sitesi çökertme ve bilgilere zarar verme gibi eğilimleri gerektiren zorba davranış türü olarak tanımlamıştır (Ybarra ve Mitchell, 2004). Siber zorba davranışların dikkat çeken bir yönünün de, içerisinde bireyin çevresine yönelik öfke duyguları barındırması olduğu düşünülmektedir. Yapılan araştırmalarda siber zorba davranışlar arasında karşdakini incitme (Raskauskas ve Stoltz 2007), tehdit etme (Shariff, 2005), gruptan dışlama (Williams ve Guerra, 2007) gibi öfke barındıran davranışlara rastlanmaktadır. Bu noktada siber zorbalardan ve siber kurbanların öfke biçimlerinin incelenmesi, bu davranışın daha iyi anlaşılabilmesi açısından önemli görülmektedir. Ayrıca yapılan alan yazın incelemesinde, araştırmaların genellikle siber zorbalara yönelik olduğu görülmüş ve siber kurbanlara yönelik araştırmaların sayıca az olduğu belirlenmiştir. Bu bağlamda, yapılan bu araştırmanın alan yazına siber kurbanların da incelenmesi açısından anlamlı katkılar yaptığı düşünülmektedir.

Bu kapsamda araştırmanın çalışma grubu 2011- 2012 eğitim öğretim yılında Trabzon ilinde üç farklı okul türünde (Meslek lisesi, Anadolu lisesi ve genel lise) öğrenimlerine devam etmekte olan 459 lise öğrencisinden oluşmaktadır. Çalışma grubunun cinsiyete göre dağılımları 251 erkek (%) ve 208 kız (%) şeklindedir. Araştırmanın verileri demografik bilgi formu ve sürekli öfke- öfke ifade tarzları ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Katılımcılar seçkisiz (random) örnekleme yöntemiyle belirlenmiştir. Veriler sınıf ortamında araştırmacı tarafından toplanmıştır. Uygulama yaklaşık 15 dakika sürmüştür. Katılım gönüllülük esasına göre gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın veri analizi Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı tekniği ve Çoklu Regresyon Analizi tekniği ile gerçekleştirilmiştir. Uygulanan 500 ölçekten eksik ve hatalı olanlar ayıklanarak 459 ölçekle araştırma gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerinin yaş ortalaması 17.14 (Ss=1.79) dur.

Araştırma bulgularına göre, katılımcıların siber zorba olma durumlarıyla içe öfke, dışa öfke ve sürekli öfke puanları arasında olumlu yönde anlamlı korelasyonlar olduğu belirlenmiştir. Buna göre siber zorba davranışlar arttıkça öfkenin içe ve dışa vurumunun arttığı, sürekli öfke düzeyinin yükseldiği ifade edilebilir. Diğer taraftan, katılımcıların siber kurban olma durumlarıyla dışa öfke ve sürekli öfke puanları arasında olumlu yönde anlamlı korelasyonlar ve öfke kontrol puanları arasında olumsuz yönde anlamlı korelasyon olduğu belirlenmiştir. Buna göre, birey siber kurban oldukça öfkesini daha çok dışa vurduğu ve sürekli öfke düzeyinin arttığı buna karşın öfke kontrol düzeyinin de azaldığı ifade edilebilir. Yapılan çoklu regresyon analizinde ise, içe öfke ve sürekli öfke'nin siber zorba olma durumunu anlamlı düzeyde yordadığı belirlenmiştir. Diğer taraftan, dışa öfke boyutunun ise siber kurban olma durumunu anlamlı düzeyde



yordadığı belirlenmiştir. Son dönemde yapılan bir araştırmada, Çivilidağ ve Cooper (2013) siber zorbaların öfkelerini içe öfke ve dışa öfke biçiminde gösterdiklerini belirlemiştir. Yine yapılan araştırmalarda, siber zorbaların davranış biçimleri arasında sanal şiddet eğilimi gösterme (Ybarra, ve Mitchell, 2004) incitme/zarar verme (Raskauskas ve Stoltz 2007), tehdit etme (Sharrieff, 2005) gibi dışa vurumcu öfke biçiminde davranışlar olduğu belirlenmiştir. Siber kurbanlar konusunda ulaşılan bulgu ise alan yazın açısından özgünlük taşımaktadır. Bu bulgular paralelinde bazı öneriler geliştirilmiştir. Öncelikle siber zorbalık okul çağındaki bireyler üzerinde etkili olduğundan okullarda öğretmen ve idarecilerin siber zorbalık konusunda bilgilendirilmesi, siber zorbalığın önlenmesi açısından önemli görülmektedir. Bu amaçla eğitim ve konferanslar düzenlenebilir. Okul psikolojik danışmanları, bilgi-iletişim teknolojilerinin doğru kullanılması ve siber zorbalığın belirti ve sonuçlarının neler olduğu, siber zorbalıkla başa çıkma gibi konularda ailelere, öğretmenlere ve öğrencilere seminerler düzenleyebilir.

Anahtar kelimeler: Siber zorba, siber kurban, öfke ifade tarzları

Kaynaklar

Çivilidağ, A. & Cooper, H.T. (2013). Ergenlerde siber zorba ve öfkenin incelenmesi üzerine bir araştırma: Niğde ili örneği. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6 (1), 497-511.

Li, Q. (2007). Bullying in the new playground: Research into cyberbullying and cyber victimisation. *Australasian Journal of Educational Technology*, 23(4), 435-454.

Olweus, D. (1977). Aggression and peer acceptance in adolescent boys: two short-term longitudinal studies of ratings. *Child Development*, 48 (4), 301-1313.

Raskauskas, J. & Stoltz, A. D. (2007). Involvement in traditional and electronic bullying among adolescents.

## SUMMARY

### Abstract

The aim of this research is to investigate relationship between anger expression styles of cyber bullies and cyber victims. The effect of rapidly developing technology seen every sections of society. The most effected age group from this rapid change were adolescent (Wang, Lannotti and Nansel, 2009). According to recent researches, adolescents had and used technological products such as computers, mobile phones and internet very fast and uncontrolled. In parallel with this development, various problems have been taking place among young people about using these tools. One of these problems was related to bullying which firstly arose in the Nordic countries and spreading to countries such as America and Japan (Olweus, 1977). Recent research shows that (Li, 2007: Straude- Müller, Hansen and Voss, 2012: Vandebosch and Van Cleemput, 2008) technology has become a new means of bullying. Cyber bullying, in general terms, defined as a kind of bullying which contains internet and mobile phones (Williams and Guerra, 2007). Similarly, According to Ybarra and Mitchell (2004), cyber bullying defined as a kind of bullying behaviors including e mail, cell phones, and SMS text such as cracking down a web site and damaging personal data. Also, it was thought that a remarkable aspect of cyber bully behaviors include anger feelings to environment. According to researches, cyber bullying included some behaviors which contain anger such as abuse other people (Raskauskas and Stoltz 2007), threats (Sharrieff, 2005), the exclusion from the group (Williams and Guerra, 2007). At this point, it was seen that examine of cyber bullies and cyber victims of anger styles were important for better understanding of the behavior cyber bully behaviors. In addition, in literature, it is seen that researches were usually about cyber bullies and there were a little researches about cyber victims. On this context, it is thought that this study made significant contributions to the literature about cyber victims.

The sample of the study consisted of 459 students from three different schools (General High School, Anatolian High School and Science High School) in Trabzon city center and Akçaabat districts. The distribution of students by gender is in the form of 251 girls (%54.6) and 208 boys (%45.4). A demographic data form prepared by the researcher, Cyber bully/victim Scale and State-Trait Anger Expression Inventory were used to collect the data. Random sampling method was used for determining participants. Scales were administered to students in groups, in a class environment, by the authors. Application took about 15 min. Participation was voluntary. Pearson correlation coefficient and multiple regression analysis were used to analyze the data. Forty one students had to be excluded for not responding properly to all

questionnaires, so the final sample consisted of 459 participants with a mean age of 17.14 years (SD=1.79). According to research findings, there were significant correlations between cyber bullying and anger expression' sub dimensions "anger-in", "anger-out", "state anger". It means that if cyber bully behaviors increase, "anger-in", "anger-out" and "state anger" increase. Moreover, there were positive significant correlations between cyber victim and "anger-out", "state anger" and negative significant correlations "anger control". It means that if one is a cyber victim, "anger-out" and "state anger" increases whereas "anger control" decreases. Then, multiple regression analysis showed that "anger-in" and "state anger" were found to be significant predictors of cyber bullying. Also, "anger-out" was found to be significant predictors of cyber victim. In a research conducted recently, Çivilidağ and Cooper (2013) found that cyber bullies have anger styles such as "anger-in", "anger-out". According to researches, cyber bullying included some anger behaviors such as cyber violence tendency (Ybarra, and Mitchell, 2004), threats (Shariff, 2005) and harmful behaviors (Raskauskas and Stoltz 2007). The findings about cyber victim were unique for the literature. Some recommendations have been developed parallel with these findings. Firstly, it was seen important that because cyber bullying had an effect on school children, teachers and school managers are informed about cyber bullying for preventing. For this purpose, training and conferences can be arranged. School counselors can arrange seminars for parents, teachers, and students about correct use of information and communication technologies, what the signs and consequences of cyber-bullying is and how to deal with cyber bullying.

Key words: Cyber bully, cyber victim, anger expression style

#### References

- Çivilidağ, A. & Cooper, H.T. (2013). Ergenlerde siber zorba ve öfkenin incelenmesi üzerine bir araştırma: Niğde ili örneği. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6 (1), 497-511.
- Li, Q. (2007). Bullying in the new playground: Research into cyberbullying and cyber victimisation. *Australasian Journal of Educational Technology*, 23(4), 435-454.
- Olweus, D. (1977). Aggression and peer acceptance in adolescent

ID: 230

## **Üniversite Öğrencilerinde Yaşamda Anlam**

### **Meaning In Life Among University Students**

Yazarlar / Authors: Hülya Şahin Baltacı, Özlem Tagay

## **ÖZET**

İnsan doğasındaki yanlışları düzeltmek yerine, olumlu özelliklere odaklanan, sorun odaklı yaklaşım yerine bireyin güçlü yönlerini esas alan pozitif psikolojiye ilgi son zamanlarda gittikçe artmaktadır. Pozitif psikoloji mutluluk, umut, aşk, psikolojik sağlamlık, yaşam doyumu, yaşamda anlam, iyimserlik, mizah gibi olumlu kavramlar üzerinde çalışmaktadır (Synder & Lopez, 2002). Yaşamda anlam arayışı üzerine odaklanan Frankl (1992), anlam arayışının insanların hayatlarında karşılaştıkları acı verici olayların neden olduğu stresi hafiflettiğini belirtmektedir. İyimserlik, bireyin çevresindeki olumsuz olaylardan çok olumlu olanları algılamaya yönelik bir eğilim olarak tanımlanmaktadır (Türküm, 1999). Pozitif psikoloji de ele alınan bir diğer kavram mizah: bireyin hayata olumlu bakmasını sağlamakta, psikolojik ve fiziksel sağlığını etkilemektedir (Tümekaya, 2011). Umutsuzluk ise, bireyin geleceğe ilişkin olumsuz beklentiler geliştirmesi ve kişinin kendi kapasitesini olduğundan daha aşağı görmesi olarak tanımlanmaktadır (Beck, 1995). Bu çalışmanın temel amacı, üniversite öğrencilerinin iyimserlik, mizah tarzları (kendini yıkıcı mizah, saldırgan mizah, kendini geliştirici mizah ve katılımcı mizah) ve umutsuzluk düzeylerinin, yaşamda anlamı (yaşamda anlamın varlığı, yaşamda anlam arayışı ve yaşamda anlam) yordama gücünü ortaya koymaktır. Ayrıca, üniversite öğrencilerinin yaşamda anlam düzeyleri cinsiyet, dindarlık, yaş ve SED değişkenlerine göre incelenmiştir. Araştırma, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencilerinden 158'i kız ve 66'sı erkek olmak üzere toplam 224 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada bağımlı değişkene ilişkin veriler, Steger, Frazier, Oishi ve Kaler (2006) tarafından geliştirilen ve Demirbaş (2010) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Yaşamda Anlam Ölçeği", ile elde edilmiştir. Yaşamda Anlam Ölçeği, yedili Likert tipi olarak derecelendirilmiş on madde ve iki alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin alt boyutları "yaşamda anlamın varlığı" ve "yaşamda anlamın aranması" olarak belirlenmiştir. Bu boyutlar birbirinden oldukça farklı anlamlılık boyutlarını ölçmektedir. Yaşamda anlama sahip kişiler, anlam aramayacağı için iki alt ölçek farklı yönlerde işaret etmektedir. Bağımsız değişkenlere ilişkin veriler, Scheiver ve Carver (1987) tarafından geliştirilen ve Aydın ve Tezer (1991) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Yaşam Yönelimi (iyimserlik) Ölçeği", Seber (1991) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Beck Umutsuzluk Ölçeği" ve Martin, Puhlik- Doris, Larsen, Gray ve Weir (2003) tarafından geliştirilen ve Yerlikaya (2003) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Mizah Tarzları Ölçeği" ile elde edilmiştir. Araştırmada, üniversite öğrencilerinin umutsuzluk, iyimserlik ve mizah tarzlarının, yaşamda anlamı yordama gücünü ortaya koymak için standart çoklu regresyon analizi kullanılmıştır. Üniversite öğrencilerinin yaşamda anlam düzeylerini cinsiyet, dindarlık, yaş ve SED değişkenlerine göre incelemek için, bağımsız örneklem için t testi ve tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre, umutsuzluk ve kendini yıkıcı mizah negatif, iyimserlik ise pozitif yönde yaşamda anlamın varlığını: umutsuzluk ve kendini yıkıcı mizah yaşamda anlam arayışını pozitif yönde: umutsuzluk, kendini yıkıcı mizah negatif ve iyimserlik yaşamda anlamı pozitif yönde anlamlı şekilde yordamaktadır. Standart çoklu doğrusal regresyon analizi sonuçlarına bakıldığında, umutsuzluk, iyimserlik ve mizah tarzlarının yaşamda anlamın varlığının toplam varyansının % 25'ini, yaşamda anlam arayışının toplam varyansının % 10'unu ve yaşamda anlamın toplam varyansının % 19'unu açıklamaktadır. Araştırmanın diğer bulguları şu şekilde özetlenebilir: Cinsiyete göre, yaşamda anlamın varlığı, yaşamda anlam arayışı ve yaşamda anlam arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Dindarlık değişkenine göre, dindar olanların yaşamda anlamın varlığının ve yaşamda anlam düzeylerinin dindar olmayanlara göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu bu durumun tersine dindar olmayanların yaşamda anlam arayışının dindar olanlara göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu görülmüştür. Yaşa göre, yaşamda anlamın varlığında gruplar

arasında anlamlı fark bulunmamasına rağmen yaş arttıkça yaşamda anlamın arttığı, daha küçük yaşlarda ise yaşamda anlam arayışının anlamlı olarak arttığı bulunmuştur. Araştırmada ifade edilen sosyo-ekonomik düzeye göre, yaşamda anlamın varlığında gruplar arasında anlamlı farklılık bulunmazken, yaşamda anlam arayışı ve yaşamda anlama göre anlamlı fark bulunmuştur.

Araştırmadan elde edilen sonuçlar, umutsuzluk, kendini yıkıcı mizah ve iyimserliğin üniversite öğrencilerinde yaşamda anlamın önemli yordayıcıları olduğunu, ayrıca cinsiyete göre yaşamda anlam düzeyinin farklılaşmadığını göstermektedir. Kendini dindar olarak tanımlayanların dindar olarak tanımlamayanlara göre, yaşamda anlamın varlığı ve yaşamda anlam düzeyleri yüksek, yaşamda anlam arayışları ise düşüktür. Ayrıca, yaş arttıkça yaşamda anlam arayışı azalmakta buna karşın yaşamda anlam düzeyleri artmaktadır. SED’i düşük olarak ifade edenlerin, orta ve yüksek olarak ifade edenlere göre yaşamda anlam arayışı yüksek, yaşamda anlamı düzeyleri düşüktür. Araştırma bulguları ilgili literatür ile tutarlılık göstermektedir. Bulgular ilgili araştırmalar ışığında tartışılacaktır.

Anahtar sözcükler: Yaşamda anlam, mizah tarzı, iyimserlik, umutsuzluk, üniversite öğrencileri

#### KAYNAKLAR

- Beck, J. S. (1995). Cognitive therapy: basics and beyond (Çev. N. H. Şahin). Türk Psikologlar Derneği Yayınları. No:22.
- Demirbaş, N. (2010) Yaşamda anlam ve yılmazlık. Yayınlanmamış Yüksek Lisans. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Frankl, E. V. (1992). İnsanın anlam arayışı. (Çev. Budak, S.), Ankara:Öteki Yayınevi.
- Synder, C.R., Lopez, S.L. (2002) Handbook of positive psychology, New York:Oxford University Press.
- Tümkiye, S. (2011). Humor styles and socio-demographic variables as predictors of subjective well-being of turkish university students. Education and Science 36 (160):158-170.
- Türküm, A. S. (1999). Stresle başa çıkma ve iyimserlik. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları No:1098.
- Yerlikaya, E.

## SUMMARY

### MEANING in LIFE AMONG UNIVERSITY STUDENTS

We have recently been witnessing an increase in the interest in positive psychology, which focuses on positive traits in human nature rather than correcting problems and emphasizes on the strengths of an individual instead of a problem-centered approach. Positive psychology focuses on positive concepts like happiness, hope, love, psychological strength, life satisfaction, meaning in life, optimism and humour (Synder & Lopez, 2002). Frankl (1992), who focuses on the search for meaning in life, suggests that searching for meaning in life eases the stress caused by painful events encountered by individuals. Optimism is defined as a tendency to prefer positive aspects in life over negative ones (Türküm, 1999). Humour, yet another notion addressed in positive psychology, enables the individual to have a positive approach to life influencing his/her psychological and physical health (Tümkiye, 2011). Hopelessness, on the other hand, is defined as having negative expectation from the future and underrating one’s own capacity (Beck,1995). The main purpose of this study is to search the degrees to which university students’ levels of optimism and hopelessness as well as their humour styles (self-defeating humour, aggressive humor, self-enhancing humour, and affiliative humour) predict meaning in life (presence of meaning in life, search for meaning in life, and meaning in life). Moreover, university students’ levels of meaning in life were examined with respect to the variables of gender, religiosity, age and socioeconomic status (SES).

The research was carried out with 224 (158 female and 66 male) students attending the Faculty of Education at Mehmet Akif Ersoy University. In the research, the data pertaining to the dependent variable were collected using the “Meaning in Life Scale”, which was developed by Steger, Frazier, Oishi and Kaler (2006) and adapted into Turkish by Demirbaş (2010). This scale consists of two sub-dimensions and 10 items, 7-point Likert-type items. The sub-dimensions of the scale are “presence of meaning in life” and “search for meaning in life”. These sub-dimensions measure dimensions of significance that are considerably different from one another. Since people who already have meaning in life do not search for meaning in life, these two sub-dimensions point to different directions. The data pertaining to independent variables were collected using the “Life Orientation (Optimism) Scale”, which was developed by Scheier and Carver

(1987) and adapted to Turkish by Aydın and Tezer (1991): the “Beck Hopelessness Scale”, which was adapted to Turkish by Seber (1991): and the “Humour Styles Questionnaire”, developed by Martin, Puhlik-Doris, Larsen, Gray and Weir (2003) and adapted to Turkish by Yerlikaya (2003).

Standard multiple regression analysis was used in the research in order to determine the predictive power of university students’ levels of hopelessness and optimism and their humour styles on meaning in life. On the other hand, independent samples t-test and one-way variance analysis were employed in order to examine university students’ levels of meaning in life with respect to the variables of gender, religiosity, age and SES.

According to the research findings, while hopelessness and self-defeating humour negatively predict, and optimism positively predicts the presence of meaning in life: hopelessness and self-defeating humour positively predict the search for meaning in life: and, while hopelessness and self-defeating humour negatively, optimism positively predicts meaning in life. Results of the standard multiple regression analysis demonstrate that hopelessness, optimism and humour styles account for 25% of the total variance of presence of meaning in life, search for meaning in life accounts for 10% of the total variance: and meaning in life accounts for 19% of the total variance.

Other research findings can be summarized as follows: No significant difference was found between presence of meaning in life, search for meaning in life and meaning in life with respect to gender. It was found that religious participants have significantly higher levels of presence of meaning in life and meaning in life compared to non-religious ones, whereas non-religious participants have significantly higher levels of search for meaning in life. Although no significant difference was found between the groups with respect to age, it was observed that meaning in life increases with age, whereas search for meaning in life is higher in lower ages. With respect to socioeconomic levels: no significant difference was found in the sub-dimension of presence of meaning in life, whereas significant differences were determined in search for meaning in life and meaning in life.

Findings of the research indicate that hopelessness, self-defeating humour and optimism are significant predictors of meaning in life among university students, and that the level of meaning in life does

ID: 232

**Ergenlerde Anababaya Bağlanma: Türkiye Profili****Attachment Of Adolescents To Parents: Profile in Türkiye**

Yazarlar / Authors: Türkan Doğan

**ÖZET**

Bağlanma, insanların kendileri için önemli olan kişilere karşı geliştirdikleri güçlü duygusal bağ olarak tanımlanmaktadır (Bowlby, 1973). Çocuklar, ona bakan kişiler ile geliştirdikleri bağlanma örüntülerine göre benliklerine ve başkalarına ilişkin “içsel çalışan modeller” (internal working models) geliştirirler (Bowlby, 1969; Bowlby, 1973). Bakıcılarıyla sıcak ve tutarlı deneyimleri olan çocuklar, kendileri ve başkalarına ilişkin olumlu içsel çalışan modellerle sahiptirler. Buna karşın bakıcıları ile soğuk ve reddedici deneyimleri olan çocukların kendilerine ve başkalarına ilişkin modelleri olumsuzdur. Çocuklukta ergenliğe içsel çalışan modeller sürekli olarak pekiştirildikleri için ergenliğin sonunda daha sürekli ve değişime daha dirençli olur ve kişinin kendisi için önemli olan sosyal ilişkilere yön verir. Bununla birlikte, birçok konuda olduğu gibi bağlanma açısından da ergenlik bir geçiş dönemidir. Ergenlik döneminde ebeveyn tutumlarında ve ergen bağlanma örüntüsünde değişimler yaşanır. Bu dönemde ergenin anne-babaya olan bağlılığı giderek azalırken arkadaş ve romantik ilişki içinde olduğu kişilere olan bağlanması artmaktadır. Ergenlik ve genç yetişkinlikte, arkadaşlar ve romantik ilişkideki kişiler temel bağlanma süreçlerini oluşturmakla birlikte, anne-babaya bağlanma hala önemlidir. Bazı araştırmalar, ergenlerin bağlanma ihtiyaçlarının bir kısmı için anne babalarına yönelmeye devam ettikleri ve anne babayla güvenli bağlanmanın genç erişkinliğe kadar bireylerin iyi oluşlarını yordadığını göstermiştir (Furman ve Buhrmester, 1992; Nikerson ve Nagle, 2005). Gerek bağlanma ile ilişkili literatür gerekse anne baba tutumlarına ilişkin literatür, ergenin sağlıklı bir gelişim yaşaması için anababayla kurulan duygusal bağ ve anababanın ergenin gereksinimlerini karşılama önemi üzerinde durmaktadır. Sonuç olarak, ergenlik döneminde arkadaşlara bağlanma daha önemli olmakla birlikte anne-babaya bağlanmanın önemi sürer. Ülkemizdeki ergenlerin sağlıklı bir gelişim göstermeleri için gerekli çalışmaların yapılabilmesi için, öncelikle, mevcut durum ve bu durumu etkileyen faktörlerin saptanması gereklidir. Bu çerçevede, bu çalışmanın amacı ergenlerin anababaya bağlanma düzeylerinin Türkiye’deki coğrafi bölgelere ve cinsiyete göre incelenmesidir.

Araştırmanın evrenini, Türkiye’nin 12 farklı ilinde (Malatya, Gaziantep, Samsun, Giresun, Kars, İstanbul, Çanakkale, Muğla, Bolu, Ankara, Sivas, Burdur) yaşayan ve ortaöğretim kurumlarına giden 2879’u kız (%47.5), 3163’ü erkek (%52.2) ve 19’u cinsiyetini belirtmeyen (%3) toplam 6061 ergen oluşturmaktadır. Katılımcıların yaş ortalaması 15.53’dir (SS=2.29). Çalışmada veri toplama aracı olarak, Raja, Mcgee ve Stanton (1992) tarafından geliştirilen ve Türkçe’ye uyarlamasını Günaydın, Selçuk, Sümer ve Uysal’nın (2005) yaptığı “Ebeveyn ve arkadaşlara bağlanma envanteri- Kısa formu -(EABE)” ve kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Veri analizi için ilk olarak, öğrenci profili hakkında bilgi edinmek amacıyla betimleyici istatistik, anababaya bağlanma düzeylerinin demografik özelliklere göre farklılaşıp farklılaşmadığını test etmek amacıyla da t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır.

Araştırma sonucu elde edilen bulgular, öğrencilerin anneye bağlanma ölçeğinden aldıkları puanlar arasında bölgelere göre manidar bir farklılık olduğunu göstermiştir  $F(6,6053)=201.215$ ,  $p<.01$ . Genel olarak, İç Anadolu, Doğu Anadolu ve Karadeniz bölgelerindeki ergenlerin anneye bağlanma düzeylerinin diğer bölgelere göre daha yüksek olduğu saptanmıştır. Benzer olarak, babaya bağlanma ölçeğinden alınan puanlar arasında da bölgelere göre manidar bir farklılık tespit edilmiştir  $F(6,6049)=96.641$ ,  $p<.01$ . Bölgelere göre babaya bağlanma puan ortalamalarına sırasıyla bakıldığında, İç Anadolu, Doğu Anadolu, Karadeniz, Marmara, Güney Doğu Anadolu, Akdeniz ve Ege şeklinde sıralandığı görülmektedir. Bölgeler göre anneye ve babaya bağlanma bulgular birlikte genel olarak yorumlandığında, bulguların benzer olduğu, her ikisinde de İç Anadolu, Doğu Anadolu ve Karadeniz bölgelerindeki ergenlerin bağlanma düzeylerinin diğer bölgelere göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu sonucun bölgelerin sosyoekonomik, coğrafi ve kültürel yapılarıyla

ilişkili olduğu düşünülmektedir. Cinsiyet değişkeni açısından bulgulara bakıldığında, öğrencilerin anneye bağlanma ölçeğinden aldıkları puanlar arasında manidar bir farklılık olduğu saptanmıştır  $t(5252.584)=4.630$ ,  $p<.01$ . Erkek öğrencilerin puanları ( $=4.433$ ), kız öğrencilerin aldıkları puanlara ( $=4.556$ ) göre manidar olarak daha düşüktür. Buna karşın, öğrencilerin babaya bağlanma ölçeğinden aldıkları puanlar arasında cinsiyete göre manidar bir farklılık saptanmamıştır  $t(5906.133)=.011$ ,  $p>.01$ .

Sonuç olarak geniş bir örneklem grubundan elde edilen verilere dayanarak Türkiye’de ergenlerin anababaya bağlanmalarında cinsiyet ve bölgesel farklar olduğu ortaya çıkmıştır. Çalışmanın sonraki çalışmalara ışık tutacağı ve özellikle ergenlere yönelik psikolojik danışma hizmetlerinin tasarlanmasında yararlı olacağı ümit edilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Ergenler, anababaya bağlanma, bölgesel farklar

Bu çalışma 109K559 nolu “Türkiye’de Ergenlerin Psikososyal Gelişimi: Profil ve Destek Çalışması” isimli TÜBİTAK projesi kapsamında hazırlanmıştır.

#### KAYNAKÇA

Bowlby, J. (1969). Attachment and loss: vol. 1. attachment. New York: Basic Books Inc.

Bowlby, J. (1973). Attachment and loss: vol. 2. separation: anxiety and anger. New York: Basic Books Inc.

Furman, W., Buhrmester, D. (1992). Age and sex differences in perception of networks of personel relationship. Child Development, 63, 103–115.

Günaydın, G., Selçuk, E., Sümer, N., Uysal, A. (2005). Ebeveyn ve arkadaşlara bağlanma envanteri kısa formunun psikometrik açıdan değerlendirilmesi. Türk Psikoloji Yazıları, 8(16),13- 23.

Nikerson, A., Nagle, R., (2005). Parent and peer attachment in late chilhood and early adolescence. The Journal of Early Adolescence, 25, 223–249.

Raja, S. N., McGee, R., & Stanton, W. R. (1992). Perceived attachments to parents and peers and psychological well-being in adolescence. Journal of Youth and Adolescence, 21, 471–485.

## SUMMARY

Attachment can be described as an emotional connection of humans to the persons important for them (Bowlby, 1973). Children develop internal working models regarding themselves and others towards attachment patterns developed with individuals caring for them (Bowlby, 1969: Bowlby, 1973). Children having friendly and consistent experiences with their nurses have positive internal working models towards themselves and others. On the other hand, children with unfriendly and repudiative experiences with their nurses have negative internal working models towards themselves and others. From childhood to adolescence, internal working models continuously strengthen and become stable and resistant to change at the end of adolescence period. They lead the social relations important for the individuals. In addition, adolescence is a transitional period in terms of attachment. In adolescence period, changes are observed in parent attitudes and adolescent attachment pattern. In this period, the attachment of adolescents to their parents gradually decreases and their attachment to friends and the ones with romantic relationship increases. In adolescence and early adulthood, friends and the ones with romantic relationship form the basic attachment processes: however the attachment to parents is still important. Some studies report that adolescents continue to incline towards their parents for some of their attachment needs and reliable attachment to parents predicts the well-beings of individuals until early adulthood (Furman and Buhrmester, 1992: Nikerson and Nagle, 2005). Literature regarding both attachment and parent attitudes stresses the importance of meeting the demands of adolescents in terms of the emotional connection with parents for a healthy development of adolescents. In conclusion, even though the attachment to friends is more important in adolescence period, the importance of the attachment to parents still stays. In order to conduct studies regarding the healthy development of adolescents in Turkey, primarily current condition and the factors affecting these conditions should be determined. Within this frame, the present study aims to determine the attachment of adolescents to their parents according to geographical regions in Turkey and gender.

The research population consisted of 6061 adolescent (2879 female (47.5%), 3163 male (52.2%) and 19 participant who did not state gender (3%) living in 12 different provinces of Turkey (Malatya, Gaziantep, Samsun, Giresun, Kars, İstanbul, Çanakkale, Muğla, Bolu, Ankara, Sivas, Burdur) and having education



in elementary schools. The age average of the participants is 15.53 ( $SS=2.29$ ). Data acquisition tool is "The Inventory of Attachment to Parents and Friends- Brief Form (EABE)" developed by Raja, McGee and Stanton (1992) and adapted to Turkish Language by Günaydın, Selçuk, Sümer and Uysan (2005). For data analysis, descriptive statistics was used in order to gain information about student profile: and t-test and one-way variance analysis (ANOVA) was applied in order to test the differentiation of attachment levels to parents according to demographical features.

The results of the study indicated significant difference between the scores of students regarding the inventory of attachment to parents according to regions  $F(6,6053)=201.215$ ,  $p<.01$ . In general, the attachment levels of adolescents to their parents in Middle Anatolia, Eastern Anatolia and Black Sea Regions were determined to be higher than other regions. Similarly, significant differences were found between the scores regarding the inventory of attachment to father according to regions  $F(6,6049)=96.641$ ,  $p<.01$ . The score averages regarding attachment to father can be ranked as Middle Anatolia, Eastern Anatolia, Black Sea, Marmara, South Eastern Anatolia, Mediterranean, and Aegean Region, respectively. Evaluating the findings regarding attachment to father and mother together, the findings were similar, and the attachment levels of adolescents in Middle Anatolia, Eastern Anatolia and Black Sea Region were found to be higher than the ones in other regions. This result may be related with socioeconomic, geographical and cultural structures of the regions. Examining the finding according to gender variable, significant difference was found between the scores of students regarding attachment to mother  $t(5252.584)=4.630$ ,  $p<.01$ . The scores of male students ( $=4.433$ ) are significantly lower than the scores of female students ( $=4.556$ ). on the other hand, no significant difference was found between the scores of students regarding attachment to father according to gender  $t(5906.133)=.011$ ,  $p>.01$ .

In conclusion, basing on data obtained from a wide sampling group, differences were observed in the attachment of adolescents to parents in Turkey according to gender and regions. The present study is expected to provide an insight for future studies and be beneficial for designing psychological consultation services aimed at especially adolescences.

**Keywords:** Adolescences, attachment to parents, regional differences

This study was prepared within the frame of the Scientific and Technological Research Council of Turkey (TUBİTAK) Project numbered 109K559 and entitled as Adolescents'



ID: 233

**Algılanan Aile Değişkenleri Ve Kişisel Bilişsel Değişkenlerin Etkileşiminin Kentlerde Yaşayan Gençlerin Fiziksel Saldırganlıklarını Yordamadaki Rolü**

**The Interplay Of Perceived Family Factors And Personal Cognitive Factors In Predicting Physical Aggression Among Urban Youth**

Yazarlar / Authors: Evrim Çetinkaya Yıldız, Zeynep Hatipoğlu Sümer

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

Key words: Physical Aggression, Family Factors, Personal Cognitive Factors, Adolescence

Goal of the study: The purpose of this study was to develop a theoretical model of aggressive behavior and to test its empirical validity. Particularly, this study examined personal cognitive variables (adolescents' beliefs supporting aggression, adolescents' self-efficacy for alternatives to aggression, and adolescents' personal value on achievement) as potential mediators of the relationship between perceived family factors (parental support for aggression, family conflict, and parental monitoring) and adolescents physical aggression among Turkish adolescents living in Ankara.

Theoretical framework: Literature, with the help of large scale systemic research, reached to a conclusion that not only a single factor causes aggression but rather several factors from different ecological domains (individual, family, peer, school, and neighborhood) contribute to the development of aggressive behaviors (i.e.Arthur, Hawkins, Pollard, Catalano, & Baglioni, 2002). However, they usually do not explain the relative importance of these factors or how they work together to lead aggression. Therefore, to truly appreciate and understand the complexity involved in the development of aggressive behavior, a social psychological and an ecological approach is essential and the use of conceptual models is needed to better illustrate the process. Reviewing the literature on aggressive behaviors of adolescence, the researcher decided to develop a conceptual model by integrating two influential theories. Hence, in formulation of the conceptual model for physical aggression, Problem Behavior Theory (1987) and social Information Processing Model (Huesmann, 1998) frameworks were integrated.

Research questions: How well adolescent physical aggression is explained by the hypothesized model comprised of perceived family factors (parental support for aggression, parental monitoring, and family conflict) and personal cognitive factors (beliefs supporting aggression, self-efficacy for alternatives to aggression, and personal value on achievement)?

Methodology: For the purpose of this study, Structural Equation Modeling (SEM) was utilized as the primary analytic method and AMOS was chosen as the program for conducting analyses. The volunteered students (2443 sixth, seventh, and eighth grade students: 50.3% were girls, 49.7% were boys) from 36 randomly selected primary schools located in Ankara were participated in the study. Scales were completed during school hours with parent permission. Physical Aggression Scale, Beliefs Supporting Aggression Scale, Self-efficacy for Alternatives to Aggression Scale, Personal Value on Achievement Scale, Parent Adolescent Relationship-Monitoring Scale, Parental Support for Aggression Scale, and Family Conflict Scale were used in the data collection. Structural Equation Modeling was utilized as the primary analytic method to measure the relationships among variables simultaneously when predicting adolescents' physical aggression.

Major findings: The results revealed that the proposed model of physical aggression, which was based on integration of Problem Behavior Theory and Social Information Processing Model was supported by the data. Results of the SEM analyses showed that the models adequately described the data for the sample of male and female adolescents and the fit indices were all within the acceptable thresholds.

When considering the explained variance in physical aggression: the latent model accounted for 48% of the variance in physical aggression among girls and 40% of the variance in physical aggression among boys. Moreover, the patterns of interactions and the strength of the relationships differed in boys and girls model. In general, the results suggested that the influence of perceived family factors on physical aggression can be mediated by personal cognitive factors.

Limitations: The correlational nature of the study does not allow causal inferences to be made of the findings discussed in the subsequent section. Secondly, this study is limited in that findings were based on self-report data. Considering the sensitive nature of the study, results may be skewed by students who were reluctant to admit physically aggressive behaviors as a result of regret or shame. The third limitation of the current study is the dependence on adolescent reports of parenting behaviors. Finally, the results may not be indicative of existing patterns in other cities or in other geographical areas in Turkey.

Discussion: The result of the present study regarding gender difference is in line with the literature (i.e. Gorman-Smith & Loeber, 2005). Moreover, the findings of the current study verified the assumptions of Problem Behavior Theory and Social Information Processing Model by proving the mediating effect of personal cognitive factors between family factors and physical aggression among a large and representative sample of adolescents living in an urban setting in Ankara, Turkey. Thus, this study has the potential to generate meaningful information for understanding the physical aggression and the findings may inform counselors and other mental health professionals of possible important components of interventions for both adolescents and their parents.

ID: 234

**Seeking Social Support On Facebook: A Study On Depression And Personality Characteristics – Implications For Counsellors**

Yazarlar / Authors: Kyriaki Giota, George Kleftras

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

The purpose of the present study is to investigate the relationship between depressive symptomatology, personality traits and attraction to online social support in a sample of Greek young adults that use the Social Networking Site of Facebook. Even though research on the psychosocial effects of Social Networking Site usage is still in infancy in Greece, studies show that Social Networking Site users who engaged in online activities, would be more likely to receive social support online (Ellison et al., 2011), and particularly Facebook users, are more likely to provide online support to others that are in need for help.

Few studies investigate the relationship between depressive symptomatology and seeking support in Facebook, even though depression is one of the most common health issues impacting young adults (Berry, 2004). Regarding individual differences, gender is considered a factor that may have an impact on support-seeking behaviours (MacGeorge, 2003) and personality characteristics, as portrayed by the Five Factor Model (McCrae & Costa, 1996), mainly neuroticism, extraversion, openness to experience, agreeableness, conscientiousness, are considered highly relevant in predicting online behaviors.

Research hypotheses:

1. There are significant relationships between depressive symptomatology, personality characteristics and attraction to online social support.
2. There are statistically significant differences between individuals with low, moderate and high daily Facebook usage, on the aforementioned factors.
3. There are significant gender differences.
4. Depressive symptomatology and personality characteristics are good predictors of attraction to online social support.

Methodology: The sample consisted of 278 young adults in Greece, 132 males (47.5%) and 146 females (52.5%), between the ages of 18 and 26 ( $M=22.5$ ). They were approached in public places and asked to participate anonymously, on a volunteer basis. A short demographic survey was employed to provide information on participant characteristics and Facebook habits. Additionally, they completed three questionnaires on depressive symptomatology, personality characteristics (neuroticism, extraversion, openness to experience, conscientiousness and agreeableness) and attraction to online social support. The questionnaires were translated from English, adapted into Greek and revised through back-translations.

Results: According to the results, the higher the scores on depressive symptomatology, the higher the attraction to online social support. People with high levels of Neuroticism, as well as individuals low in Agreeableness and Conscientiousness are also more attracted to online social support. An unexpected finding concerns the lack of gender differences in depressive symptomatology, since studies show that the risk of depressive disorders is higher in females than males. Women more than men, reported higher levels in Neuroticism and Agreeableness. Interestingly, men ( $M=87.8$ ,  $SD=19.76$ ) compared to women ( $M=80.2$ ,  $SD=20.2$ ) reported higher levels of attraction to online social support  $t(276)=3.17$ ,  $p<.01$ .

In order to compare individuals with low, moderate and high daily Facebook usage, the sample was divided into three groups based on their daily usage. Statistically significant mean differences were found as to depressive symptomatology [ $F(2,275)=3.08$ ,  $p<.05$ ], Neuroticism [ $F(2,275)=10.81$ ,  $p<.0001$ ],

Agreeableness [ $F(2,275)=7.44$ ,  $p<.0001$ ] and attraction to online social support [ $F(2,275)=3.86$ ,  $p<.05$ ]. Finally, the importance of depressive symptomatology and personality dimensions as predictive factors in attraction to online social support on Facebook was explored. Collectively the variables accounted for a 23% of the variance, with Neuroticism and Agreeableness as strong predictors, in contrast to previous findings suggesting that they have no impact on Facebook use.

Discussion: Facebook could be a valuable tool for counselors and psychologists that work with young adults who encompass Social Networking Sites in their daily lives. Openly discussing the client's online interactions during sessions could be used not only to gain further insights into their thoughts and behaviours, but also as a feedback for the course of the therapeutic process. However, counsellors should be aware of the potential risks, should they choose to interact with clients on Facebook or other sites. Complications could arise when a client pursues a relationship with his therapist online, as the possible impact on trust and potential harm to the therapeutic relationship could be great if there is no definition of the parameters of such involvement.

Limitations: In conclusion, the results of the present study were limited by the self-report questionnaires and the correlational nature of the results that did not allow "cause and effect" conclusions. Another limitation is the fact that only one Social Networking Site was studied and thus the results cannot be generalized to other sites. In spite of the above limitations, the results of the present study have some important implications on future research.

Key words: Social Networking Sites, Facebook, social support, depression, personality

ID: 237

## **İstenmeyen Davranışlarla Baş Etme Konusunda Eğitim Alan Ve Almayan Öğretmenlerin Davranış Yönetimi Becerilerinin İncelenmesi**

### **An Investigation Of Behavior Management Skills Of Teachers Who Attended Behaviour Management Training And**

Yazarlar / Authors: Meral Atıcı, Seyda Özbiçer

## **ÖZET**

İSTENMEYEN DAVRANIŞLARLA BAŞ ETME KONUSUNDA EĞİTİM ALAN VE ALMAYAN ÖĞRETMENLERİN DAVRANIŞ YÖNETİMİ BECERİLERİNİN İNCELENMESİ

Anahtar sözcükler:

Davranış yönetimi, istenmeyen davranışlar, istenmeyen davranışlarla baş etme

Amaçlar:

Bu araştırmanın amacı bir ilkokulda görev yapan ve istenmeyen davranışlarla başa çıkma konusunda eğitim alan iki sınıf öğretmeni ile böyle bir eğitime katılmamış olan iki sınıf öğretmenin davranış yönetim becerilerini karşılaştırarak incelemektir. Araştırmada söz konusu eğitimin etkililiği de sınanmak istenmiştir.

Kuramsal çerçeve

Öğrencilerin okullarda rahatsız edici davranış, zorbalık ve şiddetle karşılaşmaları akademik başarı ve güvenli bir öğrenme çevresi oluşturmada etkili disiplin uygulamalarını önemli hale getirmektedir (Luiselli, Putnam, Handler, & Feinberg, 2005). Okul danışmanlarının istenmeyen davranışları yönetme ve önlemede önemli bir rol oynayacakları ve bu konuda öğretmen ve öğrencilere yönelik çalışmalar yapabilecekleri düşünülmektedir. Örneğin, okul psikolojik danışmanları öğrenci, öğretmen ve velilerle görüşmeler yapma, kaynaklar sunma ve önerilerde bulunma yoluyla davranış yönetiminde öğretmenlere yardım etmektedirler (Atıcı ve Çekici, 2012). Davranış yönetimi konusunda konsültasyon okul psikolojik danışmanlarının okullarda verdiği hizmetlerden birisidir (Benshoff, Poidevant, & Cashwell, 1994). Okul psikolojik danışmanlarının öğretmenlere davranış yönetimi konusunda eğitim vermesi de konsültasyon çalışmaları kapsamında düşünülebilir. Psikolojik danışmanın uzmanlık bilgisini kullanarak istenmeyen davranışlara sistematik bir biçimde nasıl yaklaşabilecekleri ve baş edebilecekleri konusunda öğretmenlere grup olarak eğitim vermesi ve bu eğitimde öğrendikleri becerileri sınıflarında nasıl kullandıklarını nitel yollarla incelemenin istenmeyen davranışları önleme ve etkin bir biçimde baş etmede önemli bulgular ortaya koyacağı düşünülmektedir.

Araştırma soruları

- Davranış yönetimi ve istenmeyen davranışlarla başa çıkma konusunda eğitim alan ve böyle bir eğitim almayan öğretmenlerin davranış yönetimi becerileri arasında ne gibi farklılıklar vardır?
- Davranış yönetimi ve istenmeyen davranışlarla başa çıkma konusunda eğitim alan öğretmenler, eğitimde öğrendikleri becerileri nasıl uygulamaktadırlar?
- Davranış yönetimi ve istenmeyen davranışlarla başa çıkma konusunda eğitim almayan öğretmenler hangi davranış yönetimi becerilerini kullanmaktadırlar?
- Davranış yönetimi konusunda eğitim alan öğretmenlerin bu eğitim konusundaki görüşleri nelerdir?

Yöntem

Araştırmada nitel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Araştırma 2012-2013 eğitim öğretim yılının ilk yarısında yapılmıştır. Araştırma için öncelikle, davranış yönetimi ve istenmeyen davranışlarla başa çıkma eğitimi alan öğretmenler arasından tesadüfi yolla iki öğretmen ve bu eğitimi almayan öğretmenler arasından yine tesadüfi yolla iki öğretmen seçilmiştir. Her bir öğretmen sınıf ortamında onar kere gözlenmiştir. Gözlemlerde sınıf ortamında meydana gelen istenmeyen davranışlar ve bu istenmeyen davranışlara verilen öğretmen tepkileri ile öğretmenlerin davranış yönetimi becerileri gözlenmiştir. Gözlemlerde yarı

yapılandırılmış form kullanılmıştır. Veriler ders sırasında yazılarak kaydedilmiştir. Gözlemlerin ardından her bir öğretmen ile görüşme yapılmıştır. Görüşmeler okul rehberlik servisinde yapılmış ve ses kaydı kullanılarak kaydedilmiştir. Gözlem ve görüşme verileri içerik analizi ile analiz edilmiştir.

#### Temel bulgular

Öğretmenler sınıf içerisinde gürültü yapma, derse geç gelme, arkadaşını rahatsız etme, kendi aralarında konuşma, küfür etme, dersi dinlememe, parmak kaldırmadan konuşma, öğretmenle uygun olmayan tutum içinde konuşma, ders materyalini hazırlamama, gibi davranışlarla karşılaşmaktadırlar.

Araştırma bulgularına göre: öğretmenler bu tür istenmeyen davranışlara yönerge verme, ismiyle hitap etme, kuralları hatırlatma, dikkat çekme, mizahı kullanma, yaramazlığı bile bile görmezden gelme, yönergelerden birini seçtirme gibi uygun olan tepkiler kullandıkları gibi: kızma, bağırma, tepkisiz kalma, sınıftan atma gibi uygun olmayan tepkiler de kullanmaktadırlar. Davranış yönetimi ve istenmeyen davranışlarla başa çıkma konusunda eğitim alan öğretmenler istenmeyen davranışlara daha fazla uygun tepki verirken bu konuda eğitim almayan öğretmenler daha az uygun tepki ve daha fazla uygun olmayan tepki vermektedirler. Davranış yönetimi ve istenmeyen davranışlarla başa çıkma eğitimi alan ve almayan öğretmenlerin, kendi davranış yönetimi becerilerine yönelik algıları ise değişmemektedir. İki gruptaki öğretmenler de becerilerinin etkili olduğunu düşünmektedirler.

#### Kaynaklar

- Luiselli, J. K., Putnam, R. F., Handler, M. W., & Feinberg, A. B. (2005). Whole-school positive behaviour support: Effects on student discipline problems and academic performance, *Educational Psychology*, 25(2-3), 183-198.
- Benshoff, J. M., Poidevant, J. M., & Cashwell, C. S. (1994). School discipline programs: issues and implications for school counsellors. *Elementary School Guidance and Counselling*, 28, 163-169.
- Atıcı, M., Çekici, F. (2012). Help provided by school counsellor to teachers and students in behaviour management at secondary school. *Education and Science*, 37 (165), 3-19.

## SUMMARY

An investigation of behavior management skills of teachers attending behavior management training

Key words: behavior management, misbehavior, deal with misbehavior

#### Purpose of the study

The purpose of this study was to investigate behavior management skills of teachers attending behavior management training and teachers not attending such training. This study also aimed to examine the effectiveness of behavior management training.

#### Theoretical Framework

Effective discipline practices are very important for sustaining academic achievement and establishing a safe learning environment because many students in state schools indicate that they encounter disruptive behavior in the classroom, vandalism, bullying, and violence (Luiselli, Putnam, Handler, & Feinberg, 2005). Therefore, it is assumed that school counselors can play a vital role in managing and preventing these behaviors at schools. For example, counselors admitted that they helped teachers by meeting with students, teacher, and parents, giving information, providing resource materials, and giving advice (Atıcı & Çekici, 2012). Behavioral management consultation is one of the services provided by school counselors. Additionally, it is expected that school counselors teach discipline models and their effect on students to teachers (Benshoff, Poidevant, & Cashwell, 1994).

#### Research questions

- What kind of difference would be between behavior management skills of teachers attending behavior management training and teachers not attending this kind of training?
- How do teachers apply behavior management skills that they learned during their training?
- What kind of behavior management skills do teachers, who did not attend behavior management training, use to deal with misbehavior?
- What are teachers' views on behavior management training?

#### Method

Qualitative research methods were used in this study. The study was conducted in the first term of

2012-2013 academic year. Four teachers were selected for the study: two of them attended behavior management training while two did not attend this kind of training program. Each teacher was observed ten different times in the classroom. Semi structured observation form was used during observation. Teachers were also interviewed following the observations. Interviews were conducted in guidance service and recorded by tape recording. Qualitative data derived from observation and interview were analyzed by using content analysis.

#### Results

Results showed that teachers met misbehavior such as making noise, coming late for the lesson, disturbing others, talking, swearing, talking without taking turn and inattentiveness. Teachers used rather appropriate strategies like giving instruction, calling student's name, reminding classroom rules, getting student's attention, using humor and ignoring for dealing with misbehavior. However, it is also found that they apply some inappropriate strategies such as being angry with student, shouting, sending the student from classroom to outside and avoiding for managing problem behavior. Results indicated that teachers attending behavior management training were more likely to use appropriate strategies to deal with misbehavior than teachers who did not attend training program.

#### References

- Luiselli, J. K., Putnam, R. F., Handler, M. W., & Feinberg, A. B. (2005). Whole-school positive behaviour support: Effects on student discipline problems and academic performance, *Educational Psychology*, 25(2-3), 183-198.
- Benshoff, J. M., Poidevant, J. M., & Cashwell, C. S. (1994). School discipline programs: issues and implications for school counsellors. *Elementary School Guidance and Counselling*, 28, 163-169.
- Atıcı, M., Çekici, F. (2012). Help provided by school counsellor to teachers and students in behaviour management at secondary school. *Education and Science*, 37 (165), 3-19.

ID: 240

**Çatışma Çözme Stilleri Vekışilik Özelliklerinin Evlilik Doyumundaki Rolü****The Role Of Conflict-Handling Behaviors And Personality Traits On Marital Satisfaction**

Yazarlar / Authors: Nazlı Büşra Akçabozan, Zeynep Hatipoğlu Sümer

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

Marital satisfaction has been investigated for many years in the literature and it has led researchers in many ways. When the studies in the last thirty years were examined, marital conflict was found as one of the mostly associated concepts with marital satisfaction. Particularly, effective conflict-handling behaviors have been cited as one of the important determinants for maintenance and success of marriage rather than the amount of conflict. According to Thomas (1976), five main conflict handling behaviors are competing, collaborating, compromising, avoiding and accommodating. Empirical evidence indicated that when the destructive strategies of competing, avoiding, accommodating were used, at least one partner was not satisfied and experienced negative feelings: when the constructive strategies of collaborating and compromising were used partners had positive feelings at the end of the conflict (Deutsch, 1994). Personality traits have also been investigated more than sixty years in the research of couple's relationships in order to predict marital quality and satisfaction along with conflict-handling behaviors. Personality traits referred as 'Big Five' involves extroversion, agreeableness, conscientiousness, emotional stability, and openness to experience (Costa & McCrae, 1995). The emotional stability factor was found to be the most consistent and influential factor which was negatively related with marital satisfaction whereas agreeableness factor was found to be positively related with satisfaction. However, prior studies have not addressed the relationship between the other personality traits (conscientiousness, extroversion, and openness to experience) and marital satisfaction yet. The aim of the current study was to examine how well the conflict-handling behaviors and personality traits predict marital satisfaction among Turkish married individuals. This research was designed as a correlational study with convenience sampling. The participants were 455 married individuals (57.1% women, 42.6% men) living in Ankara. The mean age of the participants was 36.71 for women and 39.72 for men. The length of marriage ranged between less than a year and 44 years ( $M=11.80$ ,  $SD=9.60$ ). Of the participants, 341 (74.9%) had one or more than one child, and 113 (24.8%) did not have a child. The number of children ranged from one to six. The demographic information form developed by researchers, Marriage Life Scale (Tezer, 1986), Conflict Questionnaire (Tezer, 1996), and Big Five Inventory (Benet-Martinez & John, 1998; Sümer & Sümer, 2005) were used to obtain data. Hierarchical regression analysis was conducted with demographic variables (gender and length of marriage) in the first model, conflict-handling behaviors in the second model, and personality traits in the third model ( $N=443$ ). Results indicated that 4% of the variance was explained by the first model, 10% of the variance was explained by the second model, and 17% of the variance was explained by the third model in marital satisfaction. The results of F-tests showed that for model 1,  $F(2, 440)=9.73$ ,  $p<.05$ : for model 2,  $F(7, 435)=7.08$ ,  $p<.05$ : and for model 3,  $F(12, 430)=7.44$ ,  $p<.05$ . In the first model, length of the marriage was significantly and negatively contributed to the marital satisfaction. In the second model, conflict-handling behaviors of competing and accommodating were significantly and negatively contributed while compromising and collaborating behaviors were significantly and positively contributed to the marital satisfaction after controlling the predictors in the first model. In the third model, the personality trait of conscientiousness was significantly and positively contributed while emotional stability trait was significantly and negatively contributed to the marital satisfaction after controlling the



predictors in the first and second model. In line with the literature, the result of current study revealed significant prediction of conflict-handling behaviors on marital satisfaction. Additionally, in terms of personality traits, the result of negative contribution of emotional stability on marital satisfaction was found to be consistent with the literature. To conclude, this study appears to provide preliminary data by examining the role of both conflict-handling behaviors and personality traits in marital satisfaction. In terms of limitations of the study, this study was correlational in nature: therefore it did not provide causation. Furthermore, data were collected by convenience sampling and sample was limited in Ankara which limits the generalizability of results.

Keywords: marital satisfaction, conflict handling behaviors, Big Five.

Benet-Martinez V., & John, O. P. (1998).

Sümer, N., & Sümer, H. C. (2005).

Tezer, E. (1986).

Tezer, E. (1996).

ID: 241

### **Ergenlerde Şiddet Eğiliminin Yordayıcısı Olarak Duygusal Zeka**

#### **Emotional Intelligence As Predictor Of Violence Tendency Of Adolescents**

Yazarlar / Authors: Seher Balcı Çelik, Cem Gençoğlu

### **ÖZET**

Bu araştırmanın amacı ergenlik dönemindeki bireylerin cinsiyet, bilgisayar oyunu oynama ve duygusal zeka düzeylerine göre şiddet eğilimlerinin farklı olup olmadığını ortaya koymak, duygusal zeka düzeylerinin şiddet eğilimini ölçüde yordadığını belirlemektir. Araştırmaya Samsun merkez ilköğretim okullarında öğrenim gören 6. 7. Ve 8. sınıfa devam eden 244 öğrenci katılmıştır. Katılımcıların yaş ortalaması  $13.09 \pm 0.973$ 'dir. Veri toplamada iki ölçek kullanılmıştır. Şiddet eğilimlerini belirlemek için 'Şiddet Eğilimi Ölçeği', duygusal zeka düzeyini belirlemek için '7-11 Yaş Duygusal Zeka Ölçeği' kullanılmıştır. Verilerin analizinde Pearson Momentler çarpımı korelasyonu, doğrusal regresyon analizi ve t-testi kullanılmıştır. Bulgular, şiddet eğiliminin: duygusal zeka ( $r=-.327$ ,  $p<0.001$ ), cinsiyet ( $r=.210$ ,  $p<0.001$ ), sınıf düzeyi ( $r=.233$ ,  $p<0.001$ ) ile ilişkili olduğunu göstermektedir. Duygusal zeka düzeyinin, cinsiyetin ve sınıf düzeyinin şiddet eğiliminin yordayıcısı olup olmadığı çoklu regresyon analizi ile test edilmiştir. Duygusal zeka düzeyinin, cinsiyetin ve sınıf düzeyinin ( $R^2 = 0.16$ ) anlamlı yordayıcısı olarak bulunmuştur.

### **SUMMARY**

The aim of this study is to reveal whether there is any difference between violence tendencies of adolescent individuals according to their sexualities, and levels of emotional intelligence and playing computer games, and to determine in which level the emotional intelligence levels predict the violence tendency. 244 students of 6th, 7th and 8th grades of elementary schools in city center of Samsun were involved in study. The mean age of participants was  $13.09 \pm 0.973$ . Two scales were used in data collection. "Violence Tendency Scale" was used for determining the violence tendency, and '7-11 ages Emotional Intelligence Scale' was used for determining the emotional intelligence level. Pearson product-moment correlation, linear regression analysis, and t-test were used for analyses of data. Findings showed that there is a relationship between emotional intelligence ( $r=-.327$ ,  $p<0.001$ ), sexuality ( $r=.210$ ,  $p<0.001$ ), and grade level ( $r=.233$ ,  $p<0.001$ ). Whether the emotional intelligence level, sexuality, and grade level are predictors was tested through multiple regression analysis. Emotional intelligence level, sexuality, and grade level ( $R^2 = 0.16$ ) were found as significant predictors.

ID: 242

## **İlk Ve Orta Okullarda Görev Yapan Psikolojik Danışmanların Okul Ruh Sağlığı Hizmetlerine Yönelik Algılarının İncelenmesi**

### **An Investigation Of Primary And Secondary School Counselors' Views On School Mental Health Services**

Yazarlar / Authors: Gökçe çokamay, Emine Gül Kapçı

## **ÖZET**

### **Özet**

Amaç: Bu araştırmanın amacı 2012-2013 Eğitim-Öğretim yılı içerisinde Amasya İl merkezinde bulunan ilk ve orta okullarda görev yapan okul psikolojik danışmanlarının okul ruh sağlığı hizmetlerine ilişkin görüşlerinin incelenmesidir. Bu genel amaçla şu sorulara cevap aranmıştır:

1. Okul psikolojik danışmanlarının okul ruh sağlığı hizmetleri kapsamındaki uygulamalara yönelik görüşleri nelerdir?
2. Okul psikolojik danışmanlarının okul ruh sağlığı hizmetlerinin yürütülmesinde rehberlik servisi dışındaki kişi ve kuruluşlarla ilişkisine yönelik görüşleri nelerdir?
3. Okul psikolojik danışmanlarının okul ruh sağlığı hizmetlerinin uygulama sürecine ilişkin görüşleri nelerdir?

Kuramsal Çerçeve: Türkiye’de 1 milyondan fazla öğrenci temel sağlık problemleri nedeniyle Milli Eğitim Bakanlığı’nca gözlem altındadır. Öğrencilerin %12’sinin ruhsal sorunlarının olduğu bilinmesine rağmen, ancak %1’inden daha azı tanı almış ve uzman desteğine başvurmuştur (Uğur-Baysal ve ark., 2004). Okul çağı çocuklarına yönelik ruh sağlığı hizmetleri, Türkiye’de temel olarak ruh sağlığı profesyonelleri tarafından klinik ortamlarda ve danışma merkezlerinde verilmektedir. Okul çağı çocuklarının bu dönemde en çok etkileşimde bulundukları çevrenin okul olduğu düşünüldüğünde bu hizmetlerin okulda verilmesinin gerekli olduğu düşünülmektedir. Amerika Birleşik Devletleri’nde Başkanlık Yeniden Özgürlük Komisyonu’nun nihai raporunda okulların, çocuk ve ergenlerin ruh sağlığı gereksinimlerinin karşılanması için önemli bir role sahip olduğu vurgulanmıştır (Brener ve ark., 2007). Okul ruh sağlığı hizmetleri sadece ruhsal bozuklukların tedavi sürecini değil, her öğrencinin duygusal, bilişsel, davranışsal gelişiminin takibini içerdiğinden bir ekip çalışmasını gerektirmektedir. Okullarımızda henüz sistemli bir şekilde yürütülen ekip çalışmasının olmadığı bilinen okul psikolojik danışmanlarının günümüzdeki okul ruh sağlığı hizmetleri ile ilgili görüşlerinin alınarak Türkiye’deki mevcut durumdan bir örnek sunulması gerekli görülmüştür.

Yöntem: Araştırmada algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasıyla gerçekleştirilen nitel araştırma (Yıldırım ve Şimşek, 2008) yöntemi kullanılmıştır. İlk ve ortaokullarda görev yapan okul psikolojik danışmanlarının okul ruh sağlığı hizmetleri ile ilgili görüşleri görüşme yöntemi ile ortaya konmuştur.

Katılımcılar: Çalışma grubunu, 2012-2013 Eğitim-Öğretim yılında, Amasya ili sınırları içinde yer alan devlet ilk ve orta okullarında görev yapan, 9 erkek 13 kadın toplam 22 okul psikolojik danışmanı oluşturmuştur.

Veri Toplama Aracı: Bu araştırmada psikolojik danışmanların okul ruh sağlığı hizmetleri ile ilgili görüşlerini ortaya koymak adına araştırmacı tarafından hazırlanmış sorularla yapılandırılmış bir görüşme formu kullanılmıştır.

Verilerin Analizi: Veriler nitel araştırma veri analizlerinden biri olan içerik analizi tekniği ile analiz edilmiştir. Bu analiz tekniği ile çeşitli temalar ve bu temaların altında kodlar elde edilmiştir. Ayrıca elde edilen kodlar frekans analizi ile sayısallaştırılmıştır.

Bulgular: Elde edilen verilerin kodlanması ve temalar altında toplanması süreci sonrasında toplam 9 genel tema ortaya konmuştur. Bu genel temalar: okul ruh sağlığı hizmetleri, okul ruh sağlığı hizmetlerinin etkililiği, gerçekleştirilemeyen uygulamalar, okul ruh sağlığı hizmetlerindeki destekler, okul ruh sağlığı hizmetlerindeki destek türleri, okul ruh sağlığı hizmetlerinde alınan desteklerin

yeterliliği, okul ruh sağlığı hizmetleri uygulama süreci, okul ruh sağlığı hizmetlerinin geliştirilmesi, okul ruh sağlığı hizmetlerinin geçmişten günümüze gelişimi şeklindedir. Söz edilen 9 genel temanın altında alt temalar ve kod başlıkları bulunmaktadır.

**Tartışma:** Okul psikolojik danışmanlarının görüşlerine göre okul ruh sağlığı hizmetleri kapsamında rehberlik servisi ve okul içi-okul dışı destekler işbirliğinde öğrencilere, öğrenci velilerine ve okul personeline yönelik çeşitli hizmetler sunulmaktadır. Bu hizmetlerin yanı sıra okul psikolojik danışmanlarınca fiziksel koşullar, zaman kısıtlılığı, okul çalışanlarının destek olmaması, aile katılımının yetersizliği gibi nedenlerle oyun terapisi, aile eğitimleri, öğrencilerle daha etkili psikolojik danışma süreci gibi uygulamalar gerçekleştirilememektedir. Okul ruh sağlığı hizmetlerinde bazı okul çalışanları ve Rehberlik ve Araştırma Merkezi, Emniyet, Sosyal Hizmetler gibi okul dışı kuruluşlar destek vermektedir. Okul ruh sağlığı hizmetlerinin uygulama sürecinde psikolojik danışmanlar ailelerin katılma durumlarını, okul çalışanlarının destekçi olma durumları gibi bazı etkenleri uygulamaları kolaylaştırıcı veya zorlaştırıcı etkenler olarak belirtmişlerdir. Okul psikolojik danışmanları okul ruh sağlığı hizmetlerinin geliştirilmesi amacıyla lisans eğitime eklenmesi gereken bazı dersler, psikolojik danışmanların var olan uygulamalardan başka yapmaları gerekenler, okul içi ve okul dışı kişi ve kuruluşlardan beklentiler konularında önerilerde bulunmuşlardır. En son olarak psikolojik danışmanlar, görevde bulundukları yıllar bağlamında geçmişten günümüze okul ruh sağlığı hizmetlerinin gelişen ve değişmeyen yönlerini değerlendirmiştir. Psikolojik danışmanların görüşlerine göre rehberlik ve psikolojik danışmanlık alanı artık daha çok kişi tarafından bilinmekte ve bu alana önem verilmektedir. Ancak Milli Eğitim Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen bazı uygulamalarda gelişme görülmemektedir.

**Kaynakça**

Uğur Baysal, S., Özmen, B., Parman, T. ve arkadaşları (2004). A Mental Health Screening Project in Istanbul, Turkey. *Journal of School Health*, 74(8): 341- 343.

Brener, N.D., Weist, M., Adelman, H. ve arkadaşları. (2007). Mental Health and Social Services: Results from the School Health Policies and Programs Study 2006. *Journal of School Health*, 77(8): 486-499.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

**Anahtar Kelimeler:** Okul ruh sağlığı hizmetleri, okul psikolojik danışmanları

## SUMMARY

### Abstract

**Purpose:** The purpose of this study is to investigate primary and school counsellors' views on school mental health services in 2012-2013 education and teaching term. Also, with this general aim, these questions were replied:

1. What are the school counsellors' opinions about applications on school mental health services?
2. What are the school counsellors' opinions about relation with individuals and organizations outside the counselling services carrying out school mental health services?
3. What are the school counsellors opinions about application process of school mental health services?

**Theoretical Framework:** Schools provide education and training to students with education and training programs. Besides education and training, school mental health is important in school services. More than 1 million students are observed because of some health problems by Ministry of Education in Turkey. Although 12% students have mental health problems are known, only less than 1% students were diagnosed and applied to professional help (Uğur-Baysal et al., 2004). School mental health services to children are given in clinics and counselling centers by mental health professionals in Turkey. However, considering students spent much of their time in school, these services should give in schools. According to President New Freedom Commission's report in USA, school have an important role on addressing the mental health needs of children. (Brener et al., 2007). School mental health services are not only for treatment of mental health problems, but also have process of following up students' cognitive, emotional and behavioural development. So that a school mental health team is necessary for these services. Schools haven't got systematic teamwork on mental health services in Turkey. Therefore, school counsellors' opinions on school mental health services are important for showing current situation in Turkey.

**Method:** Qualitative research method was used in this research. Qualitative research introduce perceptions

and events in the natural environment with realistic and holistic manner (Yıldırım and Şimşek, 2008). School counsellors' opinions concerning school mental health were taken with interviews.

**Participants:** In this research, participants are 22 school counsellors who work in 2012-2013 training and education term in Amasya city centre primary and secondary schools. Nine participants of school counsellors are female and thirteen participants of school counsellors are male.

**Data Collection Tool:** A structured interview for prepared by researcher was used for taking school counsellors' views concerning school mental health services.

**Data Analysis:** Content analysis technique was used for analysing. Also, themes and codes were obtained with this technique.

**Findings:** Nine themes were revealed with content analysis. These themes are: "School mental health services, efficacy of school mental health services, applications can not BİRLEŞİK YAZILIR be carried, school mental health supports, school mental health support types, efficacy of school mental health supports, application process of school mental health, recommendations of school mental health services development, development of school mental health services from past to present.". Moreover codes were showed under the themes.

**Discussion:** According to school counsellors' opinions, mental health services provide to students, their families and school staff with coordination of counselling service and in-school and out of school supports. Moreover, some applications such as play therapy, family education, efficient counselling are unable to perform because of some barriers such as physical conditions, lack of time, lack of family involvement. Guidance and research centers, police station, social services and some school staff support school mental health services in some schools. Also, family involvement, coordination with school staff and school administration make some school mental health services applications difficult or facilitator. At the same time, school counsellors suggested some extra lesson for bachelor education, some new application for counsellors and supports for developing school mental health services. Finally, they stressed some developments and not changed applications in school mental health from past to present. According to school counsellors, psychological guidance and counselling is known very well by more people. However, some applications of Ministry of Education are still the same.

ID: 243

## **Romantik İlişkiler Ve Toplumsal Cinsiyet: Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnançlar Ve Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Tutumların İncelenmesi**

### **Romantic Relationship And Gender: Investigation On Irrational Beliefs In Romantic Relationships And Gender Role Attitudes**

Yazarlar / Authors: Duygu Çavdar

## **ÖZET**

### **Amaçlar**

Bu araştırmanın genel amacı: üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançları ve toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutum toplam puanları ile romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlar toplam puanları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
2. Üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlar puanları ile toplumsal cinsiyet rolleri tutum alt ölçeklerinden:
  - a. Eşitlikçi cinsiyet rolü
  - b. Kadın cinsiyet rolü
  - c. Evlilikte cinsiyet rolü
  - d. Geleneksel cinsiyet rolü
  - e. Erkek cinsiyet rolü puanları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

### **Kuramsal Çerçeve**

Yakın ilişkiler yaşamın vazgeçilmez bir parçasıdır, insanlar diğer bireylere gereksinim duyarlar ve yakın ilişkilerle yoğun olarak ilgilenirler (Hendrick, 2009). Bireylerin gelişimsel bazı ihtiyaçlarının karşılanması için yakın ilişkiler oldukça önemlidir. Yakın ilişkilerin bu önemi Erikson, Sullivan, Maslow ve Murray gibi kuramcılar tarafından da belirtilmiştir (Burger, 2006). Başka insanlarla ilişki kurmanın pek çok yolu vardır, bunun en derin biçimlerinden biri, bir eşle romantik ilişkidir (Hendrick, 2009). Romantik ilişkiler: Sternberg'e (1986) göre, sevgililer ve evli çiftler arasında kurulan, özgürce seçilen, tutku, bağlanma ve yakınlık bileşenlerinden oluşan bir birlikteliktir. Beliren yetişkinlik döneminde yer alan üniversite öğrencileri romantik ilişkilerle yoğun olarak ilgilenirler, yetişkinlik yaşamına hazırlandıkları için bu ilişkiler onlar için gereklidir. Çünkü bu dönem, bireyler için biriyle kalıcı bir ilişki başlatmadan önce romantizm ve aşk seçeneklerini ve ne tür bir insanla evlenmek istediğini keşfetme deneyimi kazanmak için iyi bir dönemdir (Arnett, 2000). Romantik ilişkilerin başlaması, sürdürülmesi ya da bitmesi aşamalarında da romantik ilişkilere yönelik inançlar oldukça önemlidir, eğer bu inançlar olumsuz olursa çıktıları da olumsuz olabilir. Aynı zamanda toplumların kadın ver erkek cinsiyetlerinden beklentilerinden oluşan toplumsal cinsiyet ve toplumsal cinsiyete ilişkin tutumlar bireylerin romantik ilişkilerine yönelik inançlarını olumsuz etkileyebilir. Çünkü toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin kalıp yargı ve tutumların kaynaklarından biri bilişsel faktörlerdir (Dökmen, 2008). Sağlıklı olmayan duygu ve davranışların kaynağı da Akılcı Duygusal Davranışçı Terapi Kuramı (ADDT)'na göre akılcı olmayan inançlardır (Corey, 2008). Bu sebeplerden bu araştırma romantik ilişkiler ve toplumsal cinsiyete yönelik açıklamalar ve ADDT üzerine temellendirilmiştir.

### **Yöntem**

Bu çalışmada, ilişkisel tarama modeline dayalı betimsel bir araştırma deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2011–2012 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Eskişehir Osmangazi Üniversitesi çeşitli lisans fakülte ve yüksek okulunda öğrenim gören 992 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplamak için iki araç kullanılmıştır. Bunlar: Zeyneloğlu (2008) tarafından geliştirilen "Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Tutum Ölçeği" ve Sarı (2008) tarafından geliştirilen "Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnançlar Ölçeği"dir. Veriler SPSS paket programında çözümlenmiştir. Toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumlar

ile romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlar arasındaki ilişkinin anlamlı olup olmadığını belirlemek için Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı ve Spearman Brown Sıra Farkları Korelasyon Katsayısı hesaplama tekniklerinden yararlanılmıştır.

#### Sınırlar

Bu araştırma, kullanılan ölçeklerin ölçtüğü nitelikler, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi'nde 2011-2012 yılında öğrenim gören heteroseksüel öğrenciler ile sınırlıdır.

#### Temel bulgular

Araştırma bulgularına göre, toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumlar ile romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlar arasında orta düzeyde anlamlı negatif bir ilişki vardır. Bunun yanında toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutum ölçeğinin eşitlikçi, kadın, evlilikte, geleneksel, erkek cinsiyet rolü alt ölçekleri ile romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançlar arasında da anlamlı ilişkiler bulunmuştur.

#### Çıkarımlar

Araştırma bulgularına göre: üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumları eşitlikçi oldukça romantik ilişkilerdeki akılcı olmayan inançları azalmaktadır. Ya da tam tersi olarak toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumları geleneksel oldukça romantik ilişkilerdeki akılcı olmayan inançları artmaktadır.

#### Tartışma

Araştırma bulgularına göre: üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumları ile romantik ilişkilerdeki akılcı olmayan inançları arasında ilişki vardır. Pek çok araştırma bulgusu ile de paralellik gösteren bu bulgu ile geleneksel toplumsal cinsiyet rol tutumlarına sahip bireylerin romantik ilişkilerinde akılcı olmayan inançlar geliştirme olasılıklarının daha çok olduğu sonucuna ulaşılabilir. Bireylerin daha doyurucu ilişkiler kurabilmeleri için evlilik öncesi ilişki geliştirme eğitimleri sağlamak ve toplumsal cinsiyete yönelik eşitlikçi tutumlar kazandırmak gereklidir.

#### Kaynakça

- Arnett, J. J. (2000). Emerging Adulthood: A Theory of Development from the Late Teens through the Twenties. *American Psychologist*, 55, 469-480.
- Burger, J. M. (2006). *Kişilik*. (Çev. Sarioğlu, E., D., İ.), İstanbul: Kaknüs Yayınları. (Orijinal eserin yayım tarihi 2004).
- Corey, G. (2008). *Psikolojik Danışma, Psikoterapi Kuram ve Uygulamaları*. (Çev. T. Ergene). Ankara: Mentis Yayıncılık. (Orijinal eserin yayım tarihi 2005).
- Dökmen, Y. Z. (2010). *Toplumsal Cinsiyet Sosyal Psikolojik Açıklamalar*. Ankara: Sistem Yayıncılık.
- Hendrick, S. S. (2009). *Yakın İlişkiler Psikolojisi*. (Çev. Ed. A. Dönmez). Ankara: Nobel Yayınevi. (Orijinal eserin yayım tarihi 2003).
- Sternberg, J. R. (1986). A Triangular Theory of Love. *Psychological Review*, 93, 119-135.

Anahtar sözcükler: Romantik ilişkiler, Toplumsal Cinsiyet.

## SUMMARY

#### Purpose

In this study's general goal is examined the relationship between gender role attitudes of university students and their irrational beliefs in romantic relationships. Following questions were answered for this general goal:

1. Is there a significant relationship between university students' total score of gender role attitudes and their total score of irrational beliefs in romantic relationships?
2. Is there a significant relationship between university students' total score of irrational beliefs in romantic relationships and sub-scales score of gender role attitudes below?
  - a. Egalitarian gender roles
  - b. Female gender roles
  - c. Marriage gender roles
  - d. Traditional gender roles
  - e. Male gender roles

#### Theoretical Framework

Close relationships are an essential part of life, people require to other individuals and they extremely

interest in the close relationships (Hendrick, 2009). The close relationships are highly important for some of the developmental needs of individuals. This importance is indicated by some theorists such as Erikson, Sullivan, Maslow and Murray (Burger, 2006). There are several ways to establish relationships with others: one of the most profound form is a romantic relationship with a partner (Hendrick, 2009). According to Sternberg (1986), the romantic relationships are established between lovers and married couples, freely chosen, composed of passion, attachment and closeness. University students are in phase of emerging adulthood and they extremely interest in romantic relationships, these relationships are necessary for them because they have been prepared to phase of adulthood. The phase of emerging adulthood is better period for them because individuals gain experience regarding to explore romanticism and love choices, what kind of person want to marry before starting a permanent relationship with someone (Arnett, 2000). The beliefs in romantic relationships are very important on romantic relationships' phase of begin, progress and ending. If these beliefs become negative, their outcome can be negative as well. Also, gender and gender role attitudes can influence the beliefs in romantic relationships both females and males. Gender role attitudes and stereotypes arise from cognitive factors (Dökmen, 2008). According to Rational Emotive Behaviour Therapy (REBT), unhealthy feelings and behaviours arise from irrational beliefs (Corey, 2008). All in all, this study based on theories regarding romantic relationships and gender, REBT.

#### Methodology

The study group of this research in relational survey model consists of 992 university students who study at Eskisehir Osmangazi University's various faculties and colleges on 2011-2012 academic years. Two instruments used to collect data. These are: "Gender Roles Attitude Scale" was developed by Zeyneloglu (2008) and "Irrational Romantic Relationship Beliefs Scale" was developed by Sari, (2008). The data obtained were analyzed using SPSS computer program. Pearson Product - Moment Correlation Coefficient and Spearman's Rank Correlation Coefficient techniques were used to determine whether there is significant difference between gender role attitudes and irrational beliefs in romantic relationships.

#### Limitations

This study limited to measures the characteristics of scales, heterosexual students at Eskisehir Osmangazi University on 2011-2012 academic years.

#### Major Findings

The results of this study showed that there is a medium-level and significant negative relation between gender roles attitudes scale total scores and irrational romantic relationship beliefs scale total scores. In addition, a significant relation between irrational romantic relationship beliefs scale total scores and sub-scales of gender role attitudes (female, egalitarian, marriage, traditional and male gender roles) was found.

#### Conclusions

According to study' results: the more university student's gender role attitudes have become egalitarian, the more their irrational romantic relationship beliefs decrease. On the contrary, the more university student's gender role attitudes have become traditional, the more their irrational romantic relationship beliefs increase.

#### Discussion

These results have parallels with lots of research findings. Thus, "if individuals have traditional gender role attitudes, they are more likely to develop irrational romantic relationship beliefs" can be said. Moreover, for individuals to establish more satisfying relationships, they are necessary that provide to development of premarital relationships training and bring to egalitarian gender role attitudes to university students.

#### References

- Arnett, J. J. (2000). Emerging Adulthood: A Theory of Development from the Late Teens through the Twenties. *American Psychologist*. 55, 469-480.
- Burger, J. M. (2006). *Kisilik*. (Trans. Sarioglu, E., D., İ.), Istanbul: Kaknus Publishing.
- Corey, G. (2008). *Psikolojik Danışma, Psikoterapi Kuram ve Uygulamaları*. (Trans. T. Ergene). Ankara: Mentis Publishing.
- Dökmen, Y. Z. (2010). *Toplumsal Cinsiyet Sosyal Psikolojik Açıklamalar*. Ankara: Sistem Publishing.
- Hendrick, S. S. (2009). *Yakin İlişkiler Psikolojisi*. (Trans. Ed. A. Dönmez). Ankara: Nobel Publishing.
- Sternberg, J. R. (1986). A Triangular Theory of Love. *Psychological Review*. 93, 119-135.

Key Words: Romantic Relationships, Gender.



ID: 245

### **Duygusal Zekâ Eğitim Programının Duygusal Zekâya Etkisi**

#### **The Effect Of Emotional Intelligence Education Program On Emotional Intelligence**

Yazarlar / Authors: Ferda Zorlu, Gülfem Çakır

### **ÖZET**

#### **Araştırmanın Amacı:**

Bu araştırma ilköğretim 6., 7. ve 8. sınıf öğrencilerine yönelik geliştirilmiş olan 10 haftalık Duygusal Zeka Eğitimi Programının öğrencilerin duygusal zeka ve alt boyutlarının (bireylerarası, birey içi, stres yönetimi, uyum, genel ruh hali ve olumlu etki) düzeylerine etkisini incelenmek amacıyla yapılmıştır.

#### **Kuramsal Çerçeve:**

Duygusal zekâ ile ilgili araştırmalar duygusal zekânın kalıtsal bir yönü olduğunu ortaya koymakla birlikte, tecrübe ve çevre yoluyla da öğrenilebilecek ve geliştirilebilecek bir zekâ türü olduğunu ortaya koymaktadır. Literatürde duygusal zekâ eğitimi için hangi yaş ve gruplar üzerinde uygulanmasının daha uygun olacağı merak konusu olmuştur. Goleman (1996) değişik araştırmalarda elde edilen bulgulara dayanarak duygusal zekâ eğitiminin okul öncesinde bebeklik döneminden başlayarak tüm yaşlarda verilmesini ve sistematik olarak eğitimdeki yerinin artırılmasının önemini vurgulamaktadır. Bar-On (2003: 2004: 2005) ise, çocukluktan başlayarak 40'lı yaşların sonlarına kadar duygusal zekanın yükselmeye devam ettiğini ve kısa süreli eğitimlerle dahi anlamlı oranda yükselmeler görülebileceğini ileri sürmüştür. Literatürde yer alan pek çok araştırma bireylerin duygusal zeka yeterliliklerine sahip olmalarının önemini ve eğitimde duygusal zekanın geliştirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

#### **Yöntem:**

Araştırma öntest-sontest modeli iki kontrol gruplu deneysel bir çalışmadır. Araştırmanın katılımcıları, Burdur'un Bucak İlçesinde bir ilköğretim okulunda 2011-2012 eğitim öğretim yılında 6.,7. ve 8. sınıflarına devam eden öğrencilerden oluşmaktadır. Öncelikle ilköğretim okulunun 6.,7. ve 8. sınıflarına devam eden toplam 218 öğrencinin tamamına Bar-On ve Parker (2000) tarafından geliştirilen Duygusal Zeka:Çocuk ve Ergen Formu uygulanmıştır. Ölçekten alınan puanlar dikkate alınarak 30 öğrenci (10 deney–10 kontrol 1 grubu–10 kontrol 2 grubu) araştırmanın çalışma grubu olarak seçilmiş ancak deney grubuna devam eden öğrencilerden 4 tanesi oturumların tamamına katılmadığı için son-test ölçümlerinde araştırma grubundan çıkarılmıştır. Gruplara öğrenciler random (rastgele) yöntemi ile yerleştirildikten sonra, her bir grupta yer alan öğrencilerin öntest puanlarının arasında anlamlı bir fark olup olmadığını incelemek için Kruskall Wallis Testi uygulanmıştır ve sonuçlara göre üç grupta yer alan öğrencilerin puanlarının birbirinden anlamlı derecede farklılaşmadıkları görülmüştür. Araştırma kapsamında 10 hafta boyunca deney grubunda Duygusal Zeka Eğitim Programı haftada bir saat olarak uygulanırken, kontrol 1 grubunda ise haftada bir saat çeşitli rehberlik etkinlikleri yürütülmüş ve kontrol 2 grubuyla herhangi bir uygulama yapılmamıştır. Verilerin analizinde, deney, kontrol 1 ve kontrol 2 gruplarındaki öğrencilerin Bar-On Duygusal Zeka: Çocuk ve Ergen Formundan aldıkları ön test ve son test puanlarının arasında fark olup olmadığı Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi kullanılarak test edilmiştir. Deney, kontrol 1 ve kontrol 2 gruplarındaki öğrencilerin Bar-On Duygusal Zeka: Çocuk ve Ergen Formundan aldıkları son test puanlarının arasında fark olup olmadığı ise Kruskall Wallis Testi kullanılarak test edilmiştir.

#### **Bulgular:**

Araştırmanın bulgularına göre, deney grubunda yer alan öğrencilerin Bar-On Duygusal Zeka Ölçeği: Çocuk ve Ergen Formundan aldıkları ön test ve son test puanları arasında, deney sonrası (son test) lehine bireylerarası, bireyiçi ve duygusal zeka toplam puanları açısından anlamlı bir farkın olduğu görülmüştür. Bulgular, ayrıca, kontrol 1 grubunda yer alan öğrencilerin Bar-On Duygusal Zeka Ölçeği: Çocuk ve Ergen Formundan aldıkları ön test ve son test puanları arasında, rehberlik etkinlikleri sonrası lehine bireylerarası, genel ruh hali ve duygusal zeka toplam puanlarında anlamlı bir farkın olduğunu göstermiştir. Diğer yandan,

bulgular, kontrol 2 grubunda yer alan öğrencilerin Bar-On Duygusal Zeka Ölçeği: Çocuk ve Ergen Formundan aldıkları ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir farkın olmadığını göstermektedir. Kruskal Wallis Testi sonuçlarına göre ise, Duygusal Zeka Eğitim Programına katılan öğrenciler (deney grubu), rehberlik etkinliklerine katılan öğrenciler (kontrol 1) ve çalışmalara katılmayan öğrenciler (kontrol 2) arasında sadece Bar-On Duygusal Zeka Ölçeği'nin stres yönetimi boyutu son test puanları arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür.

Sonuç:

Araştırma sonucunda, ilköğretim 6. 7. ve 8.sınıf öğrencilerinin birey içi bireylerarası ve genel duygusal zeka düzeylerinde duygusal zeka eğitim programının ve öğrencilerin bireylerarası, genel ruh hali ve toplam duygusal zeka düzeylerinde ise rehberlik etkinliklerinin etkili olduğu saptanmıştır. Bu sonuca dayalı olarak, ilköğretim okullarında duygusal zeka düzeyleri düşük öğrencilere yönelik gerek yapılandırılmış duygusal zeka eğitim programlarının gerekse grup rehberlik etkinliklerinin düzenlenmesi önerilebilir.

Anahtar kelimeler: Duygusal Zeka, İlköğretim Öğrencileri, Duygusal Zeka Eğitimi

## SUMMARY

Purpose:

The aim of this study was to examine the effect of 10-week Emotional Intelligence Education Program, which was developed for 6th, 7th, and 8th grade students, on students' emotional intelligence level and levels in its dimensions (interpersonal, intrapersonal, stress management, adaptability, general mood, and positive impression).

Theoretical Background:

While research studies on emotional intelligence report that genetic can be influential in emotional intelligence of individuals, they also show that emotional intelligence can be learned and improved through an individual's experiences and environment. Which ages and groups would be more appropriate targets for emotional intelligence education has been questioned in the literature. Based on different research studies carried out on emotional intelligence, Goleman (1996) emphasized that starting from the infancy in early childhood, at every age emotional intelligence education can be carried out and the relative amount of emotional intelligence education can be increased systematically in formal education. Further, Bar-On (2003: 2004: 2005) suggested that starting from childhood, emotional intelligence develops and continues to increase until late 40s, and even short term education programs can significantly increase emotional intelligence levels of individuals. Many studies on emotional intelligence in the literature highlight the importance of individuals' having emotional intelligence competencies and the necessity of developing emotional intelligence skills within formal education.

Method:

This study has a pretest-posttest with 2-control group experimental design. The participants of the study were 6th, 7th and 8th grade students who attend an elementary school in Burdur, Bucak in 2011-2012 academic year. First of all, all 6th, 7th and 8th grade elementary school students which was 218 were completed Emotional Quotient Inventory: Child and Adolescent Form which was developed by Bar-On and Parker (2000). Based on the scores students had, 30 students (10 for treatment group: 10 for control 1 group: and 10 for control 2 group) were selected as a study group but in post test measurements 4 students were excluded from the study group because they didn't attend the all sessions in treatment group. After assigning the students to the groups randomly, the Kruskal-Wallis Test was used to see whether there were differences in the pretest scores of students from three groups and the results showed that there weren't any significant differences in the scores of students from treatment, control 1 and control 2 groups. During the study, for 10 weeks while students in treatment group attended Emotional Intelligence Education Program and students in control 1 group attended guidance activities, students in the control group 2 had no interventions. In data analysis, the Wilcoxon Signed-Rank Test was used to test whether there are any significant differences among the pretest and posttest scores of students in the treatment, the control 1 and the control 2 groups. In addition to that, the Kruskal-Wallis Test was used to test whether any significant differences among the posttest scores of students in the treatment, the control 1 and the control 2 groups.

**Findings:**

According to the results of study, there was a significant difference between the pretest and posttest scores of students in treatment group that intrapersonal, interpersonal and total emotional intelligence posttest scores of students were higher than the pretest scores. The results also suggested that there was a significant difference between the pretest and posttest scores of students in control group 1 that interpersonal, general mood and total emotional intelligence posttest scores of students were higher than the pretest scores. However, according to the results, there was no significant difference between the pretest and posttest scores of students in control group 2. According to the Kruskal-Wallis Test results, there were significant differences among the scores of students who attended Emotional Intelligence Education group (treatment), scores of students who attend guidance activities (control 1) and scores of students who had no intervention (control 2) in stress management subscale.

**Conclusion:**

According the findings of this study, emotional intelligence education program increased intrapersonal, interpersonal and total emotional intelligence levels of 6th, 7th, and 8th grade elementary school students and guidance activities also increased interpersonal, general mood and total emotional intelligence levels of those students. Based on these findings, it can be recommended that emotional intelligence education programs and guidance activities can be organized for elementary school students who have lower emotional intelligence levels.

**Keywords:** Emotional intelligence, Elementary school students, Emotional intelligence education

ID: 246

## Eğitim Fakültesi Öğrencilerinde Yaşam Doyumu, Yaşamda Anlam Ve Bilinçli Farkındalık Arasındaki İlişkiler

### Correlations Between Life Satisfaction, Mindfulness And Meaning In Life For Students Of Faculty Of Education

Yazarlar / Authors: Murat Yıkılmaz, Meryem Demir

## ÖZET

**Anahtar Kelimeler:** Yaşam doyumu, yaşamda anlam, bilinçli farkındalık.

Bireyin yaşam alanlarına ilişkin değerlendirmesi olarak tanımlanan yaşam doyumu (Myers & Deiner, 1995) pozitif psikolojinin temel kavramlarından olan öznel iyi oluşun bilişsel boyutunu oluşturmaktadır. Yaşam doyumunun genel olarak demografik değişkenler (Diener & Biswas-Diener, 2002), kişisel özellikler (Myers & Deiner, 1995) ve sosyal özellikler (Tuzgöl Dost, 2007) ile ilişkileri ortaya konmuştur.

Yaşam doyumu ile ilişkili çok sayıda değişkenden birisi de yaşamda anlamdır. Frankl (2010) yaşamın anlamını, insandaki temel güdüleyici güç, yaşamını anlamlı kılma veya bir anlam bulma çabası olarak tanımlamıştır. Steger ve ark. (2006) ise bu kavramı yaşamda anlam varlığı ve anlam arayışı olarak ikiye ayırmışlardır. Araştırma bulguları ise yaşamda anlam bulma ile iyi olma (Zika & Chamberlain, 1992), yaşam doyumunu (Halama & Dedova 2007) arasında pozitif ilişkiler olduğunu ortaya koymaktadır.

Yargılama yapmadan sadece şuan olana odaklanma olarak tanımlanan bilinçli farkındalık yaşam doyumu ile ilişkili bir diğer kavramdır. (Brown & Ryan, 2003). Araştırmalar iyi oluşta farkındalığın önemli rolü olduğunu ortaya koymuştur (Brown & Ryan, 2003). Ancak Türk kültüründe yaşam doyumu ile farkındalık ve yaşamda anlam ilişkisinin incelendiği araştırmaya rastlanmamıştır.

#### Amaç

Bu araştırmada yaşamda anlam ve bilinçli farkındalığın yaşam doyumu ile ilişkisinin ortaya konması amaçlanmıştır. Ayrıca yaşamda anlam, farkındalık ve yaşam doyumunun algılanan sosyoekonomik düzeye göre incelenmesi de amaçlanmıştır.

#### Araştırma Soruları

Eğitim fakültesi öğrencilerinin:

1. Algıladıkları sosyoekonomik düzeylerine göre yaşam doyumu, yaşamda anlam varlığı, yaşamda anlam arayışı ve bilinçli farkındalık düzeyleri önemli biçimde farklılaşmakta mıdır?
2. Yaşam doyumları ile yaşamda anlam varlığı, yaşamda anlam arayışı ve bilinçli farkındalık düzeyleri arasında önemli bir ilişki var mıdır?
3. Yaşam doyumlarını yaşamda anlam varlığı, yaşamda anlam arayışı ve bilinçli farkındalık düzeyleri anlamlı biçimde yordamakta mıdır?

#### Yöntem

Bu araştırmada ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcılarını Anadolu Üniversitesi 2012-2013 bahar döneminde Eğitim Fakültesine devam eden 512 öğrenci oluşturmaktadır. Bu araştırmada veri toplamak için Bilinçli Farkındalık (Brown & Ryan, 2003), Yaşam Doyumu (Deiner ve ark., 1985) ölçekleri ve yaşamda anlam varlığı ve yaşamda anlam arayışı puanları veren Yaşamda Anlam (Steger ve ark., 2006) ölçeği ile araştırmacılar tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu kullanılmıştır.

#### Bulgular

Araştırmanın sonucunda sadece sosyoekonomik düzeyini düşük düzeyde olarak algılayanların yaşam doyumu puanlarının hem orta düzeyde hem de yüksek düzeyde olarak algılayanlara göre önemli biçimde daha düşük ( $F(2, 509)=19.024, p < .001$ ), yaşamda anlam varlığı puanlarının ise sadece kendilerini orta sosyoekonomik düzeyde algılayanlara göre önemli biçimde daha düşük olduğu görülmüştür ( $F(2, 502)=3.497, p < .05$ ). Bilinçli farkındalık ve yaşamda anlam arayışı düzeyi algılanan sosyoekonomik düzey grupları arasında anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Yaşam doyumunun yaşamda anlam ve farkındalık ile ilişkisi ise Pearson momentler çarpımı korelasyon katsayısı ile incelenmiş ve yaşam doyumunun yaşamda anlamın varlığı ( $r=.592$ ) ve bilinçli farkındalık ile ( $r=.315$ ) pozitif ilişkiler gösterdiği, yaşamda anlam arayışı ( $r=-.211$ ) ile negatif ilişki gösterdiği ortaya konmuştur. Bu değişkenlerin yaşamda anlamı ne düzeyde yordadığı ise çoklu doğrusal regresyon analizi ile incelenmiş ve yaşamda anlamın varlığı, yaşamda anlam arayışı ve bilinçli farkındalığın yaşam doyumunun yordayıcısı olduğu, hepsinin birlikte yaşam doyumunun toplam

varyansının %38' ini ( $F(494, 3) = 103.465, p$  ) açıkladığı ortaya konmuştur.

#### Sonuç ve tartışma

Bu araştırmada yaşamda anlamın varlığı, yaşamda anlam arayışı ve bilinçli farkındalığın yaşam doyumunun yordayıcıları olduğu ortaya konmuştur. Bu sonuçlar iyi oluşun bilişsel yanını oluşturan yaşam doyumunu artırmada farkındalığı ve yaşamda anlam varlığını arttırmayı hedefleyen çalışmaların yer almasının önemli olduğunu göstermektedir. Ayrıca yaşam doyumunun algılanan sosyo-ekonomik düzeye göre anlamlı biçimde değiştiği görülmüştür. Bu değişimin sadece düşük düzey olanlar ile orta ve yüksek düzey olanlar arasında olması, orta düzey ve yüksek düzey arasında anlamlı bir farkın olmaması gelir düzeyi düşük olan gruplarda gelirin yaşam doyumuna etkisi daha yüksekken, yüksek gelir düzeyi olan gruplarda etkisinin az olduğu görüşünü desteklemektedir (Diener, Biswas-Diener, 2002). Yaşamda anlam varlığının ise sadece algılanan sosyoekonomik düzeyin düşük ve orta düzeyde olmasına göre farklılık gösterdiği görülmüştür. Sosyoekonomik düzeyin yaşamda anlam varlığı ile ilişkisi daha detaylı biçimde incelenebilir.

## SUMMARY

**Key words:** life satisfaction, meaning in life, mindfulness

Life satisfaction which is defined as individual's assesment of his/her own life areas (Myers&Deiner, 1995), constitute cognitive aspects of individual well-being that is one of the concepts of positive psychology. Relations of life satisfaction with demografic variables (Diener & Biswas-Diener, 2002), personal characteristics (Myers & Deiner, 1995) and social characteristics have been presented.

One of the numerous variables related to life satisfaction is meaning in life. Frankl (2010) defined the meaning of life as basic incentive power, struggle of getting or finding life meaning. The concept of meaning in life is divided it into two parts as the meaning existence in life and the search for meaning (Steger et al., 2006). Research findings present positive correlations between to find meaning in life and well being (Zika & Chamberlain, 1992) and life satisfaction (Halama & Dedova 2007).

The other concept related to life satisfaction is mindfulness which is defined as to focus on spot cases without judgement (Brown & Ryan, 2003). These researches presented that mindfulness took a great place in well-being (Brown & Ryan, 2003). However, in Turkish culture, any researches that examine the relations between life satisfaction, mindfulness and meaning in life are not found.

#### Purpose

In this reasearch, to propound the relation of mindfulness and meaning in life with life satisfaction was purposed. Moreover, to examine the meaning in life, mindfulness and life satisfaction based on perceived social-economic grade, was aimed.

#### Questions of the research.

For Faculty of Education Students:

- 1) If life satisfaction, existence meaning in life and search for meaning become significantly different according to their perceived social-economic grade.
- 2) Are there any significant relations between their life satisfaction and levels of meaning existence in life, search for life meaning, mindfulness
- 3) If their search of life, meaning existence in life and mindfulness can predict their life satisfaction, meaningfully.

#### Method

In this research, relational screening method was applied. Participants are 512 students of Anadolu University, Faculty of Education in 2012-2013 spring term. To get data, Mindfulness Scale (Brown & Ryan, 2003), Life Satisfaction Scale (Deiner et al., 1985) Meaning in Life Scale (Steger et al., 2006), presents points for meaning existence in life and the search for life, and personal information form which was developed by researchers were applied.

#### Findings.

As a result of the research only the ones who perceive their social-economic levels low have low scores in comparison with the scores of people with high and middle level perception of social-economic condition ( $F(2, 509)=19.024, p$  , whereas, their scores of meaning existence in life are significantly lower than the scores of people who perceive themselves in mid social-economic level ( $F(2, 502)=3.497, p$  . Mindfulness and the search for meaning in life levels don't become so much different among perceived social economic groups. The relation of life satisfaction with life meaning and mindfulness was examined

via Pearson's product-moment coefficient and it was presented that there was a positive relation between life satisfaction and existence of meaning in life( $r=.592$ ) and mindfulness( $r=.315$ ) but there was a negative relation between life satisfaction and the search of meaning in life ( $r=-.211$ ) . To find out how well these variables could predict the meaning in life, multiple linear regression analyse was applied and it was propounded that the existence of meaning in life, search of meaning in life and mindfulness were predictors of life satisfaction, and they all together explained 38% of total variance of life satisfaction ( $F(494, 3)=103.465, p < .001$ ).

#### Result and Discuss

In this research , it was proved that the existence of meaning in life, search of meaning in life and mindfulness are predictors of life satisfaction. These results show that studies that constitutes cognitive part of well being and aim at increasing the existence of meaning in life are very significant. And it was obviously found that life satisfaction changed considerably according to perceived social-economic level . This differences only between people in low and high-mid levels and no meaningful difference between mid and high level people support the idea that indicates the effect of income to life satisfaction of people in low level is high whereas the effect of income to life satisfaction of people in high/mid levels is low (Diener, Biswas-Diener, 2002). The existence of meaning in life became different only based on perception of social economic conditions in low and middle levels. The relation of social economic condition with the meaning existence in life can be analysed in more details.

ID: 247

## **İlişkisel Yardım Arama Ölçeği**

### **Relational Help-Seeking Scale**

Yazarlar / Authors: Yaşar Özbay, Didem Aydoğan

## **ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

## **SUMMARY**

### **RELATIONAL HELP-SEEKING SCALE**

#### **INTRODUCTION**

Help seeking behavior is multidimensional phenomena especially consisting of person, the problem and source of the help (Crespo-Medina, 1998; Fisher & Turner, 1970). Help seeking behavior largely depends on the type of problem and potential help-seeking sources. The person seeks professional help when the problem intensity and occurrence reaches the extent that person cannot solve the problem with his/her own resources. Help-seeking behaviors in couples or in relationship problems are somewhat different from individual outlook. Since the problem exists between the partners as part of the relationship stress, the act of help seeking is relational in nature. Relational or dyadic help seeking behavior is a composite behavior of both partners and their interactional help-seeking attitudes.

In the last decade, the research and practice of marriage and family counseling have been out growth and instrumentation of this area is very limited. The aim of this study is to develop an instrument to measure couple or partner help-seeking behavior toward marital or relational problems. A previously developed measure of Professional help-seeking scale (Özbay, Yazıcı & Şahin, 1999) taken as basis and extended its individually-oriented help-seeking behaviors to couples' or partners' relational help-seeking attitudes.

#### **METHOD**

The sample consisted of 142 females (%53) and 126 males (%47) total of 268 married or having formal relationship. The mean age of the sample is 30.32, and of those 154 are married, 39 are engaged, and 75 are romantic partners with long and stable romantic relationship. Small portion (%13) of the sample have sought professional help and the rest tried of their families, friends and colleagues in case of having relationship problems.

#### **RESULTS**

Relational-Help Seeking Scale (RHSS): The individual Help-Seeking Scale item pool was investigated and item content was converged to relational content. Some items were found to be irrelevant for relational help seeking and additional items with relational nature were added also. With final 41 items, exploratory factor analysis was carried out to find support for construct validity. Factor analysis yielded five-factor structure explaining total variance of 65.36 %. The five factors are named on interpersonal openness (8 items), belief in counseling (6 items), surrender (7 items), need for counseling (5 items) and social stigma (5 items). Confirmatory factor analysis was done and goodness of fit indexes were found to be satisfactory for five factor structure,  $\chi^2/df=2.82$ , RMSEA=.08, RMR=.10, CFI=.86 ve GFI=.75. The relationship between RHSS and MMPI-K validity scale was also searched and found to be between -.14 and -.29. For the reliability of the scale, Cronbach Alpha interreliability measure was computed as .83 for total scale and reliabilities between .71 and .92 for subscales.

#### **DISCUSSION**

In general, psychometric properties of RHSS are satisfactory for help-seeking behaviors in relational context. The scale can be employed in the area of marriage and family counseling, couples counseling and romantic relationship counseling.

#### REFERENCES

- Crespo-Medina, J.D. (1988). Help-seeking behavior and its social context: Social networks orientation and social acceptability of the problem. Doctoral Dissertation, DAI-B 48/10, Boston University.
- Fischer, E.H., & Turner, J.L. (1970). Orientation to seeking professional psychological help: Development and a research utility of an attitude scale. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 35, 79-90.
- Özbay Y, Yazıcı, H. ve Şahin, M.. (1999). Yardım arama tutum ölçeği: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. V. Ulusal Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresi, Ankara.
- Key words: Relational Help-Seeking Behavior, Couples



ID: 249

## **İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Anne Baba Tutumlarını Algılama Biçimleri Ve Şiddete Eğilimleri**

### **Secondary School Students Parents' Attitudes Detection Formats And Trends In Violence**

Yazarlar / Authors: Yasin Demir, Hatice Kumcağız

## **ÖZET**

Bu araştırmada, Samsun ilinde bulunan ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin: cinsiyet, sınıf düzeyi, annelerinin eğitim düzeyi ve babalarının eğitim düzeyine göre anne-baba tutumlarını algılama biçimleri ve şiddete eğilimleri incelenmiştir.

Araştırmanın örneklemini Samsun ili Terme İlçe merkezinde bulunan kamuya ait 7 ilköğretim okulunun 2011-2012 eğitim öğretim yılında 6., 7. ve 8. sınıflarında öğrenim gören 296 kız, 338 erkek öğrenci olmak üzere toplam 634 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın bağımlı değişkenleri 2001 yılında Blevins tarafından geliştirilen ve 2005 yılında Buluş, Duru ve Balkis tarafından Türkçeye çevrilen Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği ve 2000 yılında Yılmaz tarafından geliştirilen Anne Baba Tutum Ölçekleridir. Cinsiyet, sınıf düzeyi, annelerinin eğitim düzeyi ve babalarının eğitim düzeyine olmak üzere 4 bağımsız değişkene ilişkin verilerin toplanması amacıyla kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Verilerin istatistiksel analizi için SPSS 17 programı kullanılmış; veriler non-parametrik olarak saptandığı için Kruskal Wallis ve Mann Whitney U testleri uygulanmıştır.

Bu araştırmadan elde edilen bulgulara göre: anne-baba tutumlarını ihmalkâr algılayan öğrencilerin şiddete eğilimleri yüksek, demokratik algılayanların ise düşük çıkmıştır. Öğrencilerin sınıf düzeyleri arttıkça anne baba tutumlarını ihmalkâr algılama düzeyleri azalmaktadır. Öğrencilerin cinsiyetleri ile anne baba tutumunu algılama biçimleri değişmektedir. Annelerin ve babaların eğitim düzeyleri arttıkça öğrenciler tarafından demokratik olarak algılanma düzeyleri artmaktadır. Öğrencilerin sınıf düzeyi arttıkça şiddete eğilimleri artmaktadır. Annelerin ve babaların eğitim düzeyleri ile öğrencilerin şiddete eğilimleri arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Anahtar Sözcükler: Şiddet, Şiddete Yönelik Tutum, Anne Baba Tutumu, İhmalkâr Tutum, İlköğretim İkinci Kademe Öğrencileri.

## **SUMMARY**

In this study, secondary school students in the province of Samsun, gender, grade level, according to their mothers 'educational level, and father's educational level and perception of parents' attitudes were examined trends in violence. The sample of the study has made up by 296 female and 338 male students totally 634 students from 6th -7th-8th class students in 7 official elementary schools in province of Samsun Terme. The dependent variables of the study are attitudes towards violence scala which developed by Blevins in 2001 and Translated into Turkish by Buluş, Duru and Balkis in 2005 and Parents attitudes scala which is developed by Yılmaz in 2000. Personal information form used to collect data on the four independent variables as Gender, grade level, mother's educational level, and father's education level. SPSS 17 program was used for statistical analysis of data. Because data was detected as non-parametric Kruskal-Wallis and Mann-Whitney U tests were applied.

According to the results obtained in this study: while students which perceive their parents' attitudes as negligent are high tendency of violence, students which perceive democratic are low tendency of violence.. As the students' grade levels increase negligent attitude of the parents is decreasing. Students 'perception of parents' attitude varies by gender. As educational level of parents increase the students the perception of students which is determine them as democratic is also increase. Attitudes towards violence increases by increasing grade level. No significant difference was found between mothers 'and fathers' educational levels and students' attitudes toward violence.

KEY WORDS: Violence, Attitudes Toward Violence, Parent Attitudes, Negligent Attitude, Secondary School Students.

ID: 250

### Metaforların İlk Grup Oturumlarındaki önemi

## Understanding Group Experience During The First Session Through Metaphors

Yazarlar / Authors: Özlem Karairmak

### ÖZET

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

### SUMMARY

Group counseling is an experiential procedure where the members can integrate group theory. In training groups, counselor trainers can find out what means being a group member. Group is a social entity and the interactions between members make the group experience more meaningful. When the group starts, the members usually feel anxious at initial stage. They need to understand their anxiety and verbalize it in the group to further development. Using metaphor can serve to increase group interaction hence: it facilitates group cohesion. Metaphorizing process is shared by the all group members and the metaphor generated by a member is transformed cooperatively. Additionally, metaphorical communication among group members fosters empathic understanding.

Since metaphors help to make connection between the experience and the feelings and perceptions, the group members were asked to describe their existence in the group through generating a metaphor at the first session. The metaphors describing the members' existence in the group was examined qualitatively. The aim was to provide them an alternative way to disclose themselves. Metaphors bring the abstract and the concrete sides of experience together. Being a group member as an unforeseen and intriguing experience may trigger confusing feelings. In this study, an experiential group training which is a part of a mandatory group counseling course was processed. We intentionally used metaphors to discover tacit feelings through the concrete aspects of metaphors. We also hypothesized that after a member disclosed his or her metaphor the interaction among members was likely to increase and the anxiety would decrease. The group was composed of seven members and two co-leaders. The members were counseling students and the leaders were counselor educators. The group lasted for twelve weeks and co-lead.

Three metaphors were chosen to understand the experience of the members in detail. "Being in the sea in the dark", "Launch a rocket" and "Turtle as a group member" were the metaphors generated by the members. The common themes in the generated metaphors were the feelings of curiosity and uncertainty. The first metaphor showed that group experience during the first session might be perceived as anxiety-provoking by the members. The member described herself as being in the sea in the dark. She cannot see the bottom of the sea because of the darkness. The member does not know how to swim, but she is ready to learn swimming. She does not jump into the water instantly. She thinks she will get used to the water inch by inch. After making sure that nothing is happening underwater, she will adjust to the water. The water is shallow and she is standing in the water and waiting. She is taking very small steps in the sea. She hesitates to take steps because of darkness. Not knowing what's under water makes her feel anxious. In the metaphor, group experience was defined as a big wave which can wash the member under the dark sea. The second metaphor showed that group members might perceive themselves as separate and disconnected from the group. The member described herself being thrown to a planet in a rocket ship as the first and she doubts about the consequences of it, but she is enthusiastic to discover. There are many unknowns but she feel curious. She feels like she has a helmet which is uncomfortable on her head and oxygen tube on her back. They help her to breathe and talk in the group. She wants to take the helmet off. However, she is unsure about when to take it off. The third metaphors showed that mandatory group experience might be a challenge for the members. The member described herself as a turtle. A turtle as

a group member leaves behind its shell and stays undressed among other turtles. It is like nudity. She disintegrates from her cover suddenly. If the turtle leaves behind its shell, she can see the masks and excuses that she has made up for herself. She can also face the realities about herself and others can see through her. It might be intimidating if she sees the things that she does not like.

Subjective experiences of the members were explored by the help of group interaction and the use of metaphors. The findings resulted in that the group members felt anxious and timid at first session of a training group and metaphors helped them to verbalize their anxious feelings and to make sense of their experience. The intentional use of metaphors within groups facilitated intrapersonal and interpersonal development and helped to start group

ID: 251

**Psikolojik Danışmanların Psikolojik Dayanıklılıkları, Yılmazlıkları İle Yaşam Doyumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**

**Psychological Hardiness, Resistance To Psychological Counselors, Life Satisfaction Analysis Of The Relationship Between Them**

Yazarlar / Authors: Ümre Kayacı, Yaşar Özbay

**ÖZET**

**Problem Durumu:**

Psikolojik danışmanların psikolojik iyi oluşlarını etkileyen birçok etken söz konusudur. Mesleki olarak tükenmişliğe yatkınlıklarının yanında, insan kaynaklarına yönelik yoğun iş yüklerinden dolayı belli ölçüde risk altında oldukları söylenebilir. Bu kapsamda farklı özellik ve değişkenliklerinin yanında, psikolojik danışmanların yılmazlık ve psikolojik dayanıklılığının psikolojik iyi oluşlarını etkileyen önemli etkenler olduğu değerlendirilebilir.

Gelişim sürecinde ve gündelik yaşamda belli düzeyde yaşam olaylarına maruz kalmak ve bunlarla başa çıkmak her birey için kaçınılmazdır. Bu zorlanmalar sonrasında normalleşebilmek ve gelişimini sürdürebilmek kişinin yılmazlığıyla ve dayanıklılığıyla ilişkilendirilmiştir. Yılmazlık, zorlayıcı ve tehdit edici olaylar yaşanmasına rağmen başarılı bir uyum göstererek, bu zorlayıcı süreçten başarı ile çıkmaktır. (Masten, 2001).

Psikolojik dayanıklılık kavramı stresin azal-tan ve olaylarla başa çıkma becerisini destekleyen bir kişilik özelliğidir (Maddi ve diğ. 2006). Psikolojik dayanıklılık: bağlanma, denetim ve meydan okuma olmak üzere üç boyuttan oluşmaktadır (Holt, Fine&Tollefson, 1987). Kobasa (1979) Bağlanmayı, bireyin yaşamın çeşitli alanları ile ilgilenme eğilimi olarak tanımlamaktadır. Denetim, bireyin yaşamındaki çeşitli olayları etkileyecek, değiştirecek biçimde inanma ve bu şekilde davranma eğilimidir. Meydan okumaise, değişimin günlük yaşamın doğal bir parçasıdır. Gü-venliği tehdit eden bir unsur olmaktan ziyade gelişimi teşvik edici, olumlu bir inançtır (Holt, Fine&Tollefson, 1987).

Psikolojik iyi oluşun bir göstergesi olan yaşam doyumu ise bir insanın beklentileriyle, elinde olanların karşılaştırılması sonucu elde edilen durum ya da sonuç olarak tanımlanmaktadır (Karataş, 1988). Yaşam doyumu dendiğinde belirli bir duruma ilişkin doyum değil, genel olarak tüm yaşantılardaki doyum anlaşılmaktadır. Mutluluk, moral gibi değişik açılardan iyi olma halini ifade eder (Karataş, 1988).

Psikolojik danışmanlar meslekleri gereği insanların yaşamında farkındalık oluşturmada önemli role sahip oldukları gibi, kendileri de öğrenci problem ve gelişim durumlarına maruz kalırlar ve etkilenirler. Genellikle de eğitim kurumlarında çalıştıkları için özellikle öğrencilerin hayatlarında önemli etkiye sahiptirler. Psikolojik danışmanların yaşam doyumları ve psikolojik dayanıklılıkları yaşamlarını önemli ölçüde etkilemekte ve psikolojik dayanıklılıkları ve yaşam doyumları arasındaki ilişkinin belirlenmesi kişisel ve mesleki yaşamlarını iyileştirme adına önemli olduğu ortaya çıkmaktadır.

**Araştırmanın Amacı:**

Bu araştırmanın amacı psikolojik danışmanların psikolojik dayanıklılıkları, yılmazlıkları ile yaşam doyumları arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Bunun yanında yaşam doyumları ile ilişkileri kapsamında cinsiyet, çalışılan kurum, medeni durum, yaş, hizmet süresi değişkenleri de çalışmada ele alınmıştır.

**Yöntem:**

Çalışmanın araştırma grubunu farklı illerde ve kurumlarda görev yapan 39 (%27,1) erkek ve 105 (%72,9) kadın psikolojik danışman olmak üzere toplam 144 psikolojik danışman oluşturmaktadır. Psikolojik danışmanların yaş ortalaması 27,49'dur. Katılımcıların 121'i (%84) Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı kurumlarda, 13'ü (%9) üniversitede, 10'u (%6,9) özel kurumlarda çalışmaktadır. Bu çalışmada kişisel bilgi formu, psikolojik danışmanların psikolojik dayanıklılıklarını belirlemek amacıyla Terzi (2013) tarafından geliştirilen Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Diener ve arkadaşları (1985) tarafından geliştirilen ve Köker

(1991) tarafından uyarlanan Yaşam Doyumu Ölçeği kullanılmıştır. Bunların yanında Özbay, Terzi ve Aydoğan (2012) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Yılmazlık Ölçeği araştırma da veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Psikolojik Danışmanların yaşam doyumlarının yordanmasına yönelik Hiyerarşik Çoklu Regresyon Analizi kullanılmıştır.

#### Bulgular:

Psikolojik danışmanların yaşam doyumlarını yordamak amacıyla hiyerarşik regresyon analizi gerçekleştirilmiştir. Regresyon modeline birinci adımda cinsiyet, yaş, çalıştığı kurum, medeni durum: ikinci adımda hizmet süresi: üçüncü adımda risk faktörleri: dördüncü adımda psikolojik dayanıklılık: beşinci adımda ise yılmazlık girilmiştir.

Yapılan analiz sonucunda ilk üç adımda girilen yordayıcılar anlamlı bulunmamıştır. Dördüncü adımda girilen psikolojik dayanıklılık modele anlamlı katkı sağlamıştır ( $R^2=.11$ ,  $F=17,03$ ,  $p<.001$ ). Beşinci ve son adımda modele eklenen yılmazlık da anlamlı bulunmuştur ( $R^2=.23$ ,  $F=22,22$ ,  $p<.001$ ).

#### Sonuç ve Öneriler

Yapılan analizler sonucunda psikolojik dayanıklılık ve yılmazlık ile yaşam doyumları arasında anlamlı ilişki bulunmuştur. Cinsiyet, yaş, çalıştığı kurum, medeni durum, hizmet süresi ile anlamlı ilişki bulunmamıştır. Sonuç olarak yılmazlık ve psikolojik dayanıklılık psikolojik danışmanların yılmazlıklarını yordayan önemli değişkenlerdir. Araştırmanın sınırlı bir örneklem üzerinde gerçekleştirilmiş olması önemli sınırlılık olarak değerlendirilmektedir. Araştırma sonuçlarından psikolojik danışman eğitime ve mesleğine yönelik olarak, ayrıca yılmazlık-dayanıklılık-psikolojik iyi oluş ilişkilerine yönelik önemli ipuçları ortaya çıktığı belirtilebilir.

#### Kaynakça

Holt, P., Fine, M. & N. Tollefson. (1987). Mediating Stress: Survival of TheHarddy. *Psychology In the Schools*, 24(1), 51-58.

Karataş, S. (1988). Yaşlılarda Yaşam Doyum Etkileyen Etmenler. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Kobasa, S. C. (1979). Stressful life events, personality, and health: An inquiry into hardiness. *Journal of Personality and Social Psychology*, 37 (1), 1-110.

Köker, S. (1991). Normal ve Sorunlu Ergenlerin Yaşam Doyumu Düzeyinin Karşılaştırılması. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ankara Üniversitesi Eğitimde Psikolojik Hizmetler Anabilim Dalı, Ankara.

Maddi, S. R., Harvey, R. H., Khoshaba, D. M., Lu, J. L., Persico, M., & Brow, M. (2006). The personality construct of hardiness, III: Relationships with repression, innovativeness, authoritarianism, and performance. *Journal of Personality*, 74(2), 575-598.

Masten, A. (2001). Resilience processes in development. *American Psychologist*, 56 (3), 227-238.

## SUMMARY

There are many factors that affect the psychological well-being of psychological counselors. In this context different characteristics and variability as well as psychological counselors' resilience and psychological factors that affect the psychological well-being. Resilience refers to a class of phenomena characterized by good outcomes in spite of serious threats to adaptation or development (Masten, 2001).

Personality hardiness has emerged as a combination of attitudes that enhance performance, health, and mood despite stressful circumstances. The hardiness attitudes are the three Cs of commitment, control, and challenge (Maddi, et al., 2006). Life satisfaction as main indicator of psychological well-being is defined as the gap between what is expected and what is on hand (Karataş, 1988). This study aims to investigate the relationship among life satisfaction, resilience, and psychological hardiness of psychological counselors. The research group is a total of 144 counselors. Life Satisfaction Scale, Psychological Hardiness Scale and personal information form were used as data gathering tools. Hierarchical regression analysis was performed for the purpose of predicting psychological counselors' life satisfaction. Result of regression analysis revealed that psychological hardiness and resilience were significant predictors of life satisfaction  $R^2=.11$ ,  $F=17,03$ ,  $p<.001$ , and  $R^2=.23$ ,  $F=22,22$ ,  $p<.001$ , respectively. There found no relationship between life satisfaction and gender, age, institutional affiliation, marital status and length of service.

ID: 253

**Yenilikçi Meslek Danışmanlığı Ofislerinin Üniversite Öğrencilerinin Kariyerleri İle İlgili Aldıkları Kararlara Ve Yaşadıkları Çatışmalara Olan Etkisi**

**Effects Of Innovative Career Counselling Offices At The Universities On University Students' Decisions And Career Conflicts**

Yazarlar / Authors: Gamze Sart

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

In this study, how the innovative career counselling at the career offices of the different universities affects the university students in their career path was critically analysed by studying the different cases of the world universities in the US and in Turkey. The changing atmosphere in the higher education and job environment had critically changed the university students' decision-making processes. Today, the new career counselling approach is needed and called "talent management" in search of alternative perspectives (Capelli, 2008). As Berger and his friends (2011) mention that even though the current talent management literature has a too narrow and one-dimensional approach, the innovative career counselling offices develop talent management in order to decrease career conflicts by helping the students in their career decisions. In the new talent management, the three dimensions are taken into considerations which are namely, majors, talents, and skills. The new perspectives in the career counselling are not only valuable for the development of the students in their fields in general but also essential for the success and reputation of the universities in different contexts.

In order to understand the real effects of innovative career counselling in decision making process of the university students while decreasing their conflicts, the data were collected by using a phenomenological analysis (Moustakas, 1994, p. 2). Hence, the original data were gathered from "naïve" descriptions by asking open-ended questions and dialogue. The researcher described the experiences based on reflection and interpretation of the research participant's story. In this study, the university students (n=48), who studied from seven different universities in the US and in Turkey had participated and answered semi structured interview and focus group questions. Since a few universities had been using talent management, there were some limitations in sampling. Additionally, all the students were Turkish due to the limitation in reaching all the students in the US. Furthermore, the results were finalised by processing Atlas.ti 6 in order to understand deeply the complex structure of the role of the career counselling offices on career decisions and career conflicts among the students.

As a result, the data show that the new career counselling called in general as talent management had inevitably affected decision making process of the university students in many ways. Even though most (83%) students were happy to contact and to work with the career counselling offices since they had become good in adapting quickly in the changing conditions of the market. The large number (98%) clarified that they had conflicts in choosing right career path, and they tried to choose majors to earn money rather than learn. Hence, in this career decision process only (96%) agreed that career counseling offices were very well structured in helping to integrate and penetrate into the market. The data showed that the career counselling offices in the US were significantly different than those in Turkey, particularly in understanding the needs and the talents of the students by giving different assessments and in developing the social network with the business world. Even though the students in Turkey had same kind of interests,

skills, and talents, they had been living significant conflicts due to the lack of proper career counselling at their universities called "talent management." In this context, all the students who study in Turkey were not happy and satisfied and that mentioned that they were living deep career conflicts in the 3rd and 4th grade. However, those students, who studied in the best universities in the US where career-counseling offices were active and well organized, had better self-confidence. In one of these universities, new approach of the career counselling had been using innovatively by taking holistically the concept of the career counselling so that all the students clearly mentioned that they did not have negative experience or conflicts in their decisions. They had been involved in their career decision activities while they were studying at the universities by attending actively in workshops, counselling sessions, assessment process, and mentoring.

Berger, L. A., & Berger, D. R. (Eds.). (2011). *The Talent Management Handbook: Creating a Sustainable Competitive Advantage by Selecting, Developing, and Promoting the Best People*. McGraw-Hill.

Cappelli, P. (2008). Talent management for the twenty-first century. *harvard business review*, 86(3), 74.

Moustakas, C. (1994). *Phenomenological research methods*. SAGE Publications, Incorporated.

**Key Words:** Talent Management, Innovative Career Counselling, Career Counselling Offices, Career Conflicts, and Career Decisions

ID: 255

### **Üniversite öğrencilerinde özgeciliğin Psikolojik İyi Oluş İle İlişkisinin İncelenmesi**

#### **The Relationship Of Altruism On Psychological Well-Being Among University Students**

Yazarlar / Authors: Cemrenur Topuz

### **ÖZET**

Mutluluğun psikolojik işlevsellik açısından tanımlanması olarak nitelendirilen psikolojik iyi oluş, bir sıra alandaki olumlu işlevsellik ölçütüdür. Olumlu sosyal davranışlardan gönüllü olarak beklentisizce yapılan özgeciliğin yardım alan kadar yardım veren için olumlu sonuçları olduğu gösterilmiştir. Bu çalışmanın amacı, yardım davranışlarından biri olan özgeci davranışların, psikolojik iyi oluş ve boyutlarına (çevre hakimiyeti, kişisel gelişim, yaşam amacı, özerklik, kendini kabul, olumlu ilişkiler) olan etkisini incelemektir. 443 üniversite öğrencisi ile yapılan araştırmada, Psikolojik İyi Olma Ölçekleri Kısa Formu (Ryff, 1989a) ve Özgecilik Ölçeği (Doğan & Sapmaz, 2012) kullanılmıştır. Bulgular, özgeciliğin genel psikolojik iyi oluşu ve alt boyutlarının yordadığını göstermektedir.

### **SUMMARY**

Psychological well-being is characterized as the eudaimonic definition of happiness. It is the positive functioning criterion on a number of areas. Altruism is one of the prosocial behaviors. Altruistic behaviors which are conducted voluntarily and without expecting any rewards: have many positive outcomes to both benefactor and beneficiary. The purpose of this study is to examine the role of altruism on psychological well-being and its dimesions (environmental mastery, personal growth, purpose in life, autonomy, self-acceptance, positive relationships). The data from 443 students were collected through the Short Form of the Scales of Psychological Well-Being (Ryff, 1989a) and Altruism Scale (Doğan & Sapmaz, 2012). The results showed that altruism predicts general psychological well-being and its dimensions.



ID: 256

**Kamu Personeli Seçme Sınavına (kpss) Hazırlanan Öğretmen Adaylarının Umutsuzluk Ve Sosyal Destek Düzeyleri**

**Social Support And Hopelessness Levels Of Teacher Candidates Preparing The Public Personnel Selection Examination (ppse)**

Yazarlar / Authors: Mustafa Kılıç, Birsen Şahan Yılmaz

**ÖZET**

Çalışmak, sadece ekonomik anlamda bir gelir elde etmek amacıyla değil, aynı zamanda bireyin işe yaradığını ve değerli olduğunu hissetmesi açısından da önemli bir etkiye sahiptir. Temel ihtiyaçlarını gidermek için gerekli olan maddi imkânları elde edemeyen bireyler, kendine güvenlerini ve kendine saygılarını kaybetmektedir (Goldsmith, Veum ve Darity, 1997). Rowley ve Feather (1987), işsiz kalma süresinin uzaması ile birlikte psikolojik sorunların arttığını ve bireylerin kendilerine olan güvenlerinin azaldığını belirtmektedir. Bireylerin gelecek ile ilgili duygu, düşünce ve davranışları birçok psikopatolojinin gelişmesinde önemli rol oynamaktadır ve umutsuzluk bu tutumlardan birisidir (Dilbaz ve Seber, 1993). Kendisine dair olumsuz algılara sahip olan, gelecekte beklenenleri azalan bireyler umutsuzluk yaşamakta ve bu umutsuzluk bir süre sonra depresyonun gelişmesine neden olabilmektedir. Yaşanan ekonomik sıkıntıların yanı sıra aile ya da yakın bireylerden alınacak desteğin azalması sonucunda bireyin yaşadığı olumsuz duygular daha da artabilmektedir. Sosyal desteğin zayıf olarak algılanması olayların da olumsuz olarak değerlendirilmesine yol açmaktadır (Ross, Lutz ve Lakey, 1999).

Bu çalışmada özel bir eğitim kurumunda Kamu Personeli Seçme Sınavı'na hazırlanan eğitim fakültesi mezunlarının ve eğitim fakültesi son sınıf öğrencilerinin umutsuzluk ve sosyal destek düzeyleri bazı değişkenler açısından incelenmiştir. Üniversiteyi bitirdikten sonra atanamamaları öğretmen adaylarının yaşamlarını olumsuz etkilemektedir. Öğretmen adaylarının umutsuzluk ve sosyal destek düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi bu araştırmanın amacını oluşturmaktadır.

Araştırmada öğretmen adaylarının sosyo-demografik özelliklerini belirlemek için araştırmacılar tarafından hazırlanan "Kişisel Bilgi Formu": umutsuzluk düzeylerini ölçmek için "Beck Umutsuzluk Ölçeği (BUÖ)" ve sosyal destek düzeylerini belirlemek için "Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği (ÇBASDÖ)" kullanılmıştır.

Araştırmanın çalışma grubunu Malatya'da bulunan ve üniversite mezunlarını KPSS'ye hazırlayan özel bir dershanede eğitim almakta olan 156 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırma 2011 yılı Nisan ayında gerçekleştirilmiştir. Verilerin normal dağılıma sahip olmaması nedeniyle parametrik olmayan istatistik tekniklerinden bağımsız örneklem grupları için Kruskal Wallis H Testi ve farkların hangi gruplar arasında olduğuna ilişkin ortalamaların karşılaştırılmasına yönelik olarak da Mann Whitney U Testi kullanılmıştır.

Beck Umutsuzluk Ölçeği (BDÖ) ile Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği (ÇBASDÖ)'nden elde edilen toplam puanlar ve alt ölçek puanları arasındaki ilişki Spearman Rho katsayısı elde edilerek değerlendirilmiştir. BDÖ toplam puanı ile ÇBASDÖ toplam puanı arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki elde edilmiştir ( $r = -.387, p < .001$ ), BDÖ'nün alt ölçekleri ile (gelecek, motivasyon, umut) ÇBASÖ'nün alt ölçekleri (aile, özel, arkadaş) arasında .001 düzeyinde anlamlı ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Cinsiyet değişkeni bakımından katılımcıların umutsuzluk düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık elde edilmese de ( $U = 2740,5; p > .05$ ), kadın öğretmen adaylarının sosyal destek düzeyleri erkek öğretmen adaylarının sosyal destek düzeylerine göre anlamlı düzeyde yüksek ( $U = 1960,5; p < .01$ ) olarak elde edilmiştir. Öğretmen adaylarının yaşları arttıkça umutsuzluk düzeyleri artmaktadır [ $\chi^2(2, 156) = 12,797; p < .01$ ]. Yeni mezun olmuş öğretmen adaylarının sosyal destek puanları, uzun süre önce mezun olmuş öğretmen adaylarına göre yüksek olarak elde edilmiş olsa da gruplar arasında anlamlı farklılık elde edilmemiştir [ $\chi^2(2, 156) = 2,915; p > .05$ ]. Sınava giriş sayısı arttıkça umutsuzluk düzeyleri artmakta [ $\chi^2(4, 156) = 20,368; p < .001$ ], sosyal destek düzeyleri azalmaktadır [ $\chi^2(4, 156) = 12,675; p < .05$ ].

İş bulamama korkusu ve ekonomik sıkıntılar bireylerin umutsuzluk yaşamalarına sebep olmaktadır. Psikolojik danışma ile sorunların altında yatan nedenler irdelenerek bireylerin olaylara farklı bakış açıları ile bakmaları sağlanabilir. Özellikle mezun olduktan sonra uzun süre atanamamış olan öğretmen adayları ile bireysel danışma yapılarak yaşama daha iyi adapte olmalarına yardımcı olunabilir. Kariyer danışmanlığı yapılarak farklı alanlarda iş imkânları bulma olanakları ele alınabilir. KPSS'ye hazırlanan ve umutsuzluk düzeyleri yüksek öğretmen adayları ile grupla psikolojik danışma yapılabilir. Öğretmen adaylarının yaşadıkları sorunlarla baş etmeleri konusunda problem çözme becerileri kazandırılabilir. Sorunların üstesinden gelmelerinde kendilerine yardımcı olacak güç kaynaklarını (sosyal destek gibi) kullanabilmeleri konusunda desteklenebilir.

Anahtar Sözcük: umutsuzluk, sosyal destek, kamu personeli seçme sınavı, öğretmen adayları

Dilbaz, N. ve Seber, G. (1993). Umutsuzluk kavramı: Depresyon ve intiharda önemi. *Kriz Dergisi*, 1(3), 134-138.

Goldsmith, A., Veum, J. R. & Darity, W. (1997). Unemployment, joblessness, psychological well-being and self-esteem: Theory and evidence. *Journal of Socio-Economics*, 26(2), 133-158.

Ross, L. T., Lutz, C. J. & Lakey, B. (1999). Perceived social support and attributions for failed support. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 25, 896-909.

Rowley, K. M. and Feather, N. T. (1987). The impact of unemployment in relation to age and length of unemployment. *Journal of Occupational Psychology*, 60, 323-332.

## SUMMARY

Work has a significant effect on individual not only in economic terms in order to obtain an income but also in feeling that is beneficial and worthwhile. Individuals who are unable to obtain the necessary financial means in order to satisfy their basic needs lose their self-confidence and self-esteem (Goldsmith, Veum and Darity, 1997). Dilbaz and Seber (1993) stated that emotions, thoughts and behavior related with the future plays an important role in the development of many psychopathologies and one of these attitudes is hopelessness. Individual making negative inferences about him/herself, the future and the situation at the moment loss of hope and after a period of time this may lead to the development of depression. In addition to the economical problems, negative emotions experienced by the individual may be higher as a result of peer or family support reduction. When the social support of the individual is low then the individual will begin to perceive the events in negative manner (Ross, Lutz and Lakey, 1999).

In this study, social support and hopelessness levels of teacher candidates (graduates and final-year students of faculty of education) preparing to the Public Personnel Selection Examination (PPSE) were examined in terms of some variables. The difficulties experienced while preparing to the exam may negatively affect the rest of their lives. Determination of the level of hopelessness and social support levels of teacher candidates in terms of some variable is the objective of this research.

To determine the socio-demographic characteristics of the subjects "Personal Information Form" was prepared by the researchers. Also to determine the levels of hopelessness "Beck Hopelessness Scale (BHS)" and to determine the levels of social support "Multidimensional Scale of Perceived Social Support (MSPSS)" were used for the research.

156 teacher candidates training in a private teaching institution located in Malatya are the study group of the research. The data were collected in April 2011. Due to the lack of data with normal distribution non-parametric statistical techniques Kruskal-Wallis H test was used for independent groups and Mann-Whitney U test was used or comparison of means between two groups.

The relationship between total scores and subscale scores of BDI and MSPSS was evaluated by Spearman's Rho coefficient. Negative significant correlation was obtained between the total scores of BDI and MSPSS ( $r = -.387$ ,  $p < .001$ ). It has been concluded that there is significant correlation at the level of .001 between the subscales of BDI (feelings about the future, loss of motivation, and expectations) and the subscales of MSPSS (family, significant other, and friend). Although there were no significant differences between the hopelessness levels of participants in terms of gender ( $U=2740,5$ ;  $p > .05$ ), female teacher candidates' perceptions of social support were significantly higher than male teacher candidates' ( $U=1960,5$ ;  $p < .01$ ).

As the age of the teacher candidates the level of hopelessness is increasing [ $F(2, 156)=12,797$ ;  $p<.01$ ]. Although new graduates' social support scores were higher than the participants who have graduated from a long time ago, there was not statistically significant difference between the groups [ $F(2, 156)=2,915$ ;  $p>.05$ ]. With increasing the number of exam entrance than the levels of hopelessness is increasing [ $F(4, 156)=20,368$ ;  $p<.001$ ], but levels of social support is decreasing [ $F(4, 156)=12,675$ ;  $p<.05$ ].

The fear of not being able to find a job and economical concerns cause the hopelessness of the individuals. By means of counseling it can be possible to find different perspective into any underlying causes of the situations or problems. Individual counseling can be made by the teacher candidates who are not assigned for a long time to ensure that they are better adapted to situation before experiencing depression. Possibilities of finding jobs in different areas can be handled by means of career counseling. Group counseling can be made with teachers who have high levels of hopelessness. Problem-solving skills can be gained in coping with their problems. They can be supported to make out their power supply such as social support.

**Key Words:** hopelessness, social support, public personnel selection examination, teacher candidates

Dilbaz, N. ve Seber, G. (1993). Umutsuzluk kavramı: Depresyon ve intiharda önemi. *Kriz Dergisi*, 1(3), 134-138.

Goldsmith, A., Veum, J. R. & Darity, W. (1997). Unemployment, joblessness, psychological well-being and self-esteem: Theory and evidence. *Journal of Socio-Economics*, 26(2), 133-158.

Ross, L. T., Lutz, C. J. & Lakey, B. (1999). Perceived social support and attributions for failed support. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 25, 896–909.

Rowley, K. M. & Feather, N. T. (1987). The impact of unemployment in relation to age and length of unemployment. *Journal of Occupational Psychology*, 60, 323-332.

ID: 257

## Ergenlerde İnternet Bağımlılığının Yordayıcısı Olarak Yaşam Doyumu Ve Olumlu-Olumsuz Yaşantılar

### Life Satisfaction And Positive-Negative Experiences As The Predictor Of Internet Addiction In Adolescents

Yazarlar / Authors: Bülent Baki Telef

## ÖZET

### Problem Durumu

İnternet bağımlılığı kavramı internet teknolojisini kontrolsüz ve yıkıcı bir şekilde kullanma olarak açıklanmıştır (Beard ve Wolf, 2001). İnternet bağımlılığı hem batı hem de doğu toplumlarında yaygın olduğu için global bir bozukluk olarak değerlendirilmektedir (Ko ve ark., 2012). İnternet bağımlılığının yaygınlığı Çin’de (Lam ve ark., 2009) %10.8, Tayvan’da (Ko ve ark., 2009a) %18.8, Yunanistan’da (Siomas ve ark., 2008) %8.2, Finlandiya’da (Kaltiala-Heino, Lintonen ve Rimpela, 2004) %3.1 ve Türkiye’de (Canan ve ark., 2009) %11.6 olarak bulunmuştur. Ergenler interneti sosyalleşmenin bir aracı olarak kullanmaktadırlar fakat aşırı internet kullanımı aile problemlerine, kötü beslenmeye, kendini ihmale, sosyal geri çekilmeye ve kişinin zamanının çoğunu online aktivitelerde harcamasına neden olabilmektedir (Cao ve ark., 2011). Durke ve arkadaşlarına (2012) göre biyolojik aileleri ile yaşamayan, ailesi tarafından ilgi gösterilmeyen ve ailesi işsiz olan ergenler hem patolojik internet kullanımı hem de uyumsuz internet kullanımı riski ile karşı karşıyadırlar. Kelleci (2009) internet kullanım süresi günde 2 saati aştığında ruhsal sağlık sorunlarının ortaya çıkabileceğini belirtmiştir. Yapılan araştırmalarda bazı psikolojik semptomların internet bağımlılığı ile oldukça ilişkili olduğu saptanmıştır (Kelleci, 2009: Ko ve ark., 2009b: Cao ve ark., 2011: Ko ve ark., 2012). Öznel iyi oluş, kişinin kendi yaşamının bilişsel ve duygusal değerlendirmesi olarak tanımlanmıştır (Diener, 1984). Bilişsel değerlendirme yaşam doyumu ile ilgili yargıları: duygusal değerlendirme ise memnun edici ve memnun edici olmayan duygusal tepkileri içerir (Diener ve Diener, 1996). Bu çalışmada yaşam doyum alanları ve olumlu, olumsuz yaşantıların internet bağımlılığı ile ilişkisi incelenmiştir. Araştırma internet bağımlılığını önlemeye yönelik yapılacak olan çalışmalara katkı sağlaması açısından önemlidir.

**Amaç:** Bu araştırmanın amacı, ergenlerin yaşam doyum alanlarının ve olumlu, olumsuz yaşantıların internet bağımlılığını yordayıp yordamadığını incelemektir.

**Yöntem:** Araştırma betimsel yöntemle dayalı olarak yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini 2012–2013 eğitim-öğretim yılında Çanakkale il merkezinde dört farklı ortaokulun 6., 7. ve 8. sınıflarında öğrenim gören 189’u (%52,8) kız ve 169’u (%48,2) erkek olmak üzere 358 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri Young (1996) tarafından geliştirilen ve Bayraktar (2001) tarafından Türkçeye uyarlaması yapılan İnternet Bağımlılık Ölçeği, Huebner (1994) tarafından geliştirilen, Çivitci (2007) tarafından Türkçeye uyarlaması yapılan Çok Boyutlu Öğrenci Yaşam Doyumu Ölçeği ve Diener ve arkadaşları (2010) tarafından geliştirilen, Telef (2013) tarafından ergenler ile uyarlama çalışması yapılan Olumlu ve Olumsuz Yaşantı Ölçeği ile toplanmıştır. Araştırmanın verilerinin analizinde Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Tekniği ve Çoklu Doğrusal Regresyon kullanılmıştır.

**Bulgular:** Korelasyon analizi sonucunda internet bağımlılığı ile okul ( $r = -.22, p < .01$ ) ve aile doyumu ( $r = -.16, p < .01$ ) arasında negatif, cinsiyet ( $r = .32, p < .01$ ) ve olumsuz yaşantılar ( $r = .24, p < .01$ ) arasında pozitif yönde anlamlı ilişki olduğu görülmüştür. İnternet bağımlılığı ile arkadaş, çevre, benlik ve olumlu yaşantılar arasında anlamlı ilişki görülmemiştir. Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi sonucunda cinsiyet, okul, aile, arkadaş, çevre, benlik doyumu, olumlu ve olumsuz yaşantılar internet bağımlılığının %18’ini açıklamaktadır. Cinsiyet ( $\beta = .29, p < .05$ ), okul doyumu ( $\beta = -.12, p < .05$ ) ve olumsuz yaşantılar ( $\beta = .22, p < .05$ ) internet bağımlılığını anlamlı düzeyde yordamaktadır. Fakat aile ( $\beta = -.11, p > .05$ ), arkadaş ( $\beta = .09, p > .05$ ), çevre ( $\beta = .03, p > .05$ ), benlik ( $\beta = .04, p > .05$ ) ve olumlu yaşantılar ( $\beta = .6, p > .05$ ) internet bağımlılığını anlamlı düzeyde yordamamaktadır.

**Sonuç ve Öneriler:** Araştırmanın sonucunda internet bağımlılığı ile okul ve aile doyumu arasında negatif, cinsiyet ve olumsuz yaşantılar arasında pozitif yönde anlamlı ilişkiler olduğu belirlenmiştir. Regresyon analizi sonucunda cinsiyet, okul doyumu ve olumsuz yaşantıların internet bağımlılığının önemli yordayıcıları olduğu görülmektedir. Bu bulgular doğrultusunda ergenlerde internet bağımlılığını önlemeye yönelik hazırlanacak müdahale programlarında cinsiyet, okul doyumu ve olumsuz yaşantıların dikkate alınması yararlı olabilir.

**Anahtar Sözcükler:** Öznel iyi oluş, yaşam doyumu, olumlu yaşantılar, olumsuz yaşantılar, internet bağımlılığı

**Kaynakça**

Beard, K.W., Wolf, E.M. (2001). Modification in the proposed diagnostic criteria for Internet addiction. *Cyberpsychology & Behavior*, 4, 377-383.

Bayraktar, F. (2001). Role in the development of adolescent use of the Internet. Ege University, Enstitute of Social Science, Department of Psychology, Unpublished Master Thesis, İzmir.

Canan, F., Ataoglu, A., Nichols, L.A., Yildirim, T., Ozturk, O. (2009). Evaluation of psychometric properties of the Internet addiction scale in a sample of turkish high school students. *Cyberpsychol Behav*, 13, 1-4.

Cao, H., Sun, Y., Wan, Y., Hao, J., Tao, F. (2011). Problematic internet use in Chinese adolescents and its relation to psychosomatic symptoms and life satisfaction. *BMC Public Health*, 11, 802.

Diener, E. (1984). Subjective well-being. *Psychological Bulletin*, 95(3), 542-575.

Diener, E., Diener, E. (1996). Most people are happy. *Psychological Science*, 7, 181-185.

Diener, E., Wirtz, D., Biswas-Diener, R., Tov, W., Kim-Prieto, C., & Choi, D., et al. (2010). New well-being measures: short scales to assess flourishing and positive and negative feelings. *Soc Indic Res*, 97, 143-156.

Durkee, T., Kaess, M., Carli, V., Parzer, P., Wasserman, C., Floderus, B., et al. (2012). Prevalence of pathological internet use among adolescents in Europe: demographic and social factors. *Addiction*, 107, 2210-2222.

Huebner, E. S. (1994). Preliminary development and validation

## **SUMMARY**

### **Problem Statement**

The concept of internet addiction has been explained as the use of internet technology in an uncontrolled and destructive manner (Beard and Wolf, 2001). Since internet addiction is common both in western and eastern societies, it is evaluated as a global disorder (Ko et al., 2012). The prevalence of internet addiction has been determined as 10.8% in China (Lam et.al., 2009), 18.8% in Taiwan (Ko et al., 2009a), 8.2% in Greece (Siomas et al., 2008) 8.2 %, 3.1% in Finland (Kaltiala-Heino, Lintonen and Rimpela, 2004) and 11.6% in Turkey (Canan et al., 2009). Adolescents use internet as a means of social interaction, however excessive internet usage may cause family problems, malnutrition, neglecting one's self, social withdrawal and spending too much time on online activities (Cao et al., 2011). According to Durke et al. (2012), adolescents who do not live with their biological parents, who are neglected by their families and those whose families are unemployed face the risk of pathologic and discordant internet usage. Kelleci (2009) has indicated that various mental health problems may arise when internet usage time exceeds 2 hours per day. It has been determined in various studies that some psychological symptoms are quite related to internet addiction (Kelleci, 2009: Ko et al., 2009b: Cao et al., 2011: Ko et al., 2012).

Subjective well-being has been defined as the cognitive and emotional evaluation of one's life (Diener, 1984). Cognitive evaluation includes judgments regarding life satisfaction whereas emotional evaluation includes satisfactory and non-satisfactory emotional responses (Diener and Diener, 1996). In this study, life satisfaction areas along with the relationship between positive, negative experiences with internet addiction have been examined. The study is important as a contribution to studies that will be conducted to prevent internet addiction.

**Purpose:** The objective of this study is to examine whether the life satisfaction areas of adolescents along with their positive and negative experiences are predictors of internet addiction or not.

**Method:** The study has been carried out based on descriptive method. The sample group of the study consists of a total of 358 students of whom 189 (52.8%) are female and 169 (48.2%) are male. The data of the study was acquired using the Internet Addiction Scale developed by Young (1996) and adapted into

Turkish by Bayraktar (2001), Multidimensional Student Life Satisfaction Scale developed by Huebner (1994) and adapted into Turkish by Çivitci (2007) and the Positive and Negative Experience Scale developed by Diener et al., (2010) and adapted into Turkish for adolescents by Telef (2013). Pearson Product Moment Correlation Technique and Multi Linear Regression was used for the analysis of the data.

Results: It was determined as a result of correlation analysis that there is a negative and significant relationship between internet addiction and school ( $r = -.22, p < .01$ ) and family satisfaction ( $r = -.16, p < .01$ ) and a positive and significant relationship between internet addiction and gender ( $r = .32, p < .01$ ) and negative experiences ( $r = .24, p < .01$ ). No statistically significant relationship was determined between internet addiction and environment, self and positive experiences. As a result of the Multi Linear Regression Analysis gender, school, family environment, self-satisfaction, positive and negative experiences explain 18 % of internet addiction. Gender ( $\beta = .29, p < .05$ ), school satisfaction ( $\beta = -.12, p < .05$ ) and negative experiences ( $\beta = .22, p < .05$ ) predict internet addiction at a statistically significant level. However family ( $\beta = -.11, p > .05$ ), friend ( $\beta = .09, p > .05$ ), environment ( $\beta = .03, p > .05$ ), self ( $\beta = .04, p > .05$ ) and positive experiences ( $\beta = .06, p > .05$ ) do not predict internet addiction at a statistically significant level.

Discussion and Conclusion: It has been determined as a result of the study that there is a negative and statistically significant relationship between internet addiction and school and family satisfaction while it has been determined that there is a positive and statistically significant relationship between internet addiction and gender and negative experiences. As a result of regression analysis it has been observed that gender, school satisfaction and negative experiences are important predictors of internet addiction. In line with these results, it can be helpful to consider gender, school satisfaction and negative experiences in intervention programs that are prepared to prevent internet addiction in adolescents.

Keywords: Subjective well-being, life satisfaction, positive experiences, negative experiences, internet addiction

#### References

#### References

- Beard, K.W., Wolf, E.M. (2001). Modification in the proposed diagnostic criteria for Internet addiction. *Cyberpsychology & Behavior*, 4, 377-383.
- Bayraktar, F. (2001). Role in the development of adolescent use of the Internet. Ege University, Enstitute of Social Science, Department of Psychology, Unpublished Master Thesis, İzmir.
- Canan, F., Ataoglu, A., Nichols, L.A., Yildirim, T., Ozturk, O. (2009). Evaluation of psychometric properties of the Internet addiction scale in a sample of turkish high school students. *Cyberpsychol Behav*, 13, 1-4.
- Cao, H., Sun, Y., Wan, Y., Hao, J., Tao, F. (2011). Problematic internet use in Chinese adolescents and its relation to psychosomatic symptoms and life satisfaction. *BMC Public Health*, 11, 802.
- Diener, E. (1984). Subjective well-being. *Psychological Bulletin*, 95(3), 542-575.
- Diener, E., Diener, E. (1996). Most people are happy. *Psychological Science*, 7, 181-185.
- Diener, E., Wirtz, D., Biswas-Diener, R., Tov, W., Kim-Prieto, C., & Choi, D., et al. (2010). New well-being measures: short scales to assess flourishing and positive and negative feelings. *Soc Indic Res*, 97, 143-156.
- Durkee, T., Kaess, M., Carli, V., Parzer, P., Wasserman, C., Floderus, B., et al. (2012). Prevalence of pathological internet use among adolescents in Europe: demographic and social factors. *Addiction*, 107, 2210-2222.
- Huebner, E. S. (1994). Preliminary development and validation of a multidimensional life satisfaction scale for children. *Psychological Assessment*, 6, 149-158.
- Kaltiala-Heino, R., Lintonen, T., Rimpela, A. (2004). Internet addiction? Potentially problematic use of the internet in a population of 12-18-year-old adolescents. *Addict Res Theory*, 12, 89-96.
- Kelleci (2009). Lise öğrencilerinde internet kullanma süresinin cinsiyet ve psikiyatrik belirtiler ile ilişkisi, *TAF Preventive Medicine Bulletin*, 8, 3, 223-230.
- Ko, C.H., Yen, J.Y., Liua, S.C., Huang, C.F., Yen, C.F. (2009a). The associations between aggressive behaviors and internet addiction and online activities in Adolescents. *Journal of Adolescent Health*, 44, 598-605.
- Ko, C.H., Yen, J.Y., Chen, C.S., Yeh, Y.C., Yen, C.F. (2009b) Predictive values of psychiatric symptoms for Internet addiction in adolescents: a 2-year prospective study. *Arch Pediatr Adolesc Med*, 163, 937-43.
- Ko, C.H., Yen, J.Y., Yen, C.F., Chen, C.S., Chen, C.S. (2012). The association between Internet addiction and psychiatric disorder: A review of the literature. *European Psychiatry*, 27, 1-8.
- Kovacs, M. (1981). Rating scale to assess depression in school aged children. *Acta Paedopsychiatr*, 46,

305-315.

Lam, L.T., Peng, Z.W., Mai, J.C., Jing, J. (2009). Factors associated with Internet addiction among adolescents. *Cyberpsychol Behav*,12, 551-5.

Siomos, K.E., Dafouli, E.D., Braimiotis, D.A., Mouzas, O.D., Angelopoulos, N.V. (2008). Internet addiction among Greek adolescent students. *Cyberpsychol Behav*,11, 653-7.

Telef, B. B. (2013). Olumlu ve Olumsuz Yaşantı Ölçeği: Ergenler için geçerlik ve güvenirlik çalışması, *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 14, 62-68.



ID: 259

**Boş Zamanı Değerlendirme Algısı Ölçeği'nin (bzdaö) Türk Kültürüne Uyarlanması****Turkish Adaptation Of Leisure Boredom Scale**

Yazarlar / Authors: Yağmur Soylu, Diğdem Müge Siyez

**ÖZET****PROBLEM DURUMU**

Çağdaş toplumlarda boş zamanı değerlendirme bireyin yaşam kalitesini arttıran ve geliştiren en önemli faktörlerden biridir. Küresel toplumda bireyin deneyimlerini zenginleştirdiğinden, kültürlerarası iletişime ve anlayışa katkıda bulunduğu sadece bireysel değil toplumsal açıdan da son derece önemlidir. Ergenlerin boş zaman davranışlarını inceleyen çalışmaların çoğu onların boş zamanlarında neler yaptıklarına odaklanmışlardır. Bunun yanında, boş zaman değerlendirmenin ergen için ne anlam taşıdığı ve neler hissettirdiği yani boş zamanı nasıl algıladığı ile ilgili çalışmalar sınırlı kalmıştır (Aslan ve Arslan Cansever, 2012). Diğer yandan alan yazın tarandığında Türkiye’de ergenlerin boş zamanı değerlendirme algısını ölçmek amacıyla kullanılabilecek bir ölçme aracına ulaşılamamıştır. Bu nedenle de ergenlerin boş zamanı değerlendirmelerine ilişkin algılarını ölçmeye yönelik bir ölçme aracına ihtiyaç olduğu düşünülmektedir.

**ARAŞTIRMANIN AMACI**

Bu araştırmanın amacı, Iso-Ahola ve Weissinger (1990) tarafından geliştirilen Boş Zamanı Değerlendirme Algısı Ölçeği (BZDAÖ)’nin Türkçe’ye uyarlanarak ergenler için geçerlik ve güvenirlik çalışmalarının yapılmasıdır.

**YÖNTEM****Araştırma Grubu**

Araştırma grubu, İzmir il merkezinde lisede 9., 10., 11. ve 12. sınıflarda öğrenim gören 607 öğrenciden oluşmaktadır.

**Veri Toplama Araçları**

Boş Zamanı Değerlendirme Algısı Ölçeği (BZDAÖ): Iso-Ahola ve Weissinger (1990) tarafından geliştirilen ölçek, 16 maddeden oluşan 5’li likert tipi bir ölçektir. Yapılan üç çalışma sonunda tüm ölçek için Cronbach alpha katsayısı .85 olarak bulunmuştur.

Serbest Zaman Doyum Ölçeği (SZDÖ): Beard ve Ragheb (1980) tarafından geliştirilen (uzun form) ve 1992 yılında kısa form olarak yeniden düzenlenen ölçek, 24 maddeden oluşan 5’li likert tipi bir ölçektir. Ölçek, “Neredeyse hiç doğru değil”, “Nadiren doğru”, “Bazen doğru”, “Çoğu kez doğru” ve “Neredeyse her zaman doğru” ifadelerine göre 1 ile 5 arasında puanlandırılmaktadır. Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması Gökçe ve Orhan (2011) tarafından yapılmıştır. Ölçeğin iç tutarlılığı incelenerek .90 Cronbach Alpha değerine ulaşılmıştır. Ayrıca, ölçeğin Türkçe formunun 10 gün arayla uygulanması sonucu yapılan test-tekrar test güvenirliği İki Eş Arasındaki Farkın Anlamlılık Testi ile incelenmiş ve iki ölçüm arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ( $p>0.05$ ) (Gökçe ve Orhan, 2011).

**İşlem**

BZDAÖ’nün Türkçe’ye uyarlanmasında Brislin (1970) geri çevirme yöntemi kullanılmıştır. Ölçek önce iyi derecede İngilizce bilen psikolojik danışma ve rehberlik alanında çalışan iki akademisyen tarafından Türkçe’ye uyarlanmıştır. Türkçe form Türk Dili ve edebiyatı alanında çalışan bir uzman tarafından maddelerin anlam bütünlüğü incelenmiş ve uzmanın önerisi doğrultusunda gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Ardından Türkçe form her iki dili de iyi derecede bilen Yabancı Diller Yüksekokulu’nda çalışan iki uzman tarafından tekrar İngilizce’ye çevrilmiştir. Son aşama da ise orijinal ölçek ile Türkçe’den İngilizce’ye çevrilen ölçek karşılaştırılarak dil tutarlılığının sağlandığı anlaşılmıştır.

**Verilerin Analizi**

Ölçeğin yapı geçerliğinin belirlenmesi için Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulamalı Faktör Analizi



(DFA) yapılmıştır. Benzer ölçek geçerliği kapsamında da BZDAÖ ve SZDÖ arasındaki ilişki pearson korelasyon analizi kullanılarak hesaplanmıştır. BZDAÖ'nün güvenirlik çalışması kapsamında da Cronbach alfa iç tutarlık katsayısı hesaplanmıştır.

### **BULGULAR**

Öncelikle açıklayıcı faktör analiziyle tek faktörlü yapıya bakıldığında toplam varyansın %35'ini açıklayan bir yapı elde edilmiştir. Elde edilen bu yapı DFA test edilmiş ve uyum indekslerinin modeli iyi bir şekilde açıklamadığı gözlemlenmiştir ( $\chi^2=529.74$ ,  $df=104$ ,  $RMSEA=.10$ ,  $AGFI=.81$ ,  $GFI=.85$ ,  $CFI=.82$ ,  $IFI=.82$ ). Alanyazın taramasında boş zaman algısının yetkinlik ve motivasyon olmak üzere iki boyutta açıklanmasının önerildiği görülmüştür (Kim, 2008). Alanyazın dikkate alınarak faktör sayısı iki ile sınırlandırılarak AFA tekrarlanmıştır. AFA sonucunda faktör yükü .40'ın altında olan bir madde ve iki faktördeki yük farkı .10'dan az olan üç madde çıkarılarak faktör analizi yinelenmiştir. Bu faktör analizi sonucunda toplam varyansın %49,44'ünü açıklayan bir yapı elde edilmiştir. Birinci faktörde yer alan maddelerin faktör yükleri .65-.81 arasında değişmektedir. Bu faktördeki maddeler incelendiğinde faktör "yetkinlik" olarak adlandırılmıştır. İkinci faktörün faktör yükleri .55-.71 arasında değişmektedir. Bu faktörde yer alan maddeler incelenerek "motivasyon" olarak adlandırılmıştır. Elde edilen bu yapı DFA ile test edilmiştir. Analiz sonucunda iki faktörlü yapının kabul edilebilir değerler aldığı görülmüştür ( $\chi^2=165.05$ ,  $df=52$ ,  $RMSEA=.06$ ,  $AGFI=.92$ ,  $GFI=.94$ ,  $CFI=.94$ ,  $IFI=.94$ ). Eşdeğer ölçek geçerliği kapsamında BZDAÖ ve SZDÖ arasındaki ilişki pearson korelasyon analizi kullanılarak incelenmiştir. BZDAÖ'nün alt boyutları olan "yetkinlik" ve "motivasyon" ile SZDÖ'nün altı alt boyutu arasında negatif yönde istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Güvenirlik çalışması kapsamında ölçeğin tamamı ve alt boyutları için Cronbach  $\alpha$  güvenirlik katsayısı hesaplanmıştır. "Yetkinlik" alt boyutu için  $\alpha=.85$ , "motivasyon" alt boyutu için  $\alpha=.70$  ve tüm ölçek için  $\alpha=.84$  olarak bulunmuştur.

### **TARTIŞMA**

Ölçeğin, lise öğrencilerinin boş zaman algılarını değerlendirmede geçerli ve güvenilir bir ölçek olarak kullanılabileceği düşünülmektedir. Ayrıca bu çalışma ile BZDAÖ'nün farklı kültürlere uygulanabilirliği ile ilgili olarak alan yazına katkı sağlanmıştır.

Anahtar sözcükler: boş zaman, lise öğrencileri, geçerlik, güvenirlik

## **SUMMARY**

### **PROBLEM STATEMENT**

In modern societies assessment of the leisure time is one of the most important factors which enhance one's quality of life. Cause leisure time enrich an individual's experience and promote intercultural communication and sense in the global country, it is quite important for common aspect not only personal. Most of the studies that investigate adolescents' leisure time behaviours focus on what they are doing during their leisure time. However, studies about what leisure time means for adolescent and how they feel in that time so how adolescents perceive leisure time, is limited in the literature (Aslan ve Arslan Cansever, 2012). On the other hand, based on the literature review, in Turkey there isn't any scale for measuring adolescents' perceptions about leisure time assesment. Because of this reason, it is thought there is a need for measuring adolescents' perceptions about leisure time assesment.

### **PURPOSE**

The aim of this study is to adapt the Leisure Boredom Scale(LBS), that was developed by Iso-Ahola ve Weissinger (1990), into Turkish language and to assess the reliability and validity among adolescents.

### **METHOD**

#### **Participants**

The study group consists of 607 students from 9th, 10th, 11th and 12th grades of high schools in İzmir city center.

#### **Instruments**

The LBS. Scale which was developed by Iso-Ahola ve Weissinger (1990) has 16 items that are rated 5-point scale. Cronbach's alpha coefficient for the total scale was found as .85.

Leisure Satisfaction Scale (LSS). Scale, which was developed by Beard ve Ragheb (1980) and reorganize as a short form in 1992, has 24 items that are rated 5-point scale. Items are rated with responses ranging from 1 to 5. Adaptation study of Turkish language was done by Gökçe ve Orhan (2011). Internal consistency

coefficient of the scale was found as .90.

### **Procedure**

The Turkish version of the LBS was adapted by using the Brislin (1970) back-translation method. Firstly, scale was translated into Turkish language by two academicians who are working at Counseling&Guidance field and know English very well. Turkish version of the scale was investigated by Turkish language expert and necessary corrections was done towards expert's suggestions. Next, turkish version was retranslated into English by two other experts who are good at English and Turkish languages. After retranslation of the original items into English, the scale was completely identical to the original version.

### **Data Analysis**

To assess the construct validity of the LBS, an exploratory factor analysis (EFA) and confirmatory factor analysis (CFA) will perform. Criterion-related validity are going to investigate through pearson correlational analysis with the LBS and LSS. The internal consistency of the LBS will calculate by using Cronbach's alpha coefficient for the total score.

### **RESULTS**

Firstly, considering to the EFA with one factor, a structure which explain 35% of the total variance is obtained. This structure is tested by CFA and it is observed that the model weren't explain well by indexes ( $\chi^2=529.74$ ,  $df=104$ ,  $RMSEA=.10$ ,  $AGFI=.81$ ,  $GFI=.85$ ,  $CFI=.82$ ,  $IFI=.82$ ). In the literature, it is suggested that leisure time perception was explained in order to "competence" and "motivation" (Kim, 2008). According to the literature, EFA is rehearsed by limiting factor number with two. As a result of EFA, factor analysis is rehearsed thereby an item whose factor load is under .40 and three items whose load difference is under .10. At the end of this analysis, a structure that explain 49,44% of the total variance is obtained. Factor loads in the first factor vary from .65 to .81. When items are investigated in the first factor, it is named by "competence". Factor loads in the second factor vary from .55 to .71. Through the investigating items in this factor it is named by "motivation". This acquired structure is tested with CFA. It is seemed two-factor structure had acceptable values ( $\chi^2=165.05$ ,  $df=52$ ,  $RMSEA=.06$ ,  $AGFI=.92$ ,  $GFI=.94$ ,  $CFI=.94$ ,  $IFI=.94$ ). Also, statistically significant negative relationships are found between subscales of BZDAÖ which were "competence" and "motivation" and six subscales of LSS. As a reliability study, Cronbach's alpha coefficient is calculated for the total score of the scale and the subscales.  $\alpha=.85$  is found for "competence" subscale,  $\alpha=.70$  is found for "motivation" subscale and  $\alpha=.84$  is found for whole scale.

### **DISCUSSION**

It is believed that this scale is a valid and reliable scale for assessing perceptions of leisure time of high school students. It provides as well a significant addition to the research literature that evidences the applicability of the LBS to diverse cultural groups.

Key words. Leisure time, high school stidents, validity, reliability

ID: 260

**Üniversite Öğrencilerinde Sosyal Kaygı, Kaygı Duyarlılığı Ve Sıkıntıya Dayanma Kapasitesi Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi**

**Examining The Relationships Between Social Anxiety, Anxiety Sensitivity And Distress Tolerance Among University Students**

Yazarlar / Authors: Burcu Aydoğdu, Fatma Altun, Hikmet Yazıcı

**ÖZET**

Sosyal kaygı, başkalarının gözlerinin üzerinde olabileceği bir durumdan, küçük düşmekten ya da utanmaktan dolayı bireyin belirgin ve sürekli bir şekilde korku duyması olarak tanımlanır. Sosyal kaygısı olan bireyler, sosyal ortamlarda yaşanan durumun tekrarını engellemek için kaçınma davranışını geliştirirler. Yaşamı oldukça kısıtlayıcı bir bozukluk olan sosyal kaygının toplumda görülme yaygınlığı % 10 civarındadır (Burkovic, 2011). Genellikle çocukluk ve ergenlik döneminde başlayan sosyal kaygının gençlerde görülme sıklığı yetişkinlerden daha yüksektir. Türkiye’de üniversite öğrencileri üzerinde yapılan çalışmalarda bu oranın %20.9’a kadar yükseldiği görülmektedir (Gültekin ve Dereboy, 2011).

Sosyal kaygılı bireyler yaşadıkları korkunun herkes tarafından anlaşılacağından korktukları için kaçma davranışı gösterirler. Kaçınamayacakları durumlarda ise haftalar öncesinden beklenti bunaltsı yaşarlar (Öztürk ve Uluşahin, 2008). Bu beklenti kaygı duyarlılığı kavramını ile açıklanabilir. Kaygı duyarlılığı, kaygıya bağlı duyum ve belirtilere karşı yaşanan, zararlı fiziksel, fizyolojik veya sosyal sonuçları olduğuna inanılan aşırı düzeyde korku olarak tanımlanmıştır (Reiss, 1991). Kaygı duyarlılığı, kaygıyı yükselten bir durum olup kişide kaygı geliştirme riskini artırır (Mantar, Yemez ve Alkın, 2010). Toplumun %10-20’sinde kaygı duyarlılığının yüksek düzeyde olduğu bilinmektedir (Bernstein ve ark., 2006). Sosyal kaygı yaşayan bireyler kaygı durumunda stres, gerginlik, sinirlilik gibi öznel duygularla karakterize edilen, rahatsızlık veren bir duygusal durum yaşarlar (Beck ve Emery, 2011). Bu durumda bireyin sıkıntıya dayanma kapasitesi ile yaşadığı kaygı arasında ilişki olduğu düşünülmektedir. Sıkıntıya dayanma, algılanan ya da gerçekte var olan olumsuz psikolojik durumları yaşama ve bu durumlara dayanabilme kapasitesi olarak tanımlanır (Simons ve Gaher, 2005). Duygusal tepkiselliğin tüm kaygı belirtilerinin önemli bir ögesi olmasına karşın, duyguları düzenleme ve dayanıklılık özellikle sosyal kaygı ile ilişkili bulunmuştur (Macatee ve Cogle, 2013). Sıkıntıya dayanma kapasitesi düşük olan bireyler, sıkıntıyı dayanılmaz olarak görmekte ve kendilerini sıkıntılı hissetmekten dolayı utanç duymaktadırlar. Sosyal kaygıda görülen kaçınma çabası, sıkıntıya dayanma eşiği düşük olan bireylerde de yoğun olarak görülmektedir. Olumsuz duygulardan kaçamayan bireyde tüm dikkatin bu duruma verilmesi ve işlevselliğin anlamlı düzeyde düşmesi söz konusudur (Simons ve Gaher, 2005).

Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinin kaygı duyarlılığı ve sıkıntıya dayanma kapasiteleri ile sosyal kaygı düzeyleri arasındaki ilişkileri incelemektir. Araştırmaya Karadeniz Teknik Üniversitesi’nin farklı fakültelerinde okumakta olan 270 (K= %57.8, E= % 42.2) üniversite öğrencisi katılmıştır. Yaşları 18 ile 26 arasında değişen katılımcıların yaş ortalaması 21.72’dir (SS= 1.52). Araştırmanın verileri Anksiyete Duyarlılığı Ölçeği, Liebowitz Sosyal Anksiyete Ölçeği ve Sıkıntıya Dayanma Ölçeği ile toplanmıştır. Veri analizinde çoklu regresyon tekniği kullanılmıştır. Değişkenlerin toplam varyansın %45’ini açıkladığı model anlamlı bulunmuştur (F(6,262)= 37.18, p< .001). Kurulan modelde, kaygı duyarlılığının alt faktörlerinden bilişsel (?= .23, p<.01) ve sosyal belirtiler (?= .24, p<.01) ile sıkıntıya dayanmanın alt faktörlerinden tolerans (?= -.24, p<.01) sosyal kaygı anlamlı düzeyde yordamaktadır. Buna karşın sıkıntıya dayanmanın diğer alt faktörleri olan regülasyon (?= -.01, p>.05) ve öz-yeterlik (?= -.02, p>.05) ile kaygı duyarlılığının alt faktörlerinden fiziksel belirtilerin (?= .07, p>.05) üniversite öğrencilerinin sosyal kaygı düzeylerini anlamlı düzeyde açıklamadığı görülmüştür.

Araştırmanın sonucu, sıkıntıya dayanma kapasitesi ve kaygı duyarlılığıyla ilgili bazı alt ölçeklerin üniversite öğrencilerinin sosyal kaygı düzeylerini anlamlı düzeyde açıkladığını göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Sıkıntıya Dayanma, Kaygı Duyarlılığı, Sosyal Kaygı

Kaynakça

- Beck, A., & Emery, G. (2011). *Anksiyete Bozuklukları ve Fobiler*. İstanbul: Litera Yayıncılık.
- Bernstein, A., Zvolensky, M. J., Kotov, R., Arrindell, W. A., Taylor, S., Sandin, B., ... & Schmidt, N. B. (2006). Taxonicity of anxiety sensitivity: A multi-national analysis. *Journal of Anxiety Disorders*, 20(1), 1-22.
- Burkovik, Y. (2011). *Sosyal Fobi Görünen ve Görünmeyen Yüzleri*. İstanbul: Timaş Yayınları.
- Gültekin, B. K., & Dereboy, İ. F. (2011). Üniversite öğrencilerinde sosyal fobinin yaygınlığı ve sosyal fobinin yaşam kalitesi, akademik başarı ve kimlik oluşumu üzerine etkileri. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 22, 150-158.
- Macatee, R. J. & Cougle, J. R. (2013). The roles of emotional reactivity and tolerance in generalized, social, and health anxiety: A multimethod exploration. *Behavior Therapy*, 44, 39-50.
- Mantar, A., Yemez, B. & Alkın, T. (2010). Anksiyete Duyarlılığı İndeksi-3'ün Türkçe Formunun geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 21(3), 225-234.
- Reis, S. (1991). The expectancy model of fear, anxiety and panic. *Clinic Psychology Review*, 11, 141-153.
- Simons, J. S. & Gaher, R. M. (2005). The distress tolerance scale: Development and validation of a self-report measure. *Motivation and Emotion*, 29, 83-102.
- Öztürk, O. & Uluşahin, A. (2008). *Ruh sağlığı ve bozuklukları* (11. Baskı). Ankara: Nobel Tıp Kitabevleri.

## SUMMARY

Social anxiety is defined as a persistent and explicit fear of situations in which the person is observed by others, humiliating or embarrassing. Individuals with social anxiety develop avoidance behavior to prevent the repetition of anxiety in the social situations. Prevalence of social anxiety disorder which restricts life considerably is about 10% (Burkovik, 2011). The incidence of social anxiety that usually begins in childhood and adolescence is more frequent in young people than adults. The studies on university students in Turkey indicate that this proportion rises up to 20.9% (Gültekin & Dereboy, 2011).

Individuals with social anxiety display avoidant behaviour since they worry that their fear will be understood by everyone. In the cases in which they can not avoid, they develop an anxiety of expectation weeks before (Öztürk & Uluşahin, 2008). This expectation can be explained by the concept anxiety sensitivity. Anxiety sensitivity is defined as the excessive fear that appears against sensation and symptoms based on anxiety and is believed to have harmful physical, psychological and social consequences (Reiss, 1991). Anxiety sensitivity is a condition that raises the risk of developing anxiety (Mantar, Yemez & Alkın, 2010). 10 to 20% of the population is known to have high levels of anxiety sensitivity (Bernstein et al., 2006). Individuals suffering from social anxiety have an emotional experience characterized by personal emotions such as stress, tension and nervousness (Beck & Emery, 2011). This case reminds the relationship between distress tolerance and anxiety. Distress tolerance is defined as the capacity to experience and withstand perceived or existing negative psychological states (Simons & Gaher, 2005). Whereas emotional reactivity is a remarkable facet of all anxiety symptoms, emotional tolerance and regulation are found to be strongly related to social anxiety symptoms particularly (Macatee & Cougle, 2013). Individuals with lower distress tolerance regard distress as unbearable and feel ashamed for being distressed. Avoidance attempt in social anxiety is observed more frequently in individuals with lower distress tolerance. The individual who cannot avoid negative emotions concentrates on this situation and performance decreases significantly (Simons & Gaher, 2005).

The aim of this study was to examine the relationships between distress tolerance, anxiety sensitivity and social anxiety of university students. The study group consisted of 270 (Female= 57.8%, Male= 42.2%) university students studying in different faculties of Karadeniz Technical University. The mean age of participants was 21.72 (SD= 1.52, range from 18 to 26). Data were collected through Anxiety Sensitivity Scale, Distress Tolerance Scale and Liebowitz Social Anxiety Scale. Multiple regression technique was used for data analysis. Variables explained 45% of the total variance in the model that were found significant ( $F(6,262)= 37.18, p < .001$ ). Cognitive ( $\beta = .23, p < .01$ ) and social symptoms ( $\beta = .24, p < .01$ ) that are sub factors of anxiety sensitivity and tolerance that is a sub-factor of distress tolerance ( $\beta = -.24, p < .01$ ) significantly predicted social anxiety. However, the regulation ( $\beta = -.01, p > .05$ ) and self-efficacy ( $\beta = -.02, p > .05$ ) that are other sub-factors of distress tolerance and physical symptoms that sub-factor of anxiety

sensitivity ( $\beta = .07, p > .05$ ) were found as not significant predictors for social anxiety of university students.

The results revealed that some sub-factors of distress tolerance and anxiety sensitivity explained social anxiety of university students significantly.

**Key Words:** Distress Tolerance, Anxiety Sensitivity, Social Anxiety

#### References

- Beck, A., & Emery, G. (2011). *Anksiyete Bozuklukları ve Fobiler*. İstanbul: Litera Yayıncılık.
- Bernstein, A., Zvolensky, M. J., Kotov, R., Arrindell, W. A., Taylor, S., Sandin, B. et. al. (2006). Taxonicity of anxiety sensitivity: A multi-national analysis. *Journal of Anxiety Disorders*, 20(1), 1-22.
- Burkovik, Y. (2011). *Sosyal Fobi Görünen ve Görünmeyen Yüzleri*. İstanbul: Timaş Yayınları.
- Gültekin, B. K., & Dereboy, İ. F. (2011). Üniversite öğrencilerinde sosyal fobinin yaygınlığı ve sosyal fobinin yaşam kalitesi, akademik başarı ve kimlik oluşumu üzerine etkileri. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 22, 150-158.
- Macatee, R. J. & Cougle, J. R. (2013). The roles of emotional reactivity and tolerance in generalized, social, and health anxiety: A multimethod exploration. *Behavior Therapy*, 44, 39-50.
- Mantar, A., Yemez, B. & Alkın, T. (2010). Anksiyete Duyarlılığı İndeksi-3'ün Türkçe Formunun geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 21(3), 225-234.
- Reis, S. (1991). The expectancy model of fear, anxiety and panic. *Clinic Psychology Review*, 11, 141-153.
- Simons, J. S. & Gaher, R. M. (2005). The distress tolerance scale: Development and validation of a self-report measure. *Motivation and Emotion*, 29, 83-102.
- Öztürk, O. & Uluşahin, A. (2008). *Ruh sağlığı ve bozuklukları* (11. Baskı). Ankara: Nobel Tıp Kitabevleri.

ID: 261

## Resmi Ve Özel Okullarda Çalışan Öğretmenlerin Stres Kaynakları İle İş Doyumları Arasındaki İlişki

### Relationship Between Sources Of Stress And Job Satisfaction Of Teachers Working In Public And Private Schools

Yazarlar / Authors: Şefika Gamsız, Hikmet Yazıcı, Fatma Altun

## ÖZET

Meslek araştırmaları içinde negatif ya da pozitif şekilde gözlenen ve bir kişinin işe bağlı iyi olma halini ifade eden iş doyum kavramı, kişinin iş durumuna bağlı değerlendirme biçimidir (Weiss, 2002). Kişinin işi ile ilgili duygu, düşünce, davranış ve tutumlarını yansıtan iş doyum (Silah, 2005), psikolojik sağlığın yanı sıra bireyin iş yerindeki verim ve üretkenliği açısından da önemlidir. Farklı mesleklere dönük olarak iş doyum araştırmaları yapılmıştır. Öğretmenlik mesleği de bunlar arasında yer alır. Yapılan araştırmalar pek çok değişkenin öğretmenlerin iş doyumları üzerinde etkili olduğunu göstermiştir. Öğretmenlerin yaşları, cinsiyetleri, aldıkları ücret, diğer öğretmen ve yöneticilerle ilişkileri, okuldaki araç-gereç yeterliliği (Can, Can ve Dalaman, 2010), iş ve niteliği, çalışma şartları, gelişme ve yükselme olanakları (Taşdan ve Tiryaki, 2008) iş doyumları üzerinde etkili olabilmektedir.

Son yıllarda iş doyum ile iş stresi arasındaki ilişkileri inceleyen araştırmalarda artış gözlenmektedir (Jamal, 1999). Bu tür çalışmalarda işe dönük düşük kontrol, yüksek talepler, düşük düzeydeki psikolojik iyi oluş, düşük iş doyum, tükenmişlik ve işe bağlı psikolojik stres arasında anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir (Van Der Doef ve Maes, 1999). Stresin oluşmasına neden olan çevresel ve bireysel faktörlerden çok örgütsel stres kaynaklarının iş doyum üzerinde olumsuz etkileri olduğu görülmektedir. Yapılan işin zorluğu, belirsizliği, iş yükünün fazlalığı, iş ortamında yaşanan rol çatışmaları, bireylerarası anlaşmazlıklar ve bireyin algılama düzeni gibi faktörler örgütsel stresin nedenleri olarak görülmektedir. Bu kapsamda öğretmenler üzerinde yapılan araştırmalarda, destekleyici iş arkadaşlarıyla birlikte bulunma ve genel okul atmosferi gibi değişkenlerin, öğretmenlerin iş doyumları üzerinde etkili olduğu bildirilmiştir (Cockburn ve Haydn, 2004). Benzer çalışmalarda öğretmenlerin iş doyumlarının etkili sınıf yönetimi ve öğretim stratejilerinden olumlu yönde, sınıf içi deneyimlere bağlı stres yaşantılarından ise olumsuz yönde etkilendiği saptanmıştır (Klassen ve Chiu, 2010).

Bu çalışmanın amacı resmi ve özel okullarda çalışan öğretmenlerin stres faktörleri ile iş doyumları arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırma grubu, Trabzon ilindeki ilkök, ortaokul ve liselerde görev yapmakta olan 594 (K= 307, E= 287) öğretmenden oluşmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin 464'ü (%78.1) resmi, 130'u (%21.9) özel eğitim kurumlarında çalışmaktadır. Hizmet yılları 1 ile 43 yıl arasında değişen öğretmenlerin yaş ortalamaları 37.56 (SS= 9.16)'dır. Verilerin toplanmasında Bilgi Toplama Formu, İş Doyumu Ölçeği ve Stres Faktörleri Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde çoklu regresyon analizinden yararlanılmıştır. Araştırmanın bulgularına göre, değişkenler toplam varyansın %20'sini açıklamaktadır ( $F(5,588)= 31.48, p< .001$ ). Resmi ya da özel okulda çalışıyor olma ( $?= .24, p<.01$ ), fiziksel çevreye ait stres faktörleri ( $?= -.16, p<.01$ ) ve kendini yorumlamaya dayalı stres faktörleri ( $?= -.31, p<.01$ ) öğretmenlerin iş doyumunu anlamlı düzeyde yordamaktadır.

Sonuç olarak, özel eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlerin iş doyumları resmi kurumlarda çalışanlarınkinden daha yüksek düzeydedir. Ayrıca fiziksel çevreye ait stres faktörleri ve kendini yorumlamaya dayalı stres faktörleri arttıkça öğretmenlerin iş doyumları olumsuz yönde etkilenecektir.

Anahtar Kelimeler: İş Doyumu, Stres Faktörleri, Öğretmenler

Kaynakça

- Can, S., Can, Ş., & Dalaman, O. (2010). Sınıf öğretmenlerinin çeşitli faktörlere göre iş doyum düzeyleri (Muğla ili örneği). Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi, 30, 299-311.
- Cockburn, A. D., & Haydn, T. (2004). Recruiting and Retaining Teachers: Understanding Why Teachers

Teach. London, England: Routledge Falmer.

Gümüşeli, A. İ. (2001).

Jamal, M. (1999). Job stress, Type-A behavior, and well-being: A cross-cultural examination. *International Journal of Stress Management*, 6, 57–67.

Klassen, R. M., & Chiu, M. M. (2010). Effects on teachers' self-efficacy and job satisfaction: Teacher gender, years of experience, and job stress. *Journal of Educational Psychology*, 102, 741–756.

Pehlivan, İ. (2000). *İş yaşamında stres*. Ankara: Pegem Yayıncılık.

Silah, M. (2005). *Endüstride çalışma psikolojisi* (2. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Taşdan, M. & Tiryaki E. (2008). Özel ve devlet ilköğretim okulu öğretmenlerinin iş doyumu düzeylerinin karşılaştırılması. *Eğitim ve Bilim*, 33(147), 54-70.

Van Der Doef, M., & Maes, S. (1999). The job demand-control (support) model and psychological well-being: A review of 20years of empirical research. *Work and Stress*, 13, 87–114.

Weiss, H. M. (2002). Deconstructing job satisfaction: Separating evaluations, beliefs and affective experiences. *Human Resource Management Review*, 22, 173–194.

## **SUMMARY**

Job satisfaction that is observed negative or positive in vocational studies and defined as work-related well-being of a person is a form of assessment on the state of one's job (Weiss, 2002). Job satisfaction that reflects individual's emotions, thoughts, behaviors and attitudes related to work (Silah, 2005) is important in terms of efficiency and productivity of individual in the workplace as well as the psychological health. Studies on job satisfaction in different occupations have been conducted. The teaching profession has been among these occupations. Studies have shown that many variables have an impact on teachers' job satisfaction. Age, gender, wages, the relationships with other teachers and school administrators, the adequacy of school tools and supplies (Can, Can, & Dalaman, 2010), the nature of work and working conditions, opportunities of development and promotion (Taşdan & Tiryaki, 2008) have impact on job satisfaction of teachers.

In recent years, studies examining the relationship between job satisfaction and job stress have increased (Jamal, 1999). In such studies, it has been detected meaningful relationships between work-oriented low control, high demands, low levels of psychological well-being, low job satisfaction, burnout and work-related psychological stress (Van Der Doef & Maes, 1999). Sources of organizational stress have higher impact on job satisfaction than environmental and personal stress factors. Factors such as the difficulty of the work, ambiguity, excessive workload, role conflict, interpersonal disputes in the work environment are considered as causes of organizational stress. In studies on teachers' job satisfaction, co-existence with supportive colleagues and school atmosphere were associated with job satisfaction (Cockburn & Haydn, 2004). The similar studies have found that efficient classroom management and teaching strategies influenced teachers' job satisfaction positively, while the stress based on classroom experiences influenced job satisfaction of teachers negatively (Klassen & Chiu, 2010).

The aim of this study was to examine the relationship between sources of stress and job satisfaction of teachers working in public and private schools. The research group consisted of 594 teachers (Female= 307, Male= 287) working in different elementary, middle and high schools in Trabzon. 464 teachers participated in study (78.1%) work in public school and 130 teachers (21.9%) work in private education institutes. Mean age of teachers was 37.56 (SD = 9.16) and term of their service ranged from 1 to 43 years. Data Collection Form, Job Satisfaction and Stress Factors Scale were used in data collection. Multiple regression analysis was used to analyze the data. According to the findings of the study, the variables explained 20% of the total variance ( $F(5,588)= 31.48, p< .001$ ). Working in public or private school ( $\beta = .24, p<.01$ ), stress factors based on physical environment ( $\beta = -.16, p<.01$ ), and the stress factors based on self-interpretation ( $\beta = -.31, p<.01$ ) significantly predicted teachers' job satisfaction.

As a result, level of job satisfaction of teachers working in private institutions was higher than the job satisfaction of teachers working in public schools. In addition, high level of the stress factors based on physical environment and self-interpretation adversely affected teachers' job satisfaction.

**Key Words:** Job Satisfaction, Sources of Stress, Teacher



#### References

- Can, S., Can, Ş., & Dalaman, O. (2010). Sınıf öğretmenlerinin çeşitli faktörlere göre iş doyum düzeyleri (Muğla ili örneği). *Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30, 299-311.
- Cockburn, A. D., & Haydn, T. (2004). *Recruiting and Retaining Teachers: Understanding Why Teachers Teach*. London, England: Routledge Falmer.
- Gümüşeli, A. İ. (2001).
- Jamal, M. (1999). Job stress, Type-A behavior, and well-being: A cross-cultural examination. *International Journal of Stress Management*, 6, 57-67.
- Klassen, R. M., & Chiu, M. M. (2010). Effects on teachers' self-efficacy and job satisfaction: Teacher gender, years of experience, and job stress. *Journal of Educational Psychology*, 102, 741-756.
- Pehlivan, İ. (2000). *İş yaşamında stres*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Silah, M. (2005). *Endüstride çalışma psikolojisi* (2. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Taşdan, M. & Tiryaki E. (2008). Özel ve devlet ilköğretim okulu öğretmenlerinin iş doyum düzeylerinin karşılaştırılması. *Eğitim ve Bilim*, 33(147), 54-70.
- Van Der Doef, M., & Maes, S. (1999). The job demand-control (support) model and psychological well-being: A review of 20years of empirical research. *Work and Stress*, 13, 87-114.
- Weiss, H. M. (2002). Deconstructing job satisfaction: Separating evaluations, beliefs and affective experiences. *Human Resource Management Review*, 22, 173-194.



ID: 262

**Antalya Dost Eli: Madde Bağımlılığını Önleme Ve Sağlıklı Yaşam Bilinci Projesi**

**Antalya Dost Eli: Substance Use Prevention And Healthy Life-Style Development Project**

Yazarlar / Authors: Nalan Yılmaz, Mimar Türkkahraman

**ÖZET**

Amaç: Projenin amacı, Antalya il merkezi ve ilçelerinde yaşayan 13-25 yaş grubu gençlerin madde kullanımını ve madde bağımlılığını önleme konusunda, sağlıklı yaşam biçimi kazanmalarına yönelik bütüncül bilinçlendirme ve destek etkinliklerini gerçekleştirmektir. Bu yönde sigara, alkol ve uyuşturucu-uyarıcı madde kullanımı ve bağımlılığını önlemeyi, madde bağımlısı gençlerin tedaviye yönelmelerini desteklemeyi, maddeye ulaşılabilirliği azaltmayı, önleme programlarının ve etkilerinin yaygınlaştırılmasını, madde kullanımı ve sonuçları hakkında gençlerin yanı sıra toplumun bütününe kapsayan farkındalık ve bilinçlendirmeye dönük programların geliştirmesini, uygulamasını ve değerlendirilmesini sağlamaktır.

Yöntem: 2010-2011 yılları içerisinde on beş ay süren araştırmada 1750 orta öğretim, 361 üniversite öğrencisi'ne uygulanan Sağlıklı Yaşam Bilinci Anketi ve aynı orta öğretim öğrencilerine uygulanan Temel Yaşam Becerileri Envanteri (Botvin ve ark., 1995: uyarılama: Siyez ve Palabıyık, 2009) ile hedef evrene ilişkin tarama verileri toplanmıştır. Araştırmanın madde kullanımı ve güvenli yaşam bilinçlendirme amaçlarına yönelik deneysel uygulamalarında 13 orta öğretim, 11 üniversite öğrencisi akran eğitmeni olarak yetiştirilmiştir. Akran eğitmenilerdeki uygulamaya bağlı değişimler ön test, son test, dört aylık kalıcılık testi ile belirlenmiştir. Uygulama kısmında il ve ilçelerdeki emniyet, sağlık ve eğitim kurumları çalışanlarıyla ve okul psikolojik danışmanlarıyla eşgüdüm çalışmaları yapılmış, gençlerin ailelerine ve örgün öğretim dışında kalan gençlere dönük bilinçlendirme çalışmaları eğitim, emniyet ve sağlık kurumları koordinasyon görevlerine verilen seminer ve konferanslarla desteklenmiştir. Proje kapsamında hazırlanan afiş, bilgi notu, web sayfası, poster gibi araçlarla il genelinde konuya ilişkin farkındalık ve bilinç oluşturulmaya çalışılmıştır. Akran eğitmeniler okullarındaki yaşlılarına yönelik bilinçlendirme eğitimleri ve sosyal etkinlikler yürütmüşlerdir.

Tarama verilerinin analizinde yüzdeler dağılımı, merkezi eğilim ölçüleri ve çapraz tablo kullanılmıştır. Akran eğitmeni eğitimi deney gruplarının ön test- son test- izleme testi fark puanlarının anlamlılığını test etmek amacıyla, ilişkili Örneklemeler İçin Tek Faktörlü Anova kullanılmıştır ( $p<.05$ )

Bulgular ve Sonuç: Betimsel verilerden elde edilen bulgulara göre, gençlerin tüm madde kullanımına erken yaşlarda başlama sayılarının önceki yıllara göre arttığı, maddeyle tanışma ortamlarının öncelikle aile ve arkadaş çevresi olduğu görülmüştür. Ailelerinde ya da arkadaşlarıyla sorun yaşayan, baba figürünün bulunmadığı ailelerde yaşayan, ailesinde herhangi bir madde kullanılan, okul devamsızlık oranı yüksek olan gençlerin önemli risk grubunu oluşturduğu araştırma bulgularıyla elde edilen dikkat çekici sonuçlardır. Anne-babanın öğrenim düzeyi ile madde kullanımı arasında, üç temel maddeye ilişkin farklı ilişkilere rastlanmıştır. Madde kullanımına yönelme ile okul başarısı ilişkisine yönelik bulguya rastlanmamış, bu anlamda tüm gençlerin aynı düzeyde risk altında olduğu görülmüştür. Akran eğitmenilerin akranlarına yönelik etkinliklerdeki deneyimlerine dayalı bulgularla birleştirildiğinde dikkat çeken bulgular gençlerin yetişkinlerin sahiplenmesine ve doğru yönlendirmesine ve sağlıklı örneklerle, doğru bilgi kaynaklarına ulaşmaya, kendi yaşamlarında etkili davranış geliştirme ve genel yaşam becerileri kazanmak için desteğe yoğun olarak gereksinim duymaktadırlar. Ortaöğretim ve üniversite öğrencilerinde aynı yönde, madde kullanımı ve bağımlılığının önüne geçilmesine yönelik olarak, özellikle eğitim ve güvenlik kurumlarından ve yasal süreçlerden yüksek beklentileri olduğu göze çarpmaktadır. Ayrıca madde kullanımı ve bağımlılığının önlenmesinde bilgi verme yerine bilinç ve davranış becerisi kazandırmaya, kararlı ve güvenli davranış geliştirmeye dönük eğitimlere ve etkinliklere gereksinim duydukları araştırmanın betimsel ve deneysel verilerinden elde edilen önemli bulgulardandır.

Anahtar Kelimeler: Madde Kullanımı, Madde Bağımlılığını Önleme Programı, Önleme Çalışmaları, Ergenler.

\*Antalya Dost Eli: Madde Bağımlılığını Önleme Ve Sağlıklı Yaşam Bilinci Projesi, Akdeniz Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi tarafından desteklenmiştir.

## SUMMARY

**Objective:** The purpose of this substance use and addiction prevention study was to support and to train the young people, between ages 13 and 25 to develop awareness and healthy life-styles. Preventing substance use and addiction, helping the addicted youths to get rehabilitation, reducing the availability of the substances, spreading the prevention programs, developing awareness were targeted with this project.

**Method:** During the fifteen months in 2010-2011, a survey about healthy life style awareness was administered to 1750 high school and 361 university students. High school students also responded to the Life-Skills Survey (Botvin et al.,1995:Adapt. By Siyez and Palabıyık, 2009). It was aimed to gather information about the substance use general situation, at-risk groups and the level of the awareness via these measures. At the experimental part of the study, 13 high school and 11 university students were trained as peer educators to disseminate the knowledge about the substance use and safe life style. The differences on peer educators were evaluated with the pre-test, post-test and four months follow-up test comparisons. To develop awareness on the wide range of population and on the families, contact persons and coordinators from the education, health and police departments and the school counselor coordinators were trained before and during the applications. A project web-site, billboards and informative booklets were used to disseminate the information and to train the community and the youth. Peer educators actively organized or joined to the awareness development activities.

To analyze the survey data, frequencies, central tendency measures and cross tabs were used. Peer-educators pre-test, post-test and four months follow-up results were compared by One-Way Repeated Measures ANOVA ( $p<.05$ )

**Results:** Findings of the study showed that young people meet the substance earlier each year and mainly in the family and the friendship environment. Adolescents who have problems with the friends or within the family, who have lack of father figure, whose family members use any kind of substance, who have school attendance problems were found at-risk groups. There were some correlation between the parents' education levels and the three different substance categories. There was no significant correlation between the school achievement and substance use. Both survey and peer educators experimental findings show that young people need to be functionally cared and to be supported to find the right resources and the healthy role models, to develop effective attitudes and life skills. They especially imply the need for the family support, effective applications for their development and security from the educators, police and law. One important finding of the study is that young people especially need early age life-skills trainings to develop awareness, safe behavior, effective decision making skills instead of didactic lectures and conferences about substance use.

**Keywords:** Substance Use, Substance Abuse Prevention Program, Prevention Studies, Adolescence.

\* Antalya Dost Eli: Substance Use Prevention and Healthy Life Style Development Project was supported by The Akdeniz University.

ID: 263

**Üniversite Öğrencilerinin Facebook Kullanımı İle Özsaygı, Kişilik Özellikleri Ve Narsizm Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**

**The Relationship Between Facebook Usage And Self-Esteem, Personality Characteristics, And Narcissism Level Among University Students**

Yazarlar / Authors: Rumeysa Hoşoğlu, Mustafa Eşkisü, Hande Diyarbakirli

**ÖZET**

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN FACEBOOK KULLANIMI İLE ÖZSAYGI, KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ VE NARSİZM DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

**ÖZET**

Bu araştırmada üniversite öğrencilerinin Facebook'u hangi sıklıkta, ne kadar süre ve ne amaçla kullandığı, Facebook'taki arkadaş sayısı, durumunu güncelleme sıklığı, profilini kimlerle paylaştığı ve kimleri arkadaş olarak eklediği ile kişilik özellikleri, özsaygı ve narsizm arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırmacının çalışması grubunu, 2011-2012 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim görmekte olan 356'sı kadın, 136'sı erkek öğrenci oluşturmaktadır. Toplam 493 öğrenci üzerinde veri toplama çalışması yapılmıştır. Araştırmada veri toplama sürecinde, Rosenberg Özsaygı Ölçeği (Rosenberg, 1965: çev. Çuhadaroğlu, 1986), Sosyal Ağ Siteleri Kullanım Amacı Ölçeği (Kara, Kokoç, 2010), Narsistik Kişilik Envanteri (Kızıltan, 2000), Beş Faktörlü Kişilik Ölçeği (John Donahue, Kentle, 1991: çev. Sümer, 2005) ve araştırmacılar tarafından düzenlenen Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Araştırma kapsamında toplanan veriler SPSS paket programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Facebook kullanımı ile ilgili değişkenlerin analizinde "ilişkisel gruplar t testi", ANOVA, MANOVA ve çoklu doğrusal regresyon ile Facebook'u kullanım amacı ile narsizm, özsaygı ve beş faktörlü kişilik arasındaki ilişkinin belirlenmesinde "Pearson korelasyon katsayısı" kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre özsaygı puanlarının Facebook kullanıp kullanmamaya, Facebook için ayrılan günlük süreye, Facebook'taki arkadaş sayısına, kimlerle profilini paylaştığına ve durumunu güncelleme sıklığına göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Özsaygı puanlarının Facebook hesabını kontrol etme sıklığına, hesabına kimleri arkadaş eklediğine göre farklılaşp farklılaşmadığına dair yapılan incelemelerde ise anlamlı bir fark bulunmuştur. Araştırmaya göre Facebook hesabını günde 1-2 kez kontrol eden kişilerin özsaygı puanları, haftada birkaç kez kontrol edenlerin özsaygı düzeylerinden anlamlı derecede yüksektir. Aynı zamanda facebook hesabına, tanımadığı bireyleri ekleyen kişilerin özsaygı puanları, tanımadığı kişileri eklemeyen kişilerden anlamlı derecede düşük çıkmıştır. Beş Faktörlü Kişilik Ölçeği puanlarının Facebook kullanıp kullanmamaya, hesabına kimleri arkadaş olarak eklediğine, kimlerle profilini paylaştığına ve durumunu güncelleme sıklığına göre farklılaşmamakta, Facebook için ayrılan günlük süreye, Facebook hesabını kontrol etme sıklığına göre ise farklılaşmaktadır. Kişilik özellikleri ile Facebook'u kullanma amacı arasındaki ilişkilerde, dışadönüklük, uyumluluk, duygusal dengesizlik ve deneyime açıklık alt boyutları ile sosyal etkileşim arasında ve eğitim alt boyutu ile dışa dönüklük, sorumluluk ve yaşantıya açıklık arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. Bunlarla birlikte uyumluluk ile tanıma ve tanınma amaçlı kullanma arasında negatif yönde anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Bu sonuçlara göre dışadönük, uyumlu, duygusal olarak değişken ve deneyime açık kişilik yapısına sahip olan bireyler Facebook'u daha çok sosyal etkileşim kurmak amacıyla, dışa dönük, sorumlu ve yaşantıya açık kişilik yapısına sahip bireyler ise eğitime yardımcı olmak amacıyla kullanmaktadırlar. Uyumlu kişilik özelliğinde düşük puan alan bireyler ise Facebook'u daha çok tanıma tanınma amaçlı olarak kullanmaktadırlar.

Narsistik kişilik puanlarının Facebook'ta geçirilen süreye, arkadaş sayısına ve tanıdıklarını hesabına arkadaş olarak ekleme değişkenlerine göre farklılaştığı ve tanıma ve tanınma amaçlı kullanım ile anlamlı ilişki içerisinde olduğu bulunmuştur. Narsizmi yüksek olan bireyler hem daha çok arkadaş sayısına sahipler hem de Facebook'u daha çok tanıma ve tanınma amaçlı olarak kullanmaktadırlar.

Araştırma amacına yönelik sonuçları özetlediğimizde, özsaygı, beş faktörlü kişilik ve narsistik kişilik düzeyleri

ile Facebook'u kullanım amacı arasında anlamlı ilişki bulunmuştur. Aynı zamanda özsaygı puanlarının Facebook hesabını kontrol sıklığına ve arkadaş ekleme şekline: kişilik özellikleri puanlarının Facebook kullanıp kullanmamaya, Facebook için harcanan süreye, hesabını kontrol sıklığına ve arkadaş sayısına ve narsizm düzeylerinin hesabına arkadaş ekleme, arkadaş sayısı ve Facebook'ta geçirilen süreye göre anlamlı derecede farklılaştığı bulunmuştur.

Anahtar Sözcükler: Sosyal Ağ, Facebook, Özsaygı, Narsizm.

## SUMMARY

The Relationship Between Facebook Usage and Self-Esteem, Personality Characteristics, and Narcissism Level Among University Students

Abstract

In this study, the relationship among frequency, purpose, and duration of facebook usage and number of facebook friends, frequency of status updates, with whom they share their profiles, and people they add as friends, and personality characteristics, self-esteem, and narcissism of the university students were examined. Participants of the study were university students (356 females, 136 males) from the Faculty of Educational Sciences in Ankara University in 2011-2012 academic year. Data were collected from 493 university students at total. In the data collection process, Rosenberg Self-Esteem Scale (Rosenberg, 1965: translation Çuhadaroglu, 1986), Aims of Use of Social Network Sites Scale (Karal, Kokoç, 2010), Narcissistic Personality Inventory (Kızıltan, 2000), Five-Factor Personality Scale (John Donahue, Kentle, 1991: translation, Sümer, 2005), and a personal information form designed by the authors were used. Collected data were analysed through SPSS statistical package. Variables related to Facebook Usage were analysed with independent-sample t-test, ANOVA, MANOVA, and multiple linear regression, and for the relationship between the purpose of use, narcissism, self-esteem, and five-factor personality, pearson correlation coefficient were utilized. Results indicated that there were no statistically significant relationship between self-esteem scores and use of facebook, daily time spent in facebook, number of friends, with whom personal profile was shared, and frequency of status updates. There were significant differences found in self-esteem scores, according to the frequency of account visits, and whom they added to their accounts. Results also showed that participants visiting their accounts 1 or 2 times a day had significantly higher self-esteem scores than those who visit their accounts several times in a week. In addition, participants added unknown people to their friends list had significantly lower self-esteem scores than those who did not prefer to add people whom they have not met. Participants' five-factor scores did not differ in terms of whether they have facebook accounts, whom they added to their friend list, with whom they share their personal profile, and status updates, whereas they significantly differed in terms of time spent in Facebook in a day, and frequency of Facebook account visits. For the relationships between personality characteristics and Facebook use, there were significant correlations found in terms of the sub-dimensions of five-factor personality such as extraversion, adaptability, emotional instability, and openness to experience, and social interaction. There were significant positive correlations between education subscale and extraversion, responsibility, and openness to experience. There were negative correlations between adaptability and social recognition. According to the results, being extraverted, adaptive, emotionally instable, and open to new experiences were characterized by the purpose of social interaction in Facebook, whereas extraverted, responsible, and open-to-experience participants used Facebook for the purpose of educational support reasons. Participants who had low scores on Adaptive Personality reported to use Facebook for social recognition.

Narcissistic personality scores differed in terms of time spent in Facebook, number of friends, adding already known people, and they were significantly related to using Facebook for social recognition purposes. Participants who had higher scores on Narcissism had higher number of friends and use Facebook for the purpose of social recognition.

In sum, there were significant relationships found between self-esteem, five-factor of personality, and narcissistic personality and purpose of Facebook use. In addition, it was found that self-esteem scores significantly differed in terms of frequency of Facebook account visits, the type of adding new people on friend list: personality characteristics scores differed in terms of whether having a Facebook account or

not, time spent in Facebook, frequency of Facebook account visits, and number of friends in the friends list: narcissism levels significantly differed in terms of adding new people on the friends list, number of Facebook friends, and time spent in Facebook.

Keywords: Social Network, Facebook, Self-Esteem, Narcissism.

ID: 264

**Çocuk İstismarı Üzerinde Gazete Haberlerine Dayalı Nitel Bir Çalışma****A Qualitative Study Of Child Abuse Reported In Newspapers**

Yazarlar / Authors: Sare Terzi, Yaşar Özbay

**ÖZET****GİRİŞ**

Çocukluk yaşamın temel bir aşamasıdır ve etkisi tüm yaşam boyunca devam eder. Uluslar arası Çocuk Hakları Konvansiyonu (International Convention for the Rights of the Child) çocuğu, 18 yaşını doldurmamış, haklara sahip bir birey olarak tanımlamaktadır (Topçu, 2009). Çocuk Hakları Sözleşmesinin 1. maddesine göre, ulusal yasalarca daha genç yaşta reşit sayılma hariç, on sekiz yaşın altındaki her insan çocuk sayılmaktadır ([http://tr.wikisource.org/wiki/Birle%C5%9Fmi%C5%9F\\_Milletler\\_%C3%87ocuk\\_Haklar%C4%B1na\\_Dair\\_S%C3%B6zleşmesi](http://tr.wikisource.org/wiki/Birle%C5%9Fmi%C5%9F_Milletler_%C3%87ocuk_Haklar%C4%B1na_Dair_S%C3%B6zleşmesi)). 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu (TCK) 6/1-c maddesi uyarınca 18 yaşını doldurmamış kişi çocuktur. 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununun (ÇKK) 3/1-a maddesi uyarınca daha erken yaşta ergin olsa bile, 18 yaşını doldurmamış kişi çocuktur (<http://www.yargitay.gov.tr/abroje/belge/sunum/rt4/Akarca.pdf>).

Dünya Sağlık Örgütü çocuk istismarını, bir yetişkin, toplum ya da devlet tarafından bilerek ya da bilmeyerek çocuğun sağlığını, fiziksel ve psikososyal gelişimini olumsuz etkileyen tutum ve davranışlar olarak tanımlanmaktadır ([http://www.who.int/topics/child\\_abuse/en/](http://www.who.int/topics/child_abuse/en/)). Topçu (2009)'a göre: çocuk istismarı, erişkin bir kimse ile çocuk arasındaki bir iletişim tarzıdır. Bu iletişim, saldırganlık, şiddet, düşmanlık ve/veya çocuğun gelişmesi için gerekli bedensel, çevresel ve moral desteklerin sağlanmaması biçiminde eylemler içeren davranışsal, duygusal veya cinsel etkileşim bağlamında gerçekleşen, insanlık dışı bozuk bir iletişimdir. Çocuk istismarı ve ihmali literatürde dört boyutta ele alınmaktadır: fiziksel, duygusal, cinsel istismar ve ihmal.

Çocuk istismarı ile ilgili veriler Sağlık Bakanlığı ya da Adalet Bakanlığı'nda mevcuttur. Ancak bu verilere gizlilik ilkesinden dolayı ancak özel izinler aracılığıyla ulaşılabilmektedir. Çocuk istismarı verilerine ilişkin istatistiklere bir de basına yansıyan vakalara dayanarak ulaşılabilmektedir.

Bu araştırmanın amacı yazılı medyada çocuk istismarı ile ilgili çıkan haberlere dayalı çocuk istismarının yapısını incelemektir. Bu amaç doğrultusunda, bu çalışmada çocuk istismarı Türkiye'de yayınlanan gazete haberlerinin istismarın türü, istismarcıların ve mağdurların cinsiyetleri ve istismarın gerçekleşme bağlamı açısından incelemektedir.

**YÖNTEM**

Araştırmanın amacı doğrultusunda 2012 yılında tirajı en yüksek gazetelerden Zaman ve Hürriyet gazetelerinin 1 Ağustos 2012-30 Ekim 2012 arasında yayınlanan haberleri incelenmiştir. Araştırmanın yöntemi nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesidir. Verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Literatüre ve gazete haberlerine dayalı olarak temalar ve alt boyutlar oluşturulmuştur. Temalara yerleştirilen veriler üzerinde ayrıca ikili ilişkiler X2 testi incelenmiştir.

**BULGULAR**

Analizler sonucunda istismara uğrayanların cinsiyeti ile istismarın türü, istismarcıların cinsiyeti, bağlam: istismarcıların cinsiyeti ile istismarın türü ve bağlam: istismarın tür ile bağlam arasındaki ilişkilere bakılmıştır. İstismar mağdurlarının cinsiyeti ile istismarın türü ve istismarcıların cinsiyeti, istismarcıların cinsiyeti ile istismarın ve bağlam, istismar türü ile bağlam arasında anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Bu bulgulara göre, kadınlar daha çok fiziksel ve cinsel olarak istismar edilirken, erkekler en çok fiziksel olarak istismar edilmektedir. Hem kadınlar hem erkekler daha çok erkekler tarafından istismar edilmektedir. Ayrıca kadınlar daha çok fiziksel istismarcı olurken, erkekler hem fiziksel hem de cinsel istismarcı olmaktadır. Hem kadınlar hem erkekler daha çok aile bağlamında istismarcı olmaktadır. Son olarak fiziksel istismar en çok aile bağlamında görülürken, cinsel istismar okul, aile ve çevre bağlamlarında benzer oranlarda

görülmektedir.

#### TARTIŞMA

Nitel olarak gerçekleştirilen bu çalışmanın sonuçları değerlendirildiğinde, erkek ve aile odaklı olarak çocuk istismarın gerçekleştirildiği görülmektedir. Aile yapılarındaki değişim ve aile değişkenliklerinin çocuk istismarı ile ilişkisi üzerinde durulması ve daha geniş ölçekli incelenmesi gereken bir konu olarak ortaya çıkmaktadır. Diğer taraftan erkek temelli çocuk istismarı da ayrıca ilişkisel kültürel kuram açısından açıklanmaya çalışılmıştır. Tüm sonuçlar çocuk istismarı ve çocuk istismarına her türlü müdahale açısından ve araştırmanın genel olarak sınırlılıkları bağlamında tartışılmıştır.

#### KAYNAKÇA

Topçu, S. (2009). Silinmeyen İzler Çocuk, Genç ve Engellilerin İstismar ve İhmali. Ankara:Phonix

Topçu, S. (2009). Cinsel İstismar. Ankara: Phonix

[http://tr.wikisource.org/wiki/Birle%C5%9Fmi%C5%9F\\_Milletler\\_%C3%87ocuk\\_Haklar%C4%B1na\\_Dair\\_S%C3%B6zle%C5%9Fme](http://tr.wikisource.org/wiki/Birle%C5%9Fmi%C5%9F_Milletler_%C3%87ocuk_Haklar%C4%B1na_Dair_S%C3%B6zle%C5%9Fme) 27.04.2013 tarihinde erişilmiştir.

<http://www.yargitay.gov.tr/abproje/belge/sunum/rt4/Akarca.pdf> 27.04.2013 tarihinde erişilmiştir.

[http://www.who.int/topics/child\\_abuse/en/](http://www.who.int/topics/child_abuse/en/) 27.04.2013 tarihinde erişilmiştir.

## SUMMARY

#### Abstract

The aim of this study is to investigate child abuse incidents based on newspaper headings. This study particularly interested in child abuse from a centextual view. Here, this study is more questionned abuse types, gender, victim gender, and abuse context. Fort this purpose two newspapers(Hurriyet and Zaman) were chosen and investigation limited to three-months period, searching online databases of newspapers. Types of abuse or themes are taken from World Health Organization(WHO) defines child abuse an all forms of physical and emotional ill-treatment, sexual abuse, neglect, and exploitation that results in actual or potential harm to the child health, development or dignity. In accordance with this defination, child abuse can be subtypes an physical abuse, sexual abuse, neglect, and negligent treatment, emotional abuse and explotation. Three-months long child-abuse news were theme based coded for the purposes of content analysis. All news were counted in frequencies under above mentioned subtypes, gender, victim gender and context. Content analysis and frequency analysis showed that female children are more under risk of sexual abuse and males conduct more physical abuse. All the results are discussed regarding Social Cultural Theory and possible interventions towards child abuse.

**KEYWORDS:** Child abuse, child abuse news, content anylysis.

ID: 267

---

### **The Adaptation Of The Hope-Centered Career Inventory Into Turkish And Examination Of Its Psychometric Properties**

---

**Yazarlar / Authors:** Ömer Faruk Kabakçı, Spencer Garey Niles, Hyung Joon Yoon, Tuncay Ergene

### **ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

### **SUMMARY**

The various work situations all workers encounter can be described with a concept of career flow which helps workers think in new ways about difficulties they encounter and strategies to manage their career development (Niles, 2011). Competencies that are essential to manage career flow are summarized in the Hope-Centered Model of Career Development, including hope, self-reflection, self-clarity, visioning, goal setting/planning, and implementing/adapting. The Hope Centered Career Inventory (HCCI: Niles, Yoon, & Amundson, 2010; Niles, Yoon, Balin, & Amundson, 2010) measures those competencies. Turkey has a growing number of young population that needs to overcome several challenges related to career development such as central exams conditions, unemployment probabilities, and economic unstabilities. In this process, there is a need for an effective, hope-focused model and measurement tool that can help the youth in their career development from early ages like the adolescence period. Accordingly, the aim of this study was to adapt the HCCI to Turkish.

The participants were 358 students (181 female, 177 male) attending 8-12 grades in three different middle/high schools in Istanbul and Bursa cities. The second sample of 61 middle school students and the third sample of 100 high school students were recruited to evaluate the test-retest reliability of the HCCI. In order to determine the criterion validity of the HCCI, the Self-Efficacy Questionnaire for Children (SEQ-C: Telef, 2011), and Beck Hopelessness Scale (BHS: Durak & Palabıykoğlu, 1994), were used. A demographic datasheet was used to collect data for participants' personal characteristics. Investigators visited the schools and invited volunteers for participation in the study. Confirmatory factor analysis (CFA) using the original 28-item instrument was conducted to determine the factor structure of the HCCI. Pearson's correlation for test-retest reliability and criterion validity and Cronbach's alpha coefficient for internal consistency were calculated. To check the homogeneity and reliability, item-total correlations were examined.

The original HCCI were translated to Turkish by one of the researchers in this study. Then the translated items were checked by three different researchers in terms of linguistic and semantic structure appropriateness. After that, a back-translation from Turkish to English was conducted by two language experts who are from Turkey originally and doing graduate studies in the U.S.. Finally, seven researchers in the Hope-Centered Career Research Team at Penn State University made last corrections on the final form of the translated HCCI. Those who worked on the forward and back translation processes were from counseling departments at U.S. and Turkish Universities. The examination of the seven-factor structure of the inventory by CFA showed that the results were consistent with those reported by Niles, Yoon, and Amundson (2010). In terms of the results of CFA, all of the t values of items were significant and ranged between 5.13-12.79. Factor loadings ranged between .32-.70. The model goodness of fit indices showed that the factor structure of the HCCI was confirmed to have an adequate fit with the data collected ( $\chi^2/df=2.35$ ,  $p=.000$ : RMSEA=.061: RMR=.034 CFI=0.92: NNFI=0.91: GFI=.87). The results of the study for criterion validity revealed that the HCCI had positive correlation (.40) with the SEQ-C and negative correlation (-.32) with the BHS at a significant level of .001. The results also showed that the subdimensions of the HCCI had significant ( $p<.001$ ) and positive intercorrelations (.45-.65) with the total score. With regard to reliability, Alpha coefficients of the HCCI using the sample of 358 students resulted in



between .50-.67 for the subdimensions and .87 for the total score. Test-retest reliability, within two weeks, ranged between .41-.77 ( $n=61$ ) and .45-.70( $n=100$ ) for the subdimensions and was computed .79 ( $n=61$ ) and .75 ( $n=100$ ) for the entire scale. The findings of corrected item-total correlation analyses showed that the HCCI items had positive and significant correlations ( $p<.001$ ) with the sum scores from .29 to .55.

The Turkish version of the HCCI, on the basis of this initial study, seems to have both adequate internal structure validity and good test-retest reliability. The internal consistency of the subscales, however, was somewhat low to be used in practice, based on the Alpha coefficients. Therefore, cautions need to be made when interpreting the subscales of the HCCI, although the total scale can be used to draw a conclusion in individual or group counseling interventions. Despite the relatively low levels of internal consistency reliability that may be caused by a small number of items (four items) for each factor, the adapted HCCI has sufficient psychometric characteristics to realize researching with large groups and doing cross-cultural comparisons regarding the career development process.

**Keywords:** Career flow, hope-centered career inventory, career counseling, scale adaptation.

ID: 268

## **Kariyer Seçiminde Aile Etkisi Ölçeği'nin Lise Öğrencileri İçin Türkçe'ye Uyarlanması: Geçerlik Ve Güvenirlilik Çalışmaları**

### **The Adaptation Of The Family Influence Scale For High School Students: Validity And Reliability Studies**

Yazarlar / Authors: Mehmet Özünlü, Feride Bacanlı

## **ÖZET**

Ailelerin çocuğun zihinsel, fiziksel, duygusal gelişimlerini etkilediği bilinmektedir. Daha açık bir anlatımla ailelerin çocuklarının küçük yaşlardan itibaren okul başarılarını, sevme sevilme ihtiyaçlarını vb. birtakım özelliklerini etkiledikleri bilinmektedir.

Kariyer gelişimi kuramcıları ve araştırmacılar da çocukların kariyer gelişimlerinde ve kariyer seçimlerinde ailelerin ve aile ilişkilerinin önemli bir rol oynadığını belirtmektedirler (Crites: 1969, Roe: 1956, Super: 1953, Trice, Hughes, Odom, Woods ve McClellan: 1995).

Literatüre bakıldığında çocuk ve ergenlerin kariyer gelişimlerinde yetenek, ilgi ve değerler gibi kişilik özelliklerinin ve sosyoekonomik düzeyin etkisini inceleyen araştırmaların (Kuzgun: 1982, Kabadayı: 1990, Paa ve McWhirter: 2000, Demir: 2003, Whiston ve Keller: 2004, Cengiz: 2006, Bekleyiş: 2007, Keller ve Whiston: 2008, Sapmaz: 2010) çok fazla olduğu söylenebilir. Fakat çocukların kariyer gelişiminde ailenin etkisini inceleyen araştırmaların yirminci yüzyılın sonlarına doğru yapılmaya başlandığı dikkati çekmektedir. Örneğin, Blustein, Preizoso ve Schultheiss (1995) anne ve babaya güvenli bağlanmanın bireyin kendisini, çevresini ve eğitim olanaklarını araştırma davranışını geliştirdiğini bulmuşlardır. Ryan, Solberg ve Brown (1996) ebeveynlere güvenli bağlanma ile kariyer araştırma öz yetkinlik beklentisi arasında yüksek düzeyde pozitif anlamlı ilişki olduğunu görmüşlerdir. Whiston ve Keller (2004) da kariyer gelişiminde ailenin etkisini inceleyen araştırmaları incelemiş ve gelecek araştırmalar için önerilerde bulunmuşlardır.

Ülkemizde ergenlerin ve yetişkinlerin ilgi, yetenek ve değerlerini ölçmek için ölçme araçları geliştirilmiştir. Bunlardan Kuzgun, Kendini Değerlendirme Envanteri (1988) ve Akademik Benlik Kavramı Ölçeği (1996)'ni geliştirmiştir. Kuzgun ve Bacanlı (1995) da Mesleki Olgunluk Ölçeği'ni geliştirmişlerdir. Kepçeoğlu (1990) öğrencilerinin mesleki yönelimlerini ölçmek için Mesleki Yönelim Envanteri'ni geliştirmiştir.

Kısacası hem yurt dışında hem de ülkemizde bir yandan anne ve babanın, çocukların ve ergenlerin kariyer gelişimine veya seçimine etkisini inceleyen araştırmalar yapılmıştır. Diğer yandan da anne ve babanın, çocuklarının kariyer gelişimlerine ve kariyer kararlarına etkilerini ölçmeyi amaçlayan araçlar geliştirilmiştir. Örneğin, Farmer ve ark. (1981) tarafından Ebeveyn Destek Ölçeği ve Keller ve Whiston (2008) tarafından Ebeveyn Kariyer Davranışı Ölçeği geliştirilmiştir. Ülkemizde anne ve babaların çocuklarının mesleki gelişimlerine yardımcı olmaya yönelik sadece bir ölçme aracı vardır. Hamamcı (2006) anne babaların çocuklarının meslek gelişimlerine yardımcı olmaya yönelik tutumlarını değerlendirmek amacıyla Meslek Gelişimine Yardım Ölçeği geliştirmiştir. Ancak ülkemizde çocukların ve ergenlerin kariyer gelişimi veya seçimlerine anne-babanın ya da diğer aile bireylerinin doğrudan etkisini ölçen bir ölçme aracına rastlanmamaktadır.

Bu araştırmanın amacı, orijinali Fouad, Cotter, Fitzpatrick, Kantamneni, Carter ve Bernfeld, (2010) tarafından geliştirilen Kariyer Seçiminde Aile Etkisi Ölçeği (Family Influence Scale)'ni Türkiye'deki lise öğrencilerine uyarlamaktır. Araştırma grubu 506 (292 kız ve 214 erkek) lise öğrencisinden oluşturulmuştur. Bu öğrenciler 2011-2012 öğretim yılı bahar döneminde Ankara il merkezindeki çeşitli liselerde öğrenim görmektedirler. Bu araştırmada, 22 maddeli 4 faktörlü ve 5'li derecelemlilikert tipi orijinal KSAEÖ önce Türkçe'ye çevrilmiştir. Türkçe KSAEÖ'nün yapı geçerliğini belirlemek için verilere açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri uygulanmıştır. Analiz sonuçları, Türkçe KSAEÖ'nün orijinalindeki gibi 4 faktörlü olduğunu ve toplam varyansın %58.38'ini açıkladığını göstermiştir. Türkçe KSAEÖ'nün yapı geçerliği için ayrıca, KSAEÖ'den alınan puanlar ile Sosyal Beğenirlik Ölçeği (Kozan, 1983)'nden alınan puanlar arasındaki ilişki

incelenmiş ve KSAEÖ'ye verilen cevapların sosyal beğenirlikten etkilenmediği bulunmuştur. KSAEÖ'nün güvenilirliğini belirlemek için ölçeğin tümü ve alt ölçeklerine ilişkin iç tutarlık ve kararlılık katsayıları hesaplanmıştır. Cronbach alpha katsayısı ile hesaplanan iç tutarlık katsayıları sırasıyla: Ölçeğin tümü için .77, Bilgi Desteği Faktörü için .89, Finansal Destek Faktörü için .78, Aile Beklentileri Faktörü için .72, Değer ve İnançlar Faktörü için .83 olarak bulunmuştur. Ölçeğin test tekrar test yöntemiyle hesaplanan kararlılık katsayısı ölçeğin tümü için anlamlı bulunmuştur ( $r = .83$ ). Bu bulgular KSAEÖ'nün geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Kariyer Seçimi, Aile Etkisi, Ölçek Uyarlama, Lise Öğrencileri

## SUMMARY

Career theorists and researchers state that families plays an important role in career development and career choice of children and adolescents (Crites, 1969, Roe, 1956, Super, 1953, Trice, Hughes, Odom, Woods and McClellan, 1995).

In the literature there were many researches which examine relationship between children and adolescents's career development and socioeconomic status, aptitudes, interests, and values. (Kuzgun, 1982, Kabadayı, 1990, Paa and McWhirter, 2000, Anchor, 2003, Whiston and Keller, 2004, Cengiz, 2006, Bekleyiş, 2007, Keller and Whiston, 2008, Sapmaz, 2010). But, studies examining the effect of family on career development of children's was started towards the end of the twentieth century. For example, Blustein, Preizoso and Schultheiss (1995), examine that the effect of secure attachment to parents on adolescents' educational development, Ryan, Solberg and Brown (1996), found that a positive correlation between secure attachment to parents and career self efficacy expectation of children. Whiston and Keller (2004) also examined the impact of family on career development of their children.

In our country some scales developed to measure adolescents' interests, skills, and values. For example, Kuzgun developed Self Assessment Inventory (1988) and the Academic Self Concept Scale (1996). Kuzgun and Bacanlı (1995) developed the Career Maturity Scale. Kepçeoğlu (1990) developed Career Orientation Inventory to measure students' professional orientation. On the other hand some scales developed to measure effect of parents on their child's career development and career choice. For example, Farmer et al. (1981) developed Parental Support Scale, and Keller and Whiston (2008) developed Parent Career Attitude Scale. In our country, only one scale about effect of parents on their child's career development. Hamamcı (2006) developed Vocational Development Assistance Scale. But there are no scale to measure family influences on adolescents' career development in our country.

The purpose of this research was to adapt the Family Influence Scale (Fouad, Cotter, Fitzpatrick, Kantamneni, Carter ve Bernfeld, 2010) (FIS) for high school students in Turkey. In the research group, there was 506 (292 girls and 214 boys) high school students in Ankara at 2011-2012 spring term.

In this research, first, the FIS, which has 22 item, 4 factor and 5 response, translated to Turkish. To determine the structure validity of Turkish FIS, exploratory and confirmatory factor analysis was used on the data. Results indicated that Turkish FIS has 4 factor, like the FIS and explore 58.38 percent of total variance. To determine the validity of Turkish FIS, relationship was examined between the Turkish FIS scores and the Social Admiration Scale scores. Results indicated that, there was not a significant relationship. To determine reliability of the Turkish FIS, interior consistency and stability coefficients were calculated for the whole scale and subscales. Cronbach Alpha coefficient for whole scale was found .77, for Information Support .89, for Financial Support .78, for Family Expectations .72, for values and beliefs .83. The stability coefficient for whole scale which calculated with test re-test was significant ( $r = .83$ ). These results indicated that the Turkish FIS was valid and reliable.

Key Words: Career Choice, Family Influence, Scale Adaptation, High School Students, Career Development, Parental Influence,

ID: 269

## Üniversite Öğrencilerinin Cinsiyet, En Sık Ziyaret Edilen İnternet Sitesi Ve İzlenen Dizi/Film Türüne Göre Siber Zorbalık Ve Mağduriyet Düzeyleri

### The Level Of Cyber Bullying And Victimization Of University Students According To The Most Visited Website, Series/Films Being Watched And Gender

Yazarlar / Authors: Abdullah Manap, İbrahim Demirci

## ÖZET

### Problem

Teknolojik gelişmeler ve buna bağlı olarak mobil cihazların ve internet kullanımının -hem zaman olarak hem de kullanıcı sayısı olarak- artması zorbalık davranışının sanal ortamlara taşınmasına ve küresel bir problem olmasına neden olmuştur (Campbell, 2005). Hızlı bir değişim ve gelişim içerisinde olan bilgisayar aracılı iletişim özellikle gençler tarafından diğer yaş gruplarına göre daha sık takip edilmekte ve kullanılmaktadır (Li, 2005). Buna bağlı olarak çevrimiçi iletişim ergenlerin temel gelişim görevleri kadar ailelerini, akranlarını ve partnerlerini de etkilemektedir (Subrahmanyam ve Greenfield, 2008: Baht, 2008). Slonje ve Smith (2008) tarafından Siber zorbalık: internet aracılığıyla başka kişileri rahatsız edici iletişim kurma, fotoğrafların montajlanarak sosyal paylaşım sitelerinde yayınlanması, virüslü mail gönderme, tehdit edici veya sözler zorbalık içeren mesajlar gönderme ve şantaj yoluyla zorlayıcı eylemler gerçekleştirme şeklinde tanımlanmıştır. Bu araştırma: üniversite öğrencilerinin siber zorbalık ile siber mağduriyet düzeyleri arasında ilişki olup olmadığını ve çeşitli değişkenlere göre değişip değişmediğini ölçmeyi amaçlamaktadır.

Araştırmada şu sorulara cevap aranmıştır: Üniversite öğrencilerinin cinsiyetlerine göre siber zorbalık ve siber mağduriyet düzeyi değişmekte midir? İzlenen dizi/film türüne göre siber zorbalık ve siber mağduriyet düzeyi değişmekte midir? En sık ziyaret edilen internet sitelerine göre siber zorbalık ve siber mağduriyet düzeyi değişmekte midir?

### Yöntem

Araştırma: Samsun İli On dokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakülte'sinde öğrenim gören 84 erkek 76 bayan olmak üzere toplam 160 öğrencinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Öğrencilerin siber zorbalık ve mağduriyet düzeylerini ölçmek için Ayas ve Horzum (2010) tarafından geliştirilen Sanal Zorba/Kurban ölçeği kullanılmıştır. Sanal zorba/kurban ölçeği, biri "sanal zorba ölçeği" diğeri "sanal kurban ölçeği" olarak adlandırılan ve aynı maddelerin farklı biçimde sorulmasından oluşan paralel iki ölçekten oluşmaktadır. Ölçek: sanal ortamda cinsel zorbalık (1-7. madde), sanal ortamda engelleme ve zarar verme (8-15. madde), sanal ortamda söylenti çıkarma (16-19. madde) alt boyutları olmak üzere toplam 19 maddeden oluşmaktadır. Sanal Zorba ölçeğinin 19 maddelik toplam iç tutarlık katsayısı .81 olarak bulunmuştur. Aynı şekilde Sanal Kurban ölçeğinin de 19 maddelik toplam iç tutarlık katsayısı .81 olarak bulunmuştur. Ölçeğin geçerlilik düzeyinin açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizlerine göre uygun olduğu belirtilmiştir.

Bulguların analizi için SPSS 17 programı kullanılmıştır. Elde edilen bulgular Kolmogorov-Smirnov testine göre normal dağılım göstermediğinden dolayı değişkenler arasında anlamlı fark olup olmadığını incelemek için Mann-Whitney U testi kullanılmıştır.

### Bulgular

Elde edilen bulgular ışığında şu sonuçlara varılmıştır: erkeklerin siber zorbalık düzeylerinin .001 seviyesinde ( $p<.000$ ) ve sanal ortamda cinsel zorbalık düzeylerinin .05 seviyesinde ( $p<.043$ ) bayanlara göre daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Sosyal paylaşım/sohbet sitelerini (N: 110) daha sık ziyaret eden öğrencilerin siber mağduriyet düzeylerinin diğer siteleri [(eğitim/ödev, haber, forum ve oyun) (N: 50)] daha sık ziyaret edenlere göre .001 seviyesinde ( $p<.000$ ) daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Ayrıca şiddet içeriği sık olan dizi/film türünü izleyenlerin (N: 86) siber zorbalık düzeyi şiddet içeriği az olan dizi/film türünü (N: 74) izleyenlere göre .05 seviyesinde ( $p<.018$ ) daha yüksek olduğu saptanmıştır.

## Tartışma ve Sonuç

Turan ve arkadaşları (2011): Dilmaç (2009) tarafından yapılan araştırmalarda: erkek öğrencilerin siber zorbalık düzeyinin bayanlara göre daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Bu bulgular, araştırmanın cinsiyet değişkenine ilişkin bulgularla benzerlik taşımaktadır. Erkeklerin siber zorbalık davranışlarının bayanlara göre daha yüksek olması, cinsiyetlere yüklenen toplumsal rollerin erkek ve bayanların davranışlarını şekillendirdiğine bağlanabilir.

Sosyal paylaşım ve sohbet sitelerinin içeriği ve kullanım amacının diğer site türlerine göre farklılık göstermesi siber zorbalık ve mağduriyet davranışlarını etkileyebilmektedir (Manap: 2012: 71). Bu farklılıklar sosyal paylaşım ve sohbet sitelerinde siber mağduriyet düzeyinin diğer sitelere göre daha yüksek olmasına neden olabilmektedir.

Şiddet içerikli dizi/film türleri gençlerin geleneksel zorbalık davranışları sergilemelerine neden olabilmektedir (Liebes ve Elihu, 1986: Işiker, 2011). Geleneksel zorbalığın: siber zorbalık davranışlarının anlamlı bir yordayıcısı olduğu düşünüldüğünde (Topçu, 2008): şiddet içeriği daha fazla olan dizi/film türlerini izleyenlerin siber zorbalık düzeyinin, şiddet içeriği daha az olanları izleyenlere göre daha fazla olduğunun kabul edilebilir bir sonuç olduğu söylenebilir.

Anahtar Sözcükler: Siber Zorbalık, Siber Mağduriyet, Zorbalık

## SUMMARY

### Purpose and significance

Technological advances, depending on this: the increase in usage of mobile devices and internet use-both in terms of time and the number of user-have caused bullying behavior to move virtual environments and have become a global problem (Campell, 2005). In a quick change and development of computer-mediated communication is being followed and used more often than other age groups (Li, 2005). However, online communication will also affect the families of adolescents, peers and partners as well as their basic development tasks (Subrahmanyam & Greenfield, 2008: Baht, 2008) Cyber bullying is identified by Slonje and Smith (2008) as disturbing communication with other people through the internet, assembling photos and sending them to social networking sites, sending infected mail, sending messages containing threatening or verbal bullying and perform compelling actions via black mail. This research aims whether there is a relationship between the levels of cyber victimization and cyber bullying of university students and measure whether it has changed according to the various variables or not.

Following questions are aimed to be answered in this research: Does the level of cyber-bullying and cyber-victimization of college students vary by sex? Does watching series / movies vary depending on the level of cyber-bullying and cyber-victimization? According to the most frequently visited web sites, does the level of cyber-bullying and cyber-victimization change?

### Method

Research is performed with the participation of 84 men 76 women-total 160 students -who is educated at Education Faculty of Ondokuzmayıs University in Samsun.

To measure students' cyber-bullying and victimization levels, the Virtual Bully / Victim scale has been used which is developed by Ayas and Horzum(2010) Virtual bully / victim-scale, named as the "virtual bully-scale" and "the scale of the virtual victim scale consists of two parallel composed of the same materials to be asked in a different way. Scale: sexual bullying in a virtual environment (1-7. Substance) in a virtual environment and harm prevention (8-15. Substance), putting about rumor in a virtual environment (16-19. Substance) consists of 19 items including the sub-dimensions. The19-item scale total internal consistency of Virtual Bullying has been counted as 81. In the same way the virtual victim scale as a 19-item was found to be a total of 81 internal consistency.

SPSS 17 software was used for the analysis of the findings. AS the results obtained does not show a normal distribution according to the Kolmogorov-Smirnov test, Mann-Whitney U test was used to examine whether there is a significant difference between the variables.

Results In the light of the findings of concluded that the level of cyber-bullying men is at.001 ( $p < .000$ ) and in the virtual environment, sexual bullying levels is at the 05 level ( $p < .043$ ) was found to be higher than that of women. The levels cyber vicimization of students visiting Social networking / chat sites ( $N =$

110) more often than the other sites [(study / homework, news, forums and games) (N = 50)] is higher compared to those who visit more often at the level of .001 ( $p < .000$ ) Also the level of cyber-bullying who watches violent content (N: 86) at the .05 level ( $p < .018$ ) which is higher than the who watches less violent content / film type (N = 74)

#### Discussion and Conclusions:

Researchers conducted by Turan and his friends (2011): Dilmaç (2009) the level of cyber-bullying of the boys was found to be higher than that for women.

Cyber-bullying behavior of men is higher than women can be connected to the gender roles of men and women in the social behaviors loaded in the society. Intended use of the social networking and chat sites is different for other site contents so this can affect the cyber-bullying and victimization behaviors (Manap, 2012: 71). These differences in the level of social networking and chat sites may result in a higher cyber-victimization level than other sites. The violent series / film types can cause young people to exhibit traditional bullying behaviors (Liebes & Elihu, 1986: Işiker, 2011). When cyber-bullying is considered to be a significant predictor of behavior of traditional bullying (Topçu, 2008), it is said to be acceptable that the ones who watches more violent type of films/series show more bullying behaviors than the ones who watches less violent series and films.

Keywords: Cyber Bullying, Cyber Victimization, Bullying

ID: 273

## **Ergenlerde Saldırganlık Ve Algılanan Popülerlik Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi**

### **Examining The Relationships Between Aggression And Perceived Popularity Among Adolescents**

Yazarlar / Authors: Yasemin Yavuzer, Zeynep Karataş

## **ÖZET**

### **Özet**

#### **Giriş**

Akran ilişkileri araştırmacılarının popülerlikle ilgilenme nedenlerinden biri de saldırganlık ile akran grubu içindeki statü arasındaki bağı anlamaya çalışmaktır. İlgili yazında iki tür popülerlikten söz edilmektedir: sosyometrik popülerlik ve algılanan popülerlik (Borch, Hyde ve Cillessen, 2011: Kuryluk, Cohen ve Audley-Piotrowski, 2011: Walcott, Upton, Bolen ve Brown, 2008). Sosyometrik popülerlik (SP) akran grubunun sevgisinin bir göstergesidir. Algılanan popülerlik (AP) ise, sosyal görünülüğün bir ölçüsü olarak kabul edilir. Ülkemizde ergenlerde saldırganlıkla ilgili çok sayıda araştırma yapılmış olmasına rağmen saldırganlık ve popülerlikle ilgili iki araştırmaya rastlanmıştır (Demir-Şad, 2007: Yavuzer, 2013). Bu çalışmaların tamamı saldırganlık ve sosyometrik popülerlik ilişkisini incelemektedir. Ergenlerde saldırganlık ve algılanan popülerlik ilişkisini inceleyen çalışmaya rastlanmamıştır. Bu çalışmada, ergenlerde saldırganlık (fiziksel, sözel, öfke, düşmanlık ve dolaylı) ile AP arasındaki hem doğrusal hem de eğrisel ilişkileri saptamak amaçlanmıştır. Çünkü popülerlik bazen saldırganlıkla gösterilen sosyal baskınlıkla ilişkili olduğundan, bazı saldırgan ergenler çok sevilme bile popüler olarak algılanabilirler. Çalışmanın bu içeriği ile bulgularının alanda yeni çalışmalara kaynak oluşturması açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Bu araştırmanın bulgularının ergenlerle çalışan okul yöneticileri, öğretmenler ve psikolojik danışmanlara saldırganlığı önlemeye/azaltmaya yönelik önlemler alırken ve hedef belirlerken yol gösterici olabileceği düşünülmektedir.

#### **Araştırma Modeli**

Bu araştırma, saldırganlık ve AP arasındaki ilişkileri incelemeye yönelik ilişkisel ve nicel bir çalışmadır.

#### **Katılımcılar**

Araştırmanın örneklemi Burdur il merkezinde bulunan 19 resmi ilköğretim okulunda 8.sınıflarından seçkisiz örnekleme yöntemiyle birer sınıf belirlenerek 423 ergenden oluşturulmuştur. Ergenlerin 221'i (%53) kız, 201'i (%47) erkektir. Yaşları 13-14 arasında değişmektedir.

#### **Veri Toplama Araçları**

Saldırganlık Ölçeği (SÖ): Buss ve Perry (1992) tarafından geliştirilmiş, Buss ve Warren tarafından (2000) güncellenmiş olan "Aggression Questionnaire" adlı ölçeğin Türkçe uyarlaması Can (2002) tarafından yapılmıştır.

Sosyometrik Ölçüm: Araştırmacı tarafından önceden hazırlanan formlara öğrencilerden (i) "bu sınıfta en çok popüler (en çok tanınan) olduğunu düşündüğü" (ii) "bu sınıfta en az popüler (en az tanınan) olduğunu düşündüğü" üçer arkadaşının isimlerini yazmaları istenmiştir. Veriler bu şekilde toplandıktan sonra her bir öğrencinin birinci ve ikinci durumdaki ham puanları, kendi sınıflarının aritmetik ortalama ve standart sapmalarına göre z puanlarına dönüştürülmüştür. Daha sonra Coie ve arkadaşlarının (1982) önerdiği yöntemle, her bir öğrencinin tanınma puanından tanınmama puanı çıkarılarak AP puanları hesaplanmıştır. Verilerin Çözümlemesi ve İşlem

Araştırmada ön analizlerde cinsiyetin SP ve saldırganlık üzerindeki etkisi çok değişkenli varyans analizi (MANOVA) ile incelenmiştir. AP ve saldırganlık ilişkisini değerlendirmek için regresyon analizi (linear ve quadratic) kullanılmıştır.

#### **Bulgular**

Ön analizde ergenlerin fiziksel saldırganlık (FS) ( $F(1-430) = 24.75, p < .001$ ), sözel saldırganlık (SS) ( $F(1-430) = 4.27, p < .05$ ), öfke (Ö) ( $F(1-430) = 4.43, p < .05$ ) ve dolaylı saldırganlık (DS) ( $F(1-430) = 9.04, p < .05$ ) puanları



cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermektedir. Bu bulgulara göre erkek ergenlerin FS, SS, Ö ve DS puanlarının kızlara göre daha yüksek olduğu söylenebilir. Saldırganlığın diğer boyutlarından düşmanlık (D) ( $F(1-430)=1.90, p>.05$ ) ve AP ( $F(1-430)=.011, p>.05$ ) puanlarında cinsiyete göre anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Regresyon analizinde kız ergenler için AP'nin FS ( $\beta=.20, p<.01$ ), SS ( $\beta=.39, p<.001$ ), Ö ( $\beta=.25, p<.001$ ) ve DS ( $\beta=.18, p<.01$ ) üzerinde doğrusal etkisinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür. Erkek ergenler için SS ( $\beta=.18, p<.01$ ) üzerinde doğrusal etkisinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu bulunmuştur. Doğrusal etkiler için pozitif  $\beta$ , AP yüksek olduğunda saldırganlığın da yüksek düzeyde olduğunu göstermektedir. Kızlarda D, erkeklerde FS, Ö, D ve DS üzerinde AP'nin doğrusal etkisinin olmadığı belirlenmiştir. AP'nin FS: SS: Ö: D ve DS üzerinde eğrisel etkisinin ise hem kız hem de erkek ergenlerde istatistiksel olarak anlamlı olmadığı görülmüştür.

#### Sonuç

Bu çalışmada ergen saldırganlığı ve AP arasındaki ilişki incelenmiştir. Sonuç olarak AP'nin erkeklerde SS üzerinde, kızlarda ise FS, SS, Ö ve DS üzerinde pozitif doğrusal etkisi olduğu bulunmuştur. Bu durumda algılanan popülerlik düzeyleri yüksek olan ergenlerin saldırganlık düzeylerinin de (kızlarda FS, SS, Ö ve DS, erkeklerde SS) yüksek olduğu söylenebilir. Bu durum saldırgan davranışlar gösteren algılanan popülerlik düzeyleri yüksek ergenlerin sosyal üstünlük geliştirerek bazı olumlu sosyal sonuçlar oluşturabileceklerini düşündürmektedir. Akranları arasında popüler olarak algılanan ergenler olumsuz sosyal sonuçlara neden olmaksızın saldırganlığı kullanabilirler ya da saldırganlık bazı ergenler için sosyal ödülle (popülerlik) sonuçlanabilir. Ayrıca, bazı popüler gençlerin saldırgan davranışları, kendi arkadaş grubuna sahip olmalarından ve kendi grupları içindeki akranlarının onların saldırgan davranışları üzerindeki pekiştirici etkisinden kaynaklanıyor olabilir. Dolayısıyla saldırganlığı önlemeye yönelik okul-temelli programlar hazırlanırken saldırganlığı sosyal olarak ödüllendiren akran gruplarının saldırgan davranışları pekiştiren davranış biçimlerini değiştirme üzerine odaklanan uygulamalara yer verilebilir.

#### Anahtar Kelimeler

Saldırganlık, Algılanan Popülerlik, Ergen.

## SUMMARY

### Summary

#### Introduction

One of the reasons why the researchers who study peer relationships are interested in popularity is to try to understand the link between aggression and status within the peer group. In this study, two types of popularity are mentioned: sociometric popularity and perceived popularity (Borch, Hyde and Cillessen, 2011: Kuryluk, Cohen and Audley-Piotrowski, 2011: Walcott, Upton, Bolen and Brown, 2008). Sociometric popularity (SP) is an indication of the peer group's love. Perceived popularity (PP), on the other hand, is considered to be the measure of social visibility. Although numerous studies have been conducted on adolescent aggression in our country, two studies on aggression and popularity have been found (Demir-Şad, 2007: Yavuzer, 2013). All of these studies examine the relationship between aggression and sociometric popularity. There are no studies examining the relationship between aggression and perceived popularity. In this study, determining both the linear and curvilinear relationships between aggression (physical, verbal, hostility and indirect) and PP among adolescents was aimed because popularity sometimes is related to the social dominances displayed by aggression: some adolescents can be considered popular even if they are not loved much. The content and the findings of the study are considered important in terms of creating a reference for new studies in the field. The findings of the study are believed to guide the school administrators, teachers and counselors working with adolescents while they take measures to prevent/decrease aggression and determine goals.

#### Research Model

This study is a relational and quantitative study aimed to examine the relationships between aggression and PP.

#### Participants

The research sample of the study was made up of 423 adolescents attending 19 public middle schools' 8th grade classes in Burdur city center. One 8th grade class was chosen from each school by random sampling



method. 221 (53%) of the adolescents were female and 201 (%47) of them were males. Ages ranged from 13 to 14.

#### Data Collection Tools

Aggression Scale (AS): Developed by Buss and Perry (1992) and updated by Buss and Warren (2000), the Turkish version of the scale called "Aggression Scale" was developed by Can (2000).

Sociometric Measurement: The students were asked to list the names of three students who (i) "they think are the most popular (the most known) ones in the class" and who (ii) "they think are the least popular (the least known) in the class" on forms prepared in advance by the researcher. After the data was collected, each student's raw scores from the two statements above were converted into z scores based on their own classroom's arithmetic mean and standard deviations. Then, PP scores were calculated by subtracting each student's "to be not known" scores from "to be known" scores using the method suggested by Coie and others (1982).

#### Data Analysis and Process

During the pre-analysis of the study, the effect of gender on SP and aggression was examined using multivariate analysis of variance (MANOVA). To evaluate the relationship between the PP and aggression regression analysis (linear and quadratic) was used.

#### Findings

In the pre-analysis, adolescents' physical aggression (PA) ( $F(1-430)= 24.75, p<.001$ ), verbal aggression (VA) ( $F(1-430)= 4.27, p<.05$ ), anger (A) ( $F(1-430)= 4.43, p<.05$ ) and indirect aggression (IA) ( $F(1-430)= 9.04, p<.05$ ) scores show significant difference based on gender. According to these findings, it can be said that male adolescents PA, VA, A and IA scores are higher than female adolescents. No significant difference was found in the hostility (H) ( $F(1-430)= 1.90, p>.05$ ) and PP ( $F(1-430)= .011, p>.05$ ) scores based on gender. In the regression analysis, linear effect of PP on PA ( $\beta=.20, p<.01$ ), VA ( $\beta=.39, p<.001$ ), A ( $\beta=.25, p<.001$ ) and IA ( $\beta=.18, p<.01$ ) were found statistically significant for female adolescents. For male adolescents, linear effect of PP on VA was found statistically significant. For linear effects, positive  $\beta$  shows that aggression is also at higher levels when PP is higher. There was no linear effect of PP on H among females and on PA, A, H and IA among males. Curvilinear effect of PP on PA, VA, A, H and IA were not found statistically significant for both females and males.

#### Result

In this study, the relationship between adolescent aggression and PP was examined. As a result, it was found that PP had a positive linear effect on VA among the males and on PA, VA, A and IA among the females. In this case, it can be said that the adolescents who have higher perceived popularity also have higher aggression levels (PA, VA, A and IA among the females and VA among the males). This shows that the

ID: 274

**Romantik İlişki Kalitesi Ölçeği'nin Geliştirilmesi****Validation Of Romantic Relationships Quality Scale**

Yazarlar / Authors: Hasan Eşici, Yaşar Özbay

**ÖZET****GİRİŞ**

Bireyler romantik ilişki kurmak ve sürdürmek için doğumdan itibaren belli gelişim dönemlerinde belli gelişim görevlerini başarmak durumundadır. İlk çocukluk döneminde “cinsiyet farklılıklarını öğrenme”, “son çocukluk döneminde “aile ve akranlarıyla ilişkiler yoluyla ait olma duygusunun karşılanması” ve ergenlik döneminde “sevgi üzerine temellenmiş yakın ilişkiler kurmaya, evliliğe ve aile hayatına hazırlanma” (Ergene, 2009) bireylerin gelişim görevleri olup ilişki kurma ve sürdürmesine temel oluşturmaktadır.

Romantik ilişkiler insanların hayatlarında çok önemli bir yere sahiptir. Bu önemli yere sahip olmasının iki nedeni vardır. Birincisi, yetişkinliğe adım atarken yakın romantik ilişki kurmak en önemli gelişim görevidir (Arnett, 2000; Erikson, 1982). İkincisi ise, uyumlu romantik ilişkinin iyilik hali ile yüksek düzeyde ilişkili olmasıdır (Argyle, 2001; Myers, 2000). Romantik deneyimler ve ilişkilerin, ergenlerin psikososyal gelişimi ve değişimi üzerinde anlamlı bir şekilde etki ettiği ifade edilebilir (Furman ve Shaffer, 2003).

Romantik ilişki kalitesini Brennan ve Shaver (1995) Yetişkin Romantik İlişki Ölçeği ile ölçmektedir. Ölçeğin alt boyutları partnerin engellemesi, yakınlık arama, özgüven, kararsızlık, diğerlerine güven, kıskançlık ve terk edilme korkusu, partnere kaygılı bağlanmadır. Fletcher, Simpson ve Thomas (2000) romantik ilişki kalitesini farklı teorilerin kavramlarını kullanarak, altı boyutlu olarak ele almaktadır. Bu boyutlar ilişki doyumu, bağlılık, güven, yakınlık, tutku ve sevgidir. Bu araştırmanın amacı Türk kültürüne özgü olarak altı boyutlu Romantik İlişki Kalitesi Ölçeği'nin geliştirilmesidir.

**YÖNTEM**

Araştırma grubunu Ankara'da öğrenim gören 340 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırma grubunda yer alan öğrencilerin %72'si kadın, %28'i erkek, halihazırda 6 ay ve üzerinde süren bir ilişki yaşamaktadırlar. Bununla birlikte öğrencilerin 1., 2., 3. ve 4 sınıflarda öğrenim gördükleri ve yaşlarının 18-25 arasında değişmektedir.

**BULGULAR**

71 maddeden oluşan Romantik İlişki Kalitesi Ölçeği'nin faktöriyel yapısının belirlenebilmesi amacıyla açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi gerçekleştirilmiştir. Faktör bağımsızlıklarının en üst düzeyde sağlanabilmesi amacıyla temel bileşenler analizi kapsamında oblimin döndürme tekniği kullanılmıştır. Yapılan faktör analizi sonucunda faktör yükü .40'ın altında olan ve diğer faktörlerde de yük alan 46 madde ölçekten çıkartılmıştır. 25 maddeye düşürülen ölçekten 6 faktörlü bir yapı elde edilmiştir. Bu analiz sonucunda KMO katsayısı .939, birinci faktör için açıklanan varyans %41.73, ikinci faktör için %11.12, üçüncü faktör için %4.20, dördüncü faktör için %3.98, beşinci faktör için %3.49 ve altıncı faktör için %3.31 olarak bulunmuştur. Bununla birlikte 6 faktörün birlikte açıkladığı toplam varyans %67.83'dür. Faktörlere ait maddelerin faktör yükleri sırasıyla .50 ile .82, .65 ile 83, .45 ile .68, .63 ile .88, .53 ile .88 ve .57 ile 84 arasında değişmektedir.

Ölçeğin tanımlanmış olan altı faktörlü yapısının geçerliğini test etmek için AMOS 18 programı kullanılarak DFA ile incelenmiştir. Analiz sonuçları faktörler arasındaki ilişkilerin yüksek olduğunu göstermiştir. Ölçeğin altı faktörlü ölçme modeli için uyum istatistikleri incelenmiş ve Ki kare ( $\chi^2=519.213$ ,  $sd=260$ ,  $p<.001$ ) değerinin anlamlı olduğu görülmüştür. Uyum indeksi değerleri ise RMSEA=.054 bulunmuştur. Ayrıca uyum indeksleri RMR=.05, NFI=.89, CFI=.94, GFI=.89 olarak bulunmuştur. Genel olarak değerlendirildiğinde ölçeğin uyum indekslerinin kabul edilebilir düzeyde olduğu görülmektedir. ÇBRIKÖ'nün güvenilirliği için Cronbach alfa (?) katsayıları sırasıyla .81, .86, .83, .87, .87 ve .72'dir. Test tekrar test sonrasında elde edilen

değerler ise .72, .67, .55, .62, .63 ve .63'tür.

İlgili literatür dikkate alındığında ölçeğin elde edilen değerler ölçeğin geçerli ve güvenilir olduğu söylenebilir. Anahtar Kelime: Romantik ilişki kalitesi, üniversite öğrencileri, geçerlik ve güvenilirlik.

Kaynakça

Arnett, J. J. (2000). Emerging adulthood: A theory of development from the late teens through the twenties. *American Psychologist*, 55, 469–480.

Brennan, K. A. & Shaver, P. R. (1995). Dimensions of adult attachment, affect regulation, and romantic relationship functioning. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 21, 267–283.

Argyle, M. (2001). *The psychology of happiness*. London: Routledge.

Ergene, T. (2009). Psikososyal gelişim. Özbay, Y., Erkan, S. (Editörler). *Eğitim Psikolojisi*. Ankara: PegemA.

Erikson, E. H. (1982). *The life cycle completed: A review*. New York: Norton.

Fletcher, G.J.O., Simpson, J.A., Thomas, G. (2000). The measurement of perceived relationship quality components: A confirmatory factor analytic approach. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 26, 340–354.

Furman, W., & Shaffer, L. (2003). The role of romantic relationships in adolescent development. In P. Florsheim (Ed.), *Adolescent romantic relations and sexual behavior: Theory, research, and practical implications*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Myers, D. (2000). The funds, friends and faith of happy people. *American Psychologist*, 55, 56–67.

## SUMMARY

### INTRODUCTION

Individuals should achieve some definite developmental tasks in certain developmental periods to have and maintain romantic relations. Developmental tasks of individuals are “learning gender differences” in the first childhood period, “fulfilment of belonging through the relations with family and peers” in the last childhood period and “getting ready for having close relations built on love, marriage and family life” in adolescence period (Ergene, 2009). These tasks provide a basis for individuals’ having and maintaining relations. Romantic relations have a special place in people’s lives. There are two reasons for that. Firstly, the most important developmental task is having a romantic relation while entering the adulthood (Arnett, 2000; Erikson, 1982). Latter, a higher-up connection between goodnes and compatible romantic relation (Argyle, 2001; Myers, 2000). It can be said that romantic relational experience of adolsecents significantly affect their psychosocial development and change (Furman ve Shaffer, 2003).

Quality of romantic relations has been investigated and measured by some researchers. For instance, Brennan and Shaver (1995) have measured the quality of romantic relations by Adult Romantic Relation Scale. Lower dimensions of the scale are frustration with partners, proximity seeking, self-reliance, ambivalence, trust/confidence in others, jealousy/fear of abandonment, and anxious clinging to partners. Fletcher, Simpson and Thomas (2000) have been conceptualized the quality of romantic relations in six dimensions by using the conceptions of different theories. These dimensions are satisfaction, commitment, trust, intimacy, love and passion. The aim of this study is to develop a Romantic Relationship Quality Scale (RRQS) in six dimensions peculiar to the Turkish cultural context.

### METHOD

Three hundred fourty university students in heterosexual relationships (245 women and 95 men) attending the universities in Ankara participated in this study. The age range of the sample was between 18-25 years. Main criteria participating in this study is having at least six months of romantic relationship.

### RESULTS

In order to examine the factor structure of the Romantic Relationship Quality Scale exploratory and confirmatory factor analysis was employed. Exploratory factor analyses were conducted on 71 item scale. This examination led to exclusion of 46 items which had factorial weights smaller than .40 and had smillar weights for different factors. Factor analysis revealed a KMO coefficient of .939. These factors are named as satisfaction, commitment, trust, intimacy, passion and love. A total variance of %67.83 is explained by this analysis. The variances explained by each factor were %41.73, %11.12, %4.20, %3.98, %3.49 and %

3.31, respectively.

The results of CFA indicated that the six-factor model was well fit ( $\chi^2=519.213$ ,  $df=260$ ,  $\chi^2/df = 2$ ). The goodness of fit index values were RMSEA=.054, RMR=.05, NFI=.89, CFI=.94, GFI=.89. The internal consistency coefficients (Cronbach Alpha) of six subscales range between .72 and .87. The test-retest reliability coefficients were also computed and found to be .72, .67, .55, .62, .63 and .63, respectively.

#### DISCUSSION

Psychometric properties of RRQS revealed that this measurement tool can be used for investigation and measuring relationship quality on romantic partners in emerging adulthood. The results are also discussed regarding measurement of romantic relationship quality in the Turkish cultural context. Some implications for further research and limitation of the study is also discussed in detail.

Keywords: Romantic relationship quality, university students, validity and reliability.

#### References

- Arnett, J. J. (2000). Emerging adulthood: A theory of development from the late teens through the twenties. *American Psychologist*, 55, 469–480.
- Brennan, K. A. & Shaver, P. R. (1995). Dimensions of adult attachment, affect regulation, and romantic relationship functioning. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 21, 267–283.
- Argyle, M. (2001). *The psychology of happiness*. London: Routledge.
- Ergene, T. (2009). Psikososyal gelişim. Özbay, Y., Erkan, S. (Editörler). *Eğitim Psikolojisi*. Ankara: PegemA.
- Erikson, E. H. (1982). *The life cycle completed: A review*. New York: Norton.
- Fletcher, G.J.O., Simpson, J.A., Thomas, G. (2000). The measurement of perceived relationship quality components: A confirmatory factor analytic approach. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 26, 340–354.
- Furman, W., & Shaffer, L. (2003). The role of romantic relationships in adolescent development. In P. Florsheim (Ed.), *Adolescent romantic relations and sexual behavior: Theory, research, and practical implications*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Myers, D. (2000). The funds, friends and faith of happy people. *American Psychologist*, 55, 56–67.

ID: 275

## **Psikolojik Danışman Adaylarının Öznel İyi Oluşlarını Yordamada Mizah Tarzlarının Rolü**

### **The Role Of Humor Styles In Predicting The Subjective Well-Being Of Counselor Candidates**

Yazarlar / Authors: Serpil Reisoğlu, Hikmet Yazıcı, Harun Kahveci

## **ÖZET**

### **Problem Durumu**

Her bir kişinin bir öznel iyi oluş (ÖİÖ) seviyesi vardır, bilinçli olarak düşünülmesi bile kişinin psikolojik yapısı düzenli bir şekilde mutluluğunu gösterir (Diener, Suh ve Oishi, 1997). ÖİÖ, olumlu duygulanım, olumsuz duygulanım ve yaşam doyumu olmak üzere üç boyutlu bir yapı göstermektedir (Deiner, 1984). Yaşam doyumu: ÖİÖ'nün bilişsel bileşenidir: aşk, evlilik, arkadaşlık, eğlence gibi yaşamın farklı alanlarına ilişkin yaşanan doyumdur. Olumlu duygulanım: zevk, şefkat, gurur duyma gibi belirli duygulardır, olumsuz duygulanım ise: suçluluk, üzüntü, kızgınlık, utanma ve kaygı gibi spesifik duygular şeklinde ifade edilebilir (Diener, Suh ve Oishi, 1997). Sonuç olarak: ÖİÖ, bireyin kendi yaşamını bilişsel ve duygusal açıdan öznel olarak değerlendirmesini içerir.

Pek çok kültürde, mizahın psikolojik ve fiziksel sağlığa faydalı olduğu, kişiler arası ilişkileri geliştirdiği, gerginliği azalttığı ve bunların toplamında, bireylerin yaşam kalitesine katkı sağladığı düşünülür. Bu düşünce doğrultusunda mizah duygusu, istenilen bir kişilik özelliği olarak kabul edilir. Literatürde mizahla ilgili yapılan çalışmaların pek çoğunda (Kuiper, Martin ve Olinger, 1993) mizah duygusu: kaygı, stres ve depresyon ile olumsuz yönde ilişkili, özsaygı, iyimserlik, samimiyet ve ÖİÖ ile olumlu yönde ilişkili bulunmuştur.

Çalışmada Martin ve arkadaşlarının (2003), mizahın günlük kullanımındaki uyumlu ve uyumsuz tarzlarını açıklayan mizah duygusu modeli kullanılmıştır. Bu modelde kendini geliştirici mizah, katılımcı mizah, saldırgan mizah ve kendini yıkıcı mizah olmak üzere ikisi uyumlu ikisi uyumsuz dört farklı mizah tarzı tanımlanmıştır.

Üniversite öğrencileri üzerinde yapılan çalışmalar, uyumlu ve uyumsuz mizahın ÖİÖ'ü açıklayan mekanizmalar olabileceğini ortaya koymaktadır (Hayes, Joseph, 2003; Jovanović, 2011).

### **Araştırmanın Amacı**

Bu araştırmanın amacı kendini geliştirici, katılımcı, saldırgan ve kendini yıkıcı mizah tarzlarının, psikolojik danışman adaylarının ÖİÖ düzeylerini ne derece yordadığını belirlemektir.

### **Yöntem**

Araştırmaya Karadeniz Teknik Üniversitesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Programında öğrenim gören 388 psikolojik danışman adayı (kadın=280, erkek=108) katılmıştır. Veri toplama araçları olarak, Gençöz tarafından uyarlanan Pozitif ve Negatif Duygulanım Ölçeği (2000), Durak ve arkadaşları tarafından uyarlanan Yaşam Doyumu Ölçeği (2010) ve Yerlikaya tarafından uyarlanan Mizah Tarzları Ölçeği (2003) kullanılmıştır. Veriler tek oturumda 25 dakikalık bir sürede toplanmıştır. Veri analizleri için tanımlayıcı istatistik ve çoklu regresyon analizi teknikleri kullanılmıştır.

### **Bulgular**

Analizde Durbin-Watson testi ile oto korelasyon durumu incelenmiş ve ortaya çıkan değerin (1.956) beklenen değerlerin (1.5-2.5) sınırları arasında yer aldığı saptanmıştır. Enter yöntemi kullanılarak yapılan çoklu regresyon analizi, kurulan modelin anlamlı olduğunu göstermektedir ( $F_{4,383}=9.310$ ,  $p<.001$ ). Yordayıcı değişkenler olarak seçilen kendini geliştirici, katılımcı, saldırgan ve kendini yıkıcı mizahın ölçüt değişkeni olarak seçilen ÖİÖ ile ilgili açıkladığı varyans %8.9'dur ( $R^2=.089$ ). Kurulan modelin bağımlı değişkene ilişkin açıkladığı varyans ise %7.9'dur ( $?R^2=.079$ ).

Saldırgan mizah ( $?=-.173$ ,  $p<.05$ ), katılımcı mizah ( $?=.136$ ,  $p<.05$ ) ve kendini yıkıcı mizah ( $?=-.108$ ,  $p<.05$ ) ÖİÖ'ü anlamlı düzeyde açıklamaktadır. Buna karşı, kendini geliştirici mizah ( $?=.104$ ,  $p>.05$ ) değişkeninin ÖİÖ'ü anlamlı düzeyde açıklamadığı saptanmıştır.

### **Sonuç ve Öneriler**

Psikolojik danışman adaylarının ÖİÖ düzeylerini yordamada saldırgan, katılımcı ve kendini yıkıcı mizah tarzlarının anlamlı katkılarına olduğu belirlenmiştir. Sonuçlar ruh sağlığı hizmeti sunacak olan psikolojik danışman adaylarının öznel iyi oluşlarını değerlendirmek açısından önemlidir.

#### Kaynaklar

Diener, E. (1984). Subjective well-being. *Psychological Bulletin*, 95, 542-575.

Diener, E., Suh, E., & Oishi, S. (1997). Recent findings on subjective well-being. *Indian Journal of Clinical Psychology*, March.

Hayes, N., Joseph, S. (2003). Big five correlates of three measures of subjective well-being, *Personality and Individual Differences*, 34 (4), 723-727.

Kuiper, N.A., Martin R.A., & Olinger, L.J. (1993), Coping humor, stress and cognitive appraisals, *Canadian Journal of Behavioural Science*, 25, 81-96.

Jovanović, V. (2011). Do humor styles matter in the relationship between personality and subjective well-being?. *Scandinavian Journal of Psychology*, 52, 502-507.

Martin, R.A., Puhlik-Doris, P. Larsen, G., Gray, J. & Weir, K. (2003), Individual differences of uses of humor and their relation to psychological well-being: Development of the humor styles questionnaire, *Journal of Research in Personality*, 37 (1), 48-75.

## SUMMARY

### Problem Statement

Every human being has a certain level of personal subjective well-being (SWB) that reflects a person's happiness even though it is not considered consciously (Diener, Suh and Oishi, 1997). SWB illustrates a three dimensional structure which consists of positive affect, negative affect and life satisfaction (Diener, 1984). Life satisfaction is a cognitive component of SWB. Life satisfaction is a gratification which is experienced in different aspects of life such as love, marriage, friendship and entertainment. Positive affect comprises certain feelings like joy, compassion and pride whereas negative affect can be expressed in terms of specific emotions such as guilt, sadness, anger, shame and anxiety (Diener, Suh and Oishi, 1997). As a result, SWB includes the self-assessment of the individual's own life from emotional and cognitive aspects.

It is thought that many cultures consider humor as beneficial for psychological and physical health and that it develops interpersonal relationships and reduces tension: all these contribute to the quality of individuals' life. This line of thought makes sense of humor a desired personality trait. In most studies sense of humor is negatively correlated with anxiety, stress and depression and positively associated with self-esteem, optimism, sincerity and SWB (Kuiper, Martin and Olinger, 1993).

Martin et al. (2003) used a sense of humor model in their research which described compatible and incompatible humor styles in daily usage. In this model, four different humor styles have been defined: affiliative humor, self-enhancing humor, aggressive humor and self-defeating humor. Two of them are compatible and two of them incompatible. Studies on college students have revealed that compatible and incompatible humor could constitute the mechanisms defining SWB (Hayes, Joseph, 2003; Jovanović, 2011).

### Purpose of the Research

The aim of this study is to determine to what extent affiliative, self-enhancing, aggressive and self-defeating humor styles predict counselors' SWB levels.

### Method

388 counselor candidates (female=280, male=108) who are majoring in Guidance and Counseling program at Karadeniz Technical University participated in the survey. Positive and Negative Affect Scale adapted by Gençöz (2000), Life Satisfaction Scale adapted by Durak et al. (2010) and Humor Styles Scale adapted by Yerlikaya (2003) were used as data collection tools. The data were acquired in a single 25-minute session. Descriptive statistics and multiple regression analysis techniques were utilized to analyze data.

### Findings

Auto correlation was examined with the Durbin-Watson test and the resulting value (1.956) was found to be within the range of expected values (1.5-2.5). Multiple regression analysis which was made by using

the Enter method, shows that the model is significant ( $F_{4,383}=9.310$ ,  $p < .001$ ).

Affiliative humor, self-enhancing humor, aggressive humor and self-defeating humor are chosen as predictor variables whereas SWB was chosen as its standard variable. The variance relating to SWB was 8.9% ( $R^2=.089$ ). The variance of the established model for the dependent variable was 7.9% ( $R^2=.079$ ). Aggressive humor ( $\beta = -.173$ ,  $p < .05$ ), affiliative humor ( $\beta = .136$ ,  $p < .05$ ) and self-defeating humor are significantly indicative of SWB. In contrast, it can be concluded that the self-enhancing humor ( $\beta = .104$ ,  $p > .05$ ) variable is not relevant to SWB.

#### Results and Recommendations

Aggressive, affiliative and self-defeating humor styles proved to make significant contributions to the prediction of counselor candidates' SWB levels. As a consequence, the results are important regarding the evaluation of counselor candidates' SWB because they will be in charge of other individuals' mental health.

#### References

- Diener, E. (1984). Subjective well-being. *Psychological Bulletin*, 95, 542-575.
- Diener, E., Suh, E., & Oishi, S. (1997). Recent findings on subjective well-being. *Indian Journal of Clinical Psychology*, March.
- Hayes, N., Joseph, S. (2003). Big five correlates of three measures of subjective well-being, *Personality and Individual Differences*, 34 (4), 723-727.
- Kuiper, N.A., Martin R.A., & Olinger, L.J. (1993), Coping humor, stress and cognitive appraisals, *Canadian Journal of Behavioural Science*, 25, 81-96.
- Jovanović, V. (2011). Do humor styles matter in the relationship between personality and subjective well-being?. *Scandinavian Journal of Psychology*, 52, 502-507.
- Martin, R.A., Puhlik-Doris, P. Larsen, G., Gray, J. & Weir, K. (2003), Individual differences of uses of humor and their relation to psychological well-being: Development of the humor styles questionnaire, *Journal of Research in Personality*, 37 (1), 48-75.



ID: 276

**Lise Ve Üniversite Öğrencilerinde Akran Zorbalığı Ve Sanal Zorbalık****Peer Bullying And Cyber Bullying Among High School And University Students**

Yazarlar / Authors: Uğur Gürkan, Nurhayat Kocaşahan

**ÖZET**

Bu araştırmada, lise ve üniversite öğrencilerinde akran zorbalığı ve sanal zorbalık düzeyinin belirlenmesi, bu davranışların cinsiyet, okul ve sınıf düzeyine bağlı olarak incelenmesi ve karşılaştırılması amaçlanmaktadır. Araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma evrenini Balıkesir ilinde öğrenim gören lise ve üniversite öğrencileri oluşturmaktadır. Bu evrenden kolay örnekleme yoluyla seçilen, 490'ı lise ve 312'si üniversite öğrencisi olmak üzere 802 katılımcı araştırma örneklemini oluşturmaktadır. Araştırmada veriler, Kişisel Bilgi Formu, Zorba Davranışlar Anketi ve Sanal Zorbalık Envanteri kullanılarak toplanmıştır. Toplanan verilerin istatistiksel analizleri SPSS 17.0 ile gerçekleştirilmiş ve verilere araştırma durumuna uygun olan ANOVA, Tamhane's T2 ve Mann Whitney U-testi uygulanmıştır.

Araştırma bulgularına göre lise ve üniversite öğrencilerinin % 18.7 zorba, % 13.1 kurban ve % 7.9 zorba/kurban olmak üzere toplam % 39.7'si akran zorbalığına dahil olmuştur. Yine bu katılımcıların % 30.1'i, 12.3'ü sanal zorba, % 11.7'si sanal kurban ve %6.1'i sanal zorba/kurban olarak sanal zorbalık olaylarına dahil olmaktadır. Lise öğrencileri arasında akran zorbalığı oranı % 56.7 iken üniversite öğrencilerinde bu oran %12.8 olarak görülmektedir. Lise öğrencilerinin tüm akran zorbalığı statülerinde (zorba, kurban, zorba/kurban) üniversite öğrencilerinden daha sık yer aldığı görülmektedir. Üniversite öğrencileri (% 10.6 sanal zorba, %15.4 sanal kurban) lise öğrencilerinden (% 13.5 sanal zorba, %9.4 sanal kurban) daha az sanal zorbalık yapmakta, daha fazla sanal zorbalık kurbanı olmaktadır.

Cinsiyete göre yapılan incelemelere göre erkeklerin kızlardan daha fazla akran zorbalığı (% 17.7 kız, % 53.5 erkek) ve sanal zorbalık (% 17.5 kız, % 44.8 erkek) olaylarına dahil olduğu görülmektedir. Erkek öğrenciler akran zorbalığı olaylarına zorba, kurban ya da zorba/kurban statülerine kız öğrencilerden daha sık dahil olmaktadır. Akran zorbalığı yapma cinsiyete bağlı farklılık gösterirken, akran zorbalığına kurban olma cinsiyetten bağımsızdır. Sanal zorbalık yapma ve sanal zorbalık kurban olma cinsiyetle ilişkilidir. Erkek öğrencilerin sanal zorba, sanal kurban ve sanal zorba/kurban olma sıklığı kız öğrencilerden daha fazladır. Lise ve üniversite öğrencileri akran zorbalığı türlerinden en sık sözel ardından sırasıyla bedensel, duygusal ve cinsel zorbalık yapmakta ve bu zorbalık türlerine aynı sırayla maruz kalmaktadır.

Lise ve üniversite öğrencilerinde akran zorbalığı ve sanal zorbalık okula bağlı olarak farklılık göstermektedir. Lise öğrencilerinde akran zorbalığı sınıf düzeyine bağlı olarak farklılaşırken, sanal zorbalık için böyle bir durum söz konusu değildir. Üniversite öğrencilerinde akran zorbalığı sınıf düzeyine bağlı olarak değişim göstermemektedir ancak sanal zorbalık sınıf düzeyine bağlı olarak farklılaşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Saldırganlık, Zorbalık, Sanal Zorbalık, Siber Zorbalık, Lise öğrencileri, Üniversite öğrencileri

**SUMMARY**

The aim of this research is to investigate and to compare peer bullying and cyber bullying among high school and university students with relation to gender, school and grade.

This research is based on a relational screening model. The universe of the research is comprised of high school and university students in Balıkesir. The research sample consists of 802 participants, 490 of which is high school students while 312 are university students. Sample is determined through convenient sampling. The research data was collected through Personal Information Form, Bullying Behaviors Questionnaire and Cyber Bullying Inventory. The collected data was statistically analysed by SPSS 17.0. ANOVA, Tamhane's T2 and Mann Whitney U-test were applied.



Araştırma bulgularına göre lise ve üniversite öğrencilerinin % 18.7 zorba, % 13.1 kurban ve % 7.9 zorba/kurban olmak üzere toplam % 39.7'si akran zorbalığına dahil olmuştur. Yine bu katılımcıların % 30.1'i, 12.3'ü sanal zorba, % 11.7'si sanal kurban ve %6.1'i sanal zorba/kurban olarak sanal zorbalık olaylarına dahil olmaktadır. Lise öğrencileri arasında akran zorbalığı oranı % 56.7 iken üniversite öğrencilerinde bu oran %12.8 olarak görülmektedir. Lise öğrencilerinin tüm akran zorbalığı statülerinde (zorba, kurban, zorba/kurban) üniversite öğrencilerinden daha sık yer aldığı görülmektedir. Üniversite öğrencileri (% 10.6 sanal zorba, %15.4 sanal kurban) lise öğrencilerinden (% 13.5 sanal zorba, %9.4 sanal kurban) daha az sanal zorbalık yapmakta, daha fazla sanal zorbalık kurbanı olmaktadır

Results of the study revealed that 39.7% of students involved in peer bullying. 18.7% of them were bullies, 13.1% of them were victims and 7.9% were bully/victims. The results also revealed that totally 30.1% of the high school and university students were involved in cyberbullying while 12.3% of them were cyber bullies, 11.7% of them were cyber victims and 6.1% of them were cyber bully/victim. 56.7% of high school students intervene in peer bullying. This rate is 12.8% among university students. Bully, victim and bully/victim rates among high school students are higher than those rates among university students. University students (10.6% cyber bully, 15.4% cyber victim) have lower cyber bully and higher cyber victim rates when compared to high school students (13.5% cyber bully, 9.4% cyber victim).

According to investigations about gender, males intervene in both peer (17.7%female, 53.5% male) and cyber (17.5%female, 44.8%male) bullying more than females. Bully, victim and bully/victim rates among males are higher than girls. While being a bully correlates with gender, being a victim is substantive. Both being a cyber bully and a cyber victim is correlated with gender. Males are more frequently involved in cyber bullying as cyber bullies, cyber victims and cyber bully/victims.

The results revealed that students are mostly involved in verbal, physical, emotional and sexual bullying as bullies respectively. The order for those peer bullying types does not switch for being a victim.

Both peer and cyber bullying correlates with school. Peer bullying among high school students and cyber bullying among university students correlate with grade.

Key Words: Bullying, Cyber bullying, Peer bullying, Electronic bullying, High school students, University students

ID: 277

.....

**Effect Of An Emotion Regulation Training Program On A Canadian Community Sample's Mental Wellbeing**

.....

Yazarlar / Authors: Sara Leblanc, Bilge Ozer, Katere Pourseied, Changiz Mohiyeddini

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

Overview: Emotion regulation is a key topic of investigation within contemporary psychology that is intimately tied to health and wellbeing (Gross & Munoz, 1995). Effective emotion regulation has been associated with enhanced levels of relationship satisfaction, wellbeing and enriched interpersonal relationships (Koole, 2009), while emotion dysregulation has been strongly associated with psychopathology, as the inability to regulate emotions is a cardinal diagnostic feature in many mental illnesses (APA, 1994: Gross & Levenson, 1997). Thus, adaptive emotion regulation is a key component required in the pursuit of an enriched, flourishing life experience.

Objective: The present research involved the development and implementation of a brief, emotion regulation training (ERT) program. The aim of the current study was to increase cognitive reappraisal in an attempt to improve mental wellbeing in the treatment group. The program implemented four workshops each of which was divided into three parts including education, activities and biliotherapy. During the implementation of the program, cognitive reappraisal, mindfulness, thought stopping, positive self-talk, expressive writing, diaphragmatic breathing and progressive muscle relaxation were taught to the participants. By introducing multiple techniques, each participant was assumed to individualize the training program by adopting the techniques they found to be most useful.

Design: This study utilized a random, repeated measures longitudinal design that collected data via self-report questionnaires. A community sample of 75 Canadians were randomly allocated to either a treatment (N = 38) or a wait-list control (N = 37) group. The utilized questionnaires included: The Satisfaction with Life Scale, the Emotion Regulation Questionnaire (ERQ) and Depression, Anxiety and Stress Scales (DASS-21). In addition, a one-year follow-up measure was conducted to determine the longevity of experimental effects.

Results: The result of the 2 (group) × 3 (time) repeated measure ANOVA comparing the treatment and the control group showed there was a significant interaction between reappraisal and the within subject factor. Findings also demonstrated that within the treatment group, reappraisal level increased a year after the intervention had occurred, while in the control group reappraisal decreased. Hierarchical regression analysis determined that reappraisal explained 42% of the total variance of suppression behavior at the follow-up measurement when baseline levels of both reappraisal and suppression were controlled. In addition, reappraisal explained 8% of the satisfaction with life measured at the follow-up measurement when baseline levels of satisfaction with life were controlled.

Conclusions: Overall results of the study demonstrated that a brief, ERT training program was effective at increasing adults' subjective wellbeing by significantly increasing their use of reappraisal which decreased their use of suppression and enhanced their satisfaction with life. These findings have implications in the health sector due to the brevity and positive outcome of this low cost, preventative ERT intervention, thus further exploration is warranted.

ID: 279

**Kariyer Karar Verme Güçlükleri Ve Sosyal Destek Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi****Examination Of Relationship Between Career Decision Making Difficulties And Social Support**

Yazarlar / Authors: Feride Bacanlı

**ÖZET**

Kariyer kararları karmaşıktır ve kariyer kararı vermek çaba ve dikkat gerektirir. Bazı insanlar kariyer kararlarını kolayca verirlerken pek çoğu karar verme süreci öncesinde ve karar sürecinde güçlüklerle karşılaşır. Çoğu Türk lise öğrencisi karar problemi ve kariyer kararsızlığı yaşamaktadır. Gati, Krausz ve Osipow (1996) kariyer karar verme güçlüklerinin genel teorik taksonomisini geliştirmişlerdir. Gati ve diğ. Geliştirdiği bu kariyer karar verme taksonomisi karar teorilerine dayandırılmıştır. Bireyin beklediği sonuçla mevcut durumu arasındaki bir takım engelleri belirlemektedir. Bu taksonomiye göre ideal karar bireyin amaçlarını başarmasına yardım eder. Kariyer karar verme güçlükleri ise bireyin karar verme sürecinden sakınmasına ya da kendine uygun olmayan kararlar vermesine sebep olur. Kariyer danışma alanındaki ergenler ve üniversite öğrencileri üzerinde sosyal destek ile ilgili ilk çalışmalar ebeveynlerden algılanan sosyal desteğin öğrenme yaşantılarını, kariyer benlik saygısını ve sonuç beklentilerini pozitif yordadığını göstermiştir. Bu araştırmaların sonuçları düşük düzeyde sosyal desteğin bazı ergenlerin kariyer karar verme süreçlerini olumsuz etkilediğini, kariyer kararsızlığı ve kariyer kararının belirsizliği gibi birtakım olumsuz sonuçlara yol açtığını göstermektedir. Kariyer karar verme güçlüklerinin yüksek düzeyde kariyer kararsızlığı (Mau, 2001: Osipow & Gati, 1998) ve düşük düzeyde kariyer karar verme yetkinlik beklentisi (Gati, Osipow, Krausz, & Saka, 2000) gibi çeşitli önemli kariyer davranışlarıyla ilişkili olduğu bulunmuştur. Bu yüzden Türkiye'deki lise öğrencilerinin kariyer karar verme güçlükleri ile aileden, öğretmenlerden ve arkadaşlardan algıladıkları sosyal desteklerle ve cinsiyetleriyle ilişkili olup olmadığının belirlenmesi önemlidir. Bu araştırmanın bulgularının lise öğrencilerinin kendilerine uygun kariyer seçimi yapabilmelerine yardımcı olabilir. Kariyer karar verme güçlükleriyle başa çıkmada lise öğrencileriyle ilgili hangi değişkenlere müdahale edilebileceğinin belirlenmesine katkı getireceği beklenmektedir. Ayrıca bu araştırmanın sonuçlarının okullardaki psikolojik danışmanların lise öğrencilerine yönelik kariyer psikolojik danışmanlığı ve rehberliği hizmetlerini planlamalarında yardımcı olacağı beklenmektedir.

Bu araştırmanın temel amacı, lise öğrencilerinin aile, öğretmen ve arkadaşlarından algıladıkları sosyal desteğin ve cinsiyetlerinin birlikte kariyer karar verme güçlüklerini yordayıp yordamadığını incelemektir. Ayrıca araştırmada lise öğrencilerinin kariyer karar verme güçlüklerini algılanan akademik başarı, sosyo-ekonomik düzeye ve sınıf düzeyine göre farklılaşp farklılaşmadığını incelemek de amaçlanmıştır.

Bu araştırma durum saptamaya yönelik ilişkisel bir çalışmadır. Araştırma, Ankara İl Merkezinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı iki akademik lisenin 9., 10., 11., 12. sınıflarında öğrenim gören 281 (164 kız ve 117 erkek) öğrenci katılmıştır. Bu öğrencilerin yaş ranjı 16-19 arasında değişmektedir. Verilerin toplanmasında Kariyer Karar Verme Güçlükleri Ölçeği- Lise Formu: KKGÖ-LF (Bacanlı, 2006) ve Sosyal Destek Ölçeği-Revizyon: SDÖ-R (Yıldırım, 2004) kullanılmıştır.

Verileri çözümlmek için çoklu doğrusal regresyon analizi ve tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Araştırmanın sonuçları lise öğrencilerinin ebeveyn, öğretmen ve arkadaştan algıladıkları sosyal destek puanları ve cinsiyetlerinin birlikte kariyer karar verme güçlükleri toplam puanlarına ilişkin varyansın % 5'ini açıkladığını göstermiştir. Kariyer karar verme güçlükleri toplam puanları algılanan akademik başarı, sosyo-ekonomik düzey ve sınıf düzeyine göre anlamlı olarak farklılaşmamıştır. Araştırmanın sonuçları kariyer psikolojik danışmanlığı ve rehberliğine ilişkin literatür çerçevesinde tartışılmıştır. Bu araştırmanın teoriye ve uygulamaya yönelik katkıları sınırlılıkları belirtilmiştir. Gelecek araştırmalar için öneriler sunulmuştur.

Araştırmanın bulgularına dayanılarak, lise öğrencilerinin meslek alanı ve kariyer kararı verme güçlükleriyle başa çıkabilmelerini amaçlayan kariyer psikolojik danışmanlığı ve rehberliği kapsamında okullarda yapılacak uygulamalı çalışmalarda bu öğrencilerin ailelerinden ve öğretmenlerinden algıladıkları sosyal destek

düzeylerini geliştirici yöntem ve tekniklere yer verilebilir. Örneğin: ailelere ve öğretmenlere öğrencilerin kariyer gelişimindeki rol ve fonksiyonlarını kazandırmayı amaçlayan aile katılımı programları geliştirilip uygulanabilir.

Gelecekte yapılacak araştırmalarda lise öğrencilerinin kariyer karar verme güçlükleri ile kariyer karar verme yetkinlik algısı, mesleki olgunluk, ana-baba tutumları denetim odağı ve demografik değişkenlerle ilişkilerinin araştırılması önerilebilir.

## SUMMARY

Career decisions are complex, and making them requires attention and effort. Some people make career decisions relatively easily, but many others face difficulties prior to or during the decision –making process. Most Turkish high school students have struggled with decision problems and career indecision (Bacanlı, 1995; Bacanlı, 2008; Çakır, 2004; Gati, Saka 2001; Sürücü, 2005). Gati, Krausz and Osipow (1996) developed a general theoretical taxonomy of career decision-making difficulties. Gati et. al's the career decision-making taxonomy is based on decision-making theory, which posits that "an individual observes a problem, explained as a gap between the current situation and the expected outcome. According to this taxonomy, the best decision can be considered the one that help individuals achieve their goals. Career decision making difficulties may results in avoiding the process altogether, halting it, or making a decision that is less than optimal. Previous studies about social support in career counseling field have reported that perceived parental support positively predicted learning experiences, career self-esteem and outcome expectations among adolescents and college students. The results of these research suggested that low level of social support could negatively affect some adolescents' career decision making process, resulting in career-related challenges such as uncertainty and indecision. It was found that career decision making difficulties are related with career indecision in high levels (Mau, 2001; Osipow & Gati, 1998) and expectation of career decision making competency in low levels (Gati, Osipow, Krausz, & Saka, 2000). Hence, in Turkey it is important to determine career decision making difficulties of high school students and social support perceptions from their teachers and friends. The findings of this research are believed to help to school counselors in finding suitable career choices of high school students for career counseling and career help.

The purpose of this study is to examine whether perceived social support from family, teachers and friends, and gender of high school students predict their career decision-making difficulties or not. In addition the purpose of this study is to examine career decision-making of high school students according to perceived academic achievement, perceived social-economic status and grade levels.

Study group consisted of 281 (164 girls and 117 boys) high school students in Turkey. The research was conducted to high school students who are being educated in Ankara Country. The age range of these students changes from 16 to 19. Career Decision Making Difficulties Questionnaire-High School Form: CDMDQ-AF (Bacanlı, 2006) and Social Support Questionnaire-Revised: SSQ-R (Yıldırım, 2004) were used in order to gather data. Simultaneous Regression Analyses and one way ANOVA are used to analyze data. The teacher support, friends support and family support subscales' scores and gender together accounted for a significant proportion of the variance (%5) of the career decision making difficulties scores. There are no significant differences in career decision making difficulties scores. Results for career guidance and counseling and future studies are discussed.

The results of this study Although CDMDQ total scores and SSQ total scores show negative relations between social support from family and teachers total scores CDMDQ total scores do not have significant relationship with social support perceptions from friends total scores. While there are significant negative relationships between CDMDQ's Preparation Absence, Information Absence and Inconsistent Information sub dimensions and social supports from family and teachers, there is no significant relationship within the social support scores of these three main categories.

Recommendations

In our country it is important to determine other variables which are related to attitudes about problems in

career decision making of profession field and their career developments. The findings of this research are believed to help to school counselors in finding suitable career choices of high school students for career counseling and career help. For instance some programs, which aim to gain roles and functions about career development of students, can be developed and applied. In the future researches the relationships between career decision making difficulties of high school students, career maturity, parent attitudes, locus of control and demographic variables can be studied.

ID: 280

### Lise Öğrencilerinin Kendine Saygı Düzeyleri İle

## The Relationship Between The Self-Esteem Level And The Vocational Maturity Of High School Students

Yazarlar / Authors: Uğur Gürkan, A. Ercan Ürün

### ÖZET

Bu araştırmada lise öğrencilerinin kendine saygı düzeyleri ile mesleki olgunlukları arasındaki ilişki incelenmiştir. Çalışmada kendine saygı düzeyi ile mesleki olgunluk düzeyinin: okul türü, sınıf düzeyi ve cinsiyete göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir.

Çalışma grubunu Balıkesir ili merkez ilçelerinde bulunan toplam 33 ortaöğretim kurumuna devam eden 10, 11 ve 12. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklem random olarak belirlenen 9 farklı okula devam eden toplam 647 öğrenciden oluşmuştur. Öğrencilerin 192'si Anadolu Liselerinde, 218'i Meslek Liselerinde, 237'si ise Genel Liselerde öğrenim görmektedir.

Çalışmada, öğrencilerin kendine saygı düzeylerini ölçmek için Bogenç'in (1998) "Kendine Saygı Ölçeği", mesleki olgunluk düzeylerini belirlemek için Kuzgun'un (2005) "Mesleki Olgunluk Ölçeği" kullanılmıştır.

Araştırmanın bulgularını şu şekilde özetlemek mümkündür:

1. Lise öğrencilerinin kendine saygı düzeylerinde, cinsiyete göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.
2. Lise öğrencilerinin kendine saygı düzeylerinde, sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.
3. Lise öğrencilerinin kendine saygı düzeylerinde, öğrenim gördükleri okul türüne göre anlamlı bir farklılık bulunmuştur.
4. Lise öğrencilerinin mesleki olgunluk düzeylerinde, cinsiyete göre anlamlı bir farklılık bulunmuştur.
5. Lise öğrencilerinin mesleki olgunluk düzeylerinde, sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.
6. Lise öğrencilerinin mesleki olgunluk düzeylerinde, öğrenim gördükleri okul türüne göre anlamlı bir farklılık bulunmuştur.
7. Lise öğrencilerinin kendine saygı düzeyleri ile mesleki olgunluk düzeyleri arasındaki ilişkide, cinsiyete göre anlamlı bir farklılık bulunmuştur.
8. Lise öğrencilerinin kendine saygı düzeyleri ile mesleki olgunluk düzeyleri arasındaki ilişkide, sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.
9. Lise öğrencilerinin kendine saygı düzeyleri ile mesleki olgunluk düzeyleri arasındaki ilişkide, öğrenim gördükleri okul türüne göre anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kendine Saygı, Mesleki Olgunluk, Lise

### SUMMARY

In this study, the relationship between the self-esteem level and vocational maturity of high school students were examined. It was also examined if the self-esteem level and vocational maturity differ significantly in respect of school type, grade level and gender.

The study group was the students in the 10th, 11th and 12th grade in a total of 33 secondary schools in the central towns of Balıkesir. A random sample of 647 students who are attending 9 different schools has been formed. 192 of the students are attending Anatolian High School, 218 of the students are attending Vocational High School and 237 of the students are attending Public High School.

In this study, in order to measure the self-esteem levels of students, Bogenç's "Self-respect Scale" (1998) and to determine the level of professional maturity, Kuzgun's "Vocational Maturity Scale" (2005) were used.

The research's findings can be summarized as follows:

1. In the self-esteem level of high school students no significant differences were found in terms of gender.
2. In the self-esteem level of high school students no significant differences were found in terms of grade level.
3. In the self-esteem level of high school students no significant differences were found in terms of the school type in which they are studying.
4. In the vocational maturity level of high school students significant differences were found in terms of gender.
5. In the vocational maturity level of high school students no significant differences were found in terms of grade level.
6. In the vocational maturity level of high school students significant differences were found in terms of the school type in which they are studying.
7. In the relationship between the self-esteem levels and vocational maturity levels of high school students, significant differences were found in terms of gender.
8. In the relationship between the self-esteem levels and vocational maturity levels of high school students, no significant differences were found in terms of grade level.
9. In the relationship between the self-esteem levels and vocational maturity levels of high school students, significant differences were found in terms of the school type in which they are studying.

Key Words: Self-Esteem, Vocational Maturity, High School

ID: 281

**Saygınlığını Yitirme Kaygısı Ölçeği: Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması****The Loss Of Face Scale: Validity And Reliability Studies**

Yazarlar / Authors: Nursel Topkaya, Barış Yaka

**ÖZET****Problem Durumu**

Saygınlık: kişinin, bir grubun üyesi ve temsilcisi olarak yerine getirdiği belirli rollerle tanımlanan, onun toplumsal karakteri ve bütünlüğü ile ilgili toplumca onaylanmış durumudur (Zane ve Yeh, 2002). Saygınlık, başkaları tarafından kabul edilen bir veya birden fazla belirli sosyal rolün yerine getirilmesiyle kazanılan bireyin sosyal pozisyonu ve prestijini temsil etmektedir (Hu, 1944, akt., Mak, Chen, Lam ve Yiu, 2009). Saygınlığın yitirilmesi veya saygınlığı yitirme kaygısıyla bütünlük olumsuz yaşantılar ve bunların birey üzerindeki etkilerinin incelenmesi amacıyla, özellikle son yıllarda çeşitli araştırmalar gerçekleştirilmiştir (Zane ve Yeh, 2002: Mak, Chen, Lam ve Yiu, 2009: Lin ve Yamaguchi, 2011). Örneğin, yapılan bir araştırma sonucunda, bireylerin saygınlığını yitirme kaygısı arttıkça psikolojik sıkıntının da arttığını bulunmuştur (Mak, Chen, Lam ve Yiu, 2009). Saygınlığını yitirmeye ilgili yürütülen bir diğer araştırmada ise saygınlığını yitirmeye ilgili olayların tekrarının, bireylerin olumsuz duyguları yaşamalarına yol açtığı belirlenmiştir (Lin ve Yamaguchi, 2011). Oysa Türkiye’de, saygınlığını yitirmeye ilgili yürütülecek araştırmalarda, saygınlığını yitirme kaygısını ölçmek amacıyla kullanılabilecek bir ölçme aracı bulunmamaktadır.

**Araştırmanın Amacı**

Bu araştırmanın amacı, Zane ve Yeh tarafından geliştirilmiş (2002) Saygınlığını Yitirme Kaygısı Ölçeği’ni (SYKÖ) Türkçeye uyarlamaktır.

**Yöntem**

SYKÖ’nün geçerlik ve güvenirlik çalışması için bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesinin çeşitli lisans programlarında öğrenim gören 717 öğrenciden veri toplanmıştır. Öğrencilerin 517’si (% 72.1) kadın, 181’i (% 25.2) erkektir: 19 kişi (% 2.6) ise cinsiyetini belirtmemiştir. Ölçek çeviri-geri çeviri yöntemiyle Türkçeye çevrilmiştir. SYKÖ, bireyin saygınlığını yitirmeye ilgili durum ve davranışlardan kaçınma derecesini değerlendirmek üzere hazırlanmıştır. SYKÖ, 21 madde ve tek boyuttan oluşmaktadır. SYKÖ, Likert tipi bir ölçektir ve ölçeği yanıtlayan bireyler, her maddede yer alan cümlelerin bildirdiği yargıya katılma düzeyini, (1) kesinlikle katılmıyorum ile (7) kesinlikle katılıyorum arasında değişen yedili derecelendirme üzerinde işaretlemektedirler. Ölçekte ters puanlanan madde bulunmamaktadır. SYKÖ’den alınan yüksek puan, bireyin saygınlığını yitirmeye ilgili durum ve davranışlardan daha çok kaçındığına işaret etmektedir. Araştırmanın verileri toplanmadan önce, bütün katılımcılara araştırmanın amacı ve ölçeğe ilişkin yönerge anlatılmıştır. Uygulama ortalama 15 dakika sürmüştür. Ölçeğin yapı geçerliği için Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA) yapılmış ve güvenirlik analizi için Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı ile test-tekrar test güvenirlik katsayısı hesaplanmıştır.

**Bulgular**

SYKÖ’nün yapı geçerliğinin sınanması amacıyla yapılan DFA’da orijinal ölçekte olduğu gibi tek boyutlu yapıyı temsil eden bir model kurulmuş ve test edilmiştir. Analiz sonucunda,  $\chi^2(187, N = 717) = 969.87, p = .000$  düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Modelin ki-kare değeri ile serbestlik derecesi oranı incelendiğinde, söz konusu değerin ( $\chi^2/sd = 5.18$ ) 5’e yakın olduğu ve bunun kabul edilebilir bir uyum değerine işaret ettiği görülmüştür. Modelin uyum iyiliği değerlerinin, CFI değeri .92, IFI değeri .92, SRMR değeri .06 ve RMSEA değeri .07 (%90, GA = .072, .081) olduğu belirlenmiştir. Bu uyum iyiliği değerleri, SYKÖ’nün ölçüm modelinin kabul edilebilir bir model olduğunu ortaya koymuştur (Kline, 2011: Schermelleh-Engel vd., 2003: Schumacker & Lomax, 2004: Şimşek, 2007). Ayrıca, modelde yer alan bütün maddelere ait faktör yük değerlerinin .27 ile .66 arasında değiştiği anlaşılmıştır. SYKÖ’nün güvenirlik analizi için hesaplanan, Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı .84 ve test-tekrar test puanı .70 olarak bulunmuştur.



### Sonuç ve Öneriler

Bu araştırmada, SYKÖ'nün Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik çalışmaları gerçekleştirilmiştir. SYKÖ'nün, yapı geçerliğini test etmek için yapılan DFA'yla, ölçeğin tek faktörlü yapıdan oluştuğu ve yapı geçerliği için kurulan modelin, model veri uyumunun yüksek olduğu belirlenmiştir. SYKÖ'nün iç tutarlılık ve test-tekrar test hesaplamaları sonucunda elde edilen bulgularla, ölçeğin güvenirliğinin yeterli düzeyde olduğu görülmüştür. Bu nedenlerden dolayı, SYKÖ'nün geçerli ve güvenilir puanlar verdiği söylenebilir. Diğer bir ifadeyle SYKÖ: bireyin, saygınlığını yitirmeyle ilgili durumlardan kaçınma derecesini değerlendirmek amacıyla kullanılabilir.

**Anahtar Kelimeler:** Saygınlığını Yitirme Kaygısı, Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

### Kaynaklar

- Kline, R. B. (2011). *Principles and practice of structural equation modeling*. New York: The Guilford Press.
- Lin, C., & Yamaguchi, S. (2011). Effects of face experience on emotions and self-esteem in Japanese culture. *European Journal of Social Psychology*, 41, 446-455.
- Mak, W. W. S., Chen, S. X., Lam, A. G., & Yiu, V. F. L. (2009). Understanding distress: The role of face concern among Chinese Americans, European Americans, Hong Kong Chinese, and mainland Chinese. *The Counseling Psychologist*, 37(2), 219-248.
- Schermelleh-Engel, K., Moosbrugger, H., & Müller, H., (2003). Evaluating the fit of structural equation models: Test of significance and descriptive goodness-of-fit measures. *Methods of Psychological Research - Online*, 8(2), 23-74.
- Schumacker, R. E., & Lomax, R. G. (2004). *A beginner's guide to structural equation modeling* (2. Baskı). Mahway, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.
- Şimşek, Ö. F. (2007). *Yapısal eşitlik modellemesine giriş (Temel ilkeler ve lisrel uygulamaları)*. Ankara: Ekinoks Eğitim Danışmanlık.
- Zane, N., & Yeh, M. (2002). The use of culturally-based variables in assessment: studies on loss of face. İçinde K. S. Kurasaki, S. Okazaki, & S. Sue Eds.), *Asian American mental health: Assessment theories and methods* (ss. 123-139). New York: Kluwer Academic/Plenum Press.

## SUMMARY

### Problem Statement

Face is one's situations defined by specific roles that one carries out as a member and representative of a group concerning his/her social character and social integrity (Zane & Yeh, 2002). Face represents the person's social position and prestige gained by one or more certain roles approved by others (Hu, 1944, as cited in Mak, Chen, Lam, & Yiu, 2009). Many studies have been carried out regarding loss of face or negative experiences integrated with loss of face and the effects of these on individuals especially in the recent years (Zane & Yeh, 2002; Mak, Chen, Lam, & Yiu, 2009; Lin & Yamaguchi, 2011). For instance, a study revealed that when the loss of face increase but also, psychological distress (Mak, Chen, Lam, & Yiu, 2009). In another study, it was found that the repeat of loss of face events lead to people's experience of negative feelings (Lin & Yamaguchi, 2011). However, no measurement tool exists in Turkey in order to assess loss of face.

### Aim of the Study

The aim of this study was to adapt the Loss of Face Scale (LOFS) developed by Zane and Yeh (2002) into Turkish and conduct the validity and reliability studies.

### Method

The total sample consisted of 717 [517 female (72.1%), 181 male (25.2%) and 19 (no report) (2.6%)] undergraduate students. Translation-back translation method was used in the adaptation of LOFS into Turkish. The scale is unidimensional and consists of 21 items. Participants rate from 1 (strongly agree) to 7 (strongly disagree) the degree to which they agree with the statements. Higher scores represent greater avoidance from situations regarding loss of face. LOFS and demographic data from were administered to the voluntary undergraduate students in their classes by the first researcher. It took 15 minutes for participants to fill the instruments. Confirmatory Factor Analysis was conducted to test the construct validity of the LOFS and Cronbach's alpha reliability and test-retest reliability values were used for the

reliability analysis.

#### Findings

The results of the CFA performed to examine the construct validity of the scale Confirmatory Factor Analysis (CFA) showed that the data fit the hypothesized measurement model. The fit indexes were as follows:  $\chi^2 = 969.87$ ,  $sd = 187$ ,  $p < .01$ ,  $CFI = .92$ ,  $IFI = .92$ ,  $SRMR = .06$ , and  $RMSEA = .07$  (%90,  $CI = .072, .081$ ). The findings revealed that the hypothesized measurement model was an acceptable model (Kline, 2011; Schermelleh-Engel et al., 2003; Schumacker & Lomax, 2004; Şimşek, 2007). Moreover, the findings showed that factor loadings have ranged from .27 to .66. Cronbach's alpha internal consistency estimate of the LOFS was .84 and test-retest reliability after one month was found to be .70.

#### Conclusion and Suggestions

The validity and reliability studies of the Turkish Form of the LOFS were conducted in the current study. The results of the confirmatory factor analysis to test the construct validity verified the unidimensional structure of the LOFS and demonstrated that data and model fit was high. The findings concerning Cronbach's alpha internal reliability, and test-retest reliability indicated that the scale has adequate reliability values. In sum, the results of all those analyses yielded that LOFS had good and adequate psychometric properties. Therefore, LOFS can be used to assess the situations regarding avoidance of face-losing.

**Key words:** Loss of Face, Validity and Reliability Study

#### References

- Kline, R. B. (2011). Principles and practice of structural equation modeling. New York: The Guilford Press.
- Lin, C., & Yamaguchi, S. (2011). Effects of face experience on emotions and self-esteem in Japanese culture. *European Journal of Social Psychology*, 41, 446-455.
- Mak, W. W. S., Chen, S. X., Lam, A. G., & Yiu, V. F. L. (2009). Understanding distress: The role of face concern among Chinese Americans, European Americans, Hong Kong Chinese, and mainland Chinese. *The Counseling Psychologist*, 37(2), 219-248.
- Schermelleh-Engel, K., Moosbrugger, H., & Müller, H., (2003). Evaluating the fit of structural equation models: Test of significance and descriptive goodness-of-fit measures. *Methods of Psychological Research - Online*, 8(2), 23-74.
- Schumacker, R. E., & Lomax, R. G. (2004). A beginner's guide to structural equation modeling (2. Edition). Mahway, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.
- Şimşek, Ö. F. (2007). Yapısal eşitlik modellemesine giriş (Temel ilkeler ve lisrel uygulamaları). Ankara: Ekinoks Eğitim Danışmanlık.
- Zane, N., & Yeh, M. (2002). The use of culturally-based variables in assessment: studies on loss of face. In K. S. Kurasaki, S. Okazaki, & S. Sue Eds.), *Asian American mental health: Assessment theories and methods* (pp. 123-139). New York: Kluwer Academic/Plenum Press.

ID: 282

### **Lise Öğrencilerinde Riskli Davranışların Yaygınlığı\***

#### **Prevalance Of Risk Behaviors Among High School Students**

**Yazarlar / Authors:** Tuncay Ergene, Arif Özer, Dilek Gençtanırım, Selen Demirtas-Zorbaz, Fatma Arıcı, Tülin Acar, Seval Kızıldağ

### **ÖZET**

Ergenlik, bireyin kimlik bulma çabası içinde olduğu bir dönemdir. Bu nedenle, ergenliğin çeşitli riskli davranışların ortaya çıkması açısından da kritik bir dönem olduğu düşünülebilir. Türkiye’de lise öğrencilerinde riskli davranışların yaygınlığına ilişkin durumun ortaya konması, alınabilecek önlemler açısından önemli görülmektedir. Bu çalışmada ele alınan antisosyal davranışlar, alkol ve sigara kullanımı, intihar eğilimi, beslenme alışkanlıkları, okul terki gibi davranışlar riskli davranışlar olarak değerlendirilmektedir. Antisosyal davranış, bilinçli olarak diğer insanların eşyalarına zarar verme, okuldan ya da evden kaçma ve fiziksel şiddet içeren davranışlardır (Jessor, 1991). Ülkemizde, MEB (2006) tarafından yapılan çalışmada, beş ayda okullarda meydana gelen fiziksel olaylarda 14 öğrenci öldürüldüğü, 104 öğrencinin ve üç öğretmenin yaralandığı belirtilmektedir. Riskli davranışlar içinde yer alan intihar eğilimi, bireylerde var olan intihar etme riskini ifade etmektedir. Yapılan araştırmalarda intihar girişimlerinin % 20’sinin lise çağında gerçekleştiği belirtilmektedir (Diler, 2003). Riskli davranışların diğer bir boyutu olan okul terki, bir öğrencinin mezun olmadan ya da çalıştığı/devam ettiği programı tamamlamadan okuldan ayrılmasıdır (McWhirter ve McWhirter, 2004). Steinberg (2002) Amerikan ergenlerden üçte ikisinin liseye başladığı: fakat birçok öğrencinin ilk yıldan sonra ortaöğretime devam etmediklerini belirtmektedir. Tütün ve alkol kullanımı da riskli davranışlar kategorisinde değerlendirilebilecek başka bir boyuttur. Yapılan bazı araştırmalarda, ergenlerin esrar, alkol ve sigara kullanımlarının azımsanmayacak oranlarda olduğu bulunmuştur (Rey ve ark., 2002; Ruangkanhanasetr ve ark., 2005). Türkiye’de lise öğrencileriyle yapılan bazı araştırmalarda öğrencilerin bir kısmının sağlıksız beslenme alışkanlıklarının olduğu ve kilolarının normal değerlerin altında ya da üstünde olduğu belirtilmektedir (Baş ve Kızıltan, 2007; Turan ve ark., 2006; Türk, Taner Gürsoy ve Ergin, 2007). Özetle, ergenler arasında çeşitli riskli davranışlara yaygın olarak rastlandığı söylenebilir. Buradan hareketle bu çalışmada Türkiye’de lise öğrencilerinde riskli davranışların yaygınlığının ve riskli davranışlarda il, cinsiyet ve sınıf değişkenlerine göre farklılaşma olup olmadığının belirlenmesi amaçlanmıştır.

#### **Yöntem**

Araştırmanın çalışma grubunu, 2011-2013 yılları arasında devam etmekte olan “Lise Öğrencilerinde Riskli Davranışların İncelenmesi” başlıklı TÜBİTAK projesi çerçevesinde Türkiye’nin on iki bölgesini temsilen belirlenen illerden random olarak seçilen 11 ildeki (İzmir, Sakarya, Ankara, Bursa, Kırıkkale, İstanbul, Edirne, Afyon, Konya, Malatya ve Eskişehir) lise öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışma kapsamında seçilen her ilden iki genel lisede, her sınıf düzeyinden ikişer sınıf seçilerek uygulama yapılmıştır. Araştırmaya 2263 kız, 1757 erkek olmak üzere toplam 4020 öğrenci katılmıştır. Öğrencilerin 1141’i 1. sınıfta, 889’u 2. sınıfta, 1084’ü 3. sınıfta, 909’u da 4. sınıfta öğrenimlerine devam etmektedirler. Çalışmada veri toplama aracı olarak Gençtanırım (2010) tarafından geliştirilen Riskli Davranışlar Ölçeği (RDÖ) kullanılmıştır. Verilerin analizinde MANOVA yapılmış, I. tip hatayı kontrol etmek amacıyla Bonferroni düzeltmesi uygulanmıştır.

#### **Bulgular**

Lise öğrencilerinin riskli davranışları arasında sınıf düzeylerine göre anlamlı farklılıklar vardır: genel olarak dokuzuncu sınıf öğrencilerinde riskli davranış eğiliminin diğer sınıf düzeylerine göre daha az olduğu görülmektedir. Bu farklılıklar şehirlere göre değişmektedir. Buna göre,

1. Araştırmanın yapıldığı tüm illerde erkekler kızlardan daha fazla anti sosyal davranış eğilimi göstermektedir.
2. Alkol-sigara kullanma ve okulu terk etme riski bakımından kız ve erkekler arasında İstanbul’da fark

bulunmazken, diğer illerde erkekler kızlardan daha fazla alkol-sigara kullanmaktadır.

3. İntihar eğilimi bakımından kız ve erkekler arasında illere bağlı olarak bir farklılık bulunmamaktadır.

4. Benzer şekilde, beslenme alışkanlıkları bakımından kız ve erkekler arasında illere bağlı olarak bir farklılık bulunmamaktadır.

Lise öğrencilerinin riskli davranışları arasında sınıf düzeylerine göre anlamlı farklılıklar vardır ve bu farklılıklar şehirlere göre değişmektedir.

#### Tartışma ve Sonuç

Çalışmanın bulgularına bakıldığında cinsiyete göre anlamlı fark çıkmamasına rağmen şehirlere göre riskli davranış gösterme de cinsiyetler arası farkın olduğu görülmektedir. Buna göre: erkekler kızlara göre antisosyal davranış gösterme eğilimine ve İstanbul ili hariç alkol-madde kullanım eğilimine sahiptirler. Önleyici çalışmalar planlanırken söz konusu cinsiyet farkları göz önüne alınmalı ve özellikle anti-sosyal davranış ve alkol-madde kullanımı ile ilgili yapılacak çalışmalarda erkek olmanın bir risk faktörü oluşturabileceği unutulmamalıdır. Sınıf düzeyine göre riskli davranışların yaygınlığına bakıldığında genel olarak dokuzuncu sınıftan sonra her tür riskli davranışta artış görülmektedir. Onuncu sınıfta tüm risk alanlarındaki eğilim daha fazladır. Buna göre: lise öğrencilerine planlanacak olan psikolojik danışma ve rehberlik çalışmalarında dokuzuncu sınıflarda önleyici rehberliğin, onuncu sınıflarda ise iyileştirici rehberlik ya da krize müdahalenin daha yaygın yer alması gerektiği söylenebilir. Ayrıca, Türkiye genelinde riskli davranışların yaygınlığını her yıl düzenli olarak ölçecek bir sisteme ihtiyaç duyulmaktadır. Böylelikle her il ve bölge kendi ihtiyaçlarını görebilecek ve verilecek hizmetler ihtiyaca göre planlanabilecektir. Düzenli olarak ölçümlerin yapılması sunulan hizmetlerin etkili olup olmadığını da gösterebilecektir.

Bu çalışmada kullanılan veriler, Prof. Dr. Tuncay Ergene tarafından yürütülen 110K430 kodlu TÜBİTAK projesinden elde edilmiştir.

## SUMMARY

Adolescence stage is a period in which person tries to clarify his/her identity. Therefore, it can be said that adolescence stage is a period in which some risk behaviors can occur. To clarify the prevalence of risk behaviors among high school students is viewed critical in terms of preventions. Antisocial behaviors, alcohol and tobacco use, suicide tendency, nutritional habit, school drop out are evaluated as risk behaviors. Antisocial behavior is, damaging other people's belongings consciously, running away from school or home and the behaviors including physically violence (Jessor, 1991). Suicide tendency which is also a risk behavior, means a person's suicide risk. In researches it is said that 20% of suicide attempts are occurred during the high school period (Diler, 2003). Another kind of risk behavior which is called school dropout means student leaving from school before finalizing his/her programme (McWhirter ve McWhirter, 2004). Steinberg (2002) states that 2/3 of American adolescents have started high school but lots of them have left their school. Consuming tobacco and alcohol is another aspect of risky behavior. Results of some researches in Turkey states that some high school students have unhealthy nutritional habits and their kilos are under or over their ideal kilos (Baş ve Kızıltan, 2007; Turan ve ark., 2006; Türk, Taner Gürsoy ve Ergin, 2007). In this context, the aim of this study is to expose the prevalence of risk behaviors in high school students in Turkey and investigate the differences in risk behaviors according to gender, grades, and cities.

#### Method

The study group is consisted of high school students on a random sample of 11 cities (İzmir, Sakarya, Ankara, Bursa, Kırıkkale, İstanbul, Edirne, Afyon, Konya, Malatya, and Eskişehir), chosen from the cities representing twelve regions of Turkey within the framework of TÜBİTAK project whose name is "Investigating Risk Behaviors of High School Students". The sample of the research is composed of 4020 students (2263 females, 1757 males). These students' numbers in classrooms and grade levels are in order as follows: 1st class-1141, 2nd class-889, 3rd class-1084, 4th class-909. In the research, Risk Behaviors Scale (RBS) developed by Gençtanırım (2010) was used as a data collection tool. For data analysis, MANOVA were used and Bonferroni correction was applied to control the I. type of error.

#### Findings

According to findings of the study, there are significant differences between the cities on the risk behaviors

scores of high school students, On the other hand male and female students have similar level of risk behaviors. Ninth grade students have less tendency to risk behaviors than the other grades. Also, the correlations between gender and cities are significantly different according to gender. Accordingly,

1. Male students have more tendency to antisocial behaviors than female students in all cities.
2. In Istanbul there is no significant differences between male and females students in terms of alcohol and cigarette use: but in the other cities males have more tendency to use alcohol and cigarette than female students.
3. Depending on the terms of suicidality, there is no significant differences between male and female students according to the cities.
4. Similarly, in terms of nutritional habits, there is no significant differences between male and female students, depending on the cities.

Also, there are significant differences according to grades on risk behaviors levels and these differences vary by cities.

#### Results and Discussion

From the findings of the study it can be observed that even there is no significant difference between gender and risk behaviors there is significant difference between gender and risk behaviors considering to city. Male students are attempt to anti-social behavior and alcohol-drug use than female students. While planning preventive studies, these findings can be considered and be aware of being a male can be a risk factor to anti-social behavior and alcohol – drug use. Looking at the prevalence of risk behaviors by grade level it can be observed that there is increase after ninth grade. At tenth grade tendency in all risk behavior are over. According to this: the counseling services which will be planned for high school students at ninth grade must include preventive guidance and at tenth grade it must be include crisis intervention. A system which can be regularly measure risk behaviors prevalence every year is needed. Through this, every city and region could able to see their needs and plan services according to this need. Such a regular measurement could give information about the services offered is effective or not.

Key Words: Risk behaviors, high school students, prevalence.

ID: 286

## **Lise Öğrencilerinin Kariyer Denetim Odaklarının Sosyo-Demografik Değişkenlere Göre İncelenmesi**

### **Analysing Career Locus Of Control Of High-School Students As Regards Socio-Demographic Variables**

Yazarlar / Authors: Pelin Güven, Diğdem Müge Siyez

## **ÖZET**

### **ÖZET**

#### **GİRİŞ VE AMAÇ**

Kariyer seçimi bireyin yaşamındaki en önemli kararlardan birisidir. Kariyer seçiminde, kişisel kontrol ve kişinin gelecek oryantasyonun olması oldukça önemlidir. Bu noktada da kariyer denetim odağı kavramı devreye girmektedir. Kariyer gelişimi ve seçimini bilişsel, gelişimsel ve sosyolojik bir bakış açısıyla değerlendiren Gottfredson (1981) bireylerin, çocukluktan itibaren kendi ilgi, yetenek, beceri ve kişilik özelliklerine uygun meslek arayışını içerisine girdiğinden bahsetmektedir. Bu arayış sürecinde bireyin içinde bulunduğu sosyal çevrenin de önemli olduğu belirtilmektedir. Gottfredson'a göre çocuklar 9-13 yaşları arasında ailelerinin sosyal statülerinin farkına varmaya başlamakta ve arkadaşları ya da toplum tarafından yapılan sosyal değerlendirmelere daha duyarlı hale gelmektedirler.

Bu doğrultuda bu çalışmanın amacı, lise öğrencilerinin kariyer denetim odaklarının sosyo-demografik değişkenlere (cinsiyet, sınıf düzeyi, anne ve baba eğitim düzeyi, gelir düzeyi, anne ve baba mesleği ve okulun bulunduğu bölgeye) göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterip göstermediğini saptamaktır.

#### **YÖNTEM**

Çalışma, tarama modelinin kullanıldığı, betimsel bir araştırmadır. Çalışma grubu, Samsun'daki 5 okulda (Göl Çok Programlı Lisesi, Ticaret Meslek Lisesi, Kız Meslek Lisesi, Namık Kemal Anadolu Lisesi ve Şahinoğlu Koleji) 9, 10, 11 ve 12.sınıfta öğrenim görmektedir olan 304 lise öğrencisinden (145 kız, 159 erkek) oluşmaktadır. Okullar farklı sosyal çevreleri ve sosyo-ekonomik düzeyi temsil edecek şekilde seçilmiştir. Okulların biri Samsun'un köyünde, bir diğeri bir ilçesinde, diğer ikisi merkezde yer almaktadır. Merkezde yer alan okullardan biri özel okul, diğeri ise Anadolu lisesidir.

Veri toplamak amacıyla kullanılan Kariyer Denetim Odağı Ölçeği (KDOÖ), lise öğrencilerinin kariyer kararı verme süreçlerini değerlendirmek amacıyla Millar ve Shevlin (2007) tarafından geliştirilmiş ve Türkçe'ye Siyez ve Aysan (2011) tarafından uyarlanmıştır. 20 Maddeden oluşan KDOÖ, içsel denetim, çaresizlik, şans ve güçlü diğerleri olmak üzere dört alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçek maddeleri "Tamamen Katılıyorum"dan "Hiç Katılmıyorum"a doğru altı likert tipinde derecelendirilmektedir. Ölçeğin içten denetim, çaresizlik, şans ve güçlü diğerleri alt ölçekleri için Cronbach alfa iç tutarlık katsayısı sırasıyla .72, .77, .68 ve .65 olarak bulunmuştur.

Öğrencilerin sosyo-demografik bilgilerinin toplanmasında araştırmacılar tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu kullanılmıştır.

Analizler, SPSS 16.0 ile yapılmış, istatistiksel teknikler olarak t testi, tek yönlü ANOVA, Scheffe ve Tamhane testleri kullanılmıştır.

#### **BULGULAR**

Araştırma sonuçlarına göre, Kariyer Denetim Odağı Ölçeği'nin içsel denetim alt boyutu puan ortalamaları cinsiyet ( $t=2.46, p<.05$ ), sınıf düzeyi ( $F(3,303)=2.84, p<.05$ ) anne eğitim düzeyi ( $F(5,303)=2.28, p<.05$ ), gelir düzeyi ( $F(4,303)=5.88, p<.01$ ), anne mesleği ( $F(4,303)=2.41, p<.05$ ), baba mesleği ( $F(4,303)=4.20, p<.05$ ) ve okulun bulunduğu bölgeye ( $F(3,303)=10.45, p<.01$ ) göre farklılaşmaktadır.

Anne eğitim düzeyine göre Tamhane testi yapıldığında, okuyazar bir anneye sahip olan öğrencilerin içsel denetim puan ortalamalarının ( $X=26,21$ ), annesi lise mezunu olan öğrencilerinin puan ortalamalarından

( $X=23.00$ ) anlamlı şekilde yüksek olduğu görülmüştür. Gelir düzeyine göre Scheffe testi ile bakıldığında, ailesi aylık 5001 TL ve üzeri gelir düzeyine sahip olan öğrencilerin içsel denetim puan ortalamalarının ( $X=21.05$ ), aylık gelir düzeyi 100-800 TL ( $X=24.82$ ), 801-1500 TL ( $X=24.23$ ) ve 1501-3000 TL ( $X=24.90$ ) olan öğrencilerin puan ortalamalarından anlamlı şekilde düşük olduğu saptanmıştır. Baba mesleğine göre Scheffe testi ile bakıldığında, babası işçi olan öğrencilerin içsel denetim puan ortalamalarının ( $X=24.89$ ), babası esnaf/tüccar olan öğrencilerin puan ortalamalarından ( $X=21.67$ ) anlamlı şekilde yüksek olduğu görülmüştür. Okulun bulunduğu bölgeye göre Tamhane testi yapıldığında, Samsun'un merkezindeki özel okulda okuyan lise öğrencilerinin içsel denetim puan ortalamalarının ( $X=21.21$ ), merkezdeki diğer devlet okulunun ( $X=24.21$ ) ve aynı zamanda Samsun'un köy ( $X=23.97$ ) ve ilçesindeki ( $X=25.78$ ) diğer iki okulun öğrencilerinin puan ortalamalarından anlamlı şekilde düşük olduğu görülmüştür.

Kariyer Denetim Odağı Ölçeği'nin şans alt boyutu puan ortalamaları okulun bulunduğu bölgeye ( $F(3,303)=3.52$ ,  $p<.05$ ) göre farklılaşmaktadır. Okulun bulunduğu bölgeye göre Scheffe ile bakıldığında, özel okulun öğrencilerinin şans puan ortalamalarının ( $X=16.53$ ), merkezdeki devlet okulu ( $X=14.02$ ) ve ilçedeki okulun ( $X=13.97$ ) öğrencilerinin puan ortalamalarından anlamlı şekilde yüksek olduğu görülmüştür.

Kariyer Denetim Odağı Ölçeği'nin çaresizlik alt boyutu puan ortalamaları cinsiyet ( $t=2.70$ ,  $p<.01$ ) ve okulun bulunduğu bölgeye ( $F(3,303)=4.25$ ,  $p<.01$ ) göre farklılaşmaktadır. Okulun bulunduğu bölgeye göre Scheffe testi yapıldığında, köy okulundaki öğrencilerin çaresizlik puan ortalamalarının ( $X=13.17$ ), ilçedeki okulun öğrencilerinin puan ortalamalarından ( $X=10.90$ ) anlamlı şekilde yüksek olduğu görülmektedir.

Kariyer Denetim Odağı Ölçeği'nin güçlü diğerleri alt boyutu puan ortalamaları cinsiyet ( $t=3.88$ ,  $p<.01$ ) ve okulun bulunduğu bölgeye ( $F(3,303)=4.06$ ,  $p<.01$ ) göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır. Okulun bulunduğu bölgeye göre Scheffe testi ile bakıldığında, özel okulun öğrencilerinin güçlü diğerleri puan ortalamalarının ( $X=12.84$ ), merkezdeki devlet okulunun öğrencilerinin puan ortalamalarından ( $X=10.51$ ) anlamlı şekilde yüksek olduğu görülmüştür.

#### SONUÇ

Gottfredson'un daraltma-uzlaşma kuramını destekleyecek şekilde lise öğrencilerinin içinde bulunduğu sosyal çevreye göre kariyer denetim odaklarının farklılaştığı belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: kariyer, denetim odağı, Gottfredson

## SUMMARY

### SUMMARY

#### INTRODUCTION

Choosing a career is one of the most important decisions of one's life. Personal control and future orientation are important components of career decision making. At that point we face the term is called career locus of control. Gottfredson who assessed career improvement and choice of career point of view cognitively progressionally and sociologically, mentioned that people intend jobs proper with their personel features, abilities and interests. In this point, the social environment is also essential. According to Gottfredson, children at the age of 9-13 begin to realise social status of their families and be more sensitive to social assessments made by society or their friends.

The purpose of this study to determine whether career locus of control differentiating depending on some socio-demographic variables (gender, class level, educational level of parents, level of income, jobs of parents, region of school) or not.

#### METHOD

The study is a descriptive survey. The participants of this study consisted of 304 high-school students (145 girls, 159 boys) from grades between 9th-12th in 5 schools in Samsun (Göl Multi-Program High School, Trade Vocational High School, Girl's Vocational School, Namık Kemal Anatolian High School, Şahinoğlu College). The schools were chosen different socio-economic background. One of the schools was in village of Samsun, another one is in district and other schools that are private and public school in city center.

Career Locus of Control Questionnaire (CLCQ) that is used for collect data is improved to the purpose to asses process of desiding career of high-school students by Millar and Shelvin (2007) and was adapted Turkish by Siyez and Aysan (2011). CLCQ is that consist of 20 question have four subscales as internality, luck, helplessness and powerful others. Item of questionnaire is gradated from "I Never Join" to "I Join



Definitely" as six-point likert type. It is found that cronbach alfa internal consistency coefficient of sub-dimensions of questionnaire that are internality, luck, helplessness and powerful others are in orderly .72, .77, 68 ve .65. Information sheet was developed for this study to collect participants' certain demographic and personal information.

SPSS 16.0 was used for statistical analysis of our data. Frequency analysis, t test, One Way Anova, Scheffe and Tamhane test were used investigation.

#### RESULTS

According to result of research, internality mean scores were differentiated according to gender ( $t=2.46$ ,  $p<.05$ ), by class level ( $F(3,303)=2.84$ ,  $p<.05$ ), educational level of mother ( $F(5,303)=2.28$ ,  $p<.05$ ), level of income ( $F(4,303)=5.88$ ,  $p<.01$ ), job of mother ( $F(4,303)=2.41$ ,  $p<.05$ ), job of father ( $F(4,303)=4.20$ ,  $p<.05$ ), and region of school ( $F(3,303)=10.45$ ,  $p<.01$ ).

Post hoc comparisons were made using Tamhane test for education level of mother variable. Tamhane analysis revealed that students whose mothers were literate ( $X=26.21$ ) had higher internality mean scores than students whose mothers graduated from high school ( $X=23.00$ ). Scheffe analysis revealed that students whose families had 5001 TL and higher income level ( $X=21.05$ ) had lower internality mean scores than students whose families had 100-800 TL ( $X=24.82$ ), 801-1500 TL ( $X=24.23$ ), 1501-3000 TL ( $X=24.90$ ). Scheffe analysis revealed that students whose fathers were worker ( $X=24.89$ ) had higher internality mean scores than students whose father were merchant ( $X=21.67$ ). Tamhane analysis revealed that students receive education in private school ( $X=21.21$ ) are lower internality mean scores than students receive education in public school in city center ( $X=24.21$ ), in district ( $X=25.78$ ) and in village ( $X=23.97$ ).

According to result of research, luck sub-dimension of career locus of control questionnaire score mean become different significantly by region of school ( $F(3,303)=3.52$ ,  $p<.05$ ). Scheffe analysis revealed that, students receive education in private school ( $X=16.53$ ) are higher luck score mean than students receive education in public school in city center ( $X=14.02$ ), in district ( $X=13.97$ ).

According to result of research, helplessness sub-dimension of career locus of control questionnaire score mean become different significantly by gender ( $t=3.88$ ,  $p<.01$ ) and region of school ( $F(3,303)=4.25$ ,  $p<.01$ ). Scheffe analysis revealed that students receive education in village school ( $X=13.17$ ) are higher helplessness score mean than students receive education in district school ( $X=10.90$ ).

According to result of research, powerful others sub-dimension of career locus of control questionnaire score mean become different significantly by gender ( $t=2.70$ ,  $p<.01$ ) and region of school ( $F(3,303)=4.06$ ,  $p<.01$ ). Scheffe analysis revealed that students receive education in private school ( $X=12.84$ ) are higher powerful others score mean than students receive education in public school in city center ( $X=10.51$ ).

#### DISCUSSION

It is determined that career locus of control of high-school students become different by students social environment as Gottfredson's Circumscription and Compromise Theory.

Key words: career, focus of control, Gottfredson



ID: 290

## **Yürütücü İşlevler Ve Eğitim İlişkisi Perspektifinden Okul Rehberliğinin Önemi**

.....  
Yazarlar / Authors: Oya Güngörmüş özkardeş

### **ÖZET**

Beynin en önemli fonksiyonlarından biri olan yürütücü işlev fonksiyonlarının okul yaşamı açısından da çok kritik bir önemi vardır. Çeşitli araştırmacılar tarafından beynin CEO'su olarak düşünülen Yürütücü İşlevler hem bir görevin başarıyla tamamlanması hem de duygu ve davranışların düzenlenmesinde önemli görevler üstlenmektedir.

Okulda gözlemlenen pek çok davranış problemi ve başarısızlığın temelinde yürütücü işlevlerdeki bozulmalar yatmaktadır. Bu nedenle hem okuldaki psikolojik danışmanların ve öğretmenlerin yürütücü işlevlerin fonksiyonlarını iyi bilmeleri hem de yürütücü işlevlerdeki yetersizliklerin davranış ve ya da akademik sorunlardaki yansımalarını tanımları öğrencilere verilecek destek açısından çok önemlidir.

Bu sunumda önce okulda yaşanan sorunlar ile yürütücü işlev fonksiyonları arasındaki ilişkiye değinilecek, daha sonra da hem öğretmen ve öğrencilerin bu fonksiyonlar hakkında bilgilendirilmeleri açısından okul rehberlerinin yapmaları gerekenler tartışılacaktır.

### **SUMMARY**

No information was submitted in English.

ID: 291

### **İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Meslek Kararı Verme Yetkinlikleri İle Ana-Baba Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**

#### **Evaluation Of The Relationship Between Elementary School 8th Grade Students' Career Decision-Making Self-Efficacy And The Attitude Of Their Parents**

Yazarlar / Authors: Fatma Funda Akkoç

### **ÖZET**

Türkiye'deki sisteme göre 8. sınıftaki bir öğrenci öğretim yılı sonunda kariyeri ile ilgili çok önemli bir karar vermek zorundadır. Sene sonunda gireceği bir sınav/sınavlar sonucu okuyacağı lisenin tercihini yapar. Bazı insanlar çok küçük yaşlardan itibaren ne olmak istediklerini bilirlerken bazıları için aileleri karar verir. Ancak bazıları bu karar aşamasında çeşitli nedenlerden (kendilerini ve meslekleri tanımama, koşulları bilmeme gibi) kararsızlığa düşerler (Aytaç ve Bayram, 2001). Ebeveynler ve gencin çevresindeki önemli kişiler açıkça ya da örtülü biçimde onun mesleki kararlarını etkilerler (Gati ve Saka, 2001). Kendi mesleki kararlarını verme konusundaki yetkinlik, bu sürecin ne şekilde geçeceği, öğrencinin kendi istek, değer ve ihtiyaçları ile ailesininkileri ne şekilde dengelemeyi başarabileceği konusunda etkili olacaktır. Bu noktada gençlerin kararını etkileyen çok çeşitli faktörler vardır, bu faktörlerin anlaşılması bu alanda çalışan psikolojik danışmanlara ve rehberlik uzmanlarına, çocuklarına yardımcı olmak isteyen anne-babalara yardımcı olabilir.

Bu araştırmanın amacı ilköğretim 8. sınıf öğrencilerinin meslek kararı verme yetkinlikleri ile ana-baba tutumları arasındaki ilişkinin ve meslek kararı verme yetkinliğinin cinsiyet, annenin çalışma durumu, anne-babanın eğitim durumu, meslek seçiminde rehberlik biriminden bilgi alıp almama, baskı görüp görmeme, meslek seçimi konusunda anne veya baba ile konuşup konuşamama değişkenlerine göre farklılığının incelenmesidir.

Araştırmaya İzmir ilinde okuyan ilköğretim öğrencilerinden 415 kız, 398 erkek toplam 813 öğrenci katılmıştır. Veri toplama aracı olarak "Meslek Kararı Verme Yetkinlik Ölçeği (MKVYÖ)", "Ana Baba Tutum Ölçeği" ve "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır. Verilerin analizi Ege Üniversitesi'nde SPSS 15 paket programı ile yapılmıştır. Araştırmada verilerin normal dağılım göstermemesi nedeniyle meslek kararı verme yetkinliği ile ana-baba tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesinde Spearman-Brown korelasyon tekniği kullanılırken: MKVYÖ puan ortalamalarının cinsiyet, meslek seçiminde rehberlik biriminden bilgi alıp almama, baskı görüp görmeme, meslek seçimi konusunda anne veya baba ile konuşup konuşamama değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığı Mann Whitney U testi ile annenin çalışma durumu ve anne-babanın eğitim durumuna göre farklılaşıp farklılaşmadığı ise Kruskal Wallis H testi ile incelenmiştir. Karşılaştırmalarda hata payı 0.05 olarak kabul edilmiştir.

MKVYÖ alınabilecek puanların aralığı toplam puanda 27—135( =110.40, ss=15.714), bireysel ve mesleki özellikleri doğru olarak değerlendirme altölçeğinde 11-55( =31.39, ss=6.310), mesleki bilgi toplama altölçeğinde 8-40( =31.81, ss=5.320) ve gerçekçi plan yapma altölçeğinde ise yine 8-40'tır ( =31.39, ss=5.271). Çalışmaya katılan öğrenci grubunun meslek kararı verme yetkinlik düzeylerinin toplamda, mesleki bilgi toplama ve gerçekçi plan yapma altölçeklerde yüksek: bireysel ve mesleki özellikleri doğru olarak değerlendirme altölçeğinde orta düzeyde olduğu söylenebilir. Ana-baba tutum ölçeği puanlarına bakıldığında, her altölçekten alınabilecek puan aralığı 0- 13 arasındadır. Araştırmaya katılan öğrenci grubunun anne puanlarının ortalaması( =5.13, ss=4.127) ve baba puanlarının ortalamasının( =5.13, ss=4.071) çok yüksek olmadığı söylenebilir.

Araştırma grubunun meslek kararı verme yetkinlik puan ortalamaları ile ana-baba tutumları puan ortalamaları arasındaki ilişki incelendiğinde, MKVYÖ toplam puan ve alt ölçekler puan ortalamaları ile ana-baba tutum ölçeği puan ortalamaları arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki görülmektedir(p<0.01). Kız öğrencilerin erkek öğrencilerden meslek kararı verme yetkinlik toplam puanları, bireysel ve mesleki

özellikleri doğru olarak değerlendirme ve gerçekçi plan yapma puan ortalamaları anlamlı biçimde yüksekken: mesleki bilgi toplama altölçeğinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ( $p < .05$ ). Araştırmada annesi çalışan öğrencilerin çalışmayanlarınkine ve emekli olanlara göre toplam puanları ( $p < .01$ ), bireysel ve mesleki özellikleri doğru olarak değerlendirme altölçek puanları ( $p < .01$ ,  $p < .05$ ), mesleki bilgi toplama altölçek puanları ( $p < .05$ ) ve gerçekçi plan yapma altölçek puanları ( $p < .01$ ) anlamlı biçimde yüksektir. Annesi okur yazar olmayan öğrencilerin toplam ve bireysel ve mesleki özellikleri doğru olarak değerlendirme altölçeği puanlarının, araştırmaya katılan diğer öğrencilere göre  $p < .01$  düzeyinde düşük olduğu görülmüştür. Yine annesi okur yazar olmayan öğrencilerin mesleki bilgi toplama alt ölçeği puanlarının, annesi okur yazar yada ilkökul mezunu olan ve ortaokul mezunu olan öğrencilerin puanlarına göre  $p < .05$  düzeyinde, lise ve daha üstü eğitilmiş anneleri olan öğrencilerin puan ortalamalarına göre  $p < .01$  düzeyinde daha düşük olduğu görülmüştür. Gerçekçi plan yapma altölçeğinde annesi okur yazar olmayan öğrencilerin puan ortalamaları, anneleri okur yazar yada ilkökul mezunu olan öğrencilere göre  $p < .05$  düzeyinde, diğer öğrencilerin puan ortalamalarına göre  $p < .01$  düzeyinde anlamlı biçimde düşüktür. Ayrıca anneleri okuryazar ya da ilkökul mezunu olan öğrencilerin toplam ve altölçek puan ortalamaları anneleri lise mezunu olan öğrencilerden anlamlı biçimde düşüktür ( $p < .01$ ). Babaların eğitim durumlarına göre puan ortalamalarında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Rehberlik biriminden bilgi ya da yardım aldığını söyleyen öğrencilerin almadığını söyleyenlere göre meslek kararı verme yetkinlik toplam ( $p < .05$ ) ve altölçek puanları ( $p < .01$ ) anlamlı biçimde yüksektir. Meslek seçimi konusunda anne veya babası ile konuşabildiğini söyleyen öğrencilerin puan ortalamaları konuşamadığını belirtenlere göre toplam puan ve tüm altölçek puanlarında anlamlı biçimde yüksektir ( $p < .01$ ). Meslek seçimi konusunda çevresindeki herhangi bir yetişkinden baskı gördüğünü söyleyen öğrencilerin puan ortalamaları baskı görmediğini belirtenlere göre toplam puan ve tüm altölçek puanlarında anlamlı biçimde düşüktür ( $p < .01$ ).

Anne babaların çocuklarının gelecekteki mesleğine karar verme aşamasında ona yardım etme çabası doğal bir istektir. Bu desteği doğru şekilde verebilmeleri için onların ilgi ve becerilerini iyi tanımlarına,

## SUMMARY

The educational system in Turkey requires an 8th grade student to take a very important decision at the end of the academic year regarding his/her future career: Based on the exam(s) he/she will take at the year's end, the student will choose the high school he/she will attend. Certain individuals have an idea from an early age about which career they wish to follow: for others, on the other hand, career-related decisions might be taken by their families. When they need to take career-related decisions, certain individuals may be uncertain and undecided for various reasons (such as not knowing themselves or the possible careers sufficiently well: or lacking knowledge about the existing conditions) (Aytaç and Bayram, 2001). Parents, as well as individuals who are significant to an adolescent, explicitly or implicitly affect the adolescent's decisions regarding his/her future career (Gati and Saka, 2001). Career decision-making self-efficacy is an effective means for determining how this process will unfold, and also whether the student will be able to balance his/her own wishes, values and needs with those of his/her family. There are a wide range of factors affecting the adolescents' decisions: understanding these factors could be of assistance for psychological counselors and guidance specialists who work in this field, and also for mothers and fathers who wish to help their children.

The purpose of this study was to evaluate the relationship between elementary school 8th grade students' career decision-making self-efficacy and the attitudes of their mothers and fathers, and also to investigate the variation in career decision-making self-efficacy according to gender, the working status of the mother, the education level of the mother and father, the provision of information from a counseling unit on career choices, the presence or absence of pressure on the students, and the level of communication with the mother and father regarding career choices.

A total of 813 elementary school students receiving their education in Izmir, including 415 girls and 398 boys, took part in this study. The "Career Decision-Making Self-Efficacy Scale (CDMSES)," the "Mother and Father Attitude Scale" and the "Personal Information Form" were used for data collection. Data analysis was performed with the SPSS 15 package program at the Ege University. As the study data did not display normal distribution, the Spearman-Brown correlation technique was used for evaluating the relationship

between career decision-making self-efficacy and the attitudes of mothers and fathers. Whether the average CDMSES scores varied according to gender, the provision of information from a counseling unit on career choices, the presence or absence of pressure on the students, and the level of communication with the mother and father regarding career choices was evaluated with the Mann Whitney U test. On the other hand, whether the average CDMSES scores varied according to the working status of the mother and the education level of the mother and father was evaluated with the Kruskal Wallis H test. The margin of error for these comparisons was accepted as 0.05.

The range of scores that could be obtained with the CDMSES was 27 – 135 (  $M=110.40$ ,  $SS=15.714$ ) for the total score: 11 – 55 (  $M=31.39$ ,  $SS=6.310$ ) for the accurate self-appraisal of individual and career-related characteristics subscale: 8 – 40 (  $M=31.81$ ,  $SS=5.320$ ) for the career information gathering subscale: and also 8-40 (  $M=31.39$ ,  $SS=5.271$ ) for the realistic planning subscale. The student group participating to this study scored highly in the career decision-making self-efficacy total score, the career information gathering subscale and the realistic planning subscale: on the other hand, the students scored moderately in the accurate self-appraisal of individual and career-related characteristics subscale. Regarding the mother and father attitude scales, the scores that could be obtained from each subscale was between 0 – 13. The mean mother scores (  $M=5.13$ ,  $SS=4.127$ ) and father scores (  $M=5.13$ ,  $SS=4.071$ ) were determined as being rather low..

When the relationship between the mean career decision-making self-efficacy scores and the mean mother and father attitude scores were evaluated, a negative significant relationship was identified between the mean CDMSES total and subscale scores and the mean mother and father attitude scale scores ( $p<.01$ ). In comparison to male students, female students had significantly higher mean career decision-making self-efficacy total scores, mean self-appraisal of individual and career-related characteristics scores, and mean realistic planning scores. On the other hand, no significant difference was identified between male students and female students with regards to the career information gathering subscale ( $p<.05$ ). In comparison to students whose mothers were retired or not working, students with working mothers had significantly higher

ID: 293

## **Psychosocial Needs Of Breast Cancer Women And Health Counseling**

**Yazarlar / Authors:** Aygöl Tunç

### **ÖZET**

**Anahtar kelimeler:** Meme kanseri, psikosozal ihtiyaçlar, sağlık danışmanlığı

**Problem durumu**

Meme kanseri kadınlar arasında en yaygın olan kanser türüdür ve dokuz kadından biri yaşamlarının bir döneminde meme kanseri olma riski taşımaktadır. Yaşamı tehdit eden bir hastalık tanısı almak, meme kanseri tanısı almak gibi, tanı ve tedavi süreçlerinde bazı psikosozal zorluklara neden olmaktadır. Yaşanın stresin düzeyi kadından kadına, tanı ve tedavi sürecine bağlı olarak değişmekle birlikte, meme kanserli kadınların hastalık ve tedavinin gereklilikleriyle başa çıkmalarının yanı sıra, fizyolojik, psikolojik ve sosyal konularla yüzleşmelerine neden olmaktadır.

Meme kanseri tanısı ve tedavilerinde duygusal ve psikolojik durumun (iyi olduğuna kadar kötü durum) altında yatan ihtiyaçların karşılanıp karşılanmadığının göstergeleri olduğu iddia edilmektedir (The Institute for Health Research, 2001). Meme kanserli kadınların bazı psikosozal ihtiyaçları arasında yan etkilerle başa çıkma: değişen benlik algısıyla başa çıkma: stres ve uyum tepkileri: başkalarının yardımcı olmayan inanç, beklenti ve duygularıyla başa çıkma: hayatta kalma ve büyüme ile ilgili konular: kanser ve tedavisi hakkında bilgi ihtiyacı: kimlik ihtiyaçları ve: beden imgesi ile ilgili konular yer almaktadır (Beatty, Oxlad, Koczwara & Wade, 2008: Schmid-Büchi, Halfens, Dassen & Borne, 2008: The Institute for Health Research, 2001).

Sağlık danışmanlığı psiko-eğitimsel bir süreç olarak danışanların sağlık sorunlarıyla ilişkili duygu ve duygu durumlarını anlamalarına ve başa çıkmalarına ve tedavi, iyileşme ya da sağlık sorunlarını yönetmeye yönelik tedavilerine katılımlarını yardımcı olmaktadır (Blonna and Watter, 2005)

Beş çeşit sağlık danışmanlığı bulunmaktadır. Bunlar, "tıbbi-bakım danışmanlığı", "sağlığı geliştirme danışmanlığı", "hasta bakım danışmanlığı", "sağlık odaklı danışma" ve "sağlık odaklı psikoterapidir" (Sperry & Carlson, 2002: Sperry, Lewis, Carlson, & Englar-Carlson, 2005).

Meme kanserli kadınların psikosozal ihtiyaçları zaman zaman anne, eş, kızları gibi bakım verenleri tarafından karşılanırsa da profesyonel olarak karşılanması gereken psikosozal ihtiyaçlar kaldığı görülmektedir. Örneğin, hastalık ve ilerleyişi hakkında bilgi, değişen yaşam amaçları ile başa çıkma bunlardan bir kaçıdır. Bu durumda sağlık danışmanlığı çeşitleri bu ihtiyaçları karşılamak için yol gösterici olarak görülebilir.

Bu çalışmanın sonuçları yeni bir alan olarak sağlık danışmanlığının gelişmesine katkıda bulunabileceği gibi, sağlık çalışanları ve psikolojik danışmanlara meme kanserli kadınlara yönelik servisler kurulması ve geliştirilmek için yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

**Çalışmanın amacı**

Çalışmanın ilk amacı, tedavi altında olan yeni meme kanseri tanısı almış kadınların psikosozal ihtiyaçlarını ve bu ihtiyaçları etkileyen etmenleri belirlemektir. Çalışmanın ikinci amacı sağlık danışmanlığı çeşitlerine dayalı geçici bir model geliştirme ve sunmadır.

**Yöntem**

Bu çalışma meme kanserli kadınların psikosozal ihtiyaçlarına yönelik bir alan yazın tarama çalışmasıdır. Elektronik veri tabanları ve belli araştırma kavramları kullanılarak 63 makale belirlenmiştir.

**Sonuçlar**

Meme kanserine tepkiler tanı, birincil tedavi ve sistematik tedavilere göre değişmektedir. Aşamalar bir sıra izlemesine rağmen, bu aşamaları yaş, hastalık evresi ve tedavi seçeneklerine göre etkilenmektedir. Fakat tepkiler çoğunlukla varoluşsal konular, değişen roller ve tedavinin yan etkileri ile ilgilidir.

Alan yazın taramasının sonuçları ayrıca meme kanserli kadınların ihtiyaçlarının: bilgi ihtiyacı: pratik ihtiyaçlar: değişen kimlik ile başa çıkma: duyguları düzenleme ihtiyacı: başkalarının davranış ve duygularıyla başa çıkma: görünüşle ilgili değişimlerle başa çıkma ihtiyacından oluştuğunu göstermektedir.

Bu sonuçlar kadınların "hastalar için eğitim danışmanlığı" kadar "sağlık-odaklı danışma" ve "sağlık odaklı

psikoterpiye" ihtiyaç duyduklarını göstermektedir.

#### Kaynaklar

Beatty, L., Oxlad, M., Koczwara, B., & Wade, T. D. (2008). The psychosocial concerns and needs of women recently diagnosed with breast cancer: a qualitative study of patient, nurse and volunteer perspectives. *Health Expectations*, 11, 331-342.

Blonna, R. and Watter, D. (2005). *Health counseling: A microskills approach*. Sudbury: Jones and Barlett Publisher.

Schmid-Buchi S., Halfens R.J., Dassen T. & van den Borne, B. (2011). Psychosocial problems and needs of posttreatment patients with breast cancer and their relatives. *European Journal of Oncology Nursing* 15(3):260-6.

Sperry, L. V. & Carlson. (2002). What is health counseling? J. Donnelly inside, *Health counseling: Application and theory* (s. 1-15).

Sperry, L., Lewis, J., Carlson, J., & Englar-Carlson, M. (2005). *Health promotion ve health counseling: Effective counseling and psychotherapeutic strategies*. (Second Edition b.). Boston: Pearson Education, Inc.

The Institute for Health Research (2001). What are the psychosocial needs of cancer patients and their main carers?: A study of user experience of cancer services. Lancaster: The Institute for Health Research.

## SUMMARY

**Key words:** Breast cancer, psychosocial needs, health counseling

#### Problem statement

The breast cancer is the most common type of cancer on women and one in nine women will develop breast cancer at some time in their lives. Being diagnosed a life threatening illness like breast cancer cause some psychosocial distress during the course of their breast cancer diagnosis and treatment. Although, the level of distress varies from woman to woman and over the course of diagnosis and treatment, women confront some physiological, psychological and social issues under the great pressure to cope with the demands of their disease and treatment.

It has been argued that emotional and psychological states ('good' as well as 'bad') on breast cancer diagnoses and treatments is being manifestations of the degree to which underlying needs have been addressed and met (The Institute for Health Research, 2001). Some of the psychosocial needs of women with breast cancer are identified as coping with side-effects: dealing with self-concept change: stress and adjustment reactions: having to manage others unhelpful beliefs, expectations and emotions: issues with survival and growth: knowledge about cancer and treatments: identity needs and: body image issues (Beatty, Oxlad, Koczwara and Wade, 2008: Schmid-Büchi, Halfens, Dassen and Borne, 2008: The Institute for Health Research, 2001).

Health counseling as a psycho-educational process functions to help clients understand and cope with feelings and emotions associated with their health problems and helping clients develop and adhere to treatments designed to treat, cure or manage health problems (Blonna and Watter, 2005).

There are five types of health counseling. These are "medical-care counseling", "health-promotion counseling", "patient education", "health-focused counseling" and "health-focused psychotherapy" (Sperry and Carlson, 2002: Sperry, , Lewis, Carlson, & Englar-Carlson, 2005).

Breast cancer women's psychosocial needs sometimes met by their care givers, for example mother, husband, daughter but there are remaining issues that have to be met professionally. For example, knowledge need about illness and prognosis, need to cope with changing life aims are some of these issues. In that manner health counseling types may be pathfinder for meeting their needs.

The results of the study not only may help development the health counseling applications as a new field, but also give ideas to both medical stuffs and psychological counselors in order to establish and develop services for breast cancer women.

#### Aim of the study

The first purpose of the study is to identify the psychosocial needs of new diagnosed breast cancer women who have been had medical treatments, and the factors affecting these needs. Second purpose of the study is to develop and offer a tentative model about these needs according to health counseling types.

## Method

The present study is a literature review on psychosocial needs of women with breast cancer. Using electronic databases and specific research term, 63 articles was identified.

## Results

The responses to breast cancer is changing according to phases named as diagnose, primary treatment and systematic treatments. Although the phases are not in an order, but also age, stage of illness and treatments options affect these phases. But the responses mostly related with existential issues, changing roles and side effects of treatments.

The result of the literature review also show that breast cancer women's needs are: knowledge needs: practical needs: the cope with changing identity: emotion regulation needs: coping with manage others' behaviors and feelings: support needs in dealing with changes of appearances.

These findings show that women need "educational counseling for patients" as well as "health-focused counseling" and "health-focused psychotherapy".

As a result of these findings, it can be said psychological services in breast cancer not only include psychological counselors but also medical stuffs and policy makers to develop services.

## References

- Beatty, L., Oxlad, M., Koczwara, B., & Wade, T. D. (2008). The psychosocial concerns and needs of women recently diagnosed with breast cancer: a qualitative study of patient, nurse and volunteer perspectives. *Health Expectations*, 11, 331-342.
- Blonna, R. and Watter, D. (2005). *Health counseling: A microskills approach*. Sudbury: Jones and Barlett Publisher.
- Schmid-Buchi S., Halfens R.J., Dassen T. & van den Borne, B. (2011). Psychosocial problems and needs of posttreatment patients with breast cancer and their relatives. *European Journal of Oncology Nursing* 15(3):260-6.
- Sperry, L. V. & Carlson. (2002). What is health counseling? J. Donnelly inside, *Health counseling: Application and theory* (s. 1-15).
- Sperry, L., Lewis, J., Carlson, J., & Englar-Carlson, M. (2005). *Health promotion ve health counseling: Effective counseling and psychotherapeutic strategies*. (Second Edition b.). Boston: Pearson Education, Inc.
- The Institute for Health Research (2001). *What are the psychosocial needs of cancer patients and their main carers?: A study of user experience of cancer services*. Lancaster: The Institute for Health Research.

ID: 296

.....  
**A Transnational Feminist Analysis Of Life And Career Narratives Of International Women  
Students From Turkey**  
.....

Yazarlar / Authors: Elif Balin

## **ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

## **SUMMARY**

There is a paucity of research examining international students as a diverse group of individuals whose identities and experiences vary in different personal, social, political and economic realities. This study approaches international students as active agents making meaning of their past narratives and creating transnational stories of life and career choices that represent inequalities and differences within and beyond national and international borders. Shedding light on narrative themes and using a transnational feminist analysis, this paper discusses the implications of their stories for creating change in fluid personal, social and institutional spaces at varying home and host localities. The implications for counseling and research are discussed with an emphasis on addressing and working with the fluidity of cultural diversity by using more interdisciplinary and creative approaches in the field of counseling.



ID: 299

## **Lise Öğrencileri İçin Online Kariyer Karar Verme Sisteminin Geliştirilmesi Ve Etkililiğinin Sınanması**

### **Development Of Online Career Decision-Making System And Evaluation Of Its Effectiveness For High School Students**

**Yazarlar / Authors:** Hüseyin Doğan, Feride Bacanlı, Zeynep Hamamcı, Mehmet Berkay Özünü, Hasan Eşici

## **ÖZET**

Türkiye’de lise öğreniminin yapıldığı yıllar bu öğrencilerin kariyer seçimine hazırlanma ve bir kariyere karar verme süreçlerine rastlamaktadır. Bu öğrencilerin bu süreçlerde hangi kariyeri seçeceklerine ilişkin kararsızlıklar yaşadıkları gözlenmektedir. Bu kararsızlıkları onların kariyer karar verme güçlükleri yaşamalarına yol açmaktadır. Bu araştırmanın amacı lise öğrencilerinin ideal kariyer kararı vermelerini kolaylaştırıcı Online Kariyer Karar Verme Sistemi (OKKVS) geliştirmek ve etkililiğini sınamaktır. Bu amaca ulaşabilmek için iki çalışma yapılmıştır.

Karar teorileri perspektifinden kariyer danışmanlarının en temel rollerinden birisi, danışanı en iyi kariyer kararını verebilmesine yol açan bir süreçte yönlendirmektir (Gati & Tal, 2008). Günümüzde kariyer danışmaya yönelik karar verme, bireyin ihtiyaçlarına en iyi şekilde uyan yardımı sağlamayı amaçlayan kariyer danışma çeşitlerini içerir. Gati: Krausz ve Osipow (1996) ve Brown ve Rector’a (2008) göre kariyer danışma sürecinde ilk adım, kariyer danışmanın danışanın kariyer karar verme güçlüklerine odaklanmasını içerir. Dolayısıyla kariyer danışmanı kariyer danışma sürecinde ilk adım olarak danışanın kariyer karar verme güçlüklerini belirlemelidir. Kariyer danışmanlarının bu işi yapabilmeleri için danışanlarının kariyer karar verme güçlüklerini belirlemelerini sağlayacak ölçme araçlarına gereksinim vardır. Gati ve diğerleri (1996), kariyer karar verme güçlüklerinin taksonomik modelini geliştirmişlerdir. Bu taksonomiye Amerikan ve İsraili üniversite öğrencilerinden oluşan iki ayrı örneklemede test ederek Kariyer Karar Verme Güçlükleri Ölçeği (KKVGÖ)’ni geliştirmişlerdir. KKVGÖ’nin üç ana boyutu (hazırlık eksikliği, bilgi eksikliği ve tutarsız bilgiler) ve on altı boyutu vardır. Toplam 44 maddeli ve 7’li derecelmeli likert tipi bir araçtır. Bacanlı (2006) lise öğrencileri için KKVGÖ’yü Tüm Türkiye’deki ergen lise öğrencilerine uyarlamıştır. Bacanlı, Hamamcı ve Doğan (2012) ise Bacanlı’nın lise öğrencilerine uyarladığı KKVGÖ-Lise Formu’nun geçerlik ve güvenilirliğini yeniden incelemişlerdir.

Birinci çalışmada, araştırmaya 187 (103 Kız ve 84 Erkek) öğrenci katılmıştır. Bu öğrencilere geliştirilen OKKVS’ye girmeden önce ve sonra Kariyer Karar Verme Güçlükleri Ölçeği Revize Edilmiş Formu (KKVGÖ-LFR) (Bacanlı, Doğan ve Hamamcı, 2012) uygulanmıştır. Dolayısıyla birinci çalışma öntest-sontest modele dayalı deneysel bir çalışmadır. Son test uygulamasından 4 hafta sonra bu öğrencilere KKVGÖ-LFR tekrar uygulanarak izleme çalışması yapılmıştır. Verilerin analizinde tekrarlanmış ölçümler için t-testi kullanılmıştır. İkinci çalışmada lise öğrencilerinin Kariyer Karar Verme Güçlükleri ile Başa Çıkma Yollarını amaçlayan, ideal kariyer karar vermeye yardımcı olan OKKVS geliştirilmiştir. Bu sistem kariyer karar vermeye hazırlık ve kariyer karar verme süreçlerinde karşılaşılan güçlüklerle başa çıkmayı amaçlayan modüllerden oluşmaktadır. Bu modüllerde güçlüğün çeşidine göre bilgi verme, görüntülü hipotetik vakalar, meslek tanıtımları, yetenek ve ilgi listesi gibi etkinlik ve teknikler bulunmaktadır. OKKVS’nin teorik temeli Analitik Hiyerarşi Süreç Modeli’nin (Andrew, Stefan ve Elisabeth, 2008: Saaty, 1994), Normatif Karar Verme Modeli’nin (Bell at al., 1998), Gati ve Asher’in Kariyer Karar Verme Modeli’nin (Gati and Asher, 2001a), Ardışık Eleme Modeli’nin (Tversky, 1972) ve Holland’ın Kariyer Karar Verme Modeli’nin (Holland, 1978) kendine özgü özellikleri sentezlenerek oluşturulmuştur. OKKVS’ye online giriş yapan öğrenci böyle bir sistemle karşılaşmaktadır.

Bu araştırmanın sonuçları OKKVS uygulanmadan önceki kariyer karar verme güçlük (ön test) puanları ile sistemdeki etkinlik ve teknikler uygulandıktan sonraki kariyer karar verme güçlük (son test) puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğunu göstermiştir. Son test uygulamasından 4 hafta sonra yapılan izleme çalışması sonuçları da OKKVS’nin lise öğrencilerinin kariyer karar verme güçlüklerini

azaltmada etkili olduğunu göstermiştir. Araştırmanın sonuçları ilgili literatür çerçevesinde tartışılmıştır. Araştırmanın sınırlılıkları teoriye ve uygulamaya yönelik katkıları belirtilmiştir. Gelecek araştırmalar için öneriler sunulmuştur.

## SUMMARY

Development of Online Career Decision-Making System and Evaluation of its Effectiveness for High School Students

In their high school years, high school students encounter against a process in which they have to be prepared for career choice and career decision-making. It is observed that students are not able to decide which job they will choose. This indecision causes them to experience a number of decision-making difficulties. In this context, the objective of this study is to develop an online career decision-making system that will make their career decision-making processes easier and to evaluate the effectiveness of this system. Two studies have been carried out to achieve this project.

Within the scope of decision theory, one of the most significant roles of career consultants is to lead counselee to decide the best career choice for himself/herself (Gati & Tal, 2008). Deciding to consult a career consultant includes career decision-making options which aim at canalizing counselee to the most proper career plan in relation with his/her individual needs. According to Gati: Krausz and Osipow (1996) and Brown and Rector (2008), the first step of career counseling is related with career consultant's focusing on counselee's career decision-making process. Therefore, career consultant should initially decide his/her counselee's career decision-making difficulties. In order to do it, career consultants need a number of assessment and evaluation instruments. Gati and et al.(1996) developed a taxonomic model of decision-making difficulties. They also developed Career Decision-Making Difficulties Scale by applying this taxonomy to two different sample groups including American and Israeli students. This scale has three main (lack of readiness, lack of information and information inconsistency) and ten sub-dimension aspects. It is a 44-item and 7-point Likert-type scale. Bacanlı (2006) adapted this scale for all high school students in Turkey. Bacanlı (2006), Hamamcı and Doğan (2012) analyzed this scale's validity and reliability. In the first study, 187 students (103 female, 84 male) were included. Before and after career decision-making difficulties scale, those students were asked to fill out a revised form of Career Decision-Making Difficulties Scale (Bacanlı, Doğan and Hamamcı, 2012). Hence, the first study is a experimental study based on pretest and post-test model. Four weeks after post-test application, a revised form of Career Decision-Making Difficulties Scale was used as follow-up test. While analyzing data, t-test was used for repeated measurements.

In the second study, online career decision-making system which aims at helping student overcome their career decision-making difficulties was developed. This system includes modules the objectives of which are to cope with difficulties which are faced during career decision-making process. In these modules, there are some activities and techniques like instructing in relation with the difficulties, hypothetical cases with videos, occupation descriptions, ability and interest tests. Theoretical framework of this scale was a synthesis of Analytical Hierarchal Process Module (Andrew, Stefan and Elisabeth, 2008: Saaty, 1994), Normative Decision-Making Model (Bell at al., 1998), Career Decision-Making Model of Gati and Asher, Sequential Elimination Model (Tversky, 1972) and Career Decision-Making Model of Holland. Students entering this system online come across with such a system.

The results of this study reveal that there is a significant relationship between the scores of career decision-making difficulties (pre-test) before Online Career Decision-Making System and career decision-making difficulties (post-test) after applying techniques and activities of Online Career Decision-Making System. According to the data gained through monitoring 4 weeks after post-test, it has been seen that Online Career Decision-Making System is influential on decreasing career decision-making difficulties of high school students. The results of this study have been discussed within the framework of related literature. Limitations of this study along with its contribution to theory and application have also been pointed out. Suggestions have been offered for further studies.

ID: 300

## **A Comparative Study On Student Procrastination: Academic, General And Decisional Procrastination**

**Yazarlar / Authors:** Bilge Uzun Ozer, Aysenur Buyukgoze Kavas, Jean O'callaghan, Cecilia Essau

### **ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

### **SUMMARY**

**Overview:** Procrastination, defined as a tendency to voluntarily delay an intended course of action (Steel, 2007), has received much research attention in the last two decades. This increased attention has been attributed to its high prevalence, with more than 40% of university students reporting problems with procrastination. In recent studies, between 80 to 95% of students reported procrastinating, and half of them considered themselves to be problematic procrastinators (Schowenburg, Lay, Pychyl, & Ferrari, 2004). Few studies have investigated procrastination using a cross-cultural framework. Most of the research has been situated in a Western setting. Furthermore, limited cross-cultural studies have focused on adult or adolescent sample.

**Objective:** To understand the prevalence of procrastination in a student sample across a diverse cross-cultural sample. The main aim of the present study is to compare undergraduate populations in UK and Turkey.

**Design:** A total of 704 undergraduate students (213 male and 491 female) in two countries (UK and Turkey) participated in the study. Of these participants, 402 students (114 males, 288 females) were from the UK and 302 students (99 males, 203 females) were from Turkey. The samples were recruited from several universities and colleges across both countries. To ensure a matched sample was utilized, undergraduates were deliberately recruited (Mean = 22.53 years old, SD = 4.9, range = 18 to 40) for the present study. The authors from participating university went to all their first and second year Psychology classes in their respective universities and briefly presented the students with the study's aim and method, and invited them to participate in the study. The Procrastination Assessment Scale-Students, Decisional Procrastination Scale and General Procrastination Scale were administered to volunteer students in the classroom settings.

**Results:** The results of the preliminary analysis showed that there was no significant difference of the Turkish female and male students' procrastination levels. However, a significant sex difference was found on academic procrastination level of students living in the UK. Specifically, female students reported to procrastinate more on academic tasks such as writing a course essay and attending lectures when compared with male students. In terms of the comparison for the procrastination levels of the students living in the UK and Turkey, results revealed that both general ( $F(1,702) = 111.81$ ;  $p < .01$ ;  $\eta^2 = .12$ ) and decisional ( $F(1,702) = 62.48$ ;  $p < .01$ ;  $\eta^2 = .08$ ) procrastination scores of the Turkish students were lower than the scores for the students living in the UK. More specifically, students living in the UK ( $M = 13.98$ ;  $SD = 4.39$ ) reported to procrastinate more about their decisions than the students living in the Turkey ( $M = 11.43$ ;  $SD = 4.02$ ). Similarly, their general procrastination scores ( $M = 59.31$ ;  $SD = 12.45$ ) were found to be higher than Turkish students ( $M = 49.78$ ;  $SD = 10.91$ ). Multivariate results also showed that there was a significant difference on Turkish and British students' academic procrastination scores (Wilk's  $\lambda = .872$ ;  $F(4,699) = 25.63$ ,  $p < .00$ ,  $\eta^2 = .18$ ). Univariate analysis also demonstrated that students in the UK procrastinate on writing course assignments ( $M = 6.63$ ;  $SD = 1.84$ ), studying for exams ( $M = 6.67$ ;  $SD = 1.76$ ) and attending lectures ( $M = 4.31$ ;  $SD = 1.76$ ) more than students in Turkey.

**Conclusion:** Overall results of the study showed that there is a significant difference on the procrastination levels of the students from the UK and Turkey. The limited literature that exists has not shown differences between procrastination in different countries. Therefore the present findings challenge current findings in literature thus further research is warranted to result in compatible findings.

ID: 301

## Çalışma Motivasyonunu Azaltan Öğretmen Davranışları Hangi Öğrencilerin Ertelemelerine Neden Olur?

### Which Students Procrastinate As A Result Of Teachers' Demotivating Behaviors?

Yazarlar / Authors: Arif özer, Yasemin Akman- Karabeyoğlu

## ÖZET

Kuramsal Temel ve Araştırma Sorusu:

Ertelemeye hem kişisel hem de çevresel faktörlerin yol açtığı bilinmesine karşın, duruma özgü güdülerin ertelemeyi nasıl etkilediğine ilişkin yeterli bilgi bulunmamaktadır (Brownlow ve Reasinger, 2000). Kronik ertelemeyi farklı olarak, akademik erteleme duruma özgü olarak algılanmakta ve altında yatan temel güdünün başarısızlık korkusu olduğuna inanılmaktadır (Solomon ve Rothblum, 1984). Akademik işlerin zorluğu ve öğretmenlerince konan kriterleri karşılayamama, başka bir deyişle değerlendirilme korkusu, çalışmaların teslim tarihi yaklaştıkça, öğrencilerin daha fazla kaygı yaşamalarına yol açmakta, görevin ertelenmesi, bu kaygıyı azalttığından, kaçınma davranışını pekiştirmektedir.

Öğretmenlerin getirdikleri kriterler yanında bazı davranışları öğrencilerin başarı ve çalışma motivasyonlarını düşürmektedir. Öğrenciler öğretmenlerinin sürekli olumsuz davrandıklarını, otoriter bir sınıf ortamı oluşturdıklarını, olaylara aşırı tepki gösterdiklerini belirtmekte (Burden, 1995): hatta öğretmen davranışlarıyla öğrenci motivasyonu arasında karşı ilişkiler bulunduğu dile getirilmektedir (Skinner ve Belmont, 1993). Bu bağlamda öğrencilerin başarısızlık korkuları üzerinde öğretmen davranışlarının etkili olabileceği ileri sürülebilir. Ayrıca işin aşırı derece karmaşık ya da sıkıcı olması, başarıya işin gerekli beceriye sahip olmadığını düşünen ertelemecinin çalışmanın sonunda aptal gibi görünmekten endişelenmesine, bu yüzden de daha kolay işlere yönelmesine yol açmaktadır.

PsycInfo (<http://www.apa.org/pubs/databases/psycinfo/index.aspx>) veri tabanında erteleme davranışına ilişkin 919 kaynak bulunmasına karşın öğretmen davranışlarının erteleme üzerindeki olumsuz etkisinin ve bu etkinin işin zorluk derecesine göre nasıl değiştiğinin ele alındığı bir araştırmaya rastlanmamıştır. Ertelemeyle baş edebilmek için sadece kişisel faktörlerle çalışmanın yetersiz olacağı, bu faktörlere ek olarak ortamsal faktörlerin de iyileştirilmesi gerektiği düşüncesiyle, bu araştırmada çalışma motivasyonunu azaltan öğretmen davranışlarının öğrencilerin akademik ertelemeleri üzerindeki dolaylı etkisinin, dersin zorluğuna bağlı erteleme davranışına göre değişip değişmediği incelenmiştir. Araştırmanın bağımsız değişkeni çalışma motivasyonunu azaltan öğretmen davranışları, aracı (mediator) değişkeni öğrencilerin başarısızlık korkusu, etkişim (moderator) değişkeni dersin zorluğuna bağlı erteleme davranışı ve kriter değişkenini akademik erteleme oluşturmaktadır.

Yöntem

Bu çalışma 2011-2012 eğitim öğretim yılında dokuz üniversitenin 11 farklı bölümünde öğrenimlerine devam eden 706'sı kız, 335'i erkek olmak üzere toplam 1.041 öğrenci üzerinde yapılmıştır. Öğrencilere Çalışma Motivasyonunu Azaltan Öğretmen Davranışları Listesi (Özer, 2013), Erteleme Davranışı Değerlendirme Ölçeği (Solomon ve Rothblum 1984: çev. Uzun - Özer, 2005), Akademik Erteleme Ölçeği (Aitken, 1982: çev. Balkis, 2006) uygulanmıştır. Ayrıca "Dersin zor olması durumunda ne sıklıkta ertelersiniz?" şeklinde likert tipi bir madde sorulmuştur. Preacher, Rucker ve Hayes (2007) tarafından yazılan moderated mediation test scripti kullanılarak, çoklu regresyon analizi SPSS 21 paket programında yapılmıştır. Dersin zorluğu sıralı bir değişken olduğundan, regresyon analizine alınmadan göstermelik bir değişken olarak kodlanmıştır.

Bulgular

Araştırma sonucunda öğretmenlerin çalışma motivasyonunu azaltan davranışlarının öğrencilerde başarısızlık korkusuna yol açtığı ( $B = .33$ ), başarısızlık korkusunun da bu etkinin .13'ünü akademik ertelemeye aktardığı saptanmıştır. Bununla birlikte, bu kısmi dolaylı etkinin, öğrencilerin dersi zor buldukları için erteliyor olmalarına bağlı olarak değiştiği (moderated mediation) görülmüştür. ( $B = -.11$ ,

$t= 2.29$ ;  $p=.02$ ). Başka deyişle, dersin zor olduğunu düşündüklerinde hiç ertelemeyen grupta, öğretmen davranışlarının akademik erteleme üzerindeki dolaylı etkisi istatistiksel bakımdan önemli iken (ertelemeyi artırmakta): dersi zor buldukları için geciktiren öğrenciler üzerinde öğretmen davranışların dolaylı etkisi önemsiz bulunmuştur.

#### Tartışma ve Sonuç

Çalışma sonucunda, öğretmen davranışları ile akademik erteleme arasında, başarısızlık korkusunun kısmi aracı bir değişken olduğu: olumsuz öğretmen davranışlarının erteleme üzerindeki dolaylı etkisinin, işi zor bulduklarında erteleyenlere göre asla ertelemeyenler üzerinde daha etkili olduğu bulunmuştur. İş zor bulduklarında erteleyenler, öğretmenin olumsuz davranışları olsun olmasın işlerini ertelerken: öğretmenin olumsuz tutumu işi zor bulup daha sonraya bırakmak istemeyenlerin de ertelemelerine yol açmaktadır. Bu durumda öğretmenlere öğrenciler işlerini geciktirdiklerinde suçlayıcı davranmamaları, bir sonraki ders getir demek yerine, nedenleri konusunda (yalan) duyarlı olmaları (Ferrari, 2010), öğrencilerin çalışmalarıyla ilgili olumsuz düşüncelerini başka öğrenciler yanında paylaşmamaları, beklentilerini netleştirmeleri, geribildirimlerini zamanında vermeleri ve işleri değerlendirirken daha nesnel kriterler geliştirmeleri önerilebilir.

#### Anahtar Kelimeler:

erteleme, moderated mediation test, motivasyonu azaltan öğretmen davranışları

## SUMMARY

### Background to the Study and Research Question

Although it is well-documented that both personal and environmental factors can lead to procrastination, there is no sufficient knowledge about how situation-specific motives influence it (Reasinger, 2000). Contrary to chronic procrastination, academic procrastination is perceived as the situation-specific issue and fear of failure is believed to be the underlying reason (Solomon & Rothblum, 1984). Difficulty of academic studies and unsatisfactory efforts to the criteria requested by the teachers, in other words, fear of being evaluated, can lead to make the students even more stressful with the approaching deadline, and these can cause reinforcement to the procrastination, since it helps to decrease the tension in the individual for a while.

Some behaviors and attitudes displayed by the teachers, along with the criteria they determine for the class, might decrease the students' studying motivation. Students frequently report that the teachers always act negatively, have an authoritarian attitude in class, give excessive responses toward the students (Burden, 1995). Skinner and Belmont (1993) indicated that there is a reciprocal relation between teacher behaviors and student motivation. In this context, it could be stated that teacher behavior might influence students' fear of failure. In addition, an extremely hard and boring task might make the procrastinator feel incapable of completing the stuff, and have concerns to be viewed as a fool, so make him/her to be inclined to the get easier tasks to do.

Although PsycInfo database has 919 resources about procrastination, there was no research on procrastination in relation to the negative influences of teacher behaviors, and how this influence changes depending on the difficulty level of the given task. Only personal factors might not be adequate to cope with the procrastination, a broader perspective is needed including contextual factors. Therefore, in this study, indirect effect of demotivating teacher behaviors that cause student procrastination was examined in terms of whether it differed according to the academic procrastination depending on the hardness of the class. The independent variable was demotivating teacher behaviors, mediator variable was students' fear of failure, moderator variable was procrastination depending on the hardness of the class, and the criterion variable was academic procrastination in this study.

### Method

The study was accomplished on 1.041 students (706 females, 335 male) attending 11 different departments of 9 universities in 2011-2012 academic year. Teacher Demotivating Behaviors Checklist (Özer & Subaşı, 2013), Procrastination Assessment Scale (Solomon & Rothblum: tr. Uzun-Özer, 2005), and Academic Procrastination Scale (Aitken, 1982: tr. Balkis, 2006) were administered, and a Likert-type question, "How frequently do you procrastinate, if the class is hard?" was asked to students. Multiple regression analysis

was performed in SPSS 21 by using moderated mediation test script developed by Preacher, Rucker, and Hayes (2007). Since the difficulty level of the class was an ordinal variable, it was dummy coded.

#### Findings

Results indicated that demotivating teacher behaviors created fear of failure in students ( $B = .33$ ), and the fear of failure transferred .13 of this effect to academic procrastination. In addition, the results showed that this indirect effect could differ in student procrastination according to the students' perceptions about the hardness of the class. In other words, indirect effect of teacher behaviors was statistically significant (increased the procrastination) among the participants who did not procrastinate when they find the class hard: whereas the indirect effect of teacher behaviors was not found as significant for the participants who tended to procrastinate even if the class was hard,

#### Discussion and Conclusions

In sum, fear of failure was found to be a partial mediator variable between teacher behaviors and academic procrastination. It was also found that the indirect effect of teachers' negative behaviors was more effective in participants who never procrastinate when they find the task difficult, than the participants who procrastinate even if the task was hard. The procrastinators who procrastinate the work due to its hardness procrastinate the task regardless of the teachers' negative behaviors. Moreover, negative attitude of the teacher lead to procrastination among the participants who found the task hard but still unwilling to procrastinate. In this case, teachers would be better not to have blaming attitude, be sensitive about the reasons rather than ask the students to get the task done and bring it to the class the next time (Ferrari, 2010), not to share their negative impressions about the work in front of the others, and to give their feedback in time, and using more objective criteria.

Keywords: demotivating behavior, procrastination moderated mediation test

ID: 302

**Ruminasyon İle Depresyon Arasındaki İlişkide Üst-Duyguların Aracı Rolü**

Yazarlar / Authors: Ozgur Erdur-Baker, Idil Aksoz, Aslı Bugay

**ÖZET****Problem Durumu**

Ruminasyon bireyin problemini çözmek için harekete geçmeksizin, içinde bulunduğu duygu durumunu ve olası sebep ve sonuçların tekrar tekrar düşünmesi ve durumdan kendini sorumlu tutması olarak tanımlanmaktadır (Nolen Hoeksema, 2001). Bu kişiler aslında kendilerini soyutlamakta, sürekli kendi problemleri ve bu problemlerin yarattığı olumsuz duygu durumuna odaklanmakta ve böylece bir çıkış yolu bulmaya çalıştıklarını düşünmektedirler (Nolen-Hoeksema ve Morrow 1991). Ruminatif eğilime sahip bireyler olayların olumsuz yönüne daha çok odaklanmakta ve olumsuz yaşantının sonuçlarını daha uzun süre hissetmekte ve dolayısıyla da depresif duygu durumlarıyla daha sık baş etmek durumunda kalmaktadırlar (Treynor, Gonzalez, ve Nolen-Hoeksema, 2003).

Ancak ruminasyon ve depresif belirtiler arasındaki ilişkinin doğası henüz tam olarak tanımlanamamıştır. İlgili alan yazını üst-duygu (meta-mood), ruminasyon ve depresyon arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmalar içermektedir. Üst-duygu bireylerin duygularını yansıtmak, izleme ve yeniden düzenleme süreci olarak tanımlanmıştır (Mayer ve Gaschke, 1988). Üst-duygu süreci, duyguların farkına varma, duyguları ayırt edebilme ve gerektiğinde mevcut duyguyu daha olumlu bir duyguyla değiştirebilme aşamalarından oluşur (Mayer, 1986). Bu çalışma üst duyguların depresif belirtilerle ruminasyon arasındaki ilişkide aracı rolü olabileceği varsayımını test etmektedir.

**Araştırmanın Amacı**

Bu araştırmanın amacı üst-duyguların ruminasyon ile depresyon arasındaki ilişkide nasıl bir rol oynadığını belirlemektir.

**Yöntem / Evren ve Örneklem / Veri Toplama Araçları / İşlem / Veri Analizi**

Araştırmaya 387 (271 kadın, 113 erkek) üniversite öğrencisi katılmıştır. Verilerin toplanmasında Sürekli Üst-Duygu Ölçeği Türkçe Formu (Bugay, Aksöz ve Erdur-Baker, basımda), Ruminasyon Ölçeği Türkçe Formu (Erdur-Baker ve Bugay, 2012) ve Beck Depresyon Ölçeği (Hisli, 1989) kullanılmıştır. Analizlerde Baron ve Kenny (1986) tarafından önerilen aracı değişken analizi yöntemi kullanılmıştır.

**Bulgular**

Ruminasyon ve Depresyon ölçeği puanlarıyla Üst Duygu ölçeğinin alt boyutları olan Duygulara Berraklık, Duyguları İyileştirme arasında ters yönde ilişki bulunmuştur (tüm  $p > .05$ ). Ek olarak Depresyon puanları Duygulara Dikkat etmeyle yine ters yönde ilişkili ancak ruminasyon puanıyla ilişkisiz bulunmuştur. Bu durumda Baron ve Kenny'nin (1986) aracı değişken test etme modeli gereğince analizlere Duygulara Berraklık ve Duyguları iyileştirme alt boyutlarıyla devam edilmiştir. Her iki alt boyutun aracı rolü iki bağımsız hiyerarşik çoklu regresyon analiziyle aynı aşamalar izlenerek test edilmiştir. Analizlere ilk adımlarda ruminasyon ikinci adımlarda da Duygulara Berraklık ve Duygulara İyileştirme alt boyutları dahil edilmiştir. Her iki regresyonda da ruminasyonun depresyonun anlamlı bir yordayıcısı olduğu bulunmuştur ( $p < .001$ ,  $b = .59$ ). Denklemde duygulara berraklık değişkeni eklendiğinde ruminasyon değişkeninin depresyonla ilişkisi azalmıştır ( $t(384) = 11.37$ ,  $p < .001$ ,  $b = .50$ ). Aynı sonuç duyguları iyileştirme içinde gözlenmiştir ( $t(384) = 11.60$ ,  $p < .001$ ,  $b = .50$ ). Bu sonuçlar ruminasyonun depresyon ile ilişkisinde üst duygunun duygulara berraklık ve duyguları iyileştirme alt boyutlarıyla "kısmi aracı değişken" rolüne işaret etmektedir.

**Sonuç ve Öneriler**

Bulgular, farklı duyguları birbirinden ayırabilmenin ve gerek duyulduğunda mevcut duyguyu değiştirebilmenin ruminasyonun depresyonla olan ilişkisini azalttığını göstermektedir. Ruminasyon ve depresyon gibi olumsuz duygularla çalışan psikolojik danışmanların, danışanların üst-duygularını geliştirmeye yönelik uygulamalar hazırlamasının danışanlara yardımcı olabileceği umulmaktadır.

**Kaynaklar**

Baron, R. M., ve Kenny, D. A. (1986). The moderator- mediator variable distinction in social



- psychological research: Conceptual, strategic, and statistical considerations. *Journal of Personality and Social Psychology*, 51(6), 1173-1182.
- Bugay, A., Aksöz, I. ve Erdur-Baker, (basımda). Examining the Reliability and Validity of the Turkish Version of Trait Meta-Mood Scale. *Eurasian Journal of Educational Research*.
- Erdur-Baker, O. ve Bugay, A. (2012). The Turkish version of the Ruminative Response Scale: An examination of its reliability and validity. *The International Journal of Educational and Psychological Assessment*, 10(2), 1-16.
- Hisli, N. (1989). Reliability and validity of the Beck Depression Inventory for university students). *Turkish Journal of Psychology*, 7(23), 3-13.
- Mayer, J. D. (1986). How mood influences cognition. In N. E. Sharkey (Ed.), *Advances in Cognitive Science* (290-314). Chichester, West Sussex: Ellis Harwood Limited.
- Mayer, J. D. ve Gaschke, Y. N. (1988). The experience and meta-experience of mood. *Journal of Personality and Social Psychology*, 55(1), 102-111.
- Nolen-Hoeksema, S. (2001). Gender differences in depression. *Current Directions in Psychological Science*, 10(5), 173-176. doi: 10.1111/1467-8721.00142
- Nolen-Hoeksema, S., Wisco, B. E., ve Lyubomirsky, S. (2008). Rethinking rumination. *Perspectives on Psychological Science*, 3(5), 400-424. doi: 10.1111/j.1745-6924.2008.00088.x
- Salguero J. M., Extremera N.ve Fernández-Berrocal P. (2013). *Scandinavian Journal of Psychology*, 54(2):166-72. doi: 10.1111/sjop.12026.
- Treynor, W., Gonzalez, R. ve Nolen-Hoeksema, S. (2003). Rumination reconsidered: A psychometric analysis. *Cognitive Therapy and Research*, 27(3), 247-259. doi:10.1023/A:1023910315561
- Anahtar Sözcükler: üst-duygular, ruminasyon, depresyon

## SUMMARY

No information was submitted in English.



ID: 303

---

### **Counselor Training In The Virtual World**

---

**Yazarlar / Authors:** Marty Jencius, Suleyman Akcil, Ece Gogebakan

## **ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

## **SUMMARY**

This educational presentation is an overview of a virtual world environment for counselor training and professional development created in the Second Life platform. Virtual world environments allow people to be represented as 3-D avatars capable of voice, text, and the ability to manipulate the computer generated world. A counselor, counselor trainee, or potentially a client can enter this environment through their computer and engage in interactive learning with other members through the environment. The session demonstrates the capabilities of this technology platform by highlighting the work of CESL (Counselor Education in Second Life) and the companion website at <http://SL.counseloreducation.org>. Now in its 5th year, the CESL has hosted the annual Virtual Conference on Counseling. The VCC is an opportunity for counselors, counselor educators, and allied professionals to present on topics of their interest to an international audience. The conference is hosted in Second Life and this allow presenters and audience to attend the conference at minimal cost and disruption. continuing education credits are available for attendees.

CESL is a free, publicly available, inworld training and conference center that includes conference capabilities so attendees can enter and engage in professional development experiences that include real time audio, video and multimedia (PowerPoint) provided by attendees. The conferencing capabilities allow for global real time interaction. The CESL center includes counseling and group rooms for use in training students, and even an interactive virtual therapy pet. The center also has also developed a means to deliver content resources for inworld residents (books, notecards, media links). For those practitioners and academics wishing to have a sabbatical inworld, the "Scholar in Residence" program provides tech support, resources, and a space to develop virtual world counseling content. Limits and potential of this medium for training and practice will be discussed in relationship to the current scholarship regarding 'virtual presence': a user's experience of genuineness as they develop relationships through a technology portal.

Program attendees will be provided the opportunity to see a live synchronous demonstration of the CESL center including tour of the virtual conference center, the virtual play therapy training room, and the classrooms established for guest university use. They will also see avatar representations of the presenters interact inworld giving them the opportunity to see potential for counseling training.

The presentation will give an overview of the CESL with a focus on the process of training opportunities in virtual worlds, in particular, the process of putting on a virtual conference. Attendees from the VCC each year were given evaluation surveys assessing their impressions of using virtual worlds for professional development training. Evaluation outcome data will be presented from aggregated from the annual attendee surveys.

The learning objectives for this session:

1. Attendees will see a live inworld overview of the CESL training center
2. Attendees will be able to witness and experience a live inworld avatar interaction.
3. Attendees will share ideas about potential use of virtual worlds for counselor training and client practice.
4. Attendees will understand the opportunities and obstacles to doing online virtual training

ID: 304

**Kurbanların Bakış Açısıyla Akran Zorbalığı****Victims' Perspectives Of Peer Bullying**

Yazarlar / Authors: Emine Bayram, Diğdem Siyez

**ÖZET****Problem Durumu**

Zorbalık bir ya da daha fazla kişinin başka bir kişiye kasıtlı olarak ve tekrar eden biçimde fiziksel, sözel ya da psikolojik zarar vermesi veya onu rahatsız etmesidir. Kurban olma, davranışsal, duygusal ve sosyal problemlerle ilişkilidir. Hatta zorbalığın ciddi ruhsal ve fiziksel rahatsızlıklara neden olabildiği bilinmektedir (Olweus, 1994: Schwarts & Proctor, 2000). Akran zorbalığının ölçülmesinde sıklıkla kendini ifade etme ölçekleri kullanılmaktadır. Bu ölçme yönteminin pek çok avantajının olmasının yanında bazı sınırlılıkları da bulunmaktadır. Öğrencilerin soruları farklı yorumlamaalı, yanlış işaretleme yapmaları, kendileri için utanç verici yaşantıları ifade etmede isteksiz olabilmeleri bu sınırlılıklara örnek olarak verilebilir. Kendini ifade etme ölçekleriyle karşılaştırılığında görüşme yönteminin de bazı avantajları vardır.

**Araştırmanın Amacı**

Bu araştırmada kurban kategorisinde olan ortaokul öğrencilerinin zorbalık davranışını nasıl algıladığı ve kurban öğrencilerin en çok maruz kaldığı zorbalık davranışları incelenmiştir.

**Yöntem**

Bu araştırmada nicel ve nitel yöntemler bir arada kullanılmıştır. Çalışma grubu, İzmir ili Torbalı ilçesinde bir ortaokulda öğrenim gören 103 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırma iki aşamadan oluşmaktadır. Araştırmanın ilk aşamasında, her sınıf seviyesinden birer şubeye, Pişkin ve Ayas (2007) tarafından geliştirilen Akran Zorbalığını Belirleme Ölçeği uygulanmıştır. Ölçek sonuçlarına göre kurban olduğu tespit edilen 19 öğrenci ile yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Görüşmelerde öğrencilere 10 açık uçlu soru sorulmuştur. Bu sorularla öğrencilerin akran zorbalığını nasıl algıladıkları ve en sık maruz kaldıkları zorba davranışların belirlenmesi amaçlanmıştır.

**Bulgular**

Öğrencilerden akran zorbalığını tanımlamaları istendiğinde en çok kötülük yapmak ifadesinin kullanıldığı ardından ise tekme, tokat, tehdit, küfür geldiği görülmektedir. Ancak güzel olmayan davranışlar gibi çok belirli olmayan tanımlamaların da yapıldığı belirlenmiştir.

Zorbalığa maruz kalan yaşantılardan birinin hatırlanması istendiğinde, öğrenciler lakap takma (f=12), küfür etme (f=11), vurma (f=7), oyuna almama (f=6), dış görünüşüyle alay etme (f=6), oyununu bozma (f=5), hakkında çeşitli yerlere yazılar yazma (f=4), hakkında söylentiler çıkarma ve yayma (f=4), eşyalarını izinsiz kullanma (f=3), itme (f=3) gibi zorbalık davranışlarıyla ilgili yaşantılarını paylaşmıştır.

Öğrencileri sözel olarak en çok rahatsız eden davranışların küfür ve hakaret (f=14), lakap takma (f=9), söylenti çıkarma (f=3) ve alay etme (f=2) olduğu belirlenmiştir. Öğrenciler, kendilerine takılan lakapların en çok fiziksel özellikleriyle (f=12) ve isimleriyle (f=6) ilgili olduğunu ifade etmiştir. Fiziksel olarak en çok rahatsız eden davranışlar ise, el kol şakaları (f=8), tekme tokat atma (f=5), vurma (f=5), itme (f=3) ve saç kulak çekme (f=3) olduğu görülmüştür. Öğrencilerin zorba davranışlara ne sıklıkta maruz kaldığı incelendiğinde, kişilere göre değişmekle birlikte sözel zorbalık davranışlarına hemen hemen her gün, fiziksel zorbalık davranışına ise haftada bir kez maruz kalındığı sonucuna varılmıştır. Öğrenciler hakkında çıkarılan söylentiler ile ilgili soruya ise tek ortak bir cevap verilmiştir. Öğrencilerin birini sevdiğine yönelik çıkarılan söylentiler (f=7) en çok maruz kalınan davranıştır. Bireysel görüşme yapılan 19 öğrenciden yalnızca 5'i okulda kendini yalnız hissettiği durumlar olduğunu ifade etmiştir. Yalnız hissedilen durumların oyuna alınmama, sohbete alınmama gibi zamanlarda olduğu söylenebilir. Eşyalara zarar verme davranışının ise, en çok kitaba veya deftere olumsuz şeyler yazma/çizme (f=3), eşyaların kırılması/yırtılması (f=3) ve eşyaların izinsiz kullanılması (f=3) şeklinde görüldüğü söylenebilir.

## Tartışma

Alan yazın incelendiğinde akran zorbalığının en yaygın formunun sözel zorbalık olduğu görülmektedir. Bu araştırma sonuçları da bu bulguyu desteklemektedir. Araştırma sonuçlarının okul psikolojik danışmanları okullarda uygulayacakları önleyici psikolojik danışma ve rehberlik çalışmalarına ışık tutacağı düşünülmektedir.

## Kaynaklar

Olweus, D. (1994). Bullying at school: basic facts and effects of a school based intervention program. *J Child Psychol Psychiatry*, 35, 1171- 1190.

Pişkin, M. & Ayas, T. (2007). "Akran Zorbalığı Belirleme Ölçeği ergen formunun geliştirilmesi." IX. Ulusal Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresi, İzmir.

Schwartz, D. & Proctor, L.J. (2000). Community violence exposure and children's social adjustment in the school peer group: the mediating roles of emotion regulation and social cognition. *J Consult Clin Psychology*, 68, 670- 683.

## SUMMARY

### Introduction

Bullying is usually perpetrated by students who seem to have and try to maintain dominance over others. Victimization by or perpetration of school bullying is associated with behavioral, emotional, and social problems. It also appears that bullying can lead to serious mental and physical sequelae (Olweus, 1994: Schwartz & Proctor, 2000). Self-report scales have most commonly been used and has advantages by providing direct access to the feelings and experiences of children involved in bullying. However, potential bias may limit its validity. These biases include differences in children's interpretations of abusive interactions, variation in ability to encode or reconstruct such events, and variability in willingness to report painful or embarrassing experiences. Interview has distinct advantages compared with self-report scales.

The purpose of the present study is to investigate of victims' perceptions about bullying and evaluate bullying behaviors they were exposed.

### Method

The participants in this study were selected from a group of 103, 6th, 7th and 8th grade students who filled out Peer Bullying Scale (Pişkin & Ayas, 2007). According to this scale points, 19 students were identified as "victim". In the second phase of study, interview-based qualitative research design was utilized in order to investigate of victims' perceptions about bullying. Structured interview form consisted of ten questions.

### Results

The first question, students were asked to identify the bullying. When answers were analyzed it seemed that victims mostly used term of harm to others to define bullying following kick and smack to others, threates to others and curse. Moreover victims used some definitions that is not clear such as not good behaviors.

The second question students were asked to tell bullying experience. Victims shared these experiences: name-calling (f=12), curse (f=11), hit (f=7), get out game (f=6), mock the physical appearance (f=6), ruining the game (f=5), writing about somethings in different places (f=4), gossip (f=4), using his/her possessions without permission (f=3),

Victims stated that the most disturbing verbal behaviors as follows: curse and insult (f=14), name-calling (f=9) , rumor (f=3), and ribbing (f=2). Victims explained that most of the name-calls were related physical apparence (f=12) and their names (f=6). On the other hand victims stated that the most disturbing behaviors physically as follows: practical jokes (f=8), kicking (f=5), hit (f=5), push (f=3) ve hair and ear pulling (f=3). In another question victims were asked how often they were bullied. Victims told that bullied verbally almost every day and bullied physically once a week.

### Discussion

In literature verbal bullying is defined most common form of bullying. This study results paralel with these results. Based on this results school counselors plan preventive guidance and counseling programs in their

school.

#### References

- Olweus, D. (1994). Bullying at school: basic facts and effects of a school based intervention program. *J Child Psychol Psychiatry*, 35, 1171- 1190.
- Pişkin, M. & Ayas, T. (2007). "Akran Zorbalığı Belirleme Ölçeği ergen formunun geliştirilmesi." IX. Ulusal Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresi, İzmir.
- Schwartz, D. & Proctor, L.J. (2000). Community violence exposure and children's social adjustment in the school peer group: the mediating roles of emotion regulation and social cognition. *J Consult Clin Psychology*, 68, 670- 683.

ID: 308

## **Çatışan Öğrencilerin Bakış Açısından Akran Arabuluculuk Sürecinin Değerlendirilmesi**

### **Assessment Of Peer Mediation Process From Conflicting Students' Point Of Views**

Yazarlar / Authors: Fulya Türk, Abbas Türnüklü

## **ÖZET**

**Anahtar Sözcükler:** Akran arabuluculuk, çatışan taraf, arabuluculuk süreci, lise öğrencileri

Bu araştırmanın amacı, bir lisede uygulanan akran arabuluculuğu çatışan öğrencilerin bakış açısından değerlendirmek ve akran arabuluculuk sürecine ilişkin onların bakış açılarını incelemektir. Okulda yaşanan şiddet olaylarının azaltılmasında ve önlenmesinde sıklıkla kullanılan öğrencilere yönelik uygulamalardan biri akran arabuluculuktur. Akran arabuluculuk, arabulucu olarak bilinen tarafsız ve üçüncü bir kişinin iki ya da daha fazla kişinin çatışmalarını müzakere etmede onlara yardım ettiği yapılandırılmış bir süreçtir (Johnson ve Johnson, 1995). Bu süreçte akran arabuluculuk eğitimi almış bir akran arabulucu çatışma yaşayan tarafların birbirlerini dinlemelerine ve anlamalarına yardım eder. Akran arabuluculuk çatışma yaşayan kişilerin sorunlarını müzakere edebilmelerini kolaylaştıran bir süreçtir (Johnson ve Johnson, 1995). Çatışan tarafların kendilerini, isteklerini, duygularını ifade etme imkânı sağlar, ortak ve yapıcı çözüm seçenekleri üretmelerine yardım eder, her iki taraf için de adil, eşit ve barışçıl bir sonuca varmalarına olanak sağlar. Sistemli ve yapılandırılmış bir süreç olan akran arabuluculuk, öğrencilerin şiddete başvurmadan da sorunlarını ve çatışmalarını çözebilmelerini sağlar.

Bu araştırma Denizli ili merkezinde bir lisede yürütülmüştür. 2010-2011 eğitim-öğretim yılında 27 öğrenci akran arabuluculuk eğitimi almışlardır. 10 oturumluk akran arabuluculuk eğitiminin ardından, akran arabulucular, akranlarının gerçek çatışmalarında onlara arabuluculuk yapmışlardır. Araştırma kapsamında en az bir kez arabuluculuk deneyimi yaşamış 41 öğrenci (28 kız, 13 erkek) ile çatışan taraf olarak görüşülmüştür. Yarı yapılandırılmış görüşmeler yoluyla arabuluculuk yardımı alan öğrencilerin gözünden arabuluculuk sürecinin değerlendirilmesi yapılmıştır.

Çatışan taraflara sekiz adet soru sorulmuştur. Ancak bunun yanında çatışan taraflardan akran arabuluculuk sürecine ilişkin daha derin ve ayrıntılı bilgiler almak için ayrıntılı sorulara yer verilmiştir. Akran arabuluculuk yardımı alan öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilmiştir:

1. Yaşadığın çatışmaya yardım etmesi için bir arabulucuya başvurmaya nasıl karar verdin?
2. Çatışan öğrenciler arabuluculuk basamaklarının uygulanmasında neler yaşamışlardır?
3. Arabuluculuk senin için ne anlam ifade ediyor?
4. Arabuluculuktan ne tür yararlar sağladın?
5. Akran arabulucunun çatışmanı çözmendeki etkisi nedir?
6. Bir arkadaşınla çatışma yaşadığında tekrar akran arabuluculuğuna başvurur musun? Neden?
7. Arabuluculuğu diğer arkadaşlarına önermeyi düşünür müsün? Neden?
8. Arabuluculuktan sonra çatışma yaşadığın arkadaşlarınla ilişkilerinde nasıl bir değişim oldu?

Görüşmeler sonucunda elde edilen sözel veriler içerik analizi tekniği ile analiz edilmiştir. İçerik analizinde öncelikle görüşmeler deşifre edilmiştir. Öğrencilerin verdikleri yanıtlar kategorilere ayrılmıştır. Bu işlemin ardından daha genel kategoriler oluşturulmuştur. Daha sonra ise öğrenci yanıtları tekrar okunarak kategorilere göre kodlanmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Elde edilen sonuçlar cinsiyetlere göre karşılaştırmalı olarak tablolar halinde sunulmuştur. Tablolarda hem frekans ve yüzde olarak hem de bizzat öğrenci söylemlerinden örnekler verilmiştir. Görüşme sorularına verilen yanıtlar araştırmacı tarafından bir hafta arayla iki defa kodlanmış ve her iki kodlamanın güvenilirliği % 94.80 olarak bulunmuştur (Miles ve Huberman, 1994, Keeves ve Sowden, 1994: Türnüklü, 2000).

Çatışan tarafların arabuluculuğa nasıl başvurdukları incelenmiştir. Buna göre kız çatışan taraflar arabuluculuğa en çok arabulucuların yönlendirmesiyle başvururken, erkek taraflar kendi kararlarıyla başvurmuşlardır. Çatışan tarafların arabuluculuk basamaklarına ilişkin deneyimlerinde ise hem kız hem

de erkek çatışan taraflar isteklerini ve nedenlerini rahatça ifade edebildiklerini aktarmışlardır. Yine ikinci basamakta olan duygularını ve nedenlerini ifade etmede hem kız hem de erkek çatışan taraflar rahatça ifade edebildiklerini vurgulamışlardır. Tüm taraflar çözüm seçeneklerinde uzlaşmışlardır.

Çatışan taraflara arabuluculuğun kendileri için anlamı sorulduğunda, yapıcı ve barışçıl bir çatışma çözme yolu olduğunu vurgulamışlardır. Çatışan öğrencilere göre arabulucunun rolü uzlaşmayı sağlayan kişi, iletişim becerilerini güçlendiren kişi, yönlendiren ve rehberlik eden kişidir. Çatışan tarafların tümü tekrar arabuluculuğa başvurabileceklerini ifade etmişlerdir. Bu da süreçten doyum sağladıklarını göstermektedir.

Çatışan taraflar arabuluculuktan sonra arkadaşlarıyla daha iyi arkadaşlıklarının olduğunu ve daha samimi olduklarını aktarmışlardır. Ayrıca arabuluculuktan sonra eskisi gibi arkadaşlıkları devam edenlerin ve arkadaşlarıyla iletişimlerinin güçlendiğini düşünen öğrencilerin oranı oldukça yüksektir.

Çatışan tarafların akran arabuluculuğa ilişkin görüş ve deneyimleri incelendiğinde bu süreçten memnun kaldıkları, doyum elde ettikleri, çatışma yaşadıkları arkadaşlarıyla yapıcı ve barışçıl yollarla sorunlarını çözerek eskisi gibi veya eskisinden daha iyi arkadaşlıkları olduğu görülmektedir. Tüm bu sonuçlar da akran arabuluculuğun öğrenci çatışmalarını yapıcı olarak çözmede etkili bir yöntem olduğu ifade edilebilir.

İlgili literatür incelendiğinde çatışan tarafların deneyim, görüş, duygu ve düşüncelerine yer veren araştırmalar olduğu görülmektedir. Terry ve Gerber (1997) yaptıkları çalışmada bir lisede uygulanan akran arabuluculuk programını değerlendirmişler ve arabuluculuk yardımı alan öğrencilerin % 49'u yararlı, % 31'i ise çok yararlı bir süreç olduğunu vurgulamışlardır. Cantrell ve arkadaşları (2007) yaptıkları çalışmada 68 çatışan tarafın akran arabuluculuğa ilişkin algılarını incelemişlerdir. Bu araştırmaya göre çatışan tarafların tamamı akran arabuluculuğun etkili olduğunu, kendileri ve diğer arkadaşları için faydalı olduğunu vurgulamışlardır. Yurt içinde yapılan bir başka çalışmada Güloğlu (2011) bir lisede beş yıldır uygulanan akran arabuluculuk sürecinin değerlendirmesini çatışan tarafların gözünden incelemiştir. Sonuç olarak ilgili literatürde akran arabuluculuk yardımı alan öğrencilerin bu süreçten memnun oldukları, yapıcı ve barışçıl çatışma çözme yolu olarak akran arabuluculuğu kullanabileceklerini vurgulamışlardır.

Kaynakça:

Güloğlu, F. (2011). Çatışan Öğrenciler ile Arabulucu Öğrencilerin Akran Arabuluculuk Uygulamalarına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi .Dokuz Eylül Üniversitesi. Eğitimi Bilimleri Enstitüsü.

Johnson, W.D.,

## SUMMARY

**Keywords:** Peer mediation, conflicting part, mediation process, high school students

The purpose of this study was to analyze peer mediation process that was applied in a high school on conflicting students' point of views.

Peer mediation is typically used in the reduction and prevention of violence in schools. Peer mediation is a structured process that a neutral third party person known as mediator helps two or more people to negotiate their conflicts (Johnson and Johnson, 1995). In this process, a peer mediator who is trained in peer mediation helps interfering parties to understand and listen each other. Peer mediation is a process which makes easy for those who have a conflict to negotiate it. (Johnson and Johnson, 1995). Peer mediation provides students to solve their conflict without resorting it to violence.

This research was carried out in a high school in the center of the province of Denizli. 2010-2011 academic year, 27 students received peer mediation training. After 10 sessions of training in peer mediation, peer mediators mediated peers' real conflicts. In the research, 41 students (28 girls, 13 boys) who got help at least once were interviewed as a party to the conflict. Through semi-structured interviews with conflicting students, the mediation process has been evaluated through the point of views of students.

Eight questions were asked about the conflicting parties. However, there were also detailed questions which require more detailed information on peer mediation process from conflicting parties. The following questions are asked to students who have received the help of peer mediation. :

1. How did you decide to apply for a mediator to help you?
2. What did the students experience in the implementation of mediation steps?

3. What does mediation mean for you?
4. What benefits did you gain in mediation?
5. What is the impact of peer mediator in resolving your conflict?
6. Do you refer to the peer mediation again? Why?
7. Would you consider mediation to suggest other friends? Why?
8. How did you change your relationships with your conflicting friends after mediation?

Verbal data obtained from interviews were analyzed using the content analysis. First of all, in content analysis interviews were deciphered. The answers provided by the students were divided into categories. After this, more general categories were created. Then the student responses were re-read and they were classified according to categories (Yıldırım and Şimşek, 2006). The results for each gender were presented in tables. In tables, the examples from students' statements were provided both in frequency and percentage distributions. Interview responses to questions were encoded by the investigator twice a week intervals and the reliability of the two coding was found 94.80% (Miles ve Huberman, 1994, Keeves ve Sowden, 1994: Törnükü, 2000).

According to the results from the analysis of interviews, the girls generally apply for the mediation as a result of suggestion of the mediators whereas the boys apply for the mediation themselves. However, when analyzed conflicting parties' experiences about mediation steps, both girls and boys stated that they were able to their reasons and wishes freely. However, in the second step, they again emphasized that they expressed their reasons and feelings freely. . All students compromised on solutions.

When asked about the meaning of mediation the conflicting parties, they emphasized that peer mediation was constructive and peaceful way of resolving conflict. According to conflicting students, peer mediator is as a person who facilitates negotiation, strengthens communication skills, directs and guides. All of the conflicting students stated that they would apply again to mediation. All of these indicate that they have satisfied regarding the mediation process.

The conflicting students stated that after mediation they had better friendship and a more intimate relationship with their conflicting friends. Finally, when conflicting students opinions and experiences about peer mediation were analyzed, it is seen that they were satisfied regarding the process, , they have resolved their conflicts in a constructive and peaceful way, their friendship has been continuing as before. All of these results also indicate that peer mediation is an effective method of resolving student conflicts constructively.

In the literature there were researches about conflicting students' point of views of peer mediation process. Terry and Gerber (1997) evaluated a high school peer mediation program in their study and the students who received helping mediation emphasized that 49% of students the process is useful and 31% students the process is very useful. In their study, Cantrell et al (2007) have examined the perceptions of 68 conflicting sides of peer mediation. According to the findings of the study, all of the parties stated that peer mediation was useful for both them

References:Güloğlu,



ID: 309

**Karakter Güçlerinin Pozitif Gençlik Gelişimini Yordayıcılığının İncelenmesi****Prediction Of Positive Youth Development By Character Strengths**

Yazarlar / Authors: Ömer Faruk Kabakçı, Tuncay Ergene

**ÖZET**

Karakter güçleri ve erdemli oluş sınıflaması altı erdem boyutu altında yirmi dört karakter gücünü içeren kapsamlı bir sınıflamadır. Karakter güçleri iyi bir yaşam için önemli olan pozitif özelliklere ilişkin bütüncül bir kavram sınıflamasına işaret eder (Peterson & Seligman, 2004; Park & Peterson, 2006) ve bilgelik, cesaret, insaniyet, adillik, ölçülülük ve aşkınlıktan oluşan erdemli oluş boyutlarını belirleyen psikolojik yeterliliklerdir. Pozitif gençlik gelişimi ise, yaşam boyu olumlu ve güçlü bir biçimde sağlıklı gelişimi sağlayan kaynakların gençlere kazandırılması ve onlarda bu kaynakların güçlendirilmesi olarak tanımlanabilir. Karakter güçleri hem psikopatolojiyi önleyen koruyucu faktörler olarak hem de uyum sağlama ve pozitif gençlik gelişimini arttıran ve sürdüren koşullar anlamında pozitif gençlik gelişiminde önemli bir role sahiptir (Park, 2004). Karakter güçleri birçok bakımdan sağlıklı gençlik gelişimini etkiler ancak pozitif gençlik gelişiminin akademik başarı, yılmazlık ve öznel iyi oluştan oluşan üç ana göstergesi (Catalano & Toumbourou, 2009) açısından özellikle önemlidir. Bu çalışmada liseye devam eden gençlerin karakter güçlerinin onların öznel iyi oluş, yılmazlık ve akademik başarı alanlarına ilişkin pozitif gençlik gelişimlerini yordayıcılığının incelenmesi amaçlanmaktadır.

Araştırmanın çalışma grubunu Bursa il merkezindeki iki farklı lisede öğrenim gören ve yaşları 14 - 19 arasında değişen 733 öğrenci oluşturmuştur. Katılımcıların 441 'i (% 60,2) kız, 292 'si (% 39,8) erkek olup, 194 'ü (% 26,5) dokuzuncu, 182 'si (% 24,8) onuncu, 199 'u (% 27,1) onbirinci, ve 158 'i (% 21,6) onikinci sınıfa devam etmektedir. Katılımcı öğrencilerin öznel iyi oluş düzeylerini belirlemek için Tuzgöl Dost (2004) tarafından geliştirilen ve Özen (2005) tarafından lise öğrencilerine uyarlanan "Öznel İyi Oluş Ölçeği" kullanılmıştır. Yılmazlık düzeylerini ölçmek için Arastaman'ın (2011) geliştirdiği "Öğrenci Yılmazlığı Ölçeği" kullanılmıştır. Akademik başarının belirlenmesi için araştırmacılar tarafından geliştirilen Kişisel Bilgi Formundan yararlanılmıştır. Karakter güçlerini ölçmek için Karakter Güçleri ve Erdemli Oluş Gençlik Envanteri (Kabakçı, 2013) kullanılmıştır. Araştırmada toplanan verilerin analizinde SPSS 16.0 programı kullanılmıştır. Lise öğrencilerinin karakter güçlerinin, öznel iyi oluş, yılmazlık özellikleri ile akademik başarılarını yordayıcılığının belirlenmesi için çoklu aşamalı regresyon analizi yapılmıştır. Araştırmada hata payı olarak .05 alınmıştır.

Araştırma bulguları olarak lise öğrencilerinin umut, sevmeye ve sevilme, yaşam coşkusu, çok yönlü bakış açısı, şükür, sorumluluk, affedicilik karakter güçlerinin öznel iyi oluşu anlamı olarak yordadığı ortaya çıkmıştır. Ayrıca sebatkârlık, umut, çok yönlü bakış açısı, özgünlük, öğrenmeye açık oluş, sosyal zekâ, affedicilik, yaşam coşkusu, liderlik, öz-denetim, merak, karakter güçleri öğrencilerin yılmazlık düzeylerini manidar olarak yordamıştır. Yılmazlığın "kararlılık", "girişimcilik ve iletişim", "öz-yetkinlik ve umut" ile "problem çözme becerileri" boyutları da farklı karakter güçleri tarafından yordanmıştır. Öğrenmeye açık oluş, maneviyat, yaşam coşkusu, liderlik, sebatkârlık, merak, affedicilik karakter güçleri ise öğrencilerin akademik başarılarını istatistiksel olarak manidar düzeyde yordamıştır.

Sonuç olarak karakter güçlerinin pozitif gençlik gelişimi yapılarını anlamlı düzeyde yordadığı ortaya çıkmıştır. Yirmi dört karakter gücünden yirmisi, pozitif gençlik gelişiminin yeterlilik alanlarından en azından birini etkilemiştir. Bulguların, karakter güçleri ve pozitif gençlik gelişimi arasındaki ilişkilere yönelik literatür bulguları ile benzer olduğu görülmüştür. Ergenlik dönemindeki gençlere yılmazlık ve öznel iyi oluş gibi özellikleri kazandırmak için, karakter güçlerini müfredatında barındıran erken müdahaleye yönelik gençlik programlarının geliştirilmesi yararlı olabilir. Akademik başarısızlığı önlemeyi hedefleyen özgün önleme programlarının karakter güçlerinin geliştirilmesini bünyesinde barındırmasının faydalı olacağı söylenebilir. Anahtar sözcükler: Karakter güçleri, erdemli oluş, pozitif gençlik gelişimi, yılmazlık, akademik başarı, öznel



iyi oluş.

## **SUMMARY**

Character strengths and virtues classification identifies 24 character strengths organized under six broad virtues. Character strengths refers to the entire set of positive traits important for the good life (Peterson & Seligman, 2004; Park & Peterson, 2006) and are the psychological competencies that define the virtues. Positive youth development, however, is defined as building and strengthen assets that enable youth to grow and flourish throughout life. Character strengths have an important place in positive youth development not only as protective factors preventing psychopathology but also as enabling conditions that promote and maintain adaptation and positive youth development (Park, 2004). Also strengths of character effects healthy development of youth in many ways but are especially significant with regards to the three indicators (Catalano & Toumbourou, 2009) of positive youth development : academic success, well being, and resiliency. This research has been conduct to determine whether the character strengths of high school students have predicted their levels of positive youth development in the areas of subjective well-being, resiliency and academic success.

The research group consisted of 14 - 20 year old and 733 adolescents who attending two different high schools in the city center of Bursa. The study group consists 441 (% 60,2) female, 292 (% 39,8) male and 194 (% 26,5) ninth, 182 (% 24,8) tenth, 199 (% 27,1) eleventh, and 158 (% 21,6) twelfth graders. The data of character strengths levels of students was collected with Youth Inventory of Character Strengths and Virtues (ICSV-Y: Kabakci, 2013). The levels of subjective well being of students were determined by Subjective Well-being Scale (SWBS: Ozen, 2005). To collect data regarding resiliency levels The Student Resiliency Scale (SRS: Arastaman, 2011) was used. Academic success levels was determined by Personal Data Sheet. Statistical Package for the Social Sciences 16.0 software were used for data analyses. Multiple Hierarchal Regression Analyses methods were carried out to process data. Significance level was .05 for all analyses.

Results indicated that high school students' character strengths of hope, love, zest, perspective, gratitude, citizenship, forgiveness were significant predictors of subjective well-being. The hierarchical regression results also showed that adolescents' resiliency significantly predicted by character strengths of perseverance, hope, perspective, creativity, love of learning, social intelligence, forgiveness, zest, leadership, self-regulation, curiosity. Furthermore, "decisiveness", "entrepreneurship and communication", "self-efficacy and hope" and "problem solving skills" dimensions of resiliency were predicted meaningfully by different character strengths. In terms of academic success, character strengths of love of learning, spirituality, zest, leadership, perseverance, curiosity, forgiveness were significant predictors.

All of the constructs of positive youth development were predicted by character strengths significantly. 20 of 24 character strengths effected at least one competency area of positive youth development. It was revealed that findings were in parallel with literature on the relationship between positive youth development and character strengths. The early intervention youth programs consisting of character strengths can be developed to build resiliency, and well being of youth in the period of adolescence. The specific prevention programs intended to prevent academic underachievement should include the promotion of character strengths.

**Keywords:** Character strengths, virtues, positive youth development, subjective well-being, resiliency, academic achievement.

ID: 310

**Ortaokul öğrencilerinin Duygusal Ve Davranışsal Problemleri: Mevsimlik Tarım İşçisi Olarak Göç Etmenin Ve Bazı Demografik Değişkenlerin Rolü**

**Emotional And Behavioral Problems Of Middle School Students: The Role Of Being Seasonal Agricultural Worker And Some Demographic Variables**

Yazarlar / Authors: Oya Güneri, Fatma Zehra Ünlü Kaynakçı, Canan Mesutoğlu

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

Each year in Turkey, many families migrate to different regions of the country in order to work in agricultural labor. These workers, who migrate with their families temporarily to other regions where seasonal agricultural labor is needed during the cultivation-harvesting season are called as seasonal agricultural workers (Can & Kabalcı, 2008). Seasonal agricultural workers most frequently migrate from the East and Southeast Anatolia (Özbekmezci & Sahil, 2004) to the Northeast and East and West Black Sea regions (TUIK, 2010). Research findings indicate that these workers and their families have to cope with variety of social, economic problems, unfavorable living and working conditions (e.g. Yıldırak et al., 2002; Özbekmezci & Sahil, 2004; Benek & Ökten, 2011). These difficult conditions in the farmlands have also negative impact on cognitive, physical, social and psychological development of the children (Sinha, 2010). Seasonal agricultural workers return back to their home town in fall usually one or two months after the schools have started. Starting school late after being physically exhausted also results in some social academic adjustment difficulties (Eğitim Sen, 2007). Şanlıurfa is the one of the cities in Turkey with largest number of seasonal agricultural workers (Şimşek & Koruk, 2009). Thus, this study aimed to examine the role demographic factors and migrating as seasonal agricultural worker on emotional and behavioral problems of children in Şanlıurfa.

Data were collected from schools in one of the provinces of Şanlıurfa where seasonal agricultural worker families are highly located. Participants were 479 (226 female, 253 male) students. Out of 479 children, 190 of them were from seasonal farmworker families and 269 were not. Data collection instruments of the study included Demographic Form and the Youth Self Report Form 11-18, (YSR). The MANOVA was utilized to investigate the differences among subscales of YSR in terms of gender and migration status. Results revealed no significant interaction effect of the seasonal migration and gender. However, the combined DVs were significantly related with gender. According to Univariate results, withdrawn problems  $F(1, 452) = 9.51, p < .007$ , and delinquent behavior  $F(1, 452) = 15.97, p < .007$  scores of participants differed with respect to gender.

In order to examine the factors that contribute to the total score obtained in YSR, a two-step multiple linear regression analysis was conducted. In the first step of the regression analysis, age, gender, sibling number and migration: in the second step, working status, working age and working hours were entered into the analysis. Results did not yield significant F values. The F value of Model 1 was  $F(4, 78) = 1.47, p > .05$ , and the F value of Model 2 was  $F(7, 75) = 1.40, p > .05$ .

In conclusion, results did not reveal significant relationship between total YRS scores of participants, migration status and demographic variables. However, there was a significant difference in two subscale scores of YSR (withdrawal and delinquent behavior) with respect to gender.

ID: 311

## **Üniversite Öğrencilerinde Kariyer Uyumluluğu Ve Kariyer İyimserliğinin Cinsiyet Rolü Değişkenine Göre İncelenmesi**

### **The Examination Of Career Adaptability And Career Optimism Among University Students According To The Gender Role Variable**

Yazarlar / Authors: Reziwanguli Yusupu, Diğdem Siyez

## **ÖZET**

20. yüzyılın sonuna doğru yaşamaya başlayan küresel değişim ve krizler çalışanların sürekli olarak yeni beceri, tutum ve davranışlar geliştirmesini gerekli kılmıştır. Günümüzde bireylerin kariyerlerini etkili bir şekilde yönetebilmeleri için sürekli yeni beceriler öğrenmeyi sürdürmeleri, değişim ve belirsizliği tolere edebilmeleri, farklı özellikteki çalışanlarla etkili iletişim kurabilmeleri, değişen iş dünyası taleplerine uyum sağlayabilmeleri gerekmektedir (Yeşilyaprak, 2011). Bu noktada kariyer uyumluluğu ve kariyer iyimserliği kavramları önem kazanmaktadır.

Kariyer uyumluluğu, bireyin gelecekteki değişimlerle başa çıkma ve bu değişimlerden faydalanma konusunda sahip olduğu yeteneklere ilişkin bakış açısı, yeni iş sorumlulukları karşısında kendini rahat hissetme düzeyi ve kariyer planlarının değişmesine neden olan beklenmedik olaylar karşısında kendini toplama yeteneğidir (Kalafat, 2012). Savickas'a (1997) göre kariyer uyumluluğu, bireyin bir mesleki role hazırlanırken ya da o role girmek üzereyken karşılaştığı mesleğin kendisinden ya da çalışma şartlarından kaynaklanan beklenmeyen değişimlerle başa çıkmaya hazır olma gücüdür. Kariyer iyimserliği ise bireyin gelecekteki kariyer gelişimi ile ilgili hep olumlu sonuçlar elde edeceği beklentisi içinde olması ya da olayların en olumlu yönlerine vurgu yapması ve kariyer planlama sürecinde kendini rahat hissetmesidir (Kalafat, 2012). Bir mesleğe karar vererek bu alanda eğitimlerini alan ve iş yaşamına hazırlanan üniversite öğrencilerinin kariyer uyumluluğunu ve kariyer iyimserliğini etkileyen faktörleri belirlemek ve ardından da bu konuda öğrencilere kariyer psikolojik danışmanlığı hizmetlerini sunmak son derece önemlidir.

Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinde kariyer uyumluluğu ve kariyer iyimserliğinin cinsiyet rolüne göre farklılaşıp farklılaşmadığının incelenmesidir.

Araştırma grubunu Dokuz Eylül Üniversitesi'nde lisans eğitimine devam eden 327 (193 kız, 134 erkek) öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Kariyer Geleceği Ölçeği (KARGEL), BEM Cinsiyet Rolü Envanteri ve araştırmacılar tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Rottinghaus, Day ve Borgen (2005) tarafından geliştirilen Kariyer Geleceği Ölçeği (KARGEL) Türkçe'ye Kalafat (2012) tarafından uyarlanmıştır. KARGEL, kariyer uyumluluğu, kariyer geleceği ve iş piyasalarına ilişkin algılanan bilgi olmak üzere 3 alt boyut ve toplam 25 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin cronbach alfa güvenirlik katsayıları kariyer uyumluluğu alt ölçeği için 0.83, kariyer iyimserliği alt boyutu için 0.82 ve iş piyasalarına ilişkin algılanan bilgi alt boyutu için 0.62 olarak bulunmuştur. Bem (1975) tarafından geliştirilen BEM Cinsiyet Rolü Değerlendirme Envanteri'nin Türkçe uyarlaması ise Kavuncu (1987) ve Dökmen (1991) tarafından yapılmıştır. 60 sıfattan oluşan bu envanter her iki cinsiyete ait kişilik özelliklerini içermektedir. Yapılan geçerlik ve güvenirlik çalışması sonucunda Türkçe formunun kullanılabilir olacağına karar verilmiştir. Araştırmacılar tarafından geliştirilen kişisel bilgi formunda yaş, cinsiyet, sınıf, fakülte ile ilgili kişisel bilgiler yer almaktadır.

Kariyer uyumluluğu ve kariyer iyimserliğinin cinsiyet rolüne göre farklılaşıp farklılaşmadığını değerlendirmek için Tek Yönlü varyans analizi yapılmıştır. Varyans analizi öncesinden gerekli varsayımların karşılandığı görülmüştür. Varyans analizi sonucunda kariyer uyumluluğu puanlarının cinsiyet rolüne göre anlamlı şekilde farklılaştığı belirlenmiştir ( $F=22.584$ ,  $p<0.00$ ). Farkın kaynağını belirlemek için Tukey testi yapılmıştır. Buna göre maskülen ve androjen cinsiyet rolüne sahip olan üniversite öğrencilerinin kariyer uyumluluğu puan ortalamalarının feminen ve belirsiz cinsiyet rolüne sahip öğrencilerden yüksek olduğu görülmüştür. Araştırmadan elde edilen bir diğer bulgu ise kariyer iyimserliği puanlarının cinsiyet rolüne göre anlamlı

şekilde farklılaşmasıdır ( $F=16.252$ ,  $p<0.000$ ). Farkın kaynağını belirlemek için Tukey testi yapılmıştır. Buna göre maskülen ve androjen cinsiyet rolüne sahip olan üniversite öğrencilerinin kariyer iyimserliği puan ortalamalarının feminen ve belirsiz cinsiyet rolüne sahip öğrencilerden yüksek olduğu görülmüştür.

Elde edilen bulgular, Kariyer uyumluluğu ve kariyer iyimserliğinin cinsiyet rolüne göre farklılaştığını, yani maskülen ve androjen cinsiyet rolüne sahip olan üniversite öğrencilerinin kariyerde gelecekteki değişimlerle başa çıkma ve bu değişimlerden faydalanma yeteneğinin feminen ve belirsiz cinsiyet rolüne sahip öğrencilerden yüksek olduğu göstermektedir. Bunun yanı sıra, maskülen ve androjen cinsiyet rolüne sahip olan üniversite öğrencilerinin gelecekteki kariyer gelişimi hakkında feminen ve belirsiz cinsiyet rolüne sahip öğrencilerden daha pozitif ve kariyer planlama sürecinde kendini daha rahat hissettiğini göstermektedir. Araştırma sonuçlarına göre kariyer danışmanlığı sürecinde, cinsiyet rolünün de dikkate alınması önerilmektedir

Anahtar kelimeler: kariyer uyumluluğu, kariyer iyimserliği, cinsiyet rolü

## SUMMARY

Beginning to occur the crisis and global changes towards the end of the 20th century, made it necessary for everyone to constantly developing new skills, attitudes and behaviors. Nowadays individuals in order to manage their careers maintain effectively, need to learning new skills continuously, able to tolerate the uncertainty of change, communicate effectively with the various types of employees and adapt to the changing demands of the business world (Yesilyaprak, 2011). At this point, the career adaptability and career optimism are so important.

Career adaptability, coping skills in the individual's of future changes and perspective on the ability about have to benefit from change, level of feeling comfortable in front of new job responsibilities and the ability of self-collection in front of predictable tasks that change career plans (Kalafat, 2012). For Savickas(1997), career adaptability is the readiness to cope with the predictable tasks of preparing for and participating in the work role and with the unpredictable adjustments prompted by changes in work and working conditions. Career optimism is defined as have expectations about positive results related to future career development or feel comfortable her/himself in career planning process (Kalafat, 2012). It is believed that determine the factors that effecting the career adaptability and career optimism for university students who choosed a vocation and preparing for their career and deliver career counseling services to these students are extremely important.

The aim of this study is examine whether or not there have any differantation of career adaptability and career optimism among university students according to the role of gender role variable.

The research group consisted of 327 students (193 female, 134 male) are continued graduate studies at the Dokuz Eylul University. In this research as a data collection tool for used Future Career Scale (KARGEL), BEM Sex Role Inventory, and a personal information form developed by the researchers. The Future Career Scale (KARGEL) which developed by Rottinghaus, Day, and Borgen (2005) adapted in to Turkish by Kalafat (2012). KARGEL, total of 25 items to be composed of three sub-dimensions that are career adaptability, career optimism and the job market information. The Cronbach's alpha reliability coefficients for career adaptability subscale was 0.83, for the career optimism subscale was 0.82, and job market information subscale was 0.62. Bem Sex Role Inventory which developed by Bem (1975) and translated into Turkish by Kavuncu (1987) and Dökmen (1991). This inventory consists of 60 adjectives include personality characteristics of both sexes. As a result of the reliability and validity study of the Turkish form is thought to be available. Information form developed by the researchers provides personal information about the age, gender, class and faculty.

To examine the differantation of career adaptability and career optimism according to the gender role was performed the one-way ANOVA analysis. First it was checked required prior assumptions to analysis of variance. As a result of analysis of variance career adaptability scores ( $F = 22.584$ ,  $p < 0.00$ ) were differentiated significantly according to the gender role. Tukey test was performed to determine the source of the difference. According to Tukey test result, university students' who have masculine and androgen gender role average score of career adaptability was higher than who have feminine and uncertain gender role. Another finding from the survey is that career optimism scores ( $F = 16.252$ ,  $p < 0.000$ ) were

differentiated significantly according to the gender role. Tukey's test was performed to determine the source of the difference. According to test result ,university students' who have masculine and androgen gender role average score of career optimism was higher than who have feminine and uncertain gender role.

Findings were obtained, career adaptability and career optimisim differentiated by gender role, university students who have masculine and androgynous gender role higher ability to cope future changes in career and benefit from these changes than the uncertain and feminine gender students. In addition, the masculine and androgen gender role students have positive prospects to future career development and feels more comfortable during career planning process than the students of uncertain and feminine gender role. To sum up , in career counseling process, gender role should be considered.

Key words: career adaptability, career optimism, gender rol

ID: 312

**Psikolojik Danışmanlarının Kariyer Gelişim İhtiyaçlarının İncelenmesi****Examination Of Career Needs Of School Psychological Counselors**

Yazarlar / Authors: Hüseyin Doğan, Osman Amil

**ÖZET**

Ülkemizde rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetlerinin eğitim sistemimize girişi 1950'li yıllarda başlamaktadır. Özellikle son 10-15 yıllık süreçte önemi artmış ve okullarımızda psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri verilmeye başlanmıştır. Hâlâ okullarımızda Psikolojik Danışman ihtiyacı devam etmektedir. 2012 verilerine göre Milli Eğitim Bakanlığı'nda görevli rehber öğretmen sayısı ortalama 19 bin civarındadır (MEB, 2012). Değişen ve gelişen dünyada öğrenci ihtiyaçları çeşitlenmesi ve buna bağlı olarak da yeni problem alanlarının ortaya çıkmasıyla birlikte psikolojik danışma ve rehberliğe olan ihtiyaç her geçen gün artmaktadır. Daha önceleri sorun olarak algılanmayan internet bağımlılığı, bilişim suçları, giderek artan şiddet olayları, kuşak çatışması, aile içi ilişkilerin değişimi ve eğitim ve iş dünyasında yaşanan hızlı değişimler Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik alanında uzmanlaşmanın artırılması gerekliliğini ortaya koymaktadır. Mezun olan psikolojik danışmanların günümüz ihtiyaçlarına mesleki açıdan cevap verebilecek bir düzeye gelmesi için, alanla ilgili bilgi, beceri ve temel danışmanlık becerileri açısından belli anlayışı kazanmış olmaları gerekmektedir. Bundan dolayı özellikle üniversitelerde verilen 4 yıllık eğitim süresi yeterli olmamaktadır. Bununla birlikte psikolojik danışmanların üniversite sonrası çalışmaya başladıkları kurumlarda uygulamalar konusunda tam anlamıyla yeterli olmaması, psikolojik danışman yeterliliklerinin uluslararası standartlarda olmaması, değişim ve dönüşümün çok hızlı yaşandığı çağımızda küreselleşmenin etkisiyle çok kültürlülüğün bir yaşam biçimine dönüşmesi özellikle psikolojik danışmanların eğitimini yeniden gözden geçirilmeyi ve görevde olan mevcut psikolojik danışman ve rehber öğretmenlerin kariyer gelişim ihtiyaçlarının belirlenerek bu ihtiyaçların karşılanması gerekmektedir.

Bu araştırmanın amacı Türkiye'deki çeşitli okullarda görev yapan psikolojik danışman ve rehber öğretmenlerin kariyer gelişim ihtiyaçlarını cinsiyet, mezun olunan üniversite, mezun olunan program, çalışılan okul türü ve kademesi, mesleki deneyim, mesleki doyum açısından incelemektir.

Araştırmanın evreni Türkiye'deki tüm okul ve dershaneler olup, elektronik posta yoluyla kartopu örnekleme yöntemi kullanılarak 81 farklı ilde görev yapan 550 okul psikolojik danışmanı ve rehber öğretmeni (kadın:288: erkek:262) üzerinde yürütülmüştür. Rehber öğretmenlerinin kariyer gelişim ihtiyaçları YOK'ün belirlediği Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Programı, MEB'in Kapsamlı Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Programı, Amerikan Okul Psikolojik Danışmanları Derneği (ASCA) ve Uluslararası Eğitsel ve Mesleki Rehberlik Derneği (IAEVG ) tarafından belirlemiş olan psikolojik danışman ve rehber öğretmen yeterlilik alanları dikkate alınarak araştırmacı tarafından geliştirilen " Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Kariyer Gelişim İhtiyaçları Anketi" ile ölçülmüştür. Anket sonuçları ki-kare testi ile değerlendirilmiştir. Okul psikolojik danışmanı ve rehber öğretmenleri sırasıyla en fazla bireysel psikolojik danışma becerileri, aile danışmanlığı becerileri, grupla psikolojik danışma becerileri, krize müdahale danışmanlığı ve kariyer/ mesleki psikolojik danışma ve rehberlik becerileri konularında kariyer gelişim ihtiyacı duyarken, sırasıyla en az çocuk ve ergen psikolojisi, kişilerarası iletişim, müşavirlik, araştırma teknikleri, program ve yönetim, ölçme araçları ve eğitsel rehberlik konularında kariyer gelişim ihtiyacı duydukları bulunmuştur.

Okul psikolojik danışmanı ve rehber öğretmenlerinin kariyer gelişim ihtiyaçları cinsiyetlerine yaşlarına, eğitim durumlarına, çalışılan okul türü, mesleki deneyimlerine göre farklılaşmazken, mezun olunan üniversite, mezun olunan program, dersane ya da okulda çalışma durumları, çalışılan okul kademesine ve mesleki doyumlarına göre farklılaştığı bulunmuştur. Araştırma sonuçlarına göre rehber öğretmenlerin yoğun bir şekilde kariyer gelişim ihtiyacı içinde oldukları, özellikle psikolojik danışma becerileri konusunda daha yoğun bir programın sunulması gerektiği, rehberlik ve psikolojik danışmanlık programlarında verilen ders içeriği ve müfredatının belli standartlara ulaştırılması gerektiği, mezuniyet sonrası kariyer gelişimi

için yüksek lisans ve benzeri programlarının daha fazla ulaşılabilir duruma getirilmesi, bu konuda bir an önce uzaktan eğitim uygulamalarının yaygınlaştırılması gerektiği, Rehberlik ve Araştırma Merkezlerinin özel eğitimle ilgili kısımlarının yoğunluğu azaltıcı tedbirler olarak MEB Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Yönetmeliği'ndeki 56. Maddenin uygulamaya sokulması gerektiği sonuç ve öneriler kısmında tartışılmıştır.

## **SUMMARY**

No information was submitted in English.

ID: 314

**Bir Grup Üniversite Öğrencisinin Psikolojik Yardım Almaya İlişkin Tutumları: Sosyal Damgalanma Ve Kendini Damgalamanın Rolü**

**Psychological Help Seeking Attitudes In A Group Of Turkish Undergraduate Students: The Role Of Public And Self-Stigma**

Yazarlar / Authors: Ayşenur Büyükgöze-Kavas, Taner Cayhan, Beşir Sağıroğlu

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

Psychological help-seeking is defined as (a) the act of making an effort to decrease emotional discomfort, or (b) a method of coping with emotional and interpersonal issues (Willis & DePaulo, 1991). The most often repeated reason for why people avoid seeking psychological help is the stigma associated with mental illness and seeking treatment (Corrigan, 2004). Thus, the purpose of the current study is to investigate the role of public stigma, self-stigma, and previous help-seeking experience on attitudes toward psychological help seeking in a group of Turkish undergraduate students. In addition, gender and year of study differences in attitudes toward seeking psychological help were examined. The research question is that to what extent attitudes toward seeking psychological help is predicted by perceived public stigma, self-stigma, and previous help-seeking experience?

Data were collected during spring semester of 2012-2013 academic year. Participants of the study were 369 volunteer undergraduate students at a large public university (Ondokuz Mayıs University). Of them, 104 (28%) were male 265 (72%) were female. The average age of the participants was 20.81 (SD = 1.82). The year of study distribution of the participants was 25% freshmen, 29% sophomores, 21% juniors, and 25% seniors. Participants completed a demographic information form developed by the researchers and three instruments. These are: The Shortened Version of the Attitudes toward Seeking Psychological Help Scale (Türküm, 2001), Stigma Scale for Receiving Psychological Help (Komiya et al., 2000), The Self-Stigma of Seeking Help Scale (Vogel et al., 2006). All data were collected in the classroom settings with the permission of the course instructors. No identifying information were requested from the participants.

One-way between-groups ANOVA was conducted to evaluate the impact of year of study on attitudes toward seeking psychological help. However, results revealed no significant difference between groups [ $F(3, 365) = .106, p > .05$ ]. In terms of gender, there was significant difference in scores for males and females [ $t(364) = 4.89, p < .001$ ]. Regression analysis showed that 24% of the variability in attitudes toward seeking psychological help was explained by public stigma, self-stigma, and previous help-seeking experience. Results of this study should be considered in light of some limitations. In particular, this study should be viewed in regard to the limits of (a) cross-sectional data, (b) correlational design (c) self-report methodology, and (d) social desirability.

**References**

Corrigan, P. (2004). How stigma interferes with mental health care. *American Psychologist*, 59, 614-625.

Komiya, N., Good, G. E., & Sherrod, N. B. (2000). Emotional openness as a predictor of college students' attitudes toward seeking psychological help. *Journal of Counseling Psychology*, 47, 138-143.

Türküm, S. (2001). Stresle başa çıkma biçimi, iyimserlik, bilişsel çarpıtma düzeyleri ve psikolojik yardım almaya ilişkin tutumlar arasındaki ilişkiler: Üniversite öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1, 1-16.



- Vogel, D. L., Wade, N.G., & Haake, S. (2006). Measuring the self-stigma associated with s e e k i n g psychological help. *Journal of Counseling Psychology*, 53, 325-337.
- Willis, T. A., & DePaulo, B. M. (1991). Interpersonal analysis of the help-seeking process. In C. R. Snyder & D. R. Forsyth (Eds.), *Handbook of social and clinical psychology*. New York: Pergamon Press.

ID: 315

**Karakter Güçleri Ve Erdemli Oluş Gençlik Envanteri'nin Uyarlanması****The Adaptation Of Youth Inventory Of Character Strengths And Virtues**

Yazarlar / Authors: Ömer Faruk Kabakçı, Tuncay Ergene

**ÖZET**

Karakter güçleri, en üst düzeydeki pozitif gençlik gelişiminin önemli bileşenleri olarak görülmektedir. Bu güçler, iyi bir insandaki tüm olumlu özelliklere işaret etmektedir ve altı erdem boyutunu belirleyen yirmidört karakter gücünü içermektedir (Peterson & Seligman, 2004; Park & Peterson, 2006). Konuyla ilgili literatürde artan miktarda araştırma (Niemic, 2013) olmakla birlikte konu Türkiye’de görece yeni bir konudur ve karakter güçlerini kapsamlı ölçeklerle ölçmek için araştırmalara ihtiyaç vardır. Bundan dolayı bu araştırmada VIA-Youth Karakter Güçleri ve Erdemli Oluş Envanteri’nin uyarlanması amaçlanmaktadır.

Araştırma grubu Bursa şehir merkezindeki dört farklı ortaöğretim kurumuna kayıtlı 1035 öğrenciden oluşmaktadır. Katılımcıların yaşları 14 – 19 arasında değişmektedir ve yaş ortalaması 16.50’dir. Katılımcıların 483’ü (% 46,7) kız, 552’si (% 53,3) erkek ve 231’i (% 22,3) dokuzuncu, 250’si (% 24,2) onuncu, 280’i (% 27,1) onbirinci, ve 274’ü (% 26,5) onikinci sınıfta okumaktadırlar. Katılımcıların karakter güçlerine ilişkin veriler “Karakter Güçleri Gençlik Envanteri” (Peterson & Seligman, 2004; Park & Peterson, 2006) ile toplanmıştır. Akademik başarı hakkında kişisel bilgi formu ile bilgi toplanmıştır. SPSS 16.0 ve LISREL 8.37 programları veri analizinde kullanılmıştır. Veri analizi aşamasında Doğrulayıcı faktör analizi yapılmış, pearson korelasyon katsayısı hesaplanmıştır. Tüm istatistiksel işlemler için .05 manidarlık düzeyi kabul edilmiştir.

Envanterin çeviri süreci ileri ve geri çeviri aşamaları ile gerçekleştirilmiştir. Değerlendiriciler arası güvenilirlik ve dil eşdeğerliği sağlandıktan sonra yapı geçerliği doğrulayıcı faktör analiziyle incelenmiştir. Envanterin yirmidört alt ölçek ve altı boyuttan oluşan yapısı iyi düzeyde uyum indeksleri ve faktör yükleriyle doğrulanmıştır. Tüm parametre değerlerinin .05 düzeyinde manidar olduğu bulunmuştur ve tüm uyum indeksleri iyi bir uyuma işaret etmektedir. Bir madde haricinde tüm alt ölçeklere ilişkin maddelerin t değerleri anlamlı bulunmuştur. Envanterin birleşen geçerliğini test etmek için envanter ile İnsani Değerler Ölçeği (Dilmac, 2007) arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Bulgular onbeş karakter gücünün farklı değerlerle .21 - .56 arasında pozitif anlamlı düzeyde ( $p < .05$ ,  $p < .01$ ) ilişkilere sahip olduğunu göstermiştir. Alt ölçeklerin birbiriyle ilişkileri de incelenmiş ve tüm ilişkilerin pozitif ve manidar düzeyde ( $p < .01$ ) olduğu ortaya çıkmıştır. Güvenirlik analizinin sonuçları Cronbach Alpha ve Test – tekrar test ile belirlenen iç tutarlılık ve değişmezlik katsayılarının yeterli düzeyde olduğunu ortaya koymuştur. Cronbach Alpha katsayıları alt ölçekler için .64 - .85 arasında iken erdemli oluş boyutları için .80 - .91 arasındadır. İki hafta ara ile belirlenen Test – tekrar test güvenirlilik katsayısı alt ölçekler için .72 - .85 arasında iken erdemli oluş boyutları için .84 - .89 arasında bulunmuştur. Düzeltilmiş madde – toplam korelasyonları da .20 kriteri baz alınarak incelenmiştir ve tüm maddelerin toplam puanlarla anlamlı ve pozitif ilişkili olduğu ortaya çıkmıştır.

Bu araştırmada orijinal envanterin yirmidört alt ölçekli yapısıyla Türkçe’ye uyarlaması yapılmıştır. Bulgular karakter güçleriyle ilgili önceki araştırma bulgularıyla karşılaştırılmış ve tartışılmıştır. Karakter güçlerinin çok boyutluluğuna ilişkin benzer sonuçlar bu araştırmada da elde edilmiştir. Envanterin uygulanması uzun zaman almakla birlikte karakter güçlerini kapsamlı bir şekilde değerlendirmenin uzun bir ölçme aracı gerektirdiği de açıktır. Sonuç olarak bu çalışmada VIA-Youth Inventory of Strengths Envanterinin Türkçe uyarlamasına ilişkin psikometrik özelliklerine yönelik kanıt sağlanmıştır. Sonuçlar, envanterin geçerlik ve güvenirlilik düzeylerinin yeterli olduğunu göstermektedir ve yeterli psikometrik özelliklere sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Bu araştırmanın Türkiye’deki gençlerin karakter güçlerine ilişkin gelecekteki araştırmaları kolaylaştıracığı düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Karakter güçleri, erdemli oluş, Karakter Güçleri ve Erdemli Oluş Gençlik Envanteri, güvenirlilik, geçerlik, ölçek uyarlaması.

## SUMMARY

Character strengths are seen as important components of optimal positive youth development. Those strengths refer to all the positive traits of a good person and consist twenty four competency which specify six virtues dimensions (Peterson & Seligman, 2004; Park & Peterson, 2006). Although, there are increasing numbers of research on the subject in literature (Niemi, 2013), it is relatively new investigation topic in Turkey and there is need for research about measuring character strengths by comprehensive scales. Thereby, this research has been conducted in order to adapt "VIA Youth Inventory of Character Strengths and Virtues" to Turkish.

The research group consisted of 1035 adolescents who enrolled four different high schools in the city center of Bursa. The age of participant students ranged from 14 to 19 with a mean of 16.50. The study group included 483 (% 46,7) female, 552 (% 53,3) male and 231 (% 22,3) ninth, 250 (% 24,2) tenth, 280 (% 27,1) eleventh, and 274 (% 26,5) twelfth graders. The data of character strengths levels of participants were collected with an adapted Turkish form of "VIA-Youth Inventory of Character Strengths and Virtues" which was developed originally by Peterson ve Seligman (2004) and Park ve Peterson (2006). Academic success levels were determined by a Personal Data Sheet. Statistical Package for the Social Sciences 16.0 and Linear Structural Relations Statistics Package Program 8.37 softwares were used for data analyses. Confirmatory Factor Analysis, pearson correlation coefficient methods were carried out to process data. For all the statistical procedures performed, the value of .05 was established as a level of significance.

The translation of Youth Inventory of Character Strengths and Virtues was realized with forward and back translation process. After inter-rater reliability and linguistic equivalency of inventory were found satisfactory, the construct validity of the Youth Inventory of Character Strengths and Virtues was analyzed by Confirmatory Factor Analysis. The original construct of twenty four strengths subscales and six virtues dimensions of Youth Inventory of Character Strengths and Virtues were confirmed with regard to good fit indices, and factor loadings. All parameter estimates were statistically significant ( $p < .05$ ) and the fit indices all seem to indicate a good-fitting model. Furthermore, except one item, all of the items of the twenty four subscales of Youth Inventory of Character Strengths and Virtues have significant  $t$  values to define the latent variables. To test concurrent validity of the Youth Inventory of Character Strengths and Virtues, its correlation with Human Values Scale (HVS : Dilmac, 2007) was calculated. The findings showed that fifteen strengths were correlated with different values between .21 - .56 positively and significantly ( $p < .05$ ,  $p < .01$ ). Intercorrelations between subscales were also examined. The Pearson correlation matrix indicates that all relationships among subscales were positive and significant ( $p < .01$ ). The results of reliability analysis showed that internal consistency and stability coefficients of the subscales as estimated by Cronbach Alpha and Test - Retest were highly satisfactory. Cronbach's Alpha coefficients of Youth Inventory of Character Strengths and Virtues were found between .64 - .85 for subscales and .80 - .91 for virtues dimensions, while Test-Retest Reliability coefficients which was determined in two weeks interval .72 - .85 for subscales and .84 - .89 for virtues dimensions. Corrected item - total correlations were analyzed on the basis of .20 and was found that all the items had positive and significant values with sum scores.

The original twenty four subscales structure of the VIA-Youth was adapted to Turkish in the current study. The findings were compared and discussed along with those of previous reseach conducted on character strengths and it can be said that similar results were obtained as in the literature about multidimensionality of character strengths inventories. Although the application of The Youth Inventory of Character Strengths and Virtues takes some time because of number of items, it is obvious that evaluating the strengths of character requires a comprehensive measure. To conclude, this study provided support for the psychometric properties of the Turkish version of the VIA-Youth Inventory of Character Strengths. All results showed that reliability and validity levels of Youth Inventory of Character Strengths and Virtues were adequate and it possesses satisfactory psychometric properties. It is supposed that this inventory would facilitate the future research studies on character strengths of youth in Turkey.

Keywords: Character strengths, virtues, Youth Inventory of Character Strengths and Virtues, reliability, validity, scale adaptation.

ID: 316

---

### **The Adaptation Of The Hope-Centered Career Inventory Into Turkish And Examination Of Its Psychometric Properties**

---

**Yazarlar / Authors:** Ömer Faruk Kabakçı, Spencer Garey Niles, Hyung Joon Yoon, Tuncay Ergene

### **ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

### **SUMMARY**

The various work situations all workers encounter can be described with a concept of career flow which helps workers think in new ways about difficulties they encounter and strategies to manage their career development (Niles, 2011). Competencies that are essential to manage career flow are summarized in the Hope-Centered Model of Career Development, including hope, self-reflection, self-clarity, visioning, goal setting/planning, and implementing/adapting. The Hope Centered Career Inventory (HCCI: Niles, Yoon, & Amundson, 2010; Niles, Yoon, Balin, & Amundson, 2010) measures those competencies. Turkey has a growing number of young population that needs to overcome several challenges related to career development such as central exams conditions, unemployment probabilities, and economic unstabilities. In this process, there is a need for an effective, hope-focused model and measurement tool that can help the youth in their career development from early ages like the adolescence period. Accordingly, the aim of this study was to adapt the HCCI to Turkish.

The participants were 358 students (181 female, 177 male) attending 8-12 grades in three different middle/high schools in Istanbul and Bursa cities. The second sample of 61 middle school students and the third sample of 100 high school students were recruited to evaluate the test-retest reliability of the HCCI. In order to determine the criterion validity of the HCCI, the Self-Efficacy Questionnaire for Children (SEQ-C: Telef, 2011), and Beck Hopelessness Scale (BHS: Durak & Palabıykoğlu, 1994), were used. A demographic datasheet was used to collect data for participants' personal characteristics. Investigators visited the schools and invited volunteers for participation in the study. Confirmatory factor analysis (CFA) using the original 28-item instrument was conducted to determine the factor structure of the HCCI. Pearson's correlation for test-retest reliability and criterion validity and Cronbach's alpha coefficient for internal consistency were calculated. To check the homogeneity and reliability, item-total correlations were examined.

The original HCCI were translated to Turkish by one of the researchers in this study. Then the translated items were checked by three different researchers in terms of linguistic and semantic structure appropriateness. After that, a back-translation from Turkish to English was conducted by two language experts who are from Turkey originally and doing graduate studies in the U.S.. Finally, seven researchers in the Hope-Centered Career Research Team at Penn State University made last corrections on the final form of the translated HCCI. Those who worked on the forward and back translation processes were from counseling departments at U.S. and Turkish Universities. The examination of the seven-factor structure of the inventory by CFA showed that the results were consistent with those reported by Niles, Yoon, and Amundson (2010). In terms of the results of CFA, all of the t values of items were significant and ranged between 5.13-12.79. Factor loadings ranged between .32-.70. The model goodness of fit indices showed that the factor structure of the HCCI was confirmed to have an adequate fit with the data collected ( $\chi^2/df=2.35$ ,  $p=.000$ : RMSEA=.061: RMR=.034 CFI=0.92: NNFI=0.91: GFI=.87). The results of the study for criterion validity revealed that the HCCI had positive correlation (.40) with the SEQ-C and negative correlation (-.32) with the BHS at a significant level of .001. The results also showed that the subdimensions of the HCCI had significant ( $p<.001$ ) and positive intercorrelations (.45-.65) with the total score. With regard to reliability, Alpha coefficients of the HCCI using the sample of 358 students resulted in

between .50-.67 for the subdimensions and .87 for the total score. Test-retest reliability, within two weeks, ranged between .41-.77 ( $n=61$ ) and .45-.70( $n=100$ ) for the subdimensions and was computed .79 ( $n=61$ ) and .75 ( $n=100$ ) for the entire scale. The findings of corrected item-total correlation analyses showed that the HCCI items had positive and significant correlations ( $p<.001$ ) with the sum scores from .29 to .55.

The Turkish version of the HCCI, on the basis of this initial study, seems to have both adequate internal structure validity and good test-retest reliability. The internal consistency of the subscales, however, was somewhat low to be used in practice, based on the Alpha coefficients. Therefore, cautions need to be made when interpreting the subscales of the HCCI, although the total scale can be used to draw a conclusion in individual or group counseling interventions. Despite the relatively low levels of internal consistency reliability that may be caused by a small number of items (four items) for each factor, the adapted HCCI has sufficient psychometric characteristics to realize researching with large groups and doing cross-cultural comparisons regarding the career development process.

Keywords: Career flow, hope-centered career inventory, career counseling.

ID: 317

### **Ergenlerde Psikososyal Gelişim Profil Çalışmasının Liselerdeki Rehberlik Ve Psikolojik Danışmanlık Servislerine İlişkin Doğurguları**

#### **Implications Of The Adolescent Psychosocial Development Profile Study For The Services Of Psychological Counseling And Guidance In High Schools**

Yazarlar / Authors: Neslihan Güney Karaman, Zeynep Erkan Atik, Figen Çok

### **ÖZET**

Problem cümlesi: Psikolojik danışma en genel ve görünür anlatımla bireye sunulan yardım hizmeti, arka planda yaşam boyu profesyonel gelişimi devam ettirmeyi de kapsamaktadır (Skovholt & Ronnestad, 2003). Özellikle profesyonelleşmeye giden yolda rol ve görevlerinde belirsizlik ve karmaşa yaşayan okul psikolojik danışmanlarının birçoğu (Brott & Myers, 1999) zorunlu lisans eğitimi sonrasında meslekte profesyonelleşme yolunda bağımsız ve kendilerine özgü baş etme yöntemleri doğrultusunda hareket etmek zorunda kalmaktadırlar (Bernard & Goodyear, 2009). Psikolojik danışmanların meslek etiği kapsamında da ele alındığı şekliyle tüm psikolojik danışmanlar profesyonel yaşamları boyunca kendilerini çağdaş ve bilimsel bilgilerle ve yeni gelişmelerle donatmak durumundadırlar (ACA, 2005; Türk PDR-Der, 2007). Böylelikle kendisini sürekli güncelleyen psikolojik danışman, danışan ile terapötik ilişki kurmada daha az güçlük yaşayacak ve çalıştığı grubu daha net tanımlayabilecektir. Özellikle okul ortamında öğrencilerin gelişimsel özelliklerini iyi bilmek oldukça büyük destek sağlayacaktır. Psikososyal gelişimin boyutlarının gelişimsel dönemlere göre farklılık gösterebildiği dikkate alındığında, öğrencilere yönelik en uygun yaklaşımı oluşturabilmek için bu dönemlere yönelik bilgi ve beceriye sahip olmak gerekmektedir. Özellikle liselerde çalışan psikolojik danışmanlar ergenlikle birlikte belirgin hale gelen gelişimsel konuların yarattığı olumlu veya olumsuz durumlarla daha sık karşılaşmaktadır. Ergenlikle birlikte gözle görülür şekilde değişimi gözlenen belli başlı kavramlar arasında kimlik gelişimi, akran ilişkileri, özerklik, ana babaya bağlanmayı saymak mümkündür. Gelişimsel rehberlik bakış açısıyla sözü edilen konular ve bu konulara yönelik elde edilen bulguların hayata ve psikolojik danışma hizmetlerine aktarımı önemli bir kazanım olacaktır.

Amaç: Bu çalışma kapsamında Türkiye kapsamında lise öğrencileri üzerinde yürütülen psikososyal gelişim profili çalışması verilerinden yola çıkarak, elde edilen bulguların liselerdeki psikolojik danışma hizmetlerine sağlayacağı katkılar tartışılması ve gelişim ile psikolojik destek arasında bağlantının güçlendirilmesi konusunda tartışmanın yürütülmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem: Araştırmaya NUTS- I (Nomenclature of Territorial Units of Statistics) kriterleri doğrultusunda Türkiye'nin seçkisiz olarak seçilen 12 farklı ilinde yaşayan ve farklı türlerdeki liselerde okuyan toplam 6061 öğrenci katılmıştır. Katılımcıların % 47.5'i kız, %52.2'si erkektir. Araştırma kapsamında Benlik Kimliği Ölçeği (BKÖ: Bennion & Adams, 1986), Akran İlişkileri Ölçeği (AİÖ: Bukowski, Hoza, & Boivin, 1994), Duygusal Özerklik Ölçeği (DÖÖ: Steinberg & Silverberg, 1986), Ebeveyn ve Arkadaşlara Bağlanma Envanteri- Kısa Formu (EABÖ-KF: Raja, McGee, & Stanton, 1992) veri toplama aracı olarak kullanılmıştır.

Bulgulara bakıldığında, anababaya bağlanma boyutunda, anneye bağlanma boyutunun, babaya bağlanma boyutundan daha yüksek olduğu saptanmıştır. Benlik kimlik ölçeğinin alt boyutlarına bakıldığında ise, Türkiye profilinde hem anneye hem babaya bağlanma oldukça yüksek olarak görülmektedir. Toplulukçu kültürel özelliğe sahip bir toplumda aile içi ilişkilerin ilişkisel ve daha korumacı olması, ergenlerin de anababıyla ilişkilerinin daha sıcak ve korumacı olarak algıladıklarını göstermektedir. Bulgulardan anneye bağlanma'nın babaya bağlanmadan daha yüksek olduğu saptanmıştır. Özellikle toplumumuzda anne çocuk ilişkisinin daha yoğun olması, annenin çocuğun bakımı ve eğitimi konularını babadan daha fazla üstlenmeleri, anneye bağlanmanın daha fazla olmasının açıklayıcılarından biri olabilir. Özellikle babaların çocuk yetiştirmede daha etkin olmaları sağlanmalı ve babaların çocukların gelişimlerine olumlu katkıları vurgulanarak, sadece babaların katılacağı toplantıların düzenlenmesi sağlanmalıdır. Anneye bağlanma konusunda da okul öncesi düzeyden başlayarak her düzeyde okul psikolojik danışmanlarının daha etkin

olması için anne eğitimlerinde bu konuya odaklanması ve 7–19 aile eğitimi gibi programlarda konuya verilen vurgunun artırılması önemli görülmektedir. Kimlik kazanımı sürecinde bireylerin farklı rol denemelerinde olması ve kristalleşme ya da belirginleşme özelliklerini sürecin sonunda kazanmaları olağandır. Örneklemin özelliğine bakıldığında farklı coğrafi bölgelerden ve farklı okul türlerinden ergenler örneklemini oluşturduğu görülmektedir. Kimlik gelişimi bireyin özelliklerinin yanı sıra, kültürel özellikler, anababa yetiştirme biçimleri ve yönlendirmelerden etkilenmekte ve bireyin sahip olacağı kimlik özelliği için belirleyici olmaktadır. Kimlik gelişiminde özellikle ergenlik dönemi için, iletişim özelliklerinin önemi nedeniyle bilişsel ve duygusal boyutta merkezden uzaklaşma ve empati gelişimini desteklemeye özel bir önem verilmesi önerilmektedir. Başarılı kimlik ve moratoryum kimlik gelişimi açısından olumlu statülerdir. Örnekleimde bu gruplardaki ergenlerin önemli olması dikkat çekicidir ve psikolojik desteğin sürdürülmesinin, okul ruh sağlığı önleyici çalışmaların desteklenmesini düşündürmektedir. Duygusal özerklik puanlarına bakıldığında duygusal özerkliğin alt boyutları olan, idealleştirmeme, bireysellik ve bağımsızlık boyutlarının birbirine yakın puanlara sahip oldukları saptanmıştır. Genel olarak ergenlerin duygusal özerklik puanlarının ortalamanın üzerinde olduğu, ergenlerin kendilerini bireysel, kısmen bağımsız gördükleri söylenebilir. Özerklik gelişimi için olumsuz bir işaret olarak Türkiye de koruyucu anababalığın yaygınlığı dikkat çekicidir. Bu bulgular ışığında, babaların çocuk yetiştirmede etkin rol oynamasına yönelik çalışmaların yapılması, toplumsal katılım ya da sosyal sorumluluk projelerin özellikle liselerde yer alması gerektiği, sanatsal ve spor etkinliklerine, akran eğitimi çalışmalarına yer verilmesi gerektiği söylenebilir.

Anahtar kelimeler: Psikososyal gelişim, ergenlik, okul psikolojik danışmanlığı, lise öğrencileri

## SUMMARY

**Problem statement:** Whilst psychological counseling, with the most common and apparent expression, is a helping profession offered to the individuals, it also includes, in the background, to continue lifespan professional development (Skovholt & Ronnestad, 2003). Specifically, most of school counselors having ambiguity and confusion in their roles and tasks on the road of professionalism (Brott & Myers, 1999), after completing their undergraduate education, stay in a position that to act independently in accordance with their own coping strategies on the road of professionalism (Bernard & Goodyear, 2009). As emphasized in the ethic codes of counseling profession, all psychological counselors have to equip themselves with contemporary and scientific information, and new developments throughout their professional life (ACA, 2005; Türk PDR-Der, 2007). Especially, having good knowledge of the developmental characteristics of the students in the school will provide considerable support. Considering that the psychosocial aspects of development differs according to the developmental periods, it is required to have relevant knowledge and skills about these periods to create the most appropriate approach towards students. Particularly, school counselors working in high schools most often face with the positive or negative sides of developmental issues which become apparent with adolescence. The main concepts become apparent with adolescence are identity development, peer relationships, autonomy, and attachment to parents. From the perspective of developmental guidance, the issues mentioned before and the findings related to these issues will be a profound acquisition as they are transferred to the services of psychological counseling and guidance.

**Purpose:** In this study, based on the findings of the psychosocial development profile study which carried out on high school students in Turkey, it is aimed to discuss the contribution of these findings to the services of psychological counseling and guidance in high schools and to strengthen the link between development and psychological support.

**Method:** A total of 6061 high school students, randomly selected based on the NUTS-I (Nomenclature of Territorial Units of Statistics) from 12 cities of Turkey and from different types of schools, were participated in this study. 47.6% of the participants were female, 52.4% were male. The instruments used in this study were as follows: Extended Objective Measure of Ego Identity Status (EOM-EIS: Bennion & Adams, 1986), Friendship Qualities Scale (FQS: Bukowski, Hoza, & Boivin, 1994), Emotional Autonomy Scale (EAS: Steinberg & Silverberg, 1986), Inventory of Parent and Peer Attachment - Short Form (IPPA-SF: Raja, McGee, & Stanton, 1992).

**Findings and Discussion:** In Turkey, attachment to both parents seems to be high. In a society with either collectivist or autonomous culture, the fact that family relationships are close and caring shows that

adolescents also perceive their relations with the family as warm and caring. The findings show that attachment to mother is higher than attachment to father. Based on our societal structure, the intensity of mother-child relationships, the fact that the mothers get the responsibility of the child more than the father in terms of care and education might be the reasons behind the high level of mother/child attachment. In this respect fathers' role in child-bearing and care should be encouraged by emphasizing their positive impact on child development, and further by organizing father-only meetings. In terms of attachment to mother, Mother Training should focus on the issue more in order to enhance the impact of school counselors from pre-school to 7-19 family training. During the identity development stage, the fact that individuals are in search of different role endeavors and that they gain crystallization characteristics at the end of the process seems to be normal. Regarding the sample, they are adolescents from different geographical regions and different types of schools. Identity development is affected by cultural characteristics, parental child-bearing practices and lead as well as one's individual personality traits. It is suggested that decentralization in terms of cognitive and emotional dimensions and empathy building be encouraged. Successful identity and moratorium are positive status in terms of identity development. Moreover, preventive counselor help toward adolescents should be sustained and enriched. In terms of emotional autonomy, the factors, de-idealization, individuation and non-dependency have similar scores. In general, adolescents' emotional autonomy scores were found to be higher and that they regard themselves as individualist or independent. The fact that familial protection is high limits the autonomy development. In parent trainings, there is a focus on this developmental feature and prevention is emphasized.

**Key words:** Psychosocial development, adolescence, school counseling, high school students



ID: 319

**Yaşamda Anlam Ve Öznel İyi Oluş Arasındaki İlişkiler:  
Umut Ve Affetmenin Aracı Rolü**

**Relationships Between Meaning In Life And Subjective Well-Being: Mediating Role Of Hope And Forgiveness**

Yazarlar / Authors: İlhan Yalçın, Asude Malkoç

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

The purpose of this study was to investigate whether hope and forgiveness are mediators in the relationship between meaning in life and subjective well-being. Subjective well-being has three components: positive affect, negative affect, and life satisfaction. A review of literature shows that meaning in life positively correlated with subjective well-being (Cohen & Cairns, 2012; Santos et. al., 2012). In other words, having a sense of purpose and meaning in life contributes to individuals' well-being. Forgiveness and hope were also found to be related constructs with subjective well-being of university students (Chan, 2013; Şahin et. al., 2012). In this study, to what extent forgiveness and hope mediate between meaning in life and subjective well-being was investigated. To know related factors with subjective well-being of university students might increase the quality of the counseling services on campuses.

The sample consisted of 482 university students. Positive Affect and Negative Affect Schedule, Satisfaction with Life Scale, State Hope Scale, Dispositional Hope Scale, Heartland Forgiveness Scale, Meaning in Life Questionnaire, and Demographic Information Form were used for data collection. Structural equation modeling was used to analyze the data.

In the current study, fitness of the hypothesized model was tested through some model specifications. In the first step, partially mediated model with two mediators and a direct path from meaning in life to subjective well-being was tested. This model showed a reasonable fit to the data. However, the standardized path coefficient from meaning in life to subjective well-being was non-significant. Therefore, in the second step that path was excluded and a fully mediated model was tested. This model provided adequate fit to the data. In addition, the standardized path coefficients from forgiveness to subjective well-being and from hope to subjective well-being were statistically significant. These analyses indicated that forgiveness and hope fully mediated the relationship between meaning in life and subjective well-being. In other words, increased meaning in life predicted greater forgiveness which predicted greater subjective well-being. Also, more meaning in life predicted increased hope, greater hope predicted greater subjective well-being in university students. To improve subjective well-being of university students, this study has contributed to efforts to understand related factors with quality of life, and relationships among meaning in life, forgiveness, hope, and subjective well-being.

**References**

- Chan, D. W. (2013). Subjective well-being of Hong Kong Chinese teachers: The contribution of gratitude, forgiveness, and the orientations to happiness. *Teaching and Teacher Education*, 32, 22-30.
- Cohen, K. & Cairns, D. (2012). Is searching for meaning in life associated with reduced subjective well-being? Confirmation and possible moderators. *Journal of Happiness Studies*, 13, 313-331.
- Santos, M. C., Magramo, C., Oguan, F. Paat, J. J., & Barnachea, E. A. (2012). Meaning in life and subjective well-being: Is satisfying life meaningful?, *Journal of Arts, Science, and Commerce*, 4(1), 32-40.
- Şahin, M., Aydın, B., Sarı, S. V., Kaya, S. & Pala, H. (2012). Öznel iyi oluşu açıklamada umut ve yaşamda anlamın rolü, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 20(3), 827-836.

ID: 320

## **İnfertilitenin Psikolojik Yönü Ve İnfertilite Psikolojik Danışmanlığı**

---

### **Psychological Aspects Of Infertility And Infertility Counseling**

---

Yazarlar / Authors: Ezgi Özeke Kocabaş

## **ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

## **SUMMARY**

Infertility can be defined as an inability to concieve children. Being able to get pregnant but having recurrent miscarriages can also be classified as infertility. The World Health Organization (WHO) defined infertility as the failure to concieve following twelve months of unprotected intercourse. According to WHO, the 8%-12% of couples with women of childbearing age, which means 50-80 million people globally has difficulty in concieving children. Recently, the number of couples seeking treatment for infertility has been increasing. This can be due to the delay in childbearing in women, the developments in assisted reproductive techniques (ART) such as IVF and increased awareness of these services (Deka & Sarma, 2010).While the advances in ART offer hope to couples and individuals, there are also difficulties like affordability of these services.

Infertility is also a life crisis (Kılıç, Ejder Apay, Kızılkaya Beji, 2011) and this life crisis creates some psychological and social problems for individuals and couples. The couples in treatment process may face with economical, psychological and social problems. Anger, depression, anxiety, marital problems, feelings of worthlessness are found to be associated with the stress of the non-fulfillment of a wish for a child (Deka & Sarma, 2010). The situation of infertility and the process of the treatment itself creates stress for most individuals. The feelings of uncertainty and making medical decisions can be resulted in increased stres.Couples with infertility should take proffessional support to cope with that stressful situation and the consequences of this life crisis.

Psychological support offered to couples or individuals before, during and after the treatment process are considered to be very important. The aim of the psychological support is to overcome the problems faced as a result of infertility. There are some studies supporting the effectiveness of therapeutic interventions such as coping skills training and stres management (Domar, 2007). However, the counseling services are not provided at desired level. In Turkey, the number of people studing the psychological impacts of infertility and counseling the infertiles are increasing but when looking at the papers at the area, it can be said that most of the studies and papers are written by the autors with medical background. There are also some papers focusing on the consulting and counseling roles of nurses in infertility treatment. The clinics for infertility treatment should offer psychological services for individuals with a counselor as a member of an multidisciplinary team working in this area.

In the light of those information, the main aim of this presentation is to focus on psychological aspects of infertility and counseling needed by couples and individuals. In this respect, the counseling needs and services for infertiles will be discussed and research results will be adresssed. Moreover, the services and practices in Turkey will be summarized and finally the models and steps in infertility counseling will be described.

Keywords: Infertility, Counseling, Psychology

ID: 321

**Üstün Olan Ve Olmayan İlköğretim Öğrencilerinin Duygusal Zekaları İle Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişki**

**The Relationship Between Emotional Intelligence And Problem Solving Skills Of Gifted And Nongifted Primary School Students**

Yazarlar / Authors: Ayça Köksal Konik

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

Research on creative-productive people has consistently shown that although no single criterion can be used to determine giftedness. According to Renzulli and Reis (1997), gifted behavior consists of behaviors that reflect an interaction among three basic clusters of human traits— above average ability, high levels of task commitment, and high levels of creativity. Within the above average abilities Renzulli makes a difference between general abilities (like processing information, integrating experiences, and abstract thinking) and specific abilities (like the capacity to acquire knowledge, perform in an activity). By creativity he understands the fluency, flexibility, and originality of thought, an openness to experience, sensitivity to stimulations, and a willingness to take risks. Under task commitment he understands motivation turned into action (like perseverance, endurance, hard work, but also self-confidence, perceptiveness and a special fascination with a special subject). Renzulli argues that without task commitment high achievement is simply not possible. Individuals capable of developing gifted behavior are those possessing or capable of developing this composite set of traits and applying them to any potentially valuable area of human performance. It is important to point out that no single cluster “makes giftedness.” Rather, it is the interaction among the three clusters that research has shown to be the necessary ingredient for creative-productive accomplishment (Renzulli, 1978). However Renzulli listed some characteristics for gifted children, there is a real evidence that all children are unique and different. Studies about social and emotional development of gifted children show that, they tend to understand the feelings of others, emotionally more sensitive from their peers, have a tendency towards perfectionism, mostly prefer older children or adults for sharing their ideas and for to play etc. To be gifted and talented often means that both senses and emotions are more acute and this can be useful and also harmful for these individuals. Many of the social and emotional characteristics of gifted children are closely parallel to current definitions of emotional intelligence. According to the Bar-On model, emotional intelligence is a cross-section of interrelated emotional and social competencies, skills and facilitators that determine how well we understand and express ourselves, understand others and relate with them, and cope with daily demands, challenges and pressure (Bar-On, Parker, 2000). Bar-On (1997) defines the emotionally intelligent person as being “generally optimistic, flexible and realistic and fairly successful in solving problems...” At this point it is important to determine and develop problem solving skills of gifted and talented children, who have different emotional characteristics compared to peers. Problem solving specifically concerns the conscious, rational and effortful cognitive-affective-behavioral process when selecting adaptive coping methods for solving real life problems (D’Zurilla, Chang, 1995). Problem solving skills are acquired in development periods and have effects on social adaptation of an individual and success for daily life. The aim of this study is to determine the relationship between emotional intelligence and problem solving skills of gifted and nongifted primary school students. For this purpose, the gifted and nongifted students were selected and the following questions were answered:

- (i) Are there any significant differences between emotional intelligence and problem solving skills

based on gender, class level and general intelligence?

(ii) Are there significant relation between the emotional intelligence and problem solving skills?

Problem Solving Inventory for Children (Serin, Serin and Saygılı, 2010) and Bar-On Emotional Quotient Inventory Youth Version (Köksal, 2007) was used to answer these questions. Problem Solving Inventory for Children, developed for to determine the primary education students' self perception levels of their problem solving skills. 24-itemed measurement tool consists of three factors "Confidence to Problem Solving Skills" (12 items), "Self Control" (7 items), and "Avoidance" (5 items). In total. Cronbach Alfa coefficient is 0.80. Bar-On EQ-i (YV) is a 60 item self report measure of emotional intelligence designed for children and adolescents. It has four scales (Intrapersonal 6 items, Interpersonal 12 items, Stress Management 12 items, Adaptability 10 items) as well as a total EI scale. The total EI score is determined by summing the scores of the four scales. A high EI score indicates high social and emotional competency. Cronbach Alfa coefficient is 0.912. The collected data analyzed with appropriate qualitative statistic techniques. At the end, the study shows that there is significant relation between emotional intelligence and problem solving skills. And also there is significant differences between EI and Problem Solving Skills based on gender, class level and general intelligence. The results of the study will be later discussed in detail.

Keywords: Gifted Children, Emotional Intelligence, Problem Solving Skills

ID: 322

**Umut Temelli Kariyer Envanteri' Nin Türkçe' Ye Uyarlanması Ve Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi**

**The Adaptation Of The Hope-Centered Career Inventory Into Turkish And Examination Of Its Psychometric Properties**

Yazarlar / Authors: Ömer Faruk Kabakçı, Spencer Garey Niles, Hyung Joon Yoon, Tuncay Ergene

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

The various work situations all workers encounter can be described with a concept of career flow which helps workers think in new ways about difficulties they encounter and strategies to manage their career development (Niles, 2011). Competencies that are essential to manage career flow are summarized in the Hope-Centered Model of Career Development, including hope, self-reflection, self-clarity, visioning, goal setting/planning, and implementing/adapting. The Hope Centered Career Inventory (HCCI: Niles, Yoon, & Amundson, 2010: Niles, Yoon, Balin, & Amundson, 2010) measures those competencies. Turkey has a growing number of young population that needs to overcome several challenges related to career development such as central exams conditions, unemployment probabilities, and economic unstabilities. In this process, there is a need for an effective, hope-focused model and measurement tool that can help the youth in their career development from early ages like the adolescence period. Accordingly, the aim of this study was to adapt the HCCI to Turkish.

The participants were 358 students (181 female, 177 male) attending 8-12 grades in three different middle/high schools in Istanbul and Bursa cities. The second sample of 61 middle school students and the third sample of 100 high school students were recruited to evaluate the test-retest reliability of the HCCI. In order to determine the criterion validity of the HCCI, the Self-Efficacy Questionnaire for Children (SEQ-C: Telef, 2011), and Beck Hopelessness Scale (BHS: Durak & Palabıyıkoglu, 1994), were used. A demographic datasheet was used to collect data for participants' personal characteristics. Investigators visited the schools and invited volunteers for participation in the study. Confirmatory factor analysis (CFA) using the original 28-item instrument was conducted to determine the factor structure of the HCCI. Pearson's correlation for test-retest reliability and criterion validity and Cronbach's alpha coefficient for internal consistency were calculated. To check the homogeneity and reliability, item-total correlations were examined.

The original HCCI were translated to Turkish by one of the researchers in this study. Then the translated items were checked by three different researchers in terms of linguistic and semantic structure appropriateness. After that, a back-translation from Turkish to English was conducted by two language experts who are from Turkey originally and doing graduate studies in the U.S.. Finally, seven researchers in the Hope-Centered Career Research Team at Penn State University made last corrections on the final form of the translated HCCI. Those who worked on the forward and back translation processes were from counseling departments at U.S. and Turkish Universities. The examination of the seven-factor structure of the inventory by CFA showed that the results were consistent with those reported by Niles, Yoon, and Amundson (2010). In terms of the results of CFA, all of the t values of items were significant and ranged between 5.13-12.79. Factor loadings ranged between .32-.70. The model goodness of fit indices showed that the factor structure of the HCCI was confirmed to have an adequate fit with the data collected ( $\chi^2/df=2.35$ ,  $p=.000$ :  $RMSEA=.061$ :  $RMR=.034$   $CFI=0.92$ :  $NNFI=0.91$ :  $GFI=.87$ ). The results of the study for criterion validity revealed that the HCCI had positive correlation (.40) with the SEQ-C and

negative correlation (-.32) with the BHS at a significant level of .001. The results also showed that the subdimensions of the HCCI had significant ( $p<.001$ ) and positive intercorrelations (.45-.65) with the total score. With regard to reliability, Alpha coefficients of the HCCI using the sample of 358 students resulted in between .50-.67 for the subdimensions and .87 for the total score. Test-retest reliability, within two weeks, ranged between .41-.77 ( $n=61$ ) and .45-.70( $n=100$ ) for the subdimensions and was computed .79 ( $n=61$ ) and .75 ( $n=100$ ) for the entire scale. The findings of corrected item-total correlation analyses showed that the HCCI items had positive and significant correlations ( $p<.001$ ) with the sum scores from .29 to .55.

The Turkish version of the HCCI, on the basis of this initial study, seems to have both adequate internal structure validity and good test-retest reliability. The internal consistency of the subscales, however, was somewhat low to be used in practice, based on the Alpha coefficients. Therefore, cautions need to be made when interpreting the subscales of the HCCI, although the total scale can be used to draw a conclusion in individual or group counseling interventions. Despite the relatively low levels of internal consistency reliability that may be caused by a small number of items (four items) for each factor, the adapted HCCI has sufficient psychometric characteristics to realize researching with large groups and doing cross-cultural comparisons regarding the career development process.

Keywords: Career flow, hope-centered career inventory, career counseling.

ID: 323

**Eşli Ruminasyon Ölçeğinin Türkçe Uyarlama Pilot Çalışması**

Yazarlar / Authors: Özgür Erdur-Baker, Aslı Bugay

**ÖZET****Problem Durumu**

Ruminasyon, geçmişli sürekli hatırlama, olumsuz deneyimleri tekrar tekrar düşünme ve kendini suçlama eğilimi olarak tanımlanmaktadır (Nolen-Hoeksema, Parker, & Larson, 1994). Özellikle stresli deneyimlere karşı verilen bu tepki genellikle baş etmeyi güçleştirmekte ve depresif duygu durumu başta olmak üzere birçok psikolojik soruna zemin hazırlamaktadır (Treynor, Gonzalez, & Nolen-Hoeksema, 2003). Eşli ruminasyon ise en genel anlamıyla, bireylerin yakın arkadaşıyla birlikte bir sorun veya yaşantıyı olumsuz duygulara odaklanarak tekrar tekrar konuşma olarak tanımlanmaktadır (Ross, 2002). Aslında kendini açma veya sosyal paylaşım hem arkadaşlığı pekiştirmesi hem de başa çıkmayı kolaylaştırdığı düşünülse de Rose (2002) problem çözmeye odaklanmadan olumsuz duygu ve düşüncelere odaklanan paylaşımlarınduygusal stresi yükselttiğini ortaya koymaktadır.

Eşli ruminasyon: kendini açma, (Ross, 2002), depresyon ve anksiyete (Ross, 2007) ve ilişki doyumu (Calmes ve Roberts, 2008) gibi birçok değişkenle olan güçlü ilişkili olduğu bulunmuştur. Ruminasyon gibi eşli ruminasyonun da neden kadınların depresyon gibi psikolojik sorunları daha sık yaşadıklarını açıklayan bir değişken olabileceği de düşünülmektedir (Ross, 2002). Hal böyle olunca eşli ruminasyonun işevuruk tanımını yapmak önem arz etmektedir. Bu nedenle, bu çalışmada halihazırda uluslar arası literatürde en sık kullanılan ölçüm aracı olan Rose (2002) tarafından geliştirilen Eşli Ruminasyon Ölçeği'nin Türkçeye kazandırılması düşünülmüştür.

**Metot****Araştırmanın Amacı**

Bu araştırmanın amacı Eşli Ruminasyon Ölçeği'nin Türkçeye çevrilerek temel geçerlik ve güvenilirlik özelliklerinin incelenmektir.

**Araştırmanın Yöntemi**

Bu çalışmada Eşli Ruminasyon Ölçeği'nin faktör yapısını, geçerlilik ve güvenilirliğini test etmek amacıyla veri toplanmıştır. Araştırma örneklemi, 156 (116 kadın, 40 erkek) üniversite öğrencisinden oluşmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20.10 (SD = 1.26)'dır. Araştırmada gerekli bilgileri toplamak amacı ile Eşli Ruminasyon Ölçeği Türkçe Formu, Ruminasyon Ölçeği kullanılmıştır. Ölçeğin önce çeviri çalışması yapılmış ve uzman görüşü alınarak görünüm geçerliliğine bakılmıştır. Ölçeğin faktör ve yapı geçerliliğini test etmek amacıyla açıklayıcı faktör analizi yapılmıştır. Ölçek için Cronbach alfa iç tutarlık katsayısı hesaplanmış ve ölçüt bağlantılı geçerliğini hesaplamak için de Ruminasyon Ölçeği ile arasındaki ilişkiye bakılmıştır.

**Araştırmanın Bulguları****Açıklayıcı faktör analizi**

Ölçeğin yapı geçerliğini sınamak amacıyla Ross (2002)'de rapor ettiği şekilde çoklu benzerlik analizi (maximum likelihood analysis) yöntemi kullanılarak faktör analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda, özdeğ-eri 1'in üzerinde olan bir faktör bulunmuştur. Scree plot grafiği de bu bulguyu destekler niteliktedir. Tek faktörlü çözümün varyansın % 47'sini açıkladığı ve ölçekte yer alan 27 maddenin faktörlerdeki yük değerlerinin 0.39-0.86 arasında değişmekte olduğu, her maddenin sadece tek bir faktörde yer aldığı görülmektedir. Sonuç olarak, Türkçe formu için faktör yapısının orijinal faktör yapısıyla tutarlı sonuçlar gösterdiği bulunmuştur.

**Ölçeğin Güvenirliğine İlişkin Sonuçlar**

Ölçeğin güvenilirliğini test etmek için ise Cronbach alfa iç tutarlık katsayısı hesaplanmıştır. Tek faktörlü yapı için ölçeğin iç tutarlık katsayısı .96 olarak bulunmuştur.

**Ölçüt-Bağıntılı Geçerlik**

Ölçeğin ölçüt bağlantılı geçerliğini hesaplamak için Ruminasyon Ölçeği arasındaki ilişki Pearson korelasyon katsayıları hesaplanarak bulunmuştur. Buna göre, Birlikte Ruminasyon Ölçeği ile Ruminasyon Ölçeği ( $r =$

.24,  $p < .01$ ) arasında doğru yönde manidar ilişki bulunmuştur.

#### Araştırmanın Sonuçları ve Önerileri

Bu araştırmada Eşli Ruminasyon Ölçeği'nin Türkçe Form'un temel geçerlik ve güvenirlik özelliklerini incelenmiştir. Bu amaçla ölçeğin yapı geçerliği, ölçüt geçerliği ve iç tutarlılığı incelenmiştir. Yapı geçerliğinin belirlenmesi için açıklayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Bulgulara göre, Türkçe formu için faktör yapısının orijinal faktör yapısıyla tutarlı sonuçlar gösterdiği bulunmuştur. Ayrıca ölçeğin iç tutarlılığı da yine orijinal ölçeğe olduğu gibi çok yüksek değer almıştır. Bununla birlikte, yine orijinal çalışmada ölçeği olduğu birlikte ruminasyon ve ruminasyon arasında pozitif ilişki bulunmuştur. Sonuç olarak, yapılan istatistiksel değerlendirmeler Eşli Ruminasyon Ölçeği'nin Türkçe formunun ülkemiz için geçerli ve güvenilir puanlar ürettiği bulunmuştur.

**Anahtar Sözcükler:** Birlikte ruminasyon, ruminasyon, psikometrik uygunluk, güvenirlik, geçerlilik

Calmes C. A. ve Roberts JE. (2008). Rumination in interpersonal relationships: Does co r u m i n a t i o n explain gender differences in emotional distress and relationship satisfaction among college students? *Cognitive Therapy and Research*, 32, 577–590.

Nolen-Hoeksema, S., Parker, L. E. ve Larson, J. (1994). Ruminative coping with depressed mood following loss. *Journal of Personality and Social Psychology*, 67(1), 92-104. doi: 10.1037/0022-3514.67.1.92

Ross, A. J. (2002). Co-Rumination in the friendships of girls and boys. *Child Development*, 73(6), 1830-1843

Rose, A. J., Carlson, W. ve Waller, E. M. (2007). Prospective associations of co-rumination w i t h friendship and emotional adjustment: Considering the socioemotional trade-offs of co-rumination. *Developmental Psychology*, 43(4), 1019-1031. doi:10.1037/0012 1649.43.4.1019

Treynor, W., Gonzalez, R. ve Nolen-Hoeksema, S. (2003). Rumination reconsidered: A psychometric analysis. *Cognitive Therapy and Research*, 27(3), 247-259. doi:10.1023/A:1023910315561

## SUMMARY

No information was submitted in English.



ID: 324

.....  
**Reclaiming Disengaged And Violent Youth Through A Wraparound Service Model And Tracking  
Program Outcomes Through Mobile Technologies**  
.....

**Yazarlar / Authors:** Michael Krezmien, Hanife Ugurlu, John Carey

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

This presentation describes a comprehensive wraparound service program for violent and gang-involved youth, which utilizes iPads, iPhones, and iPods to monitor all program activities and youth outcomes, including field based community outreach. The purpose of the program is to prepare disengaged youth to reengage in school and the community, and to support the youth's successful transition to independent living as an autonomous and self-determined member of society. The authors report outcomes from Year 1 of the project, and describe the impact of a tablet based data management system on managing project activities and youth outcomes.

The program consists of four empirically supported components to reduce violent behavior, gang activity, and criminal activity for 90 proven risk youth. The authors of the presentation will describe the project activities and the project outcomes, which were collected through touchpad devices using mobile App technologies. Component 1 consists of coordinated community outreach to all participants and participants' families. The outreach workers utilize iPhones and an integrated mobile App based data management system to track all outreach activities.

Component 2 consists of behavioral health and trauma care. Our project utilizes a full time clinical coordinator who provides on site and off site counseling for all youth. Additionally, the counselor will provide on site group sessions on issues related to group needs. We also provide weekly psychiatric care that supports psychotropic prescriptions and monitors medication on site. Finally, the clinical coordinator coordinates with all project staff to ensure that all behavioral health and trauma needs are considered within each component of the program.

Component 3 consists of three different levels of educational need. Level one is for youth who have dropped out of school but are preparing to pass a high school equivalency test (Advanced GED). Level 2 is for youth who dropped out of school who have only basic academic skills and who require substantial instruction before they will be prepared to pass the high school equivalency test (Pre-GED). Level 3 is for youth with limited or no reading skills and / or limited or no English skills (Adult Basic Education).

Component 4 consists of a workforce development program that was designed to improve essential job skills, hone job readiness skills, and prepare youth to interview, obtain, and maintain employment. All youth who participate in one or more other program components are also eligible to participate in transitional employment and supported employment.

Short term, and medium term outcomes will be reported and discussed. Because the study has only operated for 1 year, there is limited or no information on long-term outcomes for youth. We discuss the impact of the integrated mental health, education, and workforce development model on youth transition to independent living after incarceration. Implications for practice for high and proven risk youth will be discussed. Additionally, the authors will demonstrate the use of the mobile technologies used to monitor and track all program and youth outcomes.

ID: 327

## **Sosyal Medyada Yapılan Siber Zorbalık İle İlgili Öğrencilerin Algıları**

---

### **Students' Perception About Cyber Bullying On Social Media**

---

Yazarlar / Authors: Gamze Sart, Nur Mardin

## **ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

## **SUMMARY**

This study aims to articulate the students' perception about cyber bullying, particularly on social media. Even though ICT technology provides a large number of benefits, particularly those who are young, as Campbell (2005) has pointed out that it has also a "dark side" (p. 68). Particularly after the intensive and extensive use of the social media, the impact of the cyberbullying has dramatically increased, but it is rarely discussed and prevented.

Hence, in this study, the forty-five participants were selected from two different universities and by using phenomenological analysis (Moustakas, 1994), eight research questions were answered in the semi-structured interviews, which were approximately 45 minutes in length. By gathering the original data were gathered from 'naive' descriptions the experiences related to cyber bullying were taken into account based on reflection and interpretation of the participant's different stories. The collected data were analyzed in Atlas.ti 6 in order to make depth study. Additionally, there were limitations in terms of selecting the participants since a few students wanted to share their personal experiences.

As a result, the data showed that the students had inevitably affected by the cyber bullying in the social media in many ways. Among all these students, the female students had been influenced to a greater degree comparing to male students. Most (96%) of the participants agreed that social relations had changed a lot and they had to have connections with their friends through the social media. The students—particularly females—viewed cyber bullying as a problem, but no one rarely discussed at the university. More importantly a large number (89%) felt loneliness and they did not know how to behave properly. Most (91%) students did not see any helpful resources when dealing with cyber bullying. Students (82%) were currently experiencing the majority of cyber bullying instances outside of the school day, but they had direct relationship with the events at the university. Students (84%) were not able to suggest some basic strategies in order to deal with cyber bullying. They (79%) agreed that they did not know how to respond to cyberbullying. Additionally, a large number of the (94%) participants agreed that the effects would be different on the elite environments comparing to the socially disadvantaged environments. They (96%) pointed out that the future of social media had been changing in terms of education and learning so that they did not have any chance to ignore the social media. Most (85%) of the participants clarified that the university social environment, centres and counselling offices would develop a better network and understanding in order to decrease cyber bullying. Most (88%) participants articulated that cyber bullying on the social media would develop particular problems and would change the culture of social life. Most (81%) claim that social media are important not only for their social life but also for their Professional life so that they did not want to see their private photographs on the walls of their friends. These (61%) participants strongly pointed out that privacy was remarkably important for the individuals but it was not controlled. Furthermore, most (92%) participants mentioned that the autonomy in the social media would make the individuals aggressive due to the fact that there was not any law and regulations to

protect individual rights. Even though some (29%) participants pointed out that they did not see any major problems, the rest (71%) agreed that the cyber bullying on the social media would increase hostility and conflicts among the people and the groups. As a result, as most (91%) participants clarified that the new regulations were important in controlling and managing the cyber bullying, but more importantly, the university administration and other centres at the universities should be included to decrease the cyber bullying at the university environment.

Campbell, Marilyn A. (2005) Cyber bullying: An old problem in a new guise? *Australian Journal of Guidance and Counselling*, 15(1), pp. 68-76.

Moustakas, C. (1994). *Phenomenological research methods*. SAGE Publications, Incorporated.

**Key Words:** Cyber bullying, Social Media, Counselling Offices, Higher Education

ID: 328

---

## **Early Intervention Of Childhood Anxiety Using Video Training And Cognitive Behavior Therapy**

---

**Yazarlar / Authors:** Cecilia Essau, Jayshree Pithia

### **ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

### **SUMMARY**

**Introduction:** Anxiety disorders are among the most common psychiatric disorders affecting children and adolescents in the general population. It is estimated that up to 10% of children, and up to 20% of adolescents meet the criteria of an anxiety disorder. When left untreated, anxiety disorders that begin early in life can become chronic and are often associated with a negative course and outcome.

**Objective:** The present study evaluated the effectiveness of a school-based prevention program (Super Skills for Life) for childhood anxiety. Super Skills for Life (SSL) is a cognitive behaviour therapy-based program that also uses video-recording of children's behaviour and interaction, -analysis and -feedback as part of the treatment. The SSL is a relatively short programme, comprising 8 sessions, with each session lasting for 45 minutes. The SSL can be delivered to an individual child or to a group of children over a period of 8 weeks: the size of each group is on average 8 children. Each session is well structured, with well-defined aims and activities. Three of its 8 sessions are video-recorded (sessions 1, 6, 8) to enable objective measures of the children specific behaviour during a 2-minute speech task (sessions 1 and 8) and during a social interaction (session 6). Specifically, the use of the feedback enabled the children to see their own behaviour during specific tasks, and to practice the skills that they have learnt. The use of a video also enables the facilitators to give children the feedback of their speech task and social interaction. Children are taught strategies to cope with anxiety and challenging situations, how to enhance social skills (e.g., how to show oneself in a positive manner: learning skills during social interaction: participating in a group conversation), and learn to use coping skills (e.g., relaxation, problem-solving).

**Methods:** Participants were 105 school children, aged 8 to 10 years: 69 of these children participated in the Super Skills for Life and 36 were in the wait-list control group. These children have been identified by their teachers as having problems with anxiety problems. The children completed questionnaires to measure emotional and behavioural problems, social skills, and self-esteem before and after the 8-week SSL, and at an average of 6 months after the end of the intervention.

**Results and discussion:** Children who participated in the SSL exhibited significantly fewer anxiety and depressive symptoms, and higher social skills, self-esteem, and problem-solving skills than children in the wait-control group at four month follow-up assessment. Younger children benefited significantly more from the SSL than older children.

To conclude, this study provides empirical evidence for the utility of the SSL in reducing anxiety and depressive symptoms among school children.

ID: 331

**Kişisel, Mesleki Ve Yaşantısal Faktörler Açısından Danışmanlık Öğrencilerinin Kuramsal Yönelimleri**

**Theoretical Orientation Of Counselor Trainees In Terms Of Personal, Vocational And Experiential Factors**

Yazarlar / Authors: İlkay Demir, Esra İşmen-Gazioğlu

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

Theoretical orientation refers to a set of assumptions, providing a framework to the counselor for formulating hypotheses about a client's experience, creating specific treatment interventions, and looking over the evolving therapeutic process (Poznanski & McLennan, 1995). Every theoretical orientation act to guide counselors in helping and conceptualizing their clients (Coleman 2004: Poznanski & McLennan, 1995). Thus, a theoretical viewpoint provides the most appropriate techniques to deal with a given client. How individuals become attracted to and organize themselves along certain theoretical lines? Some of the researchers emphasize the importance of education, supervision, economic conditions and clinical experience in selecting a theory (e.g. Cummings & Lucchese, 1978: Schwartz, 1978), while others emphasize personality, thinking styles, personal beliefs and values (e.g. Arthur, 2001: Bitar, Bean, & Bermudez, 2007: Poznanski & McLennan, 2003: Worthington & Dillon, 2003). Given this, present study attempts to determine the relative contribution of personal (personality, need satisfaction), vocational (counselor self efficacy) and experiential (life orientation, world assumptions) factors in explaining theoretical orientations of counselor trainees in Turkey.

**Method**

Participants are 310 undergraduate students, who are enrolled in the third and fourth grades of guidance and psychological counseling programmes at various universities in Turkey. The rationale for selecting 3rd and 4th graders was to recruit participants, who at least completed a course on counseling theories, thus have a basic knowledge on major counseling theories.

**Measures**

Participants completed a brief demographics form together with the following measures: A modified version of the Theoretical Orientation Profile Scale-Revised (TOPS-R: Worthington and Dillon 2003). The TOPS-R was designed to measure six theoretical orientations: psychoanalytic or psychodynamic, humanistic/existential, cognitive-behavioural, family systems, multicultural, and feminist theoretical perspectives (Worthington and Dillon 2003). The Turkish validation of the TOPS-R was done by authors. The counselor Self-Efficacy Scale (CSES: Melchert, Hays, Wiljanen & Kolocek, 1996) consists of 20 items regarding knowledge and skill competencies related to the practice of individual and group counseling and therapy. The Turkish validation of the CSES was done by authors. The World Assumptions Scale (WAS: Janoff-Bulman, 1989) was designed to assess people's basic views or assumptions about the world. The complete 32 item scale contains 3 subscales that correspond to assumptions of the world's benevolence and meaningfulness and about the worthiness of the self. The Turkish validation of the WAS was done by Yilmaz (2008). For the purposes of this study, the 6 item subscale pertaining to the benevolence of the world was utilized. The Life Orientation Test-Revised (LOT-R: Scheier, Carver, & Bridges, 1994) is a 6 item measure designed to assess positive expectations for the future. The Turkish validation of the LOT-R was done by authors. Need Satisfaction Scale (NSS: Deci & Rayn, 1991) NSS is a 21 item scale with 3 subscales (autonomous, efficacy, relational). The Turkish validation of the CSES was done by Cihangir-Çankaya and

Bacanlı (2003). Ten Item Personality Measure (TIPI: Gosling, Randfrow & Swann, 2003) The TIPI is a 10 item measure of the big five personality dimentions. The Turkish validation of the TIPI was done by Atak (2011).  
Data Analysis and Results

The data analysis was conducted in three steps: First, Descriptive statistics were computed to examine the whole data for extreme values and missing values. Cases with such anomalies were deleted from the analysis. Second, frequency analysis were done to examine the distrubition of data according to theoretical orientations. Finally, seperate hierarchical regression analysis were conducted in order to determine the relative contribution of personal, vocational, and experiential factors to theoretical orientations of counseling students. Results of the study suggested that personal, vocational, and experiential factors have significant contributions in explaining different theoretical orientations of counselor trainees in Turkey.

ID: 333

**Ergenlerin Kimlik Gelişimi Sürecinde Benlik Kurgusu, Özdenetim, Bağlanma Ve İçe Yönelim Problemlerinin Rolü**

**The Role Of Self Construals, Personal Control, Attachment, And Internalizing Problems On Identity Development Process Of Adolescents**

Yazarlar / Authors: İlkey Demir, Çare Sertelin Mercan

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

Several researchers (see Crocetti, Rubini & Meeus, 2008) suggest to study adolescent identity formation as a developmental process. In accordance with this model, identity commitment is conceptualized as an ongoing process rather than an end production of identity development. A number of research suggest that identity exploration and identity commitment have varied aspects. One of the models that focus on the different aspects of exploration and commitment is suggested by Crocetti, Rubini, and Meeus (2008). Their three factor identity model addresses the formation, evaluation and revision of adolescent identities. The first factor in the model, namely commitment, refers to having long lasting choices in and deriving confidence from several developmental domains. The second factor in the model, namely in depth exploration, refers to actively reflecting on one's commitments. The third factor in the model, namely reconsideration of commitment, refers to consideration of alternatives, due to unsatisfactory present commitments. Several studies proved associations between identity formation process and self, parent-adolescent relations, adolescent anxiety and depression and personal control (Campbell et al., 1996 Luyckx, Soenens, & Goossens, 2006 Luyckx et al., 2008: Schwartz et al., 2009). Given these associations, the present study aims to address the relative contribution of self construals, personal control, internalizing problems and attachment, to the identity development process of adolescents.

**Method:**

Participants were 497 adolescents enrolled in different high/junior-high schools in Istanbul. 279 of the participants were female, while 218 of them were male. Participants' ages ranged from 13 to 18.

**Measures:**

Along with a demographic information form, following measures were used for the study: The Utrecht Management of Identity Commitment Scale (Crocetti, Schwartz, Fermani, Meeus, 2008: ) was utilized to assess the identity formation process. Self-concept Clarity Scale was employed to measure self-concept clarity (Campbell, Trapnell, Heine, Katz, Lavalley & Lehman, 1996: Sumer & Gungor, 1999). Beck Anxiety Inventory (Beck, Epstein, Brown, & Steer, 1988: Ulusoy, Şahin & Erkmen, 1998 ) was utilized to assess internalizing problems. Depression subscale of the Brief Symptom Inventory was also used to assess internalizing problems (Derogatis, 1992: Şahin & Durak, 1994). Autonomous-Related Self in Family scales was used to assess the self construals of the participants (Kağıtçıbaşı, 1996: Özdemir & Çok, 2011). Personal control subscale of Locus of Control Scale (Dağ, 2002), was employed to assess personal control. Finally, Inventory of Parent and Peer Attachment (Armsden & Greenberg, 1987: Günaydın, Selçuk, Sümer & Uysal, 2005) was utilized to assess attachment to parents and peers.

**Data Analysis:**

The data analysis was conducted in three steps: First, Descriptive statistics were computed to examine the whole data for extreme values and missing values. Cases with such anomalies were deleted from the analysis. Second, descriptive analysis were done to examine the demographic distribution of data. Finally, three separate regression analysis were conducted in order to determine the relative contribution

of self construals, personal control, internalization problems and attachment, to the identity development process of adolescents.

Results:

Results of the study suggested that personal control, attachment to peers and relational self significantly predict identity commitment ( $R^2=.24$ ,  $F(3/261)=26.5$ ,  $p<001$ ), while autonomous self and personal control significantly predicted in-depth exploration ( $R^2=.17$ ,  $F(2/252)=26.3$ ,  $p<001$ ). Finally, personal control, autonomous self, attachment to peers and self concept clarity were significant predictors of reconsideration of commitments ( $R^2=.14$ ,  $F(4/257)=10.1$ ,  $p<001$ ).



ID: 334

**Determination Of Ict Competences Of Job And Vocational Counselors Working At The Turkish Employment Organization**

Yazarlar / Authors: Metin Pişkin

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

Determination of ICT Competences of Job and Vocational Counselors working at the Turkish Employment Organization

Objective of the Study:

The main objective of this study is to determine ICT competences of job and vocational counselors working at the Turkish Employment Organization as well as to find out their training need related to ICT skills.

Methods:

Instrument:

The ICT Competency Questionnaire developed within the "ICT Skills Project" was translated into Turkish and adapted to the local context in collaboration with the counselors and directors of İŞKUR. The questionnaire contained three types of questions: a) Questions for gathering demographical information on participants, b) Questions for determining ICT competences of counselors, c) Questions for determining counselors' training needs on ICT skills.

Sample:

The questionnaire was sent to all counselors (N=350) working for Turkish Employment Organization (İŞKUR) via an online survey tool. 240 respondents completed the questionnaire within a week of the active promotion of the survey. Of the participants, 76.4% were job counselors and 23.6% were vocational counselors. Amongst them, 71.9% were males and 28.1% were females.

Findings:

The results revealed that job and vocational counselors do not use ICT tools sufficiently during their counseling services: 44.6% of the counselors reported that they never use any ICT tools in their services whilst 21% mentioned that they use only little. Telephone is the most commonly used ICT tool (59.3%), second is e-mail (46.5%) and SMS is used 20.7%.

The reasons that counselors do not use ICT tools in their services are related mostly to limited availability at their work place (78.1%), lack of skills (28.1%), difficulties in actually accessing the ICT tools when needed (28.1%), lack of time (25.4%), and/or the counselors preference. A good proportion of counselors reported that do not find ICT tools practical and functional (12.5%) and that they do not need ICT tools to deliver counseling (11.6%). The counselors stated that the most useful ICT tools for client are computer based programs (62.1%), telephones (49.1%), e-mail (33%), and video conference (28%).

When counselors were asked what kind of training they needed, they confirmed that even the most basic training was insufficient and asked for computer based program training (88.4%), video-conference (63.8%), Forum, News groups (33.9%). These findings indicate that the counselors have great need to learn modern ICT tools.

Furthermore counselors asserted that the training they have received either on general ICT use or ICT use in counseling weren't satisfactory.

Conclusions and Recommendations

The İSKUR job and vocational counselors have basic ICT skills, but they cannot use these skills sufficiently during the counseling services because they have lack of knowledge and experiences in using them in counseling. It seems that if the Turkish Employment Organization wants to develop its services via virtual guidance and counseling, it needs to develop their ICT infrastructure as well as to train their counselors in new ICT tools.

ID: 335

## **İŞKUR'da Çalışan İş Ve Meslek Danışmanlarının Bilgi Ve İletişim Teknolojilerine İlişkin Yeterliklerinin Saptanması**

### **Determination Of Ict Competences Of Job And Vocational Counselors Working At The Turkish Employment Organization**

Yazarlar / Authors: Metin Pişkin, Müge Ersoy Kart, İlkay Savcı

## **ÖZET**

İŞKUR'da Çalışan İş ve Meslek Danışmanlarının Bilgi ve İletişim Teknolojilerine İlişkin Yeterliklerinin Saptanması

Araştırmanın Amacı:

Bu araştırmanın temel amacı, İŞKUR'da çalışan iş ve meslek danışmanlarının bilgi iletişim teknolojilerine (BİT) ilişkin yeterliklerini saptamak ve yeni BİT becerilerinin geliştirilmesi için gereksinimlerini belirlemektir.

Araştırmanın Yöntemi:

Veri Toplama Aracı:

Araştırmada: AB destekli VIRTUAL GUIDANCE projesi çerçevesinde geliştirilen BİT yeterlikleri soru formunun İngilizceden Türkçeye çevrilmiş, Türk kültürüne ve kurumun mevcut gereksinimlerine göre uyarlanmış biçimi kullanılmıştır. Geliştirilen bu ankette üç ayrı soru grubu vardır: a) Danışmanların demografik ve iş pozisyonu özelliklerinin belirlenmesine yönelik sorular, b) Danışmanların temel BİT becerilerinin saptanmasına yönelik sorular ve c) Danışmanların ileri BİT becerileri konusunda eğitim gereksinimlerine yönelik sorular.

Çalışma Grubu:

Hazırlanan anket, 2010 yılında İŞKUR'dak çalışan 350 iş ve meslek danışmanına online olarak gönderilmiş; ancak 240 kişi anketi tam olarak doldurmuştur. Çalışma grubunu oluşturan danışmanların %61,2'sinin 25-35 yaş, %28,1'inin 36-45 yaş, %9,4'ünün 46-55 yaş ve %1,3'ünün ise 25 yaşın altında olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların %28,1'i kadın, %71,9'u ise erkek danışmanlardan oluşmaktadır. 25-35 yaş grubundaki üniversite mezunları ile yüksek lisans derecesine sahip olanların sayısının, diğer yaş gruplarına kıyasla daha fazla olduğu belirlenmiştir. Danışmanların mezun oldukları bölümler incelendiğinde, %31,3'ünün işletme, %25,4'ünün kamu yönetimi, %5,8'inin Fen Fakültesi, %37,5'inin ise sosyoloji, psikoloji ve iktisat ağırlıklı olmak üzere diğer sosyal branşlardan mezun oldukları anlaşılmaktadır. Katılımcıların %76,4'ünün İŞKUR'da iş danışmanı, %23,6'sının ise meslek danışmanı olarak çalıştığı saptanmıştır.

Bulgular:

Bulgular danışmanların en sık kullandıkları BİT araçlarının telefon (%59,4), e-posta (%46,5) ve SMS (%20,7) olduğunu ortaya koymaktadır. Bulgular ayrıca iş ve meslek danışmanlarının BİT araçlarını iş veya meslek danışmanlığı hizmetlerinde yeterince kullanmadıklarını ortaya koymaktadır. Örneğin BİT araçlarını danışmanlık hizmetlerinde hiç kullanmadığını belirtenlerin oranının %44,6, çok az kullandığını belirtenlerinin oranının ise %21 olduğu belirlenmiştir.

Bulgular, danışmanların ancak %33,5'nin "kiosk kullanabilme" becerisine sahip olduğunu göstermektedir. Danışmanların %50'sinden fazlası grafik, çizim araçlarını kullanma, değişiklikleri izleme ve komutlarının kullanılması konusunda kendilerini yetersiz hissettiklerini, bu durumun ise, raporlama, hızlı davranma, verilerden analitik çözümleme yaparak sonuç çıkarma becerilerini olumsuz etkilediğini belirtmişlerdir. Bulgular ayrıca, elektronik tablo oluşturma becerilerinde, sorunsuz ve düzenli biçimde veri girişi yapabilen danışmanların oranının %66,5, veri dosyalarını düzenleme ve tablolaştırma yapabilenlerin oranının ise %62 olduğunu ortaya koymaktadır. Danışmanların veri tabanı ile ilgili en başarılı oldukları "veri girme ve güncelleme" konusunda bile başarılı olanların oranının %43,8 olduğu, rapor hazırlama becerisi olan danışmanların oranının %33, cep telefonu ile internete bağlanma oranının %34,4 olduğu belirlenmiştir. Bulgular ayrıca, tartışma forumlarına katılabilen danışmanların oranının %34,7, sohbet odalarında

tartışmalara katılabilenlerin oranının %26,8, uzaktan eğitim e-kurslarına katılabilenlerin oranının ise %26,8 olduğunu göstermektedir.

Danışmanlar BIT araçlarını yeterince kullanmamalarının en önemli nedenleri arasında ise şunları belirtmişlerdir. “BIT araçlarının sınırlı olması ya da olmaması” (%78,1), “ihtiyaç anında bu araçlara ulaşamama (sistem kilitlenmesi)” (%28,1), “gereken becerilere sahip olmama” (%28,1), “zamanın olmaması” (%25,4), “BIT araçlarının pratik ve işlevsel olmaması” (%12,5), “işim için gerekli değil” (%11,6).

Danışmanlara göre, “danışmanlar için en faydalı olacak BIT araçları” şunlardır: “bilgisayar tabanlı” programlar (% 62,1), telefon (%49,1), e-mail (%33). Danışmanların %28’i video konferansı etkili bir BIT aracı olarak tanımlamıştır.

Danışmanlar BIT araçlarının kullanımına ilişkin en fazla gereksinim duydukları eğitimleri şöyle sıralamışlardır: Bilgisayar tabanlı programlar (%88,4), video-konferans (%63,8) ve Forum/haber grubu (%33,9). Bu bulgular danışmanların modern BIT araçlarının kullanımına yönelik eğitim taleplerinin olduğuna işaret etmektedir. Hem iş danışmanları hem de meslek danışmanları: gerek genel BIT eğitimi gerekse BIT araçlarının danışmanlık süreçlerinde kullanımı konusunda verilen eğitimlerinden yeterince yararlanamadıklarını belirtmişlerdir.

Sonuç ve Öneriler: İŞKUR danışmanları, genel olarak temel BIT becerilerine sahiptir. Ancak bu becerileri danışmanlık etkinliklerinde yeterince kullanmamaktadırlar. İŞKUR danışmanlarının BIT araçlarına dayalı bilgi ve deneyim eksikliği vardır. Kurum sanal rehberlik alanında kendini yetkinleştirmeye çalışacaksa, hem danışmanların eğitimi hem de yeni BIT donanımlarının sağlanması ile ilgili alt yapı oluşturulması gereklidir.

## **SUMMARY**

Determination of ICT Competences of Job and Vocational Counselors working at the Turkish Employment Organization

Objective of the Study:

The main objective of this study is to determine ICT competences of job and vocational counselors working at the Turkish Employment Organization as well as to find out their training need related to ICT skills.

Methods:

Instrument:

The ICT Competency Questionnaire developed within the “ICT Skills Project” was translated into Turkish and adapted to the local context in collaboration with the counselors and directors of İŞKUR. The questionnaire contained three types of questions: a) Questions for gathering demographical information on participants, b) Questions for determining ICT competences of counselors, c) Questions for determining counselors’ training needs on ICT skills.

Sample:

The questionnaire was sent to all counselors (N=350) working for Turkish Employment Organization (İŞKUR) via an online survey tool. 240 respondents completed the questionnaire within a week of the active promotion of the survey. Of the participants, 76.4% were job counselors and 23.6% were vocational counselors. Amongst them, 71.9% were males and 28.1% were females.

Findings:

The results revealed that job and vocational counselors do not use ICT tools sufficiently during their counseling services: 44.6% of the counselors reported that they never use any ICT tools in their services whilst 21% mentioned that they use only little. Telephone is the most commonly used ICT tool (59.3%), second is e-mail (46.5%) and SMS is used 20.7%.

The reasons that counselors do not use ICT tools in their services are related mostly to limited availability at their work place (78.1%), lack of skills (28.1%), difficulties in actually accessing the ICT tools when needed (28.1%), lack of time (25.4%), and/or the counselors preference. A good proportion of counselors reported that do not find ICT tools practical and functional (12.5%) and that they do not need ICT tools to deliver counseling (11.6%).

The counselors stated that the most useful ICT tools for client are computer based programs (62.1%), telephones (49.1%), e-mail (33%), and video conference (28%).

When counselors were asked what kind of training they needed, they confirmed that even the most

basic training was insufficient and asked for computer based program training (88.4%), video-conference (63.8%), Forum, News groups (33.9%). These findings indicate that the counselors have great need to learn modern ICT tools.

Furthermore counselors asserted that the training they have received either on general ICT use or ICT use in counseling weren't satisfactory.

#### Conclusions and Recommendations

The İSKUR job and vocational counselors have basic ICT skills, but they cannot use these skills sufficiently during the counseling services because they have lack of knowledge and experiences in using them in counseling. It seems that if the Turkish Employment Organization wants to develop its services via virtual guidance and counseling, it needs to develop their ICT infrastructure as well as to train their counselors in new ICT tools.

ID: 340

**Duyarlık Ölçeğinin Geliştirilmesi****Development Of Compassion Scale**

Yazarlar / Authors: özgür Seyrek, Kurtman Ersanlı

**ÖZET****DUYARLIK ÖLÇEĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ**

Duyarlık bize ötekine ait olanları deneyimlime ve böylelikle O'na el uzatmaya yönlendiren(Williams 2008) kolaylıkla yardım etmeden oradan uzaklaşabilecekken sıkıntı içindeki insana yardımcı olmaya çabalamamızı sağlayan bir etmendir (Aktr., Cameron ve Payne 2012:225). İnsanlar arasında sıcaklık ve nezaket duygularının varlığının garantisi olan bu özellik,insanın hem kendisi hem de çevresiyle sağlıklı ilişkiler kurmasını sağlayan bir olgudur. Acı, evrensel olma özelliğiyle bizi diğerlerine bağlamakta ve bu sayede merhamet, ilgi ve karşılıklı yardımlaşma doğmaktadır (Williams 2008).Kişinin duyarlı oluşu,çevresine olumlu destekte bulunmasını sağlarken (Stosny 2004), başkalarına sabırla, nazik ve önyargısız bir anlayış sergilerken, kendi de dahil hiç kimsenin mükemmel olmadığını ve herkesin hata yapabileceğini kabul etmesini de sağlar (Neff ve 2005:264). şinin kendi ruh sağlığı için de olumlu etkisi vardır (Sprecher ve Fehr 2005).

Sprecher ve Fehr (2005)'in çalışması, duyarlığın ölçümü yönünden atılan ciddi bir adım olmasına karşın bu araştırmacıların duyarlık tanımı özverili ve bencil olmayan bir sevgi biçimine yönelik olup Underwood'un (2002:78) sevgi tanımını temel almaktadır. Neff ise(2003) duyarlık tanımına alternatif olarak bilinçlilik,sevecenlik ve paylaşımların bilincinde olmak boyutlarını içeren alternatif bir yapı oluşturarak özduyarlık kavramını kullanmış ve bu kavramı esas alarak "Özduyarlık Ölçeği"ni geliştirmiştir. Pommier de Neff'in operasyonel tanımını esas alarak bir ölçek geliştirmiştir.Neff'in Özduyarlık Ölçeği'nin Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirlik çalışmasını da Akın Ü.,Akın A. ve Abacı R.(2007) tarafından gerçekleştirilmiştir.Ülkemizde duyarlıkla ilgili yapılan çalışmalar özduyarlık kavramı üzerinden başlamış (Akın,2007): Neff'in özduyarlık ölçeği veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Literatür tarandığında kendi kültürümüzden kaynaklanan bir duyarlık ölçeği çalışmasına rastlanamamıştır. Bu da araştırmayı gerekli kılan bir nedendir.

Bu araştırmada,bireylerin duyarlık düzeyini ölçmeye yönelik bir ölçme aracın geliştirilmesi hedeflenmiştir. Alanlarında uzman olan Psikolojik Danışman,Psikiyrist, Felsefeci ve Psikologlardan alınan duyarlıkla ilgili ifadeler düzenlenerek 97 maddelik bir madde havuzu oluşturulmuştur.Bu maddeler Psikolojik Danışma ve Ölçme Değerlendirme alanında çalışan 13 uzmanın görüşleri alınarak tekrar değerlendirilmiş ve 65 maddeye düşmüştür.Bu maddeler 5'li likert(1 en az uygun:5 en çok uygun şeklinde likert oluşturulmuştur.) tipi ölçek şeklinde 2012 güz döneminde, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi,Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümünde okuyan 350 öğrenciye uygulanmıştır.Kontrol maddeleri yardımıyla sağlıklı doldurulmadığı tespit edilmiş 46 kişinin doldurduğu form, madde analizine dahil edilmemiştir. SPSS 17.0'da yapılan madde analizi sonrasında 46 maddeye düşen form,güvenirlik ve geçerliğini dört hafta sonra 235 psikolojik danışma öğrencisine uygulanmıştır. Cronbach Alfa değeri 0.94 ( $r = .94$ ) olarak bulunmuştur.Test yarılama yöntemiyle iki yarı arasındaki korelasyon değeri de .81 olarak bulunmuştur. Örneklemin uygunluğu için bulunan Kaiser-Meyer-Olkin değeri ( $KMO=.92$ )'dir.Bartlett testi sonucunda, yaklaşık Ki-kare değeri 4658.704 ve anlamlılık ise  $p < .000$  olarak bulunmuştur. Temel bileşenler faktör analizi yapılmış ve Varimax dik döndürme işlemi uygulanmıştır.İşlem sonucunda toplam varyansın %42.017'sini açıklayan 2 faktörlü yapı elde edilmiştir.Birinci faktör %28.204:ikinci faktör de %13.803'ini açıklamaktadır.Gerçekleştirilen faktör analiziyle ölçekte yer alacak madde sayısı 37'ye inmiştir.Ölçeğinin ölçüt geçerliği için Duyarlı Sevgi Ölçeği kullanılmış,iki ölçek arasındaki Pearson Momentler Çarpımı korelasyon katsayısı .66 bulunmuştur.Bu ölçekten alınabilecek en düşük puan otuz yedi:en yüksek puan ise yüz seksen beştir. Ölçekte 31,37,35,14. maddeler ters maddelerdir.

Duyarlık ölçeğinin psikometrik özellikleri incelendiği bu çalışmadan elde edilen tüm bulgular ölçeğin bireylerin duyarlık düzeylerini belirlemede geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullanılabileceğini göstermektedir. Ancak bu araştırmada geliştirilen ölçeğin örneklem bakımından Ondokuz Mayıs Üniversitesi Psikolojik Danışma ve Rehberlik öğrencileri ile sınırlı kalması farklı örneklem grupları üzerinde ölçeğin geçerlik ve güvenirlik çalışmalarının tekrarlanması önemli kılacaktır. Ayrıca Duyarlık Ölçeğinin kullanılacağı araştırmaların yapılması bu ölçeğin ölçme gücüne önemli katkılar sağlayacaktır.

## SUMMARY

### DEVELOPMENT OF COMPASSION SCALE

#### Abstract

In this research, having a survey instrument which is for measuring the compassion level of individuals is targeted. A set of 97 different articles has been structured by analyzing the statements about precision gathered from psychological counselors, psychiatrists, philosophers and psychologists who are good at in their fields. This set of articles has been reassessed to 65 articles as a result of interviews done by 13 specialists who work in the field of Psychological Counselling, Assessment and Evaluation. A survey structured as a 5 scale of Likert ( 1 for “nonproper” and 5 for “most proper”) has been conducted to 350 undergraduate students in Counselling and Psychological Guidance and Counseling Department, Faculty of Education, Ondokuz Mayıs University in autumn period of 2012. 46 survey papers checked with control articles and decided as nonproperly filled by students excluded from the study. At the end of the article analysis done with SPSS 17.0, the survey paper decreased to 46 articles providing reliability and validity, conducted to 235 Counselling and Psychological Guidance and Counseling students, four weeks later from the former survey. Cronbach Alfa measured as 0.94 ( $r = .94$ ) while correlation measured as .81 via split half method. Kaiser-Meyer-Olkin value for sampling precision is ( $KMO = .92$ ). According to Bartlett test chi square value is 4658.704 while significance is  $p < .000$ . At the end of principle component analysis and varimax rotation 2 factors observed explaining %42.017 of total variance. The first factor explains %28.204 while second explains %13.803. As a result of factor analysis number of articles in the scale decreased to 37. For measurement validity of scale, compassionate love scale is used and the Pearson's product-moment coefficient is found as .66

ID: 342

**Lise Öğrencileri Arasında Siber Zorbalık, Siber Mağduriyet, Depresyon Ve Benlik Saygısı İlişkisi.**

**Relationship Among Cyber-Bullying, Cybervictimization, Depression And Self-Esteem In High School Students**

Yazarlar / Authors: Sedat Özel

**ÖZET**

Lise Öğrencileri Arasında Siber Zorbalık, Siber Mağduriyet, Depresyon ve Benlik Saygısı İlişkisinin İncelenmesi.

Bu araştırmada, lise öğrencileri arasında görülen siber zorbalığın ve siber mağduriyetin, depresyon ve benlik saygısıyla olan ilişkisi, ilişkisel tarama yöntemiyle incelenmektedir.

Araştırma İstanbul İli, Fatih İlçesinde bulunan liselerde dokuz, 10, 11 ve 12'nci sınıflarda okuyan öğrencilerle gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini 623'ü (% 47.1) kız, 701'i (% 52.9) erkek olmak üzere toplam 1324 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilerin yaş ortalaması 15.71 (SS=1.21).

Araştırmada öğrencilerin bilgisayar, cep telefonu, internet kullanımı ve demografik özellikleri için Kişisel Bilgi Formu ile Siber Zorbalık Ölçeği, Siber Mağduriyet Ölçeği, Beck Depresyon Ölçeği ve Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği kullanılmıştır. Değişken türüne ve parametrik testlerin uygulanma koşullarına bağlı olarak, bağımsız örneklem t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA), ANOVA sonrası çoklu karşılaştırmalar için Scheffe , ANOVA'nın uygulanmadığı durumlarda Kruskal Wallis testi ve Regresyon analizi kullanılmıştır.

Siber zorbalık ve siber mağduriyet yaygınlığı incelendiğinde, araştırmaya katılan erkek öğrencilerin % 30'unun, kız öğrencilerin ise % 27'sinin siber zorbalık yaptığı görülmektedir. Erkek öğrencilerin, kız öğrencilerden daha fazla siber zorbalık yapmasına karşın siber mağduriyet açısından kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir fark görülmemektedir. Kız ve erkek öğrencilerin siber mağdur olma oranı % 26.5 olarak bulunmuştur.

İnternet kullanım süresi, depresyon düzeyi ve benlik saygısının, siber zorbalığı ve siber mağduriyeti yordayıp yordamadığı incelendiğinde, depresyon, benlik saygısı ve internet kullanım sürelerindeki artışın, siber zorbalıktaki pozitif yöndeki artışı açıkladığı görülmüştür. Bununla birlikte depresyon ve internet kullanım süresindeki artışın yanı sıra benlik saygısı puanındaki azalma, siber mağduriyetteki artışı anlamlı düzeyde açıklamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Siber Zorbalık, Siber Mağduriyet, Depresyon, Benlik Saygısı.

**SUMMARY**

Analysis of the Relationship Between Cyber Bullying, Cyber Victimization, Depression and Self-Esteem Among High School Students.

In this research, the relationship between depression, self-esteem, cyber bullying and cyber victimization in high school students is analyzed by relational screening method.

The research has been conducted on 9., 10., 11. and 12th grade high school students in Fatih province in İstanbul. The sample of the research consists of 623 (47.1 %) female and 701 (52.9 %) male students in total 1324 students. The average age of the students is 15.71 (SS=1.21).

In order to collect data, Personal Information Form, Cyber Bullying Scale, Cyber Victim, Beck Depression Scale and Rosenberg Self-Esteem Scale have been used. To analyze data, independent samples t- test, one way analysis of variance (ANOVA) were used according to variable types and parametric/non-parametric

status. According to ANOVA results, for multiple comparisons Scheffe and LSD tests were used. In cases where ANOVA is not used, Kruskal Wallis test and Regression Analysis were use.

In cyber bullying and cyber victimization analysis, it is found that 30 % of the male participants and 27 % of the female participants in the research committed cyber bullying. Although male students commit cyber bullying more than female students, no significant difference between male and female students has been found. The rate of male and female students' being cyber victim has been found as 26.5 %.

In the analysis whether internet use time, depression level and self esteem level predict cyber bullying and cyber victimization, it has been obviously seen that increase in depression, self esteem and internet use time explain positive increase in cyber bullying. On the other hand, decrease in the level of self esteem and increase in depression and internet use time significantly explain the increase in cyber victimization.

Anahtar Kelimeler: Cyber Bullying, Cyber Victimization, Depression, Self Esteem.



ID: 343

**Ergenlerde Siber Zorbalık, Siber Mağduriyet, Aleksitimi Ve Öfke İfade Etme Biçimleri Arasındaki İlişki**

**Relationship Between Cyberbullying, Cybervictimization, Alexithymia And Forms Of Anger Expression Among Adolescents**

**Yazarlar / Authors:** Ahmet Özbay, Osman Tolga Arıca

**ÖZET**

Bu çalışmanın amacı, ergenler arasındaki siber zorbalık, siber mağduriyet, aleksitimi ve öfke ifade etme biçimleri arasındaki ilişkiyi bazı değişkenler açısından incelemektir. Bu araştırmanın örneklemini, 2012-2013 Eğitim-Öğretim yılında, İstanbul İli Kağıthane İlçesi'nde bulunan 14 ortaöğretim okulunda okumakta olan, 650'si kız ve 607'si erkek olmak üzere toplam 1257 öğrenci oluşturmuştur. Çalışmanın verilerinin toplanmasında Siber Zorbalık Ölçeği (SZÖ), Siber Mağduriyet Ölçeği (SMÖ), Toronto Aleksitimi Ölçeği (TAÖ) ve Sürekli Öfke-Öfke İfade Tarzı Ölçeği (SÖÖTÖ) ile Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Veriler, SPSS 16.0 paket programından analiz edilmiş ve araştırma verilerinin analizinde değişkenlere bağlı olarak Kruskal Wallis testi, Regresyon, Bağımsız Gruplar t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA), Scheffe çoklu karşılaştırma testi ve LSD çoklu karşılaştırma testi analizlerinden yararlanılmıştır.

Bulgular, cinsiyete göre siber zorbalık puanları açısından erkekler ve kızlar arasında erkekler lehine anlamlı bir fark olduğu, siber mağduriyet puanlarına göre erkekler ve kızlar arasında anlamlı bir fark bulunmadığı yönündedir. Ayrıca öğrencilerin yaşına göre siber zorbalık puanları arasında anlamlı bir fark yokken: siber mağduriyet puanları arasında anlamlı bir fark vardır. Öğrencilerin devam ettikleri okul türlerine göre hem siber zorbalık puanları hem de siber mağduriyet puanları arasında anlamlı bir fark gözlenmiştir. Sınıf düzeylerine göre siber zorbalık puanları açısından anlamlı bir fark yokken, siber mağduriyet puanları açısından anlamlı bir fark saptanmıştır. Algılanan okul başarısına göre hem siber zorbalık puanları hem de siber mağduriyet puanları arasında anlamlı bir fark vardır. Öğrencilerin sosyoekonomik duruma göre hem siber zorbalık hem de siber mağduriyet puanları arasında, internette kalma sürelerine göre hem siber zorbalık puanları hem de siber mağduriyet puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Öğrencilerin interneti kullanma amaçlarına göre hem siber zorbalık hem de siber mağduriyet puanları arasında ve kişinin kendisini internette bir başkası olarak tanıma durumuna göre hem siber zorbalık puanları hem de siber mağduriyet puanları arasında anlamlı bir fark gözlenmiştir. Aleksitiminin alt boyutlarındaki duygularını tanıma zorluğu ve dışa vuruk düşünce puanlarındaki artış: öfke ifade etme biçimlerinden öfkenin içe vurumu ve öfkenin dışa vurumu puanlarındaki artış ve internet kullanım süresindeki artış, siber zorbalıkta pozitif yöndeki artışı açıklayabilmektedir. Aleksitiminin alt boyutlarındaki duygularını tanıma zorluğu: öfke ifade etme biçimlerinden sürekli öfke ve internet kullanım süresindeki artış, siber mağduriyetteki pozitif yönde artışı açıklayabilmektedir.

**Anahtar Kelimeler:**

Siber Zorbalık, Siber Mağduriyet, Aleksitimi, Öfke, Ergen

**SUMMARY**

The aim of this study is to determine the relationship between cyberbullying, cyber victimization, alexithymia and forms of anger expression among adolescents. The sample of the study consists of 650 girls and 607 boys, total 1257 students from 14 high schools in 2012-2013 academic year in Kağıthane Province in Istanbul, Turkey. To collect data Cyberbullying Scale, Cybervictimization Scale, Toronto Alexithymia Scale and Forms of State-Trait Anger Expression Scale were used. Data were analyzed with SPSS 16.0 program. To analyze the data Kruskal Wallis test, Independent Samples t-test, One-Way ANOVA, Regression test, Scheffe multiple comparison test and LSD multiple comparison test were used.

The findings demonstrated that there was a significant difference between cyberbullying scores of male and females in favour of males, but no significant difference for cybervictimization. While there was a significant difference between cybervictimization scores of age groups, but no significant difference for cyberbullying. Also data revealed that there was significant difference between schools in terms of cyberbullying and cybervictimization. There was significant difference between cybervictimization scores of grade level, but no significant difference for cyberbullying. Moreover, there were significant differences between cyberbullying/cybervictimization scores of students from different academic achievement level and socioeconomic level. There were also significant differences between cyberbullying/cybervictimization scores in terms of purpose of using internet, time spending on internet, and introducing oneself as someone else on the internet. It was found that increase in difficulty in recognizing the emotions as sub-dimensions of alexithymia and extroverted thinking, trait anger and anger-out as forms of anger expression, time spending on the internet significantly predicted cyberbullying. Also it was found that increase in difficulty in recognizing the emotions as sub-dimensions of alexithymia and extroverted thinking, trait anger and anger-out as forms of anger expression, time spending on the internet significantly predicted cybervictimization.

Key words:

Cyber-Bullying, Cyber-Victimization, Alexithymia, Anger, Adolescents

ID: 345

**Zorbalıkla Başa Çıkma Stratejileri Ölçeğinin Geliştirilmesi: Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması****Developing Strategies For Coping With Bullying Scale: Validity And Reliability**

Yazarlar / Authors: İsmail Seçer

**ÖZET**

Toplumsal yaşamın her alanında olduğu gibi okul ve sınıf ortamında da bireyler kendilerine özgü davranışlar ortaya koymakta ve ortaya koymuş oldukları bu davranışlar onların akranlarıyla olan ilişkilerinin niteliğini belirlemektedir. Akranlarla kurulan ilişkiler genel olarak eşit düzeyde yer alan ilişkiler olup taraflar bu ilişkiden çoğunlukla aynı ölçüde yararlanır ve katkıda bulunurlar. Ancak çocuk ve ergenlerin eğitim ve öğretim nedeniyle bir arada bulundukları okul ortamlarında çeşitli yaşantılar sonucu öğrenciler arasında sorun ve çatışmalar çıkabilir. Bazı öğrenciler ise arzu ettikleri bir hedef doğrultusunda kendilerinden güçsüz ve zayıf olarak gördükleri öğrencilere karşı olumsuz ve istenmeyen bazı saldırganlık içeren davranışları sürekli hale getirebilirler. Okul ortamlarında bazı öğrencilerin fiziksel ve psikolojik güç dengesizliğine bağlı olarak diğer öğrencilere karşı ortaya koymuş oldukları örselleyici eylemler öğrencilerin özellikle psiko-sosyal gelişimlerini olumsuz etkileyen bir hal alabilmektedir. Söz konusu güç dengesizliğine bağlı olarak ortaya çıkan bu davranışlar bu gün okullarımızda “akran zorbalığı” olarak tanımlanan ve birçok araştırmaya konu olmuş önemli bir sorun haline gelmiştir.

Özellikle son yıllarda eğitim alanında çalışan bilim adamlarının dikkatini çeken bir konu olan “akran zorbalığı” ilk olarak 1960’ların sonlarında İsveç’te eğitim üzerine araştırmalar yapmakta olan Heinemann (1973, akt. Olweus, 1999) tarafından araştırılmış ve zorbalık “mobbing” kelimesiyle ifade edilmiştir. Buna göre mobbing, normalden çeşitli yönleriyle farklı bireyleri hedef alan bir grup şiddeti olarak tanımlanmıştır. Heinemann bir grubu oluşturan bireylerin, başka bir birey tarafından rahatsız edilmesinin zorbalığa yol açtığını belirtmiş ve bu anlamda zorbalığı grubun kendi bütünlüğünü tehdit eden bir durum karşısında ortaya konulan tepkisel saldırganlık olarak ta tanımlanabileceğini ifade etmiştir.

Zorbalıkla oldukça geniş araştırmalar yapmış olan Olweus (1999) zorbalığı, bir öğrencinin bir yada daha fazla öğrenci tarafından sürekli olarak olumsuz eylemlere maruz bırakılması şeklinde tanımlamış ve akran zorbalığını fiziksel ve sözel yollarla doğrudan gerçekleştirilen eylemlerin yanında bir gruptan dışlama veya jest ve mimikleri kullanarak bireyi rahatsız etme gibi dolaylı olarak gerçekleştirilen eylemleri de kapsadığını ifade etmiştir. Olweus (1999) bir eylemin zorbalık olarak tanımlanabilmesi için aşağıdaki üç niteliği de taşıması gerektiğini belirtmiştir.

1. Kasıtlı olarak bir bireye zarar vermeyi amaçlaması
2. Bu zarar verici davranışların süreklilik göstermesi
3. Zorba ve mağdurlar arasında bir güç dengesizliğinin bulunması.

Olweus (1999) mağdurların fiziksel ve psikolojik olarak kendilerini zorbalardan daha zayıf ve güçsüz olarak algıladığını ve onların zorba davranışları karşısında kendilerini savunacak güce sahip olmadıkları inancını taşıdığını belirtmektedir. Roland (1989) ise, akran zorbalığını, kendisini savunamayacak durumda olan bir bireye karşı uzun süreli ve sistematik bir şekilde fiziksel ve psikolojik olarak güç kullanılması durumu olarak tanımlamıştır. Farrington (1993), akran zorbalığını, bireyin fiziksel veya psikolojik olarak kendisinden daha güçlü bir birey tarafından baskıya maruz bırakılması olarak tanımlamaktadır.

Verilen açıklamalardan da görüleceği üzere zorbalığa maruz kalanların genellikle kendini savunamayacak durumda olan öğrenciler olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumda mağdurların zorbalık karşısında kendilerini savunmak için hangi stratejileri kullandığının belirlenmesi önem taşımaktadır.

Zorbalıkla başa çıkma stratejileri ölçeği ortaokul ve lise düzeyinde öğrenim görmekte olan öğrencilerin zorbalığa maruz kalmaları durumunda kullandıkları başa çıkma stratejilerini belirlemek üzere geliştirilmiş öz bildirim dayalı likert tipi bir ölçme aracıdır. Ölçeğin geliştirilmesi sürecinde ilgili güncel taranmış ve 47 maddeden oluşan bir madde havuzu oluşturulmuştur. Uzman görüşleri doğrultusunda ölçeğe son

şekli verilmiş ve madde analizi için 75 kişilik bir çalışma grubu üzerinde ilk pilot uygulama yapılmıştır. İlk uygulama sonrasında madde toplam korelasyonları yetersiz olan maddeler ölçek formundan çıkarılmış ve 36 maddeden oluşan yeni ölçek formu elde edilmiş ve faktör analizine geçilmiştir. Ölçeğin faktör yapısını belirlemek için açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi için elverişli örnekleme yöntemiyle ayrı ayrı çalışma grupları oluşturulmuştur. Açımlayıcı faktör analizi için 160'ı erkek ve 185'i kız toplam 345 ortaokul ve lise öğrencisinden oluşan bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Doğrulayıcı faktör analizinde ise 150'si erkek ve 165'i kız toplam 315 ortaokul ve lise öğrencisinden oluşan bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Açımlayıcı faktör analizi sonucunda toplam varyansın % 61,11'ini açıklayan 27 madde ve 6 faktörlü bir yapı elde edilmiştir. Elde edilen altı faktörlü bu yapının doğrulayıcı faktör analizi ile model uyumu test edilmiştir. Birinci düzey doğrulayıcı faktör analizi sonuçları elde edilen faktör yapısına ilişkin model uyum indekslerinin iyi düzeyde olduğunu göstermiştir.

Uyum indeksi değerleri ise RMSEA=.056, RMR= .044, NFI=.91, NNFI= .92, CFI=.92, IFI=.92, RFI=.94, AGFI=.90, GFI=.92 olarak bulunmuştur. Birinci düzey DFA analizinde oluşturulan bu yapısal modelin uyum indekslerinin tamamının iyi düzeyde olduğu söylenebilir.

Ölçeğin güvenirlik analizleri için iç tutarlık, iki yarı ve test tekrar test güvenirliğine bakılmıştır. İç tutarlık katsayısını .91, iki yarı güvenirliğinin .89 tet tekrar test güvenirliğinin ise ölçek toplamı için .90 ve alt boyutlar için sırasıyla .91, 90, 88, 92, 85, 91 olarak bulunmuştur.

Elde edilen sonuçlar doğrultusunda zorbalıkla başa çıkma stratejileri ölçeğinin ortaokul ve lise öğrencileri üzerinde tarama amaçlı araştırmalarda kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu söylenebilir.

## SUMMARY

No information was submitted in English.

ID: 347

.....  
**Investigating The Effect Of Rahmat Program (a Family Training Course) On Couple Satisfaction In Homemaker Woman**  
.....

Yazarlar / Authors: Ali Akbar Arjmandnia, Keivan Kakabaraee, Razieh Pourian

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

The present research studied the effect of implementing the instructional course of Rahmat plan on marital satisfaction among housekeeper women in Azna city.

For this reason, two group: control Group (30 persons) and Experiment Group (30 persons), were selected randomly among women who have registered in take part in the instructional course. Due to evaluate housekeeper women, clinical interview and Enrich marital satisfaction test had been used. Firstly, the women evaluated by marital satisfaction test, then instructional group of Rahmat plan was implemented, whereas control group didn't received and instruction. Again, after 8 weeks and ending the course two groups were evaluated again and due to data analysis, T test and covariance analysis have been used.

The results indicated that implementing the instructional course of Rahmat plan led to increasing marital satisfaction among housekeeper women.

Keywords: Family training, instructional course of Rahmat plan, marital satisfaction.

ID: 349

### “kurbanların” Bakış Açısıyla Akran Zorbalığı

#### bullying In The Perspective Of Victims

Yazarlar / Authors: Emine Bayram, Diğdem Müge Siyez

## ÖZET

“Kurbanların” Bakış Açısıyla Akran Zorbalığı

Problem Durumu

Zorbalık bir ya da daha fazla kişinin başka bir kişiye kasıtlı olarak ve tekrar eden biçimde fiziksel, sözel ya da psikolojik zarar vermesi veya onu rahatsız etmesidir. İlköğretimde zorbalık ve kurban olma genel olarak tüm dünya ülkelerinde %15 ile %25 arası değişen oranlarda gözlenmektedir (Bayraktar, 2006). Zorbalık son yıllarda Türkiye’de de sıklıkla çalışılan konulardan birisi olmaya başlamıştır. Okullarda öğrencilerin zorba ve kurban olma durumunu tespit etmek için çeşitli ölçekler geliştirilmiş ve uygulanmıştır. Bu ölçeklerin öğrenciler tarafından her zaman doğru anlaşıp cevaplandırılması mümkün olmamaktadır. Bu nedenle bu araştırmada nitel verilerden de faydalanılmıştır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada ortaokul öğrencilerinin zorbalık davranışını nasıl algıladığı ve kurban öğrencilerin en çok maruz kaldığı zorbalık davranışları incelenmiştir.

Yöntem

Bu araştırmada nicel ve nitel yöntemler bir arada kullanılmıştır. Çalışma grubu, İzmir ili Torbalı ilçesinde bir ortaokulda öğrenim gören 103 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırma iki aşamadan oluşmaktadır. Araştırmanın ilk aşamasında, her sınıf seviyesinden birer şubeye, Pişkin ve Ayas (2007) tarafından geliştirilen Akran Zorbalığını Belirleme Ölçeği uygulanmıştır. Ölçek sonuçlarına göre kurban olduğu tespit edilen 19 öğrenci ile yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Görüşmelerde öğrencilere 10 açık uçlu soru sorulmuştur. Bu sorularla öğrencilerin akran zorbalığını nasıl algıladıkları ve en sık maruz kaldıkları zorba davranışların belirlenmesi amaçlanmıştır.

Bulgular

Öğrencilerden akran zorbalığını tanımlamaları istendiğinde en çok kötülük yapmak ifadesinin kullanıldığı ardından ise tekme, tokat, tehdit, küfür geldiği görülmektedir. Ancak güzel olmayan davranışlar gibi çok belirli olmayan tanımlamaların da yapıldığı belirlenmiştir.

Zorbalığa maruz kalan yaşantılardan birinin hatırlanması istendiğinde, öğrenciler lakap takma (f=12), küfür etme (f=11), vurma (f=7), oyuna almama (f=6), dış görünüşüyle alay etme (f=6), oyununu bozma (f=5), hakkında çeşitli yerlere yazılar yazma (f=4), hakkında söylentiler çıkarma ve yayma (f=4), eşyalarını izinsiz kullanma (f=3), itme (f=3) gibi zorbalık davranışlarıyla ilgili yaşantılarını paylaşmıştır.

Öğrencileri sözel olarak en çok rahatsız eden davranışların küfür ve hakaret (f=14), lakap takma (f=9), söylenti çıkarma (f=3) ve alay etme (f=2) olduğu belirlenmiştir. Öğrenciler, kendilerine takılan lakapların en çok fiziksel özellikleriyle (f=12) ve isimleriyle (f=6) ilgili olduğunu ifade etmiştir. Fiziksel olarak en çok rahatsız eden davranışlar ise, el kol şakaları (f=8), tekme tokat atma (f=5), vurma (f=5), itme (f=3) ve saç kulak çekme (f=3) olduğu görülmüştür. Öğrencilerin zorba davranışlara ne sıklıkta maruz kaldığı incelendiğinde, kişilere göre değişmekle birlikte sözel zorbalık davranışlarına hemen hemen her gün, fiziksel zorbalık davranışına ise haftada bir kez maruz kalındığı sonucuna varılmıştır. Öğrenciler hakkında çıkarılan söylentiler ile ilgili soruya ise tek ortak bir cevap verilmiştir. Öğrencilerin birini sevdiğine yönelik çıkarılan söylentiler (f=7) en çok maruz kalınan davranıştır. Bireysel görüşme yapılan 19 öğrenciden yalnızca 5’i okulda kendini yalnız hissettiği durumlar olduğunu ifade etmiştir. Yalnız hissedilen durumların oyuna alınmama, sohbete alınmama gibi zamanlarda olduğu söylenebilir. Eşyalara zarar verme davranışının ise, en çok kitaba veya deftere olumsuz şeyler yazma/çizme (f=3), eşyaların kırılması/yırtılması (f=3) ve eşyaların izinsiz kullanılması (f=3) şeklinde görüldüğü söylenebilir.

## Sonuç

Alan yazın incelendiğinde akran zorbalığının en yaygın formunun sözel zorbalık olduğu görülmektedir. Bu araştırma sonuçları da bu bulguyu desteklemektedir. Araştırma sonuçları okul psikolojik danışmanlarına okullarda en sıklıkla rastlanan zorbalık davranışları hakkında bilgi verecektir. Ayrıca bu araştırma sonuçlarının okul psikolojik danışmanlarına okullarda uygulayacakları önleyici psikolojik danışma ve rehberlik çalışmaları konusunda ışık tutacağı düşünülmektedir.

## SUMMARY

### Introduction

Bullying is usually perpetrated by students who seem to have and try to maintain dominance over others. Victimization by or perpetration of school bullying is associated with behavioral, emotional, and social problems. It also appears that bullying can lead to serious mental and physical sequelae (Olweus, 1994; Schwartz & Proctor, 2000). Self-report scales have most commonly been used and has advantages by providing direct access to the feelings and experiences of children involved in bullying. However, potential bias may limit its validity. These biases include differences in children's interpretations of abusive interactions, variation in ability to encode or reconstruct such events, and variability in willingness to report painful or embarrassing experiences. Interview has distinct advantages compared with self-report scales. The purpose of the present study is to investigate of victims' perceptions about bullying and evaluate bullying behaviors they were exposed.

### Method

The participants in this study were selected from a group of 103, 6th, 7th and 8th grade students who filled out Peer Bullying Scale (Pişkin & Ayas, 2007). According to this scale points, 19 students were identified as "victim". In the second phase of study, interview-based qualitative research design was utilized in order to investigate of victims' perceptions about bullying. Structured interview form consisted of ten questions.

### Results

The first question, students were asked to identify the bullying. When answers were analyzed it seemed that victims mostly used term of harm to others to define bullying following kick and smack to others, threates to others and curse. Moreover victims used some definitions that is not clear such as not good behaviors.

The second question students were asked to tell bullying experience. Victims shared these experiences: name-calling (f=12), curse (f=11), hit (f=7), get out game (f=6), mock the physical appearance (f=6), ruining the game (f=5), writing about somethings in different places (f=4), gossip (f=4), using his/her possessions without permission (f=3),

Victims stated that the most disturbing verbal behaviors as follows: curse and insult (f=14), name-calling (f=9) , rumor (f=3), and ribbing (f=2). Victims explained that most of the name-calls were related physical appearance (f=12) and their names (f=6). On the other hand victims stated that the most disturbing behaviors physically as follows: practical jokes (f=8), kicking (f=5), hit (f=5), push (f=3) ve hair and ear pulling (f=3). In another question victims were asked how often they were bullied. Victims told that bullied verbally almost every day and bullied physically once a week.

### Discussion

In literature verbal bullying is defined most common form of bullying. This study results paralel with these results. Based on this results school counselors plan preventive guidance and counseling programs in their school.

### References

- Olweus D Bullying at school: basic facts and effects of a school based intervention program. J Child Psychol Psychiatry. 1994;35:1171- 1190.
- Pişkin, M. & Ayas, T. (2007). "Akran Zorbalığı Belirleme Ölçeği ergen formunun geliştirilmesi." IX. Ulusal Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresi, İzmir.
- Schwartz DProctor LJ Community violence exposure and children's social adjustment in the school peer group: the mediating roles of emotion regulation and social cognition. J Consult Clin Psychol. 2000:68670- 683

ID: 350

.....  
**A Social-Emotional Learning Intervention To Improve Self-Regulation For Primary Grade  
Students: Description And Preliminary Findings**  
.....

Yazarlar / Authors: Ann Daunic, Rhys Daunic

## ÖZET

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

## SUMMARY

### Major project goals

This project's aim was to develop and evaluate SELF: Social-Emotional Learning Foundations, an intervention to promote emotional and behavioral self-regulation for children in grades K-1 at risk for emotional and behavioral disorders (EBD). SELF is integrated with small-group literacy instruction typically part of K-1 curricula. Our poster presentation will make project related resources available beyond the conference by including digital components and online tools for 'blended' professional development.

### Theoretical framework

Adequate social-emotional learning requires development of executive functions (EF) underlying the self-regulation of emotions and behavior (Blair & Diamond, 2008; Riggs et al., 2006). Researchers agree that EF comprises cognitive processes including inhibition, cognitive flexibility, working memory, and planning (Blair, Zelazo, & Greenberg, 2005; Gioia, Isquith, Retzlaff, & Espy, 2002), and recent studies (e.g., Graziano, Reavis, Keane, & Calkins, 2007) provide an understanding of the connections among EF, emotions, and behavior. SELF presents an opportunity to strengthen language and self-talk related to self-regulation (Lyon, 1997; Singer & Bashir, 1999) through shared storybook reading using books selected for social-emotional content, helping children develop vocabulary, make predictions, evaluate consequences, and assume others' perspectives.

### Research questions

1. When implemented with fidelity, does SELF improve emotional and behavioral self-regulation among children at risk for EBD?
2. When implemented with fidelity, does SELF improve outcomes related to social competence among children at risk for EBD?

### Rationale

An ideal early school environment promotes a balance between social-emotional growth and academic learning (Blair & Diamond, 2008; Downer & Pianta: 2006). In the current context of the federal Race to the Top initiative in the United States and related pressure to prepare for high stakes academic assessments, both teachers and counselors find it difficult to pay adequate attention to social-emotional development (Greenberg, Weissberg, O'Brien, Zins, Fredericks, Resnik, et al. 2003). SELF provides this opportunity by integrating social-emotional learning and literacy in a small-group reading intervention to improve behavioral and academic outcomes.

### Methodology

SELF was developed with support from a U.S. Department of Education's Institute of Education Sciences' Research and Development grant to promote emotional and behavioral self-regulation for Kindergarten and 1st grade children at risk for EBD. This poster presentation will describe results from a Kindergarten pilot study.

**Design and participants.** The Kindergarten pilot used a quasi-experimental design with 30 (16 in Year 1 & 14 in Year 2) children participating in SELF groups, and 27 (13 in Year 1 & 14 in Year 2) serving as matched controls, in 2 elementary schools in N. Central Florida, respectively.

**Procedures.** SELF lessons targeting social-emotional learning concepts and vocabulary were taught twice



per week for 20-25 minutes each. Specific shared storybook reading strategies (dialogic reading and vocabulary development) fostered self-regulation, and structured activities helped children apply social-emotional skills.

Tools.

- Pilot study measures:
  - o Behavior Rating Inventory of Executive Function Teacher Form (BRIEF) (Gioia, Isquith, Guy, & Kenworthy, 2000)
  - o Dimensional Change Card Sort and Simon Says direct EF assessments (see Carlson, 2005)
  - o Clinical Assessment of Behavior Teacher Rating Form (CAB-T) (Bracken & Keith, 2004)
- Extensive professional development that includes video examples of effective lesson implementation.

Statistical Analyses. We conducted analysis of covariance (ANCOVA) on post treatment scores, including the pretest by condition interaction to control for baseline risk.

Major findings

Findings from the Kindergarten pilot indicate that SELF can affect self-regulation and social behavior, evidenced by teacher ratings on subscales of the BRIEF and CAB, respectively. Findings from Year 1 only and from Years 1 and 2 combined showed gains on internalizing behavior and competence, and EF-related findings showed evidence of a positive effect on emotion regulation in Year 1 and a positive effect on behavior regulation in Years 1 and 2 combined.

Limitations, conclusions, discussion

Discussion points will include the following:

- At a time of emphasis on high-stakes academic assessments, SELF provides a way to formalize conceptual and instructional connections foundational to positive social-emotional and academic learning.
- Although limited by a small sample size and use of a preliminary version of SELF, findings from this pilot study indicate that integrating social-emotional learning and literacy in a school-based intervention can improve self-regulation in the service of positive social and academic outcomes.
- Designed to be taught in a school-based setting using resources available in most elementary schools, SELF can potentially reach children at risk who might not otherwise have access to counseling services.
- Future studies should explore EF mediated effects of a more extensive treatment on social-emotional and literacy outcomes, using a larger sample and a randomized design.

ID: 351

**Saldırganlık İle Aile İçi Şiddet Arasındaki İlişkinin İncelenmesi****A Study On The Relationship Between Aggressive Behavior And Domestic Violence**

Yazarlar / Authors: Sevil Yavuz

**ÖZET**

. Bu araştırma saldırganlık ile aile içi şiddet arasındaki ilişkiyi incelemek amacı ile 30 saldırgan ve 30 saldırgan olmayan (pasif) ilköğretim ikinci kademe öğrencileri ve anneleri ile yapılmıştır. Araştırmada öğrencilere ?Saldırganlık Ölçeği (Can, 2002)?, öğretmenlere ve annelere ise araştırmacı tarafından geliştirilen ?Öğretmen ve Anne Saldırganlık Formları? verilmiştir. Aile içi şiddet hakkındaki bilgiler ise araştırmacı tarafından geliştirilen ?Çocuk ve Anne Aile İçi Şiddet Anketleri? ile mülakat tekniği kullanılarak toplanmıştır. Araştırma sonucunda saldırgan çocukların, pasif çocuklara göre aile içinde daha fazla şiddet davranışlarına maruz kaldığı ortaya çıkmıştır. Benzer şekilde saldırgan çocukların anneleri, pasif çocukların annelerine göre eşleri tarafından daha fazla şiddet davranışlarına maruz kalmıştır. Ayrıca çocuk sayısı ve annenin eğitimi ile aile içi şiddet davranışları arasında ilişki tespit edilmiştir. Yapılan mülakatlar sonucunda hafif düzeyde şiddetin çocuklar ve anneleri tarafından bir disiplin yöntemi olarak benimsendiği anlaşılmıştır. Araştırma sonucunda çocukların kendilerini annelerinin ve öğretmenlerinin verdikleri saldırganlık puanlarına göre daha saldırgan olarak değerlendirdiği ortaya çıkmıştır. Bu sonuç farklı kaynaklardan bilgi toplamanın önemi ortaya koymuştur. Ayrıca bu araştırmada nitel bilgiler nicel bilgilerden farklı bulgular ortaya koymuştur. Bu sonuçlar araştırmalarda nicel bilgilerin nitel bilgilerle desteklenmesinin önemini göstermektedir. Anahtar Kelimeler: Saldırganlık, Aile içi şiddet

**SUMMARY**

This research was conducted with a sample of 30 students displaying aggressive behavior and 30 students displaying non-aggressive behavior and their mothers with the aim of investigating the relationship between aggression and domestic violence. ?Aggression Questionnaire? and a short form of ?Mother and Teacher Aggression Questionnaire? were used to measure the aggression level of the students. Children and their mothers also completed ?A Domestic Violence Survey? which was developed by the researcher to measure the levels of domestic violence. The results of this research strongly suggested that the violence within the family was associated with aggressive behaviors of the students. The students who displayed aggressive behavior had been exposed to more domestic violence behaviors when compared with the students from the non- aggressive group. The mothers whose children displayed aggressive behavior had been exposed to more domestic violence behaviors compared with the mothers whose children were non-aggressive. Exposure to domestic violence was also closely associated with the educational levels of mothers and the number of children living at home. Results of the interviews revealed that both children and their mothers had accepted some kinds of behaviors including verbal and physical violence as a form of discipline. Gathering qualitative data from both children and their mothers revealed different findings from the results of the quantitative information. In conclusion it is clearly important that both quantitative and qualitative data are considered alongside each other in a research project such as this. Key Words: Aggression Tendency, Domestic Violence

ID: 352

## **Lise Öğrencilerine Yönelik Müzik Performans Kaygısı Ölçeğinin Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması**

### **Music Performance Anxiety Scale For High School Students: Validity And Reliability Study**

Yazarlar / Authors: Mehmet Palancı, Uğur Doğan

## **ÖZET**

Bu araştırmanın amacı Lise öğrencilerine yönelik Müzik Performans Kaygısı Ölçeğinin geliştirilmesi, geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarının yapılmasıdır. Çalışmaya 546 lise öğrencisi katılmıştır. Yapı geçerliği için Açıklayıcı faktör analizi yapılmış ve ölçeğin toplam varyansın %42.72'sini açıklayan 30 madde ve 3 faktörden oluştuğu bulunmuştur. Bunun yanında yapılan 2. düzey doğrulayıcı faktör analizinde kabul edilebilir değerlere ulaşılmıştır. Güvenirlik çalışmasında, Cronbach Alfa iç tutarlık katsayısı .86 , alt ölçeklerin alfa değerleri ise sırasıyla .55, .58 ve .87'dir. Bir ay ara ile yapılan test-tekrar-test sonucu korelasyon katsayısı .82 olarak bulunmuştur. Yapılan bir diğer güvenilirlik çalışması %27'lik alt-üst grup karşılaştırmasında tüm maddelerde anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu bulgulara dayanarak araştırmacılar tarafından geliştirilen Lise öğrencilerine yönelik Müzik Performans Kaygısı Ölçeğinin eğitim ve psikoloji alanında kullanılabilecek, geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu söyleyebiliriz.

## **SUMMARY**

This study aims to develop a Music Performance Anxiety Scale (MPAS) for high school students, and to conduct a validity and reliability study. In this respect, a scale will be developed to be used for high school students (adolescents), and differences between the genders will be examined. The study was conducted on 546 high school students. Of these students, 185 (33.9%) were male, 361 (66.1%) were female, and the average age was 16.81 with the ages ranging from 15 to 20. Correlational values of the scale items among themselves and with item totals were examined as a preliminary analysis. As a result of the EFA's principal components technique, promax rotation technique and the analyses, a construct with three factors explaining a total of 42.74% of the total variance was attained. The structure attained was validated by CFA, and fit indices were found to be within the acceptance interval. In the reliability study, Cronbach's alpha internal consistency coefficient was calculated as .86 for the entire scale, 27% for the lower-upper group comparison and test-retest analyses were conducted. The t-test was performed to attain the difference between genders. As a result of the study, a valid and reliable scale was seen to have been developed and a difference between the genders was apparent.

ID: 362

---

**A Comparative Study Of State Anxiety Management Techniques Among Albanian Students**

---

Yazarlar / Authors: Fleura Shkembj, Erika Melonashi

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

**Goals:** The present study aimed to compare three anxiety management techniques, in order to determine their relative effectiveness in reducing state anxiety among students. Theoretical framework

The concept of state anxiety refers to an emotional state which might be provoked by internal or external stimuli and is fluctuating over time (Spielberger , 1966: 1972). Frequent experiences of state anxiety increase the individuals' susceptibility to experience future anxiety: consequently anxiety is established as a trait (Spielberger , 1983). The successful management of state anxiety is an important aspect to consider particularly in adolescence and young adulthood. Among the several anxiety management techniques, progressive muscle relaxation (PMR) has demonstrated high effectiveness especially in reducing somatic state anxiety (Conrad & Roth, 2007). Progressive muscle relaxation has been also often accompanied with visualization techniques which are thought to increase its effectiveness (Ayres & Hopf, 2009). On the other hand, there is also evidence that self-help techniques such as listening to music have been reported to be quite common and effective (Singh et al., 2009). Rationale and research question A comparison of the different relaxation techniques would provide evidence for the most effective and also least expensive technique that might be used to educate students in reducing their state anxiety levels. Methodology The study used a pre-post experimental design with three groups. Participants were 42 students divided across the conditions. The first group attended the PMR session and included 15 students, 9 men and 6 women, (Mage = 22.87, SD = 2.70).

The second group attended PMR plus visualization, and included 14 students, 7 men and 7 women (Mage = 22.92, SD = 2.36). The third group listened to relaxing music (sea waves) and included 13 students, 5 men and 8 women (Mage = 23.17, SD = 3.38). The three groups were tested separately, but in the same sound-proof room equipped with comfortable chairs. Measures Before each session all participants completed the State Trait Inventory for Cognitive and Somatic Anxiety (STICSA). The measure is a Likert scale, including 21 items, 10 assessing cognitive anxiety symptoms and 11 assessing somatic anxiety symptoms. The internal consistency values for each subscale were high,  $\alpha_{\text{somatic}}=.89$ ,  $\alpha_{\text{cognitive}}=.85$ . The questionnaire was distributed again after the respective sessions. Analyses and Findings Paired samples t-tests with Bonferroni corrections were conducted to test the hypotheses of the study: hence, the significance level was set at  $p = .05/6$  (number of tests) = .008. Hence, only t-values with  $p < .008$  were accepted as significant. Results showed significant differences between pre and post-test conditions for Somatic anxiety, only in the Progressive Muscle Relaxation Condition,  $t(14) = 6.14$ ,  $p = .000$ , and the Music Condition,  $t(12) = 3.32$ ,  $p = .006$ . As regards cognitive anxiety, there were significant differences in pre and post-test conditions only for the Progressive Muscle Relaxation group,  $t(14) = 5.83$ ,  $p = .000$ . Hence, cognitive anxiety was considerably reduced only in the Progressive Muscle Relaxation condition but not in the other two conditions. Discussion and Limitations Results showed that progressive muscle relaxation has positive effects on both somatic and cognitive components of state anxiety. Hence this technique seems to be superior to the self-help technique of music listening. Even so, music seems to be beneficial at least in terms of relieving somatic anxiety symptoms. Moreover, the adding of the visualization component seems to 'ruin' the positive somatic and cognitive effects of progressive muscle relaxation. One possible explanation for these findings might be that the visualization process was too demanding for the participants, especially since none of them had attended this kind of sessions before.

However the insignificant results might also be due to the small sample of study. Hence the findings of the present study should be considered in the context of their limitations such as the small number of participants. Hence the findings become quite difficult to generalize. Even so, it should be mentioned that finding significant differences with such a small sample implies very strong effects. However these claims should be tested in future research with larger samples. Another limitation includes the self-report tests of anxiety. Future studies might consider the use of specific equipment, especially for measuring somatic anxiety levels. **Conclusions and Practical Implications** Despite the several limitations the findings from the present study suggested that progressive muscle relaxation is an effective technique for reducing state anxiety (both cognitive and somatic) among university students. These findings imply the need to educate (teach) students on progressive relaxation techniques in order to effectively manage state anxiety levels.

ID: 363

**Öğrenme Güçlüğü Olan öğrencilerin Yaşam Kalitesi Algılamaları: Türkiye'deki Danışmanlar Açısından Etkileri**

**Perceptions Of Quality Of Life Among Pupils With Learning Disabilities: Implications For Counselors In Turkey**

Yazarlar / Authors: Halis Sakız, Hande Sart, Bengü Borkan

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

**Introduction**

This paper embarks on findings of an empirical research investigating the influence of learning disabilities (LD) on the lives of pupils with LD and their mothers. The study was undertaken in Turkey. There were two major goals. First, the study aimed to compare quality of life (QoL) of pupils with LD with their peers who had not been diagnosed with any type of disabilities. Secondly, the relationship between pupils' and their mothers' perceptions of their own QoL was investigated.

**Method and results**

This research employed a quasi-experimental study design. 240 pupils participated in the study and their ages ranged between 8 and 16. 120 of the students had been identified with LD and the remaining half constituted the control group. Data regarding QoL of pupils were collected from themselves, their parents and teachers. Perceptions of quality of life of the pupils and their mothers were assessed via two questionnaires: KINDL-R and WHOQOL-BREF, respectively. The sample in both groups matched in socioeconomic status, age, gender and maternal education.

Findings related to QoL of pupils showed that all domains of life, including self-esteem, school functioning, friend and family relations and, physical and psychological well-being were perceived significantly lower by the pupils with LD compared to their peers. What is more, parents and teachers of pupils with LD also displayed negative opinions towards the QoL of their children/pupils. As for the finding concerning QoL of mothers, findings displayed significant relationships between the QoL of children and their mothers, suggesting that having a child with LD might be a reason for lowered perceptions for mothers concerning their own QoL. These findings are consistent with the literature showcasing the negative influence of LD on pupils' and their family members, especially their mothers' lives (e.g., Mellard & Patterson, 2008; Sideridis, 2007; Torgesen & Wong, 1986).

**Implications**

In Turkey, recognition of LD has been recent and processes of identifying and educating students with LD still lack sophistication. However, there have been advancements in terms of improving the conditions of these students and responding better to their educational needs. Within this movement, counselors assume critical roles and give important decisions as illustrated below.

Firstly, counselors working in Guidance and Research Centers (GRC) assume the role of conducting educational diagnosis and giving decisions on the placement of students with LD. However, concerns about these processes still exist because the assessment and placement processes are not always contributing to the overall attempt to provide these students with better education and a more supporting environment. At this point counselors need to be equipped with adequate technical and conceptual knowledge about psychological assessment in general, and assessment of LD in particular. Necessary degree, pre-service and in-service training regarding assessment should be given to counselor trainees and current counselors working in GRCs and schools.

Secondly, school counselors in Turkey provide counseling sessions for students with LD and their families. In these sessions, the quality of the therapeutic intervention is important. The ultimate goal of the counseling process can be to help students with LD develop strategies which they can use to direct their own behavior and maximize their positive educational outcomes. In addition, the counseling process should realize the influence of families and teachers by aiming to facilitate constructive interaction among children, their parents and teachers. An approach targeting the entire system is known to be more influential than student-focused approaches.

All in all, our study findings show that students with LD in Turkey have difficulties in many aspects of their life. We argue that the powerful role of counselors can be an advantage for these students and their families when they conduct robust assessments with a holistic view and provide counseling with a systemic understanding.

#### References

- Bronfenbrenner, U. (1979). *The ecology of human development: Experiments by nature and design*. Cambridge: MA Harvard University Press.
- Mellard, D., & Patterson, M. B. (2008). Contrasting adult literacy learners with and without specific learning disabilities. *Remedial & Special Education*, 29, 133–144.
- Sideridis, G. D. (2007). International approaches to learning disabilities: More alike or more different? *Learning Disabilities Research & Practice*, 22, 210–215.
- Stone, A., & Wertsch, J. W. (1984). A social interactional analysis of learning disabilities remediation. *Journal of Learning Disabilities*, 17, 194-199.
- Torgesen, J. K., & Wong, B. L. (1986). *Psychological and educational perspectives on learning disabilities*. London: Academic Press. Inc.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press.

ID: 364

**Siber Kurban Ve Siber Zorbalık: Öfkenin Aracılık Rolü. Beni Öfkeliendirme!!**

**Cybervictimization And Cyberbullying. The Mediating Role Of Anger Don't Anger Me!!**

Yazarlar / Authors: Yalçın Özdemir, Yaşar Kuzucu, Şerife Ak

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

Cybervictimization and Cyberbullying: The Mediating role of Anger  
Don't anger me!!

Yalçın Özdemir Yaşar Kuzucu Şerife Ak

Rapid advances in communication technology have provided bullies with new tools and these new communication technologies may represent a forum for aggressive dynamics including cyberbullying. Anonymity and rapid dissemination can make the impact of cyberbullying especially strong for some young people. Thus this advanced form of bullying generates a new set of challenges for educators/researchers. In recent years researchers have been investigating the reasons for "why some youth engage in such behaviors?".

Previous researchers have been found that the likelihood of becoming a bully is higher when individuals have previous experiences of being bullied. Li (2006) found that over half the victims were involved in cyberbullying. General Strain Theory (GST) might serve as a theoretical guide to understand the relationship between cybervictimisation and cyberbullying. Previous research shows that victims of cyber bullying express a variety of emotions such as: anger, sadness, frustration, embarrassment (e.g. Beran & Li, 2007). According to the Agnew (1992), negative affective states (e.g., anger) arise in reaction to these stimuli and that function to increase the possibility of delinquent adaptations. Bullying can be considered as a response to strain when considered within the context of GST and bullying others is one such corrective action that strained youth might adopt. While a voluminous number of published articles have found that cumulative and increased exposure to strains serves as a risk factor for crime and delinquency (e.g. Agnew & Brezina, 1997), there is not any evidence if the strain is importantly related to delinquency in cyber space. Although a few previous studies have applied GST to bullying, no study have yet examined bullying as a potential outcome of strain. Thus there is a need to be investigated mediator variables of being a cybervictim and cyberbully. Anger might be a particularly important mediator in the link between cybervictimization and cyberbullying. The GST theory proposes that individuals who experience adverse circumstances are pressed into delinquency by negative emotional reactions, such as anger.

Little is known about the anger plays in the cyber space. Whereas some research has found that traditional bullying is related to anger (Sigfusdottir et al., 2010), what has not been researched is the possible role of anger as a mediating factor between cybervictimization and cyberbullying. A significant mediator role of anger might highlight anger as an important focus of prevention and intervention programs.

Thus, the purpose of this study was to analyze the direct relationships between cybervictimization, anger and cyberbullying and to test whether anger serves as a mediator of the relation between cybervictimization and cyberbullying. We hypothesize that there is a significant relationship between cybervictimisation, anger and cyberbullying. We further hypothesize, in accordance with the GST, the relationship between cybervictimisation and cyberbullying is partly mediated by anger.

Data for the present study were collected from 687 undergraduate students with a mean of 22.46 years (SD=2.45). Participants completed cyberbullying, cybervictim and anger scales. Cybervictim was found to be positive and significantly correlated with both anger and anger out and cyberbullying. Positive and



significant correlations were also observed between anger in and cyberbullying but not for anger out cyber bullying link. Structural equation modeling was used to test two models that is one for direct and indirect model and one is for only indirect in which cyberbullying predicted anger in and anger out which in turn predicted cyber bullying. The fit of the models was adequate both for direct and indirect and only indirect models. The findings provided evidence of direct effects of cybervictim on cyberbullying and indirect effects of cybervictim on cyberbullying through anger in. Specifically, results showed cybervictim was positively and directly related to anger in and anger out, and indirectly related cyberbullying through anger in.

The present study contributed the current state of the literature on cyberbullying by documenting the role of anger in the relationships between cybervictimisation and cyberbullying. These findings can help psychologists, school counselors and teachers for the development of prevention and intervention programs targeting anger. School counselors should focus on anger, not only in the context of overt aggression, but also in the cyberspace. Prevention programs in schools can be applied to improve students' emotion regulation. Although this study makes some contributions by addressing how cyberbullying associated with cybervictimisation focusing on anger, it has some limitations like cross-sectional nature of the data and the nature of the participants (e.g. only university students).

Keywords: cyberbullying, cybervictim, anger in, anger out.

ID: 366

**Ergenlerde Yaşam Doyumunun, Benlik Kimlik Statüleri Ve Erikson'un Psikososyal Gelişim Dönemleri Açısından İncelenmesi**

**Investigation Of Life Satisfaction Of Adolescences In Terms Of Ego Identity Status And Erikson Psychosocial Development Stage**

Yazarlar / Authors: Zeliha Traş, Emel Arslan, Hasan Yılmaz

**ÖZET**

ERGENLERDE YAŞAM DOYUMUNUN, BENLİK KİMLİK STATÜLERİ VE ERİKSON'UN PSİKOSOSYAL GELİŞİM DÖNEMLERİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

YRD. DOÇ. DR. ZELİHA TRAŞ, DOÇ. DR. EMEL ARSLAN, YRD. DOÇ. DR. HASAN YILMAZ

NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ A.K. EĞİTİM FAKÜLTESİ

REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK ABD

ztras@konya.edu.tr

Erikson'un (1968) tüm yaşamı ele alan gelişim kuramında ergenlik dönemi, özellikle ileri ergenlik dönemi, kimlik gelişimi açısından önemli bir evredir. Erikson (1968), yaşam içerisinde her bireyin savunmasızlığın arttığı ve potansiyelinin yükseldiği bir dizi kriz ve dönüm noktasıyla karşılaştığını ifade etmektedir. Ona göre bu krizler, uygun bir şekilde çözüldüğünde kişilik gelişimine ve psiko-sosyal olgunluğa katkıda bulunurlar. Erikson, bireylerin 8 dönem içerisinde psiko-sosyal gelişimi tamamlandığını ifade etmektedir. Bu gelişim dönemlerinin özelliği her dönem de birisi olumlu diğeri ise olumsuz olan iki özellikten hangisinin birey tarafından kazanılıp kazanılmadığıdır.

Marcia Erikson'un psikososyal gelişim kuramının temel kavramlarını kabul ederek kimliği, benliğin yapılandırılması olarak kavramsallaştırmış ve dört kimlik statüsü tanımlamıştır. Bunlar başarılı, askıya alınmış, ipotekli ve dağınık kimlik statüleridir (Morsünbül ve Tümen, 2008). Marcianın kimlik gelişimi sürecinde üzerinde durduğu iki temel unsur: kriz çeşitleri ve bağlanmadır. Kriz ergenin kimlik seçenekleri arasında bir seçim yapmak zorunda olduğu aktif bir dönemdir. Bağlanma ise ergenin kimlik meseleleri ile ilişkili olarak kendisini tanımlamada son bir karara ulaştığı noktadır (Akman, 2007).

Anahtar sözcükler: Ergenlik, yaşam doyumunu, ego kimlik statüsü, Erikson'un psikososyal gelişim kuramı

Amaç

Bu araştırmanın amacı, ergenlerin yaşam doyumunun benlik kimlik statüleri ve Erikson'un Psikososyal gelişim dönemleri açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Bu genel amaca bağlı olarak aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır.

1. Ergenlerin yaşam doyumunu puan ortalamaları ergenlerin benlik kimlik statülerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
2. Ergenlerin yaşam doyumunu puanı ile Erikson'un Psikososyal gelişim dönemleri puanları arasında ilişki var mıdır?
3. Erikson'un Psikososyal gelişim dönemlerinin puanları, ergenlerin yaşam doyumunu anlamlı düzeyde açıklamakta mıdır?

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları ile toplanan verilerin değerlendirilmesinde kullanılan istatistiksel yöntemler üzerinde durulmuştur.

Araştırma modeli

Bu araştırma ilişkisel tarama modelinde yapılmıştır.

Çalışma grubu:

Bu araştırmanın çalışma grubu, Necmettin Erbakan, Selçuk ve Mevlana Üniversitelerinde okuyan 264' ü kız, 282'si erkek olmak üzere toplam 546 öğrenciden oluşmaktadır. Öğrencilerin yaş 18-23 yaşları arasındadır (M=20.32, SD= 1,07).

#### Veri toplama araçları

Bu araştırmada veri toplama aracı olarak, Arslan ve Arı (2008) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Erikson'un Psikosyal Gelişim Dönemleri Ölçeği, Eryüksel ve Varan (1999) tarafından Türkçeye uyarlanan Benlik Kimlik Statüleri Ölçeği ve Köker (1999) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Yaşam Doyumu Ölçeği kullanılmıştır. Ayrıca demografik bilgileri için araştırmacılar tarafından oluşturulmuş kişisel bilgi formu kullanılmıştır.

Verilerin analizinde SPSS 16.00 paket programı kullanılmıştır. Verilerin analizinde Pearson momentler çarpımı korelasyonu, basit doğrusal regresyon, ANOVA ve tukey testi kullanılmıştır.

#### Bulgular

Araştırma sonucunda, kimlik statüleri açısından ergenlerin yaşam doyumlarının anlamlı düzeyde farklılaştığı bulunmuştur. Farklılaşmanın kaynağını ortaya koyma üzere yapılan tukey testi sonucuna göre başarılı kimlik statüsündeki bireylerin yaşam doyumu puan ortalamalarının, bağımlı, ve kargaşalı kimlik statülerine sahip ergenlerin yaşam doyumu puan ortalamalarına göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu bulunmuştur.

Araştırmanın bir başka bulgusu ise psikososyal gelişim dönemleri puanlarının, yaşam doyumu puanlarını anlamlı düzeyde açıkladığıdır. Ayrıca yapılan analizde, psikosozal gelişim dönemlerinden güven, özerklik, girişimcilik, başarı ve kimlik boyutları ile yaşam doyumu arasında negatif düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Erikson'un gelişim dönemleri ölçeğinde düşük puan, o dönemin olumlu geçirildiğini göstermektedir. Bu nedenle ergenlerin güven, özerk, girişimcilik, başarı ve kimlik boyutları açısından olumlu özelliklerinin olmasının, yaşam doyumları puan ortalamalarını arttırdığı ortaya çıkmıştır.

## SUMMARY

### INVESTIGATION OF LIFE SATISFACTION OF ADOLESCENCES IN TERMS OF EGO IDENTITY STATUS AND ERIKSON PSYCHOSOCIAL DEVELOPMENT STAGE

ASSIST. PROF. DR. ZELİHA TRAŞ\*, ASSOC. PROF. DR. EMEL ARSLAN\*\*, ASSIST. PROF. DR. HASAN YILMAZ\*  
NECMETTİN ERBAKAN UNIVERSITY

A.K. EDUCATION FACULTY

DEPARTMENT OF GUIDANCE AND PSYCHOLOGICAL COUNSELING

Email: ztras@konya.edu.tr

Adolescence period , especially early adolescence period ,in the theory of development of Erikson (1968) discussing all life is an important stage in terms of identity development.Erikson (1968) states that every individual faces a range of crisis which the potential increases and turning point and helplessness of every individual increases in life. According to him , crises contribute to personality development and psycho-social maturity when the crises are solved properly.Erikson states that psycho-social development of individuals finishes in 8 stages . The speciality of the development stages is which of two features ,one of them is positive and the other one is negative at every stage, is acquired by individual.

Marcia, Erikson conceptualized identity as reconstruction of ego and identified 4 identity status by adopting fundamental concepts of the theory of psychosocial development. These are identity achievement ,identity moratorium , identity diffusion and foreclosure (Morsünbül ve Tümen ,2008).Two principal elements accentuated by Marcia at identity development stage are crisis samples and attachment. Crisis is an active stage that teenagers have to choose one of which are identity alternatives .Attachment is the point that teenagers reach the final decision while describing themselves in relation to identity matters (Akman, 2007).

Key words: adolescence, life satisfaction, ego development stage, Erikson psycho-social development

#### Purpose

The purpose of the investigation is being examined life satisfaction of teenagers in terms of ego identity status and Erikson psychosocial development stages.It is searched for an answer for the questions depending on general purpose below.

1. Do life satisfaction mean scores of teenagers differentiate within reason with regard to ego identity status of teenagers ?
2. Is there any correlation between life satisfaction mean scores of teenagers and scores of Erikson psychosocial development stages ?
3. Do scores of Erikson pscyhosocial development stages explain life satisfaction of teenagers

within reason ?

#### Method

In this section , It is focused on model of investigation ,study group , data collection tools and statistical methods used to be evaluated data collected .

#### Investigation Model

The investigation was done on relational screening model.

#### Study Group :

The study group of the investigation consists of total 546 students including 264 females and 282 males studying at Selçuk ,Mevlana and Necmettin Erbakan University. Students' ages are between 18-23. (M=20.32, SD= 1,07).

#### Data Collection Tools

It is used Erikson Psychosocial Development Stage Inventory adapted to Turkish by Arslan and Arı (2008) , Ego Identity Status Inventory adapted to Turkish by Eryüksel and Varan (1999) and Life Satisfaction Inventory adapted to Turkish by Köker (1999) as data collection tool in the investigation. Moreover, it is used personal data form created by investigators for demographic informations.

It is used packaged software SPSS 16.00 for analysis of data. It is also used Pearson product-moment correlation , simple linear regression , ANOVA and tukey test for analysis of data.

#### Findings

Following the investigations, life satisfaction of teenagers is studied out to have differentiated within reason in terms of identity status. According to the result of Tukey test performed to reveal the source of differentiation , it is revealed that life satisfaction mean scores of individuals with identity achievement are higher meaningfully in comparison with life satisfaction mean scores of teenagers with identity diffusion and foreclosure.

The other finding of the investigation is that psychosocial development stage scores explain meaningfully life satisfaction scores. Besides ,on the analysis performed ,it is seen a meaningful and negative correlation between life satisfaction and confidence, self-determination, entrepreneurship ,achievement and identity dimensions. Low score on Erikson Development Stage Inventory shows that the stage is experienced positively. Therefore , it reveals that having positive features of teenagers in terms of confidence, self-determination, entrepreneurship ,achievement and identity dimensions increases life satisfaction mean scores.

ID: 367

### **The Five Factor Model Of Personality And Stuttering:**

**Yazarlar / Authors:** Reyhaneh Jafary, Rahim Shahbodaghi, Mehdi Baziar, Hasan Ashayery, Mohammadreza Keyhany, Mohammad Nasery

## **ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

## **SUMMARY**

### **Introduction**

Adults who stutter benefit from speech therapy. Besides classic speech therapy procedures persons who stutter could benefit from additional counseling. Here, the speech therapist could also examine the patient's feelings, beliefs and experiences along a focus on the treatment of the speech symptoms. This more broad therapeutic approach requires further input from professionals such as psychologists. Diagnosticians and therapists with a psychological background can provide a comprehensive therapeutic package which can help person who stutter to deal with cognitive, affective and behavioural responses relating to stuttering and its affects in different situations of everyday life (Ward, 2006). One essential approach to assess individual differences in the mentioned psychological variables stems from personality psychology. Personality refers to time stable characteristics of a persons resulting in individual differences in cognition, emotion and motivation.

In counseling situations, the self-report questionnaire called NEO-Five-Factor-Inventory (NEO-FFI) can help to characterize the patient (such as persons who stutter) (Haghshenas, 2010). In detail, this measure provides an assessment of the patient's personality based on the Five-Factor-Model (FFM). Studies on people who stutter and control persons have reported differences in human personality (Iverach and colleagues, 2010; Bleek et al., 2011). Although heterogeneous results were observed in these studies, in particular Neuroticism was elevated in persons who stutter compared to control persons in both studies. Neurotic persons are characterized by being anxious, moody and emotional instable. Interestingly, Iverach et al. (2010) also provided evidence for higher Agreeableness in persons who stutter compared to control persons. Higher Agreeableness results in being more kind, sympathetic, cooperative, warm and considerate (Thompson, 2008). Of importance the mentioned studies could not show if differences in personality are a consequence or prerequisite of stuttering.

The present study aims to compare Five Factor Model of Personality in adults who stutter with a control group.

### **Methods and Results**

Forty adults who stutter (mean age: 23; SD = 4.83) and 80 control group (mean age: 21, SD = 2.74) filled in the NEO-FFI. Eligibility criteria for inclusion in the sample consisting of persons who stutter were (1) age 17 and over, (2) developmental stuttering present before 12 years of age, (3) no more than 10 sessions of speech treatment for stuttering and (4) a presence of stuttering confirmed by a speech and language pathologist. The NEO-FFI consists of 60-item and provides an assessment of the personality dimensions (1) Neuroticism, (2) Extraversion, (3) Openness, (4) Agreeableness and (5) Conscientiousness. Each dimension is measured with 12 items and each item can be answered on a Likert scale ranging from 1 to 5. Therefore each dimension ranges 12 to 60 points. Comparisons based on two-sample t-tests (unpaired) were used to compare the NEO-FFI domain scores. Inclusion criteria for the healthy control persons were (1) age 17 and over, (2) without any history of stuttering. The study was approved by the Ethical Committee of Tehran University of Medical Sciences.

### **Result and conclusion**

Table 1 shows the mean NEO-FFI scores in each of the five personality domains for adults who stutter

compared with the control group. Mean scores of the personality dimension Agreeableness were significantly higher in adults who stutter compared to the control group. In line with Iverach et al. (2010), adults who stutter demonstrated a significantly higher mean score of Agreeableness when compared with the control group. In terms of the remaining personality dimensions, means Neuroticism, Extraversion, Openness and Conscientiousness scores for the stuttering group were not significantly different from mean scores for control group. This is a bit surprising as higher Neuroticism scores have been robustly linked to persons who stutter before. This might be due to the small sample size of persons who stutter though. Following the present results, clinicians might include data on Agreeableness to follow an individualized counseling procedure. This factor can have a rule in determining treatment procedure. People with high score in agreeableness are more reliable and better follow therapist. In the other hand this person may excessively rely upon therapist. In fact therapist can plan to prevent this kind of problems.

Table1: Mean and standard deviation (SD) of the NEO-FFI in the stuttering and control group.

Domain	Sample	Mean	SD	p
Neuroticism	Stuttering			.210
	Control	18.70	6.779	
Extraversion	Stuttering			.443
	Control	28.70	6.060	
Openness	Stuttering			.581
	Control	23.81	4.720	
Agreeableness	Stuttering			.020
	Control	28.18	4.985	
Conscientiousness	Stuttering			.249
	Control	31.31	6.421	

Key words: Stuttering, Counselling, personality, NEO-FFI

ID: 369

**Sosyal Kaygı, Akran İlişkileri Ve Bazı Demografik Değişkenlere Göre Lise Öğrencilerinde Problemli İnternet Kullanımı**

**Problematic Internet Use In High School Students In Accordance With Social Anxiety, Peer Relations And Some Demographic Variables**

Yazarlar / Authors: Osman Zorbaz, Meliha Tuzgöl Dost

**ÖZET**

SOSYAL KAYGI, AKRAN İLİŞKİLERİ VE BAZI DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLERE GÖRE LİSE ÖĞRENCİLERİNDE PROBLEMLİ İNTERNET KULLANIMI\*

Osman ZORBAZ, Meliha TUZGÖL DOST

Problem Durumu

İçinde bulunduğumuz 21. yüzyılın en önemli teknolojilerinden biri tartışmasız İnternettir. Bireylerin yaşantısında önemli bir yaşam alanı olan internet özellikle ergenler üzerinde büyük bir etkiye sahiptir. Ancak internetin gereğinden fazla kullanılması, ergenin sosyalleşme sürecine zarar vererek onu yalnızlığa itebilmekte ve toplumdaki uzaklaşmasına neden olabilmektedir. Taçyıldız'a (2010) göre ergenler: aile ve arkadaş ortamlarından alamadıkları desteğin yanı sıra onlarla yaşadıkları iletişim problemlerini ve derslerindeki başarısızlıklarını gidermek konusunda çözüm bulamamaları durumunda kendilerini sanal bir dünyada ifade etmeye çalışmaktadırlar. Bu çerçevede, internet ergenler için günlük yaşam sorunlarından, çevrenin yarattığı gerilim ve baskılardan kaçışın bir aracı olarak da işlevde bulunabilir (Ceyhan, 2011). Bunun yanında, ergenlerde problemli internet kullanımının sosyal kaygı ve yalnızlık düzeyi arasında anlamlı bir ilişki olduğunu (Caplan, 2002) ve problemli internet kullanımı özelliği gösteren ergenlerin göstermeyenlere göre kişilerarası ilişkilerinin daha düşük olduğunu (Milani, Osualdella, ve Di Blasio, 2009) gösteren çalışmalar bulunmaktadır. Bu bağlamda bu çalışmada, problemli internet kullanımı ile ilişkili olabilecek değişkenleri ortaya koymak ve bu yolla problemli internet kullanım düzeyi yüksek ergenlerin tipik özelliklerini belirlemek hem de önleyici ve müdahale edici çalışmalara yol göstermek amaçlanmaktadır. Buna yönelik olarak problemli internet kullanımı ile cinsiyet, anne-baba eğitim düzeyi ve aile gelir düzeyi gibi demografik değişkenler ile ilişkisinin incelenmesin yanı sıra yordama gücü açısından sosyal kaygı ve aksan ilişkileri değişkenleri ele alınmış ve bu değişkenlerin problemli internet kullanımı üzerindeki etkileri incelenmiştir.

Yöntem

Bu araştırma lise öğrencilerinin problemli internet kullanımının sosyal kaygı, akran ilişkileri ve bazı demografik değişkenlere göre incelenmesi amacıyla yapılan betimsel bir çalışmadır. Çalışma grubunu, Ankara'nın Çankaya, Etimesgut ve Mamak ilçelerinde bulunan üç lisede, 2012-2013 Öğretim Yılı Güz döneminde 9. 10. ve 11. sınıfta öğrenim gören 356'sı (%52) kadın, 328'i (%48) erkek olmak üzere 684 lise öğrencisi oluşturmuştur. Araştırmada öğrencilerin problemli internet kullanımlarını belirlemek amacıyla Ceyhan ve Ceyhan (2009) tarafından geliştirilen 'Problemli İnternet Kullanımı Ölçeği-Ergen', sosyal kaygı düzeylerini belirlemek için Aydın ve Tekinsav-Sütçü (2007) tarafından geliştirilen ve araştırmacı tarafından lise öğrencilerine uyarlanan 'Ergenler İçin Sosyal Kaygı Ölçeği', akran ilişkilerini belirlemek için Kaner (2002) tarafından geliştirilen 'Akran İlişkileri Ölçeği' ve araştırmada diğer bağımsız değişkenleri belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen 'Kişisel Bilgi Formu' kullanılmıştır.

Katılımcılardan elde edilen veriler SPSS-18 (Sosyal Bilimler için İstatistik Paket Programı) kullanılarak bilgisayara aktarılmıştır. Problemli İnternet Kullanımı-Ergen Ölçeği'nden alınan puanlar bağımlı, diğer tüm ölçeklerden alınan puanlar ve Kişisel Bilgi Formu ile elde edilen bilgiler bağımsız değişken olarak ele alınmıştır. Alt problemlere bağlı olarak araştırmada bağımsız gruplar için t testi, tek faktörlü varyans analizi ve hiyerarşik regresyon analizi kullanılmıştır. Analizlerde hata payının üst sınırı .05 olarak alınmıştır.

Bulgular

Araştırma sonucunda: erkeklerin problemleri internet kullanımı düzeyinin kadınlardan daha yüksek olduğu, ancak anne ve baba öğrenim düzeyi ile aile gelir düzeylerinin problemleri internet kullanımları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir. Araştırmanın hiyerarşik regresyon analizi sonuçları: lise öğrencilerinin problemleri internet kullanımında sosyal kaygı değişkeninin alt boyutlarından olumsuz değerlendirilme korkusu ve genel durumlarda sosyal kaçınma ve huzursuzluk duyma değişkenlerinin büyük oranda etkisi olduğunu (%22), ayrıca bu değişkenler kontrol edildiğinde akran ilişkileri değişkeninin alt boyutlarından kendini açma ve sadakat değişkenlerinin de anlamlı derecede (%6) katkı sağladığı bulunmuştur.

#### Tartışma ve Sonuç

Araştırmadan elde edilen bulgulara bakıldığında lise öğrencilerinin problemleri internet kullanımlarını yordamada sosyal kaygının önemli bir değişken olduğu bu araştırma sonucunda ortaya konmuştur. Alanda çalışan psikolojik danışmanlar öğrencilerin sosyal kaygı düzeylerini azaltmak amacıyla koruyucu ve müdahale edici çalışmalar düzenleyebilirler. Bu bağlamda özellikle öğrencilerin sosyal kaygı ile başa çıkma yöntemleri önlemek amacıyla psiko-eğitsel programlar geliştirebilir. Bunun yanı sıra sosyal kaygı ile problemleri internet kullanımı arasındaki ilişki ele alındığında, psikolojik danışmanların uygulamalarında yüz yüze ilişkilerin özendirilmesi ve sosyal destek ağlarının güçlendirilmesine yönelik çalışmalar yapılabilir. Araştırmanın bir diğer bulgusunda akran ilişkilerinin lise öğrencilerinin problemleri internet kullanımlarını yordamada önemli bir değişken olduğu bulunmuştur. Bu çerçevede alanda çalışan uygulayıcıların çalışmalarında akran ilişkilerini de ele almalarının, yapacakları hizmetleri planlamalarında ve düzenlemelerinde önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

**Anahtar Sözcükler:** Ergen, problemleri internet kullanımı, sosyal kaygı, akran ilişkileri.

#### Kaynaklar

- Caplan, S. E. (2002). Problematic internet use and psychosocial well-being: Development of a theory-based cognitive-behavioral measurement instrument. *Computers in Human Behavior*, 18, 553–575.
- Ceyhan, A. A. (2011). Ergenlerin problemleri internet kullanım düzeylerinin yordayıcıları. *Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi*, 18(2), 85–94.
- Milani, L., Osualdella, D., ve Di Blasio, P. (2009). Quality of interpersonal relationships and problematic internet use in adolescence. *Cyberpsychology & Behavior*, 12(6), 681–684.
- Taçyıldız, Ö. (2010). Lise öğrencilerinin internet bağımlılık düzeylerinin bazı değişkenlere göre yordanması. Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

\* Bu çalışma Yrd. Doç. Dr. Meliha TUZGÖL DOST danışmanlığında hazırlanan yüksek lisans tez çalışmasıdır.

## SUMMARY

### PROBLEMATIC INTERNET USE IN HIGH SCHOOL STUDENTS IN ACCORDANCE WITH SOCIAL ANXIETY, PEER RELATIONS AND SOME DEMOGRAPHIC VARIABLES\*

Osman ZORBAZ, Meliha TUZGOL DOST

#### Problem

Internet is one of the most important technologies of the 21. Century. Internet which is an important habitat has a great impact on adolescents. However, high internet use could made adolescents lonely by damaging socialization process and cause being away from the community. Researchers have found substantial support for the association between psychosocial health and problematic internet use. Several studies report a significant positive correlation between loneliness and negative outcomes due to internet use. According to Caplan (2002) social anxiety might better explain results previously attributed to loneliness as a predictor of preference for online social interaction and problematic internet use. In this context, aim of this study is to examine the role of social anxiety and peer relations in predicting problematic internet use of high school students.

#### Method

This research is a descriptive study conducted to examine the problematic internet use of high school students in accordance with social anxiety, peer relations and some demographic variables. The work group consists of 684 high schoolers who study at 9th, 10th and 11th classes during 2012–2013 School Year, Fall term at three high schools in Cankaya, Etimesgut and Mamak districts of Ankara, 356 (52%)



of the students are female and 328 (48%) of them are male. In the research, 'Problematic Internet Use Scale-Adolescent' developed by Ceyhan ve Ceyhan (2009) to determine the problematic internet use of the students, 'Social Anxiety Scale for Adolescents' developed by Aydin and Tekinsav-Sutcu (2007) and adapted by the researcher to the high schoolers in order to determine the social anxiety levels, 'Peer Relations Scale' developed by Kaner (2002) to determine the peer relations and 'Personal Info Form' developed by the researcher to determine other independent variables were used in the research.

The data obtained from the participants were transferred to computer by using SPSS-18 (Statistical Packet Programme for Social Sciences). The points taken from the Problematic Internet Use Adolescent Scale were discussed as dependent variable, the points obtained from all of the other scales and the information taken with the Personal Info Form were approached as independent variable. Depending upon the subproblems t test, single factorial variance analysis and hierarchial regression analysis were used for the independent groups. The upper limit of error magrin was taken as .05 in the analyses.

#### Findings

At the end of the research, it was determined that the problematic internet use level of the males were higher than that of the females, but there was no statistically significant difference between the parent's educational level and problematic internet use of family's level of income. In the results of hierarchial regression analysis of the research, it was found that the fear of being negatively evaluated from the subdimensions of social anxiety variable in the problematic internet use of high schoolers and the social avoidance and feeling discomfort variables in general situations had a great impact (22%), moreover, when these variables were controlled, self-revelation and loyalty variables from the subdimensions of peer relations variable contributed significantly (6%) as well.

#### Results and Discussion

The findings obtained from the research were discussed and interpreted together with the findings of the relevant researches in the light of literature. In line with these findings, some suggestions were offered to the counselors, researchers, educators of counselors, policymakers and directors working in the field to prevent and make the problematic internet use in adolescents understood.

#### Reference

Caplan, S. E. (2002). Problematic internet use and psychosocial well-being: Development of a theory-based cognitive-behavioral measurement instrument. *Computers in Human Behavior*, 18, 553–575.

Key Words: Adolescent, problematic internet use, social anxiety, peer relations.

\*This research is a master thesis which was prepared in consultation with Assist. Prof. Dr. Meliha TUZGOL DOST.

ID: 370

### **Ergenlerin Ebeveyn İlişkilerine Yönelik Algıları**

---

#### **Adolescents' Perceptions Of Their Relationship With Parents**

---

Yazarlar / Authors: Çare Sertelin Mercan, Savaş Karataş, Aylin Düzen

### **ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

### **SUMMARY**

Parenting is one of the key concepts of developmental psychology and it's related to many outcomes in children. Numerous researches have been focused on parenting styles, quality of parent – child relationships, parental expectations and beliefs. Parent – adolescent relationship is also an important area of research. Adolescence is an important developmental period characterized by psychological change and increasing levels of autonomy (Lerner, Lerner, von Eye, Ostrom, Nitz, Talwar-Soni, & Tubman, 1996). Due to important physical, social, and cognitive changes in adolescence parent child relationship converts in a new form during this period (Collins & Repinski, 1994). Maccoby (1984), states that as children get older, "interactions with parents are typically based more on conversation, negotiation, and joint decision making than on the parents' unilateral control of behavior". Theories of adolescent development underline increasing conflict in relationships with parents, adolescence is a period ongoing stressfully: parent-adolescent relations are more conflictual than parent-child relations (Montemayor, 1983). This study focuses on adolescents' perceptions of their relationships with their parents.

Participants and Method:

A qualitative design is implemented for the purposes of the study. Data was collected via focus group discussions. Six focus groups were conducted in three different high schools in Istanbul between October 2012 and December 2012. 47 adolescents, 22 girls and 25 boys from grades 9, 10,11 participated to groups. There were. Groups were moderated by two of the researchers. Each focus group was audiotaped and the audiotapes are transcribed after the focus groups.

Data analysis:

Data was analyzed using qualitative content analysis. In the first step of the analysis, data was coded into recurrent themes with representative quotations by each researcher independently. In the second step of the analysis researchers collaboratively reanalyzed the data by comparing and contrasting each independent analysis. Finally recurrent themes from the analysis were grouped into major themes and generated into broad categories.

Results:

The analysis resulted in three major categories namely, positive relationships with parents, conflicting relationships with parents, methods of discipline and control.

Most of the participants evaluate their relationships with parents satisfactory. Participants view meeting their needs and demands as a sign of parental devotion. Taking decisions together is also a very important topic reported by adolescents. Another important issue reported by adolescents is the families' reliance on themselves. Adolescents attribute their satisfactory relations, to their parents' considerate behaviors. "To be like a friend" is also crucial for a good relationship according to adolescents. Most of the participants underline their good relations with mothers rather than fathers. They can talk more easily with their mothers. According to them fathers are rigid and inapproachable.

Most of the participants reported that rules are decided parents. Adolescents consider rules as important, and set in sake of their wellness, health and future. But most of them are displeased, because, rules are decided by parents without their opinions asked. On the other hand, according to the participants,

these are not serious conflicts, and can easily be overcome. Generally the main reason of the problems with parents is their contrasting perspectives and desires. Most disturbing rules are about adolescents' independence on daily practices. These topics are the ones parents warning. More warning by parents leads to more tension. As the examination time gets closer there are more restrictions and less independence for the adolescents.

All the participants reported that "to be a parent is a quite hard work". It brings too much responsibility. Parenting responsibilities (to protect someone against dangers, to care for someone, meet their needs) takes a lot of sacrifice. Nevertheless people become parents due to societal, psychological and religious reasons. Some of the participants stated that their parents regard them as a guarantee for future. Also parents perceive them in accordance with their school success. However most of the participants stated that their parents tend to perceive them positively. Most of the participants would prefer their parents the nervous temperament changed. Would prefer their parents should be less advising, less grousing, less complaining and not involving with his clothing style.

Results will be discussed according to the literature.

Key words: adolescent-parent relationship, adolescent-parent conflict, focus group discussion

ID: 371

## Öğretmen Adaylarının Eşcinselliğe Yönelik Tutumları: Konya İli Örneği

### Teacher Candidates' Attitudes Towards Homosexuality: The Sample Of Konya

Yazarlar / Authors: Nurten Sargin, Osman Cırcır

## ÖZET

Öğretmen Adaylarının Eşcinselliğe Yönelik Tutumları: Konya İli Örneği

Yrd. Doç. Dr. Nurten SARGIN

(N.E. Ü. A. K. Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri PDR ABD. Öğretim Üyesi)

Reh. Öğrt. Osman CIRCIR

(Yüksel Lisans Öğrencisi)

### ÖZET

21. yüzyılda pek çok konu gibi cinselliğin de daha rahat ve açık bir şekilde tartışır hale geldi görülmektedir. Bu tartışmalarda cinsel farklılıklar da sık sık gündeme gelmektedir. İnsan cinselliğinin bir ifadesi olarak da eşcinsellik kabul görmeye başlanmıştır. 'Eşcinsellik, kişinin cinsel, duygusal ilgi ve isteğinin (cinsel yöneliminin) kendisiyle aynı cinsten kişilere dönük olması' olarak tanımlanmaktadır (wikipedia,2013).

Bir zamanlar tıpta bir hastalık olarak görülen ve akıl almayacak yöntemlerle iyileştirilmeye çalışılan eşcinsellik modern zamanlarda artık bilim adamları tarafından bir hastalık olarak görülmemektedir. Son 35 yılda ruh sağlığı uzmanları eşcinselliğin hastalık, ruhsal bozukluk veya duygusal bir sorun olmadığını belirtmektedirler. İlk olarak 1973'te Amerikan Psikiyatri Derneği Yönetim Kurulu eşcinselliğin hastalıklar kategorisinden çıkartılmıştır. 1990 tarihinde Dünya Sağlık Örgütü (WHO), eşcinselliği hastalıklar listesinden çıkarmıştır. Özellikle son yıllarda eşcinselliğin bilinçli bir seçim (tercih) ile yapıldığı kabul görmüştür.

Eşcinselliğin bir hastalık, bozukluk ya da eksiklik olmadığını, 3 farklı cinsel yönelimden birisi olduğunu ve doğuştan ya da 3 ile 4 yaşlarına kadar belirlenen, kişinin kendi seçmediği bir durum olduğu tıp bilim tarafından tespit edilmiş ve bu durum kabul görmüş ve eşcinseller çoğu gelişmiş ülkelerde eşcinseller arası resmi evlilik dahil olmak üzere heteroseksüellerin sahip olduğu pek çok hakka kavuşmuştur.

Türkiye'de ise eşcinsellik kavramı 1980'lerin ortalarında konuşulmaya başlanmış ve bu konuya dikkatler çekilmiştir (wikipedia,2013).. Son yıllarda ise büyük şehirlerde eşcinseller toplum içerisinde kendilerini ifade ve bazı hakları almayı talep etmeye başlamışlardır Ancak halen ülkemizde eşcinsellere yönelik bilgi eksikliklerinin, önyargıların, baskıların ve olumsuz tutumların olduğu görülmektedir. Türkiye'de Bu konuya ilişkin de çok az sayıda çalışma bulunmaktadır.

Gelişmiş ülkelerde dünyadaki genel eğilim tercih olarak algılanmakta iken ülkemizde bir farklılık olarak algılanmaktadır. Bu farklılığa ilişkin de insanlar olumlu ya da olumsuz tutumlar sergileyebilmektedirler. Farklılıkların en yoğun olarak görüldüğü yerlerden birisi de okullardır. Öğretmenlerin okullarda bu özellikte öğrencilerle karşılaşabilirler. Yapılan bu çalışma ile öğretmen adaylarının eşcinselliğe yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışmanın amacı öğretmen adaylarının eşcinselliğe yönelik tutumlarının cinsiyet, yaş, öğrenim görülen alanlara göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemektir.

Araştırmanın çalışma grubunu 2011–2012 öğretim yıllarında Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesinde öğrenim gören 489 öğrenci oluşturmaktadır. Katılımcıların 319'u kız, 169'u erkektir, yaşları 19 ile 22 arasında değişmektedir. Veri toplama araçları olarak kişisel bilgi formu, Lezbiyenlere ve Geylere Yönelik Tutum ölçeği kullanılmıştır. Ölçek Herek (1998) tarafından geliştirilmiş, Duyan ve Gelbal (2004) tarafından Türkçeye çevrilerek uyarlaması ve geçerlik- güvenilirlik çalışması yapılmıştır. Araştırma verilerinin analizinde SPSS 17 programından yararlanılmıştır.

Araştırma sonuçlarında elde edilen verilerde kız katılımcıların erkek katılımcılara: 21 yaşındakiler diğer yaşlara: eşit ağırlık bölümlerinde öğrenim görenler de diğer bölümlere göre eşcinsellere yönelik olumlu tutum içerisinde oldukları görülmüştür. Bu sonuçlar yapılan çalışmalarla benzerlik ve farklılıklar göstermektedir (Güney, Kargı, Çorbacı-Oruç, 2004: Cırakoğlu, 2006: Çabuk, 2010). Araştırma sonucunda

öğretmen adaylarına cinsel gelişim eğitimi içerisinde farklılıklara ve eşcinselliğe yönelik bilgiler verilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Adayları, Eşcinsellik, Tutum

Kaynakça

Cirakoğlu OC. Perception of homosexuality among Turkish university students: the roles of labels, gender, and prior contact. J Soc Psychol. 2006 Jun;146(3):293-305.Links

Duyan, V. ve S. Gelbal (2004). Lezbiyen ve geylere yönelik tutum (LGYT) ölçeği: Güvenirlik ve geçerlik çalışması. HIV/AIDS Dergisi. 7 (3) 106-112.

<http://tr.wikipedia.org/wiki/E%C5%9Fcinsellik>: Erişim Tarihi 28.05.2013

N. Güney, E. Kargı, A. Çorbacı-Oruç, Üniversite öğrencilerinin eşcinsellik konusundaki görüşlerinin incelenmesi, Türk HIV/AIDS Tıp Dergisi, Hacettepe Üniversitesi HIV/AIDS Tedavi ve Araştırma Merkezi, 2004.

Çabuk, D. F, (2010). Tıp Öğrencileri ve Hekimlerin Eşcinsellik Hakkındaki Tutumları ve Gey ve Lezbiyenlerin Sağlık Hizmeti Deneyimleri, Gazi Ün. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Tıpta Uzmanlık tezi, Ankara

## **SUMMARY**

No information was submitted in English.

ID: 374

Yazarlar / Authors: Aysel Çoban

## ÖZET

Ergenlerin Özerklik Gelişimleri: Türkiye Profili

Ergenlik döneminde, ergenlerin başarmaları gereken birçok gelişim görevi bulunmaktadır. Bu gelişim görevlerinden biri de özerkliktir. Özerklik, çoğu ergen için yetişkin olabilmenin önemli bir parçasıdır. Ergenlik döneminde yaşanan gelişimlerin sonucu olarak özerklik gelişimi artmaktadır. Özerklik, aile bağlarından kopmadan, bireyselliğin kazanılması, ergenin, aile ile yakın ilişkilerini sürdürerek, özerk olması olarak tanımlanmaktadır. Başka bir ifade ile, ergenlerin ailelerindeki bireylerle ilişkilerini sürdürerek kendi kararlarını almaları ve kendilerini güdüleyebilmeleridir. Kağıtçıbaşı (2005) özerkliği, başkalarından ayrışma olarak kavramsallaştırmış ancak aile içi sıkı etkileşim örüntüleri ve çocuk yetiştirme tarzları üzerinde de durmuştur. Kağıtçıbaşı, çocuk yetiştirme de ilişkililiğin önemini vurgulayarak, değişen yaşam stilleri ile çocuklarda özerklik geliştirmenin önemini ortaya koymuştur. Steinberg (2007) üç tür özerklikten söz etmektedir. Bunlar duygusal, davranışsal ve değer özerkliğidir. Duygusal özerklik, bireyin özellikle ailesi ile olan yakın ilişkilerindeki değişimlerle ilgili bağımsızlığı içermektedir. Davranışsal özerklik ise bağımsız kararlar alma ve onlara uyma kapasitesine karşılık gelmektedir. Değer özerkliği ise doğru ve yanlış ile neyin önemli olduğu ve olmadığıyla ilgili bir dizi ilkeye sahip olma anlamına gelmektedir. Yılmaz'ın (2007) yaptığı çalışma sonucunda gerek anneden gerek babadan algılanan demokratik tutumun davranışsal özerklik ve duygusal özerkliğin gelişiminde etkili olduğu bulunmuştur. Özerkliği destekleyici anababa tutumunun davranışsal, duygusal ve değer özerkliğine belirgin biçimde katkıda bulunduğu saptanmıştır. Bunun yanı sıra, özerklik, kültürel faktörlerden etkilenen bir değişkendir. Batı kültüründe ergenin kendi başına karar alması, bireyleşmesi ve aileden kopması desteklenirken, doğu kültüründe bağımlılık, aileye sadakat ve boyun eğme desteklenmektedir (Dasgupta, 1989). Bu bağlamda, bu çalışmanın temel amacı Türkiye'de farklı coğrafi bölgelerde yaşayan ergenlerin özerklik gelişimlerini inceleyerek, cinsiyet değişkenine göre özerklik gelişimindeki farklılıkları ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda okullarda çalışan psikolojik danışmanlara ergenlerin özerk gelişimleri açısından aile ve öğretmenlere verecekleri destek ve psikolojik danışma yardımları açısından öneriler sunulmuştur. Araştırmada genel ve ilişkisel tarama modeli kullanılarak 12 ilde 6061 ergene uygulanan Duygusal Özerklik Ölçeği ile veriler toplanmıştır. Duygusal Özerklik Ölçeği Steinberg ve Silverberg (1986) tarafından geliştirilen 20 maddeden oluşan ve ergenin ana babadan duygusal özerkliğini değerlendirmeyi amaçlayan 4'lü likert tipi bir ölçektir. Ölçeğe ilişkin alt boyutlar, "Bir birey olarak ana-baba", "İdealleştirmeme", "Bağımsızlık", ve "Bireyleşme" alt ölçekleridir. Araştırmanın evrenini liselere devam eden 6061 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilerin 2879'u kız (%47.5), 3163'ü (%52.2) erkektir. Grubun yaş aralığı 14 ile 18 arasında değişmekte olup, yaş =15.53'dir (SS=2.29). Bölgelere Göre Öğrenci Sayıları, Marmara Bölgesi (Çanakkale, İstanbul) 1009, Ege Bölgesi (Muğla) 570, Karadeniz Bölgesi (Bolu, Giresun, Samsun) 1599, İç Anadolu Bölgesi (Ankara, Sivas) 1135, Akdeniz Bölgesi (Burdur) 405, Doğu Anadolu Bölgesi (Kars, Malatya) 780, Güney Doğu Anadolu Bölgesi (Gaziantep) 563'tür. Bu çalışmada SPSS 16 paket programından yararlanılarak farklı istatistik teknikleri ile veriler analiz edilmiştir. Elde edilen verilerin değerlendirilmesinde bağımsız değişkenler için betimsel istatistik hesaplamaları yapılmıştır. Ergenlerin duygusal özerkliklerinin cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için t-testi yapılmıştır. Kız ve erkek öğrencilerin bölgelere göre duygusal özerkliklerinde farklılık olup olmadığı Tek Yönlü Varyans analizi ile tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlar ışığında cinsiyet değişkenine göre ise, özerkliğin idealleştirmeme alt boyutunda ve bağımsızlık alt boyutunda anlamlı bir farklılığın olduğu tespit edilmiştir. İdealleştirmeme boyutunda erkeklerin, bağımsızlık boyutunda ise kızların yüksek puan aldığı görülmektedir. ANOVA sonuçlarına bakıldığında, özerkliğin idealleştirmeme ve bireyleşme boyutlarında bölgelere göre farklılık olduğu bulunmuştur. Karadeniz bölgesinin, idealleştirmeme boyutunda, İç Anadolu ve Ege'ye göre, Doğu Anadolu bölgesinin İç Anadolu bölgesi, Güneydoğu Anadolu bölgesi, Ege ve Marmara bölgesine göre, Akdeniz bölgesinin Ege bölgesine göre anlamlı düzeyde farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Bölgeler arasında duygusal özerkliğin bağımsızlık boyutunda bir fark bulunmamıştır. Elde edilen bilgiler ışığında okullarda çalışan psikolojik danışmanlara ergenlerin sağlıklı bir kimlik gelişimi için özerklik gelişimlerinin önemini aile ve öğretmenlere anlatması ve özerkliğin sınırları açısından öğretmen

ve velilerin sınırlarını bilmesi sağlanmalıdır. Bu amaçla okul psikolojik danışmanlarına öğretmen, veli ve öğrencilerin bilgilendirilmeleri için büyük görevler düşmektedir. Ergenle iletişim içerisinde olan, okul müdürü, öğretmenler, anababalara ergenlik dönemi konusunda okul psikolojik danışmanları bilgilendirici eğitim ve seminerler düzenleyerek geliştirici, uyum sağlayıcı ve önleyici çalışmalar yapmalıdırlar. Anahtar Sözcükler: Ergenler, özerklik, bölgesel farklar, okul psikolojik danışmanları

## SUMMARY

There are many developmental tasks that adolescents should fulfil in adolescence. One of these developmental tasks is that of autonomy. Autonomy is an indispensable part of becoming an adult for most adolescents. Kağıtçıbaşı (2005) conceptualises autonomy as a differentiation from other people and emphasizes close interaction within the family as well as the different styles of child rearing. Placing an emphasis on child rearing, Kağıtçıbaşı attaches importance to the autonomy development among children with changing lifestyles. Steinberg (2007) describes three types of autonomy. These are emotional, behavioural and value autonomy. In the study conducted by Yilmazer (2007), it was found that a democratic attitude perceived in both the mother and the father was effective on the development of behavioural autonomy and emotional autonomy. It was found that parental attitudes which supported autonomy contributed significantly to behavioural, emotional and value autonomy. Additionally, autonomy is a variable affected by cultural factors. Western culture supports autonomy and the individuality of adolescents and adolescents take their own decisions and break their bonds with the family. By contrast, Eastern culture supports dependence, loyalty to family and submission (Dasgupta, 1989). In this regard, the principal objective of this study is to examine autonomy development among adolescents living in different geographical regions of Turkey and to detect differences in their autonomy development by the variable of sex. In line with this objective, suggestions were made to the psychological counsellors working in the schools in terms of the support and psychological counselling they would give to families and teachers in relation to the autonomy developments of adolescents. General and relational review methods were used in the research and data were collected through an Emotional Autonomy Scale applied to 6061 adolescents from 12 provinces. The Emotional Autonomy Scale is a 4-item Likert type scale which was developed by Steinberg and Silverberg (1986) and aims at assessing the emotional autonomy of the adolescent. The sub-dimensions of the scale are “parents as people”, “deidealization”, “nondependency”, “individuation”. The research population of the study consists of 6061 high school students. Of these, 2879 of students were female (47.5 %) while 3163 % of them were male (52.2%). The age range of the group was between 14 and 18, while the age average was  $\bar{x}=15.53$  ( $SD=2.29$ ). The numbers of students by region were as follows: the Marmara Region (Çanakkale, İstanbul) 1009, the Aegean Region (Muğla) 570, the Black Sea Region (Bolu, Giresun, Samsun) 1599, the Central Anatolia Region (Ankara, Sivas) 1135, the Mediterranean Region (Burdur) 405, the Eastern Anatolia Region (Kars, Malatya) 780, the South Eastern Region (Gaziantep) 563. For the purposes of the present study, the SPSS 16 package program was used and data were analysed through various statistical techniques. Descriptive statistical calculations were made for independent variables to assess the obtained data. A t-test was performed in order to determine whether the emotional characteristics of adolescents varied according to sex. Whether there is a difference in the emotional characteristics of male and female students according to the regions they lived in was detected through One-Way Variance Analysis. In the light of the obtained results, a significant difference was detected in the sub-dimensions of ‘not idealising’ and ‘independence’ by the variable of sex. It was seen that female students had higher scores in the sub-dimension of independence while male students had higher scores in the sub-dimension of ‘not idealising’. Considering the results of ANOVA, it was observed that there were differences in the sub-dimensions of ‘not idealising’ and individuality by regions. It was detected that Black Sea Region differs significantly from the Central Anatolia and the Aegean Region in the sub-dimension of ‘not idealising’, while the Eastern Anatolia Region differs from the Central Anatolia Region, the South Eastern Anatolia Region, the Aegean and Marmara Regions, and the Mediterranean Region differs from the Aegean Region. No difference was found in the sub-dimension of independence by regions. The study findings suggested that psychological counsellors working in the schools should explain the importance of the autonomy development of adolescents to families and teachers to ensure a healthy

identity development, and that teachers and parents should be well aware of the limits of autonomy. To this end, psychological counsellors working in schools play a key role in informing teachers, parents and students. Psychological counsellors in schools should conduct developmental, adaptive and preventive studies by organising informative training and seminars on adolescence for the school principals, teachers and parents who are in close contact with adolescents.

**Key words:** Adolescents, autonomy, regional differences, psychological counsellors in schools



ID: 375

## **Öğretmen Adaylarının Kişilik Özellikleri Ve Akademik Sahtekarlık Eğilimleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**

### **Examining Of Relationship Between Teacher Candidates' Personality Traits And Their Academic Dishonesty Tendency**

Yazarlar / Authors: Hasan Said Tortop, Cevat Eker

## **ÖZET**

Günümüzde artık öğretmen olarak yetiştirilecek bireylerin bazı seçim kriterleri getirilerek, bir takım testlerden geçirilmesi meselesi çok gür bir sesle konuşulmalıdır. Çünkü, kalıtsal olarak ya da çevresel faktörlerle şekillenen bazı özelliklerin değiştirilmeye uğraşılması yerine baştan belli standartlardaki bireylerin öğretmen olmak üzere eğitilmesi daha etkili olacaktır. Bu çalışmada öğretmen yetiştirmede bireylerin bilimsel araştırmalarda ve girdikleri sınavlarda sorunlu alan olan akademik sahtekarlık eğilimlerinin kişilikleri ile ilişkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu çalışmada, ulaşılabilir evren olarak Fen ve teknoloji, Sınıf, Okul öncesi, Zihinsel engelliler, Türkçe, Sosyal bilgiler ve Matematik öğretmenliği bölümlerinin 2., 3. ve 4. sınıflarında 2011-2012 öğretim yılında okuyan 175 öğretmen adayı şans örneklem metoduna göre belirlenmiştir. Veri toplama araçları olarak, Akademik Sahtekarlık Eğilimleri Ölçeği (ASEÖ) ve Beş Faktörlü Kişilik Özellikleri Ölçeği (BFKÖÖ) kullanılmıştır. Ölçeklerin güvenirlik katsayıları sırasıyla 0.89 ve 0.68 olarak bulunmuştur. Verilerin analizi, SPSS programında yüzde, frekans, t-Testi, ANOVA, Pearson Momentler Çarpımı istatistik hesaplamaları kullanılarak göre yapılmıştır. Araştırma sonucunda, öğretmen adaylarının kişilik özellikleri alt boyutlarından sadece duygusal dengesizlik ve sorumluluk boyutları cinsiyete göre farklılaştığı görülmektedir ( $p<0.05$ ). Öğretmen adaylarının akademik sahtekarlık eğilimlerinin ise cinsiyete ve bölüme göre farklılaşmadığı görülmüştür ( $p>0.05$ ). Ancak, sosyal bilgiler öğretmenliği bölümü öğrencilerinin diğer bölümlere göre yüksek puanda olduğu görülmektedir ( $r=0.86$ ). Akademik sahtekarlık eğilimi ile kişilik özellikleri alt boyutları arasında en yüksek ilişki düzeyi sorumluluk alt boyutu ile ( $r=0.78$ ). Öğretmen adaylarının lisans eğitimlerine seçimlerinde kişilik özelliklerinin belirlenerek alınması kesinlikle hayata geçmelidir. Bu durumun hem eğitimlerinde bile etkili olabileceği bu araştırma da açıkça görülmektedir. Anahtar Kelimeler: Kişilik, Akademik sahtekarlık eğilimi, öğretmen adayı

## **SUMMARY**

Nowadays, the issue of examining the individuals to be trained as a teacher by bringing some selection criteria should be spoken loudly. For this reason, instead of dealing with changing some features shaped by hereditary or environmental factors, training the individuals, having certain standards from the beginning, to become teachers would be more effective. In this study, it is aimed to investigate the relationship between the individuals' tendencies of academic dishonesty, problematic area, in teacher training in scientific research and examinations and their personalities. In this research, Bulent Ecevit University Faculty of Education is determined as the accessible population. As a sample of the study, 175 teachers in 2, 3 and 4 classes in the academic year 2011-2012 of Science and Technology, Class Teacher Education, Pre-school Education, Mentally Handicapped Education, Turkish Education, Social Studies and Mathematics Education were determined by the randomly sampling method. As Data collection tools, Academic Dishonesty Dispositions Scale (ADDS) and Five Factor Personality Traits Scale (FFPTS) were used. Reliability coefficients of the scales were found 0.89 and 0.68, respectively. Data analysis was made by using the percentage in SPSS programme, frequency, t-test, ANOVA, Pearson Moments. As a result of the study, only the sub-dimensions of teacher candidates' personality traits, emotional instability and the dimensions of responsibility are varied according to gender ( $p<0.05$ ). It has been seen that teacher

candidates' tendencies of academic dishonesty weren't differentiated according to their department and genders. ( $p>0.05$ ). However, the students in Social Studies is seen having higher points than the students in other sections ( $\approx 86.08$ ). The highest level of relationship between academic dishonesty tendency and sub-dimensions of personality is the sub dimension of responsibility ( $r=3.78$ .) (In the selection of teacher candidates for undergraduate education, determining of their personality traits should definitely be put into practice. It is clearly seen in this study that this situation can be effective in their training.

Keywords: Personality, Academic dishonesty tendency, prospective teacher

ID: 376

## Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Karşı Tutumları Ve Psikolojik İyi Oluşlarının İncelenmesi

### Teacher Candidates' Attitudes Towards The Teaching Profession And Analysis Of Their Psychological Well-Being Levels

Yazarlar / Authors: Hasan Said Tortop, Cevat Eker

## ÖZET

Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin olumlu tutum geliştirmeleri, yapacakları bu meslekle ilgili kendilerine daha iyi yetiştirmelerini etkiler. Aynı zamanda psikolojik olarak da huzurlu ve mutlu olmalarına sağlaması da beklenir. Bu araştırmada, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ve psikolojik iyi oluşları değişik faktörlere göre incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Bülent Ecevit Üniversitesi Ereğli Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören Sınıf, Fen ve Teknoloji, Matematik, Okul öncesi ve Sosyal bilgiler öğretmenliğinde 2011-2013 öğretim yılında 1., 2. ve 3. sınıf düzeyinde okuyan 110 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Veriler, Psikolojik İyi Olma Ölçeği (PIOÖ) ve Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutum Ölçeği (ÖMITÖ) ölçekleri ile alınmıştır. SPSS programı ile yüzde, frekans, t-testi, varyans analizi ve pearson momentler çarpımı korelasyon gibi istatistik hesaplamalar yapılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ve psikolojik oluşlarının cinsiyet, sınıf ve bölüm değişkenlerine göre anlamlı farklılaşmadığı görülmüştür ( $p>.05$ ). Psikolojik iyi oluş puanı en yüksek bölüm sınıf öğretmenliği, sınıf düzeyi ise 2. sınıf düzeyi olduğu, 3.sınıf düzeyinin ise en düşük olduğu görülmüştür. Öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum puanı en yüksek bölüm okul öncesi bölümü ( $=3.37$ ), sınıf düzeyi ise 1. Sınıf düzeyi ( $=3.31$ ) olduğu ve sınıf düzeyi arttıkça tutum puanında düşme meydana geldiği görülmüştür. Öğretmen adaylarının psikolojik iyi oluşları ile öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları arasında zayıf düzeyde bir ilişki belirlenmiştir ( $r=0,249$   $p<.05$ ). İlerideki çalışmalarda, lisans eğitimine başlayan öğretmenlerin psikolojik oluşları ve öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarındaki düşüşün nedenlerinin araştırılmalıdır.

Anahtar kelimeler: Öğretmen adayı, öğretmenlik mesleğine tutum, psikolojik iyi oluş

## SUMMARY

Teacher Candidates' developing a positive attitude towards the teaching profession that they will, effects themselves being better educated related to this profession. At the same time it is expected to provide being peaceful and happy psychologically. In this study, it is aimed to research teacher candidates' attitudes towards the teaching profession and their psychological well-being based on various factors. (The study group consist of 110 prospective teachers 1,2 and 3 classes in the Faculty of Education The University of Bulent Ecevit, Class Teacher Education, Science and Technology, Mathematics, Pre-school and Social Studies in the academic year 2011-2013. The Data were collected with the Psychological Well-Being Scale (PWS) and the Profession of Teaching Attitude Scale (PTAS). (Frequency, percentage, t-test, analysis of variance, Pearson moments and correlation statistics were obtained with the help of SPSS programme. (As a result of the research, it has been seen that prospective teachers' attitudes towards the teaching profession and their psychological well-beings weren't differentiated significantly according to gender, class and section variables ( $p>.05$ ). (It has been seen that classroom teaching was the department having the highest psychological well-being score ( $=2.57$ ), especially in the 2nd grade, but 3rd class was found to be the lowest level of psychological well being score. It has been seen that pre-school teaching was the department having the highest attitude score toward teaching profession ( $= 3.37$ ), especially 1st grade ( $=3.31$ ) and as grade level increases, it has been observed that the attitude scores decrease. A low correlation was determined between prospective teachers' psychological well-being and their

attitudes towards profession of teaching ( $r=0,249$   $p<.05$ ). In further studies, psychological well-being of teachers beginning bachelor's degree and decline in attitudes towards the teaching profession should be investigated.

Key words: Teacher candidates, attitude towards profession of teaching, psychological well-being

ID: 377

## **Ergenlerde Benlik Saygısının Bağlanma Ve Sosyal Problem Çözme Açısından İncelenmesi**

### **Examination Of Self-Respect In Adolescents In Terms Of Attachment And Social Problem Solving**

**Yazarlar / Authors:** Zeliha Traş, Erdal Hamarta, Coşkun Arslan

## **ÖZET**

Rosenberg (1965), benlik saygısını, bireyin kendisin öz değerlendirme sonucu, olumlu ve olumsuz algılaması olarak tanımlamıştır.

Bir bebek doğduğu andan itibaren, kendisini koruması, temel ihtiyaçlarını ve sevgi ihtiyacını karşılaması için kendisinden güçlü olan bir yetişkinin varlığına ihtiyaç duyar. Bu, genelde çocuğu doğuran ve onu büyüten kişi olan annedir (Ainsworth, 1967). Anne ile çocuğu arasında oluşan bu duygusal bağa Bowlby, bağlanma adını vermiştir. Bağlanma, insanların kendileri için önemli gördükleri kişilere karşı geliştirdikleri duygusal bağlar olarak tanımlanmaktadır (Bowlby, 1973, 1980). Ainsworth (1989) bebeklerin ebeveynleriyle kurdukları bağlanma biçimlerinin genellikle yetişkin yaşamlarında kurmuş oldukları yakın ilişkilerde de tekrarlanacağını belirtmektedir.

Sosyal problem çözme, bireyin gerçek hayatta karşılaştığı sorunlarla etkili başa çıkma yolunu bulmak için ürettiği bilişsel, duygusal ve davranışsal süreçtir (D’Zurilla ve Maydeu Olivares, 1995: D’Zurilla, Nezu ve Maydeu-Olivares, 2004).

#### **Amaç**

Bu araştırmanın amacı, ergenlerin benlik saygısının bağlanma ve sosyal problem çözme açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Bu genel amaca bağlı olarak aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır.

1. Ergenlerin benlik saygısı puan ortalamaları ile bağlanma puan ortalamaları arasında ilişki var mıdır?
2. Ergenlerin yaşam doyumu puan ortalamaları ile sosyal problem çözme puan ortalamaları arasında ilişki var mıdır?
3. Ergenlerin benlik saygısı bağlanma ve sosyal problem çözme becerilerinin anlamlı bir yordayıcısı mıdır?

#### **Yöntem**

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları ile toplanan verilerin değerlendirilmesinde kullanılan istatistiksel yöntemler üzerinde durulmuştur.

#### **Araştırma modeli**

Bu araştırma genel tarama modelinde çalışılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen varolan bir durumu varolduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Genel tarama modelleri, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir (Karasar, 2008).

#### **Çalışma grubu:**

Bu çalışmada çalışma grubu, Necmettin Erbakan ve Selçuk Üniversitelerinde okuyan 247 kız, 339 erkek olmak üzere toplam 586 öğrenciden oluşmaktadır.

#### **Veri toplama araçları**

Bu çalışmada veri toplama aracı olarak, Griffin ve Bartholomew (1994) tarafından geliştirilen, Türkçeye uyarlaması Sümer ve Güngör (1999) tarafından yapılan İlişki Ölçekleri Anketi, D’Zurilla and Nezu (1990) tarafından geliştirilen, Dora (2003) tarafından Türkçe’ye uyarlanan Sosyal Problem Çözme Ölçeği, Rosenberg (1965) tarafından geliştirilen Çuhadaroğlu, (1986) tarafından Türkçeye uyarlanan Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği kullanılmıştır. Ayrıca demografik bilgileri için araştırmacılar tarafından oluşturulmuş kişisel bilgi formu kullanılmıştır.

#### **BULGULAR**

Tablo 1: Benlik Saygısı ile Sosyal Problem Çözme ve Bağlanma Stilleri Arasındaki ilişki

	Güvenli	KORKU	KAYITSIZ	SAPLANTILI	POY	POSY	İDY	APÇ	KPÇ
BENLİK	Pearson Correlation	,150**	,030	-,013	-,025	,183**	-,172**	-,021	,155**
-,089*	Sig. (2-tailed)	,000	,475	,750	,548	,000	,000	,608	,000
	N	586	586	586	586	586	586	586	586

P&lt;.05, P&lt;.01

NOTES: PP0= Positive Problem Orientation: NPO=Negative Problem Orientation: RPS= Rational Problem Solving: ICS=Impulsivity-Carelessness Style: AS= Avoidance Style

Tablo 1 incelendiğinde benlik saygısının güvenli bağlanma stili ile pozitif yönlü anlamlı düzeyde ilişkili olduğu, diğer bağlanma stilleri ile anlamlı düzeyde ilişkili olmadığı gözlenmiştir. Benlik saygısı ile sosyal problem çözme arasındaki ilişki incelendiğinde benlik saygısının probleme olumlu yönelim ve akılcı problem çözme stili ile pozitif yönlü, probleme olumsuz yönelim, kaçınan problem çözme stili ile negatif yönlü anlamlı düzeyde ilişkili olduğu görülmüştür.

Tablo 2

Benlik saygısının Sosyal Problem Çözme ve Bağlanma Stillerine göre regresyon analizi

Mod	Yord	R	R2	R2ch	F	Df	Beta	?	p
	(Sabit)	.291	.08	.08	10.70	5/581			
1	POY						,19	,101	,037
	POSY						-,19	-,266	,000
	İDY						,074	,053	,240
	APÇ						,056	,162	,001
	KPÇ						,045	,044	,367
2	Sabit	.32	.10	.09	7.16	9/576			
	Güvenli						,125	,127	,003
	Korkulu						,009	,009	,850
	Kayıtsız						,029	,028	,539
	Saplantılı							-,028	-,028
									,522

Modele birinci adımda girilen kişilerarası problem çözmenin özgün katkısının model içerisinde anlamlı olduğu görülmektedir, ( $R^2=.08$ ,  $F(5/581)=10.70$ ,  $p<.01$ ). Kişilerarası problem çözmenin alt boyutlarından POY ( $\beta=.19$ ,  $p<.05$ ), POSY ( $\beta=-.19$ ,  $p<.01$ ) ve APC ( $\beta=.05$ ,  $p<.01$ ) boyutlarının benlik saygısının önemli yordayıcıları olduğu anlaşılmıştır. Modele ikinci adımda girilen bağlanma stillerinin özgün katkısının model içerisinde anlamlı olduğu görülmektedir ( $R^2=.10$ ,  $F(9/576)=7.16$ ,  $p<.01$ ). Bağlanma stillerinden güvenli bağlanmanın ( $\beta=.12$ ,  $p<.01$ ) benlik saygısının önemli yordayıcısı olduğu anlaşılmıştır.

## KAYNAKLAR

- Rosenberg, M. (1965). Society and the adolescent self-image. New Jersey: Princeton University Press.  
 Rosenberg, M. (1981). The self-concept: Social product and social force. In M. Rosenberg & R. H. Turner (Eds.), Social psychology: Sociological perspectives (pp. 593-624). New York: Basic Books.  
 Cuhadaroglu, F. (1986). Self-esteem in the adolescent. Unpublished doctoral dissertation, Hacettepe University, Ankara, Turkey.

## SUMMARY

## EXAMINATION of SELF-RESPECT in ADOLESCENTS in TERMS of ATTACHMENT and SOCIAL PROBLEM SOLVING

ASSIST.PROF. DR. ZELİHA TRAŞ

ASSOÇ. PROF. DR. ERDAL HAMARTA

ASSOC.PROF. DR. COŞKUN ARSLAN

NECMETTİN ERBAKAN UNIVERSITY

A.K. EDUCATION FACULTY PDR ABD

ztras@konya.edu.tr

Rosenberg (1965) defined self-respect as the individual's perception of self as positive or negative as a

result of self-assessment.

From the moment a baby is born, it needs the presence of an adult to protect it, meet its basic needs and the need for love, who is generally the mother who gives birth to and brings up the child (Ainsworth, 1967). The sentimental attachment between the mother and the child was called "attachment" by Bowlby. Attachment is defined as sentimental attachments that people develop for prominent people in their life (Bowlby, 1973, 1980). Ainsworth (1989) states that the attachment styles babies develop are generally repeated in their close relationships in their adulthood.

Social problem solving is a cognitive, emotional and behavioral process which an individual develops to effectively deal with the problems s/he encounters in life (D'Zurilla and Maydeu Olivares, 1995: D'Zurilla, Nezu and Maydeu-Olivares, 2004).

#### Aim

The aim of this study is to examine self-respect of adolescents in terms of attachment and social problem solving. In line with the overall aim, the answers for the following questions were sought:

1. Is there a relation between adolescents' self-respect mean scores and attachment mean scores?
2. Is there a relation between adolescents' life satisfactions scores and social problem solving scores?
3. Does the self-respect of adolescents have a significant predictor of attachment and social problem solving skills?

#### Methodology

In this section, the model of the study, the study group, data collection tools and statistical methods used for the assessment of data are presented.

#### The Model of the Study

This study was carried out with general survey model. Survey models are research approaches that aim to describe a past or current situation as they exist. General survey models are survey arrangements carried out on the whole universe or sample group from the universe with a lot of members. They are conducted to reach a general judgment about the universe (Karasar, 2008).

#### The Study group:

The study group of the study is composed of 586 students attending Necmettin Erbakan University and Selçuk University. 247 of them are female and 339 of them are male.

#### Data collection tools

In this study, Relation Scales Questionnaire develop by Griffin and Bartholomew (1994) and adapted into Turkish by Sümer and Güngör (1999): Social Problem Solving Scale developed by D'Zurilla and Nezu (1990) and adapted into Turkish by Dora (2003) and Rosenberg Self-Respect Scale developed by Rosenberg (1965) and adapted into Turkish by Çuhadaroğlu (1986) were used. Besides, personal information form developed by the researcher was used to collect demographic information.

#### RESULTS

Table 1: Relation between Self-Respect and Social Problem Solving and Attachment Styles

	Safe	FEAR	INDIFERENT	OBSESSIVE	POY	POSY	İDY	APÇ		
KPÇ										
SELF	Pearson Correlation		,150**	,030	-,013	-,025	,183**	-,172**	-,021	,155**
-,089*	Sig. (2-tailed)	,000	,475	,750	,548	,000	,000	,608	,000	,031
	N	586	586	586	586	586	586	586	586	

P<.05, P<.01

NOTES: PPO= Positive Problem Orientation: NPO=Negative Problem Orientation: RPS= Rational Problem Solving: ICS=Impulsivity-Carelessness Style: AS= Avoidance Style

When Table 1 is examined, it is seen that self-respect is positively related with secure attachment and it was not significantly related with other attachment styles. When the relation between self-respect and social problem solving is examined, it is seen that self-respect has a positive relation with positive approach to a problem and rationalist problem solving and it has a negative significant relation with negative approach to a problem and avoidant problem solving.

#### Table 2

Regression analysis of Self-respect in terms of Social Problem Solving and Attachment Styles

Mod	Predictor	R	R2	R2ch	F	Df	Beta	?	P
	(Constant)	.291	.08	.08	10.70	5/581			
1	POY					,19	,101	,037	
	POSY					-,19	-,266	,000	
	İDY					,074	,053	,240	
	APÇ					,056	,162	,001	
	KPÇ					,045	,044	,367	
2	Constant	.32	.10	.09	7.16	9/576			
	Safe					,125	,127	,003	
	Scared					,009	,009	,850	
	Indifferent					,029	,028	,539	
	Obsessive					-,028	-,028	,522	

It is seen that the unique contribution of interpersonal problem solving which is placed in the model in the first step is significant in the model ( $R^2=.08$ ,  $F(5/581)=10.70$ ,  $p<.01$ ). POY ( $\beta=.19$ ,  $p<.05$ ), POSY ( $\beta=-.19$ ,  $p<.01$ ) and APC ( $\beta=.05$ ,  $p<.01$ ), which are the sub-dimensions of interpersonal problem solving are significant predictors of self-respect. It is seen that the unique contribution of attachment styles entered into the model in the second step is significant in the model ( $R^2=.10$ ,  $F(9/576)=7.16$ ,  $p<.01$ ). It is understood that safe attachment ( $\beta=.12$ ,  $p<.01$ ), which is one of the attachment styles, is a significant predictor of self-respect.

#### REFERENCES

- Rosenberg, M. (1965). *Society and the adolescent self-image*. New Jersey: Princeton University Press.
- Rosenberg, M. (1981). The self-concept: Social product and social force. In M. Rosenberg & R. H. Turner (Eds.), *Social psychology: Sociological perspectives* (pp. 593-624). New York: Basic Books.
- Cuhadaroglu, F. (1986). *Self-esteem in the adolescent*. Unpublished doctoral dissertation, Hacettepe University, Ankara, Turkey.



ID: 378

**Çatışma Çözme Davranışını Belirleme Ölçeğinin Geliştirilmesi****The Development Of Conflict Resolution Behaviour Scale**

Yazarlar / Authors: Nermin Koruklu

**ÖZET**

Öz

Bu çalışmanın amacı, öğrencilerin kişilerarası ilişkilerde yaşadıkları çatışmaları çözmeye yönelik gösterdikleri davranışların belirlenmesinde kullanılmak üzere bir ölçek geliştirilmesidir. Geliştirme sürecinde üç ayrı aşama ile geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Birinci çalışma: ilköğretim 6,7,8. sınıfta öğrenim gören 100 öğrenciden elde edilen veriler ile yapılmıştır. Çatışma Çözme Davranışını Belirleme Ölçeği (ÇÇDBÖ), saldırganlık (küfür, kavg, tehdit, susarak saldırma) ve problem çözme (uzlaşma, işbirliği) olmak üzere iki alt boyuttan oluşmaktadır. ÇÇDBÖ, 24 maddeden oluşan ve 5 dereceli likert tipi bir ölçektir. Her bir alt ölçekten alınabilecek en yüksek puan 60, en düşük puan ise 12'dir. Ölçeğin, geçerlik çalışması için kapsam geçerliğine ve yapı geçerliğine bakılmıştır. Kapsam geçerliği için, Ankara Üniversitesi, EPH Bölümünün Rehberlik ve Psikolojik Danışma alanında çalışan uzmanların görüşleri alınmıştır. Ölçeğin yapı geçerliğine ise, faktör analiziyle bakılmış ve her bir maddenin kendi faktörü ile verdikleri yük değerleri .40'ın üzerinde olduğu görülmüştür. Çatışma çözme davranışları bakımından maddelerin ayırt edicilik düzeylerini belirlemek için madde analizi yapılmış ve madde toplam korelasyonlarının .30'un üzerinde olduğu görülmüştür. Bu değerler, istatistiksel olarak anlamlı olup, madde ayırt edicilik düzeyleri açısından da iyi derecededirler. ÇÇDBÖ'nün güvenilirliği, test tekrar test güvenilirlik analizi ile incelenmiş, saldırganlık boyutu için  $r = .64$  ve problem çözme boyutu için  $r = .66$  elde edilmiştir. ÇÇDBÖ'nün iç tutarlılığı, Cronbach-Alpha ile incelenmiş, ölçeğin iç tutarlılık katsayılarının, saldırganlık boyutu için  $r = .85$ , problem çözme boyutu içinse  $r = .83$  olduğu görülmüştür.

İkinci çalışma: İkinci çalışmada 6, 7, 8. sınıfta öğrenim görmekte olan 388 öğrenciye uygulama yapılmıştır. Verilerin faktör analizine uygunluğunu belirlemek amacıyla Kaiser- Meyer-Olkin (KMO) ve Bartlett testi yapılmıştır. KMO değeri ".914" ve Bartlett's Test of Sphericity değeri 3573.900 olarak bulunmuştur ( $p < 0.001$ ). Faktör analizi sonucunda toplam 24 maddenin öz değeri 1'den büyük üç faktör altında toplandığı ancak scree plot'a göre 2 faktörlü olduğu saptanmıştır. Bu iki faktörün ölçeğe ilişkin açıkladıkları varyans %51.985 olduğu görülmüştür. Maddelerle ilgili olarak tanımlanan iki faktörün ortak varyanslarının ise .285 ile .692 arasında değiştiği gözlenmiştir. İki faktörün içerdiği maddelerin daha kolay tanımlanabilmesi için yapılan faktör döndürme sonuçları (Rotated Component Matrix) ele alındığında: 8,14,12,6,18,22,10,4,16,20,24,2. maddelerin birinci faktörde, 13, 17, 15,19,21,7,5,23,3,1,11,9. maddelerin ise ikinci faktörde daha yüksek değerler verdikleri saptanmıştır. Birinci faktörde yer alan maddelerin faktördeki yük değerleri .807- .614 arasında değişmektedir. Aynı şekilde ikinci faktörde yer alan maddelerin yük değerleri .831- .523 arasında değiştiği görülmüştür. ÇÇDBÖ'nün iç tutarlılığı, Cronbach-Alpha ile incelenmiş, ölçeğin iç tutarlılık katsayılarının, saldırganlık boyutu için  $r = .91$ , problem çözme boyutu içinse  $r = .90$  bulunmuştur. Ölçeğin DFA ve ölçüt geçerliği çalışmaları ile ilgili analizler devam etmektedir.

Anahtar Sözcükler: Çatışma , Çatışma Çözme, Saldırganlık, Problem Çözme, Çatışma Çözme Ölçeği

**SUMMARY**

Abstract

The purpose of this study was to develop a conflict resolution scale which is used for determining students' behavior in interpersonal relationships. In the process of development three separate studies were

carried out for the validity and reliability. In the first study, data was obtained from 100 students who were in 6,7, and 8th grade. Conflict Resolution Behavior Scale (CRBS) is composed of two sub-scales: aggression (swearing, fighting, threats, passive/aggressive behavior) and problem solving (compromise, cooperation). In CRBS, there are 24 items and it is Likert-type scale. The highest possible score for each sub-scale is 60, the lowest score is 12. In order to determine validity of the scale, the content and construct validity were examined. For content validity, the opinions were taken from experts who work at the Ankara University, Department of Education, Guidance and Counseling Program. For construct validity of the scale, the factor analysis of each item was examined and if the value of the item was .40 and over these items were accepted. To determine the discrimination of items in terms of conflict resolution behavior, item total correlation analysis has been performed and .30 were accepted. These values are statistically significant, in terms of item discrimination levels they rank well. For reliability, test-retest reliability analysis were examined and for aggression it was  $r = .64$  and for the problem solving it was  $r = .66$ . To determine internal consistency of CRBS, Cronbach's Alpha analysis was used and the internal consistency coefficients for the aggression was  $r = .85$ , and for problem solving was  $r = .83$ .

Study II: The data were collected from 388 students who were studying in 6,7, and 8th grade. In order to determine the suitability of the data, the Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) and the Bartlett test were performed. KMO value ".914" and Bartlett's Test of Sphericity value was 3573,900, ( $p < 0.001$ ). As a result of the factor analysis, three factors are obtained which have an Eigen value which is greater than 1, but by the scree plot analysis, two factors were found. These factors explained 51.985% of the total variance. The communalities variance of the two factors were between .285 and .692. For easier identification of the items in the two factors, Rotated Component Matrix was used: the first factor items 8,14,12,6,18,22,10,4,16,20,24,2., and the second factor items 13, 17, 15,19,21,7,5,23,3,1,11,9.. For the first factor's items value were between .807 - .614, and .831 - .523 for the second factor. Internal consistency of the CRBS was analyzed with Cronbach's Alpha and the internal consistency coefficients for the aggression was  $r = .91$ , for the problem solving it was  $r = .90$ .

The analysis of study III is still continuous.

Keywords: Conflict, Conflict Resolution, Aggression, Problem Solving, Conflict Resolution Scale

ID: 379

## 2002-2012 Arasında Cinsiyetlere Göre Kariyer Seçim Alanlarındaki Eğilimler: Kariyer Danışmanlığı İçin Doğurgular

### Gender Related Trends In University Enrollment, 2002-2012: Implications For Career Counseling

Yazarlar / Authors: Fidan Korkut Owen, Hülya Kelecioğlu, Dean W Owen

## ÖZET

Dünya’da ve doğal olarak Türkiye’de iş dünyası hızla değişmektedir. Alanlarında iyi eğitilmiş elemanlara duyulan gereksinim, hem kız hem de erkeklerin üniversite eğitime yönelmelerinde artışa yol açmıştır. Bu eğilim Ekonomik ve Kalkınma İşbirliği Örgütü’ne (OECD) bağlı çoğu ülkede olduğu gibi Türkiye’de de gözlenmektedir (Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, 2005). Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi’nin (ÖSYM) 2002 yılı verilerine göre toplam öğrenci sayısı 782,793 (kızlar 330,576: erkekler 452,217) iken 2012 verilerine göre 2,842,336’dır (kızlar 1,305,370: erkekler 1,536,966). Dolayısıyla 10 yılda toplam öğrenci sayısı 3,5 kat, kız öğrenci sayısı yaklaşık dört kat, erkek sayısı 3,4 kat artmıştır.

Yenilerde yaklaşık 900 öğrenciyle yapılan bir çalışmada (Korkut Owen ve ark., 2012) kız öğrencilerin, bölüm seçerken cinsiyetlerine uygunluğuna, erkek öğrencilerin ise seçilen bölümün iyi kazanç getirici işler sağlaması gibi nedenlere daha fazla önem verdikleri bulunmuştur. Bu durum seçilen bölümlerin cinsiyetlere göre farklılaşabildiğini göstermektedir. Farklı alanlarda başarılı ve mutlu olma olanakları olmasına rağmen bazı kızlar ve erkekler basmakalıp toplumsal roller nedeniyle o alanları seçemeyebilmektedirler.

Bu sununun amacı, Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü UNESCO tarafından hazırlanmış olan Uluslararası Standart Eğitim Sınıflandırılması’na (USES: International Standard Classification of Education-ISCED) göre, 2002- 2012 yılları arasında ÖSYM tarafından yayınlanan sayıların, kız ve erkek öğrenciler açısından kayıtlı oldukları eğitim alanlarına göre nasıl bir değişim gösterdiğini bulmaktır. Bunun yanısıra öğrencilerin cinsiyetlerine göre bilim, teknoloji mühendislik ve matematik (BTMM) alanlarında (STEM: science, technology, engineering and mathematics) nasıl bir dağılım gösterdiklerini ortaya koymak da amaçlanmaktadır.

Gelecekte özellikle BTMM alanlarında iş alımlarının diğer tüm alanlardaki işe alımlara göre çok daha fazla olacağına ilişkin öngörüler vardır. Son sayılara göre ABD’de bu alanlarda eğitim alan kız öğrencilerin sayıları giderek artsa da sadece % 25’i BTMM ile ilgili meslek alanlarında çalışmaktadır (Beede, Julian, Langdon, McKittrick ve Khan, 2011). TÜİK (2012), Türkiye’de yükseköğretim mezunu erkeklerde işgücüne katılma oranını % 85,1, kadınlarda % 70,4 olarak verse de çalışılan sektörlerle ilişkin ayrıntılı bilgi sunmamaktadır.

Bu araştırma, betimsel tarama çalışmasıdır. Araştırmanın verileri, ÖSYM tarafından yayınlanan 2002-2012 yılları arasında, USES’e göre lisans düzeyindeki öğrenci sayılarıdır. ÖSYM, bu çerçevede o yıl üniversitelerde kayıtlı olan, o yıl kayıt olan ve o yıl mezun olan öğrencilerin sayılarını sekiz büyük ana başlık altında vermektedir. Bu 10 yıl için veriler, yüzdelerle analiz edilmiştir. Cinsiyete ve alanlara göre değişimler sunuda grafiklerle gösterilecektir.

Bulgulara bakıldığında yıllara dayalı olarak kız ve erkek öğrencilerin USES’nin sınıflamasına göre alanlara dağılımlarında farklılıklar görülmektedir. Örneğin ÖSYM’nin 2002 ve 2012’de yayınladığı sayılar, bu farkı daha net sunmaktadır. Sekiz alana dayalı olarak verilen bulgularda ilk iki sayı 2002 yılına, son iki sayı ise 2012 yılına ait kız ve erkek öğrenci sayılarının yüzdelerini belirtmektedir. Eğitim (% 50,16, % 49,84: % 61, % 39): insani bilimler ve sanat (% 55,50, % 45,50: % 61: % 39): sosyal bilimler, iş yönetimi, hukuk (% 43,79, % 56,21: % 48,5: % 51,5): müsbet ve doğal bilimler (% 38,12, % 61,88: % 50: % 50): mühendislik, üretim ve yapı (% 22,61, % 77,39: % 31: % 69): ziraat, ormancılık, su ürün ve veterinerlik (% 26,05, % 73,95: % 38: % 62): sağlık ve sosyal hizmetler (% 66,29, % 33,71: % 65, % 35) ve hizmetler (% 27,55, % 72,45: % 35, % 65).

On yıllık karşılaştırmaya bakıldığında kızlarda sağlık ve sosyal hizmetler hariç diğer alanlar artış olduğu erkeklerde ise düşüş olduğu görülmektedir. BTMM alanlarından olan mühendislik, üretim ve yapı alanı

ele alındığında kız öğrencilerin bu alana giderek daha fazla girdikleri görülse de hala % 31 ile en az girdikleri alandır. Ancak müsbet ve doğal bilimlerde cinsiyetler arasındaki açık kapanmış görünmektedir. Kariyer psikolojik danışmanlığı/mesleki rehberlik hizmeti sırasında özellikle kız öğrencilerin kariyer kararı vermeleri sürecinde cinsiyet dışındaki etmenlere odaklanmalarını sağlamada bu eğilimlerden söz etmek cesaretlendirici olabilir.

#### Kaynaklar

- Beede, D., Julian, T., Langdon, D., McKittrick, G., & Khan, B. (2011). Issue Brief #04-11, Women in STEM: A gender gap to innovation. U.S. Department of Commerce, Economics and Statistics Administration.
- Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı (2005). Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007 -2013) <http://bys.omu.edu.tr/bologna/userfiles/files/yuksekokretimraporu.pdf> adresinden alınmıştır.
- Korkut Owen F. Kepir D.D., Özdemir, S., Ulaş, Ö. ve Yılmaz. O. (2012). Üniversite öğrencilerinin bölüm seçme nedenleri , Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 8(3),135-151.
- ÖSYM (2002). Uluslararası standart eğitim sınıflandırılmasına göre lisans düzeyindeki öğrenci sayıları, <http://www.osym.gov.tr/belge/1-9464/2001-2002-ogretim-yili-yuksekokretim-istatistikleri-kit-.html> adresinden alınmıştır.
- ÖSYM (2012). Uluslararası standart eğitim sınıflandırılmasına göre lisans düzeyindeki öğrenci sayıları, <http://www.osym.gov.tr/belge/1-13573/2012-yili-yayinlari.html> adresinden alınmıştır.
- TÜİK (2012). Hanehalkı işgücü istatistikleri, Şubat 2012, <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=10817> sayfasından alınmıştır.

## SUMMARY

As the global labor market continues to evolve the need for a highly educated labor force has never been more important. Additionally, as the labor market changes from a production based economy to a highly technology driven service based economy the need for a university education has become the norm for both male and female students seeking to prepare for a working career. The trends observed in Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) countries are mirrored in the Turkish data collected over the past ten years (Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, The State Planning Organization, 2005). Based upon data from the Evaluation, Selection and Placement Center (OSYM) in 2002 the total number of students enrolled in university programs was 782,793 (males, 452,217 and females, 330,576). Over the next decade these numbers would grow substantially to a 2012 total of 2,842,336 (males, 1,536,966, and females 1, 305,370). These numbers indicate a growth in university enrollment of a factor of 3.5 with the rate of growth increasing nearly four times and for males 3.4 times. The purpose of this proposed presentation is consider this decade or remarkable growth and to consider in a more specific fashion trends in career selection areas as identified by International Standard Classification of Education (ISCED) system which was originally developed for use by United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO), and has been adopted by OSYM.

Earlier research conducted by (Korkut-Owen, et al., 2012) found that gender bias may still be a significant factor in the selection of career fields for female students. This study surveyed nearly 900 university students inquiring about the reasons or motivation for the selection of their area of study. The finding were that males were more likely to report future earning potential as being the most significant factor in their choice while women reported that gender appropriateness was a more significant factor. These findings suggest that despite efforts to make career selection more gender neutral, gender bias may still be a significant factor in influencing career selection for women. The presentation will examine data from the past decade in an attempt to determine gender related trends particularly in Science, Technology, Engineering and Mathematics (STEM) areas. These areas are considered to be the future growth areas in the global economy and have traditionally been dominated by males. Current data suggests that this pattern may be continuing in the U.S.A. where only 25% of the STEM labor force are reported to be female (Beede, Julian, Langdon, McKittrick ve Khan, 2011). No similar information for Turkey is available however, Turkish Statistical Institute (TUIK, 2012) data indicated that among male university graduates 85.1 % are currently employed while for females the number is substantially lower at 70. 4 %.

This presentation will present a synopsis of major trends in university selection and placement over

the past ten years which revealed some striking changes. Over the past decade female enrollment in health and social service areas has remains relatively stable while female enrollment in all other areas has continued to rise. For example in 2002 slightly more than 50 % of education majors were females while in 2012 that number had risen to 61 %. In the STEM areas, female enrollment, while not dramatically higher, has continued to rise steadily. For example, in 2002 Engineering, Production and Construction majors had a female enrollment level of 22.6 % and by 2012 that number had risen to 31.0 %. Female enrollment in positive and natural sciences was 38 % in 2002 and now that number has grown to parity with males in 2012 (50 %-50 %) These changes in enrollment patterns for all eight ISCED areas will be discussed in terms of their impact on vocational guidance/career counseling activities at both the high school and university levels.

#### References

- Beede, D., Julian, T., Langdon, D., McKittrick, G., & Khan, B. (2011). Issue Brief #04-11, Women in STEM: A gender gap to innovation. U.S. Department of Commerce, Economics and Statistics Administration.
- Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı (2005). Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007 -2013) [Ninth Cooperation Plan] <http://bys.omu.edu.tr/bologna/userfiles/files/yuksekogretimraporu.pdf> adresinden alınmıştır.
- Korkut Owen F. Kepir D.D., Özdemir, S., Ulaş, Ö. ve Yılmaz, O. (2012). Üniversite öğrencilerinin bölüm seçme nedenleri [Reasons for university student's program choice.] , Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 8(3),135-151.
- ÖSYM (2002). Number of undergraduate students according to international standard classification of education <http://www.osym.gov.tr/belge/1-9464/2001-2002-ogretim-yili-yuksekogretim-istatistikleri-kit.html> adresinden alınmıştır.
- ÖSYM (2012). Number of undergraduate students according to international standard classification of education, <http://www.osym.gov.tr/belge/1-13573/2012-yili-yayinlari.html> adresinden alınmıştır.
- TÜİK (2012). Hanehalkı işgücü istatistikleri, [Household labour force] Şubat 2012, <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=10817> sayfasından alınmıştır.

ID: 380

---

**Are Schools Supporting Diverse Needs Of Students**

---

Yazarlar / Authors: Renu Singh

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

The Right to Education Act, 2009 has ensured a mechanism to promote free and compulsory education for all children aged 6-14 yrs, while Rashtriya Madhyamik Secondary Education aims to universalise secondary education. The last few years has seen the mushrooming of private schools across the rural landscape of India- many of these continuing to be unrecognised and charging fees that vary from Rs 300/- to as much Rs 20,000 annually (Singh & Sarkar, 2012). This paper draws on data from Young Lives a longitudinal research study that is tracking two cohorts of 3,000 children in Andhra Pradesh, India since 2002. The third round survey report (Galab et al 2010) revealed that there was a drop out of 11 percent of the older cohort children by age 12 and this increased to 15 percent by age 15 years. On the other hand, many of the higher income families opted for 'private schools' with the label of 'English medium' for their children, since they believed that these schools would pave the way for 'a better future' for their wards. Student achievement tests conducted in mathematics and language raise concerns about quality existing in both public and private schools. This paper draws upon the qualitative interviews of children and their caregivers to understand the support extended to them in school, while analysing the reasons that children opt to leave schools. The paper will draw upon both qualitative and quantitative Young Lives findings.

ID: 382

**Obez Kadınlarda Sosyokültürel Tutumların Beden İmgesi Üzerindeki Etkisinde Sosyal Destek Ve Benlik Saygısının Rolü**

**The Role Of Social Support And Self-Esteem In The Effect Of The Sociocultural Attitudes On The Body Image In The Obese Women**

Yazarlar / Authors: Aylin Armağan, Elif Çelebi

**ÖZET**

The role of social support and self-esteem in the effect of the sociocultural attitudes on the body image in the obese women

The purpose of this study is to explain the impact of social support and self-esteem in the relationship between body image and socio cultural attitudes regard to physical appearance of the obese women. With industrialization and modernization, the obesity is one of the major health problems which becomes more prevalent in the world. Currently after smoking, the obesity is the most significant health problem and it increases mortality by all causes. Obesity is becoming more prevalent in both our country and the world, and therefore it emerges as a major issue to be studied on.

The studies indicates that the body image affected by the socio-cultural contexts, such as mass media. According to researchers, preoccupied with body weight and distorted body image are major characteristics of the obese patients. Appreciation of youth, beauty and courtesy by the society causes the perception that obese people are not attractive and capable. Physico-social aspect of the obesity is called to attention by underlying that the obese people are exposed to social prejudgments as mass media brings fit person image forward: have difficulty to find a job, companion and friend: less educated and have low paid jobs. In the literature, there are studies indicating that the social support and self-esteem has an impact on the the effect of the sociocultural attitudes on the body image. There is no study in our country in this subject. The research hypotheses are summarized as follows:

- (1) Socio-cultural attitudes has an impact on the body image assessment of obese women.
  - (2) It is expected that the impact of the sociocultural attitudes on the body image is less and the satisfaction about the body image is higher for the obese women with high level of social support
  - (3) It is expected that the impact of the sociocultural attitudes on the body image is less and the satisfaction about the body image is higher for the obese women with high level of self-esteem
- 150 women, between the ages of 25 and 40 and diagnosed as obese according to body mass index. (BMI ?30) have been randomly selected among the patients of obesity centers of hospitals.

Selection of women comprised of women is mainly due to the importance of aspects of beauty, courtesy etc. in the society, the fact that media frequently brings fit person image to forward, women are affected more from the messages of being fit and beauty given by media compared to men, the studies in the literature that women are more obese compared to men in Turkey.

The scales used in our study are as follows: The participants completed the Sociocultural Attitudes Towards Appearance Scale - 3 (SATAQ-3), Multidimensional Body-Self Relations Questionnaire (MBSQR), Rosenberg Self Esteem Scale, and Multidimensional Scale of Perceived Social Support.

According to the study, in the relationship between socio-cultural attitudes and body image, social support is not supported as a mediator. In the relationship between socio-cultural attitudes and body image, self esteem is supported as a partial mediator. This finding represents that the impact of socio-cultural attitudes on the body images exists in the individuals who has low self-esteem. This study draws the attention to self esteem as determining factor in the relationship between low body image satisfaction and sociocultural attitudes in the obese women. The findings of this study may help us to better understand the effect of media on the obese women.

## SUMMARY

Obez kadınlarda sosyokültürel tutumların beden imgesi üzerindeki etkisinde sosyal destek ve benlik saygısının rolü

Bu çalışmanın amacı obez kadınlarda dış görünüşe dair sosyokültürel tutumlar ile beden imgesi arasındaki ilişkide sosyal destek ve benlik saygısının etkisini açıklamaktır. Obezite, endüstrileşme ve modernleşme ile birlikte dünyada prevalansı gittikçe artan önemli sağlık problemlerinden biridir. Obezite günümüzde sigara içiminden sonra en önemli sağlık problemi olarak yer almakta olup, aynı zamanda tüm nedenlere bağlı mortaliteyi arttıran bir durumdur. Dolayısıyla, obezite hem dünyada hem ülkemizde hızlı bir artış göstermekte olup, üzerinde çalışmalar yürütülmesi gereken önemli bir konu haline gelmiştir.

Yapılan çalışmalara baktığımızda beden imgesinin kitle iletişim araçları gibi sosyokültürel bağlamlardan etkilendiği görmekteyiz. Araştırmacılara göre, beden ağırlığı ile aşırı uğraş ve bozulmuş beden imgesi obez hastaların önemli özelliklerindendir (Stunkard ve ark., 1986; Castelnuevo, Tedesco ve Schievel, 1975). Toplumda gençlik, güzellik ve incelik gibi değerlere verilen önem obezlerin çekici olmadıkları ve yetersiz oldukları duygusuna neden olmaktadır (Eren ve Erdi, 2003). Medyanın ince insan imajını sürekli gündeme getirmesi gibi obezlerin sosyal ön yargılara maruz kaldıkları: iş, eş ya da arkadaş bulma sorunlarının olduğu, daha az eğitim aldıkları ve daha az gelir getiren işlere sahip oldukları belirtilerek obezitenin psikososyal boyutuna dikkat çekilmektedir. Literatürde sosyokültürel tutumların beden imgesi üzerindeki etkisinde benlik saygısı ve sosyal desteğin etkili olduğuna dair çalışmalar bulunmaktadır. Ülkemizde bu konu ile ilgili daha önce yapılmış bir çalışma bulunmamaktadır.

Araştırmanın hipotezleri şöyle özetlenebilir: (1) Dış görünüşe dair sosyokültürel tutumlar, obez kadınların beden imgesi değerlendirmesi üzerinde etkilidir. (2) Sosyal desteği yüksek olan obez kadınlarda, dış görünüşe dair sosyokültürel tutumların (medya vb.) beden imgesi üzerindeki etkisinin azalması, beden imgesi memnuniyetinin artması beklenmektedir. (3) Benlik saygısı yüksek olan obez kadınlarda, dış görünüşe dair sosyokültürel tutumların (medya vb.) beden imgesi üzerindeki etkisinin azalması, beden imgesi memnuniyetinin artması beklenmektedir.

Yaş aralığı 25-45 olan 150 kadın katılımcı, bünyesinde Obezite Merkezi yer alan hastanelerde tedavi görmekte olan genç erişkin kadınlar arasından random bir şekilde seçilip, Beden Kitle Endeksi (BKİ)'ne göre obez tanısı almış kişiler içinden belirlenmiştir. Toplumda güzellik, incelik gibi değerlere verilen önem, medyanın sürekli ince insan imajını gündeme getirmesi, kadınların erkeklere göre medyanın zayıflık, güzellik gibi mesajlarından daha fazla etkilenmesi, Türkiye'de kadınların daha obez olduklarının literatür tarafından desteklenmesi çalışmamızda örneklem olarak kadın cinsiyetinin tercih edilmesinin sebebidir. Araştırmamızda kullanılan ölçekler: Dış Görünüşe Dair Tutumlar Ölçeği, Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği, Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği, Çok Boyutlu Bedenini Değerlendirme Ölçeği, Beden İmgesi Duyguları Formu ve Demografik Bilgi Formu'dur.

Araştırma sonuçlarına göre sosyokültürel tutum ve beden imgesi arasındaki ilişkide sosyal destek mediyatör olarak desteklenmemiştir. Sosyokültürel tutum ve beden imgesi arasındaki ilişkide benlik saygısı mediyatör olarak kısmen desteklenmiştir. Bu bulgu sosyokültürel tutumların beden imgesi üzerindeki etkisinin düşük benlik saygısı olan bireylerde ortaya çıktığını göstermektedir. Bu çalışma obez kadınlarda düşük olan beden imgesi memnuniyeti ve sosyokültüre tutumlar arasındaki ilişkiye açıklayıcı faktör olarak benlik saygısına dikkat çekmektedir. Bu çalışmanın sonuçları medyanın obez kadınlar üzerindeki etkisini daha iyi anlamamıza yönelik katkı sağlayabilir.



ID: 390

## **İnternet Kullanımında Bağımlı, Riskli, Eşik Ve Bağımsız Grupların Mutluluk Sınıflandırmalarının Modellenmesi**

### **Modelling The Happiness Classification Of Addicted, Addiction Risk, Threshold And Non-Addicted Groups On internet Usage**

**Yazarlar / Authors:** Fatma Sapmaz, Tarık Totan, Tayfun Doğan

## **ÖZET**

### **GİRİŞ**

İnternet kullanımının hayatımızın önemli ve vazgeçilmez bir parçası olmasının en büyük sebebi internetin insan yaşamını kolaylaştırması olduğu düşünülebilir. Özellikle internetin kısıtlama olmaksızın insanların birbiriyle iletişim kurmasına olanak sağlaması ile internet daha çok kişi tarafından talep edilen bir hal almıştır (Mestçi, 2007). Bununla birlikte internetin bu denli hızlı bir şekilde yaygınlaşması ve kabul görmesi birtakım sorunları da beraberinde getirmektedir. Bu sorunların başında interneti kullanma alışkanlığının patolojik bir hal kazanması ile sonuçlanan internet bağımlılığı gelmektedir. İnternet bağımlılığı amacı dışında ve aşırıya kaçan internet kullanımı ile karakterize olmuş bir bağımlılık türü olarak değerlendirilebilir. Bir bağımlılık olarak ele alınmasından dolayı da psikolojik iyi oluşu ve mutluluğu olumsuz yönde etkilemesi olasıdır (Wang, Lee ve Chang, 2004). Bu nedenle de araştırmada internet kullanımında bağımlı, riskli, eşik ve bağımsız gruplarda yer alan üniversite öğrencilerinin mutluluk sınıflandırmalarının mutlu, ortalama ve mutsuz olarak uyum analiziyle bir harita üzerinde modellenmesi amaçlanmıştır.

### **YÖNTEM**

Araştırmaya 2011-2012 eğitim öğretim yılı içerisinde Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesine devam eden %62'80'i kadın (n= 251), %37,30'u erkek (n= 149) toplamda 400 üniversite öğrencisi katılmıştır. Yaş aralıkları 18 ile 26 arasında olan katılımcıların yaş ortalaması 20 yaş 8 aydır. Araştırma katılımcıları olasılıksız örneklemede yöntemlerinden kolay örnekleme kullanılarak belirlenirken katılımcıların üniversite hayatları sırasında bilgisayar ve bilgi teknolojilerini kullanmaya yönelik lisans derslerini almış olmaları şartı katılımcı olmaları için aranmıştır. Araştırmada veri toplama araçları olarak Günüş ve Kayri (2010) tarafından geliştirilen İnternet Bağımlılığı Ölçeği, Hills ve Argyle (2002) tarafından geliştirilerek Doğan ve Çötök (2011) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Oxford Mutluluk Ölçeği (Kısa form) ve kişisel bilgi formları kullanılmıştır. İnternet bağımlılığı ölçeğini geliştirme sırasında Günüş'ün (2009) internet bağımlılığı için belirlediği dört aralık olan: bağımlı grup, risk grubu, eşik grubu ve bağımlı olmayan grup ile Diener ve Seligman'ın (2002) mutluluk için öngördüğü üçlü kategori olan mutlu, ortalama ve mutsuz grupları iki aşamalı kümeleme analiziyle belirlenmiştir. Araştırma analizlerinde internet bağımlılığı ve mutluluk statülerinin modellenmesinde iki aşamalı kümeleme analiziyle uyum analizi kullanılmıştır. İstatistiksel süreçte SPSS ve R programları kullanılmıştır.

### **BULGULAR**

İki aşamalı kümeleme analizi sonucunda katılımcılarının %21.10'nun internet bağımlısı, %26.60'nın internet bağımlısı olmadan risk taşıyan grupta yer aldığı, %26.60'nın risk grubu ve bağımlı olmayan grup arasında yer alan eşik grubunda yer aldığı %25.80'nin ise internet bağımlısı olmayan grupta yer aldığı belirlenmiştir. Mutluluk için yürütülen iki aşamalı kümeleme analizi sonucunda ise araştırma katılımcılarının %15.90'nın mutlu olarak nitelenebilecek grupta yer aldığı, %43.20'sinin ortalama grupta yer aldığı %40.90'nının ise mutsuz grupta yer aldığı bulunmuştur. İnternet bağımlılığı grupları ve mutluluk statüleri arasındaki uyum analizi sonucuna göre iki değişken arasında anlamlı ve tatmin edici bir ilişkilene bulunmaktadır ( $X^2 = 35.078$ ,  $sd = 6$ ,  $p = .000$ ). Toplam değişkenlik (Total inertia) değerine göre açıklanan toplam varyans %9'dur. Birinci boyut açıklanan varyansa %8 ikinci boyut ise %1 düzeyinde katkı sağlamaktadır. Değişkenlik oranına göre ise açıklanan varyans olarak %9'un: %88'i birinci boyuttan, %13'ü ise ikinci boyuttan

kaynaklanmaktadır. Birinci boyuttaki yer değişkenlere ait en yüksek kanonik korelasyon .28 ikinci boyutta ise .11 olarak hesaplanmıştır. Sıra nokta çıktılarındaki değişkenlik sonuçlarına göre bağımlı grubun .022 , risk grubunun .011, eşik grubunun .007, bağımlı olmayan grubun .051 düzeyinde sütun nokta çıktılarındaki değişkenlik sonuçlarına göre ise mutsuzların .031, ortalama düzeydekilerin .016, mutlulukların .044 düzeyinde yüklendiği belirlenmiştir.

#### TARTIŞMA

Bu çalışmada normal internet kullanımından bağımlı internet kullanımına kadar uzanan aralıkta yer alan öğrencilerin mutluluk sınıflandırmaları üzerinden bir uyum modellenmesinin oluşturulması amaçlanmıştır. Uyum analizinde elde edilen birinci ve ikinci boyut koordinatlarına göre mutsuz bireylerle internet bağımlısı olmanın, mutlu bireylerle de internet bağımlısı olmamanın yakın konumlandığına ulaşılmıştır. İnternet bağımlılığı ve ruh sağlığı üzerine etkilerini konu alan bu çalışmalarda internet bağımlılığı depresyon (Young ve Rogers, 1998), anksiyete ve stres (Akın ve İskender, 2011: Whang, Lee ve Chang, 2004), sosyal anksiyete (Kaplan, 2006) başta olmak üzere çok sayıda psikolojik problemle yakından ilişkili bulunmuştur. Bu durumda internet bağımlılığının kişilerin ruh sağlığı ile negatif yönlü bir ilişkisi olduğu çıkarımında bulunulabilir. Bununla birlikte, bu çıkarım internet bağımlısı olmamanın mutluluk ile pozitif yönlü bir ilişkisi olacağı anlamına da gelmemektedir. İnternet bağımlılığının ruh sağlığı sorunlarıyla olan ilişkisini konu alan araştırmalara nazaran daha sınırlı sayıda pozitif psikoloji kapsamında internet bağımlılığının ele alındığı çalışmalar (Wang, Lee ve Chang, 2004: Akın ve İskender, 2011) bu araştırmanın sonuçlarını destekler niteliktedir. Sonuç olarak gerek elde edilen bulgular gerekse internet bağımlılığı ile mutluluk başta olmak üzere pozitif psikoloji kapsamında yer alan farklı kavramların (örneğin ihtiyaç doyumu, psikolojik sağlamlık vb.) bir arada ele alındığı çalışmaların sınırlı olması nedeniyle araştırma sonuçlarının psikolojik danışmanlık ve rehberlik alan yazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

## SUMMARY

#### INTRODUCTION

The major reason why internet usage is an important and essential part of our lives can be explained that it makes life easier. It has been demanded by more and more people especially enabling them to communicate without any limitation (Mestçi, 2007). That rapid proliferation and acceptance of internet bring some other problems at the same time. The main one of these problems is internet addiction which comes out as a pathological situation stemming from habit of internet use. Internet addiction can be considered as a type of dependency which is characterized by the use of internet extreme and out of purpose. Since it is considered as a dependency, it is possible to negatively affect psychological well-being and happiness (Wang, Lee and Chang, 2004). Therefore, in this study it is aimed to model happiness classification -of university students grouped as addicted, addiction risk, threshold and non-addictive on internet usage- with compatibility analysis on a map as happiness, average and unhappiness.

#### METHOD

400 university students, those 62.80% of female (n= 251) and 37.30% of male (n=149), from Sakarya University Education Faculty participated in the study in the academic year 2011-2012. The age range of participants is 18-26 and mean of age is 20,8. Participants of study was determined by using convenience sampling method and it was a compulsory condition for participants to have undergraduate courses about computer and information technologies during university years. Internet Addiction Scale developed by Günüç and Kayri (2010), Oxford Happiness Scale (short form) developed by Hills and Argyle (2002) and adapted into Turkish by Doğan and Çötök (2011), and personal information scales are the measurement tools of the study. Four sub-classes: 'addicted group', 'addiction risk group', 'threshold group' and 'non-addicted group' which were defined by Günüç (2009) while developing internet addiction scale and three categories: 'happiness', 'average' and 'unhappiness groups' which were anticipated for happiness by Diener and Seligman (2002) were determined by two step cluster analysis method. Two step cluster analysis and correspondence analysis were used in modelling internet addiction and happiness status. SPSS and R programs were also used for statistical analysis.

#### FINDINGS

According to the results of two step cluster analysis, it was found that 21.10% of participants are in

'addiction group', 26.60% participants are in 'addiction risk group', 26.60% participants are in 'threshold group' which is between risk and 'non-addicted group', and 25.80% participants are in 'non-addicted group'. Besides two step cluster analysis for happiness research showed that 15.90% of participants are in 'happiness group', 43.20% belongs to 'average group' and 40.90% takes places in 'unhappiness group'. Correspondence analysis between internet addiction groups and happiness status suggested a significant and justifying relationship between two variables ( $X^2= 35.078$ ,  $sd= 6$ ,  $p= .000$ ). Total variance accounted for total inertia value is 9%. First dimension contributes to accounted variance of 8% and the second dimension contributes by 1%. According to proportion of inertia, 88% of accounted variance 9% arises from first dimension and 13% comes from second dimension. Highest canonical correlations between variables in first dimension was calculated as .28 and it is .11 for second dimension variables. According to results of overview row points, charge value for 'addicted group' is .022, for 'addiction risk group' is .007, and for 'non-addictive group' is .051, and according to overview column points variability results, 'unhappy group' is charged as .031, 'average group' is .016, and 'happy group' is .044.

#### DISCUSSION

In this study, it was aimed to create a correspondence modelling over happiness classifications of students in a range from normal internet use and addicted internet use. First and second dimension coordinates obtained from correspondence analysis shows that unhappy individuals and internet addiction, and also happy individuals and non-addiction are in near positions to coordinate the system. Internet addiction was found related to depression (Young and Rogers, 1998), anxiety and stress (Akin and İskender, 2011; Whang, Lee and Chang, 2004), social anxiety (Kaplan, 2006) and many other psychological problems according to research conducted about internet addiction and its effects on psychological health. Therefore, it can be inferred that internet addiction and people's psychological health are negatively related. On the other hand, this inference does not mean that being non-addictive has a positive relationship with happiness. Limited research on internet addiction on positive psychology content, as compared with research about relationship of internet addiction and psychological health problems (Wang, Lee and Chang, 2004; Akin and İskender, 2011), supports the results of this study. Consequently, both for the findings of this study and for the limited research addressing different concepts of positive psychology such

ID: 391

**Özgünlük Ve Mutluluk Arasındaki İlişkinin İncelenmesi****The Examination Of The Relationship Between Authenticity And Happiness**

Yazarlar / Authors: Sait Duman, Hakan SariÇam

**ÖZET**

Özgünlük ve Mutluluk Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Sait DUMAN

Hakan SARIÇAM

**Amaç ve Önem:** Mutluluk: iyi, sevinçli ve halinden memnun olma durumu olarak tanımlanabilir. Mutluluğun en iyi göstergesi gülümsemedir (Akpınar, 2004, s.4). Antik çağlardan itibaren mutluluğun ne olduğu tartışılmış ve üzerine pek çok söz söylenmiştir. 1980’den sonra pozitif psikolojinin gelişmesiyle beraber mutluluk bilimsel olarak ele alınmış “yaşamın bilişsel ve duyuşsal açıdan değerlendirilmesi” şeklinde tanımlanmıştır (Doğan & Sapmaz, 2013).

Seligman ve Csikszentmihalyi’ye (2000) göre, bireysel düzeyde pozitif psikolojinin ilgili olduğu özelliklerden bir tanesi de özgünlüktür. Kernis ve Goldman (2006) özgünlüğü, “kişinin günlük yaşamını, hiç engellenmeksizin gerçek veya özbenliğine göre sürdürebilmesi” olarak tanımlamışlardır. Tarih boyunca kişinin kendini açıkça ve dürüstçe diğerlerine açması yani bir biçimde otantik olması büyük önem taşımıştır. Öyle ki, otantiklik sağlıktan, insan gelişimine, danışma psikolojisinden kişilik ile ilgili önemli teorilere kadar birçok alanda anahtar bir durum halini almıştır. (Lopez & Rice, 2006). Bu çalışma, pozitif psikolojide bireyin kendini iyi hissetmesini sağlayan öğelerden olan özgünlük ve mutluluğun birbirleriyle ilişkili olacağı hipotezinden yola çıkılarak yapılmıştır. İlgili literatür incelendiğinde bu iki kavram arasındaki ilişkiye yönelik çalışmaların yokluğu araştırmanın önemini ortaya koymaktadır.

**Araştırmanın Amacı**

Bu araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinin özgünlük ve mutluluk düzeyleri arasında ilişki olup olmadığını incelemektir.

**Yöntem****Örneklem**

Genel tarama yöntemi kullanılan bu araştırmanın çalışma grubunu 250 üniversite öğrencisi oluşturmuştur. Veriler 125 kadın ve 125 erkek öğrenciden toplanmıştır. Yaş ortalaması 22.12’dir.

**Kullanılan Ölçme Araçları**

Oxford Mutluluk Ölçeği-Kısa Formu (OMÖ-K): Ölçek, Hills ve Argyle (2002) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek 8 maddeden oluşmaktadır ve 29 maddelik orijinal formuyla arasında .93 ( $p<.001$ ) korelasyon bulunmuştur. Ölçeğin Türk-çe uyarlaması araştırmacı Doğan ve Çötök (2011) tarafından yapılmıştır. Buna göre açıklayıcı faktör analizi sonucu öz-değeri 2.782 olan ve toplam varyansın % 39.74’ ünü açıklayan tek faktörlü bir yapı elde edilmiştir. OMÖ-K’nin tek faktörlü ya-pısı doğrulayıcı faktör analizi ile incelenmiş ve uyum iyiliği indeksleri ( $\chi^2/df=2.77$ , AGFI=0.93, GFI=0.97, CFI=0.95, NFI=0.92, IFI=0.95, RMSEA=0.074) olarak bulunmuştur. Ölçüt bağıntılı geçerlik kapsamında ise OMÖ-K ile Yaşam Doyumu Ölçeği, Yaşam Yönelimi Testi ve Zung Depresyon Ölçeği arasındaki ilişkiler incelenmiş ve ölçekler arasında sırasıyla .61 ( $p<.001$ ), .51 ( $p<.001$ ) ve (-.48,  $p<.001$ ) korelasyon olduğu görülmüştür. OMÖ-K’nin güvenilirliğine yönelik olarak iç tutarlık katsayısı .74, test tekrar test güvenilirlik katsayısı ise .85 olarak bulunmuştur.

**Özgünlük Ölçeği:** Bireylerin özgünlük yapısındaki kişilerarası farklılıkları değerlendirmek amacıyla Wood, Linley, Maltby, Baliasis ve Joseph (2008) tarafından geliştirilen Özgünlük Ölçeği, 12 maddeden ve öz-yabancılaşma (4 madde, örneğin: “içimdeki duygularımın tam olarak farkında değilim”), dışsal etkiyi kabul etme (4 madde, örneğin: “diğer insanların düşüncelerinden önemli ölçüde etkilenirim”) ve özgün yaşam (4 madde, örneğin: “inandığım şeylerin her zaman arkasında dururum”) şeklinde 3 alt ölçekten oluşmaktadır. 7’li Likert tipi bir derecelendirmeye sahip olan ölçeğin Türkçeye uyarlama çalışması Akın ve Dönmezoğulları

(2010) tarafından yapılmıştır. Özgünlük Ölçeği'nin faktör yükleri .60 ile .83 arasında değişmektedir. Ölçeğin iç tutarlılık katsayıları öz-yabancılaşma için .73, dışsal etkiyi kabul etme için .72 ve özgün yaşam için .75 olarak bulunmuştur.

#### İşlem

Özgünlük ve mutluluk arasında ilişki olup olmadığını tespit etmek için Pearson Korelasyon Analizi, özgünlüğün mutluluğu yordayıp yordamadığını tespit etmek için Basit Regresyon Analizi kullanılmış ve analiz işlemleri için SPSS 17 paket programından yararlanılmıştır.

#### Sonuç ve Tartışma

Araştırma sonuçlarına göre özgünlük ve mutluluk arasında pozitif ilişki vardır. Buna paralel olarak özgünlüğün alt boyutları mutluluğu anlamlı düzeyde yordamaktadır. Araştırma sonuçlarında değinildiği gibi daha önceki yapılmış yurt dışı çalışmalarda özgünlük, öznel iyi oluş (Peterson & Seligman, 2004), psikolojik iyi oluş (Joseph & Linley, 2006), akıl sağlığı (Joseph & Worsley, 2005), benlik saygısı ve iyimserlik (Wood, Linley, Maltby, Baliousis, & Joseph, 2008) ile pozitif ilişkili: travma, nevrozizm, kaygı, depresyon ve stres ile negatif ilişkili bulunmuştur (Joseph, 2004; Joseph & Linley, 2005; Wood, Linley, Maltby, Baliousis, & Joseph, 2008) ve tüm bu çalışmalar bizim çalışma sonuçlarını desteklemektedir. Sonuç olarak daha önceden yapılmış bu tür çalışmalar Türk üniversite öğrencileri üzerinde yapılan bu çalışmayla paralellik göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Özgünlük, mutluluk

#### Kaynakça

- Akpınar, R. B. (2004). Duygusal yüz ifadelerini anlama becerisini geliştirmeye yönelik örnek bir eğitim programı. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 1-10.
- Doğan, T., & Sapmaz, F. (2013). Öz-Eleştiri ve Mutluluk. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 21(1), 391-400.
- Joseph, S. (2004). Client-centered therapy, post-traumatic stress disorder and post-traumatic growth: Theoretical perspectives and practical implications. *Psychology and Psychotherapy: Theory, Research and Practice*, 77, 101-119.
- Joseph, S., & Linley, P. A. (2005). Positive adjustment to threatening events: An organismic valuing theory of growth through adversity. *Review of General Psychology*, 9, 262-280.
- Joseph, S., & Linley, P. A. (2006). Positive therapy: A meta-theory for positive psychological practice. New York: Routledge.
- Joseph, S., & Worsley, R. (Eds.). (2005). Person-centred psychopathology: A positive psychology of mental health. Ross-on-Wye, England: PCCS Books.
- Lopez, F. G., & Rice, G. K. (2006). Preliminary development and validation of a measure of relationship authenticity. *Journal of Counseling Psychology*, 53, 362-371.
- Peterson, C., & Seligman, M. E. P. (2004). Introduction: Strengths

## SUMMARY

The Examination of the Relationship between Authenticity and Happiness

Sait DUMAN

Hakan SARIÇAM

Purpose and significance: Happiness is identified as being well, glad and be content with. The best indicator of happiness is smiling (Akpınar, 2004, p.4). Since ancient times, what is happiness has been discussed and said on many promises. After 1980, happiness with the development of positive psychology has been discussed as scientific and is defined 'evaluation of life in terms of cognitive and affective' (Doğan & Sapmaz, 2013).

According to Seligman and Csikszentmihalyi (2000), one of the properties of positive psychology at the individual level is authenticity. Kernis and Goldman (2006) described authenticity as 'maintain of daily life according to reality and self without obstacle'. Throughout history, to open honestly oneself to others in other words being authentic is important. In fact, authentic has an important key role from health to development of human, from psychology of counseling to important theories of personality (Lopez and Rice, 2006). This study has done according to a hypothesis that , authenticity , a factor supporting being well in positive psychology , and happiness are interrelated. In reviewing literature, there is no study about

the relationship of these terms and this shows the importance of this research.

The aim of study

The aim of this study is the examination of the relationship between authenticity and happiness.

Method

Participants

The general research model was adopted for this study. The research was conducted on total 250 (125 male, 125 female) university students. Students' ages ranged from 18 to 31 and mean of their ages were 22.12.

Instruments

Authenticity Scale: Wood, Linley, Maltby, Baliousis, & Joseph (2008) developed Authenticity Scale. Akın and Dönmezoğulları (2010) had done Turkish adaptation of this scale. Authenticity Scale is a 12-items self-report measurement and consists of three sub-scales: self-alienation, accept external effect, original life. Each item was rated on a 7-point Likert scale (1=it is not definitely for me to 7= it is definitely for me). The internal consistency coefficients were .73 for self-alienation subscale, .72 for accept external effect subscale .72 for original life subscale, .80 for the whole scale and the test-retest reliability coefficients were .86 for self-alienation subscale, .89 for accept external effect subscale .79 for original life subscale, .83 for the whole scale.

Oxford Happiness Scale- Short Form- OHS-S): Happiness was measured by using Oxford Happiness Scale- Short Form- OHS-S) (Hills & Argyle, 2002). Doğan and Çötök (2011) had done Turkish adaptation of this scale. Oxford Happiness Scale is a 8-item, self-report measurement and consists of one dimension. Each item was rated on a 5-point Likert scale (1=strongly disagree to 5=strongly agree). Results of confirmatory factor analysis indicated that the model was well fit. The goodness of fit index values of the model were ( $\chi^2/df=2.77$ , AGFI= .93, GFI= .97, CFI= .95, NFI= .92, IFI= .95, RMSEA= .074). The internal consistency coefficients were .74 and the test-retest reliability coefficients were .85.

Procedure

In consistent with the aim of the study in order to analyze the data statistically: the Pearson Moments Product Correlation Technique was used to determine the correlations between authenticity and happiness. The Regression Analysis was also used to determine if the authenticity predicts the happiness. For the analysis of data SPSS 17 was utilized.

Results and Discussion

According to the results of the study, there is a statistically significant relationship between authenticity and happiness. Besides, the authenticity plays a role as predictive factor of happiness on the Turkish university students. As we noticed before, previous research findings emphasized that high scores of authenticity is positively related to subjective well being (Peterson & Seligman, 2004), psychological well-being (Joseph & Linley, 2006), mental health (Joseph & Worsley, 2005), self-esteem, optimism (Wood, Linley, Maltby, Baliousis, & Joseph, 2008) as well as negatively related to trauma, neuroticism, anxiety, depression, stress (Joseph, 2004; Joseph & Linley, 2005; Wood, Linley, Maltby, Baliousis, & Joseph, 2008) and our study results are supported by all these findings. The current study conducted with the Turkish culture also supporting the previous studies.

Keywords: Authenticity, happiness

References

- Akpınar, R. B. (2004). Duygusal yüz ifadelerini anlama becerisini geliştirmeye yönelik örnek bir eğitim programı. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 1-10.
- Doğan, T., & Sapmaz, F. (2013). Öz-Eleştiri ve Mutluluk. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 21(1), 391-400.
- Joseph, S. (2004). Client-centered therapy, post-traumatic stress disorder and post-traumatic growth: Theoretical perspectives and practical implications. *Psychology and Psychotherapy: Theory, Research and Practice*, 77, 101-119.
- Joseph, S., & Linley, P. A. (2005). Positive adjustment to threatening events: An organismic valuing theory of growth through adversity. *Review of General Psychology*, 9, 262-280.
- Joseph, S., & Linley, P. A. (2006). Positive therapy: A meta-theory for



ID: 392

## **İlköğretimde “Çevre bilinci kazandırmada” Bireysel Sorumluluk Vermenin Etkileri**

### **The Effects Of Responsibility To Gain “environmental Consciousness”**

Yazarlar / Authors: Özlem Erdemci Doğan

## **ÖZET**

Sorumsuzca ve yanlış kullanımla birlikte doğal kaynakların hızla tükenmesiyle ortaya çıkan “çevre sorunları” küresel boyutta etkisini göstermektedir. İlişkilerin daha çok sanal ortamda yaşanmaya başlandığı günümüz koşullarında çevre ve doğa ile olan bağın canlı tutulması eskisinden de önem kazanmıştır. Özellikle erken çocukluk dönemi yıllarından itibaren çevre-insan ilişkisinin yapılandırılmasında en etkili yapıtaşı, çevre eğitimidir. Bu noktadan yola çıkarak, ilköğretim müfredatının ve rehberlik programı içinde yer alan çevre eğitimleri ve farkındalık geliştirme etkinlikleri, 1., 2., 3. Ve 4. Sınıf düzeylerinde “Ben Çevre Gönüllüsüyüm” başlığı altında, eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yanında öğrenciye bireysel sorumluluk vererek davranışı içselleştirmeye ve kalıcı kılmaya yönelik etkisini ölçen çalışma boyutuna taşınmıştır. Bu çalışma kapsamında, 1.-4. Sınıflar arasında rasgele örnekleme yöntemi ile her düzeyden ikişer sınıf belirlenmiş ve toplam 195 öğrenciye “ön test” uygulanmıştır. Bu sayı Ted Ankara Koleji Vakfı İlkokulu’ n da öğrenim gören öğrencilerin yaklaşık % 10 unu kapsamaktadır. Ön test uygulama amacı: çevre tutum ve davranışlarını analiz ederken çevre duyarlılıklarını arttırıcı çalışmalar öncesi hazır bulunuşluklarını arttırmak olarak özetlenebilir.

“Ben Çevre Gönüllüsüyüm” çalışmasının amacı, uygulanan eğitici ve eğlendirici çevre bilinci kazandırma/ arttırma hedefli çalışmaya paralel olarak öğrencilere bireysel sorumluluk vererek, bu sorumluluğun onların kendi ve çevreleri için birer koruyucu olmalarındaki etkiyi araştırmaktır.

Uygulanan ön testin peşinden ilkökul öğrencilerinin tamamının katılımı ile Tema Vakfı’nın çevre ile ilgili sunumu gerçekleştirildi. PDR Birimi tarafından hazırlanan, düzeylerine uygun sunum ve çalışma ile çevre sorunları ve beraberinde bu sorunları aza indirmek için kendilerinin çözüm oluşturmaları sağlandı. “Çevre için bugün ne yaptım?” panolarında en çok günlük hayatlarında, evde, okulda vs., yaşadıkları küçük deneyimleri paylaştılar.

“Ben Çevre Gönüllüsüyüm” çalışması öncelikle 1.-4. Sınıf öğrencilerin düzeylerine uygun çevre ile ilgili bilgilendirici, eğlendirici, merak uyandırıcı birbirinden farklı ve çok sayıda çalışmayı içermekle birlikte, bu çalışmalar yürürken öğrencilerin belirlenen kriterleri çevrelerindeki arkadaşlarının davranışlarında izlemeleri için birer günlük “Ben Çevre Gönüllüsüyüm” boyutluğunu takarak aktif sorumluluk almalarını içermektedir. Bu görevi nöbetçi şeklinde tüm sınıf öğrencileri yerine getirdiğinde sınıf ödül olarak “Ben Çevre Gönüllüsüyüm” rozetini sınıf kapılarında görünür bir şekilde taşımaya hak kazandılar.

Bunların yanında yaklaşık bir ay boyunca öğrencilere çevre bilinci ve kazandırmayı ve özgüvenli bireyler olarak yetiştirmelerine katkıda bulunmalarını sağlayacak programlar, sanat etkinlikleri, konserler, radyo programları vb. yaratıcı aktivitelerle desteklenmişlerdir. Hazırlanan görsel malzemeler, animasyonlar, filmler, sunumlar ve bilgilendirici içeriklerle öğrencilere küresel ısınma, çevre kirliliği, enerji ve doğal kaynakların ve suyun etkin kullanımı gibi konularda farkındalıklarının artması hedeflenmiştir. Bireyin bir konuya karşı tutum geliştirebilmesinin en etkin yollarından biri eğitimidir. Bilgi ve sorumluluk etkin olarak birleştirildiğinde kalıcı öğrenme sağlanmış olur.

Yapılan bu çalışmada özellikle ilkökul çocuklarının seçilmesinin temel nedeni: çocuklarda çevreye yönelik zihinsel duyarlılığın daha çok dokuz-on yaşlarında gelişme göstermesidir (Demirkaya,2006:208). Ayrıca ilişkilerin sanal ortamda yaşanmaya başlandığı günümüz koşullarında bu yaştan daha erken yıllara inebileceği algısıdır.

Çeşitli sorunlardan arındırarak yaşanabilir ve sağlıklı bir çevre eğitimi büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle ülkemizde temel ve zorunlu eğitim olan ilkökul yıllarında etkin bir çevre eğitiminin gerçekleştirilmesi gereklidir (Gökçe vd., 2007:464). Asıl amaç öğrenciyi sadece bilgi ile donatmaktan çok çevre bilinci kazanmış, çevreye duyarlı ve olumlu davranışlar edinmiş bireyler olarak yetiştirmektir (Demirkaya, 2006:209).

Bu noktalardan yola çıkarak verilen çevre eğitiminin etkinliğinin artmasında bireysel sorumluluk eğitimin kalitesini ve kazanımlarını arttırmada etkin olabilir.

Bütün yapılan bu çalışmalar ve özellikle de “Ben Çevre Gönüllüsüyüm” uygulaması her sınıf düzeyinde ve her öğrenci tarafından tamamlandıktan sonra, daha önce ön test uygulanmış gruba son test verildi.

Analizler sonucunda temas ettikleri çevre ile ilgili çalışmaların bütününde ve kendilerinin aktif rol oynadıkları “Ben Çevre Gönüllüsüyüm” uygulaması sonucunda çevre bilinçleri, tutum ve davranışlarında olumlu anlamda artış sağlandı.

Çalışmanın başında hedef kapsamında olmamasına rağmen, çalışma sonuçları değerlendirilken saptanan olumlu anlamdaki davranış kazanım, her sınıf düzeyinde kız öğrencilerde erkek öğrencilere göre daha yüksek çıktı. Bu bulgu kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre çevreye karşı daha duyarlı olduğunu söyleyebilir.

## **SUMMARY**

No information was submitted in English.



ID: 393

---

**Neglected In Sophisticated Way: Professional's Reflection On Parental Help-Seeking Behavior  
Towards Child And Adolescents Psychological Problem**

---

**Yazarlar / Authors:** Mellia Christia, Retno Dewanti Purba, Surastuti Nurdadi

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

Neglected in Sophisticated Way: Professional's reflection on parental help-seeking behavior towards child and adolescents psychological problem

Mellia Christia, M.Si., M. Phil. Psychologist, Universitas Indonesia

Retno Dewanti Purba, M.Si., Psychologist, Sauh Psychological Services

Surastuti Nurdadi, M. Si., Psychologist, Universitas Indonesia

**Introduction**

In development country like Indonesia, especially in urban city like Jakarta, parent's understanding about the importance of professional mental health service has been increasing, as shown by the increased numbers of client's and people's demand on the availability of psychological service. This phenomenon has positive implication on reported number of psychological cases that have handled by professional and also it marked reduced stigmatization about meeting psychologist to help over people problems. However, this parental help seeking behavior have been notify as neglecting their child problems that take over by the psychologist/professional mental health. Parents tend to rely on their child's problem will be solved by bring them to psychological service, and believe the problem will be solved. This research was based on secondary data from private and university psychological clinic in Jakarta and Depok. Additional and supporting data based on observational reflection from their psychologist. The data was from 2010 -2012 young children and adolescence with emotional problem.

**Theoretical Background**

Based on one research, in average, parents sought help for two different child problems, contacted five different agencies or professionals for help, and parents and/or children received two different treatments. One fifth of the time parents said they accepted treatments that they did not want. Almost all parents (87%) were simultaneously in contact with more than one agency at some point within the previous year (Shanley, Reid and Evans, 2008). However, research indicated that parents' attitudes and personal use of services have implications for children's adjustment and mental health utilization. Parents who personally used mental health services reported more positive help-seeking attitudes, higher level of help-seeking intentions, and lower stigmatization of child mental health services (Turner and Liew, 2008).

**Rationale**

This research objective is to explore parents' help seeking behavior pattern toward their children emotional and psychological problems. In addition this research also to evaluate psychological services for children and adolescence emotional and psychological regarding parental involvement in the process of psychological intervention

**Research question**

- How is parent involvement in child session of counseling/therapy?
- How is parent help-seeking behavior pattern toward their child and adolescent psychological problem?
- What are factors that influence parent help seeking behavior?

**Methodology**

A quasi experiment research design was conducted in this research by using data of private psychological

clinic (Sauh Psychological Clinic in Jakarta) and Universitas Indonesia Psychological Clinic in Depok. The data that have been used in this research was data from client since 2010 until 2012. We were choosing data from children and adolescence clients with emotional and psychological problems. The data was analyzed by quantitative and qualitative method.

#### Major Findings

There was some pattern of parental help seeking behavior toward their children emotional and psychological problems. Most of them have been consultation session with more than one psychologist, with different diagnosis and intervention. Reflection from the psychologist showed that most of the parents rely on the professional intervention and expected that the problem of their child will be resolved. This expectation usually doesn't accompanied by understand the process of intervention and willingness involve with the intervention.

#### Limitation

Use of secondary data should be support with another data from parents, teacher and the clients itself

#### Conclusion

Parental help seeking behavior have been notifying as neglecting their child problems that take over by the psychologist/professional mental health. Parents tend to rely on their child's problem will be solved by bring them to psychological service, and believe the problem will be solved

#### Discussion

Parent's knowledge and involvement in process of psychological intervention should be increasing by educate them about the process and the importance of their involvement. The successful of psychological intervention is a shared responsibility between parents and psychologist and children and adolescence well being is the main goal.

#### References

- Mukolo, A., Heflinger, C. A., & Wallston, K. A. (2010). The stigma of childhood mental disorders: a conceptual framework. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*, 49(2), 92-103.
- Olin, S. S., Hoagwood, K. E., Rodriguez, J., Ramos, B., Burton, G., Penn, M., . . . Jensen, P. S. (2010). The application of behavior change theory to family-based services: Improving parent empowerment in children's mental health. *Journal of Child and Family Studies*, 19(4), 462-470.
- Shanley, D. C., Reid, G. J., & Evans, B. (2008). How parents seek help for children with mental health problems. *Administration and Policy in Mental Health and Mental Health Services Research*, 35(3), 135-146.
- Turner, E. A., & Liew, J. (2010).

ID: 395

**Anne-Babası Boşanmış Ergenlerin Psikolojik Dayanıklılık, Yaşam Doyumu Ve Yalnızlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**

**Analysis Of The Relationship Between The Psychological Resilience, Life Satisfaction And Degrees Of Loneliness In Adolescents With Divorced Parents**

Yazarlar / Authors: Yunus Altundağ, Sefa Bulut

**ÖZET**

Yunus ALTUNDAĞ\*

Sefa BULUT\*\*

Amaç: Bu araştırmanın amacı anne-babası boşanmış ergenlerin psikolojik dayanıklılık, yaşam doyumu ve yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir.

Yöntem: Araştırmanın evrenini Bolu'daki liselerde eğitim gören Anne-babası boşanmış ergenler oluşturmaktadır. Evrenin tamamına ulaşılmaya çalışılmış ancak bu mümkün olmadığı için Bolu'da eğitim veren çeşitli okul türlerinden 11 tane ortaöğretim kurumuna ulaşılmıştır. Bu okulların 9., 10., 11. ve 12. sınıflarında eğitimine devam eden Anne-babası boşanmış 155 öğrenciye ulaşılmıştır. Ancak 11 kişi verdikleri hatalı bilgilerden dolayı araştırma dışında tutulmuştur. Araştırmaya katılanların 75'i kız, 69'u da erkek iken, 16'sı 14 yaşında, 34'ü 15 yaşında, 49'u 16 yaşında ve 45'i de 17 yaşındadır. Sınıf düzeyi olarak araştırmaya katılan öğrencilerin 36'sı 9. sınıfa, 34'ü 10. sınıfa, 48'i 11. sınıfa ve 26'sı da 12. sınıfa devam etmektedir. Araştırmada elde edilen verilerin analizinde SPSS 11.5 paket programı kullanılmıştır. İstatistiksel analizlerinde ise Pearson momentler korelasyon katsayısı ile çoklu doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır.

Veri Toplama Araçları: Araştırmada Ergen Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği (EPDÖ), Yaşam Doyumu Ölçeği ile Yalnızlık (UCLA) Ölçeği kullanılmıştır.

İşlem: Araştırma için gerekli izinler alındıktan sonra araştırma kapsamındaki tüm okullara ulaşılmaya çalışılmış ancak çeşitli nedenlerle 11 ortaöğretim kurumuna ulaşılarak veriler toplanmıştır. Bu okullardaki uygulamalarda katılımda gönüllülük esas alınarak veri toplama işlemi tamamlanmıştır. Elde edilen veriler bilgisayar ortamına aktarılarak SPSS programında kodlanmıştır. Daha sonra istatistiksel analizler yapılarak sonuçlar elde edilmiştir.

Bulgular: Anne-babası boşanmış ergenlerin psikolojik dayanıklılık, yaşam doyumu ve yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişkiyi saptayabilmek için yapılan Pearson Korelasyon Katsayısı analizi sonucunda, Yaşam Doyumu ile Psikolojik Dayanıklılık arasında .64, Psikolojik Dayanıklılık alt boyutlarından empati alt boyutuyla .40, Mücadele Azmi alt boyutuyla .71, Uyum alt boyutuyla .54, Okul Desteği alt boyutuyla .17, Akran Desteği alt boyutuyla .68, Aile Desteği alt boyutuyla .64 ve Yalnızlık puanlarıyla -.70 korelasyon olduğu bulunmuştur. Benzer şekilde Yalnızlık ile Psikolojik Dayanıklılık arasında -.91, Empati alt boyutuyla -.67, Mücadele Azmi alt boyutuyla -.79, Uyum alt boyutuyla -.83, Okul Desteği alt boyutuyla -.55, Akran Desteği alt boyutuyla -.89 ve Aile Desteği alt boyutuyla -.86, korelasyon olduğu bulunmuştur.

Yaşam Doyumu ve Yalnızlık Düzeyinin Psikolojik Dayanıklılığı yordayıp-yordamadığını tespit etmek için Çoklu Doğrusal Regresyon analizi yapılmıştır. yordayıcı değişkenlerle bağımlı (yordanan) değişken arasındaki ikili ve kısmi korelasyonlar incelendiğinde yaşam doyumu ile psikolojik dayanıklılık arasında pozitif yönlü ve orta yükseklikte ( $r=.65$ ) bir ilişkinin olduğu, ancak diğer değişkenler kontrol edildiğinde iki değişken arasındaki korelasyonun  $r=.007$  olarak hesaplandığı görülmektedir. Yalnızlık ile psikolojik dayanıklılık arasında negatif yönlü oldukça güçlü bir ilişki ( $r=-.92$ ) vardır. Diğer değişken (yaşam doyumu) kontrol edildiğinde ise, yine negatif yönlü ve oldukça güçlü bir ilişki ( $r=-.85$ ) bulunmuştur.

Yaşam doyumu ve yalnızlık değişkenleri birlikte psikolojik dayanıklılık puanları ile oldukça yüksek ve anlamlı bir ilişki vermektedir.  $R=.918$ ,  $R^2=.84$ ,  $p<.01$ . Bu iki değişken birlikte psikolojik dayanıklılıktaki toplam varyansın %84'nü açıklamaktadır.

Standardize edilmiş regresyon katsayısına göre(?) yordayıcı değişkenlerin psikolojik dayanıklılık üzerindeki göreceli önem sırası: yalnızlık ve yaşam doyumu şeklindedir. Ancak regresyon katsayılarının anlamlılığına ilişkin t-testi sonuçları incelendiğinde ise sadece yalnızlık değişkeninin psikolojik dayanıklılık üzerinde anlamlı bir yordayıcı olduğu görülmektedir. Yaşam doyumu değişkeni anlamlı bir etkiye sahip değildir.

**Sonuç ve Tartışma:** Araştırma sonucunda Anne-babası boşanmış ergenlerin Psikolojik dayanıklılık düzeyleri ile Yaşam doyumu ve yalnızlık düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Bunun yanında yalnızlığın psikolojik dayanıklılığı yordayıcı bir değişken olduğu bulunmuştur. Ancak Yaşam doyumunun Psikolojik dayanıklılığı yordayıcı bir değişken olmadığı ortaya çıkmıştır. Elde edilen bulgular gelişimsel rehberlik çerçevesinde tartışılmıştır.

**Anahtar Kelimeler:** Psikolojik Dayanıklılık, Yaşam doyumu, Yalnızlık

**Not:** Bu çalışma Doç.Dr. Sefa BULUT'un danışmanlığında yürütülen, Psikolojik Danışman Yunus ALTUNDAĞ tarafından hazırlanan Uzmanlık/Master Tezi'nin bir kısmından oluşmaktadır.

\*Psikolojik Danışman, Bolu Atatürk Anadolu Lisesi

\*\*Doç.Dr., Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü

## SUMMARY

**Purpose:** The purpose of this study is to examine the relationship between psychological resilience, life satisfaction and degrees of loneliness in adolescents with divorced parents.

**Method:** The research universe is composed of divorced parent adolescents studying at Bolu high schools. An attempt was made at reaching the whole of the research universe, yet since this was not feasible, 11 middle school institutions in Bolu were approached. 155 students from divorced-families were reached from the 9th, 10th, 11th, and 12th grades at these schools. However, 11 individuals were excluded from the study due to furnishing erroneous information. Of those studied, 75 were female, 69 were male: while sixteen were 14 years old, thirty-five were 15, forty-nine were 16 and forty-five were 17 years old. The grade levels of the study's students were as follows: 36 9th graders, 34 10th graders, 48 11th graders and 26 12th graders, all continuing their education. The SPSS 11.5 package program was used in the analysis of the research data. For the statistical analyses, the Pearson moments correlation coefficient and multiple linear regression analysis were used.

**Data Collection Tools:** The Adolescent Resilience Scale, the Life Satisfaction Scale and the UCLA Loneliness Scale were used in the research.

**Process:** After the required permissions were granted, the institutions within the scope of the study weren't able to be reached for a variety of reasons, and the data was collected from 11 middle school institutions. The participation of these schools has been on a voluntary basis and data collection has been completed. The data obtained was transferred to a computer and coded using the SPSS program. Later, statistical analyses were performed and results obtained.

**Findings:** The performed Pearson Correlation Coefficient analysis for determining the relationship between psychological resilience, life satisfaction and loneliness degrees resulted in the following findings: A .64 between Life Satisfaction and Psychological Resilience: .40 with Psychological Resilience sub-dimension and empathy sub-dimension, a .71 Perseverance sub-dimension, a .54 Conformity sub-dimension, a .17 Institution Support sub-dimension, .68 in Peer sub-dimension: a .64 in Family Support sub-dimension and Loneliness points with a -.70 correlation have been found. Similarly, a correlation was found with -.91 between Loneliness and Psychological Resilience, -.67 Empathy sub-dimension, -.79 Perseverance sub-dimension, -.83 Conformity sub-dimension, -.55 Institution Support sub-dimension, -.89 Peer Support sub-dimension and -.86 Family Support sub-dimension.

A Multi Linear Regression analysis was completed to calculate whether there was a regression between Life Satisfaction and Degree of Loneliness. When analyzing the dual or partial correlation between the predictor variables and dependent variable, a positive and mid-level ( $r=.65$ ) relationship was found between life satisfaction and psychological resilience, yet when controlling the other variables, the correlation calculates at  $r=.007$ . There is a strong negative relationship between loneliness and psychological resilience ( $r=-.92$ ). When the other variable (life satisfaction) is controlled, again a strong,

negative relationship ( $r=-.85$ ) was observed.

The life satisfaction and loneliness variables, along with the psychological resilience scores, show a very high and denoting relationship.  $R=.918$ ,  $R^2=.84$ ,  $p<.01$ . Together these two variables describe 84% of the variance in psychological resilience.

Based on the standardized regression coefficient ( $\beta$ ), the predictor variables' relative order of importance show in the form of loneliness and life satisfaction. However, related to the significance of the regression coefficients, and the t-tests examined show only the loneliness variable to be significant predictors over psychological resilience. The life satisfaction variable does not any important effects.

**Conclusion and Discussions:** In conclusion to the study, research has shown a significant relationship between degrees of psychological resilience, life satisfaction and loneliness degrees in adolescents of divorced parents. In addition, it has been discovered that loneliness is a predictor of psychological resilience. However, life satisfaction was not found to be a predicting factor of psychological resilience. These findings were discussed within the framework of developmental counseling.

**Key Words:** Psychological resilience. Life satisfaction, Loneliness

ID: 396

## Üniversite Öğrencilerinde Öz-Duyarlık Ve Mutluluk Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

### The Investigation Of The Relationship Between University Students' Self-Compassion And Happiness Levels

Yazarlar / Authors: Sait Duman, Hakan SariÇam, Yahya Şahin

## ÖZET

Üniversite Öğrencilerinde Öz-duyarlık ve Mutluluk Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Sait DUMAN

Hakan SARIÇAM

Yahya ŞAHİN

**Amaç ve Önem:** Öz-duyarlık, bireyin acı veren duygularına karşı açık olması, yetersizliklerine ve başarısızlıklarına karşı anlayışlı olması, kendine sevecen bir tutum ile yaklaşması, yaşadığı olumsuz deneyimlerin tüm insanlar tarafından yaşanabileceğini kabul etmesi şeklinde tanımlanmaktadır (Neff, 2003). Öz duyarlık yararlı bir duygusal düzenleme stratejisi olarak düşünülebilir. Çünkü birey sıkıntı veren ve üzücü duygusal deneyimlerinden kaçmak yerine benliğini sevecen ve anlayışlı bir tutumla cesaretlendirir ve bilinçli bir farkındalıkla bu deneyimleri tüm insanların yaşadığını kabul etmeye çalışır (Salovey & Mayer, 1990). Araştırmalarda öz-duyarlığın olumlu bakış açısı ve pozitif duygu durumları ile olumlu şekilde ilişkili olduğu ileri sürülmüştür ( İkiz & Totan, 2012).

İnsan eylemlerinin nihai amacının mutluluk olduğu ilkçağdan beri öne sürülen görüşlerden biridir. İnsan eylemleri: mutluluk getirdiğinde övülmüş, mutsuzluk getirdiğinde ise yerilmiştir (Kılıç, 2005). Mutluluk, psikolojide öznel iyi oluş kavramıyla ifade edilmektedir. Diener (1984) öznel iyi oluşu, kişinin hissettiği olumlu duyguların olumsuz duygulardan çok olması ve genel olarak yaşamdan alınan doyum olarak tanımlamıştır. Öz duyarlığın pozitif duygularla ilişkili olması ve mutluluğun pozitif bir duygu kabul edilmesinden ötürü bu iki kavramın ilişkili olacağı tahmin edilmektedir. Yerli literatüre bakıldığında öz-duyarlık ile mutluluk arasındaki ilişkinin incelendiği çalışmaların olmadığı görülmüştür. Bu bağlamda bu çalışmanın literatürdeki boşluğu dolduracak olması bu çalışmayı önemli kılmaktadır.

**Araştırmanın amacı**

Bu araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinin öz-duyarlık ve mutluluk düzeyleri arasında ilişki olup olmadığını incelemektir.

**Yöntem**

**Örneklem**

Genel tarama yöntemi kullanılan bu araştırmanın çalışma grubunu 250 üniversite öğrencisi oluşturmuştur. Veriler 125 kadın ve 125 erkek öğrenciden toplanmıştır. Yaş ortalaması 22.12'dir.

**Kullanılan Ölçme Araçları**

**Öz-duyarlık Ölçeği:** Neff (2003) tarafından geliştirilen Öz-duyarlık Ölçeği: öz sevecenlik, öz yargılama, paylaşımların bilincinde olma, izolasyon, bilinçlilik ve aşırı özdeşleşme şeklinde altı alt ölçekten oluşmaktadır. Yirmi altı maddeden oluşan ve 5'li Likert tipi bir ölçme aracı olan Öz-duyarlık Ölçeği'nin Türkçe uyarlama çalışması ile geçerlik ve güvenirlik analizleri Akın ve arkadaşları (2007) tarafından gerçekleştirilmiştir. Ölçeğin diisel eş değerlik sonuçları, İngilizce ve Türkçe formlarından elde edilen puanlar arasındaki korelasyonların alt ölçekler için .87 ile .94 arasında sıralandığını göstermiştir. Doğrulayıcı faktör analizinde, uyum indeksi değerlerinin  $\chi^2 = 779.01$ ,  $N = 633$ ,  $sd = 264$ ,  $p = 0.00$ ,  $RMSEA = .056$ ,  $NFI = .95$ ,  $CFI = .97$ ,  $IFI = .97$ ,  $RFI = .94$ ,  $GFI = .91$ ,  $SRMR = .059$  olduğu bulunmuştur. Ölçeğin faktör yükleri .41 ile .88, iç tutarlılık güvenirlik kat sayıları .72 ile .80 ve üç hafta arayla yapılan test tekrar test güvenirlik kat sayıları ise .56 ile .69 arasında değişmektedir.

**Oxford Mutluluk Ölçeği-Kısa Formu (OMÖ-KF):** Ölçek, Hills ve Argyle (2002) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek 8 maddeden oluşmaktadır ve 29 maddelik orijinal formuyla arasında .93 ( $p < .001$ ) korelasyon bulunmuştur.

Ölçeğin Türk-çe uyarlaması araştırmacı Doğan ve Çötök (2011) tarafından yapılmıştır. Buna göre açıklayıcı faktör analizi sonucu öz-değeri 2.782 olan ve toplam varyansın % 39.74' ünü açıklayan tek faktörlü bir yapı elde edilmiştir. OMÖ-K'nin tek faktörlü ya-pısı doğrulayıcı faktör analizi ile incelenmiş ve uyum iyiliği indeksleri ( $\chi^2/df=2.77$ , AGFI=0.93, GFI=0.97, CFI=0.95, NFI=0.92, IFI=0.95, RMSEA=0.074) olarak bulunmuştur. Ölçüt bağıntılı geçerlik kapsamında ise OMÖ-K ile Yaşam Doyumu Ölçeği, Yaşam Yönelimi Testi ve Zung Depresyon Ölçeği arasındaki ilişkiler incelenmiş ve ölçekler arasında sırasıyla .61 ( $p<.001$ ), .51 ( $p<.001$ ) ve (-.48,  $p<.001$ ) korelasyon olduğu görülmüştür. OMÖ-K'nin güvenilirliğine yönelik olarak iç tutarlık katsayısı .74, test tekrar test güvenilirlik katsayısı ise .85 olarak bulunmuştur.

#### İşlem

Öz duyarlık ve mutluluk arasındaki ilişki olup olmadığını tespit etmek için Pearson Korelasyon Analizi, öz-duyarlığın mutluluğu yordayıp yordamadığını tespit etmek için Basit Regresyon Analizi kullanılmış ve analiz işlemleri için SPSS 17 paket programından yararlanılmıştır.

#### Sonuç ve Tartışma

Araştırma sonuçlarına göre öz-duyarlık ve mutluluk arasında pozitif ilişki vardır. Buna paralel olarak öz-duyarlığın alt boyutları mutluluğu anlamlı düzeyde yordamaktadır. Araştırma sonuçlarında değinildiği gibi daha önceki yapılmış yurt dışı çalışmalarda öz-duyarlık, psikolojik iyi oluş, benlik saygısı, otonomi, hayat amacı, kişisel gelişim, bilgelik ve iyimserlik ile pozitif ilişkili: öz-eleştiri, nevrozizm, anksiyete, depresyon, stres, nevrozik mükemmeliyetçilik, ruminasyon ve baskıcı düşünceler ile negatif ilişkili bulunmuştur (Deniz & Sümer, 2010; Neff, 2003, 2011; Neff & McGehee, 2010; Özyeşil & Akbağ, 2013; Raes, 2010) ve tüm bu çalışmalar bizim çalışma sonuçlarını desteklemektedir. Sonuç olarak daha önceden yapılmış bu tür çalışmalar Türk üniversite öğrencileri üzerinde yapılan bu çalışmayla paralellik göstermektedir.

Anahtar kelimeler: Öz-duyarlık, mutluluk.

#### Kaynakça

- Deniz, M. E., & Sümer, A. S. (2010). The evaluation of depression, anxiety and stress in university students with different self-compassion levels. *Education and Science*, 35(158), 115-127.
- Diener, E. (1984). Subjective well-being. *Psychological Bulletin*, 95, 542– 575.
- İkiz, E., & Totan, T. (2012). Üniversite öğrencilerinde öz-duyarlık ve duygusal zekanın incelenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(1), 51-71.
- Kılıç, Y. (2005). Hume'un ahlak görüşünde duygunun yeri (Elektronik Versiyon). *Kaygı/Uludağ Üniversitesi Felsefe Dergisi*, 4, 126-138.
- Neff, K. D., McGhee, P. (2010). Self-compassion and psychological resilience among adolescents and young adults. *Self and*

## SUMMARY

The Investigation of the Relationship between University Students' Self-compassion and Happiness Levels  
Sait DUMAN

Hakan SARIÇAM

Yahya ŞAHİN

Purpose and significance: Self-compassion identified as being open to distressing emotions, being sympathetic person to inabilities and failures, having a affectionate attitude to his/herself, accepting that negative experience, which he/she experienced, may be experienced by all people (Neff, 2003). Self-compassion may be thought as an useful emotional regulation strategy, because person would rather encourages his/her self with an affectionate and sympathetic attitude than avoiding from obtrusive and afflictive emotional experiences, and he/she try to accept by conscious knowledge that the experiences are experienced by all people (Salovey & Mayer, 1990). The research showed that there is a significant correlation between self-compassion and positive perspective, positive mood (İkiz & Totan, 2012).

Happiness is ultimate aim of human actions is an argument which has been put forwarded since antiquity. When human actions provide happiness, they had been praised and when they provide unhappiness, they had been reviled (Kılıç 2005). Happiness expressed with subjective well-being term in the Psychology. Diener (1984) identifies subjective well-being as being positive emotions of person are much more than negative emotions and life satisfaction. As self-compassion correlates with positive emotions and



accepting of happiness is positive emotion, it is estimated to be associated with these two concepts. When reviewing of the domestic literature: researches, which study the relationship of self-compassion and happiness, have not been found. In this context, we hope that this study will fill the deficiency in the literature, so this study has importance about the field.

#### Aim of the Research

Aim of this research is studying the relationship of self-compassion and happiness levels of university students according to the various variables.

#### Method

##### Participants

The general research model was adopted for this study. The research was conducted on total 250 (125 male, 125 female) university students. Students' ages ranged from 18 to 31 and mean of their ages were 22.12.

##### Instruments

**Self-compassion Scale:** Self-compassion was measured by using Self-compassion Scale (Neff, 2003). Akın, Akın, and Abacı (2007) had done Turkish adaptation of this scale. Self-compassion Scale is a 26-item, self-report measurement and consists of six sub-scales: self-kindness, self-judgment, common humanity, isolation, mindfulness, and over-identification. Each item was rated on a 5-point Likert scale (1=strongly disagree to 5=strongly agree). Language validity findings indicated that correlations between Turkish and English forms were .94, .94, .87, .89, .92, and .94 for six subscales, respectively. Results of confirmatory factor analysis indicated that the model was well fit. The goodness of fit index values of the model were RMSEA= .056, NFI= .95, CFI= .97, IFI= .97, RFI= .94, GFI= .91, and SRMR= .059. The internal consistency coefficients were .77, .72, .72, .80, .74, and .74 and the test-retest reliability coefficients were .69, .59, .66, .60, .69, and .56, for six subscales, respectively.

**Oxford Happiness Scale- Short Form- OHS-S):** Happiness was measured by using Oxford Happiness Scale- Short Form- OHS-S) (Hills & Argyle, 2002). Doğan and Çötök (2011) had done Turkish adaptation of this scale. Oxford Happiness Scale is a 8-item, self-report measurement and consists of one dimension. Each item was rated on a 5-point Likert scale (1=strongly disagree to 5=strongly agree). Results of confirmatory factor analysis indicated that the model was well fit. The goodness of fit index values of the model were ( $\chi^2/df=2.77$ , AGFI= .93, GFI= .97, CFI= .95, NFI= .92, IFI= .95, RMSEA= .074). The internal consistency coefficients were .74 and the test-retest reliability coefficients were .85.

##### Procedure

In consistent with the aim of the study in order to analyze the data statistically: the Pearson Moments Product Correlation Technique was used to determine the correlations between self-compassion and happiness. The Regression Analysis was also used to determine if the self-compassion predicts the happiness. For the analysis of data SPSS 17 was utilized.

##### Results and Discussion

According to the results of the study, there is a statistically significant relationship between self-compassion and happiness. Besides, the self-compassion plays a role as predictive factor of happiness on the Turkish university students. As we mentioned before, previous research findings emphasized that high scores of self-compassion is positively related to psychological well-being, self-esteem, autonomy, purpose in life, personal growth, reflective and affective wisdom, optimism as well as negatively related to self-criticism, neuroticism, anxiety, depression, stress, neurotic perfectionism, rumination and thought suppression (Deniz & Sümer, 2010; Neff, 2003, 2011; Neff & McGehee, 2010; Özyeşil & Akbağ, 2013; Raes, 2010) and our study results are supported by all these findings. The current study conducted with the Turkish culture also supporting the previous studies.

**Keywords:** Self-compassion, happiness

##### References

Deniz, M. E., & Sümer, A. S.



ID: 397

## Üniversite Öğrencilerinin Bazı Psiko-Sosyal Değişkenler Açısından Başarı Yönelimlerinin İncelenmesi

### Investigating Achievement Goals Of Univerity Students In Terms Of Some Psycho-Social Variables

Yazarlar / Authors: A. Rifat Kayış, A. Aykut Ceyhan

## ÖZET

Son yıllarda yetenek ve zeka düzeyinin yanı sıra öğrencilere ilişkin farklı niteliklerin, özellikle de motivasyon düzeyinin öğrencilerin başarısını önemli ölçüde etkilediği ileri sürülmektedir. Başarı yönelimleri kuramı aynı yetenek ve zeka düzeylerine sahip bireylerin başarı düzeylerinin farklı olmasını benimsedikleri amaçlara göre açıklamaktadır (Dweck, 1986). Bu kurama göre bireyler öğrenme ya da performans odaklı amaçlar benimsemektedirler. Buna göre öğrenme yönelimini benimseyen bireyler yeteneklerini geliştirme ve öğrenme materyalini tam olarak öğrenme amaçlarına odaklanırken performans yönelimli bireyler kendilerini kanıtama ve diğerlerinden üstün performans gösterme amaçlarına odaklanmaktadır (Ames, 1992). Ayrıca öğrenme ve performans yönelimleri olumlu dönütlere odaklanmaya göre yaklaşma ve olumsuz dönütlere kaçınmaya odaklanmaya göre kaçınma boyutlarına ayrılmaktadır (Elliot, 1999). Böylece başarı yönelimleri öğrenme-yaklaşma, öğrenme-kaçınma, performans-yaklaşma ve performans-kaçınma olmak üzere dört boyutlu bir yapıdan oluşmaktadır (Elliot ve McGregor, 2001).

Başarı yönelimleri kuramı öğrencilerin başarılı olmaya nasıl güdülendiklerini anlamak açısından oldukça önemli açıklamalar getirmektedir. Nitekim başarı yönelimlerinin alt boyutlarının akademik başarı, başarı ihtiyacı, derinlemesine çalışma stratejileri kullanma, sınav kaygısı, hata korkusu ve düzensizlik gibi bir çok değişkenle ilişkili olduğu belirtilmektedir (Elliot ve McGregor, 2001). Bu bulgular başarı yönelimlerinin bireylerin bilişsel ve davranışsal özelliklerinden bağımsız olmadığına işaret etmektedir. Bu nedenle başarı yönelimlerinin çeşitli yönlerinin araştırılması öğrencilerin başarılarını artırmak için yapılacak olan çalışmalara katkı sağlayabilecektir.

Bu araştırma bazı psiko-sosyal değişkenler açısından üniversite öğrencilerinin başarı yönelimlerinin incelenmesini amaçlamaktadır. Bu bağlamda üniversite öğrencilerinin cinsiyetlerinin, akılcı olmayan inançlarının, akademik öz-yeterliklerinin, denetim odaklarının, mükemmeliyetçi (yüksek standartlar, düzen, çelişki, tatminsizlik) ve özerk kişilik özelliklerinin onların (a) öğrenme-yaklaşma, (b) öğrenme-kaçınma, (c) performans-yaklaşma ve (d) performans-kaçınma başarı yönelimlerinin önemli bir yordayıcısı olup olmadığını incelenmiştir.

Araştırmanın çalışma grubu Anadolu Üniversitesinin örgün lisans programlarına devam eden 881 (%58.4)'ü kız ve 628 (%41.6) 'i erkek olmak üzere toplam 1509 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmanın verileri "2 X 2 Başarı Yönelimleri Ölçeği", "Akademik Öz-yeterlik Ölçeği", "Akılcı Olmayan İnançlar Ölçeği", "APS Mükemmeliyetçilik Ölçeği", "Özerk Benlik Yönetimi Ölçeği", "Rotter İç-Dış Denetim Odağı Ölçeği" ve "Kişisel Bilgi Anketi" ile toplanmıştır. Araştırmada verilerin analizi için regresyon analizi tekniği kullanılmıştır.

Araştırmanın bulgularına göre öğrenme-yaklaşma yönelimi akademik öz- yeterlik, düzen, yüksek standartlar ve özerklik tarafından pozitif yönde yordanırken tatminsizlik, denetim odağı ve cinsiyet tarafından negatif yönde yordanmakta ve model toplam varyansın %30'unu açıklamaktadır. Öğrenme-yaklaşma yönelimli bireyler yüksek yetenek algısına sahip olma, başarılarını değerlendirirken kendilerini deneyimlerini referans alma, hataları öğrenmenin bir parçası olarak görme gibi olumlu özelliklere sahiptir (Elliot ve McGregor, 2001). Bu araştırmanın bulgularına göre de öğrenme-yaklaşma yöneliminin olumlu değişkenlerle pozitif olumsuz değişkenlerle ise negatif yönde ilişkili olduğu görülmektedir. Bu bağlamda, bu bulguların öğrenme-yaklaşma yönelimin uyumlu özellikler taşıdığını desteklediği söylenebilir.

Öğrenme-kaçınma yönelimi akılcı olmayan inançlar, düzen, yüksek standartlar ve çelişki tarafından pozitif yönde yordanırken cinsiyet tarafından negatif yönde yordanmakta ve model toplam varyansın %17'sini açıklamaktadır. Öğrenme-kaçınma yönelimli bireyler kendi yüksek standartları nedeniyle hata korkusu

yaşamaktadırlar (Pintrich, Conley ve Kempler, 2003). Nitekim bu araştırmaya göre öğrenme-kaçınma yöneliminin mükemmeliyetçiliğin alt boyutları olan yüksek standartlar, düzen ve çelişki ile pozitif yönde ilişkili olması bu açıklamaya paralel nitelikte olduğu söylenebilir.

Performans-yaklaşma yöneliminin akılcı olmayan inançlar, çelişki, akademik öz-yeterlik ve cinsiyet tarafından pozitif yönde yordanırken özerklik tarafından negatif yönde yordanmakta ve model toplam varyansın %14'ünü açıklamaktadır. Performans-yaklaşma yönelimi başkalarından üstün olmaya çaba harcama ve kendi başarısını diğerlerinin başarısına göre değerlendirme gibi olumsuz özelliklerle birlikte yüksek yetenek algısına ve yüksek akademik başarıya sahip olma gibi olumlu özellikler de taşımaktadır (Elliot, 1999). Bu araştırmanın bulguları da performans-yaklaşma yöneliminin hem olumlu hem de olumsuz değişkenler tarafından yordandığı göstermektedir. Böylece bu araştırmanın sonuçlarının performans-yaklaşma yönelimlerinin yapısı ile uyduğu söylenebilir.

Performans-kaçınma yönelimi akılcı olmayan inançlar ve çelişki tarafından pozitif yönde yordanırken yüksek standartlar, özerklik ve akademik öz-yeterlik tarafından negatif yönde yordanmakta ve model toplam varyansın %18'ini açıklamaktadır. Performans-kaçınma yönelimli bireyler hata korkusu, yeteneksiz görünmekten kaçınma, yanlış yapmaktansa bir işe hiç başlamama gibi olumsuz inanç ve davranışlara sahiptirler (Elliot ve Harackiewicz, 1996). Bu araştırmada da olumsuz değişkenler performans-kaçınma yönelimlerini pozitif yönde yordarken olumlu değişkenler negatif yönde yordamaktadır. Bu bağlamda, bu bulguların performans-kaçınma yöneliminin uyumsuz özellikler taşıdığını destekler nitelikte olduğu söylenebilir.

Ayrıca bazı araştırmalar cinsiyet açısından başarı yönelimlerinin farklılaştığını göstermektedir (Roeser, Midgley ve Urdan 1996: Tutaş, 2011). Bu araştırmanın bulguları da cinsiyetin öğrenme-yaklaşma, öğrenme-kaçınma ve performans-yaklaşma yönelimlerinin yordayıcısı olduğunu göstermektedir. Buna göre kız öğrenciler erkek öğrencilere göre daha fazla öğrenme-yaklaşma ve öğrenme-kaçınma yönelimini benimserken erkek öğrenciler de kız öğrencilere göre daha fazla performans-yaklaşma yönelimini benimsemektedirler.

## SUMMARY

In recent years it is proposed that motivation level of students affect students' academic achievements significantly. Achievement goals theory explains different achievement levels of individuals with the same competence and intelligence levels according to their adopted goals (Dweck, 1986). According to mentioned theory, individuals adopt goals focused on mastery or performance. Accordingly, individuals who adopt mastery goals focus on developing their competence and mastering on the learning material and individuals who adopt performance goals focus on proving own competence and performing better than the others (Ames, 1992). Besides, mastery and performance orientation are divided into two dimensions as approaching positive feedback and avoiding negative feedback (Elliot, 1999). Thus, achievement goals consist of four-dimension as mastery-approach, mastery-avoidance, performance-approach and performance-avoidance (Elliot & McGregor, 2001).

Achievement goals theory makes extremely important explanations in regards of how students motive themselves to be successful. Thus, the sub-dimensions of achievement orientation are related with lots of variables such as academic achievement, need for achievement, deep processing, test anxiety, fear of failure and disorganization (Elliot & McGregor, 2001). These findings point to achievement goals are not independent from cognitive and behavioral characteristics of individuals. Therefore, examining different dimensions of achievement goals will contribute to studies carried out to increase students' achievement levels.

This study aims to examine university students' achievement goals according to some psycho-social variables. In this sense, whether university students' genders, irrational beliefs, academic self-efficacy, locus of control, perfectionism, (high standards, order, discrepancy, dissatisfaction) and self-determination are important predictors of their (a) mastery-approach, (b) mastery-avoidance, (c) performance-approach and (d) performance-avoidance goals is examined in this study.

In this study, participants were 1509 students who are students of Anadolu University formal graduate programs: 881 (%58.4) of whom are female and 628 (%41.6) of whom are male. Data of the study are

collected via "2 X 2 Achievement Goals Scale", "Academic Self-Efficacy Scale", "Irrational Belief Scale", "Almost Perfect Scale-Revised", "Self-Determination Scale", "Rotter Internal-External Locus of Control Scale" and "Personal Information Survey". In the study regression analysis techniques was used to analyze the data. According to the findings of the study, while mastery-approach orientation is predicted positively by academic self-efficacy, order, high standards and self-determination, it is predicted negatively by dissatisfaction, locus of control and gender. The model explains 30% of the total variance. Mastery-approach oriented individuals have high perceived competence and see mistakes as a part of learning process (Elliot & McGregor, 2001). Based on the findings of the study, it is found that mastery-approach orientation is positively related to adaptive variables and negatively related to maladaptive variables. In this context, it can be stated that the mastery-approach orientations have positive characteristics.

Mastery-avoidance orientation is positively predicted by irrational beliefs, order, high standards and discrepancy but it is negatively predicted by gender and the model explains %17 of the total variance. Mastery-avoidance oriented individuals live in fear of failure because of having their high standards. (Pintrich, Conley & Kempler, 2003). Congruently, the results of the study indicated that the mastery-avoidance orientation is positively related to high standards, order and discrepancy that are sub-dimensions of perfectionism.

While performance-approach orientation is positively predicted by irrational beliefs, discrepancy, academic self-efficacy and gender, it is negatively predicted by self-determination. The model explains %14 of the total variance. Performance-approach orientation has not only negative characteristics such as comparing their success with others and demonstrating ability but also positive characteristics such as having high-perceived competence and high academic achievement (Elliot, 1999). The study also indicated that the performance-approach orientation is predicted by both negative and positive variables. Therefore, it could be stated that the results of the study congruent with the structure of the performance-approach orientations.

Performance-avoidance orientation is positively predicted to irrational beliefs and discrepancy. On the other hand, it is negatively predicted by high standards, self-determination and academic self-efficacy. In addition, the model explains %18 of the total variance. Performance-avoidance oriented individuals live in fear of failure and avoid appearing incompetent (Elliot & Harackiewicz, 1996). In parallel with these explanations, the study resulted that negative variables positively predicts the performance-avoidance orientation and positive variables negatively predicts this orientations. In this regard, it can be stated that the findings of the study supports performance-avoidance orientations having maladaptive aspects.

In addition, some researches indicate that achievement goals differ by gender (Roeser, Midgley & Urdan 1996: Tutaş, 2011). The results of this study also point out that mastery-approach, mastery-avoidance and performance-approach is predicted by gender. According to findings, females adopt mastery-approach and mastery-avoidance orientations more than male, and, male adopt performance-approach orientation more than female.

ID: 398

## Bergen Facebook Bağımlılık Ölçeği'nin Türkçe'ye Uyarlanarak Geçerlik Ve Güvenirliğinin Değerlendirilmesi

### Adaptation Of Bergen Facebook Addiction Scale Into Turkish And Evaluation Of Validity And Reliability

Yazarlar / Authors: Diğdem Siyez, Emine Erzik, Fırat Yalçın

## ÖZET

### Giriş

İnternetin hızla yayıldığı günümüzde sosyal paylaşım ağlarının da giderek popülerleşmesi ile kişiler gündelik yaşamlarının büyük bir çoğunluğunu yeni sanal ortamlarda geçirmektedir. Sosyal paylaşım ağı denince ilk akla Facebook gelmektedir. Facebook, insanların arkadaşlarıyla iletişim kurmasını ve bilgi, fotoğraf, video vb. paylaşımı amaçlayan bir sosyal paylaşım web sitesidir. Şubat 2004'te Harvard Üniversitesi öğrencisi Mark Zuckerberg tarafından geliştirilen Facebook'un toplam kullanıcı sayısı bugün tüm dünyada 300 milyonu aşmıştır ve Türkiye'de 14 milyonun üzerinde kullanıcı sayısı ile ülke sıralamasında üçüncü sırada yer almaktadır.

Bu araştırmanın amacı Andreassen, Torsheim, Brunborg ve Pollesen (2012) tarafından geliştirilen Bergen Facebook Bağımlılık Ölçeği'nin Türkçe'ye uyarlanarak üniversite öğrencileri için geçerlik ve güvenirlik çalışmasının yapılmasıdır.

### Yöntem

#### Araştırma Grubu

Araştırmaya Dokuz Eylül Üniversitesi'nde lisans düzeyinde eğitim gören 500 öğrenci (255 kadın, 245 erkek) katılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş aralığı 18-37 arasında ( $\bar{x}=21.28$ ,  $ss=1.93$ ) değişmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %19.8'i (n=99) Buca Eğitim Fakültesi'nde, %13.2'si (n=66) İktisadi İdari Bilimler Fakültesi'nde, %14.4'ü (n=72) Hukuk Fakültesi'nde, %15.8'i (n=79) Tıp Fakültesi'nde, %12.2'si (n=61) Mühendislik Fakültesi'nde, %13.8'i (n=69) Fen-Edebiyat Fakültesi'nde, %10.8'i (n=54) Denizcilik Fakültesi'nde eğitim görmektedir.

#### Veri Toplama Araçları

Bergen Facebook Bağımlılık Ölçeği: Andreassen, Torsheim, Brunborg ve Pallesen (2012) tarafından geliştirilen ölçek 18 maddeden oluşan 5'li likert tipi bir ölçektir. Ölçek tek boyutlu oluşmaktadır. Ölçeğin yapı geçerliği doğrulayıcı faktör analiziyle değerlendirilmiş uyum indekslerinin yeterli olduğu belirlenmiştir. Ölçeğin Cronbach alfa güvenirlik katsayısı .83 olarak bulunmuştur.

Problemlerli İnternet Kullanım Ölçeği: Ceyhan, Ceyhan ve Gürkan (2007) tarafından geliştirilen ölçek 33 maddeden oluşan 5'li likert tipi bir ölçektir. Ölçek internetin olumsuz sonuçları, sosyal fayda-sosyal rahatlık ve aşırı kullanım olmak üzere üç faktörden oluşmaktadır. Bu üç faktör birlikte toplam varyansın %48.96'sını açıklamaktadır. Ölçeğin cronbach alfa güvenirlik katsayıları internetin olumsuz sonuçları alt ölçeği için 0.94, sosyal fayda- sosyal rahatlık alt ölçeği için 0.85 ve aşırı kullanım alt ölçeği için 0.75 olarak bulunmuştur.

#### Verilerin Analizi

Bergen Facebook Bağımlılık Ölçeği'nin geçerlik çalışması kapsamında yapı geçerliği ve eşdeğer ölçek geçerliği incelenmiştir. Ölçeğin yapı geçerliği açıklayıcı faktör analizi ve doğrulayıcı faktör analizi ile test edilmiştir. Eşdeğer ölçek geçerliği kapsamında Bergen Facebook Bağımlılık Ölçeği'nin Problemlerli İnternet Kullanımı Ölçeği ile arasındaki korelasyon incelenmiştir. Ölçeğin güvenirlik çalışması kapsamında Cronbach alfa güvenirlik katsayıları hesaplanmıştır.

#### Bulgular

Ölçeğin orijinal tek faktörlü olduğu için ilk olarak açıklayıcı faktör analizinde tek faktörlü yapı sınanmış ve varyansın %44'ünü açıklayan bir yapı elde edilmiştir. AFA'yı doğrulamak için yapılan DFA sonucunda tek boyut için kötü uyum indeksleri verdiği belirlenmiştir ( $\chi^2=625.56$ ,  $Df=126$ ,  $RMSA=0.09$ ,  $GFI=0.88$ ,

CFI=0.89). Bunun üzerine ölçeğin DPA'sı üç faktör ve dört faktör üzerinden yinelenmiştir. En iyi uyum indekslerinin dört faktörlü yapı ile elde edildiği görülmüştür ( $\chi^2 = 406.38$ , Df=112, RMSA=0.07, CFI=0.94, GFI=0.91). DFA sonucu elde edilen bu yapı AFA ile test edilmiş ve varyansın %64.89'unu açıklayan bir yapı elde edilmiştir. Bu dört faktörden zihinsel meşguliyet olarak adlandırılan 1. Faktör tek başına varyansın %18.21'ini, gerilimi azaltma olarak adlandırılan 2. Faktör tek başına varyansın %16.96'sını, erişimin engellenmesi olarak adlandırılan 3. Faktör tek başına varyansın %15.22'sini ve olumsuz sonuçlar olarak adlandırılan 4. Faktör tek başına varyansın %14.49'unu açıklamıştır. Cronbach alfa güvenirlik katsayısı zihinsel meşguliyet alt ölçeği için 0.81: gerilimi azaltma alt ölçeği için 0.85, erişimin engellenmesi alt ölçeği için 0.83 ve olumsuz sonuçlar alt ölçeği için 0.86 olarak bulunmuştur. Bu alt boyutlar ile Problemler İnternet Kullanımı Ölçeğinin alt boyutları arasında da pozitif yönde anlamlı ilişkiler bulunmuştur.

#### Sonuç

Ölçeğin üniversite öğrencilerinin facebook bağımlılığını değerlendirmede geçerli ve güvenilir bir ölçek olarak kullanılabileceği düşünülmektedir.

#### Kaynaklar

Andreassen, C., Torsheim, T., Brunborg, G., Pallesen, S. (2012). Development of a Facebook Addiction Scale. *Psychological Reports*, 110(2), 501-517.

Ceyhan, E., Ceyhan, A. A. ve Gürçan, A. (2007). Problemler İnternet Kullanımı Ölçeği'nin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri- KUYEBH Dergisi*, 7(1), 387-416.

Demir, M., Doğan, A. ve Göker, G. (2010). Ağ Toplumunda Sosyalleşme Ve Paylaşım: Facebook Üzerine Ampirik Bir Araştırma. *e-Journal of New World Sciences Academy*, 5(2), 183.

## SUMMARY

### Introduction

Today, people spend most of their daily life in new virtual environments where internet spreads like wildfire and social sharing networks became popularized. The first thing that comes to mind when one says social sharing network is Facebook. Facebook is a social sharing web site which enables people to communicate with each other and share information, photograph, video etc. There are more than 300 million users of Facebook which was developed by Harvard University student Mark Zuckerberg in February, 2004 and it is third in Turkey ranking with more than 14 million users.

The aim of this study is to adapt Bergen Facebook Addiction Scale which was developed by Andreassen, Torsheim, Brunborg and Pallesen (2012) and carry out validity and reliability studies for university students.

### Method

#### Research Group

500 students (255 female, 245 male) who receive undergraduate education in Dokuz Eylül University were included in the study. The age range of participant students varies between 18-37 ( $\bar{x} = 21.28$ ,  $ss = 1.93$ ). 19.8% of students ( $n = 99$ ) receive education at Buca Education Faculty, 13.2% ( $n = 66$ ) at Faculty of Economics and Administrative Sciences, 14.4% ( $n = 72$ ) at Faculty of Law, 15.8% ( $n = 79$ ) at Faculty of Medicine, 12.2% ( $n = 61$ ) at Faculty of Engineering, 13.8% ( $n = 69$ ) at Faculty of Letters, 10.8% ( $n = 54$ ) at Maritime Faculty.

#### Data Collection Tools

Bergen Facebook Addiction Scale: It is a 5-grade likert type scale composed of 18 items and developed by Andreassen, Torsheim, Brunborg and Pallesen (2012). The scale is one dimensional. Construct validity of the scale was evaluated with confirmatory factor analysis, it was determined that fit indexes are sufficient. Cronbach alpha reliability coefficient of scale was found to be .83.

Problematic Internet Usage Scale: It is a 5-grade likert type scale composed of 33 items and developed by Ceyhan, Ceyhan and Gürçan (2007). The scale is composed of three factors: negative results of internet, social benefit – social comfort and excessive usage. These three factors explain 48.96% of total variance. Cronbach alpha reliability coefficients of the scale is 0.94 for negative results of internet sub-scale: 0.85 for social benefit-social comfort sub-scale and 0.75 for excessive usage sub-scale.

#### Analysis of Data

Construct validity and equivalent scale validity were analyzed within validity study of Bergen Facebook Addiction Scale. Construct validity of scale was tested with explanatory factor analysis and confirmatory

factor analysis. Within the scope of equivalent scale validity, the correlation between Bergen Facebook Addiction Scale and Problematic Internet Usage Scale was analyzed. Cronbach alpha reliability coefficient was calculated within the scope of reliability study.

#### Findings

Since the scale is single factor originally, first of all single-factor structure was examined in the explanatory factor analysis and a structure was obtained explaining 44% of variance. As a result of CFA which was carried out in order to confirm EFA, it was determined that scale gives false fit indexes for single dimension ( $\chi^2 = 625.56$ ,  $Df=126$ ,  $RMSA=0.09$ ,  $GFI=0.88$ ,  $CFI=0.89$ ). Then DPA of the scale was repeated over three factors and four factors. It was observed that the best fit index was obtained with four factor structure ( $\chi^2 = 406.38$ ,  $Df=112$ ,  $RMSA=0.07$ ,  $CFI=0.94$ ,  $GFI=0.91$ ). The structure which was obtained as a result of CFA was tested with EFA and a structure was obtained explaining 64.89% of variance. Of all these four factors: 1st factor which is named as preoccupation explains 18.21% of variance, 2nd factor named as tension reduction explains 16.96% of variance, 3rd factor which is named as prevention of access explains 15.22% of variance and 4th factor which is named as negative results explains 14.49% of variance. Cronbach alpha reliability coefficient was found to be 0.81 for preoccupation subscale: 0.85 for tension reduction subscale: 0.83 for prevention of access subscale and 0.86 for negative results subscale. There was positive and significant relation between these subscales and subscales of Problematic Internet Usage Scale.

#### Result

It is thought that the scale can be used as a valid and reliable scale in assessment of facebook addiction of university students.

#### References

- Andreassen, C., Torsheim, T., Brunborg, G., Pallesen, S. (2012). Development of a Facebook Addiction Scale. *Psychological Reports*, 110(2), 501-517.
- Ceyhan, E., Ceyhan, A. A. ve Gürçan, A. (2007). Validity and Reliability Studies of Problematic Internet Usage. *Educational Sciences in Theory and Practice- KUYEBH Journal*, 7(1), 387-416.
- Demir, M., Doğan, A. ve Göker, G. (2010). Socialization and Sharing in Network Society: Empirical Study on Facebook. *e-Journal of New World Sciences Academy*, 5(2), 183.

ID: 400

## **Üniversite öğrencilerin Riskli çevirim-İçi Aktiviteleri Ve İnternet Kullanımına Bağlı Klinik Özellikleri**

### **Risky Online Activities And Internet-Use Related Clinical Features Of The University Students**

Yazarlar / Authors: Kuntay Arcan, Çağla Begüm Yüce

## **ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

## **SUMMARY**

Risky online activities and internet-use related clinical features of the university students

Kuntay Arcan, Çağla Begüm Yüce

### **Objectives**

Psychological counseling services in the universities will have to be dealing with more internet-use associated problems as the related rates of internet availability and internet use prevalence seem to be rising. Thus closer examination of the problematic internet use among the university students must be within the scope of the interested researchers and the related practicers. From this standpoint, the present study aimed to evaluate the influence of online activities on internet-use problems and dependent activity-specific problems for the sample of university students. It was thought that understanding the role of online activities as possible pathways of problem internet use might be essential both for developing preventive actions and for tailoring counseling content. In connection it was hypothesized that especially online game-playing and participating online social network would be more associated with internet problems as compared to online shopping and information searching on the net. Moreover it was expected that online game playing would be associated with excessive internet use whereas online social network participation would be associated with neglect of social life.

### **Design**

The present research was a cross-sectional survey study from a convenience sample of university students. Results were analyzed by logistic regression analysis and independent-samples t-tests.

### **Methods**

The sample was composed of 381 participants reached by through convenience sampling in Maltepe University, in Istanbul. Two-hundred and four (53.5%) participants of the sample was females whereas 177 (46.5%) were males. Internet Addiction Test (IAT: Young) was used as standardized assessment instrument. Data on devoted time to online activities were also obtained as indices of internet participation measure through demographic information forms including sex, age, department, grade point averages information of the participants. The instrument set was administered to the participants between March 1 and April 19 in 2012 on the basis of voluntary participation.

Logistic regression analysis was performed to assess the impact of online activities on internet problems. Online game-playing, shopping, facebook membership, and finding information were independent variables. The participants were also compared on their internet use clinical features measured by individual IAT items expecting more neglect of social life among facebook users and excessive internet use among online game players.

### **Findings**

The odds ratios of online game playing and facebook membership were found as robust associates of risky internet use whereas usage of internet for information searching or shopping did not predict risky internet use group membership when all independent variables were regressed simultaneously as hypothesized. Moreover, especially online game playing was found to be associated with more prevalent internet use



clinical features according to the individual IAT items including features of both excessive internet use and neglect of social life items. On the other hand, online social network participation through facebook was found to be associated with especially neglect of social life IAT items.

#### Conclusions

The findings of this study are important to present the possible differential impact of online activities on the internet problems among university students. Internet users who have internet related problems may not be a homogenous group participating in the same activities and having same kind of problems. Further investigation of the associations between specific online activities and related problems are required to develop target group specific preventive programs for university students in specific and for public in general. Understanding the role of the online activities as possible pathways of problem internet use can also contribute in structuring the relevant counseling content.

Keywords: internet use problems, online activities, preventive programs, counseling content.

#### References

- Young, K. (1996). Internet addiction: the emergence of a new clinical disorder. *CyberPsychology & Behavior*, 3, 237-244.
- Young, K. (1998). *Caught in the Net*. New York: John Wiley & Sons.
- Widyanto, L. & McMurrin, M. (2004). The psychometric properties of the Internet Addiction Test. *CyberPsychology & Behavior* 7, 443-450.



ID: 401

**Lise Öğrencilerinde Kariyer Kararsızlığı, Sürekli Kaygı Ve Yaşam Doyumu Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi**

**The Relationship Of Career Indecision To Anxiety And Life Satisfaction In A Sample Of High School Students**

Yazarlar / Authors: Erkan Işık, Ahmet Bedel

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

The integration of career and individual psychology constructs is of great interest many attempts have been made to expand the literature on the potential associations between these constructs recently (Işık, 2012: Lenz, Peterson, Reardon, & Saunders, 2010: Multon, Wood, Heppner, & Gysbers, 2007: Rottinghaus, Jenkins, & Jantzer (2009). Specifically, career indecision is one of those career constructs that are believed to relate to an individual's affective state. Previous studies have found that career indecision is associated with depression (Peterson, Sampson, & Reardon, 2000), neuroticism (Guay, Gauthier, & Fernet, 2003), parental attachment (Emmanuelle, 2009), anxious attachment, trait pessimism, and anxiety (Braunstein-Bercovitz, Benjamin, Asor, & Lev, 2012: Corkin, Arbona, Coleman, & Ramirez, 2008), intergenerational family conflict (Ma & Yeh, 2005). Although there have been several attempts to understand the associations of career indecision and personal-emotional constructs, little is known about these associations among different age groups and cultures. In one notable exception,

**Purpose**

In the light of these theoretical and empirical background, the purpose of the current study was to examine the relationship of career indecision to anxiety and life satisfaction in a sample of high school students Based on previous research on career indecision mentioned above, it is hypothesized that all career indecision dimensions are positively associated with trait anxiety and negatively associated with life satisfaction.

**Method**

Participants were 215 adolescents between the age of 14 and 19. They completed Çakır's (2004) Career Decision Inventory as the measure of career indecision, a Turkish version of the Trait Anxiety Inventory (Öner & Le Compte, 1985: Spielberger, Gorsuch, Lushene, Vagg, & Jacobs 1983) as the measure of trait anxiety, and the Satisfaction with Life Scale (Diener, Emmons, Larsen, & Griffin, 1985: Köker, 1991) as the measure of life satisfaction.

**Results**

The results of the study demonstrated that all career indecision dimensions, namely Internal conflicts, Lack of self-knowledge, Lack of occupation and field knowledge, Irrational beliefs about career choice, and External conflicts and the total Career Indecision score were positively associated with trait anxiety and negatively with life satisfaction. That is, the more students were decided with their career decisions, the less they were anxious and the more they were satisfied with their life. The results of multiple regression analyses as the subscales of Career Indecision predictors of trait anxiety and life satisfaction yielded that career indecision dimensions explained %21 of the variance in trait anxiety and %12 of the life satisfaction. Lack of self-knowledge and External conflicts significantly predicted the trait anxiety whereas External conflicts were the unique significant predictor of life satisfaction.

**Discussion**

This study sought to expand the literature on the potential associations between career indecision and personal-emotional constructs of trait anxiety and life satisfaction. As hypothesized, all career indecision

dimensions were positively associated with trait anxiety and negatively associated with life satisfaction. It can be concluded that application of career interventions to cope with career indecision for high school students' would also help them decrease their anxiety level and increase their satisfaction with their life. Therefore, the importance of self-knowledge and external barriers which are the unique predictors of trait anxiety and life satisfaction should be taken into consideration when designing interventions targeting high school students. For instance, the interventions would include exercises that enable students obtain more information about their career interests, values, abilities, transferrable skills, or personality characteristics. Furthermore, for clients having difficulty in setting appropriate emotional limits with their families and make decisions collaboratively with their families, exercises with family of origin such as working on career genograms would be designed. Limitations in this study include the use of a high school sample only. Future studies using larger samples from other educational grades and in different stages of career would provide additional support for the findings reported in this study. Future research should replicate these findings both with Western and non-Western cultures in order to provide more empirical evidence for the potential relationship between career indecision and personal-emotional constructs of trait anxiety and life satisfaction.

**Key words:** career indecision, trait anxiety, life satisfaction, high school students

ID: 403

## **Özdüzenleme Ölçeği Kısa Formunun Türk Kültürüne Uyarlanması: Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması**

## **Özdüzenleme Ölçeği Kısa Formunun Türk Kültürüne Uyarlanması: Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması**

Yazarlar / Authors: İsmail Ay

### **ÖZET**

Bu araştırmanın amacı Dan, Neal ve Carey (2005) tarafından geliştirilen öz düzenleme ölçeği kısa formunun Türk kültürüne uyarlanarak ölçeğin psikometrik özelliklerinin incelenmesidir.

Bu araştırma bir ölçek uyarlama çalışmasıdır. Uyarlama çalışması olduğu için uyarlama işleminin her bir aşamasında farklı çalışma grupları oluşturulmuştur. Ölçeğin yapı geçerliliğini ortaya koymak amacıyla yapılan açımlayıcı faktör analizinde (AFA) 150 kız ve 195 erkek olmak üzere toplam 345 kişiden oluşan bir çalışma grubu üzerinde çalışılmış, doğrulayıcı faktör analizinde (DFA) ise 184'ü kız ve 205'i erkek olmak üzere toplam 389 kişiden oluşan bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Eş değer ölçekler geçerliliği için ise 88'i kız ve 92'si erkek olmak üzere 180 kişiden oluşan çalışma grubu oluşturulmuştur. Güvenirlik çalışmalarında ise iç tutarlılık ve iki yarı güvenirliliği çalışmasında 110'u kız ve 175'i erkek olmak üzere toplam 285 öğrenciden oluşan bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Test tekrar test güvenirliliğinde ise 75'i kız 86'sı erkek olmak üzere toplam 161 öğrenciden oluşan bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Veri analizleri SPSS. 20.00 paket programı ve Lisrel 8.80 aracılığıyla analiz edilmiştir.

Açımlayıcı faktör analizi sonucunda öz düzenleme ölçeğinin beş alt boyuttan oluşan ve toplam varyansın % 41.63'ünü açıklayan bir yapı elde edilmiştir. Bu yapının model uyumu doğrulayıcı faktör analizi ile test edilmiş ve model uyumunun iyi düzeyde olduğu bulunmuştur. ( $X^2= 841,66$ ,  $sd=394$ ,  $p=.00$ ,  $X^2 /sd=2,13$ ). Uyum indeksi değerleri ise  $RMSEA=.060$ ,  $RMR=.054$ ,  $NFI=.90$ ,  $NNFI=.94$ ,  $CFI=.95$ ,  $IFI=.95$ ,  $RFI=.90$ ,  $AGFI=.85$   $GFI=.90$  olarak bulunmuştur. Ölçeğin güvenirlik düzeyini belirlemek için yapılan analizler sonucunda iç tutarlılık katsayısının  $a=.91$  ve test tekrar test güvenirliliğinin  $a=.90$  olduğu bulunmuştur.

Tartışma: Elde edilen araştırma bulguları doğrultusunda Öz düzenleme Ölçeği kısa formunun Türk kültüründe kullanılabilecek geçerliliği ve güvenirliliği olan bir ölçme aracı olduğu söylenebilir.

### **SUMMARY**

No information was submitted in English.

ID: 405

**Psikolojik Yardım Gereksinimi Belirleme Ölçeğinin Geliştirilmesi: Güvenirlik Ve Geçerlik Çalışması**

**Psikolojik Yardım Gereksinimi Belirleme Ölçeğinin Geliştirilmesi: Güvenirlik Ve Geçerlik Çalışması**

Yazarlar / Authors: İsmail Ay, Birol Alver

**ÖZET**

Bu araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinin psikolojik yardım gereksinimlerini belirlemeye yarayan likert tipi öz bildirime dayalı bir ölçme aracı geliştirmektir. Ölçeğin geliştirilmesi sürecinde ilgili güncel literatür taranmış ve 111 maddeden oluşan bir madde havuzu oluşturulmuştur. Uzman görüşleri doğrultusunda ölçeğe son şekli verilmiş ve madde analizi için 120 kişilik bir çalışma grubu üzerinde ilk pilot uygulama yapılmıştır. İlk uygulama sonrasında madde toplam korelasyonları yetersiz olan maddeler ölçek formundan çıkarılmış ve 75 maddeden oluşan yeni ölçek formu elde edilmiş ve faktör analizine geçilmiştir. Ölçeğin faktör yapısını belirlemek için açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi için elverişli örnekleme yöntemiyle ayrı ayrı çalışma grupları oluşturulmuştur. Açımlayıcı faktör analizi için 160'ı erkek ve 185'i kız toplam 345 lisans öğrencisinden oluşan bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Doğrulayıcı faktör analizinde ise 150'si erkek ve 165'i kız toplam 315 lisans öğrencisinden oluşan bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Açımlayıcı faktör analizi sonucunda toplam varyansın % 51,11'ini açıklayan 35 madde ve 4 faktörlü bir yapı elde edilmiştir. Elde edilen altı faktörlü bu yapının doğrulayıcı faktör analizi ile model uyumu test edilmiştir. Birinci düzey doğrulayıcı faktör analizi sonuçları elde edilen faktör yapısına ilişkin model uyum indekslerinin iyi düzeyde olduğunu göstermiştir.

Uyum indeksi değerleri ise RMSEA=.072, RMR= .060, NFI=.92, NNFI= .94, CFI=.94, IFI=.95, RFI=.91, AGFI=.90, GFI=.92 olarak bulunmuştur. Birinci düzey DFA analizinde oluşturulan bu yapısal modelin uyum indekslerinin tamamının iyi düzeyde olduğu söylenebilir.

Ölçeğin güvenirlik analizleri için iç tutarlık, iki yarı ve test tekrar test güvenirliğine bakılmıştır. İç tutarlık katsayısının .91, iki yarı güvenirliğinin .89 test tekrar test güvenirliğinin ise ölçek toplamı için .90 ve alt boyutlar için sırasıyla .91, 90, 88, 92, olarak bulunmuştur.

Elde edilen sonuçlar doğrultusunda psikolojik yardım gereksinimi belirleme ölçeğinin lisans öğrencileri üzerinde tarama amaçlı araştırmalarda kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu söylenebilir.

**SUMMARY**

No information was submitted in English.

ID: 407

.....  
**Family Resilience And Definition Of Family In College Students Who Lives Poverty**  
.....

Yazarlar / Authors: Mita Tjakrawiralaksana, Sri Redatin Retno Pudjiati Azhar

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

Poverty presents a chronic stress for children and families that may interfere with successful adjustment to developmental tasks, including those in area of education such as school achievement. Education itself can be a way to help individuals who lives in poverty to have better chance in finding a better life. However, children who live in poverty are at much greater risk of never attending school. Those who are fortunate enough to attend school, tend to have a lower possibility to graduate from high school and continue their education to higher education. In Indonesia, the dropout rate is still high despite the 9-year compulsory education policy. With 12.36% of its population living in poverty, the future generation of Indonesia may be at the stake. However, there are those who manage to continue their education to university level despite the stress and challenges they face due to poverty. How a child survive and face a stressing situation cannot be separated from how the family functions as a unit. The positive role of family in education is important for those who live in poverty. Study has found that family can overcome stress and adversity through family resilience. Fromma Walsh (2006) uses the concept of family resilience to understand the family in coping with stress and crisis and weather all difficulties. The goal of this study is to measure family resiliency and explore how college students from low economic status define family. This study involves 107 participants from poor family (with monthly total income of maximum one million rupiah or \$100 per month) and recipient of state funded scholarship. Family resilience was measured by Walsh's family resilience instrument and content analysis method to analyze how participants define family. The result of the study shows that most of participants (87%) view their family as moderately resilience family. The study also found that definition of family is not only consists those with blood ties or nuclear family, but also considers friends as their family.

ID: 409

### **Psikolojik Oyun Alanı Olarak Okul**

---

#### **School As The Psychologic Game Field**

---

Yazarlar / Authors: Fisun Çavuşoğlu, Ahmet Çetin

### **ÖZET**

Bu bildiri, okullarda çalışan psikolojik danışmanlara yönelik olarak, Transaksiyonel Analiz kuramının kavramlarının tanıtılması, özellikle de psikolojik oyun kavramına yöneliktir.

Kişiler arası iletişim sorunlarının çözümünde uygulanan bir psikolojik değişim ve analiz yöntemi olarak tanımlanabilen Transaksiyonel Analiz, temelinde bir kişilik teorisidir. Kuramın öncüsü Eric Berne'dir. Berne'ün zamanla geliştirdiği kuramının adı Transaksiyonel Analiz (TA) olarak belirlenmiş ve 1964 yılında Uluslar Arası Transaksiyonel Analiz Derneği kurulmuştur. Geleneksel psikanaliz çevrelerinin reddine karşın, psikoloji kökenli psikoterapistler TA'yı kullanmaya başlamışlardır ve 2003 yılı itibarıyla derneğin dünya çapında 15.000'in üzerinde üyesi bulunmaktadır.

Transaksiyonel Analiz kuramının yedi önemli kavramı vardır. Bu bildiride bu kavramlardan Psikolojik Oyunlar ele alınacaktır. Transaksiyonel Analizde oyun, iyi planlanmış ve önceden sezilebilecek bir sonuca doğru gelişen tamamlayıcı, gizli, karşılıklı davranış dizilerini, düzen ve aldatmacayı öngören gizli ve duygusal yarar sağlayan, çoğunlukla tekrarlanan bir dizi davranışları içermektedir. Berne'in tanımıyla psikolojik oyun gerçekte ihtiyaç duyulan kabul iletilisinin yerine kullanılan öğrenilmiş bir sistemdir. Oyunlar, en temel ihtiyacımız olan kabul iletilisi ihtiyacını gidermeye yarar.

Bu kabul iletilisi ihtiyacı o kadar temeldir ki, kişi bunu alabilmek için en olumludan en olumsuzaya kadar bir çok davranışı deneyebilir. Yine kuramın öncüleri bunu şöyle açıklamaktadırlar: "Kirliliği, susuzluktan iyidir". Herkesin bildiği üzere okullarda veli, öğrenci, yönetim ve öğretmenler arasında sık sık problem yaşanır ve bu problemler bir şekilde Psikolojik Danışman'a yansır. Psikolojik Danışman'ın "psikolojik oyun" kavramını bilmesi, kişilerin psikolojik oyunlarına dahil olmaması, dolayısı ile de psikolojik oyunlara göre stratejiler kullanarak çatışma çözümündeki etkililiğinin artmasını sağlayacaktır.

Psikolojik danışmanın ve öğretmenin, bir psikolojik oyunun ne olduğunun, bir oyunda olunduğunun nasıl anlaşılacağı, psikolojik oyun oynarken tarafların bundan ne gibi faydalar sağlayabileceğini bilmesi oyunları önlemek ya da müdahale edebilmek açısından çok önemlidir. Ayrıca psikolojik oyun oynamanın biyolojik faydaları, varoluşsal faydaları, dış psikolojik faydaları, iç psikolojik faydaları, dış sosyal faydaları ve iç sosyal faydaları da anlaşıldığı takdirde oyunlara daha etkili müdahale edebilmek mümkündür.

### **SUMMARY**

No information was submitted in English.

ID: 410

## **Psikolojik Danışman Eğitiminde Teknolojinin Kullanılması**

### **Use Of Technology In Counselor Education**

Yazarlar / Authors: Tülin Acar, Tuncay Ergene

## **ÖZET**

Teknoloji her geçen gün ilerlerken, eğitimin birçok alanında kullanılır hale gelmiştir. Psikolojik danışman eğitiminin niteliğinin artırılması için teknolojiye dayanarak yapılan çalışmaların hızla artması gerekmektedir. Araştırmacılara göre, teknoloji psikolojik danışman eğitiminde gittikçe artan bir öneme sahiptir (Bachus, 2006: Bernard ve Goodyear, 1992). Psikolojik danışman eğitiminde teknoloji kullanımının yapılandırmacı eğitim ortamlarını desteklediği ileri sürülmektedir (Buono, Uellendahl, Guth, Dandeneau, 2011). Bachus (2006)'ya göre psikolojik danışman eğiticileri teknolojik beceriler konusunda yeterlilik kazandıklarında, uzaktan eğitim kapsamındaki teknoloji imkanları da artacaktır.

Teknolojiden etkili biçimde yararlanılarak psikolojik danışman adaylarına sunulan hizmetler psikolojik danışmanların daha nitelikli meslek elemanları olmalarına katkıda bulunacağı düşünülebilir. Bu bağlamda, bu araştırmanın amacı, alan yazın aracılığıyla psikolojik danışman eğitiminde teknolojinin nasıl kullanıldığına ilişkin bilgi sunmaktır. Araştırmanın sonuçları, literatür taramasında ulaşılabilen kaynaklarla sınırlıdır.

Bachus (2006) tarafından yapılan çalışmada, psikolojik danışman eğiticilerinin özellikle doktora düzeyinde psikolojik danışman eğitiminde teknolojinin kullanımının yeni öğretim metodlarının kullanımı açısından kritik bir önemi olduğunu düşündükleri, öte yandan gizlilik, etik ve yasal konuların psikolojik danışman eğitiminde kritik olduğunu düşündükleri belirlenmiştir. Kennedy (2011) tarafından yapılan çalışmada, psikolojik danışman eğiticilerinin kendilerine güvenlerinin ve bilgisayar kullanmadaki rahatlıklarının teknolojinin sınıfa adapte edilmesinde en önemli değişkenler olduğu bulunmuştur.

Psikolojik danışman eğitiminde teknolojinin kullanılması kapsamında, power point, email, bloglar ve tartışma panosu ya da tahtası, ses ve video kayıtları, skype, canlı süpervizyon kapsamında telefon, kulaklık (bug in the ear), bilgisayardan takip (bug in the eye), video konferans (telekonferans) gibi yöntemler bulunmaktadır (Abbass, Arthey, Elliott, Fedak, Nowoweiski, Markovski ve Nowoweiski, 2011: Bernard ve Goodyear, 1992: Buono, 2011: Buono, Uellendahl, Guth, Dandeneau, 2011).

Derslerde power point kullanımının hem avantaj hem de dezavantajlarından söz edilmektedir. Power point kullanımının bilişsel hatırlamayı kolaylaştırdığı, yazılı performansını artırdığı, öte yandan öğrencileri daha pasifleştirdiği, sınıf içi etkileşimi ve derse katılımı azalttığı ifade edilmektedir (James, Burke ve Hutchins, 2006). Email kullanımı eğiticinin email aracılığıyla psikolojik danışman adayıyla iletişime geçmesi, ihtiyaca göre email yoluyla öğrencilere örnek vak'aları gönderip onların değerlendirme yapmalarını sağlayabilir. Blogların ve tartışma panolarının kullanımı da psikolojik danışman adaylarının çeşitli konularda fikir alışverişinde bulunmalarını sağlayan, adayları düşünmeye sevk eden araçlar olarak değerlendirilmektedir (Buono, Uellendahl, Guth, Dandeneau, 2011). Başlangıçta özellikle psikolojik danışma sürecini kayıt altına almak amacıyla kullanılan ses kayıtları, yerini zamanla görüntü kayıtlarına bırakmıştır (Buono, Uellendahl, Guth, Dandeneau, 2011). Böylelikle, ihtiyaç duyulduğunda gerek psikolojik danışman adayının gerekse süpervizörün kayıtlara ulaşması olanaklı hale gelmiştir. Telekonferans ya da interaktif video ağı (IVN) olarak da adlandırılan video konferans (VTC) ise uzaktan eğitimin en sık kullanılan araçlarından (NCES, 2003: akt., Stone, 2006). Ses ve görüntüyü aynı anda sunan skype programının da videokonferans için bir araç olarak kullanılabileceğinden söz edilmektedir (Buono ve ark., 2011). Bu yöntemde, öğrenciler sınıf arkadaşlarıyla ya da öğretmenleriyle aynı mekanda değildirler, ancak onlarla video konferans aracılığıyla iletişim kurabilmektedirler (Stone, 2006). Öte yandan uzaktan eğitim kapsamında ele alınabilecek video konferansın bazı güçlükleri de doğurduğundan söz edilmektedir. Son yıllarda, forumlar, anlık iletiler gibi online öğrenme materyallerinin de uzaktan süpervizyon için kullanıldığından söz edilmektedir (Abbass ve ark., 2011). Canlı süpervizyon kapsamında, psikolojik danışman adayı psikolojik danışma yaptığı sırada içeride bulunan telefon aracılığıyla adaya anında süpervizyon verilebilmektedir. Ayrıca, aday anında geribildirim kulağına yerleştirdiği bir kulaklık ya da geribildirimlerin geçtiği bir bilgisayar ekranı aracılığıyla

da alabilmektedir (Bernard ve Goodyear, 1992). Bunlara ek olarak, son zamanlarda kullanılmaya başlayan Ibook Author isimli program da psikolojik danışman eğitiminde kullanılabilir.

Sonuç olarak, her alanda olduğu gibi psikolojik danışman eğitiminde de teknolojinin eğitim sürecine dahil edilmesinin verilen eğitimi güçlendireceği söylenebilir. Öte yandan, verilen eğitimin mekanikleşmemesi için de psikolojik danışman eğitimcilerinin özenli ve dikkatli davranmaları gerektiği söylenebilir.

Anahtar kelimeler: Psikolojik danışman eğitimi, teknoloji, öğretim materyali, süpervizyon.

## SUMMARY

While the technology is improving, it is used in lots of education field. To improve the counselor education quality technology should be utilized. According to the researchers, the technology has become increasingly important in counselor education (Bachus, 2006: Bernard & Goodyear, 1992). In addition, it is emphasized that the use of technology in counselor education supports the constructivist educational environments (Buono, Uellendahl, Guth, Dandeneau, 2011). According to Bachus (2006) when the counselor educators gain proficiency about technological skills, distance learning opportunities in scope of technology will also increase.

It can be said that using technology effectively by using technology effectively during the services offered psychological counselors can contribute counselor candidates becoming more qualified professionals. The aim of this study is to provide information on how to use the technology in counselor education through the literature.

Bachuss (2006) survey carried out counselor educators think use of technology in counseling education, especially doctoral-level is critically important in terms of new teaching methods. On the other hand, the scope of this topic the educators think that privacy, considering the ethical and legal issues identified in counselor education is also critical. Kennedy (2011) survey carried out using computers by counselor educators and self-confidence in using computer technology are the most important variables adapting technology to the class.

Techniques as power point, email, blogs, audio and video recordings, skype are used in counselor education. In addition techniques such as phone, bug in the ear, bug in the eye, video conference are used within the scope of live supervision (Abbass, Arthey, Elliott, Fedak, Nowoweiski, Markovski & Nowoweiski, 2011: Bernard & Goodyear, 1992: Buono, 2011: Buono, Uellendahl, Guth, Dandeneau, 2011).

The use of power point during the lectures has both advantages and disadvantages. It is emphasises that the use of power point improves the cognitive remember, writing performance, on the other hand intimating a passive role for students, a lack of spontaneity and interaction during class meeting time, and a potentially negative impact on classroom behaviors such as attendance (James, Burke & Hutchins, 2006). Counselor educators can contact students via email and send case studies, as a result students can make their assessments. The use of blogs and boards are evaluated tools which allow counselor candidates to discuss their ideas and make them think (Buono, Uellendahl, Guth, Dandeneau, 2011). Initially, audio records, especially using for recording the counseling process, left the place to the video records in time (Buono, Uellendahl, Guth, Dandeneau, 2011). Thus to reach recordings become possible for both the counseling candidates and the supervisor. Videoconferencing, also called video teleconferencing (VTC) or interactive video networking (IVN) , is one of the most commonly used forms of distance instruction (NCES, 2003: Stone, 2006). It is said that skype which offers audio and video at the same time can be used as a tool for videoconferences (Buono & et all., 2011). Students are not physically located in the same room as their instructor and their on-campus classmates, yet they are able to see and interact with their classmates and instructor by way of VTC (Stone, 2006). On the other hand some of the difficulties of video conferencing can be addressed within the scope of distance education. In recent years, online learning materials such as forums, instant messaging are also used for the supervision (Abbas & et all., 2011). During the live supervision, the counselor educator can give feedback to the counselor candidate immediately through a phone inside. In addition, immediate feedback can be given to the candidate via a headphone placed in the ear or a computer screen (Bernard & Goodyear, 1992). In the recent times a programme called Itunes author can be used in counselor education.

As a result, it can be said that as well as all areas, the use of technology in counseling can be strengthen the training. On the other hand, for not mechanization the training counselor educators should behave with great care.

Key words: Counselor education, technology, teaching material, supervision.



ID: 412

**Sezgisel İşlem Döneminde Sezgisel Düşünme Ve Sezgisel Öğrenme Programının Temel Akademik Becerilere Hazırlık Ve Bilişsel İşlemler Üzerine Etkisi**

**The Effect Of Intuitive Thinking And Intuitive Learning Programme On Basic Academic Abilities And Cognitive Process**

Yazarlar / Authors: Tamer Ergin

**ÖZET**

Sezgisel İşlem Döneminde Sezgisel Düşünme ve Sezgisel Öğrenme Programının Temel Akademik Becerilere Hazırlık ve Bilişsel İşlemler Üzerine Etkisi

Yrd. Doç. Dr. Tamer Ergin

İ. Ü. Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü PDR Anabilim Dalı

Giriş

Okuma, Yazma ve Matematik gibi temel akademik becerilere hazırlık ve öğretim süreci uzun yıllara dayalı akademik hayatın başlangıcıdır. Bu başlangıç aşaması tesadüfi oluşabilecek gelişimsel değişimlere bırakılamayacak kadar önemlidir.

Temel akademik beceriler olarak tanımladığımız okuma-yazma ve matematiği beceriye dönüştürmek için özel olarak yapılandırılmış programlara ihtiyaç vardır. Oysaki ana dilin öğrenimi gibi örneklendirebileceğimiz diğer bazı becerilerin doğal edinim sürecinde böyle bir suni yapılandırılmış programa gerek olmamaktadır. Bu nedenle suni beceriler olarak ele alacağımız temel akademik beceriler günümüz dünyasında kazanımı zorunlu ama kendiliğinden edinilemeyecek ve programlara beceriye dönüştürülmesi için ön koşul hazır oluş donanımlarına ihtiyaç vardır. Temel akademik becerilerin kazanımında gelişimsel değişimlerin doğal etkisinden yararlanmak çocukların öğrenmesini kolaylaştıran bir süreç yaratacaktır. Bu süreçte gelişimsel değişimlerin öyle bir olumlu etkisi olabilmektedir ki bazı çocuklar için temel akademik beceriler doğal olarak ve özel bir programlamaya gerek kalmadan kendiliğinden de kazanılabilmektedir. Özellikle uyaran zenginliği olan bir ortam yaratıldığında temel akademik becerilerin kazanımı için itici bir güç oluşturulmaktadır.

Bu nedenle sezgisel düşünme becerisinin sezgisel işlem performansına yansımaları eğitimsel ve yaşamsal deneyim miktarı ile ilişkilidir. Eğitim ve yaşam deneyimleri ile yaratılan uyarıcı zenginliği olan ortam çocuğun gelişimine ve akademik hayata hazır oluş için tanımlanan önkoşulların kazanımına katkı sağlayacaktır. Aksi durumda gelişimsel değişimler engellenmiş olacak ya da gelişimsel değişimler tesadüfi değişimler olarak izlenecektir. Bu değişimlerin tesadüfe kalmaması amacıyla 4-7 aralığındaki çocukların akademik hayata hazır oluşlarını sağlayacak uyaran zenginliği olan ortam yaratılması önemlidir. Bu amaçla çocuğun gelişimsel değişimlerine katkı sağlayacağına inanılan "global faaliyetler" ile akademik hayata yönelik olan "köprü faaliyetleri" planlanmıştır. Global faaliyetler: Kaba-Motor'dan İnce Motor'a geçiş çalışmaları, Sembolde Odaklaşma ve Dikkatteki Devamlılık çalışmaları, Sembol Kullanımında Duyusal Dışa Vurum hızı Çalışmaları, Sembolde Dikkat vb. çalışmaları şeklinde yapılandırılırken, köprü faaliyetleri ise: Sembollerin Sezdirilmesi ve Sembollerin Tanıtılması, Sembollerin ayırtlaştırılması ve sınıflanması, Sembolde Örüntü, Sembolde Yaratıcılık çalışmaları şeklinde planlanmıştır.

Bu gelişimsel bazlı süreç şu doğal aşamalardan geçilerek gerçekleştiğinde okuma-yazma ve matematik gibi suni becerilerin kazanımı kolaylaştıracak uyaran zenginliği olan ortam yaratılmış olacaktır: (a)Şekil algısının gelişimi, (b) Şekilden sembole geçiş, (c)Sesleri tanıma ve algılama, (d)Kelime hazinesi ve kavram formasyonunun oluşumu, (e)Cümleler ve kendini ifade,(f) Düşünme Becerileri ve Fikir oluşturma, (g) Fikirler Arası İlişkiyi anlama, (g) Temayı Anlama ve Tema Bazlı Öğretim.

Gelişimsel içerikle yapılandırılmış eğitim programlarında gelişimin ardışık sırasını izleyen bu gibi bir program yapılandırmak akademik becerilerin kazanımının kolaylaşması için önemlidir. Bu tür programların teorik bir temele dayandırılması durumunda aktiviteler net olarak tanımlanmış amaçlar doğrultusunda hazırlanabilir ve profesyonel bir yapı oluşturulabilir. Aksi durumda gelişimsel değişimler tesadüflere kalma

riski taşıyabilir.

#### Yöntem

Bu araştırma, deneme öncesi modellerden “tek grup öntest-sontest modeli” kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

1. Sınıfa devam eden 40 öğrenciye Bilişsel Değerlendirme Sistemi-CAS uygulanmış ve bu iki ayrı sınıf öğrencileri çalışma grubu olarak belirlenmiştir.

#### Bulgular

Araştırmanın sonucunda: sontest puanlarının öntest puanlarından anlamlı derecede yüksek olduğu belirlenmiştir. Ayrıca her bir öğrencinin bilişsel işlem alanları arasındaki puan farklılıklarının azaldığı, puanlar arasındaki tutarsızlığın giderildiği görülmüştür. Öğrencilerin temel akademik becerilere hazır oluş ve temel akademik becerilerin kazanımlarının da anlamlı derecede yüksek olduğu belirlenmiştir.

#### Tartışma

Bilişsel işlem alanları arasındaki tutarlılık bilişsel işlemlerin bir bütünlük içinde kullanımı açısından önemli olduğu için bu tür çalışmaların yaygınlaştırılması önerilir. Akademik becerilerin kazanımına da katkı sağlamaktadır.

#### Anahtar Kelimeler

PASS Teorisi, CAS, Sezgisel Düşünme,

## SUMMARY

The effect of Intuitive Thinking and Intuitive Learning Programme on Basic Academic Abilities and Cognitive Process

Yrd. Doç. Dr. Tamer Ergin

İ. Ü. Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü PDR Anabilim Dalı

#### Introduction

Preparing for basic academic abilities as reading, writing and mathematics, is the start of long years of academic life. Taking precautions on random developmental changes is highly important at this period.

Specially constructed educational programmes on reading-writing and mathematics, which we identified as basic academic abilities are needed, where artificial programmes are not necessary for the process of gaining natural abilities that are part of development, for instance the ability to speak mother tongue. Therefore basic academic abilities that we will consider artificial abilities, must be learned but can not be achieved naturally and in order to be used as programed abilities must be provided with utilities of ready to use pre conditions.

Taking advantage of natural effects of developmental changes while gaining basic academic abilities will provide children with ease in learning process. Developmental changes have such positive effects that some children gain basic academic abilities naturally without being in need of a special programme for the learning process. Especially when environment is rich with stimulations, it presents a force on gaining academic abilities.

For this reason reflection of intuitive thinking on intuitive process performance is related with amount of educational and social experience. Stimulating environment, providing children with educational and social experiences, will positively contribute to child's development and gaining preconditions of preparation to academic life. In an otherwise scenario, developmental changes will be prevented or will vary in a random sequence. In order to prevent different possibilities, it is highly important to create an environment that will support academic preparations for children of 4-7. For this purpose, “global activities” which contribute to developmental changes and “bridge activities” in relation with academic life are planned.

In Global activities: activities on transition from Gross-motor skills to Fine Motor skills, Focusing on Symbols and Attention span activities, Sensory expression speed on Symbol use, Attention to Symbols ext activities are constructed while in bridge activities, Implication and Introduction of Symbols, Differentiation of Symbols and classification, Pattern of Symbols, Creativity in Symbols have been planned.

When this developmental based period will be processed in natural stages the environment, that is rich with stimulations, eases this learning process for gaining artificial abilities as reading-writing and mathematics will be provided: (a) Developmental in Perception of Shapes, (b) Transition from shape to

symbol, (c) Identification and recognition of sounds, (d) Vocabulary and concept formation, (e) Sentences and Self-expression (f) Thinking abilities and forming ideas, (g) Understanding association of ideas, (g) Understanding themes and theme based learning.

It is important to generate a successive development programme within educational programmes with developmental insight, to construct ease in gaining academic abilities. These programmes can be based on theoretical foundations and clearly demonstrated activities. This way a professional structure can be constituted. Otherwise developmental changes will be in risk of random outcomes.

#### Method

This research was conducted by using single group design, pretest and posttest model. Cognitive Assessment System- CAS has been applied to 40 participants in 1st elementary grade and students two different classroom are selected as participants.

#### Results

In result of this research: posttest scores are significantly higher then pretest results. Differences in scores between cognitive process areas were decreased for every participant and the inconsistency between results are eliminated. Students also significantly benefited in the areas of preparation for basic academic abilities and gaining basic academic abilities.

#### Discussion

Consistency between cognitive process areas is highly important for the unified use of cognitive process. Therefore it is advised to generalize and universalize research on this area. Research also contributes to gaining academic abilities.

#### Keywords

PASS Theory, CAS, Intuitive Thinking

ID: 413

## **Tricky Thinking: Üstün Öğrencilerde Bir Düşünme Becerisi Eğitim Programının Etkinliğinin İncelenmesi**

### **Tricky Thinking An Investigation On An Educational Programme Activity On Thinking Abilities Of Gifted Students**

Yazarlar / Authors: Tamer Ergin

## **ÖZET**

Tricky Thinking: Üstün Öğrencilerde Bir Düşünme Becerisi Eğitim Programının Etkinliğinin İncelenmesi

Yrd. Doç. Dr. Tamer Ergin

İ. Ü. Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü PDR Anabilim Dalı

### **Giriş**

Tricky Thinking yaklaşımı ile eğitimciler öğrencinin beyninde bilgiyi zihinsel olarak düzenleyebilmesi, ipuçlarından yararlanarak kalıcı öğrenmeyi gerçekleştirebilmesi, bilgiyi derinlemesine irdeleyebilme adına uygun soruyu sorabilmesi, birbirinden farklı bilişsel işlemlerin bir bütünlük içerisinde ve etkin kullanımının gerçekleştirilebilmesi adına yaygın bilinen şu düşünme süreçlerini kullanma konusunda rehberlik eder ya da teknik öğretir:

Öğrencinin sahip olduğu stratejik yaklaşımlardan yararlanarak, yeri geldiğinde akıllıca çözümler üreterek yaşadığı sosyal sitede uygun olan davranışı seçebilme ya da akademik içerikli bir probleme çözüm üretebilme becerisini kullanabileceği teknikler öğretilir. Bunun için o öğrencinin bilişsel farkındalığının yüksek olması: yaşam içinde alternatifli düşünebilmek için yaratıcı düşünme becerisine, ürettiği alternatif düşünceler içinden en etkin olanı seçebilmesi ve seçiminde doğru karar verebilmesi için yargısal düşünme becerisine ve ne yaptığının farkında olduğunu gösteren stratejik düşünme becerisine sahip olması gerekir. Tricky Thinking bu üst düzey düşünme becerilerinin birlikte kullanımını sağlayan ve beynin bütüncül (holistik) çalışması sonucunda akılcı çözümlere varmasına ve çıkarımlar yapmasına yardımcı olacak bir yaklaşım sunmaktadır.

Bu yaklaşımla öğrencinin yaşadığı sosyal sitede uygun olan davranışı seçebilme ya da akademik içerikli problemlere ilişkin benzer ve farklı durumları tanıma ya da tanımlama becerisini kazanması hedeflenir: Beyinlerimiz zihinsel bir dosya dolabı gibidir. Düzenli bir şekilde gözlemlediklerimizi birçok özelliğine göre depolamak ister. Örneğin, kırmızı şeyler, yuvarlak şeyler, canlılar, hayvanlar, vahşi hayvanlar, büyük vahşi hayvanlar vb. için zihinsel dosyalarımız vardır. Nesne, olgu ve olayları karşılaştırmamızın düşünme süreci içindeki bilişsel davranış biçimi ise gözlemlediğimiz şeylerdeki benzerlik ve farklılıklara bakmayı becermeyi içerir. Örneğin, SCUMPS tekniği bu amaçla kullanılır.

Öğrencinin bilgiyi sorgulama becerisi kazanması için: olgusal olanla olmayanı, kesin olanla olmayanı, genel olanla özel olanı, ilgili olanla olmayanı, kendisi ile diğerlerinin bakış açısındaki benzer ve farklı olanı, neden ile sonucu ve doğru olanla yanlış olanı ayırt etmesini sağlayıcı teknikleri kullanma becerisi kazanması hedeflenmelidir.

Tüm bu bilişsel süreçlerin etkin kullanımı için öğrenciye ipuçlarını yakalama konusunda doğru soruları sorma becerisi kazandırılmalıdır. Bir öğrenci öğrendiklerini gruplamaya, sıralamaya, benzer ve farklı yönlerini tanımlamaya çalışırken en uygun soruyu sormayı becerebilmelidir. Tanımlanan bu becerilerin geliştirilmesi ve üstün öğrencilerde düşünme becerilerini etkin kullanma amaçlı eğitimsel ve yaşamsal deneyim ortamı yaratma amacıyla bu program uygulanmıştır.

### **Yöntem**

Bu araştırma, deneme öncesi modellerden “tek grup öntest-sontest modeli” kullanılarak gerçekleştirilmiştir. 6. Sınıfa devam eden 250 öğrenciye Bilişsel Değerlendirme Sistemi-CAS uygulanmış ve toplam puanı 130 ve üzerinde olan ve ayrıca bilişsel işlem alanları arasında puan farklılıkları olan 8 öğrenci çalışma grubu olarak belirlenmiştir. 2012-2013 Öğretim Yılı Süresince ve Haftada bir saat olmak üzere “Düşünme Becerileri

Kulübü" adı altında bilişsel işlemleri geliştirmek üzere çalışmalar yapılmıştır.

#### Bulgular

Araştırmanın sonucunda: son test puanlarının ön test puanlarından anlamlı derecede yüksek olduğu belirlenmiştir. Ayrıca her bir öğrencinin bilişsel işlem alanları arasındaki puan farklılıklarının azaldığı, puanlar arasındaki tutarsızlığın giderildiği görülmüştür.

#### Tartışma

Bilişsel işlem alanları arasındaki tutarlılık bilişsel işlemlerin bir bütünlük içinde kullanımı açısından önemli olduğu için bu tür çalışmaların yaygınlaştırılması önerilir.

#### Anahtar Kelimeler

PASS Teorisi, CAS, Tricky Thinking, Üstünler, Düşünme Becerileri

## SUMMARY

Tricky Thinking: An Investigation on an Educational Programme Activity on Thinking Abilities of Gifted Students

Yrd. Doç. Dr. Tamer Ergin

İ. Ü. Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü PDR Anabilim Dalı

#### Introduction

Academics teach techniques or provide guidance about these common methods in order to organize knowledge mentally, conduct permanent learning by using only hints, examine knowledge and ask questions, undertake different cognitive process as a whole and use it effectively:

Presenting strategic techniques on using existent strategic approaches and producing smart solutions to choose right reactions on social situation that students may encounter, or producing solutions on an a problem with academic content is aimed. In order to achieve this, student must be in possession of high cognitive awareness, in order to create alternative solutions must have the ability of critical thinking, and in order to make rightful decisions must have judgmental thinking ability. Lastly strategic thinking is necessary that would reflect the awareness of self behavior. Tricky Thinking enables an approach that provides combined use of these gifted thinking abilities and by using holistic process of brain reaching rational solutions.

By using this approach, it is aimed to provide the ability of recognition and acknowledgement of social and academic situations that students might encounter: Our brains are like file cabinets. It would store everything that is observed in an order according to different categories. For instance, red things, circle things, living things, wild animals, ext. will all be in different mental files. Cognitive behavior in thinking process of comparing objects, events and beings reflects ability to analyze similarities and differences of what we observed. For example SCUMPS technique is used for this purpose.

In order for a student to gain the ability of questioning knowledge, ability to use techniques providing differentiating factual from non-factual, certain from uncertain, common from special, relevant from irrelevant, perspective, right from wrong, cause and result must be achieved.

For effective use of these cognitive processes, students must be provided with ability to ask right questions in order to reach clues. A student must be able to ask appropriate questions while grouping, organizing, recognizing differences and similarities of knowledge. This programme has been carried out in order to provide an educational and social environment for using these thinking abilities of gifted students and improve these abilities.

#### Method

This research was conducted by using single group design, pretest and posttest model. Cognitive Assessment System –CAS has been applied to 250 6th graders and groups of 8 have been formed with children obtained 130 or higher and with ones that differ in areas of cognitive process. During 2012-2013 school period, every week for an hour, under a club named "Thinking Abilities Club" works have been undertaken in order to improve cognitive process.

#### Results

In result of experiment, it has been observed that posttest scores are significantly higher than pretest scores. The difference between different areas of cognitive process has been decreased for every

participant and inconsistency of scores has been eliminated.

Discussion

Since consistency between areas of cognitive process is highly important researches in this area must be conducted widely.

Keywords

PASS Theory, CAS, Tricky Thinking, Gifted, Thinking abilities

ID: 414

**Tek Ebeveyni Olan Ve İki Ebeveyni Olan Öğrencilerin Kişilerarası Problem Çözme Ve Yaşam Doyumu Düzeylerinin Karşılaştırılması**

**Interpersonal Problem Solving And Life Satisfaction Level Comparison Of Students With Single Parents And Two Parents**

Yazarlar / Authors: Ahmet Bedel, Erkan Işık

**ÖZET**

**Özet**

Sosyal yaşamın gereği olarak, birey okulunda, ailesinde, çevresinde başkalarıyla sosyal ilişkiler ağı içerisinde etkileşimde bulunur. Bu etkileşim içerisinde pek çok alanda sorunla karşılaşabilir. Kişiler arası sorun D’Zurilla, Nezu ve Maydeu-Oliveras (2004) tarafından bireyin karşılaştığı bir sorunu çözmemesi ve nasıl çözeceğini bilememesi olarak tanımlanmıştır. Kişiler arası sorununun farkında olan birey, olanla olması gereken durum arasındaki farkın yol açtığı gerginlikten kurtulmak ister ve bunun için farklı yollara başvurur. Mevcut durumla erişilmek istenen amaç arasındaki boşluğun algılandığı ve bunun yol açtığı gerginliği ortadan kaldırmaya yönelik çabaları içeren bilişsel ve davranışsal süreçte kişiler arası sorun çözme süreci denir (Öğülmüş, 2001). Sorun çözmede vurgulanan bilişsel davranışsal süreç, sorunlar için potansiyel etkili çözümlerin bulunması ve çeşitli alternatifler arasında daha etkili çözümün seçilmesinin ihtimalini artırma olarak tanımlanmaktadır (D’Zurilla ve Goldfried, 1971). Bu çalışmada, tek ebeveynli ile veya iki ebeveyni ile birlikte yaşayan lise öğrencilerin kişiler arası problem çözme ve yaşam doyumu düzeyleri karşılaştırılmıştır. Araştırma, Konya ilinde ortaöğretime devam eden tek ebeveyni ile veya iki ebeveyni ile yaşayan öğrencilerle gerçekleştirilmiştir. Araştırmada kişiler arası problem çözme becerisi Çam ve Tümkaya (2008) tarafından geliştirilen “Kişiler Arası Problem Çözme Envanteri” ile yaşam doyumu ise Diener, Emmons, Larsen ve Griffin (1985) tarafından geliştirilen Köker (1991) ve Yetim (1991) tarafından Türkçeye uyarlanan Yaşam Doyumu Ölçeği ölçülmüştür. Araştırmada, tek ebeveynli ile yaşayan 92 öğrenci ve iki ebeveynli ile yaşayan 92 öğrenci olmak üzere toplam 184 öğrenci yer almıştır. Araştırma sonuçlarına göre, tek ebeveynli olan öğrencilerin kişiler arası sorunlara daha olumsuz yaklaştıkları gözlenmiştir. Bir diğer bulgu ise, tek ebeveynli olan öğrencilerin yapıcı problem becerilerinin daha yüksek olduğudur. D’Zurilla ve Goldfried (1971) tarafından geliştirilen sosyal problem çözme modelinde pozitif probleme yönelim, yapıcı problem çözmeden oluşmaktadır. Negatif problem yönelimi ise yapıcı problem çözmeden uzak, düşüncesiz ve kaçınan problem çözme stildir. Modele göre, negatif probleme yönelim arttıkça, kişinin yapıcı problem çözmeden uzaklaşması beklenmektedir. Ergenin düşünce ve duygularının hızlı değişimi bazı çelişkileri ortaya çıkarabilmektedir. Yalnızlıktan duyulan hazzın yanı sıra, bir gruba katılma özlemi, yetişkini hor görme, ama ona dayanma, endişe ve umutsuzluğa karşın geleceğe coşkuyla yöneliş, bu evrenin belirgin çelişkili duyguları arasındadır. Her yaşta uyum duygusal gerginliği de beraberinde getirir. Çünkü yeni durumlara uyum hem zihinsel hem de hareketle ilgili davranışlarda bir değişikliği gerektirir (Yavuzer, 2000). Tek ebeveyni olan ergen bir taraftan yaşadığı probleme olumsuz yaklaşıırken, bir taraftan da yapıcı problem çözmesi gerektiği ile ilgili düşüncesi bu dönemde yaşanan çelişkiyi yansıtabilir. Aynı zamanda kişiler arası problem çözme (Çam ve Tümkaya, 2008) envanterinin geçerlilik ve güvenirlik çalışmasında alt ölçek puanları arasındaki korelasyon değerlerinde probleme olumsuz yaklaşım ve yapıcı problem çözme arasında anlamlı ilişkiler bulunmamıştır. Bir diğer bulguda ise, tek ebeveynli olan öğrencilerin ısrarcı sebatkar yaklaşım puan ortalamalarının daha yüksek olduğu sonucu elde edilmiştir. Bu sonuç öğrencilerin “yapıcı problem çözme” tutumları ile tutarlıdır. İki problem çözme yaklaşımı arasında  $r = .63$  korelasyon vardır. Çünkü yapıcı problem çözmenin en önemli unsurlarından biri problemin çözümü sürecinde sebatkâr olmadır. Bir diğer bulguda ise, tek ebeveynli olan öğrencilerin iki ebeveynli olan öğrencilerden yaşam doyumlarının, anlamlı düzeyde düşük olduğu sonucu elde edilmiştir. Bu sonucun elde edilmesinde, tek ebeveynli olarak varlığını korumaya çalışması sürecinde, çocukların bu süreçten genellikle olumsuz

biçimde etkilenmelerinin önemli bir faktör olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tek ebeveyn, iki ebeveyn, kişiler arası problem çözme, yaşam doyumu

## SUMMARY

### Summary

As a part of social life, the individual interact with others from school and family within the network of social relationships. This interaction may cause several problems in some areas. Interpersonal problem, as defined by D’Zurilla, Nezu and Maydeu-Oliveras (2004), is the inability to solve a problem encountered and not to know how to solve that problem. The one who is aware of the interpersonal problem wants to get rid of the tension that is caused due to the interface between current situation and desired goal and tries several ways of solving the problem. Perceived gap between the current situation and the desired goal that includes efforts to eliminate the tension caused by the cognitive and behavioral process is called interpersonal problem-solving process (Öğülmüş, 2001). Cognitive behavioral problem solving process is highlighted, and a variety of issues that have the potential for effective solutions to increase the possibility of choosing between alternatives is defined as a more effective solution (D’Zurilla & Goldfried, 1971). In this study, interpersonal problem-solving and life satisfaction levels of high school students from single-parent and two-parent families were compared. The research was conducted in Konya with only high school students from single-parent and two-parent families. Interpersonal problem-solving skills were assessed using Çam and Tümkaya’s (2008) “Interpersonal Problem-Solving Inventory” and the life satisfaction was assessed using a Turkish version of (Köker, 1991) Diener, Emmons, Larsen and Griffin’s (1985) Satisfaction With Life Scale. Participants were a total of 184 high school students (92 students living in single-parent families and 92 students living in two-parent families). The results of the study indicated that students from single-parent families approached more negatively to interpersonal problems when compared with their counterparts. The results also indicated that students from single-parent families exhibited more constructive problem solving skills. Positive orientation to social problem-solving model developed by D’Zurilla and Goldfried (1971) consists of a constructive problem-solving. Negative problem orientation, on the other hand, is away from the constructive problem solving, and it includes avoiding and impulsive style of problem solving. According to the model, as the negative problem orientation increases, people are expected to move away from constructive problem solving. Some of the contradictions of rapid changes in the adolescent’s thoughts and feelings can be revealed. In addition to the pleasure of loneliness, longing to join a group, orientation to the future with enthusiasm, tendency of hopeful future orientation compared to desperateness are central contradicting emotions of this universe. Adaptation at any age brings emotional tension. Because adaptation to new situations requires a change in behaviors related to both mentality and actions (Yavuzer, 2000). In one hand, adolescents from single-parent families approach negatively to the problems they encounter and their thought about the constructive problem solving might reflect their discrepancy during this period. On the other hand, no significant associations were seen between negative approach and constructive problem-solving subscales of Interpersonal Problem Solving Inventory (Çam and Tümkaya, 2008). Another finding was the Insistent-persevering approach of single-parent students was found to be higher than two-parent students. This result is consistent with constructive problem-solving attitudes. The correlation coefficient between two approaches is .63. One of the most important aspects of constructive problem solving process is insistent-persevering. The average score of life satisfaction was significantly lower in single-parent students. One possible explanation for this result may be the negative effects single-parent families experience during their efforts of adaptation to negative life events.

Keywords: Single-parent, two-parent, interpersonal problem-solving, life satisfaction,



ID: 416

---

**An Experimental Study Of Academic Procrastination: Effect Of The Method Used During The Semester**

---

Yazarlar / Authors: Bilge Uzun Ozer, Verity Verster, Halim Saricaoglu

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

**Overview:** Procrastination is one of the common barriers increasing in the academic domain especially among university students. Numerous studies have shown in procrastinators to have self-regulation failure, compared to non-procrastinators (e.g., (Blunt & Pychyl, 2005). Hence the researchers believe that procrastination is a self-regulation problem (Ferrari, 2001). Wadkins (1999) believe that it must be overcome if one expects to achieve any level of success. Some of the findings reviewed procrastination related to self-regulation might be decreased when students were asked to perform regular specific tasks by deadline.

**Objective:** This study investigated the effectiveness of the method used during the academic semester in reducing academic procrastination. During the application of the process, the students were asked to complete homework assignments for each week and they would obtain a lower score for each day should they procrastinate. We expected developing self-regulatory behaviour might help to decrease students' procrastination levels.

**Design:** The design of the study was a pre-test post-test experimental design. A total of 114 first year undergraduate students (67 female and 47 male) participated in the study in the beginning of the semester. To ensure a matched sample was utilized, some of the cases from the pre-test were eliminated from the analysis (Mage = 19.63 years old, SD = 1.1, range = 17 to 22). The Turkish versions of Tuckman Procrastination Scale and Self Control Schedule were administered to students in the first and the last week of the semester in the classroom settings. Data analysis included t-test to compare the pre-test and post-test scores of the students' academic procrastination and self-regulation scores.

**Results:** Within the condition of the study, the results of the t-test yielded statistical significance on self-regulation scores beyond the .05 levels. The t-test analysis yielded that there was no significant difference from students' pre-test and post-test scores on academic procrastination. However, results demonstrated a significant difference on students' self-regulation scores ( $F_{1,121} = 4.32, p < .05$ ), suggesting that pre-test scores ( $M = 118.2; SD = 15.2$ ) were higher than post test scores ( $M = 116.9; SD = 20.9$ ).

**Conclusion:** In line with previous studies (Dewitte & Schouwenburg, 2002), students who had problems in regulating their behaviour reported a higher level of procrastination. In the academic arena, self-regulation involves being able to persistently pursue one's long-term study goals in spite of the presence of temptations (e.g., desire for social activities). Schonwenburg (2004) argued that working to achieve one's study goals in an environment with competing temptation does not only require willpower, but also regulation of numerous study-related processes such as the ability to concentrate and persist at the task. In this respect, overall the results of the study concluded that the method used is effective for self-regulation instead of directly reducing procrastination levels. The findings confirmed the literature that procrastination is a personality characteristic. The procrastination habit can be effectively decreased by using self-regulatory programs. A list of recommendations are given focusing on extending the generalizability of this study, improving the effectiveness of the procedure and the method used.

ID: 418

## Sosyal Pedagojik Danışmanlıkta Bireysel Gerçeklik Ve Göç

### Individual Reality And Migration In The Context Of Social Pedagogical Counseling

Yazarlar / Authors: Yesim Kasap Cetingök

## ÖZET

Anahtar sözcükler: Kimlik, postmodern, göçmen

#### Amaçlar

Bildirinin amacı kültürlerarası danışmanlık kuramlarına temel oluşturan milli kültürel kimlik teorisini sorgulamaktır. Bu teori ile sosyal pedagoji alanında danışmanlığın tek tip gerçekleşebileceğinden hareket edilmektedir. Bildiride sosyal inşacı ve post modern yaklaşımlardan hareketle yeni bir kimlik teorisi tartışmaya açılacaktır. Böylece danışmanlıkta teori ve pratiğin farklı bir tanımı mümkün olacak ve danışmanlığın her seferinde kendine özgü gerçekleştirdiği bilgisi vurgulanacaktır.

#### Araştırma soruları ve yöntem

Bu kimlik teorileri ile göçmen bireyleri geldikleri toplumun milli kültürel kimliklerine indirgenmekte, sorunların kaynağının değerler çatışması olduğu belirtilmektedir. Bu kuramlar bu indirgemeci yaklaşımla sınırlı bir perspektif sunmakta ve bu nedenle göçmenler için danışmanlıkta önerilen davranış şekilleri ve bilgi aktarımı da sınırlı olmaktadır. Araştırma sorusu göçmenler için nasıl bir kimlik teorisinin kuramlarda ve dolayısıyla danışmanlık hizmetlerinde daha geniş bir perspektif sunabileceğidir. Bulgular literatür analizine dayanmaktadır.

#### Temel bulgular

Kültürlerarası danışmanlık kuramları G.M. Mead (1980) tarafından öne sürülen sosyalizasyon teorisi ile kimlik oluşumunu toplum ve bireyin doğrudan doğruya karşılıklı ilişkisi ile açıklamaktadır. Kişiler topluma üye oluşları ve sosyal ilişkilere katılımları ile toplumsal kültürel bilgiyi içselleştirmektedirler. Geldikleri toplumda içselleştirilen toplumsal kültürel değerler göç edilen ülke değerleri ile çatışmakta ve bu nedenle korku, güvensizlik v.b duygular yaşanabilmektedir. Göç alan ülkedeki danışmanların bu duygu durumlarını anlayabilmek için her göçmen kültürü hakkında bilgi sahibi olması gerektiği savunulmaktadır. Bu kuramlarda belirli problemlerin çözümüne yönelik danışmanlık hizmetleri ayrımı yapılmamış, her türlü problemin bu genel önerilerle çözülebileceğinden yola çıkılmıştır.

#### Kuramsal çerçeve

Hall (1999) kültürel benliğin modernleşme sürecinde uyarlanan söylemsel bir konsept olduğunu belirtmektedir. Bu konsept temsiller aracılığıyla gerçeğe dönüşmektedir. Edebiyat alanında, milli tarih anlatımlarında ya da medyada ortak bir gelenek ve dilden bahsedilmekte, hatıralar canlandırılmakta ve birlikte yaşam inancı ve bunun sürekliliği vurgulanmaktadır. Bu söylem bir birlik söylemidir ve çeşitliliği dışlayan bir söylemdir. Sosyal bilimlerde son dönemde post modernizm tartışmalarında kürselleşmenin etkisiyle bu birlik söyleminin kırılma noktasına geldiği tespit edilmekte ve çeşitliliğin geçerlilik kazandığı vurgulanmaktadır (Welsch 1991). Kültürel kimlikler nasıl sergilenmektedir? Gergen (1991) bu bağlamda kimliğin çevre etkileriyle belirlenip kişiye ait oluşturulmadığını ancak toplumsal gerçekliğin belirlediği sınırlarda kendini ifade edebileceğini ileri sürer. Kültürel benlik söylemi bu bağlamda toplumsal gerçeği yansıtmaktadır.

#### Çıkarımlar

Kuramsal çerçeveden hareketle göçmen kimlik sergilenişinin iki söyleme atfla gerçekleştiği söylenebilir: Ulusal kültürel benlik söylemi ve göç edilen toplumdaki ulusal benlik söylemi çerçevesinde oluşturulan göçmenler hakkındaki söylem. Göçmen kökenli bireylerin bu atflarla bireysel kimliklerini belirleyip ifade ettikleri ve bu anlamların sürekli sorgulandığı ileri sürülebilir. Bu bağlamda danışmanlıkta bu ifadeler sabit kimlik teorilerinin evrilmesine olanak sağlayacaktır.

#### Tartışma

Danışmanlık kurumlarında kişisel gerçekliği ön plana çıkaran böyle bir kimlik teoresi danışmanlık hizmetinde yeni perspektifler sağlayabilir. Göçmenlerin sorunlarının kültür çatışması paradigması ile tanımlanması aynı zamanda kültürlerarası ve toplumsal hiyerarjik yapının devamı anlamına gelmektedir. Bu kimlik teorisi var olan toplumsal güç ilişkilerinin dışına çıkmayı mümkün kılabilir.

Literatur:

Gergen, K.J. (1990). Die Konstruktion des Selbst im Zeitalter der Moderne. In. *Psychologische Rundschau* 41, 191-199.

Hall, S. (1999). Kulturelle Identität und Globalisierung. In: Horning, K.H./Winter, R. (Hg.): *Widerspenstige Kulturen. Cultural Studies als Herausforderung*. Frankfurt am Main. Suhrkamp. S. 393-441.

Mead, G.H. (1980). *Geist, Identität und Gesellschaft*. Frankfurt: Suhrkamp

Welsch, W. (1991): *Unsere Postmoderne*. Weinheim.

## **SUMMARY**

The aim of my presentation is to question the static theories of cultural identity in intercultural counseling settings. Drawing from constructivism and postmodernism a new concept of identity for migrants (of the first and second generation) will be presented and discussed.

Intercultural theories of counseling generally reduce the identity of migrants to the cultural identities acquired in their home countries. Problems are usually defined with reference to this background and regarded as conflicts of cultural values. Possibility of intervention is therefore limited. Using extant literature on the theme, the presentation asks whether it is possible to open a new perspective in theory and intervention with a different concept of identity.

Intercultural theories are commonly based on a concept of identity, that sees 'identity' as formed by interactive exchange between individuals and society: by taking part in institutional and social relations people acquire cultural knowledge (Mead 1980). In the context of migration, this primary cultural knowledge is often said to be opposed to the cultural values of the immigration country. This contradiction supposedly causes negative emotions like fear, lack of assurance, stress, or depression. Such a definition of identity, or of identity conflict, has been widely adopted in most counseling settings aimed at migrants: even for those in the second and third generation.

However, as Hall (1999) states, cultural identity is to be seen as a discursive product. In postmodern social sciences discussions, the necessary generalization that underlies the traditional concept of 'cultural identity' is no longer valid and pluralism is to be seen as constitutive (Welsch 1991). Against this theoretical background, processes of identity formation in the context of migration can be said to be embedded in two different discourses: on the one hand a national identity discourse of the country of origin and, on the other hand, a discourse on migrants/migration of the immigration country. In sum, identity formation processes in the context of migration are subjective, individual developments, which are recurrently reflected and (re)formed (Gergen 1991). Such a concept of identity helps social pedagogical concepts of counseling to avoid regarding migration as causing conflicts between national and cultural values.

Gergen, K.J. (1990). Die Konstruktion des Selbst im Zeitalter der Moderne. In. *Psychologische Rundschau* 41, 191-199.

Hall, S. (1999). Kulturelle Identität und Globalisierung. In: Horning, K.H./Winter, R. (Hg.): *Widerspenstige Kulturen. Cultural Studies als Herausforderung*. Frankfurt am Main. Suhrkamp. S. 393-441.

Mead, G.H. (1980). *Geist, Identität und Gesellschaft*. Frankfurt: Suhrkamp

Welsch, W. (1991): *Unsere Postmoderne*. Weinheim.

ID: 421

## **Dehb Tanılı İlköğretim Okulu öğrencilerinin Sıklığının Belirlenmesi Ve Başarı İle Uyum Durumlarının öğretmen Algılarına Göre Değerlendirilmesi**

### **The Determination Of Frequency Of Elementary School Students With Adhd And The Evaluation Of Their Success And Compliance Status According To The Per**

Yazarlar / Authors: Ömer Karaman, Hasan Tomakin

## **ÖZET**

İlköğretim okullarında karşılaşılan öğrenci kaynaklı problemlerden olan Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu (DEHB), eğitim sürecindeki tüm paydaşları etkileyen önemli bir sağlık sorunudur.

DEHB gelişim düzeyine uygun olmayan aşırı hareketlilik, dikkati toplamada güçlük ve kontrolsüz dürtü gibi belirtilerin gözlemlendiği bir bozukluktur (Erkiran ve Güçlü,2005).

Araştırmanın amacı sağlık kuruluşlarında DEHB tanısı almış ilköğretim okulu öğrencilerinin yaygınlık oranlarını belirlemek (I.Aşama) ve başarı ile uyum durumlarının öğretmen algılarına göre değerlendirmektir (II. Aşama).

Çalışmanın I.Aşamasında tanı almış DEHB yaygınlığı araştırılmıştır. DEHB'in görülme oranı ile ilgili Dünya'da ve ülkemizde yapılan araştırmalarda değişik sonuçlar bulunmuştur. Bu durum DEHB ile ilgili çalışma alanına bağlanmıştır. Öncü'nün bildirdiğine göre olguların tanımlamasına bağlı olarak yurt dışı çalışmalarda DEHB yaygınlığı yüzde %2-%9 arasında belirlenmiştir. DSM kitapçığında ise (APA 1994) sıklık %3-5 olarak öngörülmektedir. Ülkemizde yapılan çalışmalarda da kesin bir görüş birliği bulunmamakla birlikte okul çağı çocuklarının %2-12'sini etkilediği düşünülmektedir (Kayaalp,2008). DEHB sıklığının belirsizliği geniş kapsamlı projeler geliştirmede ve strateji oluşturmada güçlükler yol açmaktadır. Çalışma ile Ordu ilinin ilköğretim okullarında öğrenim gören DEHB tanılı tüm öğrencilerin sayısı hedeflenmiştir. Böylece ülkemizde ilk defa geniş çaplı bir taramadan sonra tanılanmış DEHB'li öğrenci sıklığı belirlenmiş olacaktır.

Çalışmanın II. Aşamasında ise DEHB'li öğrencilerin başarı ve uyum durumlarının öğretmen algılarına göre değerlendirilmesi amaçlanmıştır. DEHB tanısı genellikle okul yaşlarında konulur. Öğretmenler bu çocukları geç kalan, organize olmakta güçlük yaşayan, ödevlerini tamamlamayan, rüyada gibi ve unutkan olarak tanımlarlar. Bu nedenle performans kaybı, motivasyon eksikliği ve anlama sorunları kendi zekalarının altında başarıya yol açar (Tahiroğlu ve ark,2005). Başarı ile ilgili problemlerin yanı sıra uyum ile ilgili sıkıntılarda yaşanmaktadır. Lauth ve Mackowiack DEHB'li öğrencileri sınıf ortamında zarar verici olarak tanımlamışlar ve diğer öğrencilere göre daha fazla olarak hem aktif zarar verme (sıra arkadaşıyla sürekli konuşmak, sınıf içerisinde koşuşturmak, ortalıkta komiklik yaparak dolaşmak vb.) hem de pasif zarar verme (pencereden bakmak, başka şeylerle meşgul olmak vb.) davranışları gösterdiklerini saptamışlardır (akt Özmen,2010). Ayrıca DEHB'li öğrenciler ile ilgili yapılan yurt dışı çalışmalarda DEHB'e eşlik eden davranış problemleri olduğu öne sürülmüştür. Bunlardan davranım bozukluğu %50, sosyal geri çekilme, korku ve depresyon %30-35 ve öğrenme güçlüğü %35 olarak belirlenmiştir. Ülkemizde yapılan çalışmalarda ise davranım bozukluğunda %35, karşıt gelme davranışında %25,9 ve özel öğrenme güçlüğü %21,7 oranlarına ulaşılmıştır (Özmen,2010). Çalışma ile bir sağlık kuruluşunda tanı almış ve tedavi gören DEHB'li öğrencilerin okuldaki uyum ve başarı durumları irdelenmiştir.

Araştırmanın evreni, 2011-2012 öğretim yılında Ordu ilinde bulunan 330 ilköğretim okulunda öğrenim gören toplam 88926 öğrencinin içerisinde yer alan 252 DEHB tanılı öğrencilerden meydana gelmektedir.

Araştırmada yöntem olarak tarama modeli kullanılmış ve araç olarak araştırmacı tarafından geliştirilen "DİKKAT EKSİKLİĞİ ve HİPERAKTİVİTELİ ÖĞRENCİ BELİRLEME FORMU" kullanılmıştır. Çalışma 2011-2012 öğretim yılı ilköğretim okullarında DEHB'li öğrencisi bulunan sınıf rehber öğretmenlerinin doldurduğu DEHB Formundan elde edilen veriler ile sınırlıdır.

Çalışmada elde edilen veriler, Ordu Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü'nün, araç olarak kullanılan formun okullar tarafından doldurularak gönderilmesi gerektiği içerikli yazısının, valilik marifeti ile istemi

biçiminde gerçekleştirilmiştir.

İstatiksel değerlendirmede DEHB'in görülme sıklığı %0.28 oranında bulunmuştur. Ayrıca saptanan DEHB'li 252 öğrencinin 156'sı( %62) tıbbi tedavi görmektedir. Bunlardan uyum ve başarı durumları ile ilgili ise %4,2'sinin istendik uyum ve başarıyı yakaladıkları, diğerlerinin problemlerinin devam ettiği saptanmıştır. Diğer taraftan çeşitli nedenlerle tıbbi tedavi olamayan 96 DEHB'li (%38) öğrencinin ise yalnızca %2,8'inin uyum ve başarıyı yakaladıkları tespit edilmiştir.

DEHB tanılı öğrenci sayısının ilgi araştırmalarda elde edilen verilere göre çok düşük çıkmıştır. Çünkü daha önce yapılan çalışmaların evrenini polikliniğe başvuran çocuklar, birkaç okulda yapılan DEHB taramaları veya DEHB tanısı almış birkaç okulda öğrenim gören öğrenciler oluşturmuştur. Fakat çalışmada tüm ilin köy, kasaba ve ilçelerindeki ilköğretim okullarında öğrenim gören DEHB tanılı öğrenciler belirlendiğinden oran düşük çıkmış olabilir. Bu durum köy ve kasabalarda sosyo-ekonomik nedenlerden dolayı tanılama güçlüğüne ve evrenin genişliğine bağlanabilir.

DEHB'li öğrencilerin tedavi görmelerine rağmen uyum ve başarı durumlarının istendik düzeyde olmaması ise tıbbi tedavi ile birlikte okul destek hizmetlerinin yeterli düzeyde olmamasına, ailelerin konu ile ilgili bilgi ve beceri eksiklikleriyle açıklanabilir.

Yurt dışı çalışmalar ile yurt içi çalışmalarda DEHB görülme sıklığının %2 ile %12 arasında değiştiği bildirilmiştir. Çalışmada bulunan DEHB tanılı %0,28 sayısı, DEHB'li öğrencilerin büyük oranda tespit edilemediğini ve öğrencilerle birlikte öğretmenlerin ve ailelerin büyük zorluklar içerisinde olduğunu göstermektedir. Ayrıca tanılanan öğrencilerin de yeterince destek alamadıkları durumu ise manidardır. Diğer taraftan tıbbi tanı almasına rağmen tedavi görmeyen DEHB'li öğrencilerin durumu ise anne-baba eğitimi eksikliğine, tedavilerin işlevselliğine ve ilaçların yan etkilerinin yarattığı kaygı nedenlerine bağlanabilir.

Sonuç olarak tüm ülkede DEHB'li öğrencilerin tanınması ile ilgili bir strateji oluşturulması, tıbbi tedavilerinin yanı sıra okul destek hizmetlerinin kriterleştirilerek yapılandırılması ve ailelere yönelik anne-baba eğitim programlarının düzenlenmesi önerileri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: DEHB, Uyum ve Başarı

## **SUMMARY**

The Attention Deficit and Hyperactivity Disorder (ADHD ), which is a kind of student problem in schools, is a very important health problem that affects all stakeholders in the educational process.

The ADHD has symptoms such as hyperactivity not appropriate to the level of development, attention difficulties and uncontrolled impulse (Erkıran ve Güçlü,2005).

The aim of the study is to determine the prevalence rates of the elementary school students who have their ADHD from the health care facilities (Phase I) and to evaluate their success and compliance status according to the perceptions of teachers (Phase II).

In the first phase of the study, the prevalence of diagnosed ADHD has been investigated. Studies on the incidence of ADHD in the world and in our country has different results. This situation is linked to the work area on ADHD. According to Öncü, the ADHD prevalence were between %2-%9 percent depending on the definition of cases in the foreign studies. In the booklet DSM (APA 1994), the frequency is estimated at 3-5%. There is not a certain consensus in the studies conducted in Turkey but %2-12 percent of school-age children are thought to be affected (Kayaalp, 2008). The uncertainty of the prevalence of ADHD leads to difficulties in developing of large-scale projects and formulating strategies. With this study , the number of all primary school students diagnosed with ADHD in Ordu is targeted. So, the frequency of students diagnosed with ADHD after scanning a large-scale in our country will be determined for the first time. In the second phase of the study, to evaluate the students' success and compliance status according to the perceptions of teachers is aimed. The diagnosis of ADHD is usually placed on school-aged. The teachers describe these children as arriving late, living difficulty in becoming organized, unable to complete their homework, forgetful and being like in a dream. Thus, loss of performance, lack of motivation and understanding problems lead to success under their intelligences (Tahiroğlu ve ark, 2005). As well as problems related to the success ,there are also distress related to compliance. Lauth and Mackowiack defined the students with ADHD as damaging in the classroom environment and they determined that they show both active harm (the continuous talk with his desk mate, scouring in the classroom,wandering

around by making fun, etc.) and passive harm(looking through the window, being busy with other things, etc.) behaviors more than the other students (akt Özmen,2010). Also, in the studies about the students with ADHD conducted abroad, it has been proposed that there are behavioral problems accompanying with ADHD. According to the study, 50% of these behavioral disorders, %30-35 social withdrawal, anxiety and depression and %35 learning difficulties. Studies conducted in Turkey show those rates: %35 conduct disorder, %25,9 coming the opposite behavior and %21,7 specific learning difficulties. With this study, the states of harmony and success of the students with ADHD, who are diagnosed at a health facility and treated, in their schools. The population of the study occurs 252 students with ADHD that they are from totally 330 elementary schools and they are in 88926 students in Ordu in the academic year 2011-2012. The method used in this study is a screening model and as a tool a “ ATTENTION DEFICIT AND HYPERACTIVE STUDENT PLACEMENT FORM” developed by the researcher is used. The study is limited with the data obtained from ADHD forms filled by the class guide teachers’ of the students with ADHD in primary schools in the 2011-2012 academic year. The data obtained from this study was achieved through the governor upon request by Ordu Guidance and Research Centre Directorate with an official letter which contains a form that will be filled by the schools. Besides, 156 ( %62) of 252 students with ADHD are having medical treatment. If you want to know these students’ adaptation and success conditions: %4,2 of them reached the desired adaptation and success, and the others stil have problems. On the other hand, 96 of ADHD diagnosed students (%38) can not be treated medically for various reasons, only %2,8 percent reached adaptation and success. The number of students with ADHD, according to data from research interest has been very low. Because, the population of the prior studies consisted of children admitted to our outpatient clinic, a couple of scans of ADHD in school or the students attending a few of school diagnosed with ADHD. But, in the study the rates may be low as all of the province, villages, towns and counties students with ADHD are set in this study. This is due to the socio-economic factors in the villages and towns , diagnostic difficulties and the width of the universe.

If the students’ with ADHD achievement and compliance are not on the desired level despite of having seen treatment, this can be explained by the lack of school support services along with medical treatment and the families’ lack of knowledge and skills on the subject. The domestic and overseas studies have reported that the ADHD incidence varies from 12% to 2%. 0.28% Number of ADHD in this study shows that a large proportion of students with ADHD can not be determined and the students, teachers and families have great difficulties. Also, the situation of the identified students who could not get enough support is meaningful. On the other hand, the ADHD students don’t have treatment despite they have medical diagnosis: in this case, lack of parental education, medicines functionality and the concerns caused by the side effects of drugs can be the reasons.

Consequently, the suggestions such as developing a strategy for ADHD diagnosed students all of the country, as well as their medical treatment, the configuring the school support services in criterions and parent education programs for families are presented.

Key Words: ADHD, Adaptation and Success

ID: 423

## **Engelli Çocuğa Sahip Ebeveynlerin Duygu Kontrol Durumları Ve Yaşam Doyumları**

### **Emotion Control Status And Life Satisfaction Of Parents Of Children With Disabilities**

Yazarlar / Authors: Abdullah Nuri Dicle

## **ÖZET**

### **Araştırmanın Amacı**

Bu araştırmanın amacı, engelli çocuğa sahip ebeveynlerin duygu kontrol durumlarını (öfke, kaygı ve mutsuzluk düzeyleri) ve yaşam doyumlarını çocuğa ait yaş, cinsiyet, engel türü ile ebeveynlere ait anne ya da baba olma ve herhangi bir psikolojik yardım alma durumu gibi değişkenlere göre incelemektir.

### **Yöntem**

Araştırmanın evrenini Samsun - Sinop ili ve ilçelerinde ikamet eden engelli çocuğa sahip ebeveynler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise Samsun- Sinop ili ve ilçelerinde ikamet eden, çocukları özel eğitim ve rehabilitasyon merkezine veya otistik çocuklar eğitim merkezine devam eden random örnekleme yöntemiyle seçilmiş 243 engelli (zihinsel engelli ve otistik) çocuğa sahip ebeveynlerden oluşturmuştur. Bu araştırma için gerekli veriler, doğrudan doğruya örnekleme giren ebeveynlerin kendilerinden toplanmıştır. Araştırmanın bağımlı değişkenleri olan ebeveynlerin duygu kontrol durumlarını belirlemek amacıyla Watson ve Greer tarafından 1983 yılında geliştirilerek Okyayüz tarafından 1993 yılında Türkçeye uyarlama çalışması yapılan "Courtauld Duygu Kontrol Ölçeği (CDKÖ)" ve ebeveynlerin yaşam doyumlarını belirlemek amacıyla ölçmek için Deiner ve arkadaşları tarafından geliştirilen (Deiner, Emmons, Larsen ve Griffin, 1985) ve ülkemiz için uyarlama çalışması Köker (1991) tarafından yapılmış "Yaşam Doyumu Ölçeği (Satisfaction with Life Scale)" kullanılmıştır. Araştırmada bağımsız değişkenler olarak ele alınan çocuğa ait yaş, cinsiyet, engel türü ile ebeveynlere ait anne ya da baba olma ve herhangi bir psikolojik yardım alma durumu gibi değişkenler hakkındaki bilgilerin toplanması için araştırmacı tarafından geliştirilen "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır. Hatalı ya da eksik tamamlanmış araçların elenmesinden sonra, veriler bilgisayar ortamına aktararak SPSS 19.0 paket programı ile analiz edilmiştir. Araştırma gruplarının çocuğun yaşına, cinsiyetine, engel türüne, ebeveynin anne ya da baba olma durumuna ve herhangi bir psikolojik yardım alma durumuna bağlı olarak eşit olmamaları, homojenlik sayılıştısının karşılanmasında sorunlara neden olacağından bağımlı değişkenlere ilişkin puanlar z puanına dönüştürülerek analizler cinsiyet x engel türü x anne ya da baba olma durumu x herhangi bir psikolojik yardım alma durumu şeklinde iki yönlü varyans analizi ile yapılmıştır. Yaş değişkeni de z puanına dönüştürülerek kovaryansa alınarak kontrol edilmiştir. Varyans analizinde anlamlı çıkan farklılıkların kaynağına Tukey Testi ile bakılmıştır. Çocuğun yaşının, cinsiyetinin, engel türünün, herhangi bir psikolojik yardım alma durumunun, ebeveynlerin duygu kontrol durumunun, öfke, kaygı ve mutsuzluk düzeylerinin hem annelerin hem de babaların yaşam doyumlarını kestirip kestirmediği, anne ve babalarda ayrı ayrı olmak üzere aşamalı çoklu regresyon analizi ile incelenmiştir. Ebeveynlerin duygu kontrol durumu, öfke, kaygı ve mutsuzluk düzeyleri ve yaşam doyumları ile ilişkileri pearson korelasyon katsayısı ile incelenmiştir.

### **Bulgular**

İstatistiksel analizler: engelli çocuğa sahip ebeveynlerin duygu kontrol durumunun, öfke, kaygı ve mutsuzluk düzeylerinin çocuğa ait yaşa, cinsiyete, engel türüne ve anne ya da baba olma durumuna göre anlamlı bir farklılık oluşturmadığını, herhangi bir psikolojik yardım alan ebeveynlerin duygu kontrol durumunun, öfke, kaygı ve mutsuzluk düzeylerinin herhangi bir psikolojik yardım almayan ebeveynlere göre anlamlı düzeyde düşük olduğunu ortaya koymuştur. Benzer şekilde engelli çocuğa sahip ebeveynlerin yaşam doyumlarının çocuğa ait yaşa, cinsiyete, engel türüne ve anne ya da baba olma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermediğini, herhangi bir psikolojik yardım alan ebeveynlerin yaşam doyumlarının herhangi bir psikolojik yardım almayan ebeveynlere göre anlamlı düzeyde yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Ebeveynlerin yaşam doyumlarının yükselmesinin ebeveynlerin duygu kontrol durumunun, öfke, kaygı ve



mutsuzluk düzeylerinin azalmasına neden olduğu da belirlenmiştir.

#### Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Bu çalışmada, engelli çocuğa sahip ebeveynlerin duygu kontrol durumunun, öfke, kaygı ve mutsuzluk düzeylerinin ve yaşam doyumlarının çocuk ve ebeveynle ilgili bazı değişkenler açısından farklılaşıp farklılaşmadığı ve ebeveynlerin yaşadıkları duygu kontrol durumu, öfke, kaygı ve mutsuzluk düzeyleri ve yaşam doyumlarını kestiren değişkenlerin neler olduğu incelenmiştir. Engelli çocuğa sahip ebeveynlerin duygu kontrol durumu, öfke, kaygı ve mutsuzluk düzeyleri ile yaşam doyumlarının çocuğa ait yaşa, cinsiyete, engel türüne ve anne ya da baba olma durumuna göre anlamlı bir farklılık oluşturmadığı, herhangi bir psikolojik yardım alan ebeveynlerin duygu kontrol durumunun, öfke, kaygı ve mutsuzluk düzeylerinin herhangi bir psikolojik yardım almayan ebeveynlere göre anlamlı düzeyde düşük, yaşam doyumlarının ise anlamlı düzeyde yüksek olduğu, ebeveynlerin yaşam doyumlarının yükselmesinin ebeveynlerin duygu kontrol durumunun, öfke, kaygı ve mutsuzluk düzeylerinin azalmasına neden olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Engelli çocuğa sahip ebeveynlerin duygu kontrol durumunun, öfke, kaygı ve mutsuzluk düzeylerinin ve yaşam doyumlarının ile ilgili bulgular araştırmanın bağımsız değişkenleri çocuğun yaşı, cinsiyeti, engel türü, ebeveynin anne ya da baba olma durumu ve herhangi bir psikolojik yardım alma durumu açısından literatürden yararlanılarak tartışılmıştır.

Elde edilen sonuca dayalı olarak şu öneriler getirilebilir: Engelli çocuğa sahip ebeveynlere verilecek danışma hizmetleri yaygınlaştırılabilir. Engelli çocuğa sahip ebeveynlerin duygu kontrol durumunu, öfke, kaygı ve mutsuzluk düzeylerini düşürecek, yaşam doyumlarını yükseltecek eğitim programlarının düzenlenmesi sağlanabilir. Farklı engel türünde çocuğa sahip ailelerle ve daha büyük bir örnekleme çalışılabilir.

Anahtar Kelimeler: Duygu Kontrol Durumu, Öfke, Kaygı, Mutsuzluk, Yaşam Doyumu, Engelli Çocuğa Sahip Ebeveynler.

## SUMMARY

### Purpose of the Study

The purpose of this study, parents of children with disabilities check the status of emotion (anger, anxiety and unhappiness levels), and life satisfaction in the child's age, gender, type of disability and the parents of the mother or father to examine variables such as the status of any receiving psychological assistance.

### Method

The study was carried out on the parents of the mental disabled children attending in Special Education and Rehabilitation Center and Autistic Children Training Center in Samsun - Sinop. The sample of the study consists of 243 parents from each of mentally disabled and autistic children. The parents included in the population were given Family Information Form as well as Courtauld Emotional Control Scale and Life Satisfaction Scale and asked for then to complete these forms. Greer Watson and the Courtauld Emotional Control Scale, developed in 1983. In 1993, Turkish adapted Courtauld Emotional Control Scale by Okyayuz. Satisfaction with Life Scale developed in 1985 by Deiner and others. In 1991, Turkish adapted Satisfaction with Life Scale by Köker. Whether the scores the population took are differentiated in terms of various variables or not was found by using SPSS 19.0, statistical package program. Two-way analysis of variance, stepwise multiple regression analysis, Pearson's correlation coefficient and Tukey test techniques have been used in analyzing the data.

### Results

As a result of statistical analysis:

There were no significant differences in check the status of emotion (anger, anxiety and unhappiness levels) according to gender of children, age of children, type of disability of children, the state of being mother or father. Psychological assistance support the parents "control states of emotion (anger, anxiety and unhappiness levels)" significantly lower than the others. There were no significant differences of life satisfaction according to gender of children, age of children, type of disability of children, the state of being mother or father. Psychological assistance support the parents "life satisfaction " significantly higher than the others. Parents' increase life satisfaction, emotional control status of causes a decrease.

### Discussion and Recommendations

The research results discussed in the light of literature and some suggestions have been made.



Following recommendations can be based on the results obtained:

Counseling for parents of children with disabilities will be expanded. Parents of children with disabilities “check the status of emotion (anger, anxiety and unhappiness levels),” reduce, “life satisfaction” raise the educational programs can be arranged. Can be used with parents of children with a different type of disability. A larger sample group can be used.

Keywords: Check the Status of Emotion, Anger, Anxiety, Unhappiness, Life Satisfaction, Parents of Children with Disability.

ID: 424

.....  
**Graduate Students In Difficult Life Transitions: The Benefits Of Faculty Advisement Informed By  
Counseling Psychology Skills**  
.....

Yazarlar / Authors: Marion Nesbit

## ÖZET

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

## SUMMARY

Marion Nesbit, Ph.D.

Lesley University

mnesbit@lesley.edu

Key Words:

Faculty advisement, communications f2f & virtual

Context & Research questions

Higher education faces increasing challenges, as do adult students who risk investing in education programs to better their conditions and fulfill aspirations.

With increased technological accessibility, common sense indicates that students' progression through university would be simplified through varied, flexible delivery systems. Students' life experiences, however, can be fraught with difficulties that make success elusive. Higher education faculty can make the difference between students' success or failure if they recognize complexities of students' lives and facilitate navigational success through adapting counseling skills for observing, listening, responding, addressing problems, and facilitating goal attainment. The primary research question is: In what ways are experiences of students who face difficult circumstances and unexpected life transitions while enrolled in graduate school influenced by faculty advisement characteristics? Secondary questions include: What roles do basic psychosocial counseling skills play in advisement, and does a preferred style of f2f or virtual communication matter?

Theoretical framework

While most students experience roadblocks, some students face real life crises that Mezirow (1999) calls disorienting dilemmas, situations encountered or perceived that stop them short, cause shifts in thinking, and alter daily living. Individuals emerge from these experiences changed and, as Mezirow and Taylor (2009) suggest, their altered perceptions and life views affect higher education and work, home, and community ecosystems.

Unsurprisingly, adult students bring their disorientation into their faculty advisor's office. Faculty taught in linear, authoritarian advisement practice are ill-prepared to work with these students. Few advisors perceive themselves as uncaring: yet, when dialogue avoidant and unfocused on students' needs, they neglect, de facto, developmental and reality factors that affect the level and quality of learning and inhibit transformative opportunities toward individuals' progress and success (Dalo, 1999; Mezirow & Taylor, 2009; Nesbit, 2000; Noddings, 2003). This is especially true for students in difficult, disorienting transitions that require realignment of goals. In contrast, thoughtful f2f or virtual advisement may prove life-changing for students to graduate and access economic and familial stability.

Method

This presentation draws from a research study conducted with a stratified sample of 40 recent graduate students from an urban university in northeastern United States. After IRB approval and informed consent, participants completed a 13-question survey requesting critical reflections of graduate experiences, particularly the faculty advisement process (e.g., methods, style of communication, ways advisors helped or hindered their them in degree completion).

### Findings and Discussion

Data were analyzed using quantitative analysis and qualitative methods incorporating evaluation matrices and narrative analyses (Reissman, 1993). Tables and figures show students' personal factors and graduation rate in relation to faculty advisement characteristics.

Results identify advisement trends. A major finding ( $p < .01$ ) is that an accessible faculty advisor who engages the student in a relational model is linked with faster degree completion. Results also indicate that women's achievement accelerated when exposed to relational/counseling psychology characteristics in faculty advisement, e.g., advisors as accessible/responsive, constructive and individualized in f2f and virtual meetings, resourceful in directing academic/professional skill progression, and flexible and creative in times of difficulties.

Successful advisement characteristics and strategies reflect counseling psychology and support transformational possibilities in educational experiences for adults (Mezirow, 1999; Merriam, Caffarella, & Baumgartner, 2006) and developmental psychological benefits of sorting out success in self-system identity (Kegan, 1994; Kegan & Lahey, 2001).

### Conclusion and Implications

Results from this initial study indicate that students perceive faculty advisement that embraces the tenets of counseling psychology facilitates success. Relational engagement and respectful consideration of dimensions of students' experiences make a difference in facilitating their progress, confidence, and graduation achievement. While important for all, the finding is especially noteworthy for students who encounter difficult transitions that, in fact, cause them disorientation and result in need for realignment of goals and resources. For these students, having faculty advisors who foster thinking about their lives and the meaning of higher education in new ways contributes to their success.

Implications line-up with Brookfield's points around liberating adult teaching (2004) and, though arguably more psychosocial than clinical (tertiary), skills for faculty advisement success rooted in counseling psychology can be taught from a platform for professional development to faculty trained in other fields. I suggest consultancy in providing faculty with tips for a relational advisement model that speeds up graduation, expands facility in communication, teaches psychosocial boundaries/limits and referral access, and garners institutional recognition of quality faculty advisement in student retention, workload distribution, and remuneration.

Brookfield, S.D. (2004). *The power of critical theory: Liberating adult learning and teaching*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.

Daloz, L.A. (1999). *Mentor: Guiding the journey of adult learners*.

Kegan, R. & Lahey, L. (2001) *How the way we talk can*

ID: 425

**Bergen Facebook Bağımlılığı Ölçeği: Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması****The Bergen Facebook Addiction Scale: A Study Of Validity And Reliability**

Yazarlar / Authors: Muhammed Bahtiyar

**ÖZET**

Teknolojinin ve teknolojik gelişmelerin hayatımızın her alanına etki ettiği günümüz dünyasında internet hayatımızın vazgeçilmezi olmuştur. İnternette geçirilen zaman ve internet kullanım isteği ve patolojik bir hal de alabilmektedir. Geçtiğimiz günlerde Amerikan Psikiyatri Birliği'nin yayınladığı Ruhsal Bozuklukların Tanısal ve İstatistiksel El Kitabında da (DSM-V) İnternet Bağımlılığının yer aldığı söylenmektedir.

İnternet kullanımının yaygınlaşmasıyla bireylerin sosyalleşme biçimleri de değişmiştir. Sosyal medya kavramı bireylerin zaman ve mekan sınırlaması olmadan paylaşımında ve etkileşimde bulunmasını ifade eder. Facebook da sosyal medya araçlarından günümüzde en çok kullanılanıdır. Facebook kullanımının bu kadar yoğun olduğu bir zamanda insanların Facebook kullanma amaçları, şekilleri, facebook'ta geçirdikleri zaman ve bu zamanın kalitesi gibi durumlarda önem kazanmıştır. İnternet bağımlılığı, sosyal medya bağımlılığı derken Facebook özelinde de bağımlı davranışlar tanımlanmaya ve anlaşılmaya çalışılmaktadır. Bergen Facebook Bağımlılığı Ölçeği de üniversite öğrencilerinin Facebook kullanımına karşı bağımlılıklarının olup olmadığını saptamaktır. Yeni kavramsallaşan Facebook Bağımlılığı konusunda önemli bir çalışmadır. Ülkemizin Dünya'da Facebooku en çok kullanan ülkeler sıralamasında 7. Olmasını göz önünde bulundurduğumuzda Bergen Facebook Bağımlılık Ölçeğinin Türkçe'ye uyarlanması ülkemizdeki Facebook kullanıcılarının bağımlı olup olmadıklarının ve eğilimlerinin belirlenmesi açısından önemli olacaktır.

Bu araştırmanın amacı Andreassen ve arkadaşları(2012) tarafından geliştirilen Bergen Facebook Bağımlılık Ölçeğini Türkçe'ye uyarlamak ve ölçeğin geçerlik güvenirlik çalışmalarını yapmaktır. Öncelikle ölçeğin Türkçe dilsel eşdeğerliği yapılmıştır. Dilsel eşdeğerlik için Bergen Facebook Bağımlılık Ölçeği bağımsız 3 çevirmen tarafından Türkçe'ye çevrilmiştir. Daha sonra elde edilen form bağımsız 3 başka çevirmen tarafından İngilizceye çevrilmiş ve ölçeğin orijinal formuyla büyük ölçüde benzerlik gösterdiği görülmüştür. Ölçeğin dilsel eşdeğerliğe sahip olduğu görüldükten sonra örneklem oluşturulmuştur. Örneklem oluşturmak için beklenen etki boyutu min 0.1, minimum istenen güç düzeyi 0.8, gözlenen değişken sayısı 18, faktör sayısı 6, olasılık düzeyi 0.5 alındığı zaman örneklem boyutu 526 olarak olmasının gerektiği görülmüştür. Bu çalışma içinde 600 üniversite öğrencisine ulaşılmış ve ölçek uygulanmıştır. Bundan sonraki süreçte ölçeğin analiz çalışmaları yapılacaktır. Bu amaçla güvenirlik çalışması için maddelerin tümünün Cronbach's Alpha katsayısına bakılacaktır ve verilerin normal dağılıma uyup uymadığı kontrol edilecektir. Veriler uygun dağılım gösterirse Maximum Likelihood yöntemi ile, eğer normal dağılım göstermezse Robust Maximum Likelihood yöntemi ile Doğrulamalı faktör analizi yapılacaktır. Ardından değişkenler arasındaki ilişkiye bakmak için açımlayıcı faktör analizi yapılacaktır. Daha sonra LISREL programı ile doğrulamalı faktör analizi uygulanacak ve uyum iyiliği değerlerine bakılacaktır. Yapılan istatistiksel analiz sonucu Bergen Facebook Bağımlılığı Ölçeğinin Türk kültüründe uygulanıp uygulanmayacağı test edilmeye çalışılacaktır.

**SUMMARY**

In today's world, affected by technology and technological improvements in every sphere of life, the internet has become a must of our lives. After becoming widespread of internet usage, the way of how individuals socialize has also been changed. Social media notion means keeping in touch and sharing with no restrains for people and FACEBOOK is the most widely used one among all social media websites. In these days that Facebook usage is so widespread: some cases such as objects and forms of its usage, time being spent in Facebook and quality of this time have gained importance. Apart from internet addiction, social media addiction and so on, some dependent behaviours special to Facebook have also been tried to

described and understood. And The Bergen Facebook Addiction Scale has figured out whether university students have a dependency on Facebook or not. It is a significant study on Facebook Addiction which has been newly conceptualized. With regards to the fact that Turkey is the 7th among the countries using Facebook very much, it will be significant to apply Bergen Facebook Addiction Scale to Turkish in order to specify their tendencies and to analyse if Turkish Facebook users have addiction or not.

The target of this study is to adapt Bergen's Facebook Addiction Scale created by Andreassen and her friends (2012) to Turkish and to do its reliability and validity studies. At the very beginning, ölçeğin linguistic equivalence in Turkish. For linguistic equivalence, Scale was translated into Turkish by three independent interpreters. After that, the form was translated into Turkish by three independent interpreters and it is seen that the scale has similarity with the original one to a large extent. After considering its linguistic equivalence, a sample was formed. For this, it was concluded that when it taken 0.1 for effect size, 0.8 for expected power level, 18 for number of observed variables, 6 for number of factors, 0.5 level of probability in order to form a sample, sample size must be 526. For this study, 600 university students have been got and applied the scale. That is why Cronbach's Alpha Technique will be taken into consideration for reliability studies and it will be checked whether the data complies with the normal distribution or not. If the data proves a suitable distribution, Maximum Likelihood will be used as factor analysis: if it does not prove a normal distribution, Robust Maximum Likelihood will be used for Confirmatory Factor Analysis. Then, LISREL program and confirmatory factor analysis will be applied and its goodness of fit will be observed. As a result of statistical analysis, The Bergen Facebook Addiction Scale will be tested for being able to be used in Turkish society and culture.

ID: 426

## **Ana-Babaya Bağlanma İle Öznel İyi Oluş Arasındaki İlişkide Temel Psikolojik İhtiyaçların Doyumunun Aracı Rolü**

### **The Mediatlional Role Of Basic Psychological Needs Satisfaction In The Relationship Between Parental Bonding And Subjective Well-Being**

Yazarlar / Authors: Müge Akbağ, Durmuş Ümmet

## **ÖZET**

ANA-BABAYA BAĞLANMA İLE ÖZNEL İYİ OLUŞ ARASINDAKİ İLİŞKİDE TEMEL PSİKOLOJİK İHTİYAÇLARIN  
DOYUMUNUN ARACI ROLÜ

Müge AKBAĞ

Durmuş ÜMMET

PROBLEM DURUMU

Öz-belirleme kuramına göre, evrensel olarak kabul edilen temel ihtiyaçların doyurulması bireylerin büyümeleri, bütünleşmeleri, gelişimleri, ruh sağlıkları ve iyi olmaları açısından önemli bir etkiye sahiptir (Ryan ve Deci, 2000). Literatürde bu kurama dayanarak yapılan ampirik araştırmalardan elde edilen sonuçlar: özerklik, yeterlik ve ilişkili olma olarak adlandırılan üç temel ihtiyacın doyurulmasının pozitif psikolojinin temel kavramlarından biri olan öznel iyi oluşu arttırdığına işaret etmektedir (Deci ve Ryan, 2000; Jenkins, 2003; Cihangir-Çankaya, 2009). Diğer taraftan, bireyin kendi davranışlarını dış çevrenin etkisinden çok, kendi içsel süreçlerine göre şekillendirmesi olarak nitelendirilen öz-belirleme olgusu birey ve sosyal çevre arasındaki etkileşimden etkilenmektedir. Sözkonusu sosyal etkileşim kaynağının başında ise ebeveynler gelmektedir. Literatürde özellikle anne-babanın ilgi ve kabulünün öznel iyi oluş üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu gösteren araştırma bulguları da mevcuttur (Özdemir, 2012). Bu noktada, anne-babaların çocuklarıyla ilgilenecek, koruyarak, besleyerek temel psikolojik ihtiyaçlarını doyurduğu ve bu temel psikolojik ihtiyaçların doyumunun da bireyin yaşamını olumlu olarak değerlendirip algılaması olarak adlandırılan öznel iyi oluş üzerinde olumlu bir etkiye sahip olduğu düşünülmektedir. Belirtilen rasyonelden hareketle, bu araştırmanın amacı ana-babaya bağlanma ile öznel iyi oluş arasındaki ilişkide temel psikolojik ihtiyaçların doyumunun aracı rolünün olup olmadığını test etmektir.

### **YÖNTEM**

Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul'daki devlet üniversitelerinin son sınıflarında öğrenimlerine devam eden ve mezun olmuş olan, çalışmaya gönüllü olarak katılan toplam 365 genç yetişkin oluşturmuştur. Katılımcıların 210'u kadın (%57.50), 155'i (%42.50) erkek; yaş ortalaması 22.96 (ss=2.72)'dir.

Araştırmada katılımcıların temel psikolojik ihtiyaçlarının doyumunu belirlemek için Deci ve Ryan (1991) tarafından geliştirilen, Bacanlı ve Cihangir-Çankaya (2003) tarafından Türkçe'ye uyarlama çalışması yapılan "İhtiyaç Doyumu Ölçeği", öznel iyi oluş düzeylerini ölçmek amacıyla Tuzgöl (2004) tarafından geliştirilen "Öznel İyi Oluş Ölçeği" ve ana-babaya bağlanma durumlarını saptamak için ise Parker ve arkadaşlarının (1979) geliştirdikleri ve Türkçe adaptasyon çalışmasını Kapçı ve Küçüker (2006)'in yaptığı "Ana-Babaya Bağlanma Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmacılar tarafından gerekli açıklamalar yapıldıktan sonra gerçekleştirilen uygulamalarda katılımcılar veri toplama araçlarını yaklaşık 45 dakika içinde cevaplamışlardır. Verilerin analizi aşamasında: değişkenler arası ilişkiler öncelikle Pearson Momentler Çarpım Korelasyon Tekniği ile sınanmış, ardından ana-babaya bağlanma ve öznel iyi oluş arasındaki ilişkide temel psikolojik ihtiyaçların doyumunun aracı rolünü ortaya koymak amacıyla Hiyerarşik Regresyon Analizi Tekniği ve Sobel Testi'nden yararlanılmıştır.

### **BULGULAR**

Yapılan istatistiksel analizler sonucunda elde edilen bulgular, temel psikolojik ihtiyaçlar olarak özerklik, yeterlik ve ilişki doyumunun ve ana-babaya bağlanma alt boyutlarından hem annenin hem de babanın ilgisinin bireylerin öznel iyi oluşlarını anlamlı düzeyde yordadığını göstermiştir. Belirtilen temel psikolojik ihtiyaçların doyumunun anne ve babanın ilgisi ile genç yetişkinlerin öznel iyi oluşları arasındaki aracı rolünü

belirlemek amacıyla yapılan Sobel Testi analiz sonuçları, her üç temel ihtiyacın anne ve babanın ilgisi ile öznel iyi oluş arasındaki ilişkide kısmi aracı role sahip olduğunu göstermiştir.

#### **TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER**

Öncelikle ana-babaya bağlanma alt boyutlarından anne ve babanın ilgisinin psikolojik iyi oluşu olumlu yönde etkilediğini gösteren bulgu literatürdeki diğer araştırma bulgularıyla tutarlılık içindedir (Özdemir, 2012; Wolfradt, Hemple, & Miles, 2003). Yapılan bir başka araştırmanın bulguları, ergenlerin özerk benlik yönetimi algısının ebeveyni olumlu olarak algılama ile duygusal iyi oluş arasında aracı rolünün olduğunu göstermektedir (Kocayörük, 2012). Bu bulgu, araştırma bulgularımızı destekler niteliktedir. Araştırmanın bulguları, Türk kültüründeki ebeveynlik davranışları açısından ilgili literatür desteğinde tartışılmıştır. Araştırma bulgularına dayanarak: anne babalara verilen gerek bireysel gerekse grupta danışma ve rehberlik hizmetlerinin içeriğinin anne babaların çocuklarının temel psikolojik ihtiyaçlarını desteklemelerine yardımcı olacak şekilde düzenlenmesi önerilebilir.

Anahtar sözcükler: Öz-belirleme kuramı, temel psikolojik ihtiyaçların doyumu, öznel iyi oluş, ana-babaya bağlanma, genç yetişkinlik.

## **SUMMARY**

### **THE MEDIATIONAL ROLE OF BASIC PSYCHOLOGICAL NEEDS SATISFACTION IN THE RELATIONSHIP BETWEEN PARENTAL BONDING AND SUBJECTIVE WELL-BEING**

Müge AKBAĞ

Durmuş ÜMMET

#### **PROBLEM STATEMENT**

Satisfaction of basic needs approved universally is considered to be important for growth, integration, development, mental health and well-being of individuals in self-determination theory (Ryan & Deci, 2000). Findings of the empiric studies grounded in this theoretical background points out that satisfaction of three basic needs called autonomy, competence and relatedness increase subjective well-being that is one of the critical concepts of positive psychology (Deci & Ryan, 2000; Jenkins, 2003; Cihangir-Çankaya, 2009). On the other side, self-determination concept that is characterized with the shaping of the individual of its own behaviors with reference to its own internal processes rather than external environment effect is affected by the interaction between individual and social environment. The origin of the aforementioned social interaction is parents. Findings indicate that especially care and acceptance of parents have a significant effect on subjective well-being (Özdemir, 2012). At this point, it is hypothesized that caring, protecting, nurturing of parents serve to satisfaction of basic psychological needs and then, satisfaction of these psychological needs have positive effect on subjective well being called appraising and perceiving life positively. With this rationale, this study aims to examine whether satisfaction of basic psychological needs have a mediating role in the relationship between parental bonding and subjective well-being.

#### **METHOD**

The participants were totally 365 young adults. Some of them were graduate and the others were final year undergraduate attending to various government universities in İstanbul. All participants took part in the study voluntarily. Of the participants 210 (57.50%) were female and 155 (42.50%) were male and their mean age was 22.96.

The data were gathered using three different scales. Basic Psychological Needs Satisfaction Scale, developed by Deci and Ryan (1991) and adapted to Turkish by Bacanlı and Cihangir-Çankaya (2003) was used to measure basic psychological needs satisfaction. Subjective Well-Being Scale developed by Tuzgöl (2004) was utilized to measure subjective well-being levels of young adults. Parental Bonding Instrument, developed by Parker and colleagues (1979) to assess parental care and control/overprotection, was adapted to Turkish by Kapıcı and Küçüker (2006). In data gathering process, after the researchers made all explanations about the questionnaires, participants completed the questionnaires in approximately 45 minutes. At the data analyzing stage, correlations between study variables were tested using Pearson Product Moments Correlation Technique as preliminary analysis. After that Hierarchical Regression Analysis and Sobel Test were performed to determine the mediational role of basic psychological needs

satisfaction between parental bonding and subjective well-being.

#### RESULTS

Findings showed that satisfaction of the basic needs for autonomy, competence and relatedness together with both maternal and paternal care as sub dimension of parental bonding predicted subjective well-being significantly. Sobel Test analyses conducted to examine the mediator role of aforementioned basic needs satisfaction between parental care and subjective well-being revealed that each three basic needs partially mediated the relationship between parental care (both maternal and paternal care) and subjective well-being.

#### DISCUSSION, CONCLUSION AND RECCOMENDATIONS

Firstly, findings indicated the effect of both maternal and paternal care on subjective well-being in a positive way is consistent with other research findings in the literature (Özdemir, 2012; Wolfradt, Hemple, & Miles, 2003). In another study, results revealed that adolescent's perception of self-determination has a mediating role in the relationship between positive perception of parents and emotional well-being (Kocayörük, 2012). This result also supports our study result. The results of the present study are discussed in terms of the relevant literature about parenting in Turkish culture. Based on the results, it is recommended that both individual and group counseling and guidance services prepared for parents should be rearranged to help them support their children's basic needs satisfaction.

Key words: Self-determination theory, basic needs satisfaction, subjective well-being, parental bonding, young adulthood.



ID: 427

**Olumlu Ve Olumsuz Deneyimler Ölçeği Ve Yaşam Değerlendirme Ölçeğinin Türk Kültürüne Uyarlama Çalışması**

**Adaptation Study Of Spane And Flourishing Scale To Turkish Culture**

Yazarlar / Authors: Mustafa Türkmen

**ÖZET**

Öznel iyi oluş ölçümleri 1980’li yıllardan bu yana oldukça gelişmiştir. Son yıllarda gerçekleştirilen çalışmalarda ağırlıklı olarak Yaşam Doyum Ölçeği ve Pozitif ve Negatif Duygulanım Ölçeği kullanılmaktadır. Ancak bu ölçeklerin kullanımında 20 maddelik olan Pozitif ve Negatif Duygulanım Ölçeğinin daha kısa bir formla ölçülebileceği düşünülmektedir. Öznel iyi oluş ile ilgili çalışmaların çoğaltılması yaşam doyumuna ilişkin kavramsal temelin genişleyebileceği de ortaya çıkan sonuçlar arasındadır. Bu gerekçelerle yola çıkıldığında Diener ve Arkadaşlarının (2009) ortaya koyduğu Olumlu ve Olumsuz Deneyimler Ölçeği (SPANE) ve Yaşam Değerlendirme Ölçeğinin (Flourishing Scale) isimli ölçekler bu ihtiyacı karşılayabilir nitelikte görülmüştür. Bu çalışmanın amacı, Diener ve Arkadaşları tarafından geliştirilen Olumlu ve Olumsuz Deneyimler Ölçeği ve Yaşam Değerlendirme Ölçeğinin Türk kültürüne uyarlanarak, geçerlik ve güvenirlik çalışmalarının yapılmasıdır.

Bu çalışmada Olumlu ve Olumsuz Deneyimler Ölçeği ve Yaşam Değerlendirme Ölçeği Türkçeye uyarlanmış ve geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılmıştır. Bunu elde etmek için, uyarlama çalışmasına öncelikle ölçeklerin çevirisiyle başlanmıştır. Çeviri esnasında üretilen alternatif ifadeler kaydedilerek Avrupa ve Amerika’da alan eğitimi almış akademisyenlere uzman görüşü için sunulmuştur. Alan uzmanlarından alınan geri bildirim ışığında oluşturulan Türkçe ölçek formları ölçme ve değerlendirme uzmanlarına psikometrik açıdan incelenmek üzere sunulmuştur. Ölçme ve değerlendirme uzmanlarının geribildirimleri dikkate alınarak ölçek uygulanabilir formata sokulmuştur. Ölçeğin dil eş değeri bakımından incelenmesi için İngilizce Öğretmenliği 4. sınıf öğrencilerine bir ay arayla Türkçe ve İngilizce formlar uygulanmıştır. İki uygulama arasındaki korelasyon (Olumlu ve Olumsuz Deneyimler Ölçeği .75, Yaşam Değerlendirme Ölçeği .74) Türkçe formun orijinalini yansıttığını göstermektedir. Ölçeğin iki uygulama arasında geçerliğini incelemek için Türkçe form bir ay arayla uygulanmıştır. Analiz sonucu iki uygulama arasında anlamlı fark olmadığına (Olumlu deneyimler .66, Olumsuz Deneyimler .83 , Yaşam Değerlendirme Ölçeği .76) işaret etmektedir. Ölçeklerin ölçüt bağımlı geçerliği için Beck Depresyon Ölçeği, Beck Anksiyete Ölçeği ve Psikolojik İyi Oluş Ölçeği ile birlikte uygulanmış, elde edilen sonuçlara göre bütün ölçeklerle ilişkili olduğu tespit edilmiştir. Ölçeklerin güvenirlik sınaması için geniş bir örneklem grubuna uygulanmış ve sonuçta Cronbach Alfa katsayısının (Olumlu ve Olumsuz Deneyimler Ölçeği .90, Yaşam Değerlendirme Ölçeği .89) kabul edilebilir sınırlar içinde olduğu görülmüştür. Madde toplam korelasyonları incelendiğinde Olumlu ve Olumsuz Deneyimler Ölçeği için .60-.81 ve Yaşam Değerlendirme Ölçeği için .70-.79 arasında ölçülmüştür. Ölçeklerin yapılarına bakıldığında açıcı faktör analizi Yaşam Değerlendirme Ölçeğinin orijinalindeki gibi tek boyuttan ve Olumsuz Deneyimler Ölçeğinin orijinalindeki gibi iki boyuttan oluştuğu göstermektedir. Açıcı faktör analizi sonuçlarından elde edilen yapının doğrulanması amacıyla uygulanan doğrulayıcı faktör analizi sonuçları da ölçeğin bu yapısını desteklemektedir.

Sonuç olarak Türkçeye çevrilen ve Türk kültürüne uyarlanan ve Olumsuz Deneyimler Ölçeği ve Yaşam Değerlendirme Ölçeğinin uygulanabilir ölçütlere sahip olduğu söylenebilir. Ancak kullanım esnasında Yaşam Değerlendirme Ölçeğinin içindeki birçok ifadenin çift anlam taşıması göz ardı edilmemelidir. Ölçeğin uluslar arası bazda kullanımının yaygın olması ve yapılacak kültürlerarası çalışmalar göz önünde bulundurularak bu ifadelerin değiştirilmemesi uygun görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: Olumlu ve Olumsuz Deneyimler Ölçeği, Yaşam Değerlendirme Ölçeği, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik

## SUMMARY

Subjective well-being measures are highly developed since 1980's. In recent years PANAS and Life Satisfaction Scales are widely used in researches about well-being. But it's considered that PANAS which has 20 items can be in shorter form. As well-being studies grown it has been seen contextual basis can be expand. For this reason it's thought that SPANE and Flourishing Scale which Diener et al. (2009) developed can meet this need. Aim of this study is making the adaptation to Turkish culture and validity and reliability studies of SPANE and Flourishing Scale which Diener et al. developed.

In this study, adaptation of SPANE and Flourishing Scale, and validity and reliability analysis were done. To achieve this, adaptation study is started with translation of scales. While translating scales alternative items are developed for each original item and these items send to field specialists who have their education in America and Europe. After the feedback from field specialists we developed a Turkish form of scales. Then, Turkish form of scales send to psychometry specialists to evaluate the psychometric properties of scales. Critiques taken in to account and items were written in scale format. To achieve the language validity, Turkish and English forms of scales applied to English language teaching 4th grade student in one month time. Correlations (SPANE .75, Flourishing .74) between to application of scales showed that Turkish forms of scales are related to original forms. Test-retest reliability (Positive .66, Negative .83, Flourishing .76) showed that scales can make the measure consistently. Beck Depression Inventory, Beck Anxiety Inventory and Psychological Well-being Inventory were conducted for the evaluation of criterion dependent validity. Results showed that scales are related to all of the measures. Both scales applied to extensive sample for reliability analysis and Cronbach Alpha was .90 for SPANE and .89 for Flourishing Scale. Item-total correlation values for SPANE are between .60-.81 and .70-.79 for Flourishing Scale. When structure of scales evaluated, we detected one factor for SPANE and two factors for Flourishing Scale in explanatory factor analysis as in original forms. To confirm this structure, confirmatory factor analysis conducted and structures of both scales are confirmed.

As a result, it can be sad that SPANE and Flourishing Scale which has been translated in to Turkish and adapted to Turkish culture have adequate psychometric properties for application. But it must be taken in to account that Flourishing Scale has double meaning items. These items didn't changed while adaptation study because of the widely international usage of scale and consideration of inter cultural researches.

Key Words: SPANE, Flourishing Scale, Adaptation, Validity, Reliability

ID: 428

## **Sanal Bağlam Olan Aşk'ın Gerçek Yaşam Olan Doğu Psikoterapilerine Uyarlanması**

### **Adaptation Of "love", Which Is The Virtual Context**

Yazarlar / Authors: Özlem Haskan Avcı, Nilüfer Voltan Acar

## **ÖZET**

Bu çalışmada Elif ŞAFAK'ın "Aşk" adlı eseri, Asya ve Doğu Terapilerinin temel kavramları ve ilkeleri açısından değerlendirilmiştir. Yazarın eserinde benlik zannından kurtulma, tevekkül ve kabullenme, kişinin dünyaya kattıklarının kişiye geri dönmesi- karma, tefekküre dalma- meditasyonun en üst basamağı gibi, Asya ve Doğu Terapileri açısından önemli kavramlara rastlanmaktadır. Bu değerlendirmenin daha iyi olması için eserde yer alan ve konuyla ilişkili ifadelerin tamamına ya da bir kısmına yer verilmiş, daha sonra bu ifadeler Asya ve Doğu terapilerine göre açıklanmıştır.

Doğu terapilerindeki kişi ve evrene ilişkin önemli kavramlardan biri Karma'dır. Fadiman ve Frager'e (1994) göre, karma kavramı, eylemler ve sonuçlarına gönderme yapar: buna göre dünyadaki bütün fenomenler evrensel neden sonuç ilişkisiyle birbirine bağlıdır. Her neden bir sonuca yol açar: ve o sonuç da başka bir şeyin nedeni olur: ve daha sonra başka bir sonuca yol açar. Örneğin öfke eğilimleri öfkeli düşüncelere, öfkeli düşünceler ise öfkeli konuşma ve davranışlara yol açar. Şans veya tesadüfle açıklanan şeylerin bile kökenine inildiğinde bazı nedenlerin sonucu olduğu görülebilir.

Elif Şafak'ın kitabında, Aşka ilişkin yirmiyedinci kural şöyle açıklanır: "Şu dünya bir dağ gibidir, ona nasıl seslenirsen o da sana sesleri öyle aksettirir. Ağzından hayırlı bir laf çıkarsa, hayırlı laf yankılanır. Şer çıkarsa, sana gerisin geri şer yankılanır.

Öyleyse kim ki senin hakkında kötü konuşur, sen o insan hakkında kırk gün kırk gece sadece güzel sözler et. Kırk günün sonunda göreceksin her şey değişmiş olacak. Senin gönlün değişirse, dünya değişir."

Bir doğu terapisi türü olan Morita terapinin ise amacı, arugamama- yani, gerçeğin olduğu gibi kabul edilmesidir. Bu kabul aynı zamanda bir başka bireyi, duygu ve düşünceleriyle olduğu gibi kabul etmeyi içerir. Bu amaçla bireyleri, uyarıcıların dünyasından uzaklaşarak öz duyarlılığa (mindfulness) yoğunlaşmaları konusunda cesaretlendirir. Sharf'a (2008) göre, Asya terapilerinde psikolojik sağlık, tam bir aydınlanma durumu, korkulardan, kaygılardan, takıntılardan arınmadır. Örneğin, "sigara içmeliyim", "yemeliyim", "insanlığın hayranlığını mutlaka kazanmalıyım" veya "eleştirilerden mutlaka kaçınmalıyım" gibi düşünceler insanı kontrol altına alan düşünceler ve korkulardır. Bu korkular, bağımlılıklar ve duygular tarafından yönetilmemek son derece önemli görülür.

Gerçeği olduğu gibi kabul etmeye örnek olarak, Elif Şafak'ın kitabında, Aşka ilişkin ondördüncü kural şöyle açıklanır: "Karşına çıkan değişimlere direnmemeye çalış. Bırak hayat sana rağmen değil seninle beraber aksın. Düzenim bozulur, hayatımın altı üstüne gelir diye endişe etme. Nereden biliyorsun hayatın altının üstünden daha iyi olmayacağını?"

Doğu terapilerinde bireyin kurtulması gereken en önemli şeylerden birinin benlik zannı- yanılgısı olduğu ileri sürülür. Zen Budizm'inde, ben dışı, gerçekliğe ilişkin evrensel bir kavrayış olarak ele alınmıştır ve benliğin yok edilmesi ön plandadır (Chan, 2008). Her şeyin sonlu olduğu: dolayısıyla hiçbir şey kalıcı değilse benin de kalıcı olmadığı: ben kavramının kişinin zihninde yarattığı bir kavram olduğu düşünülür. Ben kavramına yapışmak ise bireyin, daha önce sözü edilen dört önemli yanılgıdan biri olarak görülür. Buna göre, bu yanılgılardan kurtulması bireyin sağlıklılığa giden yolda aşması gereken bir engeldir.

Elif Şafak'ın kitabında, Aşka ilişkin Otuz Üçüncü kural ise şöyle açıklanır: "Bu dünyada herkes bir şey olmaya çalışırken, sen HİÇ ol. Menzilin yokluk olsun. İnsanın çömlekten farkı olmamalı. Nasıl ki çömleği tutan dışındaki biçim değil, içindeki boşluk ise, insanı ayakta tutan da benlik zannı değil, hiçlik bilincidir."

Elif Şafak'ın aşkın kırk kuralı ile kitabında tanıttığı Şems'in dış dünyadaki insanları anlatırken yaptığı açıklamalar genelde, doğu terapilerinin sözünü ettiği bu kurtulunması gereken yanılgılara örnek oluşturmaktadır. Dolayısıyla Elif Şafak'ın Aşk adlı eserinde, doğu terapilerinin kuram ve uygulamasının

anlaşılmasında kullanılabilecek olgu ve olaylar göze çarpmaktadır. Özetle bu eser, Asya ve Doğu Terapileri'nin bakış açısıyla değerlendirilmiştir.

## SUMMARY

In this study, Elif Şafak's book entitled "The Forty Rules of Love: A Novel of Rumi" has been evaluated in terms of basic concepts of Asian and Oriental Therapies. . In this book, there are some of the important concepts of Asian and Eastern Therapies such as no self, acceptance, karma, meditation. Expressions which are related to the subject that take place in the novel are focused. Later these expressions are explained according to the Asian and Oriental Therapies.

One of the important concepts about a person in Oriental Therapies is Karma. According to Fadiman and Frager (1994), concept of Karma yields to action and their results: with respect to karma, all phenomena in the world are related to each other by cause and effect relations. Each reason leads to an effect and the effect becomes the cause of another and later leads to another effect. For instance, anger tendencies yields to angry thoughts, angry thoughts guides to the speeches and behaviors full of anger. When it is retraced to the origin of the events that are explained by even luck, and coincidence can have some causes and effects.

In Şafak's novel, the twenty-seventh rule of love explained as: "This world is like a snowy mountain that echoes your voice. Whatever you speak, good or evil, will somehow come back to you. Therefore, if there is someone who harbors ill thoughts about you, saying similarly bad things about him will only make matters worse. You will be locked in a vicious circle of malevolent energy. Instead for forty days and nights say and think nice things about that person. Everything will be different at the end of forty days, because you will be different inside."

The aim of the Morita Therapy which is one of the Oriental therapies is arugamama, in other words accepting the reality as it is. This acceptance implicates the recognition of the person with his/her thoughts, feelings as a whole. For this reason, individuals are encouraged to be away of the stimuli and to concentrate on mindfulness. According to Sharf (2008), in Asian Therapies psychological well-being is a state of total enlightenment, purification of fears, anxieties and obsessions. For instance, thoughts such as "I have to smoke", "I have to eat", "I have to gain the admiration of humanity", "I have to avoid criticism, absolutely", are fears and thoughts that control human beings. It is extremely important not to be administered by these fears, dependences and feelings.

In Şafak's novel, the Fourteenth rule of love explained as: "Try not to resist the changes that come your way. Instead let life live through you. And do not worry that your life is turning upside down. How do you know that the side you are used to is better than the one to come?"

In Oriental Therapies, one of the significant things that an individual should free him/ herself, is incorrect suspicion of self. In Zen-Budizm, "no self", is delt with as a universal concept about reality, and self-destruction is in foreground (Chan, 2008). Everything is finite: nothing is permanent, therefore self is not perminant. Concept of self is considered as a concept which is created in individual's mind. Clinging to the concept of self is an individual's one of the four important mistakes which are mentioned above. To escape from these mistakes are the barriers that an individual should transcend in order to reach health.

In Şafak's novel, the Thirty-Third rule of love explained as: "While everyone in this world strives to get somewhere and become someone, only to leave it all behind after death, you aim for the supreme stage of nothingness. Live this life as light and empty as the number zero. We are no different from a pot. It is not the decorations outside but the emptiness inside that holds us straight. Just like that, it is not what we aspire to achieve but the consciousness of nothingness that keeps us going.

Şems' explanations while commenting on people of the outer world, can be examples of the mistakes which people should be disengaged. Phenomena and events that help to understand the theory and practice of Oriental therapies can be encountered in Elif Şafak's novel, Love. In brief, this piece is evaluated by the view of the Asian and Oriental therapies.

ID: 429

**Psikolojik Danışma Ve Rehberlikte Çeviri Sorunu, Psikolojik Danışmaya Karşı Danışmanlık Ve Diğer Kavramlar**

**The Matter Of Translation In Counseling And Guidance**

Yazarlar / Authors: Nilüfer Voltan Acar

**ÖZET**

Bu bildiride alanın kurucuları olan Sayın Baymur ve Tan'ın ortaya attığı Psikolojik Danışma kavramı ve onun türeyişi olarak Aile Danışması, Mesleki Danışma ve bunun gibi psikolojik danışmayı ilgilendiren kavramların günümüzde yanlış kullanımı ve İngilizceden yanlış çevirileri üzerinde durulacak: psikolojik danışmada İngilizce kavramların karşılığındaki karmaşalar üzerinde durulacak ve sözcüklerin Arapça, Farsça, Latince kökenlerine inilerek hangisinin daha doğru olabileceği tartışılacaktır.

Ayrıca çeviride kaynak dilin, hedef dilin ve çeviri konusu olan psikolojik danışmanın iyi bilinmesinin gerekliliği üzerinde durulacaktır. Bu kavramlara örnek verilecek olursa, “personalising”, “assertiveness”, “resilience”, “life script”, “preschool”, “cognitive restructuring”, “case”, “I’m ok- you’re ok”, “encounter groups”, “first order change”, “introjection”, “top dog- under dog”, “airing out”, “self consciousness” gibi kavramların bazılarının Türkçede çevirilip kullanıldığı şeklinin doğru olmadığı kanıtlanacaktır.

Bildirinin işleniş biçimine örnek olması açısından “person” kavramı burada ele alınmıştır. “Personalising” kavramı 1982 yılında Charkuf tarafından kullanılmıştır. Karşılığında kişiselleştirme demek daha doğrudur. Bazıları buna bireyselleşme demektedir. Ancak kavram “individualisation” veya “individualising” demek değildir: “personalising”dir. Öyle ise kişiselleştirme daha uygun görünmektedir. Kişisel sözcüğünde bir kimlik ve nitelik anlamı vardır. Kişiselleştirmede, kişinin duygu, anlam, problem ve amaçlarını belirginleştirmek ve o kişiye özgü hale getirmek yatmaktadır. Bir başka ifadeyle duygu, anlam, problem ve amacın bir kimlik kazanması söz konusudur.

İngilizcede “don’t take it personal” dendiğinde, “bunu kişisel olarak alma”, ya da “üzerine alınma” anlamı yatar. Bu bağlamda “don’t take individually” denmez. “Individuals are’nt important in the society” dendiğinde “toplumda bireyler önemli değildir” anlamına gelir: burada bir nicelik söz konusudur. Özellik, kimlik önemli değildir. Ayrıca, bu durumda “individual” herhangi biri anlamına gelir. “Persons are’nt important” denmez. Person Latince “persona”dan gelmektedir ve kişi anlamındadır. Arapçada kişi karşılığı şahıs, birey karşılığı ferttir. Kısaca “personalising”in karşılığı kişiselleştirmedir: bireyselleştirme değildir.

Bu çalışmada yukarıda sözü edilen kavramlar psikolojik danışma en başta olmak üzere, yukarıdaki örnekte olduğu gibi tartışılacaktır. Ayrıca, psikolojik danışmada çok kültürlü psikolojik danışmaya önem verilmesi gerekliliğini söyleyen birçok kişiye, dilin de kültürün ürünü olduğu: bu nedenle çok kültürlü psikolojik danışmayı vurgulayanların dile de önem vermeleri gerektiği üzerinde durulacaktır. Şöyle ki: terapötik beceride Amerika Birleşik Devletleri’nde kullanılan bazı sözcük kalıplarının doğrudan çevrilerek bizim dilimize, bizim kültürümüze mal edilmesinin doğru olmayacağı tartışılacak ve savunulacaktır. Sözelimi, “i see you tired” cümlesi Türkçeye çevrildiğinde, “senin yorgun olduğunu görüyorum” denildiği anda, danışanla psikolojik danışman eşit düzeyde olmaktan çıkarılmakta ve psikolojik danışman daha üst düzeye konmaktadır. Oysa öğrenme modeline dayalı olan psikolojik danışmada, danışanla psikolojik danışmanın eşit düzeyde olduğu derslerde öğretilmektedir. Görülüyor ki: Amerika ve İngiltere’de kullanılan psikolojik danışma iletişim beceri kalıplarını Türkçeye doğrudan doğruya çevirmek: bir başka ifadeyle kavramları çevirmek yerine sözcükleri çevirmek uygun ve doğru değildir.

Yukarıda sözü edilen kavram çevirisinden kasıt, kaynak dildeki sözcüklerin hedef dilde ne anlama geldiğidir. Şöyle ki, biz bara giden ve barmenden bir “screwdriver” biri için “bir tornavida istiyor” demeyiz. Screwdriver Bu bağlamda votka portakal suyu anlamına gelmektedir. Ya da, “sweeping under rug”ın karşılığı “halının altına süpürmek” değil, “hasıraltı etmek”tir. Yine “taking the stage”, şimdilerde çevrildiği gibi “sahne almak” değil, “sahneye çıkmak”tır. Bu örnekler artırılabilir. Sözüün özü, çeviride kaynak dil, hedef dil, alan

bilgisini iyi bilmek gerekmektedir.

## **SUMMARY**

Because the Turkish concept and translation problem came up in this paper, and some example given in Turkish context, title in English could not be prepared. Examples aren't appropriate to comment in English, therefore the paper could not be translate into English.

ID: 430

## **Üniversite Öğrencilerinin Evlilik Öncesi İlişkilerde Problem Yaşadıkları Ve Eğitim Almak İstedikleri Konular**

### **Problems, University Students Experience In Their Relationship And Topics They Want To Be Educated On Before Marriage**

**Yazarlar / Authors: Özlem Haskan Avcı**

## **ÖZET**

Üniversite dönemi pek çok birey için eş ve iş seçiminin olduğu, kritik bir dönemdir. Gençler üniversite yaşamı boyunca pek çok farklı fırsat ve olanaklarla karşılaşmakta: ileride eşleri olacak kişilerle tanışabilmektedirler. Genç yetişkinlik, yapısı itibarıyla, romantik ilişkilerin ve çift olmanın ön plana çıktığı bir dönemdir. Üniversite döneminde başlayan pek çok romantik ilişkinin evlilikle devam etmesi, bu dönemin evlilik sorunları açısından önleyici bir dönem olduğunu düşündürmektedir.

Türkiye’de ve dünya genelinde evlilik ve aile ile ilgili araştırmalar incelendiğinde, sıklıkla dikkat çekilen konunun boşanma oranları olduğu görülmektedir. Her yıl artan boşanmalar, çiftlerin evlilikle ilgili beklentilerine ulaşamadıklarını düşündürmektedir. Uzmanlar, boşanmaların azaltılabilmesi için halkın, eğitimcilerin ve politikacıların dikkatini evlilik öncesi ilişkiler üzerine çekmekte ve önleyici çalışmaların önemini vurgulamaktadırlar. Zira araştırmalar, evlilik öncesi bir programa katılan ve tamamlayan çiftler arasında %30 oranında daha az boşanma olduğunu göstermektedir (Stanley, Amato, Johnson ve Markman, 2006). Evlilikle ilgili yapılan çalışmalar, yıpranmış evliliklere yönelik tedavilerin başarı oranının çok düşük olduğunu göstermektedir. Araştırmalar evlilik danışmasının oldukça pahalı bulunduğunu ve evlilik stresi yaşayan pek çok çiftin yardım arayışına girmedikleri veya çok sonra bu arayışa girdiklerini de göstermektedir (Sullivan, Pasch, Cornelius, Cirigliano, 2004).

Genelde çiftler aşkın romantik ilk evresini geçtikten hemen sonra problemler belirmektedir. Britzman ve Nagelhout’a (2012) göre, genel olarak insanlar, partnerleriyle evlendiklerinde gelecekte kendilerini nelerin beklediğini araştırmaya pek az bir zaman ayırmaktadırlar. Özellikle bireylerin evlenmeden önce, “Benimle evlenilmesi nasıl bir şeydir?” sorusuna cevap aramaları önemlidir. Erken müdahale, gençlerin gerçekçi beklentileri benimsemeleri, evlilik rolleri ve sorunlarını daha doğru anlamaları, evlilikle ilgili iletişim ve çatışma çözme becerilerini geliştirmelerine yardım eder ve yakın ilişkiler kurdukları evliliklere yönlendirmede, bağlılığı geliştirmede ve sıkıntılı ilişkilerin risklerini azaltmada etkilidir (Silliman ve Schumm, 2004).

Bu durum Psikolojik Danışma ve Rehberlikte pek çok uzmanlık alanında olduğu gibi, Evlilik ve Aile Danışmasında da önleyiciliğin önemini ön plana çıkarmaktadır. Boşanma oranları ve boşanmaların olumsuz etkileri sıklıkla dile getirilmekle birlikte: boşanmaların önlenmesi ve sağlıklı bir evlilik için evlilik öncesi ilişkilere dikkat çeken araştırma ve eğitimler oldukça sınırlıdır. Dolayısıyla bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerinde problem yaşadıkları alanlar: evlendikten sonra problemler yaşayacaklarını düşündükleri alanlar ve evlenmeden önce hangi konularda eğitim almak istediklerini araştırmaktır. Bu amaçla, 3 aydan fazla bir süredir devam eden romantik ilişkisi olan ve evlenmeyi planlayan üniversite öğrencilerinden görüş alınması yoluna gidilmiştir.

Araştırma gereği, Ankara’da farklı üniversitelerde öğrenim görmekte olan, 210 kız, 156 erkek olmak üzere 366 öğrenciye ulaşılmıştır. Bilgi toplama araçları olarak araştırmacı tarafından oluşturulan kişisel bilgi formu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Elde edilen veriler, içerik analizi yöntemi ile değerlendirilmiştir. Öğrencilerin ilişkilerinde en fazla problem yaşadıkları alanların sırasıyla iletişim (126: % 34,05), çatışma çözme (92: % 24,86), farklılıkları kabul (74: % 20), romantizm-cinsellik (44: % 11,90), sosyal destek (34: % 9,19) olduğu görülmektedir. Öğrencilerin en fazla problem yaşayacaklarını düşündükleri alanların ise sırasıyla romantizm- cinsellik (129: % 32,82), farklılıkları kabul (105: % 26,72), iletişim (84: % 21,37), çatışma çözme (48: % 12,22), sosyal destek (27: % 6,87) olduğu görülmektedir. Öğrencilerin en



fazla eğitim almak istedikleri alanların ise sırasıyla iletişim (134: % 38,51), çatışma çözme (92: % 26,44), farklılıkları kabul (62: % 17,82), romantizm-cinsellik (36: % 10,34) ve sosyal destek (24: % 6,89) olduğu görülmektedir.

## SUMMARY

Young adult period is crucial for peer relationship. Youth may encounter their future wives/husbands in this period. Many romantic relationship which start at the university years continue by marriage shows, these years may be preventative for marriage problems. When the studies conducted on marriage and family in Turkey and around the world are viewed, divorce rates are seen to be frequently addressed. Increasing year by year, number of divorces makes us think that couples are not able to reach their expectations from marriage. Experts continuously try to bring premarital relationships to the attention of the public, educators and the politicians, and emphasize the importance of preventative works in line with the purpose of lowering the rate of divorce, since several researches tell us that the rate of divorce is 30% lower among couples who attend to and complete marriage preparation programs (Stanley, Amato, Johnson & Markman, 2006). Studies conducted on marriage show us that therapies applied for damaged marriages present a very low rate of success. We have several findings which reveal that marriage counseling is considered to be quite costly and that many couples experiencing marriage stress do not seek for support, or seek for it after a considerable span of time (Sullivan, Pasch, Cornelius & Cirigliano, 2004).

In general, problems immediately occur when the first romantic phase of love comes to an end. Britzman and Nagelhout (2012) report that people generally allocate too little time to search what is waiting for them in their future marriage. It is particularly important for individuals to seek the answer to the question "How is it to marry me?", before deciding for it. Early intervention and support is known to be effective in orienting young individuals to marry only after establishing a strong relationship, improve loyalty and reduce the risks for a problematic relationship and in ensuring that individuals adopt realistic expectations, reach a higher understanding of marital roles and problems arising during marriage, develop marital communication and problem solving skills (Silliman & Schumn, 2004).

These outcomes reflect the importance of the preventative dimension of marriage and family counseling, as is the case for many other fields included in psychological counseling and guidance. While rates and negative effects of divorce are frequently mentioned, researches and education programs which draw attention to the importance of premarital relationship in prevention of divorce and providing a healthy family life are too limited. Hence, the objective of this study is seek for the university students who have romantic relationships and plan marriage on the areas they experience problems in their relationship, areas they anticipate to experience problems after marriage and the subjects they want to be educated on before marriage. The opinions of university students who have romantic relationships and plan marriage received.

For the purposes of the study, 366 students (210 female and 156 male) from different universities located in Ankara province were included in the scope. The personal information form and semi-structured interview form arranged by the researcher were used as the data collection instruments of the study. The data obtained were analyzed by use of the content analysis method. It was seen as a result of the analyzes conducted that the biggest areas of problems for the students were communication (126: 34.05%), conflict solving (92: 24.86%), acceptance of differences (74: 20.00%), romanticism-sexuality (44: 11.90%) and social support (34: 9.19%), while the areas they anticipated to experience problems were romanticism-sexuality (129: 32.82%), acceptance of differences (105: 26.72%), communication (84: 21.37%), conflict solving (48: 12.22%) and social support (27: 6.87%). On the other hand, the subjects the students wanted to be educated on were understood to be communication (134: 38.51%), conflict solving (92: 26.44%), acceptance of differences (62: 17.82%), romanticism-sexuality (36: 10.34%) and social support (24: 6.89%).



ID: 431

**Yeterli Temsil Edilmeyen Gruplar İçin Gelistirilmiş Bir Zenginleştirme Modelinin Etkinliğinin  
Gostergeleri: Empowered Youth Programı**

**Evidence For The Effectiveness Of An Enrichment Model For Under-Representative Populations:  
Empowered Youth Programs**

Yazarlar / Authors: Nur Cayirdag, Deryl F. Bailey

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

Closing the achievement gap between underserved populations and their mainstream peers is a challenging but crucial goal for educators. Gaps in the academic and social development of students from different ethnic/cultural backgrounds, as well different social economic statuses (SES), has been well documented. Since education is considered the key to social mobility (Havighurst, 1958: Haveman & Smeeding, 2006), investing more on the education of underserved populations will have positive implications for the whole society. To overcome the achievement gap, researchers have offered different solutions that involve teachers, counselors, curriculum, and educational policies and procedures (Beecher & Sweeny, 2008: Bell, 2002-2003: Haycock, 1998: Murrell, 2002). Academic enrichment programs that bridge the gap between the community and schools rather than merely focusing on improving scores on standardized tests are very crucial to closing the achievement and opportunity gap. Such programs would provide parental involvement, build stronger relationships with the parents and students, and prepare students for admission to and graduation from post-secondary institutions (Bailey & Bradbury-Bailey, 2010). Empowered Youth Programs (EYP) was developed to put this perspective into action. EYP is a non-profit organization that partners with a large Southeastern land grant institution (SU) and the local school district. EYP, has contributed to the academic and social development of students in grades Pre-K through 12th grade since 2000 in its current location. To achieve this mission, EYP employs a comprehensive and developmental approach by tracking participants' academic and social performance through involving parents, teachers, counselors, and community volunteers. Being "developmental", EYP focuses on the development of life skills and positive behaviors instead of a single-problem-behavior focus (Bailey and Bailey, 2010). The aim of the present study is examining the effectiveness of the EYP from different perspectives. Success of the program has been measured via academic records of students, self-report instruments (Empowered Youth Programs Impact Questionnaire), pre and post tests results of the courses that were taught in Saturday Academy-main part of the EYP, and teachers' reports (Academic Monitoring Forms). The participants of this study were 133 K-12 students. All students who attended EYP during this time period were considered participants of this study: therefore no sampling methodology was used. The self-report instrument results showed that there were not any significant differences among participants' perceptions about the contributions of EYP on their academic and social development according to gender and family structure. However students who participated in the program more than one year rated the contributions of the program on their academic and social development higher than the students who participated in the program one year or less. Furthermore, students with higher attendance in the EYP rated the program more positively. Teachers' reports also showed that students with higher attendance rates in the EYP received higher scores in academic monitoring forms in their schools. If the changes in academic monitoring forms were compared according to the participant year to the EYP, it was seen that students who continued the EYP two or more years received higher ratings in academic monitoring forms than those who continued one year or less. Pre and post test results of the courses that were taught

in Saturday Academy also showed the positive impact of the program. Elementary school students had significantly higher scores on post-tests than pre-tests in reading and math). Although differences are not significant, students' post-test results are also higher than their pre-test results in science. In addition, high school students had significantly higher scores on post-test than pre-test in vocabulary. The main limitation of the study is the sample size. Although the sample size consisted of the entire population, it was still small. Also, there was a lot of missing data in the demographic information form.

ID: 434

**Vaka Sunumu: “garden Variety”: Birden çok Bilişsel İşlem Alanında Sorun Yaşayan Bir öğrencinin Akademik Becerilerde Desteklenmesi**

**Case Study: “garden Variety”: Helping To A Student Who Has Cognitive Processing Problems In Many Areas In Academic Skills.**

Yazarlar / Authors: Burcu Uluöz Tüyel, Tamer Ergin

## ÖZET

Garden Variety Poor Reader ifadesi ilk kez Gound ve Tunmer tarafından 1986 yılında okuması zayıf olan çocukları tanılamak amacıyla kullanılmıştır. Bu zayıf okuyucuların diğer okuma sorunu olan çocuklardan farkı: dinleme, dil, soyut sözcükleri anlama, ifade etme, tanıma gibi edimlerde ortaya çıkmaktadır.

Das’a (2001) göre “Garden Variety”, bilişsel işlemlerin ve akademik becerilerin birçok alanında örneğin, sözcükler, resimler ya da objeler arasında ilişki kurmaya dayalı eşzamanlı bilişsel işlemlerde, dikkati sürdürmede, organizasyon ve planlama becerisi alanlarında ve özellikle kısa süreli hafıza gerektiren alanlarda sorun yaşanmasıdır.

Bir bahçede çok çeşitli bitkiler vardır ve bunları organize edip bir sıraya koymak kolay değildir. Bu açıdan bakıldığında, zihinsel anlamda normal olmasına rağmen birçok akademik alanda sorun yaşayan öğrencilerin durumunu anlamak çok daha kolay olur. Bu öğrencilerin zihin yapılarını dağınık bir bahçeye benzetmek mümkündür. Bu durumun etkisini arttıran duygusal faktörler, olumsuz çevre koşulları gibi çeşitli tetikleyici faktörler de mevcuttur.

Garden Variety Okuma Güçlüğü olan çocukların okuma düzeylerine bakıldığında: bilişsel olarak kendilerinden daha düşük yaş seviyesinde oldukları gözlemlenmiştir. Disleksik çocuklarda durum farklıdır. Disleksik çocuklar kelimeleri deşifre etmekte zorlanıp anlamakta zorlanmayabilirken: Garden Variety Okuma Güçlüğü olan çocuklar hem deşifre etmekte hem de anlama da zorlanmaktadır (Stanovich, 1988). Bu sebeple Garden Variety Okuma Güçlüğü olan çocuklar, okul ortamında dinleme, okuma, yazma, anlama gibi temel becerilerin hemen hepsinde zorlanırlar.

Garden Variety Okuma Güçlüğü olan çocuklarla çalışırken olumsuz akademik önyargıların kırılması, çocuğun kendisiyle ilgili önceden yanlış oturan benlik algısının düzeltilmeye çalışılması, yeterli uyarıcıyı sağlayacak müdahale programının oluşturulması, teşvik ve pekiştiricilerin kullanılması, ailenin mutlaka sürecin bir parçası olarak evde çocuğu desteklemesi ve verimli sosyal gruplar içerisinde rol almasının sağlanması önemlidir.

Bu vaka sunumunda garden variety tanısı almış bir birinci sınıf öğrencisi ile yapılan çalışmalardan bahsedilecektir. Öğrenci ile bir yıl boyunca toplam 35 bireysel görüşme yapılmıştır. Öğrenciye öntest ve son test olarak Ergin tarafından standardizasyonu yapılan Bilişsel Değerlendirme Sistemi CAS uygulanmıştır. Ayrıca öğrenci, 3 ay süreyle sosyal beceri grubuna katılmıştır. Uygulanan bireysel program sonucunda, yapılan son testlere göre öğrencinin okuma performansında olumlu gelişmeler gözlenmiştir.

## SUMMARY

The term “Garden Variety Poor Reader” firstly used by Gound and Tummer in 1986 to diagnose children who have difficulties in reading. The difference between these poor readers and others who have reading problems was seen in listening, language, understanding, defining and recognizing of abstract words.

According to Das (2001) Garden Variety is experiencing problems in both cognitive functions and academic skills like in seing relationships among words, objects or pictures, in sustaining attention, in the ability to organize and short term memory.

In the garden there are all sorts of plants and it is difficult to orginize them in any specific order. What grows in the garden might not fit into any particular order or category, and we could say that the reasons

for the garden variety of reading difficulties are similarly mixed. There are various triggering factors such as negative environmental conditions, emotional factors that enhance the effect of this circumstance.

It is observed that children are belong to low levels than their ages cognitively, when reading levels of children with Garden Variety Reading Disorder are considered. The situation is different with Dislexic children. The dislexic children may have difficulties in decoding words, while they may not experience difficulties in comprehending the words. However, children with Garden Variety Reading Disorder experience difficulties in both decoding and comprehending the words (Stanovich, 1998). Therefore, children with Garden Variety Reading Disorder experience difficulties in almost every basic skills such as listening, reading, writing, and understanding in school environment.

When working with children with Garden Variety Reading Disorder it is important to distort the academic bias, try to fix the wrong self-perception of the child about himself that has been inhibited, build an intervention program, which will maintain enough stimuli, use stimulation and reinforcers, to for the family to support the child at home as part of the process, and maintain the child to take role in productive social groups.

In this case study, studies that are applied with a first grader, who received Garden Variety Disorder diagnosis, will be mentioned. Thirty-five individual sessions are made through out the year with this student. The Cognitive Assessment System (CAS), which is standardized by Ergin (2003), is applied to this student as pre-test and post-test. Additionally, this student has joined to social skills groups for three months. In results of individual programs that are applied, according to post-test that are made, positive developments are observed in this child's reading performance.

ID: 435

## **İlköğretim İkinci Kademe öğrencilerinin Televizyon Ve Bilgisayar Başında Geçirdikleri Süre Ve Öfke Yaşantıları**

### **Investigating Middle School Students' Spend Of Time At The Television And Computers**

Yazarlar / Authors: F. Sülen Şahin Kıralp

## **ÖZET**

Çoğu zaman saldırganlık ile birlikte ifade edilen öfkenin aslında saldırganlıktan en önemli farkı bir duygu olmasıdır. Diğer pek çok duygu gibi ifade şekli, yoğunluğu ve sıklığı kişiden kişiye değişiklik gösterebilir. Pek çok kişi tarafından olumsuz olarak algılanan öfke aslında yanlış ifade edildiği zaman bir sorun haline gelmektedir. Çok yoğun ve sık öfke duygusu yaşayan bir birey için öfke, hem sağlık sorunu hem de çevresi ile iletişim sorunu yaratabilecek kadar önemli etkilere sahiptir. Bu nedenle öfke kronikleşmeden kontrol etme yollarının kazanılması ya da uygun ifade yollarının edinilmesi önemlidir.

Bu çalışmanın amacı da ilköğretim ikinci kademeye devam eden öğrencilerin öfke yaşantılarının televizyon ve bilgisayar başında geçirilen süre açısından incelenmesidir.

Bu temel amaca ulaşabilmek için aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır

- a) Durumluk öfke düzeyi ile televizyon ve bilgisayar başında geçen süre arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
- b) Sürekli öfke düzeyi ile televizyon ve bilgisayar başında geçen süre arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
- c) Öfke ifadesi ile televizyon ve bilgisayar başında geçen süre arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
- d) Öfke kontrolü ile televizyon ve bilgisayar başında geçen süre arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

Araştırmanın örneklemini KKTC Lefkoşa bölgesinde bulunan 6 okula devam etmekte olan 1445 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak Brunner ve Spileberger (2009) tarafından geliştirilmiş olan ve Türkçeye uyarlaması araştırmacı tarafından yapılan STAXI-2 C/A kullanılmıştır. Verilerin analizi sırasında Spearman'ın Sıralama Korelasyon Katsayıları hesaplanmıştır. SPSS 20 programından yararlanılmıştır.

Araştırmada yer alan öğrencilerin 718'i (%49.7) kız, 727'si (%50.3) erkektir. Araştırmaya katılan öğrencilerin televizyon karşısında geçirdikleri sürelerin dağılımları şu şekildedir: öğrencilerin 27'si (%1.9) televizyon karşısında hiç vakit geçirmemektedirler, 341'i (%23.6) televizyon karşısında 1 saatten az vakit geçirmektedirler, 844'ü (%58.4) televizyon karşısında 1-3 saat aralığında vakit geçirmektedirler, 184'ü (%12.7) televizyon karşısında 4-6 saat aralığında geçirmektedirler ve son olarak 49'u (%3.4) televizyon karşısında 7 saat ve üstü miktarda zaman geçirmektedirler. Bilgisayar başında geçirdikleri süreye bakılacak olursa: öğrencilerin 1173'ü (%12) bilgisayar karşısında hiç vakit geçirmemektedirler, 530'u (%36.7) bilgisayar karşısında 1 saatten az vakit geçirmektedirler, 549'u (%38) bilgisayar karşısında 1-3 saat aralığında vakit geçirmektedirler, 145'i (%10) bilgisayar karşısında 4-6 saat aralığında geçirmektedirler ve son olarak 48'i (%3.3) bilgisayar karşısında 7 saat ve üstü miktarda zaman geçirmektedirler.

Araştırmadan elde edilen veriler şu şekilde özetlenebilir:

Durumluk Öfke Duygular alt boyutu ile televizyon ( $r_s = 0.079$ ,  $n = 1445$ ,  $p = 0.003$ ) ve bilgisayar ( $r_s = 0.090$ ,  $n = 1445$ ,  $p = 0.001$ ) başında geçen süre arasında istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif yönde bir ilişki vardır. Durumluk Öfke ifade alt boyutu ile televizyon başında geçen süre ( $r_s = 0.106$ ,  $n = 1445$ ,  $p = 0.001$ ) ve bilgisayar başında geçen süre arasında ise istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif yönde bir ilişki vardır ( $r_s = 0.207$ ,  $n = 1445$ ,  $p = 0.001$ ).

Sürekli Öfke Mizaç alt boyutu ile televizyon başında geçen süre arasında ( $r_s = 0.125$ ,  $n = 1445$ ,  $p = 0.001$ ) ve bilgisayar başında geçen süre arasında istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif yönde bir ilişki vardır ( $r_s = 0.189$ ,  $n = 1445$ ,  $p = 0.001$ ).

Sürekli Öfke Tepki alt boyutu ile televizyon başında geçen süre ( $r_s = 0.099$ ,  $n = 1445$ ,  $p = 0.001$ ) ve bilgisayar başında geçen süre arasında istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif yönde bir ilişki vardır ( $r_s = 0.192$ ,  $n = 1445$ ,  $p = 0.001$ ).

Öfke İfade Dışa alt boyutu ile televizyon başında geçen süre ( $r_s = 0.107$ ,  $n = 1445$ ,  $p = 0.001$ ) ve bilgisayar başında geçen süre arasında istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif yönde bir ilişki vardır ( $r_s = 0.230$ ,  $n = 1445$ ,  $p = 0.001$ ).

Öfke İfade İçer alt boyutu ile televizyon başında geçen süre ( $r_s = -0.039$ ,  $n = 1445$ ,  $p = 0.135$ ) ve bilgisayar başında geçen süre arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki yoktur ( $r_s = -0.034$ ,  $n = 1445$ ,  $p = 0.195$ ).

Öfke Kontrol alt boyutu ile televizyon başında geçen süre ( $r_s = 0.006$ ,  $n = 1445$ ,  $p = 0.819$ ) ve bilgisayar başında geçen süre arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki yoktur ( $r_s = 0.049$ ,  $n = 1445$ ,  $p = 0.061$ ).

Elde edilen veriler göre araştırmada yer alan öğrencilerin durumluk öfke, sürekli öfke ve öfke ifade-dışa alt boyutları ile televizyon ya da bilgisayar başında geçirilen süre arasında anlamlı bir ilişki vardır. Ancak öfke ifade-dışa ve öfke kontrol boyutlarında ile değişkenler arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır. Bu veriler ışığında araştırma ve uygulama açısından çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: durumluk öfke, sürekli öfke, öfke ifade, öfke kontrol, ilköğretim II. kademe

## SUMMARY

No information was submitted in English.

ID: 436

## **İstanbul İlk Ve Ortaöğretim Kurumlarında Akran Rehberliği Programları Taraması**

### **A Survey Of Peer Guidance Programs At Elementary And Secondary Schools In Istanbul**

**Yazarlar / Authors:** Deniz Albayrak-Kaymak, Berkant Aşar, Didem Biber, Akın Cihan, Elif Çapraz, Mehmet Çınar, Gülşah Mağara, Duygu Olgaç, Tuğçe Sezginer, Dilanur Taşkın

## **ÖZET**

**Giriş:** Akran rehberliği, gönüllü bir grup öğrencinin belirli bir plan çerçevesinde seçilerek ve bir ön eğitimden geçirildikten sonra okul psikolojik danışmanının gözetimi altında diğer öğrencilere akademik, sosyal, psikolojik alanlarda destek çalışmaları yürütmeleridir.

Okul psikolojik danışmanlarının akran destekli müdahaleleri kullanmaları için çeşitli nedenler vardır. Myrick'e (1996) göre kaynak sıkıntılarının dolayısı okul psikolojik danışmanları öğrencilerin tüm gereksinimlerini karşılayamamaktadır. Bu nedenle öğrenciler okullarda: akran rehberi, kolaylaştırıcı, eğitmen gibi değişik roller alabilirler (Tindall, 2009). Buchanan ve Bowen (2008) akran desteğinin ortaokul öğrencilerinin psikolojik iyi olma halini artırdığını göstermiştir. Buna ek olarak, Karcher'a (2009) göre akran destek programı hem yardım eden hem de yardımı alan kişilerin başarılarını artırmaktadır. Hussain, Anwar ve Majoka'nın (2011) çalışmasında akran desteği alan öğrencilerin bu desteği almayanlarla oranla fizik derslerinde bilgi, kavrayış, anlama ve uygulama açısından daha başarılı olduğu ortaya çıkmıştır.

Türkiye'de okullarda akran rehberliği programı üzerine yapılan çalışmaların sayısı azdır. Bu doğrultuda bu çalışma İstanbul ilk ve ortaöğretim kurumlarındaki akran rehberliği programlarının yaygınlığını ve gösterdiği farklı özellikleri belirlemek üzere şu sorulara yanıt aramıştır: 1. Akran rehberliği programlarının İstanbul'daki yaygınlığı nedir? Uygulamalar okul tür ve kademesine (özel-devlet, ilk-orta) göre değişiklik göstermiş midir? 2. Akran rehberliği programlarının amaçları nelerdir? 3. Akran rehberler nasıl seçilmiştir? 4. Yürütülen programlar okul yöneticilerinden destek görmüş müdür? 5. Akran rehberlere ne tür eğitimler verilmiştir? 6. Akran rehberler tarafından diğer öğrencilere hangi hizmetler sunulmuştur? 7. Akran rehberlerin gözetimleri nasıldır? 8. Akran rehberliği programları değerlendirilmiş midir?

**Yöntem:** Betimsel inceleme olarak tasarlanan bu çalışmada nitel ve nicel yöntemler birlikte kullanılmıştır. Geliştirilen iki ayrı form, önce bazı okul psikolojik danışmanlarıyla pilot uygulamaya tabi tutulmuş, alınan geribildirimler doğrultusunda araştırma soruları yeniden düzenlenmiştir. Çalışmanın amaç ve kapsamını içeren telefonla görüşme formunda, katılımcının onayı alındıktan sonra aranan okulda akran rehberliği uygulaması olup olmadığını belirlemeye yönelik ön sorular yer almıştır. Alınan yanıtlara göre araştırma ölçütlerine uygun akran uygulaması olup olmadığı belirlenmiş ve uygulamanın olduğu okullardaki psikolojik danışmanlardan randevu alınmıştır. Telefonla ya da yüz yüze ve bire bir gerçekleşen görüşme formu, yürütülen programların özelliklerini belirlemeyi amaçlayan 14 sorudan oluşmaktadır.

Araştırmanın hedeflenen evrenini, İstanbul'daki tüm ilk (1-8.sınıflar) ve ortaöğretim (9-12.sınıflar) okulları oluşturmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı'nın internet sayfasından toplam 2267 okulun telefon numarasına erişilmiştir. Bunların 2046'sına telefonla erişmek mümkün olmuş ve erişilen okulların 1477 tanesinin okul psikolojik danışmanı ile görüşme yapılabilmektedir. Toplam 70 okul akran rehberliği programı yürüttüğü belirtmiş; bunların 38 tanesine görüşme formu uygulanabilmektedir. Toplanan nicel veriler SPSS kullanılarak çözümlenmiştir. Nitel verilerse içerik çözümlemesi kullanılarak değerlendirilme aşamasındadır.

**Bulgular:** Sonuçlar, akran rehberliği uygulamalarının İstanbul'daki 1477 okuldaki yaygınlığının %5 olduğunu göstermiştir. Bunların % 72'si devlet, %59'u ilköğretim okuludur. En yaygın program amaçları şöyledir: iletişim becerileri geliştirme (%30), okula uyum (%24), arabuluculuk (%16). Akran yardımcısı öğrenciler genellikle okul psikolojik danışmanları tarafından seçilmiş (%65), uygulamalar %87 oranında okul yönetimi desteği görmüştür. Akran rehberlerin eğitimi için en çok iletişim becerileri (%42), arabuluculuk (%18), ders çalışma becerileri (%14) konuları kapsamıştır. Eğitimler genelde kısa (1 gün ila 4 hafta arası) sürmüş (%42), sözel anlatım yoluyla (%54) ve gruplar halinde (%82) gerçekleştirilmiştir. Verilen en yaygın hizmetler ders

çalıştırma (%18) ve sosyal etkinliklere yönlendirme (%17) olarak belirlenmiştir. Okulların hemen hemen tamamında gözetim sağlanmış: bunların %56'sı düzenli olarak yürütülmüş, bu gözetimler okul psikolojik danışmanlarının %70'ince yeterli bulunmuş ve okulların %67'sinde program verimliliği değerlendirilmiştir. Yalnızca İstanbul'daki okullar temsil edildiğinden, çalışma sonuçlarının genellenebilirliği sınırlıdır. Ayrıca, tüm okullara ulaşılammış ve bazı okul psikolojik danışmanları araştırmaya katılmak istememiştir. Tek veri kaynağı olarak okul psikolojik danışmanlarının ifadelerinin kullanılması edinilen bilginin geçerliğinin incelenmesini mümkün kılmamıştır. Programların uygulamasında karşılaşılan zorluklar ve gelecek çalışmalar için okul psikolojik danışmanlarının verdiği önerilerin içerik analizi halen sürmektedir.

## SUMMARY

**Introduction:** Peer guidance is a helping process in which volunteer students who are chosen and trained to support other students in academic, social and psychological issues under the supervision of school counselors.

School counselors provide peer based interventions for several reasons. Due to lack of sufficient resources, school counselors cannot meet the needs of all students (Myrick, 1996). Thus, students can have different roles like peer counseling, facilitating or training (Tindall, 2009). Buchanan and Bowen (2008) showed that peer support increases the psychological well-being of middle-school students. Karcher (2009) maintains that peer programs increase the achievement of both helpers and helpees. Hussain, Anwar and Majoka (2011) indicated that the experimental group receiving peer support performed better in terms of knowledge, comprehension and application in physics lessons than the control group.

There is little if any, study on peer guidance programs in Turkish schools. In this study we asked the following descriptive questions to see how widespread the peer guidance programs are and what various features of existing programs are in elementary and secondary schools in İstanbul: 1. How common peer guidance programs are in İstanbul schools? Does this change by status (public vs private) and age group (elementary vs secondary) schools? 2. What were the goals of the peer guidance programs? 3. How were the peer helpers selected? 4. Were the peer guidance programs supported by school administrators? 5. What kind of trainings was given to peer helpers? 6. What services were provided by peer helpers? 7. How was the supervision of peer helpers? 8. Were the peer guidance programs evaluated?

**Method:** In this survey study, both qualitative (interview) and quantitative (questionnaire) techniques were used. Two instruments were constructed, piloted with a small group of school counselors and modified as based on the feedback obtained. The questionnaire that explains the purpose and the scope of the study, involves some initial questions, designed to determine whether schools apply peer guidance programs meeting our criteria that were asked after establishing the participant's consent. If a school met the criteria indicating implementation of a peer guidance program, an interview appointment was made with its school counselor. The interview, made either through an extended phone call or a visit to the school, consisted of 14 questions on various features of peer guidance programs.

Our targeted population included all elementary (grades 1-8) and secondary (grades 9-12) schools in İstanbul. We had access to information of a total of 2267 schools on the internet page of the Ministry of National Education. We were able to establish phone contact with 2046 of these schools and to apply the questionnaire to 1477 schools. A total of 70 of 1477 schools claimed that they had peer helping programs. All these 70 schools were called for interview: we were able to establish an interview appointment with 38 of them. Quantitative analyses of questionnaires were completed through the Statistical Package for the Social Sciences (SPSS). Qualitative data are in content analyses process.

**Results:** The results of questionnaire showed that the prevalence of peer guidance programs among 1477 schools in İstanbul is 5% and 72% of these are public, and 59% are elementary schools. The most common program aims are: enhancement of communication skills (30%), school adaptation (24%), conflict mediation (16%). Peer helpers were mostly nominated by school counselors (65%) and had administrative support (87%). The most common peer training topics are: communication skills (%42), peer mediation (18%), study skills (14%). Duration of the trainings was usually short (1 day to 4 weeks) (42%). Trainers usually preferred verbal lectures (54%) and group training (82%). The most prevalent services were tutoring (18%) and orienting toward social activities (17%). Nearly all schools provided supervision: some were regular



(56%). Most of the school counselors (70%) found their supervision sufficient. In most schools (67%), effectiveness of the programs was evaluated.

Generalizability of our findings is limited, since only İstanbul schools were represented. Furthermore, not all schools and school counselors were accessible and some school counselors refused to collaborate. Using only the self-reports of school counselors had left no way of verifying the information collected. The challenges during implementation of the programs and the suggestions of school counselors for future studies are in content analysis process.

ID: 437

Yazarlar / Authors: Duygu Akçay Özcan, Binnaz Kıran Esen

## ÖZET

Türkiye’de kadının şiddete maruz kalma durumunun arttığını gösteren güncel çalışmalar söz konusudur. Şiddeti durdurmak için şiddetin tanımlanması ve şiddete maruz kalan bireylerin özelliklerinin bilinmesi şarttır.

Bu çalışmada şiddet gören kadınlar çeşitli demografik değişkenler açısından incelenmiştir. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen ‘Aile İçi Şiddet Anketi’ 181 kadına uygulanmıştır. Araştırmanın bulgularına göre, eğitim düzeyi düşük, çalışmayan kadınların daha çok şiddet gördüğü aynı zamanda şiddet gören kadınların, eşlerinin öğrenim durumları ve gelir durumu değiştikçe daha fazla şiddet gördükleri görülmektedir. Bulgular alan yazın ışığında tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kadın, fiziksel şiddet, öğrenim düzeyi

## SUMMARY

There have been recent studies on the rise of the violence against women . It is very important to identify what violence is and what are the characteristics of these people who have been subject to violence .

In this research the women who have been subject to violence have been analysed via demographic variants . In order to acording a form has been developed by the researchers called “ Survey on Family Vilonce “ and have been applied to 181 women . According to the results collected from the data : the women who have low level of education and who don’t work are exposed to violence more than the ones who have high level of education & who have high level of income . As the level of income and education changes , the degree of the violence increases or decreases .

Keywords : Woman , Pyhsical violence , level of education

ID: 441

### **6-13 Yaşları Arası İkiz Çocukların Benlik Kavramları İle Aile İşlevleri Ve Doğum Özellikleri İlişkisinin İncelenmesi**

**The Purpose Of This Study, Examine The Twins Aged 6-13 Self-Concept With Family Functioning And The Relationship Between Birth Characteristics.**

**Yazarlar / Authors:** Rüveyda İnce Engin

### **ÖZET**

İkiz çocukların biyo-psiko-sosyal gelişimlerini tek bir boyutta değerlendirmek mümkün değildir. İkizlerin genetik benzerliklerinden yola çıkarak, çeşitli konularla ilgili yapılan ikiz çalışmalarında daha çok kalıtsal özelliklere atıfta bulunmaktadır. Bu çalışmada ise, aynı anda aynı doğumda doğmuş, ikiz çocukların gelişim süreçlerinde aile içi iletişim ve işlevlerin, benlik kavramlarını etkilediği belirtilmektedir.

Bu araştırmanın amacı, 6-13 yaşları arası ikiz çocukların benlik kavramları ile aile işlevleri ve doğum özellikleri arasındaki ilişkisinin incelenmesidir. Araştırma kapsamında benlik kavramlarının gelişimi ile aile işlevleri ve doğum özelliklerinin arasındaki ilişki ikiz çocuklar ve anne-babalarının algıları açısından değerlendirilmiş, doğum özelliklerine ilişkin veriler sadece ebeveyn açısından değerlendirilmiştir.

Araştırmanın örneklemini 30 ikiz çifti, toplam 60 ikiz çocuk ve 30 anne, 30 baba katılmıştır. 60 ikiz çocuk ve ebeveyniyle yapılan tarama türü bir çalışmadır. Veri toplama aracı olarak, doğum özelliklerini belirleyici anket, Piers Harris'in çocuklarda öz-kavram ölçeği ve Aile işlevlerini değerlendirme ölçeği kullanılmıştır. Veriler t-testi, Varyans Analizi, Mann Whitney U Testi, Levene's Testi ve Pearson Çarpım Momentler Korelasyon Katsayısı ile analiz edilmiştir.

Araştırma sonucunda, ikiz çocukların benlik kavramaları ile aile işlevlerinin ve doğum özellikleri göre farklılaştığı belirlenmiştir. Ayrıca, benlik kavramları ve aile işlevlerinin alt boyutların arasında pozitif yönde anlamlı birçok ilişki bulunmuştur.

### **SUMMARY**

Bio-psycho-social development of twins is not possible to evaluate in one dimension. The genetic similarity of the twins set out various matters related to the more heritable characteristics in twin studies are cited. In this study, the same time and were born at birth, twins' development and function in the process of family communication, self-concepts are affected specified.

The purpose of this study, examine the twins aged 6-13 self-concept with family functioning and the relationship between birth characteristics. Research and development of self concept in the context of family functioning and the relationship between birth characteristics and parents' perceptions of the twins were evaluated, data on birth characteristics were evaluated only in terms of parents.

The sample of 30 twin pairs, 60 twins and 60 parents participated. Scanning mode with 60 twins and their parents is an investigation. As a means of gathering data, the birth survey of defining characteristics, used to evaluate Piers Harris children's self-concept scale and the scale of family function. Data t-test, Anova, Mann Whitney U test, Levene's test and Pearson Product Moment Correlation Coefficient were used to analyze.

In conclusion, twin and family functioning of children and the birth of self-understanding differs according to specifications. Also, self-concept and family functioning subscale of the most significant relationship was found between positive.

ID: 442

### **Kaynaştırma Yoluyla Eğitim Uygulamalarında İlkokul Öğretmenlerinin Eğitim İhtiyaçları**

#### **Training Needs Of Primary School Teachers In Inclusive Settings**

Yazarlar / Authors: Bengü Börkan, Z. Hande Sart, Nalan Babür, Özlem Ünlühırsarıklı, Ayşe Caner

### **ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

### **SUMMARY**

Awareness of disability rights in Turkey emerged in the last half of the century. However, as a group, children and adults with disabilities are mostly segregated despite the fact that the necessary laws and legislations have been initiated for their full integration into society. Research shows that inclusive practices in classroom are important for children with special needs including those with specific learning disabilities-LD, attention-deficit hyperactivity disorder-ADHD. Therefore, implementation of inclusive practices which is one of the major issues in school settings has become even more important. Yet, primary school teachers lack necessary training and skills to provide appropriate inclusive education for children with special needs. Consequently, many children with special needs cannot benefit from regular classroom practices effectively and often drop out of the educational system, or underachieve. This need was recognized by the partners of an EU project called DISTINC (Developing In-service Training for Inclusive Classroom Practices). As a part of the DISTINC project, before providing necessary in-service training and skills for primary school teachers who are involved with teaching 1 through 5th grade (currently 1 through 4th grade), as the coordinator team in Turkey with EU partner teams from Belgium, Portugal, Poland and UK aimed to determine specific and current needs of primary school teachers who have a variety of children with different needs, including children with learning and/or challenging behaviours in their regular classrooms.

Thus, a questionnaire was developed to assess the needs of teachers who work in inclusive classroom settings. The needs assessment questionnaire was developed with the collaboration of all partners in the project. After the experts developed the questionnaire in English, it was translated into Turkish and piloted on Turkish primary school teachers. The questionnaire consisted of five sections including: (a) demographic information: (b) teachers' experiences with children with disabilities in general and learning difficulties/challenging behaviours in particular: (c) teachers' attitudes, competences and knowledge regarding inclusive practices, (d) availability of resources/facilities/interventions provided by schools, and (e) training needs of teachers regarding inclusive education. With the collaboration with Istanbul Branch of Ministry of Education which is also a partner team in the DISTINC project, all public schools were informed and 3 or 4 teachers from each public school in Istanbul voluntarily participated and filled the questionnaire electronically. Out of 2,215 teachers, 1,842 teachers' responses were reported since teachers other than classroom teachers and with less than one year experience were excluded from the study. While 1,129 of the participants (61.3%) were female, 692 (37.6 %) were male. Their ages were ranging from 23 to 63 with a mean of 36.91 and a standard deviation of 8.35. Teachers reported that they need training in the areas of reading, writing and mathematics when dealing with children with learning and/or behaviour problems. The most reported training needs were how to (i) create, develop and use educational materials for children with LD: (ii) develop individualized education plans for children with LD: and (iii) organize the lesson and activities based on inclusive practices. Additionally, teachers need training in the areas concerning how to (i) help students who have difficulties in performing school tasks: (ii) increase attention and concentration: and (iii) improve self-control and emotional skills among children with learning and /or behavioral difficulties. Findings provide comprehensive information about the needs of the teachers who need support when working in inclusive settings. Results are discussed in the light of curriculum development for the DISTINC project.

ID: 443

.....  
**The Effects Of Using Therapeutic Assessment In Counseling Students Who Are Going Abroad:  
Intercultural Competence And Self-Related Development.**  
.....

Yazarlar / Authors: Deborah Schnabel

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

The study aims to adapt therapeutic assessment (or collaborative assessment: Finn, 1996, 2007; Fischer 1994) to a non clinical setting. Specifically, therapeutic assessment should be applied with students who are going abroad and who are exposed to the Test to Measure Intercultural Competence (TMIC: Schnabel, Kelava, Seifert, & Huber, 2013). Thus, it should be highlighted why therapeutic assessment is so promising for intercultural competence counseling. Literature from the following topic areas will be reviewed consequently: (1) Therapeutic assessment and its effects, (2) longitudinal findings concerning intercultural competence development, and (3) counseling students in intercultural matters. The study is based on a multivariate randomized pretest-posttest control group design with three treatment groups and one control group. The control group does not get any test feedback or other treatment. The other groups receive only written feedback, written plus oral therapeutic assessment feedback, or no feedback but an intercultural training. Variables of interest are the 17 intercultural competence facets measured with the TMIC (Schnabel et al., 2013) as well as students' stage of change, self-awareness, self-confidence, and satisfaction with the assessment and feedback process (e.g. Allen, Montgomery, Tubman, Frazier, & Escovar, 2003; Finn & Tonsager, 1992; Hannöver, Rumpf, Meyer, Hapke, & John, 2001). N = 301 German students mainly from the technical field participated in the pretest and posttest of the study. These students were all planning to realize an exchange year abroad in the near future. As hypothesized therapeutic test feedback had an influence (different, not necessarily better) on the self-appraisal of most of the students intercultural competence facets.

Individuals who participated in the intercultural training program reached higher competence values after the intervention. No changes were found for intercultural competence in the control group and in the written feedback group. Students who received oral therapeutic test feedback showed a higher self-confidence and an increased self-awareness after the treatment than individuals without any feedback or written feedback. There were no differences in self-confidence and self-awareness after the treatment between the therapeutic assessment group and the intercultural training group. Therapeutic assessment had a positive effect on the stage of change. In average individuals were on a higher stage of change after the treatment than before. Individuals receiving therapeutic test feedback or written feedback were more satisfied with the assessment than individuals who received no feedback. Satisfaction with the assessment was the highest with individuals receiving therapeutic assessment in comparison to all other three groups. Students in the therapeutic assessment group reported higher satisfaction with the feedback given than individuals in the written feedback group. All together findings imply that therapeutic assessment for intercultural counseling matters is a promising short intervention in its own write. Limitations include general concerns regarding experimental designs. The selected design is not free of pretest effects and external confounding variables. Practical implications are given for counselors and coaches in the field of cross-cultural psychology. Future research should focus on other interesting target groups (e.g. expatriates) and examine the effects of therapeutic assessment for them.

ID: 444

---

### **An Analysis Of Fictional Books About Death For Children**

---

Yazarlar / Authors: Marc Markell, Katherine A. Markell

## **ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

## **SUMMARY**

Although there has been an increasing awareness, among educators and parents, of the importance of discussing death and dying issues with children and adolescents, our society still tends to isolate and protect young people from these topics. Books and stories about death and grief may be among the most helpful and easily accessible ways to lessen the anxiety and fears that children have about death. Books may also help them to understand and accept losses in their own lives. No systematic analysis of literature about death and grief has been done for works geared towards adolescents, but several studies have analyzed children's books and movies dealing with these issues. This research suggests that children's books dealing with the topic of death may provide children with some insights into the way that death is viewed in our culture now (Bailis, 1978) and in the past (Lamers, 1995). Research has shown that a child's understanding of death is related both to their developmental level and to their own experiences (Ordal, 1983). Developmentally, children over the age of five show a high degree of interest in the topic of death (Menig-Peterson and McCabe, 1978), but it is not until age nine or ten that most children's discussion of death includes an evaluation of the meaning of death. Interestingly, in early adolescence, children show some decrease in more "mature" understanding of death, as their views of the world go from a binary to a more ambiguous or "fuzzier" world view (Brent, Speece, Lin, Dong, and Yang, 1996). However, even very young children who are critically ill, or have lost a parent, may show a more developmentally advanced understanding of death (Menig-Peterson and McCabe, 1978; Ordal, 1983). The religious and cultural backgrounds of children can also affect their understanding of death (Candy-Gibbs, Colby-Sharp, and Petrun, 1985; Brent et al., 1996). Because of their cognitive immaturity and lack of experience with the issues of grief and loss, many children and adolescents show confusion and anxiety about these issues. Fictional books about any of these grief and loss issues can help children and adolescents accept and deal with these confusing, and often still culturally taboo, subjects. In the present study, we examined 26 fictional books for children ages 3-10, and ten fictional novels written for adolescents ages 11-19. Some results include: the characters in the books who were dying/had died represented a wide range of relationships to the main character. However, the death of children was not focused on as frequently as the death of adults. Ninety percent of the books for adolescents included the concept of universality: one hundred percent included the concepts of irreversibility and finality. Books for children did not include these concepts as frequently. Across all of the books, 89% included various facts about death (biological, social, rituals, etc.), although only 53% included information about the cause of death. Half of the books (50%) did include euphemisms about death in some way, but the majority also talked about death directly. The emotions of the person dying were discussed less than those of the child or adolescent "survivors", (42% vs. 100%). The majority of the books presented the issue of death and loss in an honest and direct way. All of the books acknowledged how sad people feel when someone they care about dies, and how difficult it is to deal with this loss. The books also did a good job of giving the message that, as difficult as it is to lose someone, the pain does lessen with time, and there are positive ways to deal with feelings.

Key terms: Death concepts, Emotional reactions

ID: 445

## **Dokuzuncu Sınıf Öğrencilerinin Bazı Değişkenlere Göre Psikolojik Belirtileri Ve Empatik Eğilim Düzeyleri**

### **Psychological Symptoms And Emphatic Inclination Level Of Ninth Grade Students**

Yazarlar / Authors: Hayriye Belgin Onay, Oya Gülendarm Ersever

## **ÖZET**

Bu araştırmada, dokuzuncu sınıf öğrencilerinin bazı değişkenlere göre psikolojik belirtileri ve empatik eğilim düzeylerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç kapsamında, 2010-2011 eğitim-öğretim döneminde, Kütahya'da Fen, Anadolu ve Meslek Liselerinin dokuzuncu sınıfına devam eden 521 öğrenci, araştırma örneklemini oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında, araştırmacı tarafından geliştirilen Kişisel Bilgi formu kullanıldı. Buna ilaveten: öğrencilerin saldırgan olup olmadıklarını belirlemek için Tuzgöl (1998) tarafından geliştirilen Saldırganlık Ölçeği (SÖ): psikolojik belirti düzeylerini tespit etmek için Derogatis (1992) tarafından geliştirilen, Şahin ve Durak tarafından Türkçeye uyarlaması yapılan Kısa Semptom Envanteri (KSE): empatik eğilim düzeylerini ölçmek için de Kaya ve Siyez (2010) tarafından geliştirilen Ka-Si Empatik Eğilim Ölçeği-Ergen Formu (Ka-Si) kullanılmıştır. İstatistikî analizlerde çok değişkenli (MANOVA) ve çok yönlü (ANOVA) varyans analizi uygulanmıştır. Araştırma sonucunda, dokuzuncu sınıf öğrencilerinin psikolojik belirtilerinin (kaygı, depresyon, olumsuz benlik, bedenselleştirme ve düşmanlık düzeyleri) cinsiyet ve saldırganlık durumlarına göre anlamlı olarak farklılık gösterdiği, okul türüne göre ise farklılık göstermediği bulunmuştur. Ayrıca, öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve toplam empatik eğilim düzeyleri cinsiyete göre anlamlı farklılık gösterirken, okul türüne göre sadece bilişsel empatik eğilim düzeyleri anlamlı farklılık göstermektedir. Buna karşın, saldırganlık durumuna göre ise bilişsel, duyuşsal ve toplam empatik eğilim düzeyleri anlamlı farklılık göstermemektedir.

Anahtar Sözcükler: Psikolojik Belirti, Empatik Eğilim, Saldırganlık.

\*Yüksek Lisans Tezi (Yayımlanmamış),Ankara: Hacettepe Üniversitesi.2012.

\*\*Tez yazarı, uzman psikolojik Danışman, Hafize Selçuk-Teşik Rehberlik ve Araştırma Merkezi, İnégöl-Bursa.

\*\*\*Tez Danışmanı,Profesör, Psikolojik Danışma ve Rehberlik Anabilim Dalı Başkanı, Hacettepe Üniversitesi, Beytepe-Ankara/Türkiye

## **SUMMARY**

In this research, it was aimed to investigate psychological symptoms and emphatic inclination level of ninth grade students according to some variables. Within the content of this aim, in the period of 2011-2012 educational and training year, 521 students were formed the research sample who were at the ninth grade of Science, Anatolian and Vocational High School . While collecting data, Personel Data Form developed by researcher was used. In addition, Aggression Scale (SÖ) which is developed by Tuzgöl (1998) to determine whether students are aggressive or not: in order to determine their Psychological symptoms' level, The Brief Symptom Inventory which is developed by Derogotis (1992), adapted to Turkish by Şahin and Durak (KSE), Emphatic Inclination Scale- Adolescent Form (Ka-Si) which is developed by Kaya and Siyez (2010) in order to evaluate their emphatic inclination level was used. Multivariate analysis of variance (MANOVA) and versatile variance analysis (ANOVA) was applied in statistical analysis. As the result of the research, the ninth grade students' psychological symptoms (such as anxiety, depression, negative personality, somatization, and level of hostility) differentiated significantly according to gender and aggression status. However, it is not observed that they have a significant difference according to the types of schools. Besides, while students' level of cognitive, affective and total emphatic inclination

significantly differentiated according to gender, only level of emphatic affective differentiated significantly according to types of schools. On the other hand, students' level of cognitive, affective and total emphatic inclination aren't differentiated significantly according to aggression status.

Key Words: Psychological Symptom, Emphatic Inclination, Aggression.

\*Masters Thesis (unpublished), Ankara: Hacettepe University.2012.

\*\*Thesis author, psychological counselor, Hafize Selçuk-Teşik Rehberlik ve Araştırma Merkezi, İnegöl-Bursa.

\*\*\*Thesis advisor, Profesör, Chairman of Psychological Counseling and Guidance Department, Faculty of Education, Hacettepe University, Beytepe-Ankara/Turkey.



POSTERLER



POSTERS

ID: 022

.....  
**Caught On Camera... The Supervision Relationship And Photosharing**  
.....

Yazarlar / Authors: Cristen Wathen

## **ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

## **SUMMARY**

Photosharing is defined as the utilization of digital pictures to represent personal experiences in counseling supervision. In this poster, presenters will discuss the conceptual framework, methodology, and results of their qualitative study using photosharing within the supervision relationship. The study examined the lived experiences of photosharing in supervision for 5 dyads of supervisors and supervisees. The goals and objectives of the session are to share and discuss the process and results of a qualitative study on photosharing in counselor supervision, to share experiential techniques of supervision and counseling, most specifically, photosharing, and to allow attendees to participate in a photo-sharing experience. The rationale for this presentation focuses on the importance of finding new and creative ways to continuously improve the supervisory working alliance, an essential part of counselor training.

ID: 031

## **Ebevenylik Ve Çocukların Sözel Becerisi Arasındaki İlişkide Tepkiselliğin Rolü**

### **The Moderating Role Of Reactivity In The Association Of Parenting With Verbal Ability**

Yazarlar / Authors: Eren Yılmaz

## **ÖZET**

According to the ecological systems theory, characteristics of the developing child interact with his/her ecology in shaping the child's developmental outcomes (Bronfenbrenner, 1992). This study examines how one temperamental characteristic of the child, i.e., reactivity, moderates the association of parenting behaviors (positive parenting, academic stimulation, punishment) with verbal abilities of children. In this thesis, the first two waves of the nationally representative data of The Early Childhood Developmental Ecologies in Turkey (ECDET) are used (N=1052 at age 3). Reactivity is defined as the temperamental tendency to express negative emotional reactions to changes in the environment. In the literature, children who had high reactivity were found to be vulnerable to environmental risks and they develop or function poorly in the presence of risk factors. However, differential susceptibility theory considers reactivity as an indicator of plasticity rather than an indicator of vulnerability. According to this hypothesis, children with high reactivity tend to be more sensitive to both the risks and the positive aspects of their developmental ecologies than other children. In this research, I tested whether children who are highly reactive have better verbal skills than other children when the mothers are supportive. Results provided limited support for the differential susceptibility theory. In the presence of a high level of academic stimulation, highly reactive children benefited from this stimulation more than others and their receptive vocabulary levels were higher than other children. However, in line with diathesis-stress theory, other positive parenting practices only reduced the gap between children with high and low reactivity. This research not only provided evidence for the differential susceptibility theory in a collectivistic culture but also suggested that this theory awaits cross-cultural validation.

## **SUMMARY**

According to the ecological systems theory, characteristics of the developing child interact with his/her ecology in shaping the child's developmental outcomes (Bronfenbrenner, 1992). This study examines how one temperamental characteristic of the child, i.e., reactivity, moderates the association of parenting behaviors (positive parenting, academic stimulation, punishment) with verbal abilities of children. In this thesis, the first two waves of the nationally representative data of The Early Childhood Developmental Ecologies in Turkey (ECDET) are used (N=1052 at age 3). Reactivity is defined as the temperamental tendency to express negative emotional reactions to changes in the environment. In the literature, children who had high reactivity were found to be vulnerable to environmental risks and they develop or function poorly in the presence of risk factors. However, differential susceptibility theory considers reactivity as an indicator of plasticity rather than an indicator of vulnerability. According to this hypothesis, children with high reactivity tend to be more sensitive to both the risks and the positive aspects of their developmental ecologies than other children. In this research, I tested whether children who are highly reactive have better verbal skills than other children when the mothers are supportive. Results provided limited support for the differential susceptibility theory. In the presence of a high level of academic stimulation, highly reactive children benefited from this stimulation more than others and their receptive vocabulary levels were higher than other children. However, in line with diathesis-stress theory, other positive parenting practices only reduced the gap between children with high and low reactivity. This research not only provided evidence for the differential susceptibility theory in a collectivistic culture but also suggested that this theory awaits cross-cultural validation.

ID: 045

**Oluşum İçin Psikolojik Koşullar Birinin Bulunduğu Profesyonel Bir Kimliği**

**Psychological Conditions About Creating A Professional Identity Of The Person**

Yazarlar / Authors: Nelly Koleva

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

The design of the professional identity has always been one of the biggest problems which are facing the updates of human. In modern conditions are changing stereotypes, norms and patterns of behavior that are the basis of the identity of the person and building the image of the 'I' becomes more important. Erik Erikson named the main crisis of the teen years as "identity crisis." It comes during this period of the life cycle when any young human is required to develop the most effective action elements of childhood and to create a credibility which is related to the advancing perfected main opportunities for the future years. The main perspective, which identifies the person, will determine the significant similarity between his personality and the required profession. It will identify significant similarities of which man who determined for himself the facts, disclosed to him unexpected.

The teaching profession psychologist is a highly humanist profession. To become a professional pedagogue and personality psychologist is unimaginable without the construction of large cultural base. "Culture determines concepts between value the system, regulates the individual and social behavior, as a basis for the formulation and implementation of our cognitive, practical and personal skills," as T.M.Buyakas [2000g.]. The process of appropriation of cultural experience is closely related to the development of the symbolically consciousness.

One of the objectives, of the survey is associated with the development of the methodology and developing and implementation of an operational technology for measuring the psychological conditions to form professional identity of students using web-based system of multivariable. The system is named by the abbreviation "PROFIDENT-S ©" (abbreviation for PROFessional IDENTITY of Students).

It is experimentally proven that the developed and approved innovative training is an effective tool for establishment of professional identity of the personality to the pedagogue.

The practical significance of the research consists in the following:

? The results, obtained during the course of the theoretical and empirical research, can be used to improve the effectiveness of formation the professional identity to the student- pedagogue:

? The established modification techniques "of pictograms" and "unfinished images" can be used to identify the specific practical skills and to score the level of development of the symbolic consciousness:

? The development technique for training by symbolically consciousness can be used in the pedagogy, psychology and educational practice.

Presented from as concepts of forming a professional identity by modernizing and increasing the capacity of symbolically consciousness of students, can be used to improve the quality of teaching in higher education, training master degree students in the social sciences and humanities.

ID:061

.....  
**Counseling Via Cell Phone To Solve Personal Problems Of Teenagers**  
.....

Yazarlar / Authors: Amirah Diniaty

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

Cell phone as one of communication media is easily used by people, young and old. Cell phone, with excellent features, can be used for individual counseling by teenager. This is a survey based research on counseling via cell phone that has been done by teenagers to solve their personal problems. The teenagers are 68 pupils between 16 to 18 years old, high school students in Pekanbaru City of Riau Province of Indonesia. Questioner tried to reveal problems that teenager discussed via cell phone: teenager attitude toward their problems: their responses toward the using of cell phone as a medium for personal counseling. The research shows that 97% of teenagers used personal cell phone that means almost every student has cell phone. There are 2 (3%) used their parent's cell phone to do counseling. Generally, teenagers spend from IDR 10.000 to IDR 50.000 of cell phone pulse per week that they use for counseling via cell phone. The problems discussed (from 144 problems list) during the counseling are worrying about unknown case and day dreaming and delusional thing (44,1%): forgetful, sloppy and careless (54,4%), low self esteem or lack of confidence (50%), less open to other (51,5%), unsatisfactory learning outcomes (51,5%), have difficulty in understanding and use of terms and language of English or other foreign languages (58%), lazy and lacking concentrating in learning (60,3%), worried of obtaining low marks in examination and assignments (80,9%). Research result shows that learning and school problems are dominant problem discussed via cell phone.

Most of the teenager (51.5%) stated that the problems sometimes took effect on their learning activities. A few teenagers (4,4%) stated that the problems did not take effect on their learning activities. Students' attitude to response their problem are care (50%) and careless (7.4%). The research also shows that teenagers consult mostly to school counselor (35%), parents and family (35%), friends at school (27, 9%), and friends out at school (1,5%).

The time consuming for counseling via cell phone are 1 – 2 hours per day (55,9%), more that 5 hours per day (7.4%), counseling via SMS and etc (20,6%). Counseling time that often used to discuss and to solve the problems via personal cell phone is school break hour (2,9%), after school/ in bedroom (55,9%), out side school and home out of learning hour (33,8%).

Most of teenager (63,2%) stated that there is an advantage of using cell phone as media for counseling. The teenagers could express their feeling and their secret freely via cell phone. The advantage of cell phone is its portability: teenager can use it as they want (35.3%). There are also some disadvantages of using cell phone as media for counseling. Cell phone pulse is expensive (45,6%) and teenagers are annoyed if there is interference (45,6%). The researcher found that the exhaustiveness of personal problem discussed via cell phone are completed (27,9%) and sometimes completed (64,7%).

This research shows that cell phone has been used by teenagers as a counseling media to solve their personal problems. School counselor need to have skill to serve the teenager that need to have counseling via cell phone. Furthermore, the negative effects of using cell phone need to be observed. School counselor could offer face to face counseling if there is a highly serious and time consuming problems.

ID: 074

## Üniversite Öğrencilerinin Şiddet Eğilimlerinin Yordanmasında Toplumsal Cinsiyet Rollerinin Etkisi

### The Affect Of Gender Role Attittudes On University Students' Tendency Of Violence

Yazarlar / Authors: Başaran Gençdoğan, Semanur Kodan

## ÖZET

### ÖZET

Bu araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinin demokratik tutumları ile kadının çalışmasına yönelik algıları arasındaki ilişkinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesidir. Araştırma Atatürk Üniversitesinde Kazım Karabekir Eğitim Fakültesinde farklı bölümlerde öğrenimine devam eden 200 üniversite öğrencisi üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veriler Kuzgun tarafından geliştirilen “Kadın Çalışmasına Karşın Tutum Ölçeği” ve araştırmacı tarafından geliştirilen “Demokratik Tutum Anketi” aracılığıyla elde edilmiştir. Araştırmada elde edilen veriler üzerinde korelasyon, regresyon, bağımsız gruplar için t testi, tek yönlü varyans analizi, Kruskal Wallis, LSD Post Hoc ve Mann Whitney U analizi yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin demokratik tutumları ile kadınların çalışmasına yönelik tutumları arasında beklenen şekilde pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Araştırma sonucuna göre öğrencilerin demokratik tutumları arttıkça kadının çalışmasına yönelik olumlu tutuma sahip oldukları söylenebilir. Yapılan regresyon analizi sonucunda demokratik tutumun kadının çalışmasına yönelik algıyı büyük oranda yordadığı bulunmuştur. Araştırma sonuçlarına göre cinsiyet, annenin eğitim durumu, babanın eğitim durumu, kadının çalışmasının evliliğe etkisi, erkeğin aile içi görevi, kadının evlendikten sonra çalışıp-çalışmaması ve çalışan kadınların daha mutlu evlilik yaptıklarına ilişkin değişkenler açısından kadının çalışmasına yönelik tutum arasında anlamlı farklılaşma bulunmuştur. Bununla birlikte kadının çalışmasının evliliğe etkisi, kadının aile içi görevleri, kadının evlendikten sonra çalışıp-çalışmaması ve çalışan kadınların daha mutlu evlilik yaptıklarına ilişkin değişkenler açısından demokratik tutumlar arasında anlamlı bir farklılaşma bulunmuştur. Bununla birlikte ailenin ortalama aylık gelir düzeyi, anne-babanın mesleği, değişkenleri açısından kadının çalışmasına yönelik algı ve demokratik tutumları arasında anlamlı bir farklılaşma bulunmamıştır.

**Anahtar Kelimeler:** Üniversite öğrencileri, demokratik tutumlar, kadının çalışmasına yönelik algı

### Giriş

Toplumsal cinsiyet rolleri, kadın ve erkeklerle ilişkili olarak toplum tarafından kabul edilen rolleri içermektedir (Sankır, 2010). Kadın ve erkeğe göre farklılaşan toplumsal cinsiyet rolleri cinsiyet kalıp yargılarını ya da geleneksel olarak kabul edilen rolleri içermektedir. Örneğin, toplumda genellikle erkek veya kadın denilince akıllara hemen kadınlar daha duygusaldır, ev işi kadının sorumluluğunda olmalıdır ya da erkekler ağlamaz gibi kalıp yargılar gelmektedir (Dökmen, 2012). Bu anlamda geleneksel anlayış cinsiyete göre kadına pasif, edilgen rolü: erkeğe aktif, etken rolünü uygun görmektedir (Burger, 2006). Şiddet olgusu ise insanlık tarihi kadar eski olmakla birlikte halen günümüzde yaygın bir unsur olarak yer almaktadır (Kapıcıoğlu, 2008). Günümüzde de yoğun olarak yaşanan şiddet olaylarının azaltılması aslında insanların bakış açılarının ne kadar değiştiği ile ilgili olabilir. Bu nedenle bu araştırmada özellikle ülkenin genç nüfusu olarak nitelendirebileceğimiz üniversite öğrencilerinin şiddet eğilimleri ile ilişkisi olabileceği düşünülen toplumsal cinsiyet rolleri tutumları araştırılmak istenmiştir.

### Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma evreni ve örneklemini, verilerin toplanması, veri toplama araçları ve verilerin çözümü ve yorumlanmasına yer verilmiştir.

### Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada geleneksel olarak etkilerin, olayların ya da olguların nedenlerini bulma amaçlı ilişkisel araştırma modeli kullanılmıştır. Eğitim alanındaki araştırmalar da sadece durum ya da olayları belirlemenin yanında değişkenler arasında olası ilişkileri araştırarak olguyu daha iyi anlamak için ilişkisel araştırmalara da

ihtiyaç duyulmaktadır. Araştırma modelinin başlıca örneklerini de korelasyonel ve nedensel karşılaştırma yöntemleri oluşturmaktadır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2011).

**Araştırma Evreni ve Örneklemi**

Araştırma evrenini Atatürk Üniversitesinde farklı bölümlerde eğitim gören üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Gönüllülük esas alınarak 300 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemi belirlemede gelişigüzel örnekleme yöntemi kullanılmıştır (Tanrıöğen, 2011).

**Sonuç**

Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin demokratik tutumları ile kadınların çalışmasına yönelik tutumları arasında beklenen şekilde pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Araştırma sonucuna göre öğrencilerin demokratik tutumları arttıkça kadının çalışmasına yönelik olumlu tutuma sahip oldukları söylenebilir. Yapılan regresyon analizi sonucunda demokratik tutumun kadının çalışmasına yönelik algıyı büyük oranda yordadığı bulunmuştur. Araştırma sonuçlarına göre cinsiyet, annenin eğitim durumu, babanın eğitim durumu, kadının çalışmasının evliliğe etkisi, erkeğin aile içi görevi, kadının evlendikten sonra çalışıp-çalışmaması ve çalışan kadınların daha mutlu evlilik yaptıklarına ilişkin değişkenler açısından kadının çalışmasına yönelik tutum arasında anlamlı farklılaşma bulunmuştur. Bununla birlikte kadının çalışmasının evliliğe etkisi, kadının aile içi görevleri, kadının evlendikten sonra çalışıp-çalışmaması ve çalışan kadınların daha mutlu evlilik yaptıklarına ilişkin değişkenler açısından demokratik tutumlar arasında anlamlı bir farklılaşma bulunmuştur. Bununla birlikte ailenin ortalama aylık gelir düzeyi, anne-babanın mesleği, değişkenleri açısından kadının çalışmasına yönelik algı ve demokratik tutumları arasında anlamlı bir farklılaşma bulunmamıştır.

**Kaynakça**

- Burger, J.M. (2006). Kişilik. (Çev. İ.D. Erguvan Sarioğlu). İstanbul: Kaknüs Yayınları
- Dökmen, Ü. (2012). Sanatta ve günlük yaşamda iletişim çatışmaları ve empati. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Kapıcıoğlu, İ. (2008). Üniversite öğrencilerinin şiddet algısı. Yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Sankır, H. (2010). Toplumsal cinsiyet rollerinin anlamlandırılış biçiminin “Kadın sanatçı kimliği”nin oluşum sürecine etkisi. Hacettepe Üniversitesi Sosyolojik Araştırmalar e-dergisi.
- Tanrıöğen, A. (2009). Bilimsel araştırma yöntemleri. Ankara: Anı Yayıncılık.

## **SUMMARY**

In this study it is aimed to examine the relationship between the tendency of violence and gender roles attitudes in terms of different kinds of variables. The universe of this study includes Atatürk University students, and 300 students is participated to the research which is voluntary basis from different department. The data were collected by using the “Violence Tendency Scale” and “Gender Roles Attitudes Scale”. These analyses are made on the data obtained from the study: correlation, regression, the frequency, percentage, t-test for independent groups, one-way ANOVA, Kruskal-Wallis, LSD Post Hoc and Mann-Whitney U. According to study a negative and significant relationship is found between the tendency of violence and gender role attitudes. A significant difference is found between tendency of violence based on gender, exposure or witness to violence and evaluation of marriage. Moreover, a significant difference is found between gender roles attitudes based on gender and mans’ roles in a home. However, there is no significant relationship between the family of the average monthly income, level of family’s education, family’s employment status, perceived support from family and friends and perception of violence.

**Key Words:** University students, tendency of violence, gender roles attitudes

ID: 088

.....  
**Prevalence Of Obsessive Compulsive Hoarding And Its Association With Intolerance Of  
Uncertainty And Impulsivity**  
.....

Yazarlar / Authors: Usha Barahmand, Robabe Hooshmand

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

Aim: The intent of the study was to determine the prevalence of obsessive-compulsive hoarding among university students and to examine its association with intolerance of uncertainty and impulsivity. Method: Using a stratified random sampling procedure, a large sample of 1263 students was recruited for the study. Data were collected by administering the Intolerance of Uncertainty scale, Dickman Impulsivity Inventory and the Saving Inventory (revised). Multivariate analysis of variance and multiple regression analysis were employed to analyze the data. Results: Findings reveal that obsessive-compulsive hoarding was reported by 16.17% of the sample. No gender differences emerged in any of the components of obsessive-compulsive hoarding. An examination of gender differences on the other variables revealed that boys tended to report greater functional impulsivity. Regression analysis revealed that while both intolerance of uncertainty and impulsivity contribute to the prediction of hoarding tendencies, only one factor of intolerance of uncertainty, the belief that uncertainty has negative behavioral and self referent implications, accounts for 13.6%, and dysfunctional impulsivity accounts for 5.6% of the variance in hoarding. Findings will be discussed with regard to extant literature and cultural factors.

Keywords: hoarding, intolerance of uncertainty: impulsivity, prevalence, student



ID: I18

## **İşe Alımda Kullanılan Kaynakların Örgütsel Bağlılık Ve İş Doyumu Üzerindeki Etkisi**

### **The Influence OfThe Recruitment Resources On Organisational Commitment And Job Satisfaction**

Yazarlar / Authors: Burcu Tekeş, Cansu Ağören, Özge Arıkal Gönül, Güllü Karakoyunlu

## **ÖZET**

Çalışanların iş performansları üzerinde örgütsel bağlılık ve iş doyumunun etkisi olduğu bilinmektedir (Saks, 1994). Meyer ve Allen (1991)'a göre, örgütsel bağlılığın farklı bileşenleri bulunmaktadır. Bunlardan ilki olan duygusal bağlılık, çalışanın örgütle ne ölçüde özdeşleştiğini ifade eder. Burada esas olan, örgüte katılımdaki gönüllülüktür. Devam bağlılığı, kişinin örgütten ayrılmasının getireceği dezavantajların farkında olması sonucu gelişir. Normatif bağlılık ise, kişinin normatif baskıları özümsemesi sonucu örgüte karşı bir yükümlülük hissetmesini ifade etmektedir. İş doyumunu, belirli yaşantılar sonucunda çalışanın işine karşı geliştirdiği duygusal ve bilişsel değerlendirmelerin toplamıdır (Yetim, 1997). İş doyumunu: çalışma koşulları, kişisel farklılıklar, iş değerleri gibi etmenlerden etkilenen duygusal bir tepkidir ve kişinin işten bekledikleri ile kişinin işin sağladıklarına dair algıladıklarının ne derece örtüştüğü ile şekillenir (Locke, 1969). Bu çalışmanın amacı, işe alım kaynaklarının iş doyumunu ve örgütsel bağlılığı yordayıp yordamadığının incelenmesidir.

#### **Yöntem**

İşletmelerin işe alımda kullanmayı tercih ettikleri kaynaklar, hem adayların seçim sürecinde hem de işe başladıklarında ortaya koydukları performans üzerinde etkilidir (Kirnan, Farley & Geisinger, 1989: Saks, 1994). İşe alımda kullanılan yöntemler: iç kaynak, referans, medya (gazete ve internet) ve doğrudan başvuru olmak üzere dört ana başlık altında tanımlanmaktadır. Bu çalışmada referans, medya ve doğrudan başvuru yöntemleri dış kaynak olarak aynı grup altında ele alınmıştır. Araştırmanın örneklemini 52'i kadın, 55'i erkek olmak üzere, Ankara'da özel sektörde çalışmakta olan toplamda 109 katılımcı oluşturmaktadır. Katılımcıların yaş ortalaması 34.93 (S=7.71) olup, % 57.8'i evli, % 42.2'si bekarıdır. Veri toplama araçları olarak Demografik Bilgi Formu, İş Doyumu Ölçeği ve Örgütsel Bağlılık Ölçeği kullanılmıştır.

#### **Bulgular**

Yapılan gruplar arası karşılaştırma sonuçlarına göre, İç kaynaklar yolu ile işe yerleşenlerin normatif bağlılık ( $t=2.06$ ,  $p<.05$ ), devamlılık bağlılığı ( $t=3.24$ ,  $p<.01$ ) ve örgütsel bağlılık ( $t=2.28$ ,  $p<.05$ ) düzeylerinin, dış kaynaklar yolu ile işe yerleşenlerden daha yüksek olduğu bulgulanmıştır. Buna göre iş kaynaktan yerleşen katılımcıların normative bağlılık ( $X= 51.79$ ,  $S= 7.68$ ), devamlılık bağlılığı ( $X= 37.38$ ,  $S= 5.57$ ) ve örgütsel bağlılık ( $X= 127.06$ ,  $S= 14.66$ ) düzeyleri, iş kaynaktan yerleşen katılımcıların normative bağlılık ( $X=48.18$ ,  $S= 6.45$ ), devamlılık bağlılığı ( $X= 32.74$ ,  $S= 5.39$ ) ve örgütsel bağlılık ( $X= 119.35$ ,  $S= 12.47$ ) düzeylerinden anlamlı olarak daha yüksektir.

Örgütsel bağlılığı yordayan değişkenleri saptamak amacıyla yapılan aşamalı hiyerarşik regresyon analizi sonuçlarına göre: yaş, işletme politikaları ve bireysel faktörler örgütsel bağlılığı pozitif yönde anlamlı olarak yordamakta ve değişkenlerin tümü toplam varyansın %28'ini açıklamaktadır. İş doyumunu yordayan değişkenleri saptamak amacıyla yapılan aşamalı hiyerarşik regresyon analizi sonuçlarına göre ise, duygusal bağlılık ve normatif bağlılık, iş doyumunu pozitif yönde anlamlı olarak yordamakta ve bu iki değişken toplam varyansın %29'unu açıklamaktadır.

Son olarak, söz konusu değişkenler ile demografik değişkenlerin etkisi incelendiğinde, evli katılımcıların ücret doyumunun ( $X=5.51$ ,  $SS=1.86$ ), bekarlarınkinden ( $X=4.85$ ,  $SS=1.67$ ) anlamlı olarak daha yüksek olduğu bulgulanmıştır ( $F2-84=3.87$ ,  $p<.05$ ,  $\eta^2=.04$ ).

#### **Tartışma**

İşe alımda kullanılan kaynaklar, performans üzerinde etkilidir (Kirnan, Farley ve Geisinger, 1989: Saks,

1994). Örgütsel bağlılık ise iş performansı üzerinde doğrudan etkilidir (Saks, 1994). Bu bilgiler, işe alım kaynaklarının örgütsel bağlılık üzerinde etkili olacağı hipotezi ile tutarlıdır. Ayrıca, iç kaynaklardan işe getirilmiş olan kişiler şirket kültürünü iyi bilen çalışanlardır, işe alımda iç kaynaklardan yararlanılması, şirketin çalışanların kariyer planlamasına önem verdiğini göstererek, çalışanların örgüte olan güvenlerinin artmasını sağlar (Mirze, 2002).

İş doyumu: çalışma koşulları, kişisel farklılıklar, ücret, fiziksel/duygusal çalışma koşulları, yetki, statü, kişilerarası ilişkiler gibi birçok değişkenin etkisi altındadır (Kaya, 1995). Bu açıdan bakıldığında işe alım kaynakları yoluyla elde edilecek bilgiler, tüm bu değişkenlere dair yeterli bilgi sunamamaktadır. Bu durum: işe alımda kullanılan kaynakların örgütsel bağlılık üzerinde anlamlı bir farklılık oluştururken, iş doyumu üzerinde anlamlı bir farklılık oluşturmamasının bir başka nedeni olarak gösterilebilir.

#### Sınırlılıklar

Örnekleme oluşturan 109 katılımcının yalnız 17'si iç kaynaklar yoluyla mevcut pozisyonlarına başvurmuşken: 92 kişinin dış kaynakları kullanmış olması çalışmanın sınırlılıklarındadır. Ayrıca, örnekleme özel sektörde görev yapan, beyaz yakalı çalışanların oluşturması, bulguların tüm çalışanlara genellenmesi konusunda sınırlılık yaratmaktadır.

Keywords: Recruitment Resources, Job Satisfaction, Organizational Commitment

#### References

- Kaya, E. (1995). Job Satisfaction Of The Librarians In The Developing Countries. 61st IFLA General Conference. 31 Mart 2010, <http://archive.ifla.org/IV/ifla61/61-kaye.htm>.
- Kirnan J. P., Farley J. A. ve Geisinger K. F. (1989). The Relationship Between Recruiting Source, Applicant Quality, and Hire Performance: An Analysis By Sex, Ethnicity, and Age. *Personnel Psychology*, 42, 293-308.
- Locke E. A. (1969). What is Job Satisfaction?. *Organizational Behavior and Human Performance*, 4, 309-336.
- Meyer, J. P. ve Allen, N. J. (1991). A Three-Component Conceptualization of Organizational Commitment. *Human Resource Management Review*, 1(1), 61-89.
- Saks A. M. (1994). A Psychological Process Investigation for the Effect of Recruitment Source and Organizational Information on Job Survival. *Journal of Organizational Behavior*, 15, 225-244.
- Yetim, Ü..(1997) "Çalışma Yaşamında İş Doyumu ve İş Etiği", III. Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongresi ve Sergisi, Teskon 97, İzmir: MMO yay. ss77-84

## SUMMARY

It is known that organisational commitment and job satisfaction affect job performance (Saks, 1994). According to Meyer & Allen (1991), organisational commitment has different components. Emotional commitment means the identification level of the employee with the organisation. Here, the main thing is how voluntary is the employee for joining the organisation. Continuance commitment appears if the employee is aware of the disadvantages which s/he will face in case s/he quits. Normative commitment means the employee internalizes the normative pressures and feels some responsibility towards the organisation. Job satisfaction is the sum of emotional and cognitional evaluations towards the organisation occurred after several experiences (Yetim, 1997). Job satisfaction is an emotional reaction affected by the working conditions, interpersonal differences, working values. It is shaped by the overlap of the expectations towards the job and employee's perception of the job's profits (Locke, 1969). The purpose of this study is to analyse whether the recruitment resources predict job satisfaction and organisational commitment.

#### Method

The recruitment resources affect both candidates' selection process and their performance in case they take the job (Kirnan, Farley & Geisinger, 1989; Saks, 1994). The recruitment resources are defined into four headings: internal resources, reference, media (newspapers and the internet), and face-to-face application. In this study, reference, media, and face-to-face application are handled together, under the heading of external resources. The sample consists of 109 participants, 52 women and 55 men, who work for the private sector in Ankara. The average age of the sample is 34.93 (S=7.71), and 57.8% of the

participants is married whereas 42.2% is single. Demographic Information Form, Job Satisfaction Scale, and Organisational Commitment Scale were used as the data-gathering tools.

#### Results

According to the between-groups comparisons, the employees employed via internal resources exhibit higher levels of normative commitment ( $t=2.06$ ,  $p<.05$ ), continuance commitment ( $t=3.24$ ,  $p<.01$ ) and organisational commitment ( $t=2.28$ ,  $p<.05$ ) than the employees employed via external resources. Thus, the levels of normative commitment ( $x=51.79$ ,  $S=7.68$ ), continuance commitment ( $X=37.38$ ,  $S=5.57$ ) and organisational commitment ( $X=127.06$ ,  $S=14.66$ ) of the former group are significantly higher than the levels of normative commitment ( $X=48.18$ ,  $S=6.45$ ), continuance commitment ( $X=32.74$ ,  $S=5.39$ ), and organisational commitment ( $X=119.35$ ,  $S=12.47$ ) of the latter group.

Two conclusions derived from the stepwise hierarchical regression analysis, which was made in order to determine the variables predicting organisational commitment and job satisfaction: firstly, age, organisational policies, and personal factors predict organisational commitment significantly and positively. Besides, these variables explain 28% of the total variance. Secondly, emotional commitment and normative commitment predict job satisfaction significantly and positively. These variables explain 29% of the total variance.

Finally, it was found out that married participants manifest a significantly higher level of salary satisfaction ( $X=5.51$ ,  $SS=1.86$ ) than the single participants ( $X=4.85$ ,  $SS=1.67$ ).

#### Discussion

Recruitment resources affect the performance (Kirnan, Farley & Geisinger, 1989; Saks, 1994). Besides, organisational commitment directly influences the job performance (Saks, 1994). These explanations are compatible with the thesis: recruitment resources influence organisational commitment. As the utilisation of the internal resources indicates the organisation's care towards employees' career plans: it increases employees' trust towards the organisation (Mirze, 2002).

Job satisfaction is affected by many variables such as: interpersonal differences, salary, physical/emotional working conditions, authority, status, interpersonal relationships (Kaya, 1995). Recruitment resources cannot promise enough knowledge about all these variables. This situation can explain why recruitment resources create a significant difference between the levels of organisational commitment: but not on the levels of job satisfaction.

#### Limitations

Only 17 participants applied the current positions via internal resources. Besides, the sample consists of the white-collar workers working for the private sector: hence it cannot be generalised to all employees.

Keywords: Recruitment Resources, Job Satisfaction, Organizational Commitment

#### References

- Kaya, E. (1995). Job Satisfaction Of The Librarians In The Developing Countries. 61st IFLA General Conference. 31 Mart 2010, <http://archive.ifla.org/IV/ifla61/61-kaye.htm>.
- Kirnan J. P., Farley J. A. ve Geisinger K. F. (1989). The Relationship Between Recruiting Source, Applicant Quality, and Hire Performance: An Analysis By Sex, Ethnicity, and Age. *Personnel Psychology*, 42, 293-308.
- Locke E. A. (1969). What is Job Satisfaction?. *Organizational Behavior and Human Performance*, 4, 309-336.
- Meyer, J. P. ve Allen, N. J. (1991). A Three-Component Conceptualization of Organizational Commitment. *Human Resource Management Review*, 1(1), 61-89.
- Saks A. M. (1994). A Psychological Process Investigation for the Effect of Recruitment Source and Organizational Information on Job Survival. *Journal of Organizational Behavior*, 15, 225-244.
- Yetim, Ü.. "Çalışma Yaşamında İş Doyumu ve İş Etiği", III. Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongresi ve Sergisi, Teskon 97, İzmir: MMO yay., İzmir, 1997, ss77-84

ID: 131

**Amerika'da Kariyer Danışmanlığı Yetkinlikleri İle Kariyer Danışmanlığı Programlarının  
İncelenmesi: Florida State Üniversitesi Örneği**

**Career Counseling Competencies And Career Counseling Programs In The Usa (the  
Example Of Florida State University)**

Yazarlar / Authors: Seher Merve Yılmaz, Çiğdem Demir Çelebi

**ÖZET**

**Giriş**

Kariyer danışmanının faydalı ve yetkin olması için standartlaştırılmış bir eğitim alması çok önemlidir. Bu konuda Amerika Birleşik Devletleri son derece kurumsallaşmıştır. Bu çalışmada, Amerika'daki kariyer danışmanlığı programlarının nasıl bir işleyişe ve içeriğe sahip olduğu, kariyer danışmanı olabilmek için sahip olunması gereken yeterliliklerin neler olduğu ile var olan standartlaşmanın ve programların nasıl olduğunu ortaya çıkarmak üzere aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

? Amerika'da kariyer danışmanlığı alanındaki süreç nasıl işlemektedir?

? Kariyer danışmanlığı için Amerika bünyesinde oluşturulmuş mesleki anlamda standartlaştırılmış süreç nasıldır ve kariyer danışmanlığı yeterlilikleri nelerdir?

? Kariyer danışmanlığı alanındaki program süreci nasıl işlemektedir?

Anahtar sözcükler: Amerika, kariyer danışmanlığı, yetkinlik, program.

**1. Amerika'da Kariyer Danışmanlığı Yetkinlikleri**

Amerika'da psikolojik danışma uzmanlık alanlarına ait yeterlilikleri belirleyen kurumlar vardır. Bu yeterlilikler kapsamında, ilgili programların akreditasyonu incelenerek standartlaştırılmış yetkin programlar oluşturulur. Bu bölümde, bu yeterlilikleri belirleyen kurum ve kuruluşlar anlatılmaktadır.

**1.1. ACA (American Counseling Association / Amerikan Psikolojik Danışma Derneği)**

Amerikan Psikolojik Danışma Derneği: kar amacı gütmeyen, psikolojik danışma uzmanlığının artmasına ve gelişmesine katkı sağlamak adına çalışmalar yürüten bir kurumdur. 1952'de Los Angeles'ta kurulan ACA, dünyadaki birçok alandan profesyonel psikolojik danışmanı temsil eden en büyük dernektir (American Counseling Association, [15.02.2012]).

**1.2. Yüksek Lisans Programlarının ve Sertifikaların Akreditasyonu**

Profesyonel eğitim programlarının akreditasyonu: CACREP (Council for the Accreditation of Counseling and Related Educational Programs / Psikolojik Danışma ve İlişkili Eğitim Programlarının Akreditasyon Kurulu), CORE (The Council on Rehabilitation Education/ İyileştirme Eğitimleri Üzerine Kurul) veya APA (The American Psychological Association / Amerikan Psikologlar Derneği) tarafından yapılır. Lisans programlarına yapılabilecek akreditasyon kurulları CHEA'ya bağlıdır. CHEA'nın onay verdiği akreditasyon kurulları kendi kurallarını ve standartlarını kendileri oluşturmaktadır. Akreditasyon kurullarının amaçları, psikoloji alanındaki programların CHEA tarafından geliştirilen standartların karşılandığının garantisini vermektir (ACA, [15.02.2012]). Kariyer danışmanlığı yüksek lisans programından mezun olan bir öğrenci CHEA'nın uygun gördüğü akreditasyon kurulundaki standartları karşılayan bir üniversiteden mezun olmuşsa uluslararası düzeyde profesyonel bir kariyer danışmanı olduğunu kanıtlamış demektir.

Kariyer danışmanlığı programlarının geliştirilmesi ve standartlaşmasında etkisi büyük olan kurumlardan biri de NCDA (National Career Development Association / Ulusal Kariyer Geliştirme Derneği)'dir. NCDA, profesyonellik ve standartlığı savunur, kariyer bilgilendirme materyallerinin değerlendirilmesi ve kariyer danışmanlığının standartlarının gelişmesi için uğraşan lider olarak tanınır. 5200 üyesi bulunmaktadır. NCDA, kariyer danışmanlığını ve kariyer geliştirme uzmanlarını desteklemek için akreditasyon ve lisans veren kuruluşlarla birlikte çalışır. Aynı zamanda alan için etik standartlar geliştirmiştir. NCDA, ACA ile işbirliği içinde çalışır (ACA, [25.03.2012]).

**2. Amerika'da Kariyer Danışmanlığı Programları: Florida State Üniversitesi Örneği**

Amerika'da Florida State Üniversitesi, California State Üniversitesi, Capella Üniversitesi ve Walden Üniversitesi'nde de kariyer danışmanlığı yüksek lisans programları olduğu bilinmektedir. Bu kısımda, Florida State Üniversitesi'nin uygulamış olduğu yüksek lisans programına değinilmektedir.

Florida State Üniversitesi kariyer danışmanlığı yüksek lisans programı 2 akademik yılda toplam 72 saatlik ders ve uygulamayı içerir. Üniversite: kariyer merkezinde eğitim, süpervizyon, iş tecrübesini sağlar. Bu iş tecrübesi: kariyer danışmanlığı, kariyer tavsiyesi, çalıştay ve program geliştirmeyi içerir (Florida State University, [13.04.2012]).

FSU kariyer danışmanlığı yüksek lisans programı birinci güz döneminde: psikolojik danışma teorilerine ve tekniklerine giriş, psikolojik danışmanın psikososyal ve çok kültürlülüğe bakışı, kariyer gelişimi temelleri, betimleyici ve yordamalı istatistik: birinci bahar döneminde: psikolojik danışma uygulaması, eğitimsel araştırmaların yöntemleri, psikolojik danışmanın değerlendirilmesi, süpervizyon öğretimi: yaz döneminde: grupla psikolojik danışma, konsültasyon ve örgütsel gelişim, anormal davranışlar psikolojisi: ikinci güz döneminde: kariyer geliştirme programlarının oluşturulması ve değerlendirilmesi, süpervizyon öğretimi, staj: ikinci bahar döneminde: davranış yönetimi, ilkeler ve uygulamalar, psikolojik danışmada bilgisayar uygulamaları ve staj dersleri verilmektedir.

#### Sonuç

Psikolojik danışmanlık alanında uzmanlaşma ve uzmanlaşmış programların standartlaşması anlamında Amerika son derece kurumsallaşmıştır. Programların anlam bütünlüğü, mesleki tanımları, ders içerikleri, öğrenciye kazandırdıkları, öğretim üyelerinin ve programın yeterlilikleri için gerekli olan kurallar net ve açıklayıcı bir şekilde ortaya konmuştur.

Kariyer danışmanlığı programlarına ait yeterliliklerin belirlenmesi ve standart bir eğitimin oluşması için ACA, CACREP, CORE ve APA büyük rol oynamaktadır. Bu kurumlar tarafından incelenip oluşturulan programlar, CHEA tarafından standartlara uygun bulunduğu takdirde, bu programdan mezun olan bir kariyer danışmanı, uluslar arası düzeyde yetkinlik belgesi edinmiş olur.

Araştırmada Florida State Üniversitesi kariyer danışmanlığı yüksek lisans programı örnek olarak alınmıştır. Bunun yanında, California State Üniversitesi ve Walden Üniversitesi'nde de benzer kariyer danışmanlığı yüksek lisans programları olduğu bilinmektedir.

#### Kaynakça

American Psychological Association. [20.04.2013]. <http://www.apa.org/about/policy/index.aspx>.

American Counseling Association. [15.02.2012]. <http://www.counseling.org/knowledge-center/licensure-requirements>.

Florida State University. [13.04.2012]. <http://www.coe.fsu.edu/Academic-Programs/Departments/Educational-Psychology-and-Learning-Systems-EPLS/Degree-Programs/Psychological-and-Counseling-Services-Program/Degree-Specializations/Career-Counseling-Combined-M.S.-Ed.S>.

Council for Accreditation of Counseling and Related Educational Programs. [03.03.2012]. <http://www.cacrep.org/index.cfm/what-is-accreditation>.

Council for Higher Education Accreditation. [16.02.2012]. <http://www.chea.org/>.

Council on Rehabilitation Education. [22.02.2012]. <http://www.core-rehab.org/ValueOfAccreditation>.

California State University. [25.04.2012]. [http://ecatalog.calstatela.edu/preview\\_program.php?catoid=4&poid=383](http://ecatalog.calstatela.edu/preview_program.php?catoid=4&poid=383).

National Career Association. [15.04.2013]. [http://ncda.org/aws/NCDA/pt/sp/about\\_reports](http://ncda.org/aws/NCDA/pt/sp/about_reports).

Walden University. [25.04.2012]. <http://www.waldenu.edu/masters/ms-in-career-counseling>.

ID: I33

### Lise öğrencilerinin Kişisel Tercihleri: Ankara örneği

#### High School Students' Personal Preferences: An Example Of Ankara

Yazarlar / Authors: Özlem Ulaş, Selen Demirtaş-Zorbaz

### ÖZET

**Amaç:** Bu çalışmanın amacı lise öğrencilerinin ihtiyaçlarının cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediğini ortaya çıkarmaktır. Bu amaç doğrultusunda araştırmada aşağıdaki şu soruya yanıt aranmıştır:

1.Lise öğrencilerinin başarı (achievement), riayet etme (deference), düzen (order), gösteriş (exhibition), özerklik (autonomy), duyguları anlama (intracception), yakınlık (affiliation), yardım isteme (succorance), baskın olma (dominance), kendini suçlama (abasement), şefkat gösterme (nurturance), değişiklik (change), sebat (endurance), karşıt cinsle ilişkiler (heterosexualite) ve saldırganlık (aggression) ihtiyaçları puan ortalamalarında, cinsiyete göre manidar bir fark var mıdır?

**Araştırma modeli:** Bu araştırma modeli betimsel taramadır.

**Yöntem:** Araştırma kapsamına 2011 – 2012 eğitim öğretim yılı bahar döneminde, seçkisiz olarak Ankara'da bulunan iki anadolu lisesinde öğrenim görmekte olan 109 öğrenci alınmıştır. Öğrencilerin 59'u (%54,1) kadın, 50'si (%45,9) erkektir. Araştırmada öğrencilerin ihtiyaçlarını ölçmek amacıyla Edwards Kişisel Tercih Envanteri (EKTE) kullanılmıştır.

Araştırmada lise öğrencilerinin ihtiyacılarında cinsiyete göre manidar bir fark olup olmadığını test etmek amacıyla independent sample t-test kullanılmıştır.

**Bulgular:** Araştırma sonucunda, cinsiyete göre lise öğrencilerinin düzen ihtiyaçları puan ortalamaları ( $p < .05$ ,  $t = 2,278$ ), gösteriş ihtiyaçları puan ortalamaları ( $p < .05$ ,  $t = -2,364$ ), bağımsızlık ihtiyaçları puan ortalamaları ( $p < .05$ ,  $t = -3,297$ ), duyguları anlama ihtiyaçları puan ortalamaları ( $p < .05$ ,  $t = 3,479$ ), yardım isteme ihtiyaçları puan ortalamaları ( $p < .05$ ,  $t = 3,066$ ) ve karşı cinsle ilişkiler ihtiyaçları puan ortalamaları ( $p < .05$ ,  $t = -6,652$ ) arasında manidar bir fark olduğu görülmüştür. Öte yandan, cinsiyete göre lise öğrencilerinin başarı ihtiyaçları puan ortalamaları ( $p > .05$ ,  $t = 1,564$ ), riayet etme ihtiyaçları puan ortalamaları ( $p > .05$ ,  $t = 0,879$ ), yakınlık ihtiyaçları puan ortalamaları ( $p > .05$ ,  $t = 0,935$ ), başatlık ihtiyaçları puan ortalamaları ( $p > .05$ ,  $t = 0,472$ ), kendini suçlama ihtiyaçları puan ortalamaları ( $p > .05$ ,  $t = 0,283$ ), şefkat gösterme ihtiyaçları puan ortalamaları ( $p > .05$ ,  $t = 1,138$ ), değişiklik ihtiyaçları puan ortalamaları ( $p > .05$ ,  $t = 1,408$ ), sebatlık ihtiyaçları puan ortalamaları ( $p > .05$ ,  $t = 1,932$ ) ve saldırganlık ihtiyaçları puan ortalamaları ( $p > .05$ ,  $t = -1,056$ ) arasında manidar bir fark olmadığı görülmektedir.

**Sonuç:** Araştırmada kadınların düzen ( =12,22), duyguları anlama ( =17) ve yardım isteme ( =17,5) ihtiyacı puan ortalamalarının erkeklerinkinden ( düzen=10,3, duyguları anlama=14,5, yardım isteme=15) daha fazla olduğu görülmektedir. Bununla birlikte erkeklerin gösteriş ( =16,2), bağımsızlık ( =14,6) ve karşı cinsle ilişkiler ( =13,4) ihtiyacı puan ortalamalarının kadınlarinkinden ( gösteriş=14,6, bağımsızlık=12, karşı cinsle ilişkiler=5,4) daha fazla olduğu görülmektedir. Araştırma Ankara'da iki anadolu lisesinde öğrenim gören öğrenciler üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmadan elde edilen bulguların diğer gruplara örneklem grubuna benzediği ölçüde genellenebilir olması bu araştırmanın bir sınırlılığıdır.

**Anahtar kelimeler:** lise öğrencileri, kişisel tercihler, cinsiyet.

### SUMMARY

**Objectives:** The objective of this study is to reveal whether the needs of high school students differ as regards gender or not. In accordance with this objective, an answer is searched for the question below in this research:

1.Is there any significant difference in point averages of high school students' achievement, deference,

order, exhibition, autonomy, intraception, affiliation, succorance, dominance, abasement, nurturance, change, endurance, heterosexualite and aggression needs as regards gender?

Design: This research model is a descriptive survey.

Method: 109 students who study in two Anatolian high schools in 2011-2012 school year in Ankara have been randomly included in the scope of the research. 59 of the students (%54,1) are female, 50 of them (%45,9) are male. In order to measure the needs of the students in the research, Edwards Personal Preference Schedule (EPPS) was used.

In the research, independent sample t-test was used to test whether there was a significant difference in the needs of the students as regards gender or not.

Findings: At the end of the research, there is a significant difference between the point averages of order needs of the students as per gender are ( $p < .05$ ,  $t = 2,278$ ), the point averages of exhibition needs are ( $p < .05$ ,  $t = -2,364$ ), the point averages of autonomy needs are ( $p < .05$ ,  $t = -3,297$ ), the point averages of intraception are ( $p < .05$ ,  $t = 3,479$ ), the point averages of succorance are ( $p < .05$ ,  $t = 3,066$ ) and the point averages of heterosexualite are ( $p < .05$ ,  $t = -6,652$ ). On the other hand, it is seen that there is no significant difference between the point averages of high school students' needs for achievement as per gender ( $p > .05$ ,  $t = 1,564$ ), the point averages of deference ( $p > .05$ ,  $t = -0,879$ ), the point averages of affiliation ( $p > .05$ ,  $t = 0,935$ ), the point averages of dominance ( $p > .05$ ,  $t = 0,472$ ), the point averages of abasement ( $p > .05$ ,  $t = 0,283$ ), the point averages of nurturance ( $p > .05$ ,  $t = 1,138$ ), the point averages of change ( $p > .05$ ,  $t = 1,408$ ), the point averages of endurance ( $p > .05$ ,  $t = 1,932$ ) and the point averages of aggression ( $p > .05$ ,  $t = -1,056$ ).

Conclusion: It is seen that the females' point averages of order ( $=12,22$ ), intraception ( $=17$ ) and succorance ( $=17,5$ ) are higher than the males' point averages of order (order= $10,3$ , intraception= $14,5$ , succorance= $15$ ). Moreover, the males' point averages of exhibition ( $=16,2$ ), autonomy ( $=14,6$ ) and heterosexualite ( $=13,4$ ) are higher than the females' point averages (exhibition= $14,6$ , autonomy= $12$ , heterosexualite= $5,4$ ). The research has been conducted on the students who study in two Anatolian high schools in Ankara. The limitedness of this research is to be generalizable as much as the other findings obtained resemble other groups and the sampling group.

Keywords: high school students, personal preference, gender.



ID: I34

**Türkiye’de Psikolojik Danışmanlıkta Kültürü Dikkate Almak: Ampirik Bir Araştırma**

.....  
**Considering Culture In Counseling In Turkey:An Empirical Study**  
.....

Yazarlar / Authors: Fulya Kurter, Jacqueline Mattis, Roda Akgün

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

The study of human behavior in a cultural context and cross-cultural focus in understanding human development are significantly shaped by the works of famous Turkish scholar, Çiğdem Kağıtçıbaşı who is not only recognized in Turkey but globally. Especially her notions of “relational self and relational culture” got significant attention among the scholars in social sciences mainly in psychology, sociology and also counseling . Recently, there are now increasing number of cultural psychology related studies in Turkey (Baydaraol, 2007: Çelik, 2004: Çelimli, 2009: Dalğar, 2012: Gümüş, 2009: Özbayrak, 2006: Receopov, 2000: Tosun, 2002). Yet there are limited resources discussing the role of culture in mental health intervention and practice. Okman Fişek’s article (n.d.) “Investigating the Context: What Theory and Research can Contribute to Cross-cultural Therapeutic Practice Cross-cultural Therapeutic Practice” is one of the few resources that examines issues related to working with diverse populations.

Despite the clear evidence for the relevance of culture in shaping behavior and relations, the discussions in the counseling and guidance field have been more limited to theoretical discussions which focus on the need for a more culturally sensitive perspective in Turkey. Furthermore, much of this existing dialogue about culture and counseling is shaped by American and other Western discourses about multiculturalism and multicultural competence— which have quite limited relevance to the Turkish national and cultural experience as some Turkish scholars have noted (Bektaş, 2006: Erdur, 2009: Karairmak, 2009: Koç, 2003). At present, the field lacks empirical studies or applied works that emerge out of a Turkish cultural perspective which can shape the practice and counselor education in Turkey.

Indeed, Erdur-Baker (2009) asserts:

“... Especially, the counselor or therapist has to be aware of his/her cultural background as well as the clients’ cultural background in terms of values, belief systems, rituals etc. and the reflections of these variables into the counseling relations and treatment processes. In order to realize this awareness in Turkey, the counseling psychology programs should integrate cultural factors that are specific to our indigenous culture into their curriculum and to encourage students to examine their values, beliefs, and other cultural factors that shape their personality as an individual and a helping professional. Yet, before hand, sound qualitative and quantitative research is needed to continue to examine the appropriateness of counseling theories and applications regarding our culture”.

The proposed paper follows directly from Erdur-Baker’s (2009) call and also Yavuz’s (2008) study on “values of counseling students” which discuss working with ethnically different groups in a Turkish context and mention the importance of inclusion of cultural issues and value awareness in counselor training.

We will present the preliminary findings from a national survey that examined Turkish counselors’ perspectives on the meaning of culture, the relevance of culture for work with clients, the manifestations of culture in their work as counselors, and the impact of cultural awareness on the quality of their work with clients. Descriptive data will be provided. Further, we will provide preliminary findings from our multi-method study (quantitative and qualitative analysis of open-ended questions) of 1) the meaning of culture, and 2) the kinds of challenges related to culture (e.g., traditions and values) counselors face in their work with families, youth and communities.



ID: I49

.....  
**Title: “disengaged Children”: Use Of Smart Phones/Internet By Children Without  
Boundaries – Case Study**  
.....

Yazarlar / Authors: Racheli Bolless

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

Title: “Disengaged Children”: use of smart phones/internet by children without boundaries – case study

Presenter Name: Racheli Bolless PhD  
The Center of Academic Studies  
Or-Yehuda Israel  
Email: Racheli\_b@mla.ac.il  
Bolless@zahav.net.il

About a year ago I received a call from a mother who told me that her daughter age 11, ran away from home.

The above crisis was an extreme result of inability of the parents to communicate with their daughter. They described a situation in which their daughter was busy with her friends through the Smartphone all the time and did not give any attention to the family members.

The parents and the child have developed over time anger, frustration and aggression without the ability of either the child or parents to identify the source of their growing crisis.

After several months of family therapy sessions the parents’ daughter relations is back to normal as well as family functioning.

My presentation will analyze the family crisis and describe the process and nature of the treatment, to be followed by a discussion about lessons that might be applied to families in identical situation.

ID: 160

**Öfke , Depresyon Ve Mutluluğun Mükemmeliyetçilik Boyutlarıyla İlişkisi****The Relationship Of Anger, Depression, Happiness, With The Dimensions Of Perfectionism**

Yazarlar / Authors: Guzin Subaşı, Arif özer

**ÖZET**

Bu araştırmada öfke , depresyon ve mutluluk (bağımsız değişken seti) ile mükemmellik boyutları (bağımlı değişken seti) arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Araştırma 2012-2013 eğitim ve öğretim yılında Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesine devam eden 178 öğrenci üzerinde yapılmıştır. Öğrencilerin yaşları 20-36 arasında (ort= 22.71, ss= 2.04) olup: 170'i kız, 8'i erkektir. Başarı ortalamaları 3.09 (ss= .38)'dur. Araştırmada katılımcılara şu ölçekler uygulanmıştır: Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği: Hewitt ve Flett (1991) tarafından geliştirilen ölçek 45 maddedir. Ölçek üç alt boyuttan oluşmaktadır: Kendine Yönelik, Başkalarına Yönelik ve Sosyal Olarak Mükemmeliyetçilik. Oral (1999) tarafından ölçeğin güvenirliği incelenmiş ve Alfa katsayıları Kendine Yönelik Mükemmeliyetçilik alt ölçeği için .91, Başkalarına Yönelik Mükemmeliyetçilik alt ölçeği için .73 ve Sosyal Olarak Mükemmeliyetçilik alt ölçeği için .80 olarak bulunmuştur. Oxford Mutluluk Ölçeği, mutluluk düzeyini değerlendirebilmek amacı ile geliştirilmiştir (Hills and Argyle, 2002). Doğan ve Çötek (2011) tarafından Türkçeye çevrilen yedi maddelik bir ölçektir. Faktör analizleri sonucu ölçeğin tek faktörlü bir yapıya sahip olduğunu ortaya koymuştur. Ölçeğin iç tutarlık katsayısı ve test tekrar test güvenirlik katsayıları sırasıyla .74 ve .85 olarak saptanmıştır. Sürekli Öfke-Öfke Tarz Ölçeği (The State Trait Anger Scale, STAS) Spielberger (1983) tarafından geliştirilmiş ve Türk kültürüne uyarlama çalışması Özer (1994) tarafından yapılmıştır. Tüm grup verileri üzerinden elde edilen Cronbach Alfa değerleri ayrı ayrı hesaplanmıştır. Bunlar: Sürekli Öfke boyutu için .79, Kontrol Altına Alınmış Öfke boyutu için .84, Dışavurulmuş Öfke boyutu için .78 ve Bastırılmış Öfke boyutu için ise .62 olarak bulunmuştur. Ölçüt bağıntılı geçerlik için Sürekli Kaygı, Depresif Sıfatlar Listesi ve Öfke Envanteri ile korelasyonlarına bakılmış, elde edilen korelasyonlar .01 ve .001 düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Beck Depresyon Envanteri'nin 1978 tarihli versiyonu Hisli tarafından (1988) türkçeye uyarlanmıştır. İki yarım test güvenirlik katsayısı .74 olarak bulunmuştur. Ölçüt bağıntılı geçerlik için psikiyatrik bir örneklemde MMPI-D skalası ile envanter puanları arasındaki Pearson Momentler çarpımı korelasyon katsayısı .63 olarak hesaplanmıştır.

Veriler SAS 9.2 paket programı kullanılarak kanonik korelasyon analizi ile çözümlenmiştir. Analiz sonucunda üç kanonik değişken çifti elde edilmiş ancak istatistiksel bakımdan ilk değişken çifti anlamlı bulunduğundan, sonraki iki değişken çifti yorumlanmamıştır ( $F_{18, 475.66} = 2.41; p = .00$ ). Birinci kanonik değişken setlerinden elde edilen doğrusal denklemler arasındaki korelasyon ( $r_c$ ) .40 ( $r^2 = .16$ )'dır. yordayıcılar setinden elde edilen I. kanonik değişkenin kendi setinde açıkladığı ortalama varyans oranı .34, mükemmellik setinden açıkladığı ortalama varyans oranı (redundancy) .05'tir. Benzer şekilde, mükemmellik setinden elde edilen I. kanonik değişkenin kendi setinde açıkladığı varyans oranı .29, yordayıcılar setinde açıkladığı varyans oranı .05'tir. Açıklanan varyans oranları I. kanonik değişkenin yordayıcılar setindeki varyansı açıklamada, mükemmellik setindeki varyansı açıklamaya göre, daha etkili olduğunu göstermektedir. Korelasyon katsayıları için kesme noktası .30 olarak alındığında, yordayıcılar setinde yer alan öfke-içte ( $r = .54$ ), sürekli öfke ( $r = .48$ ), depresyon ( $r = .67$ ) ve mutluluğun ( $r = -.86$ ) I. kanonik değişkenle ilişkili oldukları görülmektedir. Bu değişkenlerin, çoklu regresyondaki gibi yorumlanan standartlaştırılmış katsayıları incelendiğinde, I. kanonik değişkene en çok katkı yapan değişkenlerin mutluluk ( $? = -.64$ ) olduğu anlaşılmaktadır. Depresyon ( $? = .37$ ) ve öfke – içte'nin ( $? = .26$ ) I. kanonik değişkene katkısı ise orta düzeydedir. Buna göre, yordayıcılar setindeki diğer değişkenlerin etkisi sabit tutulduğunda, mutluluk puanlarındaki 1 ss'lik artışın, kanonik değişken puanlarındaki yol açtığı değişme: depresyon ve öfke-içte puanlarının yol açtığı değişimin iki katı kadardır. Ayrıca bulgular mükemmellik setinde Other-Oriented Perfectionism ( $r = .43$ ) ve socially-Prescribed Perfectionism ( $r = .96$ ) I. kanonik değişkenle ilişkili olduklarını göstermektedir. Bununla birlikte, mükemmellik setine ilişkin standartlaştırılmış katsayılar incelendiğinde, I. kanonik değişkene en çok katkı

yapan değişkenin socially-Prescribed Perfectionism olduğu ( $\beta=.95$ ) ve bu değişkenin katkısının, Other-Oriented Perfectionism'e katkısından ( $\beta=.26$ ) yaklaşık üç kat daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. Sonuç olarak, I. kanonik değişken çiftinde önemli yüke sahip olan değişkenler birlikte değerlendirildiklerinde, öfkesini içe atan, depresif ve mutsuz öğrencilerin social-Prescribed ve Other-Oriented mükemmeliyetçiliklerinin yüksek olduğu söylenebilir.

## SUMMARY

In this study, relationships among the dimensions of perfectionism (dependent variable set) and anger, depression, and happiness (independent variable set) were examined. Study was conducted with the participants who were students of Vocational Education Faculty at Gazi University in 2012-2013 academic year ( $n = 178$ ). Participants were between the ages of 20 and 36 ( $M = 22.71$ ,  $sd = 2.04$ ). Their mean of academic achievement was 3.09 ( $sd = .38$ ). Following measures were administered to the participants: Multidimensional Perfectionism Scale (MPS): was a 45 –item scale which was developed by Hewitt and Flett (1991). It was used to determine the individual differences in perfectionism through three different dimensions: Self-Oriented, Other-Oriented and Socially-Prescribed Perfectionism. Oral (1999) examined the reliability of the scale in terms of internal consistency. Cronbach's Alphas were found as .91 for Self-Oriented Perfectionism subscale, .73 for other-Oriented Perfectionism subscale, and .80 for Socially-Prescribed Perfectionism subscale. Oxford Happiness Scale, (OHQ-SF) was developed for assessing the happiness level (Hills & Argyle, 2002) and it is an 7-item scale which was adapted to Turkish culture by Doğan and Çötek (2011). The factor analysis of the scale showed that it was a single-factor scale. OHS-SF's internal consistency coefficient and test-retest reliability coefficient were determined to be .74 and .85 respectively. The State Trait Anger Scale (STAS): The scale was developed by Spielberger (1983) and Özer (1994) adapted it to Turkish culture. Cronbach's Alphas obtained from the all data set were calculated separately. They were found as: for Trait Anger .79, for Controlled Anger .84, for Anger out .78, and for Anger suppression .62. For the convergent validity, trait anxiety, depression adjective checklist, and anger inventory were utilized and the correlations found between each of those measures and STAS were found to be statistically significant at .01 and .001 alpha levels.

Beck Depression Inventory (BDI) (1978) was adapted to Turkish by Hisli (1988). Split-half reliability coefficient was found as .74. Convergent validity of the scale was assessed via MMPI-D and the pearson product-moment correlation coefficient was calculated as .63.

Data were analysed through SAS 9.2 package and canonical correlation method was utilized. Results of the canonical correlation method suggested 3 pair variables, however, only the first pair was interpreted, since the only statistically significant one was the first pair of variables ( $F(18, 475.66 = 2.41$ ;  $p=.00$ ). For the first canonical variable, correlations between linear equations obtained from the sets was ( $rc$ ) .40 ( $r^2 = .16$ ). The first canonical variable obtained from the predictors set explained .34 of the variance in its own set. For the perfectionism set the first canonical variable explained the variance of .05 at the average (redundancy). Similarly, canonical variable obtained from the perfectionism set explained .29 of the variance, the variance that explained by that set was .05 in the predictors set. The variances explained by the first canonical variable was more effective in explaining the variance in the predictors set, rather than explaining the variance in the perfectionism set. When the cut-off point determined as .30, variables of internal anger ( $r = .54$ ), trait anger ( $r = .48$ ), depression ( $r = .67$ ), and happiness ( $r = -.86$ ) in the predictor set were related to first canonical variable. Standardized coefficients of these variables, as it is interpreted in multiple regression, showed that happiness had the highest contribution ( $\beta = -.64$ ) for the first canonical variable. Depression ( $\beta = .37$ ) and internal anger ( $\beta = .26$ ) had moderate levels of contribution for the first canonical variable. Therefore, when the variables in the predictors set kept constant, variation created by one unit increase in the happiness scores made approximately two times more contribution for the canonical variable scores than the variation as a result of the change in depression and internal anger scores. In addition, findings indicated that Other-Oriented Perfectionism ( $r = .43$ ) and Socially-Prescribed Perfectionism ( $r = .96$ ) in the perfectionism set were related to the first canonical variable. Moreover, standardized perfectionism coefficients showed that socially-prescribed perfectionism ( $\beta=.95$ ) had the highest contribution for the first canonical variable, and it had approximately three times more contribution

to the first canonical variable than the contribution of other-oriented perfectionism ( $\lambda^2 = .26$ ). In sum, when variables having considerably high loadings were examined, students who repressed his/her anger, were depressive and unhappy had higher scores in socially-prescribed and other-oriented perfectionism.

ID: 165

**Ankara Üniversitesi Öğrencilerinin Kıskançlık Örüntüleri**

.....  
**How Jealous Are Ankara University Students?**  
.....

**Yazarlar / Authors:** Seher Sevim, Rumeysa Hoşoğlu

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

**HOW JEALOUS ARE ANKARA UNIVERSITY STUDENTS?**

The knives of jealousy are honed on details .

Doç. Dr. Seher A. SEVİM

Arş. Gör. Rumeysa HOŞOĞLU

This research that designed in the form of a case study, aimed to gather detailed information about jealousy-related behaviors of university students. Research data were obtained from students of the Faculty of Political Sciences and the Faculty of Educational Sciences, Ankara University. A survey of 14 open-ended questions, prepared by the researchers, has been applied the students. During the analysis phase of the data, first, participants' responses were divided into groups in terms of themes, and then their jealousy patterns were identified based on these groups of themes.

First thing which has come to our attention after the review of the findings is that girls get jealous of their boyfriends most when they engage in some sort of close relationship/friendship with other girls. This is followed by the theme of such interactional behaviors with other girls as exchanging greetings with, smiling at, and staring at them, On the other hand, boys display maximum jealousy similarly when they observe their girlfriends' affinity for other boys. However, the next theme which arouses jealousy is much different. It is related with how and what their girlfriends choose to wear, i.e. miniskirts and low-cut garments. Then comes forth another similar theme which includes, inter alia, conversing with, paying a compliment to and exchanging messages in the social media with other boys.

According to the findings, how girls and boys react to when they get jealous is rather similar. Some of those reactions are holding back, distancing, and yelling. Nonetheless, unlike the boys, the girls specified that they exhibit violent behaviors within a wide range, from fighting to throwing and breaking things.

Another prominent outcome is that female students, again unlike the male students, expressed their tendency towards displaying more problem-solving behaviors for instance by asking for an explanation, telling their feelings, etc. Finally, what girls and boys feel when jealous is again alike. Both groups feel resentment, anger, sadness and frustration.

ID: 191

**Danışmanlığın Teknolojiyle Buluşması: Bir Kariyer Yolculuğu Hikayesi****Counseling Meeting Technology: The Story Of A Career Journey**

Yazarlar / Authors: Gökçe Bulgan

**ÖZET**

Teknoloji işimizi yürütme biçimimiz, birbirimizle iletişimimiz ve etkileşimimiz gibi pek çok alanda değişikliğe yol açtı. Benzer şekilde internet üzerinden danışmanlık hizmetlerinin kullanımı her geçen gün artarak video konferans, eşzamanlı yazışma ve e-posta gibi farklı formatları kapsamakta. İnternet danışmanlığı gerek mekandan bağımsız olması, gerekse zamandan ve finansal kaynaklardan tasarruf etmesi bakımından bir çok kullanıcı tarafından tercih edilen bir yöntem. Lewis ve Coursol'un (2007) danışman eğitimcileri üzerinde yaptıkları bir araştırmaya göre katılımcıların büyük çoğunluğu (%83) internet danışmanlığında en rahat ve etkili biçimde kariyer konularının ele alınabileceğini belirtiyorlar. Kariyer danışmanlığına en çok ihtiyacı olan grupların başında ise mezuniyet durumunda olan üniversite öğrencileri ile yeni bir iş arayışı içinde olan genç profesyoneller yer almakta. On sekiz yaş üstü 2.045 katılımcının ilk işleri ve ilk işverenlerine dair yapılan bir araştırmada katılımcıların %43'ü üniversite mezuniyetinden sonra girdikleri ilk işte iki yıldan az kaldıklarını, %61'i ise işverenlerinin organizyon içinde yükseltilmelerini kendilerine net bir yol çizmediklerini belirlemekte (Taleo Şirketi, 2008). İşten ayrılan yeni mezunların üçte birinin ilk altı ay içerisinde ayrıldıkları ve değişen iş dünyasında iş bulmak için kullanılan eski yöntemlerin artık işe yaramadığı göz önüne alınca, gençlerin kariyerlerini çizmelerinde kişiye özel danışmanlık hizmeti almalarının ne denli önemli olduğu anlaşıyor.

Günümüz gençliğinin kariyer danışmanlığı opsiyonlarını düşündüğümüzde yüz yüze danışmanlık yerine internet danışmanlığını tercih etmelerinin nedenlerinden bazıları şöyle sıralanabilir: a) Gençlerin günün önemli bir bölümünü internet başında geçirmeleri, hatta bazen yüz yüze iletişimdense internet üzerinden iletişim kurmayı tercih etmeleri; b) internet aracılığıyla farklı coğrafyalarda yaşayan danışmanlara erişme imkanı ve c) gençlerin bütçelerinin görece kısıtlı olması nedeniyle daha ekonomik olan internet danışmanlığının cazip olması. Bütün bu noktaları göz önüne alarak, bu bildiride gençleri kariyer hayallerine ulaştırma hedefiyle yola çıkan ve teknolojinin kullanımıyla daha fazla kişinin hizmetlerden yararlanması için fırsat yaratan bir grup girişimcinin ortak hikayesini, insparkusun hikayesini, onlara sonradan katılan bir danışmanın gözünden anlatmayı hedefliyorum. İnparkus, bireylere mutlu olacakları hayatı sunacak bir kariyere sahip olmaları için yol haritası çizmelerine aracılık eden bir kariyer danışmanlığı sistemidir. Bu kariyer danışmanlığı sistemi özellikle 18-35 yaş arası iş hayatına atılmış veya atılmak üzere olan gençlerin ve genç profesyonellerin, kendilerini keşfetmelerini, hayallerini hedeflerine dönüştürmelerini ve bu hedefe ulaşacak yolu adım adım planlamalarını destekler. Dışavurumcu sanat terapileri, Gestalt yaklaşımı ve farklı kariyer kuramlarından yararlanan insparkus, temel danışmanlık becerilerini etkili biçimde kullanan danışmanlarıyla bireylerin hayallerini netleştirerek kendileri için en uygun kariyer hedefini belirlemelerine aracılık eder. Tamamı online olarak internet üzerinden uygulanan sistem, kariyer danışmanlığı hizmetini zaman ve mekandan bağımsız ve ekonomik olarak sunar. Süreç, her biri kendi içinde adımlara bölünmüş üç paketten oluşur: a) Vizyon: "Nereye gitmek istiyorum?," b) Konum: "Neredeyim?" ve c) Plan: "Hedefime nasıl giderim?" Bu üç paketin her biri, kullanıcıların yanıtlarının danışmanlar tarafından incelenerek e-posta üzerinden gönderilen kişiye özel değerlendirmesi ile son bulur. Kullanıcıların tercih etmeleri durumunda ise her adımda danışmanla yazışarak ilerleyebilecekleri birebir danışmanlık opsiyonu da bulunmakta. Sistemde yer alan güçlü sorular, videolar, ses kayıtları ve oyunlarla bireyler düşünce sistematığı kazanarak kendi kariyerini kendileri tasarlarlarken danışmanlar bireylere bu kariyer yolculuğunda eşlik ederler. Bireylerin ancak kişisel değerleri, becerileri ve güçlü yanlarıyla örtüşen bir kariyer seçtiğinde mutlu, verimli ve başarılı olabileceğine olan inançla hareket eden insparkusun ana amacı, kişilerin mutlu olacakları kariyeri bulmalarına destek olmak. Boğaziçi Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi

ve Doğu Üniversitesi gibi yüksek öğretim kurumlarında kariyer etkinlikleri düzenlemiş olan insparkusun başlangıcından bu zamana kadar geçen iki yılda 25.000'den fazla üyesi bulunmakta. Paketlerdeki tüm adımları tamamlayarak opsiyonel olan "Bu programdan ne kazandın?" sorusunu cevaplayan 612 kişiden %29'u hedeflerini belirlediklerini ve netleştirdiklerini, %27'si motivasyon kazandıklarını, %20'si kendilerine olan güvenlerinin arttığını ve %9'u ise destek aldıklarını belirtmişler. Kullanıcıların memnuniyet derecesi ise %92'dir.

Bu bildiride kariyer danışmanlığına teknolojiyi başarılı bir şekilde entegre ederek her geçen gün daha fazla kişinin kariyer hedeflerini netleştirerek mutlu olacakları bir geleceğe doğru adım atmalarına aracılık eden bir sistemin hikayesini anlatarak: "Değişen dünyaya ayak uydurarak nasıl daha mutlu olacağımız bir geleceği planlayabiliriz?" ve "Teknoloji aracılığıyla danışmanlığı nasıl daha etkili şekilde kullanabiliriz?" gibi soruların yanıtlarını katılımcılarla paylaşabileceğimiz bir diyalog başlatmayı amaçlıyorum.

Anahtar sözcükler: Kariyer danışmanlığı, online danışmanlık, kariyer ve Y nesli, üniversite öğrencileri ve genç profesyoneller

## SUMMARY

Technology has changed the way we do business and how we communicate and interact with each other. Similarly, usage of counseling services online has grown, utilizing videoconferencing, synchronized chat, and email. Many people prefer online counseling due to location independence, and lower time/financial cost. Most participants (83%) in Lewis and Coursol's (2007) study on counselor educators indicated that career issues were to be the most easily and effectively addressed topic through online counseling. Among those who need career counseling, senior college students and young professionals in job search require the services the most. In a study examining first employment and first employers on 2,045 participants above 18 years of age, 43% indicated that they stayed less than two years in their first job after graduation, whereas 61% stated that their employers did not provide a clear path toward promotion (Taleo Corporation, 2008). Considering that new graduates who quit jobs do it within the first six months and that previous job search methods do not work as well, using person-specific counseling services is vital.

When thinking about the career counseling options of today's youth, some of the advantages of online counseling over in-person engagement could be: a) Online communication might be preferable because of spending significant time online for other communication needs: b) the opportunity to reach counselors in remote locations: and c) its lower cost appealing to those with limited budgets. Considering these points, in this paper I am aiming to tell the story of insparkus, the story of a group of entrepreneurs who set off on a journey to help young people reach their career aspirations and created a chance for more people to use these services by integrating technology, through the lens of a counselor who has recently joined them. Insparkus, is a career counseling system that helps people plan a road map to lead them to a life with happiness and a fulfilling career. This career counseling system targets young people and professionals between ages 18 and 35, who have gotten or are about to get a job, in discovering themselves, transforming their dreams into specific goals, and planning their steps to their target. Insparkus, which is based on expressive art therapies, the Gestalt approach, and different career theories, guide people in specifying their career goals with counselors who effectively use the necessary counseling skills. The system provides its users with online career counseling services, which is not location or time bound and is affordable. The process consists of three packages with several steps to be completed within each: a) Vision: "Where do I want to go?," b) State: "Where am I?" and c) Plan: "How do I get to my target destination?" All these packages end with the user receiving an email customized to himself or herself by a career counselor who thoroughly examines his or her answers. The users, if willing, also have the option of using one-to-one counseling along each step. The users design their own careers by gaining a systematized thought process through the system's powerful questions, video and audio recordings, and games while the career counselors accompany them. Believing that individuals could only be truly happy, productive, and successful when they choose a career path that would match their personal values, talents, and strengths, insparkus' main aim is to help people find that specific career path. Insparkus, which has organized career activities in colleges such as Bogazici University, Middle East Technical University, Istanbul Technical

University and Dogus University, has reached over 25,000 members during the two years following its launch. Among those who finished all the steps and chose to answer the optional question “What did you gain through this program?,” 29% of a total of 612 users indicated that they specified and clarified their goals, 27% gained motivation, 20% felt an increase in self-confidence, and 9% received support. The users indicated their overall satisfaction level as 92%.

In this paper, by sharing the story of a career counseling system that has successfully integrated technology and has been serving an increasing number of individuals clarifying their career goals and taking the steps toward a future that would make them happy: I aim to start a conversation with the audience addressing questions such as “How could we plan for a happy future by keeping up with the constantly changing world?” and “How could we use technology more effectively in counseling?”

Key words: Career counseling, online counseling, career and Generation Y, university students and young professionals



ID: 213

### **Şehit Çocuklarında Bağlanma Modeli**

#### **Attachment Patterns Of Children Of Martry**

Yazarlar / Authors: Berna Güloğlu, Özlem Karairmak

### **ÖZET**

Birey, annesi veya kendisine bakan kişiyle kurduğu ilk ilişkide, ihtiyaçlarının giderilmesi, kendini güvende hissetmesi, duygusal yakınlık beklentilerinin karşılanması sonucunda, kendisini sevmeye ve onaylanmaya layık görerek önemli olduğunu hissedecek ve diğer insanları ve dünyayı güvenilir ve olumlu bir yer olarak algılayacaktır. Bireyin yaşamının erken dönemlerinde annesiyle kurduğu ilişki sonucunda şekillenen bağlanma biçimi yaşamı boyunca süreklilik göstermektedir (Bowlby, 1969). Bireyin kendisi ve diğerleriyle ilgili iki tür çalışan modelinden yola çıkan Bartholomew ve Horowitz (1991), güvenli, saplantılı, kayıtsız ve korkulu bağlanma olmak üzere dört örüntü ortaya koymuştur. Güvenli bağlanma, bireyin hem kendini hem de diğerlerini değerli ve sevebilir olarak algılamasıdır. Saplantılı bağlanma, bireyin kendini değersiz bulurlarken diğerlerini olumlu değerlendirmesidir. Korkulu bağlanma stilinde birey, hem kendini hem de diğerlerini olumsuz görür. Kayıtsız bağlanma ise bireyin kendini değerli ve sevebilir olarak değerlendiren, diğerleriniyse olumsuz değerlendirmesidir.

Bağlanma örüntüsü ile bireyin ruh sağlığı arasında ilişki olduğunu gösteren araştırma bulgularına rastlanmaktadır (Surcinelli, Rossi, Montebanarocci ve Baldaro, 2010). Güvenli bağlanmanın bireyleri psikiyatrik rahatsızlıklardan karşı koruyucu bir role sahip olduğu düşünüldüğünde, babasını erken yaşta kaybetmek gibi travmatik yaşantıya sahip olan şehit çocuklarının bağlanma örüntülerinin incelenmesi gerekmektedir. Bu çalışmanın amacı, babasını zorunlu askerlik hizmetini yaparken erken yaşta kaybetmiş olan şehit çocuklarının bağlanma örüntülerini araştırmaktır.

#### **Örnekleme**

Çalışmaya 105 (50 kadın, 55 erkek) şehit çocuğu katılmıştır. Yaş aralığı ise 18-30 arasında olup, ortalaması 21.55'tur. Katılımcıların %14.4(15)'ü lise mezunu, %83.7 (87)'si üniversite mezunu olduğunu belirtmiştir. %1.9(2)'siyse lisansüstü eğitim almıştır. %6.9 (7) babası şehit olduğunda henüz doğmamıştır, %40.6 (41)'si 0-1 yaş aralığında, %42.6(43)'si 1-3 yaş aralığında, %6.9 (7)'u 3-6 aralığında, %3(3)'ü ise 6-11 yaş aralığında babasını kaybetmiştir. Katılımcıların, %61.7(66)'si annesiyle, %12.1(13)'ü annesi ve yeni eşiyle, %5.6(6)'si babasının ailesiyle, diğer bir %5.6(6)'si annesiyle birlikte babasının ailesiyle, yine %5.6(6)'si kendi eşi ve annesiyle, %3.7(4)'si annesinin ailesiyle ve %2.8(3)'üyse yalnız yaşadığını söylemiştir. %31.7(33)'si annesinin yeniden evlendiğini, %68.3(71)'üyse evlenmediğini beyan etmiştir. %84.5(87) annesiyle ilişkisinin yakın ve güvenli olduğunu belirtirken, %10.7(11)'si karmaşık ve tanımlanamaz olduğunu, %3.9(4) ise yalnız ve uzak olduğunu belirtmiştir. Sadece %1(1)'i annesiyle ilişkisini tedirgin edici ve huzursuz olarak tanımlamıştır. Yaşadığınız yakın ilişki size ne hissettiriyor sorusuna %75.9(41)'si yakın ve güvenli derken, %16.7(9)'si karmaşık ve tanımlanamaz, %7.4(4)'ü ise tedirgin edici ve huzursuz hissettirdiğini belirtmiştir. 51 kişi bu soruya cevap vermemiştir.

#### **Ölçme Araçları**

Demografik Bilgi Anketi: Araştırmacılar tarafından hazırlanan anketle katılımcıların şu andaki yaşı, babası şehit olduğundaki yaşı, eğitim durumu, şu anda kiminle yaşadığı, annesinin yeniden evlenip evlenmediği, annesiyle ilişkisinin ona nasıl hissettirdiği, romantik bir ilişkisinin olup olmadığı ve bu ilişkinin kendisine ne hissettirdiği gibi sorular sorulmuştur.

İlişki Ölçekleri Anketi (İÖA): Türkçe'ye Sümer ve Güngör (1999) tarafından kazandırılmış olan ölçek 17 maddeden oluşmaktadır ve farklı maddeler toplanarak dört bağlanma prototopini ölçmek amaçlanmaktadır. 123 öğrenci ile yürütülen geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları sonucunda anketin iç tutarlılık katsayılarına bakıldığında ise .27 ile .61 arasında değişmektedir. Bağlanma stilleri arasındaki korelasyonlar .54 ile .78 arasında değişmektedir.

### İşlem

1982 yılında Şehit yakınlarına ve gazilere yardım etmek amacıyla kurulan ‘Mehmetçik Vakfı’ ile irtibata geçilerek çalışma için izin alınmıştır. Geri gönderim için yedek zarf ve pulda eklenen anket formları Mayıs 2012’de vakıf personeli tarafından şehit çocuklarına postalanmıştır. Bir ayın sonunda geri dönüşlerin yetersiz olması üzerine şehit çocukları yine vakıf personeli tarafından telefonla aranarak çalışmaya katılmaları rica edilmiştir. Vakıfta toplanan formlar Temmuz 2012 sonunda teslim alınmıştır. Cinsiyetin, annenin yeniden evlenmesinin ve romantik ilişkinin bağlanma örüntüsü üzerinde herhangi bir fark yaratıp yaratmadığını test etmek amacıyla da tek yönlü varyans analizi uygulanmıştır. Verilerin istatistiksel analizinde SPSS 17.00 kullanılmıştır.

### Bulgular

Kadınların, erkeklere göre daha az güvenli bağlandıkları bulunmuştur [ $F(1,103)=7.476$ ,  $p=.007$ ]. Ancak korkulu [ $F(1,103)=2.258$ ,  $p=.136$ ], saplantılı [ $F(1,103)=.718$ ,  $p=.399$ ] ve kayıtsız [ $F(1,103)=.034$ ,  $p=.853$ ] bağlanma örüntüleriyle cinsiyet arasında herhangi bir farka rastlanmamıştır. Ayrıca, annesi yeniden evlenenlerin, annesi yeniden evlenmeyenlere göre saplantılı bağlanma puanlarının daha yüksek olduğu bulunmuştur [ $F(1,103)=5.355$ ,  $p=.023$ ]. Annenin yeniden evlenmesiyle güvenli [ $F(1,103)=.003$ ,  $p=.959$ ], korkulu [ $F(1,103)=.035$ ,  $p=.851$ ] ve kayıtsız [ $F(1,103)=.054$ ,  $p=.816$ ] arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Bir başka bulguysa, romantik ilişkisi olanların, romantik ilişkisi olmayanlara göre daha yüksek saplantılı bağlanma puanlarına sahip olduğuna işaret etmektedir [ $F(1,103)=4.912$ ,  $p=.029$ ]. Romantik ilişkisi olmayanlar ise kayıtsız bağlanma puanları daha yüksektir [ $F(1,103)=4.309$ ,  $p=.040$ ]. Romantik ilişkinin olup olmaması ve güvenli [ $F(1,103)=3.410$ ,  $p=.068$ ] ve korkulu [ $F(1,103)=3.478$ ,  $p=.065$ ] bağlanma örüntüleri ile arasında bir fark bulunamamıştır.

?

### Tartışma

Araştırma bulgularına göre, kadın şehit çocukları, erkek şehit çocuklarına göre daha az güvenli bağlanabilmektedir. Ayrıca, annesi yeniden evlenen şehit çocuklarının saplantılı bağlandıkları görülmüştür. Romantik ilişkisi olanlar ve olmayanların bağlanma örüntülerinin farklı olduğu tespit edilmiştir. Romantik ilişkisi olanlar daha çok saplantılı bağlanırken, romantik ilişkisi olmayanlar ise kayıtsız bağlanmaktadır.

Anahtar Sözcükler: bağlanma, bağlanma örüntüsü, şehit çocukları

### Kaynakça

1. Bartholomew, K. & Horowitz, L.M. (1991). Attachment styles among young adults: A test of a four-category model. *Journal of Personality and Social Psychology*, 61(2), 226-244.
2. Bowlby, J. (1969/1982). *Attachment and loss*, Vol 1: Attachment. New York: Basic Books.
3. Surcinelli, P., Rossi, N., Montebanocci, O., & Baldora, B. (2010). Adult attachment styles and psychological disease: Examining the mediating role of personality traits. *The Journal of Psychology*, 144(6), 523-534.
4. Sümer, N., & Güngör D. (1999). Yetişkin bağlanma stilleri ölçeklerinin Türk örneklemini üzerinde psikometrik değerlendirmesi ve kültürlerarası bir karşılaştırma. *Türk Psikoloji Dergisi*, 14, 71-106.

## SUMMARY

Individual sees himself worthy of being loved and other people and the world as a place to reliable as a result of relationship which is built between children and mother of primary caretaker, The attachment style that is shaped in early life is continuous throughout life (Bowlby, 1969). Bartholomew and Horowitz (1991) developed four attachment model based on Bowlby's (1969) two types of internal working model: secure, preoccupied, fearful and dismissive. Secure attachment is considering oneself and others as a lovable and valuable person. Preoccupied attachment is seeing oneself as unlovable whereas seeing other as lovable. Fearful attachment sees both oneself and others as unlovable. Dismissive attachment is seeing oneself as lovable whereas seeing other as unlovable.

There is a empirical research findings that showed the relationship between attachment patterns and mental health of individuals (Surcinelli, Rossi, Montebanocci ve Baldaro, 2010). As the secure attachment is seen as a protective factor against psychiatric problems, attachment styles of children of martyr should be investigated. Because they loss their father at early age of their life, they are carrying a great risk to

develop psychiatric problems. The aim of the current study is to examine the attachment patterns of children of martyr.

#### Participants

105 (50 females and 55 males) were took part in the present study. The age range is changing from 18 to 30, with the mean age of 21.55. 14.4%(15) of them graduated from high school, 83.7 % of them (87) from university and 1.9% (2) of them had master degree. 6.9 % (7) of them lost their father before they born, 40.6 % (41) of them lost their father until one years old, 42.6% (43) of them lost their father between 1 and 3 years old, 3%(3) of them between 6 and 11 years old. 61.7% (66) of participant are living with their mothers, 12.1% (13) with their mother and stepfather, 5.6%(6) fathers' parents, 5.6%(6) with mothers and fathers' parents, 5.6%(6) with their husband and mother, 3.7% (4) with mothers' parents and 2.8%(3) were living alone. %84.5(87) of the participants reported that they have close and secure relationship with their mother, %10.7(11) were described as complicated and indefinable, and %3.9(4) of them as a lonely and distant. %1(1) of them describes the relationship with his or her mother as restless and uneasy. The question of how do you feel in your romantic relationships, 75.9%(41) of them described it as close and secure, %16.7(9) complicated and indefinable, , 7.4%(4) restless and uneasy. 51 participants don't respond this question.

#### Procedure

The inventories were delivered to Mehmetçik Vakfı which is founded in 1982 to help the relatives of martyrs and veterans. They sent the inventories to the children of martyr by post in May 2012. All of letters were collected in the institution and taken back in July 2012. In order to examine the relationship between attachment patterns and gender, mother's remarriage and having romantic relationship, one-way analyses of variance were carried out.

#### Results

The results showed that secure attachment scores of males is higher than females [ $F(1,103)=7.476$ ,  $p=.007$ ]. However, there is no difference between gender and preoccupied [ $F(1,103)=.718$   $p=.399$ ], fearful [ $F(1,103)=2.258$ ,  $p=.136$ ] and dismissive [ $F(1,103)=.034$ ,  $p=.853$ ] attachment patterns. Moreover, there is significant difference between participants whose mother remarried and participants whose mothers didn't married again in preoccupied attachment pattern [ $F(1,103)=5.355$ ,  $p=.023$ ]. Participants whose mothers married had higher score in preoccupied attachment pattern than participants whose mothers didn't married again. There is no significant difference between mothers' remarriage and not marriage in terms of secure [ $F(1,103)=.003$ ,  $p=.959$ ], fearful [ $F(1,103)=.035$ ,  $p=.851$ ] and dismissive [ $F(1,103)=.054$ ,  $p=.816$ ] attachment styles. Another finding demonstrated that there is significant difference between having romantic relationship and attachment patterns. Participants who have romantic relationships had higher score than participants who don't have romantic relationships in preoccupied attachment styles [ $F(1,103)=4.912$ ,  $p=.029$ ]. Additionally, participants who don't have romantic relationships had higher score than participants who have romantic relationships in dismissive attachment pattern [ $F(1,103)=4.309$ ,  $p=.040$ ]. There is no significant difference between mothers' remarriage or not marriage and secure [ $F(1,103)=3.410$ ,  $p=.068$ ] and fearful [ $F(1,103)=3.478$ ,  $p=.065$ ] attachment styles.

#### Discussion

Males are attached securely more than females. If mothers of children of martyr remarried, their attachment pattern is preoccupied. Moreover, if they have romantic relationship, they have got higher score in preoccupied attachment pattern whereas if they don't have romantic relationship, they have got higher score in dismissive attachment pattern.

**Keywords:** attachment, attachment pattern, children of martyr

#### References

1. Bartholomew, K. & Horowitz, L.M. (1991). Attachment styles among young adults: A test of a four-category model. *Journal of Personality and Social Psychology*, 61(2), 226-244.
2. Bowlby, J. (1969/1982). *Attachment and loss*, Vol 1: Attachment. New York: Basic Books.
3. Surcinelli, P., Rossi, N., Montebanocci, O., & Baldora, B. (2010). Adult attachment styles and psychological disease: Examining the mediating role of personality traits. *The Journal of Psychology*, 144(6), 523-534.
4. Sümer, N., & Güngör D. (1999). Yetişkin bağlanma stilleri ölçeklerinin Türk örneklemini üzerinde psikometrik değerlendirmesi ve kültürlerarası bir karşılaştırma. *Türk Psikoloji Dergisi*, 14, 71-106.

ID: 238

**İnsan İlişkileri Ve İletişim Becerileri Dersinin Öğrencilerin Empatik Beceri Ve İletişim Beceri Düzeylerine Etkisi**

**The Effect Of Human Relations And Communication Skills Course On The Levels Of Empathic Skills And Communication Skills Of Students**

Yazarlar / Authors: Yıldız Öztan Ulusoy, Gülşen Varlıklı, Hakan Turan

**ÖZET**

Bu araştırmanın amacı: insan ilişkileri ve iletişim becerileri dersinin, öğrencilerin empatik beceri ve iletişim beceri düzeylerine etkisini saptamaktır.

Yöntem olarak araştırmada öntest-sontest kontrol gruplu deneysel desen kullanılmıştır. Araştırmanın deney grubunu KOU Eğitim Fakültesi 2012- 2013 öğretim yılı PDR 2. sınıf öğrencileri (30), kontrol grubunu ise Matematik öğretmenliği 2. Sınıf öğrencileri (30) oluşturmaktadır.

Uygulamaya başlamadan önce, deney ve kontrol gruplarının her ikisine birden “iletişim becerileri envanteri ve empatik beceri envanteri” uygulanarak uygulama sonuçlarına göre deney ve kontrol gruplarının empatik beceri ve iletişim beceri düzeylerinin birbirine eşit olduğu saptanmıştır. Daha sonra “insan ilişkileri ve iletişim” dersini alan deney grubu çalışmalarının yürütülebilmesi için 15 ‘er kişilik 2 gruba ayrılmıştır. Grupları alanda yeterli ve aynı içeriği uygulama deneyimi olan öğretim üyeleri eş zamanlı yürütmüşlerdir. Uygulamalar 12 hafta ve her oturum 90 dakika sürmüştür. Bu süreçte kontrol grubunda ise insan ilişkileri ve iletişim becerileri adına herhangi bir etkinlik yapılmamıştır. 12 haftanın sonunda deney ve kontrol gruplarına iletişim becerileri envanteri ve empatik beceri envanteri tekrar uygulanarak ön test sonuçları ile son test sonuçları açısından gruplar arasında anlamlı bir farklılığın olup olmadığı saptanmaya çalışılmıştır. Verilerin analizinde, grupların ön test-son test puanları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığının belirlenmesi amacıyla ilişkisiz grup t testi kullanılmıştır.

Araştırmanın sonucunda, insan ilişkileri ve iletişim becerileri dersini alan deney grubu öğrencilerinin, bu dersi almayan kontrol grubu öğrencilerine göre son test puanları açısından deney grubu lehine anlamlı bir farklılık ortaya çıkmıştır.

Bu bulgulardan hareketle, düzenli olarak, teorik ve uygulamalı bir şekilde insan ilişkileri ve iletişim becerileri dersini almalarının PDR öğrencilerinin mesleğe yönelik gelişimleri üzerinde önemli bir etkisinin olduğu söylenebilir.

**SUMMARY**

The purpose of this study is to determine the effect of human relations and communication skills course on the levels of empathic skills and communication skills of students.

As a method, pretest-posttest control group experimental design has been used in the study. KOU Faculty of Education 2012-2013 academic year PCG (Psychological Counselling and Guidance) sophomores (30) constitute the experimental group of the study, and Mathematics Teaching sophomores (30) constitute the control group.

Before starting the application, “communication skills inventory” and “emphatic skills inventory” were conducted both for the experimental and for the control groups and it was determined that the levels of empathic skills and communication skills of the experimental and control groups were equal according to the results of the application. Later, the experimental group taking “human relations and communication” course was divided into 2 groups including 15 people each in order for the studies to be conducted. Faculty members, proficient in the field and experienced in the application of the same content, conducted the groups simultaneously. The applications lasted 12 weeks and each session lasted 90 minutes. Within that

period, no activity for human relations or communication skills was carried out in the control group. At the end of 12 weeks, “communication skills inventory” and “emphatic skills inventory” were conducted again for the experimental and control groups and it was tried to determine whether there was a significant difference between the groups in terms of the results of pre-test and post-test.

In order to determine whether there was a significant difference between the pretest-posttest scores of the groups, independent sample t test was used in data analysis.

As a result of this study, a significant difference emerged in favour of the experimental group taking human relations and communication skills courses compared to the control group not taking this course in terms of post-test scores.

Considering these findings, it can be said that taking human relations and communication skills courses in theoretical and practical ways on a regular basis has an important effect on vocational development of PCG students.

ID: 239

**Okul Rehberlik Servislerine Yansıyan Zorbalık Olayları Ve Zorbalığa Yönelik Önleyici Müdahale Edici Yaklaşımlar**

.....  
**Bullying In The Schools And School Counselor's Preventional And Interventional Approaches**  
.....

Yazarlar / Authors: Zeynep Deniz Yöndem, Mehmet Önemli

**ÖZET**

Bu çalışmada, Okul Rehberlik Servislerine yansıyan zorbalık olaylarının ve Rehber Öğretmenlerin bu tür olaylara yönelik önleme ve müdahale yaklaşımlarının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Araştırma betimsel bir çalışmadır, nicel ve nitel analiz yöntemlerini içermektedir. Araştırmanın örneklemini Bolu ve Düzce illerinde ilköğretim ve ortaöğretim okullarında görev yapan Rehber Öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırma verilerinin toplanması amacıyla, araştırmacı tarafından hazırlanan, açık ve kapalı uçlu sorulardan oluşan bir anket uygulanmıştır. Ankette yer alan kapalı uçlu sorularda, Rehber Öğretmenlerin okulda şiddet-zorbalık konusunda mesleki yeterlik algıları ve ihtiyaçlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Açık uçlu sorular ile okullarda karşılaşılan zorbalık olaylarının sayısal ve niteliksel özelliklerinin ve Rehber Öğretmenlerin yaptığı önleyici ve müdahale edici yaklaşımların belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma henüz süren bir araştırma olduğundan bulgulara yer verilememiştir.

**SUMMARY**

This study focused on determining bullying incidents which referred to school counseling services and exploring the School Counselor's preventional and interventional strategies for bullying incidents. The study was a descriptive research ,and quantitative and qualitative methods were used for analysis. The sample of study consisted of primary and secondary school counselors from Bolu and Duzce cities. Questionnaire which prepared by researchers included closed and open-ended questions. The closed questions aimed to determine School Counselor's perceived professional efficiencies and training needs about bullying. And the open-ended questions aimed to determine quantitative and qualitative characteristics of bullying incidents and School Counselor's applications about this subject. Due to ongoing research the findings of the study could not completed.

ID: 248

**Ergenlerde Bilgisayar Ve İnternet Kullanımı: “www.imdat!biri Beni Kurtarsın.com”**

**Computer And The Internet Use Among Adolescents: “www.imdat!biri Beni Kurtarsın.com”**

Yazarlar / Authors: Nurten Karacan Özdemir, Leyla Vural, Adil Rodoslu

**ÖZET**

Ergenler, gelişimsel özellikleri sebebiyle bilgisayar ve internet bağımlılığı geliştirme konusunda risk grubunda yer almaktadırlar (Cao ve Su, 2007). Bu konuda son yıllarda yapılan araştırmalar, ergenlerde problemli internet ve bilgisayar kullanımının hızla arttığını göstermektedir. Bu nedenle, bu konuda Psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri kapsamında veliler ve öğrenciler için önleyici, koruyucu ve tedavi edici müdahalelerin geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır (Akt. Bilge, 2012). Bu kapsamda ODTÜ G.V. Okullarında “ortak sorunları paylaşan” öğrenciler, veliler ve öğretmenler için odak grup çalışmaları yapılmaktadır. Bu çalışmalardan biri: “Ergenlerde Bilgisayar ve İnternet Kullanımı” konusunda gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmanın amacı, 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerinin bilgisayar ve internet kullanımı davranışları ile ailelerin bu konudaki farkındalıklarını karşılaştırmak ve riskli grupta yer alan öğrencilere yönelik bir eğitim gerçekleştirilerek öğrencilerde olumlu bir değişim yaratmaktır. Bu doğrultuda çalışma öncelikle öğrencilere duyurulmuş ve katılmak isteyen öğrencilerle öngörüşme yapılarak 106 öğrencinin kaydı alınmıştır. Bu öğrencilere bilgisayar ve internet kullanımı konusundaki eğilimlerini belirlemek amacıyla “Ergenler için Bilgisayar Bağımlılığı Ölçeği” (Aras, Çakır ve Horzum, 2011) ve “Bilgisayar Kullanım Davranışları Anketi” uygulanmıştır. Ölçek ve anket sonuçlarına göre riskli grupta yer alan 37 öğrencinin ihtiyaçları tespit edilerek “www.imdat! Biri beni kurtarsın.com” isimli 3 oturumdan oluşan bir eğitim gerçekleştirilmiştir. Eğitime katılan öğrencilere aynı ölçek son-test olarak verilecektir. Risk grubunda yer almayan ancak gönüllü olarak çalışmaya başvuran öğrencilere de bir oturumluk farkındalık eğitimi verilmiştir. Aynı zamanda riskli grupta yer alan öğrencilerin velilerinin de katılımıyla “Ergenlerde Bilgisayar ve İnternet Kullanımı” konusunda veli odak grup çalışması gerçekleştirilmiştir. Veli eğitiminden sonra veli memnuniyetleri ölçülmüştür. Aynı zamanda çocuklarının bilgisayar/internet kullanımı konusundaki farkındalıklarını belirlemek amacıyla öğrencilere uygulanan anket velilere de uygulanmıştır. Öğrenci-veli karşılaştırmalı anket sonuçları ve öntest-sontest ölçümlerine ilişkin analizler devam etmektedir. Analizler tamamlandıktan sonra bulgular, ilgili literatür ışığında tartışılacaktır.

Anahtar sözcükler: Ergenlik, Riskli bilgisayar kullanımı, Riskli internet kullanımı, Önleyici çalışmalar

**SUMMARY**

Adolescents are seen as being in a risk group because of their developmental characteristics (Cao ve Su, 2007). Recently, research studies based on internet addiction and pathologic computer use indicated that the usage of internet and computer among adolescents has been increased sharply. Therefore, it is crucial to develop preventive and therapeutic interventions for parents and students by school counseling and guidance services (Akt. Bilge, 2012). Within the scope of preventive activities of METU Development and Foundation Schools, the support group studies are implemented for students, parents and teachers who share common problems. One of these studies was conducted about “Computer and Internet Use in Adolescents”, namely. The purpose of this study was to determine problematic behaviors of 6, 7 and 8 grade students about computers and the internet use, to compare the behaviors of the students with the parents’ awareness of this issue and implement an effective intervention for the students who were in the risk group. First of all, the study was announced to students. 106 students were registered as voluntary after making pre-interviews with the students. Computer Addiction Scale for Adolescents (Aras, Çakır,

& Horzum, 2011) and The Questionnaire of Behaviors of Computer-Internet Use” were administered in order to determine the level of internet and computer addiction of the students. According to the results of the scale and questionnaire, 37 students have been detected in the risk group. Then, three sessions of training named as “www.İmdat! Biri beni kurtarsın.com” was implemented to this group. The scale will be employed to participants as a post-test. On the other hand, one-session training was conducted for remaining 69 students to help them gain awareness. At the same time, parent training on this issue was carried out for the parents of the students in the risk group as well as other voluntary parents. Feedbacks about the parent education were taken from participants to evaluate the impact of the training. Also, the scale applied to students was administered to parents to compare students’ tendencies of computer and the internet use with the parents’ awareness about them. Student-parent comparative analysis and analysis of pretest-posttest measurements are continuing to run. Later, the results of the study will be discussed in the light of the relevant literature.

Key words: Adolescence, Problematic internet usage, Problematic computer usage, Preventive studies in schools



ID: 258

**Üniversite Öğrencilerinde Problemlı İnternet Kullanımının İlişkili Olduğu Değişkenler****Correlates Of Problematic Internet Use Among College Students**

Yazarlar / Authors: Aslı Uz Başı, Zekavet Topçu Kabasakal

**ÖZET**

Son yıllarda üniversite öğrencileri arasında internetin kullanımı dikkate değer bir artış göstermektedir (Kandell, 1998). Pek çok kişi interneti olumsuz sonuçlarını yaşamaksızın kullanmakta ve kullanımından faydalanmaktadır. Diğer yandan bazı bireyler interneti yanlış kullanmakta ve bundan dolayı yaşamlarında birtakım problemler yaşamaktadırlar (Morahan-Martin & Schumacher, 2000). Son yıllarda internetin aşırı kullanımına bağlı olarak, bazı bireylerin sosyal, akademik, mesleki ve fiziksel alanlarda önemli sorunlar yaşayabilecekleri bildirilmektedir (Ceyhan, Ceyhan & Gürçan, 2007). Morahan-Martin ve Schumacher (2000), patolojik internet kullanıcılarının erkek ve teknolojik açıdan gelişmiş kişiler olmak eğiliminde olduklarını, interneti oyun oynamak ve sohbet etmek gibi gerçek yaşam aktiviteleri için kullandıklarını ve internette kendilerini rahat ve yeterli hissettiklerini ifade etmektedir.

Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinde problemlı internet kullanımının ilişkili olduğu değişkenleri belirlemektir. Bu bağlamda, serbest zaman doyumu ile yaş, bölüm, sınıf düzeyi, gelir, internete bağlanma süresi ve bağlanma sebeplerini içeren sosyo-demografik değişkenler bağımsız değişkenler olarak çalışmaya dahil edilmiştir.

**Yöntem**

Katılımcılar: Çalışmaya Dokuz Eylül Üniversitesi ve Ege Üniversitesi'ne devam eden 409 öğrenci katılmıştır. Bu öğrencilerden 247'si (% 60.39) kız ve 162'si (% 39.61) erkektir.

Ölçme Araçları: Çalışmada Problemlı İnternet Kullanım Ölçeği (Ceyhan, Ceyhan & Gürçan, 2007), Serbest Zaman Doym Ölçeği-Kısa Formu (LSS: Gökçe & Orhan, 2011) ve araştırmacılar tarafından sosyo-demografik değişkenler hakkında bilgi toplamak için geliştirilmiş bir kişisel bilgi formu kullanılmıştır.

Sonuçlar: Problemlı internet kullanımı ile serbest zaman doyumu, yaş, gelir, internete bağlanma süresi ve akademik başarı ortalaması arasındaki ilişkiler Pearson korelasyon analizi ile değerlendirilmiştir. Problemlı internet kullanımı ile serbest zaman doyumu arasında negatif yönde, anlamlı ve düşük düzeyde ilişki olduğu bulunmuştur ( $r = -.122$ ,  $p < .059$ ). Bunun yanında problemlı internet kullanımı ile gelir ( $r = .159$ ,  $p < .01$ ) ve internete bağlanma süresi ( $r = .315$ ,  $p < .01$ ) arasında pozitif yönde anlamlı ilişkiler olduğu bulunmuştur. Varyans analizi sonuçları problemlı internet kullanımı puanlarının öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümlere göre anlamlı olarak farklılaştığını göstermektedir ( $F(8,408)=3.292$ ,  $P<.01$ ). Fen-Edebiyat fakültesi öğrencileri tüm öğrenciler arasında Problemlı İnternet Kullanımı Ölçeği'nden en yüksek puanları almışlardır. Son olarak, problemlı internet kullanımının interneti kullanma nedenlerine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını değerlendirmek için ayrı ayrı t-testi yapılmıştır. Sonuçlar, interneti, arkadaşlarıyla konuşmak ( $t=4.091$ ,  $p<.001$ ), yeni insanlarla tanışmak ( $t=6.969$ ,  $p<.001$ ), kumar oynamak ( $t=3.825$ ,  $p<.001$ ) ve oyun oynamak ( $t=4.977$ ,  $p<.001$ ) için kullanan üniversite öğrencilerinin Problemlı İnternet Kullanımı Ölçeği'nden, bu amaçlarla kullanmayanlara göre daha yüksek puanlar aldıklarını göstermiştir.

Tartışma : Bu çalışma üniversite öğrencilerinde problemlı internet kullanımının ilişkili olduğu değişkenlere odaklanmıştır. Serbest zaman doyumu ile problemlı internet kullanımı arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur. Bu sonuç, problemlı internet kullanıcılarının zaman kullanımı ile ilgili sorunlar yaşamak eğiliminde olduklarını iddia eden önceki araştırma bulgularıyla benzerlik taşımaktadır. Araştırmadan elde edilen bulgular genel olarak, patolojik internet kullanıcılarının interneti online oyunlar ve sohbet gibi gerçek yaşam aktiviteleri için kullanmak eğiliminde olduklarını savunan bakış açısını desteler niteliktedir (Morahan-Martin & Schumacher, 2000). Davis'in (2001) de belirtmiş olduğu gibi, internet olumsuz bir kaynak olarak değerlendirilmemelidir. İnterneti, belirlenen amaçlar doğrultusunda ve makul

sürelerde kullanmak sağlıklı bir internet kullanma davranışına işaret etmektedir. Diğer yandan internetin aşırı kullanımının yol açtığı olumsuz sonuçlar konusunda farkındalığımızı arttırma gereksinimimiz vardır.

Anahtar Kelimeler: İnternet, problemlı internet kullanımı, serbest zaman doyumu, ilişkili değişkenler

Kaynaklar

Ceyhan, E., Ceyhan, A.A. & Gürcan, A. (2007). Problemlı İnternet Kullanımı Ölçeği'nin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları" [The validity and reliability of the Problematic Internet Usage Scale]. *Educational Sciences: Theory & Practice* [Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri-KUYEB Dergisi], 7 (1), 387-416.

Davis, R. A. (2001). A cognitive-behavioral model of pathological internet use. *Computers in Human Behavior*, 17, 187-195.

Gökçe, H. & Orhan, K. (2011). Serbest Zaman Doyum Ölçeği'nin geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Spor Bilimleri Dergisi*, 22(4), 139-145.

Kandell, J.J. (1998). Internet addiction on campus: The vulnerability of college students. *CyberPsychology & Behavior*, 1, 11-17.

Morahan-Martin, J. & Schumacher, P. (2000). Incidence and correlates of pathological Internet use among college students. *Computers in Human Behavior*, 16, 13-29.

## SUMMARY

Use of the Internet on college and university campuses has shown explosive growth in the last few years (Kandell, 1998). Most individuals use the Internet without negative consequences and benefit from use. However, for some, use becomes misuse when it causes problems in their lives (Morahan-Martin & Schumacher, 2000). Recently, it has been indicated that individuals may show important disorders in critical areas containing social, academic, professional, and physical health in relation to the time they spend on the internet and the excessive use of the internet (Ceyhan, Ceyhan & Gürcan, 2007). Morahan-Martin and Schumacher (2000) claimed that pathological Internet users were more likely to be males, technologically sophisticated, use real-time interactive activities such as online games and chat lines, and feel comfortable and competent online.

In this study we aimed to investigate correlates of problematic internet usage among college students. In this regard, leisure satisfaction and some socio-demographic variables including age, department, grade, income, grade point average, time online and reasons for internet use were included in the study.

Method

Participants: Four hundred and nine undergraduates who attend Dokuz Eylül University and Ege University participated in the present study. Of these, 247 (60.39 %) were female and 162 (39.61 %) were male.

Measures: Participants completed Problematic Internet Usage Scale (Ceyhan, Ceyhan & Gürcan, 2007), Leisure Satisfaction Scale's Short Form (LSS: Gökçe & Orhan, 2011) and a demographic information form which was developed by the researchers in order to obtain information about socio-demographic variables.

Results: Pearson correlations were calculated between problematic internet usage, leisure satisfaction, age, income, time online, and grade point averages. Problematic internet usage was found to be significantly and negatively correlated with leisure satisfaction ( $r = -.122, p < .059$ ). Additionally, it was found significant and positive correlations between problematic internet usage and income ( $r = .159, p < .01$ ) and time online ( $r = .315, p < .01$ ). In order to examine whether problematic internet usage scores differ according to socio-demographics, an analysis of variance was performed. The findings showed that problematic internet usage scores of college students differed according to their departments ( $F(8,408)=3.292, P<.01$ ). Students who attend faculty of science and faculty of literature had highest scores on problematic internet usage total scale. Finally, seven separate independent samples t-test were conducted in terms of reasons for internet usage. The findings revealed that college students who use internet for talking to others ( $t=4.091, p<.001$ ), meeting new people ( $t=6.969, p<.001$ ), gambling ( $t=3.825, p<.001$ ), playing games ( $t=4.977, p<.001$ ) scored significantly higher than their counterparts on problematic internet usage total scale.

Discussion: The current study focused on correlates of problematic internet usage among college students. Leisure satisfaction was found to be negatively correlated with problematic internet usage. This finding is

consistent with previous studies indicated that problematic internet users were more likely to have time-management problems. The overall findings of the study provides support the notion that pathological Internet users were more likely to use real-time interactive activities such as online games and chat lines (Morahan-Martin & Schumacher, 2000). As Davis (2001) stated, the Internet should not be viewed as a negative resource. Using the Internet for an expressed purpose in a reasonable amount of time refers to healthy internet behavior. On the other hand we must be aware of the negative consequences of overuse of the Internet.

**Key words:** Internet, problematic internet usage, leisure satisfaction, correlates

#### References

- Ceyhan, E., Ceyhan, A.A. & Gürcan, A. (2007). Problemlü İnternet Kullanımı Ölçeği'nin geçerlik ve güvenirlik çalışmaları" [The validity and reliability of the Problematic Internet Usage Scale]. *Educational Sciences: Theory & Practice [Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri-KUYEB Dergisi]*, 7 (1), 387-416.
- Davis, R. A. (2001). A cognitive-behavioral model of pathological internet use. *Computers in Human Behavior*, 17, 187-195.
- Gökçe, H. & Orhan, K. (2011). Validity and Reliability Study of the Leisure Satisfaction Scale (LSS) into Turkish. *Hacettepe Journal of Sport Sciences*, 22(4), 139-145.
- Kandell, J.J. (1998). Internet addiction on campus: The vulnerability of college students. *CyberPsychology & Behavior*, 1, 11-17.
- Morahan-Martin, J. & Schumacher, P. (2000). Incidence and correlates of pathological Internet use among college students. *Computers in Human Behavior*, 16, 13-29.

ID: 272

**Akademik Olarak Başarılı Ve Başarısız öğrencilerinin Ve Ebeveynlerinin Akademik Başarısının önündeki Engellere İlişkin Algılarının Karşılaştırılması**

**Comparison Between Perceptions Of Successful Students And Their Parents And Unsuccessful Students And Their Parents On Obstacles To Academic Success**

Yazarlar / Authors: Seda Kocahan, Diğdem Müge Siyez

**ÖZET**

**ÖZET**

Seda KOCAHAN1

**Giriş ve Amaç**

Başarı, okul ortamındaki belli bir ders ya da akademik programdan bireyin ne derece yararlandığının bir göstergesidir (Özgüven,2002).

Okullarda öğrencilerin başarılarını ve akademik performanslarını etkileyen faktörlerin incelenmesi, eğitim sisteminin kalitesini göstermesi ve eğitim politikasında gerekli değişimlerin yapılabilmesi açısından oldukça önemlidir.

Bu araştırmanın amacı: ilköğretim 8. sınıf öğrencilerinin ve öğrenci velilerinin, akademik başarıya engel teşkil eden etkenlere ilişkin algılarının ve bu engelleri önlemeye yönelik önerilerinin, öğrencilerin akademik başarı ve başarısızlık değişkenlerine bağlı olarak karşılaştırılmasıdır.

**Yöntem**

Bu araştırma betimsel modele dayalı nitel bir araştırmadır. Yapılandırılmış görüşmeler içerik analizi ile incelenmiştir. Araştırma kapsamında görüşülecek öğrencileri belirlemede Bursa İli Sadi Etkeser İlköğretim Okulu 8. Sınıf öğrencilerinin 5.6. ve 7. Sınıf yıl sonu ortalamaları kullanılmıştır. Bu sıralamada ortalaması en yüksek olan 30 öğrenci ve en düşük olan 30 öğrenci olmak üzere 60 öğrenci ve annesiyle yapılandırılmış bir görüşme yapılmıştır.

Yapılandırılmış görüşme formu 3 açık uçlu sorudan oluşmaktadır. Yapılandırılmış görüşme formunda yer alan sorular şunlardır: “Öğrencilerin okulda akademik olarak başarılı olmasının önündeki engeller nelerdir?” “Sizde bu enlerin üstesinden gelmek için okul ortamında neler yapılabilir?”, “Sizce bu engellerin üstesinden gelmek için aile ortamında neler yapılabilir?”.

**Bulgular**

Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin okulda akademik olarak başarılı olmalarının önündeki engellere ilişkin başarılı ve başarısız öğrencilerin verdiği cevaplar incelendiğinde, hem başarılı hem de başarısız öğrenciler ilk olarak sınıf ortamının gürültülü olmasını (f:27) ve arkadaş ortamının olumsuz etkilerine (f:30) vurgu yaptıkları görülmektedir. Başarısız öğrenciler için yeteri kadar ders çalışmama (f:7) ve plansız çalışma (f:4) 3. ve 4. sırada yer almaktadır. Başarılı öğrenciler ise öğretmenlerden kaynaklanan problemler (f:3) ve teknolojinin bilinçsiz kullanımı ( f:6) 3. ve 4. sırada belirtmişlerdir.

Aynı soruya akademik olarak başarılı ve başarısız öğrencilerin ebeveynlerinin verdiği cevaplar incelendiğinde hem başarılı hem de başarısız öğrencilerin ebeveynleri ilk olarak sınıf ortamını bozan öğrencilerin (f:11) ve arkadaş ortamının (f:7) başarıyı olumsuz etkilediğini belirtmişlerdir. Akademik olarak başarılı öğrencilerin ebeveynleri için teknolojinin bilinçsiz kullanımı (f:2)ve aile-okul-öğrenci işbirliğindeki eksiklikler (f:2) 3. ve 4. sırada yer almaktadır. Akademik olarak başarısız öğrencilerin ebeveynleri için ise çocuklarının yaşadığı dikkat problemleri (f: 3) ve sınıf ortamındaki gürültünün (f:3) 3. ve 4. sırada belirtildiği görülmüştür.

Akademik başarının önündeki engellerin üstesinden gelinmesi için okul ortamında neler yapılabileceğine ilişkin ikinci soruya verilen cevaplar incelendiğinde, hem başarılı hem de başarısız öğrenciler disiplin problemlerinin çözülmesine(f:16), etütlerin planlanması ve artırılmasına (f:11) ve öğretmenlerin öğrencilere psikososyal destek sağlamasına (f:9) vurgu yapmışlardır. Ayrıca akademik olarak başarılı öğrenciler etkileşimli çalışma ortamlarının oluşturulması(f:8) ve öğrencilerin aktif katılımının sağlanmasının

( f: 4) önemini 3. ve 4. sırada ifade etmişlerdir. Hem başarılı hem de başarısız öğrencilerin ebeveynleri aile-okul-öğrenci işbirliği ve ilişkilerinin olumlu yönde ilerleme kaydetmesinin önemine vurgu yapmışlardır(f:5). Başarılı öğrencilerin aileleri 3. ve 4. sırada etkileşimli sınıf ortamlarının oluşmasının(f:5), velilere yönelik bilgilendirme seminerlerinin ve öğrencilere yönelik motivasyon çalışmalarının artırılmasının (f:4) akademik başarının önündeki engellerin üstesinden gelmede faydalı olacağını belirtirken, başarısız öğrencilerin ebeveynleri 3. ve 4. sırada etüt programlarının artırılmasına (f:5) ve disiplin sorunlarının çözülmesine (f:2) vurgu yapmışlardır.

Akademik başarının önündeki engellerin üstesinden gelinmesi için aile ortamında neler yapılabileceğine ilişkin üçüncü soruya verilen cevaplar incelendiğinde, hem başarılı hem de başarısız öğrenciler ailenin psikososyal destek sağlamasına (f:21) vurgu yapmışlardır. Başarılı öğrenciler 3. ve 4. sırada aile çocuk işbirliği (f:7) ve aile çocuk ilişkilerinin sağlıklı olmasını (f:6) ifade etmişlerdir. Başarısız öğrenciler ise ailenin çocuğa ders çalışmasında yardım etmesi (f:11) ve evde fiziki ortamın çalışmaya uygun olması ( f: 6) ifadelerini 3. ve 4. sırada belirtmişlerdir. Bu soruya ilişkin ebeveynlerin cevapları incelendiğinde hem başarılı hem de başarısız öğrencilerin ebeveynleri aile çocuk işbirliği sağlanması(f:16), çocuğa uygun ders çalışma ortamının hazırlanması (f:7) ve çocuğa maddi manevi destek sağlanmasının (f:9)önemine vurgu yapmışlardır. Başarılı öğrencilerinin ebeveynleri evde disiplinin sağlanmasının (f:3)da önemini belirtirken başarısız öğrencilerin ebeveynleri ise çocuğun olumlu yönde teşvik edilip cesaretlendirilmesinin (f:2) önemine vurgu yapmışlardır.

Sonuç

Ortaokul başarı puanlarına göre başarılı ve başarısız öğrencilerin ve velilerinin akademik başarının önündeki engellere ilişkin ortak görüşü: okul – aile –öğrenci işbirliğinin sağlanamaması, etkileşimli çalışma ortamlarının eksikliği ve teknolojinin bilinçsiz kullanımıdır.

Anahtar kelimeler: akademik başarı, aile ortamı, akademik başarıyı önleyen faktörler, okul ortamı.

## **SUMMARY**

### **SUMMARY**

Seda KOCAHAN1

#### **Introduction**

Academic success indicates how much an individual has gained from a lesson or an academic study (Özgüven,2002). It is very important to study on the factors that affects students' academic performances and academic successes for it shows the quality of the education system and necessary changes that have to be made in the education policies.

This study aims to compare perceptions of successful students in 8th grade and their parents with perceptions of unsuccessful students in 8th grade and their parents on the obstacles to academic success and possible actions that parents and teachers may take to overcome the obstacles to academic success.

#### **Method**

This study uses a qualitative descriptive approach. Structured interview was studied with content analysis. In order to specify the students to be interviewed, the means of the grades the students received in 5th, 6th and 7th grades were used. 30 students received the highest grades were categorized 'successful' and 30 students received the lowest grades were categorized 'unsuccessful'.Totally 60 students were interviewed including thirty successful and thirty unsuccessful students in 8th grade along with one parent of each one of the students.

Sturctured interview form included three open-ended question. The questions were: 1. What are the obstacles to academic success? 2. What are the actions may be taken in the school to overcome the obstacles to academic success? 3. What are the actions may be taken in the household to overcome the obstacles to academix success?

#### **Results**

According to the results: high proportion of both successful and unsuccessful students considered noisy classrooms and negative affects of friend groups as the biggest obstacles to academic success. While succesful students considered wrong uses of technology and inadequacy of educators' problem solving

skills as other big obstacles to academic success, unsuccessful students considered lack of studying or studying without a plan/schedule as other big obstacles to academic success.

Parents of the both successful and unsuccessful students stated that the friend groups of the students and the students who causes troubles in class are the biggest obstacles to academic success. While parents of successful students listed misuse of technology and lack of student-teacher-parent collaboration as other big obstacles, parents of unsuccessful students listed distractions, noisy classrooms as other big obstacles to academic success.

As the actions may be taken in school to overcome the obstacles to academic success, high proportion of both successful and unsuccessful students suggested discipline problems in classroom to be solved, schedules - planned study hours to be arranged and teachers to support students psychologically and socially. Successful students also suggested interactive studies and courses to be built that students can actively participate as the actions may be taken in school to overcome obstacles to academic success.

Both successful and unsuccessful students' parents stated the importance of student-teacher-parent collaboration in the process of overcoming the obstacles to academic success. While parents of successful students suggested interactive courses to be built, instructional seminars to be given to the parents and students' motivation to be increased, parents of unsuccessful students suggested a study plan/schedule to be created by teachers and discipline problems to be solved as the actions may be taken in school to overcome obstacles to academic success.

High proportions of both successful and unsuccessful students stated the importance of supporting students socially and psychologically by parents in the process of overcoming the obstacles to academic success. While successful students suggested parent – child collaboration and healthy relationships between parents and child, unsuccessful students suggested parents to help children with studies and homeworks and arrange the study environment for the students at home as the actions may be taken to overcome the obstacles to academic success. Both successful and unsuccessful students' parents agreed that parent – child collaboration, healthy relationships between child and parent, arrange the study environment for the students at home as the actions may be taken to overcome the obstacles to academic success. Successful students' parents also claims taking disciplinary precautions are important, and parents of unsuccessful students claims increasing students' motivation and support students psychologically, socially and materially are very important actions that must be taken in order to overcome obstacles to academic success.

#### Conclusion

The consensus among successful and unsuccessful students', specified by the means of their middle school grades, and both of their parents' about the obstacles to academic success were lack of student – teacher – parent collaboration, interactive study/class and misuse of technology. The most mentioned suggestions by both students and parents to overcome the obstacles to academic success were raising consciousness of proper use of technology and setting goals, improving study environments to achieve academic success.

Key Words: obstacles, academic success, misuse of technology, student – teacher – parent collaboration.

ID: 289

### **Boşanma Danışması Evreleri: Örnek Boşanma Vakası**

## **The Stages Of Divorce Counselling: An Example Of The Divorce Causes**

Yazarlar / Authors: Serap Nazlı

### **ÖZET**

#### **Kuramsal Temel:**

Evlilik ilişkisinin sonlanması oldukça sancılı bir süreçtir. Çünkü kadın ve erkeğin yasal, duygusal, sosyal, cinsel ve ekonomik birlikteliğinin sona ermesi her iki tarafı da farklı düzeylerde de olsa etkilemesi kaçınılmazdır. Boşanma bir süreçtir ve her ailede bu süreç farklı seyreder. Ancak araştırmacılar, boşanma sürecini açıklayabilmek için çeşitli modeller geliştirmiştir. Literatürde üç model dikkati çekmektedir: Wiseman'ın geliştirdiği boşanma yas süreci modeli: Bohannon'ın geliştirdiği boşanmanın 6 adımı modeli ve Kessler'in geliştirdiği boşanmanın psikososyal süreci modelidir. Bu modellerin boşanma sürecinde yürütülen terapötik ilişkide dikkate alınması önemlidir.

#### **Çalışmanın Amacı:**

Bu çalışmanın amacı 30 yıllık evlilikleri olan X çifti ile boşanma sürecinde Nisan-Aralık 2011 tarihleri arasında yürütülen boşanma danışması sürecini paylaşılacaktır.

#### **Yöntem:**

X ailesi ile boşanma süreci danışmanlığı 9 ay devam etmiştir. Bu süreçte tutulan oturum raporları yazılı hale getirilmiştir. Elde edilen nitel veriler üç model dikkate alınarak evrelere göre tasnif edilmiştir. Bu evreler: İnkâr, Gerçeği kabullenme ve çabalama, Öfke, Yasal boşanma, Depresyon ve Yeniden düzen kurma. X ailesi ile yürütülen boşanma danışması süreci raporları nitel veri seti haline getirilmiş ve uzman görüşüne sunulmuştur.

#### **Bulgular:**

X çifti 30 yıllık evliler. Ahmet bey 54, eşi Ayşe hanım 51 yaşında. Ahmet bey Ankara Siyasal Bilgiler mezunu ve uzun yıllar üst düzey bürokraside (kaymakamlık, valilik) görev yapmış şu anda merkez valisi: Ayşe hanım lise mezunu ve ev hanımı. Emel ve Semih isimlerinde iki çocukları var: kızları 27 yaşında ve evli bir çocuk annesi, oğulları 24 yaşında ve üniversite öğrencisi. Kızlarını küçükken evlat edinmişler. X ailesi 'yetişkin çocukların evden ayrılması' yaşam döngüsünde.

•İnkâr evresi: 2011 yılı Mart ayının ilk günlerinde gece 23.00 civarında Ahmet beyin cep telefonu çalar, ancak Ahmet bey açmadan meşgule düşürür. Bunun üzerine Ayşe hanım o numarayı arayıp bir kadına ait olduğunu öğrenince boşanmak için avukata gider. Bir aylık bu süreçte Ayşe hanım tepkisini çeşitli yollarla belirtmekte ancak Ahmet bey problemi görmezden gelmekte, karısının her zamanki kıskançlık krizlerinden birinin daha geçmesi için sessiz kalmaktadır.

•Gerçeği kabullenme ve çabalama evresi: Ahmet bey mahkeme celbini alınca problemi kabulleniyor ve eşini vazgeçirmek için arayış içine giriyor. Ahmet bey eşinin ona bir aydır ifade ettiği problemi artık kabul etmiş ve çare olarak psikolojik destek almaya başlıyor. İki ay süren bu evrede, Ahmet bey eşini zorla da olsa ikna ederek üç farklı uzmandan 3 kere çift danışması alıyor. Eşini ikna edemediği için tek başına almak durumunda kaldığı danışma sürecinde aile dinamiklerini sorgulamaya başlıyor.

•Öfke evresi: Ahmet bey danışma süreci ilerleyip aile içi etkileşim kalıpları ve 30 yıl süren evlilik yaşantısını değerlendirdiğinde öfkeleniyor.

•Yasal boşanma: Ahmet-Ayşe çifti 12 Temmuz 2011 tarihinde anlaşmalı olarak boşanıyorlar. Yasal boşanma ile birlikte fiziksel ve duygusal ayrılık da başlıyor.

•Depresyon evresi: Ahmet bey yasal boşanma sonrası yaklaşık 2 ay karamsar ruh haline bürünüyor: özellikle ailesini tanıyan meslektaşlarının boşanmayı onaylaması ve geç bile kaldınız söylemleri 30 yıllık evlilik ilişkisini sorgulamasına ve üzülmeye neden oluyor.

•Yeniden düzen kurma evresi: Ahmet bey eşinin "ben pişman oldum yeniden evlenelim" tekliflerini ret



ederek, eylül ayında tayinini İstanbul'a yaptırıp mekan değişimi yapıyor. Hala "eşim" olarak nitelendirdiği Ayşe hanımdan duygusal olarak kopabilmek için şehir değiştirip, kendisine yeni bir yaşam planı için çaba içine giriyor.

Sonuç ve Öneriler:

Boşanma süreci duygusal yoğunluğun yaşandığı bir dönemdir. Aile danışmanlarının çiftlerin boşanmanın hangi evresinde olduğunu dikkate almalarında yarar vardır.

Anahtar Kelimeler: Boşanma süreci, boşanma danışması evreleri

## SUMMARY

Theoretical Base:

The termination of the marital relationship is a quite troublesome process. Because the termination of spouses' legal, emotional, social, sexual, and economic relationship inevitably affects each spouses although it arises in different levels. Divorce is a process and this process is different in every family. However, researchers developed various models to explain the divorce process. Three models are drawn attention in literature: the grief process of divorce developed by Wiseman, six steps of divorce model developed by Bohannon, and the psychosocial process of divorce developed by Kessler.

The Purpose of the Study:

To share the process of divorce counselling between April 2011 and November 2011 with X couple married for 30 years.

Method:

The process of divorce counselling with X couple lasted for 9 months. The reports kept in this process were written. The qualitative data obtained from this process was sorted out by taking into consideration the three models according to stages. These stages are: denial, acceptance of the fact and struggle stage, anger, legal divorce, depression, re-organization. The reports of the process of divorce counselling with X couple were organized as qualitative data set and submitted for expert opinion.

Findings:

X couple have been married for 30 years. Ahmet is 54, Ayşe is 51 years old. Ahmet graduated from Ankara University Faculty of Political Sciences and he has served in senior bureaucracy, and now he is a center governor. Ayşe graduated from a high school, and she is a housewife. They have two children, called Emel and Semih. Emel, their daughter, is 27, and Semih, their son, is 24. Emel is married and she has a child. Semih is student at a university. Emel was adopted when she was a child. X family is in the life cycle of launching children.

Denial stage: The first day of March, 2011 at 11.00 pm Ahmet's mobile phone rang, but he didn't answer it. After Ayşe learnt a women called her husband, she went to a lawyer to get divorced. Ayşe showed her responses in a variety of ways for a month, however, Ahmet disregarded the usual jealousy of the wife.

Acceptance of the fact and struggle stage: Ahmet accepted the problem when he got a subpoena so he was trying to persuade his wife to give up getting divorced. To sort the problem out, he decided to get psychological support by expert. In this stage which lasted for two months, Ahmet forcibly persuaded her so they got couple counselling by three different experts. However, Ahmet had to continue the counselling alone as Ayşe didn't want to do that. In counselling process, Ahmet started to question family dynamics.

Angry stage: Ahmet got angry after he evaluated patterns of family interaction and his 30 year marital relationship.

Legal divorce: Ahmet and Ayşe got divorced on 12 th July, 2011. After legal divorce, physical and emotional separation among them started.

Depression stage: After legal divorce, Ahmet felt pessimistic for nearly 2 months. His colleagues who know his family accepted his divorce and told him "you should have already get divorced", which causes that he questioned his 30 year marital relationship, and he was upset.

Re-organization stage: Ayşe was regretful and she wanted to marry him again. However, Ahmet refused her re-marriage proposal. And then, he moved to İstanbul in order to separate her, who is still considered wife by him, emotionally.



Consequence and Suggestion:

The divorce process is a term which is lived in emotional intensity. Family counsellors should take into consideration couples on which stages.

Key words: The divorce process, the stage of divorce counselling

ID: 305

## **Ortaokul Ve Lise Öğrencilerinin Rehber Öğretmene (psikolojik Danışman) İlişkin Algılarının İncelenmesi**

### **Examination Of Perceptions Of Secondary And High School Students About School Counselor (psychological Counselor)**

Yazarlar / Authors: Hikmet Yazıcı, Fatih Camadan

## **ÖZET**

### **Kuramsal Çerçeve**

Erkan'ın (2001) ifade ettiği gibi gelişimsel rehberlik: psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinin yalnızca kriz durumlarında müdahale eden veya problemlerin çözümüne yardımcı olma işlevinden öte bireylerin fiziksel, kişisel, sosyal ve zihinsel gelişim ihtiyaçlarını dikkate alan bir yaklaşımla sürdürülmesi üzerinde durulmaktadır. Bununla birlikte bu hizmetlerden beklentilerin neler olduğu da önemle üzerinde durulması gereken bir tartışma konusudur. Bu konuda yapılan araştırmalar (Polat, 2007; Vail, 2005) incelendiğinde öğrencilerin psikolojik danışmanlık hizmetlerinden neler beklediklerinin ortaya çıkarılmaya çalışıldığı görülmektedir. Bu noktada öğrencilerin rehber öğretmeni (psikolojik danışmanı) nasıl algıladıklarının anlaşılması da konuya farklı bir bakış açısı kazandırabilir.

### **Amaç**

Araştırmanın amacı: ortaokul ve lise öğrencilerinin rehber öğretmene (psikolojik danışman) ilişkin algılarının incelenmesi olarak belirlenmiştir.

### **Yöntem**

#### **Araştırmanın Deseni**

Ortaokul ve lise öğrencilerinin rehber öğretmene (psikolojik danışman) ilişkin algıları ilişkisel tarama modellerinden karşılaştırma yolu çerçevesinde incelenmiştir.

#### **Verilerin Analizi**

Araştırmada, elde edilen veriler nitel veri analizi yöntemlerinden metafor analizi ile incelenmiştir. Araştırma kapsamında nicel yöntemler de kullanılmıştır. Değerlenen kategorilerin öğrencilerin öğrenim gördükleri öğretim basamağına göre istatistiki açıdan anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığı Pearson testi ile ortaya koyulmaya çalışılmıştır.

#### **Katılımcılar**

Araştırma 2012-2013 eğitim-öğretim yılında Rize il merkezi ve Çayeli ilçesinde en az bir rehber öğretmenin (psikolojik danışman) görev yaptığı çeşitli ortaokul ve lisede öğrenim görmekte olan öğrencilerle yürütülmüştür. Toplam olarak ise araştırmaya 396 öğrenci katılmıştır.

#### **Veri Toplama Aracı**

Araştırma kapsamında katılımcıları rehber öğretmeni (psikolojik danışman) nasıl algıladıklarını belirlemek amacıyla "Rehber öğretmen (Psikolojik Danışman) ..... gibidir, çünkü ....." ifadesinin yer aldığı bir form kullanılmıştır. Katılımcıların rehber öğretmeni (psikolojik danışman) neye benzettikleri ve bunun gerekçesinin ne olduğunu form üzerindeki boş kısımlara yazmaları istenmiştir.

#### **Bulgular**

Öğrencilerin rehber öğretmene (psikolojik danışman) ilişkin geliştirdikleri metaforların, ortak özellikler açısından dokuz adet farklı kavramsal kategoride sınıflanabileceği görülmüştür. Bu kategoriler: Yol gösteren, Destek olan, Problem çözen, Bilgi veren, Duygu ortağı, Güvenilir olan, Rahatsız eden, Rahatlatan ve Geliştiren şeklinde isimlendirilmiştir. Aşağıda bu kategorilerde yer alan çeşitli metafor ifadelerinden doğrudan alıntılara yer verilmiştir. Metafor ifadesinin kime ait olduğuna ilişkin bilgiler ve hangi kategori altında yer aldığı katılımcının ifadesinin yanındaki parantez içerisinde verilmiştir. (Erkek: E, Kız: K, Ortaokul öğrencisi: O, lise öğrencisi: L).

Rehber öğretmen (psikolojik danışman):

pusulaya benzer. Çünkü gemilere pusula yol gösterir, insanlarda rehber öğretmenler (E, O,: Yol gösteren). ağaca benzer. Çünkü hayat bazen insanı yorar, gücümüz biter ona yaslanarak dinleniriz (K, L: Destek olan). anahtara benzer. Çünkü bazı problemler bizi kilitler o da bu problemlerimizi açar ve çözer (K, O: Problem Çözen).

#### Tartışma

Ortaokul öğrencilerinin ifadelerine göre: ulaşılan bu kategorilerin en çok metafor kapsayandan en az kapsayana doğru: Yol gösteren, Bilgi veren, Problem çözen, Destek olan, Duygu ortağı, Güvenilir, Geliştiren, Rahatlatan ve Rahatsız eden şeklinde sıralandığı görülmüştür. Lise öğrencilerinin ifadelerine göre ise en çok metafor üretilenden en az metafor üretilene göre kategorilerin şu şekilde sıralandığı bulunmuştur: Yol gösteren, Destek olan, Problem çözen, Güvenilir, Rahatsız eden, Duygu ortağı, Bilgi veren, Rahatlatan ve Geliştiren. Ortaokul ve lise öğrencilerinin rehber öğretmene (psikolojik danışman) ilişkin geliştirdikleri metaforlara dayalı olarak oluşturulan kategorilerin karşılaştırılmasında ise bu gruplar arasında istatistikî açıdan anlamlı farklılıkların olduğu görülmüştür.

#### Öneriler

Bu araştırma en az bir rehber öğretmenin (psikolojik danışman) görev yaptığı çeşitli ortaokul ve liselerde öğrenim görmekte olan öğrencilerle yürütülmüştür. Bu durum araştırmanın bir sınırlılığı olarak kabul edilebilir. Farklı araştırmalar da rehber öğretmenin (psikolojik danışman) olmadığı okullarda öğrenim gören öğrencilerle çalışılabilir.

Anahtar Sözcükler: Rehber Öğretmen, Psikolojik Danışman, Metafor Analizi

#### Kaynaklar

Erkan, S. (2001). Okul psikolojik danışma ve rehberlik programlarının hazırlanması. Ankara: Nobel.

Polat, C. (2007). İlköğretim okulları sekizinci sınıf öğrencilerinin okul psikolojik danışma ve rehberlik servisinden yararlanma düzeylerinin belirlenmesi (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Fırat Üniversitesi, Elazığ.

Vail, K. ( 2005). What do counselors do?. American School Board Journal, 192(8), 24–27.

## SUMMARY

### Theoretical framework

As Erkan (2001) reported, developmental counseling: beyond the function of interfering or help to solve the problems only in crisis situations, the focus is on sustaining psychological counseling and guidance services with an approach that pays attention to physical, personal, social and mental development needs of the individuals. On the other hand, another subject of discussion to be significantly emphasized is what the expectations from these services are. On assessment of the studies carried out on this subject (Polat, 2007; Vail, 2005), it is seen that the expectations of students from psychological counseling services have been tried to be revealed. At this point, the understanding of how the students perceive the school counselor (psychological counselor) may establish a different point of view to the subject.

### Aim

The aim of the study has been determined as examination of perceptions of secondary and high school students about school counselor (psychological counselor).

### Methodology

#### Design

Perceptions of secondary school and high school students about school counselor (psychological counselor) have been examined within the framework of way of comparison from relational screening models.

#### Procedures

In the study, the obtained data were examined with metaphor analysis, which is one of the qualitative data analyses. These levels were also followed in this study. Quantitative methods were also applied within the scope of the study. It was tried to put forward with Pearson test whether the mentioned categories showed any statistically significant differences according to the education stage of the students.

#### Participants

The study was carried out in 2012-2013 academic year in Rize city center and Çayeli district with students in several secondary schools and high schools, in which at least one school counselor (psychological

counselor) renders service. Totally 396 students participated in the study.

#### Instruments

Within the scope of the study, in order to determine how the participants perceive the school counselor (psychological counselor) a form including the statement "School counselor (psychological counselor) is like....., because ....." was used. The participants were asked write in the gaps on the form to what they associate the school counselor (psychological counselor) and what the reason was.

#### Findings

It was seen that the metaphors developed by students about school counselor (psychological counselor) can be classified under nine different conceptual categories in terms of common features. These categories are as follows: Guiding, Supportive, Problem Solver, Informant, Feeling Sharer, Reliable, Disturbing, Comforting and Developer. Direct quotations from several metaphorical statements found in these categories are given below. The information about to whom the metaphorical statement belongs and in which category it is found are given in the parenthesis along the statement of the participant (Male: M, Females: F, secondary school students: S, high school students: H).

The school counselor (psychological counselor) is:

like a compass. Because the compass lead the way the vessels, and school counselors guide people (M, S: guiding),

like a tree. Because life sometimes makes people tired, we ran out of strength and we lean against it and have rest (F, H: supportive),

like a key. Because some problems lock us and s/he opens and solves our problems (F, S: problem solver),

#### Discussion

According to the statements of secondary school students: it has been seen that the formed categories were listed from the categories including the metaphors to the least as guiding, informant, problem solver, supportive, feeling sharer, reliable, developing, comforting and disturbing. According to the statements of high school students, it has been found that the categories were listed from the most produced metaphors to the least as follows: guiding, supportive, problem solver, reliable, disturbing, feeling sharer, informant and comforting and developing. In comparison of categories formed based on the metaphors developed by the secondary school and high school students about the school counselor (psychological counselor), it was seen that there were statistically significant differences between these groups.

#### Recommendation

This study was carried out with students in several secondary schools and high schools, in which at least one school counselor (psychological counselor) renders service. This situation can be regarded as a limitation of the study. Further studies can be carried out with students in the schools, which do not have any school counselor (psychological counselor).

Key Words: school counselor, psychological counselor, metaphor analysis

#### References

- Erkan, S. (2001). Okul psikolojik danışma ve rehberlik programlarının hazırlanması. Ankara: Nobel.
- Polat, C. (2007). İlköğretim okulları sekizinci sınıf öğrencilerinin okul psikolojik danışma ve rehberlik servisinden yararlanma düzeylerinin belirlenmesi (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Vail, K. ( 2005). What do counselors do?. American School Board Journal, 192(8), 24–27.

ID: 332

**Juvenile Bomb Making: A Preliminary Examination Of The Prevalence Of Bomb Making In A Population Referred For Youthful Misuse Of Fire**

Yazarlar / Authors: Ronn Johnson, Bonnie Quo, Alejandra Stepensky

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

Keywords: bomb, juvenile, fire-setting, explosives

**RATIONALE:** In the aftermath of the recent unexpected Boston Marathon tragedy, questions over the prevalence of bomb making in the United States as well internationally has increased. One of the Boston Marathon Bombing suspects was Dzhokhar A. Tsarnaev, 19. For most juveniles, bomb making in the United States has not been consistently linked to act of terror. It is no surprise that bomb making in juveniles would start to generate concern on an international basis from a Homeland Security and Public Safety standpoint (Johnson, 2012). At the same time, there is legitimate reason to speculate about the driving motives or mindset of a terrorist basis. Especially since after such incidents, many feel anxiety and paranoia over the possibility of another attack (Johnson, 2013). An Examination of the prevalence of bomb making activity currently taking place in the United States may be a beneficial tool in raising awareness and risk reduction in cases of youthful misuse of fire (Johnson Kilbourne, & Beckenbach, 2013).

**METHODOLOGY:** All data was extracted from juvenile fire-setter (JFS) program participant files gathered at the Burn Institute of San Diego between 1999 and 2012. Participants in the JFS program were all referred to the Burn Institute for youthful misuse of fire, defined as having willfully used flame to set a fire. The referrals were made primarily from fire departments, police departments, juvenile court, schools or family members. Some referrals, however, included JFS participants who were caught making igniting an explosive device as defined as by the San Diego County Metro Arson Strike Team (MAST). For example, dry ice and soda bottle bombs are in this category as well as match head and tennis ball bombs to name a few. For purposes of the current examination, these participants referred for explosive device making or igniting will be referred to as bomb-makers.

In the current examination, a percentage of JFS bomb-maker referrals were obtained out of a total of 200 referrals. The referral files were selected randomly using the Random Generator Command in Microsoft Excel version 2010. File numbers were looked over to assure referral file numbers were not repeatedly selected. Researchers then went through the randomly generated file numbers and recorded whether or not the file was a referral for an explosive device or not.

The percentage of bomb makers out of 200 referral files was obtained by running the Descriptives procedure in IBM SPSS Statistics version 21.

**PARTICIPANTS:** Among the 200 randomly generated files, the participants ranged between ages 3 to 18. 88% were male and 10.5% were female. Race/ethnicity breakdown percentages were as follows: 40.5% were White, 8.5% were African American, 5% were Asian/Pacific Islander, 16.5% were Hispanic/Latino, 3.5% were of mixed race/ethnicity and 4.5% reported to be of other race/ethnicities.

**RESULTS:** Out of 200 randomly selected participant files, 11 were of participants referred for bomb-making activity. This yielded a percentage of 5.5.

**DISCUSSION:** The current study has shown the prevalence of bomb making within a population that has been referred to the Burn Institute of San Diego for Youthful Misuse of Fire. The results offer data to could be used to formulate information on prevalence rates. At the same time, a more in-depth examination of the case data from these juvenile bomb makers may identify elements relevant for crafting profiles of this

offender population.

LIMITATIONS: Limitations of this study are that the findings are preliminary in nature.

In addition, participants in this examination are not representative of the general population because all participants were referred for youthful misuse of fire and/or explosive device making/igniting.

FUTURE RESEARCH IMPLICATIONS: Future research may include a need to gather random samples of participants to answer questions regarding bomb-making activities. Such a study would include a control group so that statistical analyses can be applied and comparisons can be made between participants reporting bomb-making activity and those who do not report bomb-making activity. The study of juvenile bomb makers may offer information that could be relevant to understanding adult bomb makers as well as potential terrorists.

#### REFERENCES:

Johnson, R. (2013). Forensic psychological mindset of a terrorist: More questions than answers for public safety threat risk assessments. *Security Journal*, 1-13. doi:10.1057/sj.2013.6.

Johnson, R. (2012). Multinational Homeland Security Terrorism Response Training For Clinical and Forensic Psychology PTSD Issues: Risk Assessment Heuristic. *Journal of the Global Homeland Security Education Network*. 1, 1, 49-64.

Johnson, R. & Johnson, R. A. (2012). Anti-terrorism PTSD Homeland Security Response Scenarios for Modeling and Simulation. *Homeland Security Modeling Simulation*. The 60th Annual Meeting of the Society for Modeling & Simulation International. Proceedings

ID: 337

## **Meme Kanserli Kadınların Piskososyal İhtiyaçları Ve Sağlık Danışmanlığı**

### **Psychosocial Needs Of Breast Cancer Women And Health Counseling**

Yazarlar / Authors: Aygül Tunç

## **ÖZET**

Anahtar kelimeler: Meme kanseri, psikososyal ihtiyaçlar, sağlık danışmanlığı  
Problem durumu

Meme kanseri kadınlar arasında en yaygın olan kanser türüdür ve dokuz kadından biri yaşamlarının bir döneminde meme kanseri olma riski taşımaktadır. Yaşamı tehdit eden bir hastalık tanısı almak, meme kanseri tanısı almak gibi, tanı ve tedavi süreçlerinde bazı psikososyal zorluklara neden olmaktadır. Yaşanın stresin düzeyi kadından kadına, tanı ve tedavi sürecine bağlı olarak değişmekle birlikte, meme kanserli kadınların hastalık ve tedavinin gereklikleriyle başa çıkmalarının yanı sıra, fizyolojik, psikolojik ve sosyal konularla yüzleşmelerine neden olmaktadır.

Meme kanseri tanısı ve tedavilerinde duygusal ve psikolojik durumun (iyi olduğuna kadar kötü durum) altta yatan ihtiyaçların karşılanıp karşılanmadığının göstergeleri olduğu iddia edilmektedir (The Institute for Health Research, 2001). Meme kanserli kadınların bazı psikososyal ihtiyaçları arasında yan etkilerle başa çıkma: değişen benlik algısıyla başa çıkma: stres ve uyum tepkileri: başkalarının yardımcı olmayan inanç, beklenti ve duygularıyla başa çıkma: hayatta kalma ve büyüme ile ilgili konular: kanser ve tedavisi hakkında bilgi ihtiyacı: kimlik ihtiyaçları ve: beden imgesi ile ilgili konular yer almaktadır (Beatty, Oxlad, Koczwara & Wade, 2008: Schmid-Büchi, Halfens, Dassen & Borne, 2008: The Institute for Health Research, 2001).

Sağlık danışmanlığı psiko-eğitimsel bir süreç olarak danışanların sağlık sorunlarıyla ilişkili duygu ve duygu durumlarını anlamalarına ve başa çıkmalarına ve tedavi, iyileşme ya da sağlık sorunlarını yönetmeye yönelik tedavilerine katılımlarını yardımcı olmaktadır (Blonna and Watter, 2005)

Beş çeşit sağlık danışmanlığı bulunmaktadır. Bunlar, “tıbbi-bakım danışmanlığı”, “sağlığı geliştirme danışmanlığı”, “hasta bakım danışmanlığı”, “sağlık odaklı danışma” ve “sağlık odaklı psikoterapidir” (Sperry & Carlson, 2002: Sperry, Lewis, Carlson, & Englar-Carlson, 2005).

Meme kanserli kadınların psikososyal ihtiyaçları zaman zaman anne, eş, kızları gibi bakım verenleri tarafından karşılanırsa da profesyonel olarak karşılanması gereken psikososyal ihtiyaçlar kaldığı görülmektedir. Örneğin, hastalık ve ilerleyişi hakkında bilgi, değişen yaşam amaçları ile başa çıkma bunlardan bir kaçıdır. Bu durumda sağlık danışmanlığı çeşitleri bu ihtiyaçları karşılamak için yol gösterici olarak görülebilir.

Bu çalışmanın sonuçları yeni bir alan olarak sağlık danışmanlığının gelişmesine katkıda bulunabileceği gibi, sağlık çalışanları ve psikolojik danışmanlara meme kanserli kadınlara yönelik servisler kurulması ve geliştirilmek için yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

Çalışmanın amacı

Çalışmanın ilk amacı, tedavi altında olan yeni meme kanseri tanısı almış kadınların psikososyal ihtiyaçlarını ve bu ihtiyaçları etkileyen etmenleri belirlemektir. Çalışmanın ikinci amacı sağlık danışmanlığı çeşitlerine dayalı geçici bir model geliştirme ve sunmadır.

Yöntem

Bu çalışma meme kanserli kadınların psikososyal ihtiyaçlarına yönelik bir alan yazın tarama çalışmasıdır. Elektronik veri tabanları ve belli araştırma kavramları kullanılarak 63 makale belirlenmiştir.

Sonuçlar

Meme kanserine tepkiler tanı, birincil tedavi ve sistematik tedavilere göre değişmektedir. Aşamalar bir sıra izlemesine rağmen, bu aşamaları yaş, hastalık evresi ve tedavi seçeneklerine göre etkilenebilir. Fakat tepkiler çoğunlukla varoluşsal konular, değişen roller ve tedavinin yan etkileri ile ilgilidir.

Alan yazın taramasının sonuçları ayrıca meme kanserli kadınların ihtiyaçlarının: bilgi ihtiyacı: pratik ihtiyaçlar: değişen kimlik ile başa çıkma: duyguları düzenleme ihtiyacı: başkalarının davranış ve duygularıyla

başta çıkma: görünüşle ilgili değişimlerle başa çıkma ihtiyacından oluştuğunu göstermektedir.

Bu sonuçlar kadınların “hastalar için eğitim danışmanlığı” kadar “sağlık-odaklı danışma” ve “sağlık odaklı psikoterpiye” ihtiyaç duyduklarını göstermektedir.

Kaynaklar

Beatty, L., Oxlad, M., Koczwara, B., & Wade, T. D. (2008). The psychosocial concerns and needs of women recently diagnosed with breast cancer: a qualitative study of patient, nurse and volunteer perspectives. *Health Expectations*, 11, 331-342.

Blonna, R. and Watter, D. (2005). *Health counseling: A microskills approach*. Sudbury: Jones and Barlett Publisher.

Schmid-Buchi S., Halfens R.J., Dassen T. & van den Borne, B. (2011). Psychosocial problems and needs of posttreatment patients with breast cancer and their relatives. *European Journal of Oncology Nursing* 15(3):260-6.

Sperry, L. V. & Carlson. (2002). What is health counseling? J. Donnelly inside, *Health counseling: Application and theory* (s. 1-15).

Sperry, L., Lewis, J., Carlson, J., & Englar-Carlson, M. (2005). *Health promotion ve health counseling: Effective counseling and psychotherapeutic strategies*. (Second Edition b.). Boston: Pearson Education, Inc.

The Institute for Health Research (2001). What are the psychosocial needs of cancer patients and their main carers?: A study of user experience of cancer services. Lancaster: The Institute for Health Research.

## SUMMARY

Key words: Breast cancer, psychosocial needs, health counseling

Problem statement

The breast cancer is the most common type of cancer on women and one in nine women will develop breast cancer at some time in their lives. Being diagnosed a life threatening illness like breast cancer cause some psychosocial distress during the course of their breast cancer diagnosis and treatment. Although, the level of distress varies from woman to woman and over the course of diagnosis and treatment, women confront some physiological, psychological and social issues under the great pressure to cope with the demands of their disease and treatment.

It has been argued that emotional and psychological states ('good' as well as 'bad') on breast cancer diagnoses and treatments is being manifestations of the degree to which underlying needs have been addressed and met (The Institute for Health Research, 2001). Some of the psychosocial needs of women with breast cancer are identified as coping with side-effects: dealing with self-concept change: stress and adjustment reactions: having to manage others unhelpful beliefs, expectations and emotions: issues with survival and growth: knowledge about cancer and treatments: identity needs and: body image issues (Beatty, Oxlad, Koczwara and Wade, 2008: Schmid-Büchi, Halfens, Dassen and Borne, 2008: The Institute for Health Research, 2001).

Health counseling as a psycho-educational process functions to help clients understand and cope with feelings and emotions associated with their health problems and helping clients develop and adhere to treatments designed to treat, cure or manage health problems (Blonna and Watter, 2005).

There are five types of health counseling. These are “medical-care counseling”, “health-promotion counseling”, “patient education”, “health-focused counseling” and “health-focused psychotherapy” (Sperry and Carlson, 2002: Sperry, Lewis, Carlson, & Englar-Carlson, 2005).

Breast cancer women's psychosocial needs sometimes met by their care givers, for example mother, husband, daughter but there are remaining issues that have to be met professionally. For example, knowledge need about illness and prognosis, need to cope with changing life aims are some of these issues. In that manner health counseling types may be pathfinder for meeting their needs.

The results of the study not only may help development the health counseling applications as a new field, but also give ideas to both medical stuffs and psychological counselors in order to establish and develop services for breast cancer women.

Aim of the study

The first purpose of the study is to identify the psychosocial needs of new diagnosed breast cancer women



who have been had medical treatments, and the factors affecting these needs. Second purpose of the study is to develop and offer a tentative model about these needs according to health counseling types.

#### Method

The present study is a literature review on psychosocial needs of women with breast cancer. Using electronic databases and specific research term, 63 articles was identified.

#### Results

The responses to breast cancer is changing according to phases named as diagnose, primary treatment and systematic treatments. Although the phases are not in an order, but also age, stage of illness and treatments options affect these phases. But the responses mostly related with existential issues, changing roles and side effects of treatments.

The result of the literature review also show that breast cancer women's needs are: knowledge needs: practical needs: the cope with changing identity: emotion regulation needs: coping with manage others' behaviors and feelings: support needs in dealing with changes of appearances.

These findings show that women need "educational counseling for patients" as well as "health-focused counseling" and "health-focused psychotherapy".

As a result of these findings, it can be said psychological services in breast cancer not only include psychological counselors but also medical stuffs and policy makers to develop services.

#### References

- Beatty, L., Oxlad, M., Koczwara, B., & Wade, T. D. (2008). The psychosocial concerns and needs of women recently diagnosed with breast cancer: a qualitative study of patient, nurse and volunteer perspectives. *Health Expectations*, 11, 331-342.
- Blonna, R. and Watter, D. (2005). *Health counseling: A microskills approach*. Sudbury: Jones and Barlett Publisher.
- Schmid-Buchi S., Halfens R.J., Dassen T. & van den Borne, B. (2011). Psychosocial problems and needs of posttreatment patients with breast cancer and their relatives. *European Journal of Oncology Nursing* 15(3):260-6.
- Sperry, L. V. & Carlson. (2002). What is health counseling? J. Donnelly inside, *Health counseling: Application and theory* (s. 1-15).
- Sperry, L., Lewis, J., Carlson, J., & Englar-Carlson, M. (2005). *Health promotion ve health counseling: Effective counseling and psychotherapeutic strategies*. (Second Edition b.). Boston: Pearson Education, Inc.
- The Institute for Health Research (2001). *What are the psychosocial needs of cancer patients and their main carers?: A study of user experience of cancer services*. Lancaster: The Institute for Health Research.

ID: 348

.....  
**Factorial Validity And Measurement Invariance OfThe Short Form OfThe Coping  
Inventory For Stressful Situations Among Parents With Normal And Expectional Children**  
.....

Yazarlar / Authors: Keivan Kakabaraee, Ali Akbar Arjmandnia

## ÖZET

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

## SUMMARY

**Objective:** This study aimed to evaluating the factorial validity and measurement invariance of short form of the coping inventory for stressful situations (Endler & Parker, 1999) among parents with normal and expectional children. **Method:** In current correlation research, sample of 800 parents (normal 400 and expectional 400) were selected and CISS-SF were administered as research instrument. Exploratory factor analysis, confirmatory factor analysis and multigroup confirmatory factor analysis was used to examine the factorial validity and invariance of factorial structure of CISS-SF. **Results:** The results of principal component analysis and varimax rotation replicated the three-factor structure of task-oriented coping, avoidance-oriented coping and emotion-oriented coping in parents. Goodness-of-fit indices of confirmatory factor analysis confirmed the 3 extracted factors. The results of multigroup confirmatory factor analysis indicated cross-group invariance of of the CISS-SF across both samples. The significant correlations between the subscales of CISS-SF and neurotisim confirmed the convergent validity of the CISS-SF. Internal consistency reliability coefficients for each of its subscale of CISS-SF was indicated that CISS-SF had high reliability among parents. **Conclusion:** These findings speak to the robustness of the QIDA, in revealing its relatively stable structure and its potential usefulness as a valid measure for assessing interpersonal difficulties in Iranian adolescents. These findings emphasizing the group invariance of factorial structure of CISS-SF and its reliability indicate that CISS-SF can measure stress of parental role in these subsamples.

**Key Words:** coping styles, invariance of factorial structure, academic expectations stress inventory, short form of coping inventory for Stressful Situations, parents with normal and exceptional children.

ID: 353

## **Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender People: A Journey Of Growth And Sadness**

Yazarlar / Authors: Marc Markell

### **ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

### **SUMMARY**

Adolescents and adults are lesbian, gay, bisexual and transgender are at a greater risk of suicide, drug abuse, harassment, physical violence and homelessness than their heterosexual counterparts (DuBeau, 1997: DuBeau, 1998: Gover, 1993: Mallon, 1997: Raymond, 1997). Walking through the halls of many schools in the United States today – as is true for many schools in many countries - (elementary, middle and high school), the terms, “fag” and “dyke”, along with other slurs are heard from students as put-downs (Renold, 2002). These “put-downs” of often go unaddressed by faculty and staff. Name calling is not only damaging to children and adolescents self-esteem, but can also be considered sexual harassment and bullying: if districts are unprepared or choose not to address this issue, they could be held legally responsible for allowing harassment to occur. Because of this harassment and bullying, some lesbian, gay, bisexual and transgender adolescents and adults want to “change” their sexual or gender orientation through counseling. Often religious beliefs that lead to self hatred are at the center of lesbian, gay, bisexual, and transgender people wanting therapy to help them change (Walker, 2013). Though conversion or reparative therapy, as it is known, (i.e. a counselor tries to help a client change her or his sexual or gender orientation) is considered unethical by the American Psychological Association (APA), some counselors continue to use this practice with clients (APA passes resolution on homosexuality conversion therapy, 1997). Discussing lesbian, gay, bisexual and transgender is certainly a controversial topic for some to address in schools and counseling sessions, it is imperative that teachers and counselors begin to learn how to attend to lesbian, gay, bisexual and transgender issues to make sure all people are affirmed as they go through life. Counselors, and teachers need to learn how to talk about issues, such as marriage equality, anti-gay laws, and discrimination, in a productive manner.

•Key Terms: Lesbian, Gay, Bisexual and Transgender, Heterosexual, Heterosexism, Homophobia, Coming Out

#### References

APA passes resolution on homosexuality conversion therapy (1997). Behavioral Health Treatment. 2 (9): 5-8.

DuBeau, T. (1997). Survival and sexual identity: Calvin-a gay adolescent. Reclaiming Children and Youth: Journal of emotional and Behavioral Problems, 6(1), 22-25.

DuBeau, T. (1998). Making a difference in the lives of gay and lesbian students. Reclaiming Children and Youth: Journal of emotional and Behavioral Problems. 7(3), 164-168.

Gover, J. (1993). Gay youth in the family. Journal of Emotional and Behavioral Problems: Reclaiming Children and Youth, 2(4), 34-38.

Krysiak, G. J. (1987, March). A very silent and gay minority. The School Counselor, 304-307.

Mallon, G. P. (1997). When school are not safe places: Reconnecting gay and lesbian young people to schools. Reaching Today's Youth: The Community Circle of Caring Journal, 2(1), 41-45.

Raymond, E. B. (1997). It's all in the family: working with gay and lesbians in family contexts. Reaching Today's Youth, 1(3), 32-36.

Renold, E. (2002) Presumed innocents: (Hetero)sexual, heterosexist and homophobic harassment among primary school girls and boys. Childhood, 9(4): 415-434.

Walker, M. (2013) When Clients Want Your Help to “Pray Away the Gay”: Implications for Couple and Family Therapists. Journal of Feminist Family Therapy 25(2): 112-134.

ID: 368

.....  
**Counselling Using Technology With The Millennial Generation In A Third World Country**  
.....

Yazarlar / Authors: Angela Gordon Stair

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

UWI HELPS, a confidential pilot counselling intervention of a web-based bulletin board and telephone (text and voice) counselling was introduced at the University of the West Indies (Mona Campus) in September 2012, to provide support services for HIV and AIDS risk reduction. The programme was led by a trained Counsellor and supported by trained student assistants and monitored daily, with monthly reporting. A referral system was also utilised. The predominant concerns were psycho-social/mental health issues (35.8%), school related matters (16.6%), relationships with peers (15.4%) as well as operations of the service (11.1%). Questions included issues pertaining to depression, sexual health, career planning, sexuality issues, suicide crises and academic performance. Early results suggest that technology-based methodologies are useful intervention tools for large youth populations where mobile phones and/or internet access is widespread. An evaluation of this pilot will identify best practices, and the challenges and sustainability of this service. It will also look at the possible replication for similar populations in such environments.

Key words: counselling: technology: third world: millennial generation

ID: 386

## **The Relationship Between Emotion Regulation And Aggression In Adolescents**

Yazarlar / Authors: Yaşar Kuzucu, Yalçın Özdemir, Ömer Faruk Şimşek

### **ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

### **SUMMARY**

Key words: Emotion regulation, aggression, adolescent, common method variance

Aggression is one of the most common and destructive behaviors that adolescents face today. Prior research shows a number of individual risk factors contributing to the development of adolescent aggression. Low self-esteem (Trzesniewski et al., 2006), adjustment problems (Tarolla, Wagnera, Rabinowitzb, & Tubman, 2002), negative emotions (Fogany, Target, Steele, & Steele, 1997) and the difficulty to regulating anger and sadness (Sullivan et al., 2010) have all been found to be related to adolescent aggressive behavior.

Adolescents at times rely on their parents for help in regulating emotion, but they are also rapidly developing alternative methods ranging from relying on peers to using internal cognitive strategies. This striving for emotional self-sufficiency and autonomy is a hallmark of the period (Hill & Holmbeck, 1986). Difficulties in emotion regulation are related to a range of problematic behaviors and mental disorders including depression (Rottenberg, Gross, & Gotlib, 2005) deliberate self-harm (Buckholdt, Parra, & Jobe-Shields, 2009) and anxiety (Cisler, Olatunji, Feldner, & Forsyth, 2010).

Even there is evidence that emotion dysregulation is associated with aggressive behavior, all these evidences comes from studies that have found associations comes from studies that have found associations between various aspects of anger control and aggression (Robertson, Daffern, & Bucks, 2012). There are no studies, to our knowledge, which have systematically explored the mechanisms between maladaptive emotion regulation and aggressive behavior. Against this background, it is important to study how emotion regulation may influence aggression. In order to clarify the reasons for adolescent aggression it is necessary to understand adolescents' emotion dysregulation. We therefore tested the hypothesis that anger control and social problem solving would serve as mediators for the relationship between emotion dysregulation satisfaction and aggression using structural equation modeling.

#### **Method**

##### **Participants**

This study involved 407 high school students in Aydın, Turkey. The data were collected from 5 different high schools. The sample included 247 (61%) females and 160 (39%) males. The mean age of this sample was 15.74 years (SD .97 years; range 13-17 years).

##### **Variables and Measures**

**Social Problem Solving.** The Social Problem Solving Inventory - Revised Short Form (D'Zurilla et al. 2002) is a 25-item self-administered questionnaire designed to measure an individual's cognitive, affective or behavioral responses to real life problem-solving situations.

**Anger Control.** Anger control was assessed using the 8-item Anger Control subscale of the Anger Expression Scale (Spielberger, Johnson, Russell, Crane, Jacobs, Worden, 1985).

Aggression. The Buss-Perry Aggression Questionnaire -Short Form (BPAQ-SF) is a 12-item scale derived from the 29-item BPAQ by Bryant and Smith (2001).

Emotion Regulation. Difficulties in Emotion Regulation Scale (DERS), developed by Gratz and Roemer (2004) is consisting of 36 items and was used to measure emotion regulation level.

## Results

### Testing Structural Model

Common method variance (CMV) is a potential problem in behavioral research (Podsakoff, MacKenzie, Podsakoff, & Lee, 2003). All scales were applied in one meeting with the same participants, an anticipation of a CMV was expected to influence covariances among the variables. People want to appear consistent and rational in their responses and to seek a consistency between their cognitions and attitudes (Podsakoff et al. (2003). The researchers proposed a method latent variable, which could be incorporated into a measurement model and, thus, make it possible to test the effect of this confounding variable on the relationships among all research variables.

In order to identify the effect of the CMV on the structural model, the method latent variable was defined as a common factor, having loadings to all observed variables. The covariance between this latent variable and all other variables was set to zero, while its variance to 1.00 for achieving identification. This model produced a good fit to the data as indicated by the following statistics:  $\chi^2(113, N = 422) = 297.97$ ; GFI = .93; CFI = .97; SRMR = 0.055; RMSEA = 0.063 (90 percent confidence interval for RMSEA = 0.054-0.072).

## Discussion

These results suggest that the relationship between emotion dysregulation and aggression was mediated by anger control and social problem solving of the adolescents. Although past research (e.g. Robertson, Daffern, & Bucks, 2012) have given some clues about the importance of emotion dysregulation in aggressiveness, this present research contributes in a more direct way to knowledge about and the reasons behind adolescent aggressiveness.

A better understanding of emotion regulation during adolescence may help us understand individual differences in mental health and adjustment during this period of increased risk (Silk, Steinberg & Morris, 2003). It is important that counseling interventions should take into account emotion regulation and problem solving skills, and improving anger control.

ID: 415

---

### **Career Trajectories And Financial Opportunity Counseling In Chicago: A Review OfThe Longitudinal Data**

---

Yazarlar / Authors: Matthew Maronick, Jaimie Carboy

## **ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

## **SUMMARY**

Initiated by the Local Initiative Support Corporation (LISC) with support from the Anne E. Casey Foundation,

this study utilizes the Center for Working Families (CWF) model which, when working with low income households, attempts to alter the trajectory of families by promoting a pedagogical process focusing on financial stability. LISC, working with Financial Opportunity Centers (FOCs) throughout the Chicago area, initiated this longitudinal study examining how involvement in FOC programs affect financial capability and well being in the context of the familial dynamic.

While there has been a plethora of quantitative studies examining the various pathways to financial stability amongst low-income households, a paucity of qualitative research exists in this area. This study is unique in that it not only offers qualitative, 'rich text' data, but it elucidates the connections between familial relations and the financial well-being of adults and adolescents, specifically looking at the association between adolescent behavior and financial stability.

Ultimately, the study seeks to answer two significant questions:

1) Does participation in the FOC increase the likelihood that, three years after program entry, individuals have closer relationships to family members, possess a more stable home environment, and are able to provide additional amenities for their families?

2) Do the effects of better financial decision-making benefit some participants more than others? How do participant's health, quality of life, family stress, and parental interactions with children differ across the sample population and what baseline factors or observed characteristics may account for this?

All members of the family will have an opportunity to address these issues within the study, particularly children and adolescents. Methodologically, given the study's longitudinal, deepened qualitative structure, the sample size is relatively small (N=14), but has room for minor levels of participant attrition. These families will be followed closely for the next several years, with the same researchers conducting the participant observation. Better financial decision-making has shown in the literature to be linked with higher incomes, social and psychological benefits, plays a positive force in terms of family cohesion, and improves quality of life.

ID: 438

---

**Are Counseling Services Possible On Facebook?**

---

Yazarlar / Authors: **Gülen Uygarer**

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

In the 21st century, new technological improvement brings lots of novelties for everyone. The one of the novelties is that Computer Mediated Communication and Facebook is a part of computer mediated communication as an online. Facebook is a most favorite social network sites around the world and has numbers of features in order to provide numbers of opportunities for users of Facebook to maintain various needs of Facebook users. The needs are different from each other because every user uses Facebook for maintaining various needs. Technology is a part of every person and they cannot be avoided since it compulsory or not. The requirement of life includes the Internet. Lots of studies had been done about technology advantages and disadvantages about technology and the Internet. Communicating is the main stone for the counseling and distance can be despaired via the internet. For the study, particular key words had been used to see how these issues are Google in web. Approximately 9.640.000 results had been found via writing "counseling services on Facebook". The key words also were changed as "counseling on facebook" approximately, 65.800.000 results had been found. At the same time, the searching had been done via Turkish key words such as "facebook üzerinden psikolojik danışmanlık" and 1.660.000 results had been found. After while, key word also changed in Turkish searching as "facebook üzerinden psikolojik danışmanlık hizmetleri", 599.000 results had been found. These points motivated the researcher to investigate in field of online counseling and Facebook. In the first place, Facebook has popularity on young people as well as others. People like to reach everything in an easy way such as ordering food via Internet. As a population, Near East University fourth year students, the sample of the study fourth year students had been chosen from department of psychological counseling guidance to find out their view about online counseling on Facebook. First phase of the study, generally students ideas planned to collect via semi-structure interview questions to find out undergraduate students' attitudes to emphasize the technological improvement in curriculum. The expected results are going to analyze according the thematic analyze, thus, the results going to use to improve curriculum of the psychological counseling and guidance. Because, the target of this field is human being and psychological counselors always are busy with human being and they should be aware of every kind of novelties to reach them in every possible way such as Facebook.



ID: 439

## **Siber Zorbalık**

### **Cyberbullying**

Yazarlar / Authors: Nurseli Tamer

## **ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

## **SUMMARY**

“We’re not heading towards some calm pasture where all the change will be behind us: they will simply become more tumultuous”. (Robinson, 2011).

By innovation postcards, telegrams, letters were replaced by interactive social networking tools like facebook, twitter, Skype, LinkedIn, what’s up, and further with blogs, content-sharing groups, and forums. Areas of technological development and changes in the method of communication brought “tumultuous” behavior. One of these is bullying, cyberbullying.

Dan Olweus working on bullying since 1973 says bullying is persistent and deliberate imbalance of power between the bully and the victim that occurs among the peers. (Rosario Del Rey1, 2012). Vandebosch (Vandebosch, Heidi, Van Cleemput, Katrien, 2009), replaces bullying under the umbrella of aggressive behavior and states that bullying is related to power, freedom, unregulated force, despot, and harassment. Griffin (Griffin Rebecca S., 2004) explains that bullying is intimidate, threatening, brutal and cruel act, to terrorize, to force unwanted behavior or habitual grind as inappropriate and usually defined as a form of repetitive behavior.

Campbell (Campbell, 2005) says that the terminology “cyberbullying” was first used by Canadian Bill Belsey. Hinduja and Patchin (Hinduja Sameer, 2011), Qing Li (Li, 2005), Ayas { (Ayas, Tuncay., Horzum, Mehmet Barış, 2010), Belsey 2007}, Yaman (Yaman, Erkan., Eroğlu, Yüksel., Peker, Adem, 2011), Baker (Baker, 2010) touch base in defining cyber bullying as repeated and intentional actions to cause damage to individual(s), by use of technological instruments at an electronic environment. The means of cyberbullying is possible through mobile phones, text messaging, electronic mail (email), internet, instant messaging, personal websites, such as chat rooms, web and / or technological environments, fragments of the social life.

Researches of David Finkelhor (Finkelhor, 2012), and Kürsat Çağıltay and his colleagues (Çağıltay, 2011) are among the descriptive studies. Among the researchers to develop perception scales are Erdur Baker and colleagues (Baker, 2010), Tuncay Ayas and colleagues (Ayas, Tuncay., Horzum, Mehmet Barış, 2010), Tolga Arıcak and colleagues (Arıcak, 2008).

The first technological social networking tool was used in 1995, with classmates.com to sustain the already formed enable the formed relationships (Boyd, 2008).

Boyd defined the term social networking as, by creating a profile completely or partially open to the public, to share and express ideas, thoughts and see other constituents’ publications in a in a particular system. As per Ahn (Ahn, 2011), intensely used social networks are Facebook, twitter, you tube.

As per the opinion of the undersigned, the adolescents use social networking sites for interaction, sharing pictures, images, videos, instant messages with the latest technological instruments, i.e. iPhone, what’s up, BBM and many more being invented as this summary was written. Sharing may be one to one, within a group, or many to one or vice versa and/or open to public. One of the common characteristics of these sites is the refusal to accept friend requests of users. However, once a friend is established, the reciprocal social circles are available for sharing. On the other hand, exchange (shares), may be mutual between two individuals, with many people in the face of an individual, or a combination of many individual opinions, ideas, images.

In such an environment, we believe the adolescents are vulnerable and should be thought the dangers of technology, i.e. cyberbullying. A compact knowledge on a poster may enlighten our intention and wish to raise awareness among the PDR members who will be among the first to act/help the teenagers.

ID: 440

**Tekstil Alanı Öğretmenlerinde İş Tatmini****Job Satisfaction Of Textile Teachers**

Yazarlar / Authors: Hülya Karagüven, Çiğdem Gül

**ÖZET**

İş tatmini, çalışanını işini ya da iş yaşamını değerlendirdiğinde ulaştığı duygusal doyum olarak tanımlanır (Güler, 1990). İş tatmini öğretmenlik mesleğinde verimi etkileyen önemli bir faktör olarak görülür. Araştırmalar, öğretmenlerin sürekli olarak öğrencilerle etkileşimde bulunmaları, onların eğitsel gereksinimlerini karşılamaya çalışırken kendilerini geliştirememeleri, iş ile ilgili gereksinimlerinin karşılanmaması gibi faktörlerin giderek öğretmenlerde iş tatminsizliğine yol açtığını göstermiştir (Watland, 1988: Akçamete, Kaner, Sucuoğlu, 2001). İş tatmini alanında yapılan çalışmalar ilk kez 1920'li yıllarda başlamış ve o yıllardan beri mesleki psikolojinin en fazla çalışılan konuları arasında yer almıştır. Günümüzde iş kaynaklı sorunlar, öğrenci sayısının fazlalığı, derslerin yoğunluğu öğretmenlerin psikolojik durumlarıyla ilgili çalışmaların yapılmasını gerekli kılmaktadır. Öğretmenler ülkenin geleceği için önemli olan meslek gruplarından birini oluştururlar. Nitelikli insan gücünü yetiştirme sorumluluğunu yüklenen öğretmenlerin huzurlu ve verimli çalışabilmeleri için gerekli tedbirlerin alınması ve uygulanması gerekir. Konu yaygın olarak çalışılmış olsa da tekstil eğitimi alanında hizmet veren öğretmenlere yönelik çalışmaların sayısı oldukça sınırlıdır. Ulaşılan sonuçlardan öğretmenlerin iş tatminini yükseltme yönündeki tedbirleri belirlemek ve dolayısıyla çalışma verimi artırmak amacıyla yararlanılabilir. Bulgular meslek rehberliği alanında da kullanılabilir. Bu çalışmanın amacı tekstil öğretmenlerinin iş tatmin düzeylerini etkileyen faktörleri belirlemektir. Çalışmada ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. Evren İstanbul ilidir. Çalışma meslek liselerinde tekstil eğitimi alanında hizmet veren öğretmenlerle sınırlı tutulmuştur. İstanbul'da tekstil eğitimi alanında çalışan toplam 271 öğretmen bulunmaktadır (MEB, 2013). Bu öğretmenlerden tesadüfi yöntemle 175 kişilik çalışma grubu oluşturulmuştur. Demografik verileri toplamak amacıyla 12 maddelik bir anket formu geliştirilmiştir. İş tatminini değerlendirmek için Minnesota İş Tatmini Ölçeğinin kısaltılmış formu kullanılmıştır. Bu ölçme aracı R.V.Dawis, D.J.Weiss, G.W.England, L.H.Lofquist (1997) tarafından Minnesota İş Tatmini Ölçeği'nin 100 maddelik uzun formundan iç ve dış doyum faktörleri çekilerek oluşturulan 20 maddelik kısa bir ölçektir. Ölçeğin geçerlik ve güvenirliği Gillet ve Schwab (1975) tarafından, Türkçeleştirme işlemi Deniz ve Güliz Gökçora (1985) tarafından yapılmıştır. Bu ölçeğe ilaveten Hobfoll ve arkadaşları (2002) tarafından geliştirilmiş olan 10 maddelik Sosyal Çevresel Destek Ölçeğinin (SÇDÖ) Türkçe formu ile 10 maddelik İletişim Gereksinimi Ölçeğinin (İGÖ) (Richer, S.F., & Vallerand, R.J., 1995) Türkçe formları kullanılmıştır. Bu ölçekler geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılmış ve daha önce benzer çalışmalarda kullanılmıştır araçlardır. Katılımcılara toplam 52 soru yöneltilmiştir. Uygulama 2011-2012 öğretim ders yılında gerçekleştirilmiş olup, katılım gönüllü olmuştur. Verilerin analizinde puanlar arasındaki ilişkiyi belirlemek için Pearson korelasyon katsayısı, ikili gruplar arası anlamlı farklılıkların tespiti için Mann-Whitney U testi, ikiden fazla gruplar arası anlamlı farklılıkların tespiti için Kruskal-Wallis H testi kullanılmıştır. Bütün testlerde anlamlılık düzeyi en düşük 0.05 düzeyinde kabul edilmiştir. Veriler bilgisayar ortamında, SPSS istatistik paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Sonuçta: iş tatmini ölçeğindeki ifadelerle katılıp katılmama derecesinin cinsiyet, yaş, branş, alanda çalışmaktan memnuniyet ve alanı kendi isteği ile tercih etme gibi bağımsız değişkenlere göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Cinsiyet farklılığının iş tatmini açısından önemli olduğu, kadınların iş tatminlerinin erkeklerden daha yüksek olduğu görülmektedir. Önceki çalışmaların bir kısmında kadınların iş tatmini daha yüksek (Henden, 2003) bir kısmında ise erkeklerin iş tatmini daha yüksek (Ağan, 2002) bulunmuştur. Genel anlamda cinsiyet konusunda net bir sonuç yoktur, çalışmanın yapıldığı alana göre bulgular değişmektedir. Yaş faktörü incelendiğinde iş tatmininin yaş ile birlikte arttığı ancak belli yaştan sonra tekrar düştüğü görülmektedir. Ayrıca iş tatmin düzeyinin iş ortamındaki iletişim düzeyi ile pozitif yöne ilişkili olduğu görülmüştür. İş ortamında iş arkadaşları ile iletişim düzeyi yükseldikçe iş tatmin

düzeyi de artmaktadır. Sosyal çevrenin desteği ile ilgili anlamlı bir bulguya ulaşılamamıştır. İş Tatmini ile sosyal destek arasında istatistik olarak anlamlı bir ilişki yoktur. Çalışmanın güçlü ve zayıf noktalarını değerlendirmek gerekirse: kullanılan ölçeklerin ve yöntemlerin standart olması önemli bir güçlü noktasıdır. Çalışmanın sınırlı olduğu noktalar önceki benzer çalışmalarla paralellik göstermektedir. Ulaşılan sonuçlardan genellemelere gidebilmek için daha büyük gruplarla yapılan çalışmalara ihtiyaç vardır. Bu nedenle, benzer çalışmaların tekrarı önerilmiştir.

Anahtar sözcükler: İş tatmini, öğretmen, iletişim, çevresel destek.

## SUMMARY

It is well known that job satisfaction is an effective factor over the job efficiency. The purpose of this study is to find out the factors that affect job satisfaction of teachers who are working in textile departments of Technical and Industrial High Schools. The results can be used to increase the job satisfaction levels of employees and can also lead to new studies in the future.

The study group consists of 175 textile teachers from 11 different Technical and Vocational High Schools in Istanbul. Participation was voluntarily. To collect data a Turkish questionnaire and Turkish form of job satisfaction inventory (R.V.Dawis, D.J.Weiss, G.W.England, L.H.Lofquist, 1997) were used. Additionally, Turkish forms of communal mastery scale (Hobfoll, Schröder et al., 2002) and relatedness scale (Richer, S.F., & Vallerand, R.J., 1995) were also used. Turkish versions of the scales have satisfactory levels of validity and reliability. Pearson product-moment correlation coefficient, Mann-Whitney U test and Kruskal-Wallis H test statistical technics were used for the statistical analyses. The level of significance was accepted as 0.05 in all tests. From the results of the study: we can say that gender, age, department, being pleased to be working in the field, to be able to choose the branch on your own, makes significant differences and plays important roles on the outcome. We can also see that there is a significant correlation between job satisfactions and relatedness on the work place. This study had several strengths and limitations. Its strengths include using of standardized measures and techniques. The weaknesses were typical of many published studies. Replication with different subjects and biggest groups in other contexts is suggested.

Key words: Job Satisfaction, Textile Teachers, relatedness, communal mastery.

ATÖLYELER

WORKSHOPS

ID: IRS

**Uluslararası Araştırma Semineri**

.....  
**The International Research Seminar**  
.....

Prof. Dr. Courtland Lee, Malta Üniversitesi, Danışmanlık Bölümü, Malta (Department of Counselling, the University of Malta, Malta)

**ÖZET**

Uluslararası Araştırma Semineri (IRS) katılımcılara dünyanın diğer yerlerindeki meslektaşlarla işbirliği halinde araştırma projeleri oluşturma ve onlara katılma fırsatı verir. IRS genellikle araştırma ekibi oluşturma süreci ve kültürlerarası araştırma yürütmede karşılaşılan zorluklar üzerine bir sunu ile başlar. Önceki IAC Konferanslarında başlatılan projeler sunulur ve araştırmacılar mümkün olabilecek yeni projeler sunmaya davet edilir. Katılımcılar araştırma tema ve soruları geliştirmek üzere grupça çalışırlar. UNESCO, ILO, WHO ve diğer uluslararası örgütlerin araştırma gündemleriyle tutarlı proje geliştirme üzerinde durulur. IRS çalışmasına katılım en fazla 60 kişi ile sınırlıdır.

**SUMMARY**

The International Research Seminar (IRS) offers participants the opportunity to develop and participate in research projects in collaboration with colleagues from around the world. The IRS usually begins with a presentation on the process of developing research teams and the challenges encountered in conducting cross-cultural research. Projects initiated at previous IAC Conferences are presented and researchers are invited to present possible new projects. Participants then work in groups to develop research themes and questions. The development of projects that are consistent with the research agendas of UNESCO, ILO, WHO, and other international organizations are considered. Maximum number of IRS participants is 60.

ID: I

## **Uygulayıcılar İçin Süpervizyon Deneyimi**

### **Supervision Experience For Practitioners**

Fusun Akkoyun. (emekli) (retired) Ankara Üniversitesi (Ankara University), Türkiye.

## **ÖZET**

Bu çalışmanın amacı, alanda uygulayıcı olarak çalışanların profesyonel olarak kendilerini geliştirmelerine yardımcı olmak ve kendilerini nasıl geliştirebilecekleri konusunda destek olmaktır. Psikolojik danışma veya psikoterapi uygulaması, öncelikle hizmet alan kişilerin en üst yararının sağlanmasını ve bunun gözetilmesini gerektiren bir uygulama alanıdır. Burada uygulayıcıların formel akademik bilgilerle donanım kazanmalarının yanısıra kendi kişisel gelişimleri ve de destek alarak uygulama yapabilmeleri önemli olmaktadır. Burada, saçayağı (ya da üç ayaklı) model bakımından destek alarak uygulama yapabilme üzerine odaklaşılacaktır. Bu çalışmada, daha çok hümanist yaklaşım temeline dayalı olarak süpervizyon yaşantılarına ağırlık verilirken, adaylar aynı zamanda süpervizyon yaşantısından en iyi şekilde yararlanabilme eğitimini de alacaklardır.

Süpervizyon desteği, üç değişik aşamada gerekli olmaktadır. Bu aşamalar sırasıyla başlangıç, ara ve ileri düzeydir. Başlangıç düzeydeki bir uygulayıcının ya hiç süpervizyon deneyimi yoktur ya da çok azdır. Kendi başına kendi yolunu bulmaya çalışmaktadır, oysa bu onun en çok desteğe ihtiyacının olduğu bir dönemdir. Daha çok tek bir süpervizörle sürekli olarak çalışması onun için yararlı olabilir. Her ne kadar formel bir uygulayıcı eğitimi almış olsa da, bazı bilgi noksanlıkları olabilir ve süpervizyon yaşantısı bunun için bir iyi fırsat olabilir. Bu dönem: kendini deneme, soruşturma ve temel uygulama becerilerini kazanma ile belirlidir. Bu aşamadaki bir süpervizör adayı, süpervizörü olarak sorumluluk almayı üstlenen deneyimli profesyonel kişiden en üst düzeyde desteğe ihtiyaç duyacaktır.

Ara düzey uygulayıcılar: en azından bir miktar süpervizyon deneyimine sahiptir ya da bir süre kendi kendilerine deneyimleyerek belli deneyimlerle bir miktar da olsa uygulama becerilerini kazanmıştır. Kendini alanın içinde soruşturması ve denemesi bakımından, belli bir yol almıştır. Temel uygulama becerilerine sahiptir, daha çok belli bazı konularda daha derinlemesine çalışabilmek üzere desteğe ihtiyacı vardır. Birden fazla sayıda süpervizörle çalışabilir, genellikle de bunu kendisi için daha yararlı olarak görür. Bu düzeydeki bir uygulayıcı ile çalışma sorumluluğunu alan süpervizörün, süpervizyon alanın becerilerini, yeterliklerini takdir ederek buna göre dengeli bir şekilde yardımcı olabilmesi, ona destek olabilmesi esastır.

İleri düzeyde bir uygulayıcı, belli süpervizyon deneyimlerine sahiptir, uygulamalarında da oldukça yetkindir. Her yardım mesleğinde çalışan kimse gibi, ara ara belli konularda takılabilmektedir. Takıldığı konuları deneyimli bir profesyonel ile birlikte gözden geçirme ihtiyacı içindedir. Süpervizyon yaşantısı, bazen daha çok iki meslekdaş paylaşımına dönüşebilir. Süpervizyon sorumluluğunu alan profesyonel kişinin bu konuda hassas olması önemli olmaktadır.

Herhangi bir düzeyde yapılan süpervizyonda, esas olan öncelikle süpervizyon almak isteyen uygulayıcının o süpervizyon yaşantısından ne istediğini belirleyebilmesi ve buna göre bir süpervizyon sorusunu formüle edebilmesidir. Bazen süpervizörle birlikte yalnızca sorunun ne olduğunu belirlemek üzere de çalışabilirler. Hümanist bir modele dayalı olarak çalışan profesyonel bir süpervizör, öncelikle getirilen süpervizyon sorusuna odaklaşarak buna göre çalışır. Bunun tek istisna olduğu durum, eğer etik olarak dikkate alınması gereken bir durum varsa bu konuyu getirerek önce bunun üzerinde çalışmayı önermesidir.

Katılımcılar, ilk önce süpervizyon yaşantısının doğası üzerinde düşünmeye davet edilerek beklentilerini ve ihtiyaçlarını netleştireceklerdir. Her bir katılımcının, bir süpervizyon sorusunu belirleyerek, grup içinde bireysel olarak süpervizyon yaşantısını yaşamasına özen gösterilecektir. Her bir bireysel süpervizyon yaşantısı, 20 dakika ile sınırlandırılacaktır.

Katılımcılar, ayrıca akran süpervizyonu konusunda da bilgilendirilerek cesaretlendirileceklerdir.

Katılımcıların, workshop liderinin yanısıra ayrıca kendilerinin birbirlerine katkı getirmeleri, paylaşımlarda bulunmaları desteklenecektir. Koruyucu bir ortamda birlikte büyüme ve gelişme yaşantılarının oluşmasına özen gösterilecektir.

Kaynakça:

Aveline (1990), Training and Supervision of Individual Therapies. W. Dryden (Ed.) Individual Therapy- A Handbook. Open University Press (s. 313-339).

Dryden, W., & Thorne, B. (1991). Training and Supervision for Counseling in Action. Sage Publications.

Erskine, R. (1997). Supervision of Psychotherapy: Models for Professional Development In Theories and Methods of an Integrative Transactional Analysis. San Francisco: TA Press, s. 217-226.

Hawkins, P., & Schohet, R. (1989). Supervision in the Helping Professions. Milton Keynes: The Open University Press.

Knowles, M. (1980). The Modern Practice of Adult Education: Andragogy versus Pedagogy. New York: Association Press.

Uyarı: Katılımcıların okul psikolojik danışmanı, psikolog ya da psikoterapist olarak bir gerçek bir kurumda ya da danışmanlık merkezinde çalışan, en az 3-5 yıllık deneyimli uygulamacılar olması gerekmektedir. Katılımcıların en az bir spervizyon sorusuyla gelmeleri beklenmektedir. Bu, herhangi bir okuma gerektirmez.

## SUMMARY

The purpose of the workshop is to support the professional development of practitioners of helping relationships, to help them by teaching how to make best use of their supervision experiences and to provide an individual supervision experience for each participant. Some information about supervision mainly in the humanistic approaches will be provided. The trivet model (gaining theoretical knowledge, supervision and personal development) will be introduced and participants will be asked to discuss their own experiences in terms of this model. Then, the participants will be helped to formulate their own supervision questions. The group process will take a place for further clarifications. Each participant will receive an individual supervision in the group. Peer supervision opportunities will be also discussed and encouraged.

References:

Aveline (1990), Training and Supervision of Individual Therapies. W. Dryden (Ed.) Individual Therapy- A Handbook. Open University Press (s. 313-339).

Dryden, W., & Thorne, B. (1991). Training and Supervision for Counseling in Action. Sage Publications.

Erskine, R. (1997). Supervision of Psychotherapy: Models for Professional Development In Theories and Methods of an Integrative Transactional Analysis. San Francisco: TA Press, s. 217-226.

Hawkins, P., & Schohet, R. (1989). Supervision in the Helping Professions. Milton Keynes: The Open University Press.

Knowles, M. (1980). The Modern Practice of Adult Education: Andragogy versus Pedagogy. New York: Association Press.

Caution: Participants are expected to be in actual practice as a school counselor or psychologist, psychotherapist, working in an institution or in private practice, with minimum 3 to 5 years of experience. The participants are expected to come up with at least one supervision question in their minds. This may not require any reading.



ID: 2

## **Psikolojik Danışmanlık Sürecinde İlk Görüşmenin Ve Soruna Etiketsiz Yaklaşımın Önemi**

### **The Importance Of The First Interview And Non-Judgemental Approach To The Presenting Problem**

Nazan Baloğlu, Aysun Kendirli, Yeşim Çaylaklı & Işın Emeç. Özel Mavi Yunus Aile Danışma Merkezi  
(Private Mavi Yunus Family Counselling Center), Türkiye.

## **ÖZET**

Atölye çalışmamız, ilk görüşmenin genel hatlarıyla anlatımı ve dikkat edilmesi gereken unsurlar hakkında teorik ve pratik bilgilerin paylaşılacağı kısa bir sunum ile başlayacaktır.

Bu sunumda üzerinde durulacak konular şu şekilde planlanmıştır:

Bilindiği gibi ilk görüşmede danışandan asıl sorun ile ilgili gerekli ve yeterli bilgi alabilmek ve danışanlarla güven ilişkisi kurmak danışmanlık sürecinin olmazsa olmazlarından. Bu nedenle ilk görüşmede dikkat edilmesi gereken bazı önemli unsurlar şu şekilde açıklanabilir:

Her zaman danışanın aktardığı bilgilerle yetinmeyip satır aralarını okuyabilmek ve böylelikle sunulan problemin yanı sıra asıl sorunu tanımlayabilmek mümkün olacaktır. Bu hedefe ulaşabilmek için, doğru soruları sorabilmek, danışanı açık görüşlülükle ve yargılayıcı olmadan dinlemek, danışanın vücut dilini doğru okuyabilme, danışanın duygu durumunu algılayıp empati kurabilmek atacağımız ilk adımlardır.

Diğer bir dikkat edilmesi gereken nokta da danışanla ilgili sürecin ilk karşılaşma anında başladığıdır. Bununla kastedilen, danışmanın iyi bir gözlemci olmasının önemidir. Danışanın davranışları, duruşu, beden dili, duygu durumu ve düşüncelerini nasıl dile getirdiğine dikkat edilmesi pek çok bilgiyi danışmana önceden verir.

Bunların yanı sıra, danışmanın kendi duygu durumunu doğru algılayıp süreci verimli bir şekilde yönetebilmesi, aktarım ve karşı-aktarım süreçlerinin farkında olabilmesi ilk görüşmesinin akışını belirleyen önemli faktörler olarak görülmektedir.

Atölye çalışmasını sunan liderlerin bu aktarımlarından sonra, ilk görüşme sırasında oluşabilen iletişim süreçlerini, dikkat edilmesi gereken noktaları video gösterimi eşliğinde incelenerek pekiştirilecek ve daha sonra grup ile tartışma yürütülecektir.

Bu gösterimi takiben katılımcılardan aşağıda bahsedilen önemli noktalarla ilgili danışmana dair bir gözlem formu doldurmaları ve olası durumlar ile ilgili önerilerini, fikirlerini paylaşmaları istenecektir.

Danışman gözlem formunda üzerinde durulacak noktalar:

1. Göz kontağı kurmak
2. Aktif dinleme
3. Konu odaklı kalma
4. Soruna yönelik uygun soruları sormak
5. Empatik dinleme
6. Beden duruşu, jest ve mimikler
5. Kullanılan dil
6. aktarım/karşı-aktarım süreçleri
7. Danışmanın kendini fazla açması, uzman olarak sınırları korumak.

Çalışmayı hazırlayanlar tarafından daha öncede yukarıda bahsedilen noktalara uygun durumları gösteren canlandırma videosu katılımcılara izlettirilir. Katılımcılardan, izlerken gözlem formunu doldurmaları istenir. Bu gözlem formu grup lideri tarafından hazırlanacaktır. Ardından küçük gruplar oluşturulur. Katılımcıların önerileri ve fikirleri tartışılır. Daha sonra grup lideri video üzerinden tekrar geçerek yukarıda bahsedilen önemli noktalara vurgu yapar.

Küçük grup çalışması: İlk görüşmede zor durumlarla baş etmek. Bazı danışan tiplerinden seçilen örnekler (çok kaygılı, aşırı talepkar, suçlayıcı, aşırı sorgulayıcı, sorumluluk almayan, sabırsız, yüksek beklentileri olan, eleştirel) daha önceden canlandırma yoluyla videoya çekilecektir. Bu danışan tipleri ve danışman arasında geçen diyaloglar grup liderleri tarafından yazılacaktır. Bu videolar katılımcılar ile paylaşılacak ve sonrasında katılımcılarda danışmanlık becerileri ile ilgili bir farkındalık yaratmak amacıyla hazırlanan sorular etrafında bir tartışma yürütülecektir.

Bu tartışmada üzerinde durulacak noktalar:

1. Danışanın yaşadığı duygu ne olabilir?
2. Sizin yaşadığınız duygu nedir?
3. Siz bu durumda olsanız nasıl davranırdınız?
4. Siz bu durumda olsaydınız ne söylerdiniz?

Bu aşamadan sonra öneriler ve danışanla kullanılan dilin ve etiketsiz yaklaşımın örneklendirilerek paylaşımı konusunda katılımcılarla bir sohbet yapılacaktır. Bu tartışma sonucunda katılımcıların danışmanlık becerilerine yönelik kişisel özelliklerini ve arka plandaki duygularının önemini fark etmeleri hedeflenmektedir.

## SUMMARY

This workshop is intended to explore the process of conducting the first interview with a client and to provide for the participants an experiential environment aiming to pinpoint the ongoing dynamics of a first encounter with a person in need of help for unsolved issues and critical awareness of crucial points in counseling such as building rapport and empathy, active listening, unlabeled approach, reading body language, self-disclosure and being aware of the transference/counter-transference processes.

Önerilen Okuma Listesi:

Brandell, J. R. (1992). Countertransference in psychotherapy with children and adults. Jason Aronson Inc., London.

Davis, M. (2004). Duygusal zekanızı ölçün. Alfa yayınları, İstanbul.

Greenspan, S. I. (1981). The clinical interview of the child. McGraw-Hill Book Company, New York.

Lukas, S. (1993). Where to start and what to ask: An assessment handbook. W.W. Norton & Company, New York.

ID: 3

## **Okullarda Yeme Problemleri, Yeme Bozuklukları Ve Beden İmajı Problemleri İle Baş Etme**

### **Coping With Eating Problems, Eating Disorders And Body Image Problems At Schools**

Feyza Bayraktar. Nisan Psikolojik Danışma (Nisan Psychological Counseling Center), Boğaziçi Üniversitesi (Boğaziçi University), Türkiye.

## **ÖZET**

Yeme bozuklukları kişinin kendi beden algısı ve günlük beslenme alışkanlıklarına etki eden psikolojik bozukluklardır. Yeme bozuklukları az yeme veya fazla yeme olarak kendini gösterebilmektedir. Zaman içerisinde şekil değiştiren yeme problemleri çocukluk döneminde seçici yeme, aşırı yeme, duygu duruma bağlı yemeyi reddetme olarak görülürken ergenlik döneminde anoreksiya nervoza(aşırı zayıflık), bulimiya nervoza (yediklerini kusmak) ve tıknırcasına aşırı yeme bozukluğu olarak görülmeye başlar. Yeme bozuklukları depresyon, kaygı ve özgüven problemleri ve beden imajı problemleri ile birlikte seyreder.

Yeme bozuklukları genetik, yapısal, ailesel ve sosyal faktörlere bağlı olarak gelişir. Yeme problemleri her ne kadar çocukluk döneminde sinyallerini verse de bozuk yeme davranışı daha yaygın olarak ergenlik döneminde ortaya çıkar. Bunun en büyük sebeplerinden bir tanesi ergenlik döneminin duygusal iniş çıkışların yoğun yaşandığı, depresyon ve kaygıya daha açık bir süreç olduğu, bedensel değişimlerin olduğu ve beden algısının değiştiği, çevreden gelen etkileşimin daha yoğun yaşandığı bir dönem olmasıdır Haines ve ark., 2011). Dolayısıyla ergenlik dönemi yeme bozuklukları ve beden imajı problemlerinin ortaya çıkması açısından oldukça risk taşıdır. Ergenlere ve ailelerine yönelik yeme bozuklukları ve beden imajı bozuklukları önleme çalışmaları bu riski düşürebilir.

Yeme bozukluklarının erken teşhis edilmesi oldukça güçtür çünkü genellikle kişi bu durumu herkesten gizler. Bu durumda yeme bozukluğu senelerce devam edip tedavi süreci geciktiği için hayati risk yaratabilir. Yeme bozuklukları tedavisinde erken teşhis çok önemlidir (Brewerton, 2005).

Özellikle son yıllarda ülkemizde de yeme bozuklukları ve beden imgesi problemleri ilköğretim ve lise düzeyindeki öğrenciler arasında yaygınlaşmaktadır. Bunun en önemli sebeplerinden bir tanesi toplum üzerinde medya etkisinin artması ve medyadan gelen ideal beden imajına dair mesajların yoğun şekilde her yaş grubundan insanı etkilemesi olarak özetlenebilir (Schmidt, 1995). Bedensel kaygıların ve çevresel etkinin daha yoğun yaşandığı ergenlik döneminde yeme bozuklukları bu çağdaki öğrenciler için tehdit oluşturmaya başlamıştır.

Fark edilmesi oldukça güç olan yeme problemlerini belirleme ve problemi olan kişiyi tedaviye yönlendirme sürecinde -öğrencilerin zamanların çoğunu okulda geçirdikleri göz önünde bulundurulursa -rehber danışmanlar önemli rol oynar. Rehber danışmanların yeme problemleri, yeme bozuklukları ve beden imgesi problemleri hakkında bilgi sahibi olması, yeme problemi olan öğrencilerin tedavisinde etkin işbirliğinde bulunabilmesi, aileleri konu ile ilgili bilgilendirmesi ve okullarda yeme bozukluğu, beden imgesi problemlerinin oluşumunu önlemek için çalışmalar yürütmesi açısından oldukça önemlidir.

Atölye çalışmasına katılan rehber danışmanlar:

- 1) Yeme bozuklukları nedir, sebepleri ve sonuçları nelerdir ( seçici yeme, aşırı yeme, duygu duruma bağlı yemek yememe, anoreksiya nervoza, bulimiya nervoza, tıknırcasına aşırı yeme bozukluğu gibi).
- 2) Çocukluk dönemi, ergenlik dönemi yeme problemleri ve beden imgesi problemleri arasındaki farklılıklar.
- 3) Bir öğrencinin yeme bozukluğu olduğuna dair belirtiler nelerdir, nasıl anlaşılır.
- 4) Risk grubunda olan öğrencilerin genel özellikleri nelerdir.
- 5) Bir öğrenci yeme bozukluğu problemi ya da beden imgesi problemi varsa nasıl yaklaşılmalıdır.
- 6) Yeme bozukluğu tedavisinde bireysel danışmanlık ve aile ile işbirliği yaparken rehber danışmana düşen görevler nelerdir.

7) Yeme bozukluğu tedavisinde kullanılan etkin psikolojik yöntemler nelerdir.

8) Okullarda yeme bozukluğu ve beden imajı problemlerini önlemek için rehber danışmanlar neler yapabilirler ve karşılaşılabilecekleri olası problemlerle nasıl baş edilebilir gibi konular hakkında bilgi sahibi olacaklardır.

Atölye çalışması kapsamında yer alacak içerikler şunlardır:

1. Yeme bozuklukları, yaygın olarak kullanılan tedavi yöntemleri, rehberlik servislerinin okul içerisinde ne tür programlar geliştirebileceklerine dair bilgiler içeren interaktif sunum,
2. Yeme bozuklukları ve beden imajı konulu video gösterimleri,
3. Yeme bozuklukları vakalarını temsil etmek amaçlı canlandırma.

Kaynakça:

Brewerton, T. (Ed.) (2005). *Clinical Handbook of Eating Disorders: An Integrated Approach*. Marcel Dekker, Inc. New York.

Schmidt, U. (1995) Risk Factors for Eating Disorders In K.D. Brownell & C.G. Fairburn (Eds), *Eating Disorders and Obesity: a Comprehensive Handbook*. New York: Guilford Press.

Haines, J., Ziyadeh, N. J., Franko, D. L., McDonald, J., Mond, J. M., & Austin, S. (2011). Screening High School Students for Eating Disorders: Validity of Brief Behavioral and Attitudinal Measures. *Journal Of School Health*, 81(9), 530-535.

doi:<http://dx.doi.org.ezp.waldenulibrary.org/10.1111/j.1746-1561.2011.00623.x>

## SUMMARY

Eating disorders are psychological disorders affecting one's body-perception and eating habits. Eating disorders may manifest themselves as excessive and restrictive eating. Problems in eating behavior may be evolved to different types of eating disorders in accordance with developmental stages. Specifically, selective eating, binge eating disorder and mood-related refusal may be seen in childhood years, anorexia nervosa (excessive thinness), bulimia nervosa (self-induced compensatory behaviors for overeating) and binge eating disorder may emerge during adolescence. Comorbid conditions with eating disorders include depression, anxiety disorders, self-esteem and body-image-related problems.

Eating disorders may be seen in accordance with genetic, physical, familial, and social factors. Although eating disorders begin to show themselves with certain symptoms in childhood years, disordered eating behavior prevalently emerges in adolescence. One of the reasons of this prevalence is that adolescence can be defined as the period including frequent mood-swings, vulnerability to depression and anxiety, rapid changes in physical appearance, intense interaction with social environment (Haines, et al, 2011). Therefore these features can be considered as risk factors in terms of emergence of eating disorders and body-image problems in adolescence.

Early diagnosis of eating disorders is difficult, because individuals with eating disorders usually prefer not to share their problems. Thus, eating disorders may become a fatal illness due to the delay of intervention even if the treatment continues for years. Early diagnosis as an intervention for eating disorders is critical in this process (Brewerton, 2005)

Recently, in Turkey, eating disorders and body-image problems have arisen among secondary and high school students. One of the most important reasons behind this prevalence is increasing impact of media on society and messages from media relating to ideal body image affecting people at almost all age groups (Schmidt, 1995). Therefore, eating disorders have been a threat for adolescents having body-image problems and impacts of frequent interaction with social environment.

Guidance counselors have critical roles in identifying difficultly recognized eating problems and referring someone to a treatment process when considering that the students spend most of their time in school. Gaining insight about eating problems, eating disorders, and body-image problems, collaboration with the students with eating problems during the treatment process, informing parents about the issue, and carrying out research and programs for prevention of body-image problems and eating disorders in schools are critical for guidance counselors.

Guidance counselors who will participate this workshop will,

1. Learn about eating disorders, their causes and types (e.g. selective eating, binge eating, mood-related refusal, anorexia nervosa, and bulimia nervosa)
2. Learn about the differences between eating and body-image problems in childhood and these problems in adolescence
3. Learn about how the symptoms of eating disorders that a student may have can be recognized
4. Learn about what the general characteristic of the students at-risk
5. Learn about how guidance counselors interact with a student having an eating disorder or body-image problems
6. Learn about what the responsibilities that guidance counselor should follow when working in individual psychotherapy and collaborating with parents during the process of eating disorders treatment are.
7. Learn about what effective psychological methods for eating disorders are.
8. Learn about what they can do in order to prevent eating disorders and body-image problems in schools and how they can cope with possible related issues.

Contents in this workshop include

1. An interactive presentation about eating disorders, widely-used treatment methods, and information regarding what kind of programs can be developed by school counseling service.
2. Videos about eating disorders and body-image
3. Role-playing for presenting eating disorders cases.

References:

Brewerton, T. (Ed.) (2005). *Clinical Handbook of Eating Disorders: An Integrated Approach*. Marcel Dekker, Inc. New York.

Schmidt, U. (1995) Risk Factors for Eating Disorders In K.D. Brownell & C.G. Fairburn (Eds), *Eating Disorders and Obesity: a Comprehensive Handbook*. New York: Guilford Press.

Haines, J., Ziyadeh, N. J., Franko, D. L., McDonald, J., Mond, J. M., & Austin, S. (2011). Screening High School Students for Eating Disorders: Validity of Brief Behavioral and Attitudinal Measures. *Journal Of School Health*, 81(9), 530-535.

oi:<http://dx.doi.org.ezp.waldenulibrary.org/10.1111/j.1746-1561.2011.00623.x>

ID: 4

## **Beden Dilimin Farkına Varmak**

---

### **Becoming Aware Of My Body Language**

---

Beatriz Brinckmann de Moring, Argentine Counselling Association  
(Arjantin Danışmanlık Derneği, Argentina (Arjantin)).

## **ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

## **SUMMARY**

This system is called Rhythmic Gymnastics based on Yoga and Greek plastic. Susana Milderman the creator of this system in early 1950 took this name Gymnastic being faithful to the Greek term which refers to the movement of any Psycho-physic unit, Greek plastic is the base of the rhythmic expressive gymnastic. Rhythmic: because the music allows us to go through different emotional rhythms. Expressive: because through breathing we can build the bridge between feeling and emotions which you can see reflected in Greek sculptures. Yoga: because this produces union between Body Mind and Soul, working harmoniously with the different Chakras or Centers.

The aim is to go through the different characters and polarities, strong-weak, good- bad, loving - angry as a play and without becoming fixed in any. Conflicts will resolve themselves without the need to understand why or because as the stagnant energy begins to circulate.

When the memory of energy stowed away in the muscles through early conflicts liberates itself, becomes conscious, and gives us the possibility to understand and integrate the material. This is an accelerating complement for any psychotherapeutic work.

The Mind has to be Concentrated during the whole session as the participants have to copy the instructor. At the same time we work on posture, alignment to learn to be properly grounded as the physical support is at the same time a psychological support. You don't need any specific skill what Body movement concerns This Workshop is going to try to show the process of harmonization, between Psyche and Soma. Susana Milderman based herself first on the Myth of Dionysius and Apollo. Both fought for the possession of Athens, but neither one was able to impose himself on the other. The symbolic language of this Myth transmits the Greek Idea of Man. Dionysius and Apollo: Body and Psyque are brothers: they have the same value and can't impose or replace their functions. The Greek artists from the V Century BC, discovered a new form to coordinate these two forces and impose a new form, to restore the body in space, giving their sculptures a profound inner movement, which since then gives the body a new vibration, full of spirituality. After this she passed to the expression of feelings, emotions and tendencies from the static to movement. This is the moment she found support in Yoga with the Key of breathing. Through the breathing from different levels of the body from the inside to the outside the Greek sculpture transformed itself in to the vital expression of the Human Being

In our group we further developed the different characters which belong to the different areas of the Body, which we divided in Low. Intermediate Low- Intermediate High and Mental which belongs: the Low to the Muladara or Hara, the Intermediate Low to the Vegetative and Solar-Plexus, The Intermediate High to the Heart and the Mental works with Throat and Head Centre.

I will try to show you the basic movements of this system, we will work through the movements of Joints which are the ones which give structure to our personality and as long as they are flexible we will be flexible to. We will emphasize on the points of support, work with lines of strength and energy and express the different characters, which appear in the different levels of the body, with their typical postures which express themselves through what we call body language. At the same time we will notice that the postures accompany the tone of voice, and become aware why we sometimes have short-circuits in communications. As we move according to the music and rhythms we contact with our inner selves. It is a meditation in movement.

When sound finds tense parts in our body, it introduces itself in to the vibrational structure of the body, transmuting it by elevation of frequencies, expanding consciousness, opening perceptions and generating a climax of peace and Joy. Filling light with darkness and tension with love and emotions.

Başlık: Beden dilimin farkına varmak.

ID: 5

## Türkiye’de Kültüre Duyarlı Psikolojik Danışma

### Multicultural Counseling In Türkiye

Deniz Caner Çınarbaş, Orta Doğu Teknik Üniversitesi (Middle East Technical University), Türkiye.

## ÖZET

Bu atölye çalışmasının amacı danışmanlıkta kültür konusunu ele alarak bu konuyla ilgili teorik ve pratik bir çerçeve sağlamaktır. Kültüre duyarlı danışmanlık, danışanın deneyimleri ve kültürel değerleriyle uyumlu stratejilerin ve hedeflerin belirlenerek sağaltım sürecinde evrensel ve kültüre-özel tekniklerin kullanılması olarak tanımlanabilir (Sue ve Torino, 1994). Kültüre duyarlı danışmanlık dünyada ve özellikle ABD’de birçok araştırma projesinin, danışan yetiştiren programların ve danışanların odak noktası olurken, bu alan Türkiye’de görece olarak yenidir (Bektaş, 2006). Kültüre duyarlı danışmanlık hak ettiği ilgiyi Türkiye’de henüz göremese de, kültüre duyarlılık eğitime Türkiye’de de ihtiyaç duyulduğu düşünülmektedir. Bu nedenle, bu atölye çalışmasında kültüre duyarlı danışmanlık konusunda temel bir eğitim sağlanacak, kültüre duyarlı danışmanlığın teorik temelleri aktarıldıktan sonra katılımcıların kültürel farkındalıklarını arttırmaya yönelik aktiviteler ve kültürel duyarlılık becerilerinin geliştirilmesi ve uygulamaya konulabilmesi için vaka örnekleri kullanılacaktır.

Bu atölye çalışmasında kültür kavramı, kişisel kimliğin grup-seviyesindeki değişkenlerini de (Sue ve Sue, 2003) içeren geniş tanımıyla ele alınacaktır. Grup-seviyesi değişkenler milliyet, coğrafi lokasyon, din, dil, ırk, etnisite, yaş, cinsiyet, cinsel eğilim, engelli-engelsiz olma durumu, sosyoekonomik statü ve sınıf gibi değişkenlerdir. Çalışmanın başlangıcında lider ve katılımcılar bu değişkenler üzerinden kendilerini tanıtacaklardır.

Tanışmadan sonra kültüre duyarlı danışmanlıkta teorik çerçeve belirlenecektir. Bu çerçeve kapsamında, Kültüre Duyarlı Danışmanlıkta Üç Boyutlu Model gibi modeller tanıtılacaktır (Atkinson, Thompson ve Grant, 1993). Bu model kültürselleşme, sorunun etiyolojik konumu ve yardım amaçları gibi üç boyutu içermektedir. Kültürselleşme boyutu az ve çok arasında değişkenlik gösterir. Sorunun etiyolojik konumu içsel ve dışsal arasında değişkenlik gösterir. Danışmanlığın amaçları boyutu ise sorunları önleme ve sorunları iyileştirme arasında değişkenlik gösterir. Bu boyutların kesişim noktalarında, her noktaya uygun sekiz adet danışmanlık rolü bulunmaktadır. Bunlar, yol gösterici, savunucu, yerel destek sistemlerini harekete geçirici, yerel sağaltım sistemlerini harekete geçirici, konsültasyon tedarik edici, değişimi destekleyici, danışman ve psikoterapist rolleridir.

Kültüre Duyarlı Danışmanlıkta Üç Boyutlu Modelin yanı sıra (Atkinson ve ark., 1993), Kültürel Kimlik Gelişimi Modeli (Sue ve Sue, 2003), ayrımcılıkta mikroagresyon modeli (Sue ve ark., 2007) ve ayrıcalık kavramı (McIntosh, 1989) tanıtılacaktır. Bunlara ilaveten, atölye lideri Türkiye’deki etnik azınlıklar: dini azınlıklar: lezbiyen, gay, biseksüel bireyler: engelliler gibi ayrımcılığa uğrayan grupları tanıtacaktır. Bu gruplarla ilgili istatistiksel veriler ve bazı kültürel özellikler aktarılacaktır.

Ayrıca, atölye lideri katılımcıların kültürel farkındalığını arttırmaya yönelik bir aktivite uygulayacaktır. Bu aktivite katılımcıların bazı kişisel bilgilerini paylaşarak yaşamış olabilecekleri ayrıcalıkları fark etmelerine yardımcı olacaktır. Bu aktiviteyi takiben sonuçların değerlendirilmesi ve tartışması yapılacaktır. Son olarak, atölye lideri bir vaka örneği tanıtacak, bu vaka üzerinden kültüre duyarlı danışmanlık kavramları ve becerileri aktarılacaktır.

Kaynaklar:

Atkinson, D. R., Thompson, C. E., & Grant, S. K. (1993). A three-dimensional model for counseling racial/ethnic minorities. *The Counseling Psychologist*, 21, 257-277.

Bektaş, Y. (2006). Kültüre Duyarlı Psikolojik Danışma Yeterlikleri ve Psikolojik Danışman Eğitimindeki Yeri.



Ege Eğitim Dergisi, 7, 43–59.

McIntosh, P. (1989). White privilege: Unpacking the invisible knapsack. *Peace and Freedom*, July/August, 10-11.

Sue, D.W., Capodilupo, C. M., Torino, G. C., Bucceri, J. M., Holder, A. M. B., Nadal, K. L., et al. (2007). Racial microaggressions in everyday life: Implications for clinical practice. *American Psychologist*, 62, 271-286.

Sue, D.W. & Sue, D. (2008). *Counseling the culturally diverse: Theory and practice* (5th ed.). New Jersey: John Wiley & Sons.

Sue, D. W., & Torino, G. C. (1994). Racial-cultural competence: Awareness, knowledge, and skills. In R. T. Carter (Ed.), *Handbook of racial-cultural psychology and counseling: Vol. 2. Training and practice* (pp. 3-18), New York: Wiley.

## SUMMARY

This workshop aims to provide a theoretical and practical framework of cultural issues in counseling. Multicultural counseling is defined as the process of using universal and culture-specific techniques in the healing process of the client, employing strategies and goals congruent with clients' experiences and cultural values (Sue & Torino, 1994). Multicultural counseling has been the focus of several research projects, counselor training programs, and counselors around the world and especially in the U.S., yet this area is rather new in Turkey (Bektaş, 2006). Even though multicultural counseling has not received the emphasis it deserves in Turkey, there appears to be a need for multicultural training for Turkish counselors. Therefore, the leader of this workshop proposes to provide a basic multicultural training that includes the theoretical foundation of multicultural counseling, an experiential exercise that increase participants' cultural awareness and an opportunity to develop and apply multicultural skills using a case example.

The workshop will utilize a broad definition of culture that includes group-level variables of personal identity (Sue & Sue, 2003), such as nationality, geographic location, religion, language, race, ethnicity, age, gender, sexual orientation, ability-disability status, socio-economic status and class. At the beginning of the workshop the leader and the participants will introduce themselves based on these group-level variables. Introductions will be followed by a theoretical framework of multicultural counseling. This framework will include multicultural counseling models such as The Three-Dimensional Model of Multicultural Counseling (Atkinson, Thompson, & Grant, 1993). This model constitutes acculturation, locus of problem etiology, and the goals of helping as the three dimensions. Dimension of acculturation ranges from low to high. The dimension of locus of problem etiology ranges from internal to external. The dimension of the goals of counseling ranges from prevention of problems to remediation of problems. At the intersection of these three dimensions there are eight counseling roles that are most appropriate for each intersection. These eight roles are: advisor, advocate, facilitator of indigenous support systems, facilitator of indigenous healing systems, consultant, change agent, counselor, and psychotherapist.

In addition to The Three Dimensional Model of Multicultural Counseling, other models and concepts such as Cultural Identity Development Model (Sue & Sue, 2003), microaggressions model of discrimination (Sue et. al., 2007), and the concept of privilege (McIntosh, 1989) will be introduced. Moreover, the workshop leader will introduce disempowered groups in Turkey, such as ethnic minorities: religious minorities: lesbian, gay, bisexual individuals: and people with disabilities. Relevant demographic information and main cultural characteristics of these groups will be presented.

The workshop leader will also facilitate an experiential activity to increase the cultural awareness of participants. This activity will require the participants to share their personal backgrounds and the privileges that they might have had. The activity will be followed by a discussion. Finally, the leader will provide a case example and the participants will be guided through the conceptualization of the case and the counseling skills that may be used for this case.

References:

Atkinson, D. R., Thompson, C. E., & Grant, S. K. (1993). A three-dimensional model for counseling racial/ethnic minorities. *The Counseling Psychologist*, 21, 257-277.

Bektaş, Y. (2006). Kültüre Duyarlı Psikolojik Danışma Yeterlikleri ve Psikolojik Danışman Eğitimindeki Yeri. *Ege Eğitim Dergisi*, 7, 43–59.

- McIntosh, P. (1989). White privilege: Unpacking the invisible knapsack. *Peace and Freedom*, July/August, 10-11.
- Sue, D. W., Capodilupo, C. M., Torino, G. C., Bucceri, J. M., Holder, A. M. B., Nadal, K. L., et al. (2007). Racial microaggressions in everyday life: Implications for clinical practice. *American Psychologist*, 62, 271-286.
- Sue, D. W. & Sue, D. (2008). *Counseling the culturally diverse: Theory and practice* (5th ed.). New Jersey: John Wiley & Sons.
- Sue, D. W., & Torino, G. C. (1994). Racial-cultural competence: Awareness, knowledge, and skills. In R. T. Carter (Ed.), *Handbook of racial-cultural psychology and counseling: Vol. 2. Training and practice* (pp. 3-18), New York: Wiley.

ID: 6

## **Psikolojik Danışmanlar İçin Dramaterapi Teknikleri**

### **Dramatherapy Tools For Counselors**

Müge Erdoğan. Off Centre, Counselling and Psychotherapy, Londra, The UK (Off Centre, Psikolojik Danışmanlık ve Psikoterapi, Londra, Birleşik Krallık).

## **ÖZET**

Bu çalışma anlatılmamış hikayeleri paylaşmak üzerinedir. Kendimizin ve danışanlarımızın hikayelerini daha 'derinden' nasıl dinleyebiliriz? Hikayelerimiz tkandığında, ifade bulamadığında ne olur? Paylaşıl(a)mayan hikayeler, duygular, yaşantılar için farklı ifade biçimleri var mı? Farkında olmadığımız ama anlatılmayı bekleyen hikayelerimiz nerede saklı? Peki ya 'doğru' sözcükleri bulamıyorsak?

Bu çalışmada bir dramaterapisi grup yaşantısını beraberce deneyimleyeceğiz. Dramaterapisinin temel tekniklerinden biri olan hikaye kullanımına ve terapötik etkilerine odaklanacağız. Paylaşılmakta zorlanan hikayelerin dramaterapisinde nasıl ifade bulabildiğini yaşantılayacağız. Bir yandan da bu deneyimden kendi terapi pratiğimize entegre edebileceğimiz öğeleri irdeleyeceğiz.

Dramaterapisi "Yaratıcı Terapiler" şemsiyesine dahil edebileceğimiz bir psikoterapi çeşididir. Terapi sürecinde dramanın ve hikayelerin iyileştirici (şifa verici, terapötik) amaçla kullanılmasını içerir. Dramaterapisi hikayeler, masallar, rol canlandırma, hareket, beden ve ses kullanımı, oyun gibi yöntemler kullanarak kişilerin yaratıcılıklarıyla, hayal güçleriyle temasa geçmelerine, kendilerini ifade etmelerine, içgörü kazanmalarına olanak vererek değişimin ve iyileşmenin kapılarını açar. Dramaterapisi performans odaklı değildir ve kişilerin önceden dramaya dair bir deneyimleri olması beklenmez. Herkesin kendisini rahat ve güvende hissettiği ölçüde katılması esastır.

Dramaterapisi kelimelerin yetersiz kaldığı noktalarda terapistte farklı bir çalışma alanı açan teknikler sunar. Danışanın deneyimlerini ve duygularını direk olarak paylaşmakta zorlandığı durumlarda da kendini ifade edebilmesini olanaklı kılacak güvenli bir alan yaratır. Hikayeler, karakterler, objeler gibi 'sanat formları' aracılığıyla 'dramatik mesafe' olarak tanımlanan alan yaratılmış olur. Dramatik mesafe zor duyguların ve deneyimlerin paylaşılmasını ve ifade edilmesini kolaylaştırır.

Bu çalışma sırasında hayalgücü, hareket, oyun, geleneksel hikaye kullanımı teknikleri ile çalışacağız ve kelimelere dökülmemiş alanların, duyguların kapısını az da olsa aralayacağız. Küçük grup etkinlikleri ve büyük gruba geri beslemeler yapacağız. Birbirimizi dinlemek ve paylaşmak, ayrıca dramaterapisinin teori ve pratiğine dair sorular için de zamanımız olacak.

## **SUMMARY**

This workshop aims to focus on the dramatherapy techniques and tools that can be used by counsellors and psychotherapists. It includes an introduction to dramatherapy: dramatherapy is a form of psychotherapy that has as its main focus the intentional use of the healing aspects of drama and theatre as the therapeutic process. Dramatherapy uses stories, enactments, role play, movement, embodiment and play to facilitate creativity, imagination, learning, insight and growth.

This is an experiential workshop in which we will explore different dramatherapy techniques that could then be integrated to the counsellor/therapist's unique way of working with clients. We will explore different ways of working with stories and creating character: using postcards, therapeutic cards, objects,

and art materials. We will then be exploring the themes, feelings, symbols that come up within these stories and characters.

Dramatherapy provides the practitioners with tools when words are not enough. It creates a safe space when the client feels talking about their feelings or experiences are 'too direct' or 'too much'. Through the use of dramatherapy tools, ie., making stories, building characters, using objects, etc, what is called a 'dramatic distance' is created. This distance allows the client to feel safe enough to express and explore difficult feelings and experiences. Every client in their own time, then are able to reflect on the process, relating and integrating it into their own lives.

"In dramatherapy terms we often speak of dramatic distance: regarding it as one of the most important therapeutic factors in dramatherapy. This gap of distance between ourselves and the character can permit us to examine traits, emotions, and their corresponding body positions that we would not, for a variety of reasons choose to associate with in other circumstances" (Andersen-Warren in Mitchell, 1996).

Workshop also aims to support the participants through providing them with creative tools, where they might feel 'stuck' with clients. During the workshop, participants will be involved in the creative process and will be working in pairs and small groups. They will each take turns for sharing, listening and witnessing each other. After each exercise, we will then be sharing in the bigger circle. We will also focus on: what is it that we will be integrating to our own practice? The aim is to create a safe and supportive space where participants can share, as well as hear and learn from each other.

This workshop is mainly for counsellors and psychotherapists. Professionals in other supporting professions are welcome to participate, however having done a substantial amount of self work (therapy, self development) is required in terms of taking responsibility for any feelings that might be triggered due to the nature of experiential work. Participants will be expected to share as much or as little as they feel comfortable with, holding in mind that this is not a therapy group although it might feel therapeutic.

Useful websites:

British Association of Dramatherapists: <http://badth.org.uk/>

Sesame Institute: <http://www.sesame-institute.org/>

References:

British Association of Dramatherapists: <http://badth.org.uk/>

Mitchell, S. (1996) *Dramatherapy, Clinical Studies*. London: Jessica Kingsley Publishers.

ID: 7

## **Matematik Kaygısı: Anlama Ve Başetme**

### **Math Anxiety: Understanding And Coping**

Emine Erktin, Boğaziçi Üniversitesi (Boğaziçi University), İstanbul, Türkiye & Nilgün Peker. Boğaziçi Üniversitesi (Boğaziçi University), İstanbul, Türkiye.

## **ÖZET**

Günlük yaşamda ya da akademik ortamlarda sayılarla uğraşırken veya problem çözerken ortaya çıkan endişe ve rahatsızlık duygularından oluşan matematik kaygısının okul başarısı ve meslek seçimi ile ilintisi 1970li yıllardan bu yana bilinmektedir. Matematik kaygısı çoğu zaman bir çeşit sınav kaygısı olarak görülse de matematik söz konusu olduğunda sınavda ve derste hissedilen olumsuz duygulardan oluşur. Bir çok araştırmada, matematik kaygısı hisseden öğrencilerin büyük çoğunluğunun diğer dersler için böylesi kaygılar duymadıkları sonucuna varılmıştır.

Araştırmalar matematik kaygısının başarı üzerindeki kayda değer etkilerini işaret ettikten sonra matematik kaygısını gidermeye yönelik bir çok araştırma ortaya çıkmıştır . Bu çalışmalar genellikle matematik bilgisini arttırtırken aynı zamanda öğrencilerin kaygı düzeylerini de azaltmaya yönelik çalışmalardır.

Matematik kaygısını giderme çalışmaları genellikle bedensel gerginliği azaltma amacıyla uygulanır. Bu çalışmaların çoğunluğunu gevşeme alıştırmaları oluşturur. Gerginlik sonunda vücutta oluşan rahatsızlık kas gevşetme çalışmaları ile azaltılabilir. Nefes alma teknikleri de gerginlikten kurtulmak için yararlı bir yöntemdir. Doğru nefes alma ya da nefesi kontrol ederek kasların gevşemesini sağlamak mümkündür. Böylece kaygı nedeniyle oluşan gerginlik sonucu ortaya çıkan rahatsızlıklar birtakım tekniklerin öğretilmesiyle azaltılabilir. Ancak matematik kaygısı söz konusu olduğunda bedensel rahatsızlığın giderilmesi kaygının etkisini geçici olarak azaltsa da bilgi ve beceri eksikliği giderilmedikçe sorun çözülmüş olmaz. Matematik kaygısının büyük ölçüde başarı ve performans ile ilintili olduğunu biliyoruz. Bu nedenle matematik başarısını arttırmaya yönelik çalışmalar olmadan kaygıyı gidermeye çalışmanın iyi sonuçlar vermesini beklemiyoruz.

Bu atölye çalışmasında matematik kaygısı yüksek olan öğrenci ve danışanlarla yapılabilecek çalışmalar kuram ile uygulamayı bir arada sunmayı hedefleyen bir yaklaşımla ele alınacaktır. İlk kaygı ve başetme, bilişsel davranışçı terapi, matematik öğrenimi, ile özdenetim kuramları gözden geçirilecek, kısa bir etkileşimli bilgi aktarımını takiben teorik ve pratik bilgilerin eşleştirilmesi amacıyla hazırlanan etkinliklere geçilecektir. Bireysel ve grup çalışmaları, rol canlandırma ve vaka çözümlemeyi içeren etkinlikler atölye çalışmasının yöntemini oluşturacaktır. Rehber danışmanların matematik kaygısı konusundaki çalışmalarında matematik içeriği ve matematik öğretimine ilişkin yapabilecekleri çalışmalardan örnekler de atölye çalışmasında yer alacaktır.

## **SUMMARY**

Since nineteen seventies math anxiety has been offered to explain poor mathematical performance and avoidance of mathematics courses. It has been defined to be “feelings of tension and anxiety that interfere with the manipulation of numbers and solving of math problems in a wide variety of ordinary life and academic situations”. Many students who perform well in other courses are convinced that they cannot do mathematics. Sometimes seen as a form of test anxiety, math anxiety is usually caused by the negative experiences when working with teachers, tutors, classmates, parents or siblings. Research shows that math

anxiety is prevalent among students of all ages and correlates negatively with achievement. It has been investigated as a wide spread phenomenon interfering with learning and severely limiting career choice. In order to reduce math anxiety, various research studies were conducted. The intervention studies are mostly focused on psychological means of reducing anxiety and improving mathematics achievements or a combination of these techniques. Math anxiety reduction studies usually involve relaxation techniques. The discomfort caused by stress can be reduced through muscular relaxation and breathing exercises. Although these techniques may reduce the discomfort to some extent, math anxiety treatment requires giving support in terms of mathematical knowledge and skills. It is not possible to treat math anxiety completely without increasing math achievement.

This workshop will consist of math reduction treatment activities for students and counselees with an approach that includes theory and practice. Initially theories of anxiety, coping, cognitive behavioral therapy, learning mathematics and self regulation will be reviewed. The corresponding activities based on theory will be introduced using the methods that include individual and group activities, role playing and case studies. The sample activities related with mathematical content and teaching mathematics that the guidance counselors can use in their work will also be discussed in this workshop.

ID: 8

## **Dans Hareket Psikoterapisi: Kişisel, Genel Ve Potansiyel Alan'da Hareket Etmek**

### **Dance Movement Psychotherapy: Moving In Personal, General And Potential Space**

Sevin Seda Güney, Fransız Lape Hastanesi (French La Paix Hospital)

## **ÖZET**

Birleşik Krallık Dans ve Hareket Psikoterapisi Kurumu'nun (ADMT, UK) tanımına göre Dans Terapisi: hareketlerin ve dansın psikoterapötik uygulaması ile bireyin kişisel, duygusal, fiziksel, sosyal gelişimini ve farkındalığını yaratıcı bir süreç çerçevesinde sanatla deneyimlemesidir.

Dans terapisinin temeli, kişinin hareketlerinin, düşünce sistemini ve hislerini yansıttığı prensibine dayanır. Kişinin hareketlerinin algılanması, fark edilmesi ve hareket repertuarının genişletilmesi sonucu, bu süreçte tanıklık eden dans terapisti kişinin farkındalığını arttırmaya, yeni hareket algıları oluşturmaya ve böylece duygularında ve sözel iletişimde yeni iletişim mekanizmaları geliştirebilmesine yardımcı olur. Kişisel gelişim ve sosyal iletişimi destekleyen dans terapisi bire-bir seans ya da grup terapisi olarak sağlık, eğitim ve sosyal hizmet alanlarında, bu eğitimi almış lisanslı terapistler tarafından uygulanabilir.

Bu atölye çalışması, terapistin liderliğinde güvenli, destekleyici ve yaratıcı bir ortamda kişilerin kendi hareket tercihlerini deneyimlemelerine olanak sağlayarak gerçekleşecektir.

Beden farkındalığı, sembolik ve sözsüz iletişim, yaratıcı hareketin seanstaki kullanımına odaklanılarak, terapist ve danışan arasında oluşan potansiyel alan: Winnicott'un geçiş alanı teorisiyle Laban'ın alan, zaman, ağırlık ve akış eforları birarada işlenecektir.

Çalışma içerisinde: ısınma, tercihe göre partnerli hareket, teorik bilgi, paylaşım ve sorular için bölümler olacaktır.

Uyarı: Kendi Sağlık ve güvenliği için fiziksel sınırların farkındalığı gereklidir.

## **SUMMARY**

According to Association for Dance Movement Psychotherapy (ADMP, UK): "Dance Movement Psychotherapy is the psychotherapeutic use of movement and dance through which a person can engage creatively in a process to further their emotional, cognitive, physical and social integration. It is founded on the principle that movement reflects an individual's patterns of thinking and feeling. Through acknowledging and supporting clients' movements the therapist encourages development and integration of new adaptive movement patterns together with the emotional experiences that accompany such changes."

Dance Movement Psychotherapists work in variety of settings, e.g. hospitals, clinics, schools, prisons, day centers with a wide range of age groups from children to elderly.

The workshop will take place in a non-judgemental, safe, supportive and playful environment facilitated by a Registered Dance Movement Psychotherapist.

It will focus on Dance Movement Psychotherapy, body awareness, nonverbal and symbolic communication, creative movement, combining Winnicott's and Laban's theories. It is aiming to introduce some basic Dance Movement Therapy tools which can be useful to give participants an opportunity to experience on a movement level.

The focus will also be to demonstrate and embody how two or more people e.g. the client/patient and the therapist meet in the potential space where healing potentially occurs in a Dance Movement Psychot-

herapy session. The leader will assist and guide the group on a journey of discovering own movement preferences with and in relation to others.

The process includes opening and introduction, warm up, dance movement activities, reflection and closure which also demonstrate a dance therapy session structure.

After a brief introduction, the workshop will start with an opening circle acknowledging each member and will continue with a gentle warm up. The warm up will develop into a movement session with the group, giving participants space to attend to their personal movement preferences.

Laban's efforts of space, time, weight and flow will be introduced to observe and deepen the awareness of movement efforts. The participants will be encouraged to notice which efforts they are choosing when they are moving within the notions of personal space, general space and potential space guided by the leader.

Winnicott's theory of play, transitional space, creativity will be integrated into the movement experiential through partner work. Participants can choose to or not to engage in solo movement, pair-movement, and moving in different sizes of groups.

There will be time and space for theory, self-reflection, sharing and questions.

Caution: Being aware of their own health and safety, physical limitations



ID: 9

## **Aile İçinde Şiddet Ya Da Cinsel Taciz Yaşamış Olan Kişilere Psikolojik Danışma**

### **Working With Clients Who Have Experienced Violence Or Sexual Abuse In Childhood And / Or In The Family**

Pınar İlkaracan, Boğaziçi Üniversitesi, Kadının İnsan Hakları Derneği (Boğaziçi University, Women for Women's Human Rights), Türkiye.

## **ÖZET**

Aile içi şiddet ve çocukların cinsel tacizi dünyadaki tüm toplumlarda en yaygın olan toplumsal sorunlardan ve suçlardan biri. Psikolojik sağlık alanında, aile içi şiddet ve çocukların cinsel tacizi son yirmi yılda çok önem kazandı. Bu atölye çalışması, psikolojik danışmanları ve psikoterapistleri aile içi şiddetin dinamikleri ve bu konudaki araştırmalar konusunda bilgilendirmeyi ve danışmanlık becerilerini zenginleştirmeyi hedefliyor.

Önerilen Okuma Listesi:

Diaz, Angela and Manigat, Nancy (1999). "The Health Care Provider's Role in the Disclosure of Sexual Abuse" *Children's Health Care*, 28 (2): 141-149.

Hodges, Elizabeth A. and Myers, Jane E. (2010). "Counseling Adult Women Survivors of Childhood Sexual Abuse: Benefits of a Wellness Approach," *Journal of Mental Health Counseling*, 32 (2): 139-154.

Moylan, Carrie et al. (2010). "The Effects of Child Abuse and Exposure to Domestic Violence on Adolescent Internalizing and Externalizing Behavior Problems," *Journal of Family Violence*, 25 (1): 53-63.

Pope, M., & Englar-Carlson, M. (2001). "Fathers and Sons: The relationship between violence and masculinity," *The Family Journal*, 9, 367-374.

## **SUMMARY**

Violence in the family and child sexual abuse is one of the most pervasive social problems in all countries of the world. Its impact is profound because of the trauma brought to the lives of children and adults who have experienced it. It is only in more recent years that the profession of mental health has begun to understand violence in the family and child sexual abuse not only as a criminal justice problem, but also as a major mental health concern.

As research shows, different forms of family violence often co-occur, suggesting that many children who witness domestic violence have also directly experienced child abuse. Numerous studies have demonstrated that children exposed to domestic violence and/or child abuse are more likely to experience a wide range of adverse psychosocial and behavioral outcomes. Research findings related to the incidence of sexual abuse and assault against women report that between 15 to 28 percent of women will be sexually victimized at some point in their lives. Research data related to male victimization is less available, and is undoubtedly underrepresented. However, sexual abuse in childhood is a significant problem for many adult men.

The severity of psychological and psychosocial problems experienced by adult survivors of childhood victimization has been found to vary based on the age of the victim, the relationship between the victim and the offender, the violent or coercive nature of the crime, the length of time during which the molestation occurred, and other factors. The long-term effects of childhood sexual abuse have also been documented in clinical and non-clinical populations. High rates of depression, anxiety, substance abuse, dissociative disorders, interpersonal dysfunction, sexual problems, and suicidality have all been identified to varying degrees among women and men who survive sexual abuse.

This workshop aims to contribute to skills of counselors in recognizing / understanding symptoms of childhood violence or sexual abuse in their clients - both children and adults - and how to use their skills in assisting

them.

Suggested Reading List:

Diaz, Angela and Manigat, Nancy (1999). "The Health Care Provider's Role in the Disclosure of Sexual Abuse" *Children's Health Care*, 28 (2): 141-149.

Hodges, Elizabeth A. and Myers, Jane E. (2010). "Counseling Adult Women Survivors of Childhood Sexual Abuse: Benefits of a Wellness Approach," *Journal of Mental Health Counseling*, 32 (2): 139-154.

Moylan, Carrie et al. (2010). "The Effects of Child Abuse and Exposure to Domestic Violence on Adolescent Internalizing and Externalizing Behavior Problems," *Journal of Family Violence*, 25 (1): 53-63.

Pope, M., & Englar-Carlson, M. (2001). "Fathers and Sons: The relationship between violence and masculinity," *The Family Journal*, 9, 367-374.

ID: I0

## **Kültürlerötesi Becerileri Geliştirme**

### **Developing And Enhancing My Transcultural Skills**

Martin Jencius, Kent State University, the US (Kent Eyalet Üniversitesi, Birleşik Devletler) & Johnie McFadden, University of South Carolina, the US (Güney Caroline Üniversitesi, Birleşik Devletler).

## **ÖZET**

### **SUMMARY**

This workshop is an opportunity for participants to learn and practice the Stylistic Model of Transcultural Counseling. The objectives of the workshop are: 1.) To become familiar with stylistic counseling as a concept and as a strategic approach toward thinking and communicating with individuals and groups, 2.) To practice the skills associated with the Stylistic model, and 3.) To acquire a systematic and hierarchical perspective on insights for working with clients within and across cultures.

The Stylistic Model emerged from McFadden's work in the 1970's with empowering African-American males and was extended to be a model that can assist counselors with the process of working transculturally with clients. The Stylistic model asks the counselor to consider three dimensions of their own and their client's experience: the cultural-historical experience, the psychosocial experience, and the scientific-ideological experience. The client's cultural-historical experience looks at their ethnic history and factors like the influence family traditions, cultural heroes, and historic oppression. The psychosocial experience looks at the how the clients perceive themselves psychologically and how they are perceived by others. The scientific-ideological experience is the current and immediate issues the client is experiencing and brings in to counseling. Using this framework, counselors can learn to engage clients in a conversation about their cultural influences and the potential that it has in finding a uniquely culturally-centered solution for the client. Unlike other multicultural models that place clients of a particular culture into societal define developmental stages, the Stylistic model better represents the post-modern approach to personal narrative. From a Stylistic viewpoint, client's obstacles are not seen in the frame of stagnated developmental stages, but are approached as personal narratives that clients can act upon within their own cultural framework.

Dr. McFadden has developed, written, and presented on the Stylistic Model for over 40 years. Dr. Jencius developed the Stylistic Models as the primary applied method in teaching multicultural counseling for the last 12 years

The workshop process will consist of the following agenda:

Hour 1: An overview of the Stylistic Model of Transcultural Counseling

Live demonstration of a Stylistic interview with an attendee

Audience analysis of the interview

Hour 2: Small group practice using the Stylistic Model

Large group discussion on the experience

Hour 3: Application to training counselors

Making the model your own

Open discussion and ideas for future development

Attendees will be provided with an electronic access to transcultural resources for this workshop through a secured login at [transculturalcounselor.net](http://transculturalcounselor.net)

Caution: Risk is minimal for this workshop. Participant self-disclosure is optional for the purposes of demonstration. Willing participants will offer personal narratives of their cultural worldview

Suggested readings:

McFadden, J. (2003). The Stylistic model of transcultural counseling. In F.D. Harper & J. McFadden (Eds.), *Culture and counseling: New approaches* (pg 209-229). Boston: Allyn and Bacon.

McFadden, J. & Jencius, M. (2003). Stylistic counseling self-assessment. In F.D. Harper & J. McFadden (Eds.), *Culture and counseling: New approaches* (pg 229-232). Boston: Allyn and Bacon.

McFadden, J. (2003). The Stylistic model of transcultural counseling. In F.D. Harper & J. McFadden (Eds.), *Culture and counseling: New approaches* (pg 209-229). Boston: Allyn and Bacon.

McFadden, J. & Jencius, M. (2003). Stylistic counseling self-assessment. In F.D. Harper & J. McFadden (Eds.), *Culture and counseling: New approaches* (pg 229-232). Boston: Allyn and Bacon.

ID: 11

**Dsm-5 İle Değerlendirme Raporu Yazmak üzere Klinik Ruh Sağlığı Danışmanlarını Eğitmek: Etik Ve Adli Konular**

.....  
**Training Clinical Mental Health Counselors To Craft Assessment Reports With The Dsm-5: Ethical And Forensic Issues**  
.....

Ronn Johnson, University of San Diego, the US. (San Diego Üniversitesi, Birleşik Devletler)

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

The release of the DSM-5 and other clinical responsibilities require mental health counselors to be able to craft psychological reports. Reports can be extremely helpful making sure clients receive culturally-responsive treatment. There are ethical and forensic issues associated with writing reports. A badly written report can and will be used to challenge the mental health expert in all subsequent cases. This report writing workshop is interactive and uses a hands-on approach with a variety of exercises and mock courtroom examples. It will teach participants how to write more valuable and provide a defensible rationale for the reports. The presenters examine ways to avoid the most common mistakes involved in psychological report writing. Participants will learn how to organize their reports in order to reduce problematic issues that can arise during cross examination. The workshop focuses primarily on report writing core capabilities related to: Psychological Assessment, Use of Test in Clinical Mental Health Counseling, Review of Ethical Issues associated with assessment and report writing. Review Forensic ethical and professional issues associated with report writing. Discussion of DSM-5 changes and its potential role in psychological report writing. Participants will be able to understand how to write the case examples and case studies required in the areas of Psychological report writing and to understand what constitutes a "good" vs "bad" psychology report.

Suggested readings: APA Ethical Codes and AMHCA Ethical Codes.

Başlık: DSM-5 ile Değerlendirme Raporu Yazmak üzere Klinik Ruh Sağlığı Danışmanlarını Eğitmek: Etik ve Adli Konular.

ID: 12

## **Düşlerin Psikoterapide Ve Psikolojik Danışmanlıkta Ele Alınması: Psikanalitik Ve Geştalt Bakış Açısının Karşılaşması**

### **The Use Of Dreams In Psychotherapy And Psychological Counseling: A Meeting Between Psychoanalytic Therapy And Gestalt Approach**

Hande Kılınç Kurt, Persona Life Eğitim Hizmetleri ve Danışmanlık Merkezi: Doku Bireysel ve Kurumsal Danışmanlık Merkezi (Persona Life Educational Services and Counseling Center: Doku Individual and Institutional Consultation Center), Türkiye.

## **ÖZET**

Psikoterapide ve psikolojik danışmanlıkta düşlerin ele alınması danışanın ilerlemesine yardımcı olan zengin bir kaynak sunmaktadır. Danışanların deneyimlerine anlam verebilmek için paylaştıkları düşlerinin görüşme içinde nasıl kullandığı psikoterapistin ve psikolojik danışmanın düşlere nasıl bir bakış açısıyla yaklaştığıyla ilintilidir. Teoristlerin pek çoğu düşlerin görüşme içinde çalışılmasına ilgi duydularsa da düşlerin anlamları ve düşler üzerinde çalışma konusunda farklılıklar göstermişlerdir. Psikoterapistin ve psikolojik danışmanın danışanın düşleri üzerinde çalışırken hangi yaklaşımdan nasıl yararlanılacağı konusunu düşünebilmesi ancak teori modellerinin arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları bilmesiyle mümkün olabilir.

Düşler psikanalitik bakış açısında ve psikanalitik psikoterapide baştan itibaren çok önemli bir yer tutmaktadır. Freud (1900/2001) düşlerle ilgili sistematik psikolojik teoriyi ilk yazan kişiydi ve düşlerin bilinçdışında olan bitenin tanınmasına giden kral yolu olduğunu söyler. Freud, Düşlerin Yorumunda (1900/2001) düş yorumlaması tekniğinin amacının onun görünür değil gizli içeriğine ulaşmak olduğunu ve bunun çağrışımlar yoluyla düş gören kişi tarafından gerçekleştirilmekte olduğunu açıklamaktadır. Daha sonra geştalt bakış açısının kurucularından Perls (1969) psikoterapide düş çalışmalarının bilgeliliğini tartışan kişi olmuştur. Geştalt bakış açısında düşün her bir parçasının düşü görenin bir parçası olduğu görüşü vardır (Perls, 1969). Perls'e göre düş çalışmalarının amacı Freud'dan farklı olarak bireyin yansıttığı parçalarını farkındalık düzeyine getirip bütünleştirilmesidir. (Perls, 1969). Kısacası, her iki bakış açısı da düşlerin farklı işlevleri olduğuna vurgu yapmışlardır. Bu iki bakış açısının arasındaki en önemli bağ her ikisinin de danışanın düşünle ile ilgili çağrışımlarına ve düşün onun için anlamına verdikleri önem olmuştur.

Bu atölye çalışmasında düşü getiren danışanların deneyimlerinin çeşitli şekillerde incelenmesinin düşün hikayesinin tam anlamını kavramaya yardımcı olacağı önerilmektedir. Ayrıca, atölye çalışmasına katılacak kişilerin düşleri dinlerken ve danışanın iç dünyasından getirdiği materyallerle ilişkiye girerken kullanılabilecekleri bir bakış açısı edinmeleri amaçlanmaktadır.

Yaşantısal ve didaktik formatta yürütülecek bu atölye çalışmasında öncelikle psikoterapi ve psikolojik danışmanlıkta düşlerin anlamı ve kullanılmasıyla ilgili Freud ve Perls'un genel bakış açıları verilecektir. Bu aşamada düşlerin oluşumu sürecinde etkin olan yollar, düşlerin anlamları, düş çalışmalarının amaçları, düşleri yorumlamanın yöntemi her iki bakış açısından anlatılacaktır. Bu kısımda, ağırlıklı olarak psikanalitik teori ve geştalt bakış açısı arasındaki benzerliklere ve farklılıklara vurgu yapılacaktır. Geştalt bakış açısının düş çalışmalarının amaçlarını aktarabilmek için öncelikle temas, ihtiyaçlar, bitmemiş işler, kutuplar, şekil-zemin gibi kavramlar didaktik ve ikili, dörtlü küçük gruplar içinde ve büyük grupla yapılabilecek bazı yaşantısal aktivitelerle sunulacaktır. Psikanalitik teorisinin önerdiği düş çalışmalarının amacı olan düşün içindeki isteği keşfetmekten farklı olarak Geştalt bakış açısında düş çalışmalarının amacı yaşantılamaktır. Bu amaca hizmet etmek için grup içindeki katılımcılara o sırada ürettikleri bir gündüz düşünün üzerinde çalışılabileceği aktarılacaktır. Gündüz düşlerinin üzerinde çalışırken öncelikle katılımcılardan gündüz düşlerini (bir anı, rüyalarından hatırladıkları bir parça, bir hayal de olabilir) yazmaları istenecektir. Daha sonra katılımcıların gündüz düşünde yer alan kişi, obje, durum, duygu vb. "ben" diliyle anlatarak yazmaları istenecektir. Bu aşamada, katılımcıların bedenlerindeki duyumlara odaklanması, duruşlarıyla, sesleriyle, beden hareketleriyle, yüz ifa-

deleriyle o kişiyi, durumu, objeyi, duyguyu vb. yaşantılarını söyleyecektir. Sonra katılımcıların karşılarında gündüz düşündeki parçalar varmış gibi onlarla aralarında geçen bir diyalogu yazmaları veya yaşamaları istenecektir. Bu uygulamayla düş çalışmalarının amaçları olan kişiliğin reddedilen, sahip çıkılmayan kısımlarının farkedilmesine, düşün kişiye verdiği mesajın üzerinde düşünmesine ve kişilik içinde bütünleştirilmesine eşlik edilmesi amaçlanmaktadır. Atölye çalışmasının son parçasında yarım gün boyunca üzerinde konuşulan meselelerle ilgili paylaşma yapmak isteyenlerin paylaşımları alınacaktır.

Önerilen okuma listesi:

Freud, S. (2001). Düşlerin yorumu I., (E. Kapkın, Çev.). İstanbul: Payel Yayınevi. (Yapıtın ilk basımı 1900).

Eudell-Simmons, E. M., & Hilsenroth, M.J. (2007). The use of dreams in psychotherapy: An integrative model. *Journal of Psychotherapy Integration*, 17( 4), 330-366.

Fagan J. & Shepherd I. L. (Eds.). (1970). *Gestalt therapy now: Theory, techniques, applications*. New York, NW: Harper Colophon Books.

Greenson, R. R. (1967). *The Technique and practice of psychoanalysis (Volume I)*. London: The Hogarth Press .

Perls, F. (1969). *Gestalt therapy verbatim*. California, CA: Real Person Press.

Polster, E. & Polster, M. *Gestalt therapy integrated: Contours of theory and practice*. New York, NW: Vintage Books Edition.

Title: *The Use of Dreams in Psychotherapy and Psychological Counseling: A Meeting between Psychoanalytic Therapy and Gestalt Approach*

## SUMMARY

Dream work promotes client development in psychotherapy and counseling by providing a rich clinical resource. Clients often present dreams to use in making meaning of their experiences. The manner in which dreams are used in psychotherapy and counseling sessions depends on how psychotherapist and counselor approach dreams. Although many theorists shared an interest in dreams, they disagreed on the meaning of dreams and how to approach them. Similarities and differences between the two different theoretical models should be taken into consideration when determining an approach to understanding dreams in therapy and counseling.

Dreams have had taken a very important place in psychoanalytic thinking and psychoanalytic psychotherapy from the beginning. Freud (1900/2001) was the first theorist to create a systematic psychological theory of dreaming. Freud described dreams as the royal road to knowledge of the activities of the unconscious (Freud 1900/2001). Freud (1900/2001) emphasized in *Interpretation of Dreams* that the patient-not the analyst- begins the work of interpreting or understanding his dreams on his own. And, the patient's primary roles in dream analysis are that of free-associating to unearth the latent content.

Much later Fritz Perls (1969) as one of the founders of gestalt therapy discussed the wisdom of dream work in psychotherapy. Perls (1969) viewed dreams as parts of the personality that had been unexpressed. Perls (1969) differed from Freud in that the function of the dreamwork is to bring into awareness all these parts and to integrate them. In sum, each perspective suggests a different function of the dream. One important link among these two perspectives is the common emphasis that each one places on the patient's associations to the dream and the meaning of the dream for the patient.

This workshop offers that consideration of the dreamer's experience with multilevel exploration of associations helps to grasp the complete meaning of the dream story. Besides, a general framework for listening to dreams and interacting with the patient on the inner life productions will be presented

This experiential and didactic workshop will first provide an overview about the understanding and use of dreams in psychotherapy and counseling as seen by Freud and Perls. There will be an emphasis on the similarities and differences between psychoanalytic theory and gestalt approach. Then, participants will be presented some of the aspects of Gestalt approach to the dreams, such as: unfinished business, polarities, figure-ground, contact, needs. Some experiential activities will be conducted in the small groups and in the big group in order to illustrate the concepts of gestalt approach in use of dream work. Since Perls differed

from Freud in the explanation and approach to dreams, the purpose of Perls' dream techniques is not to unearth the repressed wishes but experiencing. To this end participants will be instructed to produce a daydream here and now. Then, they will be asked to write it (or a memory or a part of dream etc) down in the first person and to write it as if it is happening right now. The work requires focusing on their bodily sensations, voices, mimics while experiencing each person, event, object and mood in it and then becoming each of these parts through role-playing, and inventing dialogue. Each part of the dream is thought to represent the participants' own polarities. Dialogue between these opposing sides will lead participants toward integrating them. The last part of the workshop will be an open sharing and the discussion of the participants about the issues that were raised.

Suggested Readings List:

Freud, S. (2001). *Düşlerin yorumu I.*, (E. Kapkın, Çev.). İstanbul: Payel Yayınevi. (Yapıtın ilk basımı 1900).

Eudell-Simmons, E. M., & Hilsenroth, M.J. (2007). The use of dreams in psychotherapy: An integrative model. *Journal of Psychotherapy Integration*, 17( 4), 330-366.

Fagan J., & Shepherd I. L. (Eds.). (1970). *Gestalt therapy now: Theory, techniques, applications*. New York, NW: Harper Colophon Books.

Greenson, R. R. (1967). *The Technique and practice of psychoanalysis (Volume I)*. London: The Hogarth Press .

Perls, F. (1969). *Gestalt therapy verbatim*. California, CA: Real Person Press.

Polster, E. & Polster, M. *Gestalt therapy integrated: Contours of theory and practice*. New York, NW: Vintage Books Edition.



ID: I3

**Aşırı İnternet Kullanımının önleme Ve Düzeltilmesi İçin Beden çalışması:  
Tıkanmış İletişim Modelleri Ve Onlarla Psikosomatik çalışma**

**Body Work For Prevention And Correction Of Internet Overuse: Blocked Communicative Models  
And Psychosomatic Work With Them**

Kremena Kirilova Stanilova. Bulgarian Neoreichian Society (Bulgaristan Yeni Reichçılar Derneği), Bulgaria  
(Bulgaristan).

**ÖZET**

**SUMMARY**

The aim in this workshop is to become aware of links between emotions, behavioral models and their body expressions. The workshop is useful for expanding behavioral spectrum and improving communicative quality through experiential work.

The workshop is based on Reichian theory of the human character (W. Reich, A. Lowen, G. Pierrakos, etc.). According to this theory the character is seen as a function of energetic blocks result of childhood traumas and fears of painful experience. These blocks, or interruptions, determine specific ways of thinking and behavior which form five character structures with typical body postures. The character is presented in the world by a mask (persona), which is the character behavior conformable to the reality stimuli. There is no individual who represents only one pure type of character and one and the same individual can represent the whole variety of defense mechanisms typical for the five characters, so we can talk about the parliament of characters. That parliament has one party which has the majority and rules the individual's life. And that party defines the typical behaviors for that rule – or the party, which predominates, has typical bodily, emotional and mental defenses or posture towards life. At times of stress, when this ruling party cannot cope with the problems, which in the language of symptoms can be translated as states of fear, anxiety and other pathological manifestations, cedes the power to another party or character with its typical behavior.

There are five Reichian characters having typical for them blocked communicative models due to their fears and traumas. The proceeding is that every symptom or dysfunctional behavior substitutes a healthy communicative model or behavior.

The five characters can become addicted to food, drugs, work, exercises, Internet, etc. for different underlying causes due to their traumas and fears. The Internet overuse is a result of blocked communicative models needed for real life communication leading to needs satisfaction.

The limitations of these 5 characters: Schizoid (Escaping) character: fear of physical contact, as a result escaping in an imaginary world in which to satisfy the needs of intimacy. Oral (Dependent) Character: Fear of being abandoned, that is why is never moving towards the world, never reaching out for help. Sado – masochistic (Enduring) character: Fear of bursting out that is why, never says 'no' directly and never takes responsibility for the experience.

Psychopathic (Controlling) character: Fear of being alone, never revealing their weaknesses, always in control and searching for leading positions at all costs, investing a lot of energy in the image. Rigid (Stiff) character: fear of releasing tension and feeling satisfaction afterwards, distrustful and obsessive, caring too much about moral rules and expectations of others.

Theoretical presentation will focus on the five characters' typical verbal and nonverbal behaviors in real life and virtual life communication (FACEBOOK in particular). It is based on survey on the same topic done by me as a diploma project, in which the findings were as follows: Firstly, although we cannot observe the body language, proxemics, intonation, the character can be recognized by statuses, comments, syntax, specific words, likes and dislikes, friends lists, photos, music and shared information and preferences, the topics discussed etc.

Secondly, during virtual communication we can get more easily information about the person's lacking behaviors or exaggerated behaviors which create problems with satisfying the main needs. This is due to the lack of face-to face live encounters and the fact that we are not so alert. The presenting behavior or mask is more congruent to the character in virtual world communication than in real life.

Experiential body work on blocked communicative models: grounding into here and now: checking inner and outer reality: reaching out for help and moving towards the living person for needs satisfaction: assertiveness and saying what you want and do not want: setting boundaries: attracting other people – first giving, then receiving. Feedbacks in pairs. Group feedbacks and closing the workshop.

Caution: Pregnant women and people with psychotic history are not appropriate members. Informed consents are to be signed before the workshop.

Başlık: Aşırı internet kullanımının önleme ve düzeltilmesi için beden çalışması: Tıkanmış iletişim modelleri ve onlarla psikosomatik çalışma.

Tanım: Türkçe tanım yoktur.

Uyarı: Hamile kadın ve psikotik geçmişi olanlar uygun üye değildirler. Atölye öncesi onam formu imzalanacaktır.

ID: 14

**Etik İkilemlerle Başa Çıkma: Etik Uygulama Stratejileri**

**Managing Ethical Dilemmas: Strategies For Ethical Practice**

Wade Leuwerke, Drake University, the US (Drake Ünivesrietsi, Birleşik Devletler).

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

Ethical dilemmas arise when counselors encounter events that require a decision among choices that seem to be equally poor or mutually exclusive. Many situations that arise in counseling have clear ethical guidelines or standards of practice. For instance, counselors do not engage in sexual or dual relationships with clients. Ethical practice also dictates that counselors maintain client confidentiality unless there is an indication that a client may harm themselves or harm another individual. Obviously, counselors do find themselves in situations where they have violated these and other ethical standards of practice. The presenters believe that many ethical violations occur when individuals engage in emotional or intuitive decision-making. In essence, counselors often end up in ethically questionable situations because they made thoughtless, rash, or emotionally driven decisions. To counter this, and promote a proactive risk management approach to counseling, the presentation will use ethical dilemmas to help participants understand the compromising and challenging situations that can lead to ethical violations. Working with dilemmas, participants will learn how to engage in rational and systematic decision-making making that leads to ethically defensible courses of action.

The workshop will introduce participants to the definition of ethical dilemmas. The presenters will provide examples of ethical dilemmas and invite participants to create and share their own ideas of dilemmas. The workshop will explore the philosophical underpinnings and legal cases that provide the foundation of Codes of Ethics. Participants will have the opportunity to apply and share their own philosophical and mental models that define their personal conceptualization of ethics as well as ethical and legal concepts from their country. The presenters will share a range of different ethical decision-making models. Participants will learn about one model in depth and then have the opportunity to apply this model to ethical dilemmas. Participants will have the opportunity to learn about and interact with the American Counseling Association Code of Ethics. The presentation will include an interactive activity that will afford participants an opportunity to apply ethical and legal principles to an ethical dilemma. This activity includes a detailed presentation of an ethical complaint that could be brought to a governmental or professional licensure board. In groups, workshop participants will serve as the disciplinary committee of a licensure board, determining the nature of the ethical complaint, whether or not an ethical violation occurred and deciding upon appropriate discipline for the counselor, if any.

At the conclusion of the workshop participants will gain:

An understanding of ethical dilemmas.

Knowledge of effective ethical decision-making models.

Knowledge of the American Counseling Association Code of Ethics.

Skills to apply ethical decision-making to their own practice.

Suggested Reading List:

2005 ACA Code of Ethics

[www.counseling.org/Resources/CodeOfEthics/TP/Home/CT2.aspx](http://www.counseling.org/Resources/CodeOfEthics/TP/Home/CT2.aspx)

A Practitioner's Guide to Ethical Decision Making

[www.counseling.org/Files/FD.ashx?guid=c4dcf247-66e8-45a3-abcc-024f5d7e836f](http://www.counseling.org/Files/FD.ashx?guid=c4dcf247-66e8-45a3-abcc-024f5d7e836f)

Cottone, R. R. & Claus, R.E. (2000). Ethical decision-making models: A review of the literature. *Journal of Counseling and Development*, 78, 275-283.

Başlık: Etik İkilemlerle Başa Çıkma: Etik Uygulama Stratejileri.

Tanım: Türkçe tanım yoktur.

Önerilen Okuma Listesi:

2005 ACA Code of Ethics

[www.counseling.org/Resources/CodeOfEthics/TP/Home/CT2.aspx](http://www.counseling.org/Resources/CodeOfEthics/TP/Home/CT2.aspx)

A Practitioner's Guide to Ethical Decision Making

[www.counseling.org/Files/FD.ashx?guid=c4dcf247-66e8-45a3-abcc-024f5d7e836f](http://www.counseling.org/Files/FD.ashx?guid=c4dcf247-66e8-45a3-abcc-024f5d7e836f)

Cottone, R. R. & Claus, R.E. (2000). Ethical decision-making models: A review of the literature. *Journal of Counseling and Development*, 78, 275-283.

ID: 15

## **Yas Ve Kayıp: Yas Kayıp Yaşamış İnsanlarla Çalışmak**

### **Grief And Loss: Working With People Who Are Bereaved**

Marc Alexander Markell, St. Cloud State University, the US (St Cloud Eyalet Üniversitesi, Birleşik Devletler).

## **ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

## **SUMMARY**

Everyone experiences losses in life, and anyone capable of loving is capable of grieving. Even infants may experience grief if they lose a primary care provider. Often the death of a significant person is the most difficult and painful experience one will ever encounter. Though the death of a significant person in one's life generally brings about the experience of grief, there are many other losses that people experience that may bring about grief. Some losses include the loss of a job, separation from a significant person, starting school, graduation, divorce, a mental or physical illness, or a child being diagnosed with a disability. In addition, people can also experience the loss of self – esteem, the loss of a dream, the loss of belief, or the loss of some physical part of oneself. There may also be losses that are generational for oppressed people – the loss of land, freedom, culture, or spiritual beliefs.

Grief is paradoxically universal and unique. People express grief in different ways depending on a person's culture, background, history of loss, and personality. Doka and Martin (2010) suggest that the mourning style of people fall along a continuum from emotive (emotional) to instrumental (productive). Though it has been thought that the way women mourn is more emotional than men, this is not necessarily a gender difference. Some men may express their grief emotionally and some women are productive during their mourning experience. Whatever the loss may be, and whatever way a person expresses their grief, everyone who is grieving needs to have their loss recognized and receive support.

Unfortunately, some people who experience significant losses receive little or no support: when a person receives little or no support, their experience is referred to as disenfranchised grief (Doka, 1989). Doka defines disenfranchised grief as grief that a person experiences when they sustain a loss that is not or, in many situations, cannot be overtly recognized, visibly mourned, or publicly supported. Doka suggests that grief can be disenfranchised in three primary ways: the relationship is not recognized, the loss is not recognized, and/or the griever is not recognized. Later, he added another way that grief and the griever may be disenfranchised: some types of deaths themselves may be disenfranchised, such as death by suicide, AIDS, drunk driving, or execution (Doka 2003).

As counselors we need to not only recognize the grief people we work with are experiencing: we also need to be aware of grief we are experiencing and have experienced in our own lives. If counselors experience grief but do not recognize the experience as one of grief, they may not be able to be fully present for the people they counsel.

Some of the topics we will cover during this workshop include: Broad Framework for Loss, how Words Impact our Understanding and Acceptance of Loss, Disenfranchised Grief, and Myths About Grief and Loss that many of us live by. We will also talk about the significance of Ritual in recognizing losses and gaining meaning as a beginning of the healing process (Rando, 1984).

References:

Doka, K. J. (1989). Disenfranchised grief: Recognizing hidden sorrow, Lexington Books, MA.

Doka, K. J.(2002). Disenfranchised grief: New direction, challenges and strategies for practice. Champaign, Ill: Research Press.

Doka, K. J.(2003). Living with grief: Coping with public tragedy. Champaign, Ill: Research Press.

Doka, K. J. & T. L. Martin (2010) Grieving beyond gender : Understanding the ways men and women mourn. Champaign, Ill: Research Press.

Rando, T. A. (1984). Grief, dying, and death: Clinical interventions for caregivers. Illinois: Research Press.

Suggested Reading List:

Death and dying, life and living. Charles A. Corr and Donna M. Corr, 7th Edition 2012, Wadsworth, Thomson Learning Publishing Co.

The last dance: Encountering death and dying. Lynne Ann DeSpelder and Albert Lee Strickland, 9th Edition 2011, McGraw Hill.

Handbook of thanatology: The essential body of knowledge for the study of death, dying and bereavement. David E. Balk, David K. Meagher (editors), 2013, Routledge.

Caution: Potential risky conditions for the participants may include reacting emotionally to come of the topics we cover. At times, people may repress feelings until they feel they have “permission” to express the feelings. If this were to happen with a person, I would be available after the workshop to process their feelings.

Başlık: Yas ve Kayıp: Yas Kayıp Yaşamış İnsanlarla Çalışmak.

Tanım: Türkçe tanım yoktur.

ID: I6

**Teknoloji Kullanımı: Danışmanlık Mesleğinde Yeterliçe-Dayalı Kanada Ulusal Standart Tanıma  
Ve Değerlendirme Oluşturulmasında Büyük Eşitleyici**

**Technology Use: The Great Equalizer In Creating A Canadian Competency-Based National Stan-  
dard Assessment For The Counselling Profession**

Lorna Margaret Martin, Canadian Counselling and Psychotherapy Association, Canada (Kanada Danış-  
manlık ve Psikoterapi Derneği, Kanada).

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

A fair, valid, reliable and credible measure of professional competence in Canada is essential to individuals wishing to enter a profession from multiple countries, multiple learning institutions, and multiple life experiences. A lack of standard is a concern for legitimate, professional counsellors who wish to ensure the integrity of their field of practice and the wellbeing of the public. It is also a concern for legislators who have a responsibility to ensure protection for the public from potential harm. Unlicensed, non-credentialed counsellors pose a substantial risk for harm to those seeking counselling in Canada (Student Services Administrators Association of Manitoba, 2007: Human Resources and Skills Development Canada, 2008: Psychiatric Patient Advocacy Office, 2008: Ramirez, 2007: Bryce, 2007: CBC, 2007). In this presentation based on components of my doctoral thesis, I examine and discuss the development process for and reliability and validity measures of a prototype for a Canadian standard entry-to-practice counselling competency assessment that uses technology as a foundation that simultaneously elevates the assessment levels for competency (Miller, 1990) and increases candidate access to a fair, reliable, and valid high stakes examination process.

The mixed methods exploration of the national development process used to create the Canadian Professional Standard for Counselling and Psychotherapy: Entry-to-Practice Competency Assessment is grounded in a pragmatic worldview. The four objectives of the study were met by correlating quantitative and qualitative results obtained through four processes divided into two phases over a period of eighteen months. The four objectives of the study that were met were to: (1) describe how a competency profile was developed: (2) document assessment development processes in the US and UK and analyze them for efficiencies and convergence: (3) describe the work of the Canadian development team clearly enough for their processes to be replicable: and (4) analyze whether the resulting assessment was fair, valid and reliable. The overarching research question was whether or not a national entry-to-practice assessment tool could be created that: (a) is the basis for an assessment that is fair, valid, and reliable for discerning the entry-to-practice competence of counsellors in Canada, (b) provides a national standard, and (c) determines the foundation for a national regulatory standard of counselling measure that contributes to the protection of the public from harm. While the sample size for the beta test of the assessment tool was small, it provided evidence that the development process resulted in a fair, valid, and reliable measure of counsellor competency at the entry-to-practice level. The data suggest that with subsequent pilot testing with a larger sample group and very minor test specification modifications at the micro level, a national entry-to-practice assessment tool would emerge that could become a national standard for Canada.

Unique to this study is a focus on process orientation. The mixed methods approach allowed for the obser-

vation and documentation of the steps used by a pan-Canadian test development team (n=12) to create a prototype for a valid, reliable, credible, and fair national assessment of counselling competency at the entry-to-practice level. Beginning with the formation of a national competency profile that delineated a scope of practice for the counselling profession, I move through the assessment creation process from conceptual foundations and rationale to assessment blueprint, item writing, beta testing, and strategic checks for validation and reliability. The culmination of this study is a replicable process for the creation of fair, valid, and reliable test instruments for the counselling profession in Canada.

The presentation of findings offers a transparent look into the psychometrics of the Canadian Professional Standard for Counselling and Psychotherapy: Entry-to-Practice Assessment ("The Standard"), how the assessment instrument was created, by whom, and for what purpose. The concept of a competency assessment that provides a national standard strengthens the profession by clearly indicating to the public and practitioners that regardless of where in Canada one may live or work, the scope of practice and level of competence at the entry-to-practice level is consistent. The presentation confirms that technology use has the capacity to enhance the assessment process and to increase professional access to fair assessment practices that link to professional competencies. Appropriate use of technology is a critical component in recognizing population mobility and professional competency on a global scale.

Başlık: Teknoloji Kullanımı: Danışmanlık Mesleğinde Yeterliçe-dayalı Kanada Ulusal Standart Tanıma ve Değerlendirme Oluşturulmasında Büyük Eşitleyici

Tanım: Türkçe tanım yoktur.



ID: 17

## **Psikodrama Oturumunun Aşamaları Ve Temel Psikodrama Teknikleri**

### **The Stages Of Psychodrama And Basic Techniques**

Berta Moreno, Boğaziçi Üniversitesi (Boğaziçi University) & Funda Tezer, Terakki Vakfı, Şişli Terakki Okulları (Şişli Terakki Foundation Schools), Türkiye.

## **ÖZET**

Günümüzde yaygın olarak kullanılmakta olan psikodrama, Jacob Levi Moreno'nun Viyana'da parkta oyun oynayan çocukları gözlemlemesi sonucunda, 1900'lerin başlarında, ortaya koyduğu ve yaşamı boyunca geliştirdiği bir psikoterapi yöntemidir.

Moreno, çocukların oyunlarında spontan olarak kurguladıkları sahnelerin ve aldıkları farklı rollerin terapötik değerini fark ederek, ruh sağlığı alanında da, gerek çocuk gerek yetişkinlerde, benzer uygulamaların iyileştirici olabileceğini öngörmüş, ve çeşitli teknikler geliştirmiştir. Bu tekniklerin klinik uygulamadaki önemini, kişinin tek başına tedavisinden grup içinde tedavisine geçiş, ve sözel ağırlıklı tedaviden eylem metodlarına dayalı tedaviye geçiş olarak tanımlamıştır. Bu geçişin de psikoterapide önemli bir dönüm noktası olduğunu ileri sürmüştür. Psikodramayı "toplumun bir minyatürü" olarak tanımlamıştır. Kişinin içsel gerçekliğinin psikodrama sahnesinde tekrar yaratılması, içsel hayatın sesini duyurabilmesi için çok etkili bir yöntem olduğundan bahsetmiştir. "Artık gerçeklik" kavramının ortaya çıkmasında ve geliştirilmesinde etkili olmuştur.

Psikolojik tedavi metodları hizmet verilen kişi sayısı yönünden bireysel terapiler, çift ve aile terapileri, ve grup terapileri olarak üç ana başlık altında düşünülebilir. Zaman içinde psikodramanın bireysel uygulamaları geliştirilmiş olsa da, ilk ortaya çıkışı grup uygulaması şeklinde olmuştur ve grubun kendisi önemli bir terapötik öge olarak kabul edilmiştir. Psikodrama uygulamaları bireysel psikoterapilere ek bir destek olarak işlev gördüğü gibi tek başına bir tedavi şekli olarak da varolmaktadırlar ve uygulama alanı oldukça yaygındırlar. Psikiyatrik bir tanı almış veya almamış şeklinde ayırım yapılmaksızın her türlü gruba uygulanabilir. Yani psikiyatri kliniğinde yatmakta olan hastalara uygulanabileceği gibi, psikolojik danışma ve rehberlik faaliyetleri kapsamında bir okuldaki öğrencilere de uygulanabilir.

Üç saat olarak planlanmış olan bu atölye çalışmasında, bu güne kadar psikodramayla tanışma fırsatı bulamamış, lisans veya yüksek lisans düzeyindeki, psikoloji veya psikolojik rehberlik ve danışmanlık bölümü öğrencilerine psikodrama ve tekniklerinin yaşantılanarak tanıtımı amaçlanmaktadır.

Bir psikodrama oturumunun aşamaları olan, ısınma, oyun ve paylaşım aşamaları ile: eşleme, rol değiştirme ve ayna temel teknikleri, uygulamalar sırasında deneyimlenecektir.

Psikodramanın ısınma aşaması, kişilerin "şimdi ve burada" hissetmelerine, o anki iç dünyalarına, duygularına temas etmelerine yardımcı olan süreçtir. Grup lideri çeşitli psikodrama oyunları ve uygulamaları kullanarak grubu ısıtır. Başarılı bir ısınma süreci başarılı bir oyun sürecine zemin hazırlar. Oyun, psikodramanın en fazla eyleme dayalı aşamasıdır. Psikodramanın üç temel tekniği olan eşleme, rol değiştirme ve ayna teknikleri ve diğer yardımcı pek çok teknik bu aşamada kullanılır. Psikodramanın en güçlü tekniği olan eşleme sayesinde, bir üyenin farkında olduğu veya olmadığı duygu ve düşünceleri, terapist veya grup üyeleri tarafından dile getirilebilir. Rol değiştirme ise psikodramayı yürüten motor olarak tanımlanabilir. Üyenin hayatındaki diğer kişilerin rolüne girmesi, "diğer" olmayı deneyimlemesi, onun gibi hissetmesi, empati kurabilmesi anlamına gelir. Aynı zamanda da kendisine diğerinin gözüyle bakabilmeyi sağlar. Ayna tekniği ise kişinin, kendisine dışarıdan bakmasına fırsat veren bir tekniktir. Özellikle travmatik yaşantılarda veya duyguların çok yoğun olduğu durumlarda kullanılabilir. Psikodrama oturumunun en az ilk iki aşaması kadar önemli olan son aşaması ise paylaşım aşamasıdır. Bu aşamada grup üyeleri, oyunla ilgili duygu ve düşünceleri ile kendi gerçek yaşamlarıyla ilgili çağrışımlarını grup içinde paylaşma fırsatını yakalarlar.

Bu atölye çalışması önce grubun tanışmasını ve ısınmasını sağlayacak olan bir psikodrama oyununun uygu-

lanmasıyla başlayıp, ardından grupça belirlenebilecek bir tema üzerinde çalışılarak sürdürülecektir.

Title: The Stages of Psychodrama and Basic Techniques

## **SUMMARY**

Psychodrama is an action-oriented method of psychoterapy, that follows people into their inner reality, allowing them to describe it and work with it as they see it. It was first introduced by Jacob Levi Moreno in 1921. It represents the chief turning point away from the treatment of the individual in isolation, to the treatment of him in groups: from the treatment of the individual by verbal methods to the treatment by action methods.

In this 3 hour workshop, it is aimed to illustrate the stages of psychodrama and basic techniques, with group members who wish to get familiar with psychodrama. First the group members will be warmed-up with a psychodrama game. Then the group will work on a selected theme. Warm-up, enactment and sharing stages will be introduced, and the basic techniques of doubling, role reversal and mirroring will be used.

ID: I8

**Çift Danışmanlığına Bütünleyici Bir Yaklaşım**

.....  
**An Integrative Approach To Couples Counseling**  
.....

Nancy L. Murdock, University of Missouri-Kansas City, the US (Missouri-Kansas City Üniversitesi, Birleşik Devletler)

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

Using video and informal lecture, I will present an approach to working on couples that is based in systemic concepts, most notably Bowen Family Systems Theory (BFST: Kerr & Bowen, 1988), and integrates findings from research on couples functioning (e.g., Gottman, 1991, 2012). The basic constructs of BFST will be described and connected to interventions with couples. In addition, participants will learn about couples processes that predict long term relationship maintenance and those that predict relationship dissolution. A video of a therapist working with a difficult couple will illustrate processes and techniques described in the presentation.

Basic skills will also be addressed in this workshop, such as conducting initial interviews with couples and practical skills for conducting counseling sessions (interviewing, maintaining balance, managing affect). Through role play, participants will practice these basic skills, and given time, will learn and practice one or more interventions based on Bowen theory and the Gottman approach.

References:

Gottman, J.M. (1999). The marriage clinic: A scientifically based marital therapy. NY: W.W. Norton & Co.  
Gottman, J.M. & Silver, N. (2012). What makes love last? How to build trust and avoid betrayal. NY: Simon & Schuster.

Kerr, M. E., & Bowen, M. (1988). Family evaluation. New York: Norton

Bowen, M. (1978). Family therapy in clinical practice. New York: Jason Aronson.

Suggested reading list:

Any general references on systemic approaches to couples/family therapy and Gottman Method Couples Therapy (GMCT). Murdock, N.L. (2009) Theories of counseling and psychotherapy: A case approach Chapter 13 provides an overview chapter on family systems theory.

Caution: Participants for this workshop should be individuals who are currently providing professional counseling and are either currently working with couples or anticipate doing so in the near future.

Başlık: Çift Danışmanlığına Bütünleyici Bir Yaklaşım

Tanım: Türkçe tanım yoktur.

Uyarı: Katılımcılar hali hazırda ya da yakın gelecekte çiftlere psikolojik danışma verecek profesyoneller olmalıdır.

ID: 19

**Profesyonel Olarak Kendine Bakma: Uzun Ve Etkili Bir Psikolojik Danışmanlık Kariyeri İçin Temel Bir öge**

.....  
**Professional Self-Care: The Essential Element For A Long And Effective  
Counseling Career**  
.....

Dean Owen, Morehead State University, the US (Morehead Eyalet Üniversitesi, Birleşik Devletler) & Fidan Korkut Owen, (retired) Hacettepe University (emekli) (Hacettepe Üniversitesi), Türkiye.

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

Those individuals who seek careers as counselors often are motivated by altruistic and ideological goals of serving others who are in need. The reality of work as a professional counselor is often very different from one's expectations and the demands of clients, the work place, and normal life and family often can create the conditions for professional burnout relatively early in a career. The field of counseling is one that involves working with individuals who are frequently the victims of sexual abuse, domestic abuse, child abuse, poverty, natural disasters, and social and economic events beyond their control. Issues of grief and loss frequently emerge as individuals seek assistance from counselors. Traditional counselor training typically involves the selection of sensitive and caring individuals who are trained to continually serve the needs of others and yet little effort is typically expended in training counselors to be aware of professional burnout or how to deal with what is a perfectly expectable event.

This workshop has been designed to focus attention on the topic of professional burnout by examining the phenomenon and the mechanisms by which it can occur. The workshop will focus on the effects on a counselor's physical, emotional, cognitive, and psychological well-being as the result of prolonged exposure to stress.

The workshop is composed of the following elements.

Introduction: The initial phase of the workshop will utilize introductions and icebreaking activities for the purpose of establishing a warm and collaborative working atmosphere.

Elements of Professional Self-Care

Awareness of the need for self-care: This element has been designed to introduce participants to the essential elements of professional burnout including a detailed discussion of the three most commonly reported conditions associated with burnout: stress, anxiety and chronic depression. Each of these elements will be discuss along a model which will explain how they are all related and how they are expressions of chronic exposure to stress. Common myths about professional burnout will be explored and an argument will be made that counselors and counselor educators are at high risk for professional burn out because of their predisposing personalities and because of the work they do. In addition, the working environment in highly centralized systems as in Turkey will be discussed as a contributing factor to professional burn out. The workshop will emphasize the types and categories of stress as well as common adaptive responses to both acute and chronic stress situations. Biological, ecological, vocational and psychological stressors will be examined as sources of potential difficulty for working counselors and counselor educators. Professional burnout will ultimately be presented as a condition of chronic over-arousal and the burnout phenomenon will be presented as a quite natural psychological and physical response to this condition.

#### Self-Assessment Procedures and Tools

Workshop participants will be provided with a number of self-evaluation tools with which to conduct a personal self-assessment of burnout risk as well as the current level of career related stress in their lives. Burnout risk will be portrayed as a combination of personality factors, career related factors, and lifestyle factors. Survey instruments will be used to allow workshop participants the opportunity conduct a self-assessment in each of these three areas.

#### Skills for Burnout Prevention and Treatment

The final elements of the workshop will address specific avenues for prevention of professional burnout as well as techniques for making lifestyle and career changes when burnout symptoms are present. The thrust of the entire workshop is to make participants aware of the phenomenon, to provide them self-assessment tools and, finally, to provide specific ways of responding to the threats posed by professional burnout.

Workshop participants will be given a packet of materials by the presenters. This packet will contain both reading materials and self-assessment instruments along with a copy of the workshop PowerPoint presentation.

ID: 20

## İnternet Bağımlılığın Tedavisinde Motivasyonel Görüşme Ve Diğer Stratejilerin Birleştirilmesi

### Motivational Interviewing And Integrating Other Different Treatment Strategies In The Treatment Of Internet Addiction

Kültegin Ögel, Acıbadem Hastanesi (Acıbadem Hospital), Türkiye & Ceren Koç, Yeniden Derneği (Yeniden Association), Türkiye.

## ÖZET

Psikolojik danışmanlığı kariyer olarak seçmeyi planlıyanlar, gereksinimi olan insanlara hizmet verme gibi ideolojik hedeflerle ve özgeci olma özelliği ile güdülenmişlerdir. Profesyonel psikolojik danışman olarak çalışmanın gerçekliği, normal yaşam ve aileden farklı olması, danışanların talepleri gibi, sıklıkla mesleğin görece başlarında olan psikolojik danışmanlarda profesyonel olarak tükenmişlik yaşanmasına yol açabilir. Psikolojik danışma alanı sıklıkla cinsel taciz, aile içi şiddet, çocuk istismarı, doğal afet, yoksulluk kurbanlarıyla, kendi kontrolleri dışında sosyal ve ekonomik olaylardan etkilenen bireylerle çalışmayı da içermektedir. Yas ve kayıp yaşayanlarda büyük oranda psikolojik danışmanlardan yardım alma gereksinimleri ortaya çıkar. Geleneksel psikolojik danışma eğitimi tipik olarak, sürekli başkalarının gereksinimlerine hizmet etmek üzere eğitilmiş, duyarlı ve başkalarını düşünen bireylerin seçimini içermektedir, ancak beklenmedik bir durumla nasıl başa çıkabileceklerini öğrenmeleri için ya da profesyonel tükenmişliğin farkında olarak yetiştirilmeleri için gösterilen çabalar fazla değildir.

Bu atölye çalışması, fenomen olarak ve mekanizmaları açısından profesyonel tükenmişlik konusunu incelemeye odaklanacak biçimde düzenlenmiştir. Atölye çalışması, uzun süren strese maruz kalmanın sonucunda psikolojik danışmanın fiziksel, duygusal, bilişsel ve psikolojik iyi oluşu üzerindeki etkilerine odaklanacaktır. Aşağıdaki başlıklar atölye çalışmasının yapısını oluşturmaktadır.

Giriş: Bu aşamada, sıcak ve işbirlikli çalışma ortamı sağlayabilmek için giriş bilgileri ve bazı ısınma etkinlikleri kullanılacaktır.

Profesyonel olarak kendine bakmanın öğeleri

Kendine bakma gereksiniminin farkında olma: Bu kısım katılımcılara, profesyonel tükenmişlikle ilgili olarak sıklıkla araştırılan konular olmaları nedeniyle stres, kaygı ve kronik depresyonun tartışılmasını da içerecek biçimde profesyonel tükenmişlikteki temel öğelerini tanıtmak amacıyla düzenlenmiştir. Öğelerin her birinin, birbirleriyle nasıl ilişkili oldukları, kronik strese karşı nasıl bir ifade etme yolu oldukları bir model aracılığı ile tartışılacaktır. Profesyonel tükenmişlikle ilgili bazı genel yanlış düşünceler keşfedilmeye çalışılacak, yaptıkları iş ve kişiliklerindeki bazı eğilimler nedeniyle psikolojik danışmanların profesyonel tükenmişlik yaşama konusunda risk altında oldukları tartışması yapılacaktır. Ek olarak Türkiye'deki yüksek oranda merkezileştirilmiş çalışma ortamlarının profesyonel tükenmişlik düzeyine katkıda bulunan bir etmen olabileceği tartışılacaktır.

Atölye çalışmasında stres tipleri ve kategorileri kadar akut ve kronik stres durumlarına uyum sağlayıcı tepkiler üzerinde de durulacaktır. Biyolojik ekolojik, mesleki ve psikolojik stres kaynakları psikolojik danışman eğitimsicileri ve psikolojik danışmanlar için potansiyel zorluk kaynakları olarak incelenecektir. Profesyonel tükenmişlik, son noktada kronik olarak aşırı uyarılmışlık durumu olarak sunulacak ve tükenmişlik fenomeninin bu koşullara karşı verilen doğal psikolojik ve fiziksel tepki olduğu üzerinde durulacaktır.

Kendini değerlendirme süreçleri ve araçları

Atölye çalışmasına katılanlara, yaşamlarındaki meslekleriyle ilgili yaşadıkları streslerin şu anki durumunu değerlendirmek kadar tükenmişlik riskini değerlendirmeye yarayacak kendini değerlendirme araçları sağlanacaktır. Tükenmişlik riski, kişilik etmenleri, meslekle ilgili etmenler ve yaşam stili etmenlerinin bir

kombinasyonu olarak sunulacaktır. Verilen anketler, katılımcıların kendilerini bu üç alanda değerlendirmelerine fırsat verecektir.

**Tükenmişliği önleme becerileri ve tedavi**

Atölye çalışmasının son ögesi profesyonel tükenmişliğin önlenmesi için belli yolları göstermesinin yanısıra tükenmişlik belirtileri gösterilmeye başlandığında yaşam biçiminde ve kariyerde yapılabilecek değişiklikler üzerinde durulacaktır. Bu atölye çalışmasının amacı katılımcıların bu fenomene karşı farkındalıklarını artırmak, onlara kendini değerlendirme araçları sağlamak ve son olarak profesyonel tükenmişliğin belirtilerine karşı verebilecekleri belli başlı tepki yolları sağlamaktır.

Katılımcılara bazı yazılı materyallerin olduğu bir paket verilecektir. Pakette okuma materyalleri kadar bazı kendini değerlendirme araçları ve power point sunusunun kopyası yer alacaktır.

## **SUMMARY**

The aim of this workshop is to discuss developing an integrated model for the treatment of internet addiction. Importance of integration of treatment strategies will be discussed. Integrated treatment model consists of different treatment strategies and their integration to each other. These treatment strategies include cognitive behavioral therapy, family therapy, pharmacological treatments and motivational interviewing. Applying and modifying of motivational interviewing in these cases will be presented. We will discuss how to create an individualized treatment model for internet addicts. Role plays and case studies will be used.

**Suggested Reading:**

Ögel, K. (2012). İnternet Bağımlılığı, İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları.

ID: 21

## Bilinçli Farkındalık Ve Öz-Anlayışın Psikolojik Danışma Sürecinde Kullanılması

### Adopting Mindfulness And Self Compassion Into Counseling

Zümra Özyeşil, İstanbul Arel University (Arel Üniversitesi), Türkiye.

## ÖZET

Bilinçli farkındalık şimdiki ana yargısız ve açık olarak dikkatini vermek ve bu anda her ne meydana geliyorsa kabullenmektir. Öz-anlayışı tam anlamıyla deneyimleyebilmek için bilinçli farkındalık bakış açısına sahip olmamız ve acı veren duygu ve düşüncelerden kaçınmamak ve de onları bastırmamak gerekir (Neff, 2003b). Bilinçli olarak farkında olmak dikkatimizi her an gözlemleyebilmek ve zihnimizin hangi zamanlarda meşgul olduğunun ve dağıldığının farkında olmaktır (Siegel, 2010).

Bilinçli farkındalık bize herşeyi olduğu gibi görmemize ve kabul etmemize, “ben” e dair acı veren meşguliyetimizi azaltmamıza, yaşamımızdaki anların zenginliğini deneyimlememize yardımcı olur ve daha fazla resmin bütününe odaklanıp, davranışlarımızın çıkarımlarına daha az odaklanarak günlük kararlarımızda daha akıllıca davranabilmemiz için bizi özgürleştirir. Bilinçli farkındalık temelli programlarda yaşamlarımızda bilinçli farkındalığı sağlayabilmek amacıyla geliştirilmiş tutumlara yönelik bir çok teknik vardır. Temel tutumlar yargılamama, sabır, acemi zihni, güven, hırlanmamak, kabul ve olurlarına bırakmak olarak sıralanabilir. Her bir tutum birbirinden bağımsız değildir ve herbiri diğerini geliştirmemizi sağlar.

Bu atölye çalışmasında kullanılacak olan teknikler sözü geçen tutumları geliştirmeye yöneliktir. Bilinçli farkındalık ve öz-anlayışı geliştirmek için kullanılacak olan teknikler: farkında nefes alma, şimdiki ana odaklanma, kendini gözlemleme, beden farkındalığı, kabul, bilişsel defüzyon, öz eleştiriye karşı öz-anlayış çözümleri olacaktır. Atölye çalışması etkinlik odaklı, uygulamaya yönelik olacaktır. Kavramların anlaşılması amacıyla didaktik bilgi verilecektir. Yaklaşık 3 saat sürecek olan çalışmanın sonucunda, katılımcıların bilinçli farkındalık ve öz-anlayış kavramlarına ilişkin temel bilgilere sahip olmaları ve kendi uygulamalarına da öğretilen temel teknikleri uyarlayabilmeleri amaçlanmaktadır

Önerilen Okuma Listesi:

Brown, K. W., & Ryan, R. M. (2003). The benefits of being present: Mindfulness and its role in psychological well-being. *Journal of Personality and Social Psychology*, 84, 822-848.

Germer, C. K. (2009). *The mindful path to self-compassion: Freeing yourself from destructive thoughts and emotions*. Hove: Routledge.

Özyeşil, Z., Arslan, C., Kesici, Ş. & Deniz, M. E. (2011). Adaptation of mindful Attention and Awareness Scale into Turkish. *Education & Science*. 36 (160), 224-235.

Özyeşil, Z. (2011). *Öz Anlayış ve Bilinçli farkındalık (Self Compassion and Mindfulness)*. Maya Akademi: Ankara.

## SUMMARY

Mindfulness is being fully aware of, paying attention and accepting whatever is happening in the present moment in a nonjudgmental and receptive mind state. In order to fully experience self-compassion people must have a mindful perspective. They shouldn't avoid or repress their painful thoughts or feelings (Neff, 2003b). Becoming mindful involves observing our attention every minute and noticing the ways in which our minds become distracted or preoccupied (Siegel, 2010).

Mindfulness helps us to see and accept the things as they are, loosen our painful preoccupation with “self”, experience the richness of the moments of our lives and frees us to act more wisely in our daily



decisions as we become less concerned with the implications of our actions for our particular welfare and more focused on the bigger picture. In order to cultivate mindfulness there are several attitudinal factors in the mindful stress reduction program. The basic attitudes can be listed as non-judging, patience, beginner's mind, trust, non-striving, acceptance and letting go. These attitudes are not independent of each other: each one influences the degree to which you cultivate the others. Mindfulness and self-compassion techniques used in this program are mindful breathing, contact with the present moment, observing the self, acceptance, cognitive defusion, compassionate reasoning to self-criticism. Workshop will be activity centered in addition to some information about the concept of mindfulness. It will last for 3 hours. After the workshop, the participants are supposed to have an idea about the concept of mindfulness and self-compassion and learn to adopt basic principles of them into interventions.

**Suggested Reading List:**

Brown, K. W., & Ryan, R. M. (2003). The benefits of being present: Mindfulness and its role in psychological well-being. *Journal of Personality and Social Psychology*, 84, 822-848.

Germer, C. K. (2009). *The mindful path to self-compassion: Freeing yourself from destructive thoughts and emotions*. Hove: Routledge.

Özyesil, Z., Arslan, C., Kesici, Ş. & Deniz, M. E. (2011). Adaptation of mindful Attention and Awareness Scale into Turkish. *Education & Science*. 36 (160), 224-235.

Özyesil, Z. (2011). *Öz Anlayış ve Bilinçli farkındalık (Self Compassion and Mindfulness)*. Maya Akademi: Ankara.

**Başlık:** Bilinçli Farkındalık ve Öz-Anlayışın Psikolojik Danışma Sürecinde Kullanılması.

**Tanım:**

ID: 22

**Okul çatışmasını önleme Ve Müdahalede Danışmanlık Becerileri**

**Counseling Skills For Prevention And Intervention To School Conflict**

Georgia Roumpea & Maria Sfetkou, Hellenic Association for Counseling (Yunan Danışmanlık Derneği), Greece (Yunanistan).

**ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

**SUMMARY**

Within this workshop, we overview counseling skills that are required for all members of a school community and we aim to provide a briefing idea of how a school community can be educated both for prevention and intervention to school conflicts.

If we consider that conflict is the result of a powerful process that is based on the personal needs of the members of its community, their expectations and their frustrations, then, it is more than obvious, that the elements that decrease conflict and reinforce human creativity is the ability to be conscious about the personal needs, the opportunity to establish a personal expression and freedom as well as the possibility to accept the support from the community – small or extended. Therefore, the education on knowledge, attitudes and skills can increase both consciousness and personal expression, aiming at developing the collaboration and creativity in the school community. Consequently, counseling techniques is considered to be the main tool for prevention and intervention for all cases of school conflicts.

In this workshop, participants will gain some experience on the basic approach and how someone can use the basic counseling and communication skills in a 'real' conflict. The process will follow the main steps we have taken in the last four (4) years working in Greek secondary schools, educating teachers and pupils as peer mediators.

Our model follows integrative counseling, composed by person-centered approach, psychodynamic approach and existential approach. Occasionally, we can use skills from other counseling approaches. As teachers and pupils are different and multi-sided personalities, and as their learning ability differs, we strongly believe that integrative counseling is the most suitable approach for a holistic and systemic result in the school community.

We appreciate the existential approach, considering that a human being during his/her adolescence, strongly searches for his/her existing identity of existence, looking for the social values that he/she will identify, and having a deeper quest to solve his/her own conflicts (inner or external) in a way that shape to his/her identity and insight and develop consciousness.

We appreciate the psychodynamic approach, on the consideration that it responds to the adolescents' strong internal need to understand his/her own self and recognize the steps he/she has followed from early childhood. Besides, the more he understands himself/herself, the more he accepts others.

On applying the person-centered approach we try to establish conditions of trust, regard, respect and conditions of empathy and congruence, aiming to provide a long lasting solution to conflict last. Therefore, using the person-centered approach we try to create a new relationship between competitors, a new understanding that could develop into a new friendship and collaboration.

When observing our method, someone can also recognize and experience the skills that come from other approaches: 'role-play' from Systemic approach, 'empty-chair technique' from Gestalt approach, 'information exchanging' from Cognitive approach, 'plan making, contract and rules acceptance' from Behaviorist approach, 'adult-child-parent' from Berne's approach.

The workshop is focusing on three fundamental skills and the way someone can apply them so that secondary school pupils and teachers will use them easily. This application of Counseling can reinforce pupils and teachers – apart from prevention and intervention to school conflicts – and provide them with a personal tool, which they will be able to use as a lifelong procedure that leads to insight and builds communication bridges.

Başlık: Okul çatışmasını önleme ve müdahalede danışmanlık becerileri.

Tanım: Türkçe tanım yoktur.

ID: 23

### **Grup Danışmanlığı İçin Oluşumcu Gelişimsel Pedagoji**

---

#### **Constructivist Developmental Pedagogy For Group Counseling**

---

Heather Smith, Vanderbilt University, the US. (Vanderbilt Üniversitesi, Birleşik Devletler.)

### **ÖZET**

Bu metinde hiçbir Türkçe bilgi sağlanmamıştır.

### **SUMMARY**

This workshop will provide participants with 1) a unique constructivist, developmental, and experiential approach to teaching and learning group counseling, a discussion about 2) how the course meets CACREP standards related to understanding and leading groups, and 3) how students develop Association for Specialists in Group Work (ASGW) core group worker competencies by participating in, leading, and developing a counseling process group, a psychoeducational group, and a task group. Participants will also 4) gain an understanding of assignments including the use of technology in group planning portfolio development and the use of video for group phenomena analysis, and 5) engage in their own constructivist developmental experience.

It is generally known among CACREP-accredited counseling programs in the U.S. that in order to become a competent group facilitator, counselors-in-training must gain lived experiences through the dynamic, challenging, and rewarding experience of being a group member (CACREP, 2009, GK6e). Grounded in the rich tradition of Peabody's College of Education and Human Development at Vanderbilt University, experiential education informs much of the educational practices within its Human Development Counseling masters program. Learning objectives and teaching methods rely on developmental, constructivist, and experiential approaches to provide the contexts and frameworks for action, reflection, and learning.

CACREP Standards: One of the major contributions of the 2009 CACREP Standards was added emphasis on comprehensive student learning assessment. Counselor education programs must demonstrate how they assess learning, including both formative and summative assessment, how they gather and integrate program feedback for program improvement, and how they are responding to changing definitions of scope of practice and professional identity. Another major change was the shift for all community counseling and mental health counseling programs to one 60 semester credit hour program entitled, Clinical Mental Health Counseling. This shift brought added emphasis to a medical model of clinical assessment, treatment planning and evaluation seen by some as a threat to the developmental counseling foundations of the profession (for more see Gladding, 1992; Hansen, 2003; Ivey & Ivey, 1998). Now, in 2013, accredited programs have overcome struggles to successfully integrate the 2009 standards. This workshop demonstrates a course that successfully integrated the new standards while maintaining a commitment to developmental, constructivist and experiential education.

Developmental, Constructivist and Experiential Education: Constructive developmental education honors a particular way in which people come to know something. It examines epistemology, distinguishing how an individual comes to know something from what a person thinks or believes (McAuliffe, 2011). Eriksen and Bruck (2011) wrote, "in constructivist strategies for teaching group counseling, counselor educators do not merely teach counseling skills, content, or attitudes. They communicate a mode of being in the world – an identity for themselves and their students" (p. 137). This identity can be described by Kegan's (1998) self-authorized knowing, in which counselors use their professional judgment and self-defined pro-

cedures for deciding on what to believe and how to act. The complexity and ambiguous nature of counseling work requires counselors who are able to consider multiple sources of evidence in addition to what they have learned about general best practices of the profession.

References:

Council for Accreditation of Counseling and Related Educational Programs. 2009 Standards. CACREP.

Eriksen, K. P. & Bruck, B. (2011). Teaching group counseling: A constructivist approach. From G. McAuliffe and K. P. Eriksen (Eds) *Handbook of Counselor Preparation: Constructivist, Developmental, and Experiential Approaches* (pp.137-151). Thousand Oaks, CA: Sage.

Gladding, S. T. (1992). *Counseling: A comprehensive profession*. New York: Maxwell MacMillan International.

Hansen, J. T. (2003). Including diagnostic training in counseling curricula: Implications for professional identity development. *Counselor education and supervision*, 43, 96-107.

Ivey, A. E., & Ivey, M. B. (1998). Reframing DSM-IV: Positive Strategies from Developmental Counseling and Therapy. *Journal of Counseling & Development*, 76, 334-350.

Kegan, R. (1998). *In over our heads: The mental demands of modern life*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

McAuliffe, G. (2011). Constructing counselor education. From G. McAuliffe and K. P. Eriksen (Eds) *Handbook of Counselor Preparation: Constructivist, Developmental, and Experiential Approaches* (pp. 3-12). Thousand Oaks, CA: Sage.

Suggested Reading List:

G. McAuliffe and K. P. Eriksen (Eds) *Handbook of Counselor Preparation: Constructivist, Developmental, and Experiential Approaches* (pp.137-151). Thousand Oaks, CA: Sage.

Başlık: Grup Danışmanlığı için Oluşumcu Gelişimsel Pedagoji.

Tanım: Türkçe tanım yoktur.

ID: 24

**Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı'nda (bep) Teoriden Pratiğe**

.....  
**From Theory To Practice In Individualized Education Program (iep)**  
.....

Yeliz Şık Çiftçi, Boğaziçi Üniversitesi (Boğaziçi University), Türkiye.

**ÖZET**

Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP) , özel gereksinimli çocukların akranlarıyla birlikte aynı eğitim ortamında eğitim almalarını ve onların bireysel gelişimlerini karşılayarak toplumla bütünleşmelerini en üst düzeyde sağlayan kaynaştırma eğitimidir. Bu programda, bilişsel veya fiziksel olarak farklı özel gereksinimi olan öğrencilerin sınıf içi çalışma, ödev, sınav ve notlandırılmaları farklılaştırılarak eşit eğitim hakkı sağlanmaktadır. Bu programın okullarda etkin bir ekilde uygulanabilmesi için okul psikolojik danışman ve öğretmenlerinin teorik bir bilgiye ve günlük pratiğe indirgenmiş örneklerle ihtiyaçları vardır. Bu atölye çalışması, katılımcıların bir vaka örneği üzerinden teorik bilgi ve pratik uygulama becerisi geliştirebilmeleri üzerine kurgulanmıştır. Çalışmada, üstün zekalı ve yetenekli olan bir öğrencinin devam ettiği ilköğretim birinci kademe sınıf seviyesinde farklı gelişim alanlarında sergilediği özellikleri aktarılıp bu öğrencinin eğitim programının nasıl planlanması gerektiği örneklendirilecektir. Bu öğrencinin mevcut potansiyelini en üst düzeyde kullanabilmesi için, sınıf içi çalışma, ödev ve sınav uygulamalarında sınıfıçi düzenlemelerin, yönerge farklılaştırmasının ve müfredat ile ilgili uyarılama ve düzenlemelerin hangi durumlarda gerekli olabileceği üzerinde durulacak ve katılımcılar bu içeriklerin hazırlanması için gruplar oluşturarak çalışma yapacaktır. Çalışmanın içeriği, örnek vaka incelemeleri, teori ile uygulama arasındaki bağlantıları kurmaya teşvik eden grup çalışmaları gibi tekniklerden yararlanılarak atölye çalışması formatında oluşacaktır.

**SUMMARY**

Title: From Theory to Practice In Individualized Education Program (IEP)

Description:

In this workshop, a brief theoretical approach and some practical guidelines will be presented about how to apply Individualized Education Program at school setting for students with different educational needs. The participants will be working in groups in order to arrange in class arrangements, practice how to write differentiated instruction and modify curriculum for a gifted and talented student at primary school.

ID: 25

## **Kum Havuzu Terapisi**

### **Sand Tray Therapy**

Bengü Tekinalp-Ergüner. Drake University, the US. (Drake Üniversitesi, Birleşik Devletler).

## **ÖZET**

Bu atölye çalışmasında katılımcılar kum havuzu terapisi hakkında temel bilgi ve becerileri kazanarak, kum havuzu terapisinin bir teknik olarak farklı kuramsal yaklaşımlarla kullanılmasını öğreneceklerdir. Kum havuzu terapisinin tüm aşamaları ele alınacak ve katılımcılar kum havuzu terapisini uygulayarak öğreneceklerdir. Kum havuzunu psikolojik danışma ilişkisini kurmak, danışanı anlayıp problemi kavramsallaştırmak, danışanların yaşamlarındaki örüntüler hakkında içgörü kazanmalarına yardımcı olmak ve danışanların davranış, düşünce ve duygularını değiştirmelerinde müdahale yöntemi olarak kullanmayı öğreneceklerdir. Katılımcılar kendi kuramsal yönelimleri doğrultusunda kum havuzu terapisini gerek başlı başına bir yardım yöntemi, gerekse psikolojik danışmanın çeşitli aşamalarında kullanılabilecek bir teknik olarak uygulamayı öğreneceklerdir. Kum havuzu terapisinin çocuk, ergen, ve yetişkinlerle uygulanması konusunda pratik bilgiler paylaşılabilecektir. Eğitimin ilk yarısı kum havuzu terapisini kullanma konusunda kuramsal ve psikolojik danışma odasının hazırlanması, malzemelerin seçilmesi gibi (kum, havuz, minyatürler) pratik bilgileri içerirken: eğitimin ikinci kısmında katılımcılar kum havuzu terapisini küçük gruplarda uygulayarak öğreneceklerdir. Gruplar için mini kum havuzu, kum ve kullanılacak minyatürler sağlanacaktır.

Kum havuzu terapisi danışanın iç dünyasını semboller aracılığıyla yansıtmayı sağlayan dinamik, danışanın aktif rol aldığı, sözel olmayan, dolaylı iletişime açık, çocukların oyun diline ve yetişkinlerin sözel ve soyut yeteneklerine uygun metafora dayalı bir süreçtir.

Kum havuzu terapisinin yararları şu şekilde sıralanmıştır (Homeyer ve Sweeney, 2009)

- Yapılandırılmış bir ortam sunar
- Danışanlar metaforlar yaratıp keşfedebilir
- Psikolojik danışma sürecini somutlaştırır
- Danışanın sorunlarını görsel olarak ifade etmesi sağlar
- Psikolojik danışma sürecinde odaklanmayı kolaylaştırır
- Kum havuzu yardımcı terapist işlevi görür
- Sorundan kaçınmak zorlaşır ve sorunla yüzleşme kolaylaşır
- Derin bir deneyim yaşanması, ve danışanların duygularını tam anlamıyla yaşamasını kolaylaştırır
- Kendini içinden çıkılmaz durumda hisseden danışanların terapötik hareketliliğini kolaylaştırır.
- Danışanın daha az savunmacı olmasını sağlar ve direnci azaltır
- Danışanlara sözel ifadenin zor olduğu durumlarda danışanların kendilerini ifade etmelerini kolaylaştırır
- İlişkide güven oluşmasını kolaylaştırır

Kum havuzu terapisinin etkiliği gerek kuramsal çalışmalarla gerekse araştırmalarla çocuk, ergen ve yetişkinlerle farklı sorunların psikolojik danışmada ele alınmasında ortaya konmuştur. Kum havuzu terapisi 1900'lerin başında Margaret Lowenfeld' çalışmalarıyla başlamıştır. Terapinin diğer öncüleri Goesta Harding, De Domenico, Charlotte Buehler, Bolgar, Fisher, Ruth Bowyer, and Dora Kalff' dir. Lowenfeld, Jung kuramına dayalı olarak "Dünya Tekniği" adını verdiği yöntemi oluşturmuştur. Bu yöntem kum havuzu ve kumla terapilerinin başlangıcı olarak kabul edilir. Kumla Terapi (sandplay therapy) Jungian bir teknik olarak Kum Havuzu Terapisinden (Sand Tray Therapy) farklılık gösterir. Bu eğitimde farklı kuramsal yönelimlerde kullanılabilmesi ve farklı yaş gruplarına uygunluğu nedeniyle kum havuzu terapisi ele alınacaktır.

Kum havuzu terapisi bireysel psikolojik danışma, aile ve evlilik danışması, grupta danışma, oyun terapisi, kariyer ve mesleki psikolojik danışma ve rehberlik ve aynı zamanda psikolojik danışman süpervizyonunda

etkili olarak kullanılmaktadır.

Dışavurumcu terapi modeli olarak kum havuzu terapisi sanatla psikolojik danışma ile benzerlik gösterir. Kum havuzu terapisi başlı başına bir model olarak ele alındığı gibi, aynı zamanda sanat ve oyun terapilerinin bir dalı olarak da sınıflandırılmıştır. Dışavurumcu ilkeler dahilinde, kum havuzu terapisinde danışanlar kendilerini sözel olarak ifade etmek yerine kumun üzerine yerleştirdikleri minyatür oyuncak, şekil, biblo tarzı malzemeler aracılığıyla ifade ederler. Çoğunlukla kum havuzunun oluşturulması aşamasında danışanlar neden bazı minyatürleri seçtiklerinin ve neden onları kuma belirli şekilde yerleştirdiklerini farkında olmazlar. Böylece danışanın iç dünyası güvenli bir ortamda, direnç ya da filtrelemeye maruz kalmadan açıkça ifade edilmiş olur. Psikoanaliz ve Jungian kuramlara göre danışanın bilinçaltı kuma yerleştirilmiş minyatürler aracılığıyla ifade edilmiş olur.

Kum havuzu terapisinde danışanın minyatürleri seçiş tarzı, kuma yerleştiriş şekli, minyatürlerin konumu, birbiriyle ilişkisi ve danışanın oluşturduğu kum havuzunu ifade edişi psikolojik danışmana danışan hakkında sadece konuşmaya dayalı psikolojik danışma sürecinde ulaşılamayacak bilgiler sunar. Bu süreçte danışan da "dünyasını" somut bir şekilde görme şansı elde ederek deneyimlerine ve kendine yönelik derin bir içgörü geliştirebilir. Aynı zamanda danışan minyatürleri manipüle ederek sorununa farklı bakış açıları geliştirebildiği gibi, sorununa çözüm bulması kolaylaşır ve psikolojik danışma süreci hızlanır.

Atölye Çalışmasının Öğrenme Hedefleri:

Katılımcılar,

1. kum havuzu terapisinin tarihsel gelişimi ve farklı kuramsal uygulamalarını
2. kum havuzu terapisi (sand tray therapy) ve kumla terapisi (sandplay therapy) arasındaki farkları
3. kum havuzu terapisi uygulayabilmek için psikolojik danışma odasının hazırlanması, malzemelerin seçilmesi ve danışanı uygulamaya hazırlamayı
4. kum havuzu terapisinin aşamalarını
5. kum havuzu terapisini psikolojik danışma ilişkisini kurmak, danışanı tanımak, kum havuzunu müdahale yöntemi olarak kullanmak gibi psikolojik danışma sürecinin farklı aşamalarında kullanmayı
6. kum havuzu terapisinin farklı psikolojik danışma kuramlarında ele alınışını
7. kendi kuramsal yönelimleri doğrultusunda kum havuzunu kullanmayı uygulamalı olarak öğreneceklerdir.

Önerilen Okuma Listesi:

What is Sand Tray Therapy? <http://www.wichitatherapy.net/Sand-Tray/>

Sangganjanavanich, V., & Magnuson, S. (2011). Using Sand Trays and Miniature Figures to Facilitate Career Decision Making. *Career Development Quarterly*, 59(3), 264-273.

Monakes, S., Garza, Y., Wiesner III, V., & Watts, R. E. (2011). Implementing Adlerian Sand Tray Therapy With Adult Male Substance Abuse Offenders: A Phenomenological Inquiry. *Journal Of Addictions & Offender Counseling*, 31(2), 94-107.

Uyarı:

Katılımcıların psikolojik danışma kuramları hakkında bilgili olmaları gerekmektedir. Atölye çalışması lisans son sınıf öğrencileri, mezunlar, yüksek lisans ve doktora öğrencileri ve akademisyenlere açıktır.

Title: Sand Tray Therapy

## SUMMARY

Sand tray therapy is a form of expressive therapy and play therapy modality that has been extensively used with children, adolescents and adults. Sand tray therapy allows clients to express themselves using sand and miniatures. Sand tray therapy is a non-verbal, metaphorical method of therapy that provides a safe environment to clients to express themselves. For this reason sand tray therapy is shown to be effective with children, adults who have difficulty expressing their emotions, expression of traumatic experiences and when the clients are stuck and when they have difficulty solving their problems. Sand tray therapy has been used individual counseling, group counseling, marriage and family therapy, career counseling, play therapy and counseling supervision. In this workshop participants will learn basics of sand tray therapy, learn to use sand trays in various stages of counseling, and integrating sand trays with different theoretical orientations.



Suggested Reading List:

What is Sand Tray Therapy? <http://www.wichitatherapy.net/Sand-Tray/>

Sangganjanavanich, V., & Magnuson, S. (2011). Using Sand Trays and Miniature Figures to Facilitate Career Decision Making. *Career Development Quarterly*, 59(3), 264-273.

Monakes, S., Garza, Y., Wiesner III, V., & Watts, R. E. (2011). Implementing Adlerian Sand Tray Therapy With Adult Male Substance Abuse Offenders: A Phenomenological Inquiry. *Journal Of Addictions & Offender Counseling*, 31(2), 94-107.

Caution:

Participants need to be knowledgeable about counseling theories and techniques. This workshop is open to graduates, master and doctoral and senior students of counseling, and academicians.

ID: 26

### Psikolojik Danışmanlar İçin Farkındalık Eğitimi

#### Mindfulness Training For Mental Health Providers For Healthier Self And Stronger Therapeutic Presence

Gizem Toska. University of Florida Counseling and Wellness Center (Florida Üniversitesi Danışmanlık ve İyileşme Merkezi), Florida, the US (Birleşik Devletler).

### ÖZET

Bu atölye çalışması psikolojik danışmanlar için hazırlanmış deneyimsel ve interaktif bir farkındalık (mindfulness) eğitimidir. Farkındalık kişinin yargılarını bir kenara bırakarak ve bilinçli bir şekilde anı yaşaması, ana odaklanmaya niyet ederek hayatı ve kendini gözlemlemesidir. Düzenli uygulandığında, farkındalık hem fiziksel sağlık, hem de iyilik durumunu geliştirir. Ayrıca farkındalık psikolojik destek hizmeti veren kişilerce birçok değişik klinik vakayla çalışırken bir araç ve kavramsal bir çerçeve olarak kullanılmaktadır. Terapistler için farkındalık anı daha derinlemesine yaşamayı sağladığından terapi sürecini güçlendirmesiyle de bilinir. Bu atölye çalışmasında farkındalık hem bir kavram hem de bir uygulama olarak tanıtılacaktır. Bu atölyenin temel amacı psikolojik destek veren kişilerin farkındalık uygulamasını öğrenerek hem iyilik durumlarını hem de tedavi sürecinde anda kalma becerilerini geliştirmelerine yardımcı olmaktır.

Bu atölye çalışmasının sonunda katılımcılar,

- 10'un üzerinde oturma, yürüme, vücut tarama, yeme gibi çok çeşitli farkındalık meditasyonları deneyimleyecek,
- farkındalığın temel ilkelerini ve faydalarını öğrenecek,
- farkındalık ile ilgili genel literatür ve bilimsel bulgular hakkında bilgi sahibi olacak,
- günlük hayatta farkındalık uygulamasına başlamak ve devam ettirebilmek için neler yapılabileceğine dair fikir geliştirecek,
- farkındalıkla ilgili yanlış anlama ve uygulamaları gözden geçirecek,
- farkındalık uygulamasının terapi sürecinde kullanımı üzerine çeşitli örneklerle karşılaşacak,
- farkındalığın klinik kullanımında dikkate alınması gereken etik ve ahlaki noktaları gözden geçirecek, ve
- farkındalık uygulamasının kendileri için hem kişisel hem de profesyonel olarak yaratabileceği farkı öğrenecektir.

Uyarı: Bu atölye çalışması katılımcıların soru ve yorumlarıyla zenginleşecektir. Her uygulama sonrası belirli bir süre isteyen katılımcıların meditasyon sürecinde yaşadıklarını paylaşmaları için ayrılacaktır. Tartışmalara katılım gönüllülük esasına dayalı olacaktır. Katılımcılardan beklenen farkındalık uygulamalarına iştirakleri ve eğer ki uygulama ile ilgili bir zorluk ya da endişe yaşarlarsa atölye liderini bu durumdan haberdar etmeleridir. Olası soru ve/veya sorunları atölye lideriyle konuşabilmek için hem çalışma süresince hem de aralarda çeşitli imkanlar olacaktır.

Amerikan Sağlık ve İnsan Hizmetleri Bakanlığı'na bağlı olan Ulusal Sağlık Enstitüsü (National Institute of Health, NIH), farkındalık meditasyonun sağlıklı kişiler için güvenli bir faaliyet olduğunu ilan etmiştir. Bu atölye çalışmasında hiçbir uygulama fiziksel olarak zorlu olacak şekilde tasarlanmamıştır. Ancak, fiziksel sınırlamalar ve/veya sırt sorunları yaşayan katılımcıların hareketsiz oturma gerektiren uygulamalara iştiraki zor olabilir. Ayrıca farkındalık uygulaması kişinin günlük endişelerine ya da yaşanan/yaşanmış travmalara olan farkındalığını artırabilir, ve bu anlamda kişiyi duygusal olarak tetikleyebilir ve/veya zorlayabilir. Bu tür duygusal ya da fiziksel tepkilerin bir günlük bir eğitim ile tetiklenmesi beklenmese de, bu yine de bir olasılık olarak göze alınmalıdır. NIH'in de tavsiye ettiği gibi, bu atölye çalışmasıyla ilgilenen kişilerin yaşadıkları bir sorun varsa atölye çalışmasına katılmaya kesin karar vermeden önce kendilerini destekleyen sağlık personeline danışmaları önerilir. Buna ek olarak, katılımcılar atölye çalışması süresince bir zorluk yaşamaları durumunda atölye lideri destek için hazır bulunacaktır ve gerekirse alternatif uygulamalar tasarlanabilir.

Katılımcıların duygusal olarak deneyimlerini değerlendirmek için ek süreye ihtiyaç duymaları durumunda, atölye lideri o gün ve ertesi gün boyunca erişebilir olacaktır.

Okuma listesi:

Kabat-Zinn, J. (2012). *Mindfulness for beginners: Reclaiming the present moment - and your life*. Boulder, CO: Sounds True.

Nhat Hanh, Thich. (1992) *Peace is every step: The path of mindfulness in everyday life*. Westminster, MD: Bantam Dell.

Welwood, J. (2002). *Toward a psychology of awakening*. Boston, MA: Shambala.

### 3

## SUMMARY

Mindfulness practice is known to enhance personal wellness of those who engage in it, including mental health providers (see Davis & Hayes, 2011 for a review). It has also been increasingly utilized by mental health providers as a clinical tool and/or as a conceptual framework (Germer et al., 2005) for a variety of presenting concerns (Bishop, 2002; Bishop et al., 2004). This workshop will be an experiential and interactive training on using mindfulness to cultivate our wellness and therapeutic presence as mental health providers. Participants will learn mindfulness as a concept and a practice and be informed about the research supporting the value of it for mental health providers. In addition, participants will be introduced to the ways in which mindfulness can be utilized in psychotherapy in more direct fashion. Leading experts and trainers of this field, including Dr. Jon Kabat-Zinn, repeatedly indicate that deep engagement in mindfulness practice is essential before teaching others. While this workshop aims to expand participant's understanding about the topic and its application, it does not claim to train participants to use mindfulness in their clinical work upon attendance. Rather, it aims to lay the foundational work for such path to be started, if desired by the participants.

The workshop will start with introductions of the workshop leader and participants, setting ground rules, clarifying expectations regarding participation, and reviewing the objectives. Basic information from mindfulness literature will be shared. Participants will learn the basic tenets and benefits of mindfulness in general, and will be introduced to the specific benefits for mental health providers in particular. In addition, participants will be guided to identify the ways in which they can incorporate mindfulness into their daily lives and begin a daily practice. Given that mindfulness is open to being misunderstood as a concept and misused as a practice, myths and misuse of this practice will also be identified and discussed.

The afternoon session will include the introduction of information about common obstacles to meditation, including the specific discussion about the hindrances observed in the morning session. Identification and practice of how to manage such barriers will then ensue. Focus then will expand to include clinical uses of mindfulness. Literature about the mindfulness-informed therapy as well as the increasing range of clinical concerns (such as anxiety, depression, addictions etc.) that are empirically supported will be introduced. The ways in which mindfulness can inform a therapist's presence and actions during a session will be emphasized. De-identified clinical examples will then be utilized to illustrate the application. Lastly, ethical and moral considerations regarding use of mindfulness, including attention to issues of competency and client welfare, will be introduced. Participant feedback and examples will be solicited to enrich the discussion. For the last hour of the workshop, participants will be guided to discuss the ways in which they can continue meditation practice. The workshop leader will give information about available resources that can assist participants' future efforts. The workshop will then conclude with engagement in workshop evaluation and a final sitting meditation.

Research and experience have demonstrated that practice constitutes the best teacher and medium to learn mindfulness. Hence, in between imparting the above-identified information about mindfulness literature and facilitating discussion, participants will be guided to engage in a wide range mindfulness practices including sitting, walking, body-scan, eating and loving-kindness meditations. Initially introduced practices will be 3-5 minutes in duration. As participants gain familiarity with the practice, longer practices will be

introduced – with the longest duration being 20 minutes. Similarly, the workshop leader’s activeness in guiding the meditations is going to change throughout the day to balance the learning process with opportunity to deepen the practice. After each practice, participants will be invited to discuss their observations and process their experiences with the meditations. In addition, brief mindfulness pauses will be practiced throughout the workshop to bring participants’ awareness to here-and-now and to further foster their immersion into mindfulness.

At any time throughout the workshop (except during the actual meditation practices) members will be invited to raise their questions and share comments. While all participation in discussions will be on voluntary basis, participants will be strongly encouraged and expected to participate in the mindfulness practices. There will be plenty of opportunity for members who might experience concerns or struggles with their practice to share that with the leader throughout the workshop and during breaks.

Caution: National Institute of Health (NIH), an agency of the US Department of Health and Human Services, declared that meditation is an activity that is considered to be a safe practice for healthy people (2006). Also of note, however, is that when one calms down their mind through meditative practice, it is possible to experience increased awareness into ongoing concerns, past trauma etc., which can emotionally trigger and/or perhaps overwhelm the person. While it is less likely for a one-day training to trigger such emotional reactions, it should still be considered as a possibility. Consistent with NIH recommendations, those interested in attending this workshop are encouraged to contact their health care providers if they have an existing mental health condition. In addition, all participants would be strongly encouraged to check in and share such concerns with the workshop facilitator should they arise during the workshop. Related announcements will be made at the beginning, middle, and end of the workshop. The workshop leader will be available during the day of and the day after the workshop to consult with the participants who might require additional time to process their experience throughout this workshop.

On a physical level, this workshop is going to include practices that involve physical movement as well as sitting still for certain periods of time. Hence, those with physical limitations and/or back problems may not be able to participate in certain exercises. While such practices are not designed to be physically demanding, those with physical limitations are encouraged to consider checking in with their health provider. Alternative practices can be devised for such participants if they inform the workshop leader about their concerns at the beginning of the workshop.

Suggested Reading List:

Kabat-Zinn, J. (2012). *Mindfulness for beginners: Reclaiming the present moment - and your life*. Boulder, CO: Sounds True.

Nhat Hanh, Thich. (1992) *Peace is every step: The path of mindfulness in everyday life*. Westminster, MD: Bantam Dell.

Welwood, J. (2002). *Toward a psychology of awakening*. Boston, MA: Shambala.

Başlık: Psikolojik danışmanlar için farkındalık eğitimi: Kişisel sağlık ve profesyonel gelişim

Tanım:

ID: 27

## **Mikro Beceri Eğitimi Programı İle Temel Psikolojik Danışma Becerileri Eğitimi**

### **Basic Counseling Skills Training With The Microcounseling Program**

Barış Yaka, Ege Üniversitesi, Türkiye (Ege University, Türkiye)

## **ÖZET**

Mikro Beceri Eğitimi Programı, sosyal öğrenme kuramının ilkelerine dayalı ve birden fazla spesifik beceri eğitimi yöntemini sistematik şekilde bütünleştiren bir eğitim programıdır. Bu atölye çalışmasında katılımcılara önce, Mikro Beceri Eğitimi Programı hakkında kısaca bilgi verilecektir. Ardından, altı temel psikolojik danışma becerisinin Mikro Beceri Eğitimi Programı ile bir gruba nasıl öğretilceği gösterilecektir. Başka bir deyişle bu atölye çalışmasında başlıca amaç, katılımcılara temel psikolojik danışma becerilerinin kazandırılmasından çok, psikolojik danışma becerileri eğitiminde Mikro Beceri Eğitimi Programı'nın kullanımının gösterilmesidir. Atölye çalışması kapsamında: dikkati verme, soru sorma, asgari düzeyde teşvik etme, içe-rik yansıtma, duygu yansıtma ve özetleme becerilerine yer verilecektir. Her bir temel psikolojik danışma becerisi ayrı ayrı ele alınacak ve Mikro Beceri Eğitimi Programı dâhilinde sırasıyla: anlatım, okuma, -eğitim filmi (video) yoluyla- model sunma, uygulama, -sesli video kaydı aracılığıyla- geri bildirim basamakları ile işlenecektir. Bu çalışma sürecinde, katılımcıların aktif olarak yer alması beklenmektedir.

Kaynaklar:

Ivey, A. E., Packard, N. G., & Ivey, M. B. (2006). Basic attending skills (4th ed.). Framingham, MA: Microtraining Associates.

Yaka, B. (2011). Mikro Beceri Eğitimi Programı'nın psikolojik danışman adaylarının psikolojik danışma becerilerine etkisi. Yayınlanmamış doktora tezi, Ege Üniversitesi, İzmir.

## **SUMMARY**

Microcounseling Program is a systematic training program based on principles of social learning theory and integrates many behavioral training components in a systematic sequence. The main purpose of this workshop is to allow participants to learn the Microcounseling Program as a counselor training system. Six basic counseling skills will be covered in the workshop: Attending behavior, questioning, minimal encouragement, reflection of content, reflection of feeling, and summarization. Each of the counseling skills will be examined with the Microcounseling Program consists of five steps: Instruction, reading, video modeling, practice, and video feedback. It is expected that participants will actively engage in this workshop.

References:

Ivey, A. E., Packard, N. G., & Ivey, M. B. (2006). Basic attending skills (4th ed.). Framingham, MA: Microtraining Associates.

Yaka, B. (2011). Mikro Beceri Eğitimi Programı'nın psikolojik danışman adaylarının psikolojik danışma becerilerine etkisi. Yayınlanmamış doktora tezi, Ege Üniversitesi, İzmir.

ID: 28

## Çatışma Çözme Becerileri Eğitimi

---

### Conflict Resolution Skills Training

---

Banu Yazgan İnanç, Toros Üniversitesi (Toros University) & Egemen Hanımoğlu Çukurova Üniversitesi (Çukurova University), Türkiye.

## ÖZET

Günümüzde psikolojik yardım hizmetlerinin büyük bir bölümü iletişim ve çatışma çözme becerileri ile ilgili olmaktadır. Bireylerin iş hayatı, aile hayatı ve sosyal ilişkilerinde sahip olmaları gereken becerilerin önemli bir kısmını çatışma çözme becerileri oluşturmaktadır. Ayrıca hem psikolojik danışmanların hem de psikologların mesleki beceri eğitimlerinde iletişim ve çatışma çözme ile ilgili becerilerin mutlaka yer alması gerekmektedir. Psikolojik danışmanların ve psikologların çalıştıkları her ortamda bireysel veya grup temelli çatışma durumları söz konusu olabilir. Bu atölye çalışmasında kazanılacak olan becerilerin çalışma ortamlarına kolaylıkla veya etkin bir şekilde aktarılması mümkün olacaktır. Ayrıca psikolojik danışman ve psikologların kişisel gelişimlerinde de çatışma çözme becerilerini bilip uygulamaları daha etkin bireyler olmalarına katkıda bulunacaktır.

Atölye çalışmamızda önce hangi durumların çatışma olup olmadığının tanımı yapılacaktır. Çatışmanın kararsızlık, fikir ayrılığı, stres gibi yaşantılarla karıştırılmaması gerekir. Bu yaşantılar çatışmaya yol açabilir veya çatışma sonucu ortaya çıkabilir, ancak çatışma çözme yolları ile ortadan kaldırılamazlar. Bununla ilgili bilgiler verildikten sonra çatışma durumunun çeşitli ortamlarda (aile yaşamı, iş yaşamı, sosyal ilişkiler gibi) olumsuz etkileri üzerinde durulacaktır. Örneğin, bir iş yerinde yaşanan çatışma sonuçları şu şekilde olabilir:

- Boşa harcanmış zaman
- Sağlıksız kararlar
- Eleman kaybı
- Gereksiz yeniden yapılandırma
- Düşük performans motivasyonu
- Sabotaj, hırsızlık, zarar verme
- Üretim kaybı
- Sağlıkla ilgili kayıplar

Benzer şekilde farklı yaşam alanlarında çatışmaların olumsuz etkileri üzerinde durulacaktır. Çatışmaların genel olarak çözümüyle ilgili kuramsal bilgiler verildikten sonra sırasıyla:

- Başkaları arasındaki çatışmalara nasıl yaklaşılmalı: burada yönetsel arabuluculuk konusunda bilgi verilecektir. Dana (2001)'nin beş aşamalı modeli tanıtılacak, örnek verilecek ve uygulama yaptırılacaktır.
- Kendimiz ve başkası arasındaki çatışmaya nasıl yaklaşılmalı: burada da yine benzer şekilde bilgiler verilecek ve Dana (2001)'nin dört aşamalı modeli tanıtılacak, örnek verilecek ve uygulama yaptırılacaktır.
- Ekip içerisindeki çatışmalara nasıl yaklaşılmalı: burada Dana (2001)'nin sekiz aşamalı modeli tanıtılacak, örnek verilecek ve uygulama yaptırılacaktır.
- Çatışma çıkmadan çatışmanın önlenmesi ile ilgili nasıl yaklaşılmalı: burada da yine Dana (2001)'nin öne sürdüğü koruyucu arabuluculuğu oluşturan dört primer işlemle ilgili bilgi verilecek ve her biriyle ilgili vaka örnekleri sunulup tartışılacaktır.

Daha sonra, önceden seçilmiş bu dört alanla ilgili tipik dört örnek sunularak katılımcıların küçük gruplarla çözüm planı oluşturmaları istenilecektir. Atölye çalışmasının sonunda da katılımcılardan ayrıntılı bir şekilde geribildirimler alınacak ve bir checklist aracılığıyla katılımcıların çalışmayı değerlendirmeleri istenecektir.

Title: Conflict Resolution Skills Training

Description:

## **SUMMARY**

Communication and conflict resolution skills are considered as being the core skills that psychological help professions should acquire. This workshop aims to introduce skills of conflict resolutions in different contexts. Workshop is open for both counseling and psychology B.A students as well as for graduates of two disciplines

ID: 29

## Çocuk Merkezli Oyun Terapisi Becerileri Ve Uygulamaları

### Child Centered Play Therapy And Applications

Filiz Çetin. Nisan Psikolojik Danışma Merkezi (Nisan Psychological Counseling Center), Türkiye.

## ÖZET

Tanım: Oyun çocuğun işidir. Kendini ifade edebilmesi için kullandığı doğal bir araçtır. Terapi ortamında da çocuk özelemlerini ve beklentilerini oyun yoluyla dışa vurabilir. Oyun terapisi adı verilen yaklaşımın farklı birçok uygulaması vardır. Bunlar arasında etkinliği 3-10 yaş arası çocuklarla yapılan çalışmalarda ortaya konan Çocuk Merkezli Oyun Terapisi yaklaşımı oldukça uzun bir geçmişe sahiptir.

1940 yılında Virginia Axline'in geliştirdiği prensiplere dayanan hümanistik ve yönlendirilmemiş olan bu yaklaşım, uygun bir ortam sağlandığında çocukların sağlıklı olarak gelişim göstereceklerini savunur. Terapist belirli sınırları çizerek çocuğa istediği gibi karar vermesine izin verirken, onu olduğu gibi kabul ederek ilişki kurmaya çalışır. Bu süreçte çocuk duygularını, düşüncelerini ve deneyimlerini oyun yoluyla güvenli şekilde ortaya koyabilme fırsatı bulur.

Çocuk Merkezli Oyun Terapisi çocukların, - iç dünyalarını ve yaşadıkları sıkıntıları anlamalarını, - psikososyal gelişimlerini sağlıklı şekilde gerçekleştirmelerini, - yaşadıkları sorunlarla ilgili problem çözme yollarını keşfedebilmelerini sağlar.

Çocuk Merkezli Oyun Terapisinin yardımcı olduğu konular arasında Saldırgan davranışlar,

Kaygı ve korkular, Aşırı çekingenlik, Davranışsal gerileme, Öz güven ve sosyal beceri sorunları, Uyku, yemek ve tuvalet sorunlar, Zihnin cinsel davranışlarla aşırı meşgul olması

Ailede yaşanan değişimlere uyum sağlamada yaşanan sorunlar, Fiziksel nedeni olmayan mide bulantıları ve baş ağrıları gibi rahatsızlıklar sıralanabilir.

Çalışmada şöyle bir akış izlenecektir:

- Çocuk merkezli oyun terapisinin prensipleri ve hedefleri
- İlişkinin Gücü: Güven ve kabul ortamını yaratmak
- Oyun odasının özellikleri ve çocuğun kendini ortaya koymasını sağlayacak oyuncakların seçimi
- Terapi becerileri: Yapılandırma, empatik dinleme, hayali oyuna girme ve sınır koyma
- Okul ortamında oyun terapisi uygulamaları

Önerilen Okuma Listesi:

- Axline, V.M. (1947). Play Therapy. Boston: Houghton Mifflin
- Axline, V.M. (1964). Dibs: In Search of Self: New York: Ballantine Books
- Landreth, G. L. (2002). Play Therapy: The Art of Relationship 2 nd Edition). New York: Brunner-Routledge.
- O'Connor, K.J. (2000). The Play Therapy Primer. New York: Wiley
- VanFleet, R., Sywula, A. E. & Sniscak, C.C. (2010). Child-Centered Play Therapy. New York: Guilford Press

## SUMMARY

Description: Play is the children's natural medium to express their feelings and thoughts. They can express their longings and expectations via play in the therapy room. There are different forms of play therapy. Child Centered Play Therapy is one of the most effective approaches that has a long history among them. Child Centered Play Therapy is developed by Virginia Axline in 1940. It's a humanistic and nondirective approach and it supports the idea that when children are provided the conditions that give them the feelings of acceptance and trust, they grow up in healthy ways. The therapist creates a safe relationship with



the child, and also sets necessary limits. The child gets opportunity to work his or her issues.

Child Centered Play Therapy helps children to - understand their inner worlds and their conflicts, - help them improve their psychosocial developments, - help them to find ways to solve their conflicts.

Child Centered Play Therapy is helpful with emotional and behavioural problems including Aggression, Anxiety and fears, Withdrawn behaviours, inhibition, Regression, Social skills deficits, Sleep, eating and toilet problems, Sexual problems like excessive masturbation, confusions in sexual identity, Problems in family Relations and Psychosomatic disturbances

The group will flow as in the following: The rationale and principles of child centered play therapy, The Power of Relationship: Building an environment of trust and acceptance, Playroom and selection of toys, Therapy skills: Structuring, Empathic Listening, Imaginative Play and Limit Setting, Play Therapy in school settings.

The participants are expected to get the overview of child centered play therapy as a beginning level.

Suggested Reading List:

- Axline, V.M. (1947). Play Therapy. Boston: Houghton Mifflin
- Axline, V.M. (1964). Dibs: In Search of Self: New York: Ballantine Books
- Landreth, G. L. (2002). Play Therapy: The Art of Relationship 2 nd Edition). New York: Brunner-Routledge.
- O'Connor, K.J. (2000). The Play Therapy Primer. New York: Wiley
- VanFleet, R., Sywula, A. E. & Sniscak, C.C. (2010). Child-Centered Play Therapy. New York: Guilford Press

ID: 30

**"zor" Danışanlar Ve "zor" Anlarda Danışman: Satir Dönüşümsel Sistemik  
Terapide Terapistin Kendini Kullanması**

**Dealing With "difficult" Clients And 'difficult' Moments: Use Of Self In Satir  
Transformational Systemic Therapy**

Sibel Erenel. Satir İnsan Gelişimi ve Aile Terapisi Enstitüsü (Development & Family Therapy Institute),  
İstanbul, Türkiye.

## ÖZET

Aile Terapisinin öncülerinden ve ilk eğitmenlerinden olan Virginia Satir "Terapistin insanlığı uzmanlığından daha önemlidir" diyerek terapistin 'yaptığından' çok 'oluşu'na dikkat çekmiştir. Terapistin güvenilir, kendiy-le ve danışanıyla bağlantı kurabilen, kendiy-le içsel uyum ve (congruent) dengede olabilesinin önemini vurgulamıştır. Zor danışanlar ve zor anlarda danışmanın tepkisel sürece girmesi kendi uyumunun sarsılması danışmanlık sürecini olumsuz etkileyebilir. Danışmanın kendi ve danışanlarının başa çıkış duruşlarını tanı-ması ve fark etmesi, onu zor andan çıkarabilecek ve dengeye gelmesine yardımcı olabilir. Katılımcıların, bu çalışmada yetişkinler, çocuklar ve ebeveynlerle çalışırken yaşadıkları takılmaları, onlara zor gelen danışan grubu ve zor anları ile ilgili kendi süreçleriyle ilgili yeni bilgi, beceri ve farkındalık kazanmaları beklen-mektedir. Katılımcılar kendi içsel süreçlerini, kendi ve danışanlarıyla olan etkileşimi ve başka etkileşimleri göz önüne alarak Satir Dönüşümsel Sistemik Terapi modelinin araçlarını (Buzdağı, İletişim Duruşları vb.) kullanarak ve irdeleyerek danışma sürecinde danışmanın kendini kullanmasını yaşantısal olarak deneyim-leyeceklerdir. Çalışma, katılımcıların bilgi ve deneyimi içselleştirmesi amacıyla yaşantısal temelli olacaktır. Çalışmada katılımcıların diğer katılımcılarla 2'li veya küçük grup olarak çalışması ve kendi süreçlerini pay-laşması beklenilmektedir.

Danışmanın Satirin iletişim Duruşları'nı 'Heykel' çalışmasıyla deneyimleyerek kendi ve zorlandığı danışan-larının iletişim duruşlarını tanıması, Danışmanın kendi ve danışanlarının içsel süreçlerinin Buzdağı meto-foru kullanılarak irdelenmesi, Katılımcıların kendilerini dengeye getirebilme çalışmasıyla danışmanın kendini kullanmasını deneyimle-mesi.

Kaynakça:

Satir, V. (1988) The New People Making. Palo Alto, CA Science & Behavior Books

Satir, V., Banmen, J., Gerber, J., Gomori, M. (1991). The Satir Model. Palo Alto, CA Science & Behavior Books

Satir, V. İnsan Yaratmak . Beyaz Yayınları

Title: Dealing with "Difficult" Clients and 'Difficult' Moments: Use of Self In Satir Transformational Systemic Therapy

## SUMMARY

Virginia Satir, one of the pioneers and trainers of Family Therapy, emphasized that the humaneness of the therapist is more important than his/her expertise very important for effective counseling. For this aim, counselor's ability to connect with clients and own self processes, being trustable, being congruent and being in harmony with self can increase by gaining self-awareness. Use of Self is an important essential element in Satir Transformational Systemic Therapy in helping clients. Participants will gain new informa-tion, skill and awareness regarding their own internal processes when working with 'difficult' clients and experiencing 'difficult' moments in counseling. This workshop aims to support the therapist's self-growth, increase the counselor's awareness his/her and client's resources and internal processes and the parts of his/her self that is needed to be developed, and gaining skills through experiential, change-focused, syste-

mic and positively-oriented Satir Systemic Transformational Therapy concept. Participants will experientially learn about Use of Self, using Satir Transformational Systemic Therapy tools (i.e. Iceberg metaphor, stances) in processing their and their clients' internal systems and the interactional system that takes place in counseling. Participants are expected to work in dyads or groups and to participate in group process sharing their experiences during the workshop

Workshop plan includes Recognizing self and clients' primary survival coping stances using sculpting of Satir Communication Stances and Processing self and clients' internal system using the Iceberg Metaphor Experiencing congruent 'being' by Use of Self.

References:

Satir, V. (1988) *The New People Making*. Palo Alto, CA Science & Behavior Books

Satir, V., Banmen, J., Gerber, J., Gomori, M. (1991). *The Satir Model*. Palo Alto, CA Science & Behavior Books

Satir, V. (2001). *İnsan Yaratmak*. Beyaz Yayınları

ID: 31

## **Kriz Ve Krize Müdahale**

---

### **Crisis And Crisis Intervention**

---

Oya G. Ersever, Hacettepe Üniversitesi (Hacettepe University), Türkiye.

## **ÖZET**

**Tanım:** Psikolojik danışmada kriz ve krize müdahalenin koruyucu ruh sağlığı açısından önemli bir yeri vardır. Her bir psikolojik danışman veya rehber öğretmenin kaçınılmaz olarak bilmesi gereken bir konudur. Her insan yaşamı boyunca çeşitli durumluk ve gelişimsel krizler geçirir. Bu krizler, insanın duygu düşünce ve davranışlarını karıştırmasına rağmen psikopatolojik değildirler ve krize müdahale ile kısa bir sürede çözülebilirler. Çözümeyen krizler ise kronikleşir ve psikopatoloji oluşur ki o zaman krize müdahale yerine psikolojik danışma yapmak gerekir. Böylece çözüm süresi bir hayli uzamış olur.

Bu atölye çalışmasında, sırasıyla, kriz ve krize müdahaleye ilişkin kavramlar, durumluk ve gelişimsel krizler, krizin aşamaları, krize müdahalenin koruyucu ruh sağlığı açısından psikolojik danışmadaki önemi ile kriz ve krize müdahale yaklaşımları kısaca Powerpoint ile sunulacaktır. Daha sonra, genel olarak krize müdahalede üç aşama ile krize müdahalede danışman ve danışanın gerçekleştirmesi gereken görevler ortaya konulacaktır. Sonuç olarak, kriz ve krize müdahalede bir psikolojik danışmada olması gereken özellikler ve bilgi donanımı üzerinde durulacaktır. Sunum bir buçuk saat sürecektir. Ayrıca, atölye üyeleri ile kriz ve krize müdahaleye ilişkin deneyimler paylaşılacak ve uygulama çalışmaları yapılacaktır. Bu atölye çalışması üç saattir.

## **SUMMARY**

**Description:** Crisis and crisis intervention in psychological Counseling has an important place in preventive mental health. It must be inevitably known by psychological counselors or guidance teachers. Every human lives different situational and developmental crises during his life. These crises are not psychopathological although his feelings, thoughts and behaviors are confused. They are solved by crisis intervention in a short time. When unsolved crises become chronic and psychopathological, then, they are needed psychological counseling instead of crisis intervention in order to be solved. Hence, it takes long time.

In this workshop, progressively, concepts of crisis and crisis intervention, the situational and developmental crisis, the phases of crisis, the importance of crisis and crisis intervention in terms of mental health in Psychological counseling with approaches of crisis and crisis intervention will be presented by Power Point and discussed. Later, three stages of crisis intervention, the accomplishment of tasks by counselor and counselee will be presented for one and a half hour. As a result, necessary characteristics and the training of a counselor in order to intervene crisis will be stated. Furthermore, the experiences related to crisis and crisis intervention will be shared and demonstrated with workshop members. This workshop is three hours.

ID: 32

**Etkileşim Grubu**

.....  
**Encounter Group**  
.....

Oya G. Ersever, Hacettepe Üniversitesi (Hacettepe University), Türkiye.

**ÖZET**

Tanım: Bu atölye çalışmasında yaşantısal olarak bir etkileşim grubu içinde grup üyelerinin bir ölçüde kendilerini tanımaları ve diğer grup üyelerinin duygu, düşünce, davranış ve bireysel farklılıklarına karşı duyarlılık geliştirmesi amaçlanmaktadır. Grubun amacına ulaşmasında bazı egzersizlerin uygulanması da yer almaktadır.

**SUMMARY**

Description: The goal of this encounter group is that group members will experientially understand themselves: share their experiences and to develop a sensitivity towards themselves and the other group members' feelings, thoughts, behaviors and individual differences. Some experiential exercises will take place in order to accomplish the goal of this encounter group.

**Teşekkürlerimizle...**

Tüm Boğaziçi Üniversitesi çalışanları.	Ece Ergün	Zeynep Kara
..	Rüyam Canan Tuğberk	Gülsüm Karabacak
Boğaziçi Üniversitesi Mezunlar Derneği (BÜMED), BÜMED Dergisi	Fulya Kurter	Seval Karakaya
Aylin Buran	Fatih Türkmenoğlu	Çağnur Kaya
Okaner Ertuğrul	Pınar Yavuz	Murat Kezer
Sinan Çapraz	Meral Apak	Hatice Kılıç
Semih Tekten	Dilek Çankaya	Aylin Kılıç
Gaye Ünal Beydoğan	..	Pelin Kocaman
Celal Bayrakal	Emre Yıldırım	Duyunç Koçöz
..	..	Esra Korkmaz
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Rektörlüğü ve Özlem Ataman	İbrahim Aydın	Büşra Kuşcu
..	..	Gülşah Mağara
Aba Eğitim	Gönüllü Öğrencilerimiz	Emre Mızrak
Anı Yayıncılık	Seda Afacan	Kadir Narlu
Nobel Yayıncılık	Aybike Afşar	Duygu Olgaç
Pandora Yayıncılık	Ercan Akın	Zehra Orgun
Pegem Yayıncılık	Varol Ardil	Eda Öçkoymaz
..	Pervin Arslan	Gizem Öntürk
Süleyman Doğan	Berkant Aşar	Elif Özen
Fidan Korkut Owen	Şeyda Nur Ay	Gizem Öztemür
Bengü Borkan	Nihal Ayhan	Zeynep Büşra Saniç
Ebru Diriker	Didem Biber	Tuğçe Sezginer
..	Ülker Yıldız Bilgen	Berrak Tahiroğulları
Hale Bacakoğlu	Elif Bulut	Dilanur Taşkın
Ali Örnek	Ayşenur Coşkun	Büşra Nur Topcu
..	Serkan Çalışır	Selen Tovim
Mezunlarımız	Fuat Can Çalışkan	Sevil Ünal
Cenk Erdem	Dilan Çapar	Zehra Üzümlü
Haluk Polat	Elif Çapraz	Ali Varol
Canan Şahin	Mehmet Çınar	İclal Yılmaz
Boğaziçi Üniversitesi Müzik Kulübü Klasik Müzik Korosu (BÜMK) elemanları	Selma Çoban	Osman Yılmaz
Elif Çapraz	Fatmanur Dedeade	Damla Zeyhan
Nil İpek Hülagu	Gül Demircan	
Berta Moreno	Olca Ersöz	
Harun Moreno	Aysel Fidan	
Başak Yılmaz Atmanoğlu	Gizem Gücal	
Meltem Aydoğdu Sevgi	Özge Gürçay	
Çisem Gürel	Sedanur Hızır	
Halis Sakız	Melike İşleyen	
	Nuray Kamak	
	Emrah Kan	

**With gratitude to...**

All Boğaziçi University personnel.	Fulya Kurter	Seval Karakaya
..	Fatih Türkmenoğlu	Çağnur Kaya
BÜMED, Boğaziçi Alumni Center,	Pınar Yavuz	Murat Kezer
BÜMED Magazine	Meral Apak	Hatice Kılıç
Aylin Buran	Dilek Çankaya	Aylin Kılıç
Okaner Ertuğrul	..	Pelin Kocaman
Sinan Çapraz	Emre Yıldırım	Duyunç Koçöz
Semih Tekten	..	Esra Korkmaz
Gaye Ünalın Beydoğan	İbrahim Aydın	Büşra Kuşcu
Celal Bayrakal	..	Gülşah Mağara
..	Student Volunteers	Emre Mızrak
Mimar Sinan Fine Arts University	Seda Afacan	Kadir Narlu
Rectorate and Özlem Ataman	Aybike Afşar	Duygu Olgaç
..	Ercan Akın	Zehra Orgun
Aba Education	Varol Ardil	Eda Öçkoymaz
Anı Publications	Pervin Arslan	Gizem Öntürk
Nobel Publications	Berkant Aşar	Elif Özen
Pandora Publications	Şeyda Nur Ay	Gizem Öztemür
Pegem Publications	Nihal Ayhan	Zeynep Büşra Saniç
..	Didem Biber	Tuğçe Sezginer
Süleyman Doğan	Ülker Yıldız Bilgen	Berrak Tahiroğulları
Fidan Korkut Owen	Elif Bulut	Dilanur Taşkın
Bengü Borkan	Ayşenur Coşkun	Büşra Nur Topcu
Ebru Diriker	Serkan Çalışır	Selen Tovim
..	Fuat Can Çalışkan	Sevil Ünal
Hale Bacakoğlu	Dilan Çapar	Zehra Üzümlü
Ali Örnek	Elif Çapraz	Ali Varol
..	Mehmet Çınar	İclal Yılmaz
Our graduates	Selma Çoban	Osman Yılmaz
Cenk Erdem	Fatmanur Dedeade	Damla Zeyhan
Haluk Polat	Gül Demircan	
Canan Şahin	Olca Ersöz	
Boğaziçi Üniversitesi	Aysel Fidan	
Müzik Kulübü Klasik Müzik	Gizem Gücal	
Korosu (BÜMK) elemanları	Özge Gürçay	
Elif Çapraz	Sedanur Hızır	
Nil İpek Hülagu	Melike İşleyen	
Berta Moreno	Nuray Kamak	
Harun Moreno	Emrah Kan	
Başak Yılmaz Atmanoğlu	Zeynep Kara	
Meltem Aydoğdu Sevgi	Gülsüm Karabacak	
Çisem Gürel		
Halis Sakız		
Ece Ergün		
Rüyam Canan Tuğberk		

## DESTEKLEYENLER

### SPONSORS

